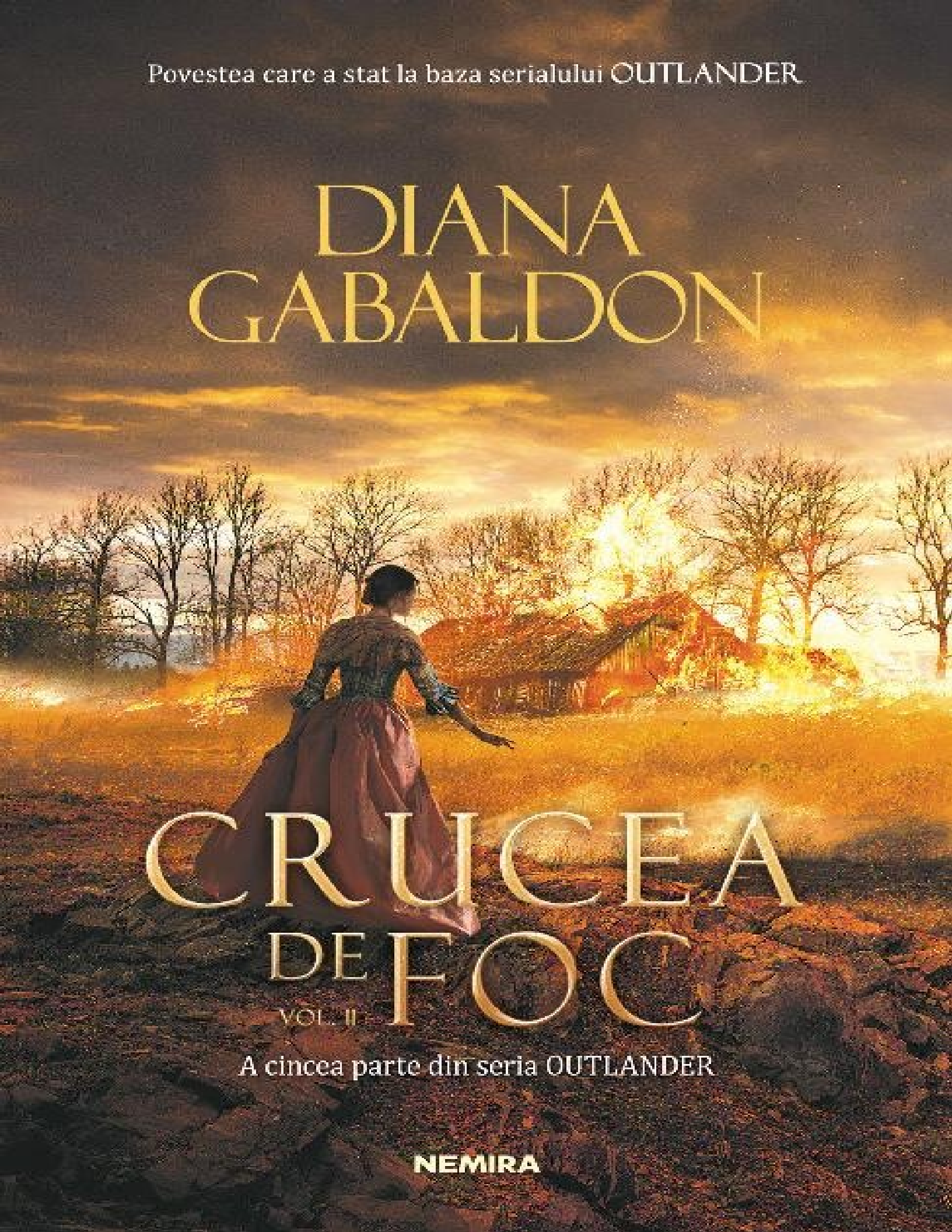

Povestea care a stat la baza serialului OUTLANDER

DIANA
GABALDON

A woman in a red dress stands in a field, looking towards a large, burning house in the background. The scene is set during a sunset or sunrise, with a golden glow over the landscape. The ground is dark and rocky.

CRUCEA
DE FOC
VOL. II

A cincea parte din seria OUTLANDER

NEMIRA

NAUTILUS
fantasy

Colecție coordonată de Ana Nicolau

DIANA GABALDON s-a născut pe 11 ianuarie 1952 în Arizona, unde locuiește și astăzi, împreună cu familia. A studiat zoologia la Northern Arizona University și biologia marină la University of California, San Diego, și are un doctorat în ecologie. A fost profesor universitar înainte de a se dedica în întregime literaturii. A semnat numeroase articole științifice și de popularizare a științei înainte de a deveni scriitoare full-time. În anul 1991 a debutat cu romanul *Călătoria* (recompensat, printre altele, cu Romance Writers of America's RITA Award), primul volum din seria *Outlander*, concepută inițial ca trilogie. După mărturisirea scriitoarei aflate la debut, care era departe de a bănui succesul ce va urma, cartea a rezultat, după o documentare „de modă veche”, din interesul pentru călătoria în timp și pentru universul scoțian. Romanul a cucerit imediat publicul și au urmat încă șapte romane în aceeași serie, toate bestselleruri *New York Times*: *Dragonfly in Amber* (*Talismanul* – Nemira, 2016), *Voyager* (*Cercul de piatră* – Nemira, 2017), *Drums of Autumn* (*Tobele toamnei*), *The Fiery Cross* (*Crucea de foc*), *A Breath of Snow and Ashes*, *An Echo in the Bone* și *Written in My Own Heart's Blood*. Seria a fost publicată în 26 de țări și a inspirat, începând cu anul 2014, un serial de televiziune american care se bucură de mare succes. Printre celelalte scrieri ale autoarei se numără seria *Lord John*, precum și povestiri apărute în antologii și volume colective.

DIANA
GABALDON

CRUCEA
DE FOC
VOL. II

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GABALDON, DIANA

Crucea de foc / Diana Gabaldon ; trad.: Gabriel Stoian. - București: Nemira Publishing House, 2018. - 2 vol.

ISBN print vol2: 978-606-43-0301

ISBN epub: 978-606-43-0378-3

ISBN mobi: 978-606-43-0379-0

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111

Diana Gabaldon

THE FIERY CROSS

Copyright ©2001 by Diana Gabaldon

All rights reserved

© Nemira, 2018

Coperta: Cristian FLORESCU, Ana NICOLAU

Ilustrația copertei: Tudor POPA

Redactor: Mihaela STAN

Lector: Ecaterina DERZSI

Tehnoredactor: Magda BITAY

Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

CUPRINS

Despre autor

Partea întâi - Mai bine căsătorit decât să arzi

39 - În crângul lui Cupidon

40 - Secretul lui Duncan

41 - Muzica are farmec

42 - Talismanul aducător de noroc

43 - Flirturi

44 - Părți intime

45 - Concluzii logice...

46 - Argint-viu

47 - Listele lui Venus

48 - Străini în noapte

49 - In vino veritas

50 - Sânge în pod

51 - Suspiciune

52 - Seara de după o zi grea 4

53 - Aurul francezului

54 - O discuție între patru ochi și o prăjitură

55 - Deducții

Partea a șasea - Războiul Reglementării

56 - „...Pentru a lupta cu ei spunând că au destui oameni de ucis, așa că îi putem ucide“

57 - Acum mă duc la culcare...

- [58 - La mulți ani!](#)
- [59 - Echipamente militare](#)
- [60 - Consiliu de război](#)
- [61 - Ultimatumuri](#)
- [62 - „Persoane rățăcite și suspecte“](#)
- [63 - Registrul doctorului I](#)
- [64 - Semnal de luptă](#)
- [65 - Alamance](#)
- [66 - Un sacrificiu necesar](#)
- [67 - Urmarea](#)
- [68 - Executarea ordinelor](#)
- [69 - O urgență înfiorătoare](#)
- [70 - Totul e bine](#)
- [71 - O scânteie firavă](#)
- [72 - Iască și cărbune](#)

[Partea a șaptea - „Surzit de corni și tobe“ 15](#)

- [73 - O nuanță mai palidă de alb 16](#)
- [74 - Sunetele tăcerii](#)
- [75 - Rostește-mi numele](#)
- [76 - Datoria blestemată](#)
- [77 - Un pachet de la Londra](#)
- [78 - Un lucru deloc mărunț](#)
- [79 - Singurătate](#)
- [80 - Crud cremos](#)
- [81 - Ucigașul-de-urși](#)
- [82 - Un cer care se întunecă](#)
- [83 - Incendiu de vegetație](#)
- [84 - Ars până la os](#)

[85 - Focul vetrei](#)

[86 - Există o gaură pe fundul mării](#)

[87 - En garde](#)

[88 - Roger își cumpără sabie](#)

[Partea a opta - La vânătoare vom pleca](#)

[89 - Lunile lui Jupiter](#)

[90 - Primejdie în iarbă](#)

[91 - Treburi casnice](#)

[92 - Mă descurc cu puțin ajutor din partea prietenilor](#)

[93 - Alegeri](#)

[94 - Sânge proaspăt](#)

[95 - Crepuscul de vară](#)

[Partea a noua - O meserie primejdioasă](#)

[96 - Aurum](#)

[97 - Probleme de sânge](#)

[98 - Flăcău isteț](#)

[99 - Frate](#)

[100 - Balena moartă](#)

[101 - Monștri și eroi](#)

[102 - Bătălia de la Debarcaderul lui Wylie](#)

[103 - Între tufe de mirt](#)

[104 - Șireți ca vulpoi](#)

[105 - Visul unui sturz cântător](#)

[106 - Registrul doctorului II](#)

[107 - Zugunruhe](#)

[108 - Tulach Ard](#)

[109 - Glasul timpului](#)

[110 - Din sânge](#)

111 - Înfruntând totul

Note

PARTEA ÎNTÂI

MAI BINE CĂSĂTORIT DECÂT SĂ
ARZI

ÎN CRÂNGUL LUI CUPIDON

– Crezi că vor împărți patul?

Jamie nu ridicase glasul, dar nici nu făcuse vreun efort pentru a-l coborî. Din fericire, stăteam la capătul celălalt al terasei, prea departe pentru ca perechea de miri să îl poată auzi. Cu toate astea, câteva persoane au întors capetele spre noi.

Ninian Bell Hamilton ne privea fără jenă. I-am zâmbit larg și am fluturat evantaiul închis spre bătrânul scoțian în semn de salut, dându-i totodată un ghiont în coaste lui Jamie.

– Frumos și respectabil este ca un nepot să-și pună o asemenea întrebare în legătură cu mătușa lui? am spus eu în surdină.

Jamie s-a retras din raza de acțiune a cotului meu și s-a uitat la mine ridicând o sprânceană.

– Ce are respectabilitatea cu asta? Se vor căsători. Și au trecut amândoi de

vârsta consimțământului, a adăugat el zâmbindu-i lui Ninian, care a roșit în efortul de a-și stăpâni râsul.

Nu știam cât de bătrân era Duncan Innes, dar bănuiam că avea în jur de cincizeci și cinci de ani. Iar Jocasta sigur era cu un deceniu mai vârstnică decât el.

Peste capetele celor din mulțime am văzut-o pe Jocasta, la celălalt capăt al terasei, acceptând cu eleganță felicitările prietenilor și ale vecinilor. O femeie înaltă, într-o rochie din lână de culoare roșcată, flancată de două vase uriașe cu aranjamente de flori de vargă-de-aur uscate. Ulysses, majordomul, stătea demn aproape de ea, cu perucă și livrea verde. Cu o bonetă elegantă din dantelă albă, care îi încorona oasele masive de MacKenzie, ea era neîndoielnic regina plantației River Run. M-am ridicat pe vârfuri ca să-l văd pe consortul ei.

Duncan era ceva mai scund decât Jocasta, dar ar fi trebuit să fie vizibil. Îl zărisem mai devreme în acea dimineață, îmbrăcat cu haine în culori vii, tipice pentru Highlands, în care arăta elegant, chiar dacă părea îngrozitor de stânjenit. Mi-am lungit gâtul și am pus o mână pe brațul lui Jamie ca să-mi mențin echilibrul. El m-a prins de cot ca să mă susțină.

– Pe cine cauți, englezoaico?

– Pe Duncan. N-ar trebui să fie alături de mătușa ta?

Doar privind-o, nimeni nu ar fi putut spune că Jocasta era oarbă, că stătea între vasele mari pentru a se putea orienta sau că Ulysses se afla acolo pentru a-i șopti la ureche numele oaspeților care se apropiau de ea. I-am văzut mâna stângă ridicându-se, mișcându-se în gol, apoi coborând. Cu toate astea, expresia feței nu i s-a schimbat; a zâmbit și a dat din cap, după care i-a spus ceva judecătorului Henderson.

– Are să fugă înainte de noaptea nunții? a sugerat Ninian, ridicându-și

bărbia și ambele sprâncene în efortul de a vedea peste mulțime fără să se înalțe pe vârfurile picioarelor. Cred că și pe mine m-ar speria ideea. Fraser, mătușa ta e o femeie frumoasă, dar, dacă ar vrea, ar fi în stare să înghețe și boașele împăratului Japoniei.

Jamie a zâmbit în colțul gurii.

– Poate l-a apucat pântecăraia, a replicat el. Indiferent de motiv. A fost la privată de patru ori în dimineața asta.

Auzind asta, am ridicat și eu din sprâncene. În realitate, Duncan suferea de constipație cronică și adusesem pentru el un pachet de frunze de siminichie și rădăcini de arbore de cafea, în ciuda comentariilor nepoliticoase ale lui Jamie despre ceea ce reprezenta un cadou potrivit de nuntă. Însemna că Duncan era mai agitat decât crezusem.

– Ei, nu va fi o mare surpriză pentru mătușa mea, fiindcă a mai avut trei soți până acum, a spus Jamie, drept răspuns la o remarcă murmurată a lui Hamilton. Dar Duncan se însoară pentru prima oară. E un șoc pentru orice bărbat. Țin minte noaptea nunții mele, nu?

Mi-a zâmbit și am simțit o arșiță urcându-mi în obraji. Și eu mi-o aminteam clar.

– Nu credeți că e cam cald aici?

Am desfăcut evantaiul într-un arc de dantelă ca fildeșul și l-am fluturat în dreptul obrazilor.

– Serious? a spus el, încă zâmbindu-mi. Nu mi-am dat seama.

– Duncan și-a dat, a intervenit Ninian și a strâns din buze, stăpânindu-și râsul. Când l-am văzut ultima oară, transpira ca un puding aburind.

De fapt, era destul de răcoare, în ciuda căzilor din fontă pline cu tăciuni

încinși care radiau mirosul dulce de lemn de măr în colțurile terasei de piatră. Venise primăvara, iar peluzele erau verzi și proaspete, ca și copacii crescuți de-a lungul râului, dar aerul dimineții încă păstra o urmă din mușcătura rece a iernii. În munți încă era iarnă, iar în călătoria noastră spre River Run dăduserăm de zăpadă în sud, până la Greensboro, deși narcisele și brândușele trecuseră cu bravură prin ea.

Era o zi senină și luminoasă de martie, iar casa, terasa, peluza și grădina erau înțesate de oaspeții invitați la nuntă, strălucind în cele mai bune haine ale lor ca un stol neobișnuit de fluturi. Era limpede că nunta Jocastei avea să fie evenimentul anului pentru societatea de la Cape Fear, probabil că acolo erau aproape două sute de oameni, unii veniți chiar din locuri îndepărtate precum Halifax și Edenton.

Ninian a șoptit ceva în gaelică, aruncând în același timp o privire în lateral, spre mine. Jamie i-a răspuns cu o remarcă elegantă prin frazeologie și extrem de brutală prin conținut, uitându-se afabil în ochii mei, în timp ce bătrânul se îneca de râs.

Înțelegeam deja gaelica foarte bine, însă existau momente în care prudența era virtutea cea mai de preț a celui viteaz. Mi-am desfăcut evantaiul și mai larg ca să-mi ascund expresia feței. Adevărat, era nevoie de o oarecare experiență ca să fii grațioasă cu evantaiul, dar el reprezenta un instrument social foarte util pentru o persoană ca mine, blestemată să aibă o față care trăda orice sentiment. Încă chiar și evantaiele aveau limitele lor.

Am renunțat să mai urmăresc conversația, care prezenta toate semnele că va degenera și mai mult, și i-am cercetat cu privirea pe cei prezenți pentru a descoperi vreun indiciu despre mirele absent. Probabil că Duncan se simțea rău, și nu din cauza nervilor. Dacă așa stăteau lucrurile, trebuia să-l consult.

– Phaedre! L-ai văzut pe domnul Innes în dimineața asta?

Slujitoarea personală a Jocastei tocmai trecea prin dreptul meu cu brațele încărcate de fețe de masă, dar s-a oprit când s-a auzit strigată.

– Nu l-am văzut pe domnul Duncan de la micul dejun, doamnă, a răspuns ea, cu o mișcare din capul împodobit cu o bonetă.

– Cum arăta? A mâncat bine?

Micul dejun se desfășura de ore bune, iar oaspeții se serveau de la bufet și mâncau tot ce poșteau. Era mai probabil ca starea de agitație decât vreo toxiinfecție alimentară să fi afectat măruntaiele lui Duncan, dar o parte dintre cârnații pe care îi văzusem pe bufet mi se păruseră deosebit de suspecti.

– Nu, doamnă, nu a luat nicio îmbucătură.

Fruntea netedă a Phaedrei s-a încrețit; ținea la Duncan.

– Bucătăreasa a încercat să-l ispitească cu un ou fiert la foc scăzut, numai că el a clătinat din cap și a părut abătut. A băut totuși o cană de punci cu rom, a adăugat ea, părând oarecum înveselită de acest gând.

– Da, asta îl va ajuta la stomac, a remarcat Ninian, care auzise discuția noastră. Doamnă Claire, nu te mai agita; Duncan se va simți destul de bine.

Phaedre a făcut o reverență și, cu șorțul apretat fluturând în adierea vântului, a pornit spre mesele care se aranjau sub copaci. Aroma succulentă a grătarului de porc plutea prin aerul rece de primăvară, iar norișori parfumați de hicolori se ridicau dinspre focurile din apropierea fierăriei, unde bucăți de vânat, hălci de berbec și zeci de păsări se învârteau în frigări. În ciuda corsetului bine strâns, stomacul meu a

chiorăit puternic în așteptarea festinului.

Nici Jamie, nici Ninian nu au părut să bage de seamă asta, însă eu m-am îndepărtat discret cu un pas de lângă ei, întorcându-mă să urmăresc peluza, care se întindea de la terasă până la debarcaderul de pe râu. Nu prea credeam în virtuțile romului, mai ales băut pe stomacul gol. De acord, Duncan nu avea să fie primul mire care să ajungă în fața altarului într-o stare avansată de amețală, totuși...

Ținându-l pe Jemmy sprijinit de șold, Brianna, strălucitoare într-o rochie din lână de culoarea cerului primăvărat, stătea aproape de una dintre statuile din marmura care înfrumusețau peluza și era adâncită într-o conversație cu Gerald Forbes, avocatul. Avea și ea un evantai, dar, pe moment, era folosit mai bine decât de obicei – Jemmy îl prinsese în mâini și îi rodea mânerul din fildeș cu o expresie de concentrare crâncenă pe fețișoara rozalie.

Sigur, Brianna avea mai puțin nevoie de tehnica evantaiului decât mine, pentru că ea moștenise abilitatea lui Jamie de a-și ascunde toate gândurile înapoia unei măști de amabilitate. Acum arborase acea mască, lucru care mi-a oferit o idee clară privind părerea ei despre domnul Forbes. Dar unde era Roger? m-am întrebat. Mai devreme fusese cu ea.

M-am întors să-l întreb pe Jamie ce credea despre acea epidemie de soți care dispar, însă am constatat că el li se alăturase. Ninian Hamilton se întorsese cu spatele ca să stea de vorbă cu altcineva, iar spațiul de lângă mine era ocupat de doi sclavi care se împleticeau sub greutatea unei damigene de brandy, îndreptându-se spre mesele cu băuturi. M-am grăbit să mă trag din calea lor și m-am întors să-l caut din ochi pe Jamie.

El dispăruse în mulțime ca un cocoș-de-munte în desișuri. M-am rotit încet, cercetând terasa și peluzele, dar nu am văzut nici urmă de el în mulțimea forfotitoare. M-am încruntat când razele soarelui m-au lovit

drept în față și mi-am pus o mână streășină la ochi.

La urma urmelor, nu avea cum să nu iasă în evidență; un scoțian din Highlands, cu sânge de giganti vikings în vene, se înălța cu un cap și cu umerii deasupra majorității bărbaților, iar părul lui atrăgea razele soarelui ca bronzul lustruit. Cireașa de pe tort, în acea zi se îmbrăcase cu hainele cele mai bune pentru a sărbători căsătoria Jocastei – tartan stacojiu și negru prins cu centură, cea mai bună haină, vestă și cea mai șocantă pereche de ciorapi trei sferturi, roșu cu negru, care împodobiseră vreodată pulpele unui scoțian. Ar fi sărit în ochi ca o pată de sânge pe o lenjerie curată.

Nu l-am zărit, însă am observat o față cunoscută. Am coborât de pe terasă și m-am strecurat ca un țipar printre grupurile de petrecăreți.

– Domnule MacLennan!

Bărbatul s-a întors părând surprins, apoi pe trăsăturile lui simple s-a lățit un zâmbet.

– Doamnă Fraser!

– Sunt încântată să te revăd, am spus eu, întinzându-i mâna. Ce mai faci?

Arăta mult mai bine decât ultima oară când îl văzusem, curat și decent, purtând un costum de culoare închisă și o pălărie simplă. Însă era tras la față și în ochi îi stăruia o umbră, care n-a dispărut nici chiar atunci când mi-a zâmbit.

– A... Mă simt destul de bine, doamnă. Chiar bine.

– Unde... unde locuiești acum?

Asta părea o întrebare mai delicată decât: „De ce nu ești în închisoare?” Nefiind deloc prost, a răspuns la ambele întrebări.

– Oh, ei bine, soțul dumneavoastră a fost foarte amabil și i-a scris domnului Ninian de acolo – și a arătat cu un semn din cap dincolo de peluză, către Ninian Bell Hamilton, care era în mijlocul unei discuții înfocate – și i-a zis de necazul meu. Domnul Ninian este un mare prieten al Reglementării, știți? Și, în plus, bun prieten cu judecătorul Henderson.

A scuturat din cap și a strâns din buze a nedumerire.

– N-aș putea spune cum s-au aranjat toate, dar domnul Ninian a venit și m-a scos din temniță și m-a luat acasă la el. A fost... foarte binevoitor.

A vorbit cu o sinceritate evidentă și totuși cu un oarecare aer de reținere. Apoi a tăcut. Încă mă privea, dar ochii lui erau goi. Am căutat în minte ceva de spus, sperând să îl readuc la momentul prezent, însă un strigăt al lui Ninian l-a scos din transă, scutindu-mă de efort. Abel s-a scuzat politicos și s-a dus să participe la dispută.

Am mers pe peluză și mi-am salutat cunoștințele peste evantaiul desfăcut. Mă bucuram că îl revăzusem pe Abel și aflasem că se simțea bine din punct de vedere fizic, dar nu puteam nega faptul că, văzându-l, am simțit un fior rece trecându-mi prin inimă. Am avut senzația că, de fapt, pentru Abel MacLennan nu avea importanță unde îi era corpul; inima lui se afla încă în mormântul soției.

M-am întrebat de ce îl adusesse Ninian acolo. Era limpede că o nuntă nu putea decât să-i trezească amintiri despre propria lui căsătorie; nunțile au acest efect asupra oricui.

Soarele se înălțase îndeajuns cât să încălzească aerul, însă eu tremuram. Văzând suferința lui MacLennan, mi-a adus aminte cu prea mare intensitate de zilele de după Culloden, când revenisem în timpul meu, știindu-l mort pe Jamie. Cunoșteam prea bine acea apatie a inimii, somnambulismul din timpul zilei și statul cu ochii deschiși noaptea, fără

putința de a găsi odihna, având parte doar de goliciunea care nu însemna pace.

Dinspre terasă s-a auzit glasul Jocastei, care îl striga pe Ulysses. Pierduse trei soți, iar acum dorea să-l aibă pe al patrulea. Chiar oarbă fiind, în ochii ei nu se citea apatia. Asta însemna că nu ținuse profund la niciunul dintre soții ei? m-am întrebat eu. Ori că era o femeie cu multă tărie de caracter, capabilă să depășească suferința, nu doar o dată, ci mereu?

Făcusem și eu asta cândva – de dragul Briannei. Însă Jocasta nu avea copii; cel puțin acum. Avusese cândva și alungase durerea unei inimi frânte, ca să trăiască pentru un copil?

M-am scuturat, încercând să alung asemenea gânduri melancolice. În definitiv, era o ocazie festivă, dar și o vreme pe măsură. Cornii din duminică erau înfloriți, iar mierlele albastre și păsările-cardinal care se curtau, înnebunite de dorință, țâșneau de colo colo ca niște confetti, prin copacii verzi.

– Dar bineînțeles, tocmai spunea o femeie cu glas autoritar. Dumnezeu, doar împart casa de luni bune!

– Da, adevărat, a aprobat-o una dintre prietenele ei, părând totuși prea puțin convinsă. Dar n-ai zice asta dacă îi vezi. Uite, aproape că nici nu se privesc! A... voiam să spun, mda, sigur, oarbă cum e, ea nu se poate uita la el, dar ai crede că...

Nu doar păsările, m-am gândit amuzată. Un anumit sentiment de sevă care creștea cuprinsese toată adunarea. Aruncând o privire în sus, spre terasă, am văzut femei tinere strânse laolaltă, ciripind și bârfind în grupuri mici, ca niște găini, în vreme ce bărbații se plimbau nepăsători prin fața lor, împopoțonați ca niște păuni în hainele lor de sărbătoare. Nu m-ar fi mirat dacă din această sărbătorire ar rezulta câteva logodne, dar

și câteva sarcini. Sexul plutea în aer, îl puteam mirosi, dincolo de prospețimea amețitoare a florilor de primăvară și a mâncării care se pregătea.

Senzația de melancolie mă părăsise, dar încă voiam neapărat să-l găsesc pe Jamie.

Am coborât pe o latură a peluzei și m-am întors pe cealaltă, dar nici urmă de Jamie între casa plantației și ponton, unde sclavii în livrele continuau să-i întâmpine pe oaspeții sosiți pe calea apei. Printre cei așteptați – și sosiți târziu – se număra și preotul care avea să officieze căsătoria.

Părintele LeClerc era iezuit, plecat din New Orleans spre o misiune din apropiere de Quebec, dar fusese convins să se abată de la drumul pe care i-l impunea datoria de o donație substanțială făcută de Jocasta către Societatea lui Iisus. S-ar putea ca banii să nu aducă fericirea, m-am gândit eu, dar reprezintă ceva foarte folositor.

Am aruncat o privire în cealaltă direcție și am încremenit. Într-o parte, Ronnie Campbell mi-a surprins privirea și a făcut o plecăciune; am ridicat evantaiul în semn de răspuns, dar mă simțeam prea tulburată ca să stau de vorbă cu el. Nu îl descoperisem pe Jamie, dar tocmai zărisem motivul probabil al dispariției lui neașteptate. Tatăl lui Ronnie, Farquard Campbell, urca dinspre debarcader pe peluză, însoțit de un domn îmbrăcat în uniformă roșu cu cafeniu a armatei Maiestății Sale și de încă un bărbat în uniformă de marină – locotenentul Wolff.

Imaginea m-a surprins neplăcut. Locotenentul Wolff nu era favoritul meu. Nu era prea apreciat nici de ceilalți care îl cunoșteau.

Am presupus că era logic să i se trimită o invitație, marina Maiestății Sale fiind principalul cumpărător al producției de cherestea, smoală și terebentină de la River Run, iar locotenentul Wolff fiind reprezentantul

marinei în asemenea chestiuni. Și era posibil ca Jocasta să-l fi invitat mai curând din motive personale – la un moment dat, locotenentul îi propusese să se mărite cu el. Nu, așa cum remarcase Jocasta sec, din dorință față de persoana ei, ci mai curând pentru a pune mâna pe River Run.

Da, o puteam vedea bucurându-se de prezența locotenentului azi. Dar Duncan, mai puțin înclinat spre intenții ascunse și manipulări, probabil că nu se bucura.

Farquard Campbell mă zărise și se îndrepta spre mine prin mulțime, urmat de forțele armate. Mi-am folosit evantaiul și mi-am ajustat expresia feței pentru a purta o conversație politicoasă, dar – spre marea mea ușurare – locotenentul a descoperit o servitoare cărând o tavă cu pahare de-a lungul terasei, astfel că s-a rupt de grup și a pornit în urmărirea ei, abandonându-și însoțitorii în favoarea unui pahar.

Celălalt militar i-a aruncat o privire, însă, îndatoritor, l-a urmat pe Farquard. Am mijit ochii, dar nu îl cunoșteam, eram sigură. De la retragerea ultimului regiment Highland în cursul toamnei, imaginea unei uniforme roșii devenise ceva neobișnuit în întreaga colonie. Cine putea fi acest bărbat?

Cu trăsăturile încremenite în ceea ce speram a fi un zâmbet atrăgător, am făcut o plecăciune ceremonioasă, înfoindu-mi poalele rochiei brodate pentru a fi în avantaj.

– Domnule Campbell.

Am aruncat o privire discretă în spatele lui, dar, din fericire, locotenentul Wolff dispăruse în urmărirea hranei lui alcoolice.

– Doamnă Fraser. Sluga dumneavoastră, doamnă.

Farquard a făcut o fandare grațioasă drept răspuns.

Domnul Farquard, un bărbat vârstnic, uscățiv, arăta calm ca de obicei în hainele din postav negru, mica înfloritură de volane de la gât fiind singura concesie făcută festivității.

S-a uitat peste umărul meu, încruntându-se ușor nedumerit.

– L-am văzut... mi s-a părut că v-am văzut cu soțul *dumneavoastră*?

– Ei bine, cred că el... a plecat...

Mi-am mișcat evantaiul cu delicatețe spre copacii între care se găseau anexele necesare, separate de casa mare de o distanță rezonabilă și estetică și o perdea de pini albi.

– Aha, am înțeles. Da, sigur, și-a dres glasul Campbell, apoi a făcut un gest spre bărbatul care îl însoțea. Doamnă Fraser, vi-l prezint pe maiorul Donald MacDonald.

Maiorul MacDonald era un gentleman cu nasul cam coroiat, dar atrăgător, trecut de treizeci de ani, cu fața asprită și ținuta dreaptă a unui soldat de carieră și cu un zâmbet plăcut dezmințit de ochii pătrunzători, având aceeași nuanță deschisă de albastru ca rochia Briannei.

– Slujitorul dumneavoastră, doamnă, s-a înclinat el foarte grațios. Îmi permiteți să vă spun că această culoare aparte vă vine foarte bine?

– Desigur, am răspuns, liniștindu-mă oarecum. Vă mulțumesc.

– Domnul maior a sosit de curând în Cross Creek. L-am asigurat că nu va găsi o ocazie mai potrivită decât aceasta pentru a se familiariza cu concetățenii și cu împrejurimile.

Farquard a făcut un gest larg cu brațul spre terasă, către oamenii adunați

la petrecere și care constituiau un adevărat *Who's Who* al societății scoțiene aflate de-a lungul Cape Fear.

– Chiar așa este, a spus politicoș maiorul. Nu am auzit atât de multe nume scoțiene de când am fost ultima oară în Edinburgh. Domnul Campbell mi-a dat de înțeles că soțul dumneavoastră este nepotul doamnei Cameron – ori ar trebui să spun al doamnei Innes?

– Da. Ați cunoscut-o pe doamna... ă... pe doamna Innes?

Am aruncat o privire spre capătul îndepărtat al terasei. Nici urmă de Duncan, fără a mai vorbi de Roger sau de Jamie. La naiba, unde erau? Aveau o consfătuire la vârf în privată?

– Nu, dar abia aștept să-i prezint complimentele mele. Apropo, regretatul domn Cameron era o cunoștință a tatălui meu, Robert MacDonald de Stornoway.

Și-a înclinat capul cu perucă spre clădirea mică din marmură de la marginea peluzei – mausoleul care adăpostea rămășițele lui Hector Cameron.

– Fiindcă veni vorba, soțul dumneavoastră are vreo legătură cu neamul Fraser de Lovat?

Am gemut în sinea mea, recunoscând o țesătură de păianjen scoțiană în desfășurare. Întâlnirea dintre doi scoțieni începea în mod invariabil cu aruncarea de pânze de cercetare până când se alcătuiau suficiente fire de rudenie și cunoștințe pentru a alcătui o rețea folositoare. Riscam să mă prind în firele lipicioase ale clanurilor, sfârșind ca o muscă mare și grasă, prinsă și immobilizată, la cheremul celui care mă interoga.

Jamie supraviețuise ani întregi intrigilor politice franceze și scoțiene pentru că avusese asemenea cunoștințe – alunecând precar de-a lungul

firelor secrete ale unor asemenea țesături, ținându-se departe de capcanele alunecoase ale loialității și ale trădării care însemnaseră sfârșitul multora. M-am pregătit pentru a fi foarte atentă, străduindu-mă să îl plasez pe acel MacDonald între alte mii de oameni de același soi.

MacDonald de Keppoch, MacDonald de Isles, MacDonald de Clanranald, MacDonald de Sleat. În fond, câte feluri de MacDonald existau? m-am întrebat, enervată. Cu siguranță că unu sau doi trebuiau să fie îndeajuns, indiferent de scop.

Evident, era MacDonald de Isles; familia maiorului provenea din insula Harris. Supravegheam atentă împrejurimile în timpul interogatoriului, dar Jamie dispăruse cu desăvârșire.

Farquard Campbell – nici el un jucător abil – părea să găsească o plăcere în acest joc de badminton, plimbându-și ochii negri de la mine la maior și înapoi, cu o expresie amuzată. Însă amuzamentul lui s-a transformat în surprindere când am încheiat o analiză destul de derutantă a strămoșilor lui Jamie, drept răspuns la șirul de întrebări pricepute ale maiorului.

– Bunicul soțului dumneavoastră a fost Simon, lord Lovat? a întrebat Campbell. Bătrânul Vulpoi?

A ridicat puțin glasul, nevenindu-i a crede.

– Păi... da, am zis oarecum neliniștită. Credeam că știți asta.

– Adevărat, a spus Farquard.

Arăta de parcă ar fi înghițit o prună coaptă, dându-și seama prea târziu că are încă sâmbure. Desigur, știa că Jamie era un iacobit iertat, dar evident că Jocasta nu menționase legătura lui apropiată cu Bătrânul Vulpoi – executat ca trădător pentru rolul jucat în Revolta Stuart. Mai toți bărbații din neamul Campbell luptaseră de partea guvernului în acel

tumult.

– Da, a continuat MacDonald, ignorând reacția lui Campbell, și s-a încruntat ușor, concentrându-se. Am onoarea de a-l cunoaște pe actualul lord Lovat – din câte am înțeles, titlul a fost restituit, nu?

S-a întors spre Campbell ca să explice și a continuat.

– Ar fi vorba de Simon cel Tânăr, care a strâns un regiment pentru a lupta împotriva francezilor în... '58? Nu, '57. Da, '57. Un soldat viteaz și un luptător excelent. Și el a fost nepotul... soțului dumneavoastră. Ba nu, unchiul.

– Pe jumătate unchi, am clarificat eu lucrurile.

Simon cel Bătrân fusese căsătorit de trei ori și nu făcuse niciun secret din copiii născuți din relațiile lui extraconjugale – tatăl lui Jamie fiind unul dintre ei. Însă nu era nevoie să subliniez acest lucru.

MacDonald a dat din cap, cu o expresie de satisfacție pentru că pusese lucrurile la punct atât de bine. Fața lui Farquard s-a destins puțin auzind că reputația familiei era pe cale de a fi restabilită.

– Papistaș, desigur, a adăugat MacDonald, dar un soldat excelent.

– Fiindcă veni vorba de soldați, l-a întrerupt Campbell, știți că...?

Am scos un oftat de ușurare care mi-a făcut baretele corsetului să scârțâie când domnul Campbell l-a atras cu abilitate pe maior într-o analiză a unui eveniment militar din trecut. Din câte se părea, maiorul nu era în activitate, ci, la fel ca mulți alți militari, era în prezent în retragere, primind jumătate de soldă. Până când Coroana avea să apeleze la serviciile lui, era lăsat să hoinărească prin colonii în căutarea unei ocupații. Vremurile de pace erau grele pentru militarii de profesie.

Mai așteaptă puțin, m-am gândit, cu un fior de premoniție. Peste patru ani sau mai puțin, maiorul va fi destul de ocupat.

Am zărit cu coada ochiului o bucată de tartan și m-am întors să mă uit, dar nu era nici Jamie, nici Duncan. Însă rezolvasem un mister; era Roger, chipeș cu părul lui negru și kilt. S-a înseninat la față când a zărit-o pe Brianna și a mărit pasul. Ca și cum i-ar fi simțit prezența, ea a întors capul și fața i s-a luminat drept răspuns.

Când a ajuns lângă ea, a îmbrățișat-o și a sărutat-o zgomotos pe gură, fără să îl bage în seamă pe gentlemanul de alături. Apoi a întins brațele după Jemmy, pe care l-a sărutat pe capul acoperit cu puf roșcat.

Am revenit la discuția care se desfășura în prezența mea, dându-mi cu întârziere seama că Farquard Campbell vorbise o vreme fără ca eu să am habar ce spusese. Observându-mi nedumerirea, a zâmbit puțin ironic.

– Trebuie să merg să-mi prezint omagii și altora, doamnă Fraser, a spus el. Iertați-mă. Vă las în compania deosebită a domnului maior.

Și-a atins curtenitor pălăria și s-a strecurat spre casă, intenționând probabil să-l găsească pe locotenentul Wolff pentru a-l împiedica să șterpelească din argintărie.

Rămas doar cu mine, maiorul a căutat un subiect de conversație potrivit și a revenit la întrebarea cel mai frecvent adresată noilor cunoștințe.

– Ați sosit de multă vreme în colonie, doamnă?

– Nu de multă vreme, am spus destul de precaut. Cam de trei ani. Locuim într-o așezare mică din sălbăticie...

Am arătat cu evantaiul strâns spre munții invizibili dinspre vest.

– Un loc numit Fraser's Ridge.

– Ah, da. Am auzit de el.

Un mușchi i-a tresărit aproape de colțul gurii și m-am întrebat neliniștită ce auzise. În acel ținut și printre coloniștii scoțieni din Cape Fear, whisky-ul lui Jamie era un secret la lumina zilei – de fapt, câteva butoiașe cu whisky erau la vedere în apropiere de grajduri, reprezentând cadoul lui Jamie pentru mătușa lui și pentru Duncan –, dar speram că secretul nu era chiar atât de bine cunoscut încât un ofițer proaspăt sosit în colonie să-l fi aflat deja.

– Spuneți-mi, doamnă Fraser... A ezitat, apoi a continuat. Ați întâlnit o doză mare de... separatism în zona în care locuiți?

– Separatism? Oh, hm... nu, nu prea mare.

Am aruncat o privire spre mausoleul lui Hector Cameron, unde hainele cenușii de quaker ale lui Hermon Husband apăreau ca o pată pe albul pur al marmurei. Separatismul era un cuvânt de cod pentru activitățile unor oameni precum Husband și James Hunter – Reglementatori.

Acțiunea miliției guvernatorului din decembrie înăbușise demonstrațiile violente, însă Reglementarea era un cazan care clocotea sub un capac foarte bine apăsat. Husband fusese arestat și închis scurtă vreme în luna februarie, din cauza pamfletelor lui, dar experiența aceea nu îi înmuiase deloc temperamentul sau limbajul. Cazanul putea să dea pe afară în orice clipă.

– Mă bucur să aud asta, doamnă, a replicat maiorul MacDonald. Primiți multe vești, dat fiind că locuiți atât de departe?

– Nu prea multe. Hm... E o zi frumoasă, nu credeți? Am avut mare noroc cu vremea anul acesta. Ați călătorit ușor de la Charleston? În perioada asta... noroiul...

– Adevărat, doamnă. Am întâmpinat unele greutăți, însă doar...

Maiorul mă evalua fără fereală în timp ce vorbea, observând croiala și calitatea rochiei mele, perlele de la gât și de la urechi – împrumutate de la Jocasta – și inelele de pe degete. Mă obișnuisem cu astfel de priviri, nu exista niciun indiciu de poftă trupească sau încercare de flirt. Omul judeca pur și simplu poziția mea socială și nivelul de prosperitate și de influență al soțului.

Nu m-am simțit jignită. La urma urmei, și eu procedam la fel în cazul lui. Bine educat și provenind dintr-o familie aleasă; asta era limpede judecând doar după gradul lui, însă inelul din aur masiv cu sigiliu lămurea definitiv lucrurile. Totuși, nu era înstărit; uniforma se uzase la cusături, iar cizmele, deși bine lustruite, aveau zgârieturi adânci.

Avea un accent ușor scoțian, cu o pronunție guturală franțuzească – dovadă a experienței în campaniile de pe Continent. Și abia sosise în colonie, am avut impresia; arăta tras la față ca după o boală recentă, iar sclerotica avea nuanța vag icterică obișnuită pentru nou-sosiți, care riscau să contracteze orice boală, începând cu malaria și terminând cu febra de Aden, când erau expuși la focarele de infecții din orașele de pe coastă.

– Doamnă Fraser, spuneți-mi... a început maiorul.

– Mă insultați, domnule, și nu doar pe mine, ci pe orice bărbat de onoare prezent aici!

Glasul destul de ridicat al lui Ninian Bell Hamilton a răsunat într-o pauză a discuțiilor care se purtau, și toți oamenii de pe peluză au întors capul spre el.

Stătea față în față cu Robert Barlow, un bărbat căruia îi fusesem prezentată ceva mai devreme de dimineață. Un fel de negustor, mi-am amintit eu ca prin ceață – din Edenton? Ori poate New Bern? Un om

corpulent, având înfățișarea cuiva care nu este obișnuit să fie contrazis, Barlow rânjea nonșalant la Hamilton.

– Reglementatori le ziceți? Demni de temniță și răzvrățiți? Sugerati că astfel de oameni au sentimentul onoarei?

– Nu doar sugerez – afirm asta și îmi voi apăra convingerea!

Bătrânul gentleman s-a îndreptat de spate și a căutat cu degetele mânerul sabiei. Din fericire, nu purta sabia; având în vedere natura evenimentului, niciunul dintre bărbați nu avea sabia la el.

N-aș fi putut spune dacă acest lucru schimbase comportamentul lui Barlow, însă el a râs disprețuitor și i-a întors spatele lui Hamilton, dorind să se îndepărteze. Înfierbântat, bătrânul scoțian l-a lovit imediat cu piciorul în fund.

Luat prin surprindere și dezechilibrat, Barlow s-a aplecat brusc înainte, aterizând în patru labe, cu poalele hainei căzute în mod ridicol peste urechi. Indiferent care le-ar fi fost părerile politice, toți privitorii au izbucnit în râs. Astfel încurajat, Ninian s-a înfoiat ca un cocoș de luptă și a pășit semeț în jurul adversarului prăbușit pentru a i se adresa din față.

Aș fi vrut să-i spun că era o eroare tactică, dar apoi am avut ocazia de a vedea fața lui Barlow, stacojie de furie. Cu ochii ieșiți din orbite, Barlow s-a ridicat greoi în picioare și, răcnind, s-a aruncat înainte, doborându-l pe bărbatul mai scund la pământ.

Într-un vârtej de haine și încurajați de strigătele spectatorilor, cei doi s-au rostogolit pe iarbă, lovindu-se cu pumnii strânși. Oaspeții au venit în grabă de pe peluză și de pe terasă ca să vadă ce se întâmpla. Abel MacLennan și-a croit drum prin mulțime, ținând cu orice preț să-i ofere sprijin protectorului său. Richard Caswell l-a prins de un braț pentru a-l opri, dar Abel s-a răsucit, dezechilibrându-l pe Caswell.

James Hunter, cu o sclipire de veselie pe fața slabă, i-a pus piedică lui Caswell care s-a trezit în fund pe iarbă, complet nedumerit. George, fiul lui Caswell, a scos un răcnet de revoltă și l-a lovit pe Hunter cu pumnul în rinichi. Hunter s-a răsucit și l-a plesnit peste nas.

Câteva doamne țipau, dar nu neapărat din cauza șocului. Una sau două păreau să-l ovaționeze pe Ninian Hamilton, care ajunsese temporar călare pe pieptul victimei lui și voia s-o stranguleze, dar fără mare succes, din cauză că aceasta avea gâtul gros și un guler tare.

Disperată, m-am uitat în jur după Jamie – ori Roger sau Duncan. La naiba, unde se ascuseseră toți?

George Caswell căzuse la loc de uimire, cu mâinile la nasul din care îi picura sânge pe piepții cămășii. DeWayne Buchanan, unul dintre ginerii lui Hamilton, tocmai își făcea loc hotărât prin mulțimea strânsă. Nu-mi dădeam seama dacă voia să-l apere pe socrul lui de Barlow ori să-l ajute în încercarea lui de a-l ucide pe om.

– Of, la naiba! am mormăit în barbă. Țineți ăsta puțin!

I-am întins evantaiul maiorului MacDonald și mi-am suflecat poalele rochiei, pregătindu-mă să mă reped în încăierare și gândindu-mă pe cine să lovesc mai întâi – și unde – pentru a avea un efect imediat.

– Vreți să pun eu capăt luptei?

Maiorul, care se bucurase de spectacol, a părut dezamăgit de idee, dar și-a făcut datoria. După ce, surprinsă, am încuviințat din cap, a scos pistolul, l-a îndreptat spre cer și l-a descărcat.

Bubuitura a fost suficient de puternică pentru a reduce pe toată lumea la tăcere. Combatanții au înghețat și, în liniștea așternută, Hermon Husband și-a croit drum spre scena luptei.

– Prietene Ninian, a spus el, dând cu cordialitate din cap. Prietene Buchanan. Permiteți-mi.

L-a prins pe bătrânul scoțian de ambele brațe și l-a ridicat de pe Barlow. I-a aruncat lui James Hunter o privire de avertisment, iar acesta a pufnit destul de tare, dar s-a retras câțiva pași.

Tânăra doamnă Caswell, o femeie de bun-simț, își scosese deja soțul de pe câmpul de luptă și își ținea apăsată batista peste nasul lui. DeWayne Buchanan și Abel MacLennan îl prinseseră fiecare de câte un braț pe Ninian Hamilton, iar acum, făcând mare paradă că îl țineau, îl conduceau spre casă, deși era cât se poate de limpede că oricare dintre ei ar fi putut să-l ridice în brațe și să-l ia de acolo.

Richard Caswell se ridicase singur și, deși părea foarte jignit, nu era dispus să lovească pe nimeni. A rămas în picioare și, cu buzele strânse în semn de dezaprobare, și-a scuturat firele uscate de iarbă de pe poalele hainei.

– Evantaiul dumneavoastră, doamnă Fraser.

Trezită din evaluarea aceluia conflict, l-am văzut pe maiorul MacDonald înapoiindu-mi obiectul. Părea foarte încântat de sine.

– Vă mulțumesc, am spus eu, luând evantaiul și măsurându-l pe maior cu oarece respect. Spuneți-mi, domnule maior, întotdeauna aveți la dumneavoastră pistolul încărcat?

– A fost o scăpare, doamnă, mi-a răspuns el calm. Deși s-a dovedit o idee fericită, nu credeți? Ieri am fost în orașul Cross Creek și, fiindcă m-am întors singur spre plantația domnului Farquard Campbell, pe întuneric, am socotit că nu strica să fiu pregătit pe drum.

A făcut un semn din cap peste umărul meu.

– Spuneți-mi, doamnă Fraser, cine este individul prost bărbierit? Pare un om de curaj, deși îi lipsește capacitatea de a vorbi elocvent. Ce credeți, va ridica primul securea de luptă?

M-am răsucit și l-am văzut pe Hermon Husband nas în nas cu Barlow, care se ridicase de jos, cu pălăria înfundată pe cap și barba zbârlită de furie războinică. Barlow stătea în picioare, roșu la față și încruntat fioros, dar își ținea brațele încrucișate la piept în timp ce-l asculta pe Husband.

– Hermon Husband este quaker, am spus, pe un ton de ușor reproș. Nu, el nu va recurge la violență. Va folosi doar cuvinte.

Chiar o mulțime de cuvinte. Barlow a încercat să-și exprime părerile, dar Husband le-a ignorat, susținându-și argumentele cu un asemenea entuziasm, încât picături de salivă i se prelingeau pe la colțurile gurii.

– ...și administrare odioasă a justiției! Șerifii, sau așa cum își zic ei, care nu au fost numiți prin hotărâre legală, ci mai curând se numesc singuri pentru a se îmbogăți prin corupție și care încalcă orice drept legitim...

Barlow și-a coborât brațele și a început să se retragă cu spatele, străduindu-se să scape de acel atac. Însă când Husband s-a oprit o clipă să-și tragă răsuflarea, Barlow a profitat de ocazie pentru a se apleca în față și a înfige un deget amenințător în pieptul lui Husband.

– Dumneavoastră vorbiți de dreptate, domnule? Ce legătură au revoltele și distrugerile cu justiția? Dacă sprijiniți distrugerea proprietăților ca mijloc de a vă susține nemulțumirile...

– Nu! Însă trebuie ca oamenii săraci să cadă pradă celor lipsiți de scrupule, iar soarta lor să treacă neobservată? Domnule, vă spun, Dumnezeu îi va pedepsi fără milă pe aceia care îi oprimă pe cei săraci și...

– Despre ce discută? a întrebat MacDonald, urmărind cu interes schimbul de replici. Religie?

Văzându-l pe Husband implicat și dându-și seama că nu mai erau de așteptat alte lovituri de pumni, cei mai mulți oameni își pierduseră interesul, îndreptându-se către mesele cu mâncare și vasele cu cărbuni de pe terasă. Hunter și alți câțiva Reglementatori au rămas pentru a-i oferi sprijin moral lui Husband, dar mai toți invitații erau plantatori și negustori. Deși în teorie ei puteau să-i ia partea lui Barlow, în practică, cei mai mulți dintre ei nu doreau să piardă o ocazie festivă foarte rară pentru a intra în controverse cu Hermon Husband privind drepturile bieților plătitori de taxe.

Nici eu nu eram prea dornică să analizez în amănunțime retorica Reglementării, însă m-am străduit să-i oferi maiorului MacDonald o prezentare succintă a situației.

– ...iar guvernatorul Tryon s-a văzut silit să mobilizeze miliția pentru a se ocupa de problemă, însă Reglementatorii au bătut în retragere, am conchis eu. Dar nu au renunțat nicidecum la solicitările lor.

Nici Husband nu își încheiase argumentarea – niciodată nu făcea asta –, însă Barlow reușise într-un târziu să se elibereze și își refăcea puterile la mesele cu băuturi de sub ulmi, în compania unor prieteni înțelegători, care aruncau când și când priviri dezaprobatore în direcția lui Husband.

– Am înțeles, a rostit MacDonald, vădit interesat. Farquard Campbell mi-a povestit câte ceva despre această mișcare turbulentă. Iar guvernatorul a mobilizat miliția pentru a rezolva problemele, după cum spuneți, și s-ar putea să o facă din nou. Cine comandă trupele sale, știți cumva?

– Hm... cred că generalul Wadell – Hugh Wadell – are comanda câtorva companii. Însă guvernatorul în persoană a comandat corpul principal de

miliție; și el a fost soldat.

– Serios? Lui MacDonald i-a părut extrem de interesant acest lucru; încă nu-și pusese pistolul înapoi în toc, ci continua să se joace cu el cu un aer absent. Campbell mi-a sus că soțul dumneavoastră deține o mare proprietate acordată de Coroană în sălbăticie. Este, întâmplător, o cunoștință apropiată a guvernatorului?

– Nu aş afirma asta cu tărie, am răspuns eu sec. Dar îl cunoaște pe guvernator, desigur.

M-am simțit destul de neliniștită de cursul pe care îl căpătase discuția. Strict vorbind, era ilegal ca un catolic să primească terenuri în colonii. Nu știam dacă maiorul MacDonald era conștient de acest aspect, însă își dăduse seama neîndoielnic că, având în vedere trecutul lui, Jamie era probabil catolic.

– Credeți că soțul dumneavoastră ar fi deranjat de ideea unei recomandări, scumpă doamnă?

Ochii lui de un albastru spălăcit scânteiau, semn că gândea intens, și brusc am înțeles ce dorea de fapt.

Un militar de carieră care nu putea lupta în război avea un dezavantaj evident în privința ocupației și a veniturilor. Se putea ca Reglementarea să fi fost o furtună într-un pahar cu apă, dar, pe de altă parte, dacă exista vreo șansă de acțiuni militare... În definitiv, Tryon nu avea la dispoziție trupe regulate; era posibil să vadă cu ochi buni – și să plătească pentru asta – un ofițer cu experiență, pentru cazul în care miliția ar fi fost mobilizată din nou.

M-am uitat discret spre peluză. Husband și amicii lui se retrăseseră puțin și discutau aprins într-un grup mic lângă una dintre statuile noi ale Jocastei. Dacă recenta încăierare reprezenta un indiciu, Reglementarea

era primejdios de aproape de punctul de fierbere.

– Se poate aranja, am răspuns cu precauție.

Nu vedeam niciun motiv pentru care Jamie ar fi refuzat să-i dea o scrisoare de recomandare către Tryon, iar eu îi eram datoare maiorului pentru că zădărniciise o revoltă în toată regula.

– Va trebui să discutați cu soțul meu, desigur, dar voi fi încântată să pun o vorbă bună pentru dumneavoastră.

– Vă rămân profund recunoscător, doamnă.

A pus la loc pistolul și s-a plecat respectuos deasupra mâinii mele. Îndreptându-se de spate, s-a uitat peste umărul meu.

– Doamnă Fraser, cred că trebuie să îmi iau rămas-bun, dar sper să îl cunosc cât de curând pe soțul dumneavoastră.

Maiorul a pornit cu pas apăsător spre terasă, iar eu m-am întors și l-am văzut pe Hermon Husband îndreptându-se spre mine, cu Hunter și câțiva bărbați pe urmele lui.

– Doamnă Fraser, vă implor să-i transmiteți cele mai bune urări și regretele mele doamnei Innes, dacă nu vă supărați, a spus el fără nicio introducere. Eu trebuie să plec.

– Vai, chiar atât de curând?

Am ezitat. Pe de o parte, voiam să-l îndemn să rămână; pe de alta, anticipam alte neazuri dacă rămânea. După așa-zisa încăierare, prietenii lui Barlow nu-l scăpaseră din ochi.

Mi-a citit gândurile pe față și a dat din cap cu un aer sobru. Îmbujorarea provocată de dispută îi dispăruse, lăsând în loc riduri aspre.

– E mai bine așa. Jocasta Cameron este o bună prietenă a mea și a celor din familia mea; ar fi urât să-i răsplătesc bunătatea aducând discordie la sărbătoarea nunții ei. Nu aș vrea să fac asta – și totuși, conștiința nu îmi îngăduie să păstrez tăcerea când am parte de opinii atât de răuvoitoare așa cum am auzit astăzi.

Le-a aruncat celor din grupul lui Barlow o privire disprețuitoare și glacială, căreia i s-a răspuns în același fel.

– În plus, a continuat el, întorcându-se cu spatele spre cei din neamul Barlow în semn de desconsiderare, avem treburi care ne silesc să acordăm atenție altor lucruri.

A ezitat, întrebându-se dacă să-mi spună mai multe, dar s-a hotărât să n-o facă.

– Îi veți spune asta?

– Da, desigur, domnule Husband. Și îmi pare rău.

Mi-a zâmbit ușor, oarecum melancolic, și a clătinat din cap, dar nu a mai adăugat nimic. În timp ce el pleca urmat de cunoscuții lui, James Hunter s-a oprit și mi-a șoptit ceva.

– Reglementatorii își strâng rândurile. Există o tabără mare în apropiere de Salisbury. Poate că ar fi potrivit să-i spuneți și soțului dumneavoastră.

A făcut un semn din cap, a dus mâna la borul pălăriei și, fără a mai aștepta vreo confirmare din partea mea, s-a îndepărtat, iar haina lui de culoare închisă a dispărut în mulțime ca o vrabie într-un stol de păuni.

Din punctul meu de observație de la marginea terasei vedeam întreaga desfășurare a petrecerii, care se scurgea ca un fluviu festiv dinspre casă

spre râu, în vârtejurile vizibile pentru ochiul unui cunoscător.

Jocasta constituia centrul celui mai mare vârtej social – însă ape mai mici se roteau amenințător în jurul lui Ninian Bell Hamilton și al lui Richard Caswell, iar un curent neliniștit curgea în meandre printre petrecăreți, lăsând frânturi de discuție de-a lungul marginilor sale, bogate în aluviuni fertile de speculații. Din ceea ce auzisem întâmplător, problema prezumtivei vieți sexuale a gazdelor noastre reprezenta subiectul predominant al conversațiilor, dar politica ocupa locul secund.

Încă nu văzusem niciun semn din partea lui Jamie sau a lui Duncan. Însă maiorul apăruse din nou. Se oprise, cu câte un pahar de cidru în fiecare mână; o văzuse pe Brianna. Am zâmbit uitându-mă la el.

Brianna avea darul de a-i face deseori pe bărbați să se oprească brusc, dar nu întotdeauna doar din admirație. Moștenise de la Jamie o serie de lucruri; ochii albaștri și înclinați și părul ca o flacăra, nasul drept și lung și gura fermă și lată; oasele faciale accentuate care proveneau de la vreun strămoș nordic din vechime. Pe lângă aceste caracteristici șocante, îi moștenise și statura. Într-o vreme în care femeile aveau în medie mai puțin de un metru și cincizeci de centimetri, Brianna măsura un metru și optzeci. Oamenii tindeau să o privească lung.

Și maiorul MacDonald se oprise, uitând de cele două pahare cu cidru din mâini. Roger l-a observat, a zâmbit și a dat din cap, apoi a făcut un pas spre Brianna care spunea fără înconjur: *E a mea, amice.*

Uitându-mă la maior în cursul conversației, am remarcat cât de palid și de slab arăta în comparație cu Roger, care era aproape la fel de înalt ca Jamie. Avea umerii largi și tenul măsliniu, iar părul lui negru strălucea ca aripa unui corb în soarele primăvărat, probabil moștenire de la vreun invadator spaniol din vechime. M-am văzut silită să recunosc că nu exista nicio asemănare evidentă între el și micuțul Jem, care era roșcat ca

un sfeșnic din aramă abia scos din cuptor. Am văzut o sclipire albă când Roger a zâmbit; maiorul își ținea buzele strânse când zâmbea, așa cum procedau mai toți oamenii trecuți de treizeci de ani, pentru a ascunde dinții lipsă și cariați, lucru aproape endemic. Poate că era vorba doar de stresul pe care îl presupunea ocupația maiorului, m-am gândit; poate că era doar efectul nutriției sărăcăcioase. Faptul că provenea dintr-o familie bună nu însemna că în copilărie mâncase foarte sănătos, dacă țineam seama de vremurile în care ne aflam.

Mi-am plimbat limba ușor peste dinți, testând marginea incisivilor. Drepti și sănătoși și, având în vedere situația actuală a artei stomatologice, făceam eforturi considerabile pentru a-i menține așa.

– Oh, doamna Fraser!

Un glas slab mi-a întrerupt gândurile și, privind în jur, l-am descoperit pe Philip Wylie lângă mine.

– La ce vă gândeați, scumpa mea? Arătați de-a dreptul... feroce.

Mi-a luat mâna și a coborât și mai mult glasul, arătându-și printr-un zâmbet sugestiv dinții într-o stare destul de acceptabilă.

– Nu sunt scumpa ta, am spus cu oarecare severitate, smulgându-mi mâna dintr-a lui. Cât privește ferocitatea, sunt surprinsă că nimeni nu te-a mușcat de fund până acum.

– A, dar mai am speranțe, m-a asigurat el cu ochi scânteietori și a făcut o plecăciune, timp în care a reușit să mă prindă din nou de mână. Aș putea avea onoarea unui dans ceva mai târziu, doamnă Fraser?

– Sigur nu, am răspuns trăgându-mi mâna. Dă-mi drumul!

– Dorința dumneavoastră este poruncă pentru mine.

Mi-a dat drumul, nu înainte de a depune un sărut ușor pe dosul mâinii mele. Mi-am reprimat impulsul de a șterge locul umed cu rochia.

– Du-te de-aici, copile! am spus, fluturând evantaiul spre el. Hai, du-te!

Philip Wylie era un filfizon. Îl mai văzusem de două ori și de fiecare dată arătase la fel: pantaloni din satin, ciorapi din mătase și toate accesoriile aferente, inclusiv perucă pudrată, față pudrată și o aluniță în formă de semilună lipită îndrăzneț aproape de ochi.

Acum însă stricăciunea se extinsese. Peruca pudrată era mov, vesta din satin era brodată cu... am clipit nedumerită. Da, cu lei și unicorni, țesuți cu fir de aur. Pantalonii din satin i se potriveau ca o mănușă bifurcată, iar semiluna lăsase loc unei stele în colțul gurii. Domnul Wylie devenise un macaroni – cu brânză ¹.

– Vai, nu doresc să vă părăsesc, doamnă Fraser, m-a asigurat el. V-am căutat pretutindeni.

– Aha! Ei bine, m-ai găsit, am spus uitându-mă la haina lui din catifea trandafirie, cu manșete de peste douăzeci de centimetri din mătase roz-deschis și butoniere brodate cu bujori stacojii. Deși nu mă mir că ți-a fost greu. Cred că ești orbit de strălucirea vestei.

Ca de obicei, îl însoțea Lloyd Stanhope, aproape la fel de arătos, dar îmbrăcat mai simplu decât amicul lui. Stanhope a pufnit în râs, dar Wylie nu l-a luat în seamă și a făcut o plecăciune adâncă, întinzând un picior în față.

– Ei bine, Fortuna mi-a zâmbit anul acesta. Negoțul cu Anglia și-a revenit – slăviți fie zeii – și m-am ales și eu cu o parte, chiar mai mult. Ar trebui să veniți cu mine ca să vedeți...

Am fost salvată de apariția bruscă a lui Adlai Osborn, un negustor

înstărit de pe coastă, care l-a bătut ușor cu palma pe umăr pe Wylie. Profitând de prilejul oferit de acea acțiune care i-a distras atenția lui Wylie, mi-am desfăcut evantaiul și m-am retras printr-un spațiu gol din mulțime.

Rămasă pe moment să mă descurc singură, am coborât cu nonșalanță de pe terasă, ajungând pe peluză. Deși încă mă uitam atentă după Jamie sau Duncan, acum aveam ocazia să examinez ultimele achiziții ale Jocastei, care provocau comentarii numeroase din partea oaspeților veniți la nuntă. Erau două statui sculptate în marmură albă, câte una așezată exact în mijlocul fiecărei peluze.

Cea mai apropiată de mine era o copie a unui războinic grec în mărime naturală – spartan, am presupus, din faptul că articolele cele mai frivole de îmbrăcăminte fuseseră omise, lăsându-l pe bărbat doar cu un coif solid împodobit cu pene și cu o sabie în mână. La picioarele lui, plasat strategic pentru a ascunde deficiențele mai șocante ale garderobei lui, se găsea un scut mare.

Pe peluza din dreapta era cealaltă statuie, înfățișând-o pe Diana, zeița vânătorii. Deși doamna era drapată destul de sărăcăcios, iar sânii frumoși și fesele din marmură atrăgeau priviri apreciative din partea domnilor prezenți, nu se compara cu războinicul din punctul de vedere al fascinației publice pe care o stârnea. Am zâmbit înapoia evantaiului văzându-i pe domnul și doamna Sherston trecând pe lângă statuie fără să-i arunce nicio privire. La urma urmelor, nasurile înălțate și privirile plictisite schimbate între ei spuneau că asemenea opere de artă erau obișnuite în Europa. Doar coloniștii neciopliți, cărora le lipseau experiența și educația, ar considera așa ceva un spectacol, draga mea.

Examinând statuia, am descoperit că în realitate nu era un grec oarecare, ci mai curând Perseus. Din acest unghi nou, am observat că ceea ce presupusesem a fi un bolovan aflat lângă scut era de fapt capul

Gorgonei, jumătate din șerpii lui stând înălțați în expresii de disperare șocată.

Măiestria evidentă cu care fuseseră realizate reptilele oferea o scuză pentru o examinare mai atentă a statuii din partea câtorva doamne, care se uitau fără sfială, țuguindu-și buzele ca niște cunoscătoare și scoțând sunete de admirație față de priceperea sculptorului în redarea fiecărui solz, chiar așa. Când și când, una îngăduia ochilor ei să se îndrepte în sus preț de o fracțiune de secundă, după care cobora privirea spre capul Gorgonei, cu obraji roșii – din cauza aerului rece al dimineții și a vinului aromatizat pe care neîndoielnic îl băuse.

Atenția mi-a fost distrasă de la Perseus de o cupă aburindă cu respectiva licoare, împinsă sub nasul meu drept invitație.

– Luați, vă rog, doamnă Fraser.

Era Lloyd Stanhope, cât se putea de amabil.

– Doar nu vreți să răciți, scumpă doamnă.

Dată fiind căldura zilei, care sporea, nu mă pândeau un asemenea pericol, dar am primit cana bucurându-mă de aromele de scorțișoară și miere care se înălțau din ea.

M-am aplecat în lateral, căutându-l din ochi pe Jamie, dar el nu era de găsit. Un grup de domni care comentau meritele culturii tutunului de Virginia prin comparație cu indigoul se strânsese de o parte a statuii lui Perseu, în vreme ce în spatele ei se adăposteau trei tinere, care o priveau dinapoia evantaielor, cu fețe îmbujorate și chicotind.

– ...unici, tocmai îi spunea Phillip Wylie cuiva.

Vârtejurile conversațiilor îl aduseseră din nou în preajma mea.

– Absolut unici! Perle negre, așa se numesc. Pun rămășag că nu ai mai văzut așa ceva.

S-a uitat în jur și, văzându-mă, a întins o mână și mi-a atins ușor cotul.

– Înțeleg că ați petrecut ceva timp în Franța, doamnă Fraser. S-a întâmplat să vedeți așa ceva acolo?

– Perle negre? am spus, străduindu-mă să prind firul discuției. A, da, câteva. Îmi aduc aminte că arhiepiscopul de Rouen avea un mic paj maur care purta una mare prinsă la nas.

Falca lui Stanhope a coborât în mod grotesc. Wylie m-a măsurat o fracțiune de secundă, apoi a scos un hohot de râs atât de puternic, încât cei care discutau despre tutun și fetele care chicoteau s-au oprit imediat și s-au uitat lung la noi.

– Dragă doamnă, o să mă ucideți, a spus Wylie printre hohote, în timp ce Stanhope pufnea amuzat.

Wylie a scos o batistă din dantelă și s-a șters cu delicatețe la colțurile ochilor, pentru ca lacrimile de râs să nu-i strice pudra.

– Serios, doamnă Fraser, chiar nu mi-ați văzut comorile?

M-a prins de cot și m-a scos din mulțime cu o pricepere uimitoare.

– Veniți să vi le arăt.

M-a îndrumat ușor printre oamenii adunați și dincolo de latura casei, unde o potecă pavată ducea către grajduri. Acolo, altă mulțime – cei mai mulți, bărbați – era strânsă în jurul unui padoc, unde grăjdarul Jocastei arunca fân pentru câțiva cai.

Erau cinci cai – două iepe, doi în vârstă de doi ani și un armăsar. Toți

erau negri ca tăciunele, lucind în razele slabe ale soarelui de primăvară, și cu părul destul de lung, ca și cum s-ar fi pregătit de iarnă. Nu eram expertă în conformația cailor, dar știam destule ca să le observ piepturile mari, curbele puternice, crupele sculptate, care le dădeau un aspect aparte, dar foarte atrăgător, de vigoare și eleganță. Însă, în afară de frumusețea conformației și a culorii, cel mai șocant lucru la acei cai era părul.

Acești cai negri aveau o masă uriașă și fluturândă de păr mătăsos – aproape la fel ca părul femeilor – care se înălța și fâlfâia odată cu mișcările lor, potrivindu-se cu căderea grațioasă a cozilor lungi și bogate. În plus, fiecare cal avea șuvițe negre care-i împodobeau copitele și chișițele și care se ridicau plutind la fiecare pas ca semințele de asclepias. Spre deosebire de caii de călărie obișnuiți și de cei de tracțiune care aveau oasele vizibile, aceștia păreau aproape fermecați – și, judecând după comentariile respectuoase pe care le stârniseră printre spectatori, puteau proveni la fel de bine dintr-o țară de basm, ca și de pe plantația din Edenton a lui Phillip Wylie.

– Sunt ai tăi? l-am întrebat pe Wylie fără să mă uit la el, nedorind să-mi dezlipesc ochii de la acea priveliște încântătoare. De unde i-ai luat?

– Da, a răspuns, obișnuita afectare fiind înlocuită de mândria evidentă. Sunt ai mei. Sunt frizieni. Cea mai veche rasă de cai – strămoșii lor au o istorie de secole. Și dacă e să spun de unde îi am – s-a aplecat peste gard și a întins o mână cu palma în sus, mișcând degetele spre cai în semn de invitație –, îi cresc de câțiva ani. l-am adus la invitația doamnei Cameron; probabil că are intenția de a cumpăra una dintre iepe și a sugerat că unul sau doi dintre vecinii ei ar putea să se arate interesați. Cât despre Lucas – recunoscându-și stăpânul, armăsarul se apropiase și primea cu grație mângâierile pe frunte –, el nu e de vânzare.

Ambele iepe erau gestante; Lucas era tatăl, de aceea fusese adus, drept

dovadă a genealogiei, a explicat Wylie. M-am gândit amuzată că făcuse asta pentru a se da mare. „Perlele negre“ ale lui Wylie stârneau un viu interes, iar unii domni din vecinătate, care creșteau cai, se îngălbeniseră de invidie văzându-l pe Lucas. Phillip Wylie se umfla în pene ca un cocoș-de-munte.

– Aici erai, englezoaico? am auzit brusc vocea lui Jamie la ureche. Tocmai te căutam.

– Serious? am spus, întorcându-mă cu spatele spre padoc. Văzându-l, am simțit un val de căldură în capul pieptului. Dar *tu* unde-ai fost?

– A, pe ici, pe acolo, a răspuns Jamie, netulburat de tonul meu acuzator. Domnule Wylie, un cal cu adevărat frumos.

Cu o aplecare ușoară din cap, m-a prins de braț și m-a condus înapoi spre peluză, timp în care Wylie abia dacă a apucat să murmure: „Sluga dumneavoastră, domnule.“

– Ce treabă ai cu micuțul Phillip Wylie? m-a întrebat Jamie, croindu-și drum printr-un grup de sclavi care treceau dinspre bucătărie cu platouri de mâncare care scoteau aburi apetisanți de sub șervetele albe.

– Mă uitam la cai, am răspuns, lipindu-mi palma de stomac, în speranța că voi înăbuși bolboroselile răsunătoare prilejuite de vederea mâncării. Dar tu ce ai făcut până acum?

– L-am căutat pe Duncan, a spus el, ajutându-mă să ocolesc o băltoacă. Nu era în privată, nici în fierărie, grajduri, bucătărie sau anexă. Am luat un cal și m-am dus până la hambarele cu tutun, dar nici urmă de el.

– L-o fi asasinat locotenentul Wolff, am sugerat eu. În fond, e un rival dezamăgit.

– Wolff?

Jamie s-a oprit, încruntându-se spre mine consternat.

– Rahatul ăla e aici?

– În carne și oase, am răspuns, arătând cu evantaiul spre peluză.

Wolff se postase lângă o masă cu băuturi, iar statura lui scundă și îndesată era inconfundabilă în uniforma albastru cu alb a marinei.

– Crezi că l-a invitat mătușa ta?

– Da, așa cred, a zis Jamie, pe un ton sumbru, dar resemnat. Bănuiesc că nu a rezistat ispitei de a-i aduce aminte de gafa făcută de el.

– Așa m-am gândit și eu. E aici doar de vreo jumătate de oră, dar, dacă va continua să sugă orice băutură în ritmul ăsta, am adăugat, privind dezaprobator spre sticla pe care locotenentul o ținea strâns într-o mână, va sfârși lat înainte de începerea nunții.

Jamie a pus capăt subiectului cu un gest disprețuitor spre locotenent.

– Ei bine, să-l lăsăm să se afume cum trebuie și să fie bine-venit, câtă vreme mai poate deschide gura ca să-și toarne ceva în ea. Dar unde e Duncan?

– S-o fi aruncat în râu?

Am vrut să sune a glumă, dar am aruncat totuși o privire spre râu și am văzut o ambarcațiune venind spre debarcader, cu vâslașii stând la provă pentru a arunca parâma de amarare unui sclav care aștepta.

– Uite – acela să fie preotul?

Într-adevărat, era; o siluetă scundă, butucănoasă, cu o sutană neagră sumețită peste genunchii păroși, când a urcat fără grație pe ponton, împins de barcații. Ulysses cobora deja în fugă spre debarcader pentru a-l întâmpina.

– Prea bine, a spus Jamie cu satisfacție. Așadar, avem un preot și o mireasă. Doi din trei, asta înseamnă un progres. Ascultă, englezoaico, stai puțin... ți s-a desfăcut părul.

A urmărit cu degetul bucla desprinsă și atârânănd pe gâtul meu, iar eu am lăsat îndatoritoare șalul să îmi cadă de pe umeri.

Cu o pricepere dobândită dintr-o practică îndelungă, Jamie mi-a aranjat bucla, apoi m-a sărutat delicat pe ceafă, făcându-mă să mă înfior. Nici el nu era imun la atmosfera înviorătoare a primăverii.

– Cred că trebuie să plec, să-l caut pe Duncan, a zis el, cu o undă de regret în glas.

Și-a lăsat degetele să zăbovească pe spatele meu, plimbându-și degetul mare pe șira spinării.

– Dar după ce-l găsesc... trebuie să existe un loc ferit pe aici pentru puțină intimitate.

Cuvântul „intimitate“ m-a făcut să mă lipesc de Jamie și să arunc o privire spre malul râului, unde un pâlț de sălcii-plângătoare adăposteau o bancă din piatră – un loc intim și romantic, mai ales la vreme de noapte. Sălciile aveau frunze dese și verzi, dar printre crengile coborâte am zărit ceva stacojiu.

– L-am văzut! am exclamat, îndreptându-mă de spate atât de brusc, încât l-am călcat pe Jamie pe picior. Vai, iartă-mă!

– Nu contează, m-a asigurat el.

Observase încotro mă uitam, astfel că și-a aranjat ținuta.

– Mă duc să-l scot de acolo. Englezoaico, tu mergi spre casă și stai cu un ochi pe preot și cu celălalt pe mătușa. Nu-i lăsa să-ți scape până când nu se încheie căsătoria asta.

Jamie a coborât peluza spre sălcii, răspunzând cu un aer absent la saluturile prietenilor și ale cunoștințelor. În realitate, se gândea mai puțin la noaptea nunții lui Duncan și mai mult la soția lui.

În general, era conștient că fusese binecuvântat cu frumusețea ei; chiar și în haine simple de casă, afundată până la genunchi în noroiul din grădină ori mânjită de sângele pacienților ei, rotunjimile oaselor ei vorbea bărbăției lui, iar ochii ei de culoarea whisky-ului îl puteau îmbăta dintr-o singură privire. Pe de altă parte, părul ei rebel îl făcea să râdă.

Zâmbind în sinea lui la acest gând, și-a dat seama că *era* puțin amețit. La petrecere, băutura curgea ca apa și existau deja bărbați care se sprijineau de mausoleul lui Hector, cu ochii împăienjeniți și cu gura moale; a surprins chiar pe cineva înapoia mausoleului, urinând în tufișuri. A scuturat din cap. La căderea nopții, va exista câte un corp sub fiecare tufiș.

Iisuse! Gândul la oameni sub tufișuri i-a adus în minte o imagine orbitor de indecentă a lui Claire, stând întinsă și râzând, cu sânii ieșiți de sub rochie și cu frunze moarte și iarbă uscată de aceleași culori ca și fustele mototolite, și cu părul castaniu și ondulat între... A alungat imediat gândul, făcând o plecăciune politicoasă spre bătrâna doamnă Alderdyce, mama judecătorului.

– Sluga dumneavoastră, doamnă.

– Bună ziua, tinere, bună ziua.....

Bătrâna a dat din cap cu multă demnitate și a trecut mai departe, sprijinindu-se de brațul însoțitoarei ei, o tânără foarte răbdătoare, care i-a aruncat lui Jamie un zâmbet slab ca răspuns la salutul lui.

– *Master* Jamie?

O servitoare a răsărit lângă el, întinzând o tavă cu căni. Jamie a luat una, a zâmbit în semn de mulțumire, după care a golit-o pe jumătate dintr-o suflare.

Nu avea încotro. A trebuit să se întoarcă pentru a se uita după Claire. A surprins doar sclipirea creștetului ei printre oamenii de pe terasă – nu voise să poarte bonetă, desigur, încăpățânata de ea, în schimb, își prinsese în păr o prostioară, o bucată de dantelă cu o sumedenie de panglici și muguri de trandafiri. Îi venea să râdă, dar s-a întors spre sălcii, zâmbind în sinea lui.

Ceea ce declanșase toate aceste reacții era faptul că o văzuse cu rochia cea nouă. Trecuseră luni și luni de când nu o mai văzuse îmbrăcată ca o doamnă, în ceva din dantelă, cu talia strânsă și cu sânii albi și dulci ca perele care se coc iarna ițindu-se din decolteul generos. Parcă ar fi devenit brusc altă femeie; una cunoscută bine și totuși excitant de străină.

Degetele lui au tresărit când și-a amintit de bucla rebelă, căzând în spirală pe gâtul ei, de ceafa subțire, dar și de senzația avută când ea își lipise de coapsele lui fundul cald prin rochie. Cu atâta lume în jur, nu o mai avusese de peste o săptămână și îi resimțea acut lipsa.

Încă de când ea îi arătase spermatozoizii, devenise conștient în mod neplăcut de aglomerarea ce trebuie să fi existat în boașele lui, o impresie

care devenea mult mai apăsătoare în situații precum cea prezentă. Știa prea bine că nu exista primejdia vreunei rupturi sau explozii – și totuși nu se putea împiedica să se gândească la îmbrâncelile de acolo.

A fi prins într-o masă de oameni în permanentă mișcare, fără putință de scăpare, era una dintre viziunile lui despre iad, așa că s-a oprit un moment dincolo de perdeaua de sălcii, pentru a se pipăi drept asigurare, sperând ca acest lucru să mai potolească puțin agitația.

Va avea grijă ca Duncan să se însoare, a hotărât el, apoi omul trebuia să-și vadă de treburile lui. La căderea întinericului, dacă nu găsea o soluție mai bună decât un tufiș, atunci într-un tufiș se va petrece totul. A dat deoparte un mănunchi de ramuri de salcie și s-a aplecat să treacă pe sub ele.

– Duncan, a început el, apoi s-a oprit, iar vârtejul de gânduri carnale a dispărut ca apa scursă într-un canal.

Haina stacojie nu era a lui Duncan Innes, ci a unui necunoscut care s-a întors spre Jamie, la fel de surprins. Un bărbat în uniforma armatei Maiestății Sale.

Expresia trecătoare de uimire a dispărut de pe fața bărbatului aproape la fel de repede ca și surprinderea lui Jamie. Acesta trebuia să fie MacDonald, militarul cu jumătate de soldă despre care îi vorbise Farquard Campbell. Evident, Farquard îl descriesese și pe el lui MacDonald; și-a dat seama că omul asocia numele cu persoana lui.

Și MacDonald avea în mână o cupă cu puncte, așadar, sclavii avuseseră de lucru. Și-a golit cupa hotărât, apoi a așezat-o pe banca de piatră și și-a șters buzele cu dosul mâinii.

– Colonelul Fraser, presupun, da?

– Domnule maior MacDonald, a răspuns Jamie, cu o mișcare din cap în care s-au amestecat politețea și precauția. Sluga dumneavoastră, domnule.

Meticulos, MacDonald a făcut o plecăciune.

– Domnule colonel, v-aș putea răpi câteva momente?

S-a uitat peste umărul lui Jamie; în spatele lor, pe malul râului, se auzeau chicoteli, dar și micile strigăte de emoție scoase de tinerele urmărite de tineri.

– Între patru ochi?

Jamie a remarcat cu umor amar folosirea funcției lui din miliție, dar a încuviințat scurt și a pus cupa, încă pe jumătate plină, alături de a maiorului.

A făcut un semn din cap spre casă, MacDonald a încuviințat tot cu o mișcare din cap și l-a urmat afară din pâlcul de sălcii, în timp ce foșnete și chicoteli anunțau că banca și adăpostul oferit de copaci deveniseră domeniul tinerilor. Le-a dorit noroc, notându-și în minte locul pentru a-l folosi în caz de nevoie, după căderea întunericului.

Ziua era rece, dar liniștită și luminoasă, iar unii oaspeți, majoritatea bărbați, pentru ale căror gusturi atmosfera civilizată din interior era prea sufocantă, se strânseseră în grupuri și discutau pe la colțurile terasei sau se plimbau pe aleile grădinii înverzite, unde pipele lor puteau fumega în voie. Considerând acea soluție drept cel mai bun mijloc de a evita orice întrerupere, Jamie l-a condus pe maior spre poteca de cărămizi care cotea spre grajduri.

– Ați văzut frizienii lui Wylie? l-a întrebat maiorul în timp ce ocoleau casa, începând o conversație banală până aveau să ajungă într-un loc unde să nu poată fi auziți.

– Da. Armăsarul e un exemplar minunat, nu credeți?

Din reflex, Jamie a întors ochii spre padocul din apropierea hambarului. Armăsarul păștea, rupând din ierburile crescute lângă adăpătoare, iar cele două iepe, ale căror spinări late străluceau în soare, îi țineau tovărășie aproape de grajd.

– Da? Probabil.

Maiorul a privit printre gene spre padoc, stând cu un ochi pe jumătate închis în semn de aprobare puțin afectată de îndoială.

– Îndrăznesc a spune că e foarte solid. Piept lat. Dar atâta păr... nu arată a cal de cavalerie, deși cred că dacă ar fi tuns cum se cuvine și echipat...

Jamie s-a abținut să-l întrebe pe MacDonald dacă ținea ca și femeile să fie tunse. Imaginea buclei scăpate și atârând pe gâtul alb, dezgolit, îi stăruia în minte. Probabil că grajdul ar oferi posibilități mai bune... A alungat gândul, socotind că-l va analiza mai târziu.

– Domnule maior, aveți vreo problemă care vă frământă? a întrebat el mai direct decât și-ar fi dorit.

– Nu prea e problema mea, i-a răspuns MacDonald fără să se simtă ofensat. Mi s-a spus că manifestați interes față de locul în care se află un domn pe nume Stephen Bonnet. Sunt bine informat, domnule?

A simțit numele ca pe o lovitură în piept; i-a luat suflul preț de o clipă. Fără să-și dea seama, a strâns mâna stângă pe mânerul pumnalului.

– D... da. Știți cumva unde se află?

– Din păcate, nu.

Observând reacția lui Jamie, MacDonald a ridicat din sprâncene.

– Știi însă unde a fost. Din câte înțeleg, acest Bonnet al nostru e un băiat rău, da? a întrebat MacDonald pe un ton care sugera gluma.

– Da, am putea spune asta. A ucis oameni, m-a jefuit... și mi-a violat fiica, a răspuns sec Jamie.

Maiorul a inspirat brusc, iar fața i s-a întunecat.

– Oh, înțeleg, a zis el.

A ridicat o mână, ca și cum ar fi dorit să-l atingă pe braț pe Jamie, dar a lăsat-o să cadă pe lângă corp. A făcut câțiva pași, încruntându-se concentrat.

– Înțeleg, a repetat el și orice urmă de amuzament a dispărut din vocea lui. Nu-mi dădusem seama... da. Înțeleg.

A devenit din nou tăcut și a încetinit pasul când s-au apropiat de padoc.

– Intenționați să-mi spuneți ce știți despre individ? a întrebat Jamie pe un ton politicos.

MacDonald a ridicat privirea spre el și a părut să recunoască faptul că, indiferent de intențiile lui, dorința lui Jamie era să afle ce știa despre Bonnet, fie prin discuții, fie prin metode mai directe.

– Nu l-am întâlnit pe acest om, a rostit calm MacDonald. Ceea ce știu am aflat în timpul unei serate de la New Bern, luna trecută.

Fusese o seară dedicată jocului de whist, găzduită de Davis Howell, un

armator bogat și membru al Consiliului Regal al guvernatorului. Petrecerea, mică, dar selectă, începuse cu o cină excelentă, după care se trecuse la jocul de cărți și la discuții, bine alimentate de punci cu rom și brandy.

Cu trecerea orelor, când fumul de țigări de foi plutea greu în aer, discuțiile au devenit mai puțin precaute și s-au făcut referiri glumete la recenta creștere a averii unui anume domn Butler, făcându-se multe speculații pe jumătate voalate despre sursa bogăției lui. Un domn, arătându-se invidios, a fost auzit spunând: „Dacă cineva l-ar avea în buzunar pe Stephen Bonnet...” Însă, cu un cot primit în coaste de la un prieten a cărui discreție nu se topise din cauza romului, a fost invitat să-și țină gura.

– Domnul Butler a fost printre cei prezenți la serată? a întrebat direct Jamie. Numele nu-i era familiar, dar dacă el le era cunoscut membrilor Consiliului Regal... ei bine, cercurile de putere din colonie erau mici; cineva care aparținea unuia trebuia să-i fie cunoscut mătușii sau lui Farquard Campbell.

– Nu, nu a fost.

Ajunseseră la padoc; MacDonald și-a rezemat brațele încrucișate pe bara de sus, cu ochii țintă la armăsar.

– Cred că locuiește în Edenton.

La fel ca Phillip Wylie. Armăsarul, pe nume Lucas, s-a apropiat de ei, iar nările i-au fremătat de curiozitate. Cu un gest mecanic, Jamie a întins degetele strânse, și calul, prietenos, și-a frecat falca de ele. Deși frizianul era frumos, Jamie abia dacă l-a băgat în seamă, deoarece gândurile i se învârteau ca un carusel.

Edenton se afla pe canalul Albemarle, ușor accesibil cu o ambarcațiune.

Probabil că Bonnet revenise la îndeletnicirea de marinar – și, odată cu asta, la piraterie și la contrabandă.

– L-ați numit „băiat rău“ pe Bonnet, a zis el, întorcându-se spre MacDonald. De ce?

– Vă pricepeți să jucați whist, domnule colonel Fraser? a întrebat MacDonald, aruncându-i o privire iscoditoare. Vi-l recomand în mod deosebit. Are o oarecare legătură cu șahul prin faptul că trebuie să descoperi cum gândește adversarul, și marele avantaj al jocului este că poate fi practicat împotriva mai multor jucători.

Trăsăturile dure i s-au destins un moment, transformându-se într-un zâmbet firav.

– Iar avantajul și mai mare este că oferă posibilitatea de a-ți câștiga existența, ceea ce nu este cazul șahului.

– Cunosc jocul, domnule, a răspuns Jamie pe un ton sec.

MacDonald era ofițer cu jumătate de soldă, neavând obligații oficiale sau un regiment sub comandă. Nu era deloc neobișnuit ca astfel de oameni să-și completeze solda sărăcăcioasă prin procurarea de informații, care puteau fi vândute sau negociate. Acum nu cerea nicio plată, dar asta nu însemna că datoria nu avea să fie plătită cândva mai târziu. Jamie a dat din cap în semn de acceptare a situației și, satisfăcut, MacDonald a făcut la rândul lui același gest. Nu peste multă vreme, urma să spună ce dorea.

– În fine, domnule. După cum vă puteți imagina, am fost curios să aflu cine ar putea fi acest Bonnet – și, dacă într-adevăr este un ou de aur, din ce fund de găscă a apărut.

Însă tovarășii lui MacDonald redeveniseră precauți, iar el nu a mai putut afla altceva despre misteriosul Bonnet în afară de efectul pe care acesta îl

avea asupra celor care îl întâlneau.

– Știți că adesea aflăm la fel de multe din ceea ce nu spun oamenii ca și din ceea ce spun? Ori din *felul* în care o spun?

Fără să aștepte răspunsul lui Jamie, a continuat.

– La acel joc am fost opt bărbați. Trei dintre ei dăduseră frâu liber speculațiilor, dar mi-am dat seama că nu știau mai multe decât mine despre acest domn Bonnet. Alții doi au lăsat impresia că nu-i interesa și nici nu le păsa de el, dar ultimii doi...

MacDonald a clătinat din cap.

– Domnule, ei au tăcut mîlc. La fel ca acele persoane care nu vor să vorbească despre diavol, de teamă să nu-l invoce.

Ochii lui MacDonald scânteiau, însuflețiți de felurite presupuneri.

– L-ați întâlnit personal pe acest Bonnet?

– Da. Și numele celor doi domni care îl cunoșteau?

– Walter Priestly și Hosea Wright, i-a răspuns neîntârziat MacDonald. Ambii, amici ai guvernatorului.

– Negustori?

– Între altele. Ambii au depozite. Wright, în Adenton și Plymouth, iar Priestly, în Charleston, Savannah, Wilmington și Edenton. Priestly are afaceri și în Boston, a adăugat MacDonald. Deși nu prea știi ce anume. A... și Wright este bancher.

Jamie a dat din cap. În timp ce mergea, își ținea mâinile împreunate la spate, sub haină; nimeni nu ar fi putut vedea cât de strânse își încleștase

degetele.

– Cred că am auzit de domnul Wright, a spus el. Phillip Wylie a pomenit de un domn cu acest nume care posedă o plantație lângă a lui.

MacDonald a încuviințat din cap. Vârful nasului i se cam înroșise, iar micile vase de sânge sparte îi ieșiseră în evidență pe obraji, amintiri ale anilor petrecuți în campanii.

– Da, trebuie să fie Four Chimneys.

I-a aruncat o privire piezișă lui Jamie, cercetând cu limba o măsea în timp ce reflecta.

– Așadar, doriți să-l ucideți?

– Bineînțeles că nu, i-a răspuns calm Jamie. Un om cu legături atât de strânse cu oameni bine situați?

MacDonald s-a uitat brusc la el, apoi a pufnit.

– Da, chiar așa.

Au mai făcut împreună câțiva pași fără să vorbească, fiecare fiind preocupat de propriile calcule – și conștient de calculele celuilalt.

Informațiile despre legăturile lui Bonnet semănau cu o sabie cu două tăișuri; pe de o parte, probabil că ar fi ușurat găsirea lui. Pe de alta, acele relații vor complica lucrurile dacă se ajungea la omor. Asta nu avea să-l oprească pe Jamie – iar MacDonald a priceput cât se poate de limpede –, însă era o chestiune care sigur dădea de gândit.

Chiar și MacDonald reprezenta o complicație. Asociații de afaceri ai lui Bonnet vor dori să afle că cineva ținea să le reteze sursele de profit și era foarte posibil să întreprindă ceva pentru a împiedica asta. De asemenea,

vor plăti cu generozitate pentru informația că gâsca lor cu ouă de aur este amenințată; o perspectivă pe care MacDonald sigur o va aprecia.

Însă nu exista nicio modalitate imediată de a-l face pe MacDonald să-și țină gura; lui Jamie îi lipseau mijloacele necesare pentru a-l mitui, și oricum n-ar fi reprezentat o soluție tocmai fericită, deoarece un om care putea fi cumpărat o dată era oricând de vânzare.

S-a uitat scurt la MacDonald, care i-a răspuns la privire, a zâmbit ușor, după care a întors capul, uitându-se în altă parte. Nu, intimidarea n-ar sluji la nimic, chiar dacă ar fi trebuit să amenințe pe cineva care îi făcuse un serviciu. Atunci ce? Să-l lovească pe MacDonald în cap, ca să nu-l toarne la Wright, Priestly sau Butler.

Ei bine, dacă nu putea recurge la mituire sau la forță, singurul lucru rămas pentru a-i închide gura era șantajul. Ceea ce crea complicații, întrucât deocamdată Jamie nu știa nimic despre el care să-l poată compromite. Un om care trăia precum maiorul avea aproape sigur punctele lui slabe, dar până să le descopere... cât timp avea Jamie la dispoziție?

Acest gând a dat naștere altuia.

– Cum ați aflat că voiam vești despre Stephen Bonnet? a întrebat el brusc, întrerupând contemplarea în care căzuse MacDonald.

Maiorul a ridicat din umeri, apoi și-a așezat peruca mai bine.

– Am auzit din mai multe surse, domnule, începând cu tavernele și terminând cu tribunalele magistraților. Regret, dar interesul dumneavoastră este bine cunoscut. Însă nu și motivele, a adăugat el cu delicatețe, privind în altă parte.

Jamie a scos un sunet gros din adâncul gâtului. Părea să nu aibă decât

un pumnal cu un singur tăiș. Aruncând un năvod mare, reușise să prindă peștele – dar fără îndoială că asta crease valuri care puteau avertiza și o balenă. Dacă toți oamenii de pe coastă știau că el îl căuta pe Bonnet însemna că și Bonnet știa.

Poate că era un lucru rău; sau poate că nu. Dacă Brianna ar auzi despre asta... Ea își exprimase clar dorința ca Bonnet să fie lăsat în voia soartei. Asta era o absurditate, desigur, însă el nu o contrazisese, ci doar o ascultase dându-i impresia că îi respecta părerea. În definitiv, ea nu trebuia să știe nimic decât după ce omul va fi mort. Însă dacă până atunci vreo vorbă nepotrivită ar fi ajuns la urechile ei... Abia începuse să analizeze posibilitățile, când MacDonald i s-a adresat din nou.

– Fiica dumneavoastră... e vorba de doamna MacKenzie?

– Are vreo importanță?

A răspuns cu răceală, iar MacDonald a strâns ușor din buze.

– Nu. Sigur că nu. Doar că... am purtat o discuție cu doamna MacKenzie și mi s-a apărut extrem de... fermecătoare. Gândul că...

S-a întrerupt, apoi și-a dres glasul.

– Și eu am o fiică, a adăugat el brusc, oprindu-se și întorcându-se spre Jamie.

– Da?

Jamie nu auzise ca MacDonald să fie căsătorit. Probabil că nu era.

– Și e în Scoția?

– În Anglia. Mama ei este englezoaică.

Frigul brăzdase dungii de culoare pe pielea tăbăcită a militarului. Acestea se adânciseră, dar ochii albaștri ai lui MacDonald au rămas ațintiți asupra lui Jamie, având aceeași culoare ca și cerul încetoșat din spatele său.

Jamie a simțit că încordarea din capul pieptului se risipește. A ridicat din umeri, apoi i-a coborât. MacDonald a dat foarte ușor din cap. Fără o vorbă, cei doi bărbați s-au întors și au pornit înapoi spre casă, începând să discute cu nonșalanță despre prețul indigoului, ultimele știri din Massachusetts și neașteptata blândețe a vremii pentru acel anotimp.

– Mai devreme am stat de vorbă cu soția dumneavoastră, a zis MacDonald. O femeie încântătoare și deosebit de amabilă – sunteți un bărbat fericit, domnule.

– Așa socotesc și eu, a replicat Jamie, aruncându-i o privire lui MacDonald.

Militarul a tușit delicat.

– Doamna Fraser a fost atât de amabilă încât a sugerat că mi-ați putea da o scrisoare de recomandare către Excelența Sa guvernatorul. Având în vedere recente amenințări de conflict, s-a gândit probabil că un om cu experiența mea ar putea oferi ceva în ceea ce privește... înțelegeți?

Jamie a înțeles imediat cum stăteau lucrurile. Și, deși se îndoia că iubita lui Claire sugerase așa ceva, s-a simțit ușurat la gândul că prețul era atât de neînsemnat.

– Voi face asta neîntârziat, l-a asigurat el pe MacDonald. Ne vedem după-amiază, după ceremonia nunții, și vă voi înmâna scrisoarea.

MacDonald a plecat capul, părând recunoscător.

Când au ajuns la aleea care ducea spre privată, MacDonald și-a luat

rămas-bun cu un semn din cap și o ridicare de mână, apoi a trecut pe lângă Duncan Innes, care tocmai venea din acea direcție, epuizat și tras la față, ca un om căruia i se înnodaseră măruntaiele.

– Te simți bine, Duncan? l-a întrebat Jamie, privindu-și prietenul cu îngrijorare.

În ciuda vremii răcoroase, pe fruntea lui Duncan apăruse o peliculă de sudoare, iar obrajii îi erau palizi. Jamie spera că, dacă era vorba de febră de Aden, nu era molipsitoare.

– Nu, a răpuns Innes. Nu, sunt... *Mac Dubh*, trebuie să vorbesc cu tine.

– Bineînțeles, *a charaid*.

Alarmat de înfățișarea lui, Jamie l-a prins de un braț pentru a-l sprijini.

– Să o chem pe soția mea? Simți nevoia să bei ceva?

După cum mirosea, Duncan băuse deja câteva căni, dar nu era ceva ieșit din comun pentru un mire. Nu părea că băutura îl afecta prea mult, dar sigur îl chinuia ceva destul de rău. Probabil că mâncase vreo midie stricată cu o seară în urmă...

Innes a clătinat din cap. A înghițit în sec și a făcut o grimasă, ca și cum ceva i se înțepenise în gât. A tras aer pe nas, și-a sumețit umerii pentru a căpăta curajul de a vorbi.

– Nu, *Mac Dubh*, de tine am nevoie. Un mic sfat, dacă nu te superi...

– Da, Duncan, sigur. Mai degrabă curios decât alarmat, Jamie i-a eliberat brațul. Despre ce e vorba, omule?

– Despre... despre noaptea nunții, a bolborosit Duncan. Eu... adică... am...

S-a întrerupt brusc, pentru că a văzut pe cineva apărând pe potecă în fața lor, îndreptându-se către privată.

– Vino pe aici!

Jamie s-a întors către grădinile bucătăriei, înconjurată, din fericire, de ziduri care îi fereau de oricine. Noaptea nunții? s-a întrebat el, atât liniștit, cât și curios. Duncan nu mai fusese căsătorit, iar când se aflaseră în închisoarea de la Ardsmuir, Duncan nu vorbise niciodată despre femei ca restul bărbaților. Pe atunci, Jamie se gândise că era vorba doar de o decență exagerată, dar poate... poate că nu, Duncan trecuse de cincizeci de ani, cu siguranță avusese ocazii.

Asta lăsa loc pederastiei sau vreunei boli venerice, s-a gândit Jamie, dar ar fi jurat că Duncan nu avea înclinație spre băieți. Situația era cam anapoda, dar avea deplină încredere că problema putea fi rezolvată de Claire. Spera totuși că era vorba doar de o simplă gonoree, și nu de sifilis; aceea era o boală cumplită.

– Hai, *a charaid*, a spus el, trăgându-l după sine pe Duncan în adăpostul straturilor de ceapă. Aici nu ne aude nimeni. Spune, care e beleaua?

SECRETUL LUI DUNCAN

Părintele LeClerc nu vorbea deloc engleza, știind doar expresia „Tallyho!”², pe care o folosea ca salut, interjecție care exprima uimirea și exclamație de aprobare. Jocasta încă se ocupa de toaletă, așa că i l-am prezentat pe preot lui Ulysses, apoi l-am condus în salonul principal, m-am îngrijit să i se ofere mâncare și băutură, după care l-am rugat să se așeze și să stea de vorbă cu soții Sherston, care erau protestanți și uimiți din cale-afară că întâlneau un iezuit, dar atât de dornici să-și etaleze cunoștințele de limbă franceză, încât erau dispuși să treacă cu vederea nefericita profesiune a părintelui LeClerc.

Răsuflând ușurată în sinea mea după acel efort de conciliere socială atât de delicat, mi-am cerut scuze și am ieșit pe terasă, pentru a vedea dacă Jamie reușise să dea de Duncan. Niciunul nu era acolo, dar am întâlnit-o pe Brianna, venind dinspre peluză cu Jemmy în brațe.

– Bună, scumpule, ce faci?

Am întins mâinile spre Jemmy, care era neliniștit, zvârcolindu-se și

plescăind din buze ca un om aflat în fața unei mese cu șase feluri de mâncare după ce a traversat pe jos Sahara.

– Ți-e foame, nu?

– Ha! a făcut el, apoi, socotind că explicația nu era o explicație, a repetat silaba de câteva ori, din ce în ce mai tare, săltându-se și ghemuindu-i-se ca să-și accentueze spusele.

– Sigur că-i este foame, pentru că eu simt că *explodez*, a răspuns Brianna, coborând glasul și atingându-și cu delicatețe pieptul. O să-l duc sus să-l alăptez. Mătușica Jocasta a spus că putem folosi camera ei.

– Da? Asta e bine. Jocasta s-a dus sus și ea să se odihnească și să se schimbe, am spus eu. Ceremonia e programată la ora patru, mai ales că a sosit și preotul.

Tocmai auzisem pendula din hol bătând de amiază; speram din suflet că Jamie îl găsisse pe Duncan și că îl avea sub control. Probabil că omul trebuia închis undeva, pentru a-l împiedica să se mai rătăcească.

Bree a întins brațele pentru a-l lua înapoi pe Jemmy, apropiind cu precauție un deget de gura lui pentru a-i reduce la tăcere protestele.

– Îți cunoști pe soții Sherston? m-a întrebat ea.

– Da, am răspuns cu îndoială în glas. De ce, ce-au făcut?

Brianna m-a privit ridicând o sprânceană.

– M-au rugat să fac un portret al doamnei Sherston. O comandă, mai precis. Mi-e limpede că mătușă Jocasta m-a lăudat în fața lor și le-a arătat câteva dintre lucrările pe care le-am făcut când am stat aici primăvara trecută, iar acum ei vor un tablou.

– Serious? Vai, draga mea, e minunat!

– Mda, ar fi, dacă ar avea bani, a replicat ea cu simț practic. Tu ce părere ai?

O întrebare potrivită; hainele elegante și funcțiile nu reflectau întotdeauna bunăstarea, și nu știam prea multe despre situația financiară a soților Sherston; erau din Hillsborough, nu din Cross Creek.

– Păi, sunt cam vulgari, mi-am exprimat eu îndoielile în privința lor, și niște snobi îngrozitori, dar cred că el este chiar bogat. Are o distilerie, mi se pare. Dar mai bine întreb-o pe Jocasta, pentru că ea sigur știe.

– „Ch-am vul-ghari“, mi-a imitat accentul Brianna și a zâmbit. Și-atunci, cine e snob?

– Eu una nu, am răspuns cu demnitate. Respect cu strășnicie nuanțele sociale. Apropo, i-ai văzut pe tatăl tău și pe Duncan?

– Pe Duncan, nu, dar tata e acolo jos, lângă copaci, cu domnul Campbell.

A arătat cu degetul spre ei, și am văzut părul strălucitor al lui Jamie și tartanul, un licăr învăpăiat la capătul peluzei.

Totuși, nu am zărit stacojiul hainei lui Duncan.

– Să-l ia naiba, am spus. *Unde* ar putea fi?

– S-o fi dus la privată și a căzut în ea, a sugerat Brianna. Gata, stai liniștit, plecăm!

Ultimele cuvinte îi erau adresate lui Jemmy, ale cărui sunete tânguitoare sugerau moartea iminentă prin inaniție, așa că Brianna a dispărut în casă cu el.

Mi-am așezat mai bine șalul și am coborât spre peluză, ca să mă duc la Jamie. Tocmai se întinsese un picnic pentru îndestularea oaspeților și, trecând pe lângă mesele cu aperitive, am șterpelit o felie de pâine și una de jambon, improvizând astfel o mică gustare pentru a pune capăt crampelor de foame.

Aerul rămăsese rece, dar soarele era sus pe cer și îi simțeam razele calde pe umeri; mi s-a părut o ușurare să ajung între bărbații care stăteau la umbra unui mic crâng de stejari de la capătul peluzei. Erau stejari-debaltă și deja începuseră să înverzească, frunzele se desfăceau încet ca degetele unui nou-născut. Ce-mi spusese Nayawenne despre stejari? Ah, da; porumbul trebuia însămânțat când frunzele de stejar aveau mărimea unei urechi de veveriță.

Judecând astfel, sclavii puteau semăna porumb în grădina de la River Run în orice clipă. Însă la Ridge vor trece săptămâni întregi până când vor înfrunzi stejarii.

Pesemne că Jamie spusese ceva amuzant, deoarece Campbell a scos un sunet ca un scârțâit, care la el trecea drept râs, după care a dat din cap spre mine în semn de salut.

– Bine, te las să-ți vezi de propriile treburi, i-a spus el lui Jamie, controlându-și atitudinea. Cheamă-mă totuși în caz de nevoie.

Și-a dus mâna streășină la ochi, uitându-se spre terasă.

– Ah, s-a întors fiul rătăcitor. În șilingi, domnule, sau în sticle de brandy?

M-am întors și eu exact la vreme ca să-l văd pe Duncan traversând terasa, dând din cap și zâmbindu-le sfios celor care îi adresau urări. Cred că expresia de pe fața mea trăda uimirea, pentru că domnul Cambell a făcut o plecăciune spre mine, strângând din buze în semn de amuzament.

– Doamnă, am pus un râmășag cu soțul dumneavoastră.

– Cinci la unu pentru Duncan, pentru noapte, mi-a explicat Jamie. Că el și mătușa mea vor dormi în același pat.

– Dumnezeule mare! am exclamat, destul de iritată. Nimeni nu vorbește și despre altceva? Numai la mizerii vă gândiți toți.

Campbell a râs, apoi s-a îndepărtat, solicitat de nevoile urgente ale unui nepot.

– Nu-mi spune că nu ți-ai pus aceeași întrebare, a spus Jamie, împungându-mă ușor.

– Bineînțeles că nu, am replicat cu glas afectat.

Nu mă gândisem la asta – dar numai pentru că deja știam.

– Oh, serios? a făcut el, zâmbind în colțul gurii. Când pe față ți se vede dorința carnală la fel de clar cum i se vede unui cotoi mustățile?

– Ce vrei să insinuezi? l-am întrebat.

Pentru cazul în care ar fi avut dreptate, am deschis iute evantaiul și mi-am acoperit partea de jos a feței. M-am uitat pe deasupra dantelei ivorii și am clipit mimând nevinovăția.

El a scos o exclamație de amuzament. Apoi, aruncând o privire scurtă în jur, s-a aplecat și mi-a șoptit la ureche:

– Înseamnă că acum arăți ca atunci când vrei să vin în patul tău. Răsuflarea lui caldă mi-a înfoiat părul de lângă ureche. Așa e?

I-am zâmbit larg domnului Campbell, care se uita cu interes la noi peste capul nepotului, și, folosind evantaiul drept scut, m-am ridicat pe vârfuri

ca să-i șoptesc ceva la ureche lui Jamie. M-am lăsat înapoi pe călcâie și i-am zâmbit cu timiditate, fluturând evantaiul cât puteam de tare.

Jamie a părut ușor șocat, dar încântat fără îndoială. S-a uitat spre domnul Campbell care, din fericire, se întorsese cu spatele, prins într-o conversație cu cineva. Jamie s-a frecat la nas și m-a privit gânditor, iar ochii lui albaștri au zăbovit asupra decolteului împodobit al noii mele rochii. Am fluturat evantaiul cu delicatețe în dreptul decolteului.

– Aha... am putea...

A clipit iute de câteva ori, s-a uitat în jur evaluând posibilitatea găsirii unui loc izolat, apoi a coborât privirea, atras în mod ineluctabil de evantai ca de un magnet.

– Nu, nu putem, l-am informat eu, zâmbind și făcând o plecăciune către bătrânele domnișoare MacNeil, care tocmai treceau prin spatele lui. Sunt oameni în fiecare colțișor ori cotlon din casă. La fel și în hambare, grajduri și dependințe. Iar, dacă ai în minte o întâlnire sub un tufiș sau pe malul râului, mută-ți gândul. Rochia asta a costat o avere.

O avere provenită din whisky produs ilegal, dar tot avere se numea.

– A, știi prea bine.

M-a cântărit din priviri, începând cu bucelele strânse în creștet și terminând cu vârfurile noilor mei pantofi din piele de vițel. Rochia era din mătase chihlimbărie-deschis, corsajul și poalele fiind brodate cu frunze de mătase în nuanțe de cafeniu și auriu și, chiar dacă eu spuneam asta, mi se potrivea ca o mănușă.

– Merită încercat, a spus el încet și s-a aplecat să mă sărute.

O adiere rece a mișcat crengile stejarului de deasupra noastră, iar eu m-

am tras mai aproape de el, căutând căldură.

Din cauza lungii călătorii de la Ridge până la Cross Creek și a aglomerației de oaspeți veniți să participe la iminentul eveniment, nu mai împărțiserăm patul de peste o săptămână.

Nu-mi doream chiar atât de mult o confruntare erotică – deși n-aș fi spus nu dacă se ivea ocazia. Ceea ce-mi lipsea era pur și simplu senzația dată de corpul lui lipit de al meu, posibilitatea de a întinde o mână pe întuneric și de a mi-o așeza pe coapsa lui puternică și prelungă; de a mă răsuci spre el dimineața și de a-i prinde fesele rotunde și tari în rotunjimea coapselor și a pântecului meu, de a-mi apăsa obrazul de spinarea lui și de a-i inspira mirosul pielii în timp ce alunecam în somn.

– La naiba, am spus, lăsându-mi o clipă fruntea în pliurile volanelor cămășii lui și inhalând cu dor mirosurile amestecate de scrobeală și de bărbat. Știi ceva? Dacă mătușa și Duncan nu au nevoie de pat, poate...

– Aha, deci te gândeai la *asta*.

– Ba nu, am spus. Pe de altă parte, ce treabă ai tu?

– Oh, niciuna, a răspuns el netulburat. Doar că azi-dimineață am fost întrebat de patru bărbați dacă eu cred că ei vor... ori dacă au făcut-o deja. E un compliment pentru mătușa, nu?

Era adevărat; Jocasta MacKenzie trecuse bine de șaiszeci de ani, și totuși gândul că ea ar putea împărți patul cu un bărbat nu era nicidecum de neconceput. Cunoscusem multe femei care abandonaseră recunoscătoare orice idee de sex imediat ce depășirea vârstei procreării făcuse posibil acest lucru, dar Jocasta nu se număra printre ele. În același timp însă...

– N-au făcut-o, am precizat. Mi-a spus Phaedre ieri.

– Știu. Așa mi-a spus și Duncan adineauri.

S-a încruntat ușor, dar nu spre mine, ci spre terasă, unde tartanul viu colorat al lui Duncan se vedea între vasele uriașe din piatră.

– Ți-a spus? l-am iscodit surprinsă și brusc bănuitoare. Sper că nu l-ai întrebat.

Mi-a aruncat o privire încărcată de reproș.

– Nu, a spus el. Drept cine mă iei, englezoaico?

– Drept scoțian. Toți sunteți niște diavoli când e vorba de sex. Ori așa s-ar crede, dacă e să dai crezare la tot ce se discută aici.

I-am aruncat o privire severă lui Farquard Campbell, dar el, absorbit de discuție, stătea cu spatele spre mine.

Jamie m-a măsurat cu un aer gânditor și s-a scărpinat în colțul maxilarului.

– Diavoli?

– Știi la ce mă refer.

– Oh, da, știu. Doar că mă-ntrebam dacă asta e o insultă ori un compliment.

Am deschis gura, dar am tăcut. M-am uitat la el, gânditoare la rândul meu.

– Dacă pantoful ți se potrivește, poartă-l, am zis.

A izbucnit în râs, ceea ce i-a făcut pe câțiva dintre oamenii din preajmă să se întoarcă și să se uite la noi. Luându-mă de braț, m-a condus dincolo de

peluză, în umbra sărăcăcioasă a unor ulmi.

– Englezoaico, voiam să te-ntreb ceva, a început el, uitându-se peste umăr pentru a se asigura că nu ne auzea nimeni. Poți găsi ocazia de a vorbi cu mătușa între patru ochi?

– În nebunia de aici?

Am aruncat o privire spre terasă; ca albinele strânse într-un strat de flori, un roi de oaspeți îl înconjuraseră pe Duncan pentru a-i adresa urări.

– Da, cred că da. Aș putea s-o prind în camera ei înainte de a coborî pentru ceremonie. A urcat să se odihnească.

Nici mie nu mi-ar fi stricat să stau puțin întinsă; mă resimțeam după atâtea ore de stat în picioare, iar pantofii mei cei noi erau cam strâmți.

– Ar fi bine.

A dat amabil din cap către o cunoștință care se apropia, apoi s-a întors cu spatele, ferindu-ne de întreruperi.

– Am înțeles, am spus eu. Dar de ce?

– Păi, în legătură cu Duncan.

Părea deopotrivă amuzat și îngrijorat.

– Există o mică problemă, și el nu are curaj să discute cu ea despre asta.

– Nu-mi spune. A mai fost căsătorit, a crezut că soția a murit, dar ea a apărut aici și mănâncă supă de eglefin.

– Ei, na, a zâmbit el. Nu-i chiar atât de rău. Și probabil că nu e nici un necaz atât de mare pe cât se teme Duncan. Dar e îngrijorat și totuși nu

îndrăznește să discute cu mătușa; se cam teme de ea, pricepi?

Duncan era un om sfios și modest; fost pescar, silit să intre în armată în timpul Revoltei, fusese prins după Culloden și își petrecuse ani buni în temniță. Fusese eliberat, dar nu deportat, pentru că făcuse o infecție din cauza unei zgârieturi și pierduse un braț, devenind inapt pentru munci grele și de nevândut ca forță de muncă. Nu era nevoie să mă întreb cine avusese ideea căsătoriei; asemenea aspirații înalte nu i-ar fi trecut lui Duncan prin minte nici într-un milion de ani.

– Pricep. Dar ce-l îngrijorează?

– Păi, a zis Jamie rar, e adevărat că Duncan nu a mai fost căsătorit. Nu te-ntrebi de ce?

– Nu, am răspuns. Am presupus că revolta... Vai, Doamne!

M-am oprit, având oarecum idee despre ce putea fi vorba.

– Doar nu... Dumnezeu! Vrei să spui că... îi plac bărbații?

Am ridicat glasul involuntar.

– Nu! a răspuns el scandalizat. Iisuse, doar nu-ți închipui că l-aș lăsa să se însoare cu mătușa dacă ar fi sodomit. Doamne!

A privit în jur ca să se asigure că nu auzise nimeni acea calomnie și m-a condus la adăpostul copacilor pentru mai multă siguranță.

– Păi, nu ai cum să știi, nu? l-am întrebat eu, amuzată.

– Aș fi știut, a replicat Jamie fioros. Vino cu mine!

A săltat o creangă și m-a tras sub ea, ținând o mână între omoplații mei. Crângul era mare și reprezenta un loc în care ne puteam ascunde de ochii

petrecăreților.

– Nu, a repetat el, ajungând într-un mic spațiu liber dintre trunchiuri. Ce minte murdară ai, englezoaico! Nu, nici vorbă de așa ceva.

S-a uitat în urmă, dar ne găseam la distanță mare de peluză, feriți de ochii curioși.

– Doar că e... incapabil.

A ridicat ușor un umăr, părând deosebit de tulburat de acel gând.

– Cum adică? E impotent?

Am simțit că am rămas cu gura căscată, așa că am închis-o.

– Da. În tinerețe s-a logodit, dar a avut un accident groaznic; un cal de căruță l-a trântit pe stradă și l-a lovit cu copita în scrot.

A dat să facă o mișcare, vrând parcă să se pipăie pentru a se asigura că totul era în regulă, dar s-a înfrânat.

– S-a însănătoșit, dar... în fine, nu a mai fost bun pentru patul nupțial, așa că s-a despărțit de sărmana femeie, iar ea s-a măritat cu altul.

– Bietul om! am zis compătimitor. Doamne, săracul Duncan are parte numai de ghinioane.

– Ei, bine că trăiește, a remarcat Jamie. Mulți alții n-au avut norocul ăsta. Pe de altă parte – a arătat peste umăr, spre întinderea domeniului River Run –, nu-mi prea vine să numesc tocmai nefericită situația lui de acum. În afară de această mică problemă.

M-am încruntat, analizând posibilitățile medicale. Dacă accidentul produsese vătămări vasculare grave, nu puteam face mare lucru; nu

aveam echipamente pentru chirurgie reconstructivă de finețe. Dacă era vorba doar de hematocele, atunci poate că...

– Când era tânăr, ai spus? Hm. Nu promit nimic, după atâta vreme, dar pot să îl examinez și să văd dacă...

Jamie s-a uitat lung la mine, sceptic.

– Să te uiți? Englezoaico, omul devine cenușiu la față când îl întrebi de starea mațelor și aproape că a murit de rușine când mi-a mărturisit. O să facă apoplexie și abia după aceea o să te uiți la scula lui.

O șuviță de păr mi se agățase de o rămurică de stejar; am dat-o nervoasă după ureche.

– Ei bine, atunci ce-ai vrea să fac? Nu-l pot vindeca doar prin vrăjitorie.

– Sigur că nu, a zis el, începând să-și piardă răbdarea. N-am vrut să faci nimic în privința lui Duncan, ci doar să vorbești cu mătușa.

– Adică vrei să spui că nu știe? Dar sunt logodiți de luni întregi și au trăit împreună mai tot timpul!

– Da, dar...

Jamie a făcut acel gest de ridicare pe jumătate a umerilor, pe care-l folosea când se simțea jenat sau într-o situație neplăcută, ca și cum l-ar fi strâns cămașa.

– Vezi tu, când s-a pus problema căsătoriei, lui Duncan nu i-a trecut prin minte că era o chestiune de... hm.

– Hm, am făcut și eu, ridicând o sprânceană. Căsătoria nu presupune măcar posibilitatea de hm?

– Păi, n-a crezut că mătușa vrea să se mărite cu el pentru frumusețea lui masculină, nu? a spus Jamie, ridicând și el din sprâncene. I s-a părut doar o chestiune de afaceri și de conveniență – ca proprietar, există lucruri pe care le poate organiza la River Run mai bine decât dacă ar rămâne administrator. În plus, nu ar fi fost de acord, însă l-a convins ea.

– Iar el n-a apucat să aducă vorba despre această... acest impediment?

– A, s-a gândit la asta. Dar nu a avut niciun indiciu că mătușa mea considera căsătoria altceva decât o afacere. Ea nu a adus vorba despre pat, iar el a fost prea timid ca să discute despre așa ceva. Și problema nu s-a pus deloc, înțelegi?

– Să înțeleg că acum se pune? Ce s-a întâmplat? Și-a strecurat mătușa ta o mână sub kiltul lui azi-dimineață și a rostit vreo remarcă porcoasă despre noaptea nunții?

– N-a apucat să-mi spună, mi-a răspuns sec Jamie. Numai că de dimineață, când a început să audă glumele făcute de oaspeți, Duncan și-a dat seama că probabil mătușa se așteaptă să... în fine.

A dat din umeri.

– Nu știa ce să facă și l-a cuprins spaima auzind vorbele tuturor.

– Am înțeles.

Dusă pe gânduri, mi-am frecat buza de sus cu mâna făcută pumn.

– Sărmanul Duncan, nici nu-i de mirare că este atât de agitat.

– Da, a conchis Jamie și s-a îndreptat de spate cu aerul cuiva care a rezolvat o problemă. Așadar, dacă vrei să fii atât de amabilă să stai de vorbă cu Jocasta și să afli dacă totul e bine...

– Eu? Vrei ca *eu* să-i spun așa ceva?

– Ei, nu cred că o va deranja prea mult, a răspuns el, privindu-mă ironic. La o adică, la vârsta ei, nu prea cred că...

Am scos un sunet gutural.

– Vârsta ei? Bunicul tău Simon trecuse binișor de șaptezeci de ani și încă umbla după femei, când a fost văzut ultima oară.

– Mătușa e femeie, a replicat Jamie sobru. Dacă nu ți-ai dat seama până acum.

– Și crezi că asta contează?

– Tu nu crezi?

– Oh, contează, bineînțeles, am răspuns eu.

Cu brațele încrucișate sub sâni, m-am rezemat cu spatele de un copac și i-am aruncat o privire pe sub gene.

– Când o să am o sută unu ani, iar tu, nouăzeci și șase, te voi chema în patul meu – și vom vedea care dintre noi o să facă față situației, bine?

S-a uitat gânditor la mine, și în ochii lui albaștri a apărut o sclipire.

– Îmi vine să te posed acolo unde ești, englezoaico. Un mic avans, ce zici?

– Mai că-mi vine să accept, am spus. Însă...

Prin paravanul de crengi am aruncat o privire către casa care se vedea clar. Copacii începuseră să înfrunzească, însă jerbele mărunte de un verde crud nu reprezentau nici pe departe un camuflaj suficient. M-am întors, exact în momentul în care Jamie și-a lăsat mâinile pe șoldurile

mele.

Evenimentele de după aceea au fost oarecum confuze, dar predominau foșnetele de țesături, mirosul iute al plantelor de ceapă-sălbatică strivite sub tălpi și pocnetele slabe ale frunzelor de stejar din anul precedent.

Câteva momente mai târziu am deschis brusc ochii.

– Nu te opri! am spus, nevenindu-mi a crede. Nu *acum*, pentru numele lui Dumnezeu!

El mi-a zâmbit, s-a retras un pas și a lăsat kiltul să cadă la loc. Era îmbujorat de efort, iar pieptul i se umfla pe sub cămașa cu volane.

A rânjit malițios, apoi și-a trecut o mânecă peste frunte.

– Îți voi oferi restul când o să am nouăzeci și șase de ani, bine?

– N-o să trăiești atât! Vino aici!

– Oh, a spus el. Așadar, o să vorbești cu mătușa.

– Șantajist nenorocit, am zis eu gâfâind, bâjbâind pe sub faldurile kiltului său. O să ți-o plătesc, jur.

– Sigur. Așa să faci.

Mi-a cuprins talia cu brațul și m-a ridicat în aer, întorcându-se cu spatele spre casă, ascunzând-o vederii mele cu corpul său. Degetele lui lungi au ridicat rochia, apoi cele două jupoane de dedesubt și, chiar mai iscusit, s-au strecurat între picioarele mele dezgolite.

– Sst, a murmurat la urechea mea. Doar nu vrei să te audă lumea, nu?

Mi-a prins delicat urechea cu dinții și s-a pus pe treabă cu hărnicie,

ignorând zbaterile mele intermitente și destul de slabe, recunosc.

Eram mai mult decât pregătită, iar el știa ce face. Nu a durat mult. Mi-am înfipt degetele în brațul lui, tare ca o bară de fier în jurul mijlocului meu, m-am arcuit pe spate într-o clipă de infinitate amețitoare, iar apoi m-am prăbușit peste el, răsucindu-mă ca o râmă în cârlig. El a scos un chicotit gros, apoi mi-a eliberat urechea.

Între timp se stârnise o adiere rece, care-mi umfla faldurile fustei în jurul picioarelor. Mirosurile de fum și de mâncare pluteau în aerul răcoros de primăvară, care aducea cu el murmurul discuțiilor și râsete dinspre peluză. Acoperite de bătaile rare și asurzitoare ale inimii, abia dacă le auzeam.

– Dacă te gândești mai bine, a remarcat Jamie în momentul în care mi-a dat drumul, Duncan încă are o mână teafără.

M-a așezat delicat în picioare, ținându-mă de cot, ca nu cumva să-mi cedeze genunchii.

– Ai putea să-i vorbești mătușii despre asta, dacă tu consideri că i-ar fi de folos.

MUZICA ARE FARMEC

Roger Mackenzie și-a croit drum prin mulțime, înclinând din cap când și când în direcția unui chip cunoscut, dar continuând să înainteze hotărât, evitând orice încercare de conversație. Nu era într-o dispoziție potrivită pentru flecăreală.

Brianna se dusese să alăpteze copilul și, deși îi simțea lipsa, era totuși mulțumit că ea nu se mai afla în vizorul nimănui. Nu-i păsa câtuși de puțin de privirile de tot felul ce i se aruncau. Cele îndreptate spre fața ei erau admirative, dar îndeajuns de respectuoase, însă îl surprinsese pe ticălosul de Forbes holbându-se la fundul ei cu o expresie asemănătoare cu a bărbaților care se uitau la zeița din marmură de pe peluză.

În același timp, era mai mult decât mândru de ea. Arăta extraordinar în rochia cea nouă, și el trăia un sentiment plăcut de posesie când o privea. Însă plăcerea îi era oarecum umbrită de gândul neliniștitor că ea arăta ca și cum ar fi aparținut aceluia loc, stăpână peste toate aceste...

Cu poalele rochiei suflecate, încă o sclavă a trecut pe lângă el, ducând în

echilibru pe cap un castron cu chifle și altul sub braț. Oare câți sclavi avea Jocasta Cameron? s-a întrebat.

Sigur, chiar și numai asta scotea din discuție ideea ca Brianna să moștenească River Run. Ea nu ar fi suportat să aibă sclavi. Și nici el; totuși, era liniștitor să-și spună că nu doar propria lui mândrie o împiedicase pe Bree să capete moștenirea cuvenită.

A auzit vaietul subțiratic al unei scripci venind dinspre casă și a ciulit urechile. Bineînțeles că la petrecere va fi și muzică. Și, cu puțin noroc, va descoperi câteva cântece pe care nu le cunoștea.

A traversat terasa, pornind spre casă. Nu avea la el un caiet, dar Ulysses sigur îi va da ceva pe care să scrie. A făcut o plecăciune în fața doamnei Farquard Campbell, care arăta ca un abajur oribil, dar scump, din mătase roz. S-a oprit un moment pentru a o lăsa să intre în casă înaintea lui și și-a mușcat obrazul pe dinăuntru când fusta largă de peste un metru și douăzeci s-a prins în ușa lată de doar un metru. Ea s-a răsucit cu pricepere într-o parte și s-a strecurat mergând ca un crab până în hol, iar Roger a urmat-o la o distanță respectuoasă.

Sunetul scripcii încetase, însă Roger a auzit zumzetul și vibrațiile unor instrumente acordate în apropiere. Acestea se aflau în salonul mare, ale cărui uși duble fuseseră deschise larg pentru a le îngădui dansatorilor să iasă în hol când va veni momentul. Deocamdată, în salon erau puțini oaspeți, prinși în discuții pe subiecte diverse.

Roger a trecut pe lângă Ulysses, care stătea lângă cămin, îmbrăcat impecabil, cu livrea verde și perucă, având în mână un vătrai în timp ce supraveghea două servitoare care pregăteau un vas uriaș de puncu cu rom. Ulysses și-a îndreptat mecanic ochii spre ușă, remarcând imediat prezența și identitatea lui Roger, după care s-a întors la treaba lui.

Muzicanții erau strânși la capătul celălalt al încăperii, aruncând priviri însetate spre cămin în timp ce își pregăteau instrumentele.

– Ce ne oferiți astăzi? a întrebat Roger, oprindu-se lângă scripcar și a zâmbit când omul s-a întors spre el. „Ewie cu cornul strâmb“ sau poate „Shawn Bwee“?

– Vai, să vă binecuvânteze Dumnezeu, nimic ieșit din comun.

Dirijorul micului grup, un irlandez cu aspect de greier, a cărui spinare încovoiată contrasta cu strălucirea ochilor, a fluturat o mână în semn de dispreț îngăduitor spre grupul de muzicanți.

– Ei nu știu altceva decât gigă și reel. Dar nu mai există oameni care să știe să danseze, a adăugat el cu simț practic. La urma urmei, nu ne aflăm în Sala Adunării din Dublin și nici la Edenton; un scripcar bun îi poate ține în ritm.

– Iar acela vei fi tu, presupun, nu-i așa? a întrebat Roger zâmbind, arătând cu o mișcare din cap spre cutia crăpată a viorii pe care dirijorul o așezase pe o etajeră, pentru ca nu cumva să o calce cineva sau să se așeze pe ea.

– Da, eu voi fi, a confirmat omul, cu o plecăciune grațioasă. Seamus Hanlon, domnule – sluga dumneavoastră.

– Vă rămân îndatorat, domnule. Sunt Roger Mackenzie, de la Fraser's Ridge.

A răspuns la plecăciune, găsind plăcere în această formalitate demodată, și a strâns scurt mâna lui Hanlon, atent la degetele contorsionate și la încheieturile noduroase. Hanlon a remarcat grija lui Roger față de mâna lui artritică și a făcut o mică grimasă prin care și-a arătat modestia.

– Ah, vor fi bine cu puțină băutură, așa vor fi.

Hanlon și-a mișcat degetele unei mâini drept încercare, apoi și-a întins degetele hotărât, țintuindu-l pe Roger cu ochi strălucitori.

– Și dumneavoastră, domnule? Am simțit bătăturile de pe vârfurile degetelor. Nu sunteți viorist, probabil, dar cântați la vreun instrument cu coarde?

– Doar ca să-mi treacă timpul seara; nu ca voi.

Roger a dat politicoș din cap spre grupul de cântăreți care, după ce se pregătiseră, se lăudau cu un violoncel plin de lovituri, două viole, o trompetă, un flaut și ceva despre care a socotit că își începuse viața drept corn de vânătoare, deși părea îmbunătățit prin adăugarea câtorva tuburi curbate, ciudate, care porneau în diferite direcții.

Hanlon l-a măsurat cu pricepere, observând lărgimea pieptului lui.

– Și să auzi ce voce are! Domnule MacKenzie, sunteți cântăreț?

Răspunsul lui Roger a fost întrerupt de un bufnet puternic și de un zbârnâit dureros venind din spatele lui. S-a răsucit și l-a văzut pe violoncelist umflându-se deasupra instrumentului său ca o cloșcă având un pui foarte mare, pentru a-l proteja de alte vătămări produse de un domn care, aflat în trecere, l-a lovit cu piciorul din neglijență.

– Fii atent! s-a răsthit violoncelistul. Bețivan nenorocit!

– Ce?

Intrusul, un bărbat masiv în uniformă de marină, s-a uitat amenințător la violoncelist.

– Cum îndrăjnești... cum îndrăjnești să-mi vorbești așa?

Avea fața de un stacojiu nesănătos și se legăna pe picioare; Roger a simțit aburii alcoolului de la aproape doi metri distanță.

Ofițerul a ridicat un deget arătător spre violoncelist și a lăsat impresia că e pe cale să vorbească. Vârful limbii i-a apărut rozaliu între dinți, dar nu a reușit să articuleze nimic. Fălțile împurpurate i-au tremurat un moment, apoi a renunțat să mai încerce, s-a întors pe călcâie și a plecat, făcând în ultima clipă un pas în lateral ca să evite un lacheu care ducea o tavă cu băuturi și lovindu-se de stâlpul ușii când a ieșit pe coridor.

– Fii atent, domnule O'Reilly, i-a spus Seamus Hanlon violoncelistului. Suntem aproape de ocean și cred că o să te aștepte o trupă de recrutare în clipa când o să pășești afară. Și, așa cum stau lucrurile, aș pune rămășag că o să te pândească cu un harpon sau ceva de felul acesta.

O'Reilly a scuipat ostentativ pe podea.

– Îl știu, a rostit el disprețuitor. Wolff, așa-l cheamă. Un câine, asta e, și încă unul prost. E beat criță – peste-un ceas n-o să-și mai aducă aminte nimic.

Gânditor, Hanlon s-a uitat printre gene spre ușa pe care dispăruse locotenentul Wolff.

– Ei, tot ce se poate, a recunoscut el. Dar și eu îl cunosc pe acest domn și cred că are o minte mai ascuțită decât ar sugera purtarea lui.

A tăcut o clipă, lovind ușor cu arcușul în palmă, apoi a întors capul spre Roger.

– Fraser's Ridge ați spus? Sunteți neam cu doamna Cameron – ori doamna Innes, mai curând? s-a corectat el.

– Sunt căsătorit cu fiica lui James Fraser, a răspuns Roger răbdător,

descoperind că aceasta era cea mai eficientă descriere, întrucât mai toți oamenii din ținut păreau să știe cine era Jamie Fraser, iar asta punea capăt altor întrebări despre legăturile de familie ale lui Roger.

– Ho-ho, a făcut Seamus, vizibil impresionat. Bine, atunci. Hm.

– Dar ce caută umflatul ăla aici? a întrebat violoncelistul, continuând să se uite încruntat după ofițer și lovindu-și instrumentul cu un gest liniștitor. Toată lumea știe că a vrut să se însoare cu doamna Cameron, ca să aibă River Run pentru el. Mă mir că a avut neobrăzarea să-și arate mutra tocmai astăzi!

– Probabil c-a venit să demonstreze că nu poartă ranchiună, a sugerat Roger. Un gest de bun-simț – cel mai bun a câștigat și așa mai departe, nu?

Auzind acestea, muzicanții au scos chicote și hohote înfundate de râs.

– Se poate, a spus flautistul, uitându-se la instrumentul lui și clătinând din cap. Dar dacă sunteți prieten cu Duncan Innes, spuneți-i să-și păzească spatele la dans.

– Da, chiar așa, a întărit Seamus Hanlon. Duceți-vă, tinere domn, și vorbiți cu el – dar să vă întoarceți.

A făcut semn unui lacheu și a cules cu precizie o cupă de pe tava întinsă. A ridicat-o în semn de toast către Roger.

– S-ar putea să știți un cântec sau două care să fie noi pentru mine.

TALISMANUL ADUCĂTOR DE NOROC

Brianna s-a rezemat de spătarul fotoliului îmbrăcat în piele din fața căminului, hrănindu-l pe Jemmy în timp ce o urmărea pe strămătușa ei pregătindu-se de nuntă.

– Ce părere aveți? a întrebat Phaedre, înmuind un pieptene de argint într-un mic bol cu pomadă. Ridicăm părul și prindem bucelele în creștetul capului?

Glasul ei trăda speranța, dar și precauția. Dezaproba vădit refuzul stăpânei sale de a purta perucă și, dacă i se îngăduia, voia să facă tot posibilul pentru a crea un efect asemănător, la modă, cu părul Jocastei.

– Fleacuri! a replicat Jocasta. Nu suntem la Edinburgh, copilă, și nici la Londra.

S-a rezemat de spătar, ținându-și capul ridicat și ochii închiși, bucurându-se de odihnă. Razele soarelui primăvăratc pătrundeau prin geamuri, aruncând scânteieri din pieptenele din argint și făcând umbre

întunecate pe mâinile sclavei în contrast cu nimbul părului ei alb și strălucitor.

– Poate că nu, dar nu suntem nici în Caraibi și nici în sălbăticie, a ripostat Phaedre. Dumneavoastră sunteți stăpâna aici și e nunta dumneavoastră. Toată lumea o să vă privească – vreți să mă faceți de rușine purtând părul pe umeri ca o femeie ieftină, să creadă lumea că nu-mi cunosc datoria?

– Vai, Doamne păzește! Jocasta a strâmbat din buze cu umor, dar și puțin enervată. Aranjează-l simplu, te rog, pe spate, și prinde-l cu piepteni. Poate că nepoata mea îți va îngădui să-ți demonstrezi priceperea pe buclele ei.

Cu ochii întredeschiși, Phaedre a aruncat o privire peste umăr spre Brianna, care s-a mulțumit să zâmbească și să clatine din cap. Își pusese o bonetă tivită cu dantelă ca să arate cuviincios în public și nu era dispusă să se mai joace cu părul. Sclava a pufnit și a încercat iar s-o convingă pe Jocasta. Brianna a închis ochii, îngăduind ca acea gălceavă amicală să alunece în fundal. Prin fereastre, razele calde de soare îi cădeau pe labelle picioarelor, iar focul sfârâia și pocnea în spatele ei, învăluind-o ca și șalul vechi din lână pe care îl înfășurase în jurul ei și al lui Jemmy.

Dincolo de vocea Jocastei și de vocea lui Phaedre, a auzit freamătul casei. Fiecare cameră era înțesată de oaspeți. Unii fuseseră găzduiți la plantații din apropiere și veniseră călare pentru festivitate, dar destul de mulți stăteau la River Run peste noapte, astfel încât dormitoarele erau pline, iar oaspeții dormeau câte cinci sau șase într-un pat, mulți alții înghesuindu-se pe paturi improvizate în corturile de lângă debarcader.

Brianna a măsurat cu invidie patul mare, cu baldachin, al Jocastei. Cu toate rigorile călătoriei, solicitați de Jemmy și cu condițiile aglomerate de cazare de la River Run, ea și Roger nu mai dormiseră împreună de peste

o săptămână și probabil că situația avea să dureze până se vor întoarce la Ridge.

Nu că dormitul împreună ar fi fost problema cea mai mare, chiar dacă era o plăcere. Gura sugarului în jurul sfârcului i-a trezit o serie de dorințe nelegate de maternitate, ceea ce ar fi impus ca ea și Roger să se bucure de intimitate pentru a le satisface. Noaptea trecută, începuseră ceva promițător în cămară, dar fuseseră întrerupți de o sclavă de la bucătărie, care venise să ia o roată de cașcaval. Poate în grajd? Și-a întins picioarele în față, și-a mișcat degetele și s-a întrebat dacă grăjdarii dormeau acolo sau nu.

– Bine, o să port briliantele, dar numai ca să-ți fac pe plac, *a nighean*.

Glasul ironic al Jocastei a smuls-o din ispititoarea viziune a boxei întunecoase, presărate cu fân, și a corpului lui Roger, ale cărui picioare dezgolite s-ar vedea pe jumătate în lumina scăzută.

A ridicat ochii de la Jemmy, care sugea extaziat, și s-a uitat la Jocasta, care se așezase pe o banchetă de lângă fereastră și avea fața scaldată în lumina soarelui. Părea dusă pe gânduri, a socotit Brianna, ca și cum ar fi ascultat ceva slab, venind de departe, ceva ce nu putea fi auzit decât de ea. Probabil murmurul discuțiilor dintre oaspeții de la parter.

Freamătul din casă i-a adus aminte de stupii mamei vara; o vibrație pe care o putea auzi lipindu-și urechea de trunchiul copacului, un sunet îndepărtat de mulțumire și hărnicie. Produsul roiului de aici erau discuțiile, nu mierea, deși intenția era aceeași – pregătirea de provizii pentru a traversa sumbrele zile fără nectar, zile de lipsuri.

– De ajuns, de ajuns.

Jocasta i-a făcut semn lui Phaedre să se îndepărteze și s-a ridicat. A trimis-o pe servitoare afară și și-a plimbat degetele pe măsuta de toaletă,

gândindu-se la alte amănunte ce trebuiau rezolvate. S-a încruntat și a apăsat cu două degete deasupra ochilor.

– Mătușă, te doare capul?

Brianna a vorbit cu glas scăzut, ca să nu-l trezească pe Jemmy, pe jumătate adormit. Jocasta și-a coborât mâna și s-a răsucit spre nepoata ei cu un zâmbet crispat.

– Ah, nu-i nimic. De câte ori se schimbă vremea, sărmanul meu cap are de suferit.

În ciuda zâmbetului, Brianna i-a văzut ridurile fine de durere apărând la coada ochilor.

– Jem aproape a terminat. Mă duc s-o chem pe mama, da? Ți-ar putea pregăti o tizănă.

Jocasta a făcut un gest de refuz, alungând durerea cu un efort evident.

– Nu e nevoie, *a muirninn*. Nu e chiar atât de rău.

Și-a masat tâmpla, având grijă să nu-și deranjeze pieptănătura, dar gestul îi contrazicea cuvintele.

Cu un sunet ușor, Jemmy a eliberat sfârcul și și-a lăsat moale capul pe spate. Îndoitura brațului Briannei era caldă și asudată în locul în care copilul își ținuse capul, urechea lui mică era strivită și roșie. Brianna a ridicat corpul inert și a oftat ușurată când aerul răcoros i-a atins pielea. Jemmy a scos un râgâit slab și pe buze i-au apărut câteva picături de lapte, după care s-a lipit de umărul ei ca un balon pe jumătate plin cu apă.

– S-a ghiftuit, nu? a întrebat Jocasta, zâmbind și întorcând ochii orbi spre ei când a auzit sunetul.

– Are burta întinsă ca o tobă, a asigurat-o Brianna.

L-a bătut ușor pe spinare ca să fie sigură, dar nu a mai auzit decât răsuflarea grea de somn, ca un suspin. S-a ridicat, i-a șters bărbia de lapte și l-a așezat pe burtă în pătuțul improvizat, un sertar de la șifonierul din mahon al Jocastei, așezat pe podea și căptușit cu perne și pilote.

Brianna și-a atârnat șalul pe spătarul scaunului, tremurând puțin în curentul care se furișea pe lângă rama ferestrei. Nedorind să riște pătarea rochiei noi cu lapte scuipat, îl hrănise pe Jemmy în cămașă și ciorapi, astfel că pe brațele dezgolite i se făcuse pielea de găină.

Jocasta a întors capul auzind scârțâitul lemnului și foșnetul țesăturilor când Brianna a deschis dulapul mare ca să-și ia cele două jupoane din pânză și rochia, netezind cu satisfacție lâna moale, albastru-deschis. Ea țesuse stofa și gândise modelul rochiei, dar doamna Bug trăsese firul, iar Claire îl vopsise cu indigo și saxifragă și Marsali o ajutase la cusut.

– S-o chem pe Phaedre să te ajute la îmbrăcat, fetițo?

– Nu, mă descurc – dacă mă ajuți cu șnururile.

În măsura în care se putea, nu-i plăcea să apeleze la sclavi pentru servicii mărunte. Jupoanele nu reprezentau o problemă; pur și simplu pășea în ele, unul după altul, și lega baretele în jurul taliei. Însă corsetul trebuia legat la spate și la fel și rochia.

Sprâncenele Jocastei erau încă întunecate, de culoare bronzului, în contrast cu nuanța deschisă de piersică a pielii ei. A ridicat din ele auzind sugestia de a-și ajuta nepoata să se îmbrace, dar a dat din cap aprobator după o scurtă ezitare. Și-a întors ochii nevăzători spre cămin și s-a încruntat vag.

– Cred că pot. Copilul nu e prea aproape de foc, ce crezi? Pot să sară scânteii.

Brianna s-a strecurat în corset, potrivindu-și sânii în golurile scobite care îi sprijineau, apoi și-a tras rochia pe deasupra.

– Nu, nu e prea aproape de foc, a spus ea cu răbdare.

Făcuse corsajul cu balene în față și pe lateral. S-a răsucit încet într-o parte și în alta, admirând efectul în oglinda Jocastei. Surprinzând în oglindă încruntarea discretă a mătușii, care era în spatele ei, și-a dat ochii peste cap, apoi s-a aplecat și a tras sertarul ceva mai departe de vatră, pentru orice eventualitate.

– Îți mulțumesc că-i faci pe plac unei bătrâne, a spus Jocasta cu glas sec, auzind scrâșnetul lemnului pe podea.

– Nu ai pentru ce, mătușă, a răspuns Brianna, permițând ca din glasul ei să răzbată căldura și tonul de scuză.

A pus mâna pe umărul mătușii, iar Jocasta și-a lăsat mâna peste a ei și a strâns-o încet.

– N-am spus asta pentru că aș crede că ești o mamă neglijentă, bine? a zis Jocasta. Dar când ai trăit atât de mult ca mine nu e rău să fii prevăzătoare, fato. Am văzut lucruri îngrozitoare întâmplându-se cu copiii mici, înțelegi? Și aș prefera să ard eu decât să pățească frumosul nostru copil ceva.

A trecut în spatele Briannei și și-a plimbat mâinile ușor pe spatele ei, descoperind șnururile fără nicio problemă.

– Ți-ai recăpătat silueta, din câte văd, a rostit aprobator bătrâna, trecându-și palmele ușor peste talia Briannei. Ce e asta? Broderie? Ce

culoare?

– Albastru-indigo-închis. Lujeri cu flori făcute cu bumbac gros, pentru a contrasta cu lâna albastru-deschis.

A luat mâina Jocastei și i-a plimbat delicat vârful degetelor peste lujerii care acopereau fiecare balenă din corset, conducându-le de la decolteul scobit până la V-ul din talie, coborât brusc în față pentru a scoate în evidență silueta bine proporționată pe care Jocasta o remarcase.

Brianna și-a ținut respirația când s-au strâns șnururile, trecând cu privirea de la propria reflexie în oglindă la capul mic al fiului ei, rotund ca un pepene și incredibil de perfect. Nu era prima oară când își punea întrebări legate de viața strămătușii ei. Jocasta avusese copii – sau cel puțin așa credea Jamie –, dar nu vorbea niciodată despre ei, iar Brianna ezita să o întrebe. Probabil îi pierduse în pruncie, pentru că acest lucru se întâmpla foarte des. A simțit o strângere de inimă gândindu-se la asta.

– Nu te îngrijora, i-a spus mătușa.

Brianna observase în oglindă că pe fața Jocastei reapăruse buna dispoziție.

– Băiatul tău s-a născut să înfăptuiască lucruri mărețe. Sunt convinsă că nu va păți nimic.

S-a întors, iar mătasea verde a rochiei ei a foșnit pe deasupra juupoanelor, făcând-o pe Brianna să se mire din nou de capacitatea mătușii ei de a percepe sentimentele oamenilor, chiar fără să le vadă chipurile.

– Phaedre! a strigat Jocasta. Phaedre! Adu-mi cutia – cea neagră.

Ca întotdeauna, Phaedre era în preajmă și, după un scurt scârțâit al sertarelor șifonierului, a găsit cutia neagră. Jocasta s-a așezat cu ea la

birou.

Cutia neagră era veche și uzată, o casetă îngustă, acoperită cu piele roasă, fără ornamente, având doar o încuietoare din argint. Jocasta își ținea cele mai prețioase bijuterii într-o cutie din lemn de cedru, căptușită cu catifea, din câte știa Brianna. Ce putea fi în această casetă?

S-a apropiat și a rămas lângă mătușa ei, care a ridicat capacul. Înăuntru era o bucată de lemn strunjit, de grosimea unui deget, pe care erau aranjate trei inele: unul ca o bandă simplă din aur, împodobită cu beril, altul cu un smarald caboșon, iar ultimul cu trei diamante, înconjurate de pietre mai mici, care prindeau lumina și o reflectau în curcubeie care dansau pe pereți și grinzile tavanului.

– Ce inel încântător! a exclamat Brianna fără să vrea.

– A, cel cu diamante? Da, Hector Cameron a fost un om bogat, a spus Jocasta, atingând cu un aer absent inelul cel mare.

Degetele ei lungi – fără inele – au căutat cu pricepere într-o grămăjoară de alte bijuterii fără mare valoare, aflate alături de inele, și au scos ceva mic și lipsit de strălucire.

I-a întins obiectul minuscul Briannei, care a descoperit că era o broșă din staniu lucrată în găurele, destul de oxidată și având forma unei inimi.

– E un talisman *deasil, a muirninn*, i-a explicat Jocasta, dând satisfăcută din cap. Să-l pui pe hăinuțele copilului, în spate.

– Un talisman? Brianna a aruncat o privire spre trupușorul ghemuit al lui Jemmy. Ce fel de talisman?

– Împotriva zânelor, a răspuns Jocasta. Să-l ții prins de hăinuță, dar întotdeauna în spate, nu uita – și niciuna dintre creaturile vechi nu-l va

atinge.

Sesizându-i siguranța din glas, Brianna a simțit cum i se ridică părul de pe brațe.

– Mama ta ar fi trebuit să-ți spună, a continuat Jocasta, cu o nuanță de reproș în voce. Dar știi că este englezoaică, și probabil că tatăl tău nu s-a gândit la asta. Așa sunt bărbații, a adăugat ea cu amărăciune. E treaba femeii să se îngrijească de copii, să-i ferească de rău.

Jocasta s-a aplecat deasupra coșului cu surcele și a căutat printre ele, scoțând o rămurică lungă de pin necurățată de coajă.

– Ia asta, a spus ea cu glas poruncitor, întinzând-o spre Brianna. Aprinde-i capătul în cămin și ocolește copilul de trei ori. Așa cum se învârte soarele, bagă de seamă!

Nedumerită, Brianna a luat bățul și l-a băgat în foc, apoi a făcut așa cum i s-a cerut, ținând rămurica aprinsă departe atât de leagănul improvizat, cât și de rochia ei albastră din lână. Jocasta a bătut ritmic cu piciorul în podea și a intonat ceva în surdină.

A vorbit în gaelică, dar suficient de rar ca Brianna să înțeleagă mai toate cuvintele.

*Înțelepciunea șarpelui fie a ta,
Înțelepciunea corbului fie a ta,
Înțelepciunea vulturului neînfricat.*

*Vocea lebedei fie a ta,
Vocea mierii fie a ta,
Vocea fiului stelelor.*

*Semnul femeii-zână fie al tău,
Semnul săgeții spiridușului fie al tău,
Semnul câinelui roșu fie al tău.*

*Bogăția mării fie a ta,
Bogăția pământului fie a ta,
Bogăția Părintelui Ceresc.*

*Să fii în fiecare zi fericit de tine,
Să nu fii bolnav nicio zi,
O viață fericită, mulțumită.*

Jocasta s-a oprit un moment și s-a încruntat ușor, ca și cum ar fi ascultat vreun răspuns din Țara Zânelor. Evident mulțumită, a făcut semn spre cămin.

– Aruncă bățul în foc. Iar copilul va fi ferit de arsuri.

Brianna i-a dat ascultare, descoperind spre propria fascinație că toate acestea nu i s-au părut deloc ridicole. Ciudat, dar era foarte satisfăcător să creadă că își apăra copilul de rău – chiar și de răul făcut de zâne, în care nu credea. Ori nu crezuse până în acele clipe.

De dedesubt a răzbătut zvon de muzică; scârțâitul unei scripci și sunetul unei voci profunde și plăcute. Nu a distins cuvintele, dar știa cum suna acel cântec.

Jocasta și-a înclinat capul și a zâmbit ascultând.

– Are voce bună tânărul tău soț.

Și Brianna a ascultat. Foarte slab, a deslușit tonalitățile cunoscute ale cântecului „Iubirea mea e în America” venind de undeva de jos. *Când*

cânt, o fac întotdeauna pentru tine. Goliți de lapte, sânii îi deveniseră moi, dar amintindu-și aceste cuvinte, a simțit o furnicătură prin ei.

– Ai ureche fină, mătușico, a spus ea, alungând gândul cu un zâmbet.

– Ești mulțumită în căsnicie? a întrebat-o Jocasta brusc. Te potrivești cu flăcăul?

– Da, a răspuns Brianna, tresărind ușor. Da – foarte mult.

– E bine.

Încă ascultând, strămătușa ei a rămas nemișcată, cu capul aplecat într-o parte.

– Da, e bine, a repetat încet.

Dintr-un impuls, Brianna a pus o mână peste încheietura bătrânei.

– Dar tu, mătușă? a întrebat ea. Ești... mulțumită?

Având în vedere șirul de inele din casetă, „fericită” nu părea cuvântul potrivit. Nici „te potrivești cu el” nu părea o expresie nimerită, având în vedere că Brianna își amintea cum Duncan se ascunsese într-un colț al salonului în seara precedentă, sfios și mut când îi vorbea cineva, răspunzându-i doar lui Jamie, și cum transpira și se agita de dimineață.

– Mulțumită? a repetat Jocasta nedumerită. A, că mă căsătoresc, vrei să spui!

Spre uimirea Briannei, mătușa ei a râs, iar ridurile de pe față au trădat un amuzament sincer.

– Da, sigur, a spus ea. E prima oară că-mi voi schimba numele după cincizeci de ani!

Cu un pufnet amuzat, bătrâna s-a întors spre fereastră și și-a lipit o palmă de geam.

– E frumos afară, fato, a spus ea. Ce-ar fi să-ți iei mantia, să ieși la aer și să-ți cauți companie?

Avea dreptate, râul din depărtare strălucea argintiu printr-o broderie de crengi înverzite, iar aerul din încăpere, atât de plăcut în urmă cu câteva clipe, i s-a părut brusc stătut și închis.

– Cred că ies, a zis Brianna aruncând o privire spre pătuțul improvizat. Să o chem pe Phaedre ca să supravegheze copilul?

Jocasta a fluturând o mână spre ea, făcându-i semn să plece.

– Ei, hai, du-te. Mă ocup eu de copil. Încă nu vreau să cobor.

– Mulțumesc, mătușico.

A sărutat-o pe bătrână pe obraz și s-a întors să plece, apoi, trăgând cu ochiul la mătușa ei, a făcut un pas înapoi spre cămin și, tiptil, a împins pătuțul ceva mai departe de foc.

Aerul de afară era proaspăt și mirosea a iarbă nouă și a fum de grătar. Asta a făcut-o să-și dorească să coboare spre potecile de cărămidă, cu sângele pulsându-i în vine. A auzit muzica din casă și vocea lui Roger. O să se plimbe puțin prin aerul curat și apoi o să se întoarcă, poate că Roger va lua o pauză și atunci...

– Brianna!

Și-a auzit numele șoptit șuierat dinapoia unui zid al bucătăriei din grădină și s-a întors mirată. A văzut capul tatălui ei apărând prevăzător

pe după colț, ca un șarpe roșcat. Jamie i-a făcut un semn din bărbie și a dispărut.

Brianna a aruncat rapid o privire în spate ca să verifice dacă o urmărea cineva și s-a strecurat după colț grăbită, ajungând la un strat de morcovi înfrunziți, aflați într-un loc ferit, unde l-a văzut pe Jamie aplecat deasupra unei servitoare negre, întinsă pe jos, pe o grămadă de gunoi de grajd, cu boneta trasă peste față.

– Ce Dumnezeu... a început Brianna, apoi a simțit un iz de alcool, înțepător între mirosurile de frunze de morcov și de gunoi de grajd încins de soare. Aha!

S-a lăsat pe vine lângă Jamie, iar poalele rochiei s-au umflat peste potecă.

– A fost vina mea, a explicat el. Ori măcar în parte. Am lăsat o cupa sub sălcii, pe jumătate plină.

A arătat din cap spre potecă, unde o cupă cu punct stătea răsturnată, având încă o picătură lipicioasă de lichid prinsă de buză.

– Cred că a găsit-o ea.

Brianna s-a aplecat și a adulmecat marginea bonetei mototolite a femeii, care acum flutura în aerul vibrând de sforăielile ei grele. Mirosul predominant era de punct cu rom, dar a mai simțit și mirosul acrișor de bere și aroma dulceagă de brandy. Evident sclava sorbise cu chibzuință din toate băuturile rămase în cămile pe care le ducea la spălat.

Cu degetul, Brianna a ridicat atentă marginea cu volane a bonetei. Era Betty, una dintre servitoarele mai în vârstă. Avea buzele întredeschise și falca ușor căzută de amorțeala provocată de alcool.

– Da, n-a fost prima jumătate de cupă pe care a băut-o, a spus Jamie,

privind-o. Cred că se legăna bine pe picioare când a găsit-o pe a mea. Nu-mi închipui cum a mers în starea asta atât de departe de casă.

Încruntându-se, Brianna a privit peste umăr. Bucătăria din grădină, cu ziduri din cărămidă, era aproape de altă bucătărie, dar la mai bine de trei sute de metri de casa mare, și separată de ea printr-un gard viu de rododendroni și câteva straturi de flori.

– Nu doar cum, a spus Brianna și s-a bătut cu degetul pe buză a nedumerire. De ce?

– Ce anume?

Jamie o privea încruntat pe servitoare, dar a ridicat ochii auzind tonul Briannei. Ea s-a săltat în picioare și a înclinat capul spre femeia care sforăia.

– De ce a venit aici? S-ar părea că a tras la măsă toată ziua – imposibil să fi dat fuga până aici cu fiecare cupă, cineva ar fi băgat de seamă. Și de ce s-a deranjat atât? N-ar fi greu să faci asta fără să fii observat. Dacă aş bea ce rămâne în căni, m-aş duce sub sălcii.

Tatăl ei i-a aruncat o privire mirată, înlocuită imediat de una ironică și amuzată.

– Așa ai proceda? Da, e o idee. Dar poate că era suficientă băutură în cupă și a crezut că se poate bucura de ea în pace.

– Posibil. Dar sigur există ascunzători mai aproape de râu decât asta.

Brianna a întins mâna și a luat cupa goală.

– Ce băutură ai avut tu, punci cu rom?

– Nu, brandy.

– Atunci nu băutura ta a doborât-o.

Brianna a ridicat cupa, înclinând-o ca să vadă resturile de culoare neagră de pe fundul ei. Punciul cu rom al Jocastei nu era făcut doar cu rom, zahăr și unt, ci și cu coacăze uscate, amestecul fiind încălzit cu un vătrai fierbinte. Rezultatul era nu numai o culoare foarte închisă, ci și sedimente groase pe fundul cării, alcătuite din granule minuscule de funingine de pe vătrai și rămășițele carbonizate ale coacăzelor.

Jamie a luat cupa și s-a încruntat. Și-a vârât nasul în ea și a inspirat puternic, după care a înmuiat un deget în restul de lichid și l-a pus pe limbă.

– Ce e? a întrebat Brianna când l-a văzut schimbându-se la față.

– Punci, a răspuns Jamie, dar și-a plimbat limba de câteva ori peste dinți, ca și cum ar fi vrut să și-o curețe. Cu laudanum, așa cred.

– Laudanum! Ești sigur?

– Nu, a răspuns el cu sinceritate. Dar mai e un gust în afară de coacăze uscate, ori să nu-mi spui mie pe nume.

I-a întins cupa Briannei, care a luat-o, adulmecând furioasă. Nu a depistat altceva decât mirosul dulceag de ars al punciului cu rom. Parcă era și un iz mai aspru, ceva uleios și aromat... ori poate nu.

– Te cred pe cuvânt, a spus ea, ștergându-și vârful nasului cu dosul mâinii, după care i-a aruncat o privire servitoarei lungite pe pământ. Să mă duc după mama?

Jamie s-a lăsat pe vine lângă femeie și a examinat-o cu atenție. I-a ridicat o mână moale și a pipăit-o, i-a ascultat răsuflarea, apoi a clătinat din cap.

– Nu-mi dau seama dacă e drogată sau doar beată, dar nu cred că va

muri.

– Și ce facem cu ea? N-o putem părăsi aici.

Jamie s-a uitat la sclavă, încruntându-se.

– Nu, sigur că nu.

S-a aplecat și – foarte delicat – a ridicat-o în brațe. Un pantof scâlciat i-a căzut din picior, dar Brianna l-a recuperat de pe aleea pavată cu cărămizi.

– Știi cumva unde doarme? a întrebat Jamie, trecându-și cu grijă povara adormită pe după marginea unui cadru de lemn cu castraveți.

– E sclavă în casă; probabil că doarme în pod.

Jamie a făcut semn că a înțeles, mișcându-și capul brusc pentru a scăpa de o șuviță de păr roșcat care îi intra în gură.

– Prea bine, atunci, o să ocolim grajdurile și vedem dacă putem urca scara din spate fără să fim văzuți. Ia-o înainte, fata mea, și fă-mi semn dacă drumul e liber.

Brianna a vârât pantoful și cupa sub mantie pentru a le ascunde, după care s-a furișat înainte pe poteca îngustă care ducea pe lângă grădina bucătăriei, bifurcându-se către bucătăria și private. S-a uitat înapoi și încolo, mimând nepăsarea. Erau câțiva oameni în câmpul ei vizual, lângă padoc, dar destul de departe – și toți stăteau cu spatele la ea, captivați fiind de caii negri, olandezi, ai domnului Wylie.

Când s-a întors să-i facă semn lui Jamie, l-a zărit chiar pe domnul Wylie, conducând o doamnă spre grajduri. O sclipire de mătase aurie – stai puțin, era chiar mama ei! Claire și-a întors fața palidă o clipă în direcția ei, însă atenția îi era îndreptată spre Wylie, care tocmai îi spunea ceva, astfel că nu și-a observat fiica pe alee.

Bree a ezitat, vrând s-o strige, dar nu putea face asta fără să atragă atenția. În fine, măcar știa unde se află Claire. Se putea întoarce s-o cheme pe mama ei în ajutor – dar după ce o duceau pe Betty într-un loc sigur.

După câteva alarme false și rateuri, au reușit să o ducă pe Betty în încăperea lungă din pod, unde locuia împreună cu alte servitoare ale casei. Gâfâind, Jamie aproape a aruncat-o pe unul dintre paturile înguste, apoi și-a șters sudoarea de pe frunte cu mâneca și, strâmbând din nasul lung, s-a apucat să-și scuture ceremonios gunoiul de grajd de pe poalele hainei.

– Așa deci, a spus el, destul de țăfnos. Acum e în siguranță, da? Dacă îi spui unei alte sclave că i s-a făcut rău, cred că nimeni dintre persoanele importante nu va afla.

– Mulțumesc, tată, a zis Brianna apropiindu-se și sărutându-l pe obraz. Ești un dulce.

– Oh, sigur, a replicat el resemnat. Bineînțeles, oasele mi-s ca mierea acum.

Cu toate acestea, nu arăta nemulțumit.

– Mai ai pantoful?

A scos celălalt pantof al servitoarei și l-a așezat frumos alături de perechea lui sub pat, apoi a tras pătura din lână aspră peste picioarele femeii, murdare în ciorapii groși.

Brianna a verificat starea femeii; din câte și-a dat seama, totul părea în regulă; femeia continua să sforăie umed, dar într-un mod regulat și

liniștitor. În timp ce coborau scara în vârful picioarelor, Brianna i-a dat lui Jamie cupa din argint.

– Poftim. Știi că asta a fost una dintre cupele lui Duncan?

– Nu, a răspuns Jamie ridicând o sprânceană. Ce vrei să spui prin cupele lui Duncan?

– Mătușa Jocasta a comandat un set de șase cupe pentru Duncan, drept cadou de nuntă. Mi le-a arătat ieri. Uite!

A întors cupa în mână pentru a-i da la iveală monograma gravată – „I” de la „Innes”, cu un peștișor cu solzii frumos lucrați înotând în jurul literei.

– Asta ajuta la ceva? a întrebat ea, văzându-l pe Jamie că se încruntă, semn că îi trezise interesul.

– S-ar putea. A scos o batistă curată din chembrică și a înfășurat cu grijă cupa în ea, după care a vârât-o în buzunar. Mă duc să aflu. Între timp, poți să-l găsești pe Roger Mac?

– Sigur. De ce?

– Păi, dacă Betty asta a ta a băut o parte din punciu cu rom și a rămas lată, atunci aș vrea să aflu cine a mai băut din cupă și să văd dacă e într-o stare asemănătoare.

S-a uitat la Brianna ridicând o sprânceană.

– Dacă punciu nu a fost curat înseamnă că era destinat cuiva, nu? Mă gândeam că tu și Roger Mac ați putea căuta cu discreție prin tufișuri, poate găsiți pe cineva.

În graba de a o urca pe Betty în pod, ei nu-i trecuse prin minte această

posibilitate.

– Am înțeles. Mai întâi trebuie să-i găsec pe Phaedre sau pe Ulysses, ca să le spun că lui Betty i s-a făcut rău.

– Da. Iar dacă vorbești cu Phaedre, ai putea s-o întrebi dacă Betty consumă opiu și dacă obișnuiește să se aghezmuiască. Deși aș zice că e puțin probabil, a adăugat el sec.

– Nici eu nu cred, a rostit ea pe același ton.

Însă a înțeles ce sugera Jamie; probabil că punciu fusese în regulă, iar Betty înghițise singură laudanum, dinadins. Era posibil; știa că Jocasta ținea așa ceva în distilerie. Iar femeia îl luase ca să se simtă bine ori avusese intenția de a se sinucide?

Brianna s-a încruntat în spatele lui Jamie, care se oprise la poalele scării, trăgând cu urechea înainte de a ieși pe palier. Nu era greu de crezut că suferințele sclaviei ar fi putut îndemna pe cineva să se sinucidă. În același timp, sinceritatea a silit-o pe Brianna să admită că slujitoarele în casă ale Jocastei trăiau destul de bine; mai bine decât mulți alți oameni – negri *sau* albi – pe care îi văzuse în Wilmington și în Cross Creek.

Camera servitoarelor era curată, iar paturile, deși grosolane, păreau comode. Servitoarele casei aveau îmbrăcăminte decentă, chiar și încălțăminte și ciorapi, și mâncau mai mult decât suficient. Cât despre complicațiile sentimentale care o puteau îndemna pe vreuna dintre ele să se gândească la sinucidere – ei bine, acestea nu îi afectau doar pe sclavi.

Părea mai probabil ca Betty să fie doar alcoolică, de genul celor care beau orice conține cât de cât alcool – mirosul straielor ei sugera clar acest lucru. Însă, în acest caz, de ce să riște să fure laudanum într-o zi în care petrecerea de nuntă îi asigura o abundență de băuturi de toate felurile?

Fără tragere de inimă, Brianna s-a văzut nevoită să ajungă la aceeași concluzie ca și tatăl ei. Betty luase laudanum – dacă asta era, a ținut să-și reamintească – din întâmplare. Iar dacă așa stăteau lucrurile... din cupa cui băuse ea?

Jamie s-a întors strângând din buze pentru a o îndemna să tacă și i-a făcut semn că aveau cale liberă. Brianna l-a urmat cu repeziciune pe palier și afară, scoțând un oftat de ușurare doar când au ajuns pe alee fără a fi observați.

– Tată, în primul rând, ce căutai acolo? a întrebat ea.

Jamie s-a uitat nedumerit la ea.

– În grădina bucătăriei, a precizat Brianna. Cum de-ai găsit-o pe Betty?

– Aha!

A luat-o de braț, îndepărtând-o de casă. Au mers fără să atragă atenția spre padoc; oaspeții neștiutori stăteau aplecați peste gard ca să vadă caii.

– Tocmai schimbasesem câteva cuvinte cu mama ta lângă crâng. Mă întorceam prin grădina bucătăriei când am văzut-o pe femeie întinsă pe spate pe grămada de gunoi de grajd.

– Asta e și ideea, nu? a întrebat Brianna. Stătea întinsă dinadins ori ai descoperit-o din întâmplare?

Jamie a clătinat din cap.

– Nu mi-am dat seama, a răspuns. Dar vreau să stau de vorbă cu Betty, după ce se dezmeticește. Știi cumva unde e mama ta acum?

– Da, e cu Phillip Wylie. Cred că se îndreptau spre grajduri.

Nărilor lui Jamie au fremătat slab când a auzit numele lui Wylie, iar Brianna și-a stăpânit zâmbetul.

– O găesc eu, a spus el. Între timp, fetițo, du-te și vorbește cu Phaedre – și, fetițo...

Ea se întorsese deja să plece; auzind ultimele lui vorbe, s-a uitat peste umăr, surprinsă.

– Cred că ar fi bine să-i spui lui Phaedre să nu scoată nicio vorbă decât dacă o întreabă cineva unde e Betty, iar dacă se întâmplă asta, să te anunțe pe tine sau pe mine.

S-a îndreptat brusc de spate și și-a dres glasul.

– După aceea, du-te și găsește-ți soțul, fato, și... Ai grijă să nu afle nimeni ce aveți de gând să faceți, bine?

Jamie a ridicat o sprânceană, iar Brianna a dat din cap drept răspuns. El s-a răsucit pe călcâie și a pornit gânditor spre grajduri, bătând ușor cu degetele mâinii drepte în haină.

Vântul rece s-a strecurat pe sub rochia și jupoanele Briannei, umflându-le și trimițându-i fiori reci. Brianna înțelegea destul de bine toate implicațiile situației.

Dacă nu era vorba de o încercare de sinucidere sau de un accident însemna că puteau lua în calcul ideea unui asasinat. Dar al cui?

FLIRTURI

După interludiul nostru, Jamie îmi dăduse un sărut lung, apoi pornise prin tufişuri, dorind să îl urmărească pe Ninian Bell Hamilton și să afle ce puneau la cale Reglementatorii la tabăra despre care vorbise Hunter. După o mică pauză pentru a-mi aranja ținuta, l-am urmat, însă m-am oprit la marginea crângului înainte de a apărea în public, ca să mă asigur că arătam cuviincios.

Trăiam o senzație confuză de bine, iar obrajii îmi erau foarte îmbujorați, dar am socotit că asta nu avea să mă incrimineze în vreun fel. Nici ieșirea din pădure nu mă acuza de ceva; femei și bărbați dispăreau la adăpostul copacilor aflați de-a lungul peluzei ca să se ușureze, în loc să se îndrepte spre latrinele urât mirositoare. Însă ieșirea mea din pădure, cu respirația grea, cu frunze în păr și pete de tot felul pe rochie, avea să provoace anumite comentarii din partea femeilor, rostite înapoia evantaielor.

De rochie mi se prinseseră câțiva scaieți și o cicadă moartă și uscată, plus o excrescență ciudată pe care am îndepărtat-o cu un tremur de dezgust.

Pe umăr aveam petale de sânger; le-am scuturat și pe acelea și mi-am pipăit cu grijă părul, desprinzând alte câteva petale, care au zburat ca niște bucățele de hârtie parfumată.

Exact când ieșeam dintre copaci, m-am gândit să-mi verific spatele rochiei și, tot sucindu-mi gâtul peste umăr pentru a vedea dacă nu aveam pete sau fărâme de scoarță agățate de ea, m-am ciocnit de Phillip Wylie.

– Doamnă Fraser!

M-a prins de umeri ca să nu cad pe spate.

– Vă simțiți bine, draga mea?

– Da, bineînțeles.

De data asta mă îmbujorasem pe bună dreptate și am făcut un pas înapoi, ca să mă dezmeticesc. De ce mă tot ciocneam de Phillip Wylie? Mica pacoste mă urmărea peste tot?

– Îmi cer scuze.

– Prostii, prostii! a spus el cu vioiciune. A fost greșeala mea. Sunt al naibii de stângaci. Dragă mea, vă pot aduce ceva ca să vă reveniți? Un pahar de cidru? Vin? Punci cu rom? Un desert cu frișcă? Rachie de mere? Ori... nu, brandy. Da. Îngăduiți-mi să vă aduc puțin brandy ca să vă reveniți din șoc!

– Nu, mulțumesc, n-am nevoie de nimic!

Mi-a fost imposibil să nu râd în fața purtării lui absurde, iar el mi-a zâmbit drept răspuns, socotindu-se cu siguranță foarte spiritual.

– Ei bine, dragă doamnă, dacă v-ați revenit cu totul, trebuie să veniți cu mine. Insist.

Mi-a prins mâna sub brațul lui și, în ciuda protestelor mele, m-a tras în direcția grajdurilor.

– Nu vă răpesc decât o clipă, m-a asigurat el. Am așteptat toată ziua ca să vă arăt surpriza mea. Veți fi pe deplin fermecată, vă dau cuvântul meu!

Am cedat din slăbiciune, mi s-a părut că era mai puțin enervant să merg și să văd caila blestemați decât să mă contrazic cu el – și mai aveam destul timp să discut cu Jocasta înainte de nuntă. Lucas și ceilalți cai se supuneau răbdătorii examinării făcute de doi domni care se cățăraseră pe gard pentru a-i vedea mai bine.

– E foarte liniștit pentru un armăsar, am spus pe un ton aprobator, comparând purtarea blândă al lui Lucas cu personalitatea sălbatică a lui Gideon.

Jamie încă nu-și găsisese timp pentru a-l castra, astfel că, pe drum până la River Run, Gideon mușcase aproape pe oricine, fie oameni, fie alți cai.

– Un semn al rasei, mi-a răspuns Wylie, împingând ușa care dădea spre grajdul principal. Sunt caila cei mai blânzi, dar purtarea prietenoasă nu le afectează inteligența, vă asigur. Pe aici, doamnă Fraser.

În contrast cu lumina sclipitoare de afară, în grajd era beznă; atât de întuneric încât m-am împiedicat de o dală dislocată din podea, iar domnul Wylie m-a prins de un braț când, cu un strigăt de spaimă, am dat să cad în față.

– Vă simțiți bine, doamnă Fraser? m-a întrebat el, trăgându-mă înapoi.

– Da, am răspuns eu gâfâind slab.

În realitate, mă lovisem la un deget de la picior și îmi sucisem glezna; noii mei pantofi din marochin, cu toc înalt, erau frumoși, dar încă nu mă

învăţasem cu ei.

– Lasă-mă un moment, până mi se obișnuiesc ochii cu întunericul.

A rămas pe loc, dar nu mi-a eliberat brațul. Ba mai mult, mi-a tras mâna în scobitura cotului și m-a strâns bine ca să-mi ofere sprijin.

– Sprijiniți-vă de mine, a spus el simplu.

Așa am făcut și am stat tăcuți o clipă, iar eu am ținut ridicat piciorul lovit, ca un stârc, așteptând ca durerea din deget să treacă. Lucru de mirare, domnul Wylie părea în pană de remarci ironice și de glume; probabil din cauza atmosferei pașnice.

În general, grajdurile *sunt* pașnice, deoarece caii și oamenii care îi îngrijesc sunt în mare măsură creaturi blânde. Însă acesta avea un aer aparte, fiind deopotrivă liniștit și plin de viață. Am auzit foșnete slabe și bătăi din copite, dar și sunete scoase de un cal mulțumit, care mesteca fân undeva aproape.

Stând atât de aproape de Phillip Wylie, i-am remarcat parfumul scump, dar mirosurile din grajd le acopereau chiar și pe cele de mosc și bergamotă. Mirosea a paie curate și grăunțe, a cărămidă și a lemn, dar se simțea și o aromă slabă sugerând lucruri mai elementare – gunoi, sânge și lapte; elementele esențiale ale maternității.

– Parcă am fi în pântecul unei mame, nu-i așa? am spus încet. E cald și întuneric, la asta mă refeream. Aproape că simt o bătaie de inimă.

Wylie a râs discret.

– E inima mea, a spus el.

Și-a lipit o clipă mâna de vestă, o umbră întunecată pe satinul de culoare deschisă.

Ochii mi s-au deprins curând cu întunericul, dar chiar și așa locul abia dacă era luminat. Umbra unei pisici din grajd a alunecat cu agilitate pe lângă noi, făcându-mă să mă clatin și să pun piciorul lovit pe podea. Încă nu putea să-mi susțină greutatea, dar tot era bine că-l puteam sprijini de pământ.

– Puteți sta aici o clipă? m-a întrebat Wylie.

Fără să aștepte răspuns, s-a desprins de lângă mine și s-a dus să aprindă un felinar aflat pe un scaun din apropiere. Au urmat câteva scăpărări între cremene și oțel, după care fitilul s-a aprins și un glob de lumină gălbuie și plăcută ne-a învăluit. Wylie m-a luat de braț cu mâna liberă și m-a condus către capătul celălalt al grajdului.

Erau în boxa liberă din capăt. Phillip a ridicat felinarul și, în același timp, mi-a zâmbit. Lumina a căzut pe pielea care strălucea și se unduia ca o apă la miez de noapte și s-a reflectat din ochii căprui și uriași ai iepei care s-a întors spre noi.

– O! am spus încet. Ce frumos! Apoi am repetat ceva mai tare: Oo!

Iapa se mișcase puțin, iar mânza s-a uitat la noi dintre picioarele mamei sale. Avea picioarele lungi, cu genunchi noduroși, iar crupa micuță și umerii rotunzi erau o copie a perfecțiunii musculare a mamei. Mânza avea aceiași ochi mari și blânzi, tiviti cu gene foarte lungi, însă pielea nu-i era neagră și întinsă, ci cafeniu-roșcată, cu păr lung ca blana unui iepure, cu o coadă absurd de mică, amintind de o mătură.

Mama ei avea aceeași coamă bogată pe care o observasem la frizienii din padoc; puiul avea o creastă ridicolă de păr tare, de vreo doi centimetri și ceva, care stătea răzvrătită ca firele unei periute de dinți.

Orbită de lumină, mânza a clipit o dată, apoi s-a tras iute la adăpostul

oferit de corpul mamei. După o clipă, s-a ivit un bot mic, cu nările fremătând. A urmat un ochi mare, care a clipit – și botul a dispărut, dar a apărut aproape instantaneu, de astă dată ceva mai departe.

– Hei, flirtezi cu noi! am exclamat încântată.

Wylie a râs.

– Chiar așa, a spus el cu glas mândru, de proprietar. Nu sunt magnifice?

– Da, am răspuns eu, dusă pe gânduri. Sunt. Totuși, nu cred că e cuvântul nimerit. „Magnific” pare mai potrivit pentru un armăsar sau un cal de luptă. Acești cai sunt... în fine, sunt *dulci!*

Wylie a pufnit ușor, amuzat.

– Dulci? a repetat el. *Dulci?*

– Înțelegi la ce mă refer, am zis râzând. Fermecătoare. Firești. Încântătoare.

– Toate la un loc, a spus el, întorcându-se spre mine. Și frumoase.

Nu se uita la cai, ci la mine, zâmbind ușor.

– Da, am rostit eu, cu un vag sentiment de neliniște. Da, sunt foarte frumoase.

Stătea foarte aproape de mine; am făcut un pas înapoi și m-am întors, sub pretextul că mă uitam din nou la cai. Mânza mozolea ugerul umflat al iepei și își mișca entuziasmată coada scurtă.

– Cum le cheamă? am întrebat.

Wylie s-a apropiat cu nonșalanță de parapetul boxei, dar în așa fel încât

m-a atins cu brațul pe mânecă în momentul în care s-a întins deasupra mea ca să agațe felinarul de un cârlig din perete.

– Numele iepei este Tessa. Pe tată l-ați văzut, Lucas. Cât privește mânza...

A întins mâna și a prins-o pe a mea zâmbind.

– M-am gândit că numele ei ar putea fi La Belle Claire.

O clipă, am încremenit, stupefiată de expresia care apăruse foarte clar pe fața lui Wylie.

– Ce? am întrebat eu nedumerită.

Cu siguranță că mă înșelam, mi-am zis. Am încercat să-mi retrag mâna, însă ezitasem o secundă mai mult decât trebuia, astfel că el mi-a strâns-o mai tare. Doar nu voia să...

Ba da.

– Fermecătoare, a spus încet și s-a apropiat. Firești. Încântătoare. Și... frumoase.

M-a sărutat.

Eram atât de șocată, că o clipă nici nu m-am mișcat. Gura lui era moale, iar sărutul fusese scurt și cast. Însă nu asta conta, ci faptul că o făcuse.

– Domnule Wylie! am spus.

M-am dat un pas înapoi, dar m-am oprit în grindă.

– Doamnă Fraser, a șoptit el și a pășit spre mine. Draga mea.

– Nu sunt... am început, iar el m-a sărutat din nou.

Fără pic de castitate. Încă șocată, dar nu buimăcită, l-am împins cu putere. S-a clătinat și a scăpat mâna mea dintre degete, dar și-a revenit instantaneu, prinzându-mă de braț și strecurându-și cealaltă mână în jurul taliei mele.

– Flirt, a șoptit el și și-a apropiat fața de a mea.

L-am lovit cu piciorul care mă durea, așa că lovitura nu a avut forță, iar el a ignorat-o.

Am început să mă zbat cu hotărâre, în timp ce perplexitatea lăsa loc certitudinii că tânărul își ținea ferm mâna pe fundul meu. Totodată, mi-am dat seama că în preajma grajdului erau foarte mulți oameni; ultimul lucru pe care mi-l doream era să le atrag atenția.

– Încetează! am șuiertat. Încetează imediat!

– Mă înnebuniți, mi-a șoptit el, strângându-mă la pieptul lui și încercând să-și vâre limba în urechea mea.

Cu siguranță socoteam că înnebunise, dar am refuzat cu desăvârșire să accept răspunderea pentru această suferință. M-am tras înapoi cât am putut – nu mult, pentru că parapetul era în spatele meu – și m-am zbatut ca să vâre o mână între noi. Cum starea de șoc dispăruse deja, gândeam cu o limpezime surprinzătoare. Nu-l puteam lovi cu genunchiul în testicule; își vârase un picior între picioarele mele, punând astfel rochia în calea mea. Dacă mi-aș fi strecurat mâna pe după gâtul lui ca să îl prind de carotidă, ar fi picat ca secerat.

Am reușit să-l apuc de gât, însă gulerul tare îmi stătea în drum; am tras cu degetele de el, iar Wylie a sărit într-o parte, înhățându-mi mâna.

– Vă rog, a spus el. Vreau să...

– Nu mă interesează nici cât negru sub unghie ce vrei! Dă-mi drumul imediat...

Am căutat cu disperare o insultă potrivită.

– *Filfizonule!*

Spre marea mea surprindere, s-a oprit. Nu putea păli la față, pentru că deja o avea albă de la făina de orez – îi simțeam gustul pe buze –, dar avea gura strânsă, iar expresia lui trăda... jignirea.

– Chiar așa gândiți despre mine? a întrebat el cu glas scăzut.

– Da, exact așa! am răspuns. Ce altceva să cred? Ți-ai pierdut mințile, cum să te porți în acest mod... dezgustător? Ce-ai pățit?

– Dezgustător?

Părea foarte surprins să audă că avansurile lui erau descrise în acest fel.

– Dar eu... adică dumneavoastră... am crezut că sunteți... adică nu v-ați opune...

– Imposibil, l-am contrazis vehement. Imposibil să crezi așa ceva. Nu ți-am oferit niciodată nici cel mai mărunț motiv ca să te gândești la asta!

Și nici nu o făcusem în mod intenționat. Însă mi-am dat seama neliniștită că probabil percepția mea privind propriul comportament nu coincidea cu a lui Phillip Wylie.

– Oh, nu mi-ați oferit?

Expresia feței i s-a schimbat, umbrită acum de furie.

– Îmi permit să am altă părere, doamnă!

Îi spuseseam că eram destul de vârstnică pentru a-i fi mamă; nici prin gând nu-mi trecuse că el nu crezuse asta.

– Flirt, a repetat el, deși pe alt ton decât prima oară. N-am avut motiv? Mi-ați oferit toate motivele din lume, încă de la prima noastră întâlnire.

– Poftim?

Am ridicat vocea, nevenindu-mi a crede.

– N-am făcut decât să discut politicos cu tine. Dacă, după standardele tale, asta reprezintă flirt, atunci, flăcăule...

– Nu-mi spuneți așa!

Aha, deci observase că exista o diferență de vârstă între noi. Pur și simplu nu-i conștientizase importanța, m-am gândit. Mi-am dat seama cu îngrijorare că, la nivelul societății în care se învârtea Phillip, cele mai multe flirturi se desfășurau sub aparența glumei. Ce Dumnezeu îi spuseseam de îl stârnisem atât de mult?

Mi-am amintit ca prin vis că discutasem cu el și cu prietenul lui, Stanhope, despre Legea Timbrului. Da, despre taxe și, cred, despre cai – dar o asemenea discuție ar fi fost suficientă pentru a-i trezi iluziile?

– *Ochii tăi sunt parcă iezerele din Heșbon*, a rostit el cu glas scăzut și plin de amărăciune. Nu mai țineți minte seara în care v-am spus asta? *Cântarea Cântărilor* este doar „discuție politicoasă” pentru dumneavoastră?

– Doamne Dumnezeule!

Fără să vreau, am început să mă simt oarecum vinovată; avusesem un schimb de replici pe tema asta, la o petrecere dată de Jocasta, în urmă cu doi sau trei ani. Iar el încă îl ținea minte? *Cântarea Cântărilor* era un text destul de amețitor și probabil că simpla referire la el... M-am înfiorat în

sinea mea și m-am îndreptat de spate.

– Prostii, am zis răspicat. Mă tachinai, ți-am răspuns la fel. Iar acum chiar trebuie să...

– Ați venit cu mine aici. Singură.

A făcut încă un pas spre mine și i-am citit hotărârea în ochi. Vorbise ca să se convingă pe sine, ce dandy fără minte!

– Domnule Wylie, am spus cu fermitate, trăgându-mă într-o parte. Îmi pare teribil de rău că ai interpretat greșit situația, dar sunt fericită în căsnicie și nu mă interesezi din punct de vedere romantic în niciun fel. Iar acum, te rog să mă scuzi.

Am trecut pe lângă el și m-am grăbit să ies din grajd cât de repede mă țineau picioarele încălțate cu pantofi strâmți. Nu a făcut nicio mișcare să vină după mine, astfel că, cu inima bubuindu-mi, am ajuns afară fără să mă atingă.

În apropierea padocului erau oameni; m-am întors în direcție opusă, ocolind grajdurile ca să nu mă vadă nimeni. Imediat ce am dispărut din câmpul lor vizual, am făcut un scurt inventar, verificând să nu arăt prea răvășită. Nu știam dacă mă văzuse cineva intrând în grajd cu Wylie; puteam doar să sper că nimeni nu mă văzuse ieșind în mare grabă.

Doar o șuviță de păr se desprinsese în recenta confruntare; am prins-o cu grijă la loc și am scuturat câteva fire de paie de pe rochie. Din fericire, nu trăsese de hainele mele; o batistă așezată la locul ei și arătam din nou cuviincios.

– Ai pățit ceva, englezoaico?

Am sărit ca un somon prins, iar inima a dat să-mi iasă din piept. M-am

răsucit, iar adrenalina a gonit prin pieptul meu ca un curent electric, după care l-am văzut pe Jamie lângă mine, măsurându-mă din cap până-n picioare și încruntându-se ușor.

– Englezoaico, ce-ai făcut?

Îmi simțeam bătăile inimii până în gât, sufocându-mă, dar am rostit chinuit câteva cuvinte sperând că vor suna nonșalant.

– Nimic. Adică... m-am uitat la cai, la un cal anume. Iapa. A fătat o mână.

– Da, știi, a replicat el, uitându-se ciudat la mine.

– L-ai găsit pe Ninian? Ce-a avut de spus?

Mi-am pipăit ceafa, aranjându-mi părul și profitând de ocazie ca să mă întorc puțin pentru a evita privirea lui directă.

– Spune că-i adevărat – deși nu mă îndoisem de asta. Sunt mai bine de o mie de oameni care au făcut tabără în apropiere de Salisbury. Și li se alătură alții în fiecare zi, așa susține el. Cerșetorul ăla bătrân e încântat!

S-a încruntat și a început să bată darabana pe picior cu cele două degete țepene de la mâna dreaptă. Mi-am dat seama că era foarte îngrijorat.

Și nu degeaba. Lăsând deoparte amenințarea unui conflict, era primăvară. Doar faptul că River Run era în piemont ne îngăduise să venim la nunta Jocastei; aici, pădurile erau ca niște nori de flori, iar brândușele străpungeau solul ca niște dinți de dragon, portocalii și violet, dar munții aveau încă veșminte de zăpadă, iar copacii abia dacă se puteau lăuda cu muguri umflați. Peste două sau trei săptămâni, mugurii aveau să se desfacă și va sosi vremea însămânțărilor la Fraser's Ridge.

Adevărat, Jamie se gândise la măsuri urgente aducându-l pe bătrânul

Arch Bug, dar acesta nu putea face prea multe lucruri singur. Cât despre arendași și ceilalți fermieri... dacă miliția era mobilizată din nou, femeile vor rămâne să facă însămânțările singure.

– Și oamenii din tabăra asta – sunt fermieri care și-au părăsit pământurile?

Și Salisbury era în piemont. Era de neconceput ca fermierii să-și abandoneze pământurile în această perioadă a anului de dragul de a protesta la adresa guvernării, oricât de iritați ar fi fost.

– Le-au părăsit sau le-au pierdut, a răspuns Jamie imediat și, uitându-se la mine, s-a încruntat mai tare. Ai vorbit cu mătușa?

– Ă... nu, am spus, simțindu-mă vinovată. Încă nu. Tocmai mă duceam să... dar ai zis că mai e o problemă. Ce s-a mai întâmplat?

A scos un sunet de ceainic în fierbere, ceea ce dovedea o nerăbdare greu de stăpânit.

– Iisuse, aproape c-am uitat de ea! Cred că una dintre sclave a fost otrăvită.

– Poftim? Cine? Cum?

Mi-am coborât mâinile din păr, uitându-mă la el.

– De ce nu mi-ai spus?

– Păi îți spun *acum*, nu? Nu te agita, nu e în primejdie. Doar că e beată criță.

A dat din umeri enervat.

– Singura problemă e că nu ea trebuia să fie otrăvită. I-am trimis pe Roger

Mac și pe Brianna să caute și ei încă nu s-au întors să-mi spună dacă a murit cineva, așa că probabil nu s-a întâmplat nimic de felul ăsta.

– Probabil?

Mi-am masat rădăcina nasului, noul eveniment abătându-mi atenția de la grijile mele.

– Te asigur că alcoolul e otrăvitor, deși nimeni nu pare să-și dea seama de asta, dar e o diferență între a fi beat și a fi otrăvit cu bună știință. Ce vrei să spui cu...?

– Englezoaico, m-a întrerupt el.

– Ce e?

– Pentru numele Domnului, ce-ai făcut până acum? a izbucnit el.

M-am uitat la el uimită. Pe măsură ce discutam, fața lui se înroșise, dar crezusem că era doar din cauza frustrării legate de Ninian și de Reglementatori. Când am observat o sclipire albastră primejdioasă în ochii lui, mi-am dat seama că era vorba de ceva mai curând personal în atitudinea lui. Am înclinat capul într-o parte și m-am uitat prudentă la el.

– Cum adică ce-am făcut până acum?

A strâns din buze și nu mi-a răspuns. În schimb, a întins degetul arătător și m-a atins foarte delicat lângă buze. A întors apoi mâna și mi-a arătat un mic obiect care i se lipise de deget – alunița neagră, în formă de stea, a lui Phillip Wylie.

– O!

Am auzit un țuit clar în urechi.

– Asta. Hm...

M-a luat amețeala și niște punctulețe – toate de forma unor steluțe negre – au început să-mi danseze în fața ochilor.

– Da, asta, s-a răstit el. Iisuse, femeie! Eu mă chinui ca naiba cu toanele lui Duncan și cu șotiile lui Ninian... și de ce nu mi-ai spus că s-a luptat cu Barlow?

– N-aș prea descrie-o drept o luptă, am răspuns străduindu-mă din greu să-mi recapăt stăpânirea de sine. În plus, maiorul MacDonald i-a pus capăt pentru că tu nu erai de găsit. Și dacă ții să fii informat, maiorul vrea să...

– Știu ce vrea, mi-a retezat-o, alungând subiectul cu o mișcare scurtă din mână. Da, sunt prins până peste cap între maiori, Reglementatori și servitoare bete, iar *tu* te tăvălești în grajd cu filfizonul ăla!

Mi s-a întunecat vederea și am strâns pumnii ca să rezist impulsului de a-l plesni.

– Nu m-am tăvălit cu el și știi bine! Jigodia aia mică a încercat să mă seducă, atâta tot.

– A încercat? Adică ți-a făcut curte, asta vrei să spui? Gata, am înțeles!

– Nu mi-a făcut!

– A, nu? Doar l-ai rugat să te lase să-i încerci alunița ca să ai noroc?

A fluturat degetul cu pata negricioasă pe sub nasul meu, iar eu i l-am îndepărtat cu palma, amintindu-mi prea târziu că „a face curte“ însemna doar a te angaja într-un flirt amoros, nu neapărat contact fizic.

– Vreau să spun, am rostit printre dinții încleștați, că m-a sărutat.

Probabil în glumă. Pentru numele Domnului, sunt destul de bătrână ca să-i fiu mamă!

– Mai curând bunică, a spus Jamie cu brutalitate. Te-a sărutat, Doamne ferește – englezoaico, de ce l-ai încurajat?

Am rămas cu gura căscată de revoltă – insultată de faptul că mă numise bunică a lui Phillip Wylie și de acuzația că îl încurajasem.

– Să-l încurajez? Cum adică, nătângule? Știi prea bine că nu l-am încurajat defel!

– Chiar fiica ta a spus că ai intrat cu el în grajd! N-ai pic de rușine? Când am atâtea lucruri de pus la punct aici, acum trebuie să-l iau la întrebări și pe omul ăsta?

Mi-am simțit conștiința ușor încărcată gândindu-mă la Brianna și ceva mai mult gândindu-mă că Jamie îl va provoca pe Wylie la duel. Nu avea sabia la el, dar o adusese la River Run. Am respins cu hotărâre ambele viziuni.

– Fiica *mea* nu e nici proastă, nici vreo bârfitoare care se gândește numai la prostii, am spus cu imensă demnitate. Nici nu i-ar trece prin minte ceva rău dacă m-aș duce să văd un cal, de ce ar face asta? Și, că tot veni vorba, de ce ar face-o cineva?

Jamie a expirat lung printre buzele strânse și m-a fulgerat cu privirea.

– Chiar, de ce? Pentru că probabil te-a văzut toată lumea flirtând cu el pe peluză? Pentru că l-au văzut toți cum te urmărea de parcă ai fi fost o cățea în călduri?

Probabil a observat că expresia de pe fața mea s-a schimbat în mod primejdios, pentru că a tușit scurt și s-a grăbit să continue.

– Mai mulți oameni au socotit că trebuie să mă anunțe. Crezi că-mi place să fiu făcut de râs în public, englezoaico?

– Tu...

Furia mă sufoca. Mi-a venit să-l plesnesc, dar am remarcat că unele persoane curioase întorseseră capetele spre noi.

– „Căteia în călduri?” Cum îndrăznești să-mi vorbești așa, ticălos nenorocit?

A avut decența de a părea ușor rușinat, dar a continuat să se uite furios la mine.

– Da, în fine. N-ar fi trebuit să mă exprim astfel. N-am vrut – dar ai mers cu el, englezoaico. De parcă n-aș avea atâta pe cap, soția mea... Și dacă te-ai fi dus la mătușa, așa cum te-am rugat, asta nu s-ar fi întâmplat. Acum, uite ce-ai făcut!

Îmi schimbasem părerea despre oportunitatea unui duel. Acum voiam ca Jamie și Phillip Wylie să se ucidă unul pe celălalt, imediat, în public, și să curgă cât mai mult sânge. Și nu-mi păsa cine se uita la noi. Am făcut un efort serios de a-l castra cu propriile mâini, dar el m-a prins de încheieturi, ridicându-mi-le brusc.

– Iisuse Hristoase! Se uită lumea la noi, englezoaico!

– Nu-mi pasă deloc! am șuiertat, zbătându-mă să-mi eliberez mâinile. Dă-mi drumul, altfel o să aibă ce vedea!

Nu mi-am dezlipit ochii de la fața lui, dar am simțit privirile oamenilor de pe peluză care întorceau capetele spre noi. Și el le-a simțit. S-a încruntat o clipă, apoi am citit pe fața lui că luase o hotărâre.

– Atunci, bine, a spus el. N-au decât să se uite.

M-a cuprins în brațe, m-a strâns tare la piept și m-a sărutat. Nereușind să mă desprind, am renunțat să mă mai zbat, dar, în schimb, am devenit țeapănă și furioasă. Din depărtare, am auzit râsete și urale zgomotoase de încurajare. Ninian Hamilton a strigat ceva în gaelică și m-am bucurat că nu am înțeles.

În cele din urmă, și-a dezlipit buzele de ale mele, dar a continuat să mă țină strâns lângă el, apoi și-a aplecat încet capul, iar obrazul lui rece și ferm s-a lipit de al meu. Și corpul îi era ferm, dar deloc rece. Căldura lui radia prin cel puțin șase straturi de țesături, ajungând până la pielea mea: cămașă, vestă, haină, mantie, cămășuță și corset. Indiferent că era vorba de furie, de excitație sau de amândouă, Jamie era înfierbântat și dogorea ca un cuptor.

– Iartă-mă, mi-a șoptit, și răsuflarea lui fierbinte mi-a gădilat urechea. N-am vrut să te jignesc. Serios. Să-l omor și după aceea să mă sinucid?

M-am destins, dar numai puțin. Aveam șoldurile lipite de el și, cu doar cinci straturi de țesături între noi, efectul a fost convingător.

– Poate nu încă, am răspuns.

Mă simțeam amețită după valul de adrenalină; am respirat adânc pentru a mă liniști. Apoi m-am retras puțin, ferindu-mă, când am simțit mirosul înțepător care se ridica din hainele lui. Dacă nu aș fi fost atât de nervoasă, aș fi observat imediat că el era sursa mirosului urât pe care îl simțisem.

– Dar tu ce Dumnezeu ai făcut până acum? l-am întrebat și i-am adulmecat piepții hainei, încruntându-mă. Miroși îngrozitor. A...

– A gunoi de grajd, a completat el, resemnat. Da, știu.

Brațele i s-au relaxat.

– Da, a gunoi de grajd, am încuviințat eu, adulmecând din nou. Și a punci cu rom – de obicei, nu bea așa ceva; nu simțisem decât brandy când mă sărutase – și a ceva groaznic, parcă ar fi sudoare stătută și...

– A napi fierți, a zis el, părând și mai resemnat. Da, servitoarea despre care ți-am spus, englezoaico. Betty, așa o cheamă.

Mi-a prins mâna în îndoitura cotului său și, cu o plecăciune adâncă de mulțumire adresată celor care ne priveau – și care l-au aplaudat, lua-i-ar naiba pe toți –, s-a întors pentru a mă conduce în casă.

– Ar fi mare lucru dacă am scoate ceva important de la ea, mi-a explicat el, aruncând o privire spre soare, care se afla sus pe cer, deasupra sălciilor crescute de-a lungul râului. Dar se face târziu; cred că ar fi bine să te duci mai întâi să vorbești cu mătușa, dacă trebuie să avem o nuntă la ora patru.

Am inspirat adânc, încercând să capăt curaj. În mine clocoteau o sumedenie de emoții neconsumate, însă aveam ceva important de făcut.

– Bine, atunci, am spus. O să discut cu Jocasta, și după aceea o s-o văd pe Betty. Cât despre Phillip Wylie...

– Cât despre Phillip Wylie, nu te mai gândi la el, englezoaico, m-a întrerupt el și în ochi i-a apărut o expresie de hotărâre. Mă ocup eu de el, dar mai târziu.

PĂRȚI INTIME

L-am lăsat pe Jamie în salon, am urcat scara și am mers de-a lungul holului, către camera Jocastei, salutând din cap, cu un aer absent, prietenii și cunoștințele întâlnite în cale. Eram tulburată, iritată și deopotrivă amuzată fără să vreau. Nu mai petrecusem atât de mult timp contemplând derutată un penis de când aveam cam șaisprezece ani, și iată-mă acum. Preocupată de trei asemenea lucruri.

Trezindu-mă singură pe hol, mi-am desfăcut evantaiul și m-am uitat gânditoare în oglinda mică, de formă rotundă, care slujea drept lac în scena pastorală pictată pe ea. Menită să fie mai curând un element care să intrige decât să ajute la aranjarea ținutei, oglinda mi-a înfățișat câțiva centimetri pătrați din față – un ochi sub sprânceana arcuită m-a privit derutat.

Era un ochi foarte frumos, am recunoscut. Adevărat, existau riduri în jurul lui, dar era frumos modelat, cu pleoapa grațioasă, cu gene lungi și arcuite, a căror culoare neagră completa pupila și contrasta vădit cu irisul

de culoarea ambrei cu stelute aurii.

Am mișcat puțin evantaiul ca să-mi pot vedea gura. Buze pline, chiar mai pline decât de obicei, fără a mai vorbi de rozul lor aprins, umed. Arătau ca și cum cineva le-ar fi sărutat apăsător. De asemenea, arătau ca și cum asta le-ar fi plăcut.

– Hm! am făcut și am închis evantaiul cu un pocnet.

Cum sângele nu-mi mai clocotea în vene, am recunoscut că Jamie avea probabil dreptate în legătură cu intenția lui Phillip Wylie de a-mi face avansuri reprobabile. Pe de altă parte, poate că lucrurile nu stăteau așa. Dar indiferent de motivele ascunse ale tânărului, aveam dovada de necontestat că mă socotise atrăgătoare din punct de vedere fizic, indiferent că-i puteam fi sau nu bunică. Am socotit că nu era totuși cazul să-i vorbesc lui Jamie despre asta; Phillip Wylie era un tânăr supărător, dar, gândind ceva mai obiectiv, hotărâsem că nu voiam să-l văd eviscerat pe peluza din fața casei.

Totuși, maturitatea nu modifica perspectiva. În ciuda implicațiilor personale ale acestor mădulare excitate, acum membrul flasc mă interesa cel mai mult. Degetele mele fremătau să atingă părțile intime ale lui Duncan Innes – cel puțin metaforic.

Cu excepția castrării, nu existau prea multe tipuri de traume care să provoace impotența fizică. Dacă fiind situația chirurgiei în aceste vremuri, am presupus că era posibil ca doctorul care se ocupase de vătămarea inițială – dacă se întâmplase asta – să fi îndepărtat ambele testicule. Dar, dacă așa stăteau lucrurile, Duncan n-ar fi mărturisit?

Ei bine, pesemne că nu. Duncan era un bărbat extrem de sfios și de modest și chiar și cineva cu o personalitate mai extrovertită ar fi ezitat să recunoască până și față de un prieten apropiat o nefericire de asemenea

proportii. Ar fi putut ascunde o asemenea suferință în spațiul strâmt al închisorii? Dusă pe gânduri, am bătut darabana cu degetele în intarsiile de pe tăblia mesei de lângă ușa Jocastei.

Era foarte posibil ca bărbații să nu facă baie cu anii; văzusem câțiva dintre aceștia. Pe de altă parte, deținuții de la Ardsmuir fuseseră siliți să muncească în aer liber, tăind turbă și piatră la carieră; sigur aveau acces la apă curată și probabil că unii dintre ei făceau baie cu regularitate, fie și numai pentru a scăpa de paraziții supărători. Am presupus că totuși bărbații se puteau spăla fără să se dezbrace complet.

Am socotit că Duncan era mai mult sau mai puțin intact. Părea mult mai probabil ca impotența să aibă o origine psihologică; la urma urmelor, după ce testiculele îi erau lovite sau strivite, orice bărbat ar fi făcut o pauză, iar o experiență timpurie l-ar fi convins cu ușurință pe Duncan că totul se terminase pentru el.

Am așteptat puțin înainte de a bate la ușă. La o adică, trăisem câteva experiențe în care le dădusem oamenilor vești proaste, iar un lucru pe care îl învățasem era că nu avea niciun rost să te pregătești sau să te îngrijoreze ceea ce ai de spus. Elocința nu slujea la nimic, iar comunicarea directă nu excludea compătimirea.

Am ciocănit brusc la ușă și, la invitația Jocastei, am intrat.

Părintele LeClerc era acolo, așezat la o măsuță din colț, ocupându-se cu hărnicie să termine o diversitate de bucate. Două sticle de vin – una goală – stăteau pe masă, și preotul a ridicat ochii când am intrat și mi-a adresat un zâmbet unsuros care a părut să se întindă pe toată fața, oprindu-se înapoia urechilor.

– Tally-ho, *madame!* a spus el vesel și a agitat un picior de curcan spre mine în semn de salut. Tally-ho! Tally-ho!

Prin contrast, *bonjour* părea aproape represiv, așa că m-am mulțumit să fac o reverență și să spun „Noroc!” drept răspuns.

Era limpede că nu aveam nicio șansă de a-l smulge pe preot de acolo și nici nu aveam unde să o duc pe Jocasta, deoarece Phaedre era în garderobă, unde se agita cu o perie de haine. Totuși, având în vedere limitele părintelui LeClerc în domeniul englezei, am presupus că intimitatea absolută nu era o cerință obligatorie.

Drept urmare, am atins-o pe Jocasta pe cot și i-am șoptit că ar fi bine să ne așezăm pe bancheta din dreptul ferestrei, deoarece aveam de discutat cu ea ceva important. Ea a părut surprinsă, dar a încuviințat și, cu o plecăciune de scuze către părintele LeClerc – care nici n-a observat, fiind ocupat cu o bucătică îndărătnică de zgârci –, a venit și s-a așezat lângă mine.

– Da, nepoată, a spus ea, după ce și-a aranjat rochia pe genunchi. Despre ce e vorba?

– Păi, am spus eu, inspirând adânc, în legătură cu Duncan. Înțelegi tu...

Și a înțeles. Fața i-a încremenit de uimire când am început să vorbesc, dar am observat din ce în ce mai clar ceva în atitudinea ei în timp ce asculta – aproape o... ușurare, m-am gândit eu surprinsă.

Strângea din buze concentrată, ținându-și ochii ațintiți în mod tulburător puțin deasupra umărului meu drept. Există îngrijorare în atitudinea ei, dar nu o mare suferință. Expresia i se schimba, trecând de la uimire la starea cuiva care găsește brusc explicația unor circumstanțe până atunci deranjante și se simte ușurat, dar și satisfăcut că a descoperit-o.

Mi-am dat seama că ea și Duncan trăiseră sub același acoperiș mai bine de un an și fuseseră logodiți luni întregi. În public, atitudinea lui Duncan față de ea era întotdeauna respectuoasă – chiar cuviincioasă – și atentă,

dar nu făcuse niciun gest fizic de tandrețe sau de posesiune. Un lucru deloc neobișnuit pentru aceste vremuri; deși unii gentlemen se purtau demonstrativ față de soțiile lor, alții nu. Dar probabil că el nu făcuse asemenea gesturi nici în intimitate, iar ea le așteptase.

Jocasta fusese frumoasă și încă era și se obișnuise să fie admirată de bărbați; oarbă sau nu, o văzusem flirtând cu pricepere cu Andrew MacNeill, Ninian Bell Hamilton, Richard Caswell – și chiar cu Farquard Campbell. Probabil că rămăsese surprinsă, chiar ușor tulburată, pentru că nu provocase nicio dovadă de interes fizic din partea lui Duncan.

Acum știa însă de ce și a inspirat adânc, clătinând din cap.

– Dumnezeule mare, bietul om, a spus ea. Să sufere așa ceva și să se împace cu asta, iar apoi, dintr-odată, să i se reamintească stârnindu-i îngrijorarea. Sfântă Bride, de ce nu ne îngăduie trecutul să ne păstrăm pacea pe care am făcut-o cu el?

A coborât privirea, iar eu am fost surprinsă și mișcată văzând că ochii i se umeziseră.

Brusc, o siluetă masivă a apărut lângă ea și, uitându-mă în sus, l-am văzut pe părintele LeClerc deasupra noastră, ca un nor de furtună prietenos în sutana lui neagră.

– Necazuri? m-a întrebat el în franceză. *Monsieur* Duncan a suferit vreo vătămare?

Cunoștințele de franceză ale Jocastei se limitau la *comment ça va*, dar a înțeles tonul întrebător și a prins și numele lui Duncan.

– Nu-i spune, m-a rugat ea pe un ton ferm, punând palma pe genunchiul meu.

– *Non, non*, i-am răspuns preotului. *C'est rien*. Nu e nimic.

El s-a încruntat la mine, deloc convins, apoi a privit-o pe Jocasta.

– O problemă privind patul nupțial? a întrebat el direct, în franceză.

Fața mea trebuie să fi trădat deznădejdea, pentru că el a făcut un gest discret în jos, spre partea din față a sutanei lui.

– *Madame*, am auzit cuvântul „scrot” și nu cred că vorbești despre animale.

Mi-am dat seama – cam târziu – că, deși nu vorbea engleza, părintele LeClerc sigur cunoștea latina.

– *Merde*, am spus în surdină, făcând-o pe Jocasta, care și ea ridicase brusc privirea auzind cuvântul „scrot”, să se întoarcă spre mine.

Am bătut-o liniștitor pe mână și am încercat să hotărâsc cum să procedez. Părintele LeClerc ne privea curios, dar am citit și blândețe în ochii lui căprui.

– Îmi pare rău, dar a ghicit cam cum stau lucrurile, am spus eu drept scuză către Jocasta. Cred că ar fi preferabil să-i explic.

Jocasta și-a mușcat buza, dar nu a protestat, iar eu am explicat situația, în franceză, cât de succint am putut. Preotul a ridicat din sprâncene și a dus mecanic mâna la rozariul din lemn pe care îl avea prins la centură.

– *Oui, merde, madame*, a spus el. *Quelle tragédie*.

Și-a făcut scurt cruce cu crucifixul, apoi, fără să-și dea seama, și-a șters grăsimea de pe barbă cu mâneca, după care s-a așezat lângă Jocasta.

– *Madame*, întrebați-o, vă rog, care e dorința ei în această chestiune, mi s-a

adresat el.

Tonul fusese politicos, dar sunase a poruncă.

– Dorința ei?

– *Oui*. Mai dorește să se căsătorească cu domnul Duncan, chiar știind asta? Pentru că, vedeți, doamnă, potrivit legilor Sfintei Biserici, un asemenea impediment față de consumarea căsătoriei este o piedică în calea căsniciei adevărate. Știind asta, nu ar trebui să celebrez sacramentul căsătoriei. Totuși – a ezitat și a strâns gânditor din buze privind-o pe Jocasta –, totuși, scopul unei asemenea legi este ca o căsătorie să fie o împreunare rodnică, dacă Dumnezeu dorește asta. În cazul de față, nu se pune problema dacă Domnul dorește așa ceva. Așadar, înțelegeți că...

A ridicat un umăr, într-un gest tipic galic.

I-am tradus Jocastei, care stătuse cu ochii întredeschiși spre preot, ca și cum i-ar fi putut ghici spusele prin simpla forță a voinței. Odată ce a înțeles, s-a albit la față și s-a rezemat de spătarul banchetei. Chipul ei căpătase aspectul obișnuit al celor din neamul MacKenzie; calmul caracteristic, masca nemișcată care sugera că înapoia ei se desfășura cu furie un proces de gândire.

Eram ușor tulburată, și nu numai din cauza lui Duncan. Nu-mi trecuse prin minte că acea dezvăluire putea împiedica nunta. Jamie voia să o protejeze pe mătușa lui, dar și să-i asigure un viitor lui Duncan. Căsătoria păruse răspunsul perfect; pe Jamie l-ar fi deranjat dacă lucrurile ar fi date peste cap tocmai acum.

După numai o clipă, Jocasta s-a mișcat, oftând din rărunchi.

– Ei bine, slavă lui Hristos pentru norocul de a avea aici un preot iezuit, a zis ea sec. Unul ca el ar putea să discute în contradictoriu cu papa o

veșnicie, fără a mai vorbi de o problemă minoră cum ar fi aceea de a citi mintea Domnului. Da, spune-i că vreau să mă căsătoresc.

I-am transmis asta părintelui LeClerc, care s-a încruntat privind-o cu atenție. Fără să-și dea seama că era examinată, ea a ridicat o sprânceană în așteptarea răspunsului.

Părintele și-a dres glasul și, cu ochii la Jocasta, a vorbit, deși mi se adresa mie.

– *Madame*, spuneți-i, vă rog, că deși este adevărat că procrearea este fundamentul acestei legi a Bisericii, nu reprezintă singurul aspect de care trebuie să ținem seama. Căsătoria – adevărata căsătorie între bărbat și femeie – această împreunare a cărnii este importantă în sine. O spune și limbajul ritualului – cei doi vor deveni un singur trup – și nu fără motiv. Multe se întâmplă între doi oameni care împart același pat și se bucură unul de celălalt. Nu la asta se reduce căsătoria, dar înseamnă ceva, cu adevărat.

A vorbit cu mare seriozitate și probabil că eu trebuie să fi părut surprinsă, pentru că a zâmbit vag, fără să se uite drept la mine.

– Nu am fost dintotdeauna preot, *madame*. Cândva, am fost căsătorit. Știu ce înseamnă asta, știu ce înseamnă să faci uitată pentru totdeauna această parte... carnală... a vieții.

Când s-a mișcat, mărețele din lemn ale rozariului său au scos sunete discrete.

Am dat din cap, am inspirat adânc și am tradus totul exact cum fusese rostit. Jocasta a ascultat, dar nu a mai stat mult pe gânduri; se hotărâse.

– Spune-i că îi mulțumesc pentru sfaturi, a spus ea, cu o ușoară iritare în glas. Și eu am mai fost măritată – și nu doar o dată. Și, cu ajutorul lui, mă

voi mărita încă o dată. Astăzi.

Am tradus, dar el deja înțelesese totul din postura dreaptă și din tonul vocii Jocastei. A stat o clipă frecând măregele rozariului între degete, apoi a încuviințat cu o mișcare din cap.

– *Oui, madame*, a spus el și a strâns-o ușor de mână pe Jocasta drept încurajare. *Tally-ho, madame!*

CONCLUZII LOGICE...

Ei bine, asta însemna un punct câștigat, m-am gândit eu, urcând treptele către pod. Următorul punct pe agenda treburilor urgente era sclava Betty. Chiar fusese otrăvită? Trecuseră mai bine de două ore de când Jamie o găsisse în grădina bucătăriei, dar am socotit că încă puteam descoperi simptomele și dacă fusese afectată chiar atât de rău precum spusese el. Am auzit bătăile înfundate ale pendulei de jos. Una, două, trei. Mai era o oră până la ceremonie – deși putea fi cu ușurință amânată puțin dacă Betty avea nevoie de mai multă îngrijire decât anticipam.

Având în vedere situația nedorită a catolicilor în colonie, Jocasta nu voia să-și jignească oaspeții – mai toți protestanți de un fel sau altul – obligându-i să asiste la ceremonia papistașă. Căsătoria va fi oficiată cu discreție, în budoarul ei, apoi perechea căsătorită va coborî la braț pentru a sărbători cu prietenii care, în mod diplomatic, se puteau preface că părintele LeClerc era doar un oaspete îmbrăcat mai excentric.

Când m-am apropiat de pod, am fost surprinsă să aud murmure. Ușa

dormitorului sclavelor rămăsese întredeschisă; am împins-o și l-am văzut pe Ulysses așezat la căpătâiul unui pat îngust, cu brațele încrucișate la piept, ca un înger răzbunător sculptat din abanos. Evident, el considera nefericitul eveniment drept o gravă încălcare a îndatoririlor pe care le avea Betty. Un bărbat scund și spilcuit, purtând frac și o perucă mare, stătea lângă femeie, cu un obiect mic în mână.

Înainte de a apuca să spun ceva, el a apăsat obiectul pe brațul moale al servitoarei. S-a auzit un clic scurt și ascuțit, apoi el a îndepărtat obiectul, lăsând în urmă un dreptunghi de sânge de un roșu-închis, ce contrasta cu pielea cafenie a slavei. Picăturile au părut să înflorească, s-au contopit și au început să curgă în firicele în josul brațului și ajungând în vasul pentru sângerare, aflat la cotul femeii.

– E un scarificator, i-a explicat cu oarecare mândrie bărbatul scund lui Ulysses, arătându-i obiectul. O mare îmbunătățire față de lucruri primitive precum lanțetele și bisturiile. L-am primit de la Philadelphia.

Majordomul a plecat capul curtenitor, fie acceptând invitația de a examina instrumentul, fie arătându-și respectul privind distinsa proveniență a obiectului.

– Sunt convins că doamna Cameron vă va fi foarte îndatorată pentru amabilitate, domnule doctor Fentiman, a murmurat el.

Fentiman. Așadar, aveam în față instituția medicală din Cross Creek. Mi-am dres glasul, iar Ulysses a ridicat capul și m-a privit cu ochi vigilenți.

– Doamnă Fraser, a spus el, înclinându-se. Domnul doctor Fentiman tocmai a...

– Doamna Fraser?

Doctorul Fentiman se răsucise și mă măsoara cu același interes bănuitor

cu care mă uitam și eu la el. Nu încăpea îndoială că și el auzise multe lucruri despre mine. Bunele maniere au ieșit însă triumfătoare, iar el a făcut o reverență elegantă, ducând o mână la pieptul vestei din satin.

– Sluga dumneavoastră, doamnă, a spus el, legănându-se vag când s-a ridicat.

Am simțit ginul în răsuflarea lui și l-am observat și în înfloriturile de vase de sânge sparte de pe nas și obraji.

– Încântată, cu siguranță, am spus eu, întinzându-i mâna să mi-o sărute.

La început, a părut surprins, apoi s-a plecat adânc deasupra mâinii mele. M-am uitat peste peruca lui pudrată, străduindu-mă să disting cât mai multe în lumina scăzută din pod.

Judecând după aspectul cenușiu al pielii, Betty părea moartă de o săptămână, însă era greu de spus din cauza luminii care pătrundea în pod prin hârtia groasă și unsă cu ulei, prinsă peste micile frontoane. Până și fața lui Ulysses arăta astfel, ca un tăciune acoperit de cenușă.

Sângele scurs din brațul sclavei începuse deja să se coaguleze; asta era bine – dar m-am cutremurat gândindu-mă pe câți oameni își folosise doctorul Fentiman nenorocitul instrument de când îl dobândise. Geanta lui medicală era deschisă pe podea, lângă pat, și nu am văzut vreun semn că se gândise măcar să-și curețe instrumentele între folosiri.

– Amabilitatea dumneavoastră vă face cinste, doamnă Fraser, a rostit apăsat doctorul, îndreptându-se de spate, dar reținându-mi mâna – ca să se sprijine, așa mi s-a părut. Însă nu era nevoie să vă deranjați. Doamna Cameron este o veche și prețuită cunoștință de-a mea; sunt foarte fericit să-i îngrijesc sclava.

Mi-a zâmbit binevoitor, clipind în încercarea de a mă vedea mai clar.

Am auzit răsuflarea sclavei, grea și adâncă, dar destul de regulată. Abia așteptam să pun mâna pe brațul ei ca să-i simt pulsul. Am inspirat profund, cât mai discret posibil. Dincolo de mirosul înțepător al perucii doctorului Fentiman, care fusese clar tratată cu pudră de urzică și isop împotriva păduchilor, dar și de damful puternic de sudoare stătută și tutun emanat de corpul doctorului, am descoperit mirosul puternic de aramă al sângelui proaspăt, precum și duhoarea ceva mai veche de sânge uscat și descompus ridicându-se din interiorul trusei lui. Era limpede, Fentiman nu-și curăța lamele.

În afară de asta, am simțit cu ușurință miasma alcoolică pe care o descrieseră Jamie și Brianna, dar nu mi-am dat seama cât de mult venea dinspre Betty și cât dinspre Fentiman. Ca să depistez vreo urmă de laudanum în acel amestec, trebuia să mă dau mai aproape cât mai repede, înainte ca uleiul aromatic, volatil, să-și încheie procesul de evaporare.

– Domnule doctor, sunteți extrem de amabil, am spus eu, zâmbind nesincer. Sunt convinsă că mătușa soțului meu vă este foarte recunoscătoare pentru eforturile făcute. Dar sunt sigură că un gentleman ca dumneavoastră are solicitări mult mai importante decât aceasta. Am convingerea că eu și Ulysses ne putem ocupa de îngrijirea acestei femei; prietenii dumneavoastră negreșit vă vor simți lipsa.

Mai ales cei care doresc să vă golească buzunarele de câteva lire la jocul de cărți, am adăugat în gând. Vor dori să profite de șansa asta înainte de a vă trezi din beție!

Spre marea mea surprindere, doctorul nu s-a lăsat sedus de măgulirile mele. Eliberându-mi mâna, mi-a zâmbit cu o lipsă de sinceritate care o egala pe a mea.

– Ah, nu, nicidecum, draga mea. Vă asigur că nu e nevoie de nicio

îngrijire deosebită. Nu este vorba decât de un caz simplu de exces, la urma urmelor. I-am administrat un vomitiv puternic; imediat ce își va face efectul, femeia poate fi lăsată aici în siguranță. Vă rog să vă întoarceți la plăcerile dumneavoastră, scumpă doamnă; nu este nevoie să vă murdăriți rochia atât de frumoasă, chiar nu e deloc nevoie.

Înainte de a apuca să protestez, am auzit dinspre pat un icnet puternic, iar doctorul Fentiman s-a întors imediat și a înșfăcat oala de noapte de dedesubt.

În ciuda stării de ebrietate, s-a dovedit destul de atent față de pacientă. Eu aș fi ezitat să administrez un vomitiv unui pacient în stare comatoasă, dar a trebuit să recunosc că nu era un lucru irațional într-un caz presupus de otrăvire, chiar dacă otrava era ceva acceptat în mod obișnuit ca alcoolul, iar dacă doctorul Fentiman depistase același lucru ca și Jamie...

Sclava mâncase din belșug, fapt deloc surprinzător cu atâta mâncare pregătită pentru petrecere. Probabil că tocmai asta îi salvase viața, m-am gândit eu, încetinind absorbția alcoolului – și a oricărei alte substanțe – în sânge. Voma duhnea deopotrivă a rom și a brandy, dar mi s-a părut că sesizez și o urmă de opiu, slab și grețos de dulceag, printre celelalte mirosuri.

– Ce vomitiv ați folosit? am întrebat, aplecându-mă deasupra femeii și deschizându-i un ochi.

Irisul era îndreptat în sus, cafeniu și sticlos ca o bilă de agat, iar pupila era redusă la un punct. Opiu, fără îndoială.

– Doamnă Fraser!

Doctorul Fentiman m-a țintuit cu privirea, enervat, în timp ce peruca i-a alunecat strâmb peste o ureche.

– Vă rog să plecați și să nu vă mai amestecați! Sunt deosebit de ocupat și nu am timp să vă tolerez fanteziile. Iar dumneavoastră, domnule – vă rog să o duceți de-aici!

A fluturat din mână spre Ulysses și s-a întors spre pat, așezându-și peruca la loc.

– Cum așa, mic...?

Mi-am reprimat epitetul pe care voiam să i-l adresez, pentru că l-am văzut pe Ulysses făcând un pas nu tocmai hotărât spre mine. Era limpede că ezita să mă scoată de acolo cu forța, dar era la fel de clar că va respecta poruncile doctorului în defavoarea mea.

Tremurând de furie, m-am răsucit și am părăsit camera.

Jamie mă aștepta la picioarele scării. Văzându-mi fața în timp ce coboram, m-a prins de un braț și m-a condus în curte.

– Acest... acest...

Nu-mi găseam cuvintele.

– Vierme cu pretenții? m-a ajutat el. Ticălos nenorocit?

– Da! L-ai auzit? Ce obraznic e măcelarul ăsta prăpădit, felcerul ăsta mărunț! Nu are timp să-mi tolereze fanteziile! Cum de-a îndrăznit?

Jamie a scos un sunet gutural, care semnifica o revoltă solidară cu a mea.

– Să urc în pod și să-l spintec? m-a întrebat el, ducând mâna spre pumnal. Dacă vrei, îi scot mațele ori, dacă preferi, îi zdrobesc mutra.

Deși perspectivele sunau atrăgător, m-am văzut silită să refuz.

– Ah, nu, am răspuns, reușind cu oarecare greutate să-mi controlez furia. Nu, cred că n-ar fi bine să faci așa ceva.

Ecoul discuției asemănătoare pe care o avusesem în legătură cu Phillip Wylie mi s-a părut șocant. La fel a simțit și Jamie; l-am văzut zâmbind ironic în colțul gurii.

– La naiba, am zis cu tristețe.

– Da, m-a aprobat Jamie, luând mâna de pe pumnal. S-ar părea că azi nu am voie să vărs sângele nimănui, adevărat?

– Dar ai vrea, nu?

– Foarte mult, a spus el sec. După cum arăți, și tu ai vrea, englezoaico.

Nu l-am putut contrazice; nimic nu mi-ar fi făcut mai multă plăcere decât să îl eviscerez pe doctorul Fentiman cu o lingură boantă. Mi-am trecut o mână peste față și am inspirat adânc, punându-mi sentimentele cât de cât în ordine.

– Ar putea s-o ucidă? a întrebat Jamie, arătând din cap spre casă.

– Nu imediat.

Sângerarea și provocarea vomei erau procedee în bună măsură criticabile și probabil periculoase, dar nu puteau fi iminent fatale.

– Și probabil că ai dreptate în legătură cu laudanumul.

Jamie a încuviințat, strângând din buze, gânditor.

– Bine, am înțeles. Important este să stăm de vorbă cu Betty, dar când e în stare să se exprime logic. Tu nu crezi că Fentiman e genul de om care să stea de veghe la căpătâiul unei sclave bolnave, nu?

Venise rândul meu să cad pe gânduri, dar, în cele din urmă, am clătinat din cap.

– Nu. Făcea pentru ea tot ce știe el mai bine, am recunoscut cu reținere. Dar, din câte mi-am dat seama, femeia nu e în mare primejdie. Ar trebui supravegheată, dar numai pentru cazul în care ar vomita în somn și s-ar îneca și mă îndoiesc că rămâne lângă ea pentru asta, chiar dacă s-ar gândi la așa ceva.

– Bine atunci.

A stat pe gânduri o clipă, iar adierea vântului i-a ridicat șuvițe de păr din creștet.

– I-am trimis pe Brianna și pe bărbatul ei să scotocească și să vadă dacă vreunul dintre oaspeți sforăie prin vreun cotlon. O să mă duc să fac același lucru la locuințele sclavilor. N-am putea să ne strecurăm în pod după ce pleacă Fentiman, ca să vorbim cu Betty imediat ce se trezește?

– Cred că da. Oricum aș fi urcat acolo, fie și numai ca să mă asigur că Betty e bine. Dar să nu întârzii, pregătirile de nuntă sunt aproape încheiate.

Ne-am privit în ochi un moment.

– Nu te necăji, englezoaico, a spus el încet și mi-a dat o șuviță de păr după ureche. Doctorul ăla e un dobitoc, așa că nu-l lua în seamă.

I-am atins brațul, recunoscătoare pentru alinarea pe care mi-o oferise și dorind să îi ofer aceeași mângâiere pentru sentimentele rănite.

– Îmi pare rău în legătură cu Phillip Wylie, am spus.

Mi-am dat seama imediat că, oricare mi-ar fi fost intențiile, efectul cuvintelor mele nu fusese liniștitor. Curba moale a gurii lui s-a contractat,

și Jamie s-a retras puțin, cu umerii încordați.

– Nu-ți face griji nici în privința lui, englezoaico.

Vocea i-a sunat blând, dar nu exista nimic liniștitor în ea.

– Rezolv eu problema cu domnul Wylie, pas cu pas.

– Bine, dar...

Am tăcut neajutorată. Evident, nu puteam să spun sau să fac ceva pentru a îndrepta lucrurile. Dacă Jamie simțea că onoarea îi fusese știrbită – și așa simțea, indiferent ce aș fi spus eu –, atunci Wylie avea să plătească, și asta era tot.

– Ești cel mai încăpățânat bărbat pe care l-am cunoscut vreodată, am spus enervată.

– Mulțumesc, a replicat el, cu o mică plecăciune.

– N-a fost un compliment!

– O, da, a fost.

Și, după încă o plecăciune, s-a întors pe călcâie și a plecat.

ARGINT-VIU

Spre uşurarea lui Jamie, căsătoria s-a desfăşurat fără alte probleme. Ceremonia – oficiată în limba franceză – a avut loc în mica sufragerie a Jocastei de la etaj. Participaseră la ea doar mirii, preotul, el şi Claire ca martori, plus Brianna cu soţul ei. Asistase şi Jemmy, dar el nu a prea contat, deoarece a dormit tot timpul slujbei.

Duncan fusese palid, dar calm, iar mătuşa lui Jamie îşi rostise jurămintele cu voce fermă, fără niciun semn de ezitare. Recent căsătorită şi, drept urmare, sentimentală, Brianna urmărise totul cu o expresie visătoare de aprobare, strângându-l tare pe fiul ei, iar Roger Mac îşi coborâse cu tandreţe privirea spre ea. Chiar dacă ştia multe despre natura acestei căsătorii, Jamie fusese mişcat de ceremonie şi ridicase degetele lui Claire spre buze, sărutându-le, în vreme ce preotul scund şi gras intona binecuvântarea.

Apoi, după încheierea formalităţilor şi semnarea contractelor de căsătorie, coborâseră cu toţii la parter, pentru a sta împreună cu oaspeţii

la o generoasă cină de nuntă, la lumina torțelor de pe terasă, ale căror flăcări luminau mesele gemând de abundența de la River Run.

A luat un pahar cu vin de pe una dintre mese și s-a rezemat cu spatele de peretele scund al terasei, simțind de-a lungul spatelui cum încordarea de peste zi se risipea. Așadar, încă un punct câștigat.

Servitoarea Betty încă zăcea ca o vită lovită în cap, însă deocamdată era în relativă siguranță. Nimeni altcineva nu mai fusese găsit otrăvit, astfel că probabil ea luase singură acea substanță. Bătrânii Ninian și Barlow erau aproape la fel de nesiguri pe picioare ca și servitoarea și nu mai reprezentau o amenințare pentru nimeni. Și, indiferent ce ar fi pus la cale Husband și Reglementatorii, ei aveau să acționeze la o distanță sigură. Jamie se simțea extrem de ușurat, scăpat de răspunderi și pregătit să-și îndrepte gândurile spre distracție.

A ridicat paharul în semn de salut către Caswell și Hunter, care s-au apropiat de el, cu capetele aplecate și apropiate, prinși într-o discuție aprinsă. Însă el nu avea chef de vreo discuție pe teme politice; s-a ridicat și s-a tras deoparte, strecurându-se prin mulțimea strânsă lângă mesele cu aperitive și cu băuturi.

Nu-și dorea decât să fie cu soția lui. Deși era devreme, cerul deja se întunecase, iar un aer de petrecere dezlănțuită se răspândea peste casă și terasă, în timp ce torțele ardeau cu flăcări mari. Aerul era rece și, cu vinul bun pulsându-i prin sânge, mâinile lui și-au amintit de atingerea caldă de sub fusta ei, în crâng, moale și succulentă ca o piersică desfăcută în palmă, coaptă și dulce.

O dorea foarte mult.

Acolo. La capătul terasei, unde lumina torțelor strălucea pe valurile părului ei, strâns de acea bucată ridicolă de dantelă. Degetele i-au

tresărit; imediat ce o va prinde singură, îi va scoate agrafele, una câte una, și îi va strânge părul în creștet cu mâna lui, din plăcerea de a-l lăsa să cadă din nou liber pe spate.

Cu un pahar în mână, ea râdea de ceva ce spusese lordul Stanhope. Era ușor îmbujorată de la vin și, văzând-o, a simțit un fior plăcut la gândul plăcerii viitoare.

Iubirea cu ea putea fi orice, între tandrețe și sălbăticie, dar atunci când băuse ceva mai mult decât se cuvenea, era întotdeauna o încântare aparte.

Amețită, ea îi purta de grijă mai puțin decât de obicei; abandonându-se și uitând de toate în afară de propria-i plăcere, îl zgâria și îl mușca, dar îl și implora să facă exact cum voia ea. Lui îi plăcea senzația de putere, alegerea amăgitoare între a împărtăși imediat dorința animalică sau de a se abține – o vreme – astfel încât să o conducă după voia lui.

A sorbit din propriul pahar, savurând rara plăcere de a gusta dintr-un vin bun, și a urmărit-o pe ascuns. Ea se afla în mijlocul unui mic grup de gentlemen, cu care părea să schimbe replici spirituale. Un pahar sau două îi dezlegau limba și îi ascuțeau mintea, la fel cum i se întâmpla și lui. După alte câteva pahare, strălucirea ei se transforma în foc lichid. Încă era devreme, iar ospățul nu începuse cu adevărat.

El i-a surprins ochii îndreptați asupra lui și a zâmbit. Ținea paharul în așa fel încât degetele i s-au strâns în jurul globului de sticlă netedă ca și cum ar fi fost sânul ei. Ea a observat și a înțeles. Și-a coborât genele în semn de cochetărie și, ceva mai îmbujorată, și-a îndreptat din nou atenția spre discuție.

Încântătorul paradox de a o posedea după ce băuse era că, uitând de el în favoarea propriilor senzații, ea înceta să se mai controleze în vreun fel și i

se dăruia complet. Putea să o mângâie și să o tachineze sau să o frământa ca pe unt, conducând-o de la frenezie spre moleșală, ascultându-i gemetele sub el, știind-o cu totul la mila lui.

Acum ea își folosea evantaiul pentru a crea un anumit efect, făcând ochii mari pe deasupra lui, mimând șocul la auzul celor spuse de sodomitul Forbes. Gânditor, Jamie și-a plimbat vârful limbii pe marginea moale a buzei de jos, simțind în minte gust dulce de sânge și argint. Milă? Nu, n-o să aibă deloc.

După ce a luat această hotărâre, și-a îndreptat gândurile spre o problemă mai practică, aceea de a găsi un loc suficient de ferit pentru a-și îndeplini planul, dar a fost întrerupt de apariția lui George Lyon, spilkuit și plin de sine. Îi fusese prezentat, dar știa puține lucruri despre el.

– Domnule Fraser. Putem schimba câteva cuvinte?

– La dispoziția dumneavoastră.

S-a întors o clipă să lase paharul, mutându-și discret greutatea de pe un picior pe altul pentru a-și aranja tartanul, bucuros că nu purta pantaloni strâmți din satin ca acel filfizon, Wylie. Indecenți, așa îi considera, și cumplit de incomozi. Păi, un bărbat risca o castrare lentă în compania unei femei, dacă nu ar fi fost deja eunuc – și Wylie, în ciuda pudrei și a alunițelor, nu era. Însă un tartan strâns cu centura putea ascunde o sumedenie de păcate – ori măcar un pumnal și un pistol –, fără a mai vorbi de o excitație întâmplătoare.

– Vreți să facem câțiva pași, domnule Lyon? a propus el, întorcându-se.

Dacă omul avea un interes aparte, așa cum sugera purtarea lui, era preferabil să nu rămână acolo, unde puteau fi întrerupți în orice clipă de vreun oaspete.

Au pornit încet spre capătul terasei, schimbând banalități și amabilități cu cei prin dreptul cărora treceau, până au ajuns în libertatea oferită de grădină, unde au ezitat o clipă.

– La padoc, poate?

Fără să mai aștepte consimțământul lui Lyon, Jamie a pornit spre curtea grajdurilor, aflată mai departe. În orice caz, voia să mai vadă frizienii.

– Domnule Fraser, am auzit multe despre dumneavoastră, a început Lyon cu glas plăcut, în timp ce se apropiau de turnul înalt, cu ceas, de la grajduri.

– Serios, domnule? Ei bine, sper că nu au fost multe lucruri care să mă discrediteze.

Auzise și el câteva lucruri despre Lyon; negustor de bunuri pe care le vindea și le cumpăra – și probabil nu prea scrupulos în privința provenienței lor. Se zvonea că uneori se ocupa de lucruri mai puțin materiale decât fier și hârtie, dar acelea erau doar zvonuri.

Lyon a râs, arătându-și dinții destul de regulați, dar pătați urât de tutun.

– Sigur nu, domnule Fraser. În afară de micul impediment legat de legăturile dumneavoastră de familie – lucru care nu prea poate să vă fie imputat, deși oamenii *fac* presupuneri – am auzit doar cele mai măgulitoare laude, atât despre caracterul, cât și despre realizările dumneavoastră.

A Dhia, s-a gândit Jamie, șantaj și măgulire, și ambele chiar din prima frază. Asta deoarece Carolina de Nord era o zonă sălbatică și nu merita un intrigant mai priceput? A zâmbit politicos, a murmurat ceva respingând cu modestie laudele și a așteptat să vadă ce voia acest nătărău de la el.

Nu prea multe, cel puțin pentru început. Efectivul regimentului de miliție condus de Fraser și numele oamenilor. Asta era interesant, s-a gândit Jamie. Însemna că Lyon nu era omul guvernatorului, altfel ar fi deținut acele informații de la sursă. Cine se afla în spatele lui, dacă exista cineva? Nu Reglementarea, bineînțeles; singurul dintre ei care avea ceva bani era Ninian Bell Hamilton, dar dacă bătrânul Ninian ar fi dorit să afle ceva, ar fi venit să întrebe personal. Atunci vreunul dintre plantatorii bogați de pe coastă? Mulți aristocrați manifestau față de colonie interese care nu treceau de buzunarele lor.

Ceea ce conducea la concluzia lesne de înțeles că acela care reprezenta piața țintită de Lyon socotea că exista ceva de câștigat sau de pierdut din potențialele nemulțumiri existente în colonie. Cine putea fi acel om?

– Chisholm, McGillivray, Lindsay... tocmai spunea Lyon cu un aer gânditor. Așadar, majoritatea oamenilor dumneavoastră sunt scoțieni din Highlands. Fiii primilor coloniști ori poate soldați în retragere, ca dumneavoastră, domnule?

– Oh, mă îndoiesc că un soldat se retrage vreodată, domnule, a replicat Jamie, aplecându-se pentru a lăsa un câine de la grajd să-i adulmece degetele. După ce a trăit sub arme, cred că este marcat pe viață. De fapt, am auzit spunându-se că soldații bătrâni nu mor, ci doar se sting.

Lyon a râs exagerat, susținând că era o maximă frumoasă și l-a întrebat dacă îi aparținea. Fără să aștepte răspunsul, a continuat, semn evident că naviga prin ape bine cunoscute.

– Sunt încântat să aud exprimat un asemenea sentiment, domnule Fraser. Maiestatea Sa s-a bizuit întotdeauna pe vigoarea scoțienilor din Highlands și pe capacitatea lor de luptători. Dumneavoastră sau poate vecinii au slujit în regimentul vărului dumneavoastră? Fraserii din Regimentul 78 și-au îndeplinit cu mare cinste misiunile în cadrul

recentului conflict; îndrăznesc a spune că arta războiului există în sânge, așa e?

Aceasta era o lovitură destul de nefericită. Simon Fraser cel Tânăr nu era vărul lui Jamie, ci pe jumătate unchiul lui, fiul bunicului său. Era o ispășire a trădării bătrânului și, în efortul de a salva averea și pământurile familiei, Simon cel Tânăr venise cu două regimente pentru a lupta în Războiul de Șapte Ani – ceea ce Brianna insistă să numească Războaiele Franceze și Indiene, ca și cum Marea Britanie nu ar fi avut nicio legătură cu asta.

Lyon l-a întrebat apoi pe Jamie dacă, acceptând numirea în fruntea unui regiment Highland, se străduise să-și demonstreze calitatea de soldat credincios al Coroanei. Abia dacă îi venea să creadă simplitatea gândirii acestui om.

– Ah, nu. Regret că nu am putut sluji în această calitate, a spus Jamie. Din cauza unui necaz suferit într-o campanie dinainte, înțelegeți?

Necazul se referea la faptul că fusese deținut al Coroanei vreme de câțiva ani după Revoltă, dar nu a adus vorba despre asta. Iar dacă Lyon știa deja acest lucru, nu avea niciun rost să-i spună.

Ajunseseră la padoc și amândoi s-au rezemat comod de gard. Caii încă nu fuseseră duși înăuntru pentru noapte; animalele mari și negre se deplasau ca niște umbre, cu pielea strălucitoare în lumina torțelor.

– Ciudați cai, nu vi se pare?

Jamie îi urmărea fascinat, întrerupând astfel disertația lui Lyon despre relele facționismului.

Nu era vorba doar de coamele lor enorme, lungi și mătăsoase, unduindu-se ca apa când își mișcau capetele, nici de pielea neagră ca tăciunele și

nici de arcuirea gâturilor, mai groase și mai musculoase decât ale cailor pursânge pe care îi avea Jocasta. Corpurile erau mai masive, late la piept, greabăn și burtă, astfel că, deși păreau greoi, se mișcau cu grația oricărui alt cal pe care îl văzuse vreodată, cu sprinteneală și cu pași ușori, lăsând impresia de joacă și de inteligență.

– Da, e o rasă foarte veche, a spus Lyon, renunțând pentru moment la curiozitatea lui ca să se uite la animale. I-am mai văzut – în Olanda.

– Olanda. Ați călătorit atât de mult?

– Nu tocmai. Am fost acolo acum câțiva ani și, din întâmplare, am cunoscut o rudă de-a dumneavoastră. Un negustor de vinuri pe nume Jared Fraser.

Jamie a avut o tresărire de surprindere, urmată de un sentiment cald de plăcere auzind numele vărului său.

– Serios? Da, Jared este văr cu tatăl meu. Sper că era bine și sănătos.

– Foarte bine chiar.

Lyon s-a apropiat puțin de el, rezemându-se mai comod de gard, și Jamie și-a dat seama că ajunseseră în punctul în care omul va preciza ce dorea, indiferent despre ce ar fi fost vorba. A golit restul de vin din pahar și l-a așezat jos, pregătindu-se să asculte.

– Domnule Fraser, am înțeles că în familie există... și un talent pentru producerea de băuturi.

Jamie a râs, deși nu s-a simțit prea amuzat.

– Poate gust pentru băutură, domnule. Cât despre talent, n-aș putea spune asta.

– Nu puteți? Ah, în fine. Nu mă îndoiesc că sunteți prea modest, domnule Fraser. Calitatea whisky-ului dumneavoastră este bine cunoscută.

– Mă flatați, domnule.

Știa ce va urma, de aceea s-a prefăcut că ascultă cu atenție. Nu ar fi fost prima oară când cineva îi sugera un parteneriat; el să asigure whisky-ul, iar ceilalți să se ocupe de distribuția lui în Cross Creek, Wilmington, chiar și mai departe, la Charleston. Se părea că Lyon avea în minte un plan mai mare.

Băutura maturată va fi dusă cu nave de-a lungul coastei, până la Boston și Philadelphia, a propus el. Însă whisky-ul brut va trece Linia Tratatului, pentru a fi distribuit în satele Cherokee, în schimbul blănurilor și al pieilor. Avea parteneri, care puteau să asigure...

Jamie a ascultat cu o dezaprobare crescândă, apoi l-a întrerupt brusc pe Lyon.

– Da. Domnule, vă mulțumesc pentru interesul pe care îl arătați, dar mă tem că nu pot produce cantități suficiente pentru ceea ce propuneți. Eu fac whisky pentru uzul familiei și câteva butoiașe în plus, când și când, pentru negoțul local. Nimic mai mult.

Lyon și-a dres glasul cu amabilitate.

– Sunt convins că, având în vedere priceperea dumneavoastră, puteți spori producția, domnule Fraser. Dacă ar fi vorba de materia primă... se pot face anumite aranjamente, sunt convins. Pot discuta cu gentlemenii care ne vor fi parteneri în această afacere și...

– Nu, domnule. Regret, dar nu. Și acum, vă rog să mă scuzați.

A făcut brusc o plecăciune, s-a răsucit pe călcâie și a pornit înapoi spre terasă, lăsându-l pe Lyon în întuneric.

Trebuia să-l întrebe pe Farquard Campbell despre Lyon. Omul îl va urmări. Jamie nu avea obiecții față de contrabandă. Totuși, nu voia să fie prins și puține lucruri i se păreau mai periculoase decât o operațiune pe scară largă de genul celei propuse de Lyon, în care el ar fi amestecat până peste cap, dar n-ar deține controlul asupra aspectelor mai primejdioase ale întregului proces.

Da, ideea de a face bani era atrăgătoare, dar nu într-atât încât să-l facă orb față de riscurile la care se expunea. Dacă ar fi să se lanseze într-o asemenea aventură, ar face-o singur, cu ajutorul lui Fergus sau al lui Roger Mac – poate al lui Arch Bug și al lui Joe Wemyss –, dar cu nimeni altcineva. Era mult mai sigur să păstreze o afacere mică și personală... deși, așa cum sugerase Lyon, probabil că merita să analizeze. Fergus nu era fermier, nu încăpea discuție; trebuia să i se găsească ceva de făcut, iar francezul era familiarizat cu astfel de afaceri riscante, după cum le numea el, de pe vremea când lucraseră împreună la Edinburgh.

S-a întors cu pași mari spre terasă, chibzuind, dar, când și-a văzut soția, toate gândurile despre whisky i s-au șters din minte.

Claire se despărțise de Stanhope și de amicii lui și stătea lângă masa cu aperitive, uitându-se la delicatesele etalate cu o ușoară încruntare pe fruntea senină, ca și cum ar fi fost uimită de o asemenea abundență.

Jamie a observat ochii scăpărători ai lui Gerald Forbes zăbovind meditativ asupra ei și s-a mișcat imediat din reflex, interpunându-se exact între soția lui și avocat. A simțit privirea omului parcă izbindu-l în spate și a rânjit către sine. *E a mea, corbule*, a gândit el.

– Englezoaico, nu te poți hotărî de unde să începi?

A întins o mână și i-a luat paharul de vin gol dintre degete, profitând de mișcare pentru a se apropia de ea din spate, simțindu-i căldura prin haine.

Ea a râs și s-a legănat, lipindu-se de el și rezemându-se de brațul lui. Mirosea slab a pudră de orez și a piele caldă, cu aromă de muguri de trandafir în păr.

– Nici măcar nu mi-e prea foame. Doar număram jeleurile și conservele. Sunt treizeci și șapte – asta, dacă nu cumva am pierdut șirul.

El și-a îngăduit să arunce o privire spre masă, pe care se afla o varietate uimitoare de farfurii de argint, boluri din porțelan și platouri din lemn, gemând de mai multă mâncare decât ar fi avut nevoie un sat Highland vreme de o lună. Nici el nu era flămând. Cel puțin, nu de pudinguri și de prăjiturile.

– Ei bine, Ulysses s-a ocupat de toate; nu a vrut să facă de râs ospitalitatea mătușii.

– Nu există nicio teamă în privința asta, l-a asigurat ea. Ai văzut groapa pentru grătar din spate? Pe frigări sunt nu mai puțin de trei boi întregi și cel puțin doisprezece porci. Nici măcar n-am încercat să număr puii și rațele. Crezi că asta înseamnă ospitalitate sau mătușa ta vrea să demonstreze ce treabă bună a făcut Duncan, arătând cât de profitabil este River Run sub îngrijirea lui?

– S-ar putea, a replicat el, deși în sinea lui considera puțin probabil ca motivele Jocastei să aibă un caracter chiar atât de profund și de generos. Socotea că această lipsă de măsură răspundea mai curând dorinței ei de a-l impresiona pe Farquard Campbell, punând în umbră petrecerea pe care acesta o dăduse în decembrie la Green River, pentru a-și sărbători recenta căsătorie.

Și, vorbind de căsătorie...

– Poftim, englezoaico.

A pus paharul ei gol pe o tavă purtată de un servitor și a luat în schimb unul plin, pe care i l-a întins.

– Oh, nu e... a început ea, dar el a întrerupt-o, apucând un alt pahar de pe tavă și ridicându-l spre ea în chip de toast.

Obrajii ei s-au îmbujorat și mai tare, iar ochii i-au sclipit ca ambra.

– Pentru frumusețe, a spus el încet și a zâmbit.

Mă simțeam plăcut de lichidă pe dinăuntru, ca și cum pântecul și membrele mi-ar fi fost pline cu argint-viu. Nu se datora neapărat vinului, cu toate că și el era foarte bun. Ci mai curând eliberării de încordare, după toate grijile și conflictele din cursul zilei.

Fusese o nuntă liniștită și tandră și, deși era posibil ca petrecerea să devină extrem de zgomotoasă – am auzit câțiva tineri punând la cale distracții vulgare pentru festivitățile de mai târziu –, nu trebuia să-mi fac griji din pricina asta. Singura mea dorință era să mă bucur de încântătoarea cină pregătită, poate să mai beau un pahar sau două de vin excelent... apoi să-l găsesc pe Jamie și să mergem împreună să investigăm potențialul romantic al băncii de piatră de sub sălcii.

Jamie apăruse cam prematur în acest program, deoarece încă nu mâncasem nimic, dar nu aveam nicio obiecție să-mi reorganizez prioritățile. La o adică, avea să rămână destulă mâncare.

Lumina torțelor îl învăluia; părul, sprâncenele și pielea îi luceau arămii. Sosise și adierea de seară, făcând fețele de masă să fâlfâie, transformând

torțele în limbi de foc, desprinzându-i șuvițe din coadă și suflându-i-le peste față. Mi-a zâmbit peste buza paharului dus la buze.

– Pentru frumusețe, a spus el încet, apoi a băut fără să-și dezlipească ochii de la mine.

Argintul-viu s-a mișcat, trecându-mi vibrând prin șolduri și coborând apoi pe picioare.

– Pentru... ăă... intimitate, i-am răspuns, înălțând puțin paharul.

Simțindu-mă plăcut de îndrăzneț, am ridicat încet o mână și mi-am smuls dantela ornamentală din păr. Pe jumătate prinse cu agrafe, buclele mi s-au revărsat pe umeri și am auzit pe cineva aflat în spatele meu scoțând o exclamație care-i trăda șocul.

De pe fața lui Jamie a dispărut orice expresie; se uita țintă la mine ca un șoim care vede un iepure. Am ridicat paharul, privindu-l drept în ochi, și am băut înghițind încet până am golit paharul. Aroma strugurilor negri mi s-a urcat la cap, iar căldură vinului mi-a încins fața, gâtul, sânii și pielea. Jamie s-a mișcat brusc pentru a-mi lua paharul gol din mână și i-am simțit degetele reci peste ale mele.

Apoi cineva a vorbit în spatele lui, din dreptul ușilor cu ferestre iluminate de torțe.

– Domnule Fraser!

Am tresărit amândoi, iar paharul a căzut între noi, explodând în zeci de cioburi când a atins dalele terasei. Jamie s-a răsucit și a îndreptat din reflex mâna stângă spre mânerul pumnalului. S-a destins când a văzut silueta profilată în lumină și a făcut un pas înapoi, iar buzele i s-au arcuit într-o grimasă ironică.

Phillip Wylie a pășit în lumina torțelor. Îmbujorarea lui era destul de pronunțată, răzbătea prin stratul de pudră ca niște pete pe umerii obrazilor.

– Prietenul meu Stanhope a propus un joc sau două de whist, a spus el. Nu vreți să jucați cu noi, domnule Fraser?

Jamie l-a măsurat lung cu o privire glacială, iar eu i-am văzut degetele țepene de la mâna dreaptă încordându-se ușor. Vena de la gât îi zvâcnea, dar și-a păstrat vocea calmă.

– Whist?

– Da, a zâmbit slab Wylie, evitând cu grijă să mă privească. Am auzit că aveți mână bună la cărți, domnule. A strâns din buze. Deși, bineînțeles, noi jucăm pe mize mari. Dacă socotiți că nu puteți...

– Voi fi încântat, i-a retezat-o Jamie, pe un ton care dădea clar de înțeles că singurul lucru care l-ar fi încântat cu adevărat era perspectiva de a-i vârî lui Phillip Wylie dinții pe gât.

Dinții în chestiune au sclipit scurt.

– Ah, splendid! Abia aștept.

– Sluga dumneavoastră, domnule.

Jamie s-a înclinat scurt, apoi s-a răsucit pe călcâie, m-a prins de cot și a pornit hotărât în lungul terasei, trăgându-mă după el.

L-am urmat, ținând pasul cu el și păstrând tăcerea până am ajuns într-un loc în care sigur nu puteam fi auziți. Argintul-viu îmi dispăruse din partea de jos a corpului și mi se rostogolea agitat în susul și în josul șirei spinării, făcându-mă să mă simt primejdios de nesigură pe picioare.

– Ți-ai ieșit din minți? l-am întrebat politicoasă.

Cum nu am primit decât un pufnet drept răspuns, m-am sprijinit bine pe picioare și l-am tras de braț pentru a-l opri.

– Asta n-a fost o întrebare retorică, am spus ceva mai tare. Whist pe mize mari?

Jamie era un jucător excelent. Știa mai toate modalitățile de a trișa la cărți. Însă la whist era greu, dacă nu chiar imposibil de trișat, iar Phillip Wylie avea și el o reputație de jucător excelent – la fel ca și Stanhope. Mai era și faptul că, întâmplător, Jamie nu avea bani la el, mai ales pentru mize mari.

– Te aștepti să-i îngădui unui sclivisit ca ăsta să-mi calce onoarea în picioare, iar apoi să mă insulte în față?

S-a întors spre mine și m-a privit furios.

– Sunt convinsă că n-a vrut să... am început, dar m-am oprit.

Era cât se poate de limpede că, și dacă Wylie nu avusese intenția de a-l insulta fățiș, gândise propunerea ca o provocare, iar pentru un scoțian, cele două erau unul și același lucru.

– Dar nu e nevoie să faci asta!

Aș fi avut mai mult succes dacă aș fi vorbit zidului bucătăriei din grădină.

– Ba da, a spus el rigid. Am mândria mea.

Mi-am trecut o mână peste față, exasperată.

– Da, iar Phillip știe asta! Ai auzi expresia despre mândria dinaintea

căderii, nu?

– N-am de gând să cad, m-a asigurat el. Îmi dai inelul tău de aur?

Am rămas cu gura căscată.

– Dacă... verigheta mea?

Involuntar, am dus degetele la mâna stângă și am pipăit verigheta de aur pe care mi-o dăduse Frank.

Jamie mă urmărea atent, uitându-se fix în ochii mei. Torțele aflate de-a lungul terasei fuseseră aprinse, lumina pâlپătoare venea dintr-o parte, reliefându-i puternic statura și oasele, făcându-i un ochi să arate albastru și arzător.

– Am nevoie de o miză, a spus el încet.

– La naiba!

M-am răsucit cu spatele la el și am rămas cu privirea dincolo de terasă. Și torțele de pe peluză fuseseră aprinse, iar fesele de marmură ale lui Perseu licăreau prin întuneric.

– N-o voi pierde, a spus Jamie din spatele meu.

A pus mâna pe umărul meu și i-am simțit-o grea prin șal.

– Ori, dacă o pierd, o voi recâștiga. Știu că... o prețuiești.

Mi-am smuls brusc umărul de sub apăsarea mâinii lui și m-am îndepărtat câțiva pași. Inima îmi bătea tare și îmi simțeam fața umedă și fierbinte, ca și cum aș fi fost gata să leșin.

Nu a scos nicio vorbă și nici nu a încercat să mă atingă; a rămas nemișcat,

așteptând.

– Cea din aur, am rostit într-un târziu, cu glas egal. Cea din argint nu?

Nu verigheta *lui*; nu semnul *lui* de posesie.

– Aurul valorează mai mult, a răspuns, apoi, după o scurtă ezitare, a adăugat: În bani.

– Știu.

M-am întors cu fața la el. Flăcările torțelor se legăneau în vânt și aruncau o lumină tremurătoare peste trăsăturile lui, făcându-i expresia greu de citit.

– Am vrut să zic – n-ar fi mai bine să le iei pe amândouă?

Mâinile îmi erau reci și alunecoase de sudoare; verigheta din aur a ieșit ușor; cea din argint era mai strâmtă, dar am reușit să o scot de pe deget. I-am luat mâna și am lăsat cele două verighete să cadă cu un clinchet în palma lui.

Apoi m-am întors și m-am îndepărtat.

LISTELE LUI VENUS

Roger și-a croit drum din sufragerie pe terasă, mergând șerpuit printre oamenii care se strânseseră ca păduchii în jurul meselor. Era înfierbântat și transpirat, astfel că aerul rece al nopții l-a izbit în față, răcorindu-i fața. S-a oprit în umbrele de la capătul terasei, unde a putut să-și desfacă discret nasturii vestei și să-și ridice puțin cămașa pentru ca aerul proaspăt să pătrundă pe sub ea.

Torțele din pin care mărgineau terasa și potecile pardosite cu cărămidă tremurau în vânt, azvârlind umbre mișcătoare, sălbatice, peste mulțimea de oaspeți, ale căror mâini și fețe apăreau și dispăreau într-o succesiune uimitoare. Focul se reflecta pe argintărie și pe cristaluri, pe dantelăriile cu fir auriu și pe cataramele pantofilor, pe cercei și pe nasturii hainelor. De la depărtare, părea că întreaga adunare era luminată de licurici, care clipeau în masa întunecată de stofe foșnitoare. Brianna nu purta nimic care să reflecte lumina, s-a gândit el, dar datorită staturii ei, trebuia să fie ușor de zărit.

Nu surprinsese decât imagini fulgerătoare și fascinante ale Briannei în cursul zilei; își însoțise mătușa sau îl îngrijise pe Jemmy ori, din câte se părea, fusese prinsă în conversații cu zeci de oameni pe care îi cunoștea de pe vremea șederii ei la River Run. Roger nu avea absolut nimic împotriva, pentru că la Fraser's Ridge ea avea puține prilejuri de a se bucura de companie, de aceea era încântat să o vadă că se simțea bine.

Și el petrecuse grozav; acum își simțea gâttelejul plăcut iritat după efortul de a cânta îndelung; în plus, învățase trei cântece de la Samus Hanlon, pe care reușise să le memoreze bine. În cele din urmă, făcuse o plecăciune și lăsase mica trupă să cânte în sufragerie, în ceața aburilor de sudoare și alcool.

Apoi a zărit-o; i-a observat sclipirea părului când ea a ieșit pe ușile unei camere și s-a întors să-i spună ceva femeii din spatele ei.

Și Brianna l-a zărit și s-a luminat la față, producând o căldură suplimentară dedesubtul vestei pe care el tocmai și-o încheiase.

– Aici erai! Abia dacă te-am văzut toată ziua. Doar te-am auzit când și când, a adăugat ea, făcând un semn cu capul spre ușile deschise ale salonului.

– Da? Și a sunat bine? a întrebat el cu nonșalanță, cerând fără jenă să audă complimente.

Ea a zâmbit și l-a bătut ușor cu evantaiul în piept, mimând gestul unei cochete desăvârșite – ceea ce nu era.

– Vai, doamnă MacKenzie, a spus ea, cu glas pițigăiat și vorbind pe nas, soțul dumneavoastră este divinitatea însăși! Dacă aș fi la fel de norocoasă, sunt convinsă că aș petrece ore în șir *sorrrrbind* sunetul ei!

El a râs, recunoscând-o pe domnișoara Martin, tânăra și relativ urâtica

însoțitoare a bătrânei doamne Bledsoe, care stătuse în preajma lui cu ochii căscați și oftând cât el cântase balade după-amiază.

– Știi că ești bun, a adăugat Brianna, pe un ton normal. Nu-i nevoie să ți-o spun eu.

– Probabil că nu, a recunoscut el. Dar asta nu înseamnă că nu-mi place s-o aud.

– Serios? Adulația mulțimii nu ți-e de ajuns?

Brianna râdea de el, ochii îi deveniseră două triunghiuri care sclipeau de amuzament. El n-a găsit nicio replică, așa că a râs și a luat-o de mână.

– Vrei să dansezi?

A făcut un gest către capătul terasei, unde prin ușile deschise ale salonului se revărsau acordurile vesele ale „Ducelui de Perth“, apoi, către mese.

– Sau să mănânci?

– Nici una, nici alta. Vreau să scap de aici câteva clipe; abia pot respira.

O picătură de sudoare i s-a scurs pe gât, sclipind roșiatică în lumina torțelor înainte ca ea să o șteargă.

– Grozav, a exclamat și i-a luat mâna și a petrecut-o pe sub brațul lui, după care s-a întors spre bordura ierboasă de dincolo de terasă. Știu locul potrivit.

– Grozav! Ah, stai puțin. Poate vreau să mănânc ceva.

A ridicat mâna și a oprit un sclav, un băiat care urca spre terasă venind de la bucătărie, cu o tavă acoperită din care se înălțau aburi îmbietori.

– Tommy, ce-ai acolo? Pot lua și eu?

– Puteți lua cât doriți, domnișoară Bree.

Băiatul a zâmbit și a ridicat imediat șervetul, lăsând la vedere o diversitate de aperitive. Brianna a adulmecat extaziată.

– Le vreau pe toate, a spus ea, luând tava, spre amuzamentul lui Tommy.

Profitând de ocazie, Roger i-a cerut ceva în șoaptă sclavului, care a dat din cap, a dispărut, apoi a revenit cu o sticlă desfăcută de vin și cu două pahare. Roger le-a luat și au pornit împreună pe aleea care ducea de la casă spre doc, schimbând noutăți în timp ce mâncau plăcinte cu carne de porumbel.

– Ai găsit pe vreunul dintre oaspeți dormind dus în desişuri? l-a întrebat ea, iar cuvintele i-au sunat înfundat pentru că mesteca un foitaj cu ciuperci. A înghițit, apoi s-a exprimat mai clar. Când tata te-a rugat să mergi să cauți după-amiază, vreau să zic.

El a pufnit scurt, în timp ce alegea un colțunaș cu cârnat și dovleac uscat.

– Știi care-i diferența dintre o nuntă și o înmormântare la scoțieni, nu?

– Nu, care e?

– La înmormântare e un bețiv mai puțin.

Ea a râs, împrăștiind firimituri, și a luat un ou scoțian.

– Nu, a spus el, îndrumând-o cu abilitate spre partea din dreapta a debarcaderului și spre sălcii. Acum ai putea vedea picioare ițindu-se din tufişuri, dar după-amiază încă nu apucaseră să bea până să-i lase crăcanele.

– Vai, ce cuvinte folosești, a spus ea pe un ton laudativ. Eu m-am dus și am vorbit cu sclavii; toți erau la treburile lor, cei mai mulți fiind treji. Însă două femei au recunoscut că Betty are obiceiul să se afume la petreceri.

– Asta-i puțin spus, din câte a povestit tatăl tău. Duhnea, așa a descris-o, și înțeleg că nu voia să spună că era doar beată.

Ceva mic și negru a sărit din calea lor. O broască, pentru că Roger a auzit-o curând orăcăind în crâng.

– Mm... Mama zicea că mai târziu părea mai bine, în ciuda insistenței doctorului Fentiman de a-i lua sânge.

Brianna s-a scuturat ușor, trăgându-și apoi șalul în jurul umerilor cu o singură mână.

– Doctorul ăsta îmi dă fiori. Arată ca un drac sau așa ceva și are mâinile cele mai lipicioase pe care le-am simțit vreodată. Și miroase îngrozitor, că tot ai pomenit de duhoare.

– Încă n-am avut plăcerea să-l cunosc, a comentat amuzat Roger. Hai!

A dat deoparte paravanul format din crengi de salcie, atent să nu tulbure vreo pereche de iubiți care le-o luaseră înainte și ocupaseră banca din piatră, dar lucrurile erau în regulă. Toată lumea se afla în casă, dansând, mâncând, bând și planificând o serenadă pentru miri. Mai bine Duncan și Jocasta decât noi, s-a gândit el, amintindu-și exasperat unele sugestii pe care le auzise. Altă dată poate că ar fost interesat să asiste la o serenadă cu acompaniament de oale, cratițe și alte obiecte zgomotoase și să descopere obiceiurile franceze și scoțiene din care își trăgea originea – dar în niciun caz în astfel de momente.

Brusc s-a lăsat liniștea sub sălcii, mai toate zgomotele din casă fiind acoperite de susurul apei și de orăcăitul monoton al broaștelor. Era beznă

ca la miezul nopții, de aceea Brianna a pipăit cu grijă banca pentru a așeza tava.

Roger a strâns din ochii și a numărat până la treizeci; când i-a deschis, a putut distinge silueta Briannei profilată în lumina slabă care pătrundea printre sălcii și linia orizontală a băncii. A așezat paharele pe ea și a turnat vin, iar gâtul sticlei a scos clinchete slabe lovindu-se ușor de pahare.

A întins mâna și a plimbat-o pe brațul ei, până i-a găsit palma și i-a așezat între degete paharul plin fără să-l verse. Apoi și-a ridicat paharul pentru a toasta.

– Pentru frumusețe, a rostit el, lăsând să i se ghicească în voce că zâmbea.

– Pentru intimitate, a zis Brianna, răspunzând la toastul lui, apoi a băut. O, dar e bun, a adăugat ea un moment mai târziu, ușor visătoare. N-am mai băut vin de... un an? Ba nu, de aproape doi. Încă dinainte de nașterea lui Jemmy. De fapt, de la... A tăcut brusc, apoi a continuat ceva mai încet. De la prima noastră noapte de nuntă. La Wilmington, mai ții minte?

– Țin minte.

A întins mâna și i-a cuprins obrazul în palmă, urmărind conturul oaselor feței cu degetul mare. Nu era de mirare că își amintea acum de acea noapte. Începuseră sub crengile lăsate ale unui castan, care îi adăpostiseră de zgomotele și de luminile unei taverne din apropiere. Situația de acum le amintea în mod ciudat și tulburător de acel secret întunecat și intim, amândoi în mijlocul mirosului răspândit de frunze și de apa din apropiere – hărmălaia făcută de broaștele-de-copac înnebunite de dorințe înlocuise zgomotele tavernei.

Totuși, fusese o noapte fierbinte, destul de densă și de umedă pentru a le

contopi carnea. Acum era suficient de frig, astfel încât trupul lui tânjea după căldura ei, iar parfumul care îi învăluia era al primăverii, al frunzelor verzi și al râului care curgea, nu mirosul stătut al resturilor de frunze și al mlaștinilor.

– Crezi că vor dormi împreună? a întrebat Brianna.

A rostit aceste cuvinte puțin găfâit; probabil din cauza vinului.

– Cine? A, te referi la Jocasta și la Duncan? De ce nu? Doar sunt căsătoriți.

Roger și-a golit paharul și l-a așezat pe bancă, făcându-l să scoată un clinchet când a atins piatra.

– A fost o nuntă frumoasă, nu?

Ea nu a rezistat când el i-a luat paharul din mână și l-a așezat alături de al lui.

– Discretă, dar extraordinar de frumoasă.

– Da, foarte frumoasă.

A sărutat-o ușor și a tras-o lângă el. Putea să simtă șnururile de pe spatele rochiei, încrucișându-se pe sub șalul subțire, tricotat.

– Mm... Ai un gust plăcut.

– Da, de cârnați și de vin. La fel și tu.

El a ridicat marginea șalului, și-a strecurat mâna dedesubt și a pipăit după capătul șnururilor, aflat undeva între omoplați. Ea s-a lipit mai strâns de el ca să-i ușureze sarcina.

– Crezi că o să mai vrem să facem dragoste când vom fi la fel de bătrâni

ca ei? i-a murmurat ea la ureche.

– Eu aş vrea, a asigurat-o el, prinzând între degete fundița de la capătul șnururilor. Sper că și tu, nu mi-ar plăcea s-o fac singur.

Ea a râs și a inspirat adânc, iar spinarea i s-a bombat brusc în momentul în care șnururile s-au desfăcut. Mai era și corsetul, la naiba! Roger și-a folosit ambele mâini, căutând șireturile, iar ea s-a arcuit ca să-l ajute, ceea ce a făcut ca sânii ei să se umfle chiar sub bărbia lui. Când i-a văzut, Roger și-a luat o mână de pe spinarea ei pentru a se ocupa de apariția nouă și încântătoare.

– N-am la mine... adică, n-am adus...

Ea s-a retras puțin înapoi și glasul i-a sunat nesigur.

– Ți-ai luat astăzi semințele, da?

La naiba cu pizza și cu hârtia igienică, s-a gândit el; acum, ar fi dat toate planurile instalațiilor sanitare pentru un prezervativ din cauciuc.

– Da.

Glasul ei a sunat la fel de nesigur, iar el a scrâșnit din dinți, strângând-o mai tare, ca și cum ea ar fi încercat să fugă.

– Nu-i nimic, i-a șoptit el, coborând cu gura pe panta seducătoare a gâtului ei până în locul în care se unea cu mușchiul umărului. Pielea ei era netedă sub buzele lui, rece acolo unde era expusă, caldă și parfumată unde o acopereau valurile părului.

– Nu e nevoie... adică... nu o să... lasă-mă.

Decolteul rochiei era adânc, așa cum o cerea moda, încă și mai adânc după ce rochia fusese desfăcută, iar sânii ei erau grei și moi în mâna lui.

A simțit în palmă sfârcul umflat și rotund ca o cireașă și, dintr-un impuls, l-a prins în gură.

Ea s-a încordat, apoi s-a destins cu un oftat ciudat și slab, iar el a simțit un gust dulceag și cald pe limbă, apoi o pulsație bizară și o revărsare a... a înghițit din reflex, șocat. Șocat, dar teribil de excitat. Nu se gândise la asta, nu voise... însă ea i-a apăsât capul pe sân și l-a strâns.

Încurajat, el a continuat și a împins-o delicat pe spate, așezând-o ușor pe marginea băncii, astfel încât să poată îngenunchea în fața ei. Pe neașteptate, îi venise un gând, îndemnat de amintirea arzătoare a acelei notații din caietul ei cu vise.

– Nu-ți face griji, i-a șoptit. Nu... riscăm nimic. Lasă-mă să fac asta doar pentru tine.

Ea a ezitat, dar i-a îngăduit să-și plimbe mâinile pe sub rochie, în susul curbelor mătăsoase ale pulpelor acoperite de ciorap și al coapsei dezgolite și rotunde, sub rotunjimea feselor, reci după ce stătuseră goale pe piatră, dedesubtul volburii de jupoane. Unul dintre cântecele lui Eamus descria faptele unui gentleman în „listele lui Venus“. Cuvintele au plutit prin mintea lui Roger cu vuietul unei ape repezi și a hotărât să îndeplinească onorabil tot ce apărea pe respectivele liste.

Probabil că Brianna nu putea descrie asta, dar el voia să se asigure că ea știa ce se întâmplă. S-a înfiorat între mâinile lui, iar el și-a făcut o mână căuș între coapsele ei.

– Domnișoară Bree!

Amândoi au tresărit convulsiv, Roger retrăgându-și mâinile de parcă ceva l-ar fi ars. A simțit tunetul sângelui în urechi – dar și în boașe.

– Da, ce s-a întâmplat? Tu ești, Phaedre? Ce e – e vorba de Jemmy?

Roger s-a lăsat pe călcâie, străduindu-se să respire, ametit. A zărit luciul palid al sânilor ei când Brianna s-a ridicat, vârându-și batista înapoi în decolteu și trăgându-și șalul peste rochia desfăcută.

– Da, doamnă, s-a auzit vocea lui Phaedre de sub salcia aflată cel mai aproape de casă; din sclavă nu se vedea decât boneta albă, plutind neclar prin umbre. Sărmanul copil s-a trezit înfierbântat și agitat, nu a vrut să mănânce nici terci, nici lapte și a început să tușească destul de urât, iar Teresa a spus că ar fi bine să-l aducem pe doctorul Fentiman, dar eu am zis că...

– Doctorul Fentiman!

Brianna a dispărut cu un foșnet nebunesc de ramuri de salcie, iar el i-a auzit sunetul înfundat al pașilor în timp ce alerga spre casă, cu Phaedre în urma ei.

Roger s-a ridicat în picioare și s-a oprit o clipă, cu mâinile pe nasturii șlițului. Ispita era mare; nu i-ar fi luat decât câteva clipe – probabil mai puțin, dacă ținea seama de starea lui. Dar nu, se putea ca Bree să aibă nevoie de el pentru a se ocupa de Fentiman. Gândul că acel doctor și-ar putea folosi instrumentele lui sângeroase pe carnea fragedă a lui Jemmy a fost de ajuns ca să-l facă să pornească vijelios printre sălcii către casă. Listele lui Venus vor trebui să aștepte.

I-a găsit pe Bree și pe Jemmy în budoarul Jocastei, în mijlocul unui grup de femei, toate părând surprinse – chiar ușor scandalizate – când a apărut Roger. Ignorând sprâncenele înălțate și pufnetele lor, s-a strecurat pe lângă fustele femeilor, până lângă Brianna.

Micuțul chiar arăta rău, iar Roger a simțit un ghem de spaimă în capul pieptului. Iisuse, cum de se întâmplase atât de repede? Îl văzuse pe

Jemmy la nuntă cu doar câteva ore mai devreme, ghemuit, rozaliu și dulce în patul improvizat, iar mai înainte fusese, ca de obicei, prietenos și zgomotos în timpul petrecerii. Acum stătea moale, lipit de umărul Briannei, cu obraji roșii și cu ochii grei, scâncind, un firicel de muci scurgându-i-se din nas.

– Cum se simte?

A atins ușor cu dosul palmei obrăjorul îmbujorat. Doamne, ce fierbinte era!

– E bolnav, a răspuns scurt Brianna.

Drept confirmare, Jemmy a început să tușească, scoțând un sunet îngrozitor, puternic, dar pe jumătate înăbușit, ca o focă înecându-se cu un pește. Sângele i-a inundat fața deja congestionată, iar ochii albaștri și rotunzi s-au holbat de efortul de a respira între spasme.

– La naiba, a mormăit Roger. Ce e de făcut?

– Apă rece, a spus cu glas autoritar o femeie care stătea lângă el. Îl vârați cu totul în apă rece, apoi îl puneți să bea din ea.

– Nu, Dumnezeule, Mary, asta ar ucide copilul.

O altă femeie tânără a întins mâna și l-a bătut pe spate pe Jemmy care se cutremura.

– E doar tuse; copiii mei tușeau și ei din când în când. Usturoi mărunțit, încălzit și pus pe tălpi, i-a spus ea Briannei. Câteodată, dă rezultate bune.

– Și dacă nu? a replicat altă femeie cu scepticism.

Nările primei femei s-au umflat, dar prietena ei i-a sărit în ajutor.

– Johanna Richards a pierdut doi copii care au avut tuse. Uite-așa au murit!

A pocnit din degete, și Brianna a tresărit de parcă sunetul ar fi fost produs de unul dintre propriile ei oase care se rupea.

– De ce ne mai codim atât, când avem un doctor printre noi? Hei, fato, du-te și cheamă-l pe doctorul Fentiman! Nu ți-am spus eu?

Una dintre femeie a bătut din palme cu asprime spre Phaedre, care stătea undeva în spate, lipită de perete, cu ochii țintă la Jemmy. Până să apuce ea să facă vreo mișcare pentru a se supune poruncii, Brianna a ridicat capul brusc.

– Nu! Nu el, nici nu vreau să aud de el.

S-a uitat mânioasă la femei, apoi i-a aruncat lui Roger o privire rugătoare.

– Găsește-o pe mama! Repede!

Roger s-a răsucit pe călcâie și a trecut printre femei, simțind că teama i se domolește pe moment fiindcă avea posibilitatea de a face ceva. Unde putea fi Claire? *Ajutor, ajută-mă să o găsesc, ajută-l să se facă bine*, a zis în gând, îndreptându-și rugile spre oricine l-ar fi putut asculta – Dumnezeu, reverendul, doamna Graham, Sfânta Bride, chiar Claire – nu avea nicio preferință.

A coborât valvârtej scara spre vestibul și a dat de Claire, care venea în grabă spre el. Îi spusese cineva; s-a uitat scurt la Roger, l-a întrebat: „Jemmy?” făcând un semn cu bărbia și, după încuviințarea lui, a urcat treptele ca un fulger, lăsându-i pe toți cei din vestibul uitându-se după ea cu gura căscată.

Roger a ajuns-o din urmă în holul de la etaj, la vreme ca să-i deschidă ușa

și să primească o nemeritată, dar aperiată privire de recunoștință din partea lui Bree.

S-a dat la o parte, recăpătându-și suflul și minunându-se. În momentul în care Claire a pășit în încăperea, atmosfera de îngrijorare, aproape de panică, s-a schimbat imediat. Mai persista o oarecare neliniște printre femei, dar i-au făcut loc lui Claire fără să ezite, retrăgându-se respectuoase și șușotind între ele, în timp ce Claire s-a îndreptat direct spre Jemmy și Bree, ignorând orice altceva.

– Bună, iubire. Ce-ai pățit, ne simțim groaznic?

A murmurat ceva către copil, întorcându-i capul într-o parte și în alta și pipăindu-l cu delicatețe sub maxilar și înapoia urechilor.

– Sărmanul de tine. Nu-i nimic, scumpule, mami e aici, buni e aici, totul va fi bine... De când se simte așa? A băut ceva? Da, dragule, așa e... Îl doare când înghite?

A adresat cuvinte liniștitoare copilului și întrebări Briannei și lui Phaedre, vorbind pe același ton de încurajare calmă, în timp ce și-a folosit mâinile ca să pipăie ici și acolo, explorând și alinând. Roger a constatat că atitudinea ei îl ajuta și pe el; a inspirat adânc, simțind că și încordarea din pieptul lui se mai risipește.

Claire a luat o filă din teancul greu de hârtie din biroul Jocastei și a rulat-o făcând un tub pe care l-a folosit pentru a-l asculta cu atenție pe spate și pe piept pe Jemmy în timp ce copilul scotea sunete ca ale unei foci înecându-se cu pește. Roger a observat ca prin ceață că părul lui Claire se desfăcuse, a trebuit să și-l dea de pe față pentru a examina copilul.

– Da, sigur că e crup, a spus ea cu glas absent, drept răspuns la diagnosticul pe jumătate întrebător oferit cu rezerve de una dintre femeile prezente. Dar e vorba doar de tuse și de dificultăți de respirație.

Poți avea doar crup, ca să zic așa, ori ca simptom prevestitor de alte boli.

– Cum ar fi? a întrebat Bree, ținându-l strâns pe Jemmy și având fața aproape la fel de albă ca degetele.

– Oh...

Claire părea să asculte foarte concentrată, dar nu spusele Briannei, ci mai degrabă ceea ce se întâmpla în corpul lui Jemmy, care nu mai tușea, dar stătea moale și epuizat pe umărul mamei lui, respirând greu și șuierând ca o locomotivă cu aburi.

– Păi... guturai... asta e răceala obișnuită. Gripă. Astm. Difterie. Dar nu e vorba de asta, s-a grăbit ea să adauge când a ridicat ochii și a surprins expresia de pe fața Briannei.

– Ești sigură?

– Da, a răspuns Claire cu fermitate, îndreptându-se de spate și lăsând jos stetoscopul improvizat. Mie nu mi se pare a fi deloc difterie. În plus, nu au fost asemenea cazuri aici ori n-am auzit eu. Iar el este hrănit la sân și trebuie să aibă imunitate...

S-a oprit brusc, dându-și seama de prezența femeilor care o priveau. Și-a dres glasul, s-a aplecat din nou, ca și cum l-ar fi încurajat pe Jemmy prin exemplu personal. El a scos un scâncet slab și a tușit din nou. Roger simțea că parcă un bolovan îi apasă pieptul.

– Nu e grav, a anunțat Claire răspicat. Însă va trebui să-l punem sub un cort. Duceți-l la bucătărie. Phaedre, găsește-mi câteva pilote vechi, te rog.

Apoi a pornit spre ușă, alungând femeile din fața ei ca pe un cârd de găini.

Dintr-un impuls pe care nu a stat să și-l explice, Roger a întins mâinile

spre copil și, după o clipă de șovăială, Brianna l-a lăsat să-l ia. Jemmy nu a protestat, ci a rămas moale și greu, slăbiciunea lui reprezentând o schimbare îngrozitoare față de vioiciunea și elasticitatea obișnuite, care îl făceau să semene cu ceva din cauciuc. Obrazul copilului l-a fript prin țesătura cămășii cât a mers spre parter, cu Bree alături.

Bucătăria era în subsolul din cărămidă al casei și, în timp ce coborau scara spre adâncurile întunecate ale bucătăriei, Roger a avut o scurtă viziune a lui Orfeu coborând în lumea subpământeană, cu Euridice în urma lui. Însă, în locul lirei fermecate, el purta în brațe un copil care dogorea ca un tăciune și tușea ca și cum plămâniile aveau să-i explodeze. Dacă nu va privi înapoi, s-a gândit el, băiețelul se va face bine.

– Poate că puțină apă rece nu strică, a zis Claire după ce a pus mâna pe fruntea lui Jemmy, evaluându-i temperatura. Ai o infecție la urechi, scumpule?

A suflat ușor într-o ureche a copilului, apoi în cealaltă; băiețelul a clipit, a tușit hârâit și și-a plimbat o mână peste față, dar nu s-a clintit. Sclavele se agitară într-un colț al bucătăriei, aducând apă caldă și fixând pilote de o grindă pentru a face cortul conform indicațiilor ei.

Claire a luat copilul din brațele lui Roger pentru a-l îmbăia, iar el a rămas neconsolat, dorind insistent să facă ceva, orice, până când Brianna l-a luat de mână și l-a strâns tare, înfigându-și unghiile în palma lui.

– O să se facă bine, a șoptit ea. Sigur.

A strâns-o și el de mână fără să scoată niciun cuvânt.

Apoi cortul a fost gata, iar Brianna s-a băgat sub pilota atârnată, întorcându-se apoi spre Jemmy, care ba tușea, ba plângea, semn că nu-i plăcuse deloc apa rece. Claire trimisese o sclavă să-i aducă trusa cu medicamente, iar acum scotocea prin ea, scoțând un flacon cu un ulei

galben-deschis și un borcan cu cristale de un alb-murdar.

Însă înainte de a apuca să le folosească, Joshua, unul dintre grăjdari, a coborât bocănind scara, cu răsuflarea tăiată de efort.

– Doamnă Claire, doamnă Claire!

Câțiva gentlemeni trăsese ră cu pistoalele pentru a sărbători fericitul eveniment, iar unul dintre ei făcuse o greșeală, deși se părea că Joshua nu știa sigur ce se întâmplase.

– Nu-i rănit grav, a asigurat-o grăjdarul pe Claire, într-o scoțiană de Aberdeen care suna extrem de ciudat, în contrast vădit cu fața lui neagră, dar sângerează mult, și doctorul Fentiman – mă rog, nu se ține prea bine pe picioare, așa că probabil că nu va fi de mare folos. Puteți veni, doamnă?

– Da, desigur.

Într-o clipită, a împins flaconul și borcanul în mâinile lui Roger.

– Trebuie să plec. Uite. Pune puțin în apa fierbinte; fă-l să inspire aburul până nu mai tușește.

Iute și precis, a închis trusa, i-a dat-o lui Joshua s-o care și a pornit spre scară înainte ca Roger să o poată întreba ceva. Apoi a dispărut.

Firicele de abur scăpau prin deschizătura cortului; Roger s-a oprit cât să-și scoată haina și vesta, lăsându-le grămadă pe podea, s-a aplecat și a pătruns în întuneric, cu flaconul și borcanul în mână.

Bree stătea pe un taburet jos, cu Jemmy în poală, având la picioare un lighean mare și alb pentru preparat puding, plin cu apă fierbinte. O dără de lumină a căzut o clipă pe fața ei, și Roger i-a zâmbit, încercând să arate plin de încredere, înainte ca faldul pilotului să cadă la loc.

– Unde-i mama? A plecat?

– Da, a apărut un soi de urgență. Dar o să fie bine, a adăugat el hotărât. Mi-a dat astea să le punem în apă; a zis să-l faci să inspire aburii până i se oprește tusea.

S-a așezat pe podea, lângă ligheanul cu apă. În cort era o lumină foarte slabă, dar nu beznă. După ce ochii i s-au obișnuit, a putut vedea destul de bine. Bree încă părea îngrijorată, dar nu la fel de speriată ca atunci când se aflaseră la etaj. Și el se simțea mai bine; cel puțin știa ce avea de făcut, iar Claire nu păruse prea îngrijorată când îl lăsase pe nepot în seama lor; în mod clar, socotea că Jemmy nu avea să se sufoce imediat.

Flaconul conținea ulei de pin, cu miros pătrunzător și persistent de rășină. Roger nu știa sigur cât să folosească, dar a turnat o cantitate generoasă în apă. Apoi a scos capacul borcanului, iar mirosul înțepător de camfor s-a ridicat din el ca un duh din sticlă. Nu erau chiar cristale, a observat el, ci bucăți mici dintr-un fel de rășină uscată, granuloasă și puțin lipicioasă. A răsturnat câteva cristale în palmă, apoi le-a frecat puternic între mâini, după care le-a dat drumul în apă, mirându-se de familiaritatea instinctivă a gestului.

– O, deci asta era, a rostit el când și-a dat seama.

– Ce anume?

– Asta.

A făcut un semn larg cu mâna spre adăpostul liniștit, care se umplea rapid cu aburi înțepători.

– Țin minte că eram în pătuț, cu o pătură peste cap. Mama puneă chestii din astea în apă fierbinte – și miroseau la fel. De aceea mi s-a părut

cunoscut.

– Aha, a zis Brianna și gândul a părut să o liniștească. Ai avut crup când erai mic?

– Cred că da, deși nu-mi amintesc. Doar mirosul.

Aburii umezi și înțepători aproape că umpluseră cortul. Roger a inspirat adânc, simțind cum ei îi pătrund în plămâni, după care a bătut-o ușor pe genunchi pe Brianna.

– Nu-ți face griji, asta va rezolva problema, a spus el.

Jemmy a început imediat să tușească, gata să se sufoce, la fel ca o focă, dar zgomotele păreau mai puțin alarmante acum. Indiferent că era vorba de întuneric, de miros sau pur și simplu de hărmălaia obișnuită din bucătărie, lucrurile păreau să se fi calmat. A auzit-o pe Brianna inspirând lung și expirând și mai curând a simțit decât a văzut mișcarea subtilă a corpului ei când s-a destins puțin, bătându-l ușor pe spate pe Jemmy.

Au rămas în tăcere o vreme, ascultându-l pe Jemmy tușind, șuierând, gâfâind, tușind și, în cele din urmă, respirând normal, sughițând când și când. Nu mai scâncea, părând alinat de apropierea părinților lui.

Roger scăpase dopul din plută al borcanului cu camfor; a pipăit pe podea până l-a găsit, apoi l-a îndesat bine în gâtul borcanului.

– Ce-a făcut mama ta cu verighetele? a întrebat el, căutând un subiect ușor de discuție pentru a sparge tăcerea din cortul inundat de aburi.

– De ce trebuia să facă ceva cu ele?

Brianna și-a dat peste cap o șuviță de păr; o aranjase pentru petrecere, dar scăpa mereu de sub agrafe, atârânănd umedă pe fața ei.

– Nu le purta când mi-a dat medicamentele.

A făcut semn către borcanul cu camfor, așezat în siguranță în apropiere de perete. Și-a amintit limpede mâinile ei, degetele lungi, albe și goale; asta îl frapase, pentru că nu îi văzuse niciodată mâinile fără verighetele din aur și argint.

– Ești sigur? Niciodată nu și le scoate, decât ca să facă ceva deosebit de neplăcut.

A chicotit, un sunet neașteptat, care îi trăda starea de agitație.

– Țin minte că ultima oară le-a scos când Jemmy și-a scăpat jucărioara în oala de noapte.

Roger a pufnit amuzat. „Jucărioara” însemna orice obiect mic, dar așa se obișnuiseră să numească inelul din fier – un belciug pentru nasul vitelor, la origini – pe care Jem avea plăcerea să îl roadă. Era jucăria lui preferată și nu-i plăcea să meargă la culcare fără ea.

– Ba-ba? a făcut Jem, ridicând capul, cu ochii întredeschiși. Încă respira greu, dar începuse să manifeste interes și față de altceva decât propria suferință. Ba-ba!

– Hopa, nu trebuia să aducem vorba despre asta.

Bree l-a săltat pe genunchi și a început să îi cânte în surdină pentru a-i distra atenția.

– *Într-un ca-ni-on, într-o peș-te-ră, săpând de zor mina... locuiau cândva un miner și fiica lui, Clementina...*

Intimitatea întunecoasă a cortului i-a amintit lui Roger de ceva; și-a dat seama că îi transmitea aceeași senzație de adăpost pașnic pe care li-l oferise banca de sub sălcii, deși în cort era mult mai cald. Pânza cămășii i

se lipise deja de umeri și a simțit sudoarea scurgându-i-se pe spate, pornind de sub părul legat la ceafă.

– Hei!

A împins ușor piciorul Briannei.

– Nu vrei să te duci sus ca să-ți schimbi rochia? O vei murdări dacă stai aici prea mult.

– Păi...

Brianna a stat în cumpănă puțin, mușcându-și buza.

– Nu, rămân, e în regulă.

Roger s-a ridicat aplecându-se sub pilote și l-a luat din poala ei pe Jem, care a tușit scurt și a gângurit.

– Du-te, a spus el cu glas ferm. Îi poți aduce ju... știi tu ce. Și nu-ți face griji. Se vede că aburii îl ajută. În curând o să fie bine.

Disputa a mai continuat, însă Brianna a cedat până la urmă, iar Roger s-a așezat pe taburetul eliberat, ținându-l pe Jemmy în îndoitura brațului. Apăsarea scaunului de lemn i-a amintit de o ușoară umflătură rămasă după întâlnirea de sub sălcii, așa că s-a răsucit ușor ca să scape de senzația de disconfort.

– Ei bine, nu-ți produce nicio vătămare permanentă, a mormăit el către Jemmy. Poți întreba orice fată și o să-ți spună.

Jemmy a pufnit, și-a tras nasul, a spus ceva neinteligibil care a început cu „Ba” – și a tușit din nou, dar foarte scurt. Roger și-a lipit dosul mâinii de obrazul lui moale și rotund. I s-a părut că era mai rece. Dar, având în vedere căldura din cort, era greu de spus cu certitudine. Sudoarea i se

scurgea din belșug pe față și și-a șters-o cu mâneca.

– Ba-ba? a întrebat o voce ca de broscoi vibrând la pieptul lui.

– Da, imediat. Acum, taci.

– Ba-ba! Ba-ba!

– Sst!

– Ba...

– *Ușoară era și ca o zână care...*

S-a chinuit să-și amintească versurile cântecului.

– Ba!

– *Și purta-ncălțări cu număr mare!*

Roger a ridicat brusc glasul, făcând să se aștearnă liniștea atât în cort, cât și afară, în bucătărie. Și-a dres glasul și l-a coborât la nivelul unui cântec de leagăn.

– Hm... *Cutii cu hering fără' capac... Sandale pentru Clementina. O, draga mea, draga mea Clementina... Te-ai pierdut și-ai dispărut, draga mea, vai, Clementina.*

Cântecul a părut să aibă efect. Pleoapele lui Jemmy coborâseră ca un steag în bernă. Și-a vârât un deget în gură și s-a apucat să-l sugă, dar se vedea clar că nu putea respira pe nasul înfundat. Roger i-a scos cu blândețe degetul din gură și a strâns pumnișorul în palma lui. Era ud și lipicios, foarte mic, dar i-a dat o senzație de soliditate.

– *Hrănea rățuște lângă apă dimineața, pe la nouă... Cu piciorul a lovit o mare*

țeapă și-a căzut în spuma nouă.

Pleoapele lui Jemmy au zvâcnit slab, după care copilul a renunțat la luptă și a închis ochii. A oftat și s-a lăsat cu totul moale, dogoarea îi ieșea prin piele în valuri. Pe fiecare geană îi tremurau picături de umezeală – lacrimi, sudoare, aburi sau toate trei.

– Buze roz deasupra apei, scoțând bule-atât de fine... O, vai mie, nu-notam și-o pierdui pe Clementine. O, draga mea Clementina, draga mea...

Și-a șters din nou fața, s-a aplecat și a sărutat smocul mătăsos și umed de păr al copilului. *Îți mulțumesc*, a gândit el, cu o sinceritate pornită din suflet, adresându-se oricui, începând cu Dumnezeu.

– O, draga mea... Clementina.

STRĂINI ÎN NOAPTE

Până când mi-am încheiat rondul pentru a verifica starea tuturor pacienților mei, s-a făcut foarte târziu. DeWayne Buchanan suferise o rană superficială în partea de sus a brațului fiindcă Ronnie Campbell neglijase să ridice țeava pistolului suficient când trăsese pe malul râului, dar omul era în stare bună acum, după ce îi curățasem și îi bandajasem rana. Alimentat din belșug cu băutură de Ronnie, care se căia, DeWayne nu simțea nicio durere momentan.

Un bărbat pe nume Rastus, unul dintre sclavii lui Farquard Campbell, suferise o arsură gravă la mână când scosese o pasăre de pe țepușă; în cazul lui, nu am putut decât să-i învelesc mâna într-o cârpă curată, să i-o introduc într-un vas cu apă rece și să-i prescriu gin, ca tratament intern. Am mai tratat câțiva tineri care făceau urât la băutură și prezentau diverse contuzii, zgârieturi și dinți lipsă ca urmare a unor neînțelegeri la jocul de zaruri. Betty era într-o stare care părea un somn profund, dar nicidecum firesc, sforăind foarte sonor în patul ei. Jemmy sforăia la fel de tare, dar febra îi trecuse.

În mare parte, petrecerea gălăgioasă se terminase; doar cei mai împătimiți dintre jucătorii de cărți își mai mijeau ochii înroșiți spre hârtiile lor pline de însemnări, printr-un nor de fum de tutun, în salonul cel mic. Am aruncat o privire și prin celelalte încăperi când am traversat parterul spre scara din față. Câțiva gentlemeni încă zăboveau la discuții pe teme de politică, purtate cu glas scăzut, la un capăt al sufrageriei; masa fusese curățată de mult și doar paharele de brandy goale zăceau uitate lângă coatele lor. Jamie nu se număra printre ei.

Un sclav cu ochi mari și grei de somn, îmbrăcat în livrea, s-a înclinat când mi-am vârât capul în cameră, întrebându-mă în șoaptă dacă voiam mâncare sau băutură. Nu mâncasem nimic de la cină, dar i-am făcut semn că nu voiam nimic, prea obosită ca să mă gândesc la mâncare.

M-am oprit pe primul palier și am aruncat o privire în lungul holului, spre suita de încăperi ale Jocastei, dar acolo era liniște deplină, pentru că serenadele cu tingiri și alte glume încetaseră. Am văzut o adâncitură mare în lambriuri, în locul unde se izbise cineva masiv, și am observat și câteva pete de arsură pe tavan, lăsate de niște focuri de pistol.

Majordomul Ulysses stătea de pază lângă ușă, încă purtând peruca și livrea de ceremonie, moțând cu capul peste brațele încrucișate. Flacăra unei lumânări s-a înecat în ceară și a scuipat o scânteie în candelabrul de deasupra lui. În lumina lui tremurătoare, am văzut că avea ochii închiși, însă pe frunte avea o cută adâncă; s-a ghemuit în somn și a mișcat scurt din buze, ca și când ar fi visat ceva urât. M-am gândit să îl trezesc, însă exact când am pășit spre el, coșmarul a trecut. Ridicându-se pe jumătate, s-a întins, apoi a adormit la loc, iar fața i s-a destins. După o clipă, s-a stins și lumânarea.

Am tras cu urechea, dar în întuneric nu am auzit decât răsuflarea grea a lui Ulysses. Nimeni nu avea să afle dacă Duncan și Jocasta își șopteau unul altuia cuvinte pline de înțelegere înapoia perdelelor patului lor ori

dacă stăteau tăcuți, alături, dar separați pe veci. Le-am dorit în gând să fie fericiți și m-am târât în sus pe scară, cu dureri de genunchi și spinare, tânjind după patul meu – și după înțelegerea soțului meu.

Printr-un oberliht deschis pe palierul al doilea de la etaj am auzit în depărtare urale, râsete și câte un pocnet de pistol în semn de distracție, sunete purtate de aerul nopții. Gentlemanii mai tineri și mai nesăbuiți – dar și unii mai vârstnici, care ar fi trebuit să se comporte altfel – plecaseră spre debarcader în tovărășia multor sticle de whisky și de brandy pentru a împușca broaște, cel puțin așa mi se spusese.

Însă toate doamnele dormeau. La etaj era liniște, exceptând bâzâitul unor sforăituri înfundate. Spre deosebire de coridorul rece de afară, aerul din cameră era înăbușitor, deși din foc mai rămăsese doar un strat de tăciuni stacojii, care nu mai răspândeau decât o strălucire roșiatică peste vatră.

Cu atât de mulți oaspeți în casă, singurii care se bucurau de luxul unui dormitor intim erau mirii; vrând-nevrând, restul oamenilor erau îngrămădiți în puținele camere disponibile. În cameră se aflau două paturi cu baldachin și unul extensibil, iar în spațiul liber de pe podea se înșirau saltele din paie. Fiecare pat semăna cu o cutie de sardine, în care femeile îmbrăcate doar în cămășuțe dormeau alături, de-a curmezișul saltelei, radiind o căldură la fel de umedă ca o seră plină de orhidee.

Am respirat superficial – aerul era încărcat de un amestec lipicios de sudoare stătută, grătar și ceapă prăjită, parfumuri franțuzești, respirații cu iz de băutură și miros dulceag și intens de boabe de vanilie – și mi-am lepădat rochia și pantofii cât de repede am putut, sperând să nu mă trezesc lac de sudoare înainte de a reuși să mă dezbrac. Încă eram surescitată din cauza evenimentelor, însă epuizarea îmi turnase plumb în mâini și în picioare, astfel că eram mulțumită să merg pe vârfuri printre trupurile femeilor adormite și să mă strecur la locul meu obișnuit, lângă picioarele unuia dintre paturile mari.

Mintea încă îmi vuia de speculații de tot felul și, în ciuda calmului hipnotic răspândit de atâtea persoane adormite din jurul meu, am rămas întinsă, cu picioarele și mâinile înțepenite și dureroase, urmărindu-mi conturul degetelor de la picioare pe fundalul luminii muribunde radiate de vatră.

Betty depășise faza de semiconștiență, trecând într-una care arăta ca un somn normal și profund. În dimineața următoare urma să aflăm cine îi dăduse cupa și – probabil – ce se afla în ea. Speram că și Jemmy va dormi bine. Însă ceea ce mă frământa momentan era, bineînțeles, soarta lui Jamie.

Nu îl văzusem printre jucătorii de cărți și nici printre bărbații care discutau discret despre taxe și tutun.

Nici pe Phillip Wylie nu îl văzusem undeva la parterul casei. Puteam foarte bine să-mi închipui că era împreună cu petrecăreții de la debarcader. Așa ar fi fost firesc pentru stilul și grupul social din care făcea parte, bărbați tineri și bogați, care încercau să găsească distracția în băutura și în petreceri pe întuneric, fără să se sinchisească de frig sau de primejdii, râzând și fugărindu-se unii pe alții în luminile focurilor întâmplătoare de pistol.

Dar toate acestea nu erau stilul lui Jamie și genul lui de relații, iar gândul că el se afla printre ei mi-a făcut labele picioarelor să se crispeze de frig, în ciuda căldurii din încăpere.

Nu ar face nimic prostesc, mi-am spus cu convingere, întorcându-mă pe o parte și trăgându-mi genunchii cât de sus puteam în spațiul strâmt. Nu ar face așa ceva; însă definiția lui pentru prostesc nu coincidea întotdeauna cu a mea, în niciun caz.

Mai toți bărbații erau găzduiți în clădirile anexă sau în saloane; când

trecusem pe acolo, văzusem bărbați necunoscuți dormind pe podeaua salonului din față, sforăind puternic, înfășurați în mantii, aproape de foc. Nu intrasem printre ei să-i cercetez, dar fără îndoială că Jamie se afla acolo – la urma urmelor, avusese parte de o zi la fel de încărcată ca și a mea.

Însă nu îi stătea în fire să se culce fără să vină să-mi ureze noapte bună, indiferent care ar fi fost situația. Sigur, fusese supărat pe mine și, în ciuda promisiunii făcute în cursul conversației noastre întrerupte pe terasă, încă nu soluționaserăm disputa. Ba chiar o stârniserăm din nou, din cauza invitației nebunești făcute de Phillip Wylie. Mi-am îndoit mâinile și am frecat cu degetele mari locurile ușor întărite unde în mod normal se aflau verighetele. Scoțian afurisit!

Lângă mine, deranjată de foiala mea, Jemina Hatfield s-a mișcat și a murmurat ceva. M-am întins încet pe o parte și am privit în gol, spre picioarele din lemn de stejar ale patului din fața mea.

Da, fără îndoială că era încă furios din cauza avansurilor lui Phillip Wylie. La fel și eu – ori ar fi trebuit să fiu, dacă nu m-aș fi simțit atât de obosită. Cum de îndrăznise – am căscat, cât pe ce să îmi disloc falca, și am hotărât că asta chiar nu merita osteneala de a mă înfuria, cel puțin nu acum.

Însă, furios sau nu, lui Jamie nu-i stătea în obicei să mă evite. Nu era genul de bărbat care să se îmbufneze sau să cadă pe gânduri. Ar fi dorit o confruntare sau ar fi provocat o luptă fără pic de ezitare; dar nu cred că lăsase vreodată să treacă ziua și să rămână furios – cel puțin nu în ceea ce mă privea.

Așa am ajuns să-mi fac griji în legătură cu locul în care se găsea și cu ce naiba făcea. Iar necesitatea de a-mi face griji pentru el mă determina să mă înfurii *cu adevărat*, fie și numai pentru că era mai bine să fiu enervată

decât îngrijorată.

Însă avusesem parte de o zi istovitoare și, pe măsură ce secunde se scurgeau și pocniturile slabe de pistol de la debarcader se stingeau treptat, moleșeala a pus stăpânire pe mine, înăbușindu-mi temerile și împrăștiindu-mi gândurile ca pe niște fire de nisip. Respirația liniștită a femeilor din jur m-a legănat precum sunetul vântului printre copaci, iar capacitatea mea de a înțelege realitate a scăzut și, în cele din urmă, a încetat.

Ar fi trebuit să mă aștept la vise cu violențe sau la coșmaruri, însă era limpede că subconștientul meu se săturase de așa ceva. În sens opus unor astfel de lucruri, el alesese să se îndrepte spre alt șir de evenimente de peste zi. Probabil că asta se datora căldurii din încăpere ori pur și simplu apropierii de atâtea trupuri, dar am avut un vis viu și erotic, valurile dorinței purtându-mă din când în când până spre țărnul trezirii, apoi trăgându-mă din nou în adâncurile subconștientului.

În visele mele apăreau cai; frizieni negri și lucioși, cu coame mari, care se unduiau în vânt, în vreme ce armăsarii goneau alături de mine. Mi-am văzut propriile picioare întinzându-se și făcând salturi; eram o iapă albă, iar pământul zbura pe lângă mine într-o orbire de verde sub copitele mele, până când m-am oprit și m-am întors, așteptându-l pe cel ales, un armăsar cu pieptul lat, care a venit spre mine, cu răsuflarea fierbinte și umedă pe gâtul meu și cu dinții albi pregătindu-se să mă muște de ceafă...

– *Eu sunt regele Irlandei*, a spus el, iar eu m-am trezit treptat pe jumătate, înfiorată din creștet până în tălpi descoperind că cineva îmi mângâia talpa.

Încă derutată de imaginile carnale din vis, constatarea nu m-a alarmat, ci am fost vag încântată să observ că aveam totuși picioare, nu copite.

Degetele și laba piciorului s-au relaxat, bucurându-se de atingerea delicată a unui deget mare care își croia drum de la călcâi spre bolta înaltă și în sus, spre adâncitura de sub gleznă, reușind să declanșeze o complexitate de senzații. Apoi, cu o mică tresărire, m-am trezit de tot.

Oricine ar fi fost, era limpede că simțea revenirea mea la starea de trezie, fiindcă atingerea mi-a părăsit laba piciorului preț de o clipă. Apoi a revenit, de astă dată cu mai multă hotărâre; o mână mare și caldă mi-a cuprins laba piciorului, iar degetul mare a făcut un masaj ferm, dar tandru la baza degetelor.

Eram deja trează și vag șocată, dar nu înspăimântată. Mi-am mișcat scurt laba piciorului, ca și cum aș fi încercat să resping mâna, dar ea m-a strâns ușor drept răspuns, apoi m-a pișcat de degetul mare.

Purcelușul acesta s-a dus la piață, purcelușul celălalt a rămas acasă... Am auzit versul clar, parcă ar fi fost rostit cu voce tare, când degetele mâinii și-au croit drum peste degetele mele de la picior, unul după altul.

Și purcelușul acesta a mers ușureel, tot drumul spre casă! Atingerea mi-a provocat gândilături și am tresărit, abia înăbușindu-mi un chicotit involuntar.

Am ridicat capul, dar mâna m-a prins din nou de laba piciorului și a strâns-o în semn de avertisment. Focul se stinsese cu totul și camera era întunecoasă precum catifeaua; chiar având ochii bine adaptați la întuneric, nu am putut decât să ghicesc o siluetă ghemuită la picioarele mele, o pată amorfă care se mișca precum mercurul, ale cărei margini se amestecau cu întunericul și dispăreau în aer.

Mâna a alunecat delicat în susul pulpei. Am tresărit violent, iar femeia care dormea lângă mine a pufnit, s-a săltat puțin scoțând un „Hm?” și s-a prăbușit la loc cu un foșnet.

Mușchii stomacului mi s-au încordat din cauză că mă abțineam să râd. El trebuie să fi simțit vibrația slabă – degetele lui au părăsit degetul meu mic de la picior cu o strângere blândă și au mângâiat bolta tălpii, făcându-mi degetele să se strângă.

Degetele lui s-au strâns apăsând de-a lungul tălpii, apoi s-au desfăcut brusc, cuprinzându-mi călcâiul. Degetul mare mi-a mângâiat glezna și s-a oprit, întrebător. Nu m-am mișcat.

Degetele deveneau tot mai calde; a apărut doar o senzație vagă de rece când ele au urmat curba pulpei mele și au căutat adăpost în locul moale din spatele genunchiului. Degetele au bătut darabana repede pe pielea sensibilă de acolo, iar eu am tresărit tulburată. Apoi și-au încetinit mișcarea și s-au oprit, poposind pe artera în care pulsul meu bătea repede; puteam să simt sângele gonind prin locul în care pielea era atât de subțire, încât se vedeau venele de sub ea.

Am auzit un oftat când el și-a mutat greutatea de pe un picior pe celălalt; apoi o mână mi-a cuprins rotunjimea coapsei și a alunecat în sus. Cealaltă a urmat-o, apăsându-mi picioarele ușor și depărtându-le în mod inexorabil.

Inima îmi bubuia în urechi, iar sânii se umflaseră, sfârcurile împungând cu putere în muselina subțire a cămășii. Am inspirat adânc și am simțit miros de orez.

Brusc, inima mea a bătut de două ori mai repede, apoi aproape că s-a oprit când un gând a căpătat contur în mintea mea – dacă nu era Jamie?

Am rămas totuși nemișcată, concentrându-mă asupra mâinilor, care făceau ceva delicat și de nerostit. Mâini mari, *erau* mâini mari; am simțit încheieturile apăsând carnea moale a coapselor. Însă și Phillip Wylie avea mâini mari; chiar foarte mari pentru statura lui. Îl văzusem umplându-și

mâna cu ovăz pentru armăsarul Lucas, și calul își îngropase botul mare și negru în palma lui.

Bătături; mâini care îmi cutreierau trupul – O, Doamne! – aveau bătături. Însă așa aveau și ale lui Wylie; chiar dacă era un filfizon, el călărea; palmele lui erau aproape la fel de netede și de tari ca ale lui Jamie.

Sigur era Jamie, mi-am spus cu convingere, ridicând capul câțiva centimetri și privind în catifeaua neagră a întunericului. Zece porcușori... sigur că era Jamie! Apoi una dintre mâini a făcut ceva extrem de șocant, iar eu am scos un icnet puternic și am tresărit, mișcându-mi convulsiv picioarele. Am lovit-o cu cotul în coaste pe femeia de lângă mine, iar ea s-a ridicat brusc și a scos o exclamație puternică. Mâinile s-au retras în grabă, strângându-mă de glezne în semn de rămas-bun.

S-a auzit un foșnet când cineva s-a târât grăbit pe podea, apoi a apărut o dungă de lumină și am simțit o adiere de aer rece când ușa s-a deschis și s-a închis aproape imediat.

– Ce...? a făcut Jemina lângă mine, într-o toropeală uimită. Ce-a fost?

Neprimind răspuns, s-a foit, a mormăit ceva și, în cele din urmă, s-a întins la loc și a adormit numaidecât.

Eu am rămas trează.

IN VINO VERITAS

Am stat trează multă vreme, ascultând sforăiturile pașnice și foșnetele produse de femeile adormite, dar și bățile agitate ale propriei inimi. Simțeam fiecare nerv din corp de parcă ar fi ieșit prin piele, iar când Jemina Hatfield s-a rostogolit fără să-și dea seama peste mine, am lovit-o brutal cu cotul în coaste; ea a scos un sunet de uimire și aproape că s-a ridicat în șezut, clipind și bolborosind, după care s-a lăsat încet pe podea, cufundându-se în marea de somn a tuturor.

Cât despre mine, eram ca o bărcuță plutind în derivă odată cu puhoiul, răsucindu-se fără cârmă, dar și fără cel mai mic risc de a se scufunda.

Pur și simplu nu puteam hotărî ce să simt. Pe de o parte, eram stârnită – fără voința mea, desigur, dar sigur excitată. Indiferent cine ar fi fost vizitatorul meu nocturn, el cunoștea la perfecție corpul unei femei.

Asta ar fi susținut ideea că fusese Jamie, m-am gândit. Totuși, nu știam cât de experimentat era Phillip Wylie în arta iubirii – în grajd, îi respinsesem apropierea atât de prompt, încât nu avusese nicio șansă să-și

demonstreze priceperea pe care ar fi posedat-o în acest domeniu.

Însă vizitatorul meu nu folosise nicio mângâiere pe care să o pot identifica sigur ca făcând parte din repertoriul lui Jamie. Ei, dacă și-ar fi folosit gura... am respins un astfel de gând cu iuțeala unui cal speriat, iar Jemina a icnit înfundat când m-am mișcat convulsiv, înfiorându-mă ca reacție involuntară la imaginile evocate de el.

Nu știam dacă trebuia să mă simt amuzată sau revoltată, sedusă sau violată. Eram extrem de furioasă, măcar de asta eram sigură, iar siguranța mi-a oferit o mică ancoră în vârtejul nebunesc al emoțiilor. Însă n-aveam habar care ar fi fost ținta corectă a furiei și, neavând pe nimeni împotriva căruia să îndrept această emoție deosebit de distructivă, ea se învârteja în mine, lovind totul și lăsând urme.

– Oof, a făcut Jemina, pe un ton critic – și destul de conștient.

Evident, nu fusesem singura lovită de emoțiile mele.

– Mm? am murmurat, mimând toropeala. Hm... Mm...

În amestecul meu de sunete exista și o mică doză de vinovăție.

Dacă aș fi fost convinsă că *fusesse* Jamie, aș mai fi fost furioasă?

Mi-am dat seama că partea cea mai gravă era că nu aveam cum să aflu cine mă vizitase. Nu-l puteam întreba pe Jamie dacă se strecurase în încăperea și mă mângâiase pe întuneric – pentru că, dacă nu o făcuse *el*, reacția lui imediată ar fi fost să-l omoare pe Phillip Wylie cu mâinile goale.

Parcă țipari electrici minusculi mi se zbăteau sub piele. M-am întins cât am putut, încordându-mi și relaxându-mi fiecare mușchi – și tot nu am găsit o cale de a mă liniști.

În cele din urmă, m-am strecurat afară din așternut și m-am îndreptat spre ușă, aruncând o privire în spate, spre tovarășele mele de somn, care dormeau în pace sub pilote, semănând cu un șir de cârnăciori parfumați. Mișcându-mă cu mare atenție, am deschis încet ușa și am aruncat o privire pe hol. Nu era nici foarte târziu, nici foarte devreme; fereastra înaltă de la capătul coridorului devenise cenușie, dar încă se zăreau ultimele stele; niște punctișoare care dispăreau de pe satinul negru ca funinginea al cerului.

În hol, departe de căldura trupurilor femeilor care dormeau, era frig, dar m-am bucurat de senzația de răcoare; sângele îmi pulsa chiar sub piele și mă înroșisem de arșiță și de agitație. O răcire rapidă era exact ce îmi doream. M-am îndreptat în tăcere spre scara din spate, dorind să cobor și să ies afară ca să respir aer curat.

Ajunsă la capătul de sus al scării, am încremenit. La poalele scării stătea un bărbat, o siluetă înaltă și întunecată profilată pe fundalul ușilor duble cu geamuri. Credeam că nu făcusem niciun zgomot, însă el s-a întors imediat cu fața spre mine. Chiar și în lumina slabă, mi-am dat seama că era Jamie.

Încă purta hainele din seara precedentă – haină și vestă, cămașă cu volane și pantaloni cu cataramă. Însă cămașa era desfăcută la gât, iar haina și vesta descheiate și în dezordine. Am văzut dunga îngustă de pânză albă și pielea gâtului întunecată pe fondul ei. Avea părul lăsat liber; își trecuse mâinile prin el.

– Coboară, mi-a spus încet.

Am ezitat, privind înapoi peste umăr. Dinspre camera pe care abia o părăsisem răzbătea un amestec de sforăituri. Două sclave dormeau pe podeaua holului, ghemuite sub pături, dar niciuna nu s-a clintit.

Am întors privirea. Jamie nu a mai zis nimic, ci doar mi-a făcut semn cu două degete, chemându-mă. Mirosurile de fum și de whisky umpluseră casa scării.

Sângele îmi pulsa în urechi – dar și altundeva. Fața îmi era îmbujorată, părul ud la tâmpile și pe gât; aerul rece se strecura pe sub cămașă, atingând peticul de umezeală de la baza șirei spinării, pelicula lunecoasă acolo unde coapsele se freacă între ele.

Am coborât încet, cu precauție, străduindu-mă ca treptele să nu scârțâie sub tălpile desculțe. Mi-am dat seama cu întârziere că era ridicol ce făceam; sclavele urcau și coborau treptele acelea tropăind cumplit de sute de ori pe zi. Chiar și așa, am simțit nevoia de a păstra discreția; casa încă dormea, iar casa scării era invadată de o lumină cenușie care părea la fel de fragilă ca sticla fumurie. Un sunet brusc, o mișcare prea precipitată, și ceva putea exploda sub tălpile mele, ca lumina unui bec incandescent care se arde.

Jamie avea ochii ațintiți asupra mea, triunghiuri întunecate pe fața umbrită. Mă privea cu o intensitate feroce, parcă ar fi vrut să mă tragă în josul scării doar prin forța privirii.

M-am oprit cu o treaptă înainte de podea. Nu avea sânge pe haine și i-am mulțumit Domnului pentru asta.

Nu-l vedeam pentru prima oară beat pe Jamie. Nici nu era de mirare că nu urcase scara spre mine. Mi s-a părut chiar foarte beat, și totuși exista ceva diferit în starea lui. Stătea neclintit ca o stâncă, cu picioarele depărtate, trădat fiind doar de mișcarea înceată a capului când s-a uitat la mine.

– Ce...? am început eu în șoaptă.

– Vino aici, a spus el.

Avea vocea groasă, asprită de nesomn și de whisky.

Nu am apucat să răspund sau să încuviințez; m-a prins de braț și m-a tras spre el, m-a ridicat de pe ultima treaptă și m-a strâns la piept gata să mă strivească, apoi m-a sărutat. A fost un sărut extrem de hotărât – ca și cum gura lui ar fi cunoscut-o prea bine pe a mea și mi-ar oferi plăcere cu forța, indiferent de dorința mea.

Părul îi mirosea ca după o noapte lungă, plină de fum – a tutun și a fum de lemn, dar și a fum de lumânări din ceară. Avea un gust atât de puternic de whisky, încât am simțit că amețesc ușor, ca și cum alcoolul din sângele lui s-ar fi insinuat într-al meu prin piele, în locul în care ne atingeam, prin membranele gurilor noastre. Însă și altceva se insinua în mine dinspre el – o dorință carnală irezistibilă, deopotrivă oarbă și primejdioasă.

Mi-a trecut prin minte să mă cert cu el și să îl resping. Apoi am hotărât că n-o să fac asta, oricum nu ar fi contat deloc dacă aș fi protestat. El nu mi-ar fi dat drumul.

Mă ținea de ceafă cu mâna lui mare, caldă și dură pe pielea mea, m-am gândit la dinții unui armăsar prinzând gâtul iepei pe care o călărește și m-am înfiorat din creștet până în tălpi. Din greșeală, m-a apăsat cu degetul mare pe artera de sub maxilar; am văzut negru în fața ochilor, iar genunchii au început să mi se îndoie. El a simțit și mi-a dat drumul, lăsându-mă pe spate, astfel încât aproape că am ajuns întinsă pe trepte, cu jumătate din greutatea lui deasupra mea, în timp ce mâinile lui căutau.

Eram goală pe sub cămașă, iar muselina subțire părea să nici nu existe.

Marginea dură a unei trepte mă împungea în spate și m-am gândit că, în maniera vagă în care îți apar lucrurile când ești beat, Jamie voia să mă

aibă chiar acolo, pe scară, fără să se sinchisească ce s-ar fi putut întâmpla.

Mi-am eliberat gura cât să pot șuiera la urechea lui: „Nu aici!“ Asta a părut să-l readucă o clipă la realitate; a înălțat capul, clipind ca o persoană trezită dintr-un coșmar, cu ochii mari și orbi. Apoi a dat din cap o dată, a tresărit și s-a ridicat, trăgându-mă în picioare odată cu el.

Mantiile servitoarelor stăteau atârinate lângă ușă; a înșfăcat una și m-a înfășurat în ea, apoi m-a ridicat în brațe și a deschis ușa cu umărul, trecând pe lângă o servitoare uimită care ducea o oală de noapte în mână.

M-a lăsat jos când a ajuns pe poteca pavată cu cărămizi; le-am simțit reci sub tălpi. Apoi am mers împreună în lumina cenușie, printr-un peisaj de umbre și vânt, prinși unul de celălalt, împleticindu-ne, înghiontindu-ne și totuși aproape zburând, cu hainele fluturând în jurul nostru și cu aerul care ne mângâia pielea cu atingerea aspră a primăverii, îndreptându-ne spre o destinație percepută vag și totuși inevitabilă.

La grajduri. A lovit ușa, m-a tras după el în întunericul calduț și m-a împins cu putere spre un perete.

– Trebuie să te am acum, altfel mor, a spus pe nerăsuflăte, lipindu-și gura din nou de a mea. Avea fața rece după frigul de afară, iar răsuflarea lui scotea aburi odată cu a mea.

S-a retras brusc, iar eu m-am clătinat și m-am sprijinit de cărămizile dure pentru a-mi menține echilibrul.

– Ține mâinile sus!

– Poftim? am întrebat eu, ca prostită.

– Mâinile. Ridică-le.

Total buimăcită, le-am ridicat și am simțit cum el îmi prinde mâna

stângă, pipăind. Presiune, căldură, apoi lumina slabă venind dinspre ușa deschisă a sclipit pe verigheta mea din aur. Jamie m-a apucat de mâna dreaptă și mi-a pus verigheta din argint pe deget; metalul păstra căldura corpului său. Mi-a tras mâna spre gura lui și m-a mușcat tare de degete.

Apoi am simțit pe sân mâna lui, aerul rece pe coapse și cărămizile zgâriindu-mi spinarea dezgolită.

Am scos un sunet, iar el mi-a acoperit gura cu palma. M-am simțit la fel de neajutorată ca un păstrăv tras la mal, prinsă și țintuită de zid.

Și-a retras mâna și a înlocuit-o cu gura, care a cuprins-o pe a mea. Îi simțeam mârâielile slabe și precipitate pe care le scotea din gâtlee și am perceput alt mârâit, mult mai puternic, crescând în mine.

Cămașa îmi ajunsese în jurul taliei, iar fesele mele dezgolite se loveau ritmic de cărămizile aspre, dar nu simțeam nicio durere. M-am agățat de umerii lui.

Mâna lui mi-a trecut peste coapsă, împingând pânza care amenința să se interpună între noi. Mi-am amintit cu acuitate acele mâini în întuneric și m-am crispat convulsiv.

– Uită-te!

Răsuflarea lui mi-a ajuns fierbinte în ureche.

– Uită-te în jos! Uită-te cum te posed! Uită-te, la naiba!

Mâna lui m-a apăsât pe ceafă, aplecându-mi capul în față, pentru a privi în semiîntuneric, dincolo de țesătura care adăpostea faptul clar că mă posedă.

Mi-am arcuit spatele și apoi m-am prăbușit, mușcându-l de umăr ca să nu scot niciun sunet. Și-a apăsât buzele de gâtul meu când s-a cutremurat

lipit de mine.

Am rămas strâns îmbrățișați în paie, urmărind lumina zilei furișându-se prin ușa întredeschisă peste podeaua din cărămidă roșie a grajdului. Inima încă îmi bubuia în urechi, sângele îmi gâdila pielea și tâmplele, coapsele și degetele, dar mă simțeam oarecum detașată de asemenea senzații, de parcă ar fi aparținut altcuiva. Mă simțeam ireală – și puțin șocată.

Stăteam cu obrazul lipit de pieptul lui. Mișcându-mi ochii puțin, am văzut prin despicătura cămășii cum roșeața se stinge pe pielea lui și am zărit firele cârlionțate de păr aspru, de un castaniu atât de închis, încât păreau aproape negre în lumina scăzută.

Pulsul îi bătea la baza gâtului, la doar câțiva centimetri de mâna mea. Am vrut să ating acel punct, să simt bătaia inimii lui declanșând un ecou în sângele meu. Însă mă simțeam ciudat de sfioasă, ca și cum un asemenea gest ar fi fost prea intim pentru a-l lua în considerație. Lucru cu totul ridicol, având în vedere ceea ce făcusem unul cu celălalt.

Totuși, mi-am mișcat degetul arătător puțin și am mângâiat cu buricul lui micuța cicatrice cu trei colțuri de pe gât, un nod alb, decolorat, palid în contrast cu pielea bronzată.

A apărut o ușoară sincopă în ritmul respirației lui, dar nu s-a mișcat. Avea un braț în jurul meu, cu degetele desfăcute peste talie. Două respirații, trei... apoi ușoara apăsare a unui deget pe șira spinării mele.

Am stat întinși, tăcuți, respirând ușor, amândoi concentrați asupra delicatei confirmări a legăturii dintre noi, dar nu am vorbit și nici nu ne-am mișcat; odată cu revenirea rațiunii, eram oarecum stânjeniți de ceea ce tocmai făcuserăm.

Însă sunetul de voci care se apropia de grajduri m-a alarmat. M-am ridicat brusc în șezut, mi-am tras cămașa peste umeri și m-am apucat să-mi curăț părul de paie. Jamie s-a rostogolit și s-a săltat în genunchi, cu spatele la mine, băgându-și cămașa în pantaloni.

Glasurile s-au oprit brusc și am înghețat amândoi. A urmat câteva clipe de liniște, apoi niște pași s-au retras cu delicatețe. Am oftat adânc după ce îmi ținusem atâta răsuflarea și am simțit că inima nu îmi mai bătea nebunește. Grajdul răsuna de foșnetele și nechezatul cailor care auziseră vocile și pașii. Li se făcuse foame.

– Deci ai câștigat, i-am spus lui Jamie, care era întors cu spatele.

Glasul mi-a sunat ciudat, ca și cum nu l-aș fi folosit de multă vreme.

– Doar ți-am promis.

A vorbit încet, ținându-și capul aplecat în timp ce aranja pliurile cămășii.

M-am ridicat, puțin amețită, m-am rezemat de perete ca să-mi păstrez echilibrul și mi-am îndepărtat nisipul și paietele de pe labele picioarelor. Asprimea cărămizilor din spate mi-a amintit intens de ceva și am întins mâinile lateral lipindu-le de ele, găsind putere să înfrunt năvala senzației apărute.

– Englezoaico, ți-e bine?

Simțindu-mi mișcarea, Jamie a întors capul brusc pentru a se uita la mine.

– Da. Da, am repetat. Sunt bine. Doar că... mi-e bine. Dar tu?

Arăta palid și neîngrijit, cu fața năpădită de barba nerasă și sleită de încordare, cu cearcăne după o noapte lungă de nesomn. Ochiul lui i-au întâlnit pe ai mei o clipă, apoi și-a mutat privirea. Pomeții i s-au înroșit

puțin și l-am auzit înghițind în sec.

– Eu... a început el, apoi s-a oprit.

S-a ridicat în picioare și a rămas în fața mea. Părul i se desfăcuse, iar capetele șuvițelor i se răsfiraseră pe umeri, licărind roșiatic în dunga de lumină care venea dinspre ușă.

– Nu mă urăști? m-a întrebat el pe neașteptate.

Luată prin surprindere, am râs.

– Nu. Crezi că ar fi cazul?

Buzele i s-au arcuit puțin și și-a trecut dosul mâinii peste ele, frecându-și barba nerasă.

– Ei, poate c-ar trebui, a spus el, dar mă bucur că nu e așa.

Mi-a luat o mână într-a lui și și-a plimbat ușor degetul mare peste modelul împletit al verighetei din argint. Mâinile îi erau reci din cauza frigului dimineții.

– Ce te face să crezi că te-aș putea urî? l-am întrebat. Din cauza verighetelor?

Într-adevăr, dacă ar fi pierdut vreuna dintre ele, m-aș fi înfuriat. Dar cum nu se întâmplase asta... Sigur, îmi provocase griji toată noaptea, când mă gândeam unde era și ce făcea, fără a mai pomeni de faptul că se furișase în camera mea și făcuse avansuri indecente picioarelor mele. Probabil că, la urma urmelor, se cuvenea să fiu supărată pe el.

– Ei bine, să începem cu asta, a spus el sec. Nu am îngăduit mândriei mele să mă domine în ultima vreme, dar se pare că nu m-am mai putut înfrâna, mai ales că micuțul Phillip Wylie ți-a dat târcoale, uitându-se

rânjind la sânii tăi și așa mai departe.

– Serios?

Eu nici nu observasem.

– Serios, a spus Jamie, încruntându-se un moment când s-a gândit la asta.

A alungat gândul la Phillip Wylie, revenind la lista propriilor păcate.

– Apoi, te-am scos din casă în cămășuță și urmărindu-te ca o fiară feroasă...

M-a atins ușor pe gât, unde am simțit usturimea unei urme de mușcătură.

– Ah. Ei bine, sinceră să fiu, partea asta mi-a plăcut.

– Da?

A făcut ochii mari, uimit o clipă.

– Da. Deși cred că am zgârieturi și pe fund.

– Aha.

A coborât privirea, lăsând impresia că era rușinat, deși un colț al gurii i-a zvâcnit ușor.

– Îmi pare rău pentru asta. După ce am terminat – la whist, adică –, nu m-am gândit la altceva decât să te găsesc, englezoaico. Am urcat și am coborât scara aia de vreo zece ori, ajungând la ușă și întorcându-mă.

– Oh, așa ai făcut?

Eram încântată de ce auzeam, deoarece sporea șansele ca el să fi fost

vizitatorul meu la miez de noapte.

A ridicat o șuviță din părul meu răvășit și și-a trecut degetele blând prin el.

– Știam că nu pot să dorm și m-am gândit, ei bine, să ies și să mă plimb o vreme prin noapte, și așa am și făcut, dar apoi m-am trezit din nou în fața camerei în care te aflai, neștiind cum ajunseseam acolo, încercând doar să mă gândesc cum să ajung la tine – încercând să te fac să vii la mine, presupun.

Ei bine, asta explica visele mele cu armăsarul sălbatic, am socotit eu. Locul în care mă mușcase de gât zvâcnea slab. Și unde mă adusesese Jamie? Într-un grajd. Regele Irlandei, într-adevăr.

Mi-a strâns ușor mâinile.

– M-am gândit că forța dorinței mele trebuie să te trezească neapărat. Și ai venit...

A tăcut și m-a privit cu ochi blânzi și înnegurați.

– Iisuse, Claire, erai așa de frumoasă acolo, pe scară, cu părul pe umeri și cu umbra trupului în lumina ce venea din spatele tău...

A clătinat încet din cap.

– Chiar credeam că o să mor dacă nu te voi avea, a continuat el moale. Chiar atunci.

Am întins mâna și l-am mângâiat pe față, simțind asprimea bărbii în palmă.

– N-aș fi dorit să mori, i-am șoptit, aranjându-i o șuviță de păr după ureche.

Ne-am zâmbit, însă ceea ce a vrut el să adauge a fost întrerupt de nechezatul puternic al unuia dintre cai, urmat de bătaii din copite. Le stricam micul dejun.

Am coborât mâna, iar Jamie s-a aplecat pentru a-și ridica haina, care era pe jumătate îngropată în paie. Nu și-a pierdut echilibrul când a făcut asta, dar l-am văzut cum s-a crispat când sângele i-a ajuns brusc în cap.

– Ai băut mult noaptea trecută, nu? l-am întrebat, recunoscând simptomele.

El s-a îndreptat de spate și a icnit amuzat.

– Da, din plin, a răspuns cu tristețe. Poți să-ți dai seama de asta?

Până și o persoană cu o experiență mult mai redusă decât a mea și-ar fi putut da seama de la mare distanță de starea lui; lăsând deoparte semnele evidente că băuse mult, Jamie mirosea ca o distilerie.

– Asta nu ți-a afectat capacitatea de a juca, din câte văd, am spus eu cu tact. Ori și Phillip Wylie a fost în aceeași situație?

A părut surprins, dar și ușor ofensat.

– Doar nu-ți închipui că am fost beat criță când am jucat, nu? Mai ales că în cumpănă erau verighetele tale. Nu, asta s-a întâmplat după aceea – MacDonald a adus o sticlă de șampanie și una de whisky și a insistat să sărbătorim câștigurile așa cum se cuvenea.

– MacDonald? Donald MacDonald a jucat cu tine?

– Da, am făcut pereche cu el împotriva lui Wylie și a lui Stanhope.

Și-a scuturat haina, aruncând în aer fărâme de paie.

– N-aș putea spune ce fel de soldat a fost, dar omul are mână bună la whist, asta-i clar.

Când a pomenit de „mâna bună“, mi-am amintit ceva. El venise la ușa camerei în care dormeam, așa spusese; nu menționase că intrase acolo. Ori o făcuse, dar fusese prea copleșit de dorință și de băutură ca să-și mai aducă aminte? Iar eu, ametită de visele cu dorințele cailor, îmi imaginasem totul? Cu siguranță că nu, m-am gândit, dar am alungat senzația vagă de neliniște stârnită de această amintire, în favoarea altui cuvânt rostit de el.

– Ai spus câștiguri?

În încordarea de moment, cel mai important mi se păruse că nu-mi pierduse verighetele, însă mi-am dat seama cu întârziere că ele reprezentaseră doar mizele lui.

– Ce i-ai luat lui Phillip Wylie? I-am întrebat râzând. Nasturii de la haina brodată? Ori cataramele de argint de la pantofi?

Fața lui a căpătat o expresie ciudată când s-a uitat la mine.

– A, nu, a răspuns. I-am luat calul.

Mi-a pus haina lui pe umeri, m-a cuprins de talie cu un braț și m-a condus spre culoarul principal al grajdului, în fața boxelor.

Joshua intrase în liniște pe cealaltă ușă și muncea la capătul grajdului, cu silueta conturându-i-se în lumina care pătrundea pe ușile duble în timp ce împărțea fân la boxele de acolo. Când am ajuns lângă el, a ridicat ochii și a dat din cap în semn de salut, păstrând o expresie neutră și precaută când ne-a văzut desculți, cu hainele în dezordine și plini de paie. Chiar și

într-o casă care avea o stăpână oarbă, un sclav știa ce nu trebuia să vadă.

Nu era treaba lui, asta ne transmitea coborându-și privirea. Arăta aproape la fel de obosit ca mine, avea pleoapele grele și ochii injectați.

– Cum se simte? l-a întrebat Jamie, făcând un semn cu bărbia spre boxă.

Joshua s-a înviorat puțin auzind întrebarea și a lăsat jos furca.

– A, e foarte bine, a răspuns cu un aer satisfăcut. Un flăcău pe cinste, Lucas al domnului Wylie.

– Chiar așa, l-a aprobat Jamie. Doar că acum este al meu.

– E al dumneavoastră?

Rămas cu gura căscată, Joshua s-a holbat la Jamie.

– E-al meu.

Jamie s-a apropiat de parapet și a întins mâna pentru a-l scărpinga între urechi pe armăsarul masiv, foarte preocupat acum să-și mănânce fânul din iesle.

– *Seas*, a murmurat el către cal. *Cianmar a tha thu, a ghille mhoir?* ³

L-am urmărit pe Jamie, privind peste brațul lui spre cal, care și-a înălțat capul o clipă, ne-a privit cu un ochi blând, și-a azvârlit coama ca un vâl de pe față și apoi și-a văzut de fânul lui cu mare hotărâre.

– O creatură minunată, nu crezi? a zis Jamie, admirându-l pe Lucas cu o expresie meditativă.

– Da, sigur, așa e, dar...

Admirația mea era considerabil afectată de disperare. Dacă Jamie

hotărâse să-și răzbune mândria în dauna lui Wylie, reușise cu brio. În ciuda faptului că eram supărată pe Wylie, nu mi-am putut împiedica un sentiment de regret gândindu-mă cum resimțea el acum pierderea magnificului frizian.

– Dar ce? Englezoaico?

– Păi, cum să spun...

Mi-am căutat cu stângăcie cuvintele. Mi-ar fi venit greu să spun că îmi părea rău pentru Phillip Wylie, date fiind condițiile.

– Doar că... în fine, ce vrei să faci cu el?

Până și eu înțelegeam că pentru Lucas era total nepotrivit să trăiască la Fraser's Ridge. Gândul de a-l pune la plug sau a-l înhăma la căruță mi se părea un sacrilegiu și, deși presupuneam că Jamie l-ar putea folosi pentru călărie...

M-am încruntat cuprinsă de îndoieli, imaginându-mi drumurile mlăștinoase și stâncoase care ar putea amenința picioarele acelea frumos formate și copitele lucioase; dar și crengile joase și tufișurile care s-ar agăța de coama și de coada lui. Gideon-mâncătorul-de-oameni era de o mie de ori mai potrivit pentru un asemenea mediu aspru.

– Oh, nu vreau să-l păstrez, m-a liniștit Jamie, apoi s-a uitat la cal și a oftat plin de regret. Deși tare aș vrea să-l am. Dar ai dreptate, nu-și are locul la Ridge. Nu, vreau să-l vând.

– Foarte bine.

M-am simțit ușurată auzind asta. Fără îndoială că Wylie îl va răscumpăra pe Lucas, indiferent de preț. Gândul mi s-a părut liniștitor. Și sigur că noi ne puteam sluji de acei bani.

Cât discutaseam cu Jamie, Joshua plecase. Acum reapăruse în ușă, cu un sac de grăunțe pe umăr. Însă expresia letargică de mai devreme dispăruse; avea ochii tot injectați, dar părea agitat și oarecum alarmat.

– Doamnă Claire, a spus el. Vă cer iertare, doamnă, dar adineauri m-am întâlnit cu Teresa lângă hambar și mi-a zis că e ceva rău cu Betty. Mă gândeam că poate ați vrea să știți.

SÂNGE ÎN POD

Camera din pod arăta precum scena unei crime, și încă una brutală, ca să spun adevărul. Betty se zbătea pe podea lângă patul ei răsturnat, cu genunchii trași la piept și cu pumnii strânși apăsându-și abdomenul, cu muselina cămășii sfârtecată și îmbibată de sânge. Fentiman era pe podea alături de ea, părând un pitic față de masivitatea ei, luptându-se cu trupul cuprins de convulsii, fiind aproape la fel de mânjit de sânge.

Soarele răsărise de mult și lumina lui pătrundea prin ferestrele minuscule în dâre sclipitoare care cădeau peste unele părți din acel haos, lăsând restul într-o confuzie de umbre. Paturile fuseseră împinse deoparte și răsturnate, așternuturile zăceau grămadă, pantofi uzați și obiecte de îmbrăcăminte erau împrăștiate ca niște resturi printre petele de sânge proaspăt de pe podeaua din lemn.

Am traversat în goană podul, dar, înainte de a ajunge la ea, Betty a tușit gros și gălgâitor, iar sângele i-a țâșnit pe gură și pe nas. S-a arcuit, s-a încovoiat, s-a îndoit din nou și... a rămas nemișcată.

Am căzut în genunchi lângă ea, deși mi-a fost limpede că membrele i se relaxaseră în acea neclintire finală din care nu mai exista nicio speranță de întoarcere. I-am ridicat capul și mi-am apăsât degetele sub maxilarul ei. Dăduse ochii peste cap, lăsând la vedere doar albul lor. Nu mai respira și nici nu prezenta vreun semn de puls pe gâtul lipicios.

Judecând după sângele care se scursese pe toată podeaua, probabil că în corpul ei rămăsese foarte puțin. Avea buzele vinete, iar pielea căpătase o culoare cenușie. Fentiman a îngenuncheat în spatele ei, fără perucă și palid, cu brațele descărnate încă strânse în jurul torsului ei masiv, ținând corpul moale pe jumătate deasupra podelei.

Am observat că Fentiman era în cămașă de noapte, cu o pereche de pantaloni din satin albastru trasă în grabă pe sub ea. Aerul duhnea a sânge, a bilă și a fecale, iar el era mânjit cu toate acestea. A ridicat privirea spre mine, deși nu părea să mă recunoască, pentru că ochii lui erau lipsiți de orice expresie din cauza șocului.

– Domnule doctor Fentiman.

Am vorbit încet; după ce zgomotul produs de zbatere încetase, în pod se lăsase acea tăcere absolută care apare deseori după moartea cuiva; am socotit că ar fi fost un sacrilegiu să o tulbur.

Doctorul a clipit și a mișcat puțin buzele, dar părea că nu știe cum să răspundă. Nu s-a mișcat, deși balta tot mai întinsă de sânge îi udase genunchii pantalonilor. Am pus o mână pe umărul lui; avea oase ca de pasăre. Încremenise nevrând să dea crezare realității. Cunoșteam sentimentul; e îngrozitor să pierzi un pacient pentru care ai luptat – toți doctorii o știu.

– Ați făcut tot ce se putea, am rostit la fel de încet și am sporit strânsoarea. Nu e vina dumneavoastră.

Ceea ce se petrecuse în ziua dinainte nu prezenta importanță. Îmi era coleg și îi datoram iertarea care îmi stătea în putere să i-o ofer.

Și-a umezit buzele uscate și a dat o dată din cap, apoi s-a aplecat pentru a așeza cadavrul pe podea. O dâră de lumină i-a căzut pe creștet, strălucind printre firele rare și țepoase ale părului cărunt, tuns scurt, iar oasele capului mi s-au părut subțiri și fragile. Dintr-odată părea cu totul fragil și m-a lăsat să îl ajut să se ridice în picioare fără să protesteze.

Încă ținându-l de braț, m-am întors la auzul unui geamăt slab. Câteva slave se ghemuiseră în colțul umbrat al încăperii, cu fețele posomorâte și agitându-și mâinile de durere, întunecate pe fundalul albicios al cămășilor de muselină. Am auzit voci de bărbați pe scară, înfundate și îngrijorate. L-am auzit pe Jamie vorbind cu glas reținut și calm, explicând.

– Gussie? m-am adresat femeilor din colț cu primul nume care mi-a venit în minte.

Grupul de slave a rămas unit un moment, apoi s-a desfăcut cu greu, iar Gussie s-a desprins din el. O fată ca un fluturaș, cu pielea de un cafeniu-deschis, din Jamaica, arătând și mai mică sub turbanul albastru din stambă.

– Da, doamnă.

A rămas cu ochii îndreptați spre mine, ferindu-și privirea de trupul inert de pe podea.

– Îl conduc jos pe doctorul Fentiman. O să aduc câțiva bărbați pentru a... a se ocupa de Betty. Asta...

Am arătat cu un semn scurt spre dezordinea de pe podea, iar ea a încuviințat, încă în stare de șoc, dar ușurată că avea ceva de care să se

ocupe.

– Da, doamnă. Facem asta repede.

A șovăit, a făcut ochii roată prin încăpere, apoi s-a uitat iar la mine.

– Doamnă...

– Da.

– Trebuie ducă cineva – spună la fata Phaedre ce-i cu Betty. Spuneți dumneavoastră?

– Da, am răspuns, nedumerită. Sigur. Dar...

– Asta Betty e mama la fată, mi-a explicat Gussie, dându-și seama că nu înțelesesem, după care a înghițit în sec și lacrimi i-au apărut în ochii căprui și blânzi. Cineva – pot merge eu, doamnă? Pot merge spun la ea?

– Te rog, am spus și m-am retras, făcându-i semn să plece.

A trecut în vârful picioarelor pe lângă moartă și a țâșnit pe ușă, cu tălpile lipăind pe podea.

Doctorul Fentiman începuse să-și revină din starea de șoc. S-a îndepărtat de mine și s-a aplecat spre podea, cu gesturi vagi, ca și cum ar fi încercat să pipăie ceva. Am văzut că trusa lui medicală se răsturnase în timpul zbaterii; sticlutele și instrumentele erau împrăștiate pe podea, un amestec de metal și cioburi de sticlă.

Dar până să reușească el să-și recupereze trusa, pe scară s-a produs agitație, iar în cameră a intrat Duncan, urmat de Jamie. Am observat cu oarecare interes că Duncan încă purta veșmintele de nuntă, mai puțin haina și vesta. M-am întrebat dacă apucase să se culce.

M-a salutat din cap, dar și-a îndreptat imediat ochii spre Betty, care zăcea pe podea, cu cămașa mototolită și îmbibată de sânge și cu picioarele depărtate. Un sân îi alunecase prin țesătura sfâșiată și atârna greu și moale ca o desagă pe jumătate plină cu mâncare. Duncan a clipit iute de câteva ori, apoi și-a trecut dosul mâinii peste mustață și a inspirat adânc. S-a aplecat, a luat o pilotă și a așezat-o delicat peste cadavru.

– *MacDubh*, ajută-mă, a spus el.

Înțelegând ce voia Duncan, Jamie s-a aplecat și a ridicat femeia moartă în brațe. Duncan s-a îndreptat de spate și s-a întors spre femeile din colț.

– Nu vă speriați, le-a spus el încet. Mă voi ocupa eu de ea.

Am sesizat o notă neobișnuită de autoritate în vocea lui, ceea ce m-a făcut să înțeleg că, în ciuda modestiei lui înnăscute, acceptase faptul că era stăpân.

Bărbații au ieșit cu povara, și l-am auzit pe doctorul Fentiman oftând din rărunchi. Am avut senzația că toată lumea din pod a suspinat odată cu el; atmosfera era încărcată de duhoare și de durere, însă șocul produs de moartea violentă se stingea.

– Lăsați-o, i-am spus lui Fentiman când l-am văzut că încearcă din nou să culeagă o sticlă de pe podea. Se ocupă femeile de asta.

Fără să mai aștept răspunsul lui, l-am apucat ferm de cot și l-am condus pe ușă și în jos, pe trepte.

Lumea se trezise; am auzit zgomotele produse de veselă în sufragerie și am simțit miros slab de cârnați. În starea în care era, nu-l puteam duce pe Fentiman în camerele aglomerate și nici în dormitoare; fără îndoială că împărțea o cameră cu alți bărbați, dintre care unul sigur era încă în pat. Cum nu mi-a venit o idee mai bună, l-am dus afară, oprindu-mă ca să iau

mantia unei servitoare din cuierul de lângă ușă și să i-o înfășor în jurul umerilor.

Așadar, Betty era – sau fusese – mama lui Phaedre. Nu o cunoscusem bine pe Betty, dar o știam pe Phaedre și am simțit un nod în gât de tristețe. Deocamdată nu puteam face nimic pentru ea, dar probabil că îl puteam ajuta pe doctor.

Mut de șoc, m-a urmat supus când l-am condus pe o alee laterală din apropierea peluzelor, ferită de ochii lumii de mausoleul din marmură albă al lui Hector Cameron și de tufișurile dese de tisă ornamentală. Lângă râu era o bancă din piatră, pe jumătate ascunsă de o salcie plângătoare. Mă îndoiam că la acea oră matinală putea să fie ocupată de cineva.

Nu am găsit pe nimeni, însă pe bancă se aflau două cupe de vin, pătate cu roșu de reziduuri, rămășițe abandonate după festivitățile nopții. M-am întrebat în treacăt dacă cineva avusese acolo o întâlnire romantică și mi-am amintit brusc de întâlnirea mea de la miezul nopții. La naiba, încă nu știam cu certitudine cine era posesorul acelor mâini!

Înlăturând întrebarea sâcâitoare odată cu paharele de vin, m-am așezat și i-am făcut semn doctorului Fentiman să vină lângă mine. Era frig, dar banca era la soare și am simțit căldura razelor lui liniștitoare pe față. Doctorul arăta mai bine datorită aerului proaspăt; urme de culoare reapăruseră pe obrajii lui, iar nasul își recăpătase nuanța rozalie obișnuită.

– Vă simțiți puțin mai bine?

A dat din cap și a strâns mai bine mantia în jurul umerilor înguști.

– Da, mulțumesc, doamnă Fraser.

– A fost destul de șocant, nu? l-am întrebat, folosind cel mai înțelegător ton de care eram în stare.

A închis ochii și a clătinat scurt din cap.

– Șocat... da, foarte șocat, a mormăit el. N-aș fi...

Glasul i s-a stins și l-am lăsat să stea liniștit un moment. Trebuia să vorbească despre asta, dar era preferabil să îl las s-o facă în ritmul lui.

– Ați fost amabil că ați venit atât de repede, am zis după o vreme. Am înțeles că v-au trezit. Starea ei se agravase?

– Da. Seara trecută, după ce i-am luat sânge, aș fi putut jura că era pe cale să-și revină.

Și-a frecat fața cu ambele mâini și a clipit din ochii injectați.

– Majordomul m-a trezit înaintea zorilor, dar am găsit-o plângându-se de dureri ale măruntaielor. I-am luat sânge din nou, apoi i-am administrat un clistir, dar în zadar.

– Un clistir? am murmurat eu.

Asta însemna o clismă purgativă; un remediu preferat în acele vremuri. Unele erau inofensive; altele, de-a dreptul corosive.

– O tinctură de Nicotiana, mi-a explicat el, despre care știu că dă rezultate excelente în cele mai multe cazuri de dispepsie.

Am scos un sunet evaziv drept răspuns. Nicotiana era tutunul; am presupus că o astfel de soluție concentrată, administrată rectal, ar rezolva imediat problema oxiurilor, dar nu credeam că ar face bine cuiva în caz de indigestie. Totuși, nici nu ar produce o sângerare atât de abundentă.

– O cantitate extraordinar de mare de sânge, am spus eu, așezându-mi coatele pe genunchi și rezemându-mi bărbia în palme. Nu cred că am văzut vreodată așa ceva.

Era adevărat. Am devenit curioasă și, analizând în minte câteva posibilități, nu am găsit niciun diagnostic care să se potrivească.

– Nu.

Pe obrajii pământii ai doctorului Fentiman au început să apară puncte roșietice.

– Eu... dacă aș fi crezut că...

M-am aplecat spre el și am pus o mână pe brațul lui în semn de consolare.

– Sunt convinsă că ați făcut tot ce se putea, am zis. Nu sângea deloc pe gură când ați văzut-o seara trecută, așa e?

A clătinat din cap și s-a strâns mai bine sub mantie.

– Nu. Totuși, mă simt vinovat, chiar mă simt.

– Așa se întâmplă, am spus cu tristețe. Întotdeauna există sentimentul că s-ar fi putut face mai mult.

A sesizat profunzimea sentimentului în vocea mea și s-a întors spre mine, privindu-mă surprins. Încordarea i-a mai scăzut și culoarea roșiatică a început să-i dispară din obraji.

– Aveți... o înțelegere extraordinar de umană, doamnă Fraser.

I-am zâmbit fără să spun nimic. Chiar dacă era impostor, ignorant, arogant și bețiv, venise imediat când fusese chemat și luptase pentru

pacienta lui potrivit priceperii pe care o avea. După părerea mea, asta îl făcea doctor, astfel că merita să fie compătimit.

După un moment, a pus o mână peste a mea. Am rămas tăcuți, urmărind apa râului curgând, cafenie și tulbure de aluviuni. Banca de piatră era rece și adierea de dimineață continua să își strecoare degetele înghețate pe sub cămașa mea, dar eram prea preocupată ca să iau în seamă asemenea neplăceri mărunte. Am simțit mirosul de sânge uscat de pe hainele lui și am revăzut scena din pod. Din ce cauză murise femeia aceea?

L-am îndemnat ușor să vorbească și i-am pus întrebări pline de tact, aflând amănuntele pe care le reținuse, dar ele nu mi-au fost de mare folos. Nu prea avea spirit de observație, iar ora matinală și întunericul din pod nu îl ajutaseră. Însă tot vorbind, a început să se poarte mai deschis, eliberându-se de acel sentiment de eșec personal care este deseori prețul pe care îl plătește medicul curant.

– Sper că doamna Cameron – adică doamna Innes – nu va socoti că i-am trădat ospitalitatea, a spus el îngrijorat.

Mi s-a părut un mod foarte ciudat de a se exprima. Pe de altă parte... Betty *fusesse* proprietatea Jocastei. Am presupus că dincolo de orice sentiment de eșec personal, doctorul Fentiman se gândea la posibilitatea ca Jocasta să-l învinuiască de faptul că nu împiedicase moartea lui Betty și să încerce să-i ceară daune.

– Sunt convinsă că va înțelege că ați făcut tot ce se putea, am rostit pe un ton liniștitor. Dacă doriți, îi voi spune eu asta.

– Scumpă doamnă. Doctorul Fentiman mi-a strâns mâna cu recunoștință. Sunteți amabilă pe cât sunteți de frumoasă.

– Așa socotiți, domnule doctor?

O voce rece de bărbat s-a auzit în spatele meu și am tresărit, dând drumul mâinii doctorului Fentiman de parcă ar fi fost un fir electric de mare tensiune. M-am răsucit pe bancă și l-a văzut pe Phillip Wylie rezemându-se de trunchiul salciei, cu o expresie sardonică.

– Trebuie să spun că „amabilă” nu-i primul cuvânt care să-ți vină în minte. Poate „indecentă”. Dar mai curând „destrăbălată”. Dar „frumoasă”, da, de acord.

M-a măsurat din cap până în picioare cu o insolență pe care aș fi socotit-o de-a dreptul condamabilă – dacă nu mi-aș fi dat seama brusc că eu și doctorul Fentiman stăteam mână în mână în ceea ce putea fi numită o stare compromițătoare a ținutei, amândoi fiind încă în straietele de dormit.

M-am ridicat, strângându-mi halatul cu mare demnitate. Ochii lui erau ațintiți asupra sânilor mei – cu o expresie atotștiutoare? m-am întrebat. Mi-am încrucișat brațele sub sâni, săltându-i sfidător.

– Domnule Wylie, ați depășit măsura, am spus cât de glacial am putut.

A râs, dar nu ca și cum ar fi socotit că situația era amuzantă.

– Am depășit măsura? Nu cumva ați uitat ceva, doamnă Fraser? Cum ar fi rochia? Nu găsiți că e cam frig pentru a fi îmbrăcată astfel? Ori îmbrățișările domnului doctor vă încălzesc îndeajuns?

La fel de șocat de apariția lui Wylie, doctorul Fentiman se ridicase și el în picioare și, cu obrajii împurpurați de iritare, a pășit în fața mea.

– Cum de îndrăzniți, domnule? Cum de aveți impertinența de a-i vorbi astfel unei doamne? Domnule, dacă aș avea o armă la mine, v-aș provoca imediat la duel, v-o jur!

Până atunci, Wylie se holbase îndrăzneț la mine. Auzind acestea, și-a

mutat privirea spre Fentiman și a văzut sângele de pe picioarele și pantalonii doctorului. Privirea lui nerușinată a devenit șovăitoare.

– A... ați pățit ceva, domnule?

– Nu e treaba dumneavoastră, vă asigur.

Îndreptându-se de spate, Fentiman s-a înfoiat ca un cocoș de luptă. Mi-a oferit brațul, cu un gest maiestuos.

– Veniți, doamnă Fraser. Nu trebuie să vă expuneți glumelor insultătoare ale acestui filfizon, a rostit el uitându-se urât la Wylie cu ochii injectați. Îngăduiți-mi să vă conduc la soțul dumneavoastră.

Fața lui Wylie a suferit o transformare bruscă la auzul cuvântului „filfizon” și a căpătat o nuanță roșie, intensă și neplăcută. Fiind foarte devreme, nu era nici machiat, nici pudrat, iar petele roșietice provocate de furie ieșeau în evidență ca o iritație pe fața lui albă. Părea că se umflă vizibil, ca un broscoi înfuriat.

Îmi venea să râd isteric, dar m-am abținut cu noblețe. Mușcându-mi buza, am acceptat brațul întins al doctorului. S-a atins destul de tare de umărul meu, dar s-a răsucit pe călcâiele desculțe și m-a condus de acolo cu demnitatea unui comandant de brigadă.

Privind peste umăr, l-am văzut pe Wylie sub salcie, uitându-se după noi. Am ridicat o mână și am fluturat-o în semn de adio. Verigheta de aur a sclipit în lumină și l-am văzut crispându-se.

– Sper că vom ajunge la vreme pentru micul dejun, a spus binedispus doctorul Fentiman. Cred că mi-a revenit pofta de mâncare.

SUSPICIUNE

Oaspeții au început să plece după micul dejun. Jocasta și Duncan stăteau împreună pe terasă, imaginea unei perechi fericite și unite, luându-și la revedere de la fiecare, în vreme ce un șir de trăsură și căruțe înaintau încet pe drum. Oamenii din josul râului așteptau pe chei, femeile schimbau în ultima clipă rețete și mici bârfe, în timp ce gentlemanii își aprindeau pipele și se scărpinau, ușurați de hainele și de perucile incomode. Slujitorii lor, toți arătând la capătul puterilor, stăteau cu gurile căscate și își țineau ochii înroșiți pe legăturile de bagaje.

– Pari obosită, mamă.

Și Bree arăta obosită; ea și Roger rămăseseră treji până târziu. Din hainele ei se înălța un miros slab de camfor.

– Nu-mi explic de ce, am răspuns, înăbușindu-mi un căscat. Cum se simte Jemmy în dimineața asta?

– Încă respiră greoi, a zis ea, dar nu are febră. Și-a mâncat terciul la micul

dejun și e...

Am ascultat și am dat din cap mecanic și am plecat cu ea să-l consult pe Jemmy, care era neastâmpărat și vesel, chiar dacă îi curgea nasul, totul, într-o amețală ușoară de confuzie și epuizare. Asta mi-a amintit de senzația pe care o aveam din când în când în timpul zborurilor între America și Anglia. Efect al decalajului orar, așa i se spunea; o senzație bizară, erai conștient și lucid, totuși nu ancorat ferm în propriul corp.

Fata pe nume Gussie îl supraveghea pe Jemmy; era palidă la față și avea ochii injectați ca toți ceilalți de pe domeniu, dar mi s-a părut că aerul ei de suferință surdă era mai curând urmarea stării emoționale decât a mahmurelii. Toți sclavii fuseseră afectați de moartea lui Betty; au făcut curățenie după festivitățile de nuntă într-o tăcere aproape deplină, posomorâți.

– Tu te simți bine? am întrebat-o pe Gussie după ce i-am terminat de examinat urechile și gâtul lui Jemmy.

A părut șocată, apoi derutată; m-am întrebat dacă îi mai adresase cineva o astfel de întrebare până atunci.

– A... Ah, da, doamnă. Sigur.

Și-a netezit șorțul cu ambele mâini, vizibil agitată sub privirea mea cercetătoare.

– Bine. Atunci, mă duc să o văd pe Phaedre.

Mă întorsesem în casă cu doctorul Fentiman și îl lăsasem în grija lui Ulysses, pentru a fi hrănit și aranjat. Apoi pornisem să o găesc pe Phaedre, îngăduindu-mi totuși un răgaz ca să mă spăl și să îmi schimb hainele – pentru că nu voiam să apar în fața ei mânjită de sângele mamei sale.

O găsisem în camera lui Ulysses, stând mută și șocată pe un scaun și lustruind argintăria, având alături un pahar mare cu brandy, neatins. Cu ea era încă o sclavă, Teresa; ea a oftat scurt, ușurată, când mi-am făcut apariția, și a venit să mă întâmpine.

– Nu se simte prea bine, a murmurat Teresa, scuturând din cap și aruncând o privire în spate, către cea pe care trebuia să o supravegheze. N-a scos o vorbă și n-a vărsat o lacrimă.

Fața frumoasă a lui Phaedre părea sculptată din lemnul unui pom fructifer; în mod obișnuit de culoarea scorțișoarei, tenul ei se decolorase, devenind de un cafeniu palid, lemnos, iar ochii ei priveau fix prin ușa deschisă a camării, către peretele alb de afară.

Am pus o mână pe umărul ei; era cald, dar atât de neclintit, încât ar fi putut să fie o piatră scaldată de soare.

– Îmi pare rău, i-am spus încet. Foarte rău. Doctorul Fentiman a mers la ea; a făcut tot ce se putea.

Era adevărat; nu avea niciun rost să-mi exprim părerea despre priceperea lui – în orice caz, acum nu prezenta nicio importanță.

Nicio reacție. Respira; am văzut ridicarea și coborârea ușoară a sânilor, dar atât.

Mi-am mușcat buza, încercând să mă gândesc la ceva sau la cineva care ar putea să-i ofere alinare. Jocasta? Dar știa Jocasta despre moartea lui Betty? Duncan știa, desigur, dar probabil că preferase să nu-i spună decât după plecarea oaspeților.

– Preotul, am spus, ideea venindu-mi pe neașteptate. Vrei ca părintele LeClerc să... să o binecuvânteze pe mama ta?

Mi-am dat seama că era prea târziu pentru cuminecătură – presupunând că Phaedre știa ce însemna asta –, dar aveam convingerea că pe preot nu l-ar fi deranjat să-i ofere cât de cât alinare. Încă nu plecase. Îl văzusem în sufragerie cu câteva momente mai devreme, golind un platou cu carne de porc având drept garnitură ouă prăjite și sos.

Am simțit sub palmă un tremurat slab. Fața neclintită și frumoasă s-a întors spre mine și i-am văzut ochii opaci.

– La ce bun? a șoptit ea.

– Păi... în fine...

Tulburată, am căutat un răspuns, dar ea deja se întorsese cu spatele, privind spre o pată de pe lemnul mesei.

În cele din urmă, i-am administrat o mică doză de laudanum – o ironie pe care m-am silit să o ignor – și i-am cerut Teresei să o culce în patul în care dormea de obicei, în odaia de lângă budoarul Jocastei.

Acum am deschis ușa odăii ca să văd cum se simțea. Încăperea mică nu avea ferestre și era întunecată, mirosea a scrobeală și a păr ars, dar și a parfum floral de la apa de toaletă pe care o folosea Jocasta. Într-o parte se aflau un dulap uriaș și șifonierul, iar în cealaltă, o măsuță de toaletă. În colțul îndepărtat era un paravan pliant, iar înapoia acestuia se găsea patul îngust al lui Phaedre.

I-am auzit răsuflarea, rară și adâncă, și m-am liniștit. Am pășit încet prin camera întunecoasă și am tras paravanul puțin; Phaedre dormea pe o parte, întoarsă cu spatele, ghemuită și cu genunchii strânși la piept.

Bree venise după mine; s-a uitat peste umărul meu și i-am simțit răsuflarea caldă în ureche. Am făcut un gest scurt, arătând că totul era în regulă, și am tras paravanul la loc.

Chiar în ușa budoarului, Brianna s-a oprit. S-a întors brusc spre mine, m-a îmbrățișat și m-a strâns cu ferocitate. În camera luminată de dincolo, Jemmy i-a simțit lipsa și a început să țipe:

– Mama! Ma! MA-MA!

M-am gândit că ar fi trebuit să mănânc ceva, dar cum mirosul din pod și parfumul apei de toaletă încă stăruiau în sinusurile mele, nu aveam deloc poftă de mâncare. Câțiva oaspeți încă zăboveau în sufragerie; prieteni mai apropiați ai Jocastei, aceștia aveau să mai stea acolo o zi sau două. I-am salutat cu o mișcare din cap și le-am zâmbit, dar nu am luat în seamă invitațiile de a mă alătura lor, preferând să mă îndrept spre scara care ducea la etaj.

Dormitorul era pustiu, saltelele de pe jos fuseseră scoase și ferestrele stăteau deschise pentru a aerisi încăperea. Sclavele curățaseră căminul, iar încăperea era rece, dar binecuvântat de tăcută.

Mantia mea atârna în dulap. M-am întins în pat, pe salteaua goală, m-am învelit cu mantia și am adormit instantaneu.

M-am trezit cu puțin înainte de apusul soarelui, ruptă de foame și având senzații amestecate de siguranță și de neliniște. Am înțeles imediat de unde provenea siguranța; mirosul de sânge și de flori fusese înlocuit de unul de săpun de ras și de pânză încălzită de un trup, iar lumina aurie care pătrundea pe fereastră cădea pe perna de alături, unde un fir de păr auriu-roșcat sclipea în adâncitura lăsată de capul cuiva. Jamie venise și dormise lângă mine.

Parcă la îndemnul meu, ușa s-a deschis, iar el mi-a zâmbit. Bărbierit,

pieptănat, îmbrăcat în haine curate și cu ochii limpezi, părea să fi alungat orice urmă a nopții dinainte – mai puțin expresia feței atunci când s-a uitat la mine. Arătam șleampătă și neîngrijită, în contrast vădit cu noua lui înfățișare, așa că expresia de tandrețe din ochii lui m-a încălzit, în ciuda aerului rece din cameră.

– În sfârșit, te-ai trezit. Ai dormit bine, englezoaico?

– Ca un mort, am răspuns mecanic și am simțit o mică tresărire lăuntrică în momentul când am rostit aceste cuvinte.

El a observat și a venit imediat să se așeze pe pat, lângă mine.

– Ce s-a întâmplat? Ai avut vreun vis urât, englezoaico?

– Nu tocmai, am spus încet.

În realitate, nu-mi aminteam să fi visat. Și totuși, mintea mea părea să fi funcționat în continuare în umbrele inconștientului, luând notițe și făcând deducții. Stârnită acum de cuvântul „mort”, mintea îmi prezenta concluziile ei, lucru care explica starea de neliniște cu care mă trezisem.

– Femeia aceea, Betty. Au îngropat-o deja?

– Nu. Au spălat cadavrul și l-au dus într-un șopron, dar Jocasta a dorit să aștepte până mâine-dimineață pentru a o îngropa, ca să nu-i deranjeze pe oaspeți. Unii dintre ei rămân peste noapte.

S-a încruntat ușor uitându-se la mine.

– De ce?

Mi-am trecut o mână peste față, nu ca să mă dezmeticesc, ci ca să-mi adun gândurile.

– E ceva în neregulă. În legătură cu moartea ei, vreau să zic.

– În neregulă... cum adică? a întrebat el ridicând o sprânceană. Sigur, a fost o moarte îngrozitoare, dar nu la asta te referi, nu?

– Nu.

Mi-am simțit mâinile reci, așa că le-am întins mecanic spre ale lui, iar el le-a luat și mi-a încălzit degetele.

– Vreau să zic... nu cred că a fost o moarte naturală. Cred că a ucis-o cineva.

Odată cuvinte, ele au persistat reci și clare în aerul dintre noi.

S-a încruntat mai tare și a strâns puțin din buze, reflectând. Însă eu am observat că nu respingea ideea din capul locului, iar asta mi-a întărit convingerea.

– Cine? a întrebat el într-un târziu. Și ești sigură de asta, englezoaico?

– N-am habar. Și nu pot fi sigură pe deplin, am recunoscut. Doar că...

Am șovăit, iar el m-a strâns de o mână în semn de încurajare.

– Jamie, am fost asistentă medicală, medic, vindecătoare, și asta multă vreme. Am văzut o groază de oameni murind, din tot felul de cauze. Nu pot exprima în cuvinte despre ce este vorba acum, dar, după ce m-am mai gândit, știu – așa cred – că e ceva anapoda, am încheiat eu, cu glas moale.

Lumina se topea; umbrele coborau dinspre colțurile încăperii și, pe neașteptate, am început să tremur și l-am prins de mâini.

– Am înțeles, a spus el încet. Dar nu există o posibilitate de a stabili cu

siguranță, nu?

Fereastra era încă întredeschisă; perdeaua s-a umflat brusc, împinsă în cameră de o rafală de vânt, și am simțit perișorii de pe brațe ridicându-se de frig.

– Ar putea exista, am răspuns.

SEARA DE DUPĂ O ZI GREA 4

Dependința în care duseseră cadavrul era destul de departe de casă – o mică magazie de unelte aflată dincolo de grădina bucătăriei. Luna în scădere coborâse pe cer, însă răspândea suficientă lumină pentru a vedea poteca pavată cu cărămizi care trecea prin grădină; pomii fructiferi pe spalieri își întindeau crengile negre ca niște picioare de păianjen pe ziduri. Cineva făcuse o groapă; am simțit mirosul umed și rece de pământ răscolit și, fără să vreau, m-am scuturat gândindu-mă la viermi și la mușegai.

Jamie m-a simțit și mi-a pus ușor mâna pe spate.

– Ești bine, englezoaico? a întrebat în șoaptă.

– Da.

L-am prins de cealaltă mână ca să capăt mai mult curaj. Nu credeam că o vor îngropa pe Betty în grădina bucătăriei; săpătura trebuie să fi fost pentru ceva mai prozaic, precum un strat de ceapă sau unul de mazăre

timpurie. Gândul m-a liniștit, dar îmi simțeam pielea rece și subțire, înfiorată de teamă.

Chiar și Jamie era departe de a fi relaxat, deși părea calm, ca de obicei. Moartea nu îi era necunoscută și nu se prea temea de ea. Însă el era deopotrivă catolic și celt, nutrea o convingere puternică despre o altă lume, nevăzută, aflată dincolo de dezintegrarea trupului. Credea implicit în *tannasgeach* – în spirite – și nu dorea să întâlnească unul. Cu toate acestea, dacă eu eram hotărâtă, el avea să înfrunte lumea subpământeană de dragul meu; m-a strâns tare de mână și nu mi-a dat drumul.

Drept răspuns, l-am strâns și eu de mână, arătându-mă profund recunoscătoare pentru prezența lui. Dincolo de întrebarea îndoielnică despre ce-ar crede fantoma lui Betty în legătură cu planul meu de acțiune, știam că ideea de mutilare deliberată îl tulbura profund, oricât de convins ar fi fost el, ca ființă inteligentă, că un trup lipsit de suflet nu era decât țărână.

– Să vezi oameni hăcuiți pe câmpul de bătălie e una, spusese el la începutul serii, încă discutând în contradictoriu cu mine. Asta înseamnă războiul și e onorabil, indiferent cât de crud ar părea. Dar să iei un cuțit și, cu sânge-rece, să tai în bucăți o femeie nevinovată...

Se uitase la mine posomorât, tulburat de gânduri.

– Ești sigură că vrei să faci asta, Claire?

– Da, sunt sigură, îi răspusesem, cu ochii ațintiți la conținutul genții pe care o pregăteam. Un rulou mare de pânză, care să absoarbă fluidele, mici borcane pentru mostre de organe, cel mai mare fierăstrău pentru oase, două bisturie, o foarfecă mare, cu lame puternice și bine ascuțite, un cuțit ascuțit, împrumutat de la bucătărie... o adunătură cu aspect sinistru, fără îndoială. Am înfășurat foarfeca într-un prosop pentru a o

împiedica să zăngănească la contactul cu celelalte instrumente și am pus-o în geantă, cântărindu-mi atent cuvintele.

– Ascultă, spusese într-un târziu, ridicând ochii pentru a-i întâlni pe ai lui. Există ceva anapoda. Știu sigur asta. Iar dacă Betty a fost ucisă, atunci îi suntem datori să descoperim asta. Dacă ai fi ucis, nu ai vrea faci ceva tot ce poate pentru a dovedi asta? Ca să... ca să te răzbune?

Rămăsese nemișcat o vreme, îngustându-și ochii gânditor și uitându-se la mine. Apoi fața i se destinsese și dăduse aprobator din cap.

– Da, aș vrea, recunoscuse el încet.

Luase fierăstrăul pentru oase și se apucase să îl învelească într-o cârpă.

Nu mai protestase. Nu mă întrebasese din nou dacă eram convinsă. Spusese doar cu glas ferm că, dacă voiam să fac asta, va merge cu mine, și cu asta discuția se încheiase.

Cât despre certitudine, nu puteam băga mâna în foc. Aveam senzația de nestrămutat că era ceva în neregulă cu această moarte, însă eram mai puțin încrezătoare în privința cauzei ei, mai ales acum, când luna rece cobora pe cerul pustiu, iar vântul îmi mângâia obrajii cu degete de gheață.

Se putea ca Betty să fi murit accidental, nu din răutatea cuiva. Poate mă înșelam; poate fusese vorba de o simplă hemoragie a unui ulcer esofagian, explozia unui anevrism din gât ori altă ciudățenie fiziologică. Neobișnuit lucru, dar natural. De fapt, făceam asta doar pentru a încerca să-mi justific credința în propria putere de a pune diagnostice?

Vântul mi s-a strecurat sub mantie și a umflat-o, de aceea am strâns-o mai bine în jurul corpului, cu o mână, ca să nu îmi înțepenească spinarea. Nu. Nu era o moarte naturală, știam asta. N-aș fi putut spune *cum* de

știam asta, dar, din fericire, Jamie nu-mi pusese o asemenea întrebare.

Brusc mi-am amintit ceva; Joe Abernathy, cu un zâmbet jovial și provocator, vârând mâna într-o cutie de carton plină cu oase și spunând: „Vreau să văd dacă poți face asta cu un mort, Lady Jane.“

Puteam și o făcusem. Îmi întinsese un craniu, iar amintirea lui Geillis Duncan m-a înfiorat ca și cum prin vene mi-ar fi curs gheață lichidă.

– Claire, nu e nevoie să faci asta.

Jamie m-a strâns mai tare de mână.

– N-o să te socotesc lașă.

Glasul lui era moale și serios și abia l-am auzit din cauza vântului.

– O voi face, am spus și l-am simțit încuviințând din cap.

Așadar, lucrurile fuseseră lămurite; a dat drumul mâinii mele și a pornit înainte ca să deschidă poarta.

S-a oprit, iar eu, având deja ochii obișnuiți cu întunericul, am văzut conturul precis și clar al profilului său când a întors capul pentru a trage cu urechea. Felinarul orb pe care îl ducea mirosea a încins și a ulei, iar strălucirea slabă care scăpa prin fantele din pereții lui împrăștia pe pânza mantiei picături minuscule de lumină.

Am privit și eu în jur, apoi spre casă. Deși era târziu, câteva lumânări ardeau în salonul din spate, unde încă se desfășurau jocuri de cărți; am surprins un murmur slab, dar și un hohot brusc de râs când vântul și-a schimbat direcția. Etajul era aproape tot întunecat – mai puțin o fereastră pe care am recunoscut-o ca fiind a Jocastei.

– Mătușa ta e încă trează, i-am șoptit lui Jamie.

El s-a întors și s-a uitat spre casă.

– Nu, e Duncan, a spus el încet. La urma urmelor, mătușa nu are nevoie de lumină.

– Probabil că îi citește în pat, am sugerat, încercând să mai alung din solemnitatea misiunii noastre.

Jamie a scos un pufnet de râs, însă atmosfera apăsătoare s-a mai diminuat. A tras ivărul de la poartă și a împins-o; dincolo de ea era o beznă absolută. Am întors spatele luminilor prietenoase ale casei și am trecut de poartă, simțindu-mă oarecum ca Persefona pătrunzând în lumea subpământeană.

Jamie a închis poarta și mi-a întins felinarul.

– Ce faci? l-am întrebat, auzind foșnetul hainelor lui.

Lângă poartă era atât de întuneric, încât nu îl vedeam decât ca o pată întunecată, dar sunetul slab care a urmat mi-a indicat clar ce făcea.

– Ud stâlpii porții, mi-a răspuns în șoaptă, retrăgându-se și producând alte foșnete în timp ce își aranja ținuta. Dacă trebuie, atunci așa vom face, dar nu vreau să ne urmărească ceva când ne întoarcem în casă.

Am scos un pufnet înfundat de râs, dar nu am mai comentat când a insistat să repete ritualul la ușa șopronului. Chiar dacă era vorba doar de închipuirea mea, într-un fel sau altul, noaptea părea populată, ca și cum prin beznă s-ar fi mișcat lucruri nevăzute, murmurând mai slab decât vântul.

M-am simțit aproape ușurată când am pășit înăuntru, unde totul era neclintit, chiar dacă mirosurile morții se amestecau cu izul de rugină, de paie putrede și de mucegai de lemn. Am auzit un scârțâit slab când

oblonul felinarului a fost ridicat, iar o dâră orbitoare de lumină a ajuns în cotloanele șopronului.

Așezaseră sclava moartă pe o scândură pusă pe două capre, deja spălată și aranjată decent, înfășurată într-un lițoliu aspru din muselină. Alături de ea se aflau o pâine și o cană cu brandy. Un buchețel de ierburi uscate, răsucite grijuliu într-un nod, stătea pe lițoliu, puțin deasupra inimii moartei. Cine lăsase ierburile? m-am întrebat. Una dintre slave, cu siguranță. Jamie și-a făcut cruce văzând asta și s-a uitat la mine aproape acuzator.

– Aduce ghinion dacă atingi lucrurile menite mormântului.

– Sunt convinsă că aduce ghinion dacă le iei, l-am asigurat, vorbind cu glas scăzut, deși mi-am făcut cruce înainte de a lua buchețelul și a-l pune pe pământ, într-un colț al șopronului. Le așez la loc după ce termin.

– Hm... Englezoaico, așteaptă o clipă! N-o atinge încă!

A scotocit între faldurile mantiei și a scos o sticlură. A desfăcut dopul și, acoperind puțin gura sticlurii cu degetele, a turnat puțin lichid cu care a stropit cadavrul, murmurând iute o rugăciune în gaelică, pe care am recunoscut-o ca fiind o invocație către Sfântul Mihail pentru a ne apăra de demoni, de strigoi și de lucruri care umblă noaptea. Foarte util.

– E apă sfințită? l-am întrebat neîncrezătoare.

– Da, bineînțeles. Am luat-o de la părintele LeClerk.

A făcut semnul crucii deasupra moartei și a pus scurt mâna pe capul acoperit, după care, fără tragere de inimă, mi-a făcut semn să mă apuc de treabă.

Am luat un bisturiu din geantă și am descusut cu grijă giulgiul.

Adusesem un ac mare și ață cerată ca să cos la loc cavitatea toracică; cu puțin noroc, puteam reface și giulgiul suficient de bine, astfel încât nimeni să nu-și poată da seama de nimic.

Fața lui Betty era aproape de nerecunoscut, obrajii rotunzi i se înmuiaseră și se scofâlciseră, iar luciul slab al pielii negre se stinsese până la cenușiu, iar buzele și urechile deveniseră violacee. Asta îmi ușura sarcina; era limpede că aveam sub ochi doar o carcasă și nu femeia pe care o văzusem înainte. Acea femeie, dacă mai era în preajmă, nu va ridica obiecții, am socotit eu.

Jamie și-a făcut din nou cruce și a murmurat ceva în gaelică, după care a rămas nemișcat, ținând felinarul sus pentru ca eu să pot lucra la lumina lui. Aceasta îi proiecta umbra pe peretele șopronului, gigantică și bizară în pâlپâitul flăcării. Mi-am mutat ochii de la ea și am început să lucrez.

Autopsiile moderne, chiar oficiale și efectuate în condiții de igienă, sunt pur și simplu un măcel, iar a mea nu era cu nimic mai presus, ba era chiar mai rău, din lipsă de lumină, de apă și de instrumente specializate.

– Jamie, nu-i nevoie să te uiți, i-am spus, retrăgându-mă un moment pentru a-mi șterge fruntea cu dosul mâinii.

Deși în șopron era frig, transpirasem după efortul de a despica sternul, iar aerul era încărcat de mirosurile coclite ale unui cadavru deschis.

– Uite un cui în perete, poți atârنا felinarul acolo, dacă vrei să ieși puțin.

– N-am nimic, englezoaico. Ce-i acolo?

S-a aplecat în față și a arătat spre ceva. Expresia de neliniște de pe fața lui fusese înlocuită de una de interes.

– Sunt traheea și bronhiile, i-am răspuns, urmărind cu degetul inelele

grațioase de cartilaj, și o porțiune din plămân. Dacă nu te deranjează, aș vrea lumina mai aproape, te rog.

Cum nu aveam dilatatoare, nu puteam desface cutia toracică suficient pentru a expune complet plămânul, dar am considerat că se vede destul ca să elimin unele posibilități. Suprafața ambilor plămâni era întunecată și granuloasă; Betty trecuse de patruzeci de ani și trăise toată viața în apropierea focurilor deschise, făcute cu lemn.

– Orice lucru dăunător pe care-l inhalezi, dar nu îl scuipi – fum de tutun, funingine, smog și ce-o mai fi – este împins treptat între țesutul plămânilor și pleură, i-am explicat, ridicând cu bisturiul o porțiune mică a membranei pleurale, pe jumătate transparentă. Dar corpul nu se poate debarasa de aceste lucruri cu totul, așa că rămân acolo. Plămânii unui copil trebuie să fie roz și curați.

– Ai mei arată la fel? Jamie și-a înăbușit tusea ușoară, declanșată din reflex. Și ce e smogul?

– Aerul din orașe ca Edinburgh, în care fumul se amestecă cu ceața, am răspuns cu un aer absent, timp în care am împins coastele deoparte, ca să mă uit în cavitatea umbrită. Ai tăi nu arată chiar atât de rău, pentru că ai trăit multă vreme în aer liber sau în locuri neîncălzite. Plămânii curați reprezintă recompensa pentru cei care trăiesc fără foc.

– E bine de știut, dacă nu ai de ales, a replicat el. Dacă li se oferă posibilitatea de a alege, cred că mai toți oamenii ar prefera să le fie cald și să tușească.

Fără să ridic ochii, am zâmbit, făcând o incizie în lobul superior al plămânului drept.

– Ar prefera și chiar așa fac.

Nu am găsit indicii de hemoragie în niciunul dintre plămâni; nici sânge în căile aeriene, nici vreo dovadă de embolie pulmonară. Nu am găsit nici acumulări de sânge în cavitatea abdominală sau toracică, deși am observat unele scurgeri. Sângele se coagulează curând după deces, dar apoi se lichefiază treptat.

– Mai dă-mi niște cârpe, te rog.

Ținând seama de moartea spectaculoasă a lui Betty, probabil că o picătură mică de sânge pe lințoliu nu ar fi stârnit îngrijorarea nimănui, dar nu voiam să stârnesc suspiciunile cuiva care să verifice ce era sub pânză.

M-am aplecat în față ca să iau bucata de cârpă din mâna lui și, fără să vreau, m-am sprijinit puțin de cadavru. Acesta a scos un geamăt slab și gros, iar Jamie a sărit înapoi cu o exclamație de uimire, iar lumina s-a legănat nebunește.

Și eu m-am retras brusc, dar mi-am revenit imediat.

– Nu-i nimic, am spus, deși inima îmi bătea tare, iar sudoarea de pe față devenise ca de gheață. Sunt doar gaze acumulate. Cadavrele scot câteodată sunete ciudate.

– Da. Jamie și-a înghițit nodul din gât și a dat din cap, apoi a stabilizat felinarul. Da, am văzut asta de multe ori. Dar tot te ia prin surprindere, nu?

Mi-a zâmbit strâmb, deși pe fruntea lui lucea o peliculă subțire de sudoare.

– Așa e.

Mi-am dat seama că Jamie văzuse multe cadavre, toate neîmbălsămate, și

probabil că era cel puțin la fel de obișnuit cu fenomenul morții ca și mine. Cu precauție, am pus mâna în același loc, dar nu s-au mai produs alte sunete și mi-am reluat examinarea.

O altă deosebire între această autopsie improvizată și forma ei modernă era lipsa mănușilor. Aveam mâinile pline de sânge până la încheieturi, iar organele și membranele îmi dădeau o senzație slabă și neplăcută de vâscozitate; deși în șopron era frig, procesul inexorabil de putrefacție se instalase deja. Am vârât o mână sub inimă și am ridicat-o spre lumină, căutând decolorații mari ale suprafeței sau rupturi vizibile ale vaselor.

– Câteodată se și mișcă, a zis Jamie după vreun minut.

A spus-o pe un ton ciudat și, surprinsă, am ridicat privirea. Avea ochii ațintiți asupra feței lui Betty, dar cu o expresie îngândurată care m-a convins că vedea altceva.

– Cine se mișcă?

– Mortii.

Mi s-a făcut pielea de găină pe brațe. Avea dreptate, deși m-am gândit că pe moment ar fi putut să păstreze această observație aparte pentru sine.

– Da, am încuviințat, pe un ton cât mai degajat, întorcându-mi ochii la ceea ce făceam. Sunt fenomene obișnuite post-mortem. De obicei, e vorba de acumulări de gaze.

– Am văzut odată un mort ridicându-se în șezut, a continuat el, cu glas la fel de degajat ca al meu.

– Unde, la un priveghi? Nu era chiar mort?

– Nu, în foc. Și era mort de-a binelea.

Am ridicat privirea brusc. Glasul lui sunase plat și nepăsător, dar expresia feței mi-a indicat faptul că era adâncit în gânduri; indiferent ce văzuse, acum vedea iar.

– După Culloden, englezii au ars morții scoțieni pe câmpul de luptă. Am simțit mirosul focurilor, dar nu am văzut niciunul decât după ce m-au scos și m-au urcat în căruță, ca să mă trimită acasă.

Stătuse ascuns sub un strat de fân, cu nasul lipit strâns de o crăpătură dintre scânduri pentru a putea respira. Căruțașul alesese un drum ce ocolea câmpul de bătălie pentru a evita orice întrebări ale soldaților din apropierea fermei și, la un moment dat, se oprise puțin ca să aștepte un grup de soldați să se dea la o parte.

– Ardea un rug, probabil la zece metri depărtare, îl aprinseseră cu puțin timp în urmă, fiindcă hainele morților abia începuseră să se înnegrească. L-am văzut pe Graham Gillespie zăcând pe un morman din apropiere și sigur era mort, fiindcă avea în tâmplă o gaură de glonț.

I se păruse că așteptaseră acolo o veșnicie, deși i-ar fi fost greu să spună cât durase din cauza amețelilor provocate de dureri și de febră. Însă, în timp ce privea, îl văzuse pe Gillespie ridicându-se în șezut între flăcări și întorcând capul.

– Se uita drept la mine, a spus Jamie. Dacă aș fi fost în toate mințile, cred că aș fi scos un răcnet cum nu se mai auzise. Dar așa, mi s-a părut doar... un gest de prietenie din partea lui Graham.

Din glasul lui a răzbătut un fel de amuzament plin de neliniște.

– Am socotit că probabil îmi spunea că nu era chiar atât de rău să fie mort. Asta, ori poate mă chema în iad.

– Contractură post-mortem, am replicat eu, absorbită de scoaterea

sistemului digestiv. Focul face mușchii să se contracte, iar membrele se răsucesc uneori în poziții care sugerează viața. Poți aduce lumina mai aproape?

Desprinsesem esofagul și l-am despiciat cu atenție în lung, întorcând pe dos țesutul flasc. Prezenta o oarecare iritație spre capătul inferior și era plin de sânge, dar nu am observat vreo urmă de ruptură sau de hemoragie. M-am aplecat și m-am uitat printre gene în cavitatea faringiană, dar era prea întuneric pentru a vedea prea multe acolo. Nu posedam instrumente pentru o explorare amănunțită, de aceea am revenit la examinarea celuilalt capăt, strecurându-mi o mână sub stomac și ridicându-l.

Senzația că era ceva în neregulă, pe care o avusesem mai tot timpul, s-a intensificat. Dacă exista ceva anapoda, cel mai probabil aici aveam să descopăr dovada. Logica și cel de-al șaselea simț îmi spuneau asta.

Nu avea mâncare în stomac; lucru deloc surprinzător după ce vărsase atât de mult. Când am secționat peretele muscular gros, mirosul pătrunzător de ipecacuana a acoperit celelalte mirosuri emanate de cadavru.

– Ce e?

Auzindu-mi exclamația, Jamie s-a aplecat și s-a încruntat uitându-se la cadavru.

– Ipecacuana. Șarlatanul acela a îndopat-o cu așa ceva – și încă recent! Simți mirosul?

S-a strâmbat de dezgust, dar a adulmecat cu fereală și a dat aprobator din cap.

– Și nu ăsta ar fi lucrul cel mai bun de făcut când ai o persoană cu

probleme de burtă? Și tu i-ai dat micuței Beckie MacLeod ipecacuana când a băut din chestia aia albastră a ta.

– Adevărat.

Beckie, de cinci ani, atrasă de culoarea albastru-deschis a lichidului și fără să fie descurajată de gustul lui, băuse jumătate de sticlă dintr-un preparat cu arsenic pe care îl făcusem pentru a otrăvi șobolanii. Ei bine, și șobolanilor le plăcea.

– Dar am făcut-o imediat. Nu are niciun rost s-o administrezi după câteva ore, când otrava sau iritantul a trecut deja prin stomac.

Însă ar fi știut Fentiman asta, având în vedere precarele lui cunoștințe medicale? Probabil că îi administrase din nou ipecacuana pur și simplu pentru că nu știa altceva. Așezând la loc peretele gros al stomacului, m-am încruntat. Da, aceea era sursa hemoragiei; peretele interior era iritat, roșu-închis, parcă ar fi fost carne tocată. În stomac se găsea o cantitate mică de lichid; limfă limpede, care începuse să se separe de sângele închegat rămas în organism.

– Deci crezi că ipecacuana a ucis-o?

– Credeam... dar acum nu mai sunt sigură, am murmurat, pipăind cu atenție.

Socotisem că dacă Fentiman îi administrase lui Betty o doză mare de ipecacuana, voma violentă provocată de ea ar fi putut produce o ruptură internă și hemoragie – dar nu găsisem nicio dovadă. Am folosit bisturiul ca să tai stomacul și mai mult, împingând marginile și deschizând duodenul.

– Poți să-mi dai unul dintre borcanele goale? Și sticla pentru spălat, te rog.

Jamie a atârnat felinarul în cui și, îndatoritor, s-a aplecat să scoțoască prin geantă, în timp ce eu am continuat să caut în stomac. Am observat niște material granular care forma un fel de mângă în pliuri. Am râcâit cu grijă, am descoperit că se desprindea ușor, o pastă groasă, nisipoasă între degetele mele. Nu știam sigur ce era, dar o bănuială neplăcută creștea undeva în mintea mea. Voiam să spăl stomacul, să colectez reziduurile și să le duc în casă, unde le puteam examina la lumină, a doua zi dimineață. Dacă era ceea ce credeam eu...

Ușa șopronului s-a deschis brusc. Un val de aer rece a făcut ca flacăra felinarului să se înalțe și să devină strălucitoare – suficient de strălucitoare ca să văd fața lui Phillip Wylie, palidă și șocată în cadrul ușii.

S-a holbat la mine, cu gura întredeschisă, apoi a închis-o și a înghițit în sec; am auzit sunetul foarte clar. Și-a plimbat ochii peste întreaga scenă, apoi i-a fixat asupra mea, măriți de groază.

Și eu eram șocată. Inima îmi bătea atât de tare, că aproape mă sufocam, iar mâinile îmi înghețaseră, însă mintea îmi gonia nebunește.

Ce s-ar fi întâmplat dacă el începea să țipe? Ar fi izbucnit cel mai cumplit scandal, fie că aș fi reușit să explic ceea ce făceam, fie că nu. Dacă n-aș fi reușit... teama s-a răspândit în mine ca un val rece. Puțin lipsise să fiu arsă pe rug pentru vrăjitorie cândva, și o dată îmi fusese de ajuns.

Am simțit o mișcare ușoară lângă labele picioarelor și mi-am dat seama că Jamie se ghemuise în umbrele adânci de sub masă. Lumina felinarului era destul de puternică, dar limitată; eram învăluită de întuneric până la brâu. Wylie nu-l văzuse pe Jamie. Am întins un picior și l-am atins ușor, îndemnându-l să stea liniștit.

Am făcut un efort să-i zâmbesc lui Phillip Wylie, deși inima dădea să-mi

sară din piept. Mi-am înghițit cu greu nodul din gât și am spus primul lucru care mi-a venit în minte, care s-a întâmplat să fie:

– Bună seara.

Wylie și-a umezit buzele. Nu era nici pudrat, nici împodobit cu vreo aluniță, ci alb ca un cearșaf din muselină.

– Doamnă... Fraser, a rostit el și a înghițit iar în sec. Aș... aș vrea să știu ce faceți.

Aș fi crezut că asta era cât se poate de clar; probabil că întrebarea lui se referea la motivele pentru care o făceam – și nu aveam deloc intenția de a intra în astfel de detalii.

– Nu te privește, am răspuns crispată, recăpătându-mi oarecum tupeul. Ce faci *dumneata* bântuind peste tot în miez de noapte?

Evident, fusese o întrebare potrivită, pentru că expresia de pe fața lui a trecut imediat de la groază pură la precauție. A făcut o mișcare bruscă din cap, ca și cum ar fi vrut să se întoarcă pentru a se uita peste umăr. S-a oprit la jumătatea mișcării, dar ochii mei i-au urmărit direcția privirii. În spatele său, în întuneric, se afla un bărbat; unul înalt, care a făcut un pas înainte, și fața i-a lucit slab în lumina felinarului. Ochii îi sclipeau sardonice, verzi ca agrișele. Stephen Bonnet.

– Dumnezeule mare! am exclamat.

Apoi s-a petrecut o serie de lucruri: Jamie a țâșnit de sub masă cu un șuierat ca al unei cobre care atacă, Phillip Wylie a făcut un salt înapoi din ușă, scoțând un strigăt de uimire, iar felinarul s-a prăbușit din cui pe podea. Am simțit un miros puternic de ulei și de brandy, s-a auzit un sfârâit ca de cuptor care se încinge, iar giulgiul mototolit a început să ardă la picioarele mele.

Jamie dispăruse; au răzbătut strigăte din întunericul de afară, dar și sunet de pași alergând pe aleea de cărămizi. Am lovit cu picioarele pânza aprinsă, dorind să sting flăcările.

Apoi m-am răzgândit. M-am repezit la masă și am răsturnat-o. Am ridicat giulgiul aprins și l-am așezat peste cadavru și masă. Podeaua șopronului era presărată cu rumeguș în strat gros, care deja ardea în unele locuri. Am izbit cu piciorul în felinarul sfărâmat, azvârlindu-l spre scândurile uscate ale peretelui și răspândind astfel restul de ulei, care s-a aprins imediat.

Am auzit țipete dinspre grădina bucătăriei, voci care strigau după ajutor; trebuia să ies de acolo. Cu mâinile pline de sânge, mi-am luat geanta și am fugit în noapte, ținând strâns în pumn dovada. Era singurul lucru cert în haosul care urmasse. Nu aveam habar ce se petrecea, ori ce se va întâmpla în continuare, dar măcar știam cu siguranță că avusesem dreptate. Betty fusese asasinată.

În grădina bucătăriei erau două servitoare agitate, trezite de zgomote. Priveau în jur la întâmplare, strigându-se una pe alta, dar, cum nu exista altă lumină decât cea a lunii la apus, oricui i-ar fi fost ușor să se ascundă în întuneric și să se strecoare printre ele.

Deocamdată nimeni nu venise dinspre casa mare, însă strigătele și flăcările aveau să atragă atenția tuturor cât de curând. M-am ghemuit, lipindu-mă de perete, în umbra unei ramuri uriașe de zmeur, moment în care poarta s-a deschis brusc și alți doi sclavi au apărut în viteză dinspre grajd, pe jumătate îmbrăcați și vorbind incoerent, răcnind ceva despre cai. Mirosul de ars plutea greu în aer și, fără îndoială, ei crezuseră că incendiul se produsese în grajduri sau în apropierea lor.

Inima îmi bătea atât de tare, încât o simțeam ca un pumn. Am avut o viziune neplăcută a inimii flasce pe care tocmai o ținusem în mână și a felului în care arăta acum a mea – un nod roșu-închis din mușchi alunecoși, pulsând și vibrând, bătând nebunește în spațiul său îngust dintre plămâni.

Plămânii nu îmi funcționau nici pe departe la fel de bine ca inima; respiram scurt și greoi, cu gâfâieli, pe care am încercat să mi le controlez din teama de a nu fi descoperită. Ce s-ar fi întâmplat dacă cineva ar fi târât cadavrul profanat al lui Betty din șopron? Nimeni nu ar ști cine se făcea răspunzător pentru mutilare, însă descoperirea ar da naștere celui mai cumplit scandal, după care ar fi urmat zvonuri nebunești și isterie publică.

Acum se vedea o strălucire deasupra peretelui îndepărtat al grădinii bucătăriei; acoperișul șopronului începea să ardă, luciul focului apărând în linii subțiri și sclipitoare pe măsură ce stinghiile din lemn de pin începeau să fumege și să se încovoiaie.

Sudoarea mă gâdila după urechi, dar am respirat ceva mai ușurată când am văzut sclavii stând la poartă ghemuiți laolaltă ca o siluetă înspăimântată. Desigur, nimeni nu va încerca să stingă incendiul, care se întetise. Singurele locuri apropiate în care se găsea apă erau jgheaburile cailor; până când oamenii aduceau găleți, șopronul va fi pe jumătate scrum. Iar în apropiere nu exista nimic care să poată lua foc. Era cel mai bine să plec de acolo.

Fumul se învârtejea tot mai iute înălțându-se spre cer. Știind ce se afla în șopron, era mult prea lesne să-mi imaginez forme spectrale în unduirile transparente ale flăcărilor. Apoi focul a străpuns acoperișul, iar limbile de foc au luminat fumul de dedesubt cu o strălucire frumoasă, ireală.

Din spatele meu s-a auzit brusc un vaiet strident și m-am tras înapoi,

lovindu-mă cu cotul de zidul de cărămidă. Phaedre trecuse de poartă, iar Gussie și altă sclavă erau în urma ei. Alerga prin grădină, urlând „Mamă!” în vreme ce cămașa ei albă se contura clar în lumina flăcărilor care acum izbucneau prin acoperișul șopronului, azvârlind un șuvoi de scânteii.

Bărbații de lângă poartă au prins-o; femeile s-au grăbit să vină lângă ea, întinzând mâinile și strigând agitate. Am simțit gust de sânge în gură și mi-am dat seama că îmi mușcasem buza de jos. Am închis ochii convulsiv, străduindu-mă să nu aud strigătele desperate ale lui Phaedre și murmurele alternative ale celor care încercau să o liniștească.

M-a cuprins un val uriaș de vinovăție. Glasul ei semăna foarte mult cu al Briannei și mi-am imaginat foarte precis ce ar fi simțit ea dacă trupul meu neînsuflețit ar fi ars în șopron. Însă Phaedre ar fi trăit lucruri mai groaznice dacă nu aș fi stârnit acel incendiu. Mâinile îmi tremurau de frig și de încordare, dar am pipăit pe jos după geantă, pe care o scăpasem.

Îmi simțeam mâinile înțepenite și dezgustătoare, lipicioase de sânge și de limfă, care se coagulau. Nu trebuia – cu niciun chip – să fiu găsită în starea asta. Am scotocit în geantă cu mâna liberă și am scos pe pipăite un borcan, pe care de obicei îl foloseam pentru a păstra lipitori, și sticla cu alcool diluat și apă pentru spălat.

Nu vedeam nimic, dar am simțit cum sângele uscat crapă și se cojește când mi-am desfăcut degetele amortite și am curățat cu grijă ceea ce se afla pe mâna mea în borcan. Nu am reușit să apuc dopul sticlei cu degetele care îmi tremurau; până la urmă, l-am scos cu dinții și mi-am turnat alcoolul peste palmă, spălând reziduurile grăunțoase în borcan.

Oamenii din casă se treziseră; am auzit voci venind dintr-acolo. Ce se întâmpla? Unde era Jamie – și unde erau Bonnet și Phillip Wylie? Jamie nu fusese înarmat decât cu o sticlă de apă sfințită; dar ceilalți? Nu

auzisem nicio împuşcătură, însă pumnalele nu scoteau zgomote.

Mi-am clătit grăbită mâinile cu restul lichidului din sticlă și mi le-am șters pe căptușeala închisă la culoare a mantiei, pe care nu se puteau vedea petele. Oamenii alegeau de colo până colo prin grădină, iar umbrele lor treceau de-a lungul aleilor ca niște fantome, doar niște picioare, văzute din ascunzișul meu. De ce nu făceau zgomot? Erau chiar oameni ori erau umbre trezite de sacrilegiul pe care îl comiseseam?

Apoi o siluetă a slobozit un strigăt; o alta i-a răspuns. Mi-am dat seama ca prin ceață că oamenii care alergau nu scoteau niciun sunet pe aleile din cărămidă pentru că erau desculți și mie îmi țiuiau urechile. Simțeam sudoarea rece șiroindu-mi pe față, iar mâinile îmi erau mai amorțite decât ar fi fost normal din cauza frigului.

Proastă mai ești, Beauchamp, mi-am spus. O să leșini. Așază-te!

Cred că am reușit să fac asta, pentru că mi-am revenit câteva momente mai târziu, întinsă în țărână, sub ramurile de zmeură, pe jumătate rezemată de perete. Grădina bucătăriei părea deja plină de oameni; siluetele palide ale oaspeților și ale servitorilor se buluceau, nedeslușite ca ale unor stafii, în cămășile lor.

Am așteptat preț de câteva răsuflări, ca să fiu sigură că mi-am revenit, apoi m-am chinuit să mă ridic în picioare și, cu geanta în mână, am ieșit pe poteca întunecată.

Prima persoană pe care am văzut-o a fost maiorul MacDonald, care stătea pe alee și urmărea cum arde șopronul, iar peruca lui albă lucea în lumina incendiului. L-am prins de un braț, ceea ce l-a speriat grozav.

– Ce se întâmplă? am rostit, fără să mă mai deranjez să-i cer scuze.

– Unde e soțul dumneavoastră? a întrebat el în același timp, privind în jur

după Jamie.

– Nu știu, am răspuns, ceea ce reprezenta adevărul gol-goluț. Și eu îl caut.

– Doamnă Fraser! Sunteți bine, scumpă doamnă?

Lordul Stanhope a apărut pe neașteptate lângă mine, arătând ca un ou fierț însuflețit, în cămașa sa de noapte, cu creștetul uimitor de rotund și de alb fără perucă.

L-am asigurat că mă simțeam bine, lucru care deocamdată era adevărat. Abia după ce l-am văzut pe Stanhope și am observat că mai toți gentlemanii prezenți erau într-o stare asemănătoare în ceea ce privește ținuta, mi-am dat seama că maiorul era îmbrăcat complet, începând cu peruca și terminând cu pantofii încătărămați. Pesemne că expresia mea s-a schimbat când m-am uitat la el, căci l-am văzut ridicând din sprâncene și măsurându-mă din cap până în picioare, remarcând că și eu aveam părul prins și eram încălțată.

– Am auzit strigăte de „Foc!” și m-am gândit că ar putea fi cineva rănit, am rostit cu răceală, ridicându-mi geanta. Am adus trusa medicală. E toată lumea teafără, ce părere aveți?

– Din câte știu... a început MacDonald, după care, alarmat, a făcut un pas înapoi.

M-a prins de braț și m-a tras și pe mine în spate. Acoperișul a cedat cu un sunet amintind de un oftat adânc, iar scânteile au zburat spre cer, căzând ca o jerbă peste mulțimea strânsă în grădină.

Toți au icnit și au țipat, retrăgându-se. A urmat una dintre acele pauze scurte și inexplicabile când o mulțime întregă amuțește brusc. Focul încă ardea, producând un sunet ca de hârtie mototolită, însă dincolo de

zgomotul lui am auzit un strigăt venind de departe. Era glasul unei femei, sfredelitor și întrerupt, însă puternic și încărcat de furie.

– Doamna Cameron! a exclamat Stanhope, însă maiorul pornise deja în goană spre casă.

AURUL FRANCEZULUI

Am găsit-o pe Jocasta Cameron Innes în camera ei, pe scaunul de lângă fereastră, îmbrăcată doar în cămașă, legată de mâini și de picioare cu fâșii rupte dintr-un cearșaf și cu fața vânătă de furie. Nu am avut vreme s-o examinez, pentru că Duncan Innes, purtând doar cămașa de noapte, zăcea întins pe podea, în apropierea căminului.

M-am repezit spre el și am îngenuncheat imediat, căutându-i pulsul.

– E mort?

Maiorul s-a uitat peste umărul meu, dovedind mai mult curiozitate decât compasiune.

– Nu, i-am răspuns scurt. Scoateți oamenii de aici, vă rog.

Încăperea era înțesată de oaspeți și de servitoare, toți exprimându-și surprinderea către Jocasta, abia eliberată din legături, protestând, speculând și, în general, făcându-se de tot râsul. Maiorul a clipit

auzindu-mi tonul care nu admitea refuz, dar s-a retras fără să comenteze ca să rezolve situația.

Duncan era în viață, iar o examinare de rutină m-a lămurit că nu avea nicio vătămare gravă, cu excepția unui cucui mare înapoia unei urechi; era evident că fusese lovit cu sfeșnicul din argint care se afla alături de el pe podea. Cu degetul mare, i-am ridicat pleoapele pe rând ca să-i cercetez pupilele. Le-am văzut holbate la mine, sticloase, dar nu dilatate în mod anormal. Deocamdată, era bine.

În spatele meu, maiorul și-a folosit priceperea de militar, dând ordine cu glas puternic, de parcă s-ar fi aflat pe un teren de paradă. Dar, cum majoritatea celor prezenți nu erau soldați, eforturile lui nu au avut decât un efect limitat.

Jocasta Cameron a avut mai mult succes. Eliberată din legături, a traversat camera cu pași nesiguri, rezemându-se greu de brațul lui Ulysses, despărțind mulțimea precum valurile Mării Roșii.

– Duncan! Unde e soțul meu? a întrebat ea, întorcându-și capul într-o parte și în alta, cu ochii orbi aruncând flăcări.

Oamenii s-au tras din calea ei, astfel că ea a ajuns lângă mine în câteva clipe.

– Cine-i acolo?

A descris un semicerc prin aer, cu o mână, căutând să se orienteze.

– Sunt eu, Claire.

Am întins mâna ca să o ating pe a ei, îndrumând-o spre mine. Avea degetele reci și tremurânde și urme roșietice la încheieturi, acolo unde fusese legată.

– Nu vă îngrijați, cred că Duncan își va reveni curând.

A întins mâna să pipăie chiar ea și i-am condus degetele spre gâtul lui Duncan, așezându-le peste vena mare pe care o vedeam pulsând pe o latură a gâtului. A scos o ușoară exclamație și s-a aplecat înainte, punându-și ambele mâini pe fața lui și pipăindu-i chipul cu o tandrețe încărcată de îngrijorare care m-a impresionat mult, pentru că era în contradicție cu purtarea ei de obicei autoritară.

– L-au lovit... e rănit grav?

– Nu cred, am asigurat-o eu. Doar o lovitură în cap.

– Ești sigură?

S-a încruntat, cu fața întoarsă spre mine, iar nările ei sensibile au fremătat.

– Simt miros de sânge.

Oarecum șocată, mi-am dat seama că, deși mâinile îmi erau aproape curate, sub unghii mai aveam sânge de la autopsia improvizată. Mi-am reprimat impulsul de a-mi strânge mâinile pumn și am murmurat discret.

– Cred că eu miros a sânge; mi-a venit ciclul.

Maiorul MacDonald se uita curios în direcția noastră; oare o auzise?

În dreptul ușii s-a creat agitație, și m-am răsucit. Spre imensa mea ușurare, era Jamie. Avea părul vâlvoi, haina ruptă și se putea lăuda cu ceea ce părea a fi începutul unei vânătăi sub ochi, dar în rest părea teafăr.

Cred că senzația de ușurare mi se citea pe față, pentru că expresia lui sumbră s-a îndulcit puțin și a dat din cap spre mine când privirile ni s-au

întâlnit. Apoi, văzându-l pe Duncan, trăsăturile i s-au înăsprit din nou. S-a lăsat în genunchi lângă mine.

– N-are nimic, am zis, înainte ca el să mă întrebe. Cineva l-a lovit în cap și apoi a legat-o pe mătușa ta.

– Da? Cine?

I-a aruncat o privire Jocastei, apoi a pus mâna pe pieptul lui Duncan, ca și cum ar fi vrut să se convingă că acesta încă respira.

– N-am nici cea mai vagă idee, i-a răspuns ea crispată. Dacă aș fi avut, aș fi trimis oameni să-i caute pe răufăcători.

Și-a strâns buzele într-o linie subțire și, la gândul atacatorilor, fața i s-a împurpurat iar.

– Nu i-a văzut nimeni pe nemernici?

– Nu cred, mătușă, i-a răspuns calm Jamie. Cu atâta agitație în casă, nimeni n-ar ști ce să caute, nu?

M-am uitat la el și am ridicat o sprânceană în semn de întrebare mută. Ce voia să spună cu asta? Bonnet reușise să fugă? Pentru că era limpede că Bonnet dăduse buzna în camera Jocastei; cu agitație sau fără, nu puteau exista mai mulți criminali violenți liberi în aceeași noapte într-un loc precum River Run.

Jamie a scuturat scurt din cap. A aruncat o privire spre mâinile mele, a văzut sânge sub unghii și a ridicat și el o sprânceană. Descoperisem ceva? Avusesem suficient timp ca să fiu sigură? Am dat afirmativ din cap și m-am înfiorat; da, știam.

Omor, am format eu cuvântul din buze.

El m-a strâns imediat de braț ca să mă liniștească și a aruncat o privire peste umăr; maiorul reușise în cele din urmă să împingă pe toată lumea pe coridor; trimisese servitoarele să aducă băuturi și întăritoare, un grăjdar până la șeriful din Cross Creek, pe bărbați să caute pe domeniu posibili răufăcători, iar pe doamnele tulburate și nedumerite, în salonul de la parter. A închis ușa cu fermitate în urma lor, apoi s-a apropiat rapid de noi.

– Să-l așezăm în pat?

Duncan începea să se miște și să geamă. A tușit și s-a înecat puțin, dar, din fericire, nu a vărsat. Jamie și maiorul MacDonald l-au ajutat să se ridice, sprijinindu-i brațele vlăguite cu umerii lor, și l-au condus spre patul mare cu baldachin, unde l-au așezat fără a se sinchisi câtuși de puțin de cuvertura din mătase matlasată.

Cu un vag sentiment atavic de gospodină, i-am potrivit o pernă din catifea verde sub cap. Era plină cu tărâțe, dar a scârțâit ușor în mâna mea, emanând un miros puternic de levănțică. Aceasta era bună în cazul durerilor de cap, desigur, dar nu eram convinsă că acum ajuta la ceva.

– Unde este Phaedre?

Ulysses o condusesse pe Jocasta la fotoliul ei, iar ea se prăbușise în adâncul lui moale din piele, arătând brusc sleită de puteri și bătrână. Culoarea îi dispăruse din obraji odată cu furia, iar părul alb îi cădea în șuvițe dezordonate pe umeri.

– Mătușă, am trimis-o la culcare.

Neobservată în toată zarva, Bree apăruse în cameră și nu se lăsase alungată de maior. S-a aplecat spre Jocasta și i-a atins mâna cu sollicitudine.

– Nu-ți face griji; mă ocup eu de dumneata.

Jocasta a pus mâna peste a Briannei în semn de recunoștință, dar s-a îndreptat de spate și a părut nedumerită.

– Ai trimis-o la culcare? De ce? Și ce Dumnezeu arde? a întrebat alarmată și a dat să se ridice. Au luat foc grajdurile?

Vântul își schimbase direcția, iar aerul nopții pătrundea printr-un ochi de geam spart, aducând un miros greu de fum și unul slab și îngrozitor de carne arsă.

– Nu, nu! Grajdurile sunt întregi! Phaedre era tulburată, a explicat Bree cu delicatețe. Se pare că a ars șopronul de lângă grădina bucătăriei, iar cadavrul mamei ei...

O clipă, pe fața Jocastei nu s-a citit nimic. Apoi Jocasta s-a încordat și pe chip i-a apărut o expresie bizară, o oarecare satisfacție, deși amestecată și cu o vagă nedumerire.

Jamie stătea în spatele meu. Evident, a observat și el asta, pentru că l-am auzit mormăind ceva.

– Mătușă, ți-ai mai revenit?

Ea a întors capul spre el, cu o sprânceană ridicată drept răspuns sardonice.

– M-aș simți mai bine dacă aș bea un păhărel, a spus ea, acceptând cupa pe care Ulysses i-a așezat-o cu pricepere în mâini. Da, nepoate, mă simt destul de bine. Dar Duncan?

Stăteam pe pat lângă Duncan, ținându-l de încheietură, și simțeam cum revenea treptat la starea de conștiență, pentru că pleoapele îi zvâcneau ușor, iar degetele îi tresăreau slab în palma mea.

– Își revine, am asigurat-o.

– Dă-i niște brandy, Ulysses, a poruncit Jocasta, dar eu l-am oprit pe majordom cu o clătinare din cap.

– Încă nu. Se va îneca.

– Mătușă, te simți în stare să ne spui ce s-a întâmplat? a întrebat-o Jamie, oarecum încordat. Ori va trebui să așteptăm până își revine Duncan?

Jocasta a oftat, închizând ochii o clipă. Se pricepea la fel de bine ca toți cei din neamul MacKenzie să ascundă ce gândea, însă, în cazul de față, era limpede că *gândea* și încă era furioasă. Cu vârful limbii a atins un punct dureros din colțul gurii, și mi-am dat seama că fusese nu doar legată de mâini și picioare, ci i se pusese și căluș.

L-am simțit pe Jamie în spatele meu, clocotind de mânie. Fiind aproape de el, l-am auzit bătând darabana pe un stâlp al patului cu degetele rigide. Deși doream să aud povestea Jocastei, țineam mai mult să rămân singură cu Jamie, ca să-i spun ce descoperisem și să aflu ce se petrecuse în bezna din grădina bucătăriei.

Din holul casei am auzit voci murmurate; nu se împrăștiaseră toți oaspeții. Am surprins frânturi de fraze: „Arsă complet, n-au mai rămas decât oasele“, „Furată? Nu știu...“, „Verificăm grajdurile“, „Da, a ars complet...“ M-au trecut fiori și l-am strâns de mână pe Duncan, zbatându-mă să lupt împotriva panicii pe care nu o înțelegeam. Pesemne că arătam ciudat, pentru că Bree a spus încet: „Mamă.“ Se uita la mine, încruntată de îngrijorare. Am încercat să îi zâmbesc, dar mi-am simțit buzele înțepenite.

Jamie și-a așezat mâinile mari și calde pe umerii mei. Fără să-mi dau seama, îmi țineam respirația; la atingerea lui, am scăpat un icnet scurt și am reînceput să respir. Maiorul MacDonald s-a uitat curios la mine, dar

atenția i-a fost atrasă imediat de Jocasta, care a deschis ochii și a întors capul în direcția lui.

– E maiorul MacDonald, da?

– Sluga dumneavoastră, doamnă.

Maiorul a făcut automat o plecăciune, uitând – lucru care li se întâmpla mai tuturor – că ea nu îl putea vedea.

– Doamnă maior, vă mulțumesc pentru serviciile aduse. Eu și soțul meu vă rămânem profund îndatorați.

Maiorul a scos un sunet prin care respingea mulțumirile.

– Nu, nu, a insistat ea, îndreptându-se de spate și dându-și părul peste cap cu o mână. Ați întâmpinat necazuri din pricina noastră și nu dorim să mai profităm de amabilitatea dumneavoastră. Ulysses, condu-l pe domnul maior în salon și oferă-i ceva de băut.

Majordomul s-a înclinat supus – am observat abia acum că purta cămașă de noapte peste pantalonii fără centură, dar își pusese peruca – și l-a condus pe maior cu hotărâre spre ușă. MacDonald a părut ridicol de surprins și destul de nemulțumit că era expedit în mod civilizată și mi-a fost limpede că intenționa să rămână pentru a auzi toate amănunțele sângeroase. Totuși, nu a găsit nicio modalitate elegantă de a se opune, astfel că a salvat situația cum a putut, făcând o plecăciune demnă și luându-și rămas-bun.

Panica începuse să se stingă, la fel de enigmatic cum apăruse. Mâinile lui Jamie radiau o căldură care părea să se răspândească prin corpul meu și am început să respir ușor. Am reușit să îmi îndrept atenția asupra pacientului meu, care deschisese ochii, deși lăsa impresia că regreta asta.

– *Au, mo cheann* 5!

Duncan a strâns din pleoape pentru a-și feri ochii de lumina lămpii, concentrându-și privirea asupra feței mele, apoi ridicând-o spre Jamie, aflat în spatele meu.

– *Mac Dubh* – ce s-a întâmplat?

Jamie a luat o mână de pe umărul meu și l-a strâns pe Duncan de braț.

– Nu te frământa, *a charaid*.

A aruncat o privire cu subînțeles spre Jocasta.

– Soția ta o să ne povestească ce s-a întâmplat. Nu-i așa, mătușă?

A rostit apăsător „nu-i așa”, iar Jocasta, pusă greu la încercare, a strâns din buze, a oftat și s-a așezat dreaptă, resemnată la gândul neplăcut de a trebui să facă o serie de confidențe.

– Mai este cineva aici în afară de cei din familie?

După ce a primit asigurări că nu, a dat din cap și a început.

Își trimisese afară servitoarea și era pe punctul de a se culca, a povestit ea, când ușa dinspre hol s-a deschis brusc și au intrat, după aprecierea ei, doi bărbați.

– Sunt sigură că nu a fost doar unul – le-am auzit pașii și respirațiile, a continuat Jocasta, încruntându-se concentrată. *Poate* erau trei, dar nu cred. Însă doar unul dintre ei a vorbit. Cred că celălalt era cineva cunoscut mie, pentru că a stat departe, cam la capătul încăperii, ca și cum s-ar fi temut că îl voi recunoaște într-un fel sau altul.

Bărbatul care îi vorbise era un necunoscut; avea convingerea că nu-i mai

auzise glasul până atunci.

– Era irlandez, a precizat ea, și Jamie m-a strâns mai tare de umăr. Cu o vorbire destul de aleasă, dar nu era gentleman, în niciun caz.

Nările i-au fremătat puțin de dispreț exprimat fără să-și dea seama.

– Nu, nici pe departe, a spus Jamie în surdină.

Bree tresărise ușor la auzul cuvântului „irlandez”, dar pe fața ei nu a apărut decât o ușoară încruntare în timp ce asculta.

Irlandezul se purtase politicos, dar făcuse niște cereri directe; voia aurul.

– Aurul?

Duncan fusese cel care rostise cuvântul, dar întrebarea apăruse pe chipurile tuturor.

– Ce aur? Nu avem bani în casă, doar câteva lire și niște *proclamation money*.

Jocasta a strâns tare din buze. Însă nu avea încotro, mai ales acum. A scos un soi de mârâit din gât, un protest mut pentru că era silită să dezvăluie un secret pe care îl păstrase multă vreme.

– Aurul francezului, a spus ea brusc.

– Poftim? s-a mirat Duncan.

Și-a atins cu delicatețe umflătura din spatele urechii, ca și cum ar fi fost convins că lovitura îi afectase auzul.

– Aurul francez, a repetat Jocasta, enervată. Trimis înainte de Culloden.

– Înainte de... a început Bree, făcând ochii mari, dar Jamie a întrerupt-o.

– Aurul lui Ludovic, a rostit el încet. La asta te referi, mătușă? Aurul Stuartilor?

Jocasta a scos un mic hohot de râs, dar fără veselie.

– Asta a fost cândva.

A tăcut ascultând. Vocile se îndepărtaseră de ușă, dar încă se auzeau zgomote dinspre hol. Jocasta s-a întors spre Bree și a făcut semn spre ușă.

– Du-te să vezi dacă trage cu ochiul cineva pe gaura cheii, fetițo. Doar n-am păstrat tăcerea douăzeci și cinci de ani ca secretul să ajungă acum la urechile întregului comitat.

Bree a deschis ușa, s-a uitat afară, apoi a închis-o, anunțând că nu era nimeni.

– Prea bine. Vino, aici, fetițo. Stai lângă mine. Ba nu – adu-mi întâi caseta pe care ți-am arătat-o ieri.

Părând mai mult decât nedumerită, Bree s-a dus în odăița de alături și s-a întors cu o casetuță îmbrăcată în piele neagră, uzată. A pus-o în poala Jocastei și s-a așezat pe un scăunel lângă mătușa ei, aruncându-mi o privire care îi trăda profunda îngrijorare.

Începeam să mă simt eu însămi din nou, deși un ecou slab al acelei spaima ciudate îmi stăruia în oase. Am dat liniștitor din cap către Bree și m-am aplecat să-i dau lui Duncan o înghițitură de brandy îndoit cu apă. Acum știam că este vechea suferință. Fraza auzită mai devreme din întâmplare; aceleași cuvinte pe care o fetiță le auzise șoptite cândva în camera alăturată de necunoscuți care veniseră să anunțe că mama ei nu se va mai întoarce, că murise. Un accident; o prăbușire; foc. *Arsă până la oase*, spusese acea voce, încărcată de spaimă. *Arsă până la oase*, și disperarea unei fiice părăsite pentru totdeauna. Mi-a tremurat mâna, iar

un firicel din lichidul tulbure s-a scurs pe bărbia lui Duncan.

Dar asta s-a petrecut demult și în altă țară, m-am gândit eu, întărindu-mă în fața avalanșei amintirii.

Și, pe de altă parte...

Jocasta și-a golit cupa, a lăsat-o jos cu un bufnet slab și a deschis caseta din poală. În ea s-a aprins o strălucire de aur și diamante și Jocasta a scos o baghetă subțire din lemn pe care se aflau trei inele.

– Am avut cândva trei fiice, a spus ea. Trei fete. Clementina, Seonag și Morna.

A atins unul dintre inele, o bandă lată, împodobită cu trei diamante.

– Acesta a fost pentru fetele mele; Hector mi l-a dat când s-a născut Morna. Era a lui – știți că *Morna* înseamnă „iubită“?

A ridicat cealaltă mână din casetă și a întins-o, căutând prin aer. A atins obrazul lui Bree, iar ea i-a luat mâna, cuibărind-o între palmele sale.

– Am avut câte un copil din fiecare căsătorie.

Degetele lungi ale Jocastei au pipăit cu grijă, atingând pe rând fiecare inel.

– Clementina a fost a lui John Cameron; cu el m-am căsătorit când eram doar o copilă; am avut-o la șaisprezece ani. Seonag a fost copila lui Hugh cel Negru – era brunetă ca tatăl ei, dar avea ochii fratelui meu Colum.

A întors ochii orbi spre Jamie o clipă, după care și-a înclinat capul și a atins din nou inelul cu trei diamante.

– Iar apoi, Morna, ultimul meu copil. Avea doar șaisprezece ani când a

murit.

Fața bătrânei era mohorâtă, însă linia gurii i s-a înmuiat când a rostit numele fetelor pe care le pierduse.

– Îmi pare rău, mătușă, a spus Bree cu glas reținut.

A plecat capul și a sărutat degetele mâinii marcate de vârstă. Jocasta și-a încordat puțin mâna în semn de acceptare, dar nu s-a lăsat distrasă de la firul poveștii.

– Hector Cameron mi l-a dat pe acesta, a spus Jocasta, atingând inelul. Și el le-a ucis pe toate. Copilele mele, fiicele mele. Le-a ucis pentru aurul francezului.

Șocul produs de afirmația ei mi-a tăiat răsuflarea și am simțit un gol în stomac. L-am simțit pe Jamie încremenind în spatele meu și am văzut ochii injectați ai lui Duncan mărindu-se. Brianna nu și-a schimbat expresia. A închis ochii un moment, dar a continuat să țină între palme mâna cu degete lungi și osoase.

– Mătușă, ce li s-a întâmplat? a întrebat ea încet. Spune-mi.

Jocasta a rămas tăcută câteva momente. Parcă ar fi fost doar ea în cameră; nu se auzea niciun sunet în afara sfârâitului produs de ceara de albine care ardea și de șuieratul ușor astmatic al respirației ei. Spre surprinderea mea, a vorbit din nou, dar nu i s-a adresat Briannei. A înălțat capul și s-a întors din nou spre Jamie.

– Așadar, tu știi despre aur, *a mhic mo pheathar* ⁶? a rostit ea.

Chiar dacă întrebarea i s-a părut ciudată, Jamie nu s-a trădat, ci a răspuns calm.

– Am auzit câteva ceva, a zis el, ocolind patul ca să se așeze lângă mine, mai aproape de mătușa lui. S-a răspândit un zvon în Highlands, după Culloden. Ludovic va trimite aur, se vorbea, pentru a-l ajuta pe vărul lui în acea luptă sfântă. Și apoi s-a spus că aurul sosise, însă nu l-a văzut nimeni.

– Eu l-am văzut.

Gura mare a Jocastei, foarte asemănătoare cu a nepotului, s-a lățit brusc într-o grimasă, apoi s-a destins.

– L-am văzut, a repetat ea. Treizeci de mii de lire, în lingouri de aur. Am stat lângă ele în noaptea în care au ajuns la țarm, aduse cu barca de pe o corabie franțuzească. Era în șase cufere mici, fiecare dintre ele atât de greu, încât au trebuit cărate până la mal doar câte două odată, altfel barca s-ar fi scufundat. Fiecare cufăr avea gravat pe capac crinul, fiecare era ferecat cu benzi de fier și cu încuietoare, fiecare încuietoare fiind sigilată cu ceară roșie, iar ceara purta sigiliul de pe inelul regelui Ludovic. *Crinul*.

Toți am oftat la auzul cuvintelor, o expirație colectivă de spaimă și respect. Jocasta a dat rar din cap, ochii ei orbi deschizându-se spre imaginile din acea noapte de demult.

– Și unde a fost adus la țarm, mătușă? a întrebat blând Jamie.

Bătrâna a dat rar din cap, mai mult pentru sine, cu ochii ațintiți spre scena întipărită în amintirea ei.

– Pe Innismaraich, a răspuns ea. O insuliță, în largul coastei de la Coigach.

Îmi ținusem respirația. Acum am expirat încet, și ochii mei i-au întâlnit pe ai lui Jamie. Innismaraich. Insula oamenilor mării, insula mătăsoaselor, asta însemna. Știam locul.

– Trei bărbați s-au ocupat de asta, a continuat Jocasta. Hector a fost unul dintre ei, fratele meu Dougal a fost al doilea – cel de-al treilea purta mască; de fapt, toți purtau, dar firește că eu îi știam pe Hector și pe Dougal. Nu-l cunoșteam pe cel de-al treilea bărbat și nici ei nu i-au rostit numele. Însă îl cunoșteam pe servitorul lui; un om pe nume Duncan Kerr.

Jamie se încordase puțin la numele lui Dougal, dar la al lui Duncan Kerr a încremenit.

– Au fost prezenți și servitori? a întrebat el.

– Doi, a zis Jocasta, și gura i s-a strâmbat într-un zâmbet amar. Bărbatul mascat l-a adus pe Duncan Kerr, așa cum am spus, iar fratele meu Dougal adusesese un om de la Leoch – îi știam fața, dar nu și numele. Hector m-a pus să îl ajut; eram o femeie zdravă și puternică – la fel ca tine, *a leannan*, a adăugat ea, strângând-o de mână pe Brianna. Eram puternică, și Hector a avut încredere în mine ca în nimeni altcineva. Și eu aveam încredere în el – atunci.

Zgomotele de afară se stinseseră cu totul, dar o adiere ce pătrundea prin ochiul de geam spart agita draperia, neliniștită ca o fantomă care își aude numele chemat din depărtare.

– Au fost trei bărci. Cuferele erau mici, dar atât de grele, încât a fost nevoie de două persoane pentru a căra unul. Am luat două cufere în barca noastră, eu și Hector, apoi am vâslit spre țărm prin ceață. Plescăitul vâslelor celorlalte bărci s-a auzit tot mai slab, semn că se îndepărtau, apoi s-au pierdut în noapte.

– Când s-a întâmplat asta, mătușă? a întrebat Jamie, privind-o direct în ochi. Când a venit aurul din Franța?

– Prea târziu, a răspuns ea în șoaptă. Mult prea târziu. Blestemat fie

Ludovic! a exclamat ea, cu o ferocitate neașteptată, îndreptându-se de spate în fotoliu. Fie blestemat francezul nemernic și să-i putrezească ochii la fel ca ai mei! Când mă gândesc ce ar fi putut să fie dacă și-ar fi respectat sângele și cuvântul!

Jamie s-a uitat la mine pieziș și ochii lui i-au întâlnit pe ai mei. Prea târziu. Dacă aurul ar fi venit mai devreme – când Charles debarcase la Glenfinnan ori când a ocupat Edinburgh-ul și a stăpânit orașul câteva săptămâni ca un rege întors – ce s-ar fi întâmplat?

Umbra unui zâmbet trist a apărut pe buzele lui Jamie, care s-a uitat la Brianna, apoi iar la mine, în ochii săi citindu-se atât întrebare, cât și răspunsul. Ce s-ar fi întâmplat?

– Era în martie, a continuat Jocasta, revenindu-și după izbucnirea de furie. O noapte înghețată, dar limpede ca gheața. Am stat pe faleză și m-am uitat spre mare, iar calea lunii arăta ca aurul pe apă. Corabia a urmat acea cale aurie, ca un rege spre a fi încoronat, și am socotit asta drept un semn.

A întors capul spre Jamie, iar buzele i s-au strâmbat brusc.

– Atunci mi s-a părut că-l aud râzând, a spus ea. Pe Brian cel Negru. Cel care a luat-o pe sora mea de lângă mine. I-ar fi stat în fire. Dar el nu era acolo; cred că a fost vorba doar de lătratul mățăsoaselor.

M-am uitat la Jamie în timp ce ea vorbea. Nu s-a clintit, dar, ca prin farmec, perișorii roșcați de pe antebrațe s-au ridicat, sclipind ca niște fire de sârmă în lumina lumânării.

– Nu știam că l-ai cunoscut pe tata, a spus el, cu oarecare răceală. Dar să lăsăm asta acum, mătușă. Spui că era luna martie?

Ea a confirmat cu o mișcare din cap.

– Prea târziu, a repetat ea. Trebuia să vină cu două luni înainte, așa a spus Hector. Au existat întârzieri...

Fusesse într-adevăr prea târziu. În luna ianuarie, după victoria de la Falkirk, o asemenea demonstrație de sprijin din partea Franței ar fi devenit hotărâtoare. Însă în martie, armata din Highlands se deplasa deja spre nord, întoarsă la Derby din încercarea de a invada Anglia. Se pierduse și ultima șansă firavă de victorie, iar oamenii lui Charles Stuart mărsăluiau atunci spre dezastrul de la Culloden.

După ce cuferele au ajuns în siguranță la țarm, noii gardieni ai aurului s-au sfătuit ce era de făcut cu comoara. Armata se deplasa, iar Stuart, odată cu ea; Edinburgh-ul căzuse din nou în ghearele englezilor. Nu exista niciun loc sigur în care să fie transportată și nici oameni de încredere cărora să le fie predată.

– Nu au avut încredere în O’Sullivan sau în alții din preajma prințului, a explicat Jocasta. Irlandezi, italieni... Dougal a spus că nu făcuse asemenea eforturi doar pentru ca aurul să fie risipit ori furat de străini.

A zâmbit, dar destul de sumbru.

– Adică nu voia să riște să-și piardă încrederea de a o fi primit.

Cei trei gardieni se arătaseră la fel de rezervați unul față de altul, ca și față de sfetnicii prințului. Își petrecuseră mai toată noaptea discutând în contradictoriu în sala de sus a unui han prăpădit, în vreme ce Jocasta și cei doi servitori dormiseră pe podea, între cuferele încă sigilate. În cele din urmă, aurul fusese împărțit; fiecare dintre bărbați luase câte două cufer, jurând cu sângele lor să păstreze secretul și să aibă grijă cu credință de comoară, aflată în custodie pentru monarhul legiuit, regele James.

– I-au pus și pe cei doi servitori să jure, a spus Jocasta. L-au crestat pe

fiecare, iar în lumina lumânărilor, picăturile de sânge sclipeau mai roșii decât ceara sigiliului de pe cufere.

– Ai jurat și tu? a întrebat Brianna încet, cu ochii țintă la femeia cu păr alb din fotoliu.

– Nu, eu n-am jurat. Colțurile gurii Jocastei, cu buze încă frumos arcuite, s-au ridicat ușor, ca și cum întrebarea ar fi amuzat-o. Dar eram soția lui Hector, iar jurământul lui mă lega și pe mine. Apoi...

Neliniștiți pentru că se aflau în posesia unei asemenea comori, conspiratorii părăsiseră hanul înaintea zorilor, înfășurând cuferele în pături și cârpe pentru a le ascunde.

– În timp ce coborau ultimul cufăr, au sosit doi călători. Venirea lor i-a salvat viața hangiului, fiindcă era un loc uitat de lume, și el fusese singurul martor al prezenței noastre acolo în noaptea cu pricina. Cred că Dougal și Hector nu s-ar fi gândit să facă așa ceva, dar cel de-al treilea bărbat voia să-l ucidă pe hangiu; am citit asta în ochii lui, în încordarea corpului cât aștepta aproape de poalele scării, cu mâna pe pumnal. M-a văzut urmărindu-l – chiar mi-a zâmbit pe sub mască.

– Și acest al treilea bărbat nu și-a scos masca deloc? a întrebat Jamie.

Sprâncenele arămii i se uniseră ca și cum, doar concentrându-se, ar fi putut să recreeze scena pe care Jocasta o vedea cu ochii minții și să-l identifice pe necunoscut.

Ea a clătinat din cap.

– Nu. Când și când, gândindu-mă la acea noapte, m-am întrebat dacă l-aș recunoaște, presupunând că l-aș vedea. Îmi închipuiam că aș putea; era brunet, zvelt, dar avea o putere în el precum oțelul unui pumnal. Dacă i-aș fi văzut ochii, aș fi fost sigură. Dar acum...

A ridicat din umeri a neputință.

– Cum să-l recunosc doar după voce? N-aș reuși, după câtă vreme s-a scurs de atunci.

– Dar nu era nicidecum irlandez, da?

Încă palid și cu pielea rece și umedă, Duncan se săltase într-un cot, ascultând atent.

Jocasta a tresărit puțin, parcă ar fi uitat de prezența lui.

– A! Nu, *a dhuine*^Z. Era scoțian după vorbă – un gentleman din Highlands.

Duncan și Jamie au schimbat o privire.

– Un MacKenzie sau un Cameron? a întrebat Duncan cu glas slab, iar Jamie l-a aprobat cu o mișcare din cap.

– Ori poate unul din neamul Grant.

Am înțeles presupunerile rostite de ei cu jumătate de glas. Exista – sau mai curând, existase – o serie copleșitor de complicată de asocieri și lupte între clanurile din Highlands și multe dintre ele nu voiau – nu puteau – să coopereze într-o aventură atât de importantă și secretă.

Colum MacKenzie negociase o alianță strânsă cu neamul Cameron; de fapt, Jocasta făcuse parte din respectiva alianță, căsătoria ei cu o căpetenie Cameron fiind dovada. Dacă Dougal MacKenzie era unul dintre oamenii care aranjase primirea aurului francez, iar Hector Cameron fusese altul, era aproape sigur că cel de-al treilea bărbat aparținea unuia dintre aceste clanuri ori altuia în care amândouă aveau încredere. MacKenzie, Cameron... sau Grant. Iar dacă Jocasta nu îl

recunoscuse din vedere pe acel bărbat, exista posibilitatea ca el să fie din neamul Grant, pentru că ea i-ar fi cunoscut pe mai toți șefii clanurilor MacKenzie sau Cameron.

Însă nu aveam timp să analizăm astfel de lucruri; povestea nu se sfârșise.

Conspiratorii se despărțiseră, fiecare plecând în drumul lui, fiecare având o treime din aurul francez. Jocasta nu știa ce făcuseră Dougal MacKenzie sau bărbatul necunoscut cu cuferele lor; Hector Cameron pusese cele două cufere într-o groapă din dormitorul lui, o veche ascunzătoare făcută de tatăl său pentru a păstra lucruri de valoare.

Hector dorea să-l țină acolo până când prințul ajungea într-un loc sigur, unde putea să primească aurul și să-l folosească pentru a-și atinge scopurile. Însă Charles Stuart era deja fugar și nu găsea un loc unde să rămână mai multe luni. Dezastrul a intervenit înainte ca el să ajungă la refugiul său din urmă.

– Hector a lăsat aurul – și pe mine – acasă și s-a dus să se alăture prințului și armatei lui. Pe data de 17 aprilie, spre asfințit, s-a întors acasă, cu calul lui în spume. A descălecat și a lăsat bietul animal în grija unui grăjdar, s-a năpustit în casă și mi-a cerut să împachetez toate lucrurile de valoare – cauza fusese pierdută, mi-a spus, iar noi trebuia să fugim ori să murim alături de Stuarti.

Cameron era bogat chiar și așa și suficient de inteligent ca să-și păstreze trăsura și caii, în loc să le cedeze pentru cauza lui Stuart. Și îndeajuns de șiret ca să nu ia cu sine două cufere cu aurul francez când am fugit.

– A luat trei lingouri de aur dintr-un cufăr și mi le-a dat. Le-am ascuns sub capra trăsorii; el și grăjdarul au dus cuferele undeva în pădure – n-am văzut unde le-au îngropat.

Pe 18 aprilie, la amiază, Hector Cameron s-a urcat în trăsură cu soția,

fiica lui, Morna, grăjdarul și trei lingouri de aur francez și a plecat într-o goană nebună spre Edinburgh.

– Seonag era măritată cu stăpânul de la Garth – el s-a declarat de timpuriu de partea lui Stuart; a fost ucis la Culloden, dar noi nu știam pe atunci, desigur. Clementina era deja văduvă și locuia cu sora ei la Rovo.

Jocasta a inspirat adânc, s-a cutremurat slab, nedorind să retrăiască evenimentele pe care le relata, dar nefiind în stare să reziste ispitei.

– L-am implorat pe Hector să mergem la Rovo. Era la doar șaisprezece kilometri de drumul nostru – ne-ar fi trebuit doar câteva ore –, dar el nu a vrut să oprească. Nu se putea, a spus el. Era prea riscant să pierdem timp mergând după ele. Clementina avea doi copii, iar Seonag, unu. Am fi fost prea mulți în trăsură; asta ne-ar fi încetinit.

– Bine, nu le luăm cu noi, am zis eu. Măcar să le avertizăm, să le mai vedem o dată.

A făcut o pauză.

– Știam încotro ne îndreptam – vorbiserăm despre asta, dar nu aveam habar că el pregătise lucrurile cu mult înainte.

Hector Cameron fusese iacobit, dar și un bun cunoscător al problemelor umane și nu era omul care să-și dăruiască viața unei cauze pierdute. Văzând că lucrurile se destrămau și temându-se de un dezastru, depusese mari eforturi pentru a-și pregăti o cale de a fugi. Pusese deoparte câțiva saci cu îmbrăcăminte și lucruri absolut necesare, transformase în bani tot ce putuse de pe domeniul lui și, în secret, cumpăraseră trei traversări pentru orice moment, de la Edinburgh până în colonii.

– Câteodată mă gândesc că nu pot să-l condamn, a spus Jocasta, stând

dreaptă acum, cu părul sclipind în lumina lumânărilor. S-a gândit că Seonag nu va pleca fără soțul ei, iar Clementina n-ar pune în primejdie viața copiilor pe mare. Poate avea dreptate. Și poate n-ar fi contat dacă le avertizam. Dar eu știam că nu le voi revedea vreodată...

A închis gura și a înghițit în sec.

În orice caz, temându-se că e urmărit, Hector refuzase să se oprească. Trupele lui Cumberland se concentraseră la Culloden, însă existau soldați englezi pe drumurile din Highlands, iar știrea despre înfrângerea lui Charles Stuart se răspândea ca vâlurile de la marginea unei vâltori, deplasându-se tot mai iute, într-un vârtej primejdios.

Lucru pe care familia Cameron l-a descoperit peste două zile, aproape de Ochertyre.

– O roată a trăsurii s-a desprins, a zis Jocasta oftând. Doamne, parcă o văd și acum rostogolindu-se singură la vale. Se frânsese osia și nu am avut de ales. Am poposit acolo, lângă drum, cât timp Hector și grăjdarul au muncit cu schimbul ca să repare stricăciunea.

Reparația le răpise mare parte din zi; Hector devenise tot mai iritat pe măsură ce truda continua, iar îngrijorarea lui se transmisese și celorlalți.

– Atunci nu știam ce văzuse la Culloden, a povestit Jocasta. Știa prea bine că, dacă englezii îl prindeau, totul se termina pentru el. Dacă nu l-ar fi ucis pe loc, l-ar fi spânzurat ca trădător. Transpirase cât a lucrat, dar mai mult de spaimă decât de căldură și de efort. Dar chiar și așa...

A rămas cu buzele strânse un moment, apoi a continuat:

– Aproape că amurgise – era primăvară, iar amurgul cobora devreme – când au reușit să pună roata la trăsură, și toți ne-am suit în ea. Trăsura nimerise într-o mică adâncitură când se desprinsese roata; grăjdarul a

îndemnat caii pe o pantă lungă și, chiar când am ajuns pe culmea dealului, doi oameni cu muschete au răsărit din umbre drept în mijlocul drumului.

Era o companie de soldați englezi, oamenii lui Cumberland. Ajungând prea târziu pentru a participa la victoria de la Culloden, erau entuziasmați de știre, dar nemulțumiți că nu participaseră la bătălie și gata să se răzbune cât mai cumplit pe scoțienii care fugeau.

Când îi zărise pe soldați, Hector, care de felul său gândea repede, se lăsase moale într-un colț al trăsurii, aplecându-și capul și acoperindu-l cu un șal, prefăcându-se că e o babă prăpădită, care doarme adânc. Respectând instrucțiunile date de el în șoaptă, Jocasta se aplecase pe fereastră, pregătită să se dea drept o lady respectabilă care călătorea cu fiica și cu mama ei.

Soldații nu stătuseră s-o asculte. Unul dintre ei deschisese ușa trăsurii și o târâse jos. Cuprinsă de panică, Morna sărise după ea, încercând să-și smulgă mama din mâinile lui. Alt soldat o prinsese pe fată și o trăsese înapoi, ajungând între Jocasta și trăsură.

– Încă o clipă, și aveau să o coboare și pe „bunica” din caleașcă – și să găsească aurul, ceea ce însemna sfârșitul pentru noi toți.

Răsunase o împușcătură și toți încremeniseră. Aplecându-se pe ușa deschisă a caleștii, Hector trăsese în soldatul care o ținea pe Morna – însă la amurg lumina era scăzută; probabil că se mișcaseră caii, clătinând trăsură. Glonțul o nimerise pe Morna drept în cap.

– Am dat să alerg spre ea, a spus Jocasta cu vocea răgușită, pentru că i se uscaseră gâtul. Am dat să alerg spre ea, dar Hector a sărit din caleașcă și m-a prins. Soldații rămăseseră pe loc, privind năuciți scena. Hector m-a târât înapoi și i-a strigat vizitiului să pornească în goană!

Și-a umezit buzele și a înghițit nodul din gât.

– „A murit”, mi-a spus el. A repetat mereu: „E moartă, nu mai poți face nimic.” M-a ținut strâns când, disperată, am vrut să mă arunc din trăsură.

Încet, Jocasta și-a desprins mâna dintre degetele Briannei; avusese nevoie de sprijin pentru a-și începe povestea, dar nu mai avea nevoie pentru a o încheia. A strâns pumnii, apăsându-i de pânza albă a cămășii, parcă vrând să oprească sângerarea unui pântec pângărit.

– Se întunecase, a continuat ea, și glasul i-a sunat detașat. Am văzut lumina incendiilor profilându-se pe cer, în nord.

Soldații lui Cumberland se răspândiseră, dând foc și jefuind. Au ajuns la Rovo, unde locuiau Clementina și Seonag împreună cu familiile lor, și au incendiat conacul. Jocasta nu a aflat dacă ele muriseră în incendiu ori mai târziu, de foame sau înghețate în primăvara geroasă din Highlands.

– Așadar, Hector și-a salvat viața – și pe a mea, atât cât mai valorau ele atunci, a spus ea, încă detașată. Și, desigur, a salvat aurul.

Degetele ei au căutat din nou inelul și l-a rotit încet pe suportul de lemn, astfel încât pietrele au scânteiat în lumina lumânării.

– Deci așa, a murmurat Jamie.

Avea ochii ațintiți asupra feței oarbe, urmărind-o concentrat. Brusc, mi s-a părut nedrept să o privească astfel, aproape ca un judecător, mai ales că Jocasta nu putea să răspundă privirii lui și nici măcar să știe cum se uita la ea. L-am atins, iar el mi-a aruncat o privire, după care mi-a luat o mână și mi-a strâns-o cu putere.

Jocasta a lăsat deoparte inelele și s-a ridicat neliniștită, după ce relatase

partea cea mai nefericită a poveștii. S-a apropiat de bancheta de sub fereastră, a îngenuncheat și a dat draperiile deoparte.

Văzând-o mișcându-se cu atâta precizie, îmi venea greu să cred că era oarbă – și totuși, aceea era camera ei, locul ei, și orice lucru era așezat cu scrupulozitatea, astfel ca ea să se poată orienta cu ușurință. Și-a apăsat palmele de geamul rece, care o separa de noapte, și fire de ceață albă de condens s-au format în jurul degetelor ei ca niște flăcări reci.

– Hector a cumpărat domeniul cu aurul pe care l-am adus cu noi, a spus ea. Pământurile, gaterul, sclavii. Trebuie să-i recunosc meritele – deși tonul ei sugera că nu era înclinată să facă asta –, valoarea de acum a domeniului se datorează în mare parte muncii lui. Dar în primul rând aurului cu care a cumpărat ce există aici.

– Și jurământul? a întrebat Jamie încet.

– Ce-i cu el? a replicat ea și a râs scurt. Hector a fost un om practic. Stuartii erau terminați; ce nevoie aveau ei de aur în Italia?

– Practic, am repetat eu, surprinzându-mă chiar și pe mine.

Nu dorisem să vorbesc, dar mi se păruse că exista ceva ciudat în felul în care ea rostise cuvântul.

Evident, așa era. Jocasta s-a întors cu fața spre noi, mai mult spre locul în care stăteam eu. Zâmbea, dar am simțit un fior rece pe șira spinării.

– Da, practic, a încuviințat ea. Fiicele mele muriseră și el a socotit că nu avea niciun motiv să verse lacrimi pentru ele. Nu a dus niciodată vorba despre ele și nu m-a lăsat nici pe mine să vorbesc. Fusese cândva un bărbat onorabil și avea să fie din nou – lucru nu tocmai ușor aici, dacă ar fi aflat cineva.

A răsuflat; un sunet apăsător, care-i trăda furia stăpânită.

– Îndrăznesc să spun că nimeni de aici nu știe că am fost mamă cândva.

– Încă ești, a spus Brianna încet. Știu asta.

Mi-a aruncat o privire, și ochii ei albaștri i-au întâlnit pe ai mei, plini de înțelegere. I-am zâmbit, dar am simțit usturimea lacrimilor. Da, știa asta, la fel de bine ca mine.

La fel și Jocasta; fața i s-a destins un moment, furia și disperarea reînviată fiind înlocuite o clipă de dor. S-a apropiat încet de Brianna, care încă stătea pe scaun, și a pus o mână pe capul ei. A rămas așa o clipă, apoi mâna a alunecat, iar degetele lungi și sensibile au pipăit pomeții puternici ai Briannei, buzele mari și nasul lung și drept, urmele subțiri lăsate de lacrimi pe obrazul ei.

– Da, *a leannan*, a rostit Jocasta încet. Înțelegi ce vreau să spun. Iar acum știi de ce am vrut să-ți las domeniul – ție ori celor de un sânge cu tine?

Jamie a tușit, intervenind înainte ca Bree să poată răspunde.

– Da, a zis el pe un ton calm. Deci asta i-ai spus irlandezului? Nu toată povestea, bineînțeles, ci doar că nu ai aici aur?

Jocasta și-a retras mâna de pe fața Briannei și s-a întors spre Jamie.

– Da, le-am spus. I-am spus. I-am spus că, din câte știu, cuferele acelea sunt încă îngropate într-o pădure din Scoția. I-am zis că e liber să meargă și să sape acolo, dacă vrea.

A zâmbit amar în colțul gurii.

– Nu a fost dispus să te creadă pe cuvânt?

Jocasta a clătinat din cap și a strâns din buze.

– Nu era un gentleman, a repetat ea. N-aș putea spune cum s-ar fi terminat totul – pentru că stăteam jos, lângă pat, și eu țin un pumnal sub pernă, nu l-aș fi lăsat să pună mâna pe mine fără să îl lovesc. Însă înainte de a întinde mâna după pumnal, am auzit pași.

A arătat spre ușa din apropierea căminului; o odăiță ce unea dormitorul ei cu altul – camera care fusese a lui Hector Cameron, iar acum era probabil a lui Duncan.

Și intrușii auziseră pașii; irlandezul șuierase ceva spre amicul lui, apoi se îndepărtase de Jocasta, mergând spre cămin. Celălalt se apropiase de ea din spate și îi acoperise gura cu mâna.

– Tot ce vă pot spune este că omul purta o beretă trasă pe ochi și duhnea a băutură, ca și cum ar fi turnat-o peste haine în loc să o bea.

S-a strâmbat cu dezgust.

Ușa se deschisese, Duncan intrase, iar irlandezul sărise brusc din spatele ușii și îl lovisese în cap cu ceva.

– Nu-mi amintesc nimic, a zis Duncan cu tristețe în glas. Venisem să îi spun noapte bună domnișoarei – adică soției mele. Țin minte că am pus mâna pe clanță, și în clipa următoare am ajuns pe podea cu capul spart.

Și-a atins cucuiul, apoi s-a uitat la Jocasta cu îngrijorare.

– Te simți bine, *mo chridhe*? Ticăloșii nu ți-au făcut rău?

A întins o mână spre ea, apoi, dându-și seama că ea nu îl vedea, a încercat să se salte în șezut. S-a prăbușit cu un geamăt înfundat, iar Jocasta, auzindu-l, s-a ridicat și s-a grăbit să ajungă la pat.

– Sigur că mă simt bine, a răspuns ea îmbufnată, pipăind până când i-a găsit mâna. Lăsând la o parte tristețea care m-a cuprins la gândul că voi rămâne văduvă a patra oară.

A scos un oftat de exasperare și s-a așezat lângă el, dându-și peste cap o șuviță care îi căzuse peste față.

– N-aș putea spune ce s-a întâmplat; am auzit doar bufnitura și un geamăt îngrozitor când ai căzut. Apoi irlandezul s-a întors la mine, și creatura care mă ținea mi-a dat drumul.

Irlandezul îi spusese politicos că nu credea nicio vorbă din afirmația ei că la River Run nu exista aur. Era convins că aurul se găsea acolo și, deși nu avea de gând să-i facă rău unei doamne, această reținere nu era valabilă în privința soțului ei.

– A zis că, dacă nu-i spun unde e aurul, el și camaradul lui o să-l taie bucăți pe Duncan, începând cu degetele de la picioare și mergând spre boașe, a adăugat Jocasta pe șleau.

Auzind-o, Duncan, și așa palid, s-a albit de tot. Jamie i-a aruncat o privire, apoi și-a îndreptat ochii spre Jocasta și și-a dres glasul.

– Presupun că nu te-ai îndoit de intenția lui, nu?

– Avea un pumnal foarte ascuțit; l-a trecut peste palma mea, ca să-mi arate că vorbea cât se poate de serios.

A desfăcut mâna liberă și, bineînțeles, o linie cât firul de păr trecea prin podul palmei. Jocasta a ridicat din umeri.

– Am socotit că nu puteam permite asta. M-am prefăcut că mă codesc, până când irlandezul l-a prins pe Duncan de un picior – atunci am început să plâng și am strigat, sperând că mă va auzi cineva, dar

blestematele de servitoare se culcaseră, iar oaspeții erau prea ocupați să-mi bea whisky-ul și să se tăvălească prin tufișuri și prin grajduri.

La ultima remarcă, fața Briannei s-a înroșit brusc, devenind stacojie. Lui Jamie nu i-a scăpat amănuntul și a tușit, evitând să se uite în ochii mei.

– Da. Și apoi...

– Și le-am spus, în cele din urmă, că aurul e îngropat sub podeaua șopronului de lângă grădina bucătăriei.

Expresia de satisfacție a revenit scurtă vreme pe chipul ei.

– M-am gândit că vor da peste cadavru și asta îi va face să șovăie puțin. Până își adunau curajul ca să sape acolo, speram să găsesc vreo cale să scap sau să dau alarma – și asta am și făcut.

O legaseră, îi puseseră un căluș în grabă și plecaseră spre șopron, amenințând că, dacă vor constata că ea îi mințise, se vor întoarce și vor continua ceea ce începuseră. Însă nu se osteniseră să-i pună un căluș ca lumea, iar ea reușise curând să și-l smulgă, apoi spărsese un geam și strigase după ajutor.

– Cred că imediat ce au deschis ușa șopronului și au văzut moarta, s-au speriat și au scăpat felinarul, și așa s-a aprins locul.

A dat din cap cu o satisfacție sumbră.

– Un preț mic. Mi-aș fi dorit să ardă și ei odată cu moarta!

– Nu crezi că au pus foc dinadins? a întrebat Duncan, care părea să se simtă ceva mai bine, dar rămăsese pământiu la față. Ca să acopere urmele de săpătură?

Jocasta a ridicat din umeri, respingând ideea.

– La ce bun? Nu găseau nimic acolo și puteau săpa până ajungeau la capătul pământului, că era totuna.

Începuse să se liniștească, iar culoarea firească îi revenise în obraji, deși umerii largi îi erau deja căzuți de epuizare.

Liniștea s-a lăsat peste noi și mi-am dat seama că de câteva clipe zgomotele de la parter se întetiseră; glasuri de bărbați și pași. Se întorseseră diferitele grupuri care plecaseră să cerceteze împrejurimile, dar din tonul lor obosit și nemulțumit era limpede că nu prinseseră niciun suspect.

Lumânarea de pe masă arsese aproape complet; flacăra ei se lungise lângă cotul meu, iar mukul ei mai avea doar un centimetru. Una dintre lumânările de pe polița căminului s-a terminat și s-a stins cu un rotocol de fum mirosind a ceară de albine. Jamie s-a uitat mecanic spre fereastră. Afară era încă întuneric, dar aspectul nopții se schimbase, așa cum se întâmplă de obicei înainte de apariția zorilor.

Draperiile se mișcau în tăcere și prin cameră circula un aer rece, neliniștit. Apoi s-a mai stins o lumânare. Cea de-a doua noapte nedormită lăsase urme asupra mea; mă simțeam rebegită de frig, amortită și parcă fără mâini și picioare, iar diferitele grozăvii pe care le văzusem și le auzisem începeau să se topească în irealitate în mintea mea, lăsând în urmă doar un miros puternic de ars, care să stea drept mărturie pentru ele.

Se părea că nu mai era nimic de adăugat sau de făcut. Ulysses s-a întors, strecurându-se discret în cameră cu un sfeșnic nou și cu o tavă pe care avea o sticlă de brandy și câteva pahare. Maiorul MacDonald a apărut pentru scurtă vreme și a anunțat că nu găsiseră nici urmă de răufăcători. I-am consultat iute pe Duncan și Jocasta, apoi i-am lăsat pe Bree și pe Ulysses să-i ajute să se culce.

Eu și Jamie am coborât la parter în tăcere. La poalele scării, m-am întors spre el. Era palid, cu trăsăturile marcate de extenuare și arătând de parcă ar fi fost sculptate în marmură, cu părul și barba nerasă întunecate în lumina difuză.

– Se vor întoarce, nu? am întrebat eu încet.

Luându-mă de cot, a dat afirmativ din cap și m-a condus către scara ce ducea la bucătărie.

O DISCUȚIE ÎNTRE PATRU OCHI ȘI O PRĂJITURĂ

Fiindcă vremea nu se încălzise suficient, încă era folosită bucătăria din pivnița casei, bucătăria de vară fiind rezervată pentru preparate mai complicate sau cu mirosuri prea puternice. Stârnite de agitația din jur, toate sclavele erau treze și munceau, deși unele păreau gata să se prăbușească în cel mai apropiat colțișor pentru a adormi la primul prilej care li s-ar fi oferit. Totuși, bucătăreasa-șefă era perfect trează și se vedea clar că, sub supravegherea ei, nimeni nu va apuca să adoarmă.

Bucătăria era caldă și primitoare, ferestrele erau încă întunecate, pereții sclipeau roșiatic în lumina vetrei, iar mirosurile liniștitoare de supă, pâine caldă și cafea fierbinte invadaseră aerul. M-am gândit că era locul ideal pentru a mă așeza ca să-mi revin puțin înainte de a mă târî până în pat, dar se vedea limpede că Jamie avea alte idei.

S-a oprit să discute cu bucătăreasa și a schimbat câteva amabilități cu ea, alegându-se nu doar cu o prăjitură cu aluat crocant pe deasupra, presărată cu scorțișoară și îmbibată de unt topit, ci și cu o carafă mare cu

cafea abia pregătită. Apoi și-a luat rămas-bun, m-a ridicat de pe scaunul pe care mă lăsasem moale, cu un aer recunoscător, și am plecat de acolo, ieșind în vântul rece al nopții pe sfârșite.

Am trăit un sentiment ciudat de déjà-vu când am cotit pe poteca pavată cu cărămizi, care ducea spre grajduri. Lumina era la fel ca în urmă cu douăzeci și patru de ore, cu aceleași stele cât vârful de ac, stingându-se treptat pe cerul gri-albăstrui. Aceeași adiere slabă a primăverii ne-a mângâiat, iar pielea mi s-a înfiorat amintindu-mi.

Însă noi mergeam alături, cu pași rari, nu zburam – iar peste amintirile zilei precedente se suprapuseseră mirosurile tulburătoare de sânge și de carne arsă. Cu fiecare pas pe care îl făceam mă simțeam ca și cum aș fi fost pe punctul de a trece de ușile batante ale unui spital, dincolo de care bâzâitul slab al tuburilor de lumină fluorescente și mirosul slab de medicamente și dezinfectant aveau să mă înghită cu totul.

– Lipsă de somn, am murmurat pentru mine.

– O să ai timp destul să dormi, englezoaico, mi-a răspuns Jamie și s-a scuturat scurt, alungând starea de oboseală așa cum un câine se scutură de apă. Mai avem de făcut câte ceva.

A trecut în cealaltă mână prăjitura învelită în hârtie și m-a prins de un cot cu mâna liberă, pentru ca nu cumva, din cauza extenuării, să cad în nas drept în stratul de varză.

Nu era cazul. Voisem să spun doar că lipsa de somn îmi dădea ușoara senzație halucinantă că mă aflam din nou într-un spital. Ani întregi, ca intern, rezident și mamă, lucrasem schimburi lungi în care nu dormisem deloc, învățând să funcționez – și încă bine – în ciuda stării de epuizare.

Aceeași senzație se insinua în mine acum, când am trecut din starea de simplă adormire, intrând și ieșind din ea, într-una de alertă sporită în

mod artificial.

Îmi era frig și mă simțeam stoarsă, parcă aș fi ocupat doar miezul adânc al corpului, izolat de lumea din jur de un strat gros de carne nesimțitoare. În același timp, fiecare amănunt, oricât de minor, părea nefiresc de viu, începând cu aroma prăjiturii pe care Jamie o ținea într-o mână, continuând cu foșnetul poalelor hainei lui și terminând cu sunetele scoase de cineva care cânta departe, în locul destinat sclavilor, și cu vârfurile porumbului care încolțise în straturile de legume de pe o parte și de alta a potecii.

Senzația de detașare lucidă mă domina chiar în timp ce urmam poteca spre grajduri. Aveam ceva de făcut, așa spusese Jamie. Am presupus că nu intenționa să repete performanța din ziua precedentă. Dacă își propusese o formă mai liniștită de orgie, care implica prăjitură și cafea, mi s-a părut ciudat să o facem în grajd, și nu în salon.

Ușa laterală nu era blocată; Jamie a împins-o, iar mirosul cald de fân și de animale adormite ne-a învăluit.

– Cine e? am auzit o voce slabă și groasă în umbrele din interior.

Roger. Desigur; el nu se aflase în grupul din dormitorul Jocastei.

– Fraser, i-a răspuns Jamie la fel de încet și m-a tras înăuntru, închizând ușa după noi.

Silueta lui Roger s-a conturat în lumina slabă a unui felinar, aproape de capătul șirului de boxe în care stăteau caii. Era înfășurat în mantie, iar lumina a creat un nimb roșcat în jurul părului său negru când s-a întors spre noi.

– Cum stau lucrurile, a *Smeòraich*?

Jamie i-a dat carafa cu cafea. Mantia lui Roger a căzut pe spate când a întins mâna după ea și l-am văzut împingând un pistol sub betelia pantalonilor cu cealaltă mână. Fără să spună nimic, a destupat carafa și a ridicat-o la gură, coborând-o după câteva clipe cu o expresie de beatitudine. A oftat, scoțând aburi.

– Of, Doamne, a spus el cu convingere. De luni întregi n-am mai gustat ceva așa bun.

– Nu chiar.

Ușor amuzat, Jamie a luat carafa înapoi și i-a întins prăjitura.

– Ia spune, cum se simte?

– La început, a făcut gălăgie, dar s-a potolit de ceva vreme. Cred că o fi adormit.

Rupând deja hârtia îmbibată cu unt, Roger a făcut un semn din cap spre boxă. Jamie a coborât felinarul din cui și l-a ținut sus deasupra porții blocate. Uitându-mă pe sub brațul lui, am văzut o siluetă ghemuită, pe jumătate îngropată în paiele din partea opusă a boxei.

– Domnule Wylie! a strigat Jamie nu prea tare. Dormi, domnule?

Silueta s-a mișcat, cu foșnete de fân.

– Nu, domnule, a venit răspunsul, pe un ton care îi trăda amărăciunea.

Apoi, silueta a început să se înalțe, și Phillip Wylie s-a ridicat în picioare, scuturându-și paiele de pe haine.

Sigur îl văzusem arătând mult mai bine. Îi lipseau câțiva nasturi de la haină, cusătura de la un umăr era desfăcută, genunchii pantalonilor îi atârnavu sfâșiați, cataramele se deschiseseră, iar ciorapii îi căzuseră

dizgrațios în josul pulpelor. Se vedea că primise o lovitură drept în nas; un firicel de sânge i se uscaser pe buza de sus și avea o pată maronie pe mătasea brodată a vestei.

În ciuda aspectului destul de jalnic al vestimentației, purtarea lui rămăsese neschimbată, fiind una de revoltă glacială.

– Vei răspunde pentru asta, Fraser, jur pe Dumnezeul meu că așa va fi!

– Da, așa va fi, a spus Jamie pe un ton nepăsător. La dispoziția ta, domnule. Dar nu înainte de a primi niște răspunsuri de la tine, domnule Wylie.

A tras ivărul porții de la boxă și a deschis-o.

– Ieși de acolo.

Wylie șovăia, nedorind nici să rămână în boxă, nici să se supună poruncii lui Jamie. Însă i-am văzut nările fremătând, evident că simțise mirosul de cafea. Asta a părut să-l convingă, astfel că a ieșit din boxă cu capul sus. A trecut la un braț distanță de mine, dar s-a uitat drept înainte, prefăcându-se că nu m-a văzut.

Roger adusese două scaune scunde și o găleată, pe care a întors-o cu gura în jos. Am ales-o pe aceasta și m-am retras cu decență în umbră, lăsându-i pe Jamie și pe Wylie să se așeze la o distanță care le-ar fi permis să se strângă de gât reciproc. Roger s-a retras la fel de discret ca mine în umbră, ținând prăjitura într-o mână și părând interesat de ceea ce va urma.

Cu gesturi rigide, Wylie a acceptat carafa cu cafea, iar câteva înghițituri mari au părut să-l ajute să-și recapete sângele-rece într-o măsură remarcabilă. A coborât-o în cele din urmă și a răsuflat adânc, iar trăsăturile i s-au mai relaxat.

– Vă mulțumesc, domnule.

I-a înapoiat carafa lui Jamie cu o mică plecăciune și s-a așezat drept pe scaun, aranjându-și puțin peruca, pe care și-o păstrase întreagă în cursul aventurilor serii, însă arătând destul de ciufulită.

– Așa. Aș putea întreba care este motivul acestei... acestei purtări de neconceput?

– Ai tot dreptul, domnule, i-a răspuns Jamie, îndreptându-se și el de spate. Doresc să aflu natura relațiilor pe care le ai cu un anume Stephen Bonnet și dacă știi unde se află el în clipa de față.

Fața lui Wylie și-a pierdut orice expresie, ceea ce mi s-a părut comic.

– Cine?

– Stephen Bonnet.

Wylie a dat să se întoarcă spre mine, pentru a cere lămuriri, apoi și-a amintit că nu îmi recunoscuse prezența acolo. Cu sprâncenele negre împreunate, s-a uitat fioros la Jamie.

– Domnule Fraser, nu am cunoștință de niciun gentleman cu acest nume și ca atare nu am cunoștință despre locul în care se află, dar, chiar dacă aș ști, mă îndoiesc profund că m-aș simți obligat să-ți ofer această informație.

– Nu?

Dus pe gânduri, Jamie a luat o gură de cafea, apoi mi-a întins carafa.

– Și cum rămâne cu obligațiile unui oaspete față de gazda lui, domnule Wylie?

Acesta a ridicat uimit din sprâncene.

– Ce vrei să insinuezi, domnule?

– Domnule, înțeleg că nu ai știință că doamna Innes și soțul ei au fost atacați seara trecută și că a avut loc o încercare de a-i jefui?

Wylie a rămas cu gura căscată. Ori era un bun actor, ori surprinderea lui era sinceră. Având în vedere ceea ce știam despre el, am socotit că nu era nicidecum actor.

– Nu știam. Cine...?

Brusc, și-a dat seama, iar uimirea a dispărut, înlocuită de furie. A făcut ochii mari.

– Crezi că am fost amestecat în această... această...?

– Acțiune mișelească? i-a sugerat Roger care, scăpat de plictisitoare sarcină de paznic, părea să se amuze. Da, așa credem. Nu vrei o îmbucătură de prăjitură la cafea, domnule?

A întins o bucată de prăjitură spre el; Wylie s-a holbat o clipă la ea, după care a sărit în picioare și a lovit-o, smulgând-o din mâna lui Roger.

– Netrebnicule!

S-a apropiat de Jamie cu pumnii încleștați.

– Îndrăznești să insinuezi că aș fi hoț?

Jamie s-a dat puțin pe spate ridicând bărbia.

– Da, întocmai, a răspuns el cu răceală. Ai încercat să-mi furi soția de sub nas – de ce ai avea scrupule să furi bunurile mătușii mele?

Fața lui Wylie s-a împurpurat, căpătând o culoare stacojie urâtă. Dacă nu ar fi purtat perucă, părul i-ar fi stat vâlvoi.

– Tu... rahat de...! a spus el pe nerăsuflăte.

Apoi s-a repezit la Jamie. Amândoi s-au prăbușit la pământ lovindu-se la întâmplare cu pumnii și cu picioarele.

Strângând carafa la piept, am făcut un salt înapoi. Roger s-a repezit spre încăierare, dar l-am prins de mantie ca să-l opresc.

Jamie avea avantajul staturii și al priceperii, dar nici Wylie nu era un ageamiu în arta luptei cu pumnii, plus că era animat de o furie oarbă. Dacă ar mai fi avut la dispoziție câteva momente, Jamie l-ar fi pus la pământ și l-ar fi dominat, dar nu eram dispusă să aștept.

Enervată la culme de purtarea lor, am pășit înainte și am răsturnat carafa. Cafeaua nu era clocotită, dar destul de fierbinte. Am auzit două strigăte de surprindere simultane, și ei s-au despărțit, ridicându-se și scuturându-se. Mi s-a părut că-l aud pe Roger râzând în spatele meu, dar când m-am răsucit, ațișase deja o expresie de seriozitate și interes. A ridicat din sprâncene și a vârat încă o bucată de prăjitură în gură.

Întorcându-mă, l-am văzut pe Jamie deja în picioare și pe Wylie ridicându-se din genunchi, ambii uzi de cafea și cu expresii care îmi sugerau că voiau să reia răfuiala din punctul în care o întrerupsesem eu. M-am băgat între ei și am bătut din picior.

– M-am săturat de toate astea!

– Eu nu! a spus Wylie, înfierbântat. Mi-a jignit onoarea și cer...

– Ei bine, ducă-se dracului onoarea ta nenorocită – și a ta la fel! m-am răstit la el, apoi la Jamie, fulgerându-i pe rând cu privirea.

Jamie, care se pregătea să spună ceva la fel de jignitor, s-a mulțumit să scoată un pufnet puternic.

Am lovit unul dintre scaunele răsturnate și am făcut semn spre el, încă uitându-mă sever la Jamie.

– Așază-te!

Trăgând de țesătura umedă a cămășii care i se lipise de piept, Jamie a îndreptat scaunul și s-a așezat pe el cu o demnitate imensă.

Wylie era mai puțin dispus să-mi acorde atenție și a continuat cu alte remarci despre onoarea lui. L-am lovit cu piciorul în fluierul piciorului. De astă dată aveam ghete solide. A scos un țipăt ascuțit și a început să sară într-un picior, ținându-se de celălalt. Stârniți de atâta agitație, caii băteau din copite și fornăiau în boxele lor, iar aerul era încărcat de pleavă.

– Nu-i cazul să te joci cu ea atunci când se înfurie, i-a explicat Jamie lui Wylie, aruncându-mi o privire precaută. Devine primejdioasă, înțelegi?

Wylie s-a uitat furios la mine, dar strâmbătura lui s-a transformat într-o expresie care-i trăda nesiguranța – fie din cauza carafei goale, pe care acum o țineam de gât, ca pe o bătă, fie pentru că își amintise de noaptea precedentă, când dăduse peste mine în toiul autopsiei lui Betty. Făcând un efort, și-a înghițit vorbele pe care se pregătea să le rostească și s-a așezat încet pe scaun. A scos o batistă din buzunarul vestei pătate de cafea și a șters un firicel de sânge care îi curgea pe față dintr-o tăietură căpătată deasupra unei sprâncene.

– Aș vrea să știu ce se întâmplă, dacă nu vă supărați, a spus el cu o politețe fără cusur.

Își pierduse peruca; zăcea pe podea, într-o băltoacă de cafea. Jamie s-a

aplecat și a ridicat-o, ținând-o cu delicatețe, ca pe un animal mort. Cu mâna liberă și-a șters o picătură de noroi de pe falcă și i-a întins lui Wylie peruca din care picura cafea.

– Înseamnă că suntem de acord, domnule.

Cu o mișcare țeapănă din cap în semn de confirmare, Wylie a luat peruca și a așezat-o pe genunchi, fără să ia în seamă cafeaua care îi îmbiba pantalonii. Amândoi s-au uitat la mine cu expresii identice de nerăbdare sceptică. Evident, fusesem aleasă maestră de ceremonii.

– Jaf, crimă și Dumnezeu mai știe ce, am răspuns apăsător. Și dorim să lămurim lucrurile până la capăt.

– Crimă?

Roger și Wylie au vorbit în același timp, amândoi părând șocați.

– Cine a fost ucis? a întrebat Wylie, privind agitat când spre mine, când spre Jamie.

– O sclavă, a spus Jamie, apoi a arătat spre mine. Soția mea a bănuțit că moartea ei este suspectă, de aceea am dorit să descoperim adevărul. Așa se explică prezența noastră în șopron seara trecută, când ne-ai surprins.

– Prezență, a repetat Wylie ca un ecou. Era deja palid, dar părea că i se face greață amintindu-și ce mă văzuse făcând în șopron. Da. Da... înțeleg.

S-a uita scurt la mine cu coada ochiului.

– Deci a fost ucisă?

Roger a apărut în cercul de lumină aruncat de felinar și a mutat găleata la loc, așezându-se la picioarele mele. A pus restul de prăjitură pe podea.

– Ce i-a provocat moartea?

– Cineva i-a dat sticlă pisată, am răspuns eu. Am găsit destul de multă în stomacul ei.

M-am uitat cu o atenție deosebită la Phillip Wylie când am spus asta, dar fața lui exprima aceeași uimire mută ca fața lui Jamie și cea a lui Roger.

– Sticlă, a zis Jamie, care și-a revenit primul. S-a îndreptat de spate pe scaun și și-a dat o șuviță rebelă după ureche. Cât timp durează să omoare un om, englezoaico?

M-am frecat cu două degete între sprâncene; amorțeala orei matinale îmi dădea treptat o durere pulsatilă de cap, agravată de mirosul de cafea și de faptul că nu apucasem să beau nicio picătură din ea.

– Nu știu, am spus. Pătrunde în stomac după câteva minute, dar ar putea trece mult timp până să provoace o hemoragie mare. Cele mai grave vătămări se produc asupra intestinului subțire; particulele de sticlă perforază căptușeala lui. Iar dacă sistemul digestiv ar fi afectat într-un fel sau altul – de băutură, să zicem – și nu lucrează cum trebuie, atunci ar putea dura și mai mult. Ori dacă persoana a mâncat mult.

– E femeia pe care ați găsit-o tu și Bree în grădină? a spus Roger, întorcându-se cu un aer întrebător spre Jamie.

– Da, a încuviințat Jamie, dând din cap, fără să-și ia ochii de la mine. Atunci era doborâtă de băutură. Iar când ai văzut-o mai târziu, ai observat semne, englezoaico?

Am scuturat din cap.

– Probabil că sticla acționa deja, dar ea era inconștientă. Încă ceva – Fentiman a spus că ea s-a trezit la miezul nopții, plângându-se de dureri

de burtă. Atunci era sigur afectată. Dar n-aș putea spune cu siguranță dacă i se dăduse sticlă pisată înainte ca tu și Bree să o găsiți ori dacă s-a trezit din beție seara și cineva i-a dat-o atunci.

– Dureri de burtă, a murmurat Roger, clătinând din cap trist. Iisuse, ce moarte cumplită...

– Da, o ticăloșie groaznică, l-a aprobat Jamie. Dar de ce? Cine i-ar fi dorit moartea?

– Bună întrebare, a spus Wylie scurt. Totuși, vă asigur că nu eu am fost acela.

Jamie s-a uitat lung la el, gânditor.

– Da, poate, a spus el. Dacă nu – cum de-ai venit în șopron noaptea trecută? Ce treabă aveai acolo, decât să vezi probabil fața victimei tale?

– Victima *mea!*

Wylie a sărit în picioare, cuprins de o furie reînnoită.

– Nu eu eram în șopron, mânjit până la coate de sângele femeii și culegând bucăți de os și măruntaie!

A întors capul ca să se uite fioros la mine.

– Auzi, victima mea! Doamnă Fraser, să pângărești un cadavru se pedepsește cu moartea. Și am auzit lucruri – da, am auzit multe despre tine! Eu cred că tu ai ucis-o pe femeie ca să obții...

Cuvintele i s-au stins într-un gălgâit când Jamie l-a prins strâns cu o mână de cămașă și i-a răsucit-o în jurul gâtului. L-a lovit puternic cu pumnul în stomac, iar Wylie s-a îndoit de mijloc, a tușit și a vărsat cafea, bilă și alte fragmente dezgustătoare pe toată podeaua, pe propriii

pantaloni și pe Jamie.

Am oftat adânc. Căldura pe care o simțisem scurtă vreme în cursul discuției s-a stins și m-am simțit din nou înfrigurată și ușor dezorientată. Iar duhoarea nu mă ajuta să-mi revin.

– Asta nu ne ajută cu nimic, înțelegi? l-am întrebat cu reproș pe Jamie, care îi dăduse drumul lui Wylie și acum se grăbea să-și dezbrace hainele murdare. Nu că n-aș aprecia votul de încredere.

– Oh, da, a spus el, cu glasul înăbușit de cămașa pe care tocmai și-o trăgea peste cap.

A scos capul, m-a fulgerat cu privirea și a lăsat cămașa pe podea cu un plescăit.

– Îți închipui că o să stau ca blegul și o să-l las pe filfizonul ăsta să te insulte?

– Nu cred că va mai face asta, a intervenit Roger.

S-a ridicat și s-a aplecat deasupra lui Wylie, care rămăsese chircit pe scaun, aproape verde la față. Roger i-a aruncat o privire peste umăr lui Jamie.

– Dar are dreptate? În legătură cu pedeapsa cu moartea dacă pângărești un mort?

– Nu știu, a spus Jamie destul de precipitat.

Gol până la brâu, mânjit de sânge și de vomă și cu părul roșcat zbârlit în lumina felinarului, nu arăta nici pe departe ca gentlemanul care se dusesese să joace whist.

– Nu contează, a adăugat el, pentru că el n-o să povestească nimănui.

Fiindcă, dacă o face, îl jugănesc ca pe un juncan și îi vâr boașele pe gât, iar limba i-o dau la porci.

A atins mânerul pumnalului, parcă vrând să se asigure că îl avea la îndemână în caz de nevoie.

– Dar eu sunt sigur că n-ai vrut să-i aduci asemenea acuzații fără temei soției mele, nu-i așa... domnule? l-a întrebat pe Wylie, cu o politețe ieșită din comun.

Nu m-a surprins să-l văd pe Phillip Wylie clătinând din cap, pentru că încă nu putea vorbi. Jamie a scos un sunet aspru de satisfacție și s-a aplecat să-și ridice mantia pe care o lăsase mai înainte pe podea.

M-am așezat pe găleată, simțind că mi se înmoaie genunchii după această ultimă demonstrație de sentiment al onoarei masculin.

– Așa, am spus eu și mi-am dat pe spate o șuviță de păr. Bun, dacă am stabilit asta, atunci... unde-am rămas?

– Uciderea lui Betty, m-a ajutat Roger. Nu știm cine, nu știm când și nu știm nici de ce – deși, de dragul discuției, aș putea sugera să admitem că niciunul dintre noi, cei de față, nu are vreo legătură cu asta?

– Foarte bine, a aprobat Jamie, apoi a respins subiectul crimei cu un gest brusc și s-a așezat. Dar ce e cu Stephen Bonnet?

Expresia lui Roger, care până acum trădase interes, a devenit sumbră.

– Da, ce e cu el? E amestecat în treaba asta?

– Nu în omor, probabil, dar seara trecută mătușa mea și soțul ei au fost atacați în camera lor de doi ticăloși. Iar unul dintre ei era irlandez.

Jamie și-a înfășurat mantia în jurul umerilor dezgoliți și i-a aruncat o

privire firoasă lui Phillip Wylie, care își revenise suficient ca să stea drept.

– Repet, a zis el cu răceală, încă ținându-și mâinile apăsate pe stomac, nu cunosc niciun gentleman cu acest nume, fie el irlandez, fie hotentot.

– Stephen Bonnet nu e gentleman, a replicat Roger.

Cuvintele fuseseră rostite destul de calm, dar avuseseră un subînțeles care l-a făcut pe Wylie să ridice ochii spre el.

– Nu-l cunosc pe individ, a spus el ferm. A inspirat ușor drept încercare și, socotind că era suportabil, a inspirat adânc. De ce presupuneți că irlandezul care a comis fapta împotriva domnului și doamnei Innes ar trebui să fie acest Bonnet? Și-a lăsat cumva cartea de vizită?

Am pufnit în răs, surprinzându-mă chiar și pe mine. În ciuda a toate, a trebuit să recunosc că aveam un oarecare respect față de Phillip Wylie. Captiv, bătut, amenințat, scaldat în cafea și lipsit de perucă, el își păstrase mai multă demnitate decât oricine în situația lui.

Jamie s-a uitat scurt la mine, apoi la Wylie. Mi s-a părut că un colț al gurii i-a tresărit, dar mi-ar fi fost imposibil să spun cu certitudine, având în vedere lumina scăzută.

– Nu, a spus el. Eu *susțin* că îl cunosc destul de bine pe Stephen Bonnet, care e un ticălos, un degenerat și un hoț. Și l-am văzut pe acest om cu tine, domnule, când ai dat peste mine și soția mea în șopron.

– Da, am confirmat eu. Și eu l-am văzut – stând exact în spatele tău. Și, oricum, ce căutai acolo? am adăugat, întrebarea venindu-mi brusc în minte.

Wylie căscase ochii când auzise acuzația formulată de Jamie, dar la

afirmația mea a clipit iute de câteva ori. A inspirat adânc încă o dată și a coborât privirea, frecându-și nasul cu dosul mâinii. Apoi, renunțând la lăudăroșenie, a ridicat ochii spre Jamie.

– Nu îl cunosc, a spus el încet. Cred că m-a urmărit, dar, când m-am uitat în spate, nu am observat pe nimeni, așa că nu am fost atent. Când... când am descoperit ce se întâmpla în șopron – ochii lui s-au îndreptat spre mine, dar au refuzat să-i înfrunte pe ai mei –, am rămas prea uimit ca să mai bag de seamă altceva decât ceea ce vedeam.

Asta puteam crede.

Wylie a ridicat din umeri.

– Dacă acest Bonnet chiar era în spatele meu, atunci trebuie să vă cred, domnule. Și totuși vă asigur că nu era acolo nici prin voința mea și nici cu știința mea.

Jamie și Roger au schimbat o privire, dar, la fel ca mine, au sesizat adevărul din cuvintele lui Wylie. A urmat o scurtă tăcere, în cursul căreia am auzit cavi mișcându-se în boxele lor. Nu mai erau agitați, ci se liniștiseră, așteptând să li se dea de mâncare. Lumina zorilor pătrundea prin crăpăturile de sub acoperiș, o strălucire cețoasă și slabă care a golit aerul din grajd de orice culoare, și totuși a dezvăluit contururile neclare ale harnașamentelor atârinate de perete, ale furcile și ale lopețile care stăteau într-un colț.

– Trebuie să sosească grăjdarii.

Jamie s-a scuturat și a inspirat adânc, ridicând din umeri. S-a uitat din nou la Wylie.

– Prea bine, domnule. Accept cuvintele tale de gentleman.

– Serious? Sunt măgulit.

– Cu toate astea, a continuat Jamie, ignorând cu bună știință sarcasmul lui Wylie, aș dori să știu ce te-a adus la șopron noaptea trecută.

Wylie se ridicase pe jumătate de pe scaun. Auzind asta, a ezitat, apoi s-a așezat încet la loc. A clipit de câteva ori, ca și cum ar fi rămas pe gânduri, apoi a oftat, semn că renunțase.

– Lucas, a spus el simplu, fără să se uite în sus la Jamie, ci privindu-și fix mâinile, care îi atârnavă fără vlagă între coapse. Am fost de față în noaptea în care s-a născut. L-am crescut, l-am învățat cu șaua, l-am dresat.

A înghițit în sec și am văzut un tremurat sub volanul gulerului.

– Venisem la grajd ca să stau câteva momente cu el... să-mi iau rămas-bun.

Pentru prima oară de pe chipul lui Jamie a dispărut umbra de dispreț pe care o avea de fiecare dată când se uita la Wylie. A răsuflat adânc și a dat rar din cap.

– Da, înțeleg, a spus el încet. Și apoi?

Wylie s-a îndreptat de spate.

– După ce am plecat din grajd, mi s-a părut că aud voci aproape de zidul grădinii bucătăriei. Iar când m-am apropiat ca să văd ce se întâmplă, am zărit dâre de lumină răzbătând printre scândurile șopronului.

A dat din umeri.

– Am deschis ușa. Și, domnule Fraser, știi mai bine decât mine ce s-a întâmplat apoi.

Jamie și-a frecat fața apăsător cu o mână, apoi a clătinat puternic din cap.

– Da, a spus el. Știu. M-am repezit după Bonnet, iar tu mi-ai stat în cale.

– Tu m-ai atacat, a replicat Wylie cu răceală și și-a tras haina sfâșiată mai bine pe umeri. M-am apărat, pentru că aveam tot dreptul. Iar după aceea, tu și ginerele tău m-ați prins și m-ați adus cu forța aici – a făcut semn către boxa dinapoia lui – și m-ați ținut captiv jumătate de noapte!

Roger și-a dres glasul. La fel și Jamie, deși cu mai mult regret.

– Da, în fine, a spus el. Să nu mai discutăm despre asta.

A oftat și s-a retras, făcându-i semn lui Wylie că putea pleca.

– Presupun că nu ai văzut în ce direcție a fugit Bonnet, așa e?

– Ba da. Deși nu-i știam numele, desigur. Dar cred că nu mai poate fi ajuns din urmă.

În glas lui era ceva ciudat; ceva care sugera satisfacția. Jamie s-a întors brusc spre el.

– Ce vrei să insinuezi?

– Lucas.

Cu un semn din cap, Wylie a arătat spre umbrele din capătul opus al șirului de boxe, slab luminat. Acolo se afla boxa armăsarului.

– Îți știu bine glasul și sunetele pe care le face când se mișcă. Și în dimineața asta nu l-am auzit. Bonnet – dacă el a fost acel om – a fugit către grajd.

Încă înainte ca Wylie să fi terminat de vorbit, Jamie a luat felinarul și a

pășit printre boxe. Fornăind și pufnind de curiozitate, caii și-au împins boturile cercetătoare peste porți când Jamie a trecut pe lângă ele – dar niciun bot negru nu a apărut la capătul șirului, nici o coamă neagră nu a fluturat în semn de salut și de bucurie. Noi, ceilalți, ne-am grăbit să-l urmăm pe Jamie și ne-am aplecat să vedem când el a ridicat felinarul.

Lumina gălbuie a căzut peste paie.

Am stat tăcuți o vreme, privind. Apoi Phillip Wylie a oftat și s-a îndreptat de spate.

– Domnule Fraser, nu-l mai am – dar nici tu.

S-a uitat lung la mine, cu o expresie sumbră și ironică.

– Dar îți doresc să te bucuri de soție.

Cu ciorapii atârând și cu tocurile roșii ale pantofilor sclipind în lumina crescândă, s-a întors și s-a îndepărtat.

Zorii răsăriseră, liniștiți și încântători. Doar râul părea să se miște, iar apa lui scliffea argintie în lumina care creștea, dincolo de copaci.

Roger plecase spre casă căscând, însă eu și Jamie am zăbovit în apropierea padocului. Peste câteva minute, oamenii vor începe să forfotească, vor apărea alte întrebări, speculații și discuții. Niciunul dintre noi nu mai avea nevoie de discuții, cel puțin deocamdată.

În cele din urmă, Jamie m-a cuprins de umeri și, cu un aer hotărât, a întors spatele casei. Nu mi-am dat seama încotro mergea și nici nu-mi mai păsa, deși speram din tot sufletul că mă voi putea întinde când vom ajunge acolo.

Am trecut de fierărie, unde un băiat cu ochii cârpiți de somn sufla în forjă folosind foalele, făcând scânteile roșietice să plutească și să scliffească

precum licuricii în umbre. Am cotit după dependențe și ne-am trezit în fața unui șopron cu uși duble, late. Jamie a ridicat ivărul și a întredeschis o ușă, îndemnându-mă să intru.

– Nu-mi dau seama de ce nu m-am gândit la locul ăsta, a spus el, când căutam un adăpost pentru noi.

Ne aflam în șopronul în care se păstrau vehiculele. În umbre am văzut o căruță și o trăsură, dar și faetonul Jocastei. O caretă deschisă, ca o sanie mare pe două roți, cu pernele de pe capră învelite în catifea albastră și o oiște amintind de prova unei corăbii. Jamie m-a prins de talie și m-a urcat în ea, apoi a suit și el. O piele de bizon era așezată pe perne; a luat-o și a întins-o pe podeaua faetonului. Acolo era loc cât să se ghemuiască două persoane, dacă nu le deranja să stea atât de aproape una de cealaltă.

– Hai, englezoaico, a spus el, lăsându-se în genunchi. Indiferent ce s-ar întâmpla în continuare... poate să aștepte.

Eram întru totul de acord. Deși abia mai știam de mine, nu m-am putut abține să întreb cu glas somnoros:

– Mătușa ta... ai încredere în ea? În legătură cu ce a spus despre aur?

– Da, sigur că da, a murmurat el în urechea mea, apoi și-a lăsat greu brațul peste mijlocul meu. Atât cât se poate.

DEDUCȚII

Într-un târziu, siliți de foame și sete să ne părăsim refugiul, am ieșit din șopronul pentru vehicule și am trecut prin dreptul unor sclavi care și-au ferit privirile plini de tact, ocupați să curețe curtea de resturile ospățului. La marginea peluzei am văzut-o pe Phaedre venind dinspre mausoleu cu brațele încărcate de farfurii și de cupe care fuseseră abandonate în desişuri. Avea fața umflată și marcată de suferință și ochii înroșiți, dar nu plângea.

Văzându-ne, s-a oprit.

– Oh, a făcut ea. Domnișoara Jo vă caută, domnu' Jamie.

A vorbit pe un ton egal, ca și cum acele cuvinte aveau prea puțin înțeles pentru ea, și a lăsat impresia că nu i se părea deloc ciudat că apăruserăm brusc, cu hainele în dezordine.

– Da? Bine, a zis Jamie, apoi și-a trecut o mână peste față și a încuviințat. Da, mă duc imediat la ea.

Phaedre a făcut o mișcare din cap și a dat să se întoarcă, dar Jamie a întins mâna și a atins-o pe umăr.

– Îmi pare rău pentru suferința ta, fato, a spus el încet.

În ochi ei au apărut brusc lacrimi, care i s-au scurs pe obraji, dar nu a spus nimic. A făcut o scurtă reverență și a plecat grăbită, mișcându-se atât de repede, încât din maldărul de vase a căzut un cuțit, rostogolindu-se pe iarba în urma ei.

M-am aplecat și l-am ridicat, iar senzația dată de mâner mi-a amintit brusc și pregnant de bisturiul pe care îl folosisem pentru a diseca trupul mamei ei. După o clipă de confuzie, nu mă mai aflam pe peluza din fața casei, ci în șopronul întunecat, unde plutea în aer mirosul greu al morții, iar eu aveam în mână dovada crimei.

Realitatea s-a întors, iar peluza verde a apărut iar, plină de stoluri de porumbei și de vrăbii, căutând în pace firimituri la picioarele zeiței din marmură, scăldate în razele soarelui.

Jamie tocmai spunea ceva.

– ... du-te și spală-te, englezoaico, și odihnește-te puțin.

– Poftim? Ah... nu, vin cu tine.

Brusc, devenisem îngrijorată, dornică să rezolvăm problemele și să plecăm acasă. Avusesem parte de suficientă viață socială.

I-am găsit pe Jocasta, Duncan, Roger și Brianna în camera de zi a Jocastei, în jurul unui mic dejun care părea consistent, chiar dacă târziu. Brianna a aruncat o privire critică la hainele distruse ale lui Jamie, dar nu a scos nicio vorbă, ci a continuat să-și soarbă ceaiul, ridicând însă din

sprâncene. Ea și Jocasta erau în halate, iar Roger și Duncan, deși complet îmbrăcați, arătau palizi și răvășiți după aventurile de peste noapte. Niciunul dintre ei nu se bărbierise, iar Duncan se putea lăuda cu o vânătaie mare acolo unde se lovise cu fața de pietrele căminului când căzuse, însă în rest părea să fie bine.

Am presupus că Roger le povestise tuturor despre discuția noastră cu Phillip Wylie și despre dispariția lui Lucas. Cel puțin, nimeni nu a pus nicio întrebare. Duncan a împins tăcut un platou cu bacon în direcția lui Jamie și, o vreme, nu s-a auzit niciun sunet în afara clinchetului muzical al tacâmurilor care atingeau farfuriile și susurul ceaiului când era sorbit.

Într-un târziu, sătui și oarecum refăcuți, ne-am rezemat de spătarele scaunelor și, ezitant, am început să analizăm evenimentele zilei – și ale nopții – dinainte. Se întâmplaseră atât de multe, încât m-am gândit că poate ar fi fost mai bine să reconstituim totul logic. Am și spus-o și, deși Jamie a strâmbat din buze într-un mod enervant, sugerând că socotea ideea de logică incompatibilă cu personalitatea mea, am ignorat atitudinea lui și, cu fermitate, le-am cerut tuturor să facă liniște.

– Totul începe cu Betty, nu credeți?

– Fie că da, fie că nu, presupun că e un punct de pornire ca oricare altul, englezoaico, m-a aprobat Jamie.

Amuzată, Brianna a terminat de uns cu unt o ultimă felie de pâine prăjită.

– Continuă, domnișoară Marple, a spus ea, fluturând felia de pâine spre mine înainte de a mușca din ea.

Roger a scos un soi de chicotit înfundat, dar l-am ignorat cu demnitate.

– Prea bine. Când am văzut-o, Betty părea otrăvită, dar, întrucât doctorul

Fentiman m-a împiedicat să o examinez, n-am putut fi sigură. Însă suntem aproape convinși că Betty a băut din punciul otrăvit, da?

Am privit în jur, spre fețele lor, iar Bree și Jamie au dat aprobator din cap, cu o expresie serioasă.

– Da, am gustat, și era *ceva* în cupa aia care nu era băătură, a spus Jamie.

– Iar eu am vorbit cu sclavele casei după ce m-am despărțit de tata, a adăugat Brianna, aplecându-se în față. Două dintre femei au recunoscut că Betty obișnuia să bea resturile din cupele de la petreceri, dar amândouă au susținut că ea nu era decât puțin „veselă” când a ajutat la servirea punciului cu rom în sufragerie.

– Iar eu eram atunci în salon, cu Seamus Hanlon și cu muzicanții lui, a confirmat Roger, apoi i-a aruncat o privire Briannei și a strâns-o ușor de genunchi. L-am văzut pe Ulysses preparând punciul – primul pe care l-ai făcut în cursul zilei, nu-i așa, Ulysses?

Toți am întors capetele spre majordom, care stătea cu fața impenetrabilă în spatele scaunului Jocastei, iar peruca impecabilă și livreaua călcată păreau un reproș mut față de aerul general de dezordine și de epuizare.

– Nu, al doilea, a spus el încet. Primul s-a băut la micul dejun.

Chiar dacă înroșiți, ochii lui erau atenți, însă fața părea dăltuită în granit. El se ocupa de casă și de servitori și era limpede că resimțea evenimentele recente ca un reproș personal umilitor la adresa modului său de a conduce lucrurile.

– Exact.

Roger s-a întors spre mine, frecându-și fața nerasă cu o mână. Probabil că furase un pui de somn după confruntarea cu Wylie din grajd, dar nu

arăta asta.

– Nu am urmărit-o în mod special pe Betty, dar problema este că sigur aş fi băgat de seamă dacă ar fi fost beată şi s-ar fi clătinat pe picioare. Cred că şi Ulysses ar fi remarcat asta.

S-a uitat peste umăr ca să aibă confirmarea acestuia, iar majordomul a dat aprobator din cap, deşi fără plăcere.

– Însă locotenentul Wolff *era* beat şi se împleticea, a adăugat Roger. Toată lumea a observat, toţi au remarcat că era prea devreme ca o persoană să fie într-o asemenea stare.

Jocasta a scos un sunet aspru, iar Duncan şi-a plecat capul, ascunzând un zâmbet.

– Problema este, a rezumat Jamie cu eleganţă, că a doua serie de puncti s-a servit după miezul zilei, iar eu am găsit-o pe femeie zăcând pe spate pe mormanul de gunoi de grajd, duhnind a băutură şi având o cupă lângă ea, după nici o oră. Nu spun că ar fi fost imposibil, dar ar însemna că s-a acţionat rapid pentru a o aduce în acea stare într-un timp atât de scurt, mai ales dacă s-au folosit resturi.

– De aceea presupunem că a fost otrăvită, am completat eu. Cel mai probabil, cu laudanum. Există aşa ceva în distileria de aici?

Jocasta a surprins ridicarea vocii mele şi a înţeles că întrebarea îi era adresată ei; s-a îndreptat de spate în fotoliu şi a prins o şuviţă de păr alb înapoi sub boneta cu panglici. Părea să-şi fi revenit după cele petrecute noaptea precedentă.

– A, da. Dar nu era mult laudanum acolo, a obiectat ea. Oricine ar fi putut aduce aşa ceva; nu e greu de procurat şi te poţi tocni la preţ. Cunoscm cel puţin două femei dintre invitaţi care consumă cu regularitate. Îndrăznesc

a spune că ele și-au adus cele trebuincioase.

Tare mult aș fi vrut să știu care dintre cunoștințele Jocastei erau dependente de opiu și cum de aflate asta, dar am renunțat la o asemenea întrebare, trecând la următoarea chestiune.

– Mda, de dragul argumentației, indiferent de unde ar fi provenit laudandumul, el a ajuns în stomacul lui Betty.

M-am întors spre Jamie.

– Ai spus că, atunci când ai găsit-o, părea să fi băut un somnifer sau o otravă destinate altcuiva.

El a dat aprobator din cap, urmărindu-mă cu atenție.

– Da, fiindcă de ce ar vrea cineva să facă rău unei sclave sau să o ucidă?

– Nu știu de ce, dar cineva *a ucis-o*, l-a întrerupt Brianna, cu glas tăios. Nu înțeleg cum de a putut înghiți sticlă pisată în locul altcuiva, tu înțelegi?

– Nu mă zori! Încerc să judec logic.

M-am încruntat la Bree, care a scos un sunet aspru ca al Jocastei, dar nu la fel de sonor.

– Nu, am continuat eu, nu cred că a înghițit sticla pisată din întâmplare, dar nu știu *când* s-a întâmplat asta. Aproape sigur, după ce tu și Jamie ați dus-o în pod și după ce doctorul Fentiman a examinat-o prima oară.

Dacă Betty ingerase sticlă pistă, emeticele și purgativele lui Fentiman ar fi provocat sângerări masive – lucru care de altfel s-a și întâmplat, când el a revenit spre dimineață, ca să-i trateze durerile interne.

– Cred că ai dreptate, i-am spus Briannei, dar ca să facem ordine – Roger, când te-ai dus să arunci o privire, n-ai observat vreun oaspete care părea să fi fost otrăvit?

El a clătinat din cap și s-a încruntat, ca și cum l-ar fi deranjat razele de soare. Nu m-ar fi surprins dacă ar fi avut o durere de cap; senzația de amorțeală se transformase într-o zvâcnire dureroasă în țeasta mea.

– Nu, a spus el, masându-se cu degetul între sprâncene. Erau cel puțin vreo douăzeci de oameni care începuseră să se cam legene pe picioare, dar toți păreau amețiți de băutură.

– Dar locotenentul Wolff? a întrebat imediat Duncan, ceea ce ne-a surprins pe toți.

A roșit puțin când a văzut că toți ne îndreptaserăm ochii spre el, dar a ținut să își ducă argumentația până la capăt.

– *A Smeòraich* a spus că omul era beat și se împleticea în sufragerie. Se poate să fi luat laudanum, sau orice ar fi fost, să fi băut jumătate și să-i dea restul sclavei?

– Nu știu, am răspuns eu cu îndoială. N-am văzut niciodată pe cineva care să ajungă în asemenea hal în mai puțin de o oră, doar bând alcool...

– Când m-am dus să verific oaspeții, locotenentul era rezemat de zidul mausoleului, cu o sticlă în mână, a spus Roger. Vorbea fără șir, dar era conștient.

– Da, mai târziu a căzut în gardul viu, a intervenit Jamie, părând suspicios. L-am văzut și după-amiază. Nu arăta ca femeia aceea, ci doar beat.

– Momentul se cam potrivește, am spus eu gânditoare. Deci e măcar

posibil. L-a mai văzut cineva pe locotenent mai târziu în cursul zilei?

– Da, a răspuns Ulysses, făcându-ne pe toți să întoarcem din nou capetele spre el. A venit în casă după cină, mi-a cerut să-i găsesc imediat o barcă și a plecat pe râu. Încă era foarte beat, a adăugat el cu siguranță, dar lucid.

Jocasta a scos un pufnet slab printre buze și a mormăit în surdină:

– Lucid, pe naiba!

Și-a masat tâmpilele cu ambele mâini. Era evident că și ea avea dureri de cap.

– Credeți că asta îl elimină pe locotenent ca suspect? Ori faptul că a plecat atât de precipitat este dubios în sine?

Brianna, singura persoană prezentă care părea să *nu* aibă dureri de cap, a lăsat să cadă câteva cuburi de zahăr în cana cu ceai și a amestecat viguros. Jamie a închis ochii, crispându-se la auzul sunetului.

– Nu ați ignorat ceva?

Jocasta urmărise cu atenție toate argumentele, cu o ușoară încruntare. S-a aplecat în față și a întins o mână spre măsuța joasă pe care se aflau cele necesare pentru micul dejun. A pipăit ici și acolo pentru a găsi ceea ce dorea și a ridicat o cupă mică din argint.

– Nepoate, mi-ai arătat cupa din care a băut Betty, i-a spus lui Jamie, ridicând-o pe cea pe care o avea în mână. Era ca asta, da?

Cupa era din argint veritabil și nouă, modelul gravat fiind abia vizibil. Mai târziu, când metalul va începe să capete patină, oxidul de culoare mai închisă se va depune pe liniile gravate scoțându-le în evidență, dar deocamdată, litera mare „I” și peștișorul care înota în jurul ei erau aproape pierdute în strălucirea metalului.

– Da, era una ca asta, mătușă, a răspuns Jamie, atingându-i mâna. Brianna zice că face parte dintr-un set.

– Într-adevăr. I le-am dat lui Duncan în dimineața nunții noastre, drept cadou din partea miresei.

A așezat cupa pe masă, dar și-a lăsat degetele lungi peste ea.

– Am băut din două cupe, eu și Duncan, la micul dejun, celelalte patru au rămas aici.

A făcut un semn cu mâna în spate, către comoda mică lipită de perete, unde fuseseră așezate platourile cu bacon și cu ouă prăjite. În partea din spate a ei erau înșirate în picioare câteva farfurii decorate, între care se găseau paharele dintr-un set din cristal pentru vin de Xeres. Am numărat; acum, toate cele șase cupe gravate cu peștișor erau pe masă, pline cu porto, pe care se părea că Jocasta îl prefera la micul dejun. Însă nu exista niciun indiciu pentru a stabili în care dintre ele fusese băutura otrăvită.

– Ulysses, n-ai dus niciuna dintre aceste cupe în salon în ziua nunții? I-a întrebat ea.

– Nu, doamnă, a răspuns majordomul, șocat de idee. Sigur că nu.

Jocasta a dat din cap și și-a întors ochii orbi spre Jamie, apoi spre mine.

– Vedeți deci, a spus ea simplu. A fost cupa lui Duncan.

Duncan a părul surprins, apoi neliniștit, când a priceput subînțelesul celor spuse de ea.

– Nu, a spus el, clătinând din cap. Nu, nu se poate. Imposibil.

Picături fine de sudoare începuseră să formeze o peliculă pe pielea asprită a feței lui.

– *A charaid*, ți-a oferit cineva de băut alaltăieri? l-a întrebat Jamie, aplecându-se preocupat spre el.

Duncan a ridicat neajutorat din umeri.

– Da, toată lumea!

Și chiar așa fusese. În definitiv, era mire. Totuși, nu acceptase niciun pahar din cauza tulburărilor stomacale provocate de emoții. Și nici nu observase dacă vreuna din băuturile ce i se oferiseră fusese într-o cupă din argint.

– *Mac Dubh*, eram atât de tulburat, că n-aș fi observat nici dacă cineva mi-ar fi pus în mână un șarpe viu.

Ulysses a luat un șervet din pânză de pe tavă și i l-a întins discret. Duncan l-a luat mecanic și s-a șters pe față.

– Așadar... credeți că cineva a încercat să-i facă vreun rău lui *Duncan*?

Poate că uimirea din vocea lui Roger nu era prea măgulitoare, dar Duncan nu părea să o ia în nume de rău.

– Dar de ce? a spus el deconcertat. Cine mă poate urî pe *mine*?

Jamie a chicotit încet, iar încordarea celor din jurul mesei s-a mai atenuat. Într-adevăr; deși era inteligent și competent, Duncan avea o purtare atât de modestă, încât era imposibil de conceput că ofensase pe cineva, cu atât mai puțin să-i trezească dorința de a-l ucide.

– Ei bine, *a charaid*, a spus Jamie cu tact, s-ar putea să nu fie vorba de ceva personal, înțelegeți?

Mi-a surprins privirea și a făcut o grimasă ironică. Avusese parte nu doar o dată de încercări de asasinat din motive legate mai degrabă de ceea ce era, decât de ceea ce făcuse. Nu că, ocazional, unii n-ar fi încercat să-l omoare și pentru ceea ce făcuse.

Jocasta părea a gândi cam la fel.

– Sigur, a spus ea. M-am tot gândit. Ne poate, ții minte ce s-a întâmplat la Adunare?

Jamie a ridicat o sprânceană și a luat o ceașcă de ceai.

– Mătușă, acolo s-au întâmplat multe. Sau te referi la problema cu părintele Kenneth?

– Da, a aprobat Jocasta și a întins mecanic o mână, iar Ulysses i-a dat o cană. Nu mi-ai spus că acel Lillywhite a pomenit că preotul a fost împiedicat să officieze ceremonia?

Jamie a încuviințat, închizând ochii scurt când a luat o gură de ceai.

– Da, așa e. Deci crezi că se referea la căsătoria ta cu Duncan? Această ceremonie trebuia împiedicată?

Durerea mea de cap se înrăutățise. Am apăsat cu degetele între sprâncene, degetele erau calde de la ceașca de ceai și asta m-a făcut să mă simt mai bine.

– Stați puțin, am zis. Sugerezi că cineva a vrut să o împiedice pe mătușă ta să se căsătorească cu Duncan și a reușit la Adunare, iar acum nu a găsit o modalitate de a face același lucru și de aceea a încercat să îl omoare pe Duncan?

Glasul meu a reflectat uimirea de pe fața lui Duncan.

– Nu eu o spun, a zis Jamie, urmărind-o cu interes pe Jocasta, dar înțeleg că asta sugerează mătușa.

– Întocmai, a aprobat ea cu glas calm și, terminându-și ceaiul, a așezat cana pe masă cu un oftat. Nepoate, n-aș vrea să-mi dau importanță, dar adevărul este că, după moartea lui Hector, am fost curtată de unii și alții. River Run e un domeniu bogat, și eu sunt bătrână.

A urmat un moment de tăcere, cât toată lumea a reflectat la vorbele ei. Pe chipul lui Duncan se citea groaza și neliniștea.

– Bine, dar... a spus el, bâlbâindu-se puțin, dar, dacă despre asta e vorba, de ce a așteptat, *Mac Dubh*?

– A așteptat?

– Da.

Duncan s-a uitat la cei din jurul mesei, dorind să se facă înțeleș.

– Vezi tu, dacă cineva a încercat să împiedice căsătoria noastră la Adunare, asta-i una. Dar au trecut patru luni de atunci și nimeni nu a ridicat mâna la mine. De cele mai multe ori, merg singur călare; ar fi fost simplu să mi se întindă o cursă pe drum când îmi văd de treburi și să mă trezesc cu un glonț în cap.

A vorbit cu un aer degajat, dar am văzut-o pe Jocasta înfiorându-se ușor la acest gând.

– Și-atunci, de ce a așteptat până aproape de ora ceremoniei, când erau prezenți sute de oameni? Da, de acord, Duncan, e un punct de vedere, a recunoscut Jamie.

Cu coatele proptite de genunchi și cu bărbia rezemată în mâini, Roger urmărise atent schimbul de replici. Apoi s-a îndreptat de spate.

– Un motiv la care mă gândesc ar fi preotul, a zis el.

Toți ne-am uitat la el ridicând din sprâncene.

– Preotul era aici, a explicat Roger. Adică, dacă totul se învârte în jurul domeniului River Run, nu e suficientă înlăturarea lui Duncan. Îl ucide, dar ucigașul e tot în punctul din care a plecat – Jocasta nu se căsătorește cu Duncan, dar nici cu *el*, și nu are cum să forțeze nota. Însă, a continuat Roger, ridicând un deget în aer, dacă preotul se găsește aici și totul e pregătit pentru desfășurarea unei ceremonii intime... atunci este simplu. Îl ucide pe Duncan – într-un mod care ar putea sugera sinuciderea sau un accident –, apoi urcă în camera Jocastei și îl silește pe preot sub amenințarea unei arme să officieze căsătoria. Servitorii și oaspeții sunt ocupați să îl ajute pe Duncan, astfel că nu există nimeni care să ridice obiecții sau să se amestece. Patul e la îndemână...

A făcut un semn din cap spre patul cu baldachin, vizibil prin ușă.

– O duce pe Jocasta acolo, consumă căsătoria cu forța și cu asta, basta!

În acest moment, Roger a observat că Jocasta rămăsese cu gura căscată, iar Duncan părea năucit și și-a dat seama că era doar o supozitie savantă și interesantă. A roșit puternic, apoi și-a dres glasul.

– A... am vrut să spun... că treaba s-a rezolvat.

Jamie a tușit cu subînțeleș și și-a dres și el glasul. Treaba se mai rezolvase astfel. Bunicul lui cu gânduri sângeroase își începuse ascensiunea socială căsătorindu-se cu forța – și culcându-se imediat – cu lady Lovat, o văduvă bogată și bătrână.

– *Poftim?*

Oripilată, Brianna s-a răsucit să se uite cu asprime la Roger.

– Asta e cea mai... dar n-ar fi putut scăpa chiar așa!

– Eu cred că da, a replicat Roger, aproape scuzându-se. Uite, puicuțo, posesia are mare valoare în ochii legii când vine vorba despre femei. Te căsătorești cu o femeie și te culci cu ea, iar ea și proprietățile ei devin ale tale, fie că ei îi place, fie că nu. Dacă nu există o rudă de sex masculin care să conteste situația, tribunalul nu poate face nimic.

– Dar ea are o rudă de sex masculin!

Brianna a făcut un semn către Jamie, care putea contesta situația, dar probabil nu pe principiile pe care se baza ea.

– Da, mă rog, dar mai sunt martorii, a obiectat el. Nu poți face asta fără un martor care să confirme că e valabilă căsătoria.

Și-a dres glasul încă o dată, iar Ulysses a întins mâna după ceainic.

Simon cel Bătrân avusese martori, doi dintre prietenii lui, plus două însoțitoare ale bogatei văduve. Una dintre ele devenise mai târziu bunica lui Jamie, deși eu eram încredințată că în acea afacere se folosisese mai puțină forță.

– Nu cred că ar fi reprezentat o problemă, am spus eu, scuturându-mi firimituri de pe piept. Evident, toată treaba nu a fost făcută de un singur om. Indiferent cine ar fi fost mirele dorit – și, atenție, nici măcar nu știm că există vreunul, dar să presupunem de dragul discuției – oricine ar fi, dacă există, sigur are complici. De exemplu, Randall Lillywhite.

– Care nu a fost aici, a ținut să-mi amintească Jamie.

– Hm... Adevărat, am recunoscut. Totuși, principiul rămâne în picioare.

– Da, a spus Roger cu încăpățânare, iar dacă el *există*, atunci suspectul

principal este locotenentul Wolff, nu? Toată lumea știe că a făcut mai multe încercări de a se căsători cu Jocasta. Iar el *a fost* aici.

– Dar beat criță, a intervenit Jamie, arătându-și îndoielile.

– Ori nu. Cum spuneam, Seamus și băieții lui s-au arătat surprinși că cineva putea fi atât de beat încă de la început, dar dacă s-a prefăcut?

Roger s-a uitat pe rând la noi toți, ridicând o sprânceană.

– Dacă s-ar fi prefăcut beat mort, nimeni nu i-ar fi acordat atenție și nimeni nu l-ar fi socotit ulterior drept suspect, și totuși ar fi reușit să pună otrava într-o cupă cu puncte și să i-o dea lui Betty, poruncindu-i să i-o ducă lui Duncan, apoi s-ar fi îndepărtat, rămânând totuși în preajmă, pregătit să se strecoare la etaj și să profite de momentul în care Duncan s-ar fi prăbușit. Și dacă Betty i-a oferit cupa lui Duncan, care a refuzat-o – ei bine, ea a rămas cu o cupă de puncte neatins în mână.

Roger a dat din umeri.

– Cine ar fi putut să o învinovățească pentru că se furișase în grădina bucătăriei ca să se bucure de ea?

Jocasta și Ulysses au pufnit în același timp, lăsând să se înțeleagă clar ce gândeau despre vinovăția lui Betty. Roger a tușit și s-a grăbit să-și continue analiza.

– Așa. Bun. Dar doza nu a ucis-o pe Betty. Criminalul și-a făcut calcule greșite sau...

Lui Roger i-a venit altă idee.

– Poate nu a vrut să îl otrăvească mortal pe Duncan. Poate a vrut doar ca el să-și piardă cunoștința, pentru ca apoi să-l împingă în râu. Nu știi să înoți, nu? a întrebat el, întorcându-se spre Duncan, care a clătinat din cap

năucit și a început să-și maseze ciotul brațului.

– Da. Așadar, un înec ar fi trecut drept accident, fără nicio greutate.

Roger și-a frecat palmele, părând încântat de ipoteza lui.

– Însă apoi totul a mers anapoda, pentru că sclava, nu Duncan, a băut punciul. Și ca atare a fost ucisă!

– De ce?

Jocasta arăta la fel de uimită ca Duncan.

– Pentru că ea l-ar fi putut recunoaște pe cel care îi dăduse cupa, a intervenit Jamie și a dat din cap, întinzându-se gânditor pe scaun. Și ea ar fi mărturisit chiar din prima clipă când oamenii ar fi început să o ia la întrebări. Da, are logică. Și nu ar fi putut să o ucidă prin mijloace violente; riscul de a fi văzut urcând sau coborând din pod ar fi fost prea mare.

Roger a dat aprobator din cap la această evaluare rapidă.

– Da. Dar n-ar fi fost nicio problemă să găsești sticlă pisată – câte cupe și pahare au trecut din mână în mână în timpul zilei? Dacă vreunul cade pe aleea din cărămizi și îl zdrobești sub călcâi, ai ceea ce-ți trebuie.

Nici măcar acest lucru nu ar fi fost necesar; la petrecerea de după ceremonie, cioburile de sticlă erau peste tot pe alei și pe terasă. Chiar și eu scăpasem un pahar când fusesem luată prin surprindere de Phillip Wylie.

M-am întors să mă adresez lui Ulysses.

– Mai rămâne problema cum a fost administrată sticla pisată. Știi cumva ce îi plăcea lui Betty să bea și să mănânce?

Încruntare a încrețit fața majordomului, ca o piatră aruncată într-o apă întunecată.

– Doctorul Fentiman i-a recomandat un pahar de syllabub ⁸, a spus el încet. Și niște budincă, dacă era suficient de trează pentru a putea înghiți. Chiar eu i-am pregătit băutura și i-am dat-o lui Mariah pentru a o duce în pod. I-am poruncit bucătăresei să pregătească budinca, dar nu știu dacă Betty a mâncat-o sau cine i-a dus-o.

– Hmm, a făcut Jocasta încruntându-se și strângând din buze. Cred că în bucătărie era o nebunie. Și cu atâția oameni în jur... ei bine, le putem întreba pe Mariah și pe celelalte, dar nu m-ar surprinde dacă niciuna nu și-ar aduce aminte că a dus farfuria, fără a mai vorbi de faptul că cineva ar fi putut adăuga ceva în ea. N-ar fi nevoie decât de o clipă pentru a distrage atenția fetei și a strecura sticla pisată...

A făcut un semn larg cu o mână, sugerând ușurința scandaloaasă cu care se putea comite o crimă.

– Ori s-a strecurat cineva în pod sub pretextul de a vedea cum se simte Betty și i-a dat ceva să bea, în care pusese sticlă pisată, am sugerat eu. Un syllabub ar fi perfect. Oamenii veneau și plecau, iar Betty a rămas singură mult timp, între vizita doctorului Fentiman și momentul când celelalte sclave s-au culcat. Ar fi fost foarte posibil ca vreo persoană să fi urcat acolo nevăzută.

– Foarte frumos, inspectore Lestrade, i-a spus Brianna lui Roger, *sotto-voce*. Dar nu există nicio dovadă, corect?

Jocasta și Duncan stăteau unul lângă altul, încremeniți ca o pereche de câni Toby ⁹, având grijă să nu se privească. Auzind-o pe Bree, Jocasta a inspirat adânc, silindu-se să se calmeze.

– Adevărat, a spus ea. Nu există. *A dhuine*, nu-ți amintești dacă Betty ți-a

oferit puncti?

Duncan și-a mușcat mustața o clipă, concentrându-se, apoi a scuturat din cap.

– S-ar putea să-mi fi oferit... *a bhean*, dar s-ar putea și să nu.

– Bine.

Toți am rămas tăcuți câteva momente, timp în care Ulysses s-a mișcat discret în jurul mesei, făcând curat. În cele din urmă, Jamie a oftat adânc și s-a îndreptat de spate.

– Asta e. Acum să discutăm despre ce s-a întâmplat noaptea trecută. Mătușă, suntem de acord că irlandezul care a intrat în camera ta a fost Stephen Bonnet?

Mâna Briannei a tresărit și cana de ceai a căzut cu zgomot pe masă.

– Cine? a întrebat ea cu glas răgușit. Stephen Bonnet... aici?

Jamie s-a uitat dur la mine încruntându-se.

– Englezoaico, credeam că i-ai spus.

– Când? am replicat eu, destul de iritată. Credeam că o să-i spui tu, am adăugat, întorcându-mă spre Roger care, cu chipul împietrit, s-a mulțumit să ridice din umeri.

Ulysses apăruse imediat cu o cârpă și tocmai ștergea ceaiul vărsat. Bree era albă la față, dar își recăpătase stăpânirea de sine.

– Să lăsăm asta, a spus ea. A fost aici? Noaptea trecută?

– Da, a fost, a zis Jamie, cu jumătate de gură. L-am văzut eu.

– Deci el a fost hoțul venit după aur – sau doar unul dintre ei?

Brianna a întins mâna după una dintre cupele din argint în care se afla vin de Porto și l-a băut de parcă ar fi fost apă. Ulysses a clipit, dar s-a grăbit să umple cupa din carafă.

– Așa s-ar părea.

Roger a luat o brioșă, ferindu-se să o privească pe Brianna în ochi.

– Mătușă, de unde a aflat despre aur? a întrebat Jamie, rezemându-se de spătarul scaunului și mijindu-și ochii de concentrare.

Jocasta a scos un pufnet slab și a întins mâna. Ulysses, obișnuit cu solicitările ei, i-a înmănat o felie de pâine prăjită cu unt.

– Hector Cameron i-a povestit cuiva, fratele meu Dougal s-a scăpat față de cineva ori cel de-al treilea i-a spus cuiva. Și, așa cum i-am cunoscut, pun mâna în foc că nu a fost nici Hector, nici Dougal.

A ridicat din umeri și a mușcat din pâinea prăjită.

– Dar să vă mai spun ceva, a adăugat ea, după ce a înghițit. Cel de-al doilea bărbat care a intrat în camera mea, cel care duhnea a băutură. V-am zis că nu a scos nicio vorbă, da? Ei bine, e destul de limpede, nu? Era cineva cunoscut mie, a cărui voce aș fi recunoscut-o, dacă ar fi vorbit.

– Locotenentul Wolff? a sugerat Roger.

Jamie a dat afirmativ din cap, și între sprâncene i-a apărut o cută.

– Cine-i mai priceput decât un om al marinei să descopere un pirat, când e căutat, nu?

– De ce ar dori cineva să se însoțească cu un pirat? a murmurat Brianna.

Vinul o ajutase să se calmeze, dar era tot palidă.

– Da, a spus Jamie, fără să îi acorde prea mare atenție Briannei. Zece mii de lire în aur nu-s o nimica toată. Era nevoie de mai mulți oameni pentru a se ocupa de o asemenea sumă – Ludovic al Franței și Charles Stuart știau măcar atâta lucru, au trimis șase oameni să se ocupe de treizeci de mii de lire.

Așadar, nu era de mirare că persoana care aflase de aur apelase la ajutorul lui Stephen Bonnet – contrabandist bine cunoscut și pirat, care nu avea doar mijlocul potrivit de transport, ci și legăturile necesare pentru a se ocupa de aurul respectiv.

– O ambarcațiune, am spus încet. Locotenentul a plecat pe râu, în timpul cinei. Să presupunem că a coborât pe râu și l-a întâlnit pe Stephen Bonnet. Au revenit împreună și au așteptat prilejul de a se furișa în casă, încercând să o sperie și să o amenințe pe Jocasta pentru a le spune unde e aurul.

Jamie a dat aprobator din cap.

– Da, s-ar putea. Locotenentul a avut afaceri aici ani întregi. Mătușă, poate a văzut ceva care l-a făcut să creadă că ți-ai aur aici? Ai spus că Hector a avut trei lingouri; a rămas vreunul dintre ele?

Jocasta a strâns puternic din buze, dar, după un moment de șovăială, a dat din cap împotriva voinței ei.

– Ținea o bucată din el pe birou, ca să nu-i zboare hârtiile. Da, s-ar putea ca Wolff să o fi observat – dar de unde să știe ce era?

– Probabil că nu și-a dat seama pe loc, a sugerat Brianna, dar mai târziu a auzit despre aurul francez și a făcut legătura.

Toți am dat din cap și am aprobat în ușoară șoaptă. Ca teorie, se potrivea destul de bine. Dar nu vedeam cum am putea demonstra asta și am spus-o.

Jamie a ridicat din umeri, apoi și-a lins o pată de gem de pe dosul mâinii.

– Englezoaico, n-aș crede că e important să dovedim ce s-a întâmplat. Contează ce se va întâmpla în continuare.

S-a uitat direct la Duncan.

– *A charaid*, se vor întoarce, a spus el încet. Știi asta, da?

Duncan a încuviințat. Părea nefericit, dar hotărât.

– Da, știu.

A întins mâna și a prins-o pe a Jocastei – primul gest de acest fel pe care îl văzusem până atunci făcându-l față de ea.

– *Mac Dubh*, vom fi pregătiți.

Jamie a încuviințat cu o mișcare lentă din cap.

– Duncan, trebuie să plec. Semănatul nu așteaptă pe nimeni. Dar voi trimite vorbă către cei pe care îi cunosc, pentru a sta cumva cu ochii pe locotenentul Wolff.

Jocasta rămăsese tăcută, fără să-și retragă mâna din a lui Duncan. Auzind vorbele lui Jamie, s-a îndreptat de spate în fotoliu.

– Și irlandezul? a întrebat ea.

Și-a frecat cealaltă mână de genunchi, apăsând ușor podul palmei, acolo unde fusese crestată cu pumnalul.

Jamie a schimbat o privire cu Duncan, apoi cu mine.

– Se va întoarce, a răspuns el, cu sumbră certitudine.

M-am uitat la Brianna când el a rostit aceste cuvinte. Arăta liniștită, dar eram mama ei, astfel că i-am văzut spaima din ochi, ca un șarpe care înoată prin apă. Stephen Bonnet, m-am gândit simțindu-mi inima ca de gheață, se întorsese deja.

Am plecat în dimineața următoare spre munți. Nu străbătuserăm nici opt kilometri când am auzit zgomot de copite pe drumul dinapoia noastră și am văzut o licărire stacojie printre frunzele de un verde-deschis ale castanilor.

Era maiorul MacDonald, care a afișat o expresie de încântare pe față când și-a îndemnat calul spre noi, ceea ce mi-a spus tot ce trebuia să știu.

– Of, la naiba! am exclamat.

Biletul purta sigiliul stacojiu al lui Tryon, aceeași culoare ca și tunica maiorului.

– A sosit azi-dimineață la Greenoaks, a spus maiorul, strunindu-și calul pentru a-l urmări pe Jamie rupând sigiliul. M-am oferit să îl aduc eu, pentru că oricum mergeam în direcția asta.

Știa deja ce conținea biletul; Farquard Campbell îl deschisese pe al lui.

I-am observat fața lui Jamie în timp ce citea. Expresia nu i s-a schimbat. A terminat de citit, apoi mi-a întins hârtia.

19 martie 1771

Către ofițerii comandanți ai miliției

Domnilor,

Ieri am hotărât, cu asentimentul Consiliului Maiestății Sale, să pornim în marș cu un corp de forțe preluate de la mai multe regimente de miliție, către locurile în care se află insurgenții și să îi readucem la supunere, deoarece, prin actele și declarațiile lor rebele, au sfidat guvernul și au perturbat cursul justiției prin obstrucționarea, distrugerea și închiderea curților de justiție. Pentru ca o parte din regimentele dumneavoastră să aibă onoarea de a-și sluji patria în această misiune importantă, mă văd nevoit să vă cer a alege treizeci de soldați care să se alăture corpului forței mele expediționare în această strădanie.

Nu se prevede deplasarea forțelor înainte de data de douăzeci ale lunii viitoare, iar până atunci veți fi informați despre ziua în care urmează să vă mobilizați oamenii, perioada de marș și ruta pe care va trebui să o urmați.

Se recomandă ca îndatorire creștină ce revine oricărui plantator rămas acasă, să se ocupe și să sprijine cu toată priceperea familiile bărbaților care vor îndeplini această misiune, astfel ca familiile sau plantațiile lor să nu aibă de suferit cât timp ei sunt sub arme acolo unde interesele generale o cer.

Pentru cheltuielile necesare acestei expediții, voi da garanții tipărite plătibile către purtători, iar aceste garanții vor deveni negociabile până la data la care trezoreria le poate plăti din fondul contingent, în situația în care nu există sume suficiente în trezorerie pentru achitarea serviciilor necesare acestei

expediții.

*Al dumneavoastră et cetera
William Tryon*

Oare avuseseră cunoștință de asta Hermon Husband și James Hunter când plecaseră de la River Run? Am socotit că știau. Iar maiorul se îndrepta acum spre New Bern, desigur, pentru a-și oferi serviciile guvernatorului. Pe cizmele lui se așternuse un strat de praf după ce călărise atât, însă mânerul sabiei lui sclipea în soare.

– La naiba, la naiba! am spus eu din nou, ceva mai apăsător.

Maiorul a clipit mirat. Jamie mi-a aruncat o privire și colțul gurii i-a zâcnit.

– Mda, în fine, a spus el. Mai avem aproape o lună. Cât să putem însămânța orzul.

PARTEA A ȘASEA

RĂZBOIUL REGLEMENTĂRII

„...PENTRU A LUPTA CU EI SPUNÂND CĂ AU DESTUI
OAMENI DE UCIS, AȘA CĂ ÎI PUTEM UCIDE“

Depoziția lui Waightstill Avery, martor

Carolina de Nord

Comitatul Mecklenburg

*Waightstill Avery declară și susține că în ziua a șasea a lunii
martie, în jurul orei nouă sau zece dimineața, acesta, ca martor
sub jurământ, se afla la locuința unui anume Hudgins, care
locuiește la capătul de jos al insulei Long.*

*Acest martor sub jurământ a văzut treizeci sau patruzeci dintre
acei oameni care își zic Reglementatori și a fost arestat pe loc și
deținut ca prizonier de către unul dintre aceștia (care a spus că
se numește John McQuiston) în numele tuturor, și că la scurt*

timp după aceea, un anume James Graham (sau Grimes) i-a adresat martorului aceste cuvinte: Acum ești prizonier și nu poți merge nicăieri fără pază, adăugând imediat că: Trebuie să rămâi cu gardianul și nu vei păți nimic.

Martorul a fost condus apoi sub paza a doi bărbați la tabăra Reglementatorilor (după cum o numesc ei), aflată la un kilometru și jumătate depărtare, unde se găseau și alte persoane de aceeași apartenență și alții au sosit acolo câteva ore mai târziu, iar martorul presupune și crede că erau două sute treizeci de oameni.

Martorul sub jurământ a aflat de la aceste persoane numele a cinci dintre căpitani sau conducătorii lor prezenți atunci acolo, mai precis, Thomas Hamilton și un altul pe nume Hamilton, James Hunter, Joshua Teague, un anume Gillespie și mai susmenționatul James Grimes (sau Graham). Martorul i-a auzit pe mulți dintre ei, ale căror nume i-au rămas necunoscute, spunând lucruri infame împotriva guvernatorului, a judecătorilor Curții Superioare, împotriva Casei Adunării și a altor persoane cu funcții. În timp ce mulțimea din jur rostea lucruri și mai infame, numitul Thomas Hamilton a ajuns în mijlocul oamenilor și a spus cuvinte cu același înțeles și sens (mulțimea aprobând și afirmând adevărul celor susținute de el):

Cum de a ajuns Maurice Moore judecător, pentru că el nu e judecător, nu a fost numit de rege și nici de Henderson, și niciunul dintre aceștia nu trebuie să prezideze un tribunal. Adunarea a înnebunit și a dat o lege împotriva revoltei, iar oamenii sunt mai furioși decât oricând, era cel mai bun lucru care se putea pentru țară, pentru că acum vom fi siliți să îi ucidem pe toți funcționarii și juriștii, și îi vom ucide, și să mă bată Dumnezeu dacă nu vor fi condamnați cu toții la moarte. Dacă ei nu ar fi

dat această lege, le-am fi îngăduit unora dintre ei să trăiască. Auzi, o lege împotriva revoltei! Niciodată nu a existat o asemenea lege între legile Angliei sau ale altei țări, cu excepția Franței; ei au adus legea asta din Franța și ne vor aduce Inchiziția pe cap.

Mulți dintre ei au afirmat că guvernatorul este prieten cu juriștii, iar Adunarea i-a nedreptățit pe Reglementatori făcând legi pentru bani. L-au aruncat pe Husband în temniță pentru ca el să nu vadă acțiunile lor ticăloșite, iar apoi guvernatorul și Adunarea au făcut legile pe care le voiau juriștii. Guvernatorul este prieten cu juriștii, iar juriștii fac totul, ei numesc judecători de pace nepricepuți și slabi de minte în scopurile știute doar de ei.

În provincie nu ar trebui să existe juriști, ei s-ar blestema singuri dacă ar exista. Fanning a fost proscris începând cu data de douăzeci și doi martie și orice Reglementator care l-ar vedea după această dată îl va ucide, iar unii au afirmat că nu vor aștepta, că doresc să-l vadă și jură că îl vor ucide înainte de a se întoarce, dacă îl vor găsi la Salisbury. Unii doreau să-l găsească pe judecătorul Moore la Salisbury pentru a-l biciui, alții, ca să-lucidă. Un anume Robert Thomson a spus că Maurice Moore este sperjur și l-a numit în mod injurios, folosind cuvinte precum pungaș, șarlatan, ticălos, escroc etc., iar ceilalți l-au aprobat.

Când s-a anunțat știrea că pe străzile din Salisbury mășăluia compania comandată de căpitanul Rutherford, acest martor sub jurământ i-a auzit pe mulți dintre acei oameni îndemnând cu tărie și înverșunare ca întregul corp de Reglementatori prezenți acolo să mășăluiască spre Salisbury cu arma în mână pentru a lupta cu ei, spunând că au oameni destui pentru a-i ucide,

putem să îi ucidem și îi vom învăța minte dacă ni se opun.

Depoziție luată sub jurământ și consemnată astăzi

Ziua a opta a lunii martie 1771, în fața mea

nătură) Waightstill Avery

(martor) Wm. Harris, judecător de pace

*William Tryon către generalul Thomas Gage
Carolina de Nord
New Bern, 19 martie 1771*

Domnule,

Ieri s-a hotărât în Consiliul Maiestății Sale al acestei provincii să mobilizăm un corp de forțe alcătuit din regimente și companii de miliție pentru a porni în marș către taberele insurgenților care, prin acțiunile și declarațiile lor rebele, sfidează acest guvern.

Întrucât avem puține mijloace și echipamente militare în acest ținut, mă văd silit să vă cer sprijin pentru procurarea materialelor militare (tunuri, muniție, drapele, tobe etc.) care

sunt enumerate mai jos.

Intenționez să încep campania din acest oraș, în jurul datei de douăzeci ale lunii viitoare, și să mobilizez miliția în timpul marșului prin comitate. Planul meu este să strâng o mie cinci sute de oameni, deși, având în vedere spiritul care acum pare să fie în favoarea guvernului, sper ca numărul acestora să crească în mod considerabil.

*Cu mult respect și deosebită stimă,
A dumneavoastră prea supusă slugă,
Wm. Tryon*

ACUM MĂ DUC LA CULCARE...

Fraser's Ridge
15 aprilie 1771

Roger stătea în pat, ascultând bâzâitul intermitent al unui țânțar nevăzut, care se strecurase pe lângă pielea netăbăcită care acoperea fereastra cabanei. Leagănul lui Jem era acoperit cu o plasă din pânză, însă el și Brianna nu beneficiau de o asemenea protecție. Dacă nesuferita insectă avea să se așeze pe el, o va omorî – dar ea părea să se rotească neobosit deasupra patului lor, coborând când și când, momente în care bâzâia supărător în urechea lui, pentru ca apoi să dispară din nou în întuneric.

După activitatea nebună din ultimele zile, ar fi trebuit să se simtă suficient de obosit ca să adoarmă și sub asaltul unor adevărate escadrile de țânțari. Două zile de călărit repede prin trecători și culmi montane, ducând vorbă către așezările mai apropiate, ale căror locuitori trebuiau la rândul lor să-i anunțe pe membrii miliției care se aflau mai departe.

Semănăturile de primăvară se făcuseră într-un timp record, pentru că toți oamenii disponibili își petrecuseră zilele pe câmp, din zori și până la apusul soarelui. Corpul lui era încă încărcat de adrenalină, și mici impulsuri ale acesteia îi treceau prin minte și mușchi, ca și cum i s-ar fi administrat cafea intravenos.

Își petrecuse toată ziua ajutând la pregătirea fermei pentru plecarea lor, iar imaginile fragmentate ale șirului de corvezi i se derulau sub pleoapele coborâte de fiecare dată când închidea ochii. Repararea gardului, căratul fânului, o deplasare grăbită până la moară pentru a lua de acolo sacii cu făină necesari pentru pregătirea hranei regimentului în marș. Repararea unei obezi fisurate de la o roată a căruței, coaserea unei bretele rupte de la harnașament, ajutorul acordat pentru prinderea scoafei albe, care făcuse o încercare nereușită de a evada din grajd, spart de lemne și, în cele din urmă, o oră de săpat în ritm rapid înainte de masa de seară, astfel încât Claire să poată planta o mică parcelă cu cartofi-dulci și cu arahide înainte de plecarea lor.

În ciuda grabei și a trudei, săpatul în lumina scăzută a apusului reprezentase un răgaz bine-venit în frenezia organizată a zilei. Acum s-a gândit la asta, retrăind momentul, în speranța că îi va liniști mintea și îl va calma îndeajuns pentru a adormi.

Era un aprilie cald, iar grădina lui Claire devenise luxuriantă: țepușe verzi și frunze în creștere, flori mici și sclipitoare, lujeri cățărători care se răsuceau urcând pe gard și își desfăceau în tăcere trompetele deasupra lui, în timp ce el muncea în crepusculul care sporea.

Mirosul plantelor și al pământului proaspăt răscolit se înălța în jurul lui pe măsură ce aerul se răcorea, puternic precum tămâia. Fluturii veneau către florile sub formă de trompete, ființe fragile care apăreau din pădure în culori amestecate de alb, cenușiu și negru. Apăruseră și nori de musculițe și de fânțari, insecte atrase de sudoarea lui, iar după ele,

tipulidele, creaturi fioroase, cu aripi înguste și corpuri păroase, care bâzâiau printre nalbele din grădină cu atitudinea agresivă a unor huligani din lumea fotbalului.

Și-a întins degetele lungi de la picioare spre greutatea pilotei, abia atingând piciorul soției lui, și parcă a simțit aievea reazemul cazmalei, o margine dură sub talpă, și satisfacția dată de pământul care se despica și de rădăcinile care plesneau când solul ceda, pământul era umed și brăzdat de rizomii albi și orbi de iarbă sălbatică și de luciul fugar al râmelor care se zvârcoleau bezmetic pentru a dispărea din nou în sol.

Un fluture cecropia zburase pe lângă capul lui, ademenit de mirosurile din grădină. Aripile lui cafeniu-deschis erau mari cât palma lui și marcate de puncte ca niște ochi deschiși, nepământești în frumusețea lor mută.

Cine grădinărește lucrează alături de Dumnezeu. Așa stătea scris pe vechiul cadran solar din grădina casei parohiale din Inverness, unde crescuse el. Ca o ironie, având în vedere că reverendul nu avusese nici timp și nici talent la grădinărit, iar grădina era o adevărată junglă, cotropită de iarbă netunsă și de tufe de trandafiri care se sălbăticiseră și se îngroșaseră, neglijați atâta vreme. Gândul l-a făcut să zâmbească și l-a ajutat să-și ia la revedere în gând de la umbra reverendului.

Noapte bună, tată. Dumnezeu să te ocrotească.

Trecuse multă vreme de când pierduse obiceiul de a spune noapte bună în acest fel unei liste scurte de membri de familie și prieteni; amintirea unei copilării încărcate de rugăciuni de seară, care se încheiau cu obișnuita listă: „Dumnezeu să îi ocrotească pe Nana și pe bunicul în cer, pe prietenul meu cel mai bun, Peter, și pe Lilian, câinele, și pe motanul băcanului...”

Nu mai făcuse asta de mulți ani, dar amintirea păcii date de micul ritual l-a îndemnat să alcătuiască acum o nouă listă. Era mai bine decât să numere oi, a presupus el, tânjind mai mult după senzația de pace pe care și-o amintea decât după somn.

Noapte bună, doamnă Graham, a zis el în gând și a zâmbit către sine, invocând o imagine scurtă și pregnantă a bătrânei menajere a reverendului, înmuind mâna într-un bol și azvârlind picături de apă pe plita încinsă, pentru a vedea dacă începeau să danseze. Dumnezeu să binecuvânteze.

Reverendul, doamna Graham, nepoata ei, Fiona, și soțul acesteia, Ernie... părinții lui, deși aceasta era o înclinare din cap *pro forma* către două siluete fără chip. Claire, din casa mare și, după o ușoară ezitare, Jamie. Apoi mica sa familie. A simțit căldură gândindu-se la ei.

Noapte bună, flăcăule, s-a gândit el, întorcând capul spre leagănul în care dormea Jemmy. Dumnezeu să binecuvânteze. Și Brianna.

A întors capul în cealaltă parte, a deschis ochii și a văzut ovalul întunecat al feței ei adormite întoarse spre el, la nici treizeci de centimetri depărtare pe pernă. S-a întors cât de ușor a putut pe o parte și a stat să o urmărească. Lăsaseră focul să se stingă, pentru că aveau să plece devreme a doua zi dimineață; în încăpere era atât de întuneric, încât nu-i distingea decât contururile neclare ale sprâncenelor și ale buzelor.

Brianna nu rămânea niciodată trează. Se așeza pe spate, se întindea cu un oftat de mulțumire, răsufla adânc de trei ori și adormea ca și cum s-ar fi stins o lumină. Poate era vorba de extenuare, poate de binecuvântările unei sănătăți bune și ale unei conștiințe curate, dar uneori el credea că era dorința de a evada în peisajul personal al viselor, locul în care gonia liberă la volanul mașinii ei, cu părul fluturând în vânt.

S-a întrebat ce visa ea în acele momente. A simțit pe față căldura slabă a răsuflării ei.

Noaptea trecută am visat că făceam dragoste cu Roger. Oricât ar fi încercat el s-o alunge, amintirea aceluia episod încă îl frământa. Legănat de litania lui, Roger alunecase spre somn, dar amintirea caietului ei cu vise l-a trezit. Ar fi fost bine să nu viseze ceva asemănător și acum! Mai ales după timpul pe care i-l dedicase.

A închis din nou ochii, concentrându-se asupra ritmului regulat al respirației Briannei. Fruntea lui era la doar câțiva centimetri de a ei. Poate reușea să capteze ecoul visului ei prin oasele craniului. Însă nu a simțit decât ecoul trupului ei și reverberațiile aceluia rămas-bun, cu toate îndoielile și plăcerile lui.

Ea și băiatul vor pleca în dimineața următoare; lucrurile lor erau împachetate și stăteau alături de sacul lui, lângă ușă. Domnul Wemyss îi va duce cu căruța până la Hillsborough, unde ea se va simți probabil în siguranță – și răsplătită – pentru că fusese angajată să realizeze portretul doamnei Sherston.

„Să fii foarte atentă”, îi spusese el pentru a treia oară în acea seară.

Hillsborough era exact în mijlocul teritoriului Reglementatorilor, iar el avea rețineri considerabile privind deplasarea ei până acolo. Ea îi nesocotise îngrijorarea, respingând ideea că ea sau Jem s-ar expune vreunui pericol. Probabil că Brianna avea dreptate – și totuși, el nu era foarte sigur că ea ar acționa altfel dacă ar exista cu adevărat vreo primejdie. Era atât de entuziasmată de perspectiva comenzii, s-a gândit el, încât ar fi trecut și prin mijlocul unei mulțimi înarmate ca să ajungă la Hillsborough.

Dintre toate cântecele posibile, ea îngânase în surdină „Lacul Lomond”.

– „Oh, tu vei merge pe drumul principal, iar eu voi alege drumul de jos și voi ajunge la lacul Lomond înaintea taaa...”

– M-ai auzit? întrebuse el, prinzând-o de braț în timp ce ea împătorea ultimul scutec al lui Jemmy.

– Da, dragul meu, murmurase Bree, clipind ironic în semn de supunere.

Asta îl iritase; o prinsese de încheietura mâinii și o trăsese cu fața spre el.

– Vorbesc serios, îi spusese.

Se uitase în ochii ei, acum larg deschiși, dar cu o sclipire ironică încă stăruind în triumphiurile de un albastru-închis. O strânsese și mai tare de încheietură și, deși era înaltă și bine clădită, oasele ei i se păruseră delicate, aproape fragile sub degetele lui. Brusc, a avut o viziune a oaselor de sub pielea Briannei – pomeți înalți și lați, țeasta rotunjită și dinți lungi și albi; îi venea mult prea ușor să-și imagineze acești dinți expuși până la rădăcină, într-un rictus permanent al oaselor.

O trăsese spre el cu o violență neașteptată, o sărutase suficient de apăsător pentru a-i simți dinții ciocnindu-se de ai lui, însă fără să-i pese dacă se zgâriau.

Ea purta doar o cămașă, iar el nu se deranjase să i-o scoată, o împinsese pe spate în pat și îi ridicase cămașa deasupra coapselor. Ea își întinsese mâinile spre el, însă el nu o lăsase să-l atingă, ci o țintuise în adâncitura saltelei cu greutatea corpului său, mișcându-se, împingând și căutând un sprijin în stratul subțire de carne care îi despărțea oasele de ale lui.

O făcuseră în tăcere, pe jumătate conștienți de copilul care dormea în apropiere. Și totuși, la un moment dat, trupul ei îi răspunsese, într-un mod profund și șocant, dincolo de cuvinte.

– Vorbesc serios, repetase el, câteva clipe mai târziu, cu buzele în părul ei încâlcit.

Rămăsese deasupra ei, strângând-o în brațe, împiedicând-o să se miște. Ea se crispase și el sporise strânsoarea, ținând-o nemișcată. Ea oftase, iar el îi simțise gura mișcându-se și dinții pătrunzând delicat în carnea de sub clavicula lui. Îl mușcase. Nu brusc, ci într-o mușcătură lentă, care l-a făcut să icnească și să se ridice pentru a se depărta de ea.

– Știu, zisese Brianna, își eliberase brațele, pentru ca apoi să ajungă pe spinarea lui și să îl țină strâns în moliciunea ei caldă și umedă. Și eu vorbesc serios.

– Asta doreai?

A rostit cuvintele acum, dar în șoaptă, pentru a nu o trezi. Căldura trupului ei radia prin așternuturi; Brianna dormea dusă.

Dacă asta dorise ea – despre ce anume era vorba? Despre caracterul brutal al felului în care făcuse dragoste cu ea și la care ea reacționase? Ori simțise forța ascunsă dincolo de asta și recunoscuse nevoia lui disperată de a o ști în siguranță?

Iar dacă era vorba de duritate... A înghițit în sec, strângând pumnul și gândindu-se la Stephen Bonnet. Brianna nu-i povestise ce se petrecuse între ea și Bonnet – și era de neconceput ca el să pună o asemenea întrebare. Și mai greu de conceput era ca el să-și închipuie că ceva din acea confruntare ar fi putut să o stârnească în mod nerușinat. Și totuși, ea se cutremura vizibil în rarele ocazii când ceva îl îndemna să o posede pe nepregătite, fără blândețea lui obișnuită.

Depășise cu mult momentul rugăciunii.

S-a simțit așa cum se simțise demult, când devenise prizonierul iadului alcătuit din rododendroni, cu același labirint de rădăcini umede și frunze curgătoare aflate mereu în față, indiferent în ce direcție s-ar fi întors. Tunelurile lipsite de lumină păreau să ofere speranța de ieșire, și totuși îl duceau doar spre alte și alte desigururi încâlcite.

Pentru că eu și adevărata mea iubire nu ne vom revedea pe malurile și dealurile frumoase ale lacului Lomond....

Era iarăși încordat, pielea îl furnica și picioarele îi tresăreau de neastâmpăr. Țânțarul s-a apropiat bâzâind ascuțit, iar el a lovit cu palma – prea târziu, bineînțeles. Nereușind să stea nemișcat, s-a strecurat discret din pat și a făcut câteva genuflexiuni ca să-și dezmoștească mușchii încordați.

Asta i-a adus o oarecare ușurare și s-a lăsat jos ca să facă flotări, numărând în tăcere în timp ce cobora spre scândurile podelei. Una. Două. Trei. Patru. Concentrându-se doar asupra arsurii crescânde din piept, brațe și umeri, simțind monotonia liniștitoare a numărătorii. Douăzeci și șase, douăzeci și șapte, douăzeci și opt...

În cele din urmă, cu mușchii tremurând din cauza epuizării de moment, s-a ridicat, a desfăcut pielea netăbăcită de la fereastră și a rămas gol, lăsând aerului umed al nopții să îi scalde corpul. Ar fi putut să intre și țânțari, dar, pe de altă parte, putea ieși cel din cameră.

Pădurea era argintată sub lumina lunii, iar în inima ei întunecată, strălucirea unui foc slab vorbea despre miliția care făcuse tabără acolo. Oamenii veniseră toată ziua, pe catări sau pe cai jigăriți, cu muschetele așezate de-a curmezișul păturilor făcute sul. Zvon de glasuri a ajuns până la el și câte un hohot de râs, un crâmpei purtat de o adiere. Cel puțin nu era singurul om treaz; gândul i-a adus puțină liniște.

Într-o latură a casei mari, la capătul mai îndepărtat al luminișului, a văzut o lumină mai puternică. Un felinar; două siluete pășind alături, una înaltă, cealaltă mai scundă.

Bărbatul a îngăimat ceva pe un ton întrebător; Roger a recunoscut vocea lui Jamie, dar nu a distins cuvintele.

– Nu, a răspuns Claire ceva mai limpede, pe măsură ce se apropiau, iar Roger a văzut-o agitându-și mâna, profilată în lumina felinarului. Sunt murdară după semănat. Vreau să mă spăl înainte de a intra. Du-te la culcare.

Silueta masivă a ezitat, apoi i-a întins felinarul. O clipă, Roger a zărit în lumină chipul lui Claire care se uita în sus și zâmbea. Jamie s-a aplecat și a sărutat-o scurt, apoi s-a retras.

– Atunci, grăbește-te, a spus el, iar Roger și-a dat seama că zâmbea. Nu dorm bine dacă nu te am alături, englezoaico.

– Ai de gând să adormi imediat?

Claire a făcut o pauză, însă vorbise pe un ton glumeț.

– Nu imediat, nu, a răspuns Jamie, a cărui siluetă se topise în întuneric, dar adierea bătea spre cabană, așa că glasul lui s-a auzit din umbrele nopții. Dar nu prea pot face altceva dacă nu ești lângă mine, nu?

Claire a râs, dar discret.

– Începe fără mine, a spus ea, pornind spre puț. Te prind eu din urmă.

Roger a așteptat lângă fereastră până când a văzut-o întorcându-se, cu felinarul legănându-se în graba pașilor, și intrând. Adierea își schimbase direcția, și nu a mai auzit nimic dinspre oamenii aflați în pădure, deși focul lor încă ardea.

– Ai început devreme, amice, a zis Roger și a întins degetul spre un licurici, împingându-l ușor. Crezi că s-a mai trezit cineva acolo?

Insecta s-a mișcat câțiva centimetri, s-a oprit, iar abdomenul i-a licărit intens.

A stat privind spre pădure. Pielea îi era rece acum și i se făcuse ca de găină pe piept. Și-a masat pieptul cu un aer absent și a simțit un punct sensibil, locul unde îl mușcase ea. Se contura întunecat în lumina lunii, o pată discretă pe piele; oare va mai fi acolo dimineață?

Întinzându-se să acopere la loc fereastra, a observat licărul lunii pe un obiect de sticlă. Cele câteva lucruri personale ale Briannei se înșirau pe raftul din apropierea ferestrei: perechea de piepteni din baga pe care i-o dăduse Jocasta și brățara ei din argint. Borcănelul cu ulei de vetrice și două sau trei bucăți de burete alături de el. Și strălucirea ceva mai puternică a borcanului cu semințe de dauco. În acea seară, ea nu avusese timp pentru uleiul de vetrice, dar putea jura pe viața lui că își luase semințele în cursul zilei.

A fixat pielea tăbăcită și s-a îndreptat spre pat. S-a oprit lângă pătuțul copilului și a întins o mână pentru a simți, prin plasa contra țânțarilor, răsuflarea lui caldă și liniștitoare.

Jem se dezvelise; Roger a ridicat plasa și l-a acoperit pe pipăite, învelindu-l bine. A descoperit ceva moale... a, păpușa lui Jemmy; copilul o ținea strâns la piept. Roger a rămas nemișcat un moment, cu mâna pe spatele lui Jemmy, simțindu-i răsuflarea liniștitoare.

– Noapte bună, flăcăule, a șoptit el în cele din urmă și a atins funduțul rotund acoperit cu pătura. Dumnezeu să te binecuvânteze și să te țină sănătos!

LA MULȚI ANI!

1 mai 1771

Tabăra May Union

Sâcâită de o insectă care urca pe laba piciorului, m-am trezit puțin după crăpatul zorilor. Am mișcat piciorul și vietatea s-a grăbit să dispară în iarbă, evident alarmată să descopere că eram vie. Mi-am îndoit degetele bănuitoare, dar cum nu am mai găsit alți intruși sub pătură, am inspirat adânc aerul încărcat de seve proaspete și m-am destins lenevos.

Am auzit foșnete slabe în apropiere, însă erau doar bătăile din copite sau răsuflările cailor ofițerilor, care se trezeau cu mult înaintea oamenilor lor. Tabăra în sine era încă tăcută – ori atât de tăcută cât poate fi una în care se aflau câteva sute de oameni. Pânza de cort de deasupra capului lăsa să pătrundă o lumină slabă și umbre de frunze, dar soarele încă nu urcase pe cer. Am închis ochii pe jumătate, încântată la gândul că deocamdată nu trebuia să mă scol – iar când o voi face, voi descoperi că altcineva

pregătise micul dejun.

Ajunseserăm în tabără cu o seară în urmă, după un drum întortocheat în josul munților și traversând piemontul, pentru a sosi la locul de întâlnire, la plantația colonelului Bryan. Nu întârziaserăm; Tryon încă nu sosise cu soldații lui de la New Bern, și nici detașamentele Craven și Carteret, care aduceau piese de artilerie ușoară. Oamenii lui Tryon trebuiau să ajungă în cursul zilei; cel puțin așa ne spusese colonelul Bryan la cina din seara precedentă.

Un cosaș a aterizat pe cort, deasupra capului meu, cu un pocnet. L-am privit printre gene, dar, slavă Cerului, nu părea dispus să intre. Probabil că ar fi trebuit să accept propunerea doamnei Bryan de a-mi găsi un pat în casă, alături de nevestele altor ofițeri care își însoțiseră bărbații. Însă Jamie insistase să dormim pe câmp, cu oamenii, și plecasem cu el, preferând un pat care îi includea pe el și insectele, în locul unuia în care nu era nimic.

Am privit în lateral, având grijă să nu mă mișc pentru a nu-l trezi. Nu dormea. Stătea întins și nemișcat, complet relaxat, mai puțin mâna dreaptă. O ținea ridicată și părea să o examineze atent, întorcând-o într-o parte și în alta, strângându-și și desfăcându-și degetele – atât cât putea. Cel de-al patrulea deget avea o încheietură sudată prost, astfel că era permanent rigid; degetul mijlociu era puțin răsucit, iar o cicatrice albicioasă mergea în spirală în jurul încheieturii mijlocii.

Mâna îi era aspră și bătătorită de muncă, iar semnul minuscul al unei răni făcute probabil de un cui încă era vizibilă, de un roz pal, în mijlocul palmei. Pielea de pe dosul palmei era bronzată și tăbăcită, presărată cu pistrui din cauza expunerii la soare, dar și cu perișori aurii. Mi s-a părut extraordinar de frumoasă.

– La mulți ani! am spus încet. Faci inventarul?

Și-a lăsat mâna să-i cadă pe piept și s-a întors zâmbind spre mine.

– Da, ceva de felul ăsta. Deși cred că mai am la dispoziție câteva ore. M-am născut la șase și jumătate seara; asta înseamnă că trebuie să aștept cina ca să împlinesc o jumătate de secol de viață.

Am râs și m-am răsucit pe o parte, îndepărtând pătura. Aerul era încă plăcut de răcoros, dar asta nu avea să mai dureze mult.

– Te aștepti să te dezintegrezi și mai mult până la cină? l-am întrebat, tachinându-l.

– A, nu cred că-mi va cădea ceva până atunci, a răspuns el cu un aer gânditor. În ce privește mersul... ei, în fine... a spus el, arcuindu-și spinarea și întinzându-se, după care s-a lăsat pe saltea cu un geamăt recunoscător când mi-am așezat mâna pe trupul lui.

– Totul pare să meargă perfect, l-am asigurat și am tras ușor, de încercare, făcându-l să scoată un scâncet slab. Nu e deloc pe trecute.

– Prea bine, a spus el, strângându-și degetele ferm peste mâna mea ca să-mi zădărnicească alte experimente neaprobate. Cum de ți-ai dat seama ce făceam? Inventarul, așa cum te-ai exprimat.

L-am lăsat să-mi prindă mâna, dar m-am mișcat pentru a-mi așeza bărbia pe mijlocul pieptului său, unde o mică adâncitură părea să existe special pentru asta.

– Întotdeauna fac asta când vine ziua mea de naștere – deși, în general, o fac cu o noapte înainte. Privesc în urmă și mă gândesc puțin la anul care tocmai s-a scurs. Dar verific lucrurile; probabil că toată lumea face la fel. Doar ca să văd dacă sunt aceeași persoană ca și în ziua dinainte.

– Sunt destul de sigur că am rămas același, m-a asigurat el. N-ai constatat

nicio schimbare notabilă, nu-i așa?

Mi-am ridicat bărbia din locul de odihnă și l-am măsurat cu atenție. În realitate, era destul de greu să-l privesc în mod obiectiv; mă obișnuisem atât de mult cu trăsăturile lui și îmi plăceau atât de mult, încât aveam tendința să observ lucruri mici și care-mi erau dragi – pistruiul de pe lobul urechii, incisivul inferior puțin împins în față, ieșind din alinierea cu ceilalți – și să reacționez la cea mai mărunțică schimbare a expresiei lui, dar nu și să-l privesc ca pe un întreg.

A suportat liniștit examinarea, cu pleoapele coborâte pe jumătate ca să-și ferească ochii de lumina crescândă. Părul i se desfăcuse cât dormise și i se răsfirase pe umeri, valurile lui roșcate încadrând o față marcată puternic atât de umor, cât și de pasiune, dar care posedea o capacitate paradoxală și remarcabilă de a rămâne liniștită.

– Nu, am spus eu într-un târziu și, cu un oftat de mulțumire, mi-am lăsat din nou bărbia pe pieptul lui. Tot tu ai rămas.

A pufnit ușor, amuzat, dar nu s-a clintit. L-am auzit pe un bucătar împleticindu-se undeva aproape și blestemând oiștea căruței de care se împiedicase. Tabăra era încă în curs de formare; câteva companii – cele care cuprindeau printre ofițerii și oamenii lor un număr mare de foști militari – erau ordonate și organizate. Multe altele nu erau așa, iar corturi strâmbe și echipamente împrăștiate se întindeau pe pajiște într-un vălmășag nu într-un tot militaresc.

S-a auzit bătaia unei tobe, dar fără mare efect. Armata continua să somnoleze.

– Crezi că guvernatorul va reuși să facă ceva cu soldații ăștia? am întrebat cu îndoială.

Avatarul local al armatei părea să fi adormit și el. Însă la întrebarea mea a

ridicat genele lungi, roșcate drept răspuns lenevos.

– A, da. Tryon e soldat. Știe destul de bine ce are de făcut – cel puțin pentru început. Nu e prea greu să-i pui pe oameni să mărșăluiască în coloană și să sape latrine, înțelegi? Alta e să-i înveți să lupte.

– Se pricepe la asta?

Pieptul de sub bărbia mea s-a înălțat într-un oftat.

– Poate da. Poate nu. Întrebarea e dacă va trebui.

Asta era de fapt întrebarea. Zvonurile se învâртеbeau în jurul nostru ca frunzele într-o furtună de toamnă, și asta încă de la Fraser's Ridge. Reglementatorii aveau zece mii de oameni care porniseră în marș spre New Bern. Generalul Gage venea pe mare de la New York cu un regiment de trupe oficiale pentru a supune colonia. Miliția din comitatul Orange se răzvrătise și își ucisese ofițerii. Jumătate din oamenii din comitatul Wake dezertaseră. Hermon Husband fusese arestat, pentru a fi dus la Londra ca să fie judecat sub acuzația de trădare. Hillsborough fusese cucerit de Reglementatori, care se pregăteau să incendieze orașul și să îi treacă prin tăișul sabiei pe Edmund Fanning și pe toți oamenii lui. Speram să nu fie adevărat – ori dacă da, ca Hubert Sherston să nu se numere printre apropiații lui Fanning.

Analizând această aglomerare de zvonuri, supoziții și născociri absolut nebunești, singurul lucru de care puteam fi siguri era că guvernatorul Tryon se afla pe drum ca să se alăture miliției. Am presupus că după aceea vom vedea ce se va întâmpla.

Mâna liberă a lui Jamie a rămas pe spinarea mea, mângâindu-mi cu degetul mare marginea omoplatului. Cu obișnuita lui capacitate de a-și impune o disciplină mentală, părea să fi alungat cu desăvârșire din minte incertitudinea perspectivelor militare și se gândea la cu totul altceva.

– Te-ai gândit vreodată...? a început el, apoi s-a oprit.

– La ce?

M-am aplecat și l-am sărutat pe piept, arcuindu-mi spatele pentru a-l încuraja să mă maseze, lucru pe care l-a și făcut.

– Păi... nu sunt sigur că aș putea explica, dar mi-a trecut prin minte că am trăit mai mult decât tata – ceea ce nu mă așteptam să se întâmple, a adăugat el cu o oarecare ironie. Doar că... ei bine, mi se pare ciudat. Măntrebam doar dacă te-ai gândit vreodată la asta – după ce ți-ai pierdut mama, de exemplu?

– Da.

Aveam fața lipită de pieptul lui, iar vocea mi-a sunat înfundat în cutele cămășii.

– Am făcut asta când eram mai tânără. E ca și cum ai pleca într-o călătorie fără hărți.

Mâna de pe spinarea mea s-a oprit.

– Da, așa e, a zis el părând puțin surprins. Știam mai mult sau mai puțin cum va fi când voi împlini treizeci sau patruzeci de ani – dar acum?

Și-a umflat pieptul scurt, scoțând un sunet care putea fi un amestec de amuzament și nedumerire.

– Te inventezi, am spus încet, către umbrele create de părul care îmi căzuse peste față. Te uiți la alte femei sau la bărbați și vezi dacă-ți plac viețile lor. Iei ce-ți poate folosi și privești înlăuntrul tău ca să cauți ceea ce nu poți găsi altundeva. Și întotdeauna... întotdeauna te întrebi dacă ai procedat corect.

Mâna lui era caldă și grea pe spinarea mea. Mi-a simțit lacrimile care începuseră să-mi curgă pe neașteptate pe la coada ochiului, udându-i cămașa. A întins cealaltă mână și mi-a netezit părul.

– Da, asta e, a repetat el, foarte încet.

Tabăra începea să se agite, cu zăngănituri și cu bufnituri, și cu voci răgușite, asprite de somn. Deasupra, cosașul a început să țârâie, scoțând un sunet de parcă cineva ar fi zgâriat cu unghia o cratiță din aramă.

– Asta e o dimineață pe care tata nu a apucat să o vadă, a rostit Jamie, dar atât de slab, încât am auzit mai degrabă prin peretele pieptului său decât cu urechile. Lumea și fiecare zi din ea sunt daruri, *mo chridhe* – indiferent ce îți rezervă ziua de mâine.

Am oftat adânc și am întors capul, pentru a-mi rezema din nou obrazul de pieptul lui. El a întins mâna ușor și mi-a șters nasul cu o cută a cămășii.

– Cât privește inventarul, a adăugat el cu simț practic, am toți dinții, nu-mi lipsește nicio parte din corp, iar scula încă mi se ridică singură dimineața. Ar putea fi mai rău.

ECHIPAMENTE MILITARE

Jurnalul expediției împotriva insurgenților

Ținut de William Tryon, guvernator

Joi, 2 mai

Detașamentele Craven și Carteret au pornit de la New Bern cu cele două piese de artilerie de câmp, șase tunuri mici, montate pe căruțe, șaisprezece căruțe și patru care, încărcate cu bagaje, muniție și provizii cât să asigure hrana celor câteva detașamente care urmau să li se alăture în drum spre colonelul Bryan, locul întâlnirii generale.

Vineri, 3 mai, Tabăra Union

La ora 12, guvernatorul a trecut în revistă detașamentele de pe pajiștea de la Smith Ferry, pe malul stâng al râului Neuse.

Sâmbătă, 4 mai

Oamenii au mărșăluit spre Tribunalul Johnston. Treisprezece kilometri și jumătate.

Duminică, 5 mai

Am mărșăluit către tabăra maiorului Theophilus Hunter, din comitatul Wake. Douăzeci și unu de kilometri.

Luni, 6 mai

Armata s-a oprit, iar guvernatorul a trecut în revistă Regimentul Wake la un apel general. Domnul Hinton, colonelul regimentului, l-a înștiințat pe guvernator că nu are decât douăzeci și doi de oameni în companie pentru care a primit ordin să-i mobilizeze, din cauza unor nemulțumiri în rândul locuitorilor comitatului.

Observând o nemulțumire generală în rândurile Regimentului Wake când a trecut în revistă primul șir al batalionului și a constatat că doar unu din cinci oameni avea armă, și descoperind că la apelul său către ei de a acționa ca voluntari aceștia au refuzat, guvernatorul a ordonat armatei să înconjoare batalionul; după executarea acestei manevre, a dat ordin către trei colonei să înregimenteze patruzeci dintre cei mai apți și activi oameni, manevră care a provocat o panică destul de mare

în rândurile regimentului, care în acel moment număra aproximativ patru sute de oameni.

În timpul înrolării, ofițerii armatei au acționat pentru a-i convinge pe oameni și în mai puțin de două ceasuri au completat Compania Wake la cincizeci de oameni. La căderea nopții, oamenii Regimentului Wake au fost lăsați să plece rușinați atât de dizgrație, cât și de purtarea care a dat prilej unui asemenea eveniment. Armata a revenit în tabără.

Miercuri, 8 mai

Detașamentul colonelului Hinton a fost lăsat în urmă pentru a-i împiedica pe nemulțumiții din acest comitat să se asocieze și să se alăture Reglementatorilor din comitatele alăturate.

Azi-dimineată, un detașament a mărșăluit spre locuința lui Turner Tomlinson, un Reglementator notoriu, și l-au adus ca deținut în tabără, unde a fost închis. A recunoscut că este Reglementator, dar nu a vrut să facă alte mărturisiri.

Armata a pornit în marș și a făcut tabără în apropiere de Booth, pe râul New Hope.

Vineri, 10 mai

Ne-am oprit, am ordonat reechiparea căruțelor, potcovirea cailor și repararea tuturor lucrurilor. La Hillsborough, am trecut în revistă două companii ale miliției din comitatul Orange.

Deținutul Tomlinson a evadat astă-seară din cantonamentul gărzilor. Câteva detașamente au pornit după el, dar fără sorți de

izbândă.

Duminică, 12 mai

Am mărșăluit și am trecut prin vadul râului Haw și am făcut tabără pe malul vestic. Era de așteptat ca Reglementatorii să se opună trecerii regaliștilor peste acest râu, întrucât aceasta le-a fost intenția, dar cum nu au bănuț cã armata nu va pãrãsi Hillsborough decãt dupã ziua de luni, planul lor a fost dejucat de aceastã manevrã neașteptatã.

Astãzi am primit rapoarte cum cã generalul Waddell și oamenii de sub comanda sa au fost siliți de Reglementatori sã se retragã peste râul Yadkin.

Serviciu religios, oficiat de reverendul McCarthy. Text: Și cel ce nu are sabie sã-și vândã haina și sã-și cumpere. [10](#)

Astãzi, douãzeci de gentlemeni s-au alãturat armatei ca voluntari, mai ales din comitatele Granville și Bute. Au alcãtuit o trupã de cavalerie ușoarã sub comanda maiorului MacDonald. Trupele de pe flanc au prins un Reglementator care stãtea la pãndã cu un tun. Comisarul a luat din locuința lui o parte dintr-un butoi de rom, pãstrat acolo pentru uzul Reglementatorilor. De asemenea, câțiva porci, care au fost plãtiți familiei lui.

Luni, 13 mai

Am mărșăluit spre O'Neal. La ora 12 a sosit un mesager din

partea generalului Waddell, aducând un mesaj verbal, deoarece mesagerul nu a îndrăznit să aducă o scrisoare de teamă că va fi prins. Conținutul mesajului era că joi seara, pe data de 9 mai, Reglementatorii în număr de două mii i-au împresurat tabăra și, în modul cel mai sfruntat și insolent, i-au cerut generalului să se retragă cu trupele sale dincolo de râul Yadkin, de care în acel moment îl despărțeau trei kilometri. El a refuzat să se supună, susținând că are ordin de la guvernator să continue deplasarea. Acest lucru i-a făcut pe Reglementatori să devină și mai insolenți și, cu țipete ca de indieni, ei au reușit să îi intimideze pe oamenii săi.

Cum generalul a constatat că numărul oamenilor săi nu depășea trei sute și, în general, aceștia nu doreau să se angajeze în luptă, și cum multe dintre santinele au trecut de partea Reglementatorilor, a fost silit să le îndeplinească cererile și a doua zi, dimineața devreme, a trecut iar râul Yadkin cu tunurile și cu bagajele; Reglementatorii au convenit să se împrăștie și să revină la locuințele lor.

S-a ținut imediat un Consiliu de Război pentru a delibera în legătură cu informațiile aduse de mesager, alcătuit din onorabilii John Rutherford, Lewis DeRosset, Robert Palmer și Sam Cornell, din Consiliul Maiestății Sale, și din coloneii și ofițerii armatei, în cadrul căruia s-a hotărât că armata trebuie să își schimbe ruta, să iasă pe drumul care duce de la Hillsborough la Salisbury, să traverseze râurile Alamance Mare și Mic, cu toată expediția, și să mărșăluiască fără a pierde timpul pentru a se alătura generalului Waddell, drept urmare, armata a pornit în marș și, înainte de căderea nopții, a făcut tabără pe malul vestic al râului Alamance Mic, și s-a trimis un detașament puternic înainte pentru a ocupa malurile vestice ale râului Alamance

Mare, pentru a împiedica inamicul să ocupe acel punct întărit.

În această seară am primit informații cum că Reglementatorii au trimis cercetași în toate așezările lor și că se vor aduna la râul Sandy, în apropiere de locul lui Hunter.

Am mășăluit și am făcut joncțiunea cu detașamentul de pe malurile vestice ale râului Alamance Mare, unde s-a ales un mare loc de tabără. Aici, armata a rămas până la sosirea altor provizii de la Hillsborough, scop în care au fost descărcate câteva căruțe și trimise de la tabără până la Hillsborough.

Întrucât în această seară am primit informații cum că rebelii intenționează să atace tabăra peste noapte, s-au făcut pregătirile necesare pentru o înfruntare și unei treimi din armată i s-a ordonat să rămână de veghe toată noaptea, iar restul oamenilor să se odihnească ținând armele alături. Nu s-a dat nicio alarmă.

Marti, 14 mai

Ne-am oprit, iar oamenilor li s-a dat ordin să facă tabără.

Trupele au dormit cu armele alături toată noaptea, ca și în precedenta. Nicio alarmă.

Miercuri, 15 mai

În jurul orei 6 seara, guvernatorul a primit de la insurgenți o scrisoare pe care a prezentat-o Consiliului de Război, iar în urma discuțiilor s-a hotărât ca armata să pornească împotriva rebelilor a doua zi dimineată, devreme, ca guvernatorul să le trimită o scrisoare prin care să propună condiții, iar în caz de

refuz, să îi atace.

Oamenii au stat toată noaptea cu armele alături. Nu s-a dat alarma, deși rebelii se aflau la nouă kilometri de tabără.

Din Caietul cu vise

Hillsborough, 15 mai

Noaptea trecută am adormit devreme și m-am trezit înaintea zorilor într-un nor cenușiu. Toată ziua m-am simțit de parcă aș fi pășit prin negură; oamenii îmi vorbesc, dar eu nu îi aud; le văd buzele mișcându-se, eu dau din cap și le zâmbesc, apoi mă îndepărtez. Aerul e fierbinte și apăsător și totul miroase a metal încins. Mă doare capul, iar bucătăreasa trânteste oalele.

Am încercat toată ziua să îmi amintesc ce am visat, dar nu am reușit. Există doar ceva cenușiu și o senzație de teamă. N-am fost niciodată în preajma unei bătălii, dar trăiesc sentimentul că ceea ce visez este fum de tun.

CONSILIU DE RĂZBOI

Jamie s-a întors de la Consiliul de Război mult după ora cinei și m-a informat succint despre intențiile lui Tryon. Reacția generală a fost de aprobare, dacă nu chiar de entuziasm.

– *Ist gut* să pornim acum, a spus Ewald Mueller, întinzându-și brațele lungi și trosnindu-și oasele. Cu cât mai multă stăm, cu atât mai mult mușchi prindem!

Punctul lui de vedere a fost întâmpinat cu râsete și mișcări aprobatoare din cap. Moralul companiei a crescut considerabil la perspectiva de a intra în acțiune în cursul dimineții; oamenii s-au așezat la vorbă în jurul focurilor, în timp ce cămile de cositor și țevile lustruite ale muschetelor așezate cu grijă la picioarele lor sclipeau în razele soarelui la apus.

Jamie a făcut un scurt tur de inspecție, răspunzând la întrebări și dând asigurări, după care a venit lângă mine, la focul nostru mai mic. M-am uitat la el printre gene; în ciuda încordării provocate de situația iminentă, radia o satisfacție stăpânită care mi-a stârnit pe dată bănuieli.

– Ce-ai făcut? l-am întrebat, întinzându-i o bucată de pâine și un castron cu tocană.

Nu a negat că ar fi făcut ceva.

– După Consiliu, l-am prins pe Cornell singur suficient de mult cât să-l întreb despre Stephen Bonnet.

A smuls o bucată de pâine cu dinții și a înghițit-o fără să o mestece deloc.

– Iisuse, ce foame îmi e! N-am mâncat nimic toată ziua, ca să nu mai pomenesc că m-am târât cu burta goală prin muri ca un șarpe.

– Sunt convinsă că Samuel Cornell nu s-a agățat în muri.

Cornell era unul dintre membrii Consiliului Regal al guvernatorului, un negustor înstărit și corpolent din Edenton și cu totul nepotrivit prin situație, statură și temperament să se târască printre muri.

– Nu, asta s-a întâmplat mai târziu.

A înmuiat pâinea în tocană, a luat încă o mușcătură zdravănă, după care a fluturat o mână, fiindcă pe moment nu putea vorbi. I-am întins o cană cu cidru, pe care a băut-o ca să înghită tot.

– Căutam liniile răzvrătiților, a explicat el, după ce și-a eliberat gâtul. Nu sunt departe, bagă de seamă. Deși a le spune „linii” e cam mult, chiar îndoielnic, a adăugat el, luând din tocană. Nu am mai văzut o asemenea dezordine de când am luptat în Franța și am ocupat un sat în care se afla o bandă de contrabandiști de vinuri. Jumate dintre ei erau cu femei, dar toți beți; a trebuit să-i luăm pe sus ca să-i putem aresta. Din câte am văzut, netoții ăștia arată mai bine. Nu au prea multe târfe cu ei, a adăugat el, pentru a fi sincer, după care a vârat restul de pâine în gură.

Bine măcar că deocamdată armata guvernatorului o ducea ceva mai bine

în privința băuturii, însă asta era o situație atât de obișnuită, încât nu merita comentată. I-am dat lui Jamie încă o bucată de pâine, concentrându-mă asupra aspectului principal al discuției.

– Așadar, ai aflat ceva despre Bonnet?

A dat din cap, a mestecat și a înghițit.

– Cornell nu l-a întâlnit, dar a auzit vorbindu-se despre el. Se pare că se deplasează înapoi și încolo printre insulele din Outer Banks, apoi dispare vreme de trei sau patru luni. Și, brusc, într-o bună zi apare iarăși, bând în tavernele din Edenton sau Roanoke, iar monedele de aur i se revarsă din buzunare.

– Prin urmare, aduce mărfuri din Europa și le vinde.

Cam trei sau patru luni ar fi fost perioada necesară pentru a merge cu o corabie până în Anglia și a te înapoia.

– Face contrabandă, presupun, nu?

Jamie a dat afirmativ din cap.

– Așa socotește Cornell. Și știi unde-și aduce mărfurile pe uscat?

Și-a trecut dosul palmei peste gură, zâmbind strâmb.

– La Debarcaderul lui Wylie. Cel puțin așa sună zvonurile.

– Cum adică? Doar nu vrei să sugerezi că Phillip Wylie e în cârdășie cu el.

Rămăsesem șocată – și oarecum disperată – să aud asta, dar Jamie a clătinat din cap.

– N-aș putea spune precis. Însă debarcaderul este învecinat cu plantația lui Phillip Wylie, aici nu încapе îndoială. Iar căcăciosul ăla mic era cu Bonnet în noaptea când a venit la River Run, indiferent ce a zis el mai târziu despre asta, a adăugat Jamie.

A fluturat mâna, drept semn că deocamdată nu avea chef să discute despre Wylie.

– Dar Cornell spune că a dispărut din nou; luna asta nu l-a văzut nimeni. Deci, deocamdată, mătușa mea și Duncan sunt în siguranță. Asta mă scutește de unele lucruri – și e bine, pentru că și așa am destule griji pe cap.

A vorbit fără ironie privind în jur, spre tabăra care se întindea în jurul nostru. Pe măsură ce lumina scădea, focurile începeau să sclipească prin semiîntunericul amurgului, semănând cu sutele de licurici înșirați pe malurile râului Alamance Mare.

– Hermon Husband e aici, a spus Jamie.

Am ridicat privirea de la castronul pe care tocmai i-l umpleam cu tocană.

– Ai stat de vorbă cu el?

A scuturat din cap.

– Nu m-am putut apropia de el. E de partea Reglementatorilor, nu? Eram pe un delușor, mă uitam dincolo de pârâu și l-am văzut de departe; era înconjurat de mulți oameni, dar nu puteam confunda îmbrăcămintea lui.

– Ce-o să facă? am întrebat, apoi i-am întins castronul. Sigur nu va lupta – sau nu le va îngădui oamenilor lui să lupte.

Înclinam să interpretez prezența lui Husband drept un semn de speranță. Hermon Husband era omul pe care Reglementatorii îl considerau un

adevărat conducător; eram convinsă că aceștia îi vor da ascultare.

Jamie a clătinat din cap, părând tulburat.

– Nu știu, englezoaico. El nu va ridica arma, sigur – dar ceilalți...

A tăcut, dus pe gânduri. Apoi, brusc, am citit hotărâre pe fața lui. Mi-a înapoiat castronul, s-a răsucit pe călcâie și a pornit să traverseze tabăra.

L-am văzut atingându-l pe Roger pe umăr și trăgându-l deoparte. Au stat de vorbă puțin, apoi Jamie a vârât mâna sub haină, a scos ceva alb și i l-a dat lui Roger, care s-a uitat la obiectul respectiv un moment, apoi a dat din cap și l-a băgat sub haină.

Jamie l-a bătut pe umăr, s-a despărțit de el și a traversat înapoi tabăra, oprindu-se pentru a râde și a schimba câteva replici vulgare cu frații Lindsay.

S-a întors zâmbind și, părând ușurat, a luat castronul din mâna mea.

– I-am spus lui Roger Mac să plece cât mai devreme dimineață ca să-l găsească pe Husband, mi-a explicat el, începând să mănânce cu o poftă reînnoită. Dacă poate, i-am spus să-l aducă pe Husband aici, ca să discute față în față cu Tryon. Dacă el nu reușește să-l convingă pe Tryon – și n-are cum –, poate că Tryon reușește să-l convingă pe Husband că e foarte hotărât. Dacă Hermon înțelege că e vorba de vărsare de sânge, atunci poate că îi va convinge pe oamenii lui să se retragă.

– Chiar crezi asta?

După-amiază plouase slab, iar straturile de nori încă acopereau cerul spre răsărit. Marginile norilor aveau nuanțe roșietice nu din cauza razelor înclinate ale soarelui care apunea, ci de la focurile Reglementatorilor, care își aveau tabăra pe malul celălalt al râului

Alamance.

Jamie și-a șters castronul cu o bucată de pâine și, clătinând din cap, a înghițit-o.

– Nu știu ce să zic, a recunoscut el. Dar n-a mai rămas nimic altceva de încercat, nu?

L-am aprobat cu o mișcare din cap, apoi m-am aplecat să mai pun lemne pe foc. Asta însemna că nimeni nu se va culca devreme astă-seară.

Focurile de tabără arseseră toată ziua, fumegând și scoțând scânteii în ploaia slabă. Acum însă burnița se oprise, iar norii mari se despicaseră, despărțindu-se în nori „coadă de cal”, care luceau ca niște focuri pe întregul arc al cerului spre apus, eclipsând eforturile slabe ale focurilor de la sol. Am pus mâna pe brațul lui Jamie.

– Ia te uită, i-am zis.

S-a întors precaut, temându-se ca nu cumva să fi apărut cineva cu vreo nouă problemă, însă chipul lui s-a destins când am arătat spre cer.

Îndemnat să privească vreo minune a naturii când era preocupat de o problemă, Frank se oprea cât să nu pară nepolitic și spunea: „A, da, minunat, nu-i așa?” Apoi se întorcea în labirintul lui de gânduri. Jamie a ridicat fața spre splendoarea strălucitoare a cerului și a rămas nemișcat.

Ce e cu tine? m-am gândit eu. De ce nu îi dai pace lui Frank Randall?

Jamie mi-a cuprins umerii cu brațul și a oftat.

– În Scoția, a spus el, cerul ar fi plumburiu toată ziua și chiar la apus, ai vedea doar soarele cufundându-se în mare ca o ghiulea încinsă până la roșu. Dar niciodată un cer ca ăsta.

– Ce te face să te gândești la Scoția? l-am întrebat, intrigată de faptul că mintea lui funcționa la fel ca a mea privind lucruri din trecut.

– Zorile și apusul, și anotimpurile, a răspuns el, iar buzele lui mari s-au arcuit vag când și-a reamintit. Când simt o schimbare a aerului din jur, asta mă face să mă gândesc la ceea ce a fost și la ceea ce este acum. Într-o casă nu mi se întâmplă, dar când trăiesc în aer liber, mă trezesc deseori visând oameni pe care i-am cunoscut cândva, iar după aceea stau tăcut în lumina apusului, gândindu-mă la alte locuri și vremuri.

A ridicat ușor din umeri.

– Acum soarele coboară spre asfințit, iar eu am în minte Scoția.

– Aha, am făcut eu, liniștită că primisem o astfel de explicație. Deci asta e vorba.

– Ce anume?

Soarele care apunea i-a scaldat fața în auriu, îndulcind ridurile produse de încordare când a coborât privirea spre mine.

– Și eu mă gândeam la alte timpuri și locuri, am răspuns și mi-am aplecat capul spre umărul lui. Chiar acum, totuși... Nu mă pot gândi la altceva.

– Da?

A ezitat o clipă, apoi a continuat cu grijă.

– N-am prea pomenit de asta, englezoaico, pentru că, dacă răspunsul este „da”, nu sunt multe lucruri pe care le pot repara, dar ți se întâmplă des să tânjești după... celălalt timp?

Am lăsat trei bătăi de inimă să treacă până să răspund; le-am auzit, fiindcă inima lui Jamie bătea fără grabă sub urechea mea, și am strâns

degetele, simțind metalul neted al verighetei din aur.

– Nu, am spus eu, dar îmi aduc aminte de el.

61

ULTIMATUMURI

Tabăra Alamance Mare

16 mai 1771

Către oamenii strânși sub arme,

care își spun

Reglementatori

Ca răspuns la petiția dumneavoastră, țin să vă înștiințez că am acordat toată atenția adevăratelor interese ale acestei țări, precum și intereselor fiecărei persoane care trăiește în ea.

Deplâng necesitatea fatală la care m-ați silit acum, prin renunțarea de bunăvoie la indulgența Coroanei și la legile țării dumneavoastră, de a vă cere celor adunați ca Reglementatori să depuneți armele, să îi predați pe ațâțătorii nelegiuiți, să vă supuneți legilor țării și să vă bizuiți pe indulgența și bunăvoința guvernului. Acceptând aceste condiții în termen de o oră de la predarea acestui mesaj, veți împiedica orice vărsare de sânge, deoarece în aceste momente sunteți în stare de război și de răzvrătire împotriva regelui, a țării și a legilor.

Wm. Tryon

Jamie plecase înainte ca eu să mă trezesc; pătura lui era împăturită grijuliu alături, iar Gideon dispăruse de lângă stejarul-de-baltă de care îl priponise seara trecută.

– Colonelul a plecat la Consiliul de Război al guvernatorului, mi-a spus Kenny Lindsay, căscând de îi trosneau fălcile, apoi a clipit și s-a scuturat ca un câine ud. Ceai sau cafea, doamnă?

– Ceai, te rog.

Am presupus că evoluția evenimentelor mă făcea să mă gândesc la Boston Tea Party. Nu mi-am amintit cu certitudine când urmau să se producă acele răzvrătiri și evenimentele ulterioare, dar am trăit un sentiment obscur că ar trebui să profit de orice ocazie de a bea ceai câtă vreme mai putea fi găsit, sperând să îmi saturez țesuturile cu el – ca un urs care, simțind apropierea iernii, se îndoapă cu fructe și cu ce mai găsește.

Zorile fuseseră liniștite și senine și, deși deocamdată era răcoare, în aer stăruia o umezeală ușoară cauzată de ploaia din ziua precedentă. Mi-am băut ceaiul simțind mici șuvițe de păr scăpând din sclavia agrafelor,

căzându-mi pe față și lipindu-mi-se de obraji în aburii ce se ridicau din cană.

Hidratată pentru moment, am luat două găleți și am plecat spre râu. Speram că nu va fi nevoie, dar nu strica să am la îndemână apă fiartă și sterilă, pentru orice eventualitate. Iar dacă nu îmi va trebui în scop medical, măcar îmi puteam spăla ciorapii, care meritau din plin atenția mea.

În ciuda numelui, Alamance Mare nu era un râu prea impresionant, având cinci sau șase metri lățime pe mai tot cursul lui. În plus, era puțin adânc, cu fundul noroios și șerpuitor ca un fir de lână destrămat, cu o mulțime de brațe și de afluenți care ocupau mai tot peisajul. Însă am presupus că era o delimitare militară decentă; deși puteau să traverseze râul fără multă osteneală, oamenii nu aveau nicio șansă s-o facă pe furiș.

Libelulele săgetau pe deasupra apei și a capetelor a doi membri ai miliției care, flecărind amical, se ușurau în apele mîloase ale râului. M-am oprit strategic înapoia unui tufiș până au plecat, iar în timp ce coboram panta cu gălețile în mână, m-am gândit că era bine totuși că majoritatea soldaților se gândeau să *bea* apă doar dacă ar fi murit de sete.

Când am ajuns în tabără, am descoperit că toți oamenii erau treji de-a binelea și foarte alerti, chiar dacă aveau ochii înroșiți. Atmosfera era mai curând de vigilență decât de pregătire de luptă și am remarcat doar o agitație pornită din interes când Jamie s-a întors călare pe Gideon, care a pășit printre oameni cu o delicatețe surprinzătoare.

– Cum stă treaba, *Mac Dubh*? a întrebat Kenny, ridicându-se pentru a-l întâmpina pe Jamie care a oprit calul. Se-ntâmplă ceva?

Jamie a clătinat din cap. Era îmbrăcat cu o grijă vecină cu severitatea, avea părul strâns la ceafă, pumnalul și pistoalele prinse la centură și

sabia la șold. Cocarda galbenă prinsă de haină era singura idee de podoabă. Arăta pregătit de luptă, și gândul mi-a dat un fior pe șira spinării.

– Guvernatorul a trimis o scrisoare către Reglementatori. Patru șerifi au primit câte o copie; ei vor citi scrisoarea către fiecare grup de oameni pe care îl întâlnesc. Noi trebuie să așteptăm și să vedem ce se întâmplă.

I-au urmărit privirea îndreptată spre cel de-al treilea foc de tabără. Probabil că Roger plecase imediat ce se luminase, înainte de trezirea oamenilor din tabără.

Deșertasem gălețile în cazan pentru a fierbe apa. Tocmai le luasem cu gând să mai fac un drum la râu, când Gideon a ciulit urechile și a ridicat capul brusc, apoi a scos un nechezat în semn de bun venit. Jamie a împins imediat calul în fața mea și a coborât mâna spre sabie. Câmpul vizual îmi era blocat de pieptul și greabănul lui Gideon, astfel că nu puteam vedea cine se apropia, dar am observat că Jamie, zărind cine venea, și-a desprins degetele de pe mânerul sabiei. Așadar, un prieten.

Ori, dacă nu era chiar prieten, cineva pe care nu voia să-l străpungă sau să-l doboare din șa. Am auzit o voce cunoscută, ridicată în semn de salut, și, pe sub botul lui Gideon, l-am văzut pe guvernatorul Tryon traversând călare mica pajiște, însoțit de doi aghiotanți.

Tryon stătea destul de bine pe cal, chiar dacă nu avea un stil grozav, și era îmbrăcat ca de obicei pentru o campanie, cu haină de uniformă albastră și pantaloni din piele de căprioară, având o cocardă galbenă de ofițer la pălărie, iar la centură, o sabie, dar nu de paradă, pentru că mânerul avea urme de lovituri, iar teaca era uzată.

Tryon și-a oprit calul și a înclinat ușor capul, atingându-și pălăria, către Jamie, care a procedat la fel. Văzându-mă pitită în umbra lui Gideon,

guvernatorul și-a scos politicoșii pălării, un tricorn, și a făcut o scurtă plecăciune în șa.

– Domnule Fraser, sluga dăruie.

A aruncat o privire spre gălețile din mână mea, apoi s-a întors în șa și i-a făcut semn unuia dintre aghiotanți.

– Domnule Vickers, fii bun și ajută-o pe doamna Fraser, te rog!

Recunoscătoare, i-am cedat gălețile domnului Vickers, un tânăr de vreo optzeci de ani, cu obraji rozalii, dar, în loc să plec cu el, i-am arătat unde să le ducă. Tryon m-a privit ridicând o sprânceană, dar eu am răspuns cu un zâmbet amabil la expresia lui de vagă nemulțumire și am rămas neclintită. Nu voiam să plec nicăieri.

A fost îndeajuns de înțelept ca să accepte asta și să nu ridice obiecții față de prezența mea. A dat din nou din cap către Jamie, uitând de mine.

– Colonele Fraser, soldații sunt pregătiți?

A privit cu subînțeles în jur. Singurii soldați vizibili erau Kenny, care stătea cu nasul în cana lui cu ceai, și Murdo Lindsay și Geordie Chisholm care, în umbrele crângului, erau absorbiți într-un joc de aruncare a cuțitelor.

– Da, domnule.

Guvernatorul a ridicat ambele sprâncene, exprimându-și astfel scepticismul.

– Cheamă-i! Voi verifica personal starea de pregătire.

Jamie a tăcut o clipă și a tras de frâu. A mijit ochii ferindu-se de razele soarelui și a privit apreciativ calul guvernatorului.

– Frumos cal castrat, domnule! E liniștit?

– Desigur, a răspuns guvernatorul, încruntându-se. De ce?

Jamie și-a lăsat capul pe spate și a scos un chiot lung, în stil Highlands, de genul celor care trebuie să se audă la kilometri depărtare pe munte. Calul guvernatorului a tresărit, rostogolindu-și ochii. Răcnind ascutit ca niște femei, oamenii lui Jamie au ieșit valvârtej din desișuri, iar un stol negru de ciori a țâșnit din copacii de deasupra lor, ca un nor de fum din gura tunului, și a pornit în zbor, cârâind. Calul s-a cabrat, trântindu-l pe Tryon grămadă, într-o poziție lipsită de demnitate, după care s-a năpustit spre capătul celălalt al pajiștii.

M-am tras iute înapoi, ca să mă feresc din calea lui.

Guvernatorul s-a ridicat în șezut, îmbujorat și gâfâind, și s-a pomenit în mijlocul unui cerc de membri ai miliției, toți cu armele ațintite spre el. Guvernatorul s-a uitat urât drept în țeava unei puști care îl împungea în față și a îndepărtat-o cu o mână, pufnind ca o veveriță înfuriată. Jamie și-a dres glasul cu subînțeleles, iar oamenii s-au retras discret spre crâng.

M-am gândit că, una peste alta, aș fi făcut o greșală să-i întind mâna guvernatorului pentru a-l ajuta să se ridice sau să-l las să-mi surprindă privirea. Cu tact, m-am întors cu spatele și m-am îndepărtat câțiva pași, prefăcându-mă apoi că am descoperit o plantă nouă și interesantă, care răsărise chiar lângă picioarele mele.

Domnul Vickers se întorcea din pădure, nedumerit, cu câte o găleată în fiecare mână.

– Ce s-a întâmplat?

A dat să se repeadă spre guvernator, dar am pus mâna pe brațul lui ca să-l rețin. Era mai bine dacă domnul Tryon avea un răgaz ca să-și

recapete suflul și demnitatea.

– Nimic important, i-am răspuns, recuperând gălețile înainte ca el să le verse. Hm... câți soldați s-au strâns în miliție, știi cumva?

– O mie șaizeci și opt, doamnă, a răspuns el părând cu totul uimit. Fără a-i include pe soldații generalului Waddell, desigur. Dar ce...?

– Și aveți tunuri?

– Oh, da, câteva, doamnă. Avem două detașamente de artilerie. Două tunuri de șase pfunzi, zece tunuri ușoare și două aruncătoare de opt pfunzi, a răspuns Vickers îndreptându-se de spate, dându-și importanță cu potențialul distructiv al armatei.

– Domnule, dincolo de râu sunt două mii de oameni, majoritatea slab înarmați. Mulți dintre ei nu au decât pumnale, s-a auzit vocea lui Jamie în spatele meu, distrăgându-i atenția lui Vickers.

M-am întors și am văzut că Jamie descălecuse și stătea față în față cu guvernatorul, ținând tricornul acestuia într-o mână. L-a lovit nepăsător de coapsă ca să-l scuture și i l-a înapoiat posesorului, care l-a acceptat cu toată eleganța de care era în stare în situația dată.

– Mi s-a raportat și mie același lucru, domnule Fraser, a răspuns el sec, deși sunt încântat să aud că informațiile pe care le deții corespund cu ale mele. Domnule Vickers, vrei să fii amabil să-mi aduci calul?

Nuanța roșiatică se mai ștersese de pe fața lui Tryon și, cu toate că purtarea lui era încă destul de reținută, părea să nu poarte nimănui pică pentru cele întâmplate. Tryon avea simțul corectitudinii și – lucru mai important în momentele de acum – simțul umorului, ambele părând să fi supraviețuit recenteii demonstrații de pregătire de luptă.

Jamie a dat aprobator din cap.

– Presupun că agenții dumneavoastră v-au înștiințat că Reglementatorii nu au un conducător adevărat, da?

– Dimpotrivă, domnule Fraser. Am impresia că Hermon Husband este de multă vreme unul dintre principalii agitatori ai acestei mișcări. La fel și James Hunter, un nume pe care l-am văzut de multe ori pe scrisorile de nemulțumire și pe petițiile nesfârșite care îmi parvin la New Bern. Și mai sunt și alții – Hamilton, Gillespie...

Jamie a făcut un gest nervos, alungând un nor de țânțari din fața lui.

– Domnule, în anumite împrejurări, aș fi dispus să discutăm dacă pana e mai puternică decât sabia, dar nu la marginea unui câmp de luptă, și în situația aceasta ne aflăm. Îndrăzneala de a scrie pamflete nu îl ajută pe un om să conducă soldați, iar Husband este un gentleman și quaker.

– Am auzit și eu asta, l-a aprobat Tryon, apoi a arătat către râul din depărtare, ridicând provocator o sprânceană. Și totuși, este aici.

– E aici, a confirmat Jamie.

A tăcut un moment, încercând să ghicească dispoziția guvernatorului înainte de a continua. Acesta era foarte încordat; era imposibil să nu remarci concentrarea de pe chipul lui sau strălucirea ochilor. Cu toate acestea, bătălia nu era încă iminentă, iar tensiunea era bine strunită. Încă era dispus să asculte.

– Domnule, l-am avut oaspete la masă pe acest om, a spus Jamie cu atenție. Și i-am fost și eu oaspete. Omul nu face niciun secret din convingerile sau din caracterul lui. Dacă a venit astăzi aici, sunt convins că a făcut-o chinuit de gânduri.

Jamie a răsuflat adânc. Ajunsesse pe un teren alunecos.

– Domnule, am trimis un om dincolo de râu, să-l găsească pe Husband și să-l roage să vină pentru a discuta cu mine. S-ar putea să-l conving să-și folosească influența considerabilă pentru a-i determina pe acești oameni, pe acești cetățeni – a arătat spre râu și spre mirmidonii invizibili de acolo – să renunțe la o acțiune dezastruoasă, ce nu se poate sfârși decât printr-o tragedie.

L-a privit drept în ochi pe Tryon.

– Domnule, vă întreb – și vă rog în același timp – dacă Husband va veni, doriți să discutați personal cu el?

Tryon a rămas tăcut, uitând de tricornul pe care îl tot rotea în mâini. Ecurile recentei agitații se stinseseră, deasupra noastră, pe o creangă a ulmului, o pasăre cânta de zor.

– Sunt cetățeni ai acestei colonii, a spus el într-un târziu, arătând cu capul spre râu. Aș regreta dacă li s-ar întâmpla ceva rău. Plângerile lor nu sunt fără temei; am recunoscut asta – chiar public! – și am luat măsuri de îndreptare.

I-a aruncat o privire lui Jamie, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă afirmația lui era acceptată. Jamie n-a zis nimic, așteptând.

Tryon a răsuflat adânc și s-a plesnit cu tricornul peste picior.

– Totuși, sunt guvernatorul acestei colonii. Nu pot îngădui ca tulburarea păcii, nerespectarea legii, răzvrătirile și vărsările de sânge fără rost să rămână nepedepsite!

S-a uitat cu amărăciune spre mine.

– Nu voi îngădui asta.

Și-a îndreptat din nou atenția spre Jamie.

– Domnule, nu cred că va veni. Și-au ales drumul – și a făcut din nou semn cu capul spre copacii care mărgineau râul Alamance – și la fel și eu. Cu toate acestea... – a ezitat o clipă, apoi s-a hotărât și a scuturat din cap. Nu. Dacă *vine*, discută rațional cu el, iar dacă va fi de acord să-și trimită oamenii acasă în liniște, atunci adu-l la mine și vom stabili condițiile. Dar nu mă pot bizui pe această posibilitate.

Domnul Vickers recuperase calul guvernatorului. Băiatul a rămas deoparte, ținând ambii cai de frâie, și l-am văzut dând ușor din cap la vorbele guvernatorului, parcă le-ar fi confirmat. Tricornul îl ferea de soare, însă avea fața îmbujorată și ochii scânteietori; abia aștepta să intre în luptă.

Tryon nu aștepta, însă era pregătit. Nici Jamie nu dorea lupta, dar și el era pregătit. L-a privit drept în ochi pe guvernator o clipă, apoi a dat din cap, acceptând inevitabilul.

– Cât timp am la dispoziție? a întrebat el încet.

Tryon s-a uitat spre soare; era aproape mijlocul dimineții. Roger plecase de aproape două ore; cât îi trebuia ca să-l găsească pe Husband și să se întoarcă?

– Companiile au ordin de luptă, a zis Tryon.

A privit spre crâng, iar un colț al gurii i-a zvâcnit. Apoi, cu o privire întunecată, s-a întors spre Jamie.

– Nu mult. Fii pregătit, domnule Fraser.

S-a întors și, așezându-și tricornul pe cap, a prins frâul calului și a urcat în șa. S-a îndepărtat călare fără a mai privi înapoi, urmat de aghiotanți.

Cu chipul lipsit de orice expresie, Jamie l-a urmărit din ochi.

M-am apropiat de el și i-am atins mâna. Nici nu era nevoie să spun că speram ca Roger să se grăbească.

„PERSONE RĂTĂCITE ȘI SUSPECTE“

Articolul 12 – Niciun ofițer sau soldat nu are voie să depășească limitele taberei care este în limita de distanță a Marii Gărzi.

Articolul 63 – Ofițerii comandanți de trupe au obligația de a cerceta toate persoanele rătăcite și suspecte, iar acelea care nu pot justifica prezența lor acolo trebuie închise și se va întocmi un raport către cartierul general privind situația lor.

*Îndatoriri și regulamente de tabără –
Ordinele transmise de Excelența Sa
guvernatorul Tryon către cetățenii
Carolinei de Nord.*

Roger a atins buzunarul pantalonilor, în care își vârase insigna din cositor ce-l identifica drept membru al miliției. Un nasture din metal cu diametrul de aproape patru centimetri, găurit pe margine, având imprimat un grosolan „CF” pentru „Compania Fraser” și care trebuia cusut pe haină sau la pălărie. Asemenea insigne – și cocardele din pânză – erau singurul element distinctiv al uniformei pentru majoritatea trupelor pedestre ale guvernatorului și singurul mijloc de a deosebi un membru al miliției de un Reglementator.

– Și cum știi precis pe cine să împuști? întrebă el ironic atunci când Jamie îi înmânase insigna la masa de seară, cu două zile în urmă. Până te apropii destul de mult ca să vezi insigna înainte să tragi, celălalt individ nu te va doborî?

Jamie îi aruncase o privire la fel de ironică, dar, curtenitor, trecuse peste priceperea lui Roger de a ochi și peste probabilitatea ca el să provoace vreo victimă cu muscheta.

– Eu unul n-aș aștepta să văd, răspunsese el. Dacă aleargă cineva spre tine cu pușca în mână, tragi și speri că ai procedat bine.

Câțiva bărbați așezați lângă focul din apropiere chicotiseră auzindu-l, dar Jamie nu-i băgase în seamă. Întinsese mâna după un băț și scosese trei cartofi-dulci dintre cărbuni, punându-i unul lângă altul, negri și scoțând aburi în aerul rece al serii. Lovise ușor unul, care se rostogolise înapoi în cenușă.

– Țștia suntem noi, explicase el, apoi lovise cu piciorul cartoful alăturat. Asta e compania colonelului Leech, iar asta – lovise cel de-al treilea cartof, care se rostogolise la întâmplare după semenii lui – e compania colonelului Ashe. Înțelegi?

Se uitase la Roger ridicând o sprânceană.

– Fiecare companie va înainta pe drumul ei, așa că nu e posibil să vezi alți membri ai miliției, cel puțin la început.

Apoi zâmbise ușor în colțul gurii și arătase către oamenii din jurul lor, ocupați să mănânce de seară.

– Îl cunoști suficient de bine pe fiecare? Nu-l împușca pe niciunul dintre ei și o să scapi cu bine, pricepi?

Roger a zâmbit cu tristețe în timp ce cobora cu grijă o pantă acoperită cu plante având flori galbene minuscule. Era un sfat sănătos; îl preocupa nu atât posibilitatea de a fi împușcat, cât teama de a nu face rău cuiva din greșeală – incluzând aici și îngrijorarea, nu tocmai nefondată, că și-ar putea spulbera câteva degete.

În sinea lui, era hotărât să nu tragă în nimeni, indiferent de circumstanțe ori de probabilitatea de a nimeri. Auzise multe povești ale Reglementatorilor – Abel McLennan, Hermon Husband. Chiar trecând peste stilul hiperbolic firesc al lui Husband, din pamfletele lui răzbătea un sentiment de nedreptate imposibil de uitat. Cum putea Roger să ucidă sau să mutileze un om doar pentru că protesta față de abuzuri și corupție atât de bătătoare la ochi, încât ar fi trebuit să ofenseze orice persoană cinstită?

Ca istoric instruit, cunoștea suficient de multe situații asemănătoare ca să înțeleagă cât de extinse erau problemele, cum se ajunsese la situația prezentă și înțelegea destul de bine cât era de greu să îndrepti lucrurile. Îl compătimea pe Tryon pentru poziția pe care o avea – până la un punct –, dar compătimirea lui se oprea în momentul în care trebuia să devină un soldat entuziast, care să susțină autoritatea Coroanei și să apere reputația și bunăstarea personală a lui William Tryon.

Auzind voci, s-a oprit puțin și s-a retras tăcut înapoia trunchiului unui

plop mare.

După o clipă, în câmpul lui vizual au apărut trei bărbați care discutau fără nicio grijă. Toți aveau puști și cutii cu gloanțe, dar dădeau impresia că sunt trei amici ieșiți la vânatoare de iepuri, și nu soldați fioroși, în ajunul unei bătălii.

De fapt, arătau exact a ceea ce erau – niște bărbați porniți să caute de mâncare. La centura unuia se legăneau trupurile neînsufleteite ale unor animale cu blană, iar altul căra un sac din muselină pătat de ceva ce părea a fi sânge proaspăt. În timp ce Roger îi urmărea de la adăpostul plopului, unul dintre ei s-a oprit și a întins o mână pentru a-i atenționa pe camarazii lui, care au încremenit ca niște ogari, cu nasurile îndreptate spre un pâlcc de copaci aflat la vreo șaizeci de metri depărtare.

Deși știa că acolo e ceva, lui Roger i-au trebuit câteva clipe ca să observe căprioara mică, stând nemișcată în fața unui crâng de copaci scunzi, unde un vâl de lumină tremurătoare, strecurată printre frunzele primăvăratice de deasupra, o masca aproape perfect.

Primul bărbat și-a luat pe nesimțite arma de pe umăr, a pipăit după vergea și cartuș, dar un altul l-a oprit cu o mișcare a brațului.

– Stai, Abram, a spus bărbatul, vorbind încet, dar clar. Nu trebuie să tragi când ești atât de aproape de râu. Ai auzit ce a spus colonelul – Reglementatorii sunt strânși chiar pe mal, nu departe de punctul ăla.

A făcut un semn din cap către desișul de arini și sălcii care ascundea marginea râului aflat la mai puțin de o sută de metri.

– Doar nu vrei să-i provoci, mai ales acum.

Abram a încuviințat fără chef și și-a atârnat pușca pe umăr.

– Da, așa cred. Ce părere aveți, va fi azi?

Roger a aruncat o privire înapoi, spre pâlcul de copaci tineri, dar căprioara se mistuise, tăcută ca un fum.

– Nu văd de ce nu, a răspuns al treilea bărbat, apoi a scos o batistă galbenă și și-a șters fața; vremea era caldă, iar aerul, înăbușitor. Tryon și-a aranjat tunurile încă de dimineață, și nu e omul care să lase pe cineva să-l calce în picioare. S-ar putea să-i aștepte pe oamenii lui Waddell, dar poate crede că n-are nevoie de ei.

Abram a pufnit ușor disprețuitor.

– Ca să spulbere gloata aia? Doar i-ai văzut, nu? Așa o turmă de soldați n-o să mai vezi cât vei trăi.

Cel cu batista a zâmbit cu cinism.

– Mda, așa o fi, Abie. Dar pe unii țăranoi din miliție i-ai văzut? Că tot vorbești de gloată. Iar Reglementatorii, gloată sau nu, sunt mulți. Doi la unu, așa a zis căpitanul Neale.

Abram și-a dres glasul, uitându-se fără să vrea spre pădurea și râul de dincolo de ea.

– Gloată, a repetat, ceva mai convins, și s-a întors cu spatele. Haideti, să aruncăm o privire și-n susul pantei.

Vânătorii erau de aceeași parte ca și el; nu purtau cocarde, dar Roger a observat insignele miliției pe piepturile și pe pălăriile lor, sclipind argintii în soarele dimineții. Totuși, a rămas ascuns până când bărbații au dispărut continuând să discute calm. Era destul de sigur că Jamie îl trimisese în acea misiune cu de la sine putere, așa că mai bine să nu ajungă în situația de a da explicații.

Atitudinea celor mai mulți membri ai miliției față de Reglementare era în cel mai bun caz de dispreț. În cel mai rău caz, la nivelurile ierarhice superioare, era răzbunătoare și glacială.

– Zdrobiți-i o dată pentru totdeauna, spusese Caswell cu o seară în urmă lângă foc, având o cană cu cafea în mână.

Proprietar al unei plantații din partea de est a coloniei, Caswell nu arăta nici pic de înțelegere față de plângerile Reglementatorilor.

Roger s-a bătut din nou peste buzunar, chibzuind. Nu, mai bine nu. Putea scoate insigna dacă era oprit și nu credea că o să-l împuște cineva în spate fără să-l someze. Cu toate astea, se simțea ciudat de expus în timp ce mergea prin iarba bogată a pajiștii de lângă râu și a oftat ușurat, fără să vrea, când crengile lăsate ale sălciilor de pe malul râului l-au învăluit în umbra lor răcoroasă.

Cu aprobarea lui Jamie, își lăsase muscheta și plecase neînarmat, cu excepția pumnalului de la centură, care era un accesoriu firesc al oricărui bărbat. Singurul articol care făcea parte din echipament era o batistă mare, albă, deocamdată împăturită sub haină.

– Dacă ești amenințat – oriunde –, flutur-o și strigă „Armistițiu!”, îl instruiseră Jamie. Apoi le spui să mă cheme pe mine și nu mai vorbești până nu vin eu. Dacă nu te împiedică nimeni, adu-mi-l pe Husband doar sub paza ta.

Imaginându-și cum îl conducea pe Hermon Husband peste râu, fluturând batista deasupra capului, ca un ghid care îi conduce pe turiști printr-un aeroport, îi venise să râdă în hohote. Însă Jamie nu râsese, nici măcar nu zâmbise, așa că Roger acceptase bucata de pânză cu un aer solemn, punând-o cu grijă sub haină. S-a uitat atent prin paravanul de frunze, dar râul curgea sclipitor sub soarele zilei, tăcut, clipocind peste

pietre și lut. Nu a zărit pe nimeni, iar sunetul apei acoperea orice alte zgomote venite dinspre copacii de pe malul celălalt. Deși cei din miliție nu aveau să îl împuște în spate, nu era la fel de optimist în privința posibilității ca Reglementatorii să-l împuște din față, dacă îl vedeau traversând dinspre partea ocupată de oamenii guvernului.

Însă nu se putea ascunde toată ziua printre copaci. A ieșit pe mal și a pornit în aval, către punctul pe care îl indicaseră vânătorii, urmărind copacii cu atenție pentru a descoperi orice semn de viață. Acolo traversarea era mai ușoară, pentru că apa era mică și fundul râului, pietros. Dacă erau strânși pe undeva pe aproape, Reglementatorii erau al naibii de discreți.

Cu greu și-ar fi putut imagina o scenă mai pașnică, și totuși inima îi bătea atât de tare, încât îi răsună în urechi. A trăit din nou senzația ciudată că cineva era în preajmă. S-a uitat în jur, în toate direcțiile, dar, în afara de apă și de crengile sălciilor, nimic nu se mișca.

– Tu ești, tată? a întrebat el în surdină și s-a simțit imediat ridicol.

Totuși, deși inofensivă, senzația că e cineva prin preajmă persista.

S-a aplecat și și-a scos pantofii și ciorapii. Trebuie să fie vorba de circumstanțe, și-a zis Roger. Nu se putea compara traversarea prin vad a unui râu, în căutarea unui quaker, agitator al mulțimii, cu pilotarea unui avion Spitfire la vreme de noapte, peste Canalul Mânecii, într-o acțiune de bombardament împotriva Germaniei. Totuși, misiunea era misiune, s-a gândit el.

S-a uitat iar în jur, dar nu a văzut decât niște mormoloci unduindu-se în apa scăzută. Cu un zâmbet ușor strâmb, a pășit în apă, făcând mormolocii să se îndepărteze sperați.

– Tot pe deasupra, i-a spus el unei rațe-de-pădure.

Pasărea l-a ignorat, continuând să caute de mâncare printre șirurile verzi de creson.

Niciun semn dinspre copacii de pe un mal sau altul; niciun sunet, mai puțin larva veselă a păsărilor care cuibăreau. A auzit un sunet care dovedea că pe malul celălalt erau oameni abia când s-a așezat pe o piatră încălzită de soare, ca să-și usuce picioarele înainte de a-și trage ciorapii și pantofii.

– Și ce dorești, scumpete?

Glasul venea din desigurile din spatele lui. Roger a înghețat, iar sângele i-a bubuit în urechi. Era vocea unei femei. Însă, înainte de a apuca să facă vreo mișcare sau să se gândească ce să răspundă, a auzit un hohot de râs, mai profund și pe o tonalitate care l-a făcut să se liniștească.

Instinctul l-a informat înaintea rațiunii că vocile cu o asemenea intonație nu reprezentau o amenințare.

– Habar n-am, dragă, dar cât mă costă?

– Oo, i-auzi la el! N-ar fi vremea să-ți numeri bănuții, ce crezi?

– Nu vă îngrijorați, doamnelor, o să facem o colectă între noi dacă o fi nevoie.

– A, așa se procedează? Toate bune și frumoase, domnule, dar fii atent, în adunarea asta, colecta se face *înainte* de cântat!

Ascultând disputa amicală, Roger și-a dat seama că acolo se aflau trei bărbați și două femei, toți fiind încredințați că, indiferent de aranjamentele financiare, se vor descurca până la urmă fără pic de stânjenală.

Și-a luat încălțările și a plecat discret de acolo, lăsând santinelele – dacă

asta erau – să facă socoteli. Evident, armata Reglementatorilor nu era la fel de bine organizată ca a guvernului.

Ceva mai târziu și-a dat seama că „nu la fel de bine organizată“ era prea puțin spus. Mersese pe malul râului o vreme neștiind precis unde se afla grosul armatei. A înaintat astfel vreo patru sute de metri, fără să vadă sau să audă pe nimeni în afara celor două prostituate și a clienților lor. Cu o senzație tot mai puternică de ireal, a trecut prin câteva pâlcuri mici de pini și a traversat margini de pajști fără altă tovarășie decât a păsărilor care se curtau și a câtorva fluturi cu aripi în nuanțe de oranj și galben.

– La naiba, așa se conduce o armată? a mormăit el, croindu-și drum printre muri.

Era ca într-o povestire științifico-fantastică, în care, în afara eroului principal, toată lumea dispăruse brusc de pe fața pământului. Începea să se îngrijoreze; ce se întâmpla dacă nu reușea să îl găsească pe quaker – ori chiar armata – înainte de a începe să se tragă?

Apoi, după un cot al râului, a zărit primii Reglementatori adevărați; un grup de femei care spălau rufe în apa râului, în apropierea unei aglomerări de bolovani.

S-a retras în deșeu înainte ca ele să-l vadă și, prinzând curaj, s-a îndepărtat de râu. Dacă femeile erau acolo, bărbații nu puteau fi prea departe.

Nu erau. După alți câțiva metri, a auzit sunetele taberei – voci, râsete, zăngănit de linguri și ceainice și bufnetul topoarelor care crăpau lemne. A ocolit câteva tufe de păducel și aproape că a dat peste un grup de tineri care, chiuind și răcnind, au trecut în goană pe lângă el, mai-mai să-l dărâme, fugărind pe unul dintre ei care ținea deasupra capului coada unui raton abia ucis, fluturând în adierea vântului.

Tinerii nici nu i-au dat atenție lui Roger, astfel că el a înaintat mai puțin

temător. Nu îl întreba nimeni ce căuta acolo; nu existau santinele. De fapt, o față necunoscută nu părea să fie o noutate sau o amenințare. Câțiva bărbați s-au uitat nepăsători la el, apoi s-au întors la discuția lor, fără a considera deloc ciudată apariția lui.

– Îl caut pe Hermon Husband, i-a spus el direct unui bărbat care frigea o veveriță deasupra flăcărilor palide ale focului.

Un moment, omul a părut nedumerit.

– Quakerul, a precizat Roger.

– A, da, el, a zis omul, și trăsăturile feței i s-au luminat. E ceva mai departe – într-acolo, cred.

A făcut un semn cu bățul în care avea înfiptă veverița, iar animalul fript i-a arătat calea lui Roger cu cioturile înnegrite ale picioarelor din față.

„Ceva mai departe“ s-a dovedit a fi chiar departe. Roger a trecut pe lângă alte trei focuri de tabără până să ajungă la ceea ce părea a fi corpul principal al armatei, dacă putea cineva să-i atribuie un asemenea nume demn. Adevărat, aici părea să domnească o atmosferă de seriozitate, pentru că jocurile lipsite de griji, precum cele de lângă rău, se răriseră. Totuși, nu era nici cartierul general al comandamentului strategic, nici pomeneală de așa ceva.

Roger începea să simtă o ușoară speranță că violențele puteau fi evitate, deși armatele se găseau față în față, iar servanții tunurilor erau pregătiți de tragere. Sesizase aerul de pregătire încărcat de emoție în rândurile miliției, dar nici vorbă de ură sau de sete de sânge.

Aici, situația era diferită de cea din sânul miliției ordonate, dar oamenii erau și mai puțin dispuși să declanșeze imediat ostilitățile. Însă, în timp ce mergea, cerând îndrumări la fiecare foc de tabără pe lângă care trecea,

parcă descoperirea ceva diferit în aer – o senzație de precipitare crescândă, vecină cu disperarea. Hârjoana pe care o descoperise în taberele de la margine dispăruse; oamenii se strângeau în grupuri și discutau aprins, cu capetele apropiate, ori stăteau singuri, încărcându-și armele și ascuțindu-și pumnalele cu expresii sumbre.

Pe măsură ce înainta, tot mai mulți cunoșteau numele lui Hermon Husband și îi arătau cu degete tot mai sigure pe unde s-o ia. Numele părea un fel de magnet, atrăgându-l tot mai departe, în centrul unei mase dense de bărbați și băieți, toți emoționați – și toți înarmați. Zgomotul creștea, iar vocile îl izbeau în urechi precum ciocanele dintr-o forjă.

În cele din urmă, l-a găsit pe Husband stând pe un bolovan, ca un lup mare și cenușiu ținut la respect, înconjurat de treizeci sau patruzeci de oameni, toți vociferând agitați și furioși. Oamenii își croiau drum cu coatele și se călcau pe picioare, fără să se sinchisească. Era limpede că cereau un răspuns, dar nu erau în stare să aștepte destul ca să-l primească.

În cămașă și roșu la față, Husband striga la doi bărbați aflați mai aproape de el, dar din cauza vacarmului, Roger nu a reușit să audă nimic din cele ce se discutau. Și-a făcut loc prin cercul exterior de spectatori, dar a fost oprit aproape de centru de îmbulzeala oamenilor. Însă de acolo a putut măcar să surprindă câteva cuvinte.

– Trebuie! Știi bine asta, Hermon, nu avem de ales! a strigat un bărbat deșirat, care purta o pălărie ponosită.

– Întotdeauna există o cale! a răcnit Husband drept răspuns. Acum e momentul alegerii, și Domnul vrea ca noi să o facem cu înțelepciune!

– Da, dar cu tunurile îndreptate spre noi?

– Nu, nu, înainte, trebuie să mergem mai departe, altfel totul e pierdut!

– Pierdut? Am pierdut totul până acum! Trebuie să...

– Guvernatorul a ales pentru noi, trebuie să...

– Trebuie...

– Trebuie!

Cuvintele se pierdeau în vacarmul general de furie și frustrare. Socotind că nu rezolva nimic așteptând să fie primit în audiență, Roger și-a făcut loc fără menajamente printre doi fermieri și l-a prins de mânecă pe Husband.

– Domnule Husband – trebuie să-ți vorbesc! a strigat el la urechea quakerului.

Husband s-a uitat la el cu ochi sticloși și a dat să-și elibereze brațul, apoi s-a oprit și a clipit iute de câteva ori, recunoscându-l. Fața pătrătoasă era îmbujorată deasupra bărbii de câteva zile, iar părul cărunt și aspru stătea zburlit ca ghimpul unui porc-spinos. A scuturat din cap și a închis ochii, după care i-a deschis, holbându-se la Roger ca un om care încearcă să alunge o viziune imposibilă, dar nu reușește.

L-a prins pe Roger de braț și, cu un gest furios către mulțime, a sărit de pe bolovan și a pornit spre adăpostul unei cabane dărăpănate, care stătea ca un bețiv gata să se prăbușească, din umbra unui pâlț de arțari. Roger l-a urmat, uitându-se fioros la cei aflați mai aproape, pentru a-i descuraja să vină după el.

Cu toate astea, câțiva i-au urmărit, agitându-și brațele și protestând aprins, dar Roger le-a trântit ușa în nas și a tras zăvorul, așezându-se pentru mai multă siguranță cu spatele spre ea. Înăuntru era mai răcoare, dar aerul era stătut și duhnea a cenușă și a mâncare arsă.

Husband s-a oprit gâfâind în mijlocul încăperii, apoi a luat un polonic, l-a umplut cu apă dintr-o găleată de lângă vatră – singurul obiect din cabană, a observat Roger – și a băut. Haina și pălăria lui Husband erau atârinate cu grijă într-un cui de lângă ușă, dar pe podeaua din pământ bătătorit zăceau împrăștiate gunoaie. Era limpede că stăpânii cabanei plecaseră în mare grabă, luând cu ei tot ce putea fi cărat.

Calmat după aceste momente de răgaz, Husband și-a netezit cămașa boțită și a încercat să își aranjeze părul.

– Ce te aduce aici, prietene MacKenzie? a întrebat el, cu blândețea care îl caracteriza. Doar n-ai venit să te alături cauzei Reglementării, adevărat?

– Nu, într-adevăr, l-a asigurat Roger.

A aruncat o privire prevăzătoare spre fereastră, ca nu cumva mulțimea să încerce a pătrunde pe acolo, dar, deși vuietul vocilor dovedea că disputele aprige continuau, nu existau semne că oamenii ar fi intenționat să ia cabana cu asalt.

– Am venit să te întreb dacă vrei să vii cu mine dincolo de râu – cu un steag de armistițiu, siguranța îți este garantată – pentru a discuta cu James Fraser.

Și Husband a aruncat o privire spre fereastră.

– Mă tem că vremea discuțiilor a trecut de mult, a răspuns el, zâmbind cu tristețe.

Și Roger era înclinat să gândească la fel, dar a insistat, hotărât să-și ducă misiunea până la capăt.

– Nu și pentru guvernator. Nu dorește defel să-și măcelărească cetățenii; dacă mulțimea poate fi convinsă să se împrăștie în liniște...

– Ți se pare o perspectivă probabilă?

Husband a făcut un semn spre fereastră și s-a uitat cinic la el.

– Nu, s-a văzut Roger silit să recunoască. Totuși, dacă ai veni – dacă oamenii ar vedea că încă totuși este o posibilitate de...

– Dacă ar fi existat posibilitatea de reconciliere și de îndreptare a lucrurilor, ea ne-ar fi fost oferită de mult, a spus Husband pe un ton tăios. Oare e un semn de sinceritate din partea guvernatorului să vină cu soldați și tunuri, să trimită o scrisoare care...

– Nu e vorba de îndreptarea situației. Mă refeream la posibilitatea de a vă salva viețile.

Husband a rămas nemișcat. Culoarea roșiatică i-a dispărut din obraji, dar părea încă stăpân pe sine.

– La asta s-a ajuns? a întrebat el încet, cu ochii ațintiți spre Roger.

Roger a inspirat adânc și a dat din cap.

– Nu avem timp. Domnul Fraser m-a rugat să-ți spun – dacă nu poți veni să stai de vorbă cu el – că există două companii de artilerie dispuse împotriva voastră și opt de miliție, toate bine înarmate. Totul se bazează pe pregătire, iar guvernatorul nu va aștepta decât până mâine în zori, în cel mai bun caz.

Și-a dat seama că era un act de trădare să dezvăluie asemenea informații inamicului, dar, dacă ar fi putut veni personal, așa ar fi procedat și Jamie Fraser.

– Aici sunt aproape două mii de oameni ai Reglementării, a spus Husband, parcă ar fi vorbit către sine. Două mii! Nu crezi că s-ar răzgândi dacă i-ar vedea? Faptul că atât de mulți și-au părăsit căminele și

vetrele ca să vină aici pentru a protesta...

– Guvernatorul e de părere că au venit răzvrătindu-se, fiind în stare de război, l-a întrerupt Roger și a aruncat o privire spre fereastră, unde pergamentul uns cu ulei ce o acoperea atârna în zdrențe. Și, după ce i-am văzut, trebuie să mărturisesc că, după părerea mea, are motive întemeiate să creadă asta.

– Nu e o răzvrătire, a spus Husband cu încăpățănare.

S-a îndreptat de spate și a scos o panglică neagră și uzată din mătase, cu care s-a apucat să-și lege părul la ceafă.

– Însă plângerile noastre legitime au fost ignorate, neluate în seamă! Nu avem altă soluție decât să venim toți, ca un întreg, să ne prezentăm doleanțele în fața domnului Tryon și astfel să îl convingem de dreptatea protestului nostru.

– Parcă acum câteva momente te-am auzit vorbind despre alegere, a replicat sec Roger. Iar dacă acum e timpul să alegeți, cum ai spus, mi se pare că mai toți Reglementatorii au ales calea violenței – judecând după remarcile pe care le-am auzit pe drum înapoi.

– Probabil, a recunoscut cu rezerve Husband. Totuși, noi... ei... nu sunt o armată răzbunătoare, nu o mulțime...

Dar, cu toate acestea, privirea pe care a aruncat-o fără să vrea spre fereastră sugera că era conștient de faptul că pe malul râului Alamance lua naștere o mulțime dezlănțuită.

– Și-au ales un conducător, cineva care să vorbească în mod oficial în numele lor? l-a întrerupt Roger, dorind să-și transmită mesajul, apoi să plece de acolo. Tu, de pildă, sau domnul Hunter?

Husband a tăcut câteva momente și și-a șters gura cu dosul palmei, ca și cum ar fi vrut să alunge un gust de ranced care îi stăruia pe buze. A clătinat din cap.

– Nu au un conducător adevărat, a răspuns el moale. Jim Hunter e destul de curajos, dar nu are darul de a comanda oameni. L-am întrebat – și a zis că fiecare om trebuie să acționeze singur.

– Tu ai acest dar. Îi poți conduce.

Husband părea indignat, parcă Roger l-ar fi acuzat de talent la trișat la jocul de cărți.

– Nu eu!

– Dar i-ai condus până aici...

– *Ei* au venit aici! Nu i-am cerut nimănui să...

– Dar ești aici. Te-au urmat.

Husband a tresărit și a strâns din buze. Văzând că vorbele lui avuseseră un oarecare efect, Roger a insistat.

– Ai mai vorbit în numele lor și ți-au dat ascultare. Au venit cu tine, te-au urmat. Sigur te vor asculta încă o dată!

A simțit că zgomotele din afara cabanei se întetesc; mulțimea devenise nerăbdătoare. Chiar dacă încă nu se dezlănțuise, era pe aproape. Și ce vor face când vor afla cine era el și de ce venise aici? Roger a constatat că-i transpiră palmele; le-a lipit pe țesătura hainei, simțind mica umflătură a insigniei de miliție în buzunar, și a regretat că nu se oprise undeva să o îngroape înainte de a traversa râul.

Husband s-a uitat o clipă la el, apoi a întins brațele și l-a prins de ambele

mâini.

– Prietene, roagă-te cu mine! a șoptit el.

– Eu...

– Nu e nevoie să spui nimic, a zis Husband. Știu că ești papistaș, dar nouă nu ne stă în obicei să ne rugăm cu voce tare. Dacă stai nemișcat lângă mine și ceri în sufletul tău să ne fie dată înțelepciune – nu doar mie, ci tuturor celor de aici...

Roger și-a mușcat limba ca să nu îl corecteze pe Husband; apartenența lui religioasă nu avea mare importanță acum, dar, evident, a lui Husband avea. Așa că, stăpânindu-și nerăbdarea, a încuviințat printr-un gest și l-a strâns de mâini pe bătrân, oferindu-i tot sprijinul de care era în stare.

Husband a rămas nemișcat, cu capul puțin aplecat. Cineva a bătut cu pumnul în ușa subțire a cabanei și câțiva oameni au strigat.

– Hermon! Ești bine?

– Haide, Hermon! Nu avem timp de așa ceva! Caldwell s-a întors de la guvernator...

– O oră, Hermon! Ne-a acordat o oră, nu mai mult!

Un firicel de sudoare s-a scurs pe spinarea lui Roger, printre omoplați, dar a ignorat gădilătura, pentru că nu putea ajunge cu mâna în acel loc.

Și-a mutat privirea de la degetele uscățive ale lui Husband la fața lui și a descoperit că ochii acestuia erau ațintiți asupra feței sale – și totuși păreau să se uite aiurea, ca și cum ar fi ascultat cine știe ce voce îndepărtată, neluând în seamă strigătele care răzbăteau prin pereți. Până și ochii lui Husband aveau culoarea cenușie a quakerilor, s-a gândit Roger – ca niște bălți de apă de ploaie, tinzând să-și oprească tremurul și

să se calmeze după furtună.

Cu siguranță că oamenii aveau să spargă ușa. Dar nu; loviturile s-au redus treptat la ciocănituri nervoase, iar apoi la bufnituri întâmplătoare. Roger și-a simțit bătaile inimii încetinind treptat până la o vibrație surdă și egală în piept, iar îngrijorarea i s-a risipit.

A închis ochii, încercând să se concentreze pentru a face ceea ce îl rugase Husband. A căutat în minte o rugăciune potrivită, dar, în afară de frânturi din „Cartea credinciosului“, nimic nu i-a venit în minte.

Ajută-ne, Doamne...

Ascultă-ne...

Ajută-ne, Doamne, i-a șoptit vocea tatălui lui. Celălalt tată al lui, reverendul, vorbind de undeva din adâncul minții. Ajută-ne, Doamne, să ne amintim cum oamenii făptuiesc răul din lipsa gândirii, iar nu din lipsa iubirii, și cât de șirete sunt capcanele în care ni se poticnesc picioarele.

Fiecare cuvânt a licărit scurt în mintea lui ca o frunză arzând, înălțându-se din curenții stârniți de un rug, apoi dispărând în cenușă înainte ca el să o poată prinde. A renunțat la asta și s-a mulțumit să stea în picioare, strângându-i mâinile lui Husband într-ale sale, ascultându-i răsuflarea ușor hârâită.

Te implor, a zis el în gând, deși nu știa clar ce cerea. Și acel cuvânt s-a mistuit, fără să lase nimic în locul său.

Nu s-a întâmplat nimic. Oamenii de afară încă strigau, dar acum vorbele nu aveau o importanță mai mare decât chemările păsărilor. Aerul din cabană era neclintit, dar răcoros și viu, de parcă un curent ar fi existat undeva prin colțuri, însă fără să îi atingă acolo, în mijlocul încăperii. Roger și-a simțit răsuflarea liniștindu-se, iar inima încetinindu-și bătaile.

Nu-și amintea să fi deschis ochii, însă ei erau deschiși. Ochii lui Husband aveau pete albastrii și mici punctișoare negre. Avea genele bogate și o mică umflătură la baza uneia, un urcior care se vindeca. Minusculul dom era neted și roșiatic, rubiniul punctului din mijloc pierzându-se printr-o succesiune de nuanțe de stacojiu, roz și roșu-deschis care ar fi putut împodobi cerul din zorile zilei Creației.

Fața lui Husband fusese sculptată în linii care desenau arcuri aspre de la nas spre gură, care se curbau deasupra sprâncenelor ale căror fire de păr erau lungi și arcuite cu grația unei aripi de păsări. Buzele erau late și netede, roz întunecat; marginea albă a unui dinte sclipea, ciudat de dur în contrast cu carnea moale care îl adăpostea.

Fără să se miște, Roger s-a minunat de frumusețea pe care o vedea. Imaginea lui Husband ca un bărbat îndesat, de vârstă medie și cu trăsături imprecise nu avea niciun sens; ceea ce vedea acum era o individualitate sfâșietoare, ceva unic și minunat, de neînlocuit.

A avut brusc impresia că era același sentiment cu care își examinase fiul, rămânând atât de uimit de perfecțiunea fiecărui deget de la picior, de conturul obrazului și al urechii, încât simțise o strângere de inimă, strălucirea pielii de nou-născut reflectând nevinovăția. Iar acum avea în față aceeași creație, ceva mai veche și probabil mai puțin nevinovată, dar nu mai puțin minunată.

A coborât ochii și atunci și-a văzut propriile mâini, încă strângând mâinile mai mici ale lui Husband. S-a simțit cuprins de o senzație de uimire dublată de respect, înțelegând frumusețea propriilor degete, oasele curbate ale încheieturilor mâinii și ale degetelor, farmecul unei cicatrici roșii și subțiri care trecea peste încheietura degetului mare.

Husband a oftat adânc, după care acesta și-a retras mâinile. Preț de o clipă, Roger s-a simțit îndurerat, apoi a simțit că pacea din încăpere

coboară iarăși asupra lui, iar după uimirea provocată de frumusețe a urmat o senzație de calm profund.

– Îți mulțumesc, frate Roger, a spus încet Husband. Nu speram să ating o asemenea înălțare, dar ea este bine-venită.

Rămas fără cuvinte, Roger a încuviințat cu o mișcare a capului. S-a uitat la Husband care și-a luat haina din cui și a îmbrăcat-o. Pe chipul lui se citea acum o hotărâre calmă. Fără să șovăie, quakerul a tras zăvorul și a deschis ușa.

Mulțimea s-a retras, iar surprinderea de pe fețele oamenilor a lăsat loc curând nerăbdării și iritării. Husband a ignorat furtuna de întrebări și proteste și a pornit direct spre un cal priponit de un copăcel din spatele cabanei. A dezlegat frâul, a sărit în șa și abia după aceea a coborât ochii spre camarazii lui Reglementatori.

– Duceți-vă acasă! a spus el cu glas puternic. Trebuie să plecăm din acest loc; fiecare om trebuie să se întoarcă la căminul lui!

După un moment de tăcere mormântală, au izbucnit strigăte de uimire și de revoltă.

– Care casă? a strigat un bărbat tânăr, cu barbă rară, roșcată. Poate că tu ai un cămin la care să te întorci, dar eu nu!

Husband nu s-a clintit în șa, neimpresionat de protestul zgomotos.

– Plecați acasă! a strigat el din nou. Vă îndemn să faceți întocmai – aici nu ne mai rămâne decât să recurgem la violență!

– Da, și așa vom face, la naiba! a răcnit un bărbat corpulent, ridicându-și muscheta în aer într-un cor de urale răgușite.

Roger îl urmase pe Husband, dar fusese în mare măsură ignorat de

Reglementatori. Acum stătea și se uita cum quakerul se îndepărtează încet, aplecându-se în șa, pentru a striga și a gesticula către bărbații care alergau și se buluceau pe lângă el. Unul dintre ei l-a prins de mânecă, iar el a tras de frâu și s-a aplecat spre om pentru a asculta ceea ce părea a fi o cuvântare plină de patimă.

Însă când omul a încheiat, Husband s-a îndreptat în șa, a clătinat din cap și și-a pus pălăria pe cap cu un gest hotărât.

– Nu pot rămâne pentru a permite vărsarea de sânge prin prezența mea. Prieteni, dacă stăruiți să rămâneți, va fi moarte de om! Plecați! Încă puteți pleca – vă implor să faceți asta!

Nu mai striga, dar hărmălaia din jurul lui se domolise suficient pentru ca vorbele lui să ajungă la mulțime. Și-a ridicat fața încruntată de îngrijorare și l-a văzut pe Roger în umbra unui corn. Liniștea îl părăsise, dar Roger a observat hotărârea ce stăruia în ochii lui.

– Eu plec! a strigat el. Vă implor pe toți! Plecați de aici!

A tras brusc de frâul calului, făcându-l să se întoarcă și să pornească la trap. Câțiva bărbați au alergat după el, dar s-au oprit curând. Nedumeriți și plini de resentimente, oamenii s-au întors și au început să discute în grupuri restrânse, clătinând din cap derutați.

Hărmălaia creștea din nou, toți vorbeau în același timp, contestând, insistând și respingând. Roger s-a întors cu spatele și s-a îndreptat discret spre adăpostul oferit de pâlcul de arțari. I se părea înțelept să dispară de acolo cât mai curând, mai ales că Husband plecase.

Cineva l-a prins de umăr și l-a răsucit.

– Tu cine dracu' ești? Ce i-ai spus lui Hermon de l-ai făcut să plece?

Un individ cu față sumbră, purtând o vestă zdrențuită din piele, stătea în fața lui cu pumnii încleștați. Omul părea furios, gata să-și verse nemulțumirea pe orice îi apărea în cale.

– I-am spus că guvernatorul nu vrea să aibă nimeni de suferit, dacă acest lucru poate fi evitat, a răspuns Roger pe un ton pe care îl dorea liniștitor.

– Vii din partea guvernatorului? a întrebat cu scepticism bărbatul cu barbă neagră, uitându-se cercetător la haina din lână țesută în casă a lui Roger. Ai venit să oferi alte condiții decât cele pe care le-a obținut Caldwell?

– Nu.

Roger încă era sub efectul întâlnirii cu Husband, simțindu-se protejat de izbucnirile de furie și de isterie incipientă care se învârtiseau în jurul cabanei, însă pacea se risipea cu repeziciune. Atrăși de tonul confruntării, alți oameni se apropiau pentru a se alătura inchișitorilor lui.

– Nu, a repetat el, ceva mai tare. Am venit să îl previn pe Husband – să vă avertizez pe toți. Guvernatorul vrea să...

A fost întrerupt de un cor de răcnete care dovedeau că pe cei prezenți nu-i interesa câtuși de puțin ce dorea Tryon. Roger și-a plimbat privirea peste chipurile ce-l înconjurau, dar nu a găsit la nimeni o expresie de înțelegere, fără a mai vorbi de o atitudine prietenoasă. A ridicat din umeri și a făcut un pas în spate.

– Atunci, faceți cum credeți de cuviință, a spus cât de glacial a putut. Domnul Husband v-a dat cel mai bun sfat, iar eu îl susțin.

S-a întors să plece, dar a fost prins de umeri, astfel că s-a rotit fără să vrea cu fața spre cercul de oameni care așteptau răspunsuri.

– Nu te grăbi, amice, a zis bărbatul cu vestă din piele.

Încă era îmbujorat de furie și agitație, însă nu-și mai ținea pumnii strânși.

– Ai stat de vorbă cu Tryon, adevărat?

– Nu, a recunoscut Roger. Am fost trimis de...

A ezitat; oare se putea sluji de numele lui Jamie Fraser? Nu, mai bine nu; ar fi putut să-l salveze, dar la fel de bine ar fi putut să stârneasă necazuri.

– Am venit să-l rog pe Hermon Husband să meargă dincolo de râu pentru a vedea cu ochii lui cum stau lucrurile. A preferat să accepte spusele mele când i-am descris situația. Și ați văzut care a fost răspunsul lui.

– Asta o spui *tu!* a sărit un bărbat mătăhălos, cu perciuni roșcați, care a ridicat din bărbie, pus pe harță. Și de ce ar trebui să accepte toată lumea felul în care ai prezentat tu situația? a continuat omul, imitând grotesc accentul scoțian al lui Roger, ceea ce a stârnit râsul camarazilor lui.

Starea de calm cu care ieșise din cabană încă nu-l părăsise cu totul pe Roger, așa că a făcut un efort să folosească ce mai rămăsese din ea pentru a vorbi rar și apăsător.

– Domnule, nu te pot sili să mă asculți. Însă cei care au urechi... ascultați ce vă spun.

S-a uitat de la o față la alta și, împotriva voinței lor, oamenii au încetat să fie gălăgioși, până când a rămas înconjurat de un cerc de oameni care, deși ostili, îi acordau atenție.

– Trupele guvernatorului sunt pregătite și bine înarmate.

Până și în urechile sale propriul glas a sunat ciudat, calm, însă oarecum înfundat, de parcă altcineva, aflat la mare distanță, ar fi vorbit în locul lui.

– Nu am discutat personal cu guvernatorul, dar am auzit scopul pe care și l-a propus: nu dorește vărsare de sânge, dar este hotărât să facă orice socotește necesar pentru a împrăștia această mulțime. Însă, dacă vă întoarceți în pace la casele voastre, este dispus să se dovedească îngăduitor.

Vorbele lui au fost întâmpinate de tăcere, întreruptă de un hârâit din gât. O flegmă groasă, încărcată de cafeniul sucului de tutun, a aterizat cu un plescăit în noroiul de lângă o gheată a lui Roger.

– Asta e pentru îngăduința guvernatorului, a spus scurt cel care scuiase.

– Și asta e pentru tine, dobitocule! a zis unul dintre camarazii celui care scuiase, dând să-l lovească pe Roger cu palma peste față.

Lăsându-se în jos, Roger s-a ferit de lovitură și, coborându-și un umăr, l-a atacat pe individ, care s-a clătinat și s-a retras. Însă în spatele lui erau și alții; cu pumnii strânși, pregătiți să se apere dacă ar fi fost nevoie. Roger s-a oprit.

– Nu-l loviți, băieți! a strigat bărbatul cu vestă din piele. Oricum, nu încă.

S-a apropiat de Roger, stând departe de pumnii lui, și l-a măsurat cu precauție.

– Indiferent dacă l-ai văzut sau nu la față pe Tryon, pe soldații lui i-ai văzut, nu?

– Întocmai.

Inima îi bătea precipitată, iar sângele îi zvâcnea în tâmples, însă, lucru

destul de bizar, nu se temea deloc. Mulțimea îi era ostilă, dar nu setoasă de sânge – deocamdată.

– Și câți oameni are Tryon?

Bărbatul îl privea atent, cu ochi scânteietori. Era cel mai bine să răspundă cinstit; exista posibilitatea ca el să știe deja răspunsul; nimic nu îi putea împiedica pe oamenii Reglementării să traverseze râul Alamance pentru a evalua singuri situația.

– Ceva mai mult de o mie, a spus Roger, urmărind cu atenție fața bărbatului.

Nicio surpriză; bărbatul *știa*.

– Dar sunt instruiți ca miliții, a adăugat Roger răspicat, aruncând o privire spre câțiva Reglementatori, care, după ce își pierduseră interesul față de el, se apucaseră să se întrecă la lupte libere. Și au artilerie. Cred că voi nu aveți nimic de acest fel, domnule, așa este?

Fața bărbatului s-a strâns ca un pumn.

– Crezi ce vrei, a răspuns el scurt. Dar poți să-i spui lui Tryon că noi ne lăudăm cu un număr dublu de oameni. Și, *instruiți* sau nu – a strâmbat ironic din buze –, suntem cu toții înarmați, fiecare cu o muschetă.

Și-a lăsat capul pe spate, strângând din pleoape ca să-și ferească ochii de soare.

– O oră, nu? a întrebat el încet. Cred că nu mai e mult.

Și-a coborât ochii, privindu-l pe Roger drept în față.

– Domnule, întoarce-te dincolo de râu. Spune-i guvernatorului Tryon că noi vrem să ne ținem de cuvânt și să ne facem datoria. Dacă ne ascultă și

ne respectă cererile, atunci e bine. Dacă nu...

Și-a atins patul pistolului de la brâu și a dat din cap, cu o expresie sumbră.

Roger și-a plimbat privirea peste cercul de chipuri tăcute. Pe unele a citit nesiguranța, însă cele mai multe erau morocănoase sau de-a dreptul sfidătoare. Fără să scoată nicio vorbă, s-a răsucit pe călcâie și s-a îndepărtat, auzind cuvintele reverendului șoptite printre frunzele primăvăratice în timp ce trecea pe sub copaci.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema [11](#).

Spera că va primi laude pentru că măcar încercase.

REGISTRUL DOCTORULUI I

Articolul 28 – Doctorii sunt obligați să țină un jurnal și să noteze fiecare om care ajunge în grija lor, adică să înregistreze numele omului, compania din care face parte, ziua în care este îngrijit și cea în care pleacă.

Îndatoriri și regulamente de tabără

M-am înfiorat când o adiere rece mi-a atins obrazul, deși ziua era foarte călduroasă. Brusc, m-a fulgerat gândul absurd că fusese atingerea ușoară a unei pene de pasăre, ca și cum Îngerul Morții ar fi trecut în tăcere pe lângă mine, văzându-și de treburile lui întunecate.

– Prostii, am spus cu voce tare.

Evan Lindsay m-a auzit; l-am văzut întorcând capul o clipă, după care s-

a răsucit la loc. La fel ca toți ceilalți, se uita mereu spre est.

Oamenii care nu cred în telepatie nu au călcat niciodată pe un câmp de luptă și nici nu au slujit în vreo armată. Ceva se transmite de la un om la altul în clipa în care armata se pregătește să se deplaseze; până și în aer plutește un anumit sentiment. Jumătate groază, jumătate dorință, el dansează pe piele și străbate șira spinării cu o insistență precum o dorință carnală imperioasă.

Încă nu sosiseră mesageri, însă până la urmă, va ajunge unul, eram convinsă. Undeva, se întâmplase ceva.

Toată lumea stătea încremenită, în așteptare. M-a copleșit dorința de a mă mișca, de a rupe vraja, așa că m-am întors brusc și mi-am îndoit degetele din nevoia de a face ceva. Apa din vas fierse și stătea pregătită, acoperită cu o cârpă curată. Îmi așezasem trusa medicală pe un butuc; am ridicat capacul și m-am apucat să verific conținutul acesteia, deși știam că totul era în ordine.

Am atins sticlele lucioase una după alta, numele lor fiind o litanie mângâietoare.

Atropină, beladonă, laudanum, analgezic, ulei de levănțică, ulei de ienupăr, hedeoma, urzică și sticla de culoare cafenie, cu alcool.

Întotdeauna alcool. Aveam un butoiș plin în căruță.

O mișcare mi-a atras privirea; era Jamie, al cărui păr era luminat de razele de soare ce se strecurau printre frunze. Se mișca încet printre copaci, aplecându-se ici pentru a-i spune cuiva ceva la ureche, colo pentru a atinge pe altcineva pe umăr, ca un magician care aduce la viață statuile.

Am rămas nemișcată, cu mâinile în cutele șorțului, nedorind să-l deranjez, dar dorind foarte mult să îi atrag atenția. Se mișca ușor,

glumind și atingând pe câte cineva cu nonșalanță – și totuși i-am observat încordarea. Când făcuse parte dintr-o armată ultima oară, așteptând contramandarea ordinelor?

La Culloden, m-am gândit eu, iar firișoarele de păr de pe antebrate mi s-au înfiorat, palide în soarele primăvărat.

În apropiere s-au auzit sunet de copite și zgomote de cai care se deplasau prin tufișuri. Toți s-au răsucit, așteptând cu muschetele în mâini. Au urmat un oftat general și murmure când primul călăreț a apărut, plecându-și capul roșcat pe sub crengile de arțar.

– Dumnezeule mare, a rostit Jamie suficient de tare ca să fie auzit în tot luminișul. Ce naiba caută aici?

S-au auzit hohotele discrete de râs ale oamenilor care o cunoșteau, încordarea slăbind ca o bucată de gheață care se topește. Umerii lui Jamie s-au relaxat puțin, dar a pornit spre ea să o întâmpine cu o expresie aspră.

Până când Brianna și-a oprit calul și a coborât din șar lângă el, am ajuns și eu acolo.

– Ce...? am început eu, dar Jamie era deja nas în nas cu fiica lui, ținând-o de braț cu o mână, privind-o printre gene și vorbindu-i în gaelică într-un torent de cuvinte rostite încet.

– Îmi pare tare rău, doamnă, dar *ea* a vrut să vină.

Dintre copaci apăruse al doilea cal, pe care stătea un tânăr negru, cu un aer rușinat. Era Joshua, grăjdarul Jocastei.

– N-am putut să o oprim, nici eu, nici doamna Sherston. Am tot încercat.

– Da, văd, am replicat eu.

Drept reacție la ceea ce îi spunea Jamie, Brianna s-a îmbujorat, dar nu a dat niciun semn că va încăleca și va pleca. A răspuns ceva în gaelică, niște cuvinte pe care nu le-am înțeles, iar Jamie s-a tras înapoi de parcă ar fi fost înțepat de o viespe pe nas. Ea a dat scurt din cap, parcă satisfăcută de urmarea cuvintelor ei, și s-a răsucit pe călcâie. Apoi m-a văzut și un zâmbet larg i-a transformat chipul.

– Mamă!

M-a îmbrățișat, și am simțit mirosul slab de săpun, ceară de albine și terebentină al rochiei ei. Pe falcă avea o dungă subțire, albastru-cobalt.

– Bună, draga mea. De unde vii?

Am sărutat-o pe obraz și m-am retras un pas, bucuroasă s-o văd, în ciuda situației în care ne găseam. Era îmbrăcată foarte simplu, în rochia cafenie din lână pe care o purta la Ridge, acum curată și proaspătă. Avea părul lung și roșcat strâns în coadă, iar pe spate îi atârna o pălărie prinsă de gât cu o cordeluță.

– De la Hillsborough. Seara trecută, la familia Sherston a sosit cineva care ne-a spus că miliția a făcut tabără aici, de aceea am venit. Am adus niște mâncare – a arătat spre desagile umflate de pe cal – și câteva plante din grădina familiei Sherston, crezând că ți-ar fi de folos.

– Da? Sigur. Foarte bine.

Eram conștientă că Jamie stătea îmbufnat în spatele meu, dar nu m-am întors spre el.

– A... draga mea... n-aș vrea să crezi că nu sunt încântată să te văd, dar s-ar putea să avem parte de o bătălie cât de curând și...

– Știu, a replicat ea îmbujorându-se și mai tare și ridicând glasul puțin.

Dar nu am venit să lupt. Dacă aş fi vrut asta, aş fi purtat pantaloni.

A aruncat o privire peste umărul meu, și am auzit un pufnet puternic din acea direcție, urmat de râsetele înfundate ale fraților Lindsay. Brianna și-a plecat capul pentru a-și ascunde zâmbetul și nici eu nu m-am putut abține să zâmbesc.

– Rămân cu tine, a spus ea, coborând glasul și atingându-mi brațul. Dacă va trebui să îngrijim oameni... mai târziu, pot fi de ajutor.

Am ezitat, dar nu încăpea că, dacă se ajungea la bătălie, cei răniți vor trebui tratați, iar o persoană în plus ar fi fost bine-venită. Brianna nu era foarte pricepută ca infirmieră, dar știa despre germeni și distrugerea microbilor, cunoștințe mai prețioase într-un fel decât cele de anatomie sau de fiziologie.

Bree s-a îndreptat de spate. Și-a plimbat privirea peste chipurile bărbaților care așteptau în umbra arțarilor, căutând pe cineva.

– Unde e Roger? a întrebat ea cu glas coborât, dar calm.

– E bine, am asigurat-o eu, sperând că era adevărat. Jamie l-a trimis azi-dimineață peste râu cu un steag de pace, ca să-l aducă pe Hermon Husband pentru a discuta cu guvernatorul.

– E acolo?

Fără să vrea, a ridicat vocea, apoi, dându-și seama de asta, a coborât-o.

– La inamic? Dacă ăsta e cuvântul potrivit pentru ei.

– Se va întoarce.

Jamie venise lângă mine, uitându-se la Brianna nu tocmai aprobator, dar resemnat cu prezența ei.

– Nu te alarma, fato. Nimeni nu-i va face rău dacă are drapel de pace.

Bree a înălțat capul, privind cât de departe putea spre râu. Era trasă la față și destul de îngrijorată.

– Și un asemenea steag o să-l ajute când vor începe împușcăturile?

Răspunsul – pe care evident că ea îl cunoștea – era „probabil că nu”. La fel știa și Jamie, care nu s-a mai deranjat să îl rostească. Nu s-a deranjat să spună nici că probabil nu se va ajunge la schimburi de focuri; atmosfera era una de așteptare, iar aerul era înțepător din cauza prafului de pușcă vărsat pe jos și a sudorii provocate de starea de agitație a tuturor.

– O să se-ntoarcă, a repetat Jamie, pe un ton mai blând și i-a atins fața, netezindu-i o buclă desprinsă. Îți promit, fata mea. Nu va păți nimic.

Teama ei s-a mai risipit când s-a uitat în ochii lui. Brianna părea să fi descoperit o oarecare garanție în ei, pentru că încordarea i-a dispărut și a dat din cap aprobator. Jamie s-a aplecat și a sărutat-o pe frunte, apoi s-a întors să stea de vorbă cu Rob Byrnes.

Bree s-a uitat o vreme după el, apoi și-a desfăcut șnurul bonetei și s-a așezat alături de mine pe un bolovan. Îi tremurau vag mâinile; a inspirat adânc și și-a cuprins genunchii ca să se liniștească.

– Pot face ceva ca să fiu de ajutor? a întrebat ea, făcând semn din cap către cutia cu medicamente. Vrei să-ți aduc ceva?

Am clătinat din cap.

– Nu, am tot ce-mi trebuie. Nu putem decât să așteptăm, am răspuns cu o mică grimasă. Asta-i partea cea mai grea.

A scos un sunet șovăielnic de aprobare și s-a străduit să se destindă. Încruntându-se ușor, a trecut în revistă lucrurile din jur: focul, apa fiartă,

masa pliabilă, cutia mare cu instrumente și pachetul ceva mai mic în care se afla trusa mea pentru urgențe.

– Ce-ai acolo? a întrebat ea, împungând cu vârful ghetei în sacul din pânză groasă.

– Alcool și bandaje, un bisturiu, pensă, fierăstrău de amputare, garouri. Dacă se va putea, îi vor aduce pe răniți aici sau îi vor duce la unul dintre ceilalți doctori. Dar, dacă trebuie să merg la vreun rănit pe câmpul de bătaie – cineva într-o stare prea gravă pentru a merge sau a fi transportat –, pot lua asta ca să plec imediat.

Am auzit-o înghițind în sec, iar pistruii i s-au accentuat la rădăcina nasului. A dat din cap și, înainte de a vorbi, a inspirat profund. Însă expresia feței i s-a schimbat brusc, trecând în mod comic de la seriozitate la repulsie. A pufnit o dată, bănuitoare, iar nasul i s-a încrețit ca al unui furnicar.

Simțeam și eu mirosul; o duhoare de excremente venind dinspre dumbrava din spate.

– E ceva destul de obișnuit înaintea unei bătălii, i-am explicat cu glas scăzut, străduindu-mă să-mi rețin râsul stârnit de reacția ei. I-a apucat pântecăraia, sărmanii!

Și-a dres glasul și nu a spus nimic, dar am văzut-o plimbându-și privirea peste luminiș, rămânând cu ochii la câte un om. Știam ce gândea. Cum de era posibil? Cum puteai să privești o alcătuire atât de ordonată și de compactă precum omul, cu capul plecat pentru a auzi mai bine cuvintele rostite de un prieten, cu brațul întins pentru a ridica o gamelă, cu mușchii feței trecând de la zâmbet la încruntare, cu ochii luminoși și mușchii încordați – și să-ți imaginezi sfârtecări, zgârieturi, fracturi și... moarte.

Nu puteai. Era un efort de imaginație care trecea dincolo de capacitatea

celui care nu a văzut niciodată această transformare respingătoare.

Însă puteai să-ți amintești. Am tușit și m-am aplecat înainte, sperând să ne schimbăm șirul gândurilor.

– Ce i-ai spus lui Jamie? am întrebat-o cu jumătate de gură. Când ai venit și ați discutat în gaelică.

– A, despre asta era vorba?

Paloarea i-a dispărut o clipă, când s-a îmbujorat ușor, amuzată.

– Se răstia la mine, mă întreba ce e în mintea mea – voiam să-mi las copilul orfan, riscându-mi viața odată cu Roger?

Și-a dat o șuviță de pe față și mi-a aruncat un surâs puțin încordat.

– Și atunci i-am spus că, dacă era atât de primejdios, el de ce a plecat, riscând să mă lase *pe mine* orfană și aducându-te și pe tine aici?

Am râs, dar, având în vedere situația, cu oarecare reținere.

– Nu ești în primejdie, nu-i așa? m-a întrebat ea, privind spre tabăra miliției. Aici în spatele liniilor?

Am clătinat din cap.

– Nu. Dacă luptele ajung aproape, ne vom muta imediat. Dar nu cred că...

Am fost întreruptă de tropotul unui cal care venea spre noi cu repeziciune și am sărit în picioare, la fel ca și restul oamenilor din tabără, după care a apărut mesagerul; unul dintre aghiotanții cu fețe de copii ai lui Tryon, palid de emoție înăbușită.

– Pregătiți-vă, a spus el, aplecându-se în șa și abia răsufând.

– Dar ce-ți închipui că am făcut încă din zori? l-a întrebat Jamie, nervos.
Domnule, ce Dumnezeu se întâmplă?

Din câte se părea, nimic, dar asta nu prezenta mare importanță. Un preot din tabăra Reglementatorilor venise să negocieze cu guvernatorul.

– Un preot? l-a întrerupt Jamie. Vrei să spui un quaker?

– Nu știu, domnule, a răspuns aghiotantul, iritat că fusese întrerupt.
Quakerii nu au preoți, toată lumea știe atâta lucru. Nu, un preot pe nume Caldwell, reverendul David Caldwell.

Indiferent de apartenența religioasă, Tryon nu se lăsase înduplecat de apelul trimisului. Nu putea și nici nu voia să trateze cu o gloată, și cu asta, basta. Reglementatorii trebuiau să se împrăștie și după aceea promite să analizeze orice plângeri întemeiate, prezentate cum se cuvine. Dar întâi trebuiau să se împrăștie în decurs de o oră.

– „Ai putea, ai vrea, într-un lădoi?” am murmurat eu în surdină, începând să-mi pierd răbdarea după atâta așteptare. „Ai putea, ai vrea, cu un vulpoi?” ¹²

Jamie își scosese pălăria, iar părul lui roșcat sclipea sub razele soarelui. Bree a chicotit, amuzându-se.

– „N-ar vrea, n-ar putea, cu o gloată”, a murmurat ea drept răspuns. „N-ar vrea, n-ar putea face... treaba toată?”

– Totuși, poate, am spus eu sotto-voce. Și tare mă tem că o va face.

Pentru a suta oară în acea dimineață, am aruncat o privire spre perdeaua ce sălcii prin care dispăruse Roger când plecase în misiune.

– O oră, a repetat Jamie, ca răspuns la mesajul aghiotantului și s-a uitat și el în aceeași direcție, spre râu. Și cât timp a mai rămas?

– Probabil că jumătate de oră.

Aghiotantul a părut brusc mult mai tânăr. A înghițit în sec, apoi și-a pus pălăria.

– Trebuie să plec, domnule. Vă rog să fiți atent la loviturile de tun și vă urez noroc!

– Și ție, domnule.

Jamie a atins brațul aghiotantului în semn de rămas-bun, apoi a lovit calul peste crupă cu pălăria, îndemnându-l să plece.

Ca și cum acesta ar fi fost un semnal, oamenii din tabără au început să se agite chiar înainte ca aghiotantul guvernatorului să dispară printre copaci. Armele, deja încărcate, au fost verificate și răzverificate, oamenii și-au desfăcut și și-au strâns la loc cataramele, și-au lustruit insignele, și-au scuturat pălăriile de praf și și-au fixat cocardele, și-au ridicat ciorapii și i-au prins bine în jartiere, și-au scuturat gamelele pentru a se convinge că lichidele din ele nu se evaporaseră în ultimul sfert de ceas.

Era molipsitor. M-am trezit că degetele îmi treceau peste șirurile de sticle din cutie, murmurând în minte numele lor, precum cineva care învârte mărgelile rozariului, pierzându-și orice simț în fervoarea rugăciunii.

Rozmarin, atropină, levănțică, ulei de cuișoare...

Bree arăta remarcabil de liniștită în mijlocul agitației. Continua să stea pe bolovan, fără să se miște, cu ochii ațintiți la copacii din depărtare, și doar câte o adiere întâmplătoare îi legăna fustele. Am auzit-o spunând ceva în surdină și m-am întors.

– Ce-ai zis?

– Nu apare în cărți.

Nu și-a dezlipit ochii de la copaci. Își strângea mâinile împreunate în poală, de parcă l-ar fi putut determina pe Roger să apară printre sălcii. A ridicat bărbia, făcând un semn către câmpul de luptă, copaci și oamenii din jurul nostru.

– Asta, a spus ea. Nu e trecută în cărțile de istorie. Am citit despre masacrul de la Boston. Am văzut asta *acolo*, în cărțile de istorie, și am văzut *aici*, în ziar. Dar nu am găsit nimic despre asta. Nu am citit nimic despre guvernatorul Tryon, Carolina de Nord sau despre vreun loc numit Alamance. Deci nu se va întâmpla nimic, a rostit ea răspicat, dorindu-și să fie așa. Dacă s-ar fi purtat vreo bătălie mare aici, cineva ar fi scris despre ea. Dar n-a făcut-o nimeni – așa că nu se va întâmpla nimic. Nimic!

– Sper să ai dreptate, am spus, și am simțit un fior pe șira spinării. Probabil că avea dreptate. Cu siguranță nu putea fi vorba de o bătălie importantă. Nu mai erau decât patru ani până la izbucnirea revoluției, până și altercațiile neînsemnate care precedaseră conflictul erau cunoscute.

Masacrul din Boston se întâmplase cu mai puțin de un an înainte – o luptă de stradă, o confruntare dintre mulțime și un pluton de soldați speriați. S-au aruncat insulte, s-au azvârlit câteva pietre. O împușcătură fără ordin de tragere, o salvă pornită din panică, și cinci oameni au murit. Acest lucru fusese consemnat, cu o sumedenie de comentarii jurnalistice înflăcărâte, într-un ziar din Boston; îl văzusem în salonul Jocastei; unul dintre prietenii ei i-l trimisese.

Două sute de ani mai târziu, acest incident minor apărea în manualele

pentru copii, drept dovadă a nemulțumirilor crescânde ale coloniștilor. Am aruncat o privire spre bărbații din jurul nostru, care se pregăteau de luptă. Cu siguranță că, dacă aici ar avea loc o bătălie importantă, în care un guvernator regal să înăbușe ceea ce era în esență o revoltă a contribuabililor, așa ceva ar fi meritat să fie consemnat.

Și totuși, nu era decât o teorie. Și îmi dădeam seama cu neliniștite că nici războiul, nici istoria nu țineau cont de ceea ce *trebuia* să se întâmple.

Jamie stătea aproape de Gideon, pe care-l priponise de un copac. Va pleca la luptă pe jos, alături de oamenii lui. Își scotea pistoalele dintr-o desagă, punând muniție suplimentară în tașca de la brâu. Își ținea capul aplecat, absorbit de ceea ce făcea.

Am simțit brusc o agitație îngrozitoare. Trebuia să-l ating, să-i spun ceva. Am încercat să mă gândesc că Bree avea dreptate; nu era vorba de mare lucru; probabil că nu se va trage niciun foc – și totuși aici, pe malurile râului Alamance, se aflau trei mii de oameni, iar grija că va urma o vărsare de sânge îi preocupa pe toți.

Am lăsat-o pe Brianna pe bolovan, cu ochii țintă la pădure, și m-am grăbit spre el.

– Jamie, am spus și am pus mâna pe brațul lui.

Parcă aș fi atins un fir de înaltă tensiune; puterea a vibrat înăuntrul izolației de carne, gata să erupă într-o explozie de lumină sfârâitoare. Se spune că nu-ți poți desprinde mâna de pe un asemenea fir; victima electrocutării practic încremenește lipită de fir, incapabilă să se miște sau să se salveze, în timp ce curentul electric îi arde creierul și inima.

A pus mâna peste a mea și a privit în jos.

– *A nighean donn*, a zis el și a zâmbit vag. Ai venit să-mi urezi noroc?

I-am zâmbit cum am putut, deși curentul mă traversa, înțepenindu-mi mușchii feței care ardea.

– Nu te puteam lăsa să pleci fără să spun... ceva. Presupun că „noroc“ ar fi de ajuns.

Am ezitat, iar cuvintele mi s-au înțepenit în gât din dorința bruscă de a rosti mai multe decât îmi îngăduia timpul. În cele din urmă, am spus doar cel mai important lucru.

– Jamie, te iubesc. Ai grijă de tine!

Spunea că nu își amintea de Culloden. M-am întrebat pe neașteptate dacă pierderea de memorie se extindea și la orele de dinaintea luptei, când noi doi ne luaserăm rămas-bun. Apoi l-am privit în ochi și am înțeles că nu.

– „Noroc“ e de ajuns, a spus el și m-a strâns de mână, la fel de înghețată de curentul care se declanșase între noi. „Te iubesc“ se potrivește mai bine.

Mi-a atins mâna, apoi m-a mângâiat pe păr, pe față, privindu-mă în ochi ca și cum ar fi vrut să-mi păstreze imaginea – pentru cazul în care ar fi fost ultima oară când mă vedea.

– S-ar putea să vină o zi în care ne vom despărți din nou, a rostit el încet într-un târziu, apoi și-a trecut degetele peste buzele mele, ușor ca atingerea unei frunze în cădere, și a schițat un zâmbet. Dar nu se va întâmpla astăzi.

Sunetul unei trâmbițe a pătruns printre copaci, departe, dar strident ca bocănitul unei ciocănituri. M-am întors și am privit spre Brianna, care stătea neclintită ca o statuie pe bolovanul ei, uitându-se doar spre pădure.

SEMNAL DE LUPTĂ

Atenție, când vă aflați în marș, trei focuri de tun vor fi semnalul pentru a alcătui linia de bătaie, iar cinci lovituri de tun sunt semnalul pentru luptă.

Ordin de luptă, Wm. Tryon

Roger a plecat din tabăra Reglementatorilor mergând încet, silindu-se să nu alerge și să nu privească înapoi. Au răcnit în urma lui câteva insulte și amenințări, dar, când a ajuns între copaci, mulțimea și-a pierdut interesul față de el, fiind atrasă din nou de controverse aprinse. Trecuse de amiază și era o zi caldă pentru luna mai, dar Roger a descoperit că avea cămașa îmbibată de sudoare și lipită de corp de parcă ar fi fost iulie.

Când nimeni nu-l mai putea zări, s-a oprit. Respira precipitat și se simțea amețit și ușor îngreșat, efectele secundare ale excesului de adrenalină. În mijlocul aceluia cerc de fețe ostile nu simțise nimic – absolut nimic. Însă

ajuns în siguranță, mușchii picioarelor au început să-i tremure, iar degetele îl dureau după ce ținuse pumnul strâns atâta vreme. L-a desfăcut, a mișcat degetele și a încercat să respire mai încet.

Poate că semănase mai mult cu traversarea Canalului Mânecii și cu tunurile antiaeriene decât își închipuise el.

Însă reușise și se va întoarce acasă, la soție și copil. Gândul i-a provocat un gol în suflet; o ușurare profundă și o suferință și mai mare, neașteptată, pentru tatăl lui, care nu fusese la fel de norocos.

În jurul lui s-a stârnit un ușoară adiere, ridicându-i părul de pe gât cu o mângâiere bine-venită de răcoare. Transpirația îi trecuse prin cămașă și prin haină și i s-a părut brusc că gulerul umed îl strangulează. Și-a smuls haina de pe el și a pipăit căptușeala de la guler, rupând-o cu degete tremurătoare, după care a rămas cu ochii închiși și cu bucata de stofă atârându-i în mână, respirând larg, până când senzația trecătoare de greață s-a mai domolit.

S-a gândit la ultima imagine pe care o avea cu Brianna, stând în pargul ușii, cu Jemmy în brațe. A văzut genele ei umede de lacrimi și ochii rotunzi și solemni ai copilului și a simțit un ecou adânc al sentimentului trăit în cabană cu Husband; o viziune a frumuseții, o certitudine a bucuriei care i-a alinat mintea și i-a ușurat sufletul. Se va întoarce la ei; asta era tot ce conta.

După un moment, a deschis ochii, și-a ridicat haina și a pornit, începând să-și simtă trupul mai relaxat, chiar dacă nu și mintea, în timp ce se îndrepta încet spre râu.

Nu reușise să îl aducă pe Husband la Jamie, dar făcuse tot atât cât ar fi făcut și Jamie însuși. Era posibil ca mulțimea – indiferent ce gândea Tryon despre ei, oamenii aceia nu alcătuiau o armată – să se risipească, să

se împrăștie, plecând toți spre casele lor, lipsiți până și de iluzia unui conducător pe care le-o dăduse Husband. Așa spera.

Ori poate că oamenii nu se vor retrage. S-ar putea ca din mulțimea agitată să se ridice vreun bărbat, unul potrivit pentru a comanda. Brusc, și-a amintit ceva, niște cuvinte rostite în zăpăceala din apropierea cabanei.

Ai venit să oferi alte condiții decât cele obținute de Caldwell? Așa îl întrebase bărbatul cu barbă neagră. Și, mai înainte, auzise ca prin vis, printre bătăile în ușa cabanei, în timp ce se ruga alături de Husband – Nu mai avem timp de așa ceva! strigase cineva. Caldwell s-a întors de la guvernator... Iar altcineva adăugase, pe un ton disperat: O oră, Hermon! Ne-a acordat o oră, nu mai mult!

– La naiba! a zis Roger cu voce tare.

David Caldwell, preotul prezbiterian care îl căsătorise cu Bree. El trebuia să fie. Era evident că el se dusese să discute cu Tryon în numele Reglementatorilor – și fusese respins, primind un avertisment.

O oră, nu mai mult. O oră pentru a se împrăștia, pentru a pleca în mod pașnic? Sau o oră pentru a da răspuns unui ultimatum?

A ridicat ochii; soarele era deasupra capului, trecut puțin de amiază. Și-a îmbrăcat haina și a îndesat gulerul tare în buzunar, alături de steagul de pace, nefolosit. Indiferent ce însemna acea oră de grație, el trebuia să plece.

Ziua era încă strălucitoare și caldă, mirosul ierbii și al frunzelor copacilor era încărcat de aroma sevei. Însă acum graba și amintirile legate de Reglementatori, zumzăind ca niște viespi, l-au văduvit de plăcerea de a aprecia frumusețea naturii. Chiar și așa, în adâncul sufletului păstra o urmă de pace în timp ce își croia drum spre râu, un ecou slab a ceea ce

simțise în cabană.

Acea senzație bizară de spaimă și respect persistase, ascunsă, dar accesibilă, ca o piatră lustruită aflată în buzunar. A răsucit-o în minte pășind spre râu, fără să ia în seamă tufișurile și ierburile care îi stăteau în cale.

Ce ciudat, s-a gândit el. Nu se întâmplase absolut *nimic* și, de fapt, întreaga experiență păruse destul de obișnuită – nimic ieșit din comun sau supranatural. Și totuși, după ce văzuse acea lumină aparte, limpede, nu o putea uita. S-a întrebat dacă i-ar putea explica Briannei.

O creangă mai coborâtă i-a șters fața și Roger a întins mâna s-o dea într-o parte, dar a descoperit cu o ușoară surpriză atingerea frunzelor verzi, lucioase și răcoroase, delicatețea ciudată a marginilor lor, ascuțite ca niște cuțite, dar ușoare ca fulgul. Un ecou, ușor de recunoscut, a ceea ce văzuse mai înainte, acea frumusețe pătrunzătoare. Oare și Claire a văzut așa ceva, s-a întrebat el brusc. A văzut atingerea frumuseții în trupurile care i-au ajuns în mâini? Din acest motiv devenise ea vindecătoare?

Și Husband văzuse asta, și-a dat el seama; împărtășiseră senzația. Și ea fusese confirmată de principiile lui de quaker, iar el părăsise câmpul de luptă, incapabil să recurgă la violență sau să o accepte.

Dar care erau principiile lui? Roger presupunea că rămăseseră neschimbate; dacă Husband nu voise să tragă în cineva până atunci, acum nici atât nu voia.

Aromele primăverii pluteau în aer și un fluturaș albastru a zburat pe lângă genunchiul lui nepăsător la toate. Încă era o zi plăcută de primăvară, dar orice iluzie de liniște se mistuise. Mirosurile de sudoare, mizerie, spaimă și furie, care păreau să domine aerul taberei, îi rămăseseră în nări, amestecându-se cu cele mai curate de toporași și de

apă.

Dar care erau principiile lui James Fraser? s-a întrebat el, cotind pe după desişul de sălcii care marca vadul. Împins atât de simpatia față de acest om, cât și de curiozitatea ceva mai rece de istoric, se întrebase deseori ce îl anima pe Fraser. Roger luase deja o hotărâre în privința acestui conflict – ori i se oferise singură. Cu toată sinceritatea, nu avea intenția de a face rău nimănui, deși a presupus că, în caz de necesitate, și-ar apăra viața. Dar Jamie?

Era aproape sigur că, în sine, simpatiile lui Jamie se îndreptau spre Reglementatori. Pe de altă parte, s-a gândit că socrul lui nu se simțea deloc fidel Coroanei; cu jurământ ori fără, era limpede că cineva care a trecut prin lupta de la Culloden și prin ceea ce i-a urmat nu credea că-i datorează credință regelui Angliei, fără a mai vorbi de altceva mai substanțial. Nu, nu față de Coroană, dar poate față de William Tryon?

Așadar, nu era vorba de loialitate cu caracter personal, însă era cu siguranță o obligație asumată. Tryon îl chemase pe Jamie Fraser, iar el venise. Având în vedere condițiile, nu prea avea de ales. Însă, chiar dacă se prezentase, va lupta?

Cum să nu? Trebuia să își conducă oamenii, iar dacă se ajungea la bătălie – și Roger a aruncat o privire peste umăr, ca și cum norul de furie care atârna deasupra armatei Reglementatorilor ar fi fost vizibil, umflându-se întunecat deasupra coroanelor copacilor – da, va trebui să lupte, indiferent care i-ar fi sentimentele.

Roger a încercat să se vadă ochind cu muscheta un om cu care nu a avut nicio dispută și apăsând pe trăgaci. Ori, mai rău, străpungând vreun vecin cu sabia în mână. Să îi sfărâme capul lui Kenny Lindsay, de exemplu? Imaginația nu-l ajuta deloc. Nici nu era de mirare că Jamie se străduise să apeleze la ajutorul lui Husband pentru a pune capăt

conflictului înainte ca el să înceapă!

Totuși, Claire îi spusese că, în tinerețe, Jamie luptase în Franța ca mercenar. Probabil că *ucisese* oameni cu care nu avea nimic de împărțit. Cum...?

Și-a croit drum printre sălcii și a auzit vocile înainte de a vedea cui aparțineau. Un grup de femei munceau de cealaltă parte a râului; însoțitoare ale trupelor. Unele, cu picioarele desculțe, stăteau în apa mică, spălând rufe, iar altele le duceau în susul malului pentru a le întinde pe crengile copacilor și pe tufișuri ca să se usuce. A privit nepăsător dincolo de ele, apoi a tresărit când a observat... ce? Ce însemna asta?

Acolo. Nu și-a dat seama de ce o văzuse – femeia nu ieșea prin nimic în evidență. Și totuși, era altfel decât celelalte, ca și cum ar fi fost conturată, trasată cu cerneală neagră pentru a sări în ochi pe fundalul râului și al frunzișului.

– Morag, a șoptit el, iar inima i-a tresăltat brusc de bucurie. Trăia.

A ajuns la jumătatea perdelei de sălcii înainte de a se întreba ce face și mai ales din ce motiv. Iar acum era prea târziu; deja se afla pe mal, pășind fără fereală către femei.

Câteva i-au aruncat priviri curioase; altele aproape că au înghețat de teamă. Însă el era singur, neînarmat. Lângă râu erau peste douăzeci de femei, iar bărbații lor se găseau în apropiere. S-au uitat la el, deloc alarmate, cum trecea prin apa mică, azvârlind stropi.

Ea a încremenit, stând până la genunchi în apă, cu fustele ridicate, și l-a urmărit apropiindu-se. Roger și-a dat seama că îl recunoscuse, deși nu arăta prin vreun gest.

Precaute, celelalte femei s-au retras puțin. Ea a rămas în mijlocul roiului

de libelule, cu șuvițe atârându-i de sub bonetă și cu o rochie spălată în mâini. Ud până la genunchi, Roger a ieșit din apă și s-a oprit în fața ei.

– Doamnă MacKenzie, a spus el încet. Mă bucur de întâlnire.

Ea a schițat un zâmbet firav. Avea ochi căprui; nu observase asta până acum.

– Domnule MacKenzie, a răspuns ea și a înclinat ușor capul.

Roger s-a gândit înfrigurat ce să facă. Trebuia să o avertizeze, dar cum? Nu în fața celorlalte femei.

Neștiind cum să procedeze, a rămas neajutorat și stângaci un moment, apoi, inspirat, s-a aplecat și a ridicat un braț de rufe spălate de la picioarele ei, unde apa se învârtejea. S-a întors și a urcat malul cu rufele, iar Morag l-a urmat precipitată.

– Ce faceți? l-a întrebat ea. Hei, veniți înapoi cu hainele mele!

Roger a cărat mormanul de rufe ude până la copaci, apoi le-a așezat peste un tufiș, având grijă să nu zădărnicească efortul celei care le spălase, lăsându-le să cadă sau să atârne în praf. Cu fața îmbujorată de indignare, Morag era exact în spatele lui.

– Ce aveți de gând, să furați haine? a întrebat ea înfierbântată. Dați-le înapoi!

– Nu le fur, a asigurat-o Roger. Voiam să stau de vorbă cu tine între patru ochi.

– A, da? a făcut ea, aruncându-i o privire bănuitoare. Despre ce?

El i-a zâmbit; era încă slabă, a observat el, dar brațele îi erau bronzate, iar fața mică avea o culoare sănătoasă – era curată și își pierduse înfățișarea

chinuită și paloarea pe care o avusese la bordul corabiei *Gloriana*.

– Am vrut să te întreb dacă ești bine, a spus el încet. Și copilul tău, parcă Jemmy îl chema, nu?

Rostindu-i numele, a simțit un fior ciudat și, o fracțiune de secundă, imaginea Briannei în pragul ușii, cu fiul ei în brațe, s-a suprapus peste imaginea pe care și-o amintea despre Morag, care își strângea la piept copilul în întunericul calei, pregătită să ucidă sau să moară pentru a-l păstra.

– Oh, a spus ea, iar aerul bănuitor s-a mai risipit, înlocuit de recunoașterea dreptului pe care Roger îl avea să întrebe de copil. Suntem bine... amândoi. Și soțul meu la fel, a rostit ea apăsător.

– Mă bucur să aud asta, a asigurat-o el. Foarte mult.

S-a străduit să găsească altceva de spus, simțindu-se stângaci.

– M-am gândit din când în când la tine... întrebându-mă dacă... dacă totul e bine. Când te-am văzut acum... m-am gândit să te întreb, asta e tot.

– Oh, da. Da, înțeleg. Domnule MacKenzie, vă mulțumesc.

A ridicat privirea și l-a privit în ochi, expresia ei dovedind sinceritate.

– Știu ce-ați făcut pentru noi. Nu voi uita; mă rog pentru dumneavoastră în fiecare seară.

– Oh, a zis Roger simțindu-se de parcă l-ar fi lovit ceva în piept. A... mulțumesc.

Se întrebese uneori dacă ea se mai gândea la el. Oare își mai amintea că o sărutase acolo, în cala corabiei, căutând în scânteia căldurii ei un scut

împotriva singurătății reci? Cum amintirea l-a făcut să roșească, și-a dres glasul.

– Locuiești în apropiere?

Ea a clătinat din cap, iar un gând, sau o amintire, a făcut-o să strângă din buze.

– Am locuit, dar acum... ei bine, nu mai contează.

S-a întors, brusc preocupată, și s-a apucat să strângă rufele de pe tușiș, scuturându-le și împăturindu-le.

– Vă mulțumesc pentru grija ce mi-o arătați, domnule MacKenzie.

Îl respingea, evident. Roger și-a șters mâinile pe pantaloni și și-a mutat greutatea de pe un picior pe altul, nedorind să plece. Trebuia să-i spună – dar văzând-o iar, îi venea ciudat de greu doar s-o avertizeze și să plece, curiozitatea îl chinuia – curiozitatea și un ciudat sentiment de legătură cu ea.

Poate că nu era chiar atât de ciudat; această femeie scundă era rudă cu el, făcea parte din familia lui – singura persoană de același sânge pe care o cunoscuse după moartea părinților lui. În același timp, era *foarte* ciudat, și-a dat el seama chiar în momentul când a întins mâna și a prins-o ușor de braț. În definitiv, ea putea fi străbunica lui foarte îndepărtată.

Ea s-a crispat, a încercat să-și retragă brațul, dar el a reținut-o. Avea pielea rece de la apă, dar i-a simțit pulsul sub apăsarea degetelor.

– Stai, a spus Roger. Te rog. Doar o clipă. Știi... Trebuie să-ți spun niște... lucruri.

– Ba nu. Prefer să nu-mi spui.

Și-a smucit brațul și s-a eliberat din strânsoarea lui.

– Soțul tău. Unde e?

Cu întârziere, în mintea lui au prins contur câteva gânduri. Dacă nu locuia în apropiere însemna că era ceea ce crezuse el inițial când văzuse femeile – însoțitoare a trupelor. Dar nu era prostituată, putea să jure pe viața lui; așadar, îl urmase pe soțul ei, ceea ce însemna că...

– E foarte aproape!

Ea s-a retras un pas, măsurând din ochi distanța dintre ea și restul rufelor. Roger stătea între ea și tufiș; trebuia să treacă pe lângă el pentru a-și recupera fustele și ciorapii.

Dându-și seama brusc că ea se temea puțin de el, Roger s-a întors grăbit și a ridicat câteva rufe la întâmplare.

– Iartă-mă. Rufe tale... poftim.

I le-a întins, iar ea le-a luat cu un gest mecanic. Ceva a căzut la pământ – un costumaș de copil – și amândoi s-au aplecat să-l ridice, lovindu-se puternic cap în cap.

– Au! Au! Sfântă Fecioară!

Morag s-a prins de cap, deși încă strângea restul de rufe ude la piept cu cealaltă mână.

– Iisuse, ai pățit ceva? Morag – doamnă MacKenzie – ți-e bine? Îmi pare tare rău!

Roger i-a atins umărul, uitându-se la ea cu ochii lăcrimând de durere. S-a aplecat să ridice obiectul de îmbrăcăminte care căzuse între ei și a încercat inutil să șteargă urmele de țărână de pe el. Ea a clipit, cu ochii la

fel de înlăcrimați, și a râs văzând expresia lui îngrozită.

Ciocnirea destinsese cumva încordarea dintre ei; ea a făcut un pas înapoi, dar a lăsat impresia că acum nu se mai simțea amenințată.

– Da, n-am nimic.

Și-a tras nasul și s-a șters la ochi, după care a atins cu grijă un punct de pe frunte.

– Sunt tare de cap, așa spunea mama. Sunteți bine și dumneavoastră?

– Da, sigur.

Roger și-a atins fruntea, dându-și seama, brusc înfiorat, că simțea sub degete aceeași curbă a arcadei pe care o vedea și pe fața ei. A ei era mai mică, mai fină, dar aproape la fel.

– Și eu am țeasta tare, a adăugat el și i-a zâmbit, simțindu-se ridicol de fericit. Așa e în familia mea.

Atent, i-a întins cămașa murdară de țărână.

– Îmi pare sincer rău, a spus el, scuzându-se din nou, și nu doar pentru rufa murdărită. Soțul tău. Te-am întrebat de el pentru că... e unul dintre Reglementatori?

Ea l-a privit curioasă, ridicând o sprânceană.

– Bineînțeles. Dumneavoastră nu sunteți de partea Reglementării?

Desigur. Aici, de această parte a râului Alamance, cum putea găsi altceva? Soldații lui Tryon erau aliniați într-o ordine militară perfectă pe terenul din fața râului; aici, Reglementatorii se foiau ca albinele, fără niciun conducător, fără indicații, o masă care zumzăia însuflețită de o

violență fără scop.

– Nu, a recunoscut el. Am venit cu miliția.

A făcut un semn către pata de culoare din depărtare, unde fumul focurilor de tabără ale oamenilor lui Tryon plutea deasupra solului, peste râu. În ochii ei a apărut din nou îngrijorarea, dar nu spaima; el era singur.

– Asta voiam să-ți spun. Să vă avertizez, pe tine și pe soțul tău. Guvernatorul nu glumește; a adus trupe bine organizate și tunuri. Mulți soldați, toți bine înarmați.

S-a aplecat spre ea, întinzându-i restul ciorapilor uzi. Ea a întins o mână pentru a-i lua, dar continua să se uite la el, așteptând.

– Vrea să pună capăt răzvrătirii cu orice mijloace pe care le socotește necesare. Dacă întâmpină rezistență, a dat ordin să se tragă. Ai înțeles? Trebuie să-i spui asta soțului tău, să-l îndemni să plece înainte... înainte de a se întâmpla ceva.

Ea a pălit și a dus instinctiv mâna la pântec. Umezeala hainelor spălate îi îmbibase rochia din muselină, și Roger a văzut ușoara umflătură care fusese ascunsă acolo, rotundă și netedă ca un pepene pe sub pânza udă. S-a cutremurat de teamă, ca și cum prin ciorapii uzi ar fi trecut un curent electric.

Am locuit, dar acum... Așa spusese ea când Roger o întrebase dacă locuiau în apropiere. Poate voise să sugereze doar că se mutaseră într-un loc nou, însă... avea lucruri de copil printre rufele spălate; așadar, fiul ei era cu ea. Iar soțul ei se afla undeva în această masă clocotitoare de oameni.

Un bărbat singur ar putea să-și ia arma și să se alătore unei mulțimi, fără să aibă alt motiv decât băutura sau plictisul; însă un bărbat căsătorit și cu un copil nu ar fi făcut-o. Asta dovedea o gravă nemulțumire, consecință a

nedreptăților suferite. Și să-ți aduci soția și copilul la război sugera că omul nu avea niciun loc sigur în care să-i lase.

Roger și-a dat seama că Morag și soțul ei nu aveau acum un cămin și i-a înțeles perfect teama. Dacă soțul ei era mutilat sau ucis, cum o să le poarte ea de grijă lui Jemmy și copilului care îi creștea în pântec? Nu avea pe nimeni, nicio familie căreia să-i ceară sprijinul.

De fapt, avea, doar că n-o știa. Roger a prins-o strâns de o mână și a tras-o spre el, copleșit de dorința de a o proteja cumva pe ea și pe copiii ei. O salvase cândva și o putea salva încă o dată.

– Morag, i-a spus el. Ascultă-mă. Dacă se întâmplă ceva – orice –, să vii la mine. Dacă vei avea nevoie de ceva. O să am grijă de tine.

Ea nu a făcut niciun gest să se retragă, doar i-a privit cercetător fața, cu ochi ei căprui și serioși, încruntându-se ușor. El a simțit un impuls irezistibil de a stabili o legătură fizică între ei, atât de dragul ei, cât și pentru el însuși. S-a aplecat și a sărutat-o foarte delicat.

Apoi a deschis ochii și a înălțat capul, dar, privind peste umărul ei, a descoperit expresia bănuitoare a cuiva care, probabil, îi era strămoș.

– Pleacă de lângă soția mea!

Cu un foșnet puternic, William Buccleigh MacKenzie a apărut din tufișuri, având o expresie de rău augur. Era un bărbat înalt, aproape de aceeași statură ca Roger, dar mai lat în umeri. Celelalte amănunte nici nu mai contau, întrucât avea un pumnal. Încă era vârat în teaca de la brâu, însă el își ținea mâna pe mâner cu o atitudine care spunea multe.

Roger a rezistat impulsului inițial, acela de a spune: „Nu e ce-ți

închipui.” Nici nu era, însă nu existau alternative plauzibile.

– Nu am vrut să mă arăt lipsit de respect, a spus el, îndreptându-se încet de spate, intuind că n-ar fi fost deloc înțelept să facă vreo mișcare pripită. Îmi cer iertare.

– Da? Și-atunci, ce dracu’ ai vrut cu asta?

Uitându-se cu ochi sfredelitori la Roger, MacKenzie a pus mâna posesiv pe umărul soției lui. Ea s-a crispat; degetele soțului îi intraseră în carne. Roger ar fi vrut să îndepărteze cu forța mâna bărbatului, însă probabil că un asemenea gest ar fi adus și mai multe neazuri.

– Am cunoscut-o pe soția ta, dar și pe tine, a adăugat el, la bordul corabiei *Gloriana*, acum un an sau doi. Când am văzut-o acum, m-am gândit să o întreb cum vă merge. Atâta tot.

– William, n-a vrut să facă nimic rău.

Morag a atins mâna soțului ei, iar strânsoarea dureroasă a slăbit.

– E adevărat ce spune. Nu-l recunoști? El ne-a găsit, pe mine și pe Jemmy, când ne ascundeam acolo – el ne-a adus mâncare și apă.

– Tu m-ai rugat să le port de grijă, a rostit Roger apăsător. În timpul luptei din acea noapte, când marinarii îi aruncau pe cei bolnavi în ocean.

– A, da?

Trăsăturile lui MacKenzie s-au destins puțin.

– Deci tu ai fost, da? Atunci, pe întuneric, nu ți-am văzut fața.

– Nici eu n-am văzut-o pe a ta.

Acum o vedea clar și, în ciuda situației stânjenitoare, nu s-a putut abține să o examineze cu destul interes.

Așadar, acesta era fiul – nerecunoscut – al lui Dougal MacKenzie, fostă căpetenie războinică a neamului MacKenzie de Leoch. A căutat asemănările. Fața omului era o versiune mai primitivă, mai pătrătoasă și mai atrăgătoare a chipurilor celor din familie, însă, privind mai atent, Roger a remarcat pomeții lați și fruntea înaltă pe care Jamie Fraser le moștenise de la membrii clanului mamei lui. Asta, dar și statura; MacKenzie avea peste un metru optzeci, fiind aproape la fel de înalt ca Roger.

Auzind un zgomot în tufișuri, bărbatul s-a întors puțin, iar ochii săi verzi ca mușchiul au sclipit în razele soarelui. Lui Roger îi venea să închidă ochii, pentru ca MacKenzie să nu trăiască același sentiment al recunoașterii.

Însă MacKenzie avea alte griji. Din tufișuri au apărut doi bărbați, cu priviri iscoditoare și întunecați după îndelunga ședere în tabăra de acolo. Unul dintre ei avea o muschetă, dar singura armă a celuilalt era o bătă grosolană, făcută dintr-o creangă căzută.

– Buck. Cine e omul ăsta? a întrebat cel cu pușcă, uitându-se suspicios la Roger.

– Asta încerc și eu să aflu.

Relaxarea de o clipă dispăruse, fața lui Mackenzie redevenind sumbră. A tras-o pe soția lui de lângă Roger și a împins-o ușor.

– Morag, du-te la femei. Mă ocup eu de individ.

– William, dar...

Întristată, Morag și-a mutat privirea de la Roger la soțul ei.

– Dar n-a făcut nimic.

– Da, îți închipui că nu-i nimic? Să te sărute un bărbat în public, ca pe o târfă?

William s-a uitat urât la ea, iar Morag, amintindu-și sărutul, a roșit, dar n-a renunțat.

– Eu... nu, vreau să zic... s-a purtat frumos cu noi și nu ar trebui să...

– Ți-am spus să pleci!

Ea a deschis gura cu intenția să protesteze, apoi a tresărit când William a făcut brusc o mișcare în direcția ei cu pumnii încleștați. Fără să se gândească, Roger s-a rotit din talie și l-a lovit pe MacKenzie cu pumnul în falcă, lovitura făcându-i brațul să vibreze până la cot.

Prins dezechilibrat, William s-a bălăbănit și a căzut într-un genunchi, clătinând din cap ca un bivol izbit în frunte cu bâta. Icnetul de uimire al lui Morag a fost acoperit de exclamațiile uimite ale celorlalți doi bărbați. Până să se întoarcă spre ei, Roger a auzit în spatele lui un sunet – destul de ușor în sine, însă suficient de puternic ca să-i înghețe sângele în vine; declicul slab și rece al cocoșului unei arme tras înapoi.

S-a auzit pufnetul prafului de pușcă aprinzându-se, apoi bubuitul puștii care s-a descărcat și a scos un nor de fum negru. Auzind zgomotul, toți au tresărit și s-au împleticit, iar Roger s-a trezit luptând orbește cu unul dintre ceilalți bărbați, amândoi tușind și fiind pe jumătate asurziți. În clipa în care l-a îmbrâncit pe atacator, a văzut-o pe Morag îngenunchind pe frunze și ștergând fața soțului ei cu o rufă udă. William a împins-o brutal într-o parte, s-a ridicat în picioare și, cu ochi bulbucați și cu fața roșie de furie, s-a îndreptat spre Roger.

Acesta s-a răsucit pe călcâie, a alunecat pe frunze și a scăpat din strânsoarea bărbatului cu arma, după care a pornit spre adăpostul oferit de tufișuri. A ajuns la un desiș și a încercat să-și croiască drum prin el în timp ce rămurele și crengile care se rupeau în jurul lui îi zgâriau fața și brațele. A auzit un bufnet și răsuflarea grea a cuiva din spatele lui și o strânsoare ca de fier i-a cuprins umărul.

A prins mâna omului și a răsucit-o cu forță, auzind trosnetul încheieturii și al osului. Omul a scos un răcnet și și-a retras mâna, iar Roger s-a azvârlit cu capul înainte printr-o spărtură a desișului.

A lovit pământul cu un umăr, s-a ghemuit, s-a rostogolit, a trecut printr-un tufiș mic și s-a dus ca pe tobogan în josul malului lutos și abrupt, căzând în apă cu un plescăit puternic.

Chinuindu-se să găsească un punct de sprijin cu picioarele, a plonjat, a tușit și a dat din brațe ca să se ridice, scuturându-și părul și apa din ochi, și l-a zărit pe William MacKenzie stând pe malul de deasupra lui. Văzându-și adversarul într-o situație atât de dezavantajoasă, MacKenzie s-a aruncat în apă cu un chiot.

Ceva ca o ghiulea s-a izbit de pieptul lui Roger, care a căzut din nou în apă, stârnind o perdea de stropi, și a auzit țipetele îndepărtate ale femeilor. Nu putea să respire sau să vadă, dar s-a zbatut să-și descâlcească hainele răsucite, să iasă din noroiul involburat, răscolind sedimentele de la fundul apei în căutarea vană a unui punct de sprijin, timp ce simțea că plămâni îi explodează din lipsă de aer.

A reușit să scoată capul la suprafață. A deschis și a închis gura ca un pește pe uscat și a auzit propria respirație hârâită, dar și pe a lui MacKenzie. Zvârcolindu-se, MacKenzie s-a îndepărtat puțin și s-a ridicat în picioare la vreun metru mai încolo, șuierând ca un motor, cu apa curgându-i șiroaie din haine. Roger s-a îndoit de mijloc, umflându-și

pieptul, apoi și-a sprijinit mâinile pe coapse, fiindcă îi tremurau de efort. După ce a mai inspirat o dată adânc, s-a îndreptat și și-a dat părul ud de pe față.

– Ascultă, a spus el gâfâind, eu...

Nu a apucat să spună mai multe, pentru că MacKenzie, încă respirând greu, a avansat spre el prin apa până la brâu. Fața lui avea o expresie ciudată, înverșunată, iar ochii lui verzi ca mușchiul scânteiau.

Cu întârziere, Roger s-a gândit la altceva. Bărbatul acela era fiul lui Dougal MacKenzie. Dar și al lui Geillis Duncan, vrăjitoarea.

Undeva, dincolo de sălcii, a răsunat un bubuit puternic, și stoluri de păsări speriate s-au înălțat țipând din copaci. Bătălia începuse.

ALAMANCE

Guvernatorul i-a trimis apoi pe Malcolm, unul dintre aghiotanții săi, și pe șeriful comitatului Orange, cu scrisoarea sa, cerându-le rebelilor să depună armele și să îi predea pe conducătorii lor nelegiuiți și pe complicii lor. În jurul orei zece și jumătate, căpitanul Malcolm și șeriful s-au întors cu informația că șeriful citise scrisoarea de câteva ori, în fața câtorva divizii de rebeli, care au respins condițiile oferite și, cu dispreț, au spus că nu voiau să chibuiască asupra lor și, cu îndemnuri la nesupunere, au cerut să înceapă bătălia.

*Jurnalul expediției împotriva insurgenților,
Wm. Tryon*

– Să-l căutați pe MacKenzie.

Jamie l-a atins pe umăr pe Geordie Chisholm, iar acesta a întors capul, confirmând printr-o mișcare că a înțeles mesajul.

Toți știau. Erau băieți buni și vor fi atenți. Sigur îl vor găsi, întorcându-se spre ei.

Și-a repetat asta pentru a zecea oară, dar convingerea îi era la fel de vană ca și înainte. Iisuse, ce i se întâmplase?

A trecut în frunte, împingând crengile tufișurilor cu o violență atât de mare, încât parcă ele i-ar fi fost dușmani personali. Dacă erau vigilenți, îl vor vedea din vreme pe MacKenzie și nu vor trage în el din greșeală. Cel puțin așa și-a spus, știind prea bine că, în iureșul și în fierberea bătăliei, oamenii trăgeau în tot ce mișca și rareori apucau să vadă clar trăsăturile celor care veneau spre ei, ieșind din fum.

Dacă s-ar fi întâmplat asta, nu ar fi avut nicio importanță cine l-ar fi împușcat. Brianna și Claire l-ar fi socotit pe el răspunzător de viața omului și pe drept cuvânt.

Apoi, spre ușurarea lui, nu a mai găsit timp să se gândească la asta. Au ieșit în teren deschis, iar oamenii lui s-au răspândit și au pornit în fugă, aplecându-se mult și mergând în zigzag prin iarbă, în grupuri de trei sau patru, așa cum îi învățase el, fiecare grup având câte un soldat instruit. Undeva în spatele lor, prima lovitură de tun s-a auzit ca un tunet pornit din cerul înșorit.

Apoi i-a zărit pe primii Reglementatori, un grup care venea în fugă din dreapta, traversând câmpul deschis. Încă nu-i văzuseră pe oamenii lui.

Înainte ca ei să-i vadă, el a răcnit: „Casteal an DUIN!” și i-a atacat, cu muscheta înălțată deasupra capului drept semnal pentru oamenii din

urma lui. Răcnetele și țipetele au spintecat aerul, iar Reglementatorii, uimiți și luați pe nepregătite, s-au oprit împleticindu-se, chinându-se cu arme și încurcându-se unii pe alții.

– *Thugham! Thugham!* La mine, la mine!

Destul de aproape, erau destul de aproape. S-a lăsat într-un genunchi, s-a aplecat peste muschetă, a îndreptat-o spre grup și a tras puțin peste capetele oamenilor buluciți.

A auzit icnetele oamenilor din spatele lui, care se desfășurau în ordine de tragere, apoi scăpăratul cremenii și apoi zgomotul asurzitor al împușcăturilor.

Unul sau doi dintre Reglementatori s-au ghemuit, răspunzând cu foc. Restul s-au împrăștiat, fugind să caute adăpost spre o mică movilă acoperită de iarbă.

– *A draigha! Stânga! Nach links!* Izolați-i! s-a auzit el răcnind, dar a făcut-o fără să se gândească, deja pornind în fugă.

Micul grup de Reglementatori s-a dispersat, câțiva pornind spre râu, restul îmbulzindu-se ca oile, gonind disperați spre ridicătura de teren.

Au reușit să ajungă acolo, dispărând după curba micului deal, și Jamie și-a chemat oamenii înapoi, slobozind un fluierat strident care s-a auzit peste bubuiturile armelor. A auzit trăgându-se, o răpăială de muschete, undeva spre stânga lor. A pornit în acea direcție, încredințat că ei îl vor urma.

Era o greșală; terenul de acolo era mlăștinos, plin de gropi cu apă și noroi lipicios. A strigat și a făcut din nou semn cu mâna înapoi spre teren mai înalt. Să se retragă acolo și să-i lase pe dușmani să traverseze mlaștina, dacă au chef.

Deși presărat cu tufișuri, terenul mai înalt era măcar uscat. Jamie și-a desfăcut degetele larg și a fluturat mâna, îndemnându-și oamenii să se desfășoare. Și să se adăpostească.

Sângele îi pulsa în vene și a simțit furnicături și gădilături pe piele. Un norișor de fum cenușiu-deschis a trecut prin copacii din apropiere, iar aerul a devenit înțepător de la mirosul prafului de pușcă ars. Servanții tunurilor își intraseră în ritm, bubuiturile artileriei deveniseră regulate, duduind în depărtare ca o inimă uriașă și lentă.

Jamie s-a îndreptat încet spre vest, cu ochii în patru. Desișurile de acolo erau alcătuite cu precădere din oțetari și copacii-lui-Iuda, cu încâlceli de muri înalți până la brâu și pâlcuri de pini care se ridicau deasupra capului. Vizibilitatea era slabă, dar măcar putea auzi pe oricine apropiindu-se cu mult înainte de a-l vedea – ori de a fi văzut.

Niciun om de-al său nu era în câmpul lui vizual. S-a adăpostit într-un pâlc de corni și a scos un țipăt ascuțit, ca al unei prepelițe-cu-coadă-albă. Țipete similare i-au răspuns din spatele lui, nu din față. Era bine, oamenii știau unde se afla fiecare. Cu precauție, a înaintat, croindu-și drum prin desiș. Acolo, la umbra copacilor, era mai răcoare, însă aerul era greu, și sudoarea a început să i se prelingă pe gât și pe spinare.

A auzit dудuit de picioare și s-a retras între ramurile unei cucute, lăsând frunzele în formă de evantai cu ace negricioase să atârne deasupra lui și ținând muscheta ridicată pentru a ținti printr-un spațiu liber din tufișuri. Omul se apropia cu repeziciune. Jamie a auzit pocnetul unor crenguțe sub talpa lui și sunetul respirației chinuite, și un tânăr a apărut găfâind printre desișuri. Nu avea pușcă, ci doar un cuțit de jupuit animale, care-i sclipea într-o mână.

Flăcăul i s-a părut cunoscut încă de la prima privire, și memoria lui a asociat fața cu un nume, înainte ca degetul să se ridice de pe trăgaci.

– Hugh! a strigat, încet, dar pătrunzător. Hugh Fowles!

Tânărul a scos un țipăt de uimire și s-a răsucit să privească în jur. Prin perdeaua de ace l-a văzut pe Jamie, apoi arma și a înghețat ca un iepure.

După care pe față i-a apărut năvalnic o expresie de hotărâre panicată și s-a aruncat răcnind asupra lui Jamie. Surprins, Jamie abia a apucat să ridice muscheta pentru a bloca lama cuțitului cu țeava. A împins cuțitul în sus și înapoi; cu un scrâșnet metalic, lama a alunecat de-a lungul țevii, trecând la câțiva centimetri de degetele lui Jamie. Tânărul Hugh a retras arma pentru a încerca o înjunghiere, însă Jamie l-a lovit scurt în genunchi și s-a retras, în timp ce flăcăul s-a dezechilibrat și s-a clătinat, agitând nebunește cuțitul.

Jamie l-a lovit din nou cu piciorul, iar Hugh s-a prăbușit, lama cuțitului înfigându-se în pământ.

– Termină odată! i-a spus Jamie enervat. Flăcăule, pentru numele lui Dumnezeu, nu mă cunoști?

Nu știa dacă Fowles îl cunoștea sau nu – nici dacă auzise de el. Alb la față și cu ochi holbați, Fowles s-a zbatut cuprins de panică, împiedicându-se și zvârcolindu-se în încercare de a se ridica, străduindu-se în același timp să își elibereze cuțitul.

– Ce-ar fi...? a început Jamie, apoi s-a retras brusc, pentru că Fowles a lăsat cuțitul și, cu un geamăt de efort, s-a azvârlit înainte.

Greutatea băiatului l-a făcut pe Jamie să dea înapoi. Fowles a ridicat mâinile, încercând să îl prindă de gât. Jamie a dat drumul muschetei, s-a întors cu umărul spre Fowles și a pus capăt luptei absurde cu un pumn tras pe neașteptate drept în stomacul flăcăului.

Hugh Fowles s-a prăbușit și a rămas ghemuit pe pământ, zbatându-se ca

un miriapod rănit, și a căpătat expresia șocată a cuiva care tocmai s-a trezit că mâncarea de la dejun i-a ajuns în plămâni și nu mai poate respira.

Jamie și-a dus mâna dreaptă la gură și a lins sângele de pe degetele zgâriate. Cuțitul băiatului îi luase pielea de pe patru degete, iar lovitura agravase rănilor; îl ardeau ca focul, iar sângele i-a dat senzația de argint fierbinte pe limbă.

A auzit alte zgomote de pași apropiindu-se repede. Abia a apucat să ridice muscheta; imediat tufișurile s-au căscat din nou și a apărut socrul lui Fowles, Joe Hobson, având în mână o muschetă pregătită de tragere.

– Stai pe loc!

Jamie a îngenuncheat și a îndreptat țeava spre pieptul lui Hobson. Acesta s-a oprit ca și cum un maestru păpușar ar fi tras de niște fire nevăzute.

– Ce i-ai făcut?

Hobson și-a mutat privirea de la Jamie la ginerele lui și înapoi la Jamie.

– Nimic permanent. Lasă arma jos, ai înțeles?

Hobson nu s-a mișcat. Era murdar de țărână și avea o barbă nerasă de câteva zile, dar ochii îi erau vii și atenți.

– Nu vreau să-ți fac vreun rău. Pune arma jos!

– N-o să ne lăsăm prinși, a spus Hobson.

A rămas cu degetul pe trăgaciul armei, dar din glasul lui a răzbătut îndoiala.

– Deja ești prins, neghiobule. Nu te speria, nu veți păți nimic, nici tu, nici

flăcăul. Omule, ți-ar fi mai bine în temniță decât aici!

O șuierătură și un bufnet puternic i-au însoțit cuvintele, fiindcă ceva a zburat prin copaci, la vreun metru peste capetele lor, sfărâmând crengile. Ghiulele cu lanț, s-a gândit imediat Jamie, aplecându-se din reflex și simțind cum i se încordează mușchii stomacului.

Hobson a tresărit de groază și a îndreptat țeava puștii spre Jamie. A tresărit încă o dată și a căscat ochii de uimire când o pată roșie i-a înflorit treptat pe piept. A coborât privirea nedumerit, iar țeava puștii s-a înclinat spre pământ ca o tulpină ofilită. Apoi a scăpat arma din mână, s-a așezat în fund, s-a rezemat cu spatele de un copac căzut și a murit.

Încă ghemuit, Jamie s-a răsucit pe călcâie și l-a văzut pe Geordie Chisholm în spatele lui, cu fața pe jumătate înnegrită de fumul împușcăturii, uitându-se la cadavrul lui Hobson de parcă s-ar fi întrebat cum de se întâmplase asta.

Bubuiturile artileriei au reînceput, și un alt proiectil a căzut în apropiere cu un bufnet pe care Jamie l-a simțit prin tălpile cizmelor. S-a aruncat în față, lipindu-se de sol și a pornit târâș spre Hugh Fowles, care stătea în patru labe și vărsa.

Ignorând balta de vomă, l-a prins pe Fowles de un braț și l-a tras cu putere.

– Hai de-aici!

S-a ridicat și l-a prins pe Fowles de talie și umăr și l-a târât spre adăpostul oferit de pâlcul de copaci din spatele lor.

– Geordie! Geordie, ajută-mă!

Chisholm s-a apropiat imediat. Împreună, l-au ridicat pe Fowles în

picioare și pe jumătate târându-l, pe jumătate ducându-l pe sus, s-au îndepărtat împleticindu-se de acel loc.

Aerul era încărcat de mirosul înțepător al sevei de copaci, care se scurgea din crengile retezate, și Jamie s-a gândit în treacăt la grădina lui Claire, la pământul sfârtecat, răscolit de sub tălpi, care semăna cu cel al brazdelor și al mormintelor proaspete, și la Hobson, stând așezat în soare, lipit de buștean, având încă în ochi o expresie de uimire.

Fowles duhnea a vomă și a excremente. Sau așa spera Jamie, că de la el venea mirosul.

A crezut că va vărsa și el din cauza stării de agitație, însă și-a mușcat limba, simțind din nou gustul sângelui, și și-a încordat mușchii stomacului, dorindu-și ca senzația de greutate să dispară.

Cineva s-a ridicat dintr-un tufăriș aflat în stânga lui. Cum avea arma în stânga, Jamie a ridicat brațul din reflex și a tras cu o singură mână. S-a împleticit prin fumul împușcăturii, văzând că omul în care trăsesse se întorsese și fugea, lovindu-se orbește de copaci.

Fowles reușise să meargă singur, așa că Jamie i-a eliberat brațul, lăsându-l pe Geordie să îl țină. S-a lăsat într-un genunchi, scotocind după praful de pușcă și muniție, a rupt cartușul cu dinții și a simțit gustul de praf de pușcă amestecat cu cel de sânge, a turnat în țeavă și a îndesat cu vergeaua, a verificat cremenea – observând ca prin vis că mâinile nu îi tremurau deloc, ci lucrau cu o pricepere calmă, ca și cum ar fi știut singure ce trebuiau să facă.

A ridicat țeava și și-a dezvelit dinții într-un rânjet, abia dându-și seama de ceea ce făcea. Trei bărbați se apropiau. Jamie a ridicat arma pentru a trage în cel din frunte. Cu o ultimă fărâmă de gândire conștientă, a ochit mai sus și a tras pe deasupra capetelor lor, iar muscheta i-a tresărit

puternic în mâini. Oamenii s-au oprit, iar el a lăsat pușca să cadă la pământ, a răcnit, și-a smuls pumnalul de la brâu și s-a repezit spre ei.

Cuvintele i-au ars gâtul iritat de fum.

– Fugiți!

S-a văzut pe sine parcă de la depărtare, gândindu-se că la fel procedase și Hugh Fowles, iar el socotise atunci că fusese o prostie.

– Fugiți!

Bărbații s-au împrăștiat ca niște prepelițe speriate. Așa cum ar face un lup, s-a întors imediat spre cel care alerga cel mai încet, a pornit în salturi peste solul răscolit, și o senzație de feroce i-a cuprins picioarele, cuibărindu-i-se în stomac. Putea alerga o veșnicie, simțind vântul rece pe piele și țiuindu-i în urechi, pământul înălțându-i-se sub tălpi și făcându-l să zboare peste ierburi și bolovani.

Bărbatul urmărit l-a auzit apropiindu-se, a aruncat o privire peste umăr și, cu un răcnet de groază, s-a izbit în plin de un copac. Jamie s-a azvârlit asupra prăzii lui, aterizând în spinarea omului și simțind pocnetul coastelor lui sub genunchi. L-a prins cu mâna de părul unsuros și cald, năclăit de sudoare, și a tras, ridicându-i capul. Cu greu, s-a abținut să taie beregata dezgolită din fața lui, întinsă și lipsită de apărare. Putea simți șocul lamei pătrunzând în carne, fierbințeala sângelui țâșnind, și își dorea asta.

A inspirat adânc gâfâind.

Foarte încet, a îndepărtat lama pumnalului de vena care pulsa pe gâtul omului. Mișcarea l-a făcut să tremure de dorință, ca și cum s-ar fi smuls din trupul unei femei chiar în momentul în care ar fi trebuit să termine.

– Ești prizonierul meu, a spus el.

Omul s-a holbat la el, fără să priceapă. Plângea, iar lacrimile lăsau dăre în praful de pe fața lui. Suspinând, a încercat să vorbească, dar nu reușea să tragă suficient aer în piept pentru a articula vreun cuvânt din cauză că Jamie îi ținea capul pe spate. Ca prin vis, Jamie și-a dat seama că vorbise în gaelică, iar omul nu înțelese.

Treptat, a slăbit strânsoarea și i-a eliberat părul. A căutat cuvintele englezești, îngropate undeva în dorința de sânge care îi pulsa în creier.

– Ești... prizonierul... meu, a reușit el în cele din urmă să rostească, suflând din greu între cuvinte.

– Da! Da! Orice, numai să nu mă ucizi! Te rog, nu mă ucide!

Omul s-a ghemuit sub Jamie, hohotind, cu palmele împreunate la ceafă și cu umerii ridicați până aproape de urechi, de parcă s-ar fi temut că Jamie îi va sfâșia beregata cu dinții și îi va rupe șira spinării.

Gândindu-se la asta, Jamie a simțit o vagă dorință de a o face, dar zvâcnetul sângelui începuse să se domolească. Putea să audă din nou, pe măsură ce bătăile inimii i se stingeau treptat în urechi. Vântul nu îi mai cânta, ci își croia drum, singuratic și nepăsător, printre frunzele de deasupra capului. Se auzea pocnetul îndepărtat al împușcăturilor, însă bubuitul artileriei încetase.

Sudoarea îi picura de pe bărbie și gene, iar cămașa îi era îmbibată de ea, duhnind.

S-a retras încet și a îngenuncheat lângă corpul întins al prizonierului. Mușchii coapselor îi tremurau și îl ardeau după efortul depus în urmărirea bărbatului. A simțit brusc o tandrețe inexprimabilă față de bărbat și a întins mâna ca să-l atingă, dar sentimentul a fost urmat de

groază, care a dispărut la fel de iute cum apăruse. A închis ochii și și-a înghițit nodul din gât, i s-a făcut greață, iar locul în care își mușcase limba a început să zvâcnească.

Energia pe care i-o dăduse pământul i se scurgea din corp, revenind treptat din picioarele lui înapoi în pământ. A întins totuși mâna și, cu stângăcie, l-a bătut pe umăr pe prizonier, după care s-a ridicat anevoie în picioare, sub povara cumplită a propriei epuizări.

– Ridică-te! a spus el.

Mâinile îi tremurau, a trebuit să facă trei încercări pentru a-și băga pumnalul în teacă.

– *Ciamar a tha thu, Mac Dubh?*

Ronnie Sinclair ajunsese lângă el și-l întreba dacă se simțea bine. Jamie a dat din cap în semn că da, în timp ce Sinclair l-a săltat pe om în picioare și l-a pus să-și întoarcă haina pe dos. Se apropiau și ceilalți, câte unul sau câte doi, Geordie, frații Lindsay, Galleger, strângându-se în jurul lui ca pilitura de fier atrasă de un magnet.

Și ei luaseră prizonieri; șase în total, toți arătând mohorâți, înspăimântați sau pur și simplu la capătul puterilor, având hainele întoarse pe dos pentru a-și dovedi starea de prizonieri. Între ei, palid și nenorocit, se afla și Fowles.

Mintea i se limpezise, dar își simțea corpul ca de plumb, fără vlagă. Henry Gallegher avea o zgârietură sângerândă pe frunte, iar unul dintre oamenii din Brownsville – parcă Lionel – își ținea brațul într-o poziție nefirească, mai mult ca sigur rupt. În afară de ei doi, nimeni nu părea rănit, iar asta era bine.

– Întreabă-i dacă l-au văzut pe MacKenzie, i-a spus el lui Kenny Lindsay

în gaelică, făcând un semn din cap către prizonieri.

Împuşcăturile încetaseră aproape cu totul. Se mai auzea câte un foc întâmplător, iar un stol de porumbei a trecut pe deasupra lor bătând agitați din aripi.

Nimeni nu îl văzuse pe Roger MacKenzie sau nu-l recunoscuse. Jamie a dat din cap și și-a șters cu mâneca ultimele picături de sudoare de pe față.

– Ori s-a întors întreg, ori nu. Dar orice s-a întâmplat nu mai poate fi întors. Băieți, ați luptat cu vitejie – să mergem.

UN SACRIFICIU NECESAR

În seara aceasta, morții au fost înhumați cu onoruri militare; iar trei proscriși luați prizonieri au fost spânzurați în fața armatei. Acest lucru a dat mare satisfacție oamenilor și, în acel moment, a fost un sacrificiu necesar pentru a potoli nemulțumirea soldaților, care au insistat să se facă justiție în public imediat împotriva unora dintre nelegiuții care au fost capturați în luptă, împotrivindu-se trupelor care înfruntaseră multe primejdii și suferiseră pierderi de vieți omenești și sânge.

*Jurnalul expediției împotriva insurgenților,
Wm. Tryon*

Roger a tras cu putere de frânghia din jurul încheieturilor mâinilor, dar nu a reușit decât să facă fibrele aspre de cânepă să-i pătrundă și mai adânc în carne. A simțit arsura de pe pielea roasă, dar și o senzație de umezeală care l-a făcut să își dea seama că sângera, însă mâinile îi amortiseră atât de mult, încât nu era sigur. Își simțea degetele ca niște cârnați groși, pentru că pielea îi era întinsă.

Zăcea în locul în care îl aruncaseră Buccleigh și amicii lui, legat de mâini și de picioare, în umbra unui buștean căzut. Ud learcă după lupta din râu, ar fi tremurat de frig, dacă nu s-ar fi zbatut cu disperare să se elibereze. Însă acum, când sudoarea i se scurgea pe gât și obrajii îi ardeau, simțea că îi va exploda capul de furie și de afluxul de sânge.

Îi puseseră un căluș făcut din steagul de armistițiu, vârându-i cârpa atât de adânc în gură, încât fusese gata să se sufoce, și pe deasupra îl legaseră cu propriul guler. Strămoș sau nu, îl va sfârteca pe William Buccleigh MacKenzie, chiar dacă acesta va fi ultimul lucru pe care îl va face pe pământ.

Din apropiere s-au auzit împușcături; nu în rafale, ci pocnete slabe ca de floricele de porumb care se desfac. Aerul duhnea a fum de praf de pușcă și, când și când, ceva venea șuierând printre copaci ca un balaur, producând zgomote asurzitoare când rupea și sfâșia crengile și frunzele. Ghiulele cu lanț? Ghiulele?

O ghiulea căzuse mai devreme pe malul râului, îngropându-se cu o explozie mică de noroi și întrerupând lupta câteva momente. Unul dintre amicii lui Buccleigh scosese un răcnet și, stropind în jur, fugise să se adăpostească între copaci, însă celălalt rămăsese, strângându-l și lovindu-l cu pumnii pe Roger, nepăsător față de împușcături și de strigăte, până când Buccleigh reușise să îl țină pe Roger cu capul sub apă și îl dovedise. Încă simțea arsura apei de râu în sinusuri.

Acum reușise să se ridice în genunchi și stătea ca o omidă, dar nu îndrăznea să înalțe capul peste buștean de teamă să nu fie lovit de vreun glonț rătăcit. Furia îi gonia atât de puternic prin vene, încât practic nu-l cuprinsese spaima nici când își dăduse seama că bătălia se purta în jurul lui, însă nu-și pierduse cu totul mințile.

În încercarea de a smulge bucata de pânză legată în jurul capului, și-a frecat fața apăsător de scoarța sfărâmicioasă a bușteanului. A reușit; ciotul unei ramuri s-a prins de ea, apoi Roger și-a mișcat capul brusc în sus, trăgând gulerul sub bărbie. Gemând de efort, a împins puțin într-o parte pânza făcută ghemotoc, care s-a agățat de aceeași ramură, după care s-a tras înapoi, iar cârpa îmbibată în salivă i-a ieșit din gât ca un șarpe din gura unui înghițitor de șerpi.

S-a înecat ca reacție, simțind că fierea îi urcă în gât. A respirat precipitat, lacom de aer, iar stomacul i s-a mai liniștit.

Grozav, acum putea respira în voie, dar ce să facă în continuare? Focurile de armă încă răsunau, și Roger a auzit zgomote în stânga lui, semn că niște bărbați își croiau drum prin desigurii, fără să se sinchisească de obstacole.

Cineva se apropia în goană; Roger s-a ascuns din nou după buștean, exact la vreme ca să nu fie strivit de corpul celui care a sărit peste el. Noul lui tovarăș s-a ridicat în patru labe, lipindu-se strâns de buștean, apoi și-a dat seama de prezența lui.

– Tu!

Era bărbatul cu barbă neagră din tabăra lui Husband. S-a holbat la Roger și fața i s-a împurpurat încet. Roger îi simțea mirosul, o duhoare de rânced, pătrunzătoare, trădându-i spaima și furia.

Bărbosul l-a prins de pieptul cămășii și l-a smucit, trăgându-l aproape.

– Asta e din vina ta! Ticălosule!

Cu mâinile și picioarele încă legate, Roger nu avea posibilitatea de a reacționa și s-a tras înapoi, încercând să se elibereze.

– Dă-mi drumul, netrebnicule!

Bărbosul și-a dat seama abia în acea clipă că Roger era legat și, în uimirea lui, i-a dat drumul. Dezechilibrat, Roger a căzut în lateral, zgâriindu-și dureros fața când s-a frecat de scoarța aspră a bușteanului. Ochii holbați de uimire ai bărbosului s-au îngustat de bucurie.

– Pentru Dumnezeu, ai fost capturat! Ce noroc pe mine! Cine te-a prins, prostule?

– E al meu, s-a auzit o voce cu accent scoțian venind din spatele lui, anunțând revenirea lui William Buccleigh MacKenzie. Cum adică e din vina lui? Ce anume?

– Asta!

Brațul bărbosului a țâșnit în față, arătând spre câmpul de bătălie din jur, dar și spre încheștarea care era pe sfârșite. Artileria își încetase tirul, dar din depărtare mai răzbăteau pocnete izolate de pușcă.

– Nenorocitul ăsta de lingușitor a venit în tabără azi-dimineață, cerând să stea de vorbă cu Hermon Husband, și l-a luat să discute între patru ochi. Nu știu ce i-a spus, dar, când au terminat, Husband a ieșit, s-a urcat imediat pe cal, ne-a spus să plecăm acasă și dus a fost!

Bărbosul s-a uitat cu ură la Roger și, smucindu-l de braț, l-a plesnit cu putere.

– Ce i-ai spus, căcăciosule?

Fără a aștepta răspuns, s-a întors spre Buccleigh, care se uita când la prizonierul lui, când la nou-venit, cu o expresie de profund interes care a făcut să-i apară o cută între sprâncenele blonde și groase.

– Dacă Hermon ar fi rămas alături de noi, poate c-am fi rezistat, a răcnit bărbosul. Dar când el a plecat, parcă ne-a luat pământul de sub picioare – nimeni n-a știut ce să facă și nu mult după aia, uite-l și pe Tryon că urlă la noi să ne predăm – și sigur că nu aveam de gând să facem asta, dar nici nu eram pregătiți să luptăm...

Surprinzând ochii lui Roger îndreptați spre el, glasul i s-a stins, pentru că s-a simțit rușinat că Roger îl văzuse fugind cuprins de panică.

Dincolo de buștean se lăsase o liniște deplină; focurile de arme încetaseră. Roger și-a dat seama că bătălia nu doar se încheiase, ci fusese pierdută de Reglementatori. Ceea ce însemna că oamenii miliției vor apărea curând în număr mare peste tot. Ochii încă îi lăcrimau după lovitura primită, dar a clipit ca să și-i limpezească și s-a uitat cu asprime la bărbos.

– I-am spus lui Husband ceea ce vă spun și vouă, a început el, cu toată autoritatea de care era în stare, deși stătea întins și legat pe pământ, ca o găscă pregătită să fie sacrificată de Crăciun. Guvernatorul a vorbit cu toată seriozitatea. Vrea să pună capăt rebeliunii, iar după cum arată lucrurile, tocmai a reușit. Dacă vă pasă de pielea voastră, și eu cred că da...

Mârâind, bărbosul l-a prins pe Roger de umeri și a încercat să-l izbească cu capul de buștean.

Roger s-a răsucit ca un țipar. S-a arcuit pe spate, scăpând din strânsoarea omului, apoi s-a zvârlit înainte și l-a lovit cu capul în față, nimerindu-l în nas cu fruntea. A simțit scrâșnetul mulțumitor al osului și al cartilajului,

dar și sângele fierbinte și lipicios țâșnind, și s-a lăsat într-un cot pe spate, gâfâind după efortul depus.

Nu îi dăduse nimănui un sărut à la Glasgow ¹³ până atunci, dar i s-a părut ceva firesc. Simțea o durere puternică în încheietura mâinii, din cauza smuciturii, dar deja nu îi mai păsa de nimic. Voia doar ca Buccleigh să se apropie suficient pentru a primi aceeași lovitură.

Buccleigh l-a măsurat cu un amestec de amuzament și respect precaut.

– A, ce talent avem aici! Trădător, hoț de neveste și bătauș mândru, totul într-un singur om, nu?

Înecându-se cu sângele ce i se scurse în gură din nasul spart, bărbosul a vărsat, dar Roger nu i-a acordat nicio atenție. Vederea i se limpezise acum și se uita fix la Buccleigh. Știa care dintre cei doi reprezenta cea mai mare amenințare.

– Un bărbat care e sigur de nevasta lui nu trebuie să-și facă griji că i-ar putea-o fura cineva, a zis Roger, furia fiindu-i temperată vag de precauție. Sunt sigur de soția mea, și nu am nevoie de a ta, *amadain* ¹⁴.

Buccleigh era bronzat și destul de congestionat la față după luptă, dar, auzind aceste cuvinte, o nuanță mai intensă de roșu îi acoperi obraji. Totuși, și-a păstrat cumpătul și a zâmbit ușor.

– A, ești căsătorit? Pesemne că-ți neglijezi nevasta, dacă o adulmeci pe a mea. Ori te-a alungat din patul ei fiindcă nu ai satisfăcut-o cum se cuvine?

Frânghia care-i rodea încheieturile i-a reamintit lui Roger că nu se afla în situația de a da o replică pe măsură. Cu un efort, a înghițit răspunsul jignitor care îi stătea pe limbă și s-a abținut. A simțit un gust amar coborându-i spre stomac.

– Dacă nu vrei ca soția ta să rămână văduvă, cred că ar fi timpul să pleci de aici, înțelege? a zis Roger și a făcut un semn cu capul spre partea de dincolo de buștean, unde, după momentele de liniște, începuseră să se audă voci îndepărtate. Bătălia s-a încheiat și cauza voastră e pierdută. Nu știu dacă au de gând să ia prizonieri, dar...

– Au luat câțiva.

Vădit nehotărât, Buccleigh s-a încruntat la el. Roger și-a dat seama că nu existau multe soluții; Buccleigh trebuia să îl elibereze, să îl lase legat ori să îlucidă. Oricare dintre primele două variante era acceptabilă. Cât despre a treia, dacă Buccleigh voia să-lucidă, ar fi fost deja mort.

– Ai face bine să pleci cât se mai poate, i-a sugerat Roger. Soția ta sigur e îngrijorată.

A fost o greșeală să amintească din nou de Morag. Fața lui Buccleigh s-a întunecat, însă, înainte de a apuca să spună ceva, a fost întrerupt chiar de apariția femeii, însoțită de bărbatul care îl ajutase mai devreme pe Buccleigh să îl lege pe Roger.

– Will! Vai, Willie! Slavă Domnului că ești teafăr! Ai pățit ceva?

Morag, palidă și îngrijorată, avea în brațe copilul, agățat de gâtul ei ca un pui de maimuță. În ciuda poverii, a întins mâna să-și atingă soțul, ca să se asigure că era nevătămat.

– Nu te agita, Morag, a răspuns Buccleigh cu glas răgușit. N-am pățit nimic.

Totuși, a bătut-o ușor pe mână și a sărutat-o grijuliu pe frunte.

Ignorând întâlnirea tandră, tovarășul lui l-a împuns pe Roger în coaste cu vârful încălțării.

– Și cu ăsta ce facem, Buck?

Buckleigh a ezitat, uitând o clipă de soție. Zărindu-l pe Roger întins pe pământ, Morag a scos un țipăt înfundat și și-a dus mâna la gură.

– Ce-ai făcut, Willie? a exclamat ea. Dă-i drumul, pentru numele Fecioarei!

– Nu vreau. E un trădător nenorocit.

Buckleigh a strâns din buze, vădit nemulțumit că soția sa îl observase pe Roger.

– Nu e, nu se poate!

Strângându-și fiul la piept, Morag s-a aplecat să se uite la Roger și s-a încruntat îngrijorată. Văzând în ce stare îi erau mâinile, a icnit și s-a întors indignată spre soțul ei.

– Will! Cum te porți astfel cu un om care le-a făcut atâta bine soției și copilului tău?

Pentru Dumnezeu, Morag, retrage-te! s-a gândit Roger, văzându-l pe Buckleigh încordându-și brusc pumnii. Omul era clar un nemernic gelos, iar faptul că se afla în tabăra învinșilor, după bătălia care tocmai se încheiase, nu-l calma deloc.

– Pleacă de-aici, Morag, a zis Buckleigh, parcă repetând ca un ecou sentimentul lui Roger într-un limbaj mai puțin galant. Nu e locul potrivit să aduci copilul; du-te cu el de aici.

Între timp, bărbosul își revenise întru câtva, astfel că a apărut lângă Buckleigh. S-a uitat cu ură la Roger, apăsându-și cu grijă mâinile peste nasul umflat.

– Taie-i beregata, îți zic, și la revedere!

Și-a întărit părerea cu o lovitură de picior în coastele lui Roger, care s-a ghemuit ca un crevet.

Morag a scos un răcnet fioros și l-a lovit cu piciorul în țurloi pe bărbos.

– Dă-i pace!

Luat pe nepregătite, bărbosul a scos un strigăt și s-a retras ținându-și piciorul într-un picior. Celălalt tovarăș al lui Buccleigh părea să găsească totul mai degrabă amuzant, dar și-a înfrânat râsul când Buccleigh s-a întors spre el, privindu-l furios.

Morag se lăsase în genunchi, își scosese cuțitul mic de la brâu și, cu o mână, încerca să taie legăturile de la încheieturile lui Roger. Deși îi aprecia bunele intenții, Roger și-a dorit ca ea să nu fi încercat să-i sară în ajutor. Era mult prea limpede că monstrul cu ochi verzi pusese stăpânire complet pe sufletul lui William Buccleigh MacKenzie și privea cu furie prin ochii lui ca smaraldul.

Buccleigh și-a prins soția de braț și a ridicat-o. Speriat, copilul a început să țipe.

– Pleacă, Morag! s-a răstit Buccleigh. Du-te, du-te imediat de aici!

– Da, pleacă! a intervenit bărbosul, fulgerând-o cu privirea. N-avem nevoie de ajutorul tău, muiere băgăreață ce ești!

– Nu-i vorbi astfel soției mele!

Răsucindu-se brusc pe călcâie, Buccleigh l-a lovit pe bărbos în stomac. Bărbatul a căzut greu în fund, deschizând și închizând gura cu o uimire care stârnea râsul. Roger aproape că a simțit compasiune față de bărbos, căruia nu părea să îi meargă mai bine decât lui între cei doi MacKenzie.

Celălalt prieten al lui Buccleigh, care asistase la schimbul de cuvinte cu fascinația cuiva care urmărește un meci echilibrat de tenis, a profitat de prilej pentru a intra în vorbă, intervenind în timp ce Morag încerca să potolească urletele copilului.

– Buck, indiferent ce vrei să faci, fă-o repede și șterge-o.

Neliniștit, a făcut semn către râu. Judecând după zvonul de glasuri, câțiva bărbați veneau spre ei. Nu erau Reglementatori pe fugă; sunetele dovedeau hotărâre. Miliția, căutând să ia prizonieri. Roger spera sincer că așa era.

– Da.

Buccleigh a aruncat o privire spre direcția din care se apropiau zgomotele, apoi s-a întors spre soția lui. A prins-o de umeri, dar cu blândețe.

– Du-te, Morag! Vreau să fii în siguranță.

Ea a sesizat tonul lui rugător, și expresia feței i s-a îmblânzit. Cu toate acestea, și-a mutat privirea de la soțul ei la Roger, care acum încerca să apeleze la telepatie, transmițându-i gânduri cu o disperare crescândă.

Pentru numele Domnului, pleacă, femeie, înainte de a face să fii ucis!

Morag s-a întors către soțul ei și a strâns hotărâtă din buze.

– O să plec. Dar întâi jură-mi, William Buccleigh, că n-o să-i clintești niciun fir de păr acestui om!

Buccleigh s-a holbat la ea și a strâns pumnii, însă Morag, mică, dar cu un aer fioros, nu s-a lăsat intimidată.

– Jură! a spus ea. Fiindcă, pe numele Fecioarei, nu voi mai împărți patul cu un ucigaș!

Evident derutat, Buccleigh s-a uitat scurt la bărbosul posac, apoi la celălalt amic al lui, care se foia, mutându-și greutatea de pe un picior pe altul, ca un om care simte nevoia urgentă de a merge la toaletă. Grupul celor din de miliție se apropia. Buccleigh a coborât ochii spre chipul soției lui.

– Bine, Morag, a rostit el cu glas răgușit și a împins-o ușor. Acum, du-te!

– Ba nu.

Morag l-a apucat de mână, trăgând-o spre sânul ei. Micuțul Jemmy nu mai era speriat, se cuibărise pe umărul mamei, sugându-și zgomotos degetul mare. Morag a așezat mâna tatălui pe capul băiețelului.

– Will, jură pe capul copilului tău că n-o să-i faci rău și nici nu vei pune să fie ucis.

Roger a aplaudat în gând acel gest, dar s-a temut că ea împinsese lucrurile prea departe. Buccleigh a încremenit o clipă, apoi sângele i-a inundat din nou fața. Însă, după un moment încordat, a dat din cap, doar o dată.

– Jur, a spus el încet și și-a lăsat mâna să cadă pe lângă corp.

Morag s-a luminat la față și, fără o vorbă, s-a întors și a pornit să se îndepărteze în grabă, ținându-și copilul strâns la piept.

Roger a expirat aerul pe care îl reținuse prea mult. Doamne, ce femeie! Spera din suflet ca ea și copilul să fie în siguranță – deși, dacă soțul ei căpățânos prefera să cadă în groapă și să-și rupă gâtul...

William Buccleigh tocmai se uita la el, îngustându-și meditativ ochii

verzi și ignorând agitația crescândă a amicului său.

– Hai, Buck!

Omul a privit peste umăr, către râu. Strigătele puternice ce răsunau în diferite locuri arătau că membrii miliției cercetau terenul.

– Nu mai e timp de pierdut, a spus el. Am auzit că Tryon vrea să-i spânzure pe prizonieri și n-am de gând să ajung în ștreang!

– Chiar așa? a șoptit Buccleigh.

S-a uitat insistent la Roger, iar acesta a avut o clipă impresia că ceva cunoscut se agita în adâncul ființei bărbatului. A simțit un fior de neliniște pe șira spinării.

– Are dreptate, i-a spus lui Buccleigh, făcând un semn din cap către celălalt bărbat. Du-te. Nu te voi da în vileag – de dragul soției tale.

Buccleigh a strâns din buze, gândindu-se.

– Nu, a spus el în cele din urmă. Nu cred că vei face asta. Adică să mă denunți. S-a aplecat și a ridicat de pe pământ fostul steag de armistițiu, ud și mânjit de țărână. Du-te, Johnny. Ai grijă de Morag. Ne vedem mai târziu.

– Bine, Buck, dar...

– Du-te! N-o să pățesc nimic.

Cu ochii țintă la Roger și zâmbind slab, Buccleigh a vârât o mână în buzunar și a scos o bucată mică de metal argintiu, care lucea vag. Șocat, Roger și-a recunoscut insigna de miliție și literele „FC” gravate grosolan, arse cu negru pe discul din cositor.

Mișcând ușor insigna în palmă, Buccleigh s-a întors spre bărbos, care devenise brusc interesat de ceea ce se întâmpla.

– Domnule, am o idee legată de amicul nostru comun, a spus el, făcând semn din cap spre Roger. Mă-nțelegi?

Bărbosul s-a uitat la Roger, apoi la MacKenzie și, treptat, sub nasul umflat și înroșit i-a apărut un zâmbet. Fiorul de neliniște de pe spinarea lui Roger a devenit brusc o tresărire puternică de spaimă.

– Ajutor! a răcnit el. Ajutor, miliția! Ajutor!

S-a rostogolit, răsucindu-se ca să îi evite pe cei doi, dar bărbosul l-a prins de umeri și l-a tras înapoi. De dincolo de copaci s-au auzit strigăte și tropăit de picioare, semn că oamenii începuseră să alerge.

– Nu, domnule, a spus William Buccleigh, îngenunchind în fața lui Roger.

I-a prins falca într-o strânsoare de fier, curmându-i strigătele și strângându-l de obraji pentru a-l sili să deschidă gura.

– Acum sunt sigur că n-o să vorbești.

Schițând un zâmbet, i-a îndesat din nou cârpa umedă în gură și i-a legat gulerul zdrențuit în jurul capului. Apoi s-a ridicat în picioare, ținând insigna de miliție strâns în mână. Când din tufișuri au apărut oameni, s-a întors spre ei și a fluturat un braț în semn de salut.

URMAREA

Întrucât la ora două și jumătate inamicul s-a dispersat complet, iar armata a ajuns la opt kilometri de tabără, am socotit că este bine să nu pierdem timp, ci să ne întoarcem imediat la tabăra de la Alamance. Căruțe goale au fost aduse din tabără pentru a lua morții și răniții armatei regaliste, precum și câțiva rebeli răniți, care au declarat că în acea zi ar fi fost tratați nemilos și nu au avut altă șansă decât să devină Reglementatori; au fost totuși tratați bine și li s-au bandajat rănile.

*Jurnalul expediției împotriva insurgenților,
Wm. Tryon*

Un glonț de muschetă îi sfărâmasese cotul lui David Wingate. Ghinion; dacă l-ar fi lovit cu trei centimetri mai sus, i-ar fi spart osul, dar acesta s-ar fi vindecat fără probleme. Îi deschisesem încheietura printr-o incizie semicirculară peste porțiunea lovită și scosesem glonțul aplatizat și câteva fragmente de os, însă cartilajul era foarte afectat, iar tendonul bicepsului fusese secționat complet; am văzut luciul argintiu al unui capăt ascuns adânc în carnea de un roșu-închis a mușchiului.

Mi-am mușcat buza de jos gândindu-mă. Dacă lasam lucrurile așa, brațul va rămâne invalid permanent – și încă grav. Puteam să fixeze tendonul retezat și să aduc capetele osului în capsula încheieturii, aliniindu-le bine, astfel că era posibil ca bărbatul să-și poată folosi într-o oarecare măsură mâna.

Am aruncat o privire în jurul taberei, care acum semăna cu un triaj de la serviciul de ambulanță, presărat cu oameni, echipament și bandaje pătate de sânge. Cei mai mulți se mișcau, slavă Domnului, chiar dacă nu făceau decât să blesteme și să geamă. Un om era mort când l-au adus prietenii lui, zăcea mut la umbra unui copac, înfășurat în pătura lui.

Mai toate rănilile pe care le văzusem se dovediseră ușoare, deși doi bărbați fuseseră împușcați în corp; nu puteam face nimic pentru ei, ci doar să îi țin la căldură și să sper. Brianna îi controla o dată la câteva minute, căutând semne de șoc sau febră, asta când nu își făcea rondul pentru a administra apă cu miere celor care aveau răni mai ușoare. Era preferabil să fim ocupate, m-am gândit, iar ea se mișca permanent, deși fața ei arăta ca una dintre zorele sălbatice de pe lujerul cățărat pe un tufiș din spatele meu – albă și ofilită, încordată după ororile acelei zile.

Imediat după încheierea bătăliei, mă văzusem silită să amputez un picior. Era un bărbat din compania Mercer – care își instalase tabăra aproape de noi, dar nu avea medic – lovit de o bucată de ghiulea, care îi smulsese jumătate din laba piciorului și lăsase carnea din partea de jos a piciorului

să atârne în fâșii de pe osul sfărâmat. Am crezut că Brianna va leșina când membrul amputat a căzut cu un bufnet pe pământ, la picioarele ei, iar ea crezuse același lucru, însă, printr-un miracol, a rămas dreaptă, sprijinind pacientul – care *leșinase*, și am mulțumit Domnului pentru asta – în timp ce cauterizam vasele de sânge și legam ciotul cu o grabă brutală.

Jamie dispăruse; își adusese oamenii înapoi, mă strânsese tare în brațe și mă sărutase feroce, apoi plecase cu frații Lindsay pentru a duce prizonierii la guvernator – și pentru a se interesa dacă existau vești despre Roger.

Ușurarea provocată de întoarcerea lui Jamie mi-a făcut inima să tresalte de bucurie, dar teama pentru Roger era o contragreutate care-mi atârna sub stern. Am reușit să o ignor cât am lucrat. Pentru scurtă vreme, fusese bine că nu aveam vești și m-am bucurat că realitatea imediată a triajului și a tratamentului îmi oferea un refugiu față de imaginație.

Nimic altceva nu părea urgent. Oamenii continuau să se întoarcă, iar Bree ridica privirea către fiecare cu speranță în ochi. Dacă vreunul dintre ei avea nevoie de mine, ea mă chema. În regulă, am hotărât eu. Aveam timp, așa că voi încerca. Erau puține de pierdut, dar suferințele îndurate de domnul Wingate aveau să fie mari și trebuia să-l întreb dacă era dispus la așa ceva.

Era palid precum ceara și transpira, dar stătea drept. A dat din cap drept încuviințare, și i-am întins din nou sticla cu whisky; a dus-o la gură cu mâna teafără ca și cum ar fi conținut elixirul vieții. Am chemat un bărbat să îi țină brațul nemișcat cât lucram și, cu rapiditate, am incizat pielea puțin deasupra îndoiturii cotului într-un „T” răsturnat, expunând capătul inferior al bicepsului și creând astfel mai mult loc pentru acces. Am început să sondez cu cea mai lungă pensă pe care o aveam, scoțând șuvița dură și argintie a tendonului retezat, trăgându-l în jos cât de mult

s-a putut, până când am găsit un punct rezistent, în care îl puteam străpunge cu o sutură, și m-am apucat să lucrez pentru a uni capetele retezate.

Am pierdut contactul cu tot ce exista în jurul meu, toată atenția îmi era concentrată asupra a ceea ce aveam sub ochi. Eram vag conștientă de acel *pic! pic! pic!* făcut de stropii care cădea pe pământ, la picioarele mele, dar nu-mi dădeam seama dacă era vorba de sudoarea care curgea de pe brațele și fața mea, de sângele pacientului sau și de una, și de alta. Mi-ar fi fost de mare folos mâinile unei asistente instruite, dar, cum nu aveam așa ceva la dispoziție, trebuia să mă descurc singură. Aveam însă un ac chirurgical și suturi subțiri din ață de mătase fiartă; cusăturile apăreau mici și curate, un zigzag simplu, de culoare neagră, care marca o fixare rezistentă a țesutului alunecos și lucios. În mod normal, ar fi trebuit să folosesc suturi din catgut pentru operații de acest fel, deoarece acelea s-ar fi dizolvat și ar fi fost absorbite de organism. Însă tendoanele se vindeau atât de lent – sau chiar deloc – încât nu puteam risca asta. Cusăturile cu fir de mătase vor rămâne permanent acolo, și m-am rugat Cerului ca ele să nu creeze probleme.

Când partea dificilă s-a încheiat, timpul a început să curgă din nou. Am putut să îi vorbesc lui David, care rezistase cu eroism la operație; a dat din cap și a făcut un efort neconvingător de a zâmbi când i-am spus că am terminat, deși avea dinții încleștați și obrajii uzi de lacrimi. A răcnit când i-am spălat rănila cu alcool diluat – așa făceau toți răniții; nu se puteau abține, bietii de ei – însă apoi s-a înmuiat, tremurând, în vreme ce eu am cusut inciziile chirurgicale și i-am bandajat rănila.

Însă asta nu cerea mare pricepere; acum atenția îmi era împărțită și, treptat, mi-am dat seama că, în spatele meu, câțiva bărbați discutau despre bătălia abia încheiată și îl laudau pe guvernatorul Tryon.

– Deci ai văzut și tu? a întrebat unul dintre ei înfocat. Chiar a făcut ce se

spune?

– Să fiu căsăpit și prăjit pentru masa de dimineață dacă nu-i așa, a răspuns sentențios camaradul lui. L-am văzut cu ochii mei, zău. A venit călare până la o sută de metri de porcii ăia și le-a ordonat direct să se predea. Ei n-au răspuns preț de vreun minut, ci doar se uitau unul la altul ca să vadă cine va vorbi primul, iar după aia cineva a strigat că nu. La naiba, nu se vor preda nicicum. Și-atunci guvernatorul s-a încruntat, gata să bage spaima și într-un nor de furtună, s-a săltat în scări, a ridicat sabia, a coborât-o și a strigat: „Trageți în ei!”

– Și ei au tras imediat?

– Nu, n-am făcut-o, a intervenit altă voce, mai educată și destul de reținută ca ton. Ne găsești vreo vină? Cei patruzeci de șilingi pentru că ne-am alăturat miliției sunt un lucru, dar să tragi cu sânge-rece în oameni pe care îi cunoști e altul. M-am uitat dincolo și pe cine credeți că am văzut? Pe vărul soției mele, care îmi zâmbea! Uite, n-aș spune că ticălosul acela ne-ar fi prea drag mie sau familiei mele, dar cum ar fi fost să mă întorc acasă și să-i spun lui Sally a mea că tocmai l-am găurit pe vărul ei Millard?

– Mai bine decât să-ți fi făcut vărul Millard serviciul ăsta, a replicat primul, cu un zâmbet pe care l-am simțit, iar al treilea om a râs.

– Adevărat, a spus el. Dar noi n-am așteptat să vedem dacă se va ajunge la asta. Guvernatorul s-a făcut roșu la față ca un curcan când oamenii de acolo au șovăit. S-a ridicat din nou în scări, cu sabia înălțată deasupra capului, s-a uitat urât în jur la noi toți și a răcnit: „Trageți, fir-ați să fiți! Trageți în ei sau în mine!”

Naratorul a dovedit mult entuziasm în retrăirea aceluia episod, iar publicul a scos un murmur de admirație.

– Țsta da soldat adevărat! a comentat unul dintre ei, exprimare care a fost primită cu un murmur de aprobare.

– Așa că am tras, a continuat naratorul, cu o ușoară reținere. După ce-am început, n-a ținut mult. Vărul Millard e iute de picior, din câte-am văzut, pentru că a rupt-o imediat la fugă. Ticălosul a scăpat nevătămat.

S-au auzit alte râsete, iar eu, zâmbind, l-am bătut ușor pe umăr pe David. Și el asculta, discuția oamenilor fiind o bine-venită distragere a atenției.

– Nuu, dom'le, a spus altul pe un ton aprobator. Cred că Tryon vrea să fie sigur de victorie de data asta. Am auzit că o să-i spânzure pe capii Reglementării pe câmp.

– Ce-o să facă?

Cu bandajul încă în mână, m-am răsucit spre ei.

– Da, doamnă, a răspuns un bărbat, trăgându-se stângaci de borul pălăriei. Așa mi-a zis un om din brigada lui Lillington; a și plecat să vadă distracția.

– Distracție, a murmurat altul, făcându-și cruce.

– Păcat ar fi să-l spânzure pe quaker, și-a dat cu părerea un bărbat cu fața umbrită. Bătrânul Husband e o adevărată teroare cu pamfletele lui, dar ticălos nu-i. Și nici James Hunter sau Ninian Hamilton.

– Poate-l vor spânzura pe vărul Millard, a sugerat altul, zâmbind și împungându-și vecinul cu cotul. Atunci o să scapi de el, și nevasta ta o să dea vina pe guvernator.

Replica a fost urmată de un cor de râsete, dar tonul lor a rămas reținut. M-am întors la treaba mea, concentrându-mă din răspuțeri pentru a-mi șterge din minte imaginea a ceea ce se petrecea în acele momente pe

câmpul de luptă.

Războiul era suficient de neplăcut, chiar când se dovedea necesar. Răzbumarea cu sânge-rece a învingătorului se situa pe un plan secund. Și totuși, din punctul de vedere al lui Tryon, și acest lucru putea fi necesar. Fusesse o bătălie atât scurtă, cât și relativ neînsemnată în privința pierderilor. Aveam în grijă doar vreo douăzeci de oameni și văzusem un singur mort. Probabil că mai existau și alți, desigur, însă din comentariile oamenilor din apropierea mea, rezulta că totul fusese o vânătoare dezordonată, dar nu un măcel, deoarece membrii miliției nu se arătasera prea entuziasmați de ideea de a-și căsăpi semenii, veri ori nu.

Asta însemna că cei mai mulți dintre oamenii Reglementării supraviețuiseră și erau nevătămați. Am presupus că guvernatorul simțea probabil că se impunea un gest drastic, pentru a pecetlui victoria, a-i intimida pe supraviețuitori și a înăbuși o dată pentru totdeauna flăcăriua acestei mișcări primejdioase care mocnise prea multă vreme.

S-a produs agitație și am auzit tropot de copite. Am ridicat ochii – lângă mine, Bree a tresărit și s-a încordat – și l-am văzut pe Jamie întorcându-se, călărind împreună cu Murdo Lindsay. Au coborât amândoi, și Jamie l-a trimis pe Murdo să se ocupe de Gideon, apoi a venit imediat la mine.

Judecând după expresia lui de îngrijorare, mi-am dat seama că nu primise nicio veste despre Roger; s-a uitat la mine și a văzut pe fața mea răspunsul la aceeași întrebare. Și-a coborât umerii descurajat, apoi s-a îndreptat de spate.

– Mă duc să cercetez câmpul de luptă, mi-a spus el încet. Am trimis deja vorbă prin toate companiile. Dacă va fi adus undeva, cineva ne va da de știre.

– Vin cu tine.

Brianna își scotea deja șortul murdar și îl făcea ghemotoc.

Jamie i-a aruncat o privire, apoi a încuviințat din cap.

– Da, fata mea, sigur. Doar o clipă, să-l chem pe micuțul Josh s-o ajute pe mama ta.

– Eu o să... o să pregătesc caii.

Mișcările îi erau repezi și bruște, lipsite de obișnuita ei grație athletică, și a scăpat din mână sticla cu apă, băjbâind de câteva ori până să reușească să o ridice. I-am luat-o înainte de a o scăpa din nou și am strâns-o tare de mână.

Un colț al gurii îi tremura când s-a uitat la mine; mi s-a părut că încerca de fapt să-mi zâmbească.

– O să fie bine, a spus ea. O să-l găsim.

– Sigur, am zis și i-am eliberat mâna. Știu că așa va fi.

Am urmărind-o traversând grăbită luminișul, ținându-și fustele ridicate, și am simțit contragreutatea spaimei desprinzându-se și prăbușindu-se ca un bolovan în pântecul meu.

EXECUTAREA ORDINELOR

Roger s-a trezit lent, simțind o durere care pulsa în el și având un presentiment înspăimântător. Nu avea habar unde se afla ori cum ajunsese acolo. Dar a auzit voci, multe voci, unele vorbind dincolo de nivelul înțelegerii, unele cântând ca harpiile, pe tonuri discordante și sfredelitoare. O clipă, a simțit că vocile erau în capul lui. Le-a putut vedea, mici lucruri cafenii, cu aripi pietoase și dinți ascuțiți, izbindu-se una de alta în paroxisticele întreruperi ale bombelor de lumină ce-i explodau înapoia pleoapelor.

A simțit dunga de-a lungul căreia capul lui sigur plesnise din cauza presiunii, o dâră arzătoare în creștet. Și-a dorit să apară cineva care să i-o desfacă, pentru a elibera toate acele voci zburătoare și gălăgia pe care o stârneau, să îi lase țeasta goală ca un vas din os lucios.

Nu avea impresia că deschisese cu adevărat ochii și a privit amortit vreme de câteva clipe, socotind că scena pe care o vedea făcea parte din confuzia din capul lui. Oamenii fojgăiau în fața lui într-un ocean de

culori, nuanțe de albastru, roșu și galben, care se învâртеbeau, amestecându-se cu nuanțe de verde și de cafeniu.

Un defect de vedere îl văduvea de perspectivă și îl făcea să vadă totul în fragmente – un ciorchine îndepărtat de capete care pluteau ca un ciucure de baloane păroase, un braț în mișcare la capătul căruia se ridica un stindard sângeri, părând a fi separat de corp. Câteva perechi de picioare care trebuiau să fie aproape... oare stătea pe pământ? Da. O muscă i-a trecut bâzâind pe lângă o ureche și i s-a așezat pe buza de sus, iar el s-a mișcat din reflex pentru a o alunga, dar și-a dat seama că era chiar treaz – și încă legat.

Mâinile îi amortiseră dincolo de orice senzație de durere, însă suferința vibra acum prin mușchii încordați ai brațelor și ai umerilor. Și-a scuturat capul pentru a-și limpezi mintea, iar asta a fost o greșală îngrozitoare. O durere orbitoare i-a săgetat capul, făcându-l să lăcrimeze.

A clipit apăsat și a inspirat adânc, dorindu-și să prindă un crâmpei din realitate, ca să redevină el însuși. *Concentrează-te, s-a gândit el. Rezistă.* Vocile cântătoare se stinseseră, lăsându-i doar un țiuț slab în urechi. Însă celelalte voci tot se auzeau, iar acum și-a dat seama că sunetele erau reale, pentru că a reușit să prindă câte un cuvânt ici și acolo și să-l fixeze, chiar dacă acesta părea să stârneasă ecouri, pentru a-i examina înțelesul.

– Exemplu.

– Guvernator.

– Frânghie.

– Urină.

– Tocană.

– Picior.

– Spânzurat.

– Hillsborough.

– Apă.

– Apă.

Acest cuvânt avea înțeles. Știa de apă. *Voia* apă; o *voia* cu ardoare. Avea gâtlejul uscat și își simțea gura parcă astupată cu... dar era astupată cu ceva; s-a înecat în momentul în care și-a mișcat limba într-o încercare mecanică de a înghiți.

– Guvernator.

Cuvântul repetat, rostit chiar deasupra lui, l-a făcut să ridice privirea. Și-a îndreptat vederea neclară asupra unei fețe. Slabă, negricioasă, încruntată, exprimând o hotătate feroce.

– Ești sigur? a spus omul, iar Roger s-a întrebat ca prin vis: *Sigur de ce?*

El nu era sigur de nimic, în afară de faptul că se simțea cumplit.

– Da, domnule, a răspuns altcineva, și Roger a văzut altă față apărând, parcă plutind, alături de prima. L-am văzut în tabăra lui Hermon Husband, discutând cu el. Întrebați-i și pe prizonieri, domnule – tot asta vă vor spune.

Primul om a dat din cap. S-a întors într-o parte și s-a uitat în sus, adresându-se cuiva mai înalt. Roger a ridicat privirea, căutând, și a tresărit cu exclamație înfundată când a văzut niște ochi verzi privindu-l nepăsător.

– E James MacQuiston, a spus bărbatul cu ochi verzi, dând din cap în semn de confirmare. Din Hudgin's Ferry.

– L-ai văzut în timpul bătăliei?

Primul bărbat a ajuns cu totul în câmpul vizual al lui Roger, un om cu înfățișare militărească, spre patruzeci de ani, îmbrăcat în uniformă. Apoi altceva i-a apărut apoi în minte – James MacQuiston. Auzise de el... ce...?

– A ucis un om din compania mea, a zis furios bărbatul cu ochi verzi. L-a omorât cu sânge-rece în timp ce el zăcea rănit la pământ.

Guvernatorul – acela trebuia să fie guvernatorul... Tryon! Acela era numele lui. Guvernatorul tocmai dădea aprobator din cap, încruntându-se.

– Atunci, luați-l și pe el, a spus guvernatorul și s-a întors. Trei sunt de ajuns.

Roger s-a simțit prins de brațe și ridicat în picioare, sprijinit un moment, apoi tras. S-a împleticit, pe jumătate dezechilibrat, și s-a trezit aproape pășind, cu greutatea susținută de doi bărbați în uniforme. A încercat să se smulgă din strânsoarea lor, dorind să se întoarcă și să-l găsească pe bărbatul cu ochi verzi – la naiba, care era numele lui? –, însă ei l-au întors, silindu-l să se îndrepte chinuitor spre o mică ridicătură, pe culmea căreia se înălța un stejar alb uriaș.

Ridicătura era înconjurată de un ocean de oameni, dar aceștia s-au retras, făcându-le loc lui Roger și escortei lui. Presentimentul a revenit, o senzație ca aceea provocată de forfota unor furnici sub pojghița creierului.

MacQuiston, s-a gândit el, numele devenindu-i brusc clar în minte. *James*

MacQuiston. MacQuiston era un conducător neînsemnat al Reglementării, un instigator din Hudgin's Ferry, ale cărui cuvântări și denunțuri amenințătoare fuseseră publicate în ziarul *Gazette*; doar le citise.

De ce dracu' făcuse omul cu ochi verzi – Buccleigh? Buccleigh era. Senzația de ușurare simțită la amintirea numelui a fost urmată instantaneu de șoc în momentul în care și-a dat seama că Buccleigh fusese acela care spusese că el era MacQuiston. De ce...?

Nu a mai apucat să-și formuleze întrebarea, pentru că rândurile oamenilor s-au despărțit în fața lui și a văzut caii sub copac, lațurile ștreangurilor atârând, legate de crengi, deasupra șeilor goale.

Soldații au ținut caii de căpăstru în timp ce bărbații au fost urcați în șa. Câteva frunze i-au mângâiat un obraz; în păr i s-au prins rămurele; a aplecat capul, întorcându-l instinctiv pentru a-și feri ochii.

Undeva dincolo de luminiș, a zărit silueta unei femei, pe jumătate ascunsă de mulțime; neclară, dar având conturul inimitabil al unui copil în brațele ei, o Fecioară mică și brunetă. Imaginea l-a făcut să se îndrepte de spate, simțind o tresărire în piept și în pântec, când imaginea lui Bree cu Jemmy în brațe a apărut arzătoare în mintea lui.

Cu spatele arcuit, s-a aruncat într-o parte, a simțit că alunecă din șa, dar nu se putea sluji de mâini ca să se salveze. A fost prins de niște oameni, care l-au împins înapoi, iar unul l-a plesnit puternic peste față. A scuturat din cap și a lăcrimat de durere, iar prin pânda de lacrimi a văzut-o pe Fecioara brunetă punând copilul în brațele cuiva, ridicându-și fustele și alergând spre el ca și cum ar fi fost urmărită de diavoli.

Ceva i-a căzut pe piept, greu și alunecos ca un șarpe. Fibrele aspre de cânepă i-au atins gâtul, s-au strâns în jurul lui, iar el a urlat pe sub căluș.

S-a zbatut fără să se gândească la ce va urma sau ce va fi, mânat de disperarea instinctului de supraviețuire. Fără să ia în seamă încheieturile însângerate și durerile cumplite din mușchi, cu coapsele strânse atât de tare pe coastele calului, încât acesta a tresărit sub el în semn de protest, a tras de legături cu o forță mai presus de ceea ce își închipuise că ar fi în stare vreodată.

Dincolo de luminiș, copilul începuse să plângă după mama lui. Mulțimea amuțise, astfel că țipetele copilului răsunau și mai puternic. Soldatul cu fața întunecată stătea pe calul său, cu brațul ridicat, ținând sabia în aer. A părut să spună ceva, dar Roger nu a auzit nimic din cauza mugetului sângelui în urechi.

Oasele mâinilor i-au plesnit și o dâră de căldură lichidă i s-a scurs grăbită în josul unui braț când un mușchi s-a rupt. Sabia a căzut, azvârlind o explozie de lumină din lamă. Fesele lui au alunecat înapoi, peste crupa calului, iar picioarele i-au rămas atârdate, neputincioase, și greutatea lui s-a prăbușit liberă într-o cădere care i-a golit stomacul.

O smucitură cumplită...

Apoi s-a rotit, sufocându-se, zbatându-se să găsească aer, iar degetele i s-au crispat, unghiile sfâșiind frânghia îngropată adânc în carne. Își eliberase brațele, dar era prea târziu, pentru că nu și le mai simțea, nu le putea mișca. Degetele i-au alunecat în jos pe fibrele răsucite, inutile, amortite și nesimțitoare ca lemnul.

A rămas atârnat, zbatându-se, și a auzit vuietul îndepărtat al mulțimii. A dat din picioare lovind în aer, zgâriindu-și gâtul cu mâinile. Cu pieptul încordat și spatele arcuit, a văzut negru înaintea ochilor și mici fulgere licărind în colțurile ochilor. A întins brațele spre Dumnezeu, dar nu a auzit nicio rugămintă de îndurare în străfundurile ființei lui, ci doar un țipăt de *nu!* care i-a rezonat în oase.

Apoi impulsul îndărătnic l-a părăsit și și-a simțit corpul întinzându-se și eliberându-se, căutând și dorind să atingă pământul. O adiere răcoroasă l-a îmbrățișat și a simțit căldura liniștitoare a corpului care se golea. Înapoia ochilor i-a apărut fulgerător o lumină orbitoare și nu a mai auzit nimic decât explozia inimii și țipetele îndepărtate ale unui copil rămas orfan.

O URGENȚĂ ÎNFIORĂTOARE

Jamie și Bree erau pe punctul de a pleca. Cum erau murdari de fum și de sânge și obosiți, câțiva oameni s-au oferit să se alătore echipei de căutare, ceea ce a făcut-o pe Bree să-și muște buzele și să mulțumească din cap. Știam că le era recunoscătoare celor care se ofereau să o ajute, însă am văzut-o înroșindu-se la față, pierzându-și răbdarea cât timp oamenii și-au curățat armele, și-au umplut bidonașele cu apă și au găsit încălțările lepădate.

„Micuțul Josh” se arătase ușor îngrijorat de noua lui sarcină de asistent de medic, însă, la urma urmelor, era grăjdar, astfel că se obișnuise să îngrijească rănilor cailor. Singura deosebire, i-am spus eu – ceea ce l-a făcut să zâmbească –, era că pacienții umani îi puteau spune ce îi doare.

Mă oprisem să mă spăl pe mâini înainte de a pune niște copci la o plagă scalpată, când mi-am dat seama că la marginea pajistii din spatele meu se produsese agitație. Auzind și el același lucru, Jamie a întors capul, apoi a traversat luminișul grăbit, ridicând din sprâncene.

– Ce s-a întâmplat?

M-am întors să văd despre ce era vorba și am zărit o femeie tânără, într-o stare îngrozitoare, îndreptându-se într-un suflet spre noi. Era firavă și șchiopăta rău – își pierduse un pantof pe undeva –, dar continua să alerge, sprijinită dintr-o parte de Murdo Lindsay, care părea să discute în contradictoriu cu ea.

– Fraser! am auzit-o spunând printre gâfâieli. Fraser!

S-a desprins de Munro și și-a croit drum printre oamenii care așteptau, uitându-se cercetător la chipurile prin dreptul cărora trecea, căutând ceva. Părul ei castaniu era încâlcit și plin de frunze, iar fața îi era zgâriată și plină de sânge.

– James... Fraser... trebuie să... ești...?

Abia răsufla, pieptul îi tresălta nebunește, iar fața îi era atât de roșie, încât am crezut că va face apoplexie pe loc.

Jamie a pășit înainte și a luat-o de braț.

– Eu sunt Jamie Fraser, fato, a spus el. Cu mine vrei să vorbești?

Gâfâind, ea a dat din cap, dar nu mai avea suflu să vorbească. I-am turnat grăbită o cană cu apă și i-am întins-o, însă ea a scuturat violent din cap, fluturându-și brațele și făcând semne nebunești către râu.

– Ro... ger, a reușit ea să articuleze, trăgând aer în piept ca un pește scos pe uscat. Roger. MacKen... zie.

Până să apuce să rostească ultima silabă, Brianna a ajuns lângă ea.

– Unde e? E rănit?

A prins-o pe femeie de braț, atât ca s-o silească să-i răspundă, cât și pentru a o sprijini.

Tânăra a dat din cap în sus și în jos și a reușit să spună șuierat:

– Spânzură... ei... ei îl spânzură! Guverna... torul!

Brianna i-a dat drumul și a alergat spre cai. Jamie era deja acolo, dezlegând frâiele cu aceeași încordare pe care o dovedise când începuse lupta. Fără nicio vorbă, s-a aplecat, a făcut mâinile căuș, iar Brianna a pus piciorul pe ele și s-a aruncat în șa, îndemnând calul s-o ia din loc înainte ca Jamie să ajungă la al lui. Gideon a prins-o din urmă în câteva clipe și ambii cai au dispărut între sălcii, ca și cum ar fi fost înghițiți de ele.

Am spus ceva în surdină, fără să-mi dau seama dacă rostisem un blestem ori o rugăciune. Am lăsat acul și suturile în mâinile lui Josh, care a rămas ca trăsnet, am ridicat sacul în care aveam trusa de urgență și am alergat spre calul meu, lăsând femeia cu păr castaniu prăbușită în iarbă, vărsând după atâta efort.

I-am ajuns din urmă după câteva momente. Nu știam precis unde organizase Tryon tribunalul improvizat, astfel că am pierdut clipe prețioase, deoarece Jamie s-a văzut silit să se oprească mereu și să se aplece din șa pentru a cere lămuriri, acestea fiind de multe ori neclare și contradictorii. Bree era închisă în sine, tremurând ca o săgeată prinsă în arc, pregătită să zboare, dar neștiind încotro.

Am încercat să mă pregătesc sufletește pentru orice, inclusiv pentru ce era mai rău. Nu aveam habar ce măsuri stabilise Tryon ori cât timp va trece între condamnare și execuție. Nu prea mult, am socotit eu. Îl cunoșteam pe Tryon de suficientă vreme ca să îmi dau seama că acționa rațional, dar și rapid – și el știa că, dacă trebuia să recurgă la asemenea

pedepse, era preferabil ca ele să fie executate fără întârziere.

Cât privește motivele... imaginația nu mă ajuta nicidecum. Nu puteam decât să sper că femeia se înșelase, că îl confundase pe Roger cu altcineva. Și totuși, nu credeam asta, nici eu și nici Brianna, care și-a îndemnat calul printr-o porțiune mlăștinoasă cu o ardoare care mi-a sugerat că ar fi preferat să sară de pe cal ca să-l tragă cu forța din noroi.

Lumina după-amiezii se stingea și ne-au înconjurat nori de țânțari, dar Jamie nu a făcut nicio mișcare pentru a-i alunga. Avea umerii parcă dăltuiți din piatră, încordați pentru a suporta povara veștii. La fel ca și temerile mele, asta îmi spunea că Roger murise.

Gândul bătea în mine ca un ciocan mic și ascuțit, genul de ciocan destinat să spargă roci. Deocamdată, simțeam doar șocurile mărunte și repetitive ale unei pierderi imaginare și, de fiecare dată, mă uitam la fața albă a Briannei, mă gândeam la micul Jemmy rămas orfan, auzeam ecoul vocii groase și plăcute a lui Roger, râzând în depărtare, cântând prin inima mea. Nu am încercat să alung acest gând despre bătăile de ciocan; nu avea niciun rost. Și nu voi ceda cu adevărat, știam asta, decât după ce îi voi vedea cadavrul.

Chiar și atunci, ruptura avea să fie lăuntrică. Brianna va avea nevoie de mine. Jamie va rămâne ca o stâncă alături de ea, va face tot ce trebuie făcut, însă mai târziu și el va avea nevoie de mine. Nimeni nu îl putea absolvi de sentimentul de vinovăție pe care știam că îl avea, dar măcar îi puteam fi confesor și intermediar între el și Brianna. Starea mea de doliu putea aștepta – chiar multă vreme, am sperat.

Terenul s-a deschis, devenind plat, către marginea unei pajiști întinse, și Jamie l-a lovit în coaste pe Gideon ca să pornească la galop, iar ceilalți cai s-au luat după el. Umbrele noastre zburau ca niște lilioci peste iarbă, iar tropotul cailor noștri se pierdea în vacarmul unei mulțimi de oameni care

umplea câmpul.

Pe o ridicătură de la capătul îndepărtat al pajiștii, se înălța un stejar alb uriaș, ale cărui frunze primăvăratice străluceau în soarele care cobora spre asfințit. Calul meu s-a mișcat brusc, ocolind un grup de bărbați, și atunci le-am văzut, trei siluete ca niște bețe, atârând frânte în umbra adâncă a copacului. Ciocanul a dat o lovitură finală, iar inima mea s-a sfărâmat precum gheața.

Prea târziu.

Fuse o execuție nereușită. În absența unor trupe regulate, Tryon nu avusese pe nimeni la dispoziție care să posede priceperea înfiorătoare – și necesară – a unui călău. Cei trei condamnați fuseseră așezați pe cai, ștreangurile din jurul gâturilor lor fuseseră trecute peste crengile de deasupra capului, apoi, la semnal, caii fuseseră goniți de sub ei, lăsându-i atârnați și legându-se.

Doar unul dintre ei fusese destul de norocos să moară după ce i se frânsese gâtul. Am văzut unghiul ascuțit în care stătea capul, moliciunea membrelor legate. Nu era Roger.

Ceilalți doi fuseseră strangulați, dar încet. Corpurile lor erau răsucite, susținute de legături în posturile finale ale zbaterii lor. Un bărbat – un cadavru – tocmai era coborât în timp ce mă apropiam călare, și a fost cărat pe brațele fratelui lui, care a trecut pe lângă mine. Nu am putut să le disting fețele, fiecare schimonosită, fiecare întunecată de agonia proprie. Folosiseră frânghia pe care o avuseseră la îndemână; era nouă, neîntinsă. Degetele picioarelor lui Roger atingeau pământul; el fusese cel mai înalt dintre cei trei. Își eliberase mâinile; reușise să își strecoare degetele unei mâini pe sub frânghie. Degetele îi erau aproape învinețite,

semn că circulația sângelui se întrerupsese. Nu am fost în stare să mă uit imediat la fața lui. Însă m-am uitat la Brianna. Era palidă și împietrită, cu fiecare os și tendon rigid.

Fața lui Jamie arăta la fel, însă dacă ochii Briannei erau lipsiți de expresie din cauza șocului, ai lui Jamie ardeau, ca niște găuri înnegrite de foc în oasele craniului. A rămas un moment nemișcat în fața lui Roger, apoi și-a făcut cruce și a rostit ceva foarte încet în gaelică. Și-a scos pumnalul de la brâu.

– Îl țin eu. Fata mea, tu taie frânghia.

Jamie i-a întins pumnalul Briannei fără să se uite la ea, apoi a făcut un pas înainte și a prins corpul lui Roger de talie, ridicându-l puțin pentru a slăbi frânghia.

Roger a scos un geamăt. Cu brațele strâns în jurul taliei lui Roger, Jamie a înghețat, iar ochii lui s-au îndreptat spre mine, uriași din cauza șocului. Fusesse un sunet foarte slab, doar reacția lui Jamie m-a convins de ceea ce auzisem și eu – dar îl auzisem, la fel ca și Brianna. Ea s-a repezit spre frânghie și a tăiat-o cu mișcări frenetice, iar eu – rămasă pentru moment într-o încremenire năucă – am început să gândesc cât de repede puteam.

Poate că nu; poate că era doar sunetul scos de aerul rămas în corp, care scăpase afară odată cu mișcarea – dar nu era vorba de așa ceva; am văzut fața lui Jamie, care îl susținea, și mi-am dat seama că lucrurile stăteau altfel.

M-am repezit înainte, întinzând brațele în sus în momentul în care corpul lui Roger cădea, ca să îl prind și să îi ocrotesc capul între palme, ca să îl stabilizez în timp ce Jamie l-a coborât pe sol. Sigur, dacă rămăsese în viața, și asta speram, dar mă pregătisem pentru a atinge carnea moartă, moale și flască, iar șocul produs de senzația de viață pe care am simțit-o

sub degete a fost uriaș.

– O scândură, am spus pe nerăsuflăte, ca și cum m-ar fi lovit cineva cu pumnul în stomac. O placă, o ușă, ceva pe care să-l așezăm. Nu trebuie să-i mișcăm capul; ar putea avea gâtul rupt.

Jamie și-a înghițit nodul din gât cu putere, apoi și-a mișcat greoi capul în semn de acceptare, pornind la început nesigur, apoi din ce în ce mai repede, trecând pe lângă grupurile de rude întristate și privitori avizi, ale căror ochi se îndreptau acum în direcția noastră.

Brianna încă avea cuțitul în mână. În timp ce oamenii au început să vină spre noi, ea s-a apropiat pe lângă mine și i-am zărit fața. Era la fel de palidă, la fel de hotărâtă – însă ochii ei ardeau acum cu o lumină întunecată care ar fi putut pârjoli pe oricine suficient de nesăbuit să se apropie prea mult de ea.

Nu mi-am îngăduit nicio clipă să mă las distrasă de la ceea ce trebuia să fac. Roger nu respira vizibil; nu am constatat nicio mișcare evidentă a pieptului, nici vreo tresărire a buzelor sau a nărilor. Am pipăit în van căutând pulsul la încheietura mâinii eliberate – așadar, era inutil să caut în masa de țesut umflat de la gâtul lui – în cele din urmă, am descoperit puls abdominal, bătând foarte slab sub stern.

Lațul îi intrase adânc în carne; am căutat cu disperare în buzunar cuțitașul pe care îl aveam la mine. Era o frânghie nouă, din cânepă recent împletită. Fibrele erau păroase, mânjite în cafeniu de sânge uscat. Am remarcat acest lucru vag, înregistrându-l în partea îndepărtată a minții, care avea timp pentru asemenea analize, vreme în care mâinile îmi erau deja ocupate. Un călău adevărat are frânghiile proprii, deja întinse și date cu ulei, bine încercate pentru a fi ușor de folosit. Cânepa brută mi-a înțepat degetele, mi-a pătruns dureros sub unghii când am tras de ea ca s-o desfac și s-o tai.

Ultima șuviță de frânghie a pocnit și am dat-o deoparte, fără să mă sinchisesc de rupturile produse țesuturilor – asta nu prea avea importanță. Nu am riscat să înclin capul pe spate; dacă vertebra cervicală era fracturată, îl puteam schilodi sau ucide. Iar dacă nu putea respira, nici asta nu conta.

I-am prins falca și am încercat să îmi strecur degetele în gura lui, pentru a îndepărta mucusul și alte obstrucții. Nicio șansă, limba îi era umflată, nu atârna în afară, dar bloca intrarea. Însă aerului îi trebuie puțin spațiu pentru a pătrunde. I-am prins nasul și am suflat prin el de două sau trei ori, cât de tare am putut, apoi mi-am fixat gura peste a lui și am suflat.

Dacă i-aș fi văzut fața când stătea atârnat, mi-aș fi dat seama imediat că nu murise; trăsăturile i se înmuiaseră fiindcă își pierduse cunoștința, iar buzele și pleoapele erau vinete, însă fața nu se înnegrise din cauza sângelui acumulat, iar ochii erau închiși, nu ieșiți din orbite. Se scăpase pe el, însă măduva spinării nu se rupsesese și nu fusese strangulat – deocamdată.

Totuși, era pe cale să se întâmple asta sub ochii mei. Pieptul nu i se mișca. Am inspirat încă o dată adânc și, cu mâna liberă pe pieptul lui, am suflat. Nimic. Am suflat iarăși. Nicio mișcare. Am suflat. Ceva. Dar nu destul. Am suflat. O parte din aer a ieșit pe la colțurile gurii lui. Am suflat. Parcă aș fi încercat să umflu o rocă, nu un balon. Am suflat iar.

Am auzit voci confuze deasupra capului, Brianna striga, apoi Jamie era lângă mine.

– Uite scândura, a spus el calm. Ce trebuie să facem?

Am inspirat adânc, apoi m-am șters la gură.

– Tu îl iei de șolduri, iar Brianna, de umeri. Îl mișcați când vă spun eu, nu înainte.

L-am mutat cu repeziciune, ținându-i capul ca și cum ar fi fost Sfântul Potir. În jurul nostru se strânseseră deja o mulțime de oameni, dar nu aveam vreme să privesc sau să ascult; aveam ochi și urechi doar pentru ceea ce trebuia să fac.

Mi-am sfâșiat juponul, l-am făcut sul și l-am folosit pentru a-i sprijini gâtul; nu simțisem niciun scrâșnet sau pocnet când îl ridicaserăm, dar aveam nevoie de tot norocul din lume pentru ceea ce urma. Prin încăpățănare ori prin simplu miracol, Roger nu murise. Însă rămăsese atârnat de gât vreme de aproape o oră, iar inflamarea țesuturilor din gâtlee avea să ducă la bun sfârșit ceea ce frânghia nu reușise.

Nu știam dacă am la dispoziție câteva minute sau o oră, însă procedura era inevitabilă și nu exista decât o soluție la îndemână. Prin acea masă de țesut strivit și mutilat pătrundeau doar câteva molecule de aer; o inflamare suplimentară ar obstrucționa căile aeriene în mod definitiv. Dacă aerul nu ajungea în plămâni pe gură sau pe nas, trebuia găsită altă cale.

M-am întors căutându-l pe Jamie din ochi, dar Brianna a fost cea care a îngenuncheat lângă mine. Hărmălaia din spatele meu m-a lămurit că el se ocupa de spectatori.

O cricotomie? Rapidă, fără să necesite mare îndemânare, dar dificil de menținut deschisă – și se putea să nu fie suficientă pentru a elibera obstrucția. Țineam o mână pe sternul lui Roger, simțind bătăile slabe, dar sigure sub degete. Destul de puternice... probabil.

– Gata, i-am spus Briannei, sperând că m-am exprimat calm. Am nevoie de ajutor.

– Da, a zis ea – și, slavă Domnului, ea era cu adevărat calmă. Ce să fac?

– În esență, nimic prea greu. Pur și simplu, îi ții capul lui Roger tras mult

înapoi, nemișcat, cât timp eu îi deschid beregata.

Desigur, întinderea excesivă a gâtului putea prea bine să secționeze măduva spinării dacă exista vreo fractură sau să o comprime în mod ireversibil. Însă nu trebuia ca Brianna să-și facă griji din cauza asta – și nici să știe de pericol.

A îngenuncheat aproape de capul lui și l-a ținut așa cum i-am spus, iar mediastinul traheii a apărut la vedere când pielea și fascia de deasupra lui s-au întins. Acolo era, aliniat clar – așa speram – între vasele mare aflate de o parte și de alta. Dacă nu, puteam să secționez carotida comună sau jugulara internă, iar Roger ar sângera de moarte în mâinile mele.

Singura virtute a operațiilor de urgență este că îi oferă cuiva dreptul de a încerca lucruri pe care nu le-ar putea face niciodată cu sânge-rece.

Am scotocit după sticluța cu alcool pe care o purtam în buzunar. Am fost cât pe ce să o scap din mână, dar, cât am turnat conținutul ei peste degete și am curățat bisturiul și gâtul lui Roger, m-a cuprins deja transa chirurgului, astfel că mâinile îmi erau din nou sigure.

Cu mâinile pe gâtul lui și ținând ochii închiși, am zăbovit o clipă, simțind vibrația slabă a arterei și masa ceva mai moale a tiroidei. Am apăsat în sus; da, se mișca. Am masat istmul tiroidian, împingându-l spre cap și, cu cealaltă mână, am apăsat lama bisturiului în jos, în cel de-al patrulea cartilaj al traheii.

Cartilajul de acolo avea formă de U, iar esofagul din spatele lui era moale și vulnerabil; nu trebuia să tai prea adânc. Am simțit separarea fibroasă a pielii și a fasciei, rezistența opusă de ele, apoi pocnetul slab când lama a pătruns înăuntru. S-a auzit brusc un gălgâit puternic și un sunet șuierător și umed; sunetul produs de aerul care era aspirat prin sânge. Pieptul lui Roger s-a mișcat. Am simțit asta și abia atunci mi-am dat seama că

țineam ochii încă închiși.

TOTUL E BINE

Întunericul îl legăna, liniștitor prin desăvârșirea lui caldă. A simțit o mișcare slabă în afara lui, o prezență dureroasă și deranjantă, și s-a refugiat înapoi în adăpostul întunericului. Însă acesta se topea, dizolvându-se în jur, expunând încet părți din el la lumină și asprime.

A deschis ochii. N-ar fi putut spune la ce se uita și s-a zbatut să înțeleagă. Capul îi vibra, și la fel făceau și alte zeci de mici pulsații, fiecare dintre ele fiind o explozie sclipitoare și blândă de durere. A simțit punctele dureroase ca niște ace care îl țintuiau de o scândură ca pe un fluture. Dacă le putea îndepărta, putea să zboare de acolo...

A închis din nou ochii, căutând alinarea întunericului. I-a apărut o amintire difuză a unui efort teribil, ruperea mușchilor de pe coaste în lupta pentru aer. Undeva în memoria lui exista apă, înfundându-i nasul, umflându-i hainele... se îneca? Ideea a trezit un licăr slab de alarmă în minte. Se spunea că înecul este o moarte ușoară, semănând cu adormirea. Se scufunda, prăbușindu-se într-o ușurare definitivă și înșelătoare, chiar

atunci când căuta întunericul ademenitor?

A tresărit puternic, dând disperat din brațe, străduindu-se să se întoarcă și să ajungă la suprafață. Durerea i-a explodat în piept și i-a pârjolit gâtulejul; a încercat să tușească și nu a putut, a încercat să tragă aer în piept și nu a găsit, a lovit ceva cu putere...

Ceva l-a prins și l-a ținut nemișcat. Deasupra lui a apărut o față, o imagine încețoșată, o flacăra de păr roșcat. Brianna? Numele a plutit prin mintea lui ca un balon strălucitor. Apoi ochii s-au concentrat puțin, descoperind o față mai aspră, mai fioroasă. Jamie. Numele a atârnat în fața lui, plutind, dar părând cumva liniștitor.

Presiune, căldură... o mână l-a strâns de un braț, alta de umăr, apăsându-l cu forță. A clipit, iar imaginea tulbure s-a limpezit treptat. Nu simțea aerul pătrunzându-i în gură sau în nas, gâtul îi era blocat și pieptul încă îl ardea, dar *respira*; a simțit durerea din mușchii subțiri dintre coaste, care se mișcau. Așadar, nu se înecase; durerea era prea mare.

– Ești în viață, a spus Jamie.

Ochii albaștri se uitau fix într-ai lui, atât de aproape, că a simțit o răsuflare caldă pe față.

– Trăiești. Ești întreg. Totul e bine.

A analizat cuvintele cu o senzație de detașare, răsucindu-le ca pe o mână de pietricele, simțindu-le greutatea în palma minții.

Trăiești. Ești întreg. Totul e bine.

L-a cuprins o senzație difuză de consolare. Asta părea a fi tot ce trebuia să știe în acele momente. Orice altceva putea aștepta. Întunericul în așteptare s-a înălțat din nou, cu aspectul primitiv al unei canapele moi, și

el s-a afundat recunoscător în ea, încă auzind cuvintele ca niște coarde de harpă ciupite.

Trăiești. Ești întreg. Totul e bine.

O SCÂNTEIE FIRAVĂ

– Doamnă Claire?

Robin MacGillivray apăruse la intrarea în cort. Părul negru și sârmos îi stătea zburlit semănând cu al unei perii de curățat sticle. Arăta ca un raton speriat, avea pielea din jurul ochilor curățată de sudoare și de funingine, dar restul feței era negru de fumul bătăliei.

Văzându-l, Claire s-a ridicat pe dată.

– Vin acum.

Cu trusa în mână, a și pornit spre ușă înainte ca Brianna să poată spune ceva.

– Mamă!

Nu era decât o șoaptă, dar tonul de panică a făcut-o pe Claire să se întoarcă de parcă ar fi pășit pe platanul unui pick-up. Ochii ei ca ambra s-au oprit o clipă asupra Briannei, s-au îndreptat spre Roger, apoi iarăși

spre fiica ei.

– Urmărește-i respirația, a spus ea. Păstrează tubul curat. Dacă e suficient de conștient ca să înghită, dă-i apă cu miere. Și atinge-l. Nu poate întoarce capul ca să te vadă; trebuie să știe că ești cu el.

– Bine, dar...

Brianna a amuțit, avea gura prea uscată ca să poată vorbi. *Nu pleca!* ar fi vrut să strige. *Nu mă lăsa singură! Nu-l pot ține în viață, nu știu ce să fac!*

– Au nevoie de mine, a rostit Claire cu mare blândețe.

Cu foșnet de fuste, s-a întors spre Robin care aștepta neliniștit și a dispărut în lumina slabă a inserării.

– Și eu nu?

Brianna și-a mișcat buzele, dar nu era sigură dacă o spusese sau nu cu voce tare. Nu avea importanță; Claire plecase, iar ea rămăsese singură.

S-a simțit amețită și și-a dat seama că își ținuse respirația. A expirat, a inspirat, adânc și rar. Teama era un șarpe veninos, zvârcolindu-se pe spinarea ei, furișându-i-se în minte. Gata să își înfigă colții în inima ei. A continuat să respire printre dinții strânși, a prins șarpele de cap și, în gând, l-a aruncat într-un coș și a trântit capacul. Așadar, adio, panică!

Mama ei nu ar fi plecat dacă nu ar fi existat un pericol iminent, și-a spus cu fermitate, și nici dacă problema se putea rezolva altfel decât medical. Asta era situația. Ce altceva putea face? A inspirat atât de adânc încât a făcut să scârțâie legăturile corsetului.

Atinge-l. Vorbește-i. Să știe că ești cu el. Asta îi spusese Claire, vorbind cu fervoare, dar cumva absentă, în timpul activității grele de după traheotomia improvizată.

Brianna și-a îndreptat iar atenția spre Roger, căutând în zadar ceva care putea fi atins în siguranță. Mâinile lui erau umflate ca niște mănuși gonflabile, violacee de julituri, degetele sfărâmate îi erau aproape negre, iar frânghia aspră lăsase urme atât de adânci în carnea încheieturilor, încât Brianna era aproape sigură că putea vedea oasele albe. Păreau ireale, ca un machiaj prost făcut pentru o piesă horror.

Dar, oricât de grotești, arătau mai bine decât fața lui. Zgâriată și umflată, cu un guler alcătuit din lipitori prinse sub falcă, aceasta era deformată într-un mod mai subtil, părând a unui străin care se dădea drept Roger.

Și mâinile îi erau împodobite din belșug cu lipitori. Probabil că avea pe el toate lipitorile existente, s-a gândit ea. Claire îl trimisese pe Joshua la ceilalți medici pentru a cere din proviziile lor, iar apoi îi expediase de urgență și pe cei doi băieți Findlay la râu în căutarea altora.

Urmărește-i respirația. Asta putea să facă. S-a așezat, mișcându-se cât de liniștit putea, dintr-un îndemn nelămurit de a nu-l trezi. A pus mâna ușor peste inima lui, atât de ușurată să-i descopere căldura, încât a oftat adânc. El s-a strâmbat puțin când i-a simțit răsuflarea pe față, s-a încordat, apoi s-a destins din nou.

Roger respira atât de superficial, încât și-a retras mâna, simțind că apăsarea palmei ei i-ar fi împiedicat ridicarea și coborârea ritmică a pieptului. Însă respira; Brianna a auzit șuieratul slab al aerului care trecea prin tubul din gâtlej. Claire rechiziționase pipa englezească de import a domnului Caswell, rupându-i fără milă tubul din ambră. Chiar spălat în grabă cu alcool, tot mai mirosea a tutun, dar părea să își slujească scopul.

Două degete de la mâna dreaptă a lui Roger erau rupte, toate unghiile erau însângerate, rupte sau smulse. Brianna a simțit că se îneacă în fața acelei dovezi a luptei feroce pe care el o dăduse pentru a trăi. Starea lui

era atât de precară, încât a ezitat să îl atingă, de parcă l-ar fi putut împinge dincolo de marginea invizibilă dintre viață și moarte. Și totuși, și-a dat seama ce voise să spună mama ei; aceeași atingere îl putea ține pe loc, împiedicându-l să se împleticească peste o asemenea margine și să se piardă în beznă.

L-a strâns ferm de coapsă, liniștită de senzația de soliditate a mușchiului lung și curbat pe sub pătura care îi acoperea partea de jos a corpului. El a scos un sunet slab, s-a încordat și s-a destins iarăși. Preț de un moment ireal, Brianna s-a întrebat dacă era cazul să-i atingă organul genital.

– Asta l-ar face să știe că sunt aici, a murmurat ea, abținându-se să râdă isteric.

Piciorul lui a vibrat slab la sunetul vocii ei.

– Mă auzi? a întrebat ea încet, aplecându-se în față. Sunt aici, Roger. Eu sunt – Bree. Nu te teme, nu ești singur.

Vocea i-a sunat ciudat, prea puternică, rigidă și stângace.

– *Bi socair, mo chridhe*, a spus ea și s-a liniștit oarecum. *Bi samnach, tha mi seo*.

Într-un fel, îi venea mai ușor în gaelică, formalitatea acestei limbi fiind un zăgaz slab față de intensitatea sentimentelor care o puteau copleși dacă ar fi fost eliberate. Iubirea, spaima și mânia se învârtiseau laolaltă atât de puternic, încât mâna i-a tremurat.

Brusc, și-a dat seama că sânii îi erau tari, dureroși din cauza laptelui; în ultimele ore nu avusese deloc timp să se gândească la asta, fără a mai vorbi de un răgaz pentru a elibera presiunea. Gândindu-se, a simțit înțepături și gădilături în sfârcuri, a strâns din dinți văzând revărsarea slabă a laptelui care îi umezea corsetul, amestecat cu sudoare. S-a simțit

atrasă irezistibil de Roger, dorind pe neașteptate să îl alăpteze, vrând să îl adăpostească la sânul ei și să îngăduie vieții să curgă dinspre ea spre el.

Atinge-l. Uitase să facă asta. I-a mângâiat un braț, l-a strâns delicat, sperând ca astfel să uite de starea proprie de disconfort.

El a părut să îi simtă mâna pe braț; a deschis puțin un ochi, iar ea a avut impresia că a zărit un licăr în adâncul lui, semn că era conștient.

– Arăți ca o versiune masculină a Meduzei, a șoptit Brianna, acesta fiind primul lucru care i-a venit în minte.

O sprânceană a lui a tresărit scurt.

– Lipitorile, a continuat ea.

A atins o lipitoare de pe gâtul lui, iar aceasta s-a contractat leneș, pe jumătate sătulă.

– Ai o barbă din șerpișori. Simți? Te deranjează? a întrebat ea, amintindu-și ceea ce îi spusese mama ei.

Buzele lui s-au mișcat totuși, formând un „nu” mut, cu un efort evident.

– Nu vorbi.

S-a uitat scurt spre celălalt pat, ușor stânjenită, dar rănitul de acolo era tăcut și ținea ochii închiși. S-a întors, s-a aplecat și l-a sărutat rapid pe Roger. Doar o atingere de buze. El a tresărit, iar ei i s-a părut că asta însemna un zâmbet.

I-a venit să strige la el. *Ce s-a întâmplat? Ce naiba ai făcut?* Însă el nu-i putea răspunde.

Brusc, s-a simțit cuprins de furie. Atentă la oamenii care treceau încoace

și încolo pe lângă ea, nu a strigat, ci s-a aplecat și l-a strâns de un umăr – unul dintre locurile ce păreau neafectate – și i-a spus șuierat la ureche: „Pentru Dumnezeu, cum de-ai putut face asta?”

Ochii lui s-au rotit încet, oprindu-se asupra feței ei. A făcut o grimasă pe care ea nu a putut să o interpreteze nicicum, apoi umărul de sub mâna ei a început să vibreze. Preț de câteva secunde, ea l-a privit într-o stare de perplexitate deplină, după care și-a dat seama că el râdea. Râdea!

Tubul din gâttej a tremurat, iar Roger a scos un sunet hârâit, care a iritat-o în mod insuportabil. Ținându-și mâinile apăsate peste sânii dureroși, s-a ridicat.

– Mă întorc imediat, a spus ea. La naiba, să nu pleci nicăieri.

IASCĂ ȘI CĂRBUNE

Gerald Forbes era un avocat de succes și, de obicei, arăta ca atare. Chiar îmbrăcat cu haine de campanie și cu urme negre de praf de pușcă pe față, încă degaja un aer de siguranță care îi slujea bine în calitate de căpitan de miliție. Acea aură încă nu îl părăsise cu totul, dar acum stătea la intrarea în cort, îndoind și dezdoind borul pălăriei vizibil neliniștit.

Am presupus că era vorba doar de disconfortul pe care mulți îl simt în prezența bolii – ori, probabil, de jena provocată de circumstanțele suferințelor lui Roger. Însă, evident, era cu totul altceva; omul abia dacă a salutat-o din cap pe Brianna, care stătea lângă patul lui Roger.

– Toată compasiunea pentru suferința dumneavoastră, doamnă, a spus el, apoi s-a întors imediat spre Jamie. Domnule Fraser. Aș putea să stau de vorbă cu dumneavoastră? Și cu doamna Fraser, a adăugat el, făcând o plecăciune spre mine cu un aer extrem de serios.

I-am aruncat o privire lui Jamie și, după ce el a încuviințat cu o mișcare discretă din cap, am dus mâna din reflex spre trusa medicală.

Nu puteam face mare lucru; asta îmi fusese foarte clar dintru început. Isaiah Morton zăcea pe o parte în cortul lui Forbes, cu fața albă ca varul și transpirată. Încă respira, dar lent și cu un gălgâit oribil, care îmi amintea de sunetul pe care îl auzisem când îi perforasem gâtul lui Roger. Nu era conștient, ceea ce mi s-a părut a fi oarecum o consolare. L-am examinat, apoi m-am lăsat pe călcâie, ștergându-mi sudoarea de pe față cu poalele șorțului; aerul serii nu se răcise prea mult, iar cel din cort rămăsese îmbâcsit și fierbinte.

– A fost împușcat în plămân, am spus eu, și cei doi bărbați au dat aprobator din cap, deși amândoi știau deja la fel de multe ca și mine despre caz.

– A fost împușcat în spate, a spus Jamie, pe un ton sumbru.

S-a uitat la Forbes, care a confirmat cu o mișcare din cap, fără să își dezlipească ochii de la bărbatul suferind.

– Ba nu, a spus el încet, răspunzând la o întrebare neformulată. Nu a fost laș. Eram în avantaj clar – nu existau alte companii în urma noastră.

– Nu ați avut Reglementatori în spate? N-au fost țintași? N-ați căzut în vreo ambuscadă? a întrebat Jamie, însă Forbes a scuturat din cap până să se termine întrebările.

– Am urmărit niște Reglementatori până la râu, acolo ne-am oprit și i-am lăsat în pace.

Forbes continua să își țină pălăria între degete și, cu gesturi mecanice, îndoia și dezdoia borul ei, fără încetare.

– Nu aveam niciun chef să ucid pe cineva.

Jamie a dat aprobator din cap.

Mi-am dres glasul și, delicat, am tras rămășițele cămășii însângerate peste Morton.

– A fost împușcat de *două ori* în spate, am spus eu.

Celălalt glonț nu făcuse decât să-i zgârie partea de sus a brațului, dar am văzut clar direcția urmei pe care o lăsase.

Jamie a închis ochii o clipă, apoi i-a deschis.

– Cei din neamul Brown, a spus el cu o resemnare sumbră.

Surprins, Gerald Forbes i-a aruncat o privire.

– Brown? Așa a zis și el.

– A vorbit?

Jamie s-a lăsat pe vine lângă rănit, iar încruntarea a făcut ca sprâncenele lui roșcate să se unească. S-a uitat scurt la mine, iar eu am clătinat din cap fără să scot nicio vorbă. Îl țineam pe Isaiah Morton de încheietura mâinii și-i simțeam pulsul rar și neregulat. Nu avea să mai vorbească.

– Când l-au adus aici.

Forbes s-a ghemuit și, în cele din urmă, a așezat pe pământ pălăria maltratată.

– A întrebat de tine, Fraser. Și după aceea, a zis: „Spuneți-i lui Ally. Spuneți-i lui Ally Brown.” A repetat de câteva ori, după care...

A făcut un semn spre Morton, printre ale cărui pleoape întredeschise se zăreau două porțiuni albe, ochii fiindu-i dați peste cap în agonie.

Jamie a rostit ceva obscen în gaelică, foarte încet.

– Chiar crezi că au făcut asta? am întrebat eu, zbatându-se la fel de încet.

Pulsul a bubuit și a tremurat sub degetul meu mare.

Jamie a dat din cap, coborându-și privirea spre Morton.

– Nu trebuia să-i las să plece, a spus el, mai mult pentru sine.

Se referea la Morton și la Alicia Brown.

– Nu i-ai fi putut opri.

Am întins mâna liberă pentru a-l atinge liniștitor, dar, fiind legată de pulsul lui Morton, nu am ajuns la el.

Gerald Forbes se uita nedumerit la mine.

– Domnul Morton a... a fugit cu fiica unui om pe nume Brown, i-am explicat cu delicatețe. Brownii nu au fost deloc încântați.

– A, înțeleg.

Forbes a dat din cap. S-a uitat la corpul lui Morton și a plescăit din limbă, un sunet în care se amestecau reproșul și compasiunea.

– Și Brownii – știi din ce companie fac parte, Fraser?

– Din a mea, a răspuns Jamie scurt. Adică au făcut parte. Nu i-am mai văzut de la sfârșitul bătăliei.

S-a întors spre mine.

– Englezoaico, poți face ceva pentru el?

Am clătinat din cap, dar nu am dat drumul încheieturii. Pulsul nu se îmbunătățise, dar nici nu se înrăutățise.

– Nu. Credeam că va muri până acum, dar încă rezistă. S-ar putea ca glonțul să nu fi lovit un vas mare de sânge. Dar chiar și așa...

Am clătinat din nou din cap.

Jamie a oftat adânc.

– Da. Stai cu el până...?

– Da, sigur. Te întorci tu la cortul nostru ca să vezi dacă totul e bine acolo? Dacă Roger... adică să vii să mă chemi dacă va fi nevoie.

A încuviințat în tăcere și a plecat. Gerald Forbes s-a apropiat și a pus temător o mână pe umărul lui Morton.

– Soția lui – mă voi îngriji să primească ajutor. Dacă își mai revine, îi spuneți asta?

– Da, sigur, am zis, dar ezitarea mea l-a făcut să mă privească ridicând din sprâncene. Doar că... are două *soții*, i-am explicat. Era deja însurat când a fugit cu Alicia Brown. De aici și problemele cu familia ei.

Expresia de pe fața lui Morton s-a schimbat în mod comic.

– Înțeleg, a zis el. Și... ah... prima doamnă Morton. Îi știți numele?

– Nu, îmi pare rău.

– Jessie.

Cuvântul s-a auzit ca o șoaptă slabă, dar a sunat ca o împușcătură, punând capăt conversației.

– Poftim?

Probabil că sporisem strânsoarea asupra încheieturii, pentru că Morton a

tresărit slab, iar eu am slăbit-o.

Încă avea fața albă ca varul, dar ținea ochii deschiși, înceteșoși de durere, dar era conștient.

– Jessie... a șoptit el din nou. Jeze... bel. Jessie Hatfield. Apă?

– Apă...? Ah, da!

Am dat drumul mâinii lui și m-am întins după vasul cu apă. Ar fi vrut să îl golească, însă l-am lăsat să ia doar înghițituri mici.

– Jezebel Hatfield și Alicia Brown, a spus Forbes cu grijă, notându-și numele în mintea lui ordonată de avocat. E corect? Și unde locuiesc aceste femei?

Morton a inspirat, a tușit, apoi un icnet de durere i-a întrerupt brusc tusea. S-a zbătut un moment, apoi a reușit să vorbească.

– Jessie... în Granite Falls. Ally... în Greenboro.

Respira foarte superficial, gâfâind între cuvinte. Și totuși, nu am auzit gâlgâitul sângelui în gâtlee și nu am văzut nici sânge care să îi curgă din nas sau din gură. Încă auzeam sunetul ca de supt produs de rana din spinare și, îndemnată de inspirație, l-am tras puțin în față și am ridicat cămașa zdrențuită.

– Domnule Forbes, aveți cumva o foaie de hârtie?

– De ce? Da... adică...

Drept răspuns, Forbes a vârât o mână în buzunarul hainei și a scos o foaie de hârtie împăturită. I-am smuls-o din mână, am desfăcut-o și am lipit-o de gaura mică de sub omoplatul lui Morton. Cerneala s-a amestecat cu sângele și a curs în firicele întunecate pe pielea palidă, dar

sunetul ca de supt s-a oprit brusc.

Ținând hârtia apăsată cu o mână, am simțit bătăile inimii. Încă erau slabe, dar mai regulate – da, chiar așa.

– Măi să fie, am zis, aplecându-mă într-o parte să mă uit la fața lui. N-o să mori, da?

Sudoarea i se scurgea pe față, iar zdrențele cămășii îi atârnavu întunecate și umede pe piept, dar colțurile gurii i-au tremurat într-o încercare de a zâmbi.

– Nu, doamnă, a spus el. N-o să mor.

Încă respira icnit, dar răsuflarea era mai profundă.

– Ally. Copilul... luna... ce vine. I-am spus că... o să fiu acolo.

Am ridicat marginea păturii cu mâna liberă și i-am șters cât de cât sudoarea de pe față.

– O să ne dăm toată silința să fii acolo, l-am asigurat, apoi am aruncat o privire spre avocat, care urmărise scena cu gura ușor întredeschisă.

– Domnule Forbes. Cred că ar fi bine să îl ducem pe domnul Morton la cortul meu. Găsești doi oameni care să îl ducă acolo?

Avocatul a închis gura brusc.

– Ah, da. Desigur, doamnă Fraser. De îndată.

Însă nu s-a mișcat imediat, și i-am văzut ochii îndreptându-se spre foaia udă, lipită de spina lui Morton. Am aruncat o privire spre ea. Am reușit să deslușesc doar câteva cuvinte neclare printre degete, dar ele au fost de ajuns ca să-mi dau seama că vorbele insultătoare aruncate de

Jamie, cum că Forbes ar fi fost sodomit, erau probabil nedrepte. „Draga mea Valencia“, începea scrisoarea. Cunoșteam doar o femeie cu acest nume, care locuia în apropiere de Cross Creek – în colonia Carolina de Nord. Soția lui Farquard Campbell.

– Îmi pare foarte rău pentru hârtie, am spus, ridicând ochii spre Forbes.

Rămasă cu privirea la el, am trecut atent cu palma peste foaia de hârtie, mâzgăind ireparabil cuvintele, transformându-le în pete de sânge și de cerneală.

– Mă tem că am șters totul.

El a răsuflat adânc, apoi și-a trântit pălăria pe cap.

– Nu-i nimic, doamnă Fraser. E în regulă. Mă duc să chem niște oameni.

Seara ne-a adus ușurarea, scăpându-ne atât de muște, cât și de arșiță. Atrase de sudoare, sânge și balegă, muștele ne invadaseră tabăra, înțepând, târându-se și bâzâind într-un mod înnebunitor. Imaginându-mi gâdilăturile provocate de picioarele lor, continuam să mă plesnesc fără să-mi dau seama peste brațe și peste gât, chiar și după ce ele se retrăseseră.

Însă, într-un târziu, plecaseră. Am aruncat o privire spre micul meu regat, am văzut că toți pacienții respirau – chiar dacă o făceau scoțând tot felul de sunete uimitoare – și am ieșit din cort ca să respir aerul răcoros.

Respirația e o activitate profund subestimată. Am rămas în picioare un moment, cu ochii închiși, apreciind ridicarea și coborârea ușoară a pieptului meu, năvala slabă, apoi fluxul purificator. După ce îmi petrecusem ultimele câteva ore încercând să elimin aerul din pieptul lui

Isaiah Morton și să îl introduc în pieptul lui Roger, voiam să mă bucur de acest privilegiu. O vreme niciunul dintre ei nu va inspira fără să simtă dureri, dar amândoi *respirau*.

Erau singurii pacienți rămași; ceilalți răniți grav fuseseră preluați de doctorii companiilor din care făceau parte sau duși la cortul guvernatorului pentru a fi îngrijiți de medicul lui personal. Cei fără răni serioase se întorseseră la camarazii lor ca să se laude cu cicatricile sau să-și ușureze suferințele cu bere.

Am auzit un duruit de tobe venind din depărtare și am încremenit, cu urechile ciulite. Era o cadență solemnă, care s-a oprit brusc. A urmat un moment de tăcere, în care orice mișcare a părut să înghețe, apoi a răsunat bubuitul unui tun.

Frații Lindsay erau în apropiere, tolăniți pe pământ, lângă focul lor. Și ei au ridicat ochii când au auzit sunetul tobelor.

– Ce e asta? am strigat spre ei. S-a întâmplat ceva?

– Aduc morții, doamnă Fraser, mi-a răspuns Evan. Nu vă-ngrijați, bine?

Am fluturat o mână spre ei în semn că eram liniștită și am pornit spre râu. Broaștele orăcăiau, un acompaniament la duruitul îndepărtat al tobelor. Onoruri militare depline pentru cei morți în luptă. M-am întrebat dacă cei doi capi ai Reglementatorilor care fuseseră spânzurați vor fi înmormântați în același loc ori dacă li se vor face morminte separate și mai puțin onorabile, în caz că familiile lor nu veneau să îi ia acasă. Tryon nu era genul de om care să lase un dușman pradă muștelor.

Cu siguranță că aflase deja. Va veni să-și ceară scuze pentru greșeala făcută? La urma urmelor, ce scuze erau posibile? Roger rămăsese în viață doar prin capriciul sortii și datorită frânghiei noi.

Și totuși, putea să moară.

Când am pus mâna pe Isaiah Morton, am simțit arsura glonțului rămas în plămânul lui, dar am simțit și arsura mai puternică a dorinței lui feroce de a trăi, în ciuda rănii. Când mi-am așezat mâna pe Roger, am simțit aceeași ardere... dar era o scânteie firavă. I-am ascultat șuieratul respirației, și în minte mi-a apărut un lemn carbonizat, cu o porțiune minusculă de tăciune fierbinte până la alb, încă aprins, dar tremurând în pragul stingerii.

Iască, m-am gândit, în mod absurd. Asta îți trebuie când focul amenință să se stingă. Suflă asupra scânteii – dar trebuie să existe și lemn, ceva pentru ca scânteia să se înfiripe, să se alimenteze și să crească.

Scârțâitul roților unei căruțe m-a trezit din contemplarea unui pâlț de papură. Era o căruță mică, trasă de un singur cal și având doar un vizitiu.

– Doamnă Fraser? Dumneavoastră sunteți?

Mi-a trebuit un moment ca să recunosc vocea.

– Domnul MacLennan? am întrebat uimită.

A oprit căruța lângă mine și a dus o mână la pălărie. În lumina stelelor, fața îi era întunecată și gravă sub umbra borului pălăriei.

– Ce cauți aici? l-am întrebat, apropiindu-mă și coborând glasul, deși în preajmă nu era nimeni care să ne audă.

– Am venit să-l caut pe Joe, a răspuns el, făcând o mișcare vagă din cap spre căruță.

Nu ar fi trebuit să fiu chiar atât de șocată; văzusem moarte și distrugere întreaga zi, și abia dacă îl cunoșteam pe Joe Hobson. Nu știusem că murise, dar am simțit cum mi se ridică firicele de păr pe antebrațe.

Fără să scot un cuvânt, m-am îndreptat spre spatele căruței. Am simțit mica zdruncinătură și vibrația lemnului când Abel a oprit căruța și a coborât pentru a veni lângă mine.

Cadavrul nu era în giulgiu, deși cineva așezase o batistă mare, pe jumătate curată, peste fața lui. Pe ea stăteau trei muște negre și uriașe, nemișcate și umflate. Nu avea nicio importanță, dar le-am alungat cu dosul mâinii. S-au ridicat bâzâind și s-au așezat din nou, într-un loc în care nu le puteam atinge.

– Ai participat la luptă? am întrebat, fără să-l privesc pe Abel MacLennan.

Probabil că fusese de partea Reglementatorilor, dar nu mirosea a praf de pușcă.

– Nu, a spus el încet din spatele umărului meu. Nu am vrut să lupt. Am venit doar cu Joe Hobson, domnul Hamilton și ceilalți, dar când mi s-a părut că se va da o luptă, am plecat. M-am dus departe, la moara din celălalt capăt al orașului. Iar apoi, când a coborât soarele și n-am primit nicio veste de la Joe... m-am întors, a încheiat el simplu.

– Și acum, ce vei face? l-am întrebat.

Amândoi vorbeam încet, ca și cum nu am fi vrut să tulburăm somnul mortului.

– Să te ajutăm să îl îngropi? Soțul meu...

– Ah, nu, m-a întrerupt el, tot încet. Îl duc acasă, doamnă Fraser. Deși vă mulțumesc pentru bunătate. Dacă aveți nițică apă sau ceva mâncare pentru drum...

– Desigur. Așteaptă aici. Îți aduc eu.

M-am grăbit să ajung la cort, gândindu-mă ce distanță era de la Alamance până la Drunkard's Spring. Patru zile, cinci, șase? Și soarele era ucigător, iar muștele... dar recunoșteam tonul unui scoțian care a hotărât ceva și am plecat fără să comentez.

I-am examinat mai întâi pe cei doi răniți; amândoi respirau. Zgomotos, dureros – dar respirau. Înlocuisem hârtia umedă de pe rana lui Morton cu o bucată de pânză dată cu ulei; lipită pe margini cu miere, care alcătua o etanșare excelentă. Nu pierdea aer; era foarte bine.

Brianna rămăsese lângă Roger. Găsise un pieptene din lemn și îi descâlcea părul revărsat, scoțând din el scaieți și bucățele de lemn, încet și cu răbdare. Cânta ceva în surdina – *Frère Jacques*. Avea pete de umezeală pe corsajul rochiei. Ieșise o dată sau de două ori ca să ușureze presiunea crescândă a laptelui, dar era evident că trebuia s-o mai facă o dată. Imaginea ei m-a făcut să simt dureri în sâni, amintindu-mi acea stare de încordare.

Am ridicat privirea și i-am surprins ochii. Mi-am atins scurt un sân și, ridicând din sprâncene, am făcut un semn din cap spre ieșirea din cort. Ea a dat din cap și a schițat un zâmbet, ce se voia plin de curaj, dar i-am observat tristețea din ochi. Am presupus că se gândea că, deși Roger va supraviețui, probabil nu va mai putea cânta din nou ori poate nici nu va mai vorbi.

N-am putut să spun nimic din cauza nodului din gât; m-am mulțumit să dau din cap spre ea și am plecat grăbită, cu pachetul sub braț.

Din întunericul din fața mea a apărut o siluetă și am fost cât pe ce să mă ciocnesc de ea. M-am oprit brusc, scoțând o exclamație de surpriză, și am strâns pachetul la piept.

– Vă cer iertare, doamnă Fraser. Nu mi-am dat seama că nu m-ați văzut.

Era guvernatorul. A mai făcut un pas și a ieșit în lumina care răzbătea din cort.

Era singur și arăta foarte obosit, cu pielea feței ridată și flască. Mirosea a băutură; Consiliul lui și ofițerii miliției probabil că sărbătoriseră victoria, am presupus. Însă avea ochii limpezi și pasul ferm.

– Ginerile dumneavoastră... a spus el și a aruncat o privire spre cortul din spatele meu. E...?

– E în viață, s-a auzit o voce gravă și slabă din spatele guvernatorului.

Acesta s-a răsucit, cu o exclamație înăbușită, iar eu am ridicat capul.

Am văzut o umbră mișcându-se și căpătând formă, iar Jamie a apărut încet și masiv din noapte; stătuse lângă trunchiul unui hicolori, invizibil pe întuneric. M-am întrebat de câtă vreme stătea acolo.

– Domnule Fraser.

Guvernatorul era surprins, dar și-a încleștat fălcile, cu mâinile strânse pumn pe lângă corp. S-a văzut silit să își încline capul pe spate pentru a se uita la Jamie, și am observat că nu-i plăcea deloc asta. Și Jamie a remarcat, dar în mod evident nu-i păsa. S-a apropiat de Tryon, dominându-l, cu o expresie care ar fi speriat mulți oameni.

Părea să-l fi speriat și pe Tryon, însă el a ridicat bărbia, hotărât să vorbească.

– Am venit să vă prezint scuze pentru răul făcut ginerelui dumneavoastră. A fost o eroare extrem de regretabilă.

– Extrem de regretabilă, a repetat Jamie, cu o intonație ironică. Și ați fi dispus, domnule, să-mi spuneți cum... cum s-a petrecut această... eroare?

A făcut un pas înainte, iar Tryon a făcut mecanic unul înapoi. Am văzut roșeața apărând pe fața guvernatorului, dar și fălcile încleștate.

– A fost o greșeală, a rostit el printre dinți. A fost identificat greșit ca fiind unul dintre capii nelegiuiți ai Reglementării.

– De către cine? a întrebat Jamie cu glas politicos.

Pe obrajii guvernatorului ardeau pete roșietice.

– Nu știu. De câțiva oameni. Nu am avut niciun motiv să le pun vorbele la îndoială.

– Chiar așa? Și Roger MacKenzie nu a zis nimic în apărarea lui? Nu a spus cine este?

Guvernatorul și-a prins între dinți buza de sus, apoi i-a dat drumul.

– El... nu, nu a făcut asta.

– Pentru că era legat și avea căluș la gură! am spus eu.

Chiar eu îi scosesem călușul din gură, atunci când Jamie tăiase frânghia pentru a-l coborî din ștreang.

– *Nu* i-ați îngăduit să vorbească, așa ați făcut... dumneavoastră...

În lumina lămpii din dreptul intrării în cort, apărătoarea ce înconjura gâtul lui Tryon, de forma unei semiluni din argint, strălucea. Jamie a ridicat încet o mână – atât de încet, încât Tryon nu a perceput nicio amenințare – și a cuprins foarte delicat gâtului guvernatorului, puțin deasupra apărătorii.

– Lasă-ne singuri, Claire, a spus el.

Nu am sesizat nicio amenințare directă în glasul lui; vorbise pe un ton calm. Am zărit o sclipire de panică în ochii lui Tryon, care s-a smuls, trăgându-se în spate, moment în care apărătoarea a sclipit în lumină.

– Domnule, îndrăzniți să puneți mâna pe mine?

Panica s-a stins imediat, înlocuită de furie.

– Da. Așa cum și dumneavoastră ați pus mâna pe fiul meu.

Nu credeam că Jamie dorea cu orice chip să îi facă vreun rău guvernatorului. Pe de altă parte, gestul lui nu era nicidecum doar un act de intimidare; i-am simțit flacăra furiei reci și i-am văzut fulgerul înghețat din ochi. L-a văzut și Tryon.

– A fost o greșală! Și încă una pe care am venit să o îndrept, atât cât se poate!

Cu fălcile încleștate și privind în sus, Tryon nu ceda.

Jamie a scos un sunet gros de dispreț.

– Greșală? Atât înseamnă pentru dumneavoastră pierderea vieții unui om nevinovat? Ucideți și mutilați de dragul gloriei și nu vă pasă deloc de distrugerile pe care le lăsați în urmă – doar ca lista faptelor dumneavoastră să se poată lungi. Cum va arăta asta în rapoartele pe care le veți trimite în Anglia, domnule? Veți spune ați pus tunurile să tragă împotriva propriilor cetățeni, înarmați doar cu pumnale și bâte? Ori veți spune că ați înăbușit o rebeliune și ați păstrat ordinea? Veți spune că, în graba de a vă răzbuna, ați spânzurat un om nevinovat? Sau că ați făcut o „greșală?” Ori veți spune că ați pedepsit răul și că ați făcut dreptate în numele regelui?

Mușchii maxilarului lui Tryon s-au contractat, mâinile au început să-i

tremure, dar și-a păstrat stăpânirea de sine. A inspirat adânc pe nas, a expirat, după care a vorbit.

– Domnule Fraser. Vă voi mărturisi ceva ce este cunoscut doar de câțiva oameni, dar deocamdată nu este de notorietate publică.

Jamie nu i-a răspuns, ci a ridicat o sprânceană, care a sclipit roșiatic în lumină. Avea ochii reci, întunecați și neclintiți.

– Am fost numit guvernator al coloniei New York, a continuat Tryon. Scrisoarea de numire a sosit de mai bine de o lună. Voi pleca în iulie să îmi preiau funcția; în locul meu a fost numit Josiah Martin.

S-a uitat la Jamie, apoi la mine, pe urmă iar la Jamie.

– Așadar, sper să înțelegeți. Nu am făcut din asta o miză personală; nu aveam nevoie să îmi glorific faptele, după cum v-ați exprimat.

A înghițit în sec, dar teama fusese înlocuită acum de o răceală egală cu a lui Jamie.

– Am făcut ceea ce trebuia din sentimentul datoriei. Nu doream să las această colonie într-o stare de dezordine și rebeliune, de care să se ocupe succesorul meu – cu toate că aș fi putut s-o fac.

A inspirat profund și s-a retras un pas, silindu-se să-și descleșteze pumnii.

– Domnule Fraser, aveți experiența războiului, dar și a datoriei. Iar dacă sunteți cinstit, știți că se comit greșeli – și chiar deseori – în ambele tabere. Lucrurile nu pot sta altfel.

S-a uitat drept în ochi lui Jamie, și au rămas amândoi tăcuți, privindu-se îndelung.

Plânsul unui copil care se auzea în depărtare mi-a distras brusc atenția de la confruntarea lor. M-am întors și am ridicat capul, exact când Brianna a ieșit din cortul din spatele meu, într-un foșnet de fuste.

– Jem, a spus ea. Acela e Jemmy!

Într-adevăr. Vacarmul de la capătul celălalt al taberei s-a apropiat, întrupându-se în silueta rotofeie și agitată a lui Phoebe Sherston, arătând speriată, dar hotărâtă, urmată de doi sclavi, un bărbat care căra două coșuri uriașe, și o femeie, în brațele căreia se zbătea o mogâldeată înfășurată, făcând un tăraoi îngrozitor.

Brianna s-a îndreptat spre copil ca un ac de busolă care se rotește spre nord, iar gălăgia a încetat când Jemmy a ieșit dintre pături, cu părul zburlit în smocuri roșcate și dând din picioare într-un paroxism de ușurare dublată de bucurie. Mama și copilul au dispărut imediat în umbrele copacilor și a urmat o stare de relativă derută, deoarece doamna Sherston explica în mod confuz mulțimii de privitori curioși care se strânseseră că se speriaseră atât de tare auzind vești despre bătălie, atât de groaznice, încât s-a temut... dar sclava doamnei Rutherford venise să îi spună că totul era bine... și ea s-a gândit că probabil... și uite așa... și copilul nu voia să se mai oprească din plâns... de aceea...

Deranjați din confruntarea lor, Jamie și guvernatorul se retrăseseră spre întuneric; i-am văzut, două umbre rigide, una înaltă și una mai scundă, stând aproape una de alta. Elementul de pericol dispăruse însă din discuția lor intimă; am observat că Jamie stătea cu capul aplecat spre umbra lui Tryon, ascultând.

– ... adus mâncare, tocmai îmi spunea Phoebe Sherston, având fața rotundă îmbujorată de emoție și importanță de sine. Pâine proaspăt coaptă și unt, și niște gem de mure, și pui rece, și...

– Mâncare! am exclamat brusc, amintindu-mi de pachetul pe care îl țineam sub braț. Te rog să mă ierți!

I-am zâmbit scurt și m-am retras în grabă, lăsând-o cu gura căscată în fața cortului.

Abel MacLennan era acolo unde îl lăsasem, așteptând răbdător sub stele. Mi-a respins scuzele pentru întârziere, mulțumindu-mi pentru mâncare și urciorul cu bere.

– Pot face ceva...? am început, apoi am tăcut.

Ce altceva puteam face pentru el? Și totuși, mi s-a părut că exista ceva.

– Tânărul Hugh Fowles, a zis el, băgând cu mare grijă pachetul sub scaunul căruței. Am auzit că a fost luat prizonier. Oare... soțul dumneavoastră ar putea pune o vorbă bună pentru el, ce credeți? Așa cum a făcut pentru mine?

– Cred că da. O să-i spun.

Acolo, departe de tabără, era liniște, astfel că sunetele discuției noastre nu puteau ajunge departe, fiind acoperite de cântecele greierilor și de orăcăielile broaștelor, dar și de susurul apelor râului.

– Domnule MacLennan, am spus, îmboldită de un impuls, unde te duci? După ce îl duci pe Joe Hobson înapoi.

El și-a scos pălăria și s-a scărpinat în capul aproape chel, fără să se sinchisească, deși gestul nu era unul pornit din nedumerire, ci doar din ceva care i se imprimase deja în minte.

– Oh, a făcut el. Nu vreau să plec nicăieri. Acolo sunt femeile, nu? Și copiii. Nu au niciun bărbat pe lângă ele, mai ales că Joe a murit, iar Hugh e prizonier. O să rămân acolo.

Apoi a făcut o plecăciune și și-a așezat pălăria pe cap. I-am strâns mâna – ceea ce l-a surprins –, după care s-a urcat în căruță și a plescăit din limbă îndemnând calul să o ia din loc. A ridicat o mână spre mine în semn de rămas-bun și eu am fluturat și eu mâna, dându-mi seama în același timp că era ceva schimbat la el.

Încă exista suferință în glasul lui, și tristețea îl împovăra; și totuși, stătea drept, pornit să-și ducă misiunea la capăt, în timp ce lumina stelelor strălucea pe pălăria lui prăfuită. Vocea îi era fermă, la fel și strângerea de mână. Dacă Joe Hobson plecase pe tărâmul morților, Abel MacLennan tocmai se întorsese de acolo.

Lucrurile se mai liniștiseră când m-am întors la cort. Guvernatorul și doamna Sherston, împreună cu sclavii ei, plecaseră. Isaiah Morton dormea, gemând când și când, dar nu avea febră. Roger stătea întins, nemișcat, ca o statuie funerară, cu fața și mâinile vinete de zgârieturi, șuieratul slab al tubului de respirație fiind un contrapunct la cântecul murmurat de Brianna, care îl legăna pe Jemmy.

Fața copilășului era moale, gura, rozalie, deschisă în abandonul deplin al somnului. Brusc inspirată, am întins brațele, iar Bree, luată prin surprindere, m-a lăsat să îl ridic pe Jemmy. Foarte atentă, am așezat corpul lui mic și îndesat pe pieptul lui Roger. Bree a făcut o mișcare, ca și cum ar fi vrut să prindă bebelușul, pentru ca el să nu alunece jos – însă Roger a ridicat un braț, rigid și lent, și l-a lăsat ușor peste copilul care dormea. *Iască*, am gândit eu, satisfăcută.

Jamie era în afara cortului, rezemat de copacul hicolori. După ce m-am convins că lucrurile erau în regulă în cort, am ieșit și m-am dus lângă el în umbră. A ridicat brațele fără să scoată niciun cuvânt, iar eu m-am cuibărit între ele.

Am stat amândoi în umbre, ascultând pocnetul focurilor de tabără și cântecul greierilor.

Respirând.

Tabăra Alamance Mare

Vineri, 17 mai 1771

Parola – Granville

Răspuns la parolă – Oxford

Guvernatorul, trăind cel mai afectuos sentiment de recunoștință, adresează mulțumiri ofițerilor și soldaților armatei sale pentru sprijinul generos și viguros pe care i l-au acordat ieri, în bătălia din apropiere de râul Alamance. Datorită curajului și conduitei lor ireproșabile, față de care el le rămâne îndatorat, și sub oblăduirea Atotputernicului Dumnezeu, s-a obținut ieri importanta victorie împotriva unor rebeli încăpățânați și îngâmfați. Excelența Sa este alături de regaliștii care au căzut și au suferit în această acțiune, însă când se gândește că soarta Constituției depindea de succesul repurtat în această zi și de importantele servicii aduse regelui lor și țării, el socotește că aceste pierderi (deși în prezent cauză a suferințelor pentru rude și prieteni) sunt un monument al gloriei și al onoarei veșnice pentru ei și pentru familiile acestora.

Morții urmează a fi înhumați la ora cinci în această seară, în fața locului artileriei, slujba religioasă urmând a se desfășura cu onoruri militare pentru cei decedați – după ceremonia,

*rugăciunile și mulțumirile pentru importanta victorie pe care
divina providență a dorit să o acorde ieri armatei în lupta contra
insurgenților.*

PARTEA A ȘAPTEA

„SURZIT DE CORNI ȘI TOBE“ [15](#)

O NUANȚĂ MAI PALIDĂ DE ALB [16](#)

Neașteptat de generoasă, doamna Sherston ne-a oferit ospitalitatea ei. M-am mutat în casa ei spațioasă din Hillsborough împreună cu Brianna, Jemmy și cei doi pacienți ai mei; Jamie și-a împărțit timpul între oraș și tabăra miliției, care a rămas pe loc la râul Alamance, pentru ca Tryon să aibă certitudinea că mișcarea Reglementării fusese zdrobită definitiv.

Deși nu puteam ajunge cu pensa la glonțul rămas în plămânul lui Morton, se părea că asta nu îl deranja prea mult, iar rana începuse să se închidă în mod satisfăcător. Nu aveam cum să descopăr precis unde se găsea glonțul, dar era limpede că nu secționase nicio venă importantă; câtă vreme nu se deplasa, era posibil ca Morton să trăiască cu glonțul în corp; știam destui veterani în aceeași situație – Archie Hayes se număra printre ei.

Nu eram sigură de eficiența micii mele provizii de penicilină, dar părea să dea rezultate; rana prezenta o oarecare roșeață și scurgeri reduse, dar nu se infectase, iar febra nu creștea. În afară de penicilină, apariția Aliciei

Brown, la câteva zile după luptă, acum cu o burtă enormă, a fost cel mai însemnat ajutor pentru recuperarea lui Morton. La o oră după sosirea ei, palid, dar jubilând, stătea în șezut pe pat, cu părul vâlvoi și ținând o mână pe umflătura mișcătoare a copilului încă nenăscut.

Cu Roger lucrurile stăteau altfel. În afară de gâtul strivit, nu era rănit grav, dar și asta era destul de rău. Fracturile degetelor s-au rezolvat simplu; le-am prins în atele și urmau să se vindece fără probleme. Vânățiile s-au șters rapid, trecând de la roșu și albăstrui la o paletă spectaculoasă de violaceu, verde și galben, făcându-l să arate ca un mort de peste o săptămână abia exhumat. Semnele lui vitale se prezentau excelent. Însă îi lipsea vitalitatea.

Dormea mult, ceea ce ar fi trebuit să fie bine. Însă somnul nu-i era odihnitor; avea ceva neliniștitor, parcă și-ar fi sondat inconstientul cu o dorință feroce și, odată realizat acest lucru, se agăța de el cu o încăpățănare care mă îngrijora mai mult decât aș fi vrut să recunosc.

Brianna, care era încăpățânată în felul ei, avea misiunea de a-l trezi o dată la câteva ore, pentru a fi hrănit și a i se curăța incizia și tubul. În cursul acestor proceduri, el își ațintea ochii la distanță medie și privea întunecat spre ceva, dând slabe semne de confirmare a vorbelor ce îi erau adresate. Apoi închidea din nou ochii și zăcea întins pe pernă, ținându-și mâinile bandajate încrucișate pe piept ca o siluetă de pe capacul unui sarcofag, fără să scoată niciun sunet în afara susurului slab care se auzea din tubul fixat în gât.

La două zile după lupta de la Alamance, Jamie a sosit la casa din Hillsborough cu puțin înainte de cină, obosit după ce mersese mult călare și plin de un praf roșiatic.

– Azi am avut o mică discuție cu guvernatorul, a spus el.

A luat cana cu apă pe care i-o adusesem în curte, a golit-o dintr-o înghițitură, după care și-a șters sudoarea de pe față cu mâneca hainei.

– Era iritat de toată agitația asta și nu avea chef să se gândească la ceea ce s-a întâmplat după bătălie, dar eu n-am vrut să-i dau pace.

– Îmi închipui că nu a fost o ceartă pe cinste, am murmurat, ajutându-l să-și dezbrace haina prăfuită. William Tryon nu-i nici măcar scoțian, cu atât mai puțin un Fraser.

Jamie a zâmbit strâmb. „Încăpățânați ca niște bolovani”, asta era descrierea sumară a membrilor clanului Fraser, pe care o făcusem cu ani în urmă, iar în timpul scurs de atunci nimic nu mi-a dat de înțeles că mă exprimasem inexact.

– Mda, în fine.

A ridicat din umeri și s-a întins cât era de lung, iar vertebrele i-au pocnit după timpul petrecut călare.

– Oh, Iisuse! Mor de foame, ai ceva de mâncare?

S-a relaxat și a ridicat nasul lung, adulmecând plin de speranță.

– Șuncă la cuptor și plăcintă cu cartofi-dulci, am spus în mod inutil, pentru că aromele celor două feluri de mâncare, scaldate în miere, pluteau generos în aer. Și ce-a spus guvernatorul după ce l-ai hărțuit cum trebuie?

A rânjit scurt auzind această descriere a discuției lui cu Tryon, dar din aerul ușor satisfăcut am dedus că nu greșisem prea tare.

– Păi, o seamă de lucruri. Pentru început, am insistat să-și aducă aminte de împrejurările în care a fost prins Roger Mac; cine i l-a predat și ce s-a spus. Vreau să merg până la capăt cu treaba asta.

Și-a desfăcut șnurul din păr și și-a scuturat buclele umede, întunecate de sudoare.

– Și-a amintit ceva după ce l-ai pisălogit?

– Da, și-a amintit ceva. A spus că pe Roger l-au adus trei bărbați; unul dintre ei avea o insignă a companiei Fraser, de aceea a crezut că omul era de-al meu. Așa spune el, a adăugat Jamie ironic.

Ar fi fost logic ca guvernatorul să presupună asta, am socotit eu, dar Jamie nu era dispus să fie rațional.

– Cred că insigna pe care o avea omul era a lui Roger, am spus eu. Restul oamenilor companiei s-au întors cu tine – mai puțin Brownii, și sigur n-au fost ei.

Cei doi Brown dispăruseră, profitând de prilejul oferit de confuzia din timpul luptei ca să se răzbune pe Isaiah Morton, apoi să fugă înainte ca vreun milițian să descopere crima. N-ar mai fi zăbovit ca să-i însceneze așa ceva lui Roger, chiar dacă ar fi avut motive s-o facă.

Jamie a încuviințat, respingând concluzia cu un gest scurt.

– Da. Dar de ce? Tryon a spus că Roger Mac era legat și i se pusese căluș – un mod dezonorant de a trata un prizonier de război, așa i-am zis.

– Și ce ți-a răspuns?

Probabil că Tryon era mai puțin încăpățânat decât Jamie, dar la fel de puțin dispus să accepte o insultă.

– A spus că nu a fost război, ci o insurecție trădătoare și că măsurile sumare erau justificate. Dar să iei un om și să-l spânzuri fără să-l lași să spună o vorbă în apărarea lui...

Roșeața sporea primejdios pe fața lui Jamie.

– Îți jur, Claire, dacă Roger Mac ar fi murit în ștreang, i-aș fi frânt gâtul lui Tryon și l-aș fi lăsat pradă ciorilor.

Nu mă îndoiam deloc că vorbea serios, încă aveam în minte imaginea mâinii lui, strângându-se încet și calm pe gâtul guvernatorului, deasupra apărătorii metalice. M-am întrebat dacă William Tryon avea cât de cât habar de pericolul în care se pusese în noaptea de după bătălie.

– N-a murit și nici nu se va întâmpla asta.

Speram să am dreptate, dar am rostit cuvintele cât de ferm am putut, punând mâna pe brațul lui. Mușchii i s-au încordat de dorința reprimată de a lovi pe cineva, dar s-au liniștit sub atingerea mea, iar el a coborât privirea spre mine. A inspirat adânc o dată și încă o dată, a bătut cu degetele țepene de două ori în coapsă, apoi a reușit să-și controleze din nou furia.

– Ei, în fine. A spus că omul l-a identificat pe Roger Mac drept James MacQuiston, unul dintre capii Reglementării. M-am interesat de MacQuiston, a adăugat el și mi-a aruncat încă o privire, calmându-se pe măsură ce vorbea. Englezoaico, o să fii uimită, dar nimeni nu știe cum arată MacQuiston la față.

Eram uimită și am recunoscut-o. El a dat din cap, iar roșeața a început să-i dispară din obraji.

– Și pe mine m-a uimit. Dar așa e. Cuvintele omului au apărut în ziare și le-a citit toată lumea, dar nimeni nu l-a văzut vreodată pe omul ăsta. Nici bătrânul Ninian, nici Hermon Husband, nici unul dintre Reglementatorii pe care i-am găsit ca să-i întreb, deși cei mai mulți stau ascunși, asta-i sigur, a adăugat el. L-am găsit până și pe tipograful care a pus în pagină una dintre cuvântările lui MacQuiston; a zis că textul i-a fost lăsat în

pragul ușii într-o dimineață, cu un calup de cașcaval și două certificate bancare pentru plata tipăririi.

– Ei, asta *este* interesant, am spus eu.

Mi-am retras delicat mâna de pe brațul lui, dar acum Jamie părea să se controleze foarte bine.

– Deci tu crezi că „James MacQuiston“ este un nume de împrumut.

– Foarte probabil.

Urmărind implicațiile acestei presupuneri, mi-a venit brusc o idee.

– Crezi că omul care l-a identificat pe Roger în fața guvernatorului drept MacQuiston ar putea fi chiar MacQuiston?

Jamie a ridicat din sprâncene și a dat rar din cap.

– Și a încercat să se pună la adăpost făcând ca Roger Mac să fie spânzurat în locul lui? Dacă ești declarat mort, ești protejat cât se poate de bine împotriva arestării. Da, bună idee, chiar dacă e puțin trasă de păr, a adăugat el gânditor.

– Ei, doar puțin.

Părea mai puțin furios pe fictivul și răutăciosul MacQuiston decât pe guvernator – nu încăpea nicio îndoială privind ceea ce făcuse Tryon.

Tot discutând, traversaserăm curtea și ajunseserăm la puț. Pe ghizdul lui se afla o găleată pe jumătate plină, cu apă caldă după arșița de peste zi. Și-a suflecat mânecile, și-a făcut palmele căuș și s-a stropit cu apă pe față, după care și-a scuturat violent capul, azvârlind picături peste hortensiile doamnei Sherston.

– Guvernatorul și-a amintit cum arătau oamenii care l-au adus pe Roger? am întrebat, întinzându-i un prosop mototolit de pe ghizdul puțului.

L-a luat și s-a șters pe față, clătinând din cap.

– Doar unul. Cel care avea insigna și care a vorbit cel mai mult. A zis că era un tip blond, foarte înalt și bine clădit. Cu ochii verzi, așa i s-a părut. Tryon nu a prea dat atenție înfățișării lui, bineînțeles, pentru că era preocupat de altele. Dar și-a amintit măcar atât.

– Dumnezeu mare, am spus, săgetată de un gând. Înalt, blond și cu ochii verzi. Crezi cumva că putea fi Stephen Bonnet?

A făcut ochii mari și m-a privit un moment peste prosopul ținut pe față care arăta o uimire fără margini.

– Iisuse, a spus el și a lăsat prosopul jos cu un gest mecanic. La asta nu măș fi gândit.

Nici eu. Ceea ce știam despre Bonnet nu părea să se potrivească defel cu imaginea unui Reglementator. Majoritatea erau oameni săraci și disperati, ca Joe Hobson, Hugh Fowles și Abel MacLennan. Câțiva erau idealști scandalizați, ca Husband și Hamilton. Poate Stephen Bonnet o fi fost cândva sărac și disperat, dar eram convinsă că ideea de a cere guvernului drepturi pe calea protestelor nu era una care să-i fi trecut prin minte. Și-ar fi făcut dreptate singur, cu forța, desigur. Ar fi ucis un judecător sau un șerif pentru vreo ofensă suferită, asta da. Dar – nu, era ridicol. Dacă aveam vreo certitudine în privința lui Stephen Bonnet, aceea era că nu își plătea dările.

– Nu.

Jamie a clătinat din cap, semn evident că ajunsese la aceeași concluzie. Și-a șters o picătură de apă rămasă pe vârful nasului.

– Aici nu-i vorba de bani, până și Tryon a trebuit să apeleze la contele de Hillsborough ca să aibă cu ce-și plăti miliția. Iar Reglementatorii...

A făcut un semn cu mâna, respingând ideea că aceștia ar fi plătit cuiva ceva.

– Nu știu totul despre Stephen Bonnet, dar, din câte am văzut, cred că doar aurul ori promisiunea că va primi așa ceva l-ar aduce pe câmpul de bătălie.

– Adevărat.

Clinchetele veselei din porțelan și zăngănitul delicat al argintăriei s-au auzit slab prin fereastra deschisă, însoțite de vocile slabe ale sclavelor; se pregătea cina.

– Nu crezi nicidecum că Bonnet ar putea fi James MacQuiston, așa e?

A râs și fața i s-a destins abia în acel moment.

– Nu, englezoaico. De asta pot fi sigur. Stephen Bonnet nici nu știe să citească și abia dacă-și poate scrie numele.

M-am holbat la el.

– De unde știi asta?

– Așa mi-a zis Samuel Cornell. Nu l-a cunoscut personal pe Bonnet, dar a spus că Walter Priestly a venit odată la el ca să împrumute bani de urgență. A rămas surprins, fiindcă Priestly e un om înstărit, dar el i-a spus că avea niște marfă care sosea și trebuia plătită în aur – pentru că omul care o aducea nu primea recipise de depozit, *proclamation money* și nici măcar garanții bancare. Nu avea încredere în cuvintele scrise pe hârtie pentru că nu știa să citească și nu avea încredere nici în cei care i le citeau. Doar aurul era bun ca plată.

– Da, asta îl caracterizează mai bine pe Bonnet.

Îi ținusem haina împăturită pe braț. Am scuturat-o și am început să lovesc cu palma praful roșiatic de pe poale, ferindu-mi fața de norii care ieșeau din ea.

– Ceea ce ai spus despre aur... crezi că Bonnet ar fi putut ajunge la Alamance întâmplător? Ori poate era în drum spre River Run?

Jamie a analizat ideea o clipă, apoi a scuturat din cap și și-a desfăcut mânecile.

– Englezoaico, n-a fost un mare război – nu de genul unuia în care cineva să nimerească fără să-și dea seama și să se lase dus de val. Armatele au stat față în față mai bine de două zile, iar liniile de santinele aveau găuri în ele ca o setcă, așa că oricine putea să plece de la Alamance sau să ocolească locul. Iar Alamance nu e nicidecum aproape de River Run. Nu, cel care a încercat să-l omoare pe micuțul Roger a fost cineva aflat acolo pe cont propriu.

– Așadar, revenim la misteriosul domn MacQuiston – oricine ar fi el.

– Poate, a zis el cu îndoială.

– Dar cine altcineva ar putea fi? am protestat. Sunt convinsă că nimeni dintre Reglementatori nu avea ceva personal împotriva lui Roger!

– Așa o fi, a recunoscut Jamie. Dar nu vom afla decât în momentul când flăcăul ne va putea spune singur, nu?

După cină – în cursul căreia bineînțeles că nu s-a adus vorba de MacQuiston, de Stephen Bonnet ori de altceva supărător – am urcat să

văd cum se simțea Roger. Jamie m-a însoțit și a trimis-o discret de acolo pe sclava care stătea lângă fereastră și cârpea ceva. Cineva trebuia să stea tot timpul cu Roger, pentru a avea grijă ca tubul din gât să nu se înfunde sau să se desprindă, întrucât doar așa putea respira. Trebuia să mai aștept câteva zile până când țesuturile strivite ale gâtului aveau să se dezumfle suficient pentru a risca îndepărtarea lui.

Jamie a așteptat cât am verificat pulsul și respirația lui Roger, după care, făcându-i un semn din cap, s-a așezat pe patul lui.

– Știi numele oamenilor care te-au denunțat? l-a întrebat el fără nicio introducere.

Încruntându-se, Roger a ridicat ochii spre el și sprâncenele negre s-au unit. Apoi a dat încet din cap și a ridicat un deget.

– Unul dintre ei. Câți au fost?

Trei degete. Asta coincidea cu ceea ce își amintise Tryon.

– Sunt Reglementatori?

O confirmare din cap.

Jamie mi-a aruncat o privire, după care s-a uitat la Roger.

– A fost Stephen Bonnet?

Roger s-a ridicat în șezut și a rămas cu gura deschisă. A prins tubul din gât, străduindu-se zadarnic să vorbească, și a dat violent din cap.

L-am apucat imediat de un umăr și am întins cealaltă mână după tub; violența mișcărilor lui aproape că îl smulsese din incizie și un firicel de sânge a început să se scurgă pe gât, deoarece rana se deschisese. Roger părea să nu țină seama de asta, avea ochii ațintiți asupra lui Jamie și

mișca din buze precipitat, punând întrebări mute.

– Nu, nu. Dacă nu l-ai văzut înseamnă că n-a fost acolo, a zis Jamie și l-a prins ferm de celălalt umăr, ajutându-mă să îl așez înapoi pe pernă. Doar că Tryon l-a descris pe omul care te-a trădat drept înalt și blond. Cu ochi verzi, pare-se. Ne-am gândit că poate...

Fața lui Roger s-a destins. A clătinat din nou din cap și s-a lăsat mai adânc pe pernă, cu buzele puțin strânse. Jamie a insistat.

– Îl cunoșteai pe om, da? L-ai mai întâlnit?

Roger s-a uitat în altă parte, a dat din cap, apoi a ridicat din umeri. Părea deopotrivă iritat și neajutorat; răsuflarea îi devenea precipitată, i-am auzit șuieratul prin tubul din ambră. Mi-am dres glasul cu subînțeles și m-am uitat încruntată la Jamie. Roger nu se afla în pericol iminent, dar nici bine nu se simțea, nici pe departe.

Jamie m-a ignorat. În drum spre camera de la etaj, luase cutia pentru schițe a Briannei. A scos o foaie de hârtie din ea, a pus-o în poala lui Roger, apoi i-a întins o bucată de cărbune de desen.

– Vrei să mai încerci?

Se mai străduise să-l facă pe Roger să comunice cu ajutorul hârtiei de când își recăpătase cunoștința pe deplin, dar mâinile și degetele lui erau prea umflate ca să se strângă în jurul unei pene. Erau încă lipsite de putere și vinete, dar aplicarea repetată de lipitori și masajele ușoare îl ajutaseră, acum măcar *arătau* cât de cât a mâini.

Roger a strâns din buze o clipă, dar și-a strâns degetele stângace în jurul cărbunelui. Primele două degete de la acea mână erau fracturate, iar atelele formau un „V” – ceea ce mi se părea mai degrabă potrivit, având în vedere circumstanțele.

Concentrându-se, Roger s-a încruntat și s-a apucat să scrie ceva, foarte încet. Jamie l-a urmărit cu mare atenție, ținând hârtia întinsă cu ambele mâini, ca să nu alunece.

Bucata de cărbune s-a rupt în două, iar bucățile s-au împrăștiat pe podea. M-am aplecat să le culeg, în timp ce Jamie, încruntându-se, s-a aplecat peste bucata de hârtie mânjită. Pe ea se vedeau un „W” rășchirat și un „M”, apoi un spațiu și un „MAC” dezlânat.

– William? a făcut el și a ridicat ochii spre Roger pentru a primi confirmarea.

Pe pomeții lui Roger au apărut broboane de sudoare, dar a dat scurt din cap.

– William Mac, am spus eu, privind peste umărul lui Jamie. Deci un scoțian – ori măcar un nume scoțian?

Deși asta reducea prea puțin posibilitățile: MacLeod, MacPherson, MacDonald, MacDonnel, Mac... Quiston?

Roger a ridicat o mână și s-a lovit în piept. S-a mai lovit o dată și a mișcat buzele, încercând să formeze un cuvânt. Ca într-o emisiune de televiziune bazată pe șarade, am fost mai rapidă decât Jamie.

– MacKenzie? am întrebat și am fost recompensată cu o sclipire a ochilor lui verzi și cu o mișcare din cap.

– MacKenzie. William MacKenzie.

Jamie s-a încruntat, căutând în minte nume și fețe, dar nu a găsit nimic care să se potrivească.

M-am uitat la fața lui Roger. Deși încă plină de vânătăi, începea să arate ceva mai normal, în pofida umflăturii livide de sub maxilar, și mi s-a

părut că expresia lui era destul de ciudată. Am remarcat durerea fizică în ochi, deznădejdea și frustrarea că nu putea să-i spună lui Jamie ce voia să afle, dar mi s-a părut că exista și altceva. Furie, desigur, dar și ceva vecin cu uimirea.

– Cunoști vreun William MacKenzie? l-am întrebat pe Jamie, care bătea gânditor cu degetele în tăblia mesei.

– Da, patru sau cinci, mi-a răspuns el, cu sprâncenele încă împreunate în semn de concentrare. În Scoția. Dar niciunul aici, niciunul care să...

Roger a ridicat brusc mâna când a auzit cuvântul „Scoția”, iar Jamie s-a oprit, ațintindu-și ochii asupra feței lui Roger ca un câine de vânătoare.

– Scoția, a repetat el. Ceva legat de Scoția? Omul e imigrant recent?

Roger a clătinat puternic din cap, apoi s-a oprit brusc, strâmbându-se de durere. A închis ochii strâns o clipă, apoi i-a deschis și a făcut semn precipitat spre bucățile de cărbune de desen pe care încă le țineam în mână.

A avut nevoie de câteva încercări, dar în cele din urmă, Roger s-a lăsat extenuat pe pernă, cu gâtul cămășii de noapte umed de sudoare și presărat cu picături de sânge scurse din gât. Rezultatul efortului său era un cuvânt mânjit și lăbărtat, dar am reușit să-l citesc fără probleme.

Dougal, așa scria. Privirea încărcată de interes a lui Jamie a devenit oarecum circumspectă.

– Dougal, a repetat el concentrându-se.

Cunoștea câțiva oameni cu acel nume; unii dintre ei trăiau în Carolina de Nord.

– Dougal Chisholm? Dougal O'Neill?

Roger a clătinat din cap, iar tubul din gâtleej a scos șuierături odată cu aerul expirat. A ridicat o mână și a arătat insistent spre Jamie, împungând cu degetele prinse în atele. Primind doar o privire nedumerită drept răspuns, a bâjbâit după bucata de cărbune, dar ea s-a rostogolit de pe caietul de schițe și s-a sfărâmat când a atins podeaua.

Avea degetele mânjite de praf negru. Strâmbându-se, a apăsat buricul degetului inelar pe foaie și, folosindu-și toate degetele pe rând, a realizat o mâzgălitură vagă și fantomatică ce mi-a trimis un mic șoc electric pe șira spinării.

Geillie, scrisese el.

Jamie s-a holbat câteva clipe la foaia de hârtie. Apoi am văzut un mic tremur cuprinzându-l și și-a făcut cruce.

– *A Dhia* ¹⁷, a spus el încet și s-a uitat la mine.

Recunoașterea a căpătat substanță între noi, iar Roger a văzut asta și s-a lăsat moale pe pernă, expirând puternic prin tub.

– Fiul lui Dougal cu Geillis Duncan, a rostit Jamie, întorcându-se spre Roger cu o expresie neîncrezătoare pe față. Îl chema William, așa cred, da? Vorbești serios? Ești sigur?

După o ușoară mișcare din cap, Roger a închis ochii. Apoi i-a redeschis; a ridicat un deget tremurător prins în atelă și a arătat spre propriii ochi – de un verde adânc și limpede, culoarea mușchiului. Era la fel de alb precum cearșafurile pe care stătea întins, iar degetele mânjite de cărbune îi tremurau. Buzele i-au tresărit; voia din răspuseri să vorbească, să explice – dar celelalte lămuriri trebuiau să mai aștepte o vreme.

Și-a lăsat mâna să cadă și a închis din nou ochii.

Dezvăluirea identității lui William Buccleigh MacKenzie nu a schimbat cu nimic dorința imediată a lui Jamie de a-l găsi pe acel om, dar i-a schimbat intenția de a-l ucide imediat după aceea. Una peste alta, eram recunoscătoare pentru orice mică favoare.

Întrerupându-și lucrul la pictură fiindcă noi o chemaserăm, Brianna a apărut în camera mea îmbrăcată într-o rochie care mirosea puternic a terebentină și a ulei de in, având o pată de albastru cobalt pe lobul unei urechi.

– Da, a răspuns ea, uimită de întrebările bruște ale lui Jamie. Am auzit de el. William Buccleigh MacKenzie. Copilul schimbat.

– Ce? a făcut Jamie și a ridicat din sprâncene până aproape de linia părului.

– Așa l-am numit eu, i-am explicat. Când am văzut arborele genealogic al lui Roger și mi-am dat seama cine trebuia să fie William Buccleigh MacKenzie. Dougal le-a dat copilul lui William și Sarah MacKenzie, mai ții minte? Iar ei i-au dat numele copilului pe care îl pierduseră cu două luni înainte.

– Roger zicea că i-a văzut pe William MacKenzie și pe soția lui la bordul corabiei *Gloriana*, când a venit din Scoția spre Carolina de Nord, a intervenit Bree. Dar a spus că abia mai târziu și-a dat seama cine era acel bărbat și nu a avut șansa de a sta de vorbă cu el. Așadar, iată-l – pe William, adică –, dar de ce Dumnezeu a încercat să-l omoare pe Roger – și de ce în acest fel?

S-a înfiorat, deși în cameră era foarte cald. Era începutul verii și, în pofida ferestrelor deschise, aerul era înfierbântat și aproape lichid din cauza umidității.

– E odrasla vrăjitoarei, a replicat imediat Jamie, de parcă ar fi fost un răspuns suficient – și probabil că era.

– Și pe mine m-au socotit vrăjitoare, am ținut să îi reamintesc, pe un ton înțepat.

Jamie mi-a aruncat o privire și buzele i s-au arcuit.

– Așa e, a spus el, dregându-și glasul și trecându-și o mânecă peste fruntea asudată. Da, în fine. Cred că va trebui să așteptăm și să vedem despre ce a fost vorba. Și faptul că avem un nume ne va ajuta. O să le trimit vorbă lui Duncan și lui Farquard și o să-i rog să dea de veste mai departe.

A inspirat adânc de exasperare și a pufnit.

– Dar ce să fac dacă îl găsesc? Fiu de vrăjitoare ori nu, are același sânge cu mine; nu-l pot ucide. Mai ales după Dougal...

S-a oprit la vreme și a tușit.

– Cum să zic? E fiul lui Dougal. Mi-e văr, pentru numele lui Dumnezeu.

Știam la ce se referea de fapt. Doar patru oameni știau ce se întâmplase în podul acela de la Casa Culloden, cu o zi înainte de bătălie. Unul dintre ei era mort, altul dispăruse și aproape sigur murise în tumultul Revoltei. Mai rămâneam doar eu ca martor al sângelui lui Dougal și al mâinii care îl vărsase. Indiferent ce crimă comisese William Buccleigh MacKenzie, Jamie nu îl va ucide, de dragul tatălui său.

– Voi ai să-l ucizi? Chiar înainte de a afla cine e?

Bree nu a părut șocată de idee. Avea în mână o cârpă pătată de culori, pe care o răsucea încet între degete.

Jamie s-a întors spre ea.

– Roger Mac e bărbatul tău, fiul casei mele, a spus el foarte serios. Sigur că-l voi răzbuna.

Brianna s-a uitat scurt la mine, apoi și-a mutat privirea. Părea gânditoare, cu o hotărâre care mi-a dat un mic fior.

– Bine, a spus ea foarte încet. Când îl găsești pe William Buccleigh MacKenzie, aș vrea să mă anunți și pe mine.

A împăturit cârpa, a vârât-o în buzunar și s-a întors la treaba ei.

Brianna a luat o picătură de verde-albăstrui de pe marginea paletii și a pus un strop din ea într-o pată mare de cenușiu-deschis. A ezitat o clipă, înclinând paleta înapoi și încolo în lumina ferestrei pentru a aprecia culoarea, apoi a adăugat un pic de albastru-cobalt pe cealaltă parte a petei, reușind să obțină o gamă de tonuri subtile care mergeau de la cenușiu-albăstrui până la cenușiu-verzui, toate atât de slabe, încât un ochi neexersat abia le putea deosebi.

A luat apoi una dintre pensulele scurte și groase și a aplicat nuanțele de gri de-a lungul maxilarului de pe pânză, cu trăsături fine, suprapuse. Da, era aproape perfect; palid ca porțelanul ars, dar cu o umbră vie dedesubt – ceva atât de delicat, cât și pământesc.

A pictat foarte absorbită, izolată de tot ce o înconjura, cufundată în dubla viziune a artistului, comparând imaginea în devenire de pe pânză cu aceea atât de imuabilă, gravată în mintea ei. Asta nu pentru că nu văzuse vreodată o persoană moartă. Tatăl ei – Frank – avusese o înmormântare cu capacul sicriului deschis, și mai participase la funeraliile unor prieteni de familie mai bătrâni. Însă culorile folosite de îmbălsămător erau

brutale, aproape stridente în comparație cu acelea ale unui cadavru. Se simțise descumpănită de acel contrast.

Era vorba de sânge, s-a gândit ea, luând o pensulă cu fire foarte subțiri pentru a adăuga un punct de verde-albăstrui pur în curba adâncă a unei orbite. Sânge și oase – dar moartea nu schimba liniile oaselor și nici umbrele pe care le lăsau acestea. Sângele însă colora acele umbre. În viață, există nuanțele de albastru, roșu, roz și violet ale sângelui în mișcare pe sub piele; în moarte, sângele încremenit, închegat și înnegrit... albastru-lutos, violet, indigo, cafeniu-violaceu... și ceva nou: acel verde trecător, delicat, abia existent acolo, pe care mintea artistului, cu o claritate brutală, îl clasifica drept „putreziciune timpurie”.

Dinspre hol i-au ajuns la urechi voci necunoscute, așa că a ridicat ochii, precaută. Lui Phoebe Sherston îi plăcea să aducă vizitatori pentru a admira pictura în devenire. În mod normal, pe Brianna nu o deranja să fie urmărită lucrând sau să discute despre ceea ce făcea, însă sarcina de acum era dificilă, pentru realizarea ei dispunea de un timp limitat; nu putea lucra folosind asemenea culori subtile decât o scurtă perioadă înainte de apusul soarelui, când lumina era clară, dar difuză.

Însă vocile de pe coridor au trecut spre salon, și ea s-a destins, luând din nou pensula mai groasă.

A rechemat viziunea în minte; mortul întins sub un copac la Alamance, în apropierea spitalului de campanie improvizat al mamei ei. Se așteptase să fie șocată de rănilor provocate în luptă și de moarte, însă era șocată de propria fascinație. Văzuse lucruri îngrozitoare, dar nu era ca atunci când asista la operațiile chirurgicale efectuate de mama ei, în care avea timp să se simtă alături de pacienți, să observe toate micile mizerii și umilințe ale cărnii. Lucrurile se petreceau prea repede pe un câmp de bătălie; erau prea multe de făcut pentru ca sensibilitățile să se manifeste.

Și, în pofida grabei, de fiecare dată când trecuse pe lângă acel copac, se oprise o clipă. Se aplecase pentru a da deoparte pătura de pe cadavru și a se uita la fața bărbatului; îngrozită de propria fascinație, dar fără a face nici cel mai mic efort pentru a i se opune – înregistrând în memorie schimbarea uimitoare, inexorabilă de culori și de umbre, încremenirea mușchilor și modificarea formei, pe măsură ce pielea se așeza și se agăța de oase, iar procesele morții și ale descompunerii începeau să își exercite magia înspăimântătoare.

Nu se gândise să întrebe care era numele bărbatului mort. Asta însemna lipsă de sentimente? s-a întrebat ea. Probabil; adevărul era că toate sentimentele ei fuseseră canalizate în altă direcție în acea perioadă – și încă rămăseseră astfel. A deschis ochii și a observat că lumina scădea. A răzuit paleta și s-a apucat să își curețe pensulele și mâinile, revenind treptat și fără voie la lumea din afara activității ei.

Jem sigur mâncase de seară și fusese îmbăiat, dar el refuza să adoarmă fără să fie hrănit la sân și legănat. Sâniul au furnicat-o când s-a gândit la asta; erau plăcut de încălcați, deși acum erau rareori excesiv de plini, de când copilul începuse să mănânce hrană solidă și astfel pofta lui vorace față de ea scăzuse.

Îl va hrăni la sân pe Jem și îl va așeza în pat, apoi se va duce să ia o cină târzie în bucătărie. Nu mâncase odată cu ceilalți, dorind să profite de lumina după-amiezii, iar stomacul îi ghiorăia discret, pe măsură ce aromele de mâncare înlocuiau mirosurile de terebentină și de ulei de in.

Iar apoi... apoi va urca la Roger. Gândindu-se la asta, a strâmbat din buze; și-a dat seama ce făcuse și și-a silit gura să se relaxeze, expirând în așa fel încât buzele i-au vibrat, scoțând un sunet gros ca al unei bărci cu motor.

Și chiar în acest moment nefericit, Phoebe Sherston și-a vârât pe ușă

capul acoperit cu o bonetă, dar a dovedit destulă bună-creștere ca să mimeze că nu văzuse nimic.

– A, draga mea, aici erai! Vino în salon o clipă, bine? Domnul și doamna Wilbur sunt *foarte* dornici să te cunoască.

– Oh... bine, da, desigur, a spus Brianna, cu toată eleganța de care era în stare, dar arătând către rochia pătată de vopsele. Dați-mi voie să mă schimb și...

Doamna Sherston a făcut un semn scurt, sugerând că nu era nevoie, dorind să își expună artista casei în costum de lucru.

– Nu te mai deranja. În seara asta ne purtăm foarte simplu. Nimeni nu va băga de seamă.

Brianna a pornit cam fără chef spre sufragerie.

– E în regulă. Doar o clipă însă, trebuie să-l culc pe Jem.

Auzind asta, doamna Sherston a strâns puțin afectată din buzele rozalii; nu înțelegea de ce sclavele nu se puteau ocupa de copil, dar mai auzise părerile Briannei despre acest subiect și era destul de înțeleaptă ca să nu insiste asupra lui.

Părinții ei se aflau în salon cu familia Wilbur, o pereche de bătrânei simpatici, pe care mama ei îi numea de obicei un fel de Darby și Joan ¹⁸. Cei doi s-au agitat cum se cuvenea la apariția ei, au insistat politicoși să vadă portretul, și-au exprimat profunda admirație față de tablou și de pictor – deși au clipit ușor nedumeriți de subiect – și, în general, s-au purtat cu o asemenea amabilitate, încât Brianna a simțit că se destinde.

Tocmai era pe punctul de a-și cere scuze și a se retrage, când domnul Wilbur a profitat de o lăncezeală în conversație pentru a se întoarce spre

ea, zâmbindu-i binevoitor.

– Înțeleg că felicitările pentru noua ta situație sunt bine-venite, doamnă MacKenzie.

– Poftim? A... vă mulțumesc, a rostit ea nesigură în legătură cu motivul pentru care primea felicitări.

S-a uitat la mama ei, sperând să primească vreun indiciu; Claire a făcut o ușoară grimasă și s-a uitat spre Jamie, care a tușit.

– Guvernatorul tocmai i-a acordat soțului tău peste două mii douăzeci de hectare de pământ, în sălbăticie, a spus el.

Glasul lui a sunat calm, aproape lipsit de orice inflexiune.

– Da?

O clipă, Brianna s-a simțit descumpănită.

– Cum... de ce?

A urmat o mică agitație plină de stânjeneală între cei aflați în salon, însoțită de mici încercări de a-și drege glasurile și priviri schimbate de cei din familiile Sherston și Wilbur.

– Drept compensație, a răspuns scurt mama ei, după un schimb de priviri cu Jamie, ca între soți.

Brianna a înțeles abia în acel moment; nimeni nu ar fi fost atât de necivilizat încât să pomenească în mod deschis despre spânzurarea din greșeală a lui Roger, însă era o poveste care crease prea multă vâlvă ca să nu facă ocolul societății din Hillsborough. Brusc, și-a dat seama că nici invitarea părinților ei și a lui Roger de către doamna Sherston nu fusese motivată doar de amabilitate. Notorietatea de a avea un om spânzurat ca

oaspete va atrage atenția locuitorilor din Hillsborough asupra familiei Sherston într-un mod foarte satisfăcător – chiar mai eficient decât un tablou neconvențional.

– Sper că starea soțului tău s-a îmbunătățit considerabil, draga mea, da? a acoperit doamna Wilbur cu tact acea pauză în conversație. Am regretat profund când am aflat de suferințele lui.

Suferințe. O descriere cel puțin circumspectă a situației reale.

– Da, e mult mai bine, vă mulțumesc, a spus ea, zâmbind scurt, atât cât cerea politețea, după care s-a întors spre tatăl ei. Roger știe de asta? De terenuri?

Jamie i-a aruncat o privire scurtă, dregându-și în același timp glasul.

– Nu. M-am gândit că poate dorești să-i spui tu.

Prima ei reacție a fost de recunoștință; va avea ceva de spus lui Roger. Era o situație cam anapoda să se adreseze cuiva care nu putea răspunde. În cursul zilei, acumula subiecte de discuție; mici gânduri sau evenimente pe care să le poată transforma în povești, pentru a i le spune când se întorcea la el. Provizia ei de povești se termina însă prea curând și rămânea lângă patul lui căutând în minte tot felul de subiecte lipsite de sens.

Cea de-a doua reacție a fost de iritare. De ce nu îi vorbise tatăl ei despre asta între patru ochi, în loc să expună treburile familiei în fața unor străini? Apoi a surprins jocul subtil de priviri dintre părinții ei și a înțeles că mama îl întrebase pe Jamie în tăcere același lucru – iar el răspunsese, aruncând o privire spre domnul Wilbur, apoi spre doamna Sherston, înainte ca genele lungi și roșcate să coboare pentru a-i ascunde ochii.

E mai bine să rostești adevărul în fața unui martor respectabil decât să lași

bârfele să se răspândească de la sine, spunea expresia de pe fața lui.

Brianna nu ținea morțiș la reputația ei – „notorie” nici nu făcea parte din vocabularul ei –, însă înțelesese destul de multe despre realitățile sociale ale vremii pentru a-și da seama că adevăratele daune puteau fi produse pentru tatăl ei prin scandal. Dacă, de pildă, se zvonea în mod neadevărat că Roger fusese cu adevărat un cap al Reglementării, atunci propria fidelitate a lui Jamie putea fi pusă la îndoială.

În ultimele săptămâni, ascultând discuțiile din salonul familiei Sherston, începuse să descopere că întreaga colonie era ca o uriașă pânză de păianjen. Existau nenumărate fire comerciale de-a lungul cărora câțiva păianjeni mari – și unii mai mici – își croiau drum în mod delicat, întotdeauna ascultând zumzetul slab de suferință scos de vreo muscă nimerită din întâmplare în plasa lor, întotdeauna căutând un fir slăbit sau o legătură ruptă.

Entitățile mai mărunte se roteau precaute pe la marginile pânzei, stând cu ochii larg deschiși pentru a descoperi mișcările celor mari – fiindcă păianjenii sunt canibali și, s-a gândit ea, la fel sunt și oamenii ambițioși.

Tatăl ei avea o poziție importantă, dar în niciun caz atât de sigură încât să reziste efectului coroziv al bârfelor și al suspiciunii. Ea și Roger discutaseră între patru ochi despre acest lucru, făcând speculații; liniile de ruptură existau deja, suficient de clare pentru cineva care știa ce avea să se întâmple; tensiunile și încordările aveau să se adâncească, devenind un abis de necrezut – unul îndeajuns de adânc pentru a desprinde coloniile de Anglia.

Dacă încordarea creștea prea mult și prea repede, dacă legăturile dintre Fraser's Ridge și restul coloniei se destrămau prea tare... ele se puteau rupe, înfășurându-și capetele lipicioase într-un cocon gros în jurul familiei ei, lăsându-i pe toți atârnați doar de un fir – singuri și pradă

sigură pentru cei care voiau să le sugă sângele.

Ești morbidă în seara asta, s-a gândit Brianna, amuzându-se cu amărăciune de felul în care mintea ei alesese imaginile. A presupus că era din cauză că picta un mort.

Soții Wilbur sau Sherston nu dădeau impresia că-i observaseră dispoziția, însă mama ei băgase de seamă și i-a aruncat o privire lungă și gânditoare, dar nu a spus nimic. Brianna a mai schimbat câteva amabilități cu cei prezenți, apoi și-a cerut scuze și s-a retras.

Dispoziția nu i s-a schimbat când a descoperit că Jemmy se săturase să aștepte sosirea ei și adormise, cu urme de lacrimi pe obraji. A îngenunchat lângă pătuț o clipă și a pus mâna ușor pe spinarea lui, sperând că el îi va simți apropierea și se va trezi. Spatele se ridica și cobora în ritmul cald al păcii depline, dar nu s-a clintit. În cutele de la gât, transpirația licărea umed.

Ziua arșița creștea, astfel că seara atmosfera de la etajul casei era întotdeauna înăbușitoare. Fereastra era bine închisă, bineînțeles, pentru ca aerul periculos al nopții să nu aducă vreo vătămare copilului. Doamna Sherston nu avea copii, dar știa ce măsuri de prevedere trebuiau luate.

În munți, Brianna nu ar fi ezitat să deschidă fereastra. Însă într-un oraș foarte populat ca Hillsborough, plin de necunoscuți de pe coastă și de jgheaburi cu apă stătută pentru cai și puțuri mizere...

Comparând pericolul relativ pe care îl prezentau țânțarii purtători de malarie cu cel de sufocare, Brianna a ales în cele din urmă să ridice pilota ușoară de pe copil și i-a scos cu delicatețe cămașa de noapte, lăsându-l întins comod pe cearșaf doar în scutec, iar pielea lui moale, umedă și rozalie a sclipit în lumina scăzută.

Oftând, a stins lumânarea și a lăsat ușa întredeschisă pentru a-l auzi dacă

se trezea. Era aproape întuneric; lumina pătrundea printre balustradele scării venind de la parter, însă holul de la etaj era cufundat în umbre adânci. Mesele poleite ale doamnei Sherston și portretele strămoșilor domnului Sherston nu erau decât umbre spectrale în întuneric.

A văzut lumină în camera lui Roger; ușa era închisă, dar o sclipire slabă a unei lumânări se furișa pe sub prag, peste podeaua lustruită și peste marginea covorului de pe hol. S-a îndreptat spre ușă, gândul la mâncare fiind alungat de foamea mai mare de a-l atinge. Începuseră să o doară sânii.

Într-un colț, o sclavă moțâia cu mâinile lăsate moale peste lucrul care îi căzuse în poală. A tresărit surprinsă când s-a deschis ușa și a clipit vinovată spre Brianna.

Bree a privit spre pat, dar totul era în regulă; a auzit susurul și oftatul respirației lui Roger. S-a încruntat ușor la femeie și i-a făcut semn că poate pleca. Femeia și-a strâns cu stângăcie ciorapul pe care-l tricotase până la jumătate și a plecat, evitând să o privească în ochi pe Brianna.

Roger stătea întins, cu ochii închiși, cu un cearșaf tras bine pe corpul cu contururi ascuțite. *E atât de slab, s-a gândit ea, cum de-a slăbit atât de mult și de repede?* Nu putea înghiți decât câteva linguri de supă și zeama cu penicilină pregătită de Claire, dar erau suficiente două sau trei zile pentru a-i face oasele să iasă atât de mult în evidență?

Apoi și-a dat seama că probabil fusese deja slab, din cauza stresului acelei campanii – și părinții ei erau mai slabi decât de obicei. Proeminența oaselor fusese ascunsă de umflăturile îngrozitoare ale trăsăturilor; acum, după ce umflăturile se retrăseseră, pomeții îi erau înalți și uscățivi, linia grațioasă și dură a maxilarului era din nou vizibilă pe deasupra pânzei albe a bandajului înfășurat în jurul gâtului schilodit.

Și-a dat seama că-i privea fix maxilarul, studiind culoarea vânătăilor care treceau. Verdele-gălbui al unei vânătăi care se vindeca se deosebea de verdele cenușiu, delicat, al morții recente; la fel de bolnăvicios, dar totuși o culoare a vieții. A tras adânc aer în piept, înțelegând brusc că și fereastra de aici era închisă, iar sudoarea a început să i se prelingă printre omoplați, ajungând în mod neplăcut în despicătura dintre fese.

Sunetul ferestrei ridicându-se l-a trezit – a întors capul pe pernă și a zâmbit slab când a văzut-o.

– Cum te simți? a întrebat ea cu voce reținută, parcă s-ar fi aflat într-o biserică.

Vocea i se părea întotdeauna prea tare, de parcă ar fi vorbit cu ea însăși.

El a ridicat un umăr drept răspuns și a articulat din buze: „Bine.” Arăta fără vlagă și descurajat, cu părul negru de la tâmpile ud de sudoare.

– E înfiorător de cald, nu?

A făcut semn cu mâna spre fereastră, unde aerul cald – dar în mișcare – pătrundea în cameră. El a dat din cap și a împuns gulerul cămășii cu mâna bandajată. Ea a înțeles sugestia și i l-a desfăcut, lărgind despicătura cât s-a putut și expunându-i pieptul la adiere.

Sfârcurile lui erau mici și frumoase, areolele fiind roșu-maronii pe firele de păr negru și cârlionțat. Imaginea i-a adus aminte de sânii ei plini de lapte și, o clipă, a simțit un îndemn nebunesc de a-i sălta capul, de a-și trage corsajul în jos și de a-i apropia gura de sânul ei. Și-a amintit clipa în care el făcuse asta, sub sălciile de la River Run, și prin corp a simțit un iureș fierbinte, gâdilând-o de la sâni până în pântec. Cu sângele invadându-i fața, s-a întors să vadă ce mâncare exista pe masa de lângă pat.

Era supă rece de carne – îmbogățită cu penicilină – într-un castron acoperit, iar alături de el, un vas cu ceai îndulcit cu miere. A luat lingura și a ridicat întrebător din sprâncene, ținând mâna deasupra mesei.

El s-a strâmbat puțin, dar a făcut semn din cap către supă. Ea a ridicat castronul și s-a așezat pe scaun lângă el.

– Deschide ușa grajdului, a spus ea veselă, descriind cu lingura un cerc spre gura lui de parcă l-ar fi hrănit pe Jem. Uite că vine căluțul!

Exasperat, el a dat ochii peste cap.

– Când eram mică, a început ea, ignorându-i strâmbătura, părinții mei îmi spuneau cam așa: „Uite că vine remorcherul, ridicați podul!” Sau: „Deschide garajul, uite că vine mașina!” Dar nu le pot folosi în cazul lui Jem. Mama ta vorbea de mașini sau de avioane?

Roger a mișcat buzele, arcuindu-le până la urmă într-un zâmbet chinuit. A clătinat din cap și a ridicat o mână, arătând spre tavan. Ea s-a uitat și a văzut un punct întunecat pe tencuială – uitându-se mai bine, a observat că era o albină rătăcită, care pătrunsese în cameră în cursul zilei, venind din grădină, iar acum somnola în umbre.

– Da? Bine, uite că vine albina, a spus ea, ceva mai încet, strecurând lingura în gura lui Roger. Bâz, bâz, bâz.

Nu a putut menține aerul de joacă, dar atmosfera se mai destinsese puțin. I-a vorbit despre Jem, care acum avea un cuvânt preferat – wagga – dar nimeni nu știa ce voia să spună cu asta.

– Cred că înseamnă „pisică”, numai că el îi spune pisicii „mau, mau”.

Și-a șters o picătură de sudoare de pe frunte cu dosul mâinii, apoi a umplut din nou lingura.

– Doamna Sherston spune că ar trebui deja să meargă, a continuat ea, cu ochii ațintiți asupra gurii lui. Copiii surorii ei au mers amândoi la un an, firește! Însă am întreat-o pe mama; ea spune că e bine și așa. Copiii încep să meargă atunci când sunt pregătiți, iar asta poate fi între zece și optsprezece luni, dar se întâmplă de obicei la cincisprezece luni.

Trebuia să se uite la buzele lui pentru a dirija lingura, dar și-a dat seama că el o urmărea atent. A vrut să-l privească în ochi, dar se cam teme de ceea ce ar putea zări în adâncurile lor de un verde-închis; îl va vedea pe Roger cel cunoscut sau pe necunoscutul mut – omul spânzurat?

– A, aproape c-am uitat.

S-a întrerupt în mijlocul unei relatări despre familia Wilbur. Nu uitase, dar nu voise să îi destăinuie știrea imediat.

– Tata a vorbit azi după-amiază cu guvernatorul. El – guvernatorul, adică – îți acordă pământ. Două mii și douăzeci de hectare.

În clipa în care a spus asta, și-a dat seama de absurditate situației. Două mii și ceva de hectare în schimbul unei vieți aproape distruse. *Nu aproape*, s-a gândit ea, privindu-l pe Roger.

El s-a încruntat spre ea într-o expresie ce părea a fi nedumerire, apoi a clătinat din cap, s-a lăsat pe pernă și a închis ochii. A ridicat mâinile și le-a lăsat să cadă, ca și cum ar fi fost prea mult să analizeze situația. Poate era.

L-a urmărit în tăcere, dar el nu a deschis ochii. În locul în care sprâncenele i se uneau au apărut riduri adânci.

Îndemnată de dorința de a-l atinge, de a îndepărta bariera tăcerii, ea a mângâiat umbra vânătaii de pe pometele lui, iar degetele ei au plutit, abia atingându-i pielea.

A observat marginile ciudat de difuze ale vânătăii, aproape că a văzut sângele închegat, întunecat sub piele, colo unde se rupseseră vasele capilare. Începea să se îngălbenească; mama îi spusese că leucocitele din corp se adună la locul unei vătămări și descompun treptat celulele afectate, reciclând sângele, iar culorile schimbătoare erau consecința acestei curățenii celulare.

El a deschis ochii și i-a ațintit asupra feței ei, dar expresia i-a rămas impasibilă. Brianna și-a dat seama că arăta îngrijorată, așa că a încercat să zâmbească.

– Nu arăți ca un mort, a spus ea.

Asta a spulberat fațada de indiferență; sprâncenele s-au ridicat, și în ochi i-a apărut o sclipire slabă de amuzament.

– Roger...

Incapabilă să găsească cuvintele potrivite, s-a mișcat impulsiv spre el. El s-a încordat puțin, ferindu-se instinctiv pentru a proteja tubul fragil din gât, însă Brianna i-a înconjurat umerii cu brațele, atentă, din nevoia disperată de a simți realitatea cărnii lui.

– Te iubesc, a șoptit ea și a strâns degetele pe mușchiul brațului, îndemnându-l să o creadă.

L-a sărutat. Avea buzele calde și uscate, familiare – și totuși a lovit-o o undă de șoc. Nu i-a simțit răsuflarea pe obraz, aerul cald care ar fi trebuit să iasă din nasul sau din gura lui nu a atins-o. Parcă ar fi sărutat o mască. Aerul, umed din adâncimile secrete ale plămânilor lui, șuiera rece din tubul de ambră aproape de gâtul ei, ca un curent într-o peșteră. A simțit că i se face pielea de găină pe brațe și s-a retras, sperând că nu i se citește pe față șocul sau repulsia.

El rămăsese cu ochii închiși, foarte strâns. Mușchiul maxilarului i s-a contractat; Brianna a văzut o schimbare a umbrei de acolo.

– Odihnește-te, a reușit ea să spună cu glas tremurător. Eu... ne vedem mâine-dimineată.

A coborât la parter, abia observând că lumânarea din hol era acum aprinsă sau că sclava în așteptare s-a furișat tăcută din umbre înapoi în cameră.

Îi revenise foamea, dar nu a coborât să caute ceva de mâncare. Întâi de toate trebuia să facă ceva cu laptele nefolosit. S-a întors spre camera părinților ei, simțind un curent slab mișcându-se printre umbrele înăbușitoare. În ciuda căldurii, a aerului apăsător, și-a simțit degetele reci, ca și cum terebentina i s-ar fi evaporat de pe piele.

Noaptea trecută am visat-o pe prietena mea Deborah. Câștiga bani ghicind în tarot la Uniunea Studenților; mereu se oferise să-mi ghicească și mie, gratis, dar nu am lăsat-o.

În clasa a cincea, sora Marie Romaine ne-a spus că nouă, catolicilor, nu ne era îngăduită divinația – nu trebuia să ne atingem de plăcile Ouija sau de cărțile de tarot ori de globurile de cristal, deoarece asemenea lucruri sunt ispite ale D-I-A-V-O-L-U-L-U-I – întotdeauna pronunța cuvântul astfel, niciodată nu îl rostea întreg.

Nu sunt sigură ce rol avea diavolul, dar, într-un fel sau altul, nu mă puteam convinge să o las pe Deb să-mi ghicească. Însă noaptea trecută ea mi-a apărut în vis.

O urmăream ghicindu-le altora; cărțile de tarot mă fascinau – probabil pentru că mi se păreau interzise. Dar numele lor erau

ispititoare – Arcana majoră, Arcana minoră; Cavalerul de Dinari, Valetul de Cupă, Regina de Baston, Regele de Spadă. Împărăteasa, Magicianul. Și Spânzuratul.

Ei bine, ce altceva voi mai visa? Cum să spun, acesta nu era un vis subtil, fără nicio îndoială. Iată-l aici, chiar în mijlocul cărților întinse, și Deb îmi spunea ce înseamnă.

Un om este suspendat de laba unui picior de o bârnă așezată între doi copaci. Brațele lui, legate la spate, împreună cu capul, alcătuiesc un triunghi cu vârful în jos; picioarele lui formează o cruce. Într-o oarecare măsură, Spânzuratul este încă legat de pământ, pentru că piciorul lui este fixat de bârnă.

Am văzut omul de pe cartea de tarot, suspendat permanent între cer și pământ. Întotdeauna mi s-a părut bizară această carte – omul nu părea să se sinchisească, deși stătea cu capul în jos și era legat la ochi.

Deb aduna mereu cărțile și le înșira din nou cu fața în sus, iar aceasta apărea de fiecare dată.

Spânzuratul reprezintă procesul necesar de capitulare și de sacrificiu, *spunea ea*. Această carte are o semnificație profundă, *adăuga și mă privea bătând cu degetul în ea*. Dar o mare parte a semnificației este ascunsă; trebuie să deduci singură înțelesul ei. Capitulara conduce la transformarea personalității, dar persoana trebuie să realizeze propria regenerare.

Transformarea personalității. De asta mă tem, desigur. Îmi plăcea personalitatea lui Roger, așa cum era!

În fine... niște prostii. Nu știu ce legătură are D-I-A-V-O-L-U-L cu asta, dar sunt convinsă că încercarea de a privi prea departe în viitor este o greșeală. Cel puțin în acest moment.

SUNETELE TĂCERII

Au trecut zece zile până când portretul lui Penelope Sherston a fost finalizat așa cum l-a vrut ea. Între timp, Isaiah Morton și Roger se recuperaseră suficient pentru a putea călători. Având în vedere nașterea iminentă a odraslei lui Morton și pericolul ca el să se apropie de Granite Falls sau de Brownsville, Jamie aranjase ca Morton și Alicia să locuiască la șeful berar al distileriei domnului Sherston, urmând să devină căruțaș imediat ce starea sănătății avea să îi permită.

– Nu-mi dau seama de ce, mi-a spus Jamie între patru ochi, dar micuțul ăsta trăsnet și imoral a început să-mi placă. N-aș vrea să-l văd ucis cu sânge-rece.

Starea lui Isaiah se îmbunătățise în mod spectaculos după sosirea Aliciei și, în decurs de o săptămână, reușise să coboare la parter, unde stătea urmărind-o pe aceasta, ca un câine credincios, când ea muncea la bucătărie – și să se oprească în drum spre pat pentru a face comentarii privind progresul înregistrat de Brianna în realizarea portretului

doamnei Sherston.

– Nu-i așa că arată exact ca ea? a spus el admirativ, stând în cămașa de noapte în ușa sufrageriei, unde se desfășura ședința de pozat. Păi, cine vede pictura știe imediat despre cine e vorba.

Ținând seama că doamna Sherston preferase să fie pictată ca Salomeea, nu eram convinsă că putea fi socotit un compliment, însă ea a roșit cu eleganță și i-a mulțumit, recunoscând sinceritatea din tonul lui.

Bree făcuse o treabă minunată, reușind să o portretizeze pe doamna Sherston atât realist, cât și măgulitor, dar fără a strecura nicio ironie clară – deși acest lucru fusese foarte greu. Singurul loc unde cedase tentației era un amănunt minor; capul tăiat al lui Ioan Botezătorul prezenta o asemănare izbitoare cu trăsăturile morocănoase ale guvernatorului Tryon, dar mă îndoiam că va observa cineva asta, mai ales că era plin de sânge.

Eram pregătiți să plecăm, iar în casă domnea o atmosferă de emoție și ușurare – mai puțin pentru Roger.

Se simțea indiscutabil mai bine, vorbind din punct de vedere fizic. Își mișca mâinile din nou, mai puțin degetele rupte, iar mai toate vânătăile de pe față și corp se decoloraseră. Lucrul cel mai bun dintre toate era că umflătura din gât se retrăsese suficient ca să-i permită să respire parțial pe nas și pe gură. Am putut să îi extrag tubul și să cos incizia – o operație mică, dar dureroasă, pe care a suportat-o stând cu corpul rigid și ochii larg deschiși, privind spre tavan cât am lucrat.

Psihic vorbind, nu eram convinsă de recuperarea lui. După ce i-am cusut tăietura din gât, l-am ajutat să se ridice în șezut, i-am șters fața și i-am dat puțină apă amestecată cu brandy drept tonic. L-am urmărit cu atenție cum înghite, apoi am pus degetele ușor pe gâtul lui, am pipăit cu

delicatețe și i-am cerut să mai înghită o dată. Am închis ochii, simțind mișcarea laringelui, inelele traheii în timp ce înghițea, evaluând cât de bine se putea gradul de invaliditate.

În cele din urmă, am deschis ochii și i-am văzut pe ai lui la câțiva centimetri de ai mei, tot larg deschiși, întrebarea din ei fiind directă și rece ca gheața unui aisberg.

– Nu știu, am rostit eu într-un târziu, cu o voce care era cel mult o șoaptă.

Cu degetele lipite pe gâtul lui, am simțit vibrația sângelui prin carotidă, viața lui curgând imediat sub piele. Însă duritatea unghiulară a laringelui încă exista sub degetele mele, deformată în mod ciudat; nu am simțit puls acolo, nici vibrația aerului trecând peste coardele vocale.

– Nu știu, am repetat și mi-am retras degetele încet. Vrei... vrei să încerci acum?

A clătinat din cap, apoi s-a ridicat din pat și s-a îndreptat spre fereastră, evitând să mă privească în față. A rămas cu brațele încordate pe cadrul ferestrei și s-a uitat spre stradă, și o amintire îndepărtată, neliniștită mi-a răsărit în minte.

Fusese într-o noapte cu lună, nu ziua în amiaza mare – la Paris. Mă trezisem din somn și în văzusem pe Jamie stând gol în cadrul ferestrei, cu cicatricile de pe spate de o culoare argintie palidă, cu brațele încordate și corpul strălucind de sudoare rece. Și Roger transpirase, dar de căldură; pânza cămășii i se lipise de corp – iar liniile corpului erau cam aceleași; înfățișarea unui bărbat pregătit să-și înfrunte teama; unul care prefera să țină piept singur propriilor demoni.

Am auzit voci din stradă; era Jamie, care se întorcea din tabără, avându-l pe Jemmy în fața lui, pe șa. Se obișnuise să-l ia cu el pe Jem la treburile zilnice, pentru ca Bree să poată lucra netulburată. Drept urmare, Jemmy

învățase patru cuvinte noi – doar două dintre ele obscene –, iar haina lui Jamie avea pete de gem și miros de scutece murdare, dar, în general, amândoi păreau încântați de aranjament.

De jos s-a auzit glasul lui Bree, care râdea îndreptându-se spre fiul ei. Roger nu s-a mișcat, de parcă ar fi fost sculptat în lemn. Nu putea să-i strige, dar ar fi putut să bată în rama ferestrei sau să scoată alt zgomot și să fluture o mână spre ei. Însă nu s-a clintit.

După un moment, m-am ridicat și am părăsit încăperea, simțind un nod în gât, dur și imposibil de înghițit.

După ce Bree l-a dus pe Jemmy să îl îmbăieze, Jamie mi-a spus că Tryon eliberase mai toți oamenii luați prizonieri în luptă.

– Între ei este și Hugh Fowles.

Și-a lăsat haina deoparte și a desfăcut gulerul cămășii, ridicând fața spre adierea slabă care venea dinspre fereastră.

– Am vorbit pentru el, și Tryon m-a ascultat.

– Așa o fi, am replicat eu, cu glas strident.

Jamie s-a uitat scurt la mine și a scos un sunet din gât. Asta mi-a amintit de Roger, al cărui laringe nu mai era capabil de această formă specific scoțiană de exprimare.

Probabil că pe fața mea se citea tristețea provocată de acel gând, pentru că Jamie a ridicat din sprâncene și mi-a atins brațul. Era prea cald ca să-l îmbrățișez, dar mi-am lipit o clipă obrazul de umărul lui, simțindu-mă consolată de soliditatea corpului său pe sub cămașa subțire și umedă.

– I-am cusut gâtul lui Roger, i-am explicat. Poate respira, dar nu știu dacă va mai putea vorbi.

Fără a mai pomeni de cântat. Gândul nerostit a plutit în aerul îmbâcsit.

Jamie a scos un alt sunet, de astă dată adânc și furios.

– Am vorbit cu Tryon și în legătură cu promisiunea făcută lui Roger Mac. Mi-a dat documentul pentru acordarea de pământ, două mii douăzeci de hectare, învecinat cu al meu. Ultimul act emis de el ca guvernator – sau aproape.

– Ce vrei să insinuezi?

– Ți-am spus că a eliberat mai toți prizonierii?

S-a îndepărtat de mine, neliniștit.

– În afară de doisprezece. Ține închiși o duzină de oameni, capii nelegiuți ai Reglementării. Cel puțin așa spune el.

Ironia din glasul lui Jamie era la fel de grea ca și aerul plin de praf.

– O să-i judece peste o lună, sub acuzația de rebeliune.

– Și dacă sunt găsiți vinovați...

– Măcar vor avea dreptul să vorbească înainte de a fi spânzurați.

Se oprise încruntat în fața portretului, dar nu am fost sigură dacă îl văzuse sau nu.

– Nu rămân să asist la asta. I-am spus lui Tryon că trebuie să plecăm, să ne vedem de recolte și de ferme. Din aceste motive, a eliberat compania de miliție din serviciu.

Am simțit o ușurare a poverii care îmi strivea inima. La munte va fi răcoare, iar aerul, proaspăt și cu miros de verdeață. Un loc potrivit

pentru însănătoșire.

– Când plecăm?

– Mâine.

Observase portretul, a făcut un semn de aprobare sumbră către capul cu gura căscată de pe tipsie.

– Doar un lucru m-ar mai reține aici, și cred că acum nu prea are rost.

– Ce anume?

– Fiul lui Dougal, a răspuns el, întorcându-se cu spatele la portret. În ultimele zece zile, l-am căutat pe William Buccleigh MacKenzie de la un capăt la celălalt al comitatului. Am găsit câțiva oameni care-l cunosc, dar niciunul nu l-a văzut după Alamance. Unii susțin că s-ar putea să fi plecat cu totul din colonie. Mulți Reglementatori au fugit. Husband a plecat – și-a dus familia în Maryland, așa se zice. Dar în ce-l privește pe William MacKenzie, omul a dispărut ca un șarpe într-o gaură de șobolan, cu familie cu tot.

Noaptea trecută am visat că eu și Roger stăteam întinși sub un sorb mare. Era o zi frumoasă de vară, și purtam una dintre discuțiile noastre frecvente, despre lucrurile care ne lipsesc. Numai că lucrurile despre care vorbeam se aflau pe iarbă, între noi.

Am spus că mi-aș vinde sufletul pentru un baton cu ciocolată și migdale, și batonul era acolo. Am scos ambalajul exterior și am simțit mirosul de ciocolată. Am desfăcut ambalajul de hârtie din interior și am început să mănânc, însă noi discutăm în acele momente despre hârtie – despre ambalaj.

Roger l-a ridicat și a spus că cel mai mult ducea dorul hârtiei igienice; aceea era prea lipicioasă pentru a se șterge la fund cu ea. Am râs și am spus că nu era nimic complicat în privința hârtiei igienice – oamenii o puteau face acum, dacă voiau. Pe pământ era o rolă de hârtie igienică; am arătat spre ea, și un bondar mare a coborât în zbor și a înșfăcat capătul ei, după care s-a îndepărtat, desfăcând rola în urma lui. Zbura încoace și încolo, descriind zigzaguri printre crengile de deasupra noastră.

Apoi Roger a spus că era o blasfemie să te gândești să te ștergi cu hârtie – aici, așa și este. Mama scrie cu litere minuscule când își notează detalii despre cazuri, iar tata, când are de trimis o scrisoare în Scoția, folosește ambele părți ale filei și mai scrie și peste rânduri, astfel că totul arată ca o rețea încâlcită.

Apoi l-am văzut pe tata, stând pe pământ, scriindu-i o scrisoare mătușii Jenny pe hârtie de toaletă, și ea era din ce în ce mai lungă, și bondarul o ridica în aer, zburând spre Scoția cu ea.

Eu consum mai multă hârtie decât oricine. Mătușa Jocasta mi-a dat câteva din caietele ei de schițe pentru a le folosi și un teanc întreg de hârtie pentru acuarele, dar mă simt vinovată când le folosesc, deoarece știu cât de scumpe sunt. Însă trebuie să desenez. Un lucru bun că fac acest portret pentru doamna Sherston – fiindcă voi câștiga bani, socotesc că pot risipi puțină hârtie.

Apoi, visul s-a schimbat și-l desenam pe Jemmy, cu un creion galben 2B. Pe creion scria, cu litere negre, Ticonderoga, la fel ca pe cele pe care le foloseam la școală. Desenam însă pe hârtie igienică, iar mina creionului o sfâșia; m-am simțit atât de frustrată, încât am mototolit un desen în mână.

Apoi am pătruns într-unul dintre acele vise plicticoase și neplăcute, în care rătăcești de colo până acolo, căutând un loc în care să te duci la toaletă și nu găsești, dar în cele din urmă te trezești suficient pentru a-ți da seama că trebuie să mergi la baie.

Nu pot hotărî dacă vreau batonul de ciocolată, hârtia igienică sau creionul. Cred că prefer creionul. Îi simt mirosul de lemn proaspăt așchiat în vârful minei și îl simt între degete și între dinți. Când eram mică, obișnuiam să rod capătul creioanelor. Încă țin minte ce senzație aveam când mușcam tare și simțeam vopseaua și lemnul cedând, doar puțin, și rodeam în sus și în jos creionul, până când arăta de parcă ar fi nimerit între colții unui castor.

Azi după-amiază m-am gândit la asta și m-am întristat la ideea că Jemmy nu va avea un creion nou sau o cutie de mâncare cu Batman pe capac, atunci când va merge la școală – dacă va merge la școală vreodată.

Mâinile lui Roger sunt încă prea vătămate pentru a ține un creion.

Iar acum știu că nu vreau creioane sau ciocolată și nici măcar hârtie igienică. Vreau ca Roger să-mi vorbească din nou.

ROSTEȘTE-MI NUMELE

Călătoria de întoarcere la Fraser's Ridge a fost mai rapidă decât cea spre Alamance, cu toate că a trebuit să mergem la deal. Era sfârșitul lunii mai, iar tulpinile porumbului erau deja înalte și verzi pe câmpiile din jurul orașului Hillsborough, împrăștiindu-și polenul auriu în vânt. Culturile trebuie să fi răsărit și la munte și începeau să se nască viței, mânji și miei, având nevoie toți de protecție împotriva lupilor și a urșilor. Compania de miliție se destrămasese imediat după aprobarea guvernatorului, iar membrii ei se împrăștiaseră în grabă, pentru a se întoarce la gospodăriile și la câmpurile lor.

Drept urmare, grupul de întoarcere era mai redus; doar două căruțe. Câțiva dintre oamenii care locuiau aproape de Ridge preferaseră să meargă cu noi, la fel ca și cei doi frați Findlay, pentru că drumul nostru trecea prin preajma gospodăriei mamei lor.

M-am uitat discret la cei doi frați, care ajutau la descărcarea unei căruțe pentru a ne așeza tabăra de noapte. Băieți buni, deși cam tăcuți. Îl

respectau pe Jamie – și se cam temeau de el –, dar dovediseră o loialitate aparte față de Roger în cursul scurtei campanii, iar acest devotament ciudat persista chiar și după dezmembrarea miliției.

Veniseră amândoi să îl vadă la Hillsborough, mișcându-și jenați degetele de la picioare pe covoarele turcești ale doamnei Sherston. Cu fețe stacojii și aproape muți, îi dăruiseră lui Roger trei mere timpurii, niște fructe verzi și puțin diforme, furate evident din livada cuiva de pe drum.

El le zâmbise larg drept mulțumire, alesese unul dintre mere și mușcase cu eroism înainte să-l opresc. Vreme de o săptămână, nu înghițise nimic în afară de supă și a fost cât pe ce să se înece de moarte. Totuși, gâfâind și sufocându-se, a reușit să înghită o îmbucătură, și toți trei au rămas acolo zâmbind unul la altul fără cuvinte, având lacrimi în ochi.

În timpul călătoriei, cei doi frați puteau fi găsiți undeva în apropierea lui Roger, mereu atenți, sărindu-i în ajutor când el nu reușea să-și folosească mâinile rănite. Jamie îmi povestise despre unchiul lor, Iain Mhor; era limpede că frații aveau multă experiență și puteau anticipa nevoile nerostite.

Tânăr și puternic, Roger se vindeca rapid, iar fracturile nu erau grave, însă două săptămâni nu reprezentau o perioadă suficientă pentru sudarea oaselor. Aș fi preferat să îl țin bandajat încă o săptămână, însă el se plângea mult prea des de atele. Cu unele rezerve, i le scosesem cu o zi în urmă, avertizându-l să ia lucrurile cu ușurelul.

– Nu cumva să *îndrăznești*, i-am spus, prinzându-l de braț când l-a întins ca să ridice din căruță un sac greu cu provizii.

S-a uitat în jos la mine, ridicând o sprânceană, apoi a dat nonșalant din umeri și s-a retras, lăsându-l pe Hugh Findlay să ia sacul și să-l care. A făcut un semn către inelul din pietre pe care îl construia Iain Findlay,

apoi spre pădurea din apropiere. Putea strânge lemne pentru foc?

– Bineînțeles că nu, am spus cu fermitate.

A mimat că bea și a ridicat din sprâncene. Să aducă apă?

– Nu, am spus. E de ajuns ca o găleată să alunece și...

Am privit în jur, încercând să găsesc ceva ce putea face fără să sufere, dar toate treburile legate de stabilirea taberei presupuneau eforturi mari. În același timp, știam cât îl enerva să stea deoparte, simțindu-se inutil. Se săturase să fie tratat ca un invalid și am observat în ochii lui sclipirea unei răzvrătiri incipiente. Încă un „nu” și probabil că va încerca să ridice căruța, doar ca să-mi facă în necaz.

– Englezoaico, să scrie are voie?

Jamie se oprise lângă căruța și remarcase impasul în care ne aflam.

– Să scrie ce anume? am întrebat surprinsă, însă el deja se întinsese pe lângă mine, scotocind după măsuta de scris portabilă pe care o lua cu el când călătorea.

– Scrisori de iubire? a sugerat Jamie, surâzându-mi. Ori poate sonete? a întrebat el aruncând măsuta spre Roger, care a prins-o cu precizie în brațe, chiar dacă eu am scos un sunet de protest. Poate compui un poem în onoarea lui William Tryon, Roger Mac, sau poate îmi faci serviciul de a așterne pe hârtie cum de-a ajuns ruda noastră comună să încerce să te ucidă, bine?

Roger a rămas ca înlemnit o clipă, a strâns măsuta între degete, apoi i-a aruncat lui Jamie un zâmbet strâmb și a încuviințat încet din cap.

A început în vreme ce tabăra era așezată, s-a oprit pentru a mânca de seară, apoi și-a reluat truda. Era o treabă obositoare și foarte lentă;

fracturile se vindecaseră în mare parte, dar avea mâinile rigide, dureroase și stângace. Scăpase până din mână de câteva ori. Uitându-mă la el, am simțit și eu dureri la încheieturile degetelor.

– A! Ce-ar fi să încetezi?

Am ridicat ochii de la cratița pe care o curățam cu niște bucăți de papură și nisip și am văzut-o pe Brianna purtând o luptă pe viață și pe moarte cu fiul ei, se îndoise pe spate ca un arc, peste brațul ei, lovind cu picioarele, zvârcolindu-se și scoțând țipete enervante care îi face chiar și pe părinții cei mai devotați să se gândească o clipă să-și omoare copilul. Am văzut umerii lui Roger ridicându-se până la urechi ca să scape de zgomot, însă a continuat să scrie cu obstinație.

– Ce-i cu tine? a întrebat Bree iritată.

A îngenuncheat și s-a luptat cu Jemmy până l-a așezat oarecum în fund, încercând să îl lămurească să se întindă pentru a-i putea schimba scutecul pentru noapte.

Scutecul respectiv trebuia înlocuit, pentru că era ud, murdar și-i atârna până la jumătatea picioarelor. Întrucât dormise mai toată după-amiaza în căruță, Jem se trezise amețit de soare, mofturos și nu voia să fie păcălit, fără a mai vorbi de schimbat și dus la culcare.

– Probabil că încă nu e obosit, am sugerat eu. Însă a mâncat, nu?

Asta era o întrebare retorică; fața lui Jemmy era mânjită de puding mâncat în pripă, iar în păr avea firimituri de pâine prăjită cu ou.

– Da.

Bree și-a trecut o mână prin păr, care era mai curat decât al lui Jemmy, dar la fel de răvășit. Jem nu era singura persoană iritată din familia

MacKenzie.

– Poate el nu-i obosit, dar eu sunt.

Într-adevăr, mersese pe lângă căruța mai toată ziua, pentru a nu îngreuna caii pe pantele abrupte. Iar eu, la fel.

– Lasă-l aici, și du-te să te speli, bine? am spus, reprimându-mi cu noblețe un căscat.

Am ridicat o lingură mare din lemn și am fluturat-o ademenitor spre Jem, care se legăna în față și în spate, sprijinit în palme și genunchi, scoțând scâncete groaznice. Zărind lingura, a tăcut, dar s-a ghemuit pe loc și s-a uitat bănuitor la mine.

Am adăugat o cană goală din cositor la acea capcană și am așezat-o pe pământ, lângă el. Asta a fost de ajuns; cu un plescăit, s-a așezat în fund, a ridicat lingura cu ambele mâini și a început să lovească în cană cu ea.

Bree mi-a aruncat o privire profund recunoscătoare, s-a ridicat în picioare și a dispărut în pădure, coborând panta spre un pârâu. O clătire rapidă cu apă rece, în mijlocul unei păduri întunecate, nu era evadarea luxoasă pe care ar fi oferit-o o baie cu arome și spumă, dar acum cuvântul important era „evadare”. Puțină solitudine făcea minuni pentru o mamă, lucru pe care îl știam din experiență. Și, deși curățenia nu era vecină cu evlavie, picioarele, fața și mâinile curate îmbunătățeau părerea oricui despre univers, mai ales după o zi de sudoare, mizerie și scutece murdare.

Mi-am examinat mâinile cu ochi critici; după ce condusesem caii, făcusem un foc, gătisem și curățasem oalele, părerea mea despre univers putea beneficia de o îmbunătățire.

Cu toate astea, apa nu era singurul lichid care putea să descrețească

fruntea cuiva. Jamie a întins o mână peste umărul meu și mi-a pus o cană plină în mâini, după care s-a așezat alături de mine cu cana lui.

– *Slàinte, mo nighean donn*, a spus el încet, zâmbindu-mi și ridicând cana ca toast.

– Mmm... am făcut eu și am închis ochii, adulmecând licoarea. E corect să spui *Slàinte* dacă nu bei whisky?

Lichidul din cană era vin – și chiar unul bun, aspru, dar cu o aromă plină, încărcată de soare și de frunze de struguri.

– Nu văd de ce nu, a spus el logic. La urma urmelor, scopul e să-ți urez sănătate.

– Adevărat, dar cred că „Sănătate“ poate fi mai degrabă o urare practică decât una metaforică, cel puțin în cazul unor tipuri de whisky – sperî ca persoana căreia îi adresezi toastul să supraviețuiască băutului, asta voiam să zic.

Jamie a râs, strângând din pleoape amuzat.

– Englezoaico, încă n-am ucis pe nimeni cu distilatele mele.

– Nu mă refeream la băutura produsă de tine, l-am asigurat, făcând o pauză pentru a mai lua o sorbitură. A, e bun. Mă gândeam la cei trei membri a miliției din regimentul colonelului Ashe.

Cei trei fuseseră găsiți de o santinelă chiori de beți – în cazul unuia, chior la propriu – după ce se delectaseră cu o sticlă de așa-zis whisky, cumpărată doar Dumnezeu știa de unde.

Cum compania lui Ashe nu avea medic propriu, iar noi aveam tabăra lângă a lor, fusesem chemată la miez de noapte să mă ocup de cei trei, atât cât se putea. Toți supraviețuiseră, dar unul își pierduse vederea la un

ochi, iar altul suferise unele afecțiuni cerebrale – deși, în sinea mea, aveam din capul locului îndoieli serioase despre inteligența lui.

Jamie a ridicat din umeri. Beția era o realitate simplă a vieții, iar distilarea defectuoasă era alta.

– *Thig a seo, a chuisle!* a strigat el văzându-l pe Jemmy, care își pierduse interesul față de lingură și de cană și se târa în patru labe spre ibricul de cafea, care fusese lăsat să stea cald între pietrele inelului de piatră.

Jemmy a ignorat avertismentul, dar a fost ferit de primejdie de Tom Findlay, care l-a înșfăcat scurt de talie și, deși copilul dădea din picioare de nemulțumire, i l-a întins lui Jamie.

– Șezi, i-a spus Jamie cu fermitate și, fără să aștepte o reacție, a așezat copilul pe pământ și i-a întins mingea din cârpe. Jemmy a prins-o în mâini, uitându-se șmecherește de la bunicul lui la foc. *A chuisle*, arunc-o în foc, și-ți trag vreo câteva la fund, l-a anunțat Jamie prietenește.

Jemmy s-a încruntat și a împins buza de jos în față, tremurând cu dramatism. Însă nu a aruncat mingea în foc.

– *A cuisle?* am spus eu, încercând să pronunț. Asta e ceva nou. Ce înseamnă?

– Ah, a făcut Jamie, dus pe gânduri și frecându-și rădăcina nasului cu un deget. Înseamnă „sângele meu“.

– Am crezut că asta este *mo fuil*.

– Da, așa e, dar acela e sângele care îți curge când te rănești. *A chuisle* e mai curând... „O, tu, în venele căruia curge sângele meu.“ Îl folosești de cele mai multe ori față de un copil mic – unul care ți-e rudă, bineînțeles.

– Frumos.

Am așezat cana cu vin pe pământ și m-am rezemat de umărul lui Jamie. Încă mă simțeam obosită, dar magia vinului rotunjise colțurile aspre ale stării de extenuare, făcându-mă să mă simt plăcut de amețită.

– Ce crezi, i-ai putea spune la fel lui Germain sau lui Joan? Ori se folosește doar pentru copii foarte mici?

– Mă simt înclinat să-i spun lui Germain *petit emmerdeur* ¹⁹, a spus el, pufnind amuzat. Dar Joan, da, i-aș spune micuței Joanie *a chuisle*. E sângele inimii, înțelegi, nu al corpului.

Jemmy își lăsase mingea de cârpă să cadă la pământ și se uita fascinat, cu gura căscată, la licurici, care, pe măsură ce cădea întunericul, începuseră să sclipească în iarbă. Cu burta plină și având parte de răcoare și odihnă, toată lumea începuse să simtă efectele benefice ale nopții care se apropia.

Bărbații se tolăniseră în iarba întunecată de sub un sicomor, trecând o sticlă cu vin din mână în mână și discutând cu degajarea unor oameni care se cunoșteau bine. Băieții Findlay erau pe făgașele căruței, acela fiind singurul spațiu deschis, aruncându-și unul altuia ceva, ratând prinderea în cele mai multe cazuri din cauza întunericului care sporea și schimbând insulte glumețe cu voce tare.

Am auzit un foșnet puternic în tufișuri, dincolo de foc, și Brianna a apărut, cu părul ud, dar mult mai binedispusă. S-a oprit lângă Roger, i-a pus ușor mâna pe spate și s-a uitat peste umărul lui ca să vadă ce scria. El a ridicat scurt privirea spre ea, apoi, dând cu resemnare din cap, a scos paginile scrise și i le-a întins. Ea a îngenuncheat alături și a început să citească, aruncându-și pe spate șuvițele umede și mijind ochii pentru a distinge literele la lumina focului.

Un licurici a aterizat pe cămașa lui Jamie, răspândind o luminiță verzuie și rece peste cutele umbrite ale pânzei. Am mișcat un deget spre el, și

licuriciul a zburat, descriind o spirală pe deasupra focului ca o scânteie.

– A fost bună ideea de a-l pune pe Roger să scrie, am spus, privind aprobator dincolo de foc. Abia aștept să aflu ce i s-a întâmplat.

– Și eu la fel, m-a aprobat Jamie. Deși acum, dacă William Buccleigh a dispărut, probabil e mai important ce o să se întâmple cu Roger Mac decât ce i s-a întâmplat.

Nu era nevoie să întreb ce voia să spună. Mai mult decât oricine, știa prea bine ce însemna să-ți fie distrusă viața și ce tărie trebuia să dovedești pentru a ți-o reconstrui. Am întins o mână spre degetele mâinii lui drepte și el m-a lăsat să i le strâng. La adăpostul întinericului, i-am mângâiat degetele schilodite, urmărind marginile îngroșate ale cicatricelor.

– Așadar, nu contează pentru tine să afli dacă vărul tău este sau nu un ucigaș cu sânge-rece? am întrebat încet, pentru a acoperi conversația mai serioasă care se desfășura în tăcere între mâinile noastre.

A scos un sunet scurt și răgușit, care părea să fie un hohot de râs. Și-a înfășurat degetele în jurul degetelor mele, netede, dar cu pielea îngroșată, strângându-le cu subînțeleș.

– Englezoaico, e un MacKenzie. Un MacKenzie de Leoch.

– Hm...

Fraserii erau încăpățânați ca bolovanii, așa mi se spusese. Și Jamie îi descriesese pe acei MacKenzie de Leoch – *fermecători precum ciocârliile de pe câmp, dar șireți ca vulpile*. Asta fusese sigur adevărat în cazul unchilor lui, Colum și Dougal. Nu auzisem nimic care să arate că mama lui, Ellen, posedase această caracteristică aparte a familiei – însă Jamie avea doar opt ani când ea murise. Mătușa lui, Jocasta? Nu se lăsa prostită de nimeni, desigur, dar era mai puțin pricepută să comploteze și să

uneltească decât frații ei, așa am socotit.

– Ce-ai făcut?

Exclamația Briannei mi-a atras atenția spre ceea ce se petrecea dincolo de foc. Ținând paginile în mână, se uita la Roger cu o expresie amestecată de amuzament și groază. N-am reușit să-i văd fața lui Roger; era întors spre ea. Însă cu un braț îi făcea semn să tacă și a răsucit capul spre copacul sub care oamenii stăteau și beau, ca să fie sigur că nimeni nu auzise exclamația ei.

Licărul focului i-a luminat oasele feței, apoi expresia lui s-a schimbat într-o clipă, trecând de la precauție la groază. S-a ridicat brusc în picioare, cu gura deschisă.

– Stai! a răcnit el.

Era un strigăt îngrozitor, sonor și dur, dar oarecum strangulat, parcă scos de cineva care are un pumn înfipt în gât. Toți care l-au auzit au înghețat – inclusiv Jemmy, care renunțase să se mai uite la licurici și revenise pe furiș la investigarea ceainicului pentru cafea. A ridicat ochii spre tatăl lui și, cu mâna la câțiva centimetri de metalul fierbinte, s-a oprit. Apoi fața i s-a schimonosit și a început să urle speriat.

Roger s-a întins peste foc și l-a ridicat pe Jem de acolo. Băiețelul a scos un răcnet, dând din picioare și zvârcolindu-se pentru a se îndepărta de acel străin îngrozitor. Bree s-a grăbit să-l ia în brațe și să-l strângă la piept, îngropându-i fața în umărul ei. Era albă la față de șoc.

Și Roger părea să fi suferit un șoc. Și-a dus o mână la gât ușor, ca și cum nu ar fi fost sigur că își atinge propria carne. Umflătura cicatricei produsă de frânghie încă era întunecată sub maxilar; am văzut-o, chiar în licărul focului, împreună cu linia mai mică și mai precisă a inciziei făcute de mine.

Șocul inițial stârnit de țipătul lui se risipise, dar bărbații s-au ridicat în grabă de sub copac, iar frații Findlay s-au năpustit dinspre drum, strângându-se în jurul lui Roger, exclamând uimiți și felicitându-l. Roger a dat din cap, lăsându-se strâns de mână și bătut pe spate și, în tot acest timp, arătând de parcă ar fi preferat din toată inima să se afle altundeva.

– Mai spune, ceva, l-a îndemnat Hugh Findlay.

– Da, domnule, poți, a întărit Iain, a cărui față rotundă era toată un zâmbet. Spune... Spune: „Ea strânge scoici de pe malul mării.“

Sugestia lui a fost întâmpinată cu hohote de râs, apoi înlocuită de o ploaie de alte propuneri rostite cu glasuri agitate. Roger începea să pară destul de disperat, pentru că strângea din fălci. Eu și Jamie ne ridicaserăm în picioare; am simțit că Jamie se pregătea să intervină într-un fel sau altul.

Apoi, Brianna și-a croit drum prin oamenii emoționați strânși în jurul lui Roger, ținându-l sprijinit de șold pe Jemmy, care privea totul cu o neîncredere deplină. L-a prins de braț cu mâna liberă și i-a zâmbit cu buze tremurătoare.

– Poți să-mi rostești nume? a întrebat ea.

Roger i-a zâmbit în același fel. I-am auzit hârâitul din gât când a tras aer în piept.

De astă dată a vorbit încet; foarte încet, dar toată lumea a amuțit, aplecându-se în față pentru a-l auzi. A urmat o șoaptă chinuită, groasă și dureroasă, prima silabă fiind împinsă cu putere pentru a trece prin coardele lui vocale cicatrizate, iar ultima dintre ele abia s-a auzit.

– Brreea... na, a spus el, după care a izbucnit în lacrimi.

DATORIA BLESTEMATĂ

Fraser's Ridge

Iunie 1771

Stăteam pe scaunul oaspetelui din biroul lui Jamie, răzuind rădăcini de *Sanguinaria canadensis*, în vreme ce el se chinuia cu conturile trimestriale. Ambele erau treburi lente și plicticoase, dar puteam să folosim lumina unei singure lumânări și să ne bucurăm fiecare de compania celuilalt – și am descoperit că era distractiv să-i ascult remarcile extrem de inventive pe care le adresa hârtiei de sub pana de scris.

– Fiu de porc-spinos sugător de ouă! a mormăit el. Uite-aici, englezoaico – omul acesta nu e decât un hoț ordinar! Doi șilingi și trei penny pentru două căpățâni de zahăr și un calup de indigo!

Am plescăit compătimitoare din buze, abținându-mă să subliniez că doi

șilingi mi se părea un preț destul de modest pentru substanțe produse în Indiile de Vest, transportate cu corabia până la Charleston, iar de acolo cărate cu căruța, piroga, pe spinarea unui cal și pe jos câteva sute de kilometri pe uscat, pentru a ne fi aduse în cele din urmă la ușă de un negustor ambulant care nu se aștepta să primească bani decât peste trei sau patru luni, când avea să ne facă următoarea vizită – și care se putea întâmpla să nu primească bani peșin, ci mai curând șase borcane cu gem de agrișe sau un picior de vânat afumat.

– Uite și la asta! a spus Jamie cu glas retoric, plimbându-și degetul în josul unei coloane de cifre și ajungând la baza ei, unde a împuns furios cu degetul. Un butoiăș de brandy la doisprezece șilingi, două valuri de muselină la trei și zece fiecare și fierărie – pentru numele Domnului, ce nevoie are micuțul Roger de așa ceva, s-a gândit să cânte la un brăzdar? – fierărie, zece șilingi și șase penny!

– Cred că a fost un plug, am spus eu împăciuitoare. Nu-i al nostru; Roger l-a adus pentru Geordie Chisholm.

În realitate, plugurile erau foarte scumpe. Trebuind să fie importate din Anglia, erau rare printre micii fermieri din colonii, dintre care mulți se descurcau doar cu plantatoare din lemn și cazmale, folosind doar o secure și poate o săpăligă din metal pentru a curăța terenul.

Jamie s-a uitat cu ură la cifrele lui, trecându-și o mână prin păr.

– Da, a spus el. Doar că Geordie n-are o para chioară ca să se simtă binecuvântat, decât după ce își vinde recolta de anul viitor. Așadar, eu trebuie să plătesc cei zece șilingi și șase penny acum, nu?

Fără să mai aștepte răspuns, a revenit la calculele lui.

– Fiu mâncător de rahat al unei țestoase zburătoare, a bolborosit el în surdină, fără să lase de înțeles dacă se referea la Roger, la Geordie sau la

lama de plug.

Am terminat de ras o rădăcină și am lăsat să cadă resturile într-un vas de pe birou. Numele popular al plantei, rădăcină-sângerie, este bine ales, cel științific este Sanguinaria, iar zeama ei este roșiatică, acră și lipicioasă. Bolul din poala mea era plin de răzătură umedă și clisoasă, iar mâinile mele arătau de parcă tocmai aș fi eviscerat vreun animal mic.

– Am făcut șaptezeci și două de sticle cu tonic de vișine, l-am informat eu, luând altă rădăcină.

De parcă el n-ar fi știut asta; toată casa miroșise a sirop de tuse vreme de o săptămână.

– Fergus le poate lua la Salem ca să le vândă.

Jamie a dat din cap cu un aer absent.

– Da, mă bizui pe asta ca să cumpăr porumb de însămânțat. Mai ai ceva care poate merge la Salem? Lumânări? Miere?

I-am aruncat o privire tăioasă, dar n-am văzut decât vârtejurile din creștetul capului său, aplecat atent asupra cifrelor. Lumânările și mierea erau un subiect delicat.

– Cred că mă pot lipsi de vreo patruzeci de kilograme de miere, am spus eu cu precauție. Și poate zece duzini, ei bine douăsprezece duzini de lumânări.

Și-a scărpinat vârful nasului cu capătul penei, lăsând pe el o pată de cerneală.

– Credeam că ai avut un an bun cu stupii ăia, a spus el calm.

Așa era; stupul cu care pornisem se înmulțise, iar acum avea nouă stupi

din buturugi înșirate pe marginea grădinii. Scosesem aproape două sute de kilograme de miere din ele și suficientă ceară pentru mai bine de treizeci de duzini de lumânări. Pe de altă parte, îmi făcusem deja planuri cum să le folosesc.

– Am nevoie de miere pentru operații, i-am explicat. E bună pentru răni, ca unguent împotriva bacteriilor.

A ridicat o sprânceană, dar a rămas cu ochii la mâzgăliturile pe care le făcea pe hârtie.

– Aș fi crezut că doar atrage muștele, dacă nu și urșii, a zis el, apoi a fluturat capătul penei, alungând acel gând. Cât îți trebuie? Nu cred că o să ai atât de mulți răniți ca să-ți trebuiască o sută șaiszeci de kilograme de miere – decât dacă vrei să-i mânjești din cap până în picioare cu ea.

În pofida precauției mele, am râs.

– Nu, vreo opt sau douăsprezece kilograme mi-ar ajunge pentru bandaje – să zicem douăzeci, dacă păstrez ceva și pentru fluide electrolitice.

A ridicat ochii spre mine, cu ambele sprâncene înălțate.

– Electric?

S-a uitat la lumânare, a cărei flacără pâlpâia în curentul dinspre fereastră, apoi din nou la mine.

– Nu zicea Brianna că asta are legătură cu luminile? Sau măcar cu fulgerul?

– Nu, electrolit, am spus eu apăsător. Apă și zahăr. Uite, când o persoană trece printr-un șoc sau e prea bolnavă ca să poată mânca ori are diaree, fluidul electrolitic ajută corpul să refacă ionii esențiali pierduți prin

sângerare sau diaree – fragmente de sare și zahăr și alte lucruri – care, la rândul lor, transformă apa în sânge și restabilește presiunea arterială. M-ai văzut folosind așa ceva.

– Ah, așa merge treaba?

Fața i s-a luminat de interes și a părut a fi pe punctul de a cere alte explicații. Apoi a văzut teancul de chitanțe și de corespondență încă în așteptare pe birou, a oftat și a ridicat din nou pana.

– Foarte bine, a cedat el. Păstrează din miere. Dar săpunul pot să-l vând?

Am dat din cap încântată. După unele experimente precaute, reușisem să fac un săpun care nu mirosea ca un porc mort muiat în leșie și care nu îndepărta primul strat al epidermei. A fost nevoie de ulei de floarea-soarelui sau de măslina în loc de seu; ambele foarte scumpe.

Aveam de gând să fac schimb cu femeile Cherokee, să dau mierea rămasă contra ulei de floarea-soarelui cu care să fac săpun și șampon. Acestea se vindeau cu prețuri excelente aproape peste tot – Cross Creek, Wilmington, New Bern – chiar și Charleston, dacă ne-am fi aventurat atât de departe. Cel puțin așa credeam. Însă nu eram sigură dacă Jamie va fi de acord să riscăm o asemenea provocare; ne vor trebui luni întregi ca să obținem profituri, în vreme ce el putea vinde mierea cu un profit imediat. Dacă se convingea că săpunul va aduce mult mai mulți bani decât mierea brută, nu-mi va fi greu să îmi realizez planul.

Înainte de a apuca să îi prezint perspectivele, am auzit sunet slab de pași în hol și o ușoară bătaie în ușă.

– Intră, a strigat Jamie, îndreptându-se de spate.

Domnul Wemyss a vârât capul pe ușă, dar a ezitat, părând ușor alarmat la vederea petelor roșii de pe mâinile mele. Amical, Jamie i-a făcut semn

cu pana să intre.

– Da, Joseph.

– Domnule, aş putea să vă spun câteva cuvinte?

Domnul Wemyss era îmbrăcat, ca de obicei, în cămaşă şi pantaloni, dar îşi netezise cu apă părul fin şi deschis la culoare, ceea ce sugera o oarecare formalitate a situaţiei.

Mi-am împins scaunul în spate, am dat să-mi strâng lucrurile, dar domnul Wemyss m-a oprit cu un gest scurt.

– A, nu, doamnă. Dacă nu vă supăraţi, aş dori să rămâneţi. E vorba de Lizzie şi aş preţui tare mult părerea unei femei în această chestiune.

– Desigur.

M-am aşezat la loc, înălţând curioasă din sprâncene.

– Lizzie? I-ai găsit fetei noastre un soţ, Joseph?

Jamie a lăsat pana în borcanul de pe masă şi s-a aplecat interesat în faţă, arătând cu mâna spre un scaun liber.

Domnul Wemyss a dat din cap, iar lumina lumânării i-a scos în evidenţă oasele feţei. S-a aşezat pe scaun cu un aer de demnitate, în vădit contrast cu atitudinea lui obişnuită de uşoară derută.

– Aşa cred, domnule Fraser. Robin McGillivray a venit la mine în dimineaţa asta să mi-o ceară pe Elizabeth, pentru flăcăul lui, Manfred.

Am ridicat şi mai mult din sprâncene. Din câte ştiam, Manfred McGillivray o văzuse pe Lizzie de cel mult zece ori şi nu schimbase cu ea decât câteva cuvinte politicoase. Nu era imposibil să se fi simţit atras de

ea; Lizzie devenise o fată frumoasă și delicată, și chiar dacă încă era foarte sfioasă, avea maniere alese. Însă asta nu mi s-a părut a fi un motiv serios pentru o propunere de căsătorie.

Pe măsură ce domnul Wemyss a prezentat lucrurile, situația a devenit mai clară. Jamie îi promisese lui Lizzie o dotă, constând dintr-o porțiune de pământ bun, iar domnul Wemyss, eliberat de contract, avea și el o proprietate acordată oamenilor liberi de douăzeci de hectare – pe care avea să o moștenească Lizzie. Pământul lui Wemyss se învecina cu al familiei Gillivray, iar împreună aveau să alcătuiască o fermă foarte respectabilă. Evident, cum cele trei fete ale familiei erau măritate sau logodite, căsătoria lui Manfred era următorul pas în planul gândit de Ute Gillivray. Analizând toate fetele de pe o rază de treizeci de kilometri de Ridge, ea o alesese pe Lizzie drept cea mai bună soluție și îl trimisese pe Robin să înceapă negocierile.

– Mda, McGillivray e o familie de treabă, a spus Jamie cu înțelepciune, apoi a înmuiat un deget în vasul meu cu răsătură de Sanguinaria și, gânditor, a trecut cu el peste sugativă, lăsând un șir de amprente. Nu au mult pământ, dar Robin se descurcă bine, iar din câte am auzit, micuțul Manfred e foarte harnic.

Robin era armurier și avea un mic atelier în Cross Creek. Manfred fusese ucenic la un fabricant de arme din Hillsborough, dar acum era meșter.

– O va lua cu el la Hillsborough? am întrebat eu.

Se putea ca acest lucru să cântărească greu în luarea unei hotărâri de către Joseph Wemyss. Deși ar fi fost în stare să facă orice pentru a asigura viitorul fiicei lui, o iubea foarte mult pe Lizzie, și știam că pierderea ei îl va lovi drept în inimă.

A clătinat din cap. Părul i se uscaser și începuse să se înalțe în șuvițe

blonde, ca de obicei.

– Robin spune că nu. Zice că ar vrea să-și facă meseria la Woolam's Creek – cu condiția să-și poată face un mic atelier. Vor locui la fermă.

I-a aruncat o privire piezișă lui Jamie, apoi s-a uitat în altă parte, roșind puțin.

Jamie a aplecat capul, și l-am văzut zâmbind ușor în colțul gurii. Deci în acel punct intra și el în negocieri. Woolam's Creek era o așezare mică, dar în creștere, aflată la poalele Fraser's Ridge. Familia Woolam, quakeri locali, deținea moara de acolo și pământul de pe celălalt mal al râului, iar Jamie avea tot pământul de pe latura Ridge.

Până atunci le dăduse pământ, unelte și provizii lui Ronnie Sinclair, Theo Frye și Bob O'Neill, pentru construirea unei dogării, a unei fierării – încă neterminată – și a unui mic magazin general, toate cu condiția să ni se dea o parte din profit, dar deocamdată nu aveam un venit imediat.

Dacă Jamie făcea planuri de viitor, la fel proceda și Ute Gillivray. Ea știa, desigur, că Jamie avea o stimă deosebită pentru Lizzie și tatăl ei și că exista probabilitatea ca el să facă tot ce putea pentru ea. Și tocmai asta – desigur – îi cerea Joseph Wemyss cu delicatețe acum; ar putea Jamie să găsească un atelier pentru Manfred la Woolam's Creek ca parte a înțelegerii?

Jamie s-a uitat la mine cu coada ochiului. Am ridicat foarte puțin din umăr, întrebându-mă dacă fragilitatea fizică a lui Lizzie făcuse parte din planul lui Ute Gillivray. Existau fete mai rezistente decât ea și cu perspective mai bune de a aduce copii pe lume. Totuși, dacă Lizzie ar muri la naștere, familia McGillivray ar fi mai bogată atât cu pământul de dotă, cât și cu proprietatea de la Woolam's Creek, iar altă soție nu ar fi fost greu de găsit.

– Cred că trebuie făcut ceva, a spus Jamie cu precauție.

I-am văzut privirea alunecând spre registrul deschis, cu coloanele lui deprimante de cifre, apoi s-a uitat gânditor la mine. Pământul nu era o problemă; cum nu avea bani peșin și existau prea puține șanse de a obține vreun credit, uneltele și materialele vor ridica probleme. Am strâns din buze și i-am întâlnit privirea; nu, nu avea să pună mâna pe miera mea!

A oftat și s-a rezemat de spătar, bătând ușor cu degetele mânjite de roșu în sugativă.

– O să mă descurc, a zis el. Și fata ce spune? Îl vrea pe Manfred?

Domnul Wemyss a părut ușor nesigur.

– Ea spune că da. Flăcăul e băiat de treabă, deși mama lui... o femeie bună, s-a grăbit el să adauge, foarte bună. Doar puțin cam... hm. Dar...

S-a întors spre mine și s-a încruntat ușor.

– Nu sunt sigur că Elizabeth știe exact ce vrea, doamnă, ca să fiu sincer. Știe că ar fi o alegere bună și că asta o va ține lângă mine...

Fața i s-a destins la acest gând, apoi s-a încruntat din nou.

– Dar n-aș vrea ca ea să aleagă astfel doar pentru că-și închipuie că mie mi-ar conveni.

S-a uitat cu timiditate la Jamie, apoi la mine.

– Am iubit-o pe mama ei tare mult, a spus el, iar cuvintele au fost rostite în mare grabă, ca și cum ar fi mărturisit vreun secret rușinos.

S-a îmbujorat și a coborât ochii spre mâinile slabe pe care și le frământa

în poală.

– Am înțeles, am zis eu, ferindu-mi cu tact privirea și îndepărtând câteva bucățele de Sanguinaria de pe tăblia biroului. Vrei să stau de vorbă cu ea?

– A, v-aș fi tare recunoscător, doamnă!

Cu fața luminată de ușurare, aproape că a sărit în picioare. I-a strâns cu fervoare mâna lui Jamie, a făcut câteva plecăciuni către mine și a ieșit, dând din cap și murmurând mulțumiri.

– Dumnezeu mi-e martor cât e de greu să-ți căsătorești fetele când ele fac ce le taie capul, a spus el cu glas întunecat, gândindu-se clar la Brianna și la Marsali. Poate că e mai ușor atunci când n-o fac.

Singura lumânare se topise aproape în întregime, aruncând umbre pâlپătoare prin cameră. M-am ridicat și m-am dus la raftul pe care se aflau câteva neîncepute. Spre surprinderea mea, Jamie a venit lângă mine. A întins mâna peste cele câteva fitiluri pe jumătate arse și lumânări noi, scoțând o lumânare-ceas scundă, aflată în spatele celorlalte, ascunsă în umbre.

A așezat-o pe birou și a folosit un muc pentru a o aprinde. Fitilul ei era deja înnegrit; lumânarea mai fusese folosită, dar nu arsesese prea mult. S-a uitat la mine, iar eu m-am dus încet să zăvorăsc ușa.

– Crezi că e momentul? am întrebat încet, întorcându-mă și oprindu-mă lângă el.

A clătinat din cap, dar nu mi-a răspuns. S-a lăsat ușor pe spătarul scaunului, cu mâinile împreunate în poală, urmărind flacăra lumânării-

ceas căpătând vigoare și crescând într-o lumină tremurătoare.

Jamie a oftat și a întins o mână ca să întoarcă registrul spre mine. Am văzut situația afacerilor noastre negru pe alb – jalnică, în privința banilor lichizi.

În colonie erau foarte puține afaceri pe bani – practic deloc, la vest de Asheville. Locuitorii de la munte făceau schimburi și, din câte se părea, noi ne descurcam foarte bine. Aveam de oferit lapte, unt și brânză, cartofi și cereale, carne de porc și vânat, legume proaspete și fructe uscate, ceva vin făcut din struguri tămâioși toamna trecută. Aveam fân și cherestea – deși toată lumea avea așa ceva –, plus miere și ceară de albine. Și, mai presus de toate, aveam whisky-ul făcut de Jamie.

Însă asta era o resursă limitată. Aveam șase hectare de orz nou care – dacă scăpam de grindină, incendii de pădure și alte evenimente nedorite – vor deveni o sută de butoiașe de whisky, ce puteau fi vândute sau schimbate pentru multe lucruri, chiar dacă era nematurat. Însă orzul încă era verde pe câmp, iar whisky-ul era doar o fantomă profitabilă.

Între timp, folosiserăm sau vânduserăm aproape tot alcoolul pe care îl avuseserăm. Adevărat, mai erau paisprezece butoiașe de alcool – îngropate într-o peșteră mică, aflată deasupra izvorului pentru whisky –, dar nu puteam umbla la ele. Jamie punea deoparte câte două butoiașe de la fiecare distilare, păstrate cu sfințenie pentru maturare. Cel mai vechi butoi din ascunzătoare avea doar doi ani; va mai rămâne îngropat încă zece sau mai mult, dacă voia Dumnezeu, pentru a ieși de acolo ca un aur lichid – și aproape la fel de valoros ca și cel solid.

Cerințele financiare imediate nu aveau cum să aștepte zece ani. În afara posibilității de a face un atelier pentru Manfred McGillivray și de a-i da lui Lizzie o mică dotă, existau cheltuielile obișnuite legate de fermă, întreținerea animalelor și un plan ambițios de a procura pluguri pentru

fiecare arendaș – dintre care mulți încă lucrau pământul cu sape.

Și, în afară de cheltuielile noastre, mai exista o obligație împovărătoare. Nenorocita de Laoghaire MacKenzie, și Fraser, crăpa-i-ar ochii!

Nu era tocmai o fostă soție – dar ceva tot era. Socotind că eu plecasem pentru totdeauna, dacă nu chiar murisem, Jamie se căsătorise cu ea la insistențele surorii lui, Jenny. Căsătoria se dovedise curând o greșeală, iar când eu revenisem, se încercase o anulare a actului, spre ușurarea – mai mult sau mai puțin – a tuturor părților.

Generos din cale-afară, Jamie fusese de acord să îi plătească o sumă mare pentru întreținere, plus câte o dotă pentru fiecare dintre fiicele ei. Dota lui Marsali era plătită treptat, prin pământ și whisky, și încă nu aveam vești despre căsătoria iminentă a lui Joan. Însă banii necesari ca Laoghaire să trăiască într-o oarecare bunăstare în Scoția trebuiau trimiși curând – și nu îi aveam.

I-am aruncat o privire lui Jamie, care rămăsese pe gânduri, cu ochii întredeschiși. Nu m-am deranjat să sugerez că ar trebui să îi permitem lui Laoghaire să obțină un permis de cerșetoare pentru a merge cu mâna întinsă prin parohie. Indiferent ce părere avea despre această femeie, Jamie socotea că ea intra în răspunderea lui, și cu asta, basta.

Am presupus că nici achitarea datoriei cu butoaie de pește sărat și săpun din leșie nu era o soluție potrivită. Asta ne lăsa alte trei căi de ieșire din impas: puteam vinde whisky-ul din ascunzătoare, deși ar fi fost o mare pierdere pe termen lung. Puteam împrumuta bani de la Jocasta; lucru posibil, dar foarte neplăcut. Ori puteam vinde altceva. Câțiva cai, de pildă. Un număr mare de porci. Sau o piatră prețioasă.

Lumânarea ardea cu putere, iar ceara din jurul fitilului se topise. Privind în mica baltă curată de ceară topită, le-am văzut: trei pietre prețioase,

întunecate în galben-cenușiul lumânării, nuanțele lor vii fiind ceva mai estompate, dar vizibile în ceară. Un smarald, un topaz și un diamant negru.

Jamie nu le-a atins. Cu sprâncenele roșcate împreunate în semn de concentrare, se uita fix la ele.

Vânzarea unei pietre prețioase în colonia Carolina de Nord nu era ușoară; se impunea o călătorie la Charleston sau la Richmond. Însă asta se putea face și ar fi însemnat o mulțime de bani pentru a-i plăti lui Laoghaire datoria blestemată, dar și pentru a acoperi alte cheltuieli crescânde. Pietrele prețioase aveau însă o valoare care trecea dincolo de a banilor – ele reprezentau moneda pentru călătoria prin pietre, protecția vieții călătorului.

Puținele amănunte pe care le cunoșteam despre respectiva călătorie primejdioasă se bazau în mare măsură pe ce scrisese sau îmi spusese Geillis Duncan; ea avea convingerea că pietrele prețioase îi ofereau călătorului nu doar protecție împotriva haosului din acel spațiu inexprimabil dintre straturile timpului, ci și o oarecare capacitate de a naviga – pentru a alege timpul în care dorea să ajungă.

Dintr-un impuls, m-am întors la raft și, ridicându-mă pe vârfurile picioarelor, am căutat pe pipăite învelitoarea de piele ascunsă în umbrele de acolo. Era grea în palma mea și am desfăcut-o cu grijă, așezând piatra ovală pe birou, lângă lumânare. Era un opal mare, a cărui inimă învâpăiată era pusă în evidență de o scrijelitură ce îi acoperea suprafața – o spirală; desenul primitiv al unui șarpe înghițindu-și coada.

Opalul fusese proprietatea altui călător – misteriosul indian numit Dinte-de-Vidră. Un indian al cărui craniu avea dinți cu plombe din argint, un indian care părea să fi vorbit cândva limba engleză. El numise acea piatră „bilet de întoarcere” – așadar, se părea că Geillie Duncan nu era singura

care credea că pietrele prețioase aveau o oarecare putere în acel loc îngrozitor... între lumi.

– Cinci, așa a spus vrăjitoarea, a comentat Jamie, căzut pe gânduri. A zis că ai nevoie de cinci pietre?

– Așa credea ea.

Era o seară caldă, însă firicelele de păr de pe maxilarul meu s-au înfiorat când m-am gândit la Geillie Duncan, la pietre și la indianul pe care îl întâlnisem pe o coastă întunecată de deal, având fața pictată cu negru pentru moarte, cu puțin înainte să descopăr opalul, dar și un craniu îngropat alături. Să fi fost craniul lui cel pe care îl îngropaserăm, cu tot cu plombele din argint?

– E nevoie ca pietrele să fie finisate sau tăiate?

– Nu știu. Cred că a spus că pietrele cizelate sunt mai bune, dar n-am idee de ce credea asta ori dacă avea dreptate.

Asta era problema; știam prea puține pentru a fi siguri.

Jamie a scos un pufnet, apoi și-a frecat încet rădăcina nasului cu dosul unui deget.

– Păi, avem astea trei și rubinul tatei. Sunt tăiate și cizelate, deci înseamnă că sunt patru. Apoi, piatra asta de doi bani – și a aruncat un ochi spre opal – și piatra de la amuleta ta, care nu sunt șlefuite.

Ideea era că pietrele prelucrate ne-ar fi adus mai mulți bani decât opalul aspru sau safirul brut de la amuleta mea. Și totuși, puteam risca să vindem o piatră de care am fi avut nevoie, care ar fi reprezentat diferența dintre viață și moarte pentru Bree și Roger?

– Puțin probabil, am zis eu, răspunzând mai degrabă la gândul lui decât

la cuvinte. Bree va rămâne, cel puțin până când Jemmy va crește, sau poate pentru totdeauna.

În definitiv, cum putea cineva să abandoneze un copil, posibilitatea de a avea nepoți? Și totuși, eu o făcusem. Cu un aer absent, mi-am trecut un deget peste metalul neted al verigheții din aur.

– Da. Dar flăcăul?

S-a uitat la mine, ridicând o sprânceană, iar în lumina lumânării ochii îi erau limpezi, albaștri ca safirele tăiate și lustruite.

– N-o va face, am răspuns. Nu i-ar lăsa pe Bree și pe Jemmy.

Am spus-o răspicat, dar în inimă aveam o urmă de îndoială, care mi s-a simțit în voce.

– Deocamdată, a replicat Jamie încet.

Am inspirat adânc, dar nu am zis nimic. Știam prea bine la ce se referea. Învăluit în tăcere, Roger părea să se retragă în sine tot mai mult cu fiecare zi.

Degetele i se vindecaseră; îi sugerasem Briannei că ar putea găsi o consolare în toba lui. Ea dăduse aprobator din cap, dar fără convingere. Nu știu dacă adusesese sau nu vorba despre asta față de el, însă toba atârna pe peretele cabanei lor, la fel de mută ca și stăpânul ei.

Zâmbea totuși și se juca adesea cu Jemmy, și se arăta deosebit de atent față de Brianna – însă umbra din ochii lui nu se risipea, iar când nu i se cerea să facă vreo treabă anume, dispărea cu orele, câteodată și toată ziua, umblând pe munte, întorcându-se după căderea întunericului, epuizat, murdar – și tăcut.

– Nu s-a mai culcat cu ea, adevărat? De când s-a întâmplat nenorocirea.

Am oftat, dându-mi într-o parte o şuviță căzută pe frunte.

– De câteva ori. Am întrebat-o. Dar cred că nu s-a mai întâmplat în ultima vreme.

Bree făcea tot posibilul să îl țină aproape de ea, să îl scoată din abisurile depresiei crescânde – însă îmi era limpede, la fel ca și lui Jamie, că ea pierdea bătălia și o știa. Și ea devenise tăcută, și în ochii ei apăruseră umbre.

– Dacă s-ar... întoarce... s-ar găsi un leac pentru vocea lui? Acolo, în timpul tău?

Jamie și-a plimbat un deget peste opal în timp ce a spus asta, urmărind cu ochii spirala pe care o trasa.

Am oftat din nou și m-am așezat.

– Nu știu. S-ar găsi o soluție – probabil pe cale chirurgicală și, desigur, terapie a vorbirii. Nu știu cât de mult l-ar ajuta; nimeni nu știe. Problema e că... și-ar putea recăpăta vocea pe cale naturală, dar numai dacă ar exersa. Însă nu vrea să facă asta. Și, bineînțeles – onestitatea m-a silit să o spun – s-ar putea să *nu* reușească, oricât s-ar strădui.

Jamie a dat din cap, tăcut. Indiferent de posibilitățile oferite de medicină, adevărul era că, în cazul eșecului căsătoriei dintre Roger și Brianna, nu mai exista nimic care să îl rețină aici. Dacă va alege să se întoarcă, atunci...

Jamie s-a îndreptat de spate și a suflat în lumânare, stingând-o.

– Încă nu, a spus el pe întuneric cu glas hotărât. Mai avem câteva săptămâni până să trimit bani în Scoția; voi vedea ce soluție mai pot găsi. Deocamdată păstrăm pietrele.

Noaptea trecută am visat că făceam pâine. Ori măcar încercam. Frământam aluatul și, brusc, mi-am dat seama că nu aveam făină. Apoi am pus aluatul în tăvi și le-am băgat în cuptor, însă mi-am dat seama că aluatul nu crescuse, așa că l-am scos. L-am frământat și l-am tot frământat și apoi l-am cărat de colo colo într-un castron acoperit cu o pânză, căutând un loc calduț în care să îl așez, pentru că trebuie să îl păstrezi la căldură ca să acționeze drojdia de bere, iar eu începusem să mă agit nebunește, pentru că nu găseam un loc calduț; bătea un vânt rece, iar vasul era greu și alunecos și m-am gândit că o să-l scap din mână; mâinile și picioarele îmi înghețau și îmi amorțeau.

Apoi m-am trezit și chiar îmi era frig. Roger trăsesese toate pilotele și se înfășurase în ele, iar pe sub ușă venea un curent îngrozitorc. L-am înghiontit și am tras de pături, dar nu le-am putut desprinde și nu voiam să fac zgomot ca să-l trezesc pe Jemmy. În cele din urmă, m-am ridicat din pat, mi-am luat mantia din cui și m-am culcat la loc învelită cu ea.

De dimineață, Roger s-a sculat înaintea mea și a plecat; nu cred că a băgat de seamă că mă lăsase în frig.

UN PACHET DE LA LONDRA

Pachetul a sosit în luna august, prin bunăvoința lui Jethro Wainwright, unul dintre puținii negustori ambulănți care aveau suficient curaj ca să urce potecile abrupte și întortocheate ce duceau la Ridge. Cu fața îmbujorată și respirând șuierat după efortul de a urca până aici și de a descărca pachetul de pe măgarul lui, domnul Wainwright mi l-a predat cu un semn din cap și, recunoscător, a pornit împleticindu-se spre bucătărie la invitația mea, lăsându-și măgarul să pască în curte.

Era un pachet nu prea mare, un soi de cutie învelită cu grijă în pânză impermeabilă și legată cu sfoară pentru siguranță. Era greu. L-am scuturat, dar dinăuntru s-a auzit un sunet înăbușit, ca și cum ce se afla acolo fusese învelit în cârpe. Pe etichetă scria simplu: „Pentru domnul James Fraser, Fraser’s Ridge, Carolina.“

– Ei, tu ce crezi că avem aici? l-am întrebat pe măgar.

Era o întrebare retorică, dar animalul, o creatură binevoitoare, a ridicat capul din iarbă și mi-a răspuns cu un răget slab, având câteva fire de

iarbă atârnată în colțul gurii.

Sunetul acela a declanșat răgetele curioase de răspuns din partea lui Clarence și a cailor și, după câteva secunde, Jamie și Roger au apărut dinspre hambar, Brianna a ieșit din seră, iar domnul Bug s-a ridicat din spatele unui morman de gunoi de grajd, doar în cămașă, ca un vultur care se înalță de pe un hoit, cu toții atrași de zgomote.

– Mulțumesc, i-am spus măgarului, care a mișcat scurt și modest o ureche, după care a continuat să pască.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Brianna ridicându-se pe vârfuri pentru a se uita peste umărul lui Jamie, care tocmai lua pachetul din brațele mele. Nu e de la Lallybroch, nu?

– Nu, nu e nici scrisul lui Ian... nici al surorii mele, a răspuns Jamie cu o foarte scurtă ezitare, deși l-am văzut că s-a uitat a doua oară ca să se convingă. A călătorit mult – cu corabia?

A ridicat pachetul sub nasul meu și m-a privit întrebător. Am adulmecat și am dat din cap.

– Da, miroase a smoală. Dar nu are niciun document însoțitor?

A întors pachetul și a clătinat din cap.

– A avut un sigiliu, dar a dispărut.

Fragmente cenușii de ceară încă erau agățate de sfoară, dar sigiliul care ne-ar fi oferit un indiciu privind expeditorul dispăruse de mult din cauza vicisitudinilor călătoriei și ale desagii domnului Wainwright.

– Hm, a făcut domnul Bug, clătinând din cap și uitându-se suspicios printre gene la pachet. Nu-i un târnăcop.

– Nu, nu-i un cap de târnăcop, l-a aprobat Jamie, ridicând pachetul pentru a vedea cât de greu era. Nici vreo carte, fără a mai vorbi de un teanc de hârtie de scris. Din câte-mi aduc aminte, n-am comandat altceva. Englezoaico, crezi că ar putea fi semințe? Domnul Stanhope a promis că ne va trimite câteva din grădina prietenului său, nu?

– O, s-ar putea! Era o posibilitate incitantă; domnul Crossley, prietenul domnului Stanhope, avea o grădină ornamentală întinsă, cu o serie de specii exotice și importate, iar Stanhope se oferise să-l întrebe pe domnul Crossley dacă ar fi dispus să facă schimb; semințe și mlădițe de la unele dintre cele mai rare plante europene și asiatice din colecția lui, contra bulbi și semințe din ceea ce Stanhope descriesese drept „fortăreața din munți”.

Roger și Brianna au schimbat o privire scurtă. Semințele i-ar fi interesat mult mai puțin decât hârtia sau cărțile. Cu toate astea, simpla noutate a unei scrisori sau a unui pachet era suficientă, astfel că nimeni nu a sugerat să îl despachetăm înainte de a savura pe deplin plăcerea de a face speculații despre conținutul lui.

În consecință, n-am deschis pachetul decât după cină, după ce toată lumea a avut posibilitatea de a-l cântări, a-l pipăi, a-l adulmea și de a veni cu o părere legată de conținut. Împingându-și deoparte farfuria goală, Jamie a luat pachetul cu un aer extrem de ceremonios, l-a scuturat încă o dată, apoi mi l-a întins.

– Nodul acela e treabă pentru mâini de chirurg, englezoaico, a spus el zâmbind.

Avea dreptate; cel care îl legase nu era marinar, dar înlocuise minuția cu priceperea. Mi-a luat ceva timp să-l dezleg, dar în final am tras de capete și am rulat frumos sfoara pentru a o refolosi.

Apoi Jamie a desfăcut cusătura materialului impermeabil cu vârful pumnalului și a dat la iveală o cutie mică din lemn, care a provocat exclamații de uimire. Era simplă ca aspect, dar elegantă ca execuție, făcută dintr-un lemn lustruit de culoare închisă, având balamale din alamă și închizătoare, dar și o plăcuță fixată pe capac.

– Executat în atelierul domnilor Halliburton și Halliburton, 14 Portman Square, Londra, a citit Brianna cu voce tare, aplecându-se peste masă și întinzând gâtul. Cine Dumnezeu sunt Norman și Greene?

– Habar n-am, i-a răspuns Jamie.

A ridicat închizătoarea cu un deget și, delicat, a săltat capacul. Înăuntru se afla un sac mic din catifea roșu-închis. L-a luat, a tras de șnururi și, încet, a scos un... obiect.

Era un disc auriu, plat, cu diametrul de zece centimetri. Căscând ochii de uimire, am văzut că marginea era puțin ridicată, ca a unei farfurii, și avea imprimată niște simboluri minuscule. În mijlocul discului era un aranjament ciudat cu piese găurite, făcute dintr-un metal argintiu. Acesta era compus dintr-un cadran mic și deschis, semănând cu al unui ceas, dar având trei brațe metalice ce-i legau marginea exterioară de centrul discului auriu, mai mare.

Micul cerc argintiu era de asemenea împodobit cu semne gravate, mult prea fine pentru a le vedea, și conectat de ceva în formă de liră, care se afla în pântecul unui țipar lung și plat, de culoare argintie, a cărui spinare se curba precis în jurul marginii interioare a discului auriu. Deasupra întregului ansamblu exista o bară din aur, ascuțită spre capete, amintind de un ac de busolă foarte gros, și dotată cu un cuișor care trecea prin centrul discului și permitea răsucirea barei. În centrul barei, cu litere cursive și elegante, era gravat numele „James Fraser“.

– Pentru numele Fecioarei, *ce e ăsta?*

Firește, doamna Bug s-a dezmeticit prima.

– E un astrolab planisferic, a răspuns Jamie, care-și revenise din surprindere și acum vorbea aproape nonșalant.

– A, bineînțeles, am murmurat. Firește!

A întors obiectul, expunând o suprafață gravată cu câteva cercuri concentrice, subdivizate de sute de semne și simboluri minuscule. Această parte avea un cuișor care permitea o rotație ca a acului de busolă de pe cealaltă parte, dar avea formă rectangulară, cu capetele îndoite în sus, aplatizate și găurite, astfel încât fantele să formeze o pereche de vizoare.

Bree a întins un deget și a atins cu un respect religios suprafața lucioasă.

– Dumnezeuule, a spus ea. ăsta e chiar *aur*?

– Da, a răspuns Jamie și a așezat obiectul în palma ei întinsă. Și aș vreau să știu de ce.

– De ce aur sau de ce un astrolab? am întrebat eu.

– De ce aur, a răspuns el, încruntându-se spre obiect. Îmi doream așa ceva de multă vreme, dar nu am găsit între Albany și Charleston. Lordul John Grey mi-a promis că-mi va trimite unul de la Londra și cred că ăsta e. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, de ce...

Atenția tuturor era captată de astrolab, dar Jamie și-a dezlipit privirea de la el și a întins mâna după cutia în care venise acesta. Și, bineînțeles, pe fundul cutiei era un bilet, împăturit și sigilat cu ceară albastră. Însă desenul nu înfățișa semiluna zâmbitoare și stelele lordului John, ci un blazon reprezentând un pește cu un inel în gură.

Încruntându-se, Jamie i-a aruncat o privire, apoi a desfăcut biletul.

Domnului James Fraser,

La Fraser's Ridge

Colonia regală a Carolinei de Nord

Stimate domnule,

Mă simt onorat să vă trimit acest pachet, însoțit de complimente din partea tatălui meu, lordul John Grey. Când am plecat la Londra, mi-a dat instrucțiuni să găsesc cel mai bun instrument posibil și, cunoscând stima deosebită pe care el o are pentru prietenia ce i-o purtați, m-am străduit să îi îndeplinesc dorința. Sper că va fi apreciat de dumneavoastră.

A dumneavoastră prea plecată slugă,

William Ransome, conte de Ellesmere

Căpitan, Regimentul 9

– William Ransome?

Brianna se ridicase în picioare pentru a citi peste umărul lui Jamie. Apoi s-a uitat încruntată la mine.

– Spune că tatăl lui e lordul John, dar fiul lordului nu e un băiețel?

– Are cincisprezece ani.

Glasul lui Jamie a sunat puțin ciudat și l-am văzut pe Roger ridicând ochii de la astrolabul din mâinile lui, cu o sclipire bruscă de interes. I-a întors spre mine, cu acea expresie ciudată pe care o căpătase în ultima vreme, parcă ascultând ceva ce nimeni nu mai putea auzi. Mi-am ferit privirea.

– ...nu Grey, tocmai spunea Brianna.

– Nu.

Jamie rămăsese cu privirea la biletul din mână, părând puțin absent. A clătinat scurt din cap, ca și cum ar fi alungat un gând, și a revenit la subiectul discuției.

– Nu, a repetat el mai ferm, lăsând biletul jos. Flăcăul e fiul vitreg al lui John – tatăl lui a fost contele de Ellesmere; băiatul e al nouălea care poartă titlul. Ransome e numele de familie al lui Ellesmere.

Mi-am ținut ochii îndreptați atent spre masă și cutia goală, temându-mă să ridic capul de teamă că fața mea trădătoare ar putea dezvălui ceva – măcar și faptul că exista ceva de dezvăluit.

În realitate, tatăl lui William Ransome nu fusese al optulea contele de Ellesmere. Tatăl lui era James Fraser, și am simțit încordarea din piciorul lui Jamie, care m-a atins pe sub masă, deși fața lui exprima o ușoară exasperare.

– Evident, băiatului i s-a cumpărat un post, a spus el, împăturind scrisoarea și punând-o înapoi în cutie. A plecat la Londra și a cumpărat astrolabul la rugămintea lui John. Dar cred că pentru un flăcău cu o asemenea familie, „bun” înseamnă musai placat cu aur!

A întins mâna, iar domnul Wainwright, care își admira reflexia pe suprafața aurită și lustruită, a cedat astrolabul cu părere de rău.

Jamie l-a examinat cu ochi critici, rotind țiparul argintiu inserat cu degetul arătător.

– Mda, în fine, a spus el, aproape cu părere de rău. E foarte frumos ca lucrătură.

– Frumos, a aprobat domnul Bug cu o mișcare din cap, întinzând mâna după cartofii gătiți pe care soția lui ni-i oferea pe o tavă. Topografie?

– Da, exact.

– Topografie? s-a mirat Brianna.

A luat două găluști din cartofi, s-a așezat lângă Roger și, cu un gest mecanic, i-a întins una.

– E pentru măsurarea terenului?

– Între altele. Jamie a întors astrolabul pe dos și a împins ușor bara plată, făcând vizoarele să se rotească. Partea asta se folosește ca trecere de la o funcție la alta. Știi ce este?

Brianna a dat din cap părând interesată.

– Sigur, știi să fac diferite feluri de topografie, dar noi foloseam în general...

L-am văzut pe Roger făcând o grimasă când a înghițit, pentru că asprimea găluștii i-a iritat gâtul. Am ridicat mâna spre cana cu apă, dar el mi-a surprins privirea și, aproape imperceptibil, a scuturat din cap. A înghițit din nou, ceva mai ușor de astă dată, și a tușit.

– Țin minte că ai spus că te pricepi, a zis Jamie uitându-se aprobator la fiica lui. De aceea am vrut asta – a ridicat obiectul în mână –, deși mă gândeam la ceva mai puțin bătător la ochi. Cositorul ar fi fost mai bun.

Însă, de vreme ce nu trebuie să-l plătesc...

– Dă-mi voie să văd.

Brianna a întins mâna și a luat astrolabul, încruntându-se concentrată în timp ce rotea cadranul interior.

– Știi să folosești un astrolab? am întrebat-o cu îndoială în glas.

– Eu știu, a spus Jamie, cu un aer de satisfacție. Am învățat în Franța.

S-a ridicat în picioare și a făcut semn cu bărbia spre ușă.

– Adu-l afară, fata mea. Să-ți arăt cum afli ora exactă.

– Da, exact așa.

Jamie s-a aplecat hotărât peste umărul lui Bree, arătând un punct pe cadranul exterior. Ea a mișcat cu grijă cadranul interior pentru a se alinia, s-a uitat spre soare și a mișcat indicatorul o diviziune de centimetru.

– Cinci și jumătate! a exclamat ea, roșind de încântare.

– Cinci și treizeci și cinci de minute, a corectat-o Jamie zâmbind cu gura până la urechi. Vezi acolo?

A arătat spre unul dintre simbolurile minuscule de pe margine, care de la acea distanță mi s-a părut a fi doar un punctișor.

– Cinci și treizeci și cinci de minute, a spus doamna Bug, pe un ton de respect aproape religios. Îți dai seama, Archie? Păi... n-am știut ora exactă de când... de când...

– De la Edinburgh, a spus soțul ei, dând din cap.

– Da, exact! Verișoara mea Jane avea un ceas cu pendulă, un lucru

minunat, care bătea ora ca un clopot de biserică și avea cadranul cu cifre din alamă, și doi heruvimi care zburau de-a latul lui, și...

– E prima oară că știu ora exactă de când am plecat de la familia Sherston.

Bree a ignorat extazul doamnei Bug, dar și instrumentul pe care îl ținea în mâini. Am văzut-o uitându-se în ochii lui Roger și zâmbind – iar după un moment, am observat și zâmbetul lui puțin strâmb drept răspuns. Cât timp trecuse pentru el?

Toți se uitau la soare printre gene, alungând norii de țânțari și vorbind despre ultima oară când știuseră ora exactă. Ciudat lucru, m-am gândit, oarecum amuzată. De ce această preocupare pentru măsurarea exactă a timpului? Și totuși, și pe mine mă atrăgea.

Am încercat să îmi aduc aminte când știusem eu ultima oară. La nunta Jocastei? Nu – pe câmpul de lângă râul Alamance, înainte de bătălie. Colonelul Ashe avea un ceas de buzunar și, amintindu-mi, m-am oprit. Nu. Se întâmplase după bătălie. Probabil atunci știuse și Roger ultima dată ce oră era – dacă fusese îndeajuns de conștient ca să îl audă pe unul dintre medicii armatei anunțând că era ora patru și exprimându-și părerea că Roger nu va apuca ora cinci.

– Ce altceva mai poți face cu el, tată?

– A, multe alte lucruri. Poți afla locul în care ești pe uscat, dar și pe mare, ora exactă sau poți găsi o anumită stea pe cer...

– Foarte folositor, am remarcat eu. Deși probabil că nu e prea comod să-l folosești pe post de ceas. Presupun că intenția ta principală nu a fost să afli ora exactă.

– Nu, a răspuns el clătinând din cap și așezând astrolabul cu grijă în

punga lui din catifea. Trebuie să fac cât mai bine măsurătorile celor două pământuri – și cât de curând.

– De ce atâta grabă?

Bree a dat să plece, dar, auzind discuția noastră, a ridicat din sprâncene și s-a întors.

– Pentru că nu avem timp, a răspuns Jamie și a privit-o, iar plăcerea provocată de noua achiziție a fost înlocuită de seriozitate.

S-a uitat peste umăr, dar pe verandă nu rămăseserăm decât eu, el, Brianna și Roger.

Cum nu manifesta interes față de minunile științei, domnul Wainwright coborâse în curte și își ducea pachetele în casă, ajutat de domnul Bug și ținut în loc de comentariile neîncetate ale doamnei Bug. Până mâine toți cei de pe Ridge vor afla că sosise și vor veni la noi ca să cumpere, să vândă și să afle ultimele știri.

– Voi doi știți ce-o să se întâmple, a continuat Jamie uitându-se pe rând la Bree și Roger. S-ar putea ca regele să pice, dar pământul rămâne. Și dacă vrem să păstrăm pământul acesta pentru totdeauna, trebuie să îl măsurăm bine și să-l înregistrăm. Când apar tulburări, când oamenii își părăsesc pământurile sau le sunt confiscate, e al dracului de greu să le iei înapoi, dar e totuși posibil – dacă ai actul care să dovedească ce a fost cândva al tău.

Când a ridicat privirea, soarele a aruncat scânteii aurii și foc din părul său. A făcut un semn către linia întunecată a munților conturați de irizația roz și aurie a unui nor, dar, din felul în care se uita în depărtare, mi-am dat seama că el vedea altceva dincolo de ei.

– Lallybroch – am salvat proprietatea cu ajutorul unui act de transfer. Și

Simon cel Tânăr, fiul lui Lovat, a luptat pentru pământurile lui după Culloden și, în cele din urmă, i-au fost înapoiate în mare măsură. Dar asta numai pentru că a avut hârtiile trebuincioase pentru a dovedi ce fusese al lui. Asta e.

A săltat capacul cutiei pe care o adusese afară și a așezat punga de catifea cu grijă înăuntru.

– Voi avea hârtiile. Și indiferent că va domni George sau altul, pământurile astea vor fi ale noastre. Și ale voastre, a adăugat el încet, ridicând ochii spre Brianna. Și ale copiilor voștri, după voi.

Am pus mâna peste mâna lui în care ținea cutia. Avea pielea caldă de mișcare și de arșița zilei și mirosea a sudoare proaspătă. Perișorii de pe braț străluceau roșiatic și auriu în soare și atunci am înțeles prea bine de ce bărbații măsoară timpul. Doresc să fixeze un moment, în speranța deșartă că astfel îl vor împiedica să dispară.

UN LUCRU DELOC MĂRUNT

Brianna venise la casa mare ca să împrumute o carte. L-a lăsat pe Jemmy în bucătărie cu doamna Bug și s-a dus în biroul lui Jamie. El plecase, iar camera era goală, deși mirosea slab a el – un iz masculin greu de definit, compus din miros de piele, rumeguș, sudoare, whisky, gunoi de grajd – și cerneală.

Cu nările fremătând, s-a frecat cu un deget la nas și a zâmbit când i-a venit un gând. Și Roger mirosea a multe asemenea lucruri, și totuși avea propriul parfum, secret. Ce însemna asta? s-a întrebat ea. Când cânta la chitară, mâinile îi miroseau vag a lac și a metal. Dar asta fusese demult.

Alungând acel gând, s-a aplecat atentă deasupra cărților de pe raft. Fergus adusese trei cărți noi din ultima lui călătorie la Wilmington: o culegere de eseuri de Michel de Montaigne – acestea erau în franceză, deci nu pentru ea –, un exemplar cam jerpelit din *Moll Flanders* de Daniel Defoe și o carte foarte subțire, cu copertă din hârtie, de B. Franklin, *Mijloacele și modurile de a atinge virtutea*. Nu exista concurență, s-a gândit

ea, luând *Moll Flanders*. Cartea trecuse prin grele încercări; cotorul era crăpat și paginile, desprinse. Spera că erau toate; nimic nu era mai neplăcut decât să ajungă într-un punct interesant al poveștii și să descopere că lipseau următoarele douăzeci de pagini. A răsfoit-o cu atenție, verificând, dar se părea că nu lipseau file, chiar dacă pe alocuri erau mototolite sau mânjite de mâncare. Cartea avea un miros destul de ciudat, de parcă ar fi fost înmuiată în seu.

Un zgomot de cioburi din camera medicală a mamei a făcut-o să tresară, trezind-o din contemplarea cărților. S-a uitat instinctiv după Jem, dar bineînțeles că nu era lângă ea. Împingând precipitată cartea înapoi pe raft, a ieșit valvârtej din birou, cât pe ce să se ciocnească de mama ei care venea în grabă dinspre holul bucătăriei.

A ajuns la ușa camerei cu doar o clipă înaintea lui Claire.

– Jem!

Ușa dulapului mare și înalt stătea întredeschisă, iar în aer plutea un miros puternic de miere. Pe podea, într-o băltoacă aurie și lipicioasă, zăcea un vas de pământ spart, iar în mijloc stătea Jemmy, mânjit tot, cu ochii albaștri perfect rotunzi și gura deschisă de șoc și rușine.

Sângele a năvălit în obrajii Briannei. Ignorând mierea lipicioasă, l-a prins pe copil de un braț și l-a ridicat în picioare.

– Jeremiah Alexander MacKenzie, a spus ea pe un ton amenințător, ești un băiat rău!

L-a verificat în grabă să vadă dacă nu era rănit sau sângerând, nu a descoperit nimic și i-a tras o palmă la fund, suficient de tare ca să o usture mâna.

Țipătul care a urmat a făcut-o să se simtă instantaneu vinovată. Apoi a

văzut și restul dezastrului din încăperea și și-a reprimat cu greu impulsul de a-l plesni încă o dată.

– Jeremiah!

Mănunchiurile de rozmarin, coada-șoricelului și cimbru fuseseră smulse de pe raftul unde se uscau și rupte. O pânză din dulap fusese smulsă, iar acum atârna sfâșiată. Sticle și borcane din dulapuri stăteau răsturnate; dopurile unora căzuseră, astfel că pudra și lichidele multicolore se împrăștiaseră pe jos. Sarea grunjoasă dintr-un sac mare fusese răscolită, pumni de cristale, azvârliți împrejur.

Dar, cel mai grav, amuleta mamei ei zăcea pe podea; punguța din piele era desfăcută, și goală. Resturi de plante uscate erau împrăștiate pretutindeni, amestecate cu câteva oscioare.

– Mamă, îmi pare teribil de rău, a scăpat nesupravegheat. Mă uitam la... ar fi trebuit să stau cu ochii pe el...

Aproape că a trebuit să strige aceste vorbe ca să acopere răcnetele lui Jemmy.

Crispându-se ușor din cauza țipetelor, Claire s-a uitat în jur, făcând în grabă un inventar al pagubelor. Apoi s-a aplecat și a ridicat copilul, fără să ia în seamă miera.

– Sst, a făcut ea, acoperindu-i gura cu mâna.

Cum gestul s-a dovedit ineficient, l-a lovit încetișor peste gura căscată, făcându-l să scoată un „ua-ua-ua” care l-a convins pe Jemmy să înceteze cu urletele. Și-a vârât un deget în gură, smiorcăindu-se, după care și-a lipit obrazul murdar de umărul lui Claire.

– Ei, se mai întâmplă să se bage unde nu trebuie, i-a spus ea lui Bree,

părând mai curând amuzată decât iritată. Nu-ți face griji, scumpa mea, e doar puțină dezordine. Slavă cerului că n-a ajuns la cuțite, iar otrăvurile le țin tocmai sus de tot.

Brianna a simțit că inima începe să-i bată iar normal. Palma îi era fierbinte, zvâcnind.

– Dar amuleta ta... a zis ea arătând cu degetul și a văzut o umbră trecând peste chipul său când a observat profanarea.

– Oh!

Claire a inspirat adânc, l-a bătut ușor pe spate pe Jemmy și l-a așezat pe podea. Și-a mușcat buza, s-a aplecat și a ridicat cu grijă punguța cu pene ciufulite.

– Îmi pare rău, a repetat Brianna, deznădăjduită.

A observat efortul cu care mama ei s-a străduit să arate printr-un gest că nu contează, după care s-a aplecat să adune bucățelele de pe podea. Părul ondulat i se desfăcuse și îi căzuse pe față, ascunzându-i trăsăturile.

– Mereu m-am întrebat ce e în punguța asta, a zis Claire, strângând oscioarele și punându-le în palmă. De la ce crezi că sunt – de la vreun chițcan?

– Nu știu, a răspuns Brianna și, fără a-l scăpa din ochi pe Jemmy, s-a aplecat și s-a apucat să adune lucrurile de pe jos. Cred că ar putea fi oase de șoarece sau de liliac.

Surprinsă, Claire a ridicat privirea spre ea.

– Ce deșteaptă ești – uite!

A cules ceva mic, de culoare cafenie, cu aspect de hârtie, și l-a ridicat în

aer. Aplecându-se să se uite mai bine, Brianna a văzut că ceea ce părea o frunză uscată și mototolită era de fapt o bucată din aripa unui liliac mic, cu pielea fragilă uscată până devenise translucidă și cu un os subțire ca un ac curbat prin ea ca nervura centrală a unei frunze.

– „Ochiul gușterului, iată, și un deget de brotac/Lâna de pe liliac” [20](#), a intonat Claire.

A răsturnat mâna de oscioare pe blatul dulapului și le-a privit fascinată.

– Mă-ntreb ce a vrut cu asta.

– Cine?

– Nayawenne – femeia care mi-a dat punga.

Lăsându-se pe vine, Claire a adunat în palmă bucățelele de frunze – cel puțin Brianna spera că erau cu adevărat frunze – și le-a mirosit. În aerul din cameră pluteau atât de multe mirosuri, încât ea nu putea distinge nimic altceva decât dulceața coplesitoare a mierii, dar era evident că nasul sensibil al mamei ei nu întâmpina nicio greutate în a identifica și alte arome.

– Cătină, brad, ghimbir sălbatic și Polygonum [21](#), a spus ea, adulmecând ca un câine dresat să găsească trufe. Și puțină salvie, așa cred.

– Chiar așa? Ăsta-i un comentariu privind ce părere avea despre tine?

În ciuda amărăciunii, Brianna a râs.

– Da, la naiba! i-a spus Claire sec, suflând praful de pe grămăjoara de frunte și punându-le lângă oasele de pe masă. Cunoscut și sub numele de piper-de-apă. E o plantuță foarte iritantă care crește în apropierea izvoarelor – îți apar bășici și te ustură ochii și îmi închipui că mai pățești

și altele dacă te așezi din greșeală pe ea.

Uitând de dojeni, Jemmy pusese stăpânire pe o pensă chirurgicală și o răsucea între mâini, încercând mai mult ca sigur să decidă dacă se putea mânca. Brianna s-a întrebat dacă era cazul să i-o ia, dar, întrucât mama ei steriliza întotdeauna instrumentele din metal prin fierbere, a hotărât să i-o mai lase câteva momente, pentru că nu avea margini ascuțite.

Lăsându-l în grija lui Claire, s-a dus la bucătărie ca să aducă apă fierbinte și niște cârpe cu care să curețe miera de pe podea. Doamna Bug era acolo, dar dormea buștean, sforăind slab pe o canapea, cu mâinile împreunate peste pântecul rotund și cu boneta căzută pe o ureche.

Când s-a întors cu găleata cu apă și cu câteva cârpe, a descoperit că mai tot gunoiul fusese deja măturat, iar mama ei se târa de colo colo în patru labe, uitându-se pe sub dulapuri.

– Ai pierdut ceva?

A aruncat o privire spre raftul de jos al dulapului, dar nu i s-a părut că ar lipsi ceva, în afara borcanului cu miere. Celelalte sticle, așezate ordonat, aveau dopurile puse și totul arăta aproape normal.

– Da, a răspuns Claire, apoi s-a ghemuit și mai mult și s-a încruntat, uitându-se printre gene sub dulap. O piatră. Cam atât de mare... – a arătat cu degetul mare și arătătorul un cerc cu diametrul aproximativ al unei monede mici. E albastră-cenușie, translucidă pe alocuri. E un safir neprelucrat.

– Era în dulap? Poate l-a mutat doamna Bug.

Claire s-a lăsat pe călcâie și a clătinat din cap.

– Nu, nu se atinge de nimic de aici. În plus, nu era în dulap, ci aici.

A făcut semn din cap spre masă, unde se afla punguța goală în care fusese amuleta, alături de oase și de resturile de plante.

O cercetare rapidă a încăperii – urmată de una mai metodică – nu a scos la iveală piatra.

– Știi ceva? a zis Claire, trecându-și o mână prin păr și uitându-se gânditoare la Jemmy. Nu-mi place să sugerez asta, dar nu crezi că...?

– La dra... pardon, la naiba, a spus Brianna, îngrijorarea ei transformându-se într-o ușoară panică.

S-a aplecat să se uite la Jemmy, care a ignorat-o cu un aer de superioritate și s-a concentrat asupra încercării de a-și introduce pensa chirurgicală în nara stângă.

– Are fărâme de plante uscate lipite de miera din jurul gurii, dar cu siguranță că e vorba doar de rozmarin și de cimbru.

Ofensat de examinarea atentă, Jem a încercat să o lovească cu pensa, dar ea l-a prins de încheietură cu degete ca de oțel și i-a smuls pensa cu cealaltă mână.

– Să n-o lovești pe mami, a spus ea mecanic, nu e frumos. Jem, ai înghițit piatra bunicii?

– Nu, a rostit el, la fel de mecanic, apucând din nou pensa. A mea!

Brianna i-a adulmecat fața, făcându-l să se aplece pe spate într-un unghi primejdios, dar nu și-a dat seama cu certitudine. Parcă totuși nu era rozmarin.

– Vino să-l miroși, i-a spus ea lui Claire ridicându-se. Eu nu-mi dau seama.

Claire s-a aplecat pentru a-i face pe plac, iar Jemmy a scos țipete și chicote alarmate, pregătindu-se pentru un joc de-a „Mănâncă-mă”. A rămas însă dezamăgit; bunica lui a inspirat adânc și a spus hotărâtă „ghimbir sălbatic”, apoi s-a tras aproape ca să se uite mai atent, luând o cârpă umedă pentru a-i șterge mierea de la gură, în pofida urlletelor crescânde de protest.

– Uite.

Claire a arătat spre pielea moale din jurul gurii copilului, acum curățată. Brianna le-a văzut clar – două sau trei bășicuțe, ca niște perle minuscule.

– Jeremiah, a spus ea cu fermitate, încercând să îl privească în ochi. Spune-i lui mami. Ai mâncat piatra bunicii?

Jeremiah i-a evitat privirea și s-a zvârcolit ca să se îndepărteze, ducându-și mâinile protector la spate.

– Nu lovit, a spus el. Nu frumos.

– N-o să te plesnesc, l-a asigurat ea, prinzându-l de un picior. Vreau doar să știi. Ai înghițit o piatră atât de mare?

A format un cerc cu degetul mare și arătătorul. Jemmy a chicotit.

– Cald, a spus el.

Acesta era un cuvânt nou, preferat de el, care se aplica, fără deosebire, oricărui obiect care îi plăcea.

Brianna a închis ochii exasperată, apoi i-a deschis și s-a uitat la mama ei.

– Mă tem că a făcut-o. O să-l doară?

– Nu cred.

Claire și-a privit nepotul și s-a bătut gânditoare cu un deget peste buze. Apoi a traversat încăperea și a deschis unul dintre dulapurile înalte, de unde a luat o sticlă mare de culoare cafenie.

– Ulei de ricin, a explicat ea, scotocind într-un sertar după o lingură. Nu e nici pe departe la fel de gustos ca mierea, a adăugat ea, sfredelindu-l cu privirea pe Jemmy, dar e *foarte* eficient.

Chiar dacă era eficient, uleiului de ricin i-a trebuit câțva timp ca să își facă efectul. Fără să-l scape din ochi pe Jemmy, care fusese lăsat pe podea să se joace cu coșul lui cu cuburi din lemn, după ce primise doza, Brianna și Claire au folosit timpul de așteptare pentru a face ordine în încăpere, apoi s-au apucat de o treabă mai tihnită, dar de durată, aceea de a prepara leacuri. Claire nu mai făcuse asta de ceva vreme, astfel că avea o cantitate impresionantă de frunze și rădăcini care trebuiau tocate, rase, măcinate, fierte în apă, macerate în ulei, introduse în alcool, strecurate prin pânză, amestecate cu ceară de albine, grăsime de urs ori cu talc măcinat sau făcute pastile, apoi puse în borcane, sticle sau în pungi pentru păstrare.

Era o zi caldă și plăcută și au lăsat ferestrele deschise pentru ca adierea să pătrundă în cameră, chiar dacă asta însemna să lovească mereu muște, să alunge țânțari și să scoată câte un bondar prea entuziast care sfârșea într-un lichid fierbinte.

– Fii atent, dragule!

Brianna s-a întins grăbită să îndepărteze o albină care se așezase pe un cub de-al lui Jemmy, înainte ca el să apuce să o înșface.

– Gâză rea. Auu!

– Au simțit mirosul mierii lor, a spus Claire, alungând altă albină. Ar fi bine să le dau înapoi o parte.

A așezat un bol cu miere și apă pe pervaz și, după câteva momente, albinele se îngrămădeau pe marginea lui, bând cu lăcomie.

– Au o singură idee în cap, nu? a spus Brianna, ștergându-și un firicel de sudoare care i se scurgea printre sâni.

– Da, dar asta te duce departe, a murmurat Claire cu un aer absent, încruntându-se ușor în vreme ce amesteca o soluție care se încălzea pe o lampă cu alcool. Crezi că s-a făcut?

– Tu știi mai bine, a răspuns Brianna, totuși, s-a aplecat și a mirosit. Cred că da, miroase destul de puternic.

Claire a înmuiat un deget în vas și a gustat.

– Da, cred că da.

A luat vasul de pe flacăra și a turnat cu grijă într-o sticlă lichidul verzui-închis folosind o sită din pânză. Alte câteva recipiente înalte din sticlă așteptau în șir pe blatul dulapului și, în lumina soarelui, conținuturile lor sclipeau ca niște pietre prețioase roșii, verzi și galbene.

– Ai știut dintotdeauna că o să devii doctor? a întrebat curioasă Brianna.

Mama ei a scuturat din cap, continuând să mărunțească o mână de scoarță de corn cu un cuțit ascuțit.

– Nu m-am gândit niciodată la asta când eram tânără. Sigur, majoritatea fetelor sunt la fel. Pe măsură ce am crescut, am presupus că mă voi căsători, voi avea copii, îmi voi face o casă... Lizzie pare să fie bine, ce părere ai? Mi s-a părut cam palidă seara trecută, dar poate o fi fost din cauza luminii lumânărilor.

– Arăta bine. Crezi că îl iubește pe Manfred?

În noaptea precedentă, se sărbătorise logodna lui Lizzie cu Manfred MacGillivray, iar întreaga familie Gillivray bătuse drumul de la gospodăria lor pentru a avea parte de o cină bogată. Doamna Bug, care ținea la Lizzie, își dăduse toată silința; nici nu era de mirare că astăzi adormise.

– Nu, a spus Claire cu sinceritate. Dar câtă vreme nu iubește pe altul, e în regulă. Manfred e băiat bun și destul de atrăgător. Iar Lizzie o place pe mama lui, ceea ce este un lucru bun, dacă ținem seama de împrejurări.

A zâmbit când și-a amintit de Ute Gillivray, care o luase imediat pe Lizzie sub aripa ei maternă și protectoare, alegându-i cele mai gustoase bucățele și vârandu-i-le cu asiduitate pe gât, ca un măcăleandru care își hrănește puiul.

– Cred că ar putea să-i placă doamna MacGillivray mai mult decât Manfred. Era foarte mică la moartea mamei ei; e bine pentru ea să aibă din nou una.

Brianna s-a uitat la mama ei cu coada ochiului. Și-a amintit mult prea bine sentimentul de a rămâne fără mamă – și binecuvântarea de a o regăsi. Din reflex, s-a uitat la Jemmy, care purta o conversație animată, chiar dacă în mare parte neinteligibilă, cu motanul Adso.

Scuturând coaja fărâmițată într-un borcan mic, plin cu alcool, Claire a dat din cap.

– Da. Totuși, cred că e bine că mai așteaptă puțin – la Lizzie și la Manfred mă refer –, să se obișnuiască unul cu celălalt.

Se convenise ca nunta să aibă loc în vara următoare, după ce Manfred

avea să își deschidă atelierul în Woolam's Creek.

– Sper că asta va avea efect.

– Ce anume?

– Coaja de corn.

Claire a pus dopul la sticlă și a vârat-o în dulap.

– Rawlings spunea în registrul lui că se poate folosi ca înlocuitor al scoarței de Cinchona – pentru chinină, înțelegi? Și e mai ușor de procurat, ca să nu mai vorbesc că e mai puțin scumpă.

– Grozav, sper să dea rezultate.

Malaria lui Lizzie era în remisiune de câteva luni, dar exista oricând pericolul unei recidive, iar coaja de Cinchona era îngrozitor de scumpă.

Subiectul conversației lor de mai devreme zăbovea în mintea Briannei și a revenit la el, în timp ce a luat o mână de frunze de salvie pentru a le mărunți în mojar, zdrobindu-le cu grijă înainte de a le pune la macerat.

– Spuneai că nu ți-ai propus să devii doctor când erai tânără. Dar mai târziu se pare că ai fost foarte hotărâtă să faci asta.

Avea amintiri dispersate, dar vii, despre pregătirea medicală a lui Claire; încă simțea în nări mirosurile de spital, rămase în părul și în îmbrăcămintea mamei, dar și atingerea moale și răcoroasă a salopetelor verzi pe care mama ei le purta câteodată, atunci când se întorcea târziu de la muncă și venea să o sărute înainte de culcare.

Claire nu i-a răspuns imediat, concentrată asupra mătăsii uscate de porumb pe care o curăța, eliminând porțiunile putrezite și aruncându-le pe fereastră.

– Mda, a zis ea într-un târziu, fără să-și dezlipească ochii de la ceea ce făcea. Oamenii – nu doar femeile, nicidecum –, oamenii care știu cine sunt, ceea ce vor să devină... găsesc o cale. Tatăl tău... la Frank mă refer...

Claire a adunat mătasea curățată și a pus-o într-un coșuleț împletit, iar câteva firicele s-au risipit pe blat.

– A fost un istoric foarte bun, a continuat ea. Îi plăcea domeniul și avea darul disciplinei și al concentrării care l-a ajutat să aibă succes, dar asta nu a fost cu adevărat o... o *chemare* pentru el. Mi-a spus-o chiar el – ar fi putut face și alte lucruri și nu ar fi contat prea mult. Pentru unii oameni, un anumit lucru *contează* foarte mult. Și când se întâmplă asta... ei bine, medicina conta foarte mult pentru mine. La început nu am știut asta, dar apoi mi-am dat seama că pur și simplu era menirea mea. Și imediat ce am descoperit asta...

A ridicat din umeri, scuturându-și mâinile de praf, și a acoperit coșulețul cu o bucată de pânză, pe care a legat-o cu sfoară.

– Da, dar... nu poți face întotdeauna ceea ce ești menit să faci, adevărat? a întrebat Brianna, gândindu-se la cicatricea zimțată de la gâtul lui Roger.

– Mda, viața te silește uneori să faci anumite lucruri, a murmurat Claire.

A ridicat privirea, întâlnind ochii Briannei, și gura i s-a arcuit într-un zâmbet slab, ironic.

– Iar pentru omul obișnuit, viața pe care o descoperă este deseori cea pe care o duce. Marsali, de pildă. Nu cred că i-a trecut vreodată prin minte că ar putea face și altceva decât face. Mama ei a fost gospodină și a crescut copii, iar ea nu vede vreun motiv pentru care ar trebui să trăiască altfel. Și totuși... – Claire a dat din umăr și a întins mâna peste masă după celălalt mojar – a făcut o mare pasiune – pentru Fergus. Iar asta a fost

suficient ca să o scoată din rutina care ar fi fost viața ei.

– Ca să ducă altă viață la fel?

Claire și-a plecat capul într-un semn pe jumătate aprobator, dar nu a ridicat ochii.

– La fel – doar că e în America, nu în Scoția. Și îl are pe Fergus.

– Așa cum tu îl ai pe Jamie?

Brianna folosea rareori numele lui mic, de aceea Claire a ridicat privirea surprinsă.

– Da, a răspuns ea. Jamie face parte din mine. La fel și tu.

A atins fața lui Bree, rapid și ușor, apoi s-a întors pe jumătate, întinzându-se să ia o legătură de sovârf dintre cele atârinate de grinda de deasupra vetrei.

– Dar niciunul dintre voi nu îmi aparține deplin, a adăugat ea încet, întoarsă cu spatele. Eu sunt... ceea ce sunt. Doctor, asistentă, vindecătoare, vrăjitoare – oricum mi-ar zice oamenii, numele nu contează. M-am născut să fiu asta și așa voi rămâne până la moarte. Dacă ar fi să te pierd pe tine – sau pe Jamie –, nu aş mai fi o persoană întreagă, dar mi-ar rămâne asta. Pentru o vreme, a continuat ea, dar atât de încet, încât Brianna a trebuit să facă un efort ca s-o audă, după ce am plecat... înapoi... înainte de venirea ta... asta e tot ce aveam. Doar cunoașterea.

Claire a mărunțit sovârful uscat în mojar și a ridicat pistilul pentru a-l pisa. De afară s-a auzit tropăitul unor încălțări, apoi vocea lui Jamie, care i-a spus ceva prietenos unei găini ce îi tăiase calea.

Brianna îi iubea pe Roger, pe Jemmy, nu era de ajuns? Sigur că da. A trăit un sentiment groaznic și pustiitor că probabil nu era așa, de aceea a

vorbit repede, înainte ca gândul să se regăsească în cuvinte.

– Dar tata?

– Ce e cu el?

– El... e unul care știe ce este, ce părere ai?

Claire a rămas cu mâinile nemișcate, iar zgomotul produs de pistil a încetat.

– Ah, da, a răspuns ea. El știe.

– Un stăpân? Așa l-ai numi, nu?

Căzută pe gânduri, Claire a ezitat.

– Nu, a rostit ea în cele din urmă.

A ridicat pistilul și s-a apucat din nou de treabă. Aroma sovârfului uscat a umplut încăperea ca fumul de tămâie.

– El e bărbat, a spus ea, și asta nu e puțin lucru.

SINGURĂTATE

Brianna a închis cartea cu un sentiment de ușurare amestecat cu presimțire. Nu se opusese ideii lui Jamie de a învăța câteva fetițe de la Ridge să scrie și să citească. Asta umplea cabana cu zgomote vesele vreme de câteva ore pe zi, iar lui Jemmy îi plăcea să fie răsfățat de vreo șase mame în miniatură.

Cu toate astea, nu era o educatoare înnăscută, așa că, la încheierea lecțiilor, se simțea întotdeauna ușurată. Însă presimțirea urma imediat senzației de ușurare. Majoritatea fetițelor veneau singure sau sub supravegherea unei surori mai mari. Anne și Kate Henderson, care locuiau la trei kilometri depărtare, erau însoțite de fratele lor mai mare, Obadiah.

Nu știa sigur când sau cum începuse totul. Probabil în prima zi, când el o privise în ochi, zâmbind slab, și rămăsese așa încă un moment, după care le bătuse ușor pe cap pe surorile lui și le lăsase în grija ei. Însă nu avea nimic să-i reproșeze în mod rezonabil. Nici atunci, nici în zilele care

urmaseră. Și totuși...

Obadiah Henderson îi dădea fiori de spaimă, trebuia să recunoască în sinea ei. Era un flăcău înalt, de vreo douăzeci de ani, foarte musculos și deloc urât, cu părul castaniu și ochi albaștri. Însă ceva din înfățișarea lui nu era cum trebuie; gura lui avea o expresie oarecum brutală, iar în ochii adânciți în orbite exista ceva de fiară. Și îi dădea o senzație foarte neplăcută prin modul în care o privea.

Detesta să se apropie de ușă la încheierea lecției. Fetițele se împrăștiu într-un vălmășag de rochițe și chicoteli, iar Obadiah aștepta, rezemat de vreun copac, stând pe ghizdul puțului, iar o dată chiar se așezase pe banca din fața ușii.

Incertitudinea permanentă, pentru că niciodată nu știa unde îl va vedea – dar știind că el era acolo, undeva – o enerva la fel de mult ca și privirea lui, pe jumătate zâmbitoare, și surâsul tăcut când pleca, aproape clipind complice, ca și cum ar fi cunoscut vreun mic secret neplăcut de-al ei, dar prefera să îl păstreze pentru sine – deocamdată.

S-a gândit oarecum cu ironie că starea de disconfort pe care o trăia în apropierea lui Obadiah era provocată în parte de Roger. Se obișnuise și ea să audă lucruri care nu erau rostite cu voce tare.

Iar Obadiah nu vorbea tare. Nu îi spunea nimic, nu făcea nicio mișcare indecentă spre ea. Îi putea interzice s-o privească? Era ridicol. Era ridicol că un lucru atât de simplu îi făcea inima să tresară, să i se ridice la gât când deschidea ușa și sudoarea să-i țâșnească sub brațe doar când îl vedea.

Făcându-și curaj, le-a deschis ușa fetelor și le-a spus la revedere, iar ele s-au împrăștiat. Brianna a rămas în prag și a privit în jur. El nu era acolo. Nici lângă puț, nici lângă copac sau pe bancă... nicăieri.

Anne și Kate nu s-au uitat în jur; traversaseră deja jumătate din luminii împreună cu Janie Cameron, ținându-se toate de mână.

– Annie! a strigat Brianna. Unde-i fratele tău?

Cu codițele legănându-se, Annie s-a întors pe jumătate.

– A plecat la Salem, domnișoară, a strigat ea. Astă-seară ne ducem să mâncăm la Jane!

Fără să aștepte vreo confirmare, fetele s-au îndepărtat ca o tripletă de mingi săltărețe.

Încordarea i s-a risipit treptat din gât și din umeri când a răsuflat adânc și lung. S-a simțit golită un moment, parcă nu ar fi fost prea sigură ce voia să facă. Apoi s-a îndreptat de spate și și-a netezit șorțul boțit. Jemmy adormise, legănat de cântecele alfabetului, interpretate nazal de fete. Putea profita de faptul că el dormea pentru a aduce niște lapte bătut din casa izvorului ²². Lui Roger îi plăceau biscuiții cu lapte bătut; îi pregătise chiar ea pentru cină și pusese în ei și niște șuncă.

În casa izvorului era răcoare și întuneric, iar atmosfera era odihnitoare datorită sunetului apei care curgea prin canalul mărginit de pietre de pe podea. Briannei îi plăcea să intre acolo și să aștepte până i se obișnuiau ochii cu întunericul pentru a putea admira algele verde-închis care se agățau de piatră, legănându-se în curentul apei. Jamie spusese că acolo își făcuse sălaș o familie de lilieci – da, erau acolo, patru ghemotoace minuscule, care atârnavă în colțul cel mai întunecat, fiecare având cel mult cinci centimetri lungime, curați și ordonați ca niște sarmale grecești în foi de viță. Gândul a făcut-o să zâmbească, însă apoi s-a crispat.

Mâncase sarmale cu Roger, la un restaurant grecesc din Boston. Nu se prea dădea în vânt după mâncarea grecească, dar ar fi fost o amintire din vremea lor pe care s-o împărtășească amândoi când îi va povesti despre

lilieci. S-a gândit că, dacă i-ar spune, el i-ar zâmbi drept răspuns, dar zâmbetul nu i s-ar reflecta și în ochi, și doar ea ar retrăi amintirea.

A ieșit din casa izvorului și a mers încet, cu găleata cu lapte bătut într-o mână și cu un calup de cașcaval în cealaltă. O omletă cu cașcaval ar fi bună la micul dejun; era ușor de gătit, iar lui Jemmy îi plăcea. El prefera să folosească lingura pentru a-și ucide prada, apoi o devora cu ambele mâini, murdărindu-se, dar mânca singur, ceea ce era un progres.

Încă zâmbea când a ridicat privirea de la potecă și l-a văzut pe Obadiah Henderson stând pe bancă.

– Ce faci aici? l-a întrebat cu glas tăios, dar mai ridicat decât ar fi vrut. Fetele au spus că ai plecat la Salem.

– Așa e, a răspuns el ridicându-se în picioare și pășind înainte, cu zâmbetul lui vag, atotștiutor. M-am întors.

Brianna și-a stăpânit impulsul de a se retrage un pas. Aici era casa ei; cu nici un chip nu îi va permite s-o facă să dea înapoi din fața propriei uși.

– Păi, fetele au plecat, a spus ea cât de glacial a putut. Sunt la familia Cameron.

Inima îi bătea greu, dar a trecut pe lângă el, dorind să lase găleata pe verandă.

S-a aplecat, iar el i-a pus mâna pe spate. Brianna a înghețat. El nu și-a mișcat mâna, nu a încercat să o mângâie sau să o strângă – dar greutatea ei o apăsa pe spate ca un șarpe mort. S-a ridicat brusc și s-a răsucit, făcând un pas înapoi, pentru că nu voia să se lase intimidată. Făcuse asta deja.

– Ți-am adus ceva, a zis el. De la Salem.

Zâmbetul îi rămăsese pe buze, dar părea să fie în totală contradicție cu expresia din ochii lui.

– Nu vreau nimic, a spus ea. Adică... îți mulțumesc. Dar nu. Nu e bine să faci așa ceva – soțului meu nu-i va plăcea asta.

– Nu e nevoie să afle.

A făcut un pas spre ea; Brianna s-a retras, iar zâmbetul lui s-a întins pe toată fața.

– Am auzit că soțul tău nu prea stă acasă zilele astea, a rostit el încet. Ești singură.

A întins o mână pentru a-i atinge fața. Apoi s-a auzit un sunet slab, ciudat, un soi de bufnet, iar bărbatul a căscat ochii, alb la față.

Ea s-a holbat la el, incapabilă să înțeleagă ce se întâmplase. Apoi el și-a coborât ochii spre mâna întinsă, iar Brianna a văzut un cuțit mic înfipt în carnea antebrațului și pata de sânge crescând pe cămașă.

– Pleacă de aici!

Jamie vorbise cu glas scăzut, dar limpede. A ieșit dintre copaci, fixându-l ostil cu privirea pe Henderson. A ajuns lângă ei din trei pași, a întins mâna și a scos cuțitul din brațul lui Henderson. Obadiah a scos un sunet slab, înfundat și jalnic, ca un animal rănit.

– Pleacă” a repetat Jamie. Să nu mai calci pe aici!

Sângele se prelingea pe brațul lui Obadiah, picurând de pe degete. Câțiva stropi au căzut în laptele bătut, plutind roșii pe suprafața galbenă și grasă. Parcă amestecată, Brianna a recunoscut frumusețea oribilă a acestui lucru – ca niște rubine încastrate în aur.

Apoi tânărul s-a îndepărtat, ținându-se cu mâna de brațul rănit, târându-și picioarele, după care a fugit spre potecă. A dispărut printre copaci, iar în curte s-a lăsat o liniște deplină.

– Chiar trebuia să faci asta? a fost primul lucru pe care Brianna a reușit să-l spună.

Era șocată, ca și cum ea ar fi fost lovită de ceva. Picăturile de sânge începuseră să se estompeze, marginile lor dizolvându-se în laptele bătut, și ea a avut senzația că o să vomite.

– Trebuia să mai aștept?

Jamie a prins-o de un braț și a tras-o, îndemnând-o să se așeze pe verandă.

– Nu. Dar... nu puteai să... să-i fi spus ceva?

Avea buzele amorțite și la periferia câmpului vizual îi apăruseră mici lumini pâlpâitoare. Parcă privindu-se de la depărtare, și-a dat seama că era pe cale să leșine și s-a aplecat în față, sprijinindu-și fruntea de genunchi, cu fața îngropată în șorț.

– I-am spus. I-am cerut să plece.

Banca a scârțâit când Jamie s-a așezat lângă ea.

– Știi ce vreau să spun.

Glasul i-a sunat străin, înfundat în faldurile pânzei. S-a îndreptat de spate încet; molidul din apropierea casei mari s-a clătinat ușor sub ochii ei, apoi a rămas nemișcat.

– Ce-ai vrut să faci? Să te dai mare? Cum de-ai putut fi sigur că nimerеști pe cineva cu un cuțit de la o asemenea distanță? Ce-a fost acela... un

briceag?

– Da. Era tot ce aveam în buzunare. Și de fapt, n-am vrut să-l înțep, a recunoscut Jamie. Am vrut să nimeresc în peretele cabanei, dar el s-a uitat să vadă de unde venea zgomotul, așa că l-a lovit din spate. Dar s-a mișcat.

Ea a închis ochii și a respirat adânc pe nas, dorindu-și ca stomacul să nu i se mai frământa.

– Ești bine, *a muirninn?* a întrebat el încet.

A pus mâna cu blândețe pe spatele ei – ceva mai sus de locul unde o atinsese Obadiah. Brianna i-a simțit mâna mare, caldă, liniștitoare.

– Sunt bine, a răspuns, deschizând ochii.

El părea îngrijorat, așa că Brianna s-a străduit să-i zâmbească.

– Sunt bine.

El s-a destins puțin, îngrijorarea i-a dispărut din privire, dar a rămas cu ochii la ea.

– Ei, asta e, a spus el. Nu e prima oară, nu? De cât timp încercă nătăntolul ăla să se dea la tine?

Ea a inspirat din nou adânc și s-a silit să-și descleșteze pumnii. Ar fi vrut să minimalizeze situația, îndemnată de un sentiment de vinovăție – pentru că ar fi trebuit să găsească o cale de a-i pune capăt. Însă confruntată cu privirea fixă a ochilor lui albaștri, nu a putut minți.

– Încă din prima săptămână, a mărturisit ea.

Jamie a făcut ochii mari.

– De atâta vreme? Și de ce nu i-ai spus omului tău despre asta? a întrebat el, nevenindu-i să creadă.

Brianna a rămas descumpănită și a căutat un răspuns.

– Păi... în fine, nu m-am gândit... adică, nu era problema lui.

A auzit icnetul lui Jamie, fără îndoială prefațând o remarcă mușcătoare spre Roger, așa că s-a grăbit să îl apere.

– El... practic, n-a făcut nimic. Doar se uita. Și zâmbea. Cum îi puteam spune lui Roger că *se uita* la mine? N-am vrut să par slabă și nici neajutorată.

Deși fusese și una, și alta, acum își dădea seama. Înțelegerea acestui fapt o ardea pe sub piele ca niște mușcături de furnici.

– N-am vrut să... să-i cer să mă apere.

Jamie a privit-o cu nedumerire. A clătinat rar din cap fără să-și ia ochii de la ea.

– Dar, pentru numele Domnului, la *ce* crezi că e bun un bărbat? a întrebat el într-un târziu, vorbind încet, dar pe un ton care îi trăda uimirea deplină. Vrei să-l ții ca pe un animal de salon? Un cățeluș? Ori o pasăre într-o colivie?

– Nu înțelegi!

– Ah, nu? a scos el o expirație scurtă, care a semănat cu un râs sardonice. Sunt căsătorit de aproape treizeci de ani, iar tu, de mai puțin de doi. Ce-ți închipui că nu aș putea înțelege, fata mea?

– Nu e... situația ta și a mamei e diferită de a mea și a lui Roger! a exclamat ea.

– Da, așa e, a aprobat-o el cu glas controlat. Mama ta îmi respectă mândria, și eu pe a ei. Ori crezi că e lașă și nu poate să-și poarte singură băcăliile?

– Nu.

Brianna și-a înghițit nodul din gât, simțindu-se primejdios de aproape de a izbucni în lacrimi, dar a hotărât să nu cedeze.

– Tată... lucrurile sunt diferite. Noi venim din alt loc, din alt timp.

– Știu asta, a spus el, iar ea i-a văzut colțurile gurii arcuindu-se într-un zâmbet ironic.

– Dar nu cred că bărbații și femeile sunt atât de diferiți în acel timp, a adăugat el mai blând.

– Poate că nu.

Și-a înghițit nodul din gât, silindu-se să-și controleze glasul.

– Dar poate că Roger s-a schimbat. După Alamance.

El a inspirat cu gând să mai spună ceva, apoi a expirat încet, fără să scoată nicio vorbă. Își retrăsese mâna; Brianna a simțit lipsa ei. Jamie s-a aplecat puțin pe spate, a privit de jur împrejurul curții, bătând darabana cu degetele în scândurile verandei.

– Da, a zis el în cele din urmă, încet. Poate că așa e.

Brianna a auzit o bufnitură venind din cabană, apoi încă una. Jem se trezise și își arunca jucăriile din pat. Peste câteva momente avea s-o strige ca să i le adune de jos. S-a ridicat brusc și și-a aranjat rochia.

– S-a sculat Jem, trebuie să mă duc la el.

Și Jamie s-a ridicat, a apucat găleata și a aruncat laptele bătut, care a făcut o băltoacă gălbuie pe iarbă.

– O să-ți aduc altul, a spus el și a dispărut înainte ca ea să-i spună că nu era nevoie să se deranjeze.

Jem stătea în picioare, prins de marginea patului, dornic să evadeze, și s-a aruncat în brațele Briannei când ea s-a aplecat să-l ridice. Se îngreunase, dar Brianna l-a ținut strâns la piept, apăsându-și obrazul de capul lui, umed de sudoare după ce dormise. Inima îi bătea greu și o simțea rănită în piept.

Ești singură, spusese Obadiah Henderson. Avea dreptate.

CRUD CREMOS

Oftând sătul, Jamie s-a îndepărtat de masă, rezemându-se de spătar. Când a dat să se ridice, doamna Bug a sărit de la locul ei și l-a admonestat cu un deget.

– Ei, domnule, nu plecați nicăieri, doar n-o să lăsați să se strice bunătate de turtă dulce și *crud* proaspăt!

Brianna a dus mâna la gură, scoțând un sunet înfundat, de parcă s-ar fi înecat cu laptele. Jamie și domnul Bug, pentru care *crud* era cuvântul scoțian pentru „brânză proaspătă” au ridicat curioși privirile spre ea, dar nu au comentat.

– Mda, doamnă Bug, sigur o să plesnesc, dar cred că voi muri fericit, a spus Roger. Adu-le înapoi, dar până le aduci înapoi, am de făcut ceva.

Cu o agilitate uimitoare pentru cineva care tocmai mâncase vreun kilogram de cârnați condimentați cu mere coapte și cartofi, s-a furișat din scaun și a dispărut pe hol, îndreptându-se spre birou.

Am inspirat adânc, bucuroasă că după-amiază, când simțisem mirosul de turtă dulce care se cocea, avusesem inspirația să-mi desfac puțin corsetul înainte de a mă așeza să mănânc.

– Vrea *crud!* a croncănit Jemmy, preluând în mod infailibil cuvântul cel mai potrivit pentru a declanșa consternarea mamei lui. A bătut cu pumnii în masă plin de extaz, psalmodiind *Crud-crud-crud-crud!* din toți rărunchii.

Schițând un zâmbet, Roger i-a aruncat o privire Briannei, și m-am bucurat că ea a surprins gestul, zâmbindu-i drept răspuns, în timp ce l-a prins de mâini pe Jemmy și s-a apucat să-i șteargă resturile de mâncare de pe față.

Jamie s-a întors exact când au fost aduse la masă turta dulce și brânza proaspătă – acesta din urmă fiind presărată cu zahăr și modelată în niște bulgărași cremoși. S-a întins peste umărul lui Roger și a depus pe masă, în fața lui, un registru legat în piele, peste care se afla astrolabul în cutia lui mică din lemn.

– Vremea va fi bună încă vreo două luni, probabil, a spus el cu nonșalanță, așezându-se și vârând un deget în mormanul uriaș de *crud* cremos de pe farfuria lui. Și-a vârât degetul în gură și a închis ochii extaziat.

– Da?

Cuvântul a sunat gătuit și abia audibil, dar a fost de ajuns ca să îl facă pe Jemmy să nu mai bolborosească și să se uite cu gura căscată la tatăl lui. M-am întrebat dacă era primul cuvânt pe care Roger îl rostise azi.

Jamie deschisese ochii și ridicase limba, măsurând desertul cu hotărârea cuiva care vrea să moară încercând.

– Da, în fine, Fergus va coborî spre coastă înainte de căderea primei zăpezi – ar fi bine să poată duce atunci rapoartele topografice pentru a fi prezentate la New Bern, nu?

Fără să ridice ochii, s-a apucat să mănânce temeinic din turta dulce cu *crud*.

S-a lăsat liniște, tulburată doar de respirații apăsate și de pocnetul lingurilor pe farfuriile din lemn. Apoi, Roger care nu își ridicase lingura, a vorbit.

– Pot... face asta.

Poate nu fusese decât efortul pe care a trebuit să-l facă pentru a sili aerul să treacă prin gâtul lui vătămat, dar am perceput toți un accent pe ultimele cuvinte, ceea ce a făcut-o pe Brianna să se crispeze. Doar ușor, dar eu am observat – la fel și Roger. I-a aruncat o privire, după care a coborât privirea spre farfuria lui și genele lungi i-au umbrat obrazul. A strâns din dinți, apoi a ridicat lingura.

– Bine, a zis Jamie, ceva mai degajat. O să-ți arăt cum. Poți pleca peste o săptămână.

Noaptea trecută am visat că Roger pleca. O săptămână am visat că va pleca, încă de când tata i-a sugerat asta. Sugerat – ha-ha. Ca și cum, coborând de pe Muntele Sinai, Moise ar fi adus cele Zece Sugestii.

În vis, Roger își punea lucrurile într-un sac mare, iar eu eram ocupată să curăț podeaua. Mi se așeza mereu în cale, iar eu îi tot împingeam sacul deoparte ca să ajung la altă porțiune de podea. Era murdară, având tot felul de pete și lucruri lipicioase. Peste tot erau oscioare, ca și cum Adso ar fi mâncat vreun animal

acolo, iar oasele mi se prindeau mereu în mătură.

Nu vreau să plece și totuși vreau asta. Aud toate lucrurile pe care nu le rostește; ele au ecou în mintea mea. Mă tot gândesc că, după ce va pleca, ecoul se va stinge.

A trecut brusc de la somn la starea de trezie deplină. Trecuse de zori, și era singură. În pădure cântau păsările. Una dintre ele triluia în apropierea cabanei, scoțând notele ascuțite și muzicale. Să fie un sturz-cântător? s-a întrebat Brianna.

Știa că el plecase, dar a ridicat capul de pe pernă pentru a se convinge. Sacul de spate dispăruse de lângă ușă, la fel și desaga cu mâncare și sticla cu cidru pe care ea i le pregătise cu o seară înainte. Toba rămăsese agățată pe perete, părând să plutească, suspendată în lumina nepământească.

După ce fusese spânzurat, Brianna încercase să îl facă să cânte din nou la instrument, simțind că el s-ar putea bucura măcar de muzică, chiar dacă nu mai avea voce. Însă el se opusese și, în cele din urmă, și-a dat seama că îl înfuria prin insistența ei și încetase. Roger avea să facă lucrurile după voia lui – sau deloc.

A aruncat o privire spre patul copilului, dar era liniște, Jemmy dormea dus. S-a așezat înapoi pe pernă și a ridicat mâinile spre sâni. Era goală, iar ei erau netezi, rotunzi și plini ca niște pepeni mici. A strâns ușor un sfârc și imediat au apărut minuscule perle de lapte. Una a crescut și s-a rostogolit gâdilând-o pe o latură a pieptului.

Seara, înainte de a adormi, făcuseră dragoste. La început, ea nu crezuse că el se va arăta dornic, dar când ea se apropiase și îl cuprinsese în brațe, el o strânsese tare, o sărutase încet și îndelung, iar apoi o dusesse în pat.

Îl dorise atât de mult, voind să îl asigure de iubirea ei cu gura, mâinile și corpul, să-i dăruiască ceva din ea însăși cu care să plece, încât uitase cu totul de ea și rămăsese surprinsă când orgasmul o luase pe nepregătite. Și-a furișat o mână în jos, între picioare, amintindu-și senzația de a fi purtată brusc de un val uriaș, cărată într-o stare de neputință spre mal. Spera că Roger băgase de seamă; el nu spusese nimic și nici nu deschisese ochii.

Încă mut, el o sărutase de rămas-bun în întunericul dinaintea zorilor. Oare chiar o făcuse? Brusc nesigură, și-a dus mâna la gură, dar nu a găsit niciun indiciu în carnea netedă și rece a buzelor.

O sărutase de rămas-bun? Ori doar visase?

UCIGAȘUL-DE-URȘI

Venind dinspre padoc, nechezatul cailor anunța sosirea cuiva. Curioasă, am abandonat ultimul experiment la care lucram și m-am dus la fereastră să văd. În curtea interioară nu am zărit niciun cal sau vreun om, dar caii continuau să fornăie și să se poarte ca și cum ar fi văzut pe cineva nou-sosit. Însemna că vizitatorul trebuie să fi sosit pe jos și se dusesse spre ușa bucătăriei – lucru pe care îl făceau majoritatea oamenilor, fiindcă așa era politicos.

Presupunerea mi-a fost aproape instantaneu confirmată de un țipăt ascuțit venind din partea din spate a casei. Am scos capul în hol exact la vreme ca să o văd pe doamna Bug țâșnind din bucătărie ca și cum ar fi pornit din țeava unui tun, urlând panicată.

Fără să mă observe, a trecut ca fulgerul pe lângă mine și a ieșit pe ușa din față, lăsând-o întredeschisă, astfel că am putut să o văd traversând curtea interioară și dispărând în pădure, încă răcnind. Ca o contrapondere, când m-am uitat în cealaltă direcție, am văzut un indian stând în ușa

bucătăriei cu o expresie de surprindere.

Ne-am privit cu precauție, dar, cum eu nu păream dispusă să urlu sau să fug, el s-a mai calmat. Nu era înarmat și nici pictat pe față, semne de intenții rele, așa că m-am destins.

– *Osiyo*, am spus nesigură, după ce am observat că era un indian Cherokee, și încă îmbrăcat pentru o vizită.

Purta trei cămăși pestrițe din stambă, una peste alta, pantaloni din lână țesută în casă și o pălărie ciudată cu boruri coborâte, ca un turban pe jumătate înfășurat în jurul capului, cum preferau bărbații în astfel de ocazii, plus niște cercei lungi din argint și o broșă frumoasă, în forma unui soare care răsare.

Drept răspuns, el mi-a zâmbit, arătându-și dinții sclipitori, și a spus ceva ce nu am înțeles nicicum. Am ridicat neajutorată din umeri, dar el mi-a zâmbit din nou, și am rămas locului, dând din cap unul către celălalt și zâmbindu-ne vreme de câteva momente, până când el, având brusc o inspirație, a băgat mâna pe după gulerul cămășii de dedesubt – elegantă, cu mici romburi galbene pe fond albastru – și a scos un șnur din piele pe care erau înșirate ghearele negre și curbate ale mai multor urși.

Le-a ridicat, făcându-le să sune încet, și a înălțat din sprâncene, aruncând priviri înapoi și încolo ca și cum ar fi căutat pe cineva pe sub masă sau pe sub un dulap.

– Aha, am făcut eu, înțelegând imediat. Vrei cu soțul meu.

Am mimat pe cineva care țintește cu pușca.

– Ucigașul-de-Urși?

Spusele mele au fost recompensate cu o sclipire a dinților lui albi.

– Cred că va sosi din clipă în clipă, am spus, făcând semn întâi spre fereastră, arătând drumul pe care apucase doamna Bug – care plecase fără îndoială să îl informeze pe domnul că în casă erau indieni puși pe crime, distrugeri și murdărirea podelelor frecate de ea –, apoi spre bucătăriei.

– Vino cu mine, te rog, să îți dau ceva de băut, bine?

M-a urmat supus și, în timp ce stăteam la masă, bând ceai și schimbând zâmbete și mișcări din cap, Jamie a intrat, însoțit nu doar de doamna Bug, care se ținea strâns de el și arunca priviri bănuitoare spre oaspetele nostru, ci și de Peter Bewlie.

Oaspetele nostru a fost prezentat imediat drept Tsatsa'wi, fratele soției indiene a lui Peter. Acesta trăia într-o mică așezare aflată la vreo cincizeci de kilometri dincolo de Linia Tratatului, dar venise să-și viziteze sora și locuia o vreme la familie Bewlie.

– Aseară, după cină, fumam o pipă, a explicat Peter, iar Tsatsa'wi îi spunea soției mele că au un necaz în satul lor – iar ea îmi spunea mie, înțelegeți? Fiindcă el nu știe engleză și nici eu nu vorbesc prea bine limba lor, în afară de numele câtorva lucruri și câteva politețuri. Dar, cum spuneam, mi-a povestit de un urs rău, care le dă de furcă de luni bune.

– După cum arată lucrurile, credeam că Tsatsa'wi se pricepe să scape de o asemenea creatură, a spus Jamie, făcând semn din cap spre colierul cu gheare de urs pe care îl purta indianul și atingându-și pieptul drept.

I-a surâs lui Tsatsa'wi care a priceput înțelesul complimentului și a răspuns cu un zâmbet până la urechi. S-au aplecat unul spre celălalt peste ceștile cu ceai, drept semn de respect reciproc.

– Da, a încuviințat Peter, lingându-și picăturile de la colțurile buzelor și plescăindu-și aprobator. E un vânător înzestrat și mă aștept ca el și verii

lui să se descurce binișor. Dar se pare că ursul ăsta e puțin mai special. Așa că am zis să mergem și să-i povestim lui *Mac Dubh* despre el. Și poate chiar el însuși își va rupe din timp ca să ia gâtul creaturii. Peter a făcut un gest cu bărbia spre cumnatul lui și a dat din cap spre Jamie, cu un aer de mândrie. *Vezi?* spunea gestul. *Doar ți-am zis. E în stare s-o facă.*

M-am abținut să zâmbesc. Jamie mi-a surprins privirea, a tușit modest și a lăsat cana.

– Bine, dar încă nu pot veni o vreme. Poate după ce se strânge fânul. Știi care e treaba cu ursul ăsta, Peter?

– Firește, a răspuns Peter vesel. E o fantomă.

Aproape că m-am înecat cu ceaiul. Jamie nu părea deloc șocat, dar și-a frecat bărbia gânditor.

– Hmm. Ei, dar ce-a făcut?

Ursul își făcuse simțită prezența cu aproape un an în urmă, deși nimeni nu îl văzuse vreodată. Apăruseră semnele obișnuite de jaf – dispariția unor șiruri întregi de pești puși la uscat sau de știuleți de porumb atârnați pe pereții caselor, furtul de carne din adăposturi improvizate –, însă, la început, oamenii socotiseră că erau isprăvile unui urs ceva mai inteligent decât normal, pentru că un urs obișnuit nu s-ar fi sinchisit deloc dacă ar fi fost observat în timp ce fura hrană.

– Venea doar noaptea, înțelegi? a explicat Peter. Și nu făcea prea mult zgomot. Oamenii ieșeau dimineața din case și descopereau că li se furaseră proviziile, deși nu auziseră niciun sunet care să-i trezească.

Brianna, care văzuse plecarea furtunoasă a doamnei Bug și venise să afle ce se întâmplase, a început să fredoneze o melodie în surdină – un cântec la care amintirea mea a găsit imediat cuvintele: *Vai, el doarme până l-*

amiază, dar 'nainte de-ntunericul deplin... În Jellystone Park pune gheara peste orice coș ce-i plin. ²³. Mi-am apăsât un șervet peste gură, chipurile pentru a-mi șterge câteva picături de ceai din colțurile buzelor.

– Au știut din capul locului că era vorba de-un urs, înțelegeți? După urme.

Tsatsa'wi știa cuvântul; și-a răsfirat mâinile pe masă, unindu-și degetele mari, arătând dimensiunea unei labe, apoi a atins cea mai lungă dintre ghearele care îi atârnau la gât, făcând un semn elocvent.

Obișnuiți cu urșii, oamenii își luaseră măsurile obișnuite de apărare, mutând proviziile în zone mai protejate și lăsându-și câinii liberi pe timpul nopții. Urmarea a fost că unii câini au dispărut – din nou, fără niciun sunet.

Apoi, evident, câinii deveniseră mai vigilenți ori ursul mai flămând. Prima victimă a fost un bărbat, ucis în pădure. După care, în urmă cu șase luni, dispăruse un copil. Brusc, Brianna a încetat să mai fredoneze.

Victima fusese un bebeluș, smuls cu tot cu pătuț de pe malul râului, unde mama lui spăla rufe spre apusul soarelui. Nu se auzise niciun sunet și nu existase niciun alt indiciu în afara unei urme mari de picior în noroi.

În lunile care urmaseră fuseseră uciși alți patru oameni. Doi copii, care culegeau căpșune spre sfârșitul după-amiezii. Se găsisse un cadavru cu gâtul rupt, dar în rest neatins. Celălalt dispăruse; semnele arătau că fusese dus târâș spre pădure. O femeie fusese ucisă pe terenul pe care avea porumb, tot spre apusul soarelui, și parțial mâncată acolo unde se prăbușise. Însă ultima victimă, un bărbat, pornise să vâneze ursul.

– N-au găsit nimic din el, în afară de arc și câteva zdrențe din hainele lui, a spus Peter.

Am auzit un bufnet slab în spatele meu, semn că doamna Bug se așezase brusc pe bancă.

– Așadar, l-au vânat chiar ei? am întrebat eu. Ori, mai curând, au încercat?

– Da, doamnă Claire. Așa și-au dat seama despre ce era vorba.

După aceea, câțiva vânători plecaseră bine pregătiți pentru a vâna ursul, înarmați cu arcuri, sulițe și cu cele două muschete cu care se lăuda satul lor. Dăduseră ocol larg satului, convinși că, de vreme ce își concentra atenția asupra locului, ursul nu putea fi prea departe. Căutaseră vreme de patru zile, văzând din când în când urme, dar fără a-l găsi.

– Tsatsa'wi a fost cu ei, a continuat Peter, ridicând un deget spre cumnatul lui. El și unul dintre prietenii lui stăteau de veghe noaptea, în vreme ce restul dormeau. Trecuse de răsăritul lunii, a spus el, când a trebuit să se ducă să urineze. Când s-a întors la foc, l-a găsit pe prietenul lui cu gâtul rupt, mort, târât în colți de fiară!

Tsatsa'wi urmărise cu mare atenție depănarea poveștii. În acel moment, a dat din cap și a făcut un gest care pentru Cherokee părea a fi echivalentul semnului crucii – o mișcare rapidă a mâinii pentru a alunga răul. Apoi a început să povestească, dând din mâini în timp ce a relatat următoarele evenimente.

Strigase, evident, trezindu-și însoțitorii, și se repezise după urs, sperând că îl va speria ca să îi lase prietenul – deși a văzut că omul era deja mort. Și-a înclinat capul brusc pentru a sugera gâtul rupt, lăsându-și limba să atârne din gură și căpătând o expresie care în alte circumstanțe ar fi fost caraghioasă.

Vânătorii erau însoțiți de doi câini care se repeziseră lătrând la urs. Ursul își lepădase prada, dar în loc să fugă, îl atacase pe el. El s-a aruncat într-o

parte, iar ursul a apucat să înșface un câine și apoi a dispărut în bezna pădurii, urmărit de celălalt câine, de o ploaie de săgeți și de două împușcături de muschetă – dar niciuna nu l-a atins.

Fugăriseră ursul prin pădure cu făclii aprinse, dar nu reușiseră să-l găsească. Cel de-al doilea câine revenise, părând rușinat de sine – Brianna a sâsâit scurt văzând pantomima executată de Tsatsa'wi imitând câinele –, iar vânătorii, descurajați cu totul, se întorseseră la focul lor, rămânând treji restul nopții, iar a doua zi dimineată, reveniseră în satul lor. De unde, și Tsatsa'wi a făcut un semn politicos, venise pentru a cere ajutorul Ucigașului-de-Urși.

– Dar de ce cred ei că ar fi vorba de o fantomă? a întrebat Brianna, aplecându-se în față, interesul luând locul groazei inițiale stârnite de poveste.

Peter i-a aruncat o privire ridicând o sprânceană.

– A, da, n-a zis – ori cred că da, dar nu ați înțeles. Animalul acela era mult mai mare decât un urs obișnuit, așa spune el, și alb-alb. A mai zis că, atunci când s-a întors spre ei, avea ochii strălucitori ca niște flăcări. Așa și-au dat seama că era o fantomă și de aceea nu s-au mirat că săgețile nu îl atinseseră.

Tsatsa'wi a intervenit din nou. A arătat întâi spre Jamie, apoi și-a atins colierul din gheare de urs, iar după aceea – spre surprinderea mea – a arătat spre mine.

– Eu? am întrebat. Ce legătură am eu cu el?

Indianul Cherokee a simțit mirarea din glasul meu, pentru că s-a aplecat peste masă, mi-a luat o mână și a mângâiat-o – nu cu afecțiune deosebită, ci doar pentru a atrage atenția asupra pielii mele. Jamie a scos un sunet de amuzament.

– Englezoaico, ai pielea foarte albă. Poate ursul va crede că ești vreun spirit pereche.

Mi-a zâmbit, dar se vedea că Tsatsa'wi își dăduse seama de înțelesul cuvintelor, pentru că a încuviințat cu un aer serios. A dat drumul mâinii mele și a scos un sunet scurt, ca un cârâit – o chemare de corb.

– Aha, am spus, vădit neliniștită.

Nu știam cuvintele în limba Cherokee, dar era limpede că oamenii din satul lui Tsatsa'wi auziseră de Corbul Alb, dar și de Ucigașul-de-Urși. Orice animal alb căpăta o semnificație – deseori sinistră. Nu știam dacă asta presupunea că trebuia să exercit o anumită putere asupra ursului-fantomă – ori să slujesc drept momeală –, dar mi-a fost limpede că eram inclusă în invitație.

Așa se face că, o săptămână mai târziu, după ce am strâns fânul și l-am pus la adăpost și am atârnat patru jumătăți de vânat în afumătoare, am pornit spre Linia Tratatului, cu gândul să exorcizăm ceva.

În afară de mine și de Jamie, din grup făceau parte Brianna și Jemmy, gemenii Beardsley și Peter Bewlie, care urma să ne fie ghid până în sat. Soția lui plecase înainte, împreună cu Tsatsa'wi. Brianna nu voise să vină, mai mult de teama de a-l duce pe Jemmy în sălbăticie decât din refuzul de a se alătura vânătorii, așa mi s-a părut. Însă Jamie a insistat, susținând că priceperea ei de a ținti ar fi neprețuită. Nedorind să îl înțarce încă pe Jemmy, fusese nevoită să-l ia și pe el – și părea că el se bucura din deplin de călătorie, pentru că stătea cu ochii strălucitori pe șa, în fața mamei lui, când bolborosind fericit despre tot ce vedea, când sugându-și degetul mare cu o mulțumire visătoare.

Cât despre frații Beardsley, Jamie îl dorise pe Josiah.

– Băiatul a ucis cel puțin doi urși, mi-a spus el. Le-am văzut blănurile, la Adunare. Iar dacă fratele lui vrea să-l însoțească, nu văd nimic rău în asta.

– Nici eu, l-am aprobat. Dar de ce ai ținut neapărat ca Bree să vină cu noi? Tu și Josiah nu vă puteți descurca?

– Probabil că da, a spus el, ștergând țeava armei cu o cârpă înmuiată în ulei. Dar dacă două capete sunt mai bune decât unu, atunci cu al treilea ar fi și mai și, nu? Mai ales dacă trage atât de bine.

– Da? am întrebat cu scepticism. Și ce altceva?

A ridicat privirea spre mine și a zâmbit.

– Cum adică, englezoaico, doar nu-ți închipui că am motive ascunse?

– Nu, nu cred – știu asta.

A râs și și-a coborât ochii peste pușcă. A curățat-o câteva minute, fără să ridice capul.

– Mda, în fine, a zis el. M-am gândit că n-ar fi rău ca fata să-și facă prieteni printre indienii Cherokee. În caz că va avea nevoie de un loc unde să se ducă vreodată.

Tonul detașat nu m-a păcălit.

– Cândva. Când va izbucni Revoluția adică?

– Da. Ori... când vom muri. Oricând s-ar întâmpla asta, a adăugat el clar, ridicând arma și privind de-a lungul țevii pentru a examina cătarea.

Era o toamnă caldă și târzie, dar am simțit fiori de gheață pe șira spinării. În cele mai multe zile reușeam să uit de acel extras din ziar – cel care

anunța moartea într-un incendiu a lui James Fraser și a soției lui, la Fraser's Ridge. Alteori, îmi aduceam aminte, dar alungam acea posibilitate, refuzând să mă gândesc la ea. Însă din când în când, mă trezeam noaptea, văzând flăcări mari înălțându-se în cotloanele minții mele și tremuram îngrozită.

– În ziar scria că „nu există copii în viață“, am spus eu, hotărâtă să înfrunt teama. Crezi că asta înseamnă că Bree și Roger vor fi plecat... undeva... înainte de asta?

La indienii Cherokee, poate. Sau spre pietre.

– S-ar putea.

Avea o expresie sobră, cu ochii ațintiți la ceea ce făcea. Niciunul dintre noi nu era dispus să accepte cealaltă posibilitate – în orice caz, nu era nevoie.

Deși venise cam fără tragere de inimă, și Briannei părea că-i place călătoria. Fără Roger și scutită de corvoada curățeniei în cabană, arăta mult mai destinsă, râzând și glumind cu gemenii Beardsley, sâcâindu-l pe Jamie și hrănindu-l seara la sân pe Jemmy, lângă foc, după care se ghemuia în jurul lui și adormea în pace.

Și cei doi frați Beardsley se simțeau bine. Extragerea polipilor și a amigdalelor nu rezolvase problema surzeniei lui Keziah, dar îi îmbunătățise considerabil starea de sănătate. Acum înțelegea dacă i se vorbea destul de tare, mai ales dacă vorbitorul stătea cu fața la el și se exprima limpede, deși părea să priceapă cu ușurință tot ce îi spunea fratele lui, indiferent cât de încet vorbea. Văzându-l cum privea cu ochi mari și rotunzi în timp ce călăream prin pădurea deasă, plină de insecte, trecând prin vadul unor râuri și descoperind cărări firave de căprioare prin desigurii, mi-am dat seama că el nu fusese niciodată în alte locuri în

afara fermei Beardsley și a Fraser's Ridge.

M-am întrebat cum va reacționa când îi va vedea pe indienii Cherokee – dar și cum vor reacționa aceștia față de el și de fratele lui. Peter îmi spusese că indienii îi socoteau pe gemeni drept deosebit de binecuvântați și norocoși; știrea că frații Beardsley vor participa la vânătoare îl încântase pe Tsatsa'wi.

Și Josiah părea să se simtă foarte bine – din câte îmi puteam da seama, pentru că era o persoană foarte reținută. Însă când ne-am apropiat de sat, mi s-a părut că a început să devină ușor agitat.

Am observat că și Jamie era puțin neliniștit, deși în cazul lui am bănuțit motivul. Nu îl deranja câtuși de puțin să sară în ajutorul vânătorilor și era încântat să aibă prilejul de a-i vizita pe indienii Cherokee. Însă faptul că reputația lui de ucigaș de urși era trâmbițată peste tot, ca să zicem așa, îl făcea să se simtă nelalocul lui.

Presupunerea mi s-a confirmat în a treia noapte a călătoriei noastre, când ne-am stabilit tabăra. Ne aflam la cel mult cinci kilometri de sat și aveam să parcurgem acea distanță cu ușurință până la miezul zilei.

Am simțit că ia o hotărâre în timp ce călăream și, când ne-am așezat la cină în jurul unui foc uriaș, l-am văzut cum și-a sumețit umerii și s-a ridicat. S-a apropiat de Peter Bewlie, care stătea jos și privea visător spre foc, și i-a prezentat hotărârea lui.

– Peter, trebuie să-ți spun ceva. Despre ursul-fantomă pe care vrem să-l găsim.

Peter a ridicat privirea, trezit brusc din transă. A zâmbit totuși și s-a tras puțin într-o parte ca să-i facă loc lui Jamie.

– Da, *Mac Dubh*.

Jamie s-a așezat și și-a dres glasul.

– Uite, adevărul e că nu știu mare lucru despre urși, pentru că în Scoția nu prea sunt asemenea animale.

Peter a ridicat mirat din sprâncene.

– Dar se spune că ai ucis un urs mare doar având un pumnal.

Jamie s-a frecat la nas cu un gest care mi-a sugerat că era gata să se înfurie.

– Da, în fine... așa a fost. Dar eu nu am urmărit animalul. El a venit peste mine, așa că n-am avut de ales, înțelegi? Nu sunt prea sigur că vă voi fi de mare ajutor pentru a descoperi ursul-fantomă. Probabil că e unul foarte deștept, nu? Dacă a intrat și a ieșit din sat luni întregi aproape fără să fie zărit vreodată.

– E mai deștept decât un urs obișnuit, a confirmat Brianna, strâmbând ușor din buze.

Jamie i-a aruncat o privire printre gene, după care s-a uitat la mine când m-am înecat cu o gură de bere.

– Ce e? a întrebat el nedumerit.

– Nimic, am spus pe nerăsuflăte. Absolut nimic.

Întorcându-ne spatele cu dispreț, Jamie l-a văzut brusc pe Josiah Beardsley care, deși nu chicotea în surdină, a strâmbat și el din buze.

– Ce e? s-a răstit Jamie la el. Ele sunt puțin sărite – și a arătat cu degetul spre mine și spre Brianna –, dar ce legătură are asta cu tine? Ia spune.

Zâmbetul a dispărut imediat de pe fața lui Josiah, care a încercat să pară

grav, dar un colț al gurii a continuat să-i tresară, iar obrajii înguști i s-au îmbujorat, lucru vizibil în lumina focului. Jamie s-a uitat la el printre gene, iar lui Josiah i-a scăpat un sunet înfundat care putea fi interpretat drept râs. S-a lovit cu palma peste față, rămânând cu privirea la Jamie.

– Ce s-a întâmplat? l-a întrebat Jamie politicos.

Pricepând că se petrecea ceva, Keziah s-a tras mai aproape de fratele lui, lipindu-se de el, parcă pentru a-l sprijini. Fără să-și dea seama, Josiah a făcut o mișcare scurtă spre Kezzie, dar nu și-a desprins ochii de la fața lui Jamie. Încă era îmbujorat, dar părea să-și fi recăpătat controlul.

– Păi, cred că ar fi mai bine să vă spun, domnule.

– Așa cred și eu.

Jamie i-a aruncat o privire oarecum derutată.

Josiah a răsuflat adânc și s-a resemnat.

– Nu a fost întotdeauna vorba de un urs. Câteodată, am fost eu.

Jamie s-a uitat lung la el. Apoi colțurile gurii au început să i se arcuiască.

– Da?

– Nu tot timpul, a explicat Josiah.

Ci doar când rătăcirile lui prin sălbăticie îl aduceau în apropierea vreunui sat indian.

– Doar când mi-era foame, domnule, s-a grăbit el să adauge.

Atunci se ascundea cu grijă în pădurea din apropiere, furișându-se în sat după căderea întunericului și plecând cu mâncarea găsită. Stătea în zonă

câteva zile, mâncând din proviziile satului până când își refăcea puterile și își umplea sacul, după care pleca la vânătoare, întorcându-se în cele din urmă cu pieile la peștera în care își ascundea lucrurile.

În cursul acestei relatări, expresia de pe fața lui Kezzie nu s-a schimbat; nu eram sigură cât de multe știa din ea, dar nu a părut surprins. A rămas cu mâna lipită de brațul fratelui un moment, apoi și-a retras-o și a întins-o după o țepușă pe care se afla carne friptă.

Râsetele Briannei se stinseseră; ascultase confesiunea lui Josiah ușor încruntată.

– Dar nu tu ai... adică, sunt convins că nu tu ai furat copilul din pătuț. Și n-ai ucis-o pe femeia aceea care a fost mâncată parțial... așa e?

Josiah a clipit părând mai curând nedumerit decât șocat de întrebare.

– A, nu. De ce să fac așa ceva? Doar nu vă închipuiți că i-am mâncat eu, nu?

A zâmbit și în obraz i-a apărut o gropiță ciudată.

– Vă spun, când și când îmi era foarte foame și mă gândeam că, dacă aș da peste vreo mortăciune, cu condiția să fie proaspătă... a adăugat el gânditor. Dar n-am fost niciodată chiar atât de înfometat ca să ucid pe cineva dinadins.

Brianna și-a dres glasul, cu un sunet șocant de asemănător cu cel scos de Jamie.

– Nu, nu am crezut că i-ai mâncat, a spus ea sec. M-am gândit că dacă se întâmpla să-i fi ucis *cineva* – din alt motiv –, ursul putea veni ca să se hrănească din cadavrele lor.

Peter a dat gânditor din cap, arătându-se interesat, dar netulburat de

acele confesiuni.

– Da, urșii fac așa ceva. Nu sunt prea mofturoși. Se mulțumesc și cu mortăciuni.

Drept răspuns, Jamie a dat din cap, dar a rămas atent la Josiah.

– Da, am auzit asta, Doamne ferește. Dar Tsatsa'wi a spus că a văzut ursul cărând trupul prietenului său – deci *ucide* oameni, da?

– Da, l-a ucis pe acela, a confirmat Josiah.

Însă vorbise pe un ton ciudat, iar Jamie l-a sfredelit cu privire și a ridicat o sprânceană. Josiah și-a ținut buzele, apoi s-a relaxat, luând o hotărâre. S-a uitat la Kezzie, care i-a zâmbit. Am văzut că el avea o gropiță în obrazul stâng, în vreme ce Josiah o avea în obrazul drept.

Josiah a oftat și s-a întors din nou cu fața spre Jamie.

– Nu voiam să povestesc partea asta, a spus el cu sinceritate. Dar ați fost cinstit cu noi, domnule, și nu e drept să vă las să căutați ursul fără să știți despre ce altceva mai este vorba.

Am simțit că mi se înfioară perișorii de pe ceafă și m-am opus impulsului brusc de a mă întoarce pentru a privi în umbrele din spatele meu.

Dorința de a râde mă părăsise cu totul.

– Ce altceva? a întrebat Jamie lăsând jos încet bucata de pâine din care se pregătea să muște. Și... ce anume ar mai fi?

– Păi, am văzut asta doar o dată, domnule, țineți seama, l-a prevenit Josiah. Era într-o noapte fără lună. Dar umblasem pe întuneric toată noaptea și mi se obișnuiseră ochii cu lumina stelelor – știți cum e, domnule.

Jamie a dat din cap nedumerit.

– Da, destul de bine. Și unde erai?

Fusese lângă satul spre care ne îndreptam. Josiah mai trecuse pe acolo și știa cum arată așezarea. Voia să ajungă la o casă din capătul satului; acolo erau șiruri de știuleți atârnați sub streșini pentru a se usca, și s-a gândit că va putea fugi cu un șirag destul de lesne, cu condiția să nu stârneasă toți câinii din sat.

– Dacă-l stârnește pe unul, toți încep să latre și pornesc pe urmele tale, a explicat el, clătinând din cap. Și mai erau doar două ore până în zori. Așa că m-am furișat tare încet, uitându-mă să văd dacă vreunul dintre ticăloșii ăia nu dormea aproape de casa pe care pusesem ochii.

Pândind din pădure, văzuse o siluetă ieșind din casă. Cum niciun câine nu a reacționat, a tras concluzia că persoana locuia în casa respectivă. Omul se oprise pentru a urina, apoi, spre spaima lui Josiah, pusesse pe umăr un arc și o tolă cu săgeți și pornise direct spre pădurea în care el era ascuns.

– Nu m-am gândit că pornise după mine, dar m-am cățărat într-un copac la fel de repede ca o pisică sălbatică și n-am făcut mai mult zgomot decât ea, a spus el, fără să se laude.

Din câte se părea, omul era vânător și pleca devreme către vreun pârâu îndepărtat, unde ratonii și căprioarele veneau să bea în zori. Cum nu socotea că era nevoie să dovedească prudență în apropierea propriului sat, omul s-a comportat nepăsător, mergând încet prin pădure, însă fără să facă vreun efort de a se ascunde.

Josiah se ghemuise în copac, la doar vreun metru deasupra capului omului, ținându-și răsuflarea. Omul continuase să meargă, dispărând într-un desiș. Josiah tocmai se pregătea să coboare din copac, însă a auzit

o exclamație de surprindere, urmată de sunetele produse de o încăierare scurtă, încheiată cu un bufnet care i-a provocat greață.

– Așa cum scoate un dovleac pe care îl lovești cu o piatră ca să-l spargi, i-a spus el lui Jamie cu convingere. Când am auzit zgomotul acela pe întuneric, am simțit că mi se strânge fundul ca o pungă trasă de băieri.

Spaima nu i-a potolit însă curiozitatea și a pornit tiptil prin pădure în direcția din care veniseră zgomotele. A auzit un foșnet și, când s-a uitat cu precauție prin paravanul creat de niște crengi de cedru, a distins o siluetă umană întinsă pe pământ și o alta aplecată deasupra ei, chinându-se să scoată un articol de îmbrăcăminte de pe cadavru.

– Era mort, a explicat Josiah cu un aer aproape nepăsător. Am simțit sângele, dar și miros de rahat. Cred că omul cel mic îi zdrobise capul cu un bolovan sau cu o bâtă.

– Mic? a întrebat Peter, care urmărise povestea cu o atenție deosebită. Câte de mic? I-ai văzut fața?

Josiah a clătinat din cap.

– Nu, nu i-am văzut decât umbra mișcându-se de colo colo. Încă era întuneric beznă, cerul nu începuse să se lumineze.

A strâns din ochi, făcând o evaluare în minte.

– Cred că era mai scund decât mine, poate atât de înalt.

A întins o mână la vreun metru și treizeci de centimetri de la pământ.

Însă criminalul fusese întrerupt din jefuirea cadavrului. Urmărind concentrat totul, Josiah nu observase nimic decât în momentul în care s-au auzit pocnetul neașteptat al unui băț și mormăitul întrebător al unui urs în căutarea hranei.

– Puteți să mă credeți că micuțul a rupt-o la fugă când a auzit zgomotele. A țâșnit pe lângă mine, cam la distanța la care sunt eu acum de dumneavoastră. Atunci am reușit să-l văd ca lumea.

– Ei, nu ne mai ține încordați, am spus eu și am luat o gură de bere. *Cum arăta?*

Josiah și-a șters o dâră de spumă de pe firele de păr rare de pe buza de sus, părând căzut pe gânduri.

– Ei bine, doamnă, am fost convins că era diavolul. Doar că-mi închipuiam că diavolul e mai mare, a adăugat el, luând încă o gură de bere.

Normal, afirmația a produs o oarecare confuzie. După mai multe lămuriri, s-a dedus că Josiah voise să spună că misteriosul „om mic” era negru.

– Abia când am ajuns la Adunarea voastră, mi-am dat seama că unii oameni obișnuiți chiar sunt *negri*, a explicat el. Până atunci nu văzusem niciunul și nici nu auzisem vorbindu-se despre așa ceva.

Kezzie a dat grav din cap.

– Diavolul din carte, a spus el cu glas gros și ciudat.

„Cartea” părea a fi o Biblie veche pe care Aaron Beardsley o avusese de vânzare, dar nu reușise să găsească un cumpărător pentru ea. Niciunul dintre băieți nu învățase să scrie sau să citească, însă îi atrăseseră imaginile din Carte, între care se numărau câteva desene ale diavolului, prezentat drept o creatură neagră și ghemuită, care își făcea treaba de a ispiti și seduce prin șiretenie.

– Nu i-am văzut coada despăcată, a spus Josiah, clătinând din cap, numai

că el a trecut atât de repede pe lângă mine, încât era clar că nu aveam cum s-o văd în bezna aia.

Josiah rămăsese neclintit, nedorind să atragă atenția asupra lui, și astfel putuse să audă cum ursul își îndreptase atenția asupra nefericitului locuitor al satului.

– E așa cum spune domnul Peter, a conchis el, făcând semn din cap spre Peter Bewlie. Urșii nu aleg. Pe ăsta nu l-am văzut, deci n-aș putea zice dacă era alb sau nu, dar sigur a mâncat din indian. L-am auzit sfâșiind carnea și plescăind întruna.

Nu părea tulburat de amintire, dar am văzut-o pe Brianna, ale cărei nări au fremătat la gândul respectivei scene.

Jamie a schimbat o privire cu Peter, apoi s-a uitat din nou la Josiah. Și-a frecat ușor rădăcina nasului cu degetul arătător, chibzuind.

– Bine, atunci, a spus el într-un târziu. Se pare că nu toate relele din satul cumnatului tău pot fi puse doar pe seama ursului-fantomă, adevărat? Mai ales că Josiah fura mâncare, iar micul diavol negru ucidea oameni. Ce părere ai, Peter? Se poate ca un urs să prindă gustul cărnii de om după ce a mâncat o dată, iar după aceea să se apuce să vâneze oameni?

Peter a dat rar din cap, cu o expresie de concentrare.

– S-ar putea, *MacDubh*, a admis el. Iar dacă există un nenorocit mic și negru care își face veacul prin păduri, cine-ar putea spune câți oameni a ucis ursul și câți acel diavol, iar toată vina a căzut pe urs?

– Dar cine e acest diavol negru? a întrebat Bree.

Bărbații s-au uitat unii la alții și au ridicat din umeri mai mult sau mai puțin la unison.

– Trebuie să fie vorba de un sclav evadat, cu siguranță, am spus, uitându-mă la Jamie și ridicând din sprâncene. Nu înțeleg de ce un negru liber, în toate mințile, ar umbla singur printr-o sălbăcie ca asta.

– Poate nu e în toate mințile, a sugerat Bree. Indiferent că e sclav fugar sau liber. Dacă omoară oameni.

A aruncat o privire neliniștită spre pădurea din jurul nostru și l-a atins pe Jemmy, care dormea buștean, ghemuit pe-o pătură așezată pe pământ.

Bărbații s-au uitat instinctiv la armele lor și până și eu am dus o mână sub șorț, atingând cuțitul pe care îl purtam la brâu pentru a săpa după rădăcini și a le tăia.

Brusc, pădurea mi s-a părut deopotrivă sinistră și sufocantă. Era mult prea ușor să-ți imaginezi ochi care pândeau din umbre și să atribui foșnetul slab și constant al frunzelor unor pași furișati sau trecerii prin tufișuri a unui animal cu blană.

Jamie și-a dres glasul.

– Peter, presupun că soția ta n-a pomenit de diavoli negri, adevărat?

Bewlie a clătinat din cap. Îngrijorarea cu care ascultase povestea lui Josah încă i se citea pe fața ridată, însă în ochi i-a apărut o vagă licărire de amuzament.

– Nu. N-aș zice, *Mac Dubh*. Singurul lucru pe care mi-l amintesc în privința asta e Omul Negru din Vest.

– Și cine e acest Om Negru? am întrebat, vădit interesată.

Peter a ridicat din umeri și s-a scărpinat în barbă.

– A, n-aș putea spune că e cineva anume, ca să fiu sincer. Dar șamanii

susțin că în fiecare dintre cele patru direcții există un spirit și fiecare spirit are o anumită culoare – de aceea, când se apucă să își cânte rugăciunile și alte lucruri, se întâmplă să îl cheme pe Omul Roșu din Est ca să ajute omul pentru care se roagă, fiindcă roșul este culoarea triumfului și a reușitei. Nordul – acela este albastru – Omul Albastru, asta înseamnă înfrângere și necazuri. Și atunci, îl chemi pe el ca să-i provoace dușmanului tău puțină suferință, nu? La sud e Omul Alb, iar el înseamnă pace și fericire; lui îi cântă pentru femeii care așteaptă copii și tot așa.

Jamie s-a arătat deopotrivă uimit și interesat.

– Păi asta seamănă foarte mult cu cele patru puncte cardinale, Peter, nu-i așa?

– Așa e, a confirmat Peter, dând din cap. Ciudat, nu? Faptul că indienii Cherokee au aceleași idei ca și noi, scoțienii din Highlands...

– Nu, nu e ciudat.

Jamie a făcut un semn către pădurea întunecată de dincolo de micul cerc al focului.

– Trăiesc la fel ca noi, nu? Sunt vânători și sălășluiesc în munți. De ce să nu vadă ceea ce am văzut și noi?

Peter a dat din cap, dar Josiah s-a arătat iritat de toată această argumentație logică.

– Și atunci ce e cu Omul Negru din Vest? a întrebat el.

Jamie și Peter au întors capetele spre el în același timp. Ei doi nu semănau deloc – Peter era scund, îndesat și avea barbă, Jamie era înalt și elegant, chiar și în haine de vânător – și totuși în ochii lor au apărut expresii asemănătoare, care m-au făcut să simt pe spinare furnicături

provocate parcă de un șoarece alergând. „Ce am văzut, de fapt?” m-am gândit.

– Vestul este căminul morților, a rostit Jamie încet, iar Peter a confirmat cu o mișcare din cap și cu o expresie sobră.

– Iar Omul Negru din Vest este moartea, a adăugat el. Ori așa spun indienii Cherokee.

L-am auzit pe Josiah mormăind că nu prea aprecia idee, iar Brianna, cu atât mai puțin.

– Eu *nu* cred că spiritul vestului a apărut din pădure ca să le dea oamenilor în cap, a afirmat ea răspicat. Josiah a văzut un om, asta e limpede. Un negru. În concluzie, este un negru liber sau un sclav fugar. Și, ținând cont de situație, eu votez pentru sclavul evadat.

Nu eram convinsă că se punea problema unui vot democratic, dar m-am simțit înclinată să o aprob.

– Mai am o idee, a spus ea, privind în jur. Ce-ar fi dacă acest mic negru s-ar face vinovat pentru unii dintre oamenii pe jumătate mâncați? Unii sclavi africani nu sunt canibali?

Peter Bewlie a căscat ochii, la fel și frații Beardsley. Kezzie a aruncat o privire neliniștită peste umăr și s-a tras mai aproape de Josiah.

Însă sugestia Briannei a părut să-l amuze pe Jamie.

– Ei bine, cred că prin Africa s-or fi găsimd canibali pe ici, pe colo, a spus el aprobator. Dar n-am auzit să existe vreunul printre sclavi. Nu cred că ar fi prea apreciați ca servitori în casă, nu? Ți-ar fi teamă să te-ntorci cu spatele la ei ca nu cumva să te muște de fund.

Remarca lui i-a făcut pe toți să râdă, ceea ce a mai risipit încordarea.

Oamenii au început să se miște și să facă pregătiri de culcare.

Ne-am îngrijit îndeosebi să punem mâncarea în două desagi de șa, pe care Jamie le-a atârnat într-un copac, la o distanță bunicică față de tabără. Chiar dacă ursul-fantomă ar fi fost în realitate mai puțin puternic decât presupuneam, exista un acord tacit că nu avea niciun rost să riscăm inutil.

În mare măsură, reușeam să uit că trăiam în sălbăticie. Când și când o dovadă palpabilă apărea chiar sub nasul meu: vizita nocturnă a unei vulpi, a unui oposum sau a unui raton ori țipetele înfiorătoare ale pumelor, mai ales că ele semănau în mod neobișnuit cu strigătele femeilor sau ale copiilor mici. Acum, în locul în care ne aflam, era liniște. Însă era imposibil să stai în mijlocul acestor munți noaptea, cufundat în bezna absolută de la poalele lor, ascultând murmurele secrete ale copacilor uriași de deasupra capului, și să te prefaci că ești altundeva decât în strânsoarea pădurii primordiale – sau să te îndoiești de faptul că sălbăticia ne putea înghiți pe nemestecate, dacă ar fi voit asta, fără să lase nicio urmă a trecerii noastre.

În pofida atitudinii ei logice, nici Brianna nu rămăsese imună la șoaptele pădurii – mai ales că avea de protejat un copil mic și fragil. Nu ne-a ajutat la pregătirea taberei pentru noapte, ci a rămas aproape de Jemmy, cu pușca încărcată la îndemână.

După ce s-a uitat scurt la Brianna, Jamie a anunțat că el și ea vor sta primii de pază; urmați de mine și de Josiah, ultimii fiind Peter și Kezzie. Până atunci nu făcuserăm de pază, dar nimeni nu a protestat la această propunere.

O zi întreagă petrecută în șa reprezintă unul dintre cele mai puternice somnifere, așa că m-am întins lângă Jamie cu recunoștința adâncă pe care ți-o dă poziția orizontală care te face să uiți cât de tare e patul. Jamie a

pus blând mâna pe capul meu; simțindu-mă în siguranță și apărată, am întors fața și i-am sărutat palma.

Peter și gemenii Beardsley au adormit în câteva secunde, i-am auzit sforăind de cealaltă parte a focului. Legănată de discuția discretă, pe care o auzeam doar pe jumătate, dintre Jamie și Bree, și eu am fost cât pe ce să adorm, când mi-am dat seama că subiectul conversației lor se schimbase.

– *A nighean*, te îngrijorează soarta bărbatului tău? a întrebat el încet.

Ea a râs scurt și amar.

– Îngrijorată sunt de când l-au spânzurat, a răspuns ea. Acum sunt și speriată – sau ar trebui să fiu înspăimântată? a întrebat ea, încercând să glumească.

Jamie a scos un sunet gros, despre care am gândit că se voia liniștitor.

– Fata mea, el nu e într-un pericol mai mare decât a fost noaptea trecută – și nici în altă noapte de când a plecat.

– Adevărat, a răspuns ea sec. Dar dacă săptămâna trecută nu știam de urși-fantomă și de ucigași negri nu înseamnă că ei nu există.

– Așa voiam să spun și eu, i-a răspuns el. N-o să fie mai în siguranță dacă te temi pentru el, nu?

– Corect. Și crezi că asta o să mă împiedice să-mi fac griji?

A urmat un chicotit gros și trist drept răspuns.

– Nu, nu cred.

S-a lăsat o scurtă tăcere, după care Brianna a vorbit din nou.

– Mă tot gândesc. Ce mă fac dacă se-ntâmplă ceva... dacă nu se va mai întoarce? Ziua n-am nimic, dar noaptea, mi-e imposibil să nu mă gândesc...

– Ei bine, a spus el încet și l-am văzut ridicând ochii spre stelele care ardeau pe cer, câte nopți sunt în douăzeci de ani, a *nighean*? Câte ore? Pentru că atâtea am petrecut întrebându-mă dacă soția mea mai trăia și cum o ducea. Ea și copilul meu.

Și-a plimbat palma încet pe capul meu, mângâindu-mi părul cu blândețe. Brianna n-a zis nimic, ci a scos doar un sunet slab.

– Pentru asta e Dumnezeu. Îngrijorarea nu ajută, rugăciunile da. Uneori, a adăugat el cu onestitate.

– Da, a spus ea nesigură. Dar dacă...

– Și dacă ea nu s-ar fi întors la mine, a întrerupt-o el cu hotărâre, dacă tu nu ai fi venit, dacă nu aș fi știut sau dacă aș fi știut sigur că ați murit amândouă...

A întors capul să se uite la ea și i-am simțit mișcarea corpului când a ridicat mâna de pe părul meu și a întins-o pe cealaltă ca s-o atingă pe Brianna.

– Atunci aș fi trăit, a *nighean*, și aș fi făcut tot ce trebuia. La fel vei face și tu.

UN CER CARE SE ÎNTUNECĂ

Transpirând, Roger și-a croit drum cu greu printr-un desiș de stejari și arbori de gumă. Era aproape de o apă; încă nu-i auzea curgerea, dar simțea mirosul dulceag, de rășină, al unei plante care creștea pe malurile pâraielor. Nu știa cum se numea și nici cum arăta precis, dar îi recunoștea mirosul.

Bretea sacului din spate i s-a agățat de o creangă și a tras de ea ca să o elibereze, dezlănțuind o ploaie de frunze gălbui semănând cu un roi de fluturi. Ar fi fost încântat să ajungă la pârâu, și nu doar de dragul apei, deși avea nevoie de ea. Noptile deveniseră mai reci, însă zilele încă erau calde, astfel că își golise bidonul cu apă înainte de amiază.

Însă, lucru mult mai urgent decât apa, avea nevoie de aer liber. Acolo, în luncă, pâlcurile de corni și de lauri creșteau atât de dese, încât abia dacă putea vedea cerul, iar frunzele ascuțite ale ilicelor i se agățau de haine când trecea printre ele.

Plecuse cu catârul Clarence, pentru că acesta era mai bine adaptat decât

caii la terenul denivelat din sălbăticie, dar unele locuri erau prea aspre chiar și pentru el. L-a lăsat pe Clarence împiedicat pe o porțiune mai ridicată de teren, împreună cu pătura făcută sul și cu desagile, iar el s-a chinuit să treacă prin desişuri pentru a ajunge la următorul punct din care să facă o nouă măsurătoare topografică.

O rață-de-pădure a țâșnit din desişul de la picioarele lui, iar fâlfâitul bubuitor al aripilor aproape că i-a făcut inima să se oprească. Simțindu-i bătăile puternice în urechi, a rămas nemișcat, iar un stol de papagali mici, viu colorați, au apărut flecărind printre copaci, coborând pentru a se uita la el, prietenoși și curioși. Apoi ceva nevăzut i-a alarmat și s-au ridicat cu o explozie strălucitoare de fâlfâituri, îndepărtându-se printre copaci.

Era foarte cald; și-a scos haina și i-a înnodat mânecile în jurul taliei, după care și-a șters fața cu mâneca și și-a continuat înaintarea, simțind greutatea astrolabului atârnat de gât cu ajutorul unui șnur. Din vârful muntelui putea vedea adânciturile încețoșate și culmile împădurite, simțind o anumită plăcere respectuoasă la gândul că era proprietarul unui asemenea loc. Acolo jos, luptându-se cu lujerii sălbatici, cu coada-vulpilor și cu desişuri de trestie asemănătoare cu bambusul, mai înalte decât el, gândul de a stăpâni era ridicol, cum putea așa ceva – această mlaștină primordială – să aparțină cuiva?

Lăsând deoparte gândul la posesie, voia să termine cu această junglă și să revină pe teren mai înalt. Chiar dominat de copacii uriași ai pădurii virgine, omul putea respira în spațiul de dedesubt. Crengile uriașilor plop-galbeni și ale castanilor se întindeau într-un acoperiș care umbrea solul, astfel că dedesubt creșteau doar plante mărunte – flori sălbaticе, delicate, papucul-doamnei, toporași, iar frunzele uscate ale copacilor cădeau ca o ploaie deasă, alcătuind un covor gros și elastic, în care piciorul se afunda până la gleznă.

Era de neconceput ca un asemenea loc să se schimbe vreodată – și totuși

se va schimba. Știa bine asta; nu doar știa – chiar văzuse! Condusesse mașina pe o autostradă exact prin inima unui loc ce fusese cândva ca acesta. Știa că se putea schimba. Și totuși se zbătea să răzbată prin desișurile de sumac și de iederă, știa și mai bine că acest loc îl putea înghiți fără nicio clipă de șovăială.

Totuși, în simpla anvergură înspăimântătoare a sălbăticiiei exista ceva care îl liniștea. În mijlocul copacilor gigantici și al vieții sălbatice prospere descoperea pacea; un adăpost față de cuvintele zăgăzuite în minte, de îngrijorarea nerostită din ochii Briannei, de judecata din ochii lui Jamie – reținută, dar atârând ca sabia lui Damocles. Un adăpost față de privirile miloase sau curioase, față de efortul dureros și lent de a vorbi – un adăpost față de amintirea cântecelor.

Îi lipseau toți, mai ales Bree și Jem. Rareori visa ceva coerent, nu era ca Bree – oare ce nota ea acum în caietul ei? Dar dimineață se trezise cu o senzație vie a lui Jem târându-se peste el, așa cum îi plăcea să facă, împungând și trăgând curios, apoi bătându-l ușor cu palma peste obraz, explorându-i ochii și urechile, nasul și gura, ca și cum ar fi căutat cuvintele care lipseau.

Nu rostise nicio vorbă în primele zile de cartografiere și se simțise cumplit de ușurat că nu fusese nevoit să o facă. Acum începuse să vorbească – detestând sunetul răgușit, deformat al cuvintelor, dar nu deranjat din cale afară de asta, deoarece nu îl auzea nimeni.

Apoi a auzit gălgâitul apei peste pietre, a trecut furtunos printr-o perdea de puieti de sălcii și a găsit pârâul la picioare, reflectând razele strălucitoare ale soarelui. A îngenuncheat și a băut, apoi s-a spălat pe față, după care a ales punctele de pe mal de unde să facă măsurători. A scos registrul, cerneala și pana din sacul din piele de pe umăr și a luat astrolabul de sub cămașă.

Avea în minte un cântec – iarăși. I se strecurau în minte când nu era atent, murmurându-i în ureche ca niște sirene pe stânci, gata să-l ademenească și să-l facă fărâme.

Însă nu și acesta. A zâmbit în sinea lui, împingând bara astrolabului și luând în vizor un copac de pe malul celălalt. Era un cântec pentru copii, unul dintre acelea care te învățau să numeri, pe care Bree i-l cânta lui Jemmy. Unul dintre acele cântece îngrozitoare care îți pătrunde în cap și nu se lasă alungat. În timp ce făcea măsurătorile și își nota datele în registru, cânta în surdină, ignorând distorsiunile scârțâitoare ale sunetelor.

– Furnicile merg... în marș... una câte... una.

Două mii douăzeci de hectare. Ce mama naibii să facă cu ele? Ce naiba să facă în general?

– Jos pe... pământ... ca să scape de... ploaie... bum, bum, bum.

Am descoperit curând de ce numele meu părusese să însemne ceva pentru Tsatsa'wi: numele satului era Kalanun'yi – Orașul Corbului. Nu am văzut niciun corb când am ajuns acolo, dar am auzit unul țipând răgușit dintre copaci.

Satul se găsea într-un loc fermecător; o vale îngustă de râu, la poalele unui munte mărunț. Așezarea era înconjurată de o relativă diversitate de câmpuri și livezi. Un râu de mărime medie curgea prin dreptul său, formând o cascadă mică și îndreptându-se spre o vale care de la depărtare arăta ca un desiș uriaș de bambuși – de fapt, o întindere de ierburi gigantice, ale căror tulpini înfrunzite luceau auriu în soarele de la începutul după-amiezii.

Am fost întâmpinați cu entuziasm de locuitori, hrăniți cu generozitate și ni s-au oferit distracții o zi și o noapte. În după-amiaza celei de-a doua zile am fost invitați să participăm la ceea ce am înțeles că era o invocare a unei zeități Cherokee care patrona vânătoarea, pentru a cere bunăvoință și protecție față de expediția împotriva ursului-fantomă, care avea să pornească în ziua următoare.

Înainte de a-l cunoaște pe Jackson Jolly, nu crezusem că existau tot atâtea feluri de talent la șamanii indieni ca la clerici. Până acum întâlnisem câțiva din ambele tabere, dar, împiedicată de misterele necunoscute ale limbajului, nu-mi dădusem seama că investirea ca șaman nu garanta în mod obligatoriu că persoana respectivă posedă magnetism personal, putere spirituală sau darul de a predica.

Urmărind cum pe fețele oamenilor strânși ciopor în casa tatălui soției lui Peter Bewlie apare treptat o expresie semiadormită, mi-am dat seama că, indiferent de farmecul personal sau de legăturile cu lumea spirituală, Jackson Jolly ducea lipsă de acel ultim talent.

Observasem o anumită resemnare pe chipurile câtorva oameni din adunare când șamanul și-a ocupat locul dinaintea vetrei, purtând o pătură care arăta ca un șal din flanel roșu și o mască sculptată ce sugera fața unei păsări. Când a început să vorbească cu glas puternic și bâzâit, femeia de lângă mine și-a mutat greutatea de pe un picior pe celălalt și a oftat.

Oftatul a devenit molipsitor, dar nu era la fel de rău precum căscatul. După câteva minute, jumătate dintre oamenii din jurul meu căscau și ochii le lăcrimau ca izvoarele. Pe mine mă dureau mușchii fâlcilor de efortul de a le ține închise și l-am văzut pe Jamie clipind ca o bufniță.

Fără îndoială că Jolly era un șaman sincer; dar și unul foarte plicticos. Singura persoană care părea absorbită de rugăciunile lui era Jemmy, care

stătea în brațele Briannei cu gura căscată de uimire.

Incantația pentru vânătoarea de urs a fost foarte monotona, prezentând nesfârșite repetiții de *He! Hayuya'haniwa, hayuya'haniwa, hayuya'haniwa...* Apoi, ușoare variații pe aceeași temă, fiecare vers încheindu-se cu un *Yoho!* șocant și însuflețitor, de parcă toți urma să ne imbarcăm spre Spania cu o sticlă de rom în mână.

Însă adunarea a dovedit ceva mai mult entuziasm în timpul acestui cântecel și, în cele din urmă, am înțeles că probabil nu șamanul purta întreaga vină pentru nefericitul ritual. Ursul-fantomă bântuia așezarea de luni întregi; pesemne că oamenii asistaseră la ceremonie de mai multe ori, fără niciun succes. Nu, cauza nu era nepriceperea lui Jackson Jolly ca predicator, ci faptul că oamenii nu mai aveau deloc încredere.

După încheierea cântecului, Jolly a bătut feroce cu piciorul în vatră drept întărire a spuselor sale, apoi a luat o tulpină de salvie din pungă de la brâu, a vârat-o în foc și a început să dea roată încăperii, împrăștiind fum peste cei prezenți. Mulțimea s-a tras politicoasă în lături când el s-a îndreptat spre Jamie și le-a dat roată lui și fraților Beardsley de câteva ori, rostind incantații și parfumându-i cu vălătuci de fum aromat.

Lui Jemmy acest lucru i s-a părut din cale afară de amuzant. La fel și mamei lui, care stătea lângă mine, tremurând slab în încercarea de a-și stăpâni râsul. Jamie a rămas drept și semeț, părând extrem de demn, în timp ce Jolly – care era cam scund – a țopăit în jurul lui ca o broască, ridicându-i poalele hainei pentru a-i parfuma fundul. Nu am îndrăznit să mă uit în ochii Briannei.

După încheierea acestei faze a ceremoniei, Jolly și-a reluat locul lângă foc și a reînceput să cânte. Femeia de lângă mine a strâns din ochi și a făcut o ușoară grimasă.

Începuse să mă doară spatele. În cele din urmă, șamanul și-a încheiat treaba cu un strigăt. Apoi s-a retras, și-a scos masca și și-a șters fruntea de sudoare după eforturile lui merituoase, părând încântat de sine. Căpetenia satului a venit în fața noastră să ne vorbească, iar oamenii au început să se foiască și să se agite.

M-am întins cât mai discret posibil, întrebându-mă ce vom mânca de seară. Cu gândul la cină, la început nu am băgat de seamă că mișcările din jur se intensificau. Apoi femeia de lângă mine s-a îndreptat brusc de spate și a spus ceva cu voce tare, pe un ton poruncitor. Apoi și-a înclinat capul într-o parte ascultând.

Căpetenia a amuțit imediat, iar oamenii au început să privească în sus, cu trupurile încordate și ochii cășcați. Am auzit și eu zgomotul, iar un fior neașteptat mi-a făcut pielea ca de găină pe antebrațe. Aerul era încărcat de un iureș de aripi care fâlfâiau.

– Ce Dumnezeu înseamnă asta? m-a întrebat Brianna în șoaptă, ridicând ochii spre tavan ca și restul oamenilor. Pogorârea Sfântului Duh?

Nu aveam habar, dar zgomotul era tot mai puternic – mult mai puternic. Aerul a început să vibreze, iar zgomotul a devenit un tunet de furtună, lung și neîntrerupt.

– *Tsiskwa!* a strigat un bărbat din mulțime și, brusc, toată lumea s-a năpustit spre ușă.

Ieșind în grabă din casă, la început am crezut că peste noi venise o furtună neașteptată. Cerul era întunecat, aerul încărcat de tunete și o lumină stranie, scăzută, licărea peste toate. Însă în aer nu era umezeală, și nasul mi-a fost invadat de o miros aparte, dar nu de ploaie. Sigur nu ploua.

– Dumnezeule, sunt păsări, păsări! abia am auzit-o pe Brianna, în spatele

meu, vocea ei fiind aproape pierdută în corul de vociferări uimite din jur.

Toți au rămas cu privirile spre cer. Câțiva copii, înspăimântați de zgomote și de întuneric, au început să țipe.

Era de-a dreptul înspăimântător. Nu mai văzusem așa ceva – nici indienii, judecând după reacțiile lor. Parcă am simțit solul cutremurându-se; aerul sigur tremura, vibrând în ritmul bătăilor de aripi ca o tobă lovită de mâini disperate. Am simțit pulsația direct pe piele, iar șalul mi-a fost smuls, parcă dorind să se ridice în vânt.

Starea de paralizie a mulțimii nu a durat mult. Ici și acolo s-au auzit strigăte și, dintr-odată, oamenii au început să alerge pe uliță, năvălind în casele lor, ieșind imediat afară cu arcuri în mâini. După câteva secunde, o adevărată ploaie de săgeți s-a năpustit spre norul de păsări, iar corpurile lor au căzut din cer, aterizând cu plesnete în mormane însângerate și moi, străpunse de săgeți.

Însă din cer nu cădeau doar păsări. Un găinaț umed mi-a atins umărul și am văzut o ploaie de particule, o precipitație vătămătoare revărsată din stolul bubuitor de deasupra, ridicând norișori de praf pe uliță în locurile în care pica găinațul. Fulgi desprinși din păsările în trecere pluteau în aer ca semințele de păpădie, iar ici și colo, pene mai mari, din cozi și din aripi, cădeau în spirală ca niște lănci miniaturale, clătinându-se în vânt. M-am retras imediat, adăpostindu-mă sub streășina unei case împreună cu Brianna și cu Jemmy.

Am urmărit împietrite din adăpostul nostru cum sătenii se împingeau unii pe alții pe drum, cum arcașii trăgeau cât de repede puteau, săgeată după săgeată. Jamie, Peter Bewlie și Josiah fugiseră după arme și se aflau în mulțime, trăgând, fără ca măcar să se deranjeze să ochească. Nici nu era nevoie, nimeni nu putea rata. Mânjiți de găinaț, copiii țâșneau de colo colo prin mulțime, culegând păsările căzute și îngrămădindu-le aproape

de pragurile caselor.

Totul trebuie să fi durat aproape jumătate de oră. Pe jumătate asurzite de zgomote, am stat ghemuite sub streșină, ca hipnotizate de forfota neîncetată de deasupra capetelor noastre. După prima spaimă, Jemmy a încetat să plângă, dar a rămas ghemuit în brațele mamei lui, cu capul ascuns sub un fald al șalului.

Era imposibil să distingi păsările individual în acea cascadă violentă; nu era decât un fluviu de pene care umplea cerul de la un capăt la celălalt. Dincolo de fâlfâiturile bubuitoare de aripi, am auzit păsările chemându-se una pe alta, un susur constant de sunete, ca un vânt de furtună care trece năvalnic prin pădure.

În cele din urmă – după multă vreme – stolul cel mare a trecut, urmat de câteva păsări rătăcite care au traversat muntele, și a dispărut.

Satul a oftat într-un glas. Am văzut oameni frecându-și urechile, străduindu-se să scape de zgomotele și ecourile stolului. În mijlocul mulțimii, Jackson Jolly stătea zâmbitor, mânjit din belșug cu găinaț și plin de puf, dar cu ochii strălucitori. Și-a desfăcut brațele în lături și a spus ceva, iar oamenii din apropierea lui au murmurat drept răspuns.

– Suntem binecuvântați, a tradus pentru mine sora lui Tsatsa'wi, profund impresionată, și a dat din cap spre Jamie și gemenii Beardsley. Bătrânul Alb ne-a trimis un semn mare. Sigur vor găsi ursul cel rău.

Am încuviințat, încă ușor descumpănită. Lângă mine, Brianna s-a aplecat și a ridicat o pasăre de pe pământ, ținând-o de săgeata subțire care o străpunsese. Era grasuță și foarte frumoasă, cu capul albastrui-fumuriu și delicat și cu pene galben-închis pe piept, penajul aripilor fiind cafeniu-roșcat. Capul i se legăna moale, iar ochii îi erau acoperiți de pleoape albastrui-cenușii, fragile.

– Asta e, nu? a spus ea încet.

– Cred că da, i-am răspuns la fel de slab.

Cu delicatețe, am întins un deget și am atins penajul neted. În privința semnelor, nu știam sigur dacă era vorba de unul bun sau rău. Dar, deși nu mai văzusem niciodată o asemenea pasăre, eram aproape convinsă că atingeam un porumbel-migrator ²⁴.

Vânătorii au pornit în zorii dimineții următoare. Brianna s-a despărțit cu părere de rău de Jemmy, dar a urcat în șa cu o ușurință care m-a făcut să cred că nu va tânji după el câtă vreme va vâna. Cât despre Jemmy, el era prea absorbit să scoțoască prin coșurile de sub pat pentru a băga prea mult în seamă plecarea mamei lui.

Femeile și-au petrecut ziua jumulind, frigând, afumând și conservând porumbeii cu cenușă de lemn; aerul era încărcat de puf purtat de adierea vântului, iar mirosul de ficat de porumbel fript plutea greu în aer, în vreme ce toți oamenii din sat se îndopau cu această delicatesă. Eu am ajutat la curățarea porumbeilor, împletind această activitate cu discuții interesante și schimburi profitabile, oprindu-mă doar din când în când pentru a privi muntele spre care plecaseră vânătorii și a rosti o scurtă rugăciune pentru sănătatea lor – și a lui Roger.

Adusesem vreo sută de kilograme de miere cu mine, dar și ierburi și semințe europene pe care le primisem de la Wilmington. Afacerile s-au desfășurat rapid, iar până spre seară îmi schimbasem mărfurile pe cantități importante de ginseng sălbatic, *Actaea racemosa* și – o adevărată raritate – chaga. Aceasta, o ciupercă uriașă și plină de negi, care crește pe trunchiurile mestecenilor bătrâni, avea reputația de a lecu cancerul, tuberculoza și ulcerele, cel puțin așa mi s-a spus. Am socotit că era foarte

folositoare pentru un medic.

În ceea ce privește mierea, am schimbat-o imediat pe o sută de litri de ulei de floarea-soarelui. Acesta mi-a fost dat în burdufuri mari din piele, stivuite sub streșina casei în care am stăteam, ca o movilă mică de ghiulele de tun. De fiecare dată când ieșeam afară, mă opream o clipă să mă uit cu satisfacție la ele, imaginându-mi săpunul moale și parfumat care se putea face din acest ulei – adio mâini duhnind a grăsime de porc mort! Și, cu puțin noroc, puteam vinde săpunul cu un preț destul de mare pentru a procura banii pentru următoarea tranșă ce trebuia plătită lui Laoghaire, crăpa-i-ar ochii!

Am petrecut următoarea zi în livezi cu gazda mea, altă soră de-a lui Tsatsa'wi, pe nume Sungi. O femeie de vreo treizeci de ani, înaltă, cu o față plăcută, Sungi știa puține cuvinte în engleză, dar câteva dintre prietenele ei știau ceva mai multe – și asta era bine, deoarece cunoștințele mele de limbă Cherokee se limitau la „bună”, „bine” și „mai mult”.

În ciuda fluenței sporite a femeilor, am întâmpinat unele dificultăți în a înțelege exact ce însemna „Sungi” – în funcție de persoana cu care vorbeam, părea să însemne „ceapă”, „mentă” sau – lucru derutant – „nurcă”. După destule discuții și făcând o analiză mai atentă, am stabilit că respectivul cuvânt nu însemna nimic din toate acestea, ci părea să indice un miros puternic de un fel sau altul.

Merii din livadă erau tineri, încă subțiratici, dar destul de încărcăți de fructe mici, verzi-gălbui, care nu l-ar fi impresionat pe Luther Burbank ²⁵, dar care aveau o textură plăcută și crocantă și un gust puțin acrișor – un antidot excelent contra gustului gras și greu al ficatului de porumbel. Era un an secetos, a spus Sungi, încruntându-se critic spre pomi; nu făcuseră la fel de multe fructe ca în anul precedent și nici porumbul nu se făcuse prea bine.

Sungi le-a pus pe două dintre fiicele ei să se ocupe de Jemmy, prevenindu-le să fie grijulii și arătând în mai multe rânduri spre pădure.

– E bine că venit Ucigașul-de-Urși, a spus ea, sprijinind coșul cu mere de șold. Ursul ăsta nu urs; nu ne vorbește.

– Aha, am spus eu, dând din cap în semn că am înțeles.

Una dintre femei a dezvoltat ideea, explicând că un urs normal ar lua în seamă invocația șamanului, care făcea apel la spiritul-urs, astfel încât vânătorii și urșii să se întâlnească. Având în vedere culoarea aceluia urs, dar și purtarea lui îndărătnică și dușmănoasă, fără îndoială că nu era un urs adevărat, ci mai curând un spirit rău care hotărâse să se manifeste sub forma unui urs.

– Aha, am spus eu, ceva mai lămurită. Jackson a adus vorba de „Bătrânul Alb” – la urs se referea?

Totuși, eram convinsă că Peter spusese că albul era una dintre culorile benefice.

O altă femeie – care preferase să îmi spună că o chema Anna, în loc să îmi explice ce însemna numele ei în limba Cherokee – a râs șocată auzind asta.

– Nu, nu! Bătrânul Alb, el e foc.

Cum celelalte femei au intervenit, în cele din urmă am înțeles că focul, deși era puternic și trebuia tratat cu un respect profund, reprezenta ceva benefic. De aici și atrocitatea comportamentului ursului; animalelor cu blană albă li se acorda de obicei respect și erau socotite purtătoare de mesaje din cealaltă lume – în acel moment, una sau două dintre femei s-au uitat pieziș la mine –, dar acest urs nu se comporta într-un mod pe care ele să-l înțeleagă.

Știind câte ceva în legătură cu sprijinul pe care Josiah Beardsley îl acordase ursului, dar și despre „micul diavol negru“, am înțeles prea bine situația. Nu am vrut să îl amestec pe Josiah, dar le-am spus femeilor că auzisem unele povești – având grijă să nu precizez unde le auzisem – despre un om negru din pădure, care făcea lucruri rele. Auziseră despre așa ceva?

Ah, da, m-au asigurat ele, dar nu trebuia să mă îngrijorez. Exista un mic grup de negri, care locuia „acolo“ – și au arătat către capătul îndepărtat al satului, spre zona cotropită de stuf și spre luncile inundabile de peste râu. Se putea ca acele persoane să fie demoni, mai ales că veniseră dinspre apus.

Era posibil ca acei oameni să nu fie demoni. Câțiva dintre vânătorii satului îi descoperiseră și îi urmăriseră atent vreme de câteva zile, dorind să vadă ce făceau. Vânătorii anunțaseră că negrii trăiau ca vai de ei, abia având niște zdrențe drept haine și niște case prăpădite. Nu păreau să trăiască precum niște demoni care se respectă.

Totuși, erau prea puțini și prea săraci pentru a merita organizarea unui raid împotriva lor, iar vânătorii spusese că acolo existau doar trei femei, dar și acelea foarte urâte – și ele putea fi, la urma urmelor, demoni. Așa că sătenii îi lăsa în pace deocamdată. Negrii nu se apropiau de sat, a adăugat o femeie, strâmbând din nas; câinii îi simțeau imediat. Apoi conversația s-a întrerupt, pentru că ne-am împrăștiat prin livadă, adunând fructe coapte din pomi, în vreme ce fetele le-au strâns pe cele doborâte de vânt la pământ.

Obosite, arse de soare și mirosind a mere, ne-am întors acasă la mijlocul după-amiezii și am descoperit că vânătorii se întorseseră.

– Patru oposumi, optsprezece iepuri și nouă veverițe, m-a anunțat Jamie, ștergându-și fața și mâinile cu o cârpă umedă. Am găsit și multe păsări,

dar după atâția porumbei, nu ne-am mai bătut capul, dar am doborât un șoim frumos pe care George Gist l-a vrut pentru pene. Era ars de vânt, cu rădăcina nasului pârlită și roșie, însă în rest era foarte binedispus.

– Și Brianna, Dumnezeu s-o binecuvânteze, a ucis un elan pe malul celălalt al râului. L-a nimerit drept în piept, și tot ea l-a doborât – i-a tăiat chiar ea beregata, deși era o treabă primejdioasă, fiindcă animalul încă se zbătea.

– A, bine, am spus, destul de pierită, imaginându-mi mișcarea dezordonată a copitelor și coarnelor ucigătoare în apropierea fiicei mele.

– Nu te speria, englezoaico, a spus el când mi-a văzut expresia. Am învățat-o cum să procedeze. S-a apropiat de el din spate.

– O, grozav! am replicat, ceva mai acru. Îmi închipui că vânătorii au rămas impresionați, da?

– Foarte, a zis el vesel. Englezoaico, știai că indienii își lasă femeile să meargă la război, dar și la vânătoare? N-o fac des, a adăugat el, dar din când în când se găsește o femeie care-și vâra asta în cap și ajunge ceea ce ei numesc Femeie-Războinic. Iar bărbații o urmează.

– Foarte interesant! am comentat, încercând să ignor imaginea pe care mi-o evoca ideea, cu Brianna invitată să conducă un atac al indienilor Cherokee. O să curgă sânge, presupun.

– Poftim?

– Să lăsăm asta. Ați văzut vreun urs ori ați fost prea ocupați să discutați chestiuni de antropologie?

M-a privit cu un ochi întredeschis peste prosopul cu care își ștergea fața, dar mi-a răspuns cu amabilitate.

– Am găsit multe semne lăsate de urși. Josiah are ochiul încercat la așa ceva. Nu doar excremente; a descoperit și un copac de scărpinat – unul în coaja căruia au rămas smocuri de blană. Spune că ursul preferă un copac sau doi și se întoarce mereu la același copac, așa că, dacă vrei să omori un anumit urs, n-ai decât să faci tabără în apropiere și să aștepți.

– Înțeleg că strategia asta n-a dat roade deocamdată, așa e?

– Ba îndrăznesc a spune că da, mi-a răspuns el zâmbind, doar că a fost alt urs. Smocurile de pe scoarță erau cafeniu-închis, nu albe.

Însă expediția nu reprezentase un eșec. Vânătorii descriseseră un semicerc larg în jurul satului, pătrunzând adânc în pădure și coborând în explorare până la râu. Iar în solul moale al luncii, în apropiere de desigurile cu stuf, găsiseră urme.

– Josiah a spus că se deosebeau de urmele lăsate de ursul pe care îl descoperiserăm, iar Tsatsa'wi a avut impresia că erau la fel ca acelea pe care le văzuse când ursul îi ucisese prietenul.

Concluzia logică agreată de toți experții în urși prezenți acolo era că ursul-fantomă își făcuse bârlogul în mlaștina cu stuf. Astfel de locuri erau înțesate de vegetație, întunecoase și răcoroase în arșița verii și pline de păsări și animale mici. Pe vreme caldă, chiar și căprioarele se ascundeau acolo.

– Nu poți pătrunde călare într-un asemenea loc, nu? am întrebat eu.

Jamie a clătinat din cap și și-a trecut degetele prin păr pentru a îndepărta câteva frunze.

– Nu și nici pe jos nu poți înainta prea mult, din cauza desigurilor, atât de încâlcite sunt. Dar noi n-am vrut să intrăm acolo după urs.

Planul era să se dea foc stufărișului, pentru a goni ursul și orice alte animale de acolo spre lunca din partea opusă, unde puteau fi vâdate cu ușurință. Evident, aceasta era o practică obișnuită de vânatoare, mai ales toamna, când stuful se usca și devenea inflamabil. Însă probabil că incendiul avea să gonească multe animale, nu doar ursul. Așa stând lucrurile, se trimisese o invitație către un alt sat, aflat la vreo treizeci și ceva de kilometri depărtare, pentru ca vânătorii de acolo să vină și să se alăture celor din Ravenstown. Cu puțin noroc, aveau să doboare suficient vânat cât să aprovizioneze ambele sate pe durata iernii, iar prezența mai multor vânători era o asigurare că ursul-fantomă nu avea cum să scape.

– Foarte eficient! am spus amuzată. Sper că n-o să afumați și sclavii de acolo.

– Poftim?

Jamie s-a oprit din operațiunea de aranjare a părului.

– Diavolii negri, am spus eu, ori ceva de felul ăsta.

I-am povestit ce aflasem despre așezarea – dacă asta era – de sclavi evadați – în caz că asta erau.

– Păi, nu cred că sunt demoni, a spus el sec, așezându-se în fața mea ca să-i prind părul în coadă. Dar nu cred că vor fi în primejdie. Sigur trăiesc de partea cealaltă a mlaștinii, pe malul opus al râului. Dar o să întreb. Mai e vreme; vânătorii de la Kanu'gala'yi vor veni abia peste trei sau patru zile.

– A, foarte bine, am spus, legând șnurul. Asta îți va oferi timp suficient să mănânci ficăței de porumbel care au rămas.

Următoarele câteva zile s-au scurs în mod plăcut, deși încărcate de nerăbdare, culminând cu sosirea vânătorilor din Kanu'gala'yi – Orașul Mărăcinilor, cel puțin așa mi s-a spus. M-am întrebat dacă fuseseră chemați pentru că se pricepeau în mod special să vâneze pe un teren spinos, dar m-am abținut să întreb. Cu obișnuita lui ușurință de a înmagazina cunoștințe, Jamie reținea cuvinte în limba Cherokee ca blana unui câine păduchii, dar nu am vrut să îi suprasolicit capacitatea de a traduce jocuri de cuvinte, deocamdată.

Jemmy părea să fi moștenit darul pentru limbi străine al bunicului, astfel că în săptămâna care trecuse de la sosirea noastră acolo, aproape că își dublase vocabularul, jumătate fiind alcătuit din cuvinte englezești, iar jumătate din cuvinte în Cherokee, pe care le pronunța neinteligibil pentru toată lumea, cu excepția mamei lui. Și vocabularul meu s-a extins prin adăugarea unor cuvinte precum *apă*, *foc*, *hrană* și *Ajutor!* – în rest, mă bizuiam pe amabilitatea indienilor care vorbeau engleza.

După ceremoniile potrivite și un mare ospăț de bun venit – la care s-au servit ficăței de porumbel afumați cu mere coapte –, grupul extins de vânători a pornit a doua zi în zori, înarmați cu torțe din lemn de pin și vase cu cărbuni aprinși, la care se adăugau arcuri, muschete și puști. După ce ne-am îngrijit ca ei să mănânce de dimineață – terci de porumb amestecat cu ficăței de porumbel și mere proaspete –, noi, femeile, care nu plecam la vânătoare, ne-am întors în case ca să ne trecem vremea împletind coșuri, cosând și sporovăind.

Ziua era toridă, înăbușitoare și neclintită. Pe câmpuri nu se simțea nicio adiere, iar tulpinile uscate ale porumbului și ale florii-soarelui stăteau împrăștiate ca niște bețe rupte. Nicio boare de aer nu clintea praful de pe ulița satului. Dacă cineva dorea să incendieze ceva, era ziua cea mai potrivită, m-am gândit. Cât despre mine, eram încântată să găsesc adăpost în cabana umbrită și răcoroasă a lui Sungi.

În timpul discuțiilor din cursul zilei m-am gândit să întreb despre componentele amuletei pe care Nayawenne o făcuse pentru mine. De acord, ea fusese o vindecătoare din neamul Tuscarora, astfel că, probabil, credințele nu coincideau perfect, dar eram curioasă în privința liliacului.

– Există o poveste despre liliaci, a început Sungi și și-a ascuns zâmbetul.

Indienii Cherokee semănau de fapt foarte mult cu scoțienii din Highlands, mai ales prin aplecarea spre povești. În puținele zile pe care le petrecusem în sat, auzisem deja câteva.

– Animalele și păsările au hotărât să facă un joc cu mingea, a spus Anna, traducând ceea ce spunea Sungi. La acea vreme, liliicii mergeau pe patru picioare, ca și celelalte animale. Dar când au venit să joace, celelalte animale s-au opus; erau prea mici și probabil că aveau să fie striviți. Liliecilor nu le-a plăcut asta.

Sungi s-a încruntat, făcând o grimasă care sugera un liliac nemulțumit.

– Așa că liliicii s-au dus la păsări și s-au oferit să joace de partea lor. Păsările au acceptat propunerea, au luat frunze și bețe și au făcut aripi pentru liliaci. Păsările au câștigat jocul, iar liliecilor le-au plăcut aripile atât de mult încât...

Sungi s-a oprit brusc. A înălțat capul și a adulmecat aerul. De jur împrejur, toate femeile au tăcut. Sungi s-a ridicat grăbită și s-a dus la ușă, ținând o mână încordată pe cadrul ei când a privit afară.

Am simțit fum – îl percepușem de vreo oră, venind adus de vânt –, dar din mirosul de ars mi-am dat seama că el devenise mult mai puternic. Sungi a ieșit afară; m-am ridicat și am urmat-o împreună cu celelalte femei, simțind mici înțepături de neliniște în dosul genunchilor.

Cerul se întuneca de nori de ploaie, dar norul de fum era mai întunecat, o

pată neagră și învârtită care se înălța deasupra copacilor din depărtare. Vântul se întetise, gonind la marginea furtunii care se apropia, iar stoluri de frunze uscate s-au rostogolit pe lângă noi cu un sunet ca acela scos de niște picioare mici care se mișcă iute.

Cele mai multe limbi posedă câteva monosilabe potrivite pentru situații de spaimă bruscă, iar limba indienilor Cherokee nu făcea excepție. Sungi a spus ceva ce n-am auzit bine, dar înțelesul vorbelor ei mi-a fost clar. Una dintre femeile tinere și-a lins un deget și l-a ridicat în aer, însă gestul era inutil – am simțit suflarea vântului pe față, rece pe gât, suficient de puternic pentru a-mi ridica părul de pe umeri. Bătea direct spre sat.

Anna a inspirat lung și adânc; am văzut cum i se umflă pieptul, iar umerii i s-au înălțat pentru a face față situației. Apoi, brusc, femeile au început să se agite, alergând precipitate spre casele lor, strigându-și copiii, oprindu-se pentru a goli conținutul vreunui raft de pastramă în poalele rochiilor sau pentru a înșfăca în trecere câte o funie de ceapă sau de fructe uscate de sub streșini.

Nu știam sigur unde se afla Jemmy; una dintre fetele indiene îl luase cu ea la joacă, dar, în toată agitația, nu știam sigur care dintre ele era. Mi-am ridicat poalele rochiei și am alergat pe uliță, intrând în fiecare casă fără să fiu invitată, căutându-l. În aer plutea un sentiment puternic de urgență, dar nu panică. Sunetul frunzelor uscate părea să rămână constant, ca un foșnet slab care îmi însoțea mișcarea picioarelor.

L-am găsit în a cincea casă, dormind buștean alături de alți copii de diferite vârste, toți cuibăriți în cutele unei mantii din blană de bizon. Nu l-aș fi zărit dacă nu ar fi avut părul roșcat, strălucind ca un far în întunericul slab. L-am trezit cât de blând am putut și l-am luat în brațe. S-a trezit imediat și a privit în jur cu ochi rotunzi, clipind nedumerit.

– Hai cu bunica, scumpule, am spus. Trebuie să plecăm.

– Mergem căluț? a întrebat el, luminându-se brusc la față.

– Excelentă idee! am răspuns, sprijinindu-l de șold. Hai să găsim căluțul, bine?

Mirosul de fum a devenit mai puternic când am ieșit pe uliță. Jemmy a început să tușească și, când am inspirat, am simțit ceva înțepător și amar în gât. Evacuarea era în plină desfășurare; oamenii, majoritatea femei, se grăbeau să intre și să iasă din case, îndemnându-i pe copii să meargă înainte, cărând legături cu lucruri strânse în pripă. Totuși, nu am constatat panică sau alarmă în acest exod; toată lumea era îngrijorată, dar se comporta calm. M-am gândit că un sat cu case din lemn așezat în adâncul pădurii era când și când expus riscului de incendiu. Fără îndoială că locuitorii se confruntaseră cu un incendiu de pădure până atunci și erau pregătiți să facă față situației.

Înțelegând asta, m-am calmat puțin, deși mi-am dat seama că foșnetele permanente ale frunzelor uscate erau de fapt pocnetele focului care se apropia, iar asta nu era deloc liniștitor.

Cei mai mulți cai fuseseră luați de vânători. Când am ajuns la țarc, am găsit acolo doar trei. Unul dintre bătrânii satului era călare pe unul dintre ei și le pusese căpestre lui Judas și celuilalt cal, gata să-i ducă de acolo. Judas avea șaua pusă și desagile în spinare, dar și un frâu din frânghie. Când m-a văzut, bătrânul mi-a surâs și a strigat ceva, făcând semn către Judas.

– Mulțumesc! i-am strigat.

Omul s-a aplecat și l-a luat cu pricepere pe Jemmy din brațe, permițându-mi să urc pe Judas și să țin bine frâul în mână, după care mi l-a predat cu grijă pe Jemmy.

Caii erau neliniștiți, băteau din copite și se agitau. Știau la fel de bine ca

noi ce însemna un incendiu – și le plăcea și mai puțin decât nouă. Am prins ferm frâul cu o mână și l-am ținut și mai strâns pe Jemmy cu cealaltă.

– Liniște-te, fiară, i-am spus lui Judas, cu glas autoritar. Gata, plecăm.

Judas a apreciat pe deplin sugestia și a pornit spre spațiul liber din gardul alcătuit din uscături ca și cum ar fi fost linia de finis a unei curse, prinzându-mi rochia în niște spini. Am reușit să îl calmez puțin, cât bătrânul și cei doi cai au ieșit din îngrăditură, ca să ne ajungă din urmă.

Bărbatul mi-a strigat ceva și a arătat spre munte, departe de incendiu. Vântul se întetise; i-a suflat părul lung și cărunț peste față, înăbușindu-i cuvintele.

L-am îmboldit pe Judas cu genunchii în coaste, făcându-l să se întoarcă și să-l urmeze pe bătrân, dar am ținut strâns de frâu, ezitând. M-am uitat peste umăr, spre sat, și am văzut mici șiruri de oameni care ieșeau dintre case, toți îndreptându-se în direcția indicată de bătrân. Nimeni nu fugea, dar toți pășeau cu mare hotărâre.

Bree va veni după Jemmy imediat ce își va da seama că satul era în primejdie. Știam că avea încredere în mine că voi avea grijă de el, dar în asemenea circumstanțe nicio mamă nu se liniștește decât după ce se află alături de copilul ei. Nu ne găseam într-un pericol iminent, de aceea am oprit calul, așteptând, în ciuda agitației lui crescânde.

Vântul șfichiuia printre copaci, smulgând roiuri de frunze verzi, roșietice și gălbui care treceau pe lângă noi, lovindu-ne și lipindu-se de fusta mea și de spinarea lui Judas, alcătuiind un model colorat de toamnă. Cerul devenise negru-violet și am auzit primele mugete ale tunetelor, acoperite puțin de șuieratul vântului și de trosnetul focului. În pofida fumului, am simțit mirosul ploii care se apropia și asta mi-a dat speranțe. O ploaie

iute și torențială părea exact ce trebuie și, cu cât mai curând venea, cu atât mai bine.

Jemmy era agitat din cale afară de condițiile atmosferice și bătea cu pumnii lui mici în oblâncul șeii, țipând spre cer o versiune personală a unui cântec de război care suna cam așa: „Ogi-ogi-ogi!”

Lui Judas acest comportament nu-i plăcea defel. Îmi era tot mai greu să îl stăpânesc; smucea de frâu și descria un soi de manevră în tirbușon, care ne făcea să înaintăm în cercuri nebunești. Frânghia înfășurată pe mână mă rodea, pătrunzându-mi în carne, iar picioarele desculțe ale lui Jemmy băteau darabana în coapsele mele.

Tocmai hotărâsem să las calul să facă ce voia, când el s-a rotit brusc și a înălțat capul întrebător, nechezând puternic spre sat.

Și, într-adevăr, se apropiau călăreți; am văzut câțiva cai ieșind din pădure la capătul celălalt al satului și apropiindu-se la trap. Bucurându-se enorm să vadă alți cai, Judas era dispus să se întoarcă în sat, chiar dacă acesta se afla în calea focului.

I-am întâlnit pe Jamie și pe Brianna în mijlocul satului, călărind de-a lungul uliței și privind îngrijorați în jur. Jemmy a țipat de încântare văzându-și mama și s-a întins brusc spre ea, cât pe ce să cadă sub copitele cailor agitați.

– Ați găsit ursul? am strigat spre Jamie.

– Nu! a strigat și el ca să acopere șuieratul vântului. Hai să plecăm de aici, englezoaico!

Bree pornise deja spre pădure, unde dispăreau și ultimii dintre săteni. Scăpată de grija lui Jemmy, m-am gândit la altceva.

– Doar o clipă! am strigat eu.

Am tras de hățuri, am coborât de pe spinarea lui Judas și i le-am întins lui Jamie. El s-a aplecat să le prindă și a țipat ceva după mine, dar nu i-am înțeles vorbele.

Eram în apropierea casei lui Sungi și zărisem burdufurile cu ulei de floarea-soarelui, stivuite sub streășină. Am îndrăznit să arunc o privire în direcția stufărișului. Focul se apropia vizibil; fuioare de fum au trecut învârtejindu-se pe lângă mine și mi s-a părut că văd licărul flăcărilor îndepărtate printre copacii care se legănau în vânt. Totuși, era convinsă că putem fugi din calea focului dacă eram călare – iar acolo, pe pământ, zăcea profitul în miere al unui an întreg; nu voiam să îl las în voia flăcărilor.

Ignorând răcnetele furioase ale lui Jamie, m-am năpustit în casă și am scotocit ca turbată prin coșurile răsturnate. Sperând cu disperare ca Sungi să nu fi luat... și nu luase. Am înșfăcat câteva fâșii din piele netăbăcită și am ieșit în fugă.

Îngenunchind în mijlocul vârtejului de praf și de fum, am prins fâșiile de piele în jurul gâturilor a două burdufuri de piele și am înnodat capetele lungi ale fâșiilor laolaltă, strângându-le cât de tare am putut. Ridicând în brațe perechea de burdufuri grele, am ieșit împleticindu-mă și m-am îndreptat spre cai.

Văzând ce mă pregăteam să fac, Jamie a strâns într-o singură mână frâiele, s-a aplecat și a prins mânerul improvizat care unea burdufurile, ridicând totul pe greabănul lui Gideon, atârând burdufurile de o parte și de alta a calului.

– Hai odată! a strigat el.

– Încă doi saci! am strigat drept răspuns, alergând deja spre casă.

Cu coada ochiului, am văzut cum se lupta cu caii, care pufneau și se agitau, dornici să plece de acolo. Mi-a strigat câteva lucruri nu tocmai politicoase în gaelică, dar am simțit o anumită resemnare în tonul lui și, în ciuda spaimei care îmi strângea pieptul și mă făcea să bâjbâi cu legăturile din piele, nu mi-am putut reține un zâmbet.

Judas fornăia și își rostogolea ochii, dezvelindu-și când și când dinții de spaimă, dar Jamie l-a tras aproape, ținându-i capul cât eu am reușit să arunc a doua pereche de burdufuri cu ulei peste șa, după care am încălecat și eu.

În momentul în care strânsoarea ca de fier al lui Jamie asupra frâului a dispărut, Judas a pornit ca din pușcă. Aveam frânghia în mâini, dar dându-mi seama de inutilitatea ei, m-am mulțumit să mă agăț de șa cu toată puterea, iar burdufurile cu ulei se legănau nebunește, lovindu-mă peste picioare în timp ce ne-am îndreptat cu toată viteza spre siguranța oferită de terenul mai înalt.

Frontul de furtună era mult mai aproape acum; vântul scăzuse în intensitate, dar tunetul a bubuit puternic deasupra capetelor noastre, făcându-l pe Judas să-și înfigă copitele în pământ și să alerge în salturi ca un iepure. Lui Judas nu-i plăceau deloc tunetele. Amintindu-mi ce se întâmplase ultima oară când îl călărisem pe furtună, m-am lipit de spinarea lui și m-am agățat ca un scaiete, hotărâtă cu îndârjire să nu mă las aruncată din șa și nici să nu fiu doborâtă de vreo creangă, în goana lui dementă.

Apoi am pătruns în pădure, iar crengile desfrunzite m-au izbit ca niște bice. M-am aplecat și mai mult peste gâtul calului, strângând din pleoape ca să nu mă trezesc cu vreun ochi scos. De nevoie, Judas se mișca mai încet acum, dar se vedea că era foarte panicat; i-am simțit tremurul picioarelor din spate, împingând în sus, și i-am auzit răsuflarea șuierătoare.

Tunetul s-a auzit din nou, iar calul și-a pierdut echilibrul pe frunzele alunecoase, derapând în lateral și lovindu-se de un pâlț de puieti. Tulpinile elastice ne-au salvat de vătămări mari și ne-am clătinat, apoi ne-am ridicat din nou în picioare, încă înaintând. Deschizând ochii cu fereală, mi-am dat seama că, într-un fel sau altul, Judas reușise să găsească un drumeag – am văzut linia ștearsă mergând în zigzag prin desișurile din față.

Apoi copacii s-au îndesit și n-am mai văzut decât o încâlceală sufocantă de trunchiuri și crengi întrepătrunse, presărate cu rămășițele îngălbenite de caprifoii sălbatic, și sclipirea unor plante cățărătoare stacojii. Vegetația foarte deasă a încetinit și mai mult calul, astfel că am reușit să răsflu adânc și să mă întreb unde era Jamie.

Un tunet a răsunat din nou, apoi am auzit un nechezat ascuțit, nu prea departe în spatele meu. Sigur, Judas detesta tunetele, însă lui Gideon nu-i plăcea să gonească în urma altui cal. Străduindu-se să mă ajungă din urmă, era foarte aproape.

O picătură grea de ploaie m-a lovit între omoplați și am auzit răpăitul începutului de ploaie, izbind picătură cu picătură frunzele, lemnul și pământul din jur. Mirosul de ozon îmi înțepa nările, și întreaga pădure a părut să scoată un oftat adânc, deschizându-se în fața ploii.

Am oftat și eu la fel de adânc, dar de ușurare.

Judas a mai făcut câțiva pași și s-a oprit brusc, gâfâind și fornăind. Fără să mai aștept un nou tunet care să îl pună pe goană, m-am grăbit să alunec din șauă și, ajunsă pe sol, am prins frânghia de la gâtul lui și am legat-o de un copac – o treabă nu tocmai ușoară, având în vedere că mâinile îmi erau înțepenite și tremurau.

Exact la vreme. S-a auzit încă un tunet, un zgomot atât de puternic, încât

I-am simțit pe piele. Judas a nechezat și s-a cabrat, trăgând de frânghie, însă eu apucasem să o înfășor bine pe trunchiul copacului. M-am dat înapoi clătînându-mă ca să mă feresc de mișcările lui stârnite de panică, iar Jamie m-a prins din spate. A vrut să spună ceva, dar un nou bubuit de tunet i-a acoperit vocea.

M-am întors și m-am agățat de el, tremurând de adrenalina șocului întârziat. Ploaia a început să devină torențială, picături reci îmi cădeau pe față. Jamie m-a sărutat pe frunte, apoi mi-a dat drumul și m-a condus spre o creangă mare de tsuga, ale cărei ace, alcătuiind un evantai, opreau ploaia, asigurându-ne un soi de peșteră parfumată și aproape uscată.

Pe măsură ce adrenalina care îmi gonia prin corp a început să se potolească, am găsit un moment prielnic pentru a privi în jur și mi-am dat seama că nu eram primii care ne găsiserăm adăpost acolo.

– Uite, am spus, arătând către umbre.

Urmele erau slabe, dar evidente; cineva mâncase acolo, lăsând pe pământ o grămăjoară de oase mici. Animalele nu erau atât de ordonate. Și nici nu adunau acele moarte, pentru a-și face o pernă confortabilă.

Jamie s-a crispat la auzul unui tunet puternic, dar a dat aprobator din cap.

– Da, e locul unui ucigaș de oameni, dar nu cred că a fost folosit în ultima vreme.

– *Un ce?*

– Un ucigaș de oameni, a repetat.

Fulgerul a explodat luminos în spatele lui, o pânză vie care și-a lăsat conturul întipărit pe retina mea.

– Așa li se spune santinelor, războinicii care stau în afara satului pentru a veghea și a opri pe oricine apare pe neașteptate. Vezi?

– Deocamdată nu văd nimic.

Am întins mâna și, pipăind, i-am atins o mânecă, după care m-am mișcat orbește în adăpostul oferit de brațul lui. Am închis ochii, sperând să-mi recapăt vederea, dar până și cu pleoapele strânse, am văzut tot fulgerul și izbucnirea lui luminoasă.

Tunetele păreau să se îndepărteze puțin ori măcar se auzeau mai rar. Am clipit și am constatat că puteam vedea din nou. Jamie s-a tras într-o parte, făcându-mi un semn, și am văzut că ne aflam pe un fel de stâncă ieșită în afară, coasta muntelui ridicându-se abrupt înapoia noastră. Ascuns vederii de dedesubt de un șir de conifere, exista un luminiș îngust – evident, făcut de om, la fel ca oricare altul din acești munți. Privind însă printre conifere, am descoperit o priveliște amețitoare a micii văi în care se afla Ravenstown.

Ploaia se mai potolise. Uitându-mă din locul nostru înalt, am observat că norii nu erau ai unei singure furtuni, ci ai câtorva; petice de ploaie întunecată atârnavu aici și acolo din nori, ca niște vâluri din catifea cenușie, iar furci de fulgere țâșneau brusc de-a latul cerului negru deasupra piscurilor îndepărtate, urmate de bubuiturile tunetelor.

Fumul încă înflorea deasupra zonei cu stufăriș, o coroană plată și joasă cenușiu-deschis, aproape albă pe fundalul cerului care se întuneca. Cu toate că ne aflam atât de sus, mirosul de ars ne înțepa nasurile, amestecându-se în mod ciudat cu al ploii. Am văzut limbi de flăcări încă arzând în stufăriș, dar era evident că focul se stinsese în mare măsură; următoarea aversă avea să îl stingă cu totul. Am văzut și oamenii care se întorceau în sat, grupuri mici care coborau din pădure, cărând boccele și ducând copii de mână.

M-am uitat după călăreți, dar nu am zărit niciunul, cu atât mai puțin unul cu păr roșcat. Fără îndoială că Brianna și Jemmy erau în siguranță. M-am scuturat brusc de frig; schimbătoare cum e vremea la munte, aerul, din cald și apăsător, se răcise considerabil în mai puțin de o oră.

– Ți-ai revenit, englezoaico?

Jamie și-a lăsat mâna caldă pe gâtul meu și mi-a masat ușor umerii încordați. Am inspirat adânc și m-am destins atât cât am putut.

– Da. Crezi că e sigur să coborâm?

Știam despre drum doar că era abrupt și îngust; acum trebuie să fi fost înnoroiț și alunecos din cauza frunzelor moarte și ude.

– Nu, a spus el, dar nu cred...

S-a oprit brusc și a examinat cerul încruntându-se. A aruncat o privire în urma noastră; abia am distins conturul cailor, care stăteau unul lângă celălalt în adăpostul oferit de copacul de care îl legasem pe Judas.

– Voiam să spun că nu mi se pare prea sigur să rămânem aici, a spus el într-un târziu.

În timp ce chibzuia, m-a bătut delicat cu degetele pe umăr, sugerând un ropot de picături de ploaie.

– Dar furtuna se mișcă repede; vezi și tu fulgerele care apar peste vârfurile munților, iar tunetul...

Ca o sincronizare melodramatică, un bubuit s-a rostogolit peste vale. Am auzit un nechezat sfredelitor de protest din partea unuia dintre cai, dar și foșnetele frunzelor când el a tras de legătură. Cu o expresie mohorâtă, Jamie s-a uitat peste umăr.

– Englezoaico, armăsarului tău nu-i plac defel tunetele.

– Da, am observat asta, am aprobat eu, ghemuindu-mă mai aproape de el ca să mă încălzesc.

Vântul se întetise din nou, în vreme ce următorul front de furtună se apropia.

– Da, probabil că-și va frânge gâtul, dar și pe al tău, dacă ai ghinionul să fii călare...

O altă bubuitură i-a acoperit cuvintele, dar am înțeles ce voise să spună.

– Bine, vom aștepta, a spus el cu convingere.

M-a tras în fața lui, m-a cuprins în brațe și a oftat când și-a așezat bărbia pe creștetul meu. Am rămas înlănțuiți în adăpostul oferit de tsuga, așteptând să se potolească furtuna.

Departate sub noi, stufărișul sfârâia și șuiera, iar fumul stârnit de foc începea să se ridice, purtat de vânt. De astă dată, departe de sat, spre râu. Brusca, m-am întrebat unde era Roger – undeva sub cerul cenușiu. Oare își găsise vreun adăpost din calea furtunii?

– Mă-ntreb totuși unde e ursul ăla, am zis, exprimându-mi doar o parte din gânduri.

Pieptul lui Jamie s-a umflat de un hohot de râs trist, însă tunetul i-a acoperit vocea.

INCENDIU DE VEGETAȚIE

Roger s-a trezit pe jumătate, cu miros de fum arzându-i gâtul. A tușit și s-a cufundat la loc în somn, iar imaginile fragmentate ale unei vetre și ale unor cârnați arși s-au amestecat ca o ceață în mintea lui. Obosit după ce toată dimineața își croise drum prin desigurii de vegetație și stuf aproape de netrecut, luase un prânz sărăcăcios, apoi se întinsese să se odihnească o oră în umbra unei sălcii-negre de pe malul râului.

Legănat de susurul apei, probabil că ar fi adormit la loc, însă un țipăt ascuțit, venind de departe, l-a făcut să se ridice în șezut și să clipească buimac. Țipătul s-a repetat, la fel de îndepărtat, dar puternic. Catârul!

S-a ridicat imediat în picioare și a pornit împleticindu-se spre sursa sunetului, după care și-a adus aminte de sacul din piele în care avea călimara și penele, jumătatea de lanț și prețioasele însemnări. S-a întins după ea, apoi a pornit spre Clarence care răgea isteric și a trecut prin apa mică împrăștiind stropi, simțind greutatea astrolabului legându-i-se pe piept. L-a îndesat sub cămașă ca să nu se agațe de crengi și a căutat

disperat să vadă pe unde ajunsese acolo.

Fum – a simțit miros de fum. A tușit, încercând să îl alunge. Tusea îi irita gâtul, dându-i o durere arzătoare, făcându-l să simtă că țesuturile abia cicatrizate se sfâșiau.

– Vin acum, a spus el pe nerăsuflăte în direcția lui Clarence.

Nu ar fi avut nicio importanță dacă ar fi strigat; chiar dacă ar fi avut voce, nu era la fel de puternică precum a catârului. Îl lăsase legat de picioare într-o porțiune cu iarbă de la marginea stufărișului, însă nu se îndepărtase prea mult de el.

– Iarăși, a bombănit el, folosindu-și toată greutatea pentru a răzbi printr-un desiș de stuf tânăr. Răcnește... iar... la naiba!

Cerul era întunecat. Sărind din somn și împleticindu-se, nu avea niciun reper pentru a ști unde se afla, cu excepția răgetelor lui Clarence.

Drace, ce se întâmpla? Mirosul de fum era mai puternic; pe măsură ce mintea i se limpezea după amorțeala produsă de somn și de panică, și-a dat seama că se întâmpla ceva cu totul anapoda. De obicei toropite la miezul zilei, păsările zburau de colo colo agitate și se chemau cu țipete puternice, derutate, pe deasupra capului său. Aerul se deplasa parcă neliniștit printre tulpinile de stuf, care își fluturau frunzele zdrențuite, și a simțit o atingere caldă pe față – nu căldura umedă, lipicioasă, atotcuprinzătoare a mlaștinii noroioase, ci o mângâiere fierbinte, uscată, care i-a trecut peste obraz și i-a trimis un fior înghețat pe spinare. Iisus Hristoase, izbucnise un incendiu!

A răsuflat adânc, impunându-și să se calmeze. Stufărișul căpătase viață în jurul lui; un vânt înfierbântat venea spre el, mișcând tulpinile uscate, gonind stoluri de păsări și de papagali înaintea lui, azvârlindu-i ca pe o mână de confetti sclipitoare printre frunze. Fumul i s-a furișat în piept și

i-a cotropit plămâni, arzându-l și împiedicându-l să respire normal.

– Clarence, a hârâit el, cât de tare a putut.

Nu avea niciun rost; abia dacă se auzea pe sine în agitația și forfota crescânde din stufărișuri. Nu a mai auzit deloc răgetele catărului. Oare animalul acela încăpățânat arsesse deja? Nu, era mai plauzibil să-și fi rupt legăturile de la picioare și să fi pornit în galop spre un loc sigur.

Ceva s-a frecat de piciorul lui și Roger a coborât ochii la vreme ca să vadă coada solzoasă și fără păr a unui oposum, care fugea prin stufăriș. Era o direcție bună, s-a gândit el, și a pornit prin desișul de *Cephalanthus*, după el.

A auzit un guițat în apropiere; un purcel a țâșnit dintr-o porțiune acoperită cu ilice și i-a tăiat calea, îndreptându-se spre stânga. Porc, oposum – era vreunul dintre ei recunoscut pentru simțul de orientare? Roger a ezitat un moment, apoi a luat-o după porc; acesta era destul de mare ca să croiască o potecă.

Și chiar părea o potecă; porțiuni mici de pământ dezgolit apăreau ici și colo, între smocurile de iarbă. Între ele sclipeau orhidee, mici ca niște giuvaiere, și a rămas încântat de delicatețea lor – cum de putea observa asemenea lucruri în astfel de momente?

Fumul se îngroșase; a trebuit să se oprească pentru a tuși, aproape îndoindu-se de mijloc și ținându-se de gât, ca și cum ar fi putut să păstreze țesuturile intacte, să le împiedice cu mâinile să se sfâșie. Cu ochii lăcrimând, s-a îndreptat de spate și a observat că poteca dispăruse. Un fior de panică i-a răscolit măruntaiele când a văzut un firicel de fum purtat de vânt, pătrunzând încet prin vegetație, parcă ar fi cercetat cu atenție.

A strâns pumnii suficient de tare ca să simtă cum unghiile scurte mușcă

din palme și a folosit durerea ca să se concentreze. A închis ochii închiși, concentrat, s-a rotit încet, ascultând și întorcând capul într-o parte și în alta, căutând un curent de aer curat, o senzație de căldură – orice care să îi spună în ce direcție să pornească, pentru a se îndepărta de foc.

Nimic. Ori, mai curând, totul. Fumul era pretutindeni, în nori tot mai groși care se târau jos, puțin deasupra solului, rostogolindu-se din tufișuri, devenind înăbușitor. Acum a *auzit* incendiul, un zgomot ca un chicotit, de parcă ar fi râs cineva.

Sălci. Mintea lui s-a agățat de ideea de sălci; a zărit un pâlț în depărtare, abia vizibil deasupra stufului care se legăna. Sălciile cresc în apropierea apei; acolo se afla pârâul.

Un șarpe mic, roșu cu negru, i-a trecut peste un picior când a ajuns la apă, dar abia dacă l-a luat în seamă. Nu avea timp să se teamă de altceva decât de incendiu. Stropind în jur, a pătruns în mijlocul pârâului și s-a lăsat în genunchi, aplecându-se pentru a-și ține fața cât mai aproape de apă.

Acolo aerul se deplasa, răcoros datorită apei, și a respirat hulpav, atât de adânc încât a început să tușească iar, iar corpul i s-a cutremurat într-o serie de spasme sfâșietoare și chinuitoare. Încotro? Încotro? Pârâul șerpuia încoace și încolo prin hectare întregi de stuf și desișuri specifice zonelor mlăștinoase. Urmând cursul lui, putea ajunge în luncă – probabil departe de incendiu ori măcar în teren deschis –, un loc de unde putea vedea în jur ca să știe încotro să fugă. Dacă ar fi luat-o pe celălalt drum, ar fi ajuns chiar în inima incendiului. Dar deasupra capului nu era decât întunericul adus de nori și nu avea cum să se orienteze.

Și-a strâns brațele de corp, încercând să-și împiedice tusea, și a simțit umflătura sacului de piele. Măsurătorile. La naiba, putea să se gândească la posibilitatea propriei morți, dar nu și pierderea măsurătorilor, realizate

cu chinuri vreme de zile în șir. Împleticindu-se prin apă, și-a croit drum spre malul pârâului. A săpat disperat cu mâinile, scormonind în noroiul moale, smulgând mâini de iarbă tare și lungă, scoțând plantele de coada-calului din rădăcini. Acestea s-au destrămat între degetele lui și le-a aruncat peste umăr fără să se sinchisească, răsuflarea șuierându-i în piept în timp ce săpa.

Aerul era încins de jur împrejur, pârlindu-i plămâni. A îndesat sacul din piele în groapa umedă pe care o făcuse, apoi a întins brațele și a început să adune noroi, trăgându-l spre el, iar noroiul i-a alinat pielea.

S-a oprit gâfâind. Trebuia să transpire, însă sudoarea se usca înainte de a ajunge la suprafața pielii. Incendiul era aproape. Bolovani, avea nevoie de bolovani, a căutat sub suprafața apei și, oh, Doamne, era rece, era ud, slavă Domnului, a găsit un bolovan plin de mâzgă verzuie pe care l-a aruncat pe mal. Încă unul, apoi niște pietre mai mici, luate din disperare, și încă una mare, una plată, încă una – de ajuns, trebuia să fie de ajuns, pentru că focul se apropia.

A îngrămădit iute pietrele, alcătuind un tumul, apoi, încredințându-și sufletul Domnului, s-a aruncat din nou în pârâu și a fugit, împiedicându-se și gâfâind, simțind cum pietrele se rostogolesc și alunecă sub tălpile lui; a fugit atâta vreme cât l-au purtat picioarele care îi tremurau, după care fumul l-a strâns de gât, i-a umplut capul, nasul și pieptul, sufocându-l, cicatrice devenind o mână care îl golea de aer și de viață, lăsându-i înapoia pleoapelor doar întuneric, luminat de roșeața focului ce licărea.

Se zbătea. Lupta cu lațul, cu legăturile de la încheieturile mâinilor, lupta împotriva vidului întunecat care îi strivea pieptul și îi astupa gâtul, zbătându-se pentru o ultimă picătură de aer neprețuit. S-a arcurit,

recurgând la ultimii stropi de putere, apoi s-a rostogolit pe sol și brațele i-au zburat libere.

A lovit ceva cu o mână. Era ceva moale, și el a țipat surprins.

Apoi a simțit niște mâini pe umeri, pe picioare, și s-a ridicat în șezut, având vederea fragmentată și pieptul i s-a ridicat și a coborât în efortul de a respira. Ceva l-a izbit cu putere în mijlocul spinării. S-a înecat, a tușit, a înghițit suficient aer cât să tușească din străfundurile plămânilor pârliti și un gogoloi uriaș de flegmă neagră i s-a desprins din piept, caldă și lipicioasă ca o stridie în putrefacție pe limbă.

A scuipat, s-a înecat din nou și s-a cutremurat când fierea a urcat spre gât, arzătoare prin spațiul strivit și chinuit al traheii. A scuipat iar, a tras aer și s-a ridicat în șezut gâfâind.

Pierdut în miracolul aerului și al respirației, nu putea fi atent la nimic altceva. A auzit voci în jurul lui și a văzut neclar niște fețe în semiîntuneric; totul mirosea a ars. Nimic nu conta în afara oxigenului care îi invada pieptul, umflându-i celulele zbârcite ca pe niște stafide înmuiate în apă.

A simțit apă pe buze, a ridicat privirea și a clipit lăcrimând în efortul de a vedea. Își simțea globii oculari pârliti; lumina și umbrele se amestecau; a clipit greu, iar lacrimile calde s-au transformat într-un balsam pentru ochii iritați, răcorindu-i pielea în timp ce i se scurgeau pe obraji. Cineva i-a lipit o cană de buze; o femeie, cu fața înnegrită de funingine. Ba nu, nu era funingine. A clipit de câteva ori, a strâns din pleoape și a clipit din nou. Era o negresă. Sclavă?

A luat scurt o gură de apă, nedorind să își oprească respirația nici măcar pentru plăcerea de a simți răcoarea coborând pe gâtulejul suferind. Era însă bună – foarte bună. Lucru care l-a surprins, a ridicat mâinile și le-a

strâns în jurul căinii. Se așteptase să simtă durerea din degetele fracturate, carnea amorțită de multă vreme... însă mâinile îi rămăseseră întregi și îl slujeau. A dus mecanic o mână spre adâncitura din gât, așteptându-se la dureri și la șuieratul produs de tubul din ambră – și, nevenindu-i să creadă, a pipăit carnea solidă de acolo. A inspirat, iar aerul i-a trecut șuierând prin nări și în jos, pe gât. Lumea s-a mișcat în jurul lui și s-a reorganizat.

Stătea într-un soi de colibă. Înăuntru erau câțiva oameni, plus alții care se uitau din dreptul ușii. Cei mai mulți erau negri, toți în zdrențe, și niciunul dintre chipuri nu arăta cât de cât prietenos.

Femeia care îi dăduse apă părea speriată. El a încercat să îi zâmbească și a tușit din nou. Ea ridicat ochii spre el pe sub cârpa zdrențuită legată deasupra sprâncenelor, și Roger a văzut că avea ochii roșii și pleoapele umflate. După cum și-i simțea, pesemne că ai lui arătau la fel. Aerul era încă încărcat de fum, și a auzit pocnetele și trosnetele îndepărtate ale tulpinilor de stuf despicate de căldură, dar și sunetul muribund al focului care se stingea. Undeva în apropiere, o pasăre a scos un țipăt de alarmă, după care a tăcut brusc.

În apropiere de ușă se desfășura o discuție în șoapte șuierătoare. Bărbații care vorbeau – ba nu, se certau – se uitau la el din când în când, iar fețele lor erau măști de spaimă și de neîncredere. Afară începuse ploaia; Roger nu-i simțea mirosul, însă aerul răcoros i-a izbit fața și a auzit ropotul picăturilor pe acoperiș, dar și pe copacii de afară.

A golit restul de apă din cană, apoi i-a întins cana femeii. Ea s-a crispat de parcă el ar fi fost bolnav de ceva molipsitor. Dând din cap, el a așezat-o pe pământ și și-a șters ochii cu dosul mâini. Firele de păr de pe braț îi erau pârlite; s-au spulberat la prima atingere.

Roger s-a concentrat pentru a desluși cuvintele bărbaților, dar nu a auzit

decât un vălmășag de sunete. Nu vorbeau în engleză, nici în franceză sau gaelică. Auzise niște mierle, aduse de la Charleston spre vânzare în piața din Wilmington, sporovăind între ele în același gen de murmur secretos și răgușit. O limbă africană – sau mai multe, înrudite.

Avea pielea bășicată, fierbinte și dureroasă în anumite locuri, iar aerul din colibă era atât de cald și de apăsător, încât sudoarea i se scurgea pe față odată cu lacrimile, însă a simțit un fior înghețat pe șira spinării când și-a dat seama unde se găsea. Nu era pe o plantație – nu exista așa ceva acolo, atât de departe în munți. Gospodăriile izolate unele de altele erau prea sărace pentru a deține sclavi, fără a mai vorbi de un număr atât de mare. Unii indieni țineau sclavi, dar nu negri.

Exista doar un răspuns posibil, confirmat de purtarea lor. Erau fugari, deci devenise prizonierul lor – ori îi erau salvatori? Sclavi fugari, care trăiau ascunși aici.

Libertatea – și probabil viețile lor – atârnavă de păstrarea secretului. Iar el apăruse acolo, o amenințare vie la adresa libertății lor. Măruntaiele i-au înghețat când a înțeles în ce situație primejdioasă se afla. Ei îl salvaseră din foc? Dacă da, acum regretau, judecând după expresiile bărbaților din dreptul ușii.

Unul dintre cei care se certau s-a desprins din grup și a venit lângă el, lăsându-se pe vine, împingându-l pe femeie într-o parte. L-a măsurat cu ochii lui negri mijiiți, plimbându-și privirea de la fața lui Roger spre piept și înapoi.

– Cine tu?

Lui Roger nu i s-a părut că inchișitorul lui arțagos voia să-i știe numele. Mai curând, voia să afle ce căuta el acolo. Prin mintea lui Roger s-au derulat câteva posibilități – care dintre ele l-ar putea ajuta să rămână în

viață?

Nu „vânător“ – dacă ei îl credeau englez și singur, negreșit îl vor ucide. Se putea da drept francez? Poate că un francez nu li s-ar părea chiar atât de primejdios. Poate.

A clipit greu ca să-și limpezească privirea și tocmai deschidea gura pentru a spune: *Je suis français – un voyageur*, când a simțit o durere atât de puternică în mijlocul pieptului, încât i s-a tăiat răsuflarea.

Metalul astrolabului îl arsese în incendiu, iar pustulele apărute sub el se spărseseră, lipind obiectul de piele. Când Roger se mișcase, obiectul alunecase, smulgând fâșii de piele și lăsând o porțiune dureroasă și sângerândă în mijlocul pieptului.

Și-a vârât două degete în despicătura cămășii și, cu grijă, a tras de șnurul din piele.

– To... po... graf, a cârâit el, silind silabele să treacă de nodul de funingine și cicatrice din gâtlej.

– Cum?

Inchizitorul lui s-a uitat la discul de aur cu ochi dilatați. Bărbații de la ușă s-au îmbrâncit, străduindu-se să se apropie ca să vadă mai bine.

Unul dintre ei a întins mâna și a înșfăcat astrolabul, trăgându-l peste capul lui. Roger nu a făcut nicio încercare de a-l păstra, ci s-a mulțumit să stea pe loc și a profitat că obiectul ciudat le captase atenția ca să își strângă picioarele sub el. S-a încordat pentru a rămâne cu ochii deschiși, în ciuda dorinței irezistibile de a-i închide; până și lumina scăzută din dreptul ușii i se părea dureroasă.

Unul dintre bărbați i-a aruncat o privire și a spus ceva pe un ton tăios.

Doi bărbați s-au mișcat imediat între el și ușă, fixându-l ca niște șopârle cu ochii lor injectați. Bărbatul care ținea astrolabul a strigat ceva, un nume, așa i s-a părut lui Roger, și la ușă s-a produs o agitație, pentru că cineva își croia drum printre cei prezenți.

Femeia care s-a apropiat de el arăta la fel ca restul; îmbrăcată într-o rochie zdrențuită, udă de ploaie, cu o broboadă din pânză legată pe cap, care îi ascundea părul. Însă exista o mare deosebire; brațele și picioarele subțiri care ieșeau de sub rochie aveau culoarea bronzată și pistruiată a unei persoane albe. Până a ajuns în mijlocul încăperii, femeia nu l-a scăpat din ochi pe Roger. Doar greutatea astrolabului în mâna ei a făcut-o să-și ia privirea de la el.

Un bărbat înalt, osos și cu un singur ochi a pășit înainte. S-a apropiat de femeie, a arătat cu degetul spre astrolab și a spus ceva care suna ca o întrebare. Ea a dat rar din cap, uitându-se la semnele de pe marginea discului cu o expresie fascinată și nedumerită. Apoi a întors astrolabul.

Roger a observat umerii femeii încordându-se în momentul când a văzut literele gravate pe astrolab, iar în piept i s-a aprins un licăr de speranță; ea știa. Recunoscuse numele.

Roger mizase pe faptul că oamenii ar putea ști ce este un topograf și ar presupune că există persoane care așteaptă rezultatele lui – persoane care ar veni să-l caute în caz că el nu s-ar mai întoarce. Ei n-ar avea niciun beneficiu ucigându-l, dacă alții veneau să-l caute. Dar dacă femeia cunoștea numele de „James Fraser“...

Femeia i-a aruncat lui Roger o privire ucigătoare, care contrazicea ezitarea ei de mai devreme. S-a apropiat de el încet, dar fără să arate teamă.

– Nu ești James Fraser, a spus ea, iar el a icnit, tresărind când i-a auzit

glasul, limpede, dar cu un anumit sâsâit.

El a strâns din pleoape, după care s-a ridicat ușor în picioare, ducându-și mâna streășină la ochi pentru a o vedea mai bine în lumina ce venea dinspre ușă.

Femeia putea să aibă orice vârstă între douăzeci și șaiszeci de ani, deși în părul castaniu-deschis de la tâmpile nu se zăreau șuvițe cărunte. Avea fața ridată, însă de chinuri și de foame, a socotit el, nu de vârstă. Roger i-a zâmbit, iar buzele ei au tresărit într-o grimasă ezitantă, scurtă, însă el a apucat să-i vadă dinții din față spârți. Privind printre gene, a descoperit linia subțire a unei cicatrice care îi traversa o sprânceană. Era mult mai slabă decât o descriesese Claire, dar asta nu reprezenta defel o surpriză.

– Nu sunt... James Fraser, a spus el cu glas răgușit.

A trebuit să se oprească pentru a tuși. Și-a dres glasul, eliminând funingine și alte mizerii. S-a întors politicos într-o parte, a scuipat, după care s-a răsucit din nou spre ea.

– Însă tu... ești... Fanny Beardsley... adevărat?

În pofida dinților spârți, Roger nu fusese sigur, dar expresia de uimire extremă care a apărut pe fața ei când i-a auzit cuvintele a reprezentat o confirmare de netăgăduit. Și bărbații de acolo îi știau numele. Bărbatul cu un singur ochi a făcut iute un pas înainte și a prins-o pe femeie de un umăr; ceilalți s-au mișcat mai aproape, cu un aer amenințător.

– James Fraser e... tatăl soției mele, a spus Roger cât de repede a putut, înainte ca ei să pună mâna pe el. Vrei să știi... despre copil?

Expresia bănuitoare s-a șters de pe fața ei. Nu s-a mișcat, dar în ochi i-a apărut o dorință atât de intensă, încât Roger s-a văzut silit să se încordeze pentru a nu se retrage.

– Fanny?

Bărbatul înalt încă o ținea de umăr. S-a apropiat mai mult de ea, și singurul lui ochi a trecut bănuitor de la femeie spre Roger.

Ea a spus ceva, aproape în șoaptă, și a ridicat o mână pentru a o așeza peste a lui. Fața lui a încremenit brusc, ca și cum orice expresie ar fi fost ștearsă cu un burete. Ea s-a întors, s-a uitat direct la el și a vorbit pe un ton scăzut și grăbit.

Atmosfera din colibă se schimbase. Era încă încordată, dar acum o oarecare nedumerire se amestecase cu atitudinea generală de amenințare. S-a auzit un tunet mai puternic decât zgomotul ploii, dar nimeni nu l-a luat în seamă. Bărbații de lângă ușă s-au privit unii pe alții, apoi, încruntați, și-au mutat ochii spre cei doi care discutau în șoaptă. Un fulger exploziv și mut a conturat siluetele bărbaților din ușă. De afară se auzeau voci murmurate, sunete care trădau surprinderea. A urmat un nou tunet bubuitor.

Adunându-și puterile, Roger a rămas nemișcat. Își simțea picioarele ca din cauciuc și, cu toate că era o bucurie să respire, fiecare răsuflare îl ardea și îi dădea gădilături în plămâni. Dacă ar fi trebuit să fugă, nu ar fi ajuns departe.

Discuția în contradictoriu s-a încheiat brusc. Bărbatul înalt s-a întors și a făcut un gest scurt spre ușă, spunând ceva care i-a făcut pe ceilalți să mormăie surprinși, dezaprobator. Totuși, au plecat încet, bodogănind. Unul dintre ei, scund și cu părul înnodat, s-a uitat urât la Roger, și-a dezvelit dinții și, cu un șuierat, și-a trecut o mână peste beregată. Șocat, Roger a văzut că dinții omului erau piliți, având vârfurile ascuțite.

Ușa improvizată a colibei abia s-a închis în urma lor când femeia l-a prins de mânecă.

– Spune-mi, a zis ea.

– Nu așa... de repede.

A tușit din nou, ștergându-și saliva de la gură cu dosul mâinii. Gâttelejul îi era ars; simțea cuvintele ca niște tăciuni siliți să iasă încinși din piept.

– Mă... scoți... de aici. Apoi... îți spun. Tot ce știi!

– Spune-mi!

Femeia și-a înfipt degetele adânc în carnea brațului său. Avea ochii injectați din cauza fumului, iar irisurile cafenii luceau ca niște cărbuni. Roger a scuturat din cap tușind.

Bărbatul a dat-o la o parte pe femeie și l-a prins pe Roger de cămașă. Ceva a sclipit mat, prea aproape pentru ca Roger să vadă clar, însă, amestecat cu duhoarea de ars, a simțit mirosul neplăcut al dinților lui stricați.

– Spune-i, omule, ori te sfârtec!

Roger a ridicat brațul și, cu efort, l-a împins înapoi pe bărbat, care s-a împleticit.

– Nu, a spus el cu încăpățănare. Mă scoateți... de aici. După aceea spun.

Bărbatul a șovăit, s-a ghemuit, iar lama cuțitului a descris un mic arc tremurător din cauza nesiguranței. Omul și-a îndreptat ochiul teafăr spre femeie.

– Ești sigură el știe?

Femeia nu-și dezlipise ochii de la fața lui Roger. A dat rar din cap, fără să se uite în altă parte.

– Știe.

– Este fată, a zis Roger, uitându-se drept la ea și străduindu-se din greu să nu clipească. Asta știi... și tu...

– Trăiehte?

– Scoate-mă de... aici.

Femeia nu era înaltă și nici masivă, dar prin fervoarea ei părea să ocupe toată coliba. Tremurând, și-a strâns pumnii pe lângă corp. S-a uitat aprig la Roger încă un minut, apoi s-a răsucit pe călcâie și i-a spus ceva violent bărbatului, folosind acea bizară limbă africană.

El a încercat să o contrazică, dar fără sorți de reușită; șuvoiul cuvintelor ei l-a izbit ca apa țâșnind dintr-un furtun. A ridicat brațele în semn de frustrare și de capitulare, apoi a întins mâna și a smuls cârpa din jurul capului ei. Cu degete lungi și iuți, a desfăcut nodurile și a strâns-o în forma unei legături pentru ochi, mormăind în barbă.

Ultimul lucru pe care Roger l-a văzut înainte ca bărbatul să-l lege la ochi a fost Fanny Beardsley, cu părul unsuros și împletit căzându-i pe umeri și țintuindu-l cu ochii ca niște cărbuni încinși. Avea dinții spărți dezveliți, și Roger s-a gândit că, dacă ar fi putut, l-ar fi mușcat.

Nu au reușit să îl scoată de acolo fără o nouă ceartă; un cor de voci furioase i-a înconjurat o parte din drum, și unii au încercat să îl prindă de haine și de brațe. Însă bărbatul cu un ochi încă avea cuțitul. Roger a auzit un strigăt, tropăieli și corpuri agitându-se, apoi un țipăt ascuțit. Vocile s-au stins, și nimeni nu a mai încercat să îl atingă.

Au continuat să meargă, Roger ținând o mână pe umărul lui Fanny

Beardsley pentru a fi îndrumat. I s-a părut că așezarea era mică, deoarece după scurtă vreme a simțit prezența copacilor în jur. Frunzele i-au mângâiat fața, iar mirosul de rășină era accentuat de aerul încins și plin de fum. Încă ploua torențial, dar mirosul de fum domina totul. Solul era denivelat, cu straturi de frunze putrezite, punctat de bolovani ascuțiți și presărat cu cioturi și crengi căzute.

Bărbatul și femeia au schimbat câteva remarci, dar curând au amuțit. Hainele lui erau ude și i se lipiseră de corp, iar cusăturile pantalonilor începuseră să îl roadă în timpul mersului. Legătura de la ochi era prea strânsă ca să poată vedea ceva, dar lumina se furișa pe sub o margine a ei, și astfel a reușit să-și dea seama ce oră era. Avusese impresia că trecuse de mijlocul după-amiezii când părăsiseră coliba; când, în cele din urmă, s-au oprit, lumina scăzuse aproape de tot.

A clipit când i-a fost scoasă legătura de la ochi, șuvoiul de lumină slabă izbucnind prea brusc. Amurgul era pe sfârșite. Se aflau într-o adâncitură a terenului, deja cuprinsă pe jumătate de întuneric. Ridicând ochii, Roger a văzut cerul și munții inundați de nuanțe portocalii și stacojii, iar negura fumurie se lumina de parcă lumea încă ar fi ars. Deasupra capului, norii se risipiseră, și o dungă de cer albastru pur strălucea slab cu stelele ce răsăreau.

Fanny Beardsley stătea cu fața spre el, părând mai scundă sub coroana unui castan impunător, dar era la fel de hotărâtă ca și în colibă.

Avusese timp din belșug pentru a se gândi. Să îi spună unde se afla copilul ori să susțină că nu știe? Dacă afla, va face ea vreo încercare de a lua copila înapoi? Iar dacă da, care va fi urmarea – pentru copil, pentru sclavii fugari și chiar și pentru Jamie și Claire Fraser?

Niciunul dintre ei nu suflase vreo vorbă despre evenimentele petrecute la ferma Beardsley, în afară de faptul că Beardsley murise de apoplexie.

Roger îi cunoștea îndeajuns de bine pe amândoi ca să facă niște deducții văzând chipul tulburat al lui Claire și fața impasibilă a lui Jamie. El nu știa ce se întâmplase, dar Fanny Beardsley știa – și probabil că era ceva ce soții Fraser doreau să rămână secret. Dacă doamna Beardsley apărea la Brownsville ca să-și ceară fata, cu siguranță că se vor naște o serie de întrebări – și probabil că nu era spre binele nimănui ca ele să își găsească răspuns.

Cerul aprins a scaldat fața femeii cu foc și, confruntat cu foamea din ochii ei arzători, Roger nu putea spune decât adevărul.

– Fiica ta... e bine, a început el cu glas ferm și a scos un sunet slab, gros și înăbușit din adâncul gâtului.

Când a terminat de spus ce știa, pe fața ei curgeau lacrimi, lăsând dăre în funinginea și în praful care-i acopereau obrajii, dar a rămas cu ochii larg deschiși, ațintiți asupra lui ca și cum, dacă ar fi clipit, ar fi pierdut vreun cuvânt esențial.

Precaut, bărbatul a rămas ceva mai în spate, stând de veghe. Atenția lui era îndreptată cu precădere asupra femeii, dar i-a aruncat câte o privire și lui Roger în timp ce acesta vorbea, iar la sfârșit, a venit lângă ea și singurul lui ochi a strălucit ca și ai ei.

– Ea are banii? a întrebat el.

Vorbirea lui avea intonația tipică a celor din Indii, iar pielea, culoarea mierii întunecate. Ar fi fost atrăgător dacă nu i-ar fi lipsit un ochi, urmarea unui accident, probabil, care lăsase un soi de buzunar de carne lividă sub pleoapa răsucită și căzută peste orbită.

– Da, ea... a moștenit... toată proprietatea lui Aaron... Beardsley, l-a asigurat Roger, simțind că răsuflarea îi hârâie după ce vorbise atât de mult. Domnul Fraser s-a... s-a ocupat de asta.

El și Jamie merseseră la audieri la Curtea Orfanilor, pentru ca Jamie să depună mărturie în legătură cu identitatea fetei. Richard Brown și soția lui primiseră custodia copilei și proprietățile ei. O botezaseră – nu avea idee dacă din sentimentalism sau din revoltă – Alicia.

– Nu importă că neagră e?

A văzut ochiul teafăr al sclavului întorcându-se spre Fanny Beardsley, apoi privind în altă parte. Femeia a perceput tonul de nesiguranță din glasul bărbatului și s-a întors spre el ca o viperă, gata să atace.

– E a ta! a spus ea. Nu avea cum hă hie a lui, nici gând!

– Da, dacă așa zici, i-a răspuns el, lăsându-și capul în jos îmbufnat. Ei dat bani la o fată neagră?

Ea a bătut din picior, fără să scoată însă niciun sunet, și a dat să îl plesnească. El s-a îndreptat de spate și a întors capul, dar nu a mai făcut nicio încercare de a scăpa de furia ei.

– Crehi că ah fi părăhit-o, dacă era albă, dacă putea hă hie albă? a strigat ea și l-a lovit cu pumnii în brațe și în piept. Din cauza ta a trebuit hă o părăhesc! Tu hi pielea ta neagră, Dumnezeu să te bată...

Roger a intervenit și a prins-o de încheieturile mâinilor și le-a ținut strâns, în ciuda zbaterilor ei, lăsând-o să răcnească până a răgușit, după care i-a dat drumul, iar ea s-a prăbușit în lacrimi.

Sclavul, care urmărise totul cu o expresie de rușine amestecată cu furie, a ridicat puțin mâinile spre ea. A fost o mișcare aproape imperceptibilă, dar suficientă; ea s-a întors imediat cu spatele spre Roger și s-a aruncat în brațele iubitului ei, suspinând cu capul lipit de pieptul lui. El și-a strâns brațele cu stângăcie în jurul ei și a ținut-o aproape, legănându-se încoace și încolo pe călcâie. Părea sfios, dar mânia îi trecuse.

Roger și-a dres glasul, cu o grimasă de durere. Sclavul a ridicat privirea spre el și a dat din cap.

– Pleacă, omule, a spus el încet, apoi, înainte ca Roger să se întoarcă, a adăugat: Așteaptă... adevăr, omule, copil e bine?

Simțindu-se la capătul puterilor, Roger a confirmat cu o mișcare din cap. Adrenalina și instinctul de autoconservare, care îl ajutaseră să reziste, se topiseră brusc. Cerul înflăcărat devenise cenușiu, iar tot ce exista în acea adâncitură a terenului își pierdea conturul, amestecându-se cu întunericul.

– E... e bine. Vor avea... grijă de ea.

A șovăit, dorind să le ofere și altceva.

– E... e frumoasă, a spus el în cele din urmă.

Vocea îl lăsase aproape cu totul, devenind doar o șoaptă chinuită.

– O fată... frumoasă.

Cu un amestec de stânjeneală, disperare și plăcere, fața bărbatului s-a destins.

– O, a făcut el. Asta de la mama, sigur.

A bătut-o ușor pe spate pe Fanny Beardsley. Ea încetase să mai suspine, dar rămăsese cu fața lipită de pieptul lui, nemișcată și tăcută. Aproape că se întunecase; în lumina foarte scăzută, toate culorile dispăruseră, iar pielea ei părea să aibă aceeași culoare cu a lui.

Bărbatul nu avea pe el decât o cămașă zdrențuită, udă, prin găurile căreia i se vedea pielea. De frânghia ce-i servea drept curea atârna o tașcă din pânză. A căutat în ea cu o mână și a scos astrolabul, pe care i l-a întins lui

Roger.

– Nu vrei să... să păstrezi asta? a întrebat Roger.

Se simțea ca în interiorul unui nor; totul începea să pară îndepărtat și încețoșat, iar cuvintele ajungeau la el ca și cum ar fi trecut printr-un strat gros de lână.

Fostul sclav a clătinat din cap.

– Nu, omule, ce fac cu el? Afară de asta, a adăugat el, cu un zâmbet strâmb, poate nimeni nu venit caute la tine, omule, dar omul care are asta... el poate veni caute.

Roger a luat discul greu și și-a trecut șnurul din piele peste cap. A avut nevoie de două încercări pentru că își simțea brațele ca de plumb.

– Nu va veni nimeni să caute, a spus el.

S-a întors și s-a îndepărtat, fără să aibă habar unde se găsea ori încotro se îndrepta. După câțiva pași, s-a răsucit și a privit în urmă, dar noaptea îi înghițise deja pe cei doi.

ARS PÂNĂ LA OS

Caii se mai potoliseră, însă erau neliniștiți, scurmând pământul, bătând din copite și scuturându-și coamele, în vreme ce tunetele se rostogoleau unul după altul în depărtare. Jamie a oftat, m-a sărutat pe creștet și și-a făcut loc înapoi printre conifere, spre micul luminiș în care se aflau ei.

– Păi, dacă nu vă place aici, l-am auzit spunându-le, de ce ați venit?

Le-a vorbit totuși pe un ton îngăduitor și l-am auzit pe Gideon nechezând scurt de plăcere când l-a văzut. Tocmai mă întorceam să-l ajut să calmeze caii, când ceva s-a mișcat fulgerător jos, atrăgându-mi atenția.

M-am aplecat să văd, ținându-mă strâns de o creangă de tsuga pentru siguranță, dar dispăruse. Un cal, m-am gândit, dar venind din altă direcție decât cea din care veniseră sătenii. Mi-am croit drum printre conifere și m-am uitat printre crengi, apoi am ajuns aproape de capătul terasei stâncoase, de unde puteam avea o imagine de ansamblu a văii râului de dedesubt.

Nu era un cal, nu tocmai... ci...

– E Clarence! am strigat.

– Cine? am auzit glasul lui Jamie, venind dinspre celălalt capăt al terasei, pe jumătate acoperit de foșnetele crengilor de deasupra capului.

Vântul continua să se întetească, aducând aer umed, semn că ploaia reîncepea.

– Clarence! Catârul lui Roger!

Fără să mai aștept răspuns, m-am lăsat în jos sub o creangă aplecată mult și am rămas într-un echilibru nesigur pe marginea terasei, ținându-mă de o ieșitură din stâncă. Dedesubt, înșirați de-a lungul pantei, erau copaci de diferite înălțimi, cu vârfurile până la vreun metru sub nivelul picioarelor mele, dar nu am vrut să risc și să cad printre ei.

Era *sigur* Clarence, nu aveam nicio îndoială. Nu eram destul de pricepută ca să recunosc un patruped după mers, însă Clarence suferise în tinerețe de o formă de râie sau altă boală de piele, iar părul îi crescuse alb în porțiunile vindecate, lăsându-l bălțat pe crupă, ceea ce sărea în ochi.

Alerga în mod caraghios pe un câmp unde fusese porumb, își ținea urechile îndreptate înainte și se bucura vădit pentru că revenea în societate. Pe de altă parte, nu avea șă și nici călăreț, motiv pentru care am scăpat o vorbă foarte urâtă când l-am văzut.

– Și-a rupt piedica și a fugit.

Jamie a apărut lângă mine și s-a uitat în jos, spre silueta mărunță a catârului.

– Vezi? m-a întrebat el arătându-mi ceva.

În starea mea de agitație, nu observasem că la un picior din față încă avea legată o bucată de sfoară care flutura în timp ce el alerga.

– Cred că-i mai bine așa, am spus.

Mâinile începuseră să îmi transpire și mi-am șters palmele de coatele mânecilor, incapabilă să-mi iau privirea de la catâr.

– Adică – dacă a fost priponit de picioare înseamnă că Roger nu era călare. Și că nu a fost aruncat din șa, nu a căzut și nu s-a rănit.

– A, nu, a spus Jamie, părând îngrijorat, dar nu alarmat. Doar că va avea mult de mers pe jos la întoarcere.

Cu toate astea, am văzut că a privit de-a lungul văii înguste a râului, năpădită de fum. A clătinat ușor din cap și a rostit ceva în surdină – fără îndoială, o rudă apropiată a cuvântului urât pe care îl folosisem eu mai devreme.

– Mă-ntreb dacă așa simte Dumnezeu, a zis el cu voce tare și s-a uitat ironic la mine. Vede ce prostii pot face oamenii, dar nu poate interveni nicidecum.

Înainte de a apuca să îi răspund, s-a produs un fulger puternic, iar tunetul care l-a urmat a fost atât de răsunător și de brusc, încât am tresărit, cât pe ce să mă dezechilibrez. Jamie m-a prins de braț să nu cad și m-a tras înapoi de pe marginea terasei. În capătul celălalt al ei, caii au început din nou să se agite, iar Jamie s-a întors spre ei, dar s-a oprit brusc, încă ținându-mă de braț.

– Ce e?

M-am uitat în direcția în care privea el, dar nu am văzut decât peretele stâncos, la vreo trei metri depărtare, presărat cu câteva mici plante

agățătoare.

Jamie mi-a dat drumul și, fără să-mi răspundă, s-a îndreptat spre peretele de stâncă. Și atunci am observat ceva alături, un trunchi uscat. Foarte delicat, Jamie a întins mâna și a smuls ceva din scoarța copacului mort. M-am apropiat de el și m-am uitat în palma lui, în care avea câteva fire de păr lung și aspru. Fire albe.

Ploaia a reînceput, așternându-se sănătos pentru a îmbiba cu apă tot ce exista în jur. Două nechezături au despiciat aerul, semn că animalelor noastre nu le plăcea să se simtă abandonate.

Am privit scoarța copacului, erau fire de păr alb peste tot, prinse în crăpăturile scoarței aspre.

Urșii își aleg copacii de care se scarpină, parcă l-am auzit pe Josiah spunând. Se întorc mereu la câte unul. Mi-am înghițit cu greu nodul din gât.

– Probabil că nu doar tunetele îi sperie pe cai, a spus Jamie gânditor.

Probabil că nu, dar asta nu ne ajuta cu nimic. Fulgerele loveau în copacii din josul pantei, iar tunetele bubuiau. Pământul se cutremura ca și cum sub tălpile noastre s-ar fi aflat o baterie antiaeriană. Caii deveniseră isterici și aproape că am simțit impulsul de a le urma exemplul.

Când plecasem din sat, îmbrăcasem mantia cu glugă, dar atât gluga, cât și părul îmi erau lipite de cap, iar picăturile de ploaie îmi izbeau țeasta ca un duș din cuie. Și Jamie avea părul lipit de cap și s-a strâmbat nemulțumit.

Mi-a făcut semn să stau locului, dar eu am scuturat din cap și l-am urmat. Caii erau uzi learcă și coamele ude le atârnav peste ochii care se rostogoleau în orbite. Judas aproape că reușise să dezrădăcineze copăcelul de care îl legasem, iar Gideon își ținea urechile pe spate,

mișcându-și buzele peste dinții mari și gălbui, ca și cum ar fi căutat ceva sau pe cineva pentru a mușca.

Văzând asta, Jamie a strâns din buze. S-a uitat înapoi, spre locul unde descoperiserăm copacul de scărpinat, care acum nu se vedea din poziția în care ne aflam. A urmat un nou fulger, iar tunetul a cutremurat stânca, și caii au nechezat și au încercat să fugă. Luând o hotărâre, Jamie a dat din cap și l-a prins pe Judas de frâu, liniștindu-l puțin. Era evident că vom coborî de pe munte, oricât de alunecos ar fi fost drumul.

Am urcat în șa cu un plescăit de fuste ude și am prins bine frâul, încercând să strig cuvinte liniștitoare în urechea lui Judas, care tresărea și se legăna, dornic să părăsească locul. Eram primejdios de aproape de coniferele de pe margine; m-am aplecat mult spre interior, străduindu-mă să-l conduc spre peretele pervazului stâncos.

O senzație extraordinară de iritantă mi-a străbătut corpul, ca și cum aș fi fost mușcată din cap până în picioare de mii de furnici minuscule. M-am uitat la mâini și le-am văzut licărind, învăluite într-o lumină albăstruie. Perișorii de pe brațe stăteau ridicați, fiecare dintre ei strălucind albăstrui. Gluga îmi căzuse pe spate și am simțit că și părul mi se saltă brusc, parcă ridicat cu blândețe de mâna cuiva.

Brusc, mirosea a pucioasă, și m-am uitat alarmată împrejur. Copacii, bolovanii, până și solul erau scaldate în lumina albăstruie. Șerpi minusculi de electricitate albă și sclipitoare sfârâiau peste suprafața terasei, la câțiva metri de mine.

M-am întors strigându-l pe Jamie și l-am văzut călare pe Gideon, răsucindu-se spre mine, deschizând gura într-un strigăt, dar cuvintele s-au pierdut în reverberația aerului din jur.

Coama lui Gideon a început să se ridice ca prin magie. Părul lui Jamie s-a

înălțat de pe umeri, presărat cu dăre de albastru care sfârâiau. Calul și călărețul sclipeau în lumina diavolească, cu toți mușchii clar conturați. Am simțit un curent de aer pe piele, apoi Jamie s-a aruncat jos din șa, izbindu-mă și azvârlindu-ne pe amândoi în hău.

Fulgerul a lovit înainte ca noi să fi atins solul.

Când mi-am revenit, am simțit miros de carne arsă și urma ozonului în gât. Am avut senzația că fusesem întoarsă pe dos și toate organele îmi erau expuse.

Încă ploua. Am rămas nemișcată o vreme, lăsând ploaia să mi se scurgă pe față și să-mi ude părul, în vreme ce neuronii sistemului meu nervos au reînceput treptat să funcționeze. Degetele îmi tresăreau de la sine. Am încercat să o fac din proprie voință și am reușit. Mi-am îndoit degetele – dar nu am reușit la fel de bine. După alte câteva momente însă, suficient de multe circuite funcționau, îngăduindu-mi să mă ridic în șezut.

Jamie rămăsese aproape de mine, întins pe spate ca o păpușă din cârpă în mijlocul unei porțiuni cu oțetari. M-am târât până la el și am descoperit că avea ochii deschiși. S-a uitat la mine, iar un mușchi i-a tresărit în colțul gurii într-o încercare de zâmbet.

N-am văzut sânge și, deși mâinile și picioarele îi stăteau în poziții ciudate, toate erau întregi. Apa de ploaie i se strânsese în orbite, curgându-i în ochi. A clipit violent, apoi a întors capul pentru ca apa să i se scurgă de pe față. Am pus o mână pe stomacul lui și i-am simțit pulsul sub degete, foarte slab, dar constant.

Nu știam cât zăcuserăm inconștienți, dar furtuna se îndepărtase. Dincolo de munți se vedeau perdele de fulgere, contrastând cu crestele lor.

– Tunetul e bun, am citat eu, urmărindu-le într-o stare vagă de perplexitate, tunetul e impresionant, dar fulgerul face toată treaba [26](#).

– Mie mi-a făcut cam multe. Ți-ai revenit, englezoaico?

– Sigur, am spus, simțindu-mă încă plăcut de detașată de mine însămi.
Dar tu?

S-a uitat curios la mine, dar a părut să conchidă că era bine. A prins niște crengi de oțetar și s-a ridicat în picioare sprijinindu-se de ele.

– Încă nu-mi simt degetele de la picioare, a zis el, dar în rest e bine. Însă caii...

A aruncat o privire în sus și i-am văzut omușorul mișcându-se când a înghițit în sec.

Caii erau tăcuți.

Noi eram la vreo șase metri sub pervazul stâncos, între brazi și conifere parfumate. *Puteam* să mă mișc, dar nu păream să posed voința de a o face. Am rămas nemișcată, analizând situația, în vreme ce Jamie s-a scuturat, după care a început să urce spre adăpostul ucigașul de oameni.

Era foarte liniște; m-am întrebat dacă mă asurzise explozia fulgerului. Am coborât privirea și am constatat că nu mai aveam pantoful stâng – nu mi-am dat seama dacă îmi fusese smuls de fulger sau îl pierdusem în cădere, dar nu l-am văzut pe aproape. Pierdusem și ciorapul; am văzut vinișoare albastrui ceva mai jos de gleznă – amintire a celei de-a doua sarcini. Am rămas cu ochii ațintiți la ele de parcă ar fi deținut secretele universului.

Probabil că animalele muriseră; știam asta. Dar de ce nu muriserăm și noi? Am inspirat duhoarea de carne arsă și undeva în străfunduri am simțit crescând un mic fior. Trăiam doar pentru că eram sortiți să murim peste patru ani? Când ne va veni rândul, vom zace în ruinele carbonizate ale casei noastre, niște carcace de carne arsă și urât mirositoare?

Ars până la os, a șoptit vocea din amintirea mea. Lacrimi îmi curgeau pe obraz laolaltă cu apa de ploaie, dar erau lacrimi îndepărtate – pentru cai, pentru mama mea – nu pentru mine. Deocamdată.

Existau vinișoare albastrii sub pielea mea, mai proeminente decât până atunci. Pe dosul mâinilor, ele înfățișau o hartă, în carnea moale din spatele genunchiului, apăreau în rețele și desene; de-a lungul fluierului piciorului o venă mare era umflată ca un șarpe. Am apăsat-o cu degetul; era moale și a dispărut, dar a revenit când am luat degetul de pe ea.

Funcționarea lăuntrică a corpului meu devenea treptat mai vizibilă, pielea fermă se subția, lăsându-mă vulnerabilă, și tot ce se afla înăuntru, cândva bine adăpostit de învelișul confortabil al corpului, era expus intemperiilor. Oasele și sângele voiau să iasă la suprafață... am văzut o zgârietură sângerând în partea de sus a labei piciorului.

Jamie s-a întors, ud până la piele și abia respirând după urcuș. Am observat că nu mai avea încălțări.

– Judas a murit, a spus el, așezându-se lângă mine.

Mi-a luat mâna rece într-a lui, la fel de rece, și mi-a strâns-o.

– Sărmanul de el, am spus, iar lacrimile mi-au curs mai repede, firicele calde amestecate cu ploaia. A știut, nu-i așa? Întotdeauna a urât tunetele și fulgerele, întotdeauna.

Jamie m-a luat de umeri și mi-a apăsat capul pe pieptul lui, spunându-mi cuvinte de alinare.

– Și Gideon? am întrebat într-un târziu, ridicând capul și făcând un efort să-mi șterg nasul cu o cută a mantiei ude.

Jamie a clătinat din cap și a zâmbit firav, semn că nu îi venea să creadă.

– A supraviețuit, a răspuns el. Are arsuri pe umărul drept și picior, iar coama îi este pârlită complet.

A ridicat un pliu al propriei mantii zdrențuite și a încercat să îmi șteargă fața, cu rezultate deloc mai bune decât ale mele.

– Cred că asta va face minuni pentru temperamentul lui, a adăugat el, încercând să transforme totul într-o glumă.

– Așa presupun.

Eram prea epuizată și zguduită ca să râd, dar am reușit să afișez un zâmbet pierit, și asta m-a făcut să mă simt mai bine.

– Ce crezi, îl poți coborî de acolo? Am niște alifie. E bună în caz de arsuri.

– Da, cred că da.

Mi-a întins mâna și m-a ajutat să mă ridic. M-am răsucit să-mi aranjez cât de cât fustele boțite și, în acel moment, am observat ceva.

– Uite! am spus cu glas care nu s-a ridicat peste nivelul unei șoapte. Jamie, uită-te!

La trei metri de noi, în susul pantei, se înălța un brad mare, cu vârful retezat perfect, cu jumătate din crengile rămase carbonizate și încă fumegând. Prins între o creangă și trunchiul bradului era o masă uriașă, de formă aproximativ rotundă. Era pe jumătate înnegrită, cu țesăturile arse, însă blana de pe cealaltă jumătate, udă, era albă și țepoasă, de culoarea alb-crem a toporașilor sălbatici.

Jamie a rămas uitându-se cu gura căscată la cadavrul ursului. Apoi a închis-o încet și a clătinat din cap. S-a întors spre mine și a privit în zare, către munții îndepărtați, unde fulgerele care se retrăgeau luminau mut.

– Se povestește, a spus el încet, că o furtună mare anunță moartea unui rege.

Mi-a atins fața cu delicatețe.

– Așteaptă aici, englezoaico, până aduc calul. O să plecăm spre casă.

FOCUL VETREI

Fraser's Ridge
Octombrie 1771

Vremea se schimba de la o oră la alta. Adormise în parfumul răcoros al unei seri de vară târzie și se trezise la miezul nopții în mușcătura rece a toamnei, cu picioarele înghețate sub singura pilotă. Moleșită, nu putuse adormi din nou, nu fără mai multe pături.

Cu ochi cârpiți de somn, se târâse din pat și lipăise pe podeaua rece pentru a vedea ce făcea Jemmy. Îi era destul de cald, adâncit în patul lui de puf, cu pilota ridicată până la urechile rozalii. A pus cu blândețe o mână pe spinarea lui așteptând să-i simtă respirația. O dată, de două ori, încă o dată.

A căutat o pilotă și a așezat-o pe pat, apoi a întins mâna după cana cu apă pentru a-și umezi gâtul uscat și, cu un icnet de iritare, a descoperit că

era goală. S-a gândit să se întoarcă în pat și să se cufunde din nou în somn, la căldură – dar nu moartă de sete.

Era o găleată cu apă din puț în apropierea verandei. Căscând și strâmbându-se, a ridicat cu grijă ivărul din furcă și l-a lăsat jos fără zgomot – deși Jemmy dormea atât de adânc noaptea, încât nu exista pericolul de a-l trezi.

Cu toate astea, a deschis ușa cu fereală și a ieșit afară, tremurând ușor când aerul rece i-a fluturat cămașa de noapte în jurul picioarelor. S-a aplecat și a pipăit pe întuneric. Găleata nu era acolo. Unde...?

Cu coada ochiului a văzut o mișcare și s-a răsucit. Preț de o clipă, a crezut că era Obadiah Henderson, stând pe banca de lângă ușă, și inima i s-a strâns ca un pumn când silueta s-a ridicat. Apoi și-a dat seama cine e și a ajuns în brațele lui Roger înainte ca mintea ei să poată desluși în mod conștient toate detaliile.

Strâns lipită de el, fără grai, a avut vreme să observe o serie de lucruri: arcul claviculei lui pe fața ei, mirosul hainelor uzate peste măsură, nespălate atât de multă vreme, încât nici măcar nu mai miroseau a sudoare, ci păstrau mirosul pădurii prin care mersese și al pământul pe care dormise, dar cu precădere mirosul de fum cu iz amărui care îi însoțea răsuflarea.

Tăria brațului cu care o strângea și asprimea bărbii lui pe pielea ei. Pielea rece și crăpată a încălțărilor lui, sub picioarele ei desculțe, și forma oaselor labei piciorului.

– Tu erai, a spus ea și a început să plângă. Te-ai întors acasă!

– Da, m-am întors, i-a șoptit el la ureche. Ești bine? Jem e bine?

Ea a slăbit strânsoarea în jurul coastelor lui, iar el i-a zâmbit, și Brianna a

avut o senzație stranie văzându-i zâmbetul prin barba crescută, însă arcuirea buzelor lui arăta familiar în lumina lunii.

– Suntem bine. Dar tu?

L-a adulmecat, simțind cum i se umplu ochii de lacrimi când s-a uitat la el.

– Pentru numele Domnului, de ce ai rămas aici? De ce n-ai bătut la ușă?

– Mda. Sunt bine. N-am vrut să te sperii. M-am gândit să dorm aici și să bat în ușă spre dimineață. De ce plângi?

Brianna și-a dat seama că Roger nu vorbea în șoaptă din dorința de a nu-l trezi pe Jem; vocea lui, atât cât mai era, devenise un hârâit chinuit și lipsit de suflu. Și totuși, vorbea clar, rostind cuvintele fără a se forța, fără ezitarea dureroasă dinainte.

– Poți vorbi, a spus ea, ștergându-și grăbită ochii cu dosul mâinii. Adică – mai bine.

Cândva, ar fi șovăit înainte de a-i atinge gâtul, temându-se de sentimentele lui, dar instinctul știa mai bine cum să nu risipească brusc intimitate a șocului. Se putea ca starea de încordare să reapară, iar ei să devină din nou străini unul față de celălalt, însă preț de un moment, *acest* moment în întuneric, ea putea să rostească orice, să facă orice, așa că și-a așezat degetele pe cicatricea caldă, a atins incizia care îi salvase viața, o linie albă, simplă, care îi trecea prin barbă.

– Te doare când vorbești?

– Mă doare, a răspuns el, cu un ușor hârâit, și ochii lui i-au întâlnit pe ai ei, întunecați și blânzi în lumina lunii. Dar pot vorbi. Și mă voi face bine, Brianna.

Brianna s-a retras un pas, cu mâna pe brațul lui, nedorind să îi dea drumul.

– Hai înăuntru! a spus ea. E frig afară.

Aveam o mulțime de obiecții față de focul de vatră, începând cu așchiile care îmi pătrundeau sub unghii și rășina rămasă pe mâini și încheind cu bășici, arsuri și simpla dificultate a aprinderii. Cu toate acestea, trebuia să recunosc: existau două lucruri în favoarea lui: dădea căldură și plasa actul iubirii într-o lumină de o asemenea frumusețe de netăgăduit, încât toate șovăielile legate de goliciune puteau fi date uitării.

Umbrele noastre amestecate au plutit împreună pe perete, ici o mână, dincolo conturul spatelui sau al feselor, apărând clar, o porțiune a fiarei mișcătoare. Capul lui Jamie se înălța bine definit, o creatură masivă, cu coamă, care mă domina, cu spinarea arcuită la maximum.

Am întins mâna spre pielea lucioasă și mușchii care tremurau, i-am mângâiat firele de păr sclipitoare de pe brațe și de pe piept, apoi mi-am îngropat mâinile în căldura părului său, pentru a-l trage spre golul întunecat dintre sâni.

Am rămas cu ochii pe jumătate închiși, cu picioarele strânse, nedorind să îi eliberez trupul, ca să nu renunț la iluzia de unicitate – dacă iluzie era. De câte ori voi mai putea să îl strâng astfel, chiar în încântarea oferită de lumina focului?

M-am agățat cu toată puterea de el și de pulsația muribundă din propriami carne. Însă bucuria de care te agăți este bucurie risipită și, după câteva momente, am rămas doar eu însămi. Desenul albastrui de pe gleznă se vedea clar, chiar și în lumina focului.

Mi-am slăbit strânsoarea asupra umerilor lui și i-am atins cu blândețe şuvițele de păr. El a întors capul și m-a sărutat pe sâni, după care s-a mișcat și s-a retras în lateral.

– Și se spune că găina n-are dinți, a zis el, atingând o mușcătură destul de adâncă de pe un umăr.

Fără să vreau, am izbucnit în râs.

– Așa cum cocoșul n-are cocoșel, presupun.

M-am ridicat într-un cot și m-am uitat spre vatră.

– Ce-ai pățit, puicuțo?

– Voiam să mă asigur că hainele mele n-o să ia foc.

Una peste alta, nu prea băgasem de seamă unde îmi aruncasem hainele, dar păreau a fi la o distanță sigură de flăcări; fusta era o grămăjoară lângă pat, corsetul și cămașa ajunseseră cumva în colțuri diferite ale încăperii. Iar fâșia de pânză care îmi slujea drept sutien nu se vedea nicăieri.

Lumina licărea pe pereții văruiți, iar patul era invadat de umbre.

– Ești frumoasă, mi-a șoptit el.

– Dacă spui tu...

– Nu mă crezi? Te-am mințit vreodată?

– Nu la asta mă refeream. Cum să spun... Dacă o spui tu, e adevărat. Tu faci ca totul să devină adevărat.

A oftat și s-a mișcat puțin ca să stăm amândoi mai comod. Bruscuț, un butuc a scos un pocnet puternic, azvârlind o jerbă de scânteii aurii, apoi s-

a liniștit, șuiărând când căldura a atins o porțiune ascunsă și umedă. Am urmărit lemnul despicat înnegrindu-se, apoi devenind roșiatic, radiind o lumină fierbinte și aproape albă.

– Spui asta și despre mine, englezoaico? a întrebat el pe neașteptate.

A vorbit oarecum sfios, așa că am întors capul și l-am privit surprinsă.

– Dacă spun ce? Că ești frumos?

Buzele mele s-au arcuit involuntar, iar el mi-a surâs drept răspuns.

– Păi... nu tocmai. Dar măcar că mă suporti așa cum arăt.

Mi-am plimbat degetul pe linia albă și subțire a cicatricei de pe coaste, lăsată de o sabie cu multă vreme în urmă. Apoi pe cicatricea mai lungă și mai groasă a baionetei care îi sfâșiase coapsa pe lungime. Pe brațul care mă ținea strâns, bronzat și asprit, cu fire de păr arse de soare și devenite aurii după zile petrecute la muncă. Aproape de mâna mea, sexul lui, îndoit între picioare, acum înmuiat și mic, în cuibul său de păr roșcat.

– Jamie, pentru mine ești frumos, am șoptit în cele din urmă. Atât de frumos, încât îmi frângi inima.

Mâna lui a atins proeminențele de pe șira spinării mele, una câte una.

– Dar sunt un bărbat în vârstă, a spus el zâmbind. Ori așa s-ar cuveni. Am păr alb, și barba mi-a încărunțit.

– A devenit argintie, am zis, mângâindu-i firele moi de pe bărbie, colorate divers, ca o cuvertură. Pe alocuri.

– Căruntă, a zis el apăsător. Și cam rară. Și totuși...

Ochii lui s-au împlânzit când s-a uitat la mine.

– Și totuși iau foc când mă apropii de tine, englezoaico, și cred că așa va fi până când amândoi vom deveni cenușă.

– Asta e poezie? l-am întrebat prevăzătoare. Ori vorbești serios?

– Oh, a făcut el. Nu voiam să spun... nicidecum.

Și-a strâns brațul în jurul meu și și-a aplecat capul spre al meu.

– Nu știu nimic despre asta. Dacă așa trebuie să fie...

– Nu va fi.

Aerul stârnit de hohotul lui de râs mi-a răsfirat părul.

– Pari foarte sigură de tine, englezoaico.

– Viitorul poate fi schimbat, fac asta tot timpul.

– Serios?

M-am răsucit puțin ca să mă uit la el.

– Sigur. Uită-te la Mairi MacNeill. Dacă săptămâna trecută nu aș fi fost acolo, ar fi murit, odată cu gemenii ei. Dar eu am fost acolo și nu s-a întâmplat asta.

Mi-am pus o mână sub cap, urmărind reflexia flăcărilor unduindu-se ca apa pe grinzile tavanului.

– Chiar mă întrebam – sunt mulți oameni pe care nu-i pot salva, dar pe unii i-am salvat. Dacă cineva trăiește datorită mie, iar apoi are copii, și aceștia au copii și așa mai departe... Ei bine, când ajungi în timpul meu, există probabil treizeci sau patruzeci de oameni din lume care altfel nu ar fi existat, nu? Și, în tot acest timp, vor fi făcut multe lucruri, își vor trăi

viața – nu crezi că asta înseamnă să schimbi viitorul?

Îmi puneam pentru prima oară întrebarea cât de mult contribuiseam personal la explozia populației în secolul XX.

– Da, a spus el încet.

Mi-a prins mâna liberă și și-a plimbat degetul peste liniile din palma mea.

– Da, dar schimbi viitorul *lor*, englezoaico, și probabil că ai menirea asta.

Mi-a luat mâna într-a lui și m-a tras delicat de degete. Unul dintre ele a scos un pocnet, un sunet ca al unui buștean care trosnește în vatră.

– Doctorii au salvat mulți oameni de-a lungul vremii, asta e sigur.

– Bineînțeles. Și nu doar doctorii.

Stârnită de forța argumentului meu, m-am ridicat în șezut.

– Dar n-are importanță, nu înțelegi? Tu – am arătat cu degetul spre el – și tu ai salvat pe câte cineva, din când în când. Fergus. Ian. Și iată, amândoi trăiesc și fac diverse lucruri și procrează și așa mai departe. Și tu le-ai schimbat viitorul, nu?

– Mda, în fine... probabil. Dar nu puteam face altceva, nu crezi?

Afirmația lui simplă m-a făcut să mă opresc, și am rămas amândoi tăcuți o vreme, urmărind licărul luminii pe peretele zugrăvit în alb. În cele din urmă, Jamie s-a mișcat lângă mine și a vorbit din nou.

– Nu-ți spun asta ca să-ți stârnesc mila. Ai putea... când și când, mă cam dor oasele.

Nu s-a uitat la mine, ci a desfăcut mâna vătămată, întorcând-o în lumină, astfel că umbra degetelor contorsionate au alcătuit un soi de păianjen pe perete.

Din când în când. Bineînțeles că știam. Cunoșteam limitele trupului – dar și miracolele lui. Îl văzusem așezându-se la sfârșitul unei zile de trudă, cu epuizarea vizibilă în fiecare linie a corpului. Îl văzusem mișcându-se încet, surd cu încăpățănare la protestele cărnii și ale oaselor atunci când se trezea în diminețile reci. Eram gata să pun rămășag că după Culloden nu trăise nici o zi fără să simtă vreo durere, vătămrile fizice ale războiului fiind agravate de umezeală și de traiul sărăcăcios. Și eram gata să pariez pe orice că nu pomenise nimănui de aceste suferințe. Până acum.

– Știu, am spus încet și i-am atins mâna.

Apoi, cicatricea răsucită, care îi mergea de-a lungul piciorului. Mica adâncitură din carnea brațului, mărturie a unui glonț încasat.

– Dar nu cu tine, a spus el și mi-a acoperit mâna cu a lui. Știi că singurele momente când nu mă doare nimic sunt cele în care te am alături de mine în pat, englezoaico? Când te am, când sunt în brațele tale – rănilor mele se vindecă și cicatricile sunt uitate.

Am oftat și mi-am așezat capul pe umărul lui. Mi-am apăsat coapsa de a lui, moliciunea cărnii mele modelându-se pe coapsa lui mai tare.

– Și pentru mine e la fel.

A rămas tăcut o vreme și mi-a mângâiat părul cu mâna teafără. Era răvășit și despletit, eliberat de strânsoarea încleștării noastre de mai devreme, și el a netezit șuvițele ondulate una câte una, pieptănându-le între degete.

– Englezoaico, părul tău e ca un nor mare de furtună, a murmurat el, părând pe jumătate adormit. Negru și luminos în același timp. Nu ai două fire de aceeași culoare.

Avea dreptate; şuvița dintre degetele lui avea fire perfect albe, argintii și blonde, unele întunecate, aproape ca blana de samur, și câteva fire din castaniul meu din tinerețe.

Degetele lui au pătruns sub masa de păr și i-am simțit mâna făcându-se căuș la baza craniului meu, ținându-mi capul ca pe un potir.

– Mi-am văzut mama în coșciug, a spus el într-un târziu.

Mi-a atins urechea cu degetul mare, apoi a coborât pe marginea pavilionului spre lobul auricular, iar eu m-am înfiorat sub atingerea lui.

– Femeile îi împletiseră părul, pentru a arăta cuviincios, dar tata nu voia. L-am auzit. Nu striga, vorbea încet. Voia s-o țină minte așa cum arăta ea mereu, zicea el. Era pe jumătate nebun de durere, spuneau femeile, trebuia lăsat în pace. El nu s-a deranjat să le mai vorbească, ci s-a dus la sicriu. I-a desfăcut părul și l-a răsfirat pe toată perna. S-au temut să îl oprească.

A tăcut o clipă, și degetul mare a rămas nemișcat.

– Eram și eu acolo, tăcut, într-un colț. Când toți s-au dus să-l primească pe preot, m-am furișat aproape. Nu mai văzusem niciun mort până atunci.

Mi-am lăsat degetele să se strângă discret pe antebrațul lui. Mama mă părăsise într-o dimineată, mă sărutase pe frunte și îmi potrivise agrafa care îmi căzuse din părul cârlionțat. Nu o mai văzusem după aceea. Sicriul era închis.

– Și era... ea?

– Nu, a răspuns Jamie încet, privind spre foc cu ochii întredeschiși. Nu tocmai. Fața îmi amintea de ea, dar nimic altceva. Ca și cum cineva ar fi sculptat-o în lemn de mesteacăn. Dar părul ei – el era încă viu. Era încă... ea.

L-am auzit înghițindu-și nodul din gât și dregându-și glasul.

– Părul îi stătea peste piept, așa că acoperea copilul. M-am gândit că poate lui nu-i plăcea să fie sufocat așa. Am ridicat șuvițele ca să-l las să iasă. L-am văzut – fratele meu mai mic, ghemuit în brațele ei, cu capul pe pieptul ei, umbrit și cuminte sub perdeaua de păr. Și atunci m-am gândit că nu, va fi mai fericit dacă-l lăsam cum era – așa că am netezit din nou părul, pentru a-i acoperi capul.

A inspirat adânc și i-am simțit pieptul înălțându-se sub obrazul meu. Degetele îi alunecau încet prin părul meu.

– Nu avea niciun fir alb, englezoaico. Niciunul.

Ellen Fraser murise la naștere, la treizeci și opt de ani. Mama murise la treizeci și doi. Iar eu... eu aveam bogăția acelor ani pe care ele îi pierduseră. Și mai mult.

– Când văd anii atingându-te, mă bucur, englezoaico, a șoptit el, pentru că asta înseamnă că ești vie.

Jamie a ridicat mâna și a lăsat părul să-i cadă încet printre degete, să-mi mângâie fața și buzele, să mi se așeze moale și greu pe gât și pe umeri, să se aștearnă ca niște fulgi pe sâni.

– *Mo nighean donn*, a șoptit el, *mo chridhe*. Bruneta mea, inima mea. Vino la mine. Acoperă-mă. Adăpostește-mă, *a bhean*, vindecă-mă. Arzi cu

mine, așa cum eu ard pentru tine.

M-am întins peste el, l-am acoperit, mi-am simțit pielea, am simțit oasele lui și mereu – mereu! – miezul luminos și feroce de carne care ne unea. Mi-am lăsat părul să cadă în jurul amândurora, iar în peștera de foc din întuneric, am șoptit.

– Până vom arde și vom deveni cenușă.

EXISTĂ O GAURĂ PE FUNDUL MĂRII

Fraser's Ridge
Octombrie 1771

Roger s-a trezit instantaneu, în felul acela care nu îngăduie tranziție prin starea de toropeală; corpul inert, dar mintea alertă, urechile acordate la ecoul a ceea ce îl trezise. Nu și-a amintit conștient țipătul lui Jemmy, însă el a răsunat în urechea internă, cu acea combinație de speranță și resemnare care este soarta părintelui trezit cu ușurință.

Somnul s-a agățat de el, trăgându-l înapoi în valurile de odihnă ca un bolovan de zece tone atârnat de picior. Un foșnet slab i-a menținut capul o clipă deasupra acestei pojghițe.

Adormi la loc, a zis el în gând furios către pătuțul copilului. Sst. Taci. Gata. Adoormi. Această hipnoză telepatică dădea rareori roade, însă amâna vreme de câteva momente necesitatea de a se mișca. Și, când și când,

miracolul se întâmpla, iar fiul lui chiar adormea la loc, destinzându-se în căldura scutecului ud și a viselor dulci.

Roger și-a reținut răsuflarea, agățându-se de marginea tot mai neclară a somnului, prețuind secunde plăcute de imobilitate. Apoi s-a auzit alt sunet slab, și a sărit imediat în picioare.

– Bree? Bree, ce s-a întâmplat?

„R”-ul din numele ei i-a vibrat în gât nu tocmai așa cum trebuia, dar nu avea vreme să se lase deranjat de asta. Întreaga lui atenție era îndreptată asupra ei.

Ea stătea lângă pătuț, o coloană fantomatică în întuneric. A atins-o, apoi a prins-o de umeri. Brațele ei erau înfășurate în jurul copilului și tremura de frig și de teamă.

Instinctiv, Roger a tras-o mai aproape; răceala ei l-a cuprins și pe el imediat. A simțit înghețul din inima ei și s-a silit să o strângă mai tare, fără să se uite la patul gol.

– Ce e? a întrebat-o în șoaptă. Are ceva? Ce s-a întâmplat?

Un fior a scuturat trupul Briannei și Roger a simțit, prin pânza subțire a cămășii ei de noapte, cum i se face pielea de găină. În ciuda căldurii din cameră, și-a simțit perii de pe propriile brațe ridicându-se.

– Nimic, a spus ea. E bine.

Vorbise cu glas răgușit, dar avea dreptate. Trezindu-se și descoperind că era strâns incomod între părinții lui, Jem a scos brusc un țipăt de indignare și a început să își vânture mâinile și picioarele ca un bătător de ouă.

Zbaterea lui sănătoasă i-a adus lui Roger un val de ușurare caldă, care a

acoperit cu totul imaginile glaciale apărute în mintea lui când o văzuse pe Brianna. Nu fără greutate, l-a scos pe Jemmy din brațele mamei și l-a ridicat pe un umăr.

L-a bătut pe spate ca să-l liniștească – și să se liniștească și el în aceeași măsură – și a scos sunete șuierătoare printre dinți. Socotind liniștitoare această procedură obișnuită, Jemmy a căscat cu gura până la urechi, s-a destins, devenind moale ca de obicei și s-a apucat să mormăie pe jumătate adormit în urechea lui Roger, glasul lui amintind de sunetele crescătoare și descrescătoare ale unei sirene îndepărtate.

– Tatitatitati...

Brianna încă era lângă pat, cu brațele goale strânse în jurul corpului. Roger a întins mâna liberă și a mângâiat-o pe păr, apoi pe umărul cu oase tari și a tras-o lângă el.

– Sst, a spus el, adresându-se amândurora. Sst, acum e bine. Gata.

Ea l-a îmbrățișat, iar el i-a simțit fața umedă prin cămașă. Celălalt umăr îi era deja umed de căldura și transpirația lui Jemmy.

– Hai în pat, a spus el încet. Bagă-te sub pilotă, e... e rece aici.

Nu era adevărat; aerul din cabană era cald. Totuși, ea l-a ascultat.

Brianna a întins mâinile spre copil, luându-l la piept înainte de a se întinde pe pat. Cum nu refuza niciodată hrana, indiferent de oră, Jemmy a acceptat oferta prompt, ghemuindu-se mulțumit, lipit de stomacul mamei, când ea s-a așezat pe o parte.

Roger s-a băgat în pat în spatele ei și a imitat postura fiului său, aducându-și genunchii în spatele celor ai Briannei, ghemuindu-se într-o virgulă protectoare în jurul ei. Încadrată astfel în siguranță, Brianna a

început să se destindă treptat, deși Roger încă îi simțea tensiunea din corp.

– Acum e bine? a întrebat el încet.

Pielea ei era încă rece și umedă, dar se încălzea.

– Da.

Brianna a inspirat adânc și a expirat cu un oftat cutremurător.

– Am avut un vis urât. Iartă-mă că te-am trezit.

– Nu-i nimic.

Roger i-a mângâiat rotunjimea șoldului, așa cum se face pentru a domoli un cal.

– Îmi povestești și mie?

Spera că ea va face asta, deși sunetele scoase de Jemmy, care sugea, erau ritmice și liniștitoare, și simțea cum îl cuprinde somnul în timp ce toți trei se încălzeau, topindu-se laolaltă precum ceara dintr-o lumânare.

– Mi-a fost frig, a spus ea încet. Cred că pilota a alunecat de pe mine. Dar în vis îmi era frig pentru că fereastra rămăsese deschisă.

– Aici? Una dintre ferestrele de aici?

Roger a ridicat o mână, făcând semn spre dreptunghiul slab luminat al ferestrei de pe peretele celălalt. Chiar în nopțile cele mai întunecoase, pielea unsă cu grăsime care acoperea fereastra era ceva mai luminoasă decât bezna care îi înconjura.

– Nu, a răspuns Brianna și a inspirat adânc. Era în casa de la Boston, cea

în care am crescut. Eram în pat, dar îmi era frig, și asta m-a trezit – în vis, adică. M-am ridicat să văd de unde venea curentul de aer rece.

În biroul tatălui ei erau uși-fereastră. Vântul rece venea dinspre ele, umflând draperiile lungi și albe spre interior. Pătuțul se afla lângă biroul vechi, iar capătul unei pături albe flutura slab în curent.

– Dispăruse.

Vorbea cu glas liniștit, dar a tăcut o clipă când și-a amintit groaza de atunci.

– Jemmy dispăruse. Pătuțul lui era gol, și mi-am dat seama că a pătruns ceva pe fereastră și l-a luat.

S-a lipit mai strâns de Roger, căutând sprijin inconștient.

– Mă temeam de el – indiferent ce ar fi fost –, dar nu conta, trebuia să îl găsesc pe Jemmy.

Își ținea o mână îndoită strâns sub bărbie. El a cuprins-o în mâna lui și a strâns-o ușor, îmbrățișând-o.

– Am dat draperiile deoparte, am ieșit în fugă și... și acolo nu era nimic. Doar apă.

Amintindu-și, a început să tremure.

– Apă?

Roger i-a mângâiat pumnul strâns cu degetul mare, străduindu-se să o calmeze.

– Ocean. Mare. Doar apă, care clipocea la marginea terasei. Era întuneric și știam că s-a scufundat pentru totdeauna, și că Jemmy era acolo, se

înecase, și că întârziaseam...

A tușit, dar și-a recăpătat vocea și a continuat, ceva mai hotărât.

– Dar m-am scufundat, trebuia să o fac. Era beznă, și în apă erau tot felul de lucruri – nu le puteam vedea, dar se atingeau de mine, lucruri mari. Am continuat să caut, dar nu am văzut nimic, apoi apa s-a limpezit și... și l-am văzut.

– Pe Jemmy?

– Nu. Pe Bonnet. Pe Stephen Bonnet.

Roger a făcut un efort ca să nu se miște și să nu se încordeze. Brianna visa deseori; mereu își imaginase că visele pe care nu voia să i le povestească erau cu Bonnet.

– Îl ținea pe Jemmy și râdea. M-am apropiat să îl iau, dar Bonnet l-a ridicat, ținându-l departe de mine. A făcut asta de câteva ori, iar eu am încercat să-l lovesc, dar el s-a mulțumit să mă prindă de mână și să râdă. După aceea, am ridicat privirea, iar fața lui s-a schimbat.

Brianna a inspirat adânc și l-a prins de degete pe Roger, agățându-se de el ca să găsească alinare.

– Roger, n-am văzut niciodată o asemenea privire, niciodată. Există ceva în spatele meu, ceva ce el vedea, ceva care venea, iar asta l-a speriat mai mult decât mi-aș fi închipuit vreodată. Mă strângea; nu m-am putut întoarce să văd și nici nu puteam scăpa – nu-l puteam lăsa pe Jemmy. Și se apropia... și... apoi m-am trezit.

Brianna a râs slab și tremurat.

– Bunica prietenei mele, Gayle, spunea că, atunci când te prăbușești de pe o faleză în vis, dacă te lovești de sol, mori. Mori în realitate adică. Crezi

că același lucru e valabil dacă ești mâncat de un monstru marin?

– Nu. Pe de altă parte, întotdeauna te trezești la vreme din asemenea vise.

– Până acum.

Glasul ei trăda îndoiala. Totuși, odată visul povestit, scăpase de spaimă; corpul ei a renunțat la orice urmă de încordare și ea a respirat adânc și ușor lângă el; Roger i-a simțit mișcarea toracelui sub brațul lui.

– Întotdeauna va fi la fel. Nu mai fi tulburată, Jemmy e în siguranță. Sunt aici și voi avea grijă de voi.

Și-a întins brațul peste umărul ei și și-a făcut mâna căuș pe fundulețul lui Jemmy, cald în scutecul de pânză. După ce toate nevoile lui corporale fuseseră satisfăcute, Jemmy recăzuse într-o toropeală pașnică, molipsitoare prin renunțarea la orice. Brianna a oftat și a pus o mână peste a lui Roger, strângându-l ușor.

– Pe birou erau cărți, a spus ea, începând să vorbească pe un ton somnoros. Pe biroul tatei. Lucrase, mi-am dat eu seama – existau cărți deschise și documente împrăștiate peste tot. Iar pe mijlocul biroului era o hârtie scrisă. Am vrut să o citesc, să văd ce făcuse, dar nu m-am putut opri.

– Mm...

Brianna s-a cutremurat ușor, iar mișcarea ei a făcut pănușile de porumb din saltea să foșnească, declanșând un mic cutremur în micul lor univers cald. Ea s-a încordat, opunându-se somnului, apoi s-a relaxat când Roger i-a cuprins un sân în palmă.

Roger a rămas treaz, urmărind pătratul ferestrei luminându-se, ținându-și familia în brațe și oferindu-i siguranță.

Cerul era acoperit și radia răcoarea dimineții, dar era umezeală; Roger simțea pelicula de sudoare care se forma ca pielea de la suprafața laptelui fiert. Trecuse doar o oră după zori, încă se vedea casa, iar pielea capului îi dădea deja mâncărimi și picături mici de apă se adunau sub împletitura de la baza țestei.

Și-a mișcat umerii de resemnare, și primul firicel s-a furișat pe spinare, gândilându-l. Transpirația îl ajuta să mai uite de oboseală; brațele și umerii îi fuseseră atât de înțepenite dimineață, încât Brianna fusese nevoită să-l ajute la îmbrăcat, trăgându-i cămașa peste cap și încheindu-i pantalonii cu degete agile.

Amintindu-și ce altceva mai făcuseră acele degete lungi, a zâmbit în sinea lui. Asta îl făcuse să uite măcar temporar de rigiditatea corpului și alungase amintirea tulburătoare a viselor. Gemând, s-a întins și a simțit zvâcnetul mușchilor în încheieturile dureroase. Cămașa curată i se lipise deja de spinare și piept.

Jamie mergea înaintea lui pe drum, și o pată de umezeală creștea vizibil între omoplații lui, acolo unde bareta bidonului îi traversa spatele. Roger a observat cu o oarecare consolare că în acea dimineață socrul lui nu mai avea obișnuita grație de panteră în mișcări. Știa că marele scoțian era doar un om, dar i se părea reconfortant să vadă confirmat acest lucru din când în când.

– Crezi că vremea va rămâne bună? a întrebat Roger, mai mult de dragul de a vorbi decât din alt motiv.

Jamie nu era din cale afară de vorbăreț, dar încă de dimineață păruse nefiresc de tăcut, abia rostind un „da, ’neața“ ca răspuns la salutul lui Roger. Probabil că de vină era atmosfera cenușii a zilei, cu amenințarea –

sau promisiunea – de ploaie.

Cerul părea coborât și lipsit de strălucire, ca interiorul unei oale din cositor. O după-amiază petrecută în casă, cu ploaia bătând în pieile uleiate de la ferestre, cu Jemmy stând ghemuit și liniștit ca un șoricel adormit, în vreme ce mama lui își lepădase cămașa și venise în pat în lumina cenușie... da, unele moduri de a transpira erau mai plăcute decât altele.

Jamie s-a oprit și s-a uitat la cerul cu nori coborâți. Și-a mișcat degetele de la mâna dreaptă, strângându-le într-un pumn chinuit, apoi desfăcându-le încet. Cel de-al patrulea deget, rigid, făcea ca sarcinile mai delicate, precum scrisul, să devină dificile, dar oferea un avantaj îndoielnic drept compensație; încheieturile umflate anunțau ploaia la fel de precis ca un barometru.

Jamie și-a mișcat degetele și i-a zâmbit vag lui Roger.

– Doar o ușoară jenă, a spus el. N-o să plouă decât după căderea întunericului.

S-a întins, relaxându-și spatele, sugerând că abia aștepta acel moment.

– Să mergem.

Roger a privit în urmă; casa și cabana dispăruseră din vedere. Analizând situația, s-a încruntat spre spatele lui Jamie. Aveau de mers vreo opt sute de metri până la câmpul cel nou; timp suficient pentru a discuta. Însă nu era momentul potrivit. Subiectul trebuia discutat față în față – așadar, mai târziu, când se vor opri să mănânce.

Pădurea era tăcută, iar aerul neclintit, apăsător. Până și păsările amuțiseră și doar câte o rafală ca de mitralieră scoasă de o ciocănitoare mai tulbura liniștea. Au mers șerpuit prin pădure, tăcuți ca indienii,

călcând pe stratul de frunze în putrefacție, și au ieșit din desișul de stejari pitici atât de brusc, încât au speriat un stol de ciori, care s-au ridicat țipând de pe câmpul proaspăt deștelenit, ca niște demoni scăpați din iad.

– Iisuse! a murmurat Jamie și și-a făcut cruce cu un gest mecanic.

Roger a simțit cum i se contractă stomacul și i se pune un nod în gât. Ciorile se hrăniseră cu ceva care zăcea în adâncitura lăsată de un copac dezrădăcinat; deasupra bulgărilor de pământ se vedea doar o curbură palidă care arăta tulburător de asemănătoare cu un umăr dezgolit, rotund.

Și chiar era un umăr dezgolit, dar al unui porc. Jamie s-a lăsat jos lângă cadavru, uitându-se încruntat la dungile livide care traversau pielea groasă, de culoare deschisă. A atins cu dezgust adânciturile din coastele cadavrului; Roger a văzut agitația muștelor din interiorul găurilor roșu-închis.

– Urs? a întrebat el, lăsându-se pe vine lângă Jamie.

Acesta a clătinat din cap.

– O felină.

A dat deoparte firele rare de păr din spatele urechii și a arătat punctele albastrui din cutele de grăsime.

– I-a frânt gâtul dintr-o singură mușcătură. Și vezi urmele de gheare?

Roger le văzuse, dar nu avea priceperea necesară pentru a deosebi urmele lăsate de ghearele unui urs de cele lăsate de o pumă. S-a uitat mai atent și a înregistrat tiparul în memorie.

Jamie s-a ridicat și s-a șters pe față cu mâneca.

– Un urs ar fi mâncat mai mult din porc. Acesta abia dacă e atins. Așa fac felinele – ucid și lasă, apoi se întorc pentru a mai mânca puțin, zi după zi.

Deși asudat, Roger a simțit cum i se înfioară părul de pe ceafă. Nu era deloc greu să își imagineze niște ochi galbeni în umbra desişului din spatele lui, ațintiți cu răceală spre locul în care craniul se unea cu gâtul fragil.

– Crezi că mai e prin preajmă?

S-a uitat în jur, străduindu-se să pară nepăsător. Pădurea arăta neschimbată, însă acum tăcerea i s-a părut nefirească și sinistră.

Încruntându-se, Jamie a alungat câteva muște curioase.

– Da, se poate. Animalul a fost ucis recent, încă nu a făcut viermi.

A făcut semn din cap spre rana căscată în flancul porcului, apoi s-a aplecat pentru a-l prinde de copitele rigide.

– Hai, să-l atârnăm. E prea multă carne ca să o lăsăm să se risipească.

Au târât carcasa până lângă un copac scund, dar cu ramuri groase și rezistente. Jamie a vârât mâna în mâneca celuilalt braț și a scos o batistă nu tocmai curată pentru a și-o lega peste frunte pentru ca sudoarea să nu-i pătrundă în ochi. Și Roger și-a căutat batista – spălată cu grijă și călcată – și l-a imitat. Atenți la cămășile curate, le-au dezbrăcat și le-au atârnat de un tufiș de arin.

Pe câmp exista frânghie, lăsată după scoaterea cioatelor și a rădăcinilor în zilele precedente; Jamie a înfășurat una în jurul picioarelor din față ale porcului, apoi a aruncat capătul ei peste creanga de deasupra. Era o scroafă matură, având în jur de o sută de kilograme de carne. Jamie s-a înfipt bine pe picioare și a tras de frânghie, gemând de efort.

Roger și-a ținut respirația când s-a aplecat să ajute la ridicarea carcabei rigide, dar Jamie nu se înșelase; era proaspătă. Avea mirosul obișnuit de carne de porc, puțin estompat după moarte, și cel mai înțepător, de sânge – nimic altceva.

Perii aspri i-au zgâriat pielea de pe abdomen când și-a înfășurat brațele în jurul carcabei, și a strâns din dinți ca să nu se strâmbe de dezgust. Puține lucruri arată mai lipsite de viață decât un porc mare, mort. Apoi, la semnul lui Jamie, carcasa a rămas atârnată. Roger i-a dat drumul, iar porcul a început să se legene înapoi și încolo, ca un pendul din carne.

Roger era learcă de sudoare; mai mult decât o justifica efortul făcut. Avea o pată mare de sânge cafeniu pe piept și pe abdomen. S-a frecat cu podul palmei peste stomacul care părea să se fi strâns ghem, întinzând sângele amestecat cu sudoare. S-a uitat încă o dată în jur. Nimic nu mișca printre copaci.

– Femeile vor fi încântate, a spus el.

Jamie a râs, scoțându-și pumnalul de la brâu.

– Nu prea cred. Vor munci jumătate din noapte ca să tranșeze carnea și s-o săreze.

A făcut semn în direcția în care se uitase Roger.

– Chiar dacă ar fi pe-aproape, n-o să ne deranjeze. Felinele nu atacă prăzi mari decât dacă le e foame.

S-a uitat ironic la coastele sfârtecate ale porcului care se legăna.

– Trei-patru kilograme de costiță de cea mai bună calitate i-a potolit foamea pe moment, așa socot. Dar dacă nu...

A aruncat o privire spre pușca lungă, încărcată și rezemată de trunchiul

unui hiori din apropiere.

Roger a ținut porcul cât Jamie l-a eviscerat, după care a înfășurat masa urât mirositoare de intestine în pânza ce trebuia așternută pentru masa de prânz și a aprins un foc din vreascuri pentru a goni muștele din preajma carcabei. Mânjit și duhnind a sânge, a mizerii și a sudoare, Roger a traversat câmpul spre micul pârâu care curgea pe lângă pădure.

A îngenuncheat și s-a spălat pe brațe, pe față și pe tors, încercând să alunge senzația că ar fi urmărit. I se întâmplase deseori să traverseze landa pustie în Scoția și să se trezească brusc cu un cerb mare țășnind ca prin farmec din vegetația de la picioarele lui. În ciuda spuselor lui Jamie, era perfect conștient că o porțiune tăcută din peisaj putea să capete dintr-odată viață într-un tunet de copite sau într-un rânjet de colți ascuțiți.

Și-a clătit gura, a scuipat și a băut cu sete, silind apa să treacă prin strâmtoarea încă existentă în gâtulejul lui. Încă simțea răceala rigidă a carcabei porcului și parcă vedea noroiul întărit din nările porcului și găvanele oarbe, de unde corbii îi ciuguliseră ochii. A simțit cum i se face pielea de găină pe umeri, care îi înghețaseră atât din cauza apei reci, cât și a gândurilor care îl frământau.

Nu era mare diferența între un porc și un om. Carnea tot carne era, cenușă din cenușă. O lovitură, doar de atât era nevoie. Încet, s-a întins și a savurat durerile de mușchi.

A auzit cârâieli răgușite în castanul de deasupra lui. Ciori, niște pete negre între frunzele îngălbenite, exprimându-și nemulțumirea pentru că li se răpise ospățul.

– *Unde... ne strângem... ca să mâncăm azi* [27](#)? a murmurat el în surdină, în timp ce se uita la ele. Nu aici, ticăloaselor. Plecați!

Cuprins de repulsie, a ridicat o piatră de pe malul pârâului și a aruncat-o

în copac cu toată puterea. Ciorile s-au înălțat brusc, cârâind, și el s-a întors spre câmp cu o satisfacție sumbră.

Însă tot avea un nod în stomac, iar cuvintele cântecului ironic al corbilor i-a răsunat în urechi: *Pe pieptu-i alb o să venim/Ochii albaștri ca să-i ciugulim/Și-o buclă de păr bălai vom lua/Cuibul să ni-l căptușim pe vreme rea.*

Când s-a întors, Jamie s-a uitat la fața lui, dar nu a spus nimic. Dincolo de câmp, carcasa porcului atârna deasupra focului, cu conturul ascuns în fuioare de fum.

Tăiaseră deja bârnele pentru îngrăditură, făcute din pini tineri pe care îi dezhădăcinaseră; buștenii cu coajă aspră se aflau pregătiți la marginea pădurii. Însă gardul va avea stâlpi din pietre care să unească bârnele din lemn; nu va fi unul dintre acele garduri simple, abia înjghebate, care să nu permită trecerea căprioarelor sau să marcheze granițele, ci va fi suficient de solid pentru a rezista atacurilor unor porci cântărind între o sută cincizeci și două sute de kilograme.

În mai puțin de o lună, va sosi momentul să mâne porcii care fuseseră lăsați să trăiască în sălbăticia pădurii, pentru a se îngrășa cu ghinde, castane și alte fructe ce zăceau în strat gros pe pământ. Unii căzuseră probabil pradă animalelor sălbatice sau muriseră accidental, dar vor exista cincizeci sau șaiszeci care să fie sacrificați sau vânduți.

El și Jamie munceau bine împreună. Fiind cam de aceeași statură, fiecare simțea instinctiv mișcările celuilalt. Când unul avea nevoie de o mână de ajutor, celălalt sărea imediat. Însă acum nu era nevoie de așa ceva – această parte a muncii era cea mai neplăcută, pentru că nu exista nicio dorință de a alunga plictiseala și nici vreo pricepere specială care să ușureze munca. Doar bolovani, sute de pietre care trebuiau scoase din solul argilos și cărate, târâte, duse cu chinuri spre câmp, pentru a fi stivuite și înălțate drept gard.

Se întâmpla ca deseori să vorbească în timp ce munceau, dar nu și acum. Fiecare dintre ei trudea având propriile gânduri, cărând încoace și încolo greutatea mari. Dimineața s-a scurs în tăcere, întreruptă doar de chemările îndepărtate ale ciorilor nemulțumite și de bufnetul și scrâșnetele bolovanilor lăsați să cadă pe movila care se înălța văzând cu ochii.

Trebuia s-o facă. Nu exista altă cale. Știa asta de multă vreme, însă acum perspectiva difuză se materializase în ceva real. Roger și-a privit socrul fără nicio fereală. Dar Jamie va fi de acord?

De departe, cicatricile de pe spinarea lui abia se vedeau, mascate fiind de luciul sudorii. Activitatea permanentă menținea un bărbat athletic și musculos, și nimeni dintre cei care îl vedeau pe Fraser ca o siluetă profilată în lumină – sau îndeajuns de aproape pentru a-i observa dunga adâncă din jurul coloanei vertebrale, pântecul plat și liniile clare și lungi ale brațelor și ale coapselor – nu l-ar fi socotit un bărbat de vârstă mijlocie.

Jamie îi arătase cicatricile încă din prima zi în care merseseră împreună la muncă, după ce el se întorsese din prospecțiunea topografică. Jamie își ridicase cămașa și se întorsese cu spatele, spunând nepăsător: „Hai, aruncă o privire.”

De aproape, cicatricile erau vechi și bine vindecate, având ici și acolo câte o rețea argintie sau o umflătură lucioasă, locuri în care lovitura de bici desfăcuse pielea prea larg pentru ca marginile răniilor să se poată suda curat. Existau și porțiuni neatinse de piele, arătând bine și netede printre dungi – dar nu multe.

Și ce-ar putea spune el? s-a întrebat Roger. Îmi pare rău pentru asta? Mulțumesc pentru că mi-ai oferit privilegiul de a le vedea?

Preferase să tacă. Jamie se întorsese, îi întinsese lui Roger o secure cu un gest degajat, apoi se apucaseră de treabă, amândoi goi până la brâu. Însă Roger observase că Jamie nu se dezbrăca niciodată când muncea dacă în apropiere erau și alți oameni.

De acord. Dintre toți oamenii, Jamie va înțelege nevoia, necesitatea – povara viselor Briannei, care îi stătea în stomac precum un bolovan. Cu siguranță că-i putea oferi ajutor. Dar va fi de acord să-l lase pe Roger să pună capăt situației singur? La urma urmelor, și Jamie avea un interes în chestiunea respectivă.

Ciorile încă se chemau, dar ceva mai departe, cu țipete disperate și ascuțite, ca ale unor suflete pierdute. Probabil că era o prostie să se gândească să acționeze de unul singur. A aruncat un braț de pietre peste movilă; cele mai mici s-au ciocnit între ele și s-au rostogolit.

„Băiatul predicatorului.” Așa îi spuneau ceilalți colegi de la școală și asta rămăsese, indiferent ce ambiguitate presupunea acel termen. Îndemnul inițial de a se dovedi bărbat prin forță, înțelegerea ulterioară a slăbiciunii supreme dovedită prin violență. Însă asta se întâmplase în altă țară...

Și-a înghițit restul cuvintelor și s-a aplecat cu un aer sumbru pentru a curăța un bolovan de mușchi și de pământ. Rămas orfan din cauza războiului, crescut de un om al păcii – cum să-și fixeze mintea asupra unei crime? A cărat cu greu pietroiul spre câmp, rostogolindu-l încet.

„N-ai ucis niciodată altceva decât pești”, a murmurat el către sine. „Ce te face să crezi că...?” Însă știa prea bine ce îl făcea să gândească astfel.

Spre jumătatea dimineții strânseseră suficiente pietre pentru a începe primul stâlp; cu o încuviințare din cap și cu un murmur, s-au apucat de treabă, târând și icnind, așezând și potrivind, scoțând când și când câte o

exclamație în surdină când își zdrobeau vreun deget de la mână sau își zgâriau vreun deget de la picior.

Jamie a pus la locul lui un bolovan mare, după care s-a îndreptat de spate, gâfâind.

Roger și-a ținut respirația. Probabil că acum era momentul potrivit; poate că nu va găsi un prilej mai bun.

– Vreau să-ți cer o favoare, a spus el brusc.

Respirând din greu, Jamie a ridicat ochii și a înălțat o sprânceană. A dat din cap, așteptând cererea.

– Învață-mă să mă bat.

Jamie și-a trecut mâneca peste fața scaldată în sudoare și a expirat zgomotos.

– Știi destul de bine să te bați, a zis el și a schițat un zâmbet. Vrei să spui să te învaț cum să mânuiești o sabie fără să-ți tai piciorul?

Roger a lovit cu piciorul un bolovan care se desprinsese din grămadă.

– Ar fi de ajuns pentru început.

Jamie a rămas nemișcat o clipă și l-a măsurat din creștet până în tălpi. Era o examinare cu totul lipsită de patimă, așa cum ar fi cântărit un tăuraș pe care ar fi voit să îl cumpere. Roger nu s-a clintit, simțind sudoarea scurgându-i-se pe șira spinării, și a avut încă o dată impresia că era comparat – spre dezavantajul lui – cu absentul Ian Murray.

– Ești cam bătrân pentru asta, nu uita, a rostit Jamie într-un târziu. Cei mai mulți spadasi încep să se pregătească de mici.

A tăcut o clipă.

– Eu am primit prima sabie când aveam cinci ani.

Când avusese cinci ani, Roger primise un tren. Cu o locomotivă roșie, care scotea țiuitori când trăgea de un cordon. A întâlnit ochii lui Jamie și a zâmbit elegant.

– Cam bătrân pentru asta, poate, a replicat el. Dar nu mort.

– Ai putea deveni, i-a răspuns Jamie. Puțină știință e un lucru primejdios – un nătărău cu o sabie în teacă e mai puțin primejdios decât un nătărău care crede că știe ce să facă cu ea.

– *Știința prea puțină e fără de avan? Ori bei, ori nu din râul Pierian. Mă crezi nătărău?*

Surprins și amuzat, Jamie a râs.

– *O-nghițitură doar te-mbată imediat, a răspuns el, continuând versurile și încheind: Mai multe însă te trezesc de-ndat' ²⁸. Cât privește nesăbuița – încă nu te-a îmbătat gândul ăsta, bănuiesc, da?*

Roger a zâmbit strâmb drept răspuns; de mult nu mai era surprins de varietatea lecturilor lui Jamie.

– Voi sorbi suficient de mult ca să rămân treaz, a spus el. Mă înveți?

Jamie s-a uitat la el printre gene, apoi a ridicat ușor din umăr.

– Din fericire, ai avantajul staturii și al alonjei.

L-a măsurat încă o dată pe Roger din creștet până în tălpi și a dat din cap.

– Da, s-ar putea să reușești.

S-a întors și s-a îndepărtat, îndreptându-se spre următoarea movilă de pietre. Simțindu-se ciudat de satisfăcut, Roger l-a urmat, ca și cum ar fi trecut cine știe ce test mărunț, dar important.

Însă testul încă nu începuse. Abia după ce au construit o parte dintr-un nou stâlp, Jamie a vorbit din nou.

– De ce? a întrebat el, cu ochii la bolovanul pe care îl ridica încet pentru a-l așeza la locul lui.

Era prea greu ca să-l ridice singur, pentru că avea mărimea unui butoi cu whisky. Dedesubtul lui se vedeau smocuri încâlcite de rădăcini de iarbă, smulse din pământ când bolovanul fusese rostogolit încet și brutal pe sol.

Roger s-a aplecat pentru a-l ajuta. Lichenii de pe suprafața bolovanului erau aspri sub palme, verzi și sfărâmicioși din cauza vechimii.

– Trebuie să-mi apăr familia, a răspuns el.

Bolovanul s-a mișcat anevoie, alunecând câțiva centimetri pe terenul denivelat. Jamie a făcut semn din cap, unu, doi și, la un „trei” mut, au împins împreună, icnind în cor de efort. Monstrul s-a înălțat pe jumătate, s-a oprit, s-a ridicat de tot și s-a dezechilibrat, căzând la locul lui cu un bufnet care a făcut pământul de sub tălpile lor să se cutremure.

– S-o aperi de ce?

Jamie s-a îndreptat de spate și și-a trecut încheietura mâinii peste falcă. A ridicat ochii și a privit în depărtare, arătând cu bărbia spre porcul atârnat în copac.

– Eu unul nu mi-aș dori să înfrunt o pumă cu sabia.

– Oh, serios?

Roger și-a îndoit genunchii și a luat alt bolovan în brațe.

– Am auzit că ai ucis doi urși – unul cu pumnalul.

– Da, mă rog, a replicat sec Jamie. Doar pumnal aveam la mine. Cât despre celălalt, dacă a existat o sabie, ea a fost a Sfântului Mihail, nu a mea.

– Dar dacă ai fi știut dinainte că s-ar putea să... dai de el, nu te-ai fi înarmat mai bine?

Roger și-a îndoit genunchii, coborând bolovanul cu grijă la locul lui. L-a lăsat să cadă ultimii centimetri și și-a șters de pantaloni palmele care îl usturau.

– Dacă-ai fi *știut* că o să dau de urs, a spus Jamie, icnind în timp ce ridica un alt bolovan pentru a-i găsi un loc, așa fi urmat alt drum.

Roger a pufnit și a mișcat puțin piatra, potrivind-o între celelalte. Într-o parte era un mic gol care o făcea instabilă; Jamie a observat, s-a dus la movila de pietre și a ales o bucată mai mică de granit, ascuțită la un capăt. S-a potrivit exact în gol cu pricina, și cei doi și-au zâmbit involuntar.

– Și-atunci crezi că există alt drum de urmat? a întrebat Roger.

Fraser s-a frecat la gură cu dosul palmei, dus pe gânduri.

– Dacă la război te referi, atunci, da, așa cred.

S-a uitat fix la Roger.

– Poate îl voi găsi sau poate nu – dar sigur există și alt drum.

– Poate așa e.

Nu se referise la războiul iminent și credea că nici Jamie n-o făcuse.

– Cât despre urși...

Jamie a rămas nemișcat, cu privirea fixă.

– E mare diferență între a întâlni unul pe neașteptate și a-l vâna.

Soarele încă nu se vedea, dar nici nu era nevoie. Amiaza a sosit ca un ghiorăit în stomac și ca o usturime a mâinilor; o conștientizare bruscă a oboselii spatelui și a picioarelor, la fel de exactă ca ticăitul unui ceas cu pendulă. După ce și ultimul bolovan a ajuns la locul lui, Jamie s-a îndreptat de mijloc și a respirat adânc.

Într-o înțelegere nerostită, s-au așezat cu pachetul de mâncare și și-au pus cămășile pe umeri, ca să se ferească de răcoarea produsă de evaporarea transpirației.

Jamie a mestecat cu hărnicie, după care și-a clătit gura cu o înghițitură zdravănă de bere. S-a strâmbat fără să vrea, și-a țuguiat buzele ca să scuipe, apoi s-a răzgândit și a înghițit băutura.

– Ah! Iar și-a băgat nasul domnișoara Lizzie!

A făcut o grimasă și, ca să-și dreagă gustul, a mușcat dintr-o prăjitură.

Văzând fața socrului său, Roger a zâmbit.

– Ce-a mai pus în ea de data asta?

Lizzie își încercase mâna la aromatizarea berii – cu un succes care trecea neobservat.

Jamie a mirosit cu precauție gura sticlei.

– Anason? a sugerat el, întinzându-i sticla lui Roger.

Roger a adulmecat și a strâmbat din nas când aburii de alcool i-au pătruns în nări.

– Anason și ghimbir, a spus el.

Totuși, a luat o gură de probă. S-a strâmbat la fel ca Jamie și a golit sticla peste o tulpină de mur.

– Chiar dacă se spune că cine nu risipește are de toate...

– Mai bine risipim decât să ne otrăvim.

Jamie s-a ridicat cu un icnet, a luat sticla golită și a plecat spre pârâul de la capătul celălalt al câmpului. S-a întors și i-a întins lui Roger sticla plină cu apă.

– Am vești despre Stephen Bonnet.

A rostit cuvintele atât de nonșalant, că Roger nu le-a priceput sensul din prima clipă.

– Ai vești? a întrebat el în cele din urmă.

Sosul de muștar i-a curs pe mână. L-a șters de la încheietura mâinii cu un deget și l-a vârât în gură, dar nu a mai mușcat din sandwich; îi pierise pofta de mâncare.

– Da. Nu știu unde e acum, dar știu unde va fi în aprilie viitor – ori mai curând unde o să-l fac eu să vină. Șase luni, și după aceea îl ucidem. Crezi că ai timp suficient?

S-a uitat calm la Roger, parcă ar fi sugerat o întâlnire cu un bancher, nu cu moartea.

Roger era în stare să creadă în lumea subterană, dar și în demoni. Noaptea trecută nu visase, dar fața demonului plutea mereu la hotarele minții lui, rămânând însă nevăzut. Probabil că sosise vremea să-l invoce și să-l aducă la vedere. Trebuia să invoci un demon ca să îl poți exorciza, nu?

Însă înainte ca asta să se întâmple, trebuiau făcute pregătiri. Și-a încordat umerii și brațele încă o dată, de astă dată în așteptare. Durerile dispăruseră aproape cu totul.

*Și-l vor jeli neîncetat,
Dar nu vor ști unde-a plecat,
Când oasele îi sunt golite
Și vântul suflă ca-nainte ²⁹.*

– Da, a spus el. E de ajuns.

EN GARDE

Un moment nu a crezut că va putea ridica mâna până la sfoara ivărului. Ambele brațe îi atârnavă pe lângă corp de parcă ar fi fost din plumb, iar mușchii mici ai antebrațului îi tresăreau și îi tremurau de extenuare. A avut nevoie de două încercări, și chiar și așa, nu a putut decât să prindă cu stângăcie sfoara cu două degete, dar nu a putut să îl strângă pe cel mare.

Brianna l-a auzit bâjbâind; ușa s-a deschis brusc, și mâna lui a căzut fără vlagă de pe sfoară. Ea nu a reușit să vadă decât părul revărsat pe umeri și fața zâmbitoare, o pată de funingine pe un obraz și apoi l-a strâns în brațe, l-a sărutat lung și el s-a simțit acasă.

– Te-ai întors! a spus ea, dându-i drumul.

– Da.

Și chiar se bucura că se întorsese. Cabana mirosea a mâncare caldă și a săpun cu leșie, la care se adăuga o aromă slabă de ienupăr care acoperea

mirosul de lumânări și cel de prezență umană. I-a zâmbit și, brusc, s-a simțit mai puțin obosit.

– Tati, tati!

Jemmy sărea pe loc de agitație, ținându-se de un scăunel pentru a-și menține echilibrul.

– Ta-tiii!

– Bună, bună, a spus Roger, aplecându-se să îi ciufulească părul zulufat. Ai fost cuminte, ia spune?

Nu a nimerit părul, iar mâna i-a alunecat pe obrazul moale, dar lui Jemmy nu-i păsa.

– Eu! Eu! a strigat el și a zâmbit cu gura până la urechi, arătându-și gingiile roz și toți dinții mici pe care îi avea.

Brianna i-a imitat zâmbetul, foarte încântată.

– Avem o surpriză pentru tine! Ia uite!

S-a dus repede spre masă și s-a lăsat într-un genunchi, la un pas de Jemmy. A întins brațele în față, la câțiva centimetri de ale copilului.

– Vino la mama, scumpule! Vino aici, copile, hai la mama!

Jemmy s-a legănat periculos, și-a desprins o mână, apoi a desprins-o și pe cealaltă și a făcut un pas ca de bețiv, apoi încă unul și a căzut țipând în brațele ei.

– Du-te la tati! l-a încurajat Brianna. Hai, du-te la tati!

Jemmy s-a încruntat, concentrându-se plin de îndoieli, ca un parașutist la

primul salt, stând în fața ușii deschise a avionului. S-a clătinat primejdios într-o parte și alta.

Roger s-a lăsat pe vine și a întins brațele, uitând de oboseală.

– Hai, amice, hai, hai, că poți!

Jemmy s-a agățat un moment, s-a aplecat, a dat drumul mâinii mamei și s-a îndreptat bălăbănindu-se spre Roger, repede, mai repede și mai repede, făcând trei pași și căzând cu capul înainte drept în brațele salvatoare ale lui Roger.

Roger a îmbrățișat strâns copilul, care se zbătea și gângurea în semn de triumf.

– Bravo, băiete! De-acum o să te bagi peste tot, nu?

– De parcă n-a făcut-o deja! a spus Brianna, dându-și ochii peste cap cu resemnare.

Vrând parcă să facă o demonstrație, Jemmy s-a răsucit și a scăpat din strânsoarea lui Roger, s-a lăsat în patru labe și a pornit târâș cu mare viteză spre coșul cu jucării.

– Ce altceva ai mai făcut azi? a întrebat Roger, așezându-se la masă.

– *Ce altceva?*

Brianna a făcut ochii mari, apoi l-a privit printre gene.

– Nu crezi că învățatul mersului e de ajuns pentru o singură zi?

– Evident, e minunat, e splendid! s-a grăbit el să o liniștească. Doar făceam conversație.

Ea s-a destins.

– Ei bine, am frecat podeaua – deși nimeni n-ar spune că arată altfel decât înainte.

S-a uitat oarecum dezgustată la scândurile aspre și decolorate de sub tălpi.

– Am făcut pâine și-am așezat-o să crească, doar că nu s-a întâmplat asta, așa că o să ai lipie la cină.

– Ador lipia, a asigurat-o el imediat, observând ochii strălucitori care-l sfredeleau.

– Bineînțeles, a replicat ea, ridicând o sprânceană. Măcar o să știi care e partea unsă cu unt.

El a râs. Acolo, la căldură, frigul îi dispărea din corp și mâinile începuseră să-i zvâcnească, dar se simțea bine. Obosit cât să pice de pe scaun, dar bine. Bine și înfometat. Stomacul îi ghiorăia așteptând.

– Lipie cu unt e un început bun, a zis el. Și altceva? Simt un miros plăcut.

S-a uitat spre cazanul care bolborosea și a adulmecat plin de speranță.

– Tocană?

– Nu, rufe, a răspuns Bree uitându-se urât spre cazan. E a treia șarjă pe azi. Nu pot pune multe în cazanul ăsta mic, dar nici nu pot duce rufele la cazanul de la casa mare, pentru că trebuie să spăl podeaua și să torc. Când speli afară, trebuie să stai acolo, să te ocupi de foc și să amesteci, așa că nu poți face prea multe în același timp.

A strâns din buze.

– Foarte ineficient!

– Păcat! a spus Roger și a trecut cu ușurință peste subiectul rufelor, în favoarea unuia ceva mai presant.

A făcut semn din cap spre vatră.

– Simt miros de carne. Nu crezi că o fi căzut vreun șoarece în vas?

Auzindu-l, Jemmy a dat drumul păpușii de cârpă și s-a târât nerăbdător spre foc.

– Șoricel? Vezi șoricel?

Brianna l-a prins de guler și s-a întors pentru a-l fulgera cu privirea pe Roger.

– Bineînțeles că nu. Nu, copile, nu-i șoarece. Tata vorbește prostioare. Uite, Jemmy, vino să mănânci.

Dându-i drumul de guler, l-a prins de talie, l-a ridicat – în timp ce el se zbătea și dădea din picioare – și l-a așezat pe scaunul înalt.

– Mănâncă am spus! Și stai cuminte!

Jemmy și-a arcuit spatele, icnind și țipând în semn de protest, după care s-a liniștit brusc, alunecând de pe scaun și dispărând între faldurile rochiei mamei.

Brianna l-a prins, roșie la față de râs și exasperare.

– Bine, cum vrei! a spus ea, ținându-l drept. Atunci nu mânca. Să vezi dacă-mi pasă.

A întins mâna după jucăriile împrăștiate, scoase din coș, și a luat de jos o

păpușă făcută dintr-un cocean de porumb destul de ponosită.

– Uite, vezi păpușa? E frumoasă.

Jemmy a strâns păpușa la piept, s-a așezat brusc în fund și a început să îi vorbească pe un ton agitat, scuturând-o din când în când ca să accentueze ce bolborosea.

– Mănâncă! i-a spus el ferm, împungând păpușa în burtă. A pus-o apoi pe podea, a ridicat coșul și l-a răsturnat peste păpușă. Stai cuminte!

Brianna și-a frecat fața cu mâna și a oftat. I-a aruncat apoi o privire lui Roger.

– Iar tu vrei să știi ce fac toată ziua.

Privirea ei a devenit critică, pentru că abia acum se uita cu adevărat la el.

– Și tu ce ai făcut, domnule MacKenzie? Arăți de parcă ai venit de la război.

I-a atins fața ușor; pe fruntea lui Roger se formase o umflătură; a simțit pielea întinsă și o mică înțepătură de durere când ea a atins-o.

– Cam așa. Jamie mi-a arătat rudimentele luptei cu sabia.

Ea a înălțat din sprâncene, iar el a râs conștient de felul în care arăta, ținându-și mâinile în poală.

– Cu săbii de lemn, da?

Câteva săbii din lemn. Rupseseră trei, deși armele improvizate fuseseră crengi rezistente, în niciun caz rămurele.

– Te-a izbit în *cap*?

Glasul Briannei a vorbit pe un ton tăios, dar Roger nu și-a dat seama dacă din cauza lui sau a tatălui ei.

– Ah, nu. Nu tocmai.

Având amintiri încețoșate cu filme de capă și spadă și cu meciuri de floretă la universitate, nu fusese pregătit pentru forța brutală care însoțea lupta corp la corp cu săbiile. Prima lovitură a lui Jamie îi zburase sabia din mână; o altă lovitură despicasă lemnul și azvârlise o bucată mare din el ca o rachetă pe lângă urechea lui.

– Ce înseamnă „nu tocmai“?

– Păi, mi-a arătat ceva care se numește *corps à corps* – ceea ce pare să însemne în franceză „Fă sabia adversarului să se încolăcească pe a ta, apoi trage-i una cu genunchiul în boașe și lovește-l cu pumnul în cap când încearcă să se desprindă.“

Brianna a scos un hohot de râs scurt și șocat.

– Vrei să spui că el...?

– Nu, dar a fost cât pe ce, a răspuns Roger, crispându-se când și-a amintit. Am o vânătaie pe coapsă mare cât o palmă.

– Mai ești rănit și în alte părți? l-a întrebat Brianna cu îngrijorare.

– Nu.

S-a uitat la ea și a zâmbit, cu mâinile în poală.

– Sunt obosit. Mă dor toate. Și mor de foame.

Ea s-a destins și zâmbetul i-a reapărut, deși o cută mică stăruia între sprâncene. A luat platoul din lemn de pe dulap, s-a întors și s-a lăsat pe

vine lângă vatră.

– Prepelițe, a spus ea cu satisfacție în glas, scormonind câteva învelișuri înnegrite din cenușă cu ajutorul vătraiului. Tata le-a adus azi-dimineață. Mi-a spus să nu le jumulesc; doar să le învelesc în lut și să le coc. Sper că știa ce vorbește.

A făcut un semn către cazanul care fierbea.

– Jemmy m-a ajutat cu lutul, de aceea a trebuit să mai fierb un rând de rufe. Au!

Și-a tras mâna și a dus la gură degetul pârlit, apoi a luat platoul și l-a așezat pe masă.

– Lasă-le să se răcească puțin, l-a sfătuit pe Roger. O să-ți aduc niște murături din acelea care-ți plac.

Prepelițele arătau doar ca niște pietre afumate. Totuși, prin crăpăturile câtorva gogoloaie înnegrite se strecura un abur cu un miros amețitor. Lui Roger îi venea să ia una și s-o mănânce imediat, cu tot cu lutul ars. Însă a căutat sub pânza care acoperea o farfurie de pe masă și a descoperit lipia dedesubt. Cu degete înțepenite, a reușit să rupă o bucată destul de mare, pe care și-a îndesat-o tăcut în gură.

Jemmy își abandonase păpușa de cârpă sub pat și venise să vadă ce făcea tatăl lui. Sprijinindu-se de piciorul mesei, s-a ridicat, a zărit pâinea și a scos sunete precipitate, semn că voia și el. Roger a rupt cu grijă o bucată și i-a întins-o fiului său, cât pe ce să o scape din mână. Avea mâinile pline de tăieturi și de lovituri; încheieturile degetelor îi erau însângerate, umflate și înnegrite de julituri proaspete. Jumătate din unghia degetului mare de la mâna dreaptă aproape că îi fusese smulsă, iar carnea de dedesubt era roșie și sângera.

– Biine.

Apucând bucata de pâine, Jemmy s-a uitat la mâinile lui Roger, apoi la fața lui.

– Tati biine?

– Tata e bine, l-a asigurat el. Doar că e obosit.

Jemmy a rămas cu ochii la degetul rănit, apoi a dus încet mâna la gură și a vârât degetul mare în ea, apucându-se să îl sugă.

De fapt, asta părea o idee bună. Degetul îl durea și îi dădea înțepături în porțiunea în care își pierduse unghia, iar celelalte degete îi erau reci și înțepenite. Aruncând o privire scurtă spre Brianna, care era întoarsă cu spatele, a ridicat mâna și a vârât degetul mare în gură.

I s-a părut straniu, gros, tare, cu gust metalic de sânge și de murdărie. Apoi, totul s-a îmbinat, iar limba și cerul-gurii au înconjurat degetul rănit cu o presiune caldă și alinătoare.

Jemmy l-a împuns în coapsă, semnul pe care îl folosea de obicei pentru „sus“, iar Roger l-a prins de partea din spate a scutecului cu mâna liberă, ridicându-l pe un genunchi. Jemmy s-a așezat foindu-se și zvârcolindu-se, apoi s-a liniștit cu totul, ținând bucata strivită de pâine într-o mână și sugându-și degetul în tăcere.

Cu un cot rezemat de masă, Roger s-a destins, strângând celălalt braț în jurul fiului său. Căldura și greutatea copilului și răsuflarea apăsată a acestuia pe coastele lui au devenit un acompaniament liniștitor al zgomotelor pe care le făcea Brianna, în timp ce așeza farfuriile pentru cină. Spre surprinderea sa, degetul a încetat să-l mai doară, însă l-a scos din gură, simțindu-se prea ostenit ca să investigheze ciudata senzație de confort.

Și mușchii i se relaxau treptat, ieșind din starea de încordare vigilentă, în care îi ținuse vreme de ore.

Urechile încă îi țiuiau de instrucțiuni date într-un ritm alert. *Folosește-ți antebrațul, omule – încheietura, încheietura! Nu-ți mai mișca mâna așa, ține-o pe lângă corp. E sabie, da? Nu o bătă! Folosește-i vârful!*

La un moment dat, îl aruncase pe Jamie de trunchiul unui copac. Iar o dată Fraser se împiedicase de un bolovan și căzuse cu Roger deasupra lui. Cât privește vătămările produse de sabie, putea la fel de bine să se dueleze cu un nor.

Lupta murdară este singurul mod de luptă, îi spusese Fraser, gâfâind, în vreme ce stăteau în genunchi în pârâu și își dădeau cu apă rece pe fețele transpirate. Orice altceva este doar paradă.

A scuturat brusc din cap și a clipit, revenind la realitate după pocnetele și scrâșnetele săbiilor din lemn, întorcându-se în căldura difuză din cabană. Platoul dispăruse; Brianna blestema încet lângă dulap, lovind cu mânerul pumnalului gogoloaiele de lut în care se aflau prepelițele, pentru a le desface.

Fii atent la picioare! Înapoi, înapoi – da, acum, vino din nou spre mine! Nu, nu întinde prea mult mâna... rămâi cu garda ridicată!

Iar apoi, pocnetul usturător ale „lamei“ flexibile peste brațe, coapse și umeri, împunsătura solidă a bățului pătrunzând la țintă, între coaste, ajungând adânc în pântec și lăsându-l fără suflare. Dacă ar fi fost o sabie adevărată, ar fi murit după câteva minute, tăiat și sângerând masiv.

Nu prinde lama cu sabia – respinge-o! Respinge, respinge! Vino spre mine, împunge! Ține aproape, ține aproape... a, bine, așa!

Cotul i-a alunecat de pe masă și mâna i-a căzut. S-a redresat, abia reușind

să nu scape copilul adormit, și a clipit iute de câteva ori, iar vederea i-a devenit neclară din cauza luminii focului.

Simțindu-se vinovată, Brianna a tresărit și a închis caietul în care scria. S-a ridicat și l-a împins departe, înapoia unei tăvi de cositor, așezată în picioare în spatele dulapului.

– E gata, s-a grăbit ea să spună. Doar că... o să aduc și laptele.

A dispărut în cămară cu un foșnet al fustelor.

Roger l-a mutat puțin pe Jemmy, l-a prins bine și i-a ridicat corpul mic și solid pe umăr, dar și-a simțit brațele ca niște tăieței prea fierți. Copilul dormea buștean, dar își ținea degetul mare prins ferm în gură.

Și degetul mare al lui Roger era ud de salivă, și l-a cuprins rușinea. Iisuse, Brianna îl desenase în acea postură? Fără îndoială; mai mult ca sigur îl surprinsese sugându-și degetul mare și socotise că totul era „interesant”; nu ar fi fost pentru prima oară când ea îl desenase în ceea ce el socotea o poziție compromițătoare. Ori scria din nou despre visele avute?

L-a așezat pe Jemmy cu delicatețe în pat, a îndepărtat firimiturile umede de pe pătură și a rămas în picioare, frecându-și încheieturile degetelor lovite cu degetele celeilalte mâini. Dinspre cămară a auzit sunete care îi spuneau că Brianna spăla ceva. Mișcându-se discret, s-a dus la dulap și a scos caietul din ascunzătoare. Schițe, nu vise.

Nu a văzut decât câteva linii fugare, esența unei schițe. Un bărbat obosit de moarte, dar încă atent, cu capul proptit într-o mână, cu gâtul încovoiat de epuizare – și cu brațul rămas liber strâns în jurul unui lucru neajutorat, dar neprețuit.

Îi dăduse și un titlu. *En garde*, scria în josul filei, cu scrisul ei înclinat și

ascuțit.

A închis caietul și l-a vârat la loc în spatele tăvii. Brianna stătea în ușa
cămării, cu un urcior cu lapte în mână.

– Vino să mănânci, a spus ea, privindu-l drept în ochi. Ai nevoie de
putere.

ROGER ÎȘI CUMPĂRĂ SABIE

Cross Creek
Noiembrie 1771

Mai ținuse în mână săbii late din secolul al XVIII-lea; nici greutatea, nici lungimea lor nu îl surprinseseră. Garda sub formă de coș a mânerului era puțin îndoită, dar nu atât cât să nu-i încapă mâna. Mai făcuse asta. Totuși, exista o mare deosebire între a așeza cu respect o armă veche într-un muzeu și a ridica o lamă lungă din metal cu intenția clară de a o înfige în corpul unui om.

– E puțin ciobită, îi spusese Fraser, uitându-se cu ochi critici la tăișul sabiei, înainte să i-o întindă, dar lama e bine echilibrată. Încearc-o, să vezi dacă ți se potrivește.

Simțindu-se un nătărău perfect, Roger a băgat mâna în coșul gărzii și a luat o poziție de spadasin, așa cum și-o amintea din filmele cu Errol

Flynn. Se aflau pe strada aglomerată din fața fierăriei din Cross Creek, iar câțiva trecători s-au oprit să privească și să ofere sfaturi.

– Cât cere Moore pentru tinicheaua asta? a întrebat cineva cu glas disprețuitor. Dacă vrea mai mult de doi șilingi ar fi jaf la drumul mare.

– E o sabie bună, a spus Moore, apărut în ușa forjei lui și uitându-se sever la cel care vorbise. O am de la unchiul meu, care a fost soldat la Fort Stanwyck. Păi lama asta a ucis mulți franțuji și n-are decât o ciobitură mică pe ea.

– O ciobitură, a exclamat omul. Păi nu vezi că-i îndoită și dac-ai voi să împungi pe cineva, te trezești că-i tai doar urechea!

Oamenii strânși au izbucnit în râsete care au acoperit răspunsul fierarului. Roger a coborât vârful sabiei și apoi l-a ridicat încet. Cum se testa o sabie? Trebuia să o fluture înapoi și încolo? Să înțepe ceva cu ea? Ceva mai departe pe stradă era o căruță încărcată cu saci din pânză plini – lână netoarsă, după miros.

L-a căutat din ochi pe proprietarul sacilor, dar nu l-a putut descoperi în mulțimea strânsă acolo; calul uriaș legat la căruță rămăsese nesupravegheat, iar urechile lui tresăreau somnoros peste hățurile lăsate liber.

– A, dacă tânărul vrea o sabie, sunt sigur că Malachy McCabe are una mai bună decât asta, care i-a rămas de pe vremea soldăției. Cred că s-ar îndura să se despartă de ea pentru cel mult trei șilingi.

Cizmarul de peste drum a strâns din buze, făcând din cap un semn șmecheresc spre sabie.

– Nu-i prea elegantă, l-a aprobat un bărbat de vârstă mijlocie care fusese soldat, înclinându-și capul într-o parte. Dar e bună, vă asigur.

Roger a întins brațul și a făcut o fandare spre ușa fierăriei, cât pe ce să îl împungă pe Moore, care ieșea afară ca să susțină calitatea mărfii lui. Scoțând un strigăt de uimire, fierarul a sărit într-o parte, iar mulțimea a izbucnit în râs.

Cuvintele de scuze ale lui Roger au fost acoperite de o voce nazală și puternică venind din spatele lui.

– Poftiți, domnule! Dați-mi voie să vă ofer un dușman mai demn de lama dumneavoastră decât un fierar neînarmat!

Răsucindu-se, Roger s-a trezit față în față cu doctorul Fentiman, care își scosese sabia lungă și subțire din bastonul lui ornamental. Doctorul, care era pe jumătate ca statură față de Roger, a mânuit sabia cu o ferocitate prietenoasă. Abia ridicat de la o bogată masă de prânz, vârful nasului îi lucea roșiatic precum un beculeț de Crăciun.

– Un test de pricepere, domnule?

Doctorul a mișcat rapid sabia înapoi și încolo, astfel că lama îngustă a scos șuierături când a tăiat aerul.

– Primul care îl ciupește pe adversar, primul care vede sânge e învingător, ce spuneți?

– Vai, doctorul are un avantaj nemeritat. Păi nu e treaba dumneavoastră să extrageți sânge?

– Ha-ha! Și dacă îl străpungi în loc să-l faci să sângereze puțin, îl peticești fără niciun ban? a strigat un alt privitor. Ori ai început să-ți faci reclamă, lipitoare ce ești?

– Ai grijă, tinere! Dacă te-ntorci cu spatele la el, s-ar putea să-ți faci un clistir!

– Mai bine-un clistir decât o sabie înfiptă-n fund!

Doctorul a ignorat acele remarci vulgare, dar și altele, ținându-și sabia ridicată, pregătit să riposteze. Roger i-a aruncat o privire lui Jamie, care se rezemase de perete și părea să se amuze. Jamie a ridicat o sprânceană și a înălțat ușor din umeri.

„Încearc-o“, îi spusese Jamie. Bine, s-a gândit Roger și a presupus că un duel cu un pitic beat era un test ca oricare altul.

Roger a ridicat sabia și l-a țintuit pe doctor cu o privire amenințătoare.

– *En garde!* a spus el, iar grupul de privitori a ovaționat în semn de aprobare.

– *Gardez vous!* i-a răspuns doctorul și a atacat.

Roger s-a răsucit pe un călcâi, iar doctorul a trecut pe lângă el cu sabia îndreptată înainte ca o lance. Fierarul Moore a sărit într-o parte exact la vreme ca să nu fie împuns și a slobozit câteva înjurături.

– Dar ce-s eu, ținta voastră? a strigat el, fluturând un pumn în aer.

Ignorând rateul, doctorul și-a recăpătat echilibrul și a pornit spre Roger, scoțând în același timp strigăte ascuțite pentru a-și făcea curaj.

Era ca și când ar fi fost atacat de o viespe, s-a gândit Roger. Dacă nu intra în panică, era posibil să urmărească sabia și să o devieze cu o lovitură. Poate că doctorul era un spadasin destul de bun când era treaz, dar în starea lui din acele momente, împunsăturile și mișcările furioase erau ușor de evitat – câtă vreme Roger rămânea atent.

S-a gândit încă după primele lovituri că putea pune capăt luptei în orice clipă, doar așezând în calea sabiei subțiri a doctorului latul armei lui, care era mult mai grea. Începuse să se distreze și a avut grijă să pareze cu latul

sabiei.

Treptat, orice altceva a dispărut din câmpul vizual al lui Roger în afara vârfului sclipitor al floretei; strigătele mulțimii s-au stins, devenind doar un bâzâit ca de albină, iar praful de pe drum și peretele fierăriei erau abia vizibile. Și-a zgâriat un cot când s-a lovit de zid, a făcut o mișcare înapoi, apoi s-a mișcat în cerc pentru a avea mai mult loc, fără a se gândi conștient la aceste manevre.

Floretea s-a izbit de lama lată, a alunecat pe ea și s-a eliberat cu un scrâșnet metalic. Roger percepea zăngănitul, clinchetul metalului și șuieratul aerului, dar și vibrația din oasele încheieturii mâinii la fiecare lovitură a sabiei doctorului.

Fii atent la lovitură, urmeaz-o și respinge-o! Nu avea idee ce făcea, dar a reușit. Sudoarea i se scurgea în ochi; a scuturat din cap ca să scape de ea, s-a ferit în ultima clipă de o fandare joasă a adversarului care-i țintise coapsa, a oprit-o la timp și a respins floreta.

Doctorul s-a clătinat, s-a dezechilibrat și răcnetele feroase: *Acum! Lovește-l! Împunge-l!* au răsunat în aerul încărcat de praf. A văzut vesta brodată a doctorului neapărată, plină de fluturi de mătase, și și-a reprimat dorința viscerală de a-l împunge în piept.

Cutremurat de intensitatea acestui impuls, s-a dat un pas înapoi. Simțindu-i slăbiciunea, doctorul a sărit în față răcnind, cu vârful armei îndreptat spre el. Roger a făcut o jumătate de pas într-o parte, iar doctorul a trecut fulgerător pe lângă el, zgâriind jaretul calului de povară care s-a nimerit în calea lui.

Calul a nechezat revoltat și l-a azvârlit pe spadasin, care a zburat, cu tot cu armă, până în peretele atelierului cizmarului. Doctorul s-a prăbușit la pământ ca o muscă strivită, înconjurat de calapoade și de pantofi de toate

soiurile.

Roger a rămas pe loc gâfâind. Corpul îi pulsa la fiecare bătaie de inimă, înfierbântat de luptă. A vrut să continue, i-a venit să râdă și să lovească ceva. Voia să o aibă pe Brianna lipită de cel mai apropiat perete și *acum*.

Jamie și-a ridicat blând mâna și i-a desprins degetele de pe mânerul sabiei. Nici nu-și aducea aminte că le strânsese. Și-a simțit brațul mai ușor fără ea, ca și cum ar fi putut zbura spre cer, de la sine. Avea degetele înțepenite după ce strânsese mânerul atât de tare și le-a mișcat mecanic, simțind gădilături când sângele și-a reluat circulația normală.

Sângele tuturor fierbea. Roger abia dacă a auzit râsetele, ofertele de băutură și nu a simțit nici loviturile de felicitare care cădeau ploaie pe spinarea lui.

– Un clistir, un clistir, fă-i un clistir! intona un grup de ucenici, mergând în urma doctorului care era purtat pe brațe spre cea mai apropiată tavernă pentru a primi îngrijiri medicale de urgență. Stăpânul calului se foia plin de solitudine pe lângă murgul lui, care părea mai curând năucit decât rănit.

– Cred că el a câștigat. La urma urmelor, el a făcut să curgă sânge.

Roger nu și-a dat seama că vorbise decât după ce și-a auzit glasul, care i-a sunat ciudat de calm în urechi.

– E destul de bună?

Jamie se uita întrebător la el, ținând sabia ușor pe palme.

Roger a dat aprobator din cap. Strada era luminată și plină de praf albicios; l-a simțit sub pleoape și i-a scrâșnit între dinți când a închis gura.

– Da, a răspuns el. E bună.

– Mă bucur, a spus Jamie. Și tu la fel, a adăugat el nonșalant, întorcându-se și plecând să-i plătească fierarului.

PARTEA A OPTA

LA VÂNĂTOARE VOM PLECA

LUNILE LUI JUPITER

Sfârșit de noiembrie 1771

Pentru a patra oară în tot atâtea minute, Roger și-a spus în sinea lui cu convingere că, din punct de vedere medical, nu era posibil să mori din cauza frustrării sexuale. Se îndoia că asta ar putea produce daune de durată. Pe de altă parte, nu-i pria, în ciuda eforturilor pe care le făcea de a socoti acest lucru un exercițiu pentru a-și oțeli caracterul.

S-a întors pe spate, atent să nu facă salteaua să foșnească prea tare, și a rămas cu privirea în tavan. Nu avea niciun rost; printr-o crăpătură de la marginea pieii unse cu ulei care acoperea fereastra, razele soarelui de dimineață se furișau peste pat și, cu coada ochiului, a zărit partea dorsală a soției lui, luminată de parcă ar fi fost sub lumina reflectoarelor.

Dormea pe burtă, cu fața îngropată în pernă, iar cearșaful din pânză îi alunecase până dincolo de fese, lăsând-o dezgolită de la ceafă și până la

fund. Stătea atât de aproape în patul îngust, încât piciorul lui le atingea pe ale ei, iar căldura răsuflării ei îi mângâia umărul gol. Și-a simțit gura uscată.

A închis ochii. Asta nu l-a ajutat defel; a început imediat să vadă scene din noaptea dinainte: Brianna, în lumina slabă a focului domol, flăcările părului ei sclipind în umbre, lumina lucind brusc pe rotunjimea unui sân gol, în timp ce își scotea bluza moale.

Deși era târziu și se simțea obosit de moarte, o voia cu disperare. Însă cineva o dorise mai mult decât el. A deschis un ochi și s-a ridicat încet, cât să vadă, peste buclele roșcate ale Briannei, pătuțul lipit de perete, încă în umbră. Niciun semn de mișcare.

Aveau o înțelegere de durată. El se trezea instantaneu când era deranjat, ea era amețită și stângace. De aceea, când un țipăt ca o sirenă dinspre pătuț îl făcea să sară din somn cu inima palpitând, Roger trebuia să se scoale din pat, să ridice ghemotocul ud care urla și să se ocupe de necesitățile imediate de igienă. Apoi, până când îl aducea pe Jemmy la mama lui, foindu-se și zbatându-se, Brianna se dezmeticea suficient ca să se dezbrace de cămașă și să întindă mâinile după copil, trăgându-l în întunericul cald, spre refugiul încărcat de murmure și de lapte al corpului ei.

Acum, că mai crescuse, Jem se trezea mai rar noaptea, dar când o făcea, din cauza unor colici sau a vreunui coșmar, era nevoie de mai mult timp pentru a-l adormi decât atunci când era mic de tot. Roger adormise în timp ce Brianna îl liniștea pe Jemmy, dar se trezise când ea se întorsese în patul îngust, trecând cu fesele pe lângă coapsa lui. Pănușile de porumb de sub ei foșniseră, scoțând un sunet ca o mie de artificii îndepărtate, toate explodând de-a lungul șirei spinării lui, trezindu-l pe deplin, cu o excitație presantă, aproape dureroasă.

Simțise apăsarea fundului ei și se abținuse cu greu să nu se rostogolească și să o atace pe la spate. Sunetele slabe din cealaltă parte a corpului ei l-au oprit. Jem încă era în patul lor.

Stătuse nemișcat, trăgând cu urechea și rugându-se ca ea să rămână trează suficient pentru a-l pune pe micuțul terorist în pătuțul lui; câteodată adormeau împreună, mama și copilul, iar Roger se trezea dimineața în mirosurile derutante și amestecate de femeie și urină de copil. În cele din urmă, adormise la loc, în pofida disconfortului, epuizat după o zi întregă în care doborâse copaci pe coasta muntelui.

A inspirat încet. Nu, îl pusese înapoi în pătuț. Acum în pat nu mai era alt miros decât al Briannei, mirosul pământesc al cărnii de femeie, un nor dulceag de sudoare și dorință alunecoasă.

Ea a oftat în somn, a murmurat ceva neinteligibil și a întors capul pe pernă. Avea cearcăne albăstrui; stătuse trează până târziu, făcând dulceață, și se trezise de două ori din cauza micului tică... a copilului. Cum să o trezească doar pentru a-și satisface dorința josnică?

Dar de ce nu?

A scrâșnit din dinți, sfâșiat între ispită, compasiune și convingerea clară că, dacă ceda impulsului, un zgomot din vecinătatea patului lor l-ar fi silit să se oprească în cel mai prost moment posibil.

Experiența fusese un profesor aspru, dar dorințele cărnii erau mai puternice decât vocea rațiunii. A întins pe furiș o mână și a prins fesa cea mai apropiată de el. Era răcoroasă, netedă și rotundă ca un pepene.

Brianna a icnit și s-a întins cu voluptate. Și-a arcuit spatele, împingându-și fundul în sus într-un mod care l-a convins pe Roger că modul cel mai înțelept de acțiune era să dea deoparte pilota, să se rostogolească peste ea și să-și atingă scopul în cele zece secunde cât probabil avea să dureze

totul.

N-a apucat decât să dea pilota deoparte. Când a ridicat capul de pe pernă, ceva rotund și palid a răsărit peste marginea pătuțului, precum una dintre lunile lui Jupiter. O pereche de ochi albaștri l-a privit cu o detașare aproape clinică.

– Of, rahat! a spus el.

– O, hat! l-a imitat Jemmy fericit.

S-a ridicat în picioare și a început să țopăie ținându-se de marginea pătuțului pe care deja o depășea cu mult, scandând: hat-hat-hat, considerând că era un cântec.

Brianna a tresărit, s-a trezit și a clipit privind printre șuvițele căzute peste față.

– Ce e? Ce s-a întâmplat?

– A... m-a înțepat ceva, a răspuns Roger trăgând discret la loc colțul pilotei. Cred c-avem o viespe aici.

Ea s-a întins pe pernă, a gemut, și-a dat părul de pe față cu o mână, apoi a ridicat cana de pe noptieră și a luat o gură de apă; întotdeauna se trezea însetată.

Și-a plimbat ochii peste corpul lui și, treptat, pe fața ei a apărut un zâmbet larg.

– Chiar așa? Ai o înțepătură urâtă. Vrei să te frec să-ți treacă?

A lăsat cana jos, s-a sprijinit în cot și a întins mâna spre el.

– Ești sadică, a spus Roger, scrâșnind din dinți. Nu-ncape nicio îndoială.

Probabil c-ai moștenit trăsătura asta de la tatăl tău.

Ea a pufnit în râs, și-a luat mâna de pe pilotă și s-a ridicat, punându-și cămașa de noapte.

– Mama! Hat, mama! a informat-o Jemmy, râzând cu gura până la urechi, când ea l-a săltat din pat cu un icnet de efort.

– Mare jivină ești, i-a spus ea cu afecțiune. Nu prea ești prietenos cu tatăl tău în dimineața asta. Și momentul ales cam pute.

A strâmbat din nas.

– Și nu doar momentul.

– Depinde de perspectivă, cred, a replicat Roger, întorcându-se pe o parte și uitându-se atent. Îmi imaginez că, din punctul lui de vedere, momentul ales a fost perfect.

– Da.

Brianna s-a uitat la el, ridicând o sprânceană.

– De aici și nou cuvânt învățat, nu?

– L-a mai auzit, a spus sec Roger. De multe ori.

S-a ridicat în șezut și și-a coborât picioarele din pat, după care și-a trecut o mână prin păr și peste față.

– În fine, acum nu trebuie decât să găsim soluția pentru a trece de la abstract la concret, nu?

Brianna l-a pus pe Jemmy în picioare și a îngenuncheat în fața lui, l-a sărutat pe nas, după care i-a desfăcut scutecul.

– Of, câh! Ce părere ai, la un an și jumătate, poate fi învățat să folosească olița?

– Mă-ntrebi pe mine sau pe el?

– Pfu. Nu-mi pasă, atâta vreme cât unul dintre voi are o părere.

Era limpede că Jemmy nu avea nicio părere; stoic, dar binedispus, a ignorat asaltul mamei lui asupra părților lui intime cu o cârpă umedă și rece, fiind absorbit de un nou cântecel, de astă dată o compoziție proprie, care suna: „Pfu, pfu, hat, pfu, pfu...”

Brianna a pus capăt recitalului luându-l în brațe și așezându-se cu el pe scaunul de alăptat din apropierea vetrei.

– Vrei o gustare? a întrebat ea, trăgându-și ispititor în jos gulerul cămășii de noapte.

– Doamne, sigur, a spus Roger cu convingere.

Bree a râs, nu fără înțelegere, în timp ce l-a așezat pe Jemmy în poală, unde el s-a apucat să sugă cu un aer fericit.

– Urmezi tu, l-a asigurat ea pe Roger. Vrei budincă de ovăz ori terci la micul dejun?

– Altceva nu mai e?

La naiba, fusese cât pe ce să se ridice în picioare. Înapoi în scutece.

– Ba da, sigur. Pâine prăjită cu gem de căpșune. Brânză. Ouă, dar va trebui să le aduci tu din coteț; în cămară nu mai am.

Confruntat cu imaginea Briannei în lumina slabă și fumurie a cabanei, lui Roger i-a venit greu să se concentreze asupra discuției, mai ales că-i

vedea coapsele lungi întinse sub cămașa de noapte și călcâiele ascunse sub scaun. Ea a părut să sesizeze lipsa lui de interes față de chestiunile legate de hrană, pentru că a ridicat privirea și i-a zâmbit, măsurându-i cu ochii goliciunea.

– Arăți bine, Roger, a spus ea încet.

Și-a lăsat mâna liberă să se odihnească pe interiorul coapsei. Degetele lungi, cu unghii tăiate, au descris lent cercuri, abia mișcându-se.

– La fel și tu, a spus Roger cu glas îngroșat. Mai bine decât bine.

Ea a ridicat mâna și l-a bătut ușor pe spate pe Jemmy.

– Scumpule, vrei s-o vezi pe mătușica Lizzie după micul dejun? a întrebat ea, fără să se uite la el.

Ochii ei erau ațintiți asupra ochilor lui Roger, și gura i s-a arcuit încet într-un zâmbet.

El a crezut că nu va putea aștepta până după micul dejun ca s-o atingă. Șalul ei era aruncat peste capătul patului; Roger l-a înșfăcat și l-a înfășurat în jurul coapselor de dragul decenței când a coborât din pat și a traversat încăperea pentru a se așeza în genunchi lângă scaunul ei.

Părul ei s-a mișcat și s-a ridicat în curentul slab venind dinspre fereastră, iar Roger a văzut cum i se face pielea de găină pe brațele dezgolite. I-a cuprins pe amândoi în brațe. Simțea aerul rece în spinare, dar nu s-a sinchisit.

– Te iubesc, i-a șoptit la ureche.

Și-a lăsat mâna peste a ei, care se odihnea pe coapsă.

Ea a întors capul și l-a sărutat, o atingere scurtă a buzelor ei moi.

– Și eu te iubesc, a spus ea.

Brianna își clătise gura cu apă și vin și avea gust de struguri tomnatici și de pâraie reci. El tocmai se apucase de lucruri mai serioase, când au răsunat bubuituri puternice în ușă, însoțite de vocea socrului său.

– Roger! Ești acolo, omule? Scoală-te chiar în clipa asta!

– De ce întreabă dacă sunt aici? a șuiert Roger spre Brianna. Unde dracu' aș putea fi?

– Sst!

Brianna l-a ciupit de gât și i-a dat drumul cu regret, iar ochii ei l-au măsurat cu profundă apreciere.

– E deja sculat, tată! a strigat ea.

– Da, și s-ar putea să fie o situație permanentă, a mormăit Roger. Vin imediat! a răcnit el. Unde naiba-mi sunt hainele?

– Sub pat, unde le-ai lăsat aseară.

Brianna l-a așezat jos pe Jemmy, care a țipat extaziat auzind vocea bunicului, apoi s-a dus să bată cu pumnii în ușa încuiată. După ce, în cele din urmă, se aventurase și mersese, nu mai pierduse timp cu etapa următoare, trecând la mersul pe jos rapid în doar câteva zile.

– Grăbește-te!

Razele de soare au inundat interiorul cabanei când pielea de la fereastră a fost trasă într-o parte și a apărut fața osoasă a lui Jamie, împurpurată de agitație și de soarele dimineții. A ridicat o sprânceană văzându-l pe Roger ghemuit pe podea, cu o cămașă strânsă în jurul taliei ca să își ascundă goliciunea.

– Mișcă-te, omule! a spus el, ceva mai blând. Nu e vremea potrivită să umbli în fundul gol, MacLeod a spus că dincolo de creastă sunt niște fiare.

Apoi i-a trimis o bezea lui Jemmy.

– *A ghille ruaidh, a charaid! Ciamar a tha thu?*

Roger a uitat atât de sex, cât și de rușine. Și-a tras cămașa peste cap și s-a ridicat.

– Ce fel de animale? Căprioare, elani?

– Nu știu, dar ele înseamnă carne!

Pielea așezată în dreptul ferestrei a căzut brusc, lăsând încăperea în semiîntuneric.

Această sosire nedorită lăsase înăuntru un curent de aer rece, perturbând atmosfera caldă și încărcată de fum și aducând cu sine miros de vreme de vânătoare, de vânt aspru și frunze roșietice, de noroi și excremente proaspete, de lână umedă și blănuri lucioase, toate atinse de izul imaginar al prafului de pușcă.

Aruncând o ultimă privire încărcată de dorință spre soția lui, Roger și-a ridicat ciorapii de pe podea.

PRIMEJDIE ÎN IARBĂ

Spre amiază, icnind și pufnind, bărbații au pătruns în zona verde întunecată a coniferelor. Sus, pe culmi, pâlcuri de brazi parfumați și de tsuga stăteau alături de molizi și de pini, deasupra rocilor rostogolite. Se înălțau acolo în siguranță, în nemurirea lor, acele lor murmurând cântece de jale pentru fragilitatea frunzelor căzute pe pământ.

Ajuns în umbra rece a coniferelor, Roger a început să tremure și s-a bucurat că îmbrăcase o cămașă groasă de vânătoare, făcută din lână, peste cea din pânză. Nu discutau; chiar și când se opreau pentru câteva clipe ca să își tragă sufletul, în pădure exista o neclintire care punea stavilă oricărei conversații inutile.

Sălbăticia din jur părea calmă – și pustie. Probabil că ajunseseră prea târziu, iar vânatul plecase de acolo; ori poate că MacLeod se înșelase. Roger încă nu ajunsesese să stăpânească arta uciderii, dar își petrecuse multă vreme singur în soare, vânt și tăcere; căpătase unele dintre instinctele necesare unui vânător.

De cealaltă parte a culmii, bărbații au ieșit în plin soare. Aerul era rarefiat și rece, dar Roger a simțit căldura trecându-i prin corpul înghețat și a închis ochii într-un un moment de plăcere. S-au oprit în semn de apreciere nerostită, bucurându-se de căldura soarelui într-un loc adăpostit, scăpând pentru câteva momente de vânt.

Jamie s-a apropiat de marginea unui pervaz stâncos, iar soarele a aruncat sclipiri roșietice din părul lui prins în coadă. S-a întors într-o parte și în alta, privind printre gene spre copaci. Roger i-a văzut nările fremătând și a zâmbit în sinea lui. Ei bine, poate că adulmeca vânatul. Asta nu l-ar surprinde. A adulmecat și el, dar nu a perceput decât mirosul frunzelor moarte și un damf de transpirație veche dinspre cortul lui Kenny Lindsay.

Fraser a scuturat din cap, apoi s-a întors spre Fergus și, după ce i-a spus ceva cu glas scăzut, a urcat dincolo de marginea pervazului și a dispărut.

– Așteptăm, le-a spus Fergus laconic celorlalți și s-a așezat.

A scos două bile de piatră din sacul de spate și s-a apucat să le plimbe încoace și încolo în palmă, concentrându-se, rostogolind cu pricepere câte o sferă de-a lungul fiecărui deget și înapoi.

Soarele sclipitor de toamnă își strecura degetele lungi printre crengile desfrunzite, îndeplinind ultimele ritualuri ale mângâierii anotimpului, binecuvântând pământul muribund cu o ultimă atingere caldă.

Bucurându-se de soare, bărbații au început să discute cu glasuri scăzute. Roger nu observase în pădurea rece, însă acolo, în soare, mirosul neplăcut al sudorii proaspete era supărător, acoperind straturile mai groase de murdărie și duhorile corporale.

Roger s-a gândit că probabil nu simțul olfactiv extraordinar al animalelor, ci mirosurile extrem de neplăcute ale ființelor umane făceau

ca apropierea de ele pe jos să fie atât de grea. Îi văzuse cândva pe indienii Mohawk frecându-se cu ierburi, pentru a-și ascunde mirosul natural când vânau, însă nici măcar uleiul de mentă nu ar fi alungat duhoarea emanată de corpul lui Kenny Lindsay.

El nu duhnea în halul acela, nu? Curios, și-a aplecat capul spre gulerul desfăcut al cămășii și a mirosit. A simțit un firicel de sudoare scurgându-i-se pe ceafă, pe sub păr. L-a șters cu gulerul și a hotărât să se spele înainte de a ajunge la cabană, chiar dacă apa pârâului ar fi făcut o pojghiță de gheață.

S-a gândit că dușurile și deodorantele aveau o importanță mai mult decât estetică. La urma urmelor, omul se obișnuia repede cu aproape orice miros neplăcut. Trăind în siguranță în mediul modern, relativ lipsit de mirosuri, nu își dăduse seama de implicațiile mai intime ale mirosurilor. Câteodată se simțea ca un babuin, iar cele mai primitive reacții se dezlănțuiau pe nepusă masă, în urma asaltului întâmplător al vreunui miros.

Și-a amintit ce se întâmplase săptămâna precedentă și a simțit că se îmbujorează.

Intrase în magazia cu lapte căutând-o pe Claire. O găsisse acolo – dar și pe Jamie. Amândoi erau îmbrăcați complet și stăteau destul de departe unul de celălalt, dar aerul era atât de încărcat de parfumul dorinței și de mirosul înțepător de împlinire masculină, încât Roger a simțit că îi arde fața, iar părul de pe corp i se zburlește.

Primul lui impuls a fost să se întoarcă și să plece, însă nu avea nicio scuză să facă asta. Conștient de privirea calmă și întrebătoare a lui Fraser ațintită asupra lui, îi transmisese mesajul lui Claire. De asemenea, fusese conștient și de comunicarea mută dintre cei doi, o anumită vibrație a aerului, ca și cum ei ar fi fost două mărgele prinse pe un fir bine întins.

Jamie așteptase până la plecarea lui Roger, după care ieșise și el. Cu coada ochiului, Roger surprinsese o mișcare imperceptibilă, văzuse cum Jamie o atinsese ușor pe Claire când ieșise, și chiar și acum, amintirea aceasta i-a produs o tresărire lăuntrică.

A expirat puternic pentru a ușura strânsoarea din piept, apoi s-a întins pe frunze, lăsând soarele să îi cadă pe pleoapele închise. A auzit geamătul înfundat al lui Fergus, apoi foșnet de pași când franțuzul s-a retras precipitat. În seara dinainte, Fergus mâncase varză murată, care încă nu era bine făcută – lucru pe care îl simțea oricine stătea aproape de el mai multă vreme.

Gândurile i-au revenit din nou la acel moment stânjenitor din magazia cu lapte.

Nu era lascivitate și nici măcar o simplă curiozitate, și totuși se trezise deseori urmărindu-i. De la fereastra cabanei, îi vedea plimbându-se seara, Jamie ținând capul înclinat spre ea și mâinile la spate. Claire dădea din mâini când vorbea, ridicându-le, lungi și albe, ca și cum ar fi vrut să prindă viitorul dintre ele, să-i dea formă și să-i întindă gândurile ei lui Jamie în timp ce le rostea, ca pe niște lucruri netede și lustruite, fragmente de aer sculptat.

După ce devenea conștient de ceea ce făcea, Roger îi urmărea dinadins și alunga orice sentiment de rușine pentru acel amestec în viața lor, chiar dacă minor. Avea un motiv îndreptățit să fie curios; era ceva ce trebuia să afle cu orice chip, ceea ce scuza orice lipsă de maniere.

Cum se închea o căsnicie?

Crescuse în casa unui burlac. Deși beneficiase de tot ce avea nevoie ca băiat în privința afecțiunii străunchiului său și a menajerei vârstnice a reverendului, a constatat că îi lipsea ceva ca adult, necunoscând ițele

atingerilor și ale cuvintelor care legau perechile căsătorite. Pentru început, instinctul era suficient.

Dar dacă o asemenea iubire putea fi învățată...

Cineva i-a atins cotul, și Roger a tresărit, rotindu-și brațul într-o încercare de autoapărare. Jamie s-a ferit cu pricepere, evitând lovitura, și i-a zâmbit.

Fraser a făcut apoi un semn din cap spre marginea pervazului de stâncă.

– Le-am găsit, a spus el.

Jamie a ridicat o mână, iar Fergus a apărut imediat lângă el. Franțuzul abia dacă ajungea până la umărul masivului scoțian, dar nu arăta ridicol alături de el. Și-a dus mâna streășină la ochi și s-a uitat în direcția indicată de Fraser.

Roger a venit în spatele lor și s-a uitat în josul pantei. O ciocănitoare a țâșnit dintr-un luminiș de dedesubt, a coborât mult, apoi s-a înălțat. Perechea ei a strigat puternic din pădure, scoțând un sunet ca un râset strident. Altceva nu a văzut acolo, doar aceeași încâlceală deasă de laur-de-munte, hicori și stejari care exista pe versantul de pe care veniseră; jos, departe, un șir gros de copaci înalți, desfrunziți, marca marginea pârâului.

Fraser l-a văzut, a întors capul și a făcut un semn, împingând bărbia înainte.

– Lângă pârâu, îi vezi?

La început, Roger nu a văzut nimic. Nici pârâul nu era vizibil, dar i-a putut ghici cursul după șirurile de sicomori și de sălcii fără frunze. Apoi

a zărit ceva; un tufiș din josul pantei s-a mișcat altfel decât l-ar fi mișcat vântul care clintea crengile din apropierea lui. O smucitură bruscă a scuturat tufișul, semn că un animal trăgea de el, hrănindu-se.

– Iisuse, ce e acolo?

O imagine scurtă a unui animal întunecat fusese suficientă pentru a dovedi că era vorba de ceva mare – foarte mare.

– Nu știu. E mai mare decât o căprioară. Poate un wapiti.

Fraser privea atent, mijindu-și ochii ca să-i ferească de vânt. A rămas nemișcat cu muscheta într-o mână, dar Roger și-a dat seama de starea lui de agitație.

– Poate un elan? a zis Fergus încruntându-se sub mâna ținută streășină la ochi. N-am mai văzut așa ceva, dar e foarte mare, nu?

– Nu, a răspuns Roger și a clătinat din cap. Adică da, dar nu asta e acolo. Am vânat elani cu indienii Mohawk. Nu se mișcă deloc așa.

Prea târziu Roger a văzut că Fraser a strâns din buze, apoi s-a destins; printr-un acord tacit, ceilalți evitau să vorbească de faptul că Roger fusese captiv la indieni. Însă Fraser nu a comentat, ci doar a făcut semn din cap spre un hățiș de copaci de jos.

– Da, nu e cerb, și nici elan – dar sunt mai mulți. Vedeți?

Roger și-a concentrat privirea, apoi a văzut ce făcea Fraser și l-a imitat – trecându-și greutatea de pe un picior pe altul, lăsându-și ochii să cutreiere calm peste întregul peisaj.

Fără să facă nicio încercare de a se concentra asupra unui punct anume din panorama de dedesubt, a văzut întreaga pantă ca un covor neclar de culori și de mișcări – ca o pictură de Van Gogh, s-a gândit el, și ideea l-a

făcut să zâmbească. Apoi a observat același lucru ca și Jamie și a încremenit, uitând complet de arta modernă.

Ici și colo, printre nuanțele de gri și de cafeniu și petele de verde ale plantelor perene, apărea o deosebire, un nod în țesătura naturii – mișcări ciudate, nu provocate de vântul care bătea în rafale. Fiecare animal era invizibil în sine, dar își făcea simțită prezența prin agitația tufișurilor din apropierea sa. Doamne, cât de mari erau? Acolo... și dincolo... și-a lăsat ochii să se plimbe peste peisaj într-o parte și în alta și a simțit o strângere de emoție în piept și în pântec. Iisuse, erau cel puțin șase!

– Am avut dreptate! Am avut dreptate, *Mac Dubh*, nu? a exultat MacLeod.

Fața lui rotundă și îmbujorată de triumf radia de fericire.

– Am spus eu că am văzut niște fiare, nu?

– Doamne, e o turmă întreagă, a zis pe nerăsuflăte Evan Lindsay, dând glas gândului lui Roger.

Fața scoțianului strălucea, reflectând o nerăbdare feroce. S-a uitat la Jamie.

– Cum facem, *Mac Dubh*?

Încă privind printre gene spre vale, Jamie a ridicat ușor din umăr.

– Greu de spus. Sunt în câmp deschis. N-avem unde să le încolțim.

Și-a lins un deget și l-a ridicat în vânt, apoi a făcut un semn.

– Vântul bate dinspre vest. Să coborâm pe văioaga de acolo până la poalele pantei. Eu și micuțul Roger trecem de partea cealaltă, aproape de stâncile acelea mari, le vedeți?

Lindsay a dat rar din cap, și un dinte spart s-a agățat de carnea moale a buzei.

– Sunt aproape de pârâu. Voi dați roată, dar rămâneți departe până când ajungeți la cedrul acela mare, îl vedeți? Da, și-apoi vă împrăștiați, câte doi de fiecare parte a pârâului. Evan trage cel mai bine, să fie pregătit. Eu și Roger Mac vom ajunge în spatele turmei, ca să o mănăm spre voi.

Fergus a dat din cap măsurând din ochi terenul de jos.

– Am înțeles. Și dacă ne văd, vor pătrunde în defileul mic și i-am prins în capcană. Prea bine. *Allons-y!*

A făcut un gest autoritar către ceilalți, și cârligul mâinii lui a sclipit în soare. Apoi s-a strâmbat, ducând o mână la burtă, și un pârț lung și bubuitor a tulburat liniștea pădurii. Jamie s-a uitat gânditor la el.

– Să rămâneți cu vântul în spate, ai înțeles? a spus el.

Era imposibil de mers în tăcere prin valurile de frunze uscate, dar Roger s-a străduit să calce cât mai ușor. Văzându-l pe Jamie încercându-și și armând pușca, Roger procedase la fel, simțind o emoție amestecată cu îndoiala când mirosul înțepător de praf de pușcă i-a pătruns în nări. După cât de mari erau animalele pe care le urmăreau, chiar și el avea o șansă de a nimeri unul.

Lăsând la o parte îndoielile, s-a oprit un moment și a întors capul în dreapta și în stânga ca să asculte. Nu a auzit decât fâșâitul slab al vântului trecând printre crengile desfrunzite de deasupra capului și susurul îndepărtat al apei. Din vegetația aflată în fața lui a auzit un mic pocnet și a zărit un smoc de păr roșcat. A prins patul armei în mâna făcută căuș și a simțit lemnul cald și solid în palmă, dar a lăsat arma pe

umăr, cu țeava spre cer, și a continuat să înainteze.

Furișându-se cu grijă pe după un tufiș de oțetar, Roger a simțit ceva cedând brusc sub talpa lui și s-a tras imediat înapoi pentru a-și recăpăta echilibrul. S-a uitat unde călcase și, în pofida dezamăgirii de o clipă, i-a venit să râdă.

– Jamie! a strigat el, fără să-și mai facă probleme despre mersul furiș sau păstrarea liniștii.

Printr-o perdea de lauri a apărut părul strălucitor al lui Fraser, urmat de restul corpului. Nu a vorbit, dar a ridicat o sprânceană întrebător.

– Nu sunt mare vânător, a spus Roger, făcând semn din cap către sol, dar am călcat în destule asemenea lucruri ca să le recunosc dacă le văd.

Și-a șters latura încălțării de un buștean prăvălit și a arătat cu vârful piciorului.

– Ce crezi că urmărim de atâta vreme?

Mijindu-și ochii, Jamie s-a oprit și a venit lângă el, apoi s-a lăsat pe vine aproape de pata cafenie, neregulată. A împuns-o cu un deget, apoi a ridicat ochii spre Roger cu o expresie în care se amestecau amuzamentul și nedumerirea.

– Să fiu al naibii, a murmurat el și, încă stând pe vine, a întors capul și s-a încruntat uitându-se la sălbăticia din jur. Dar ce caută aici?

S-a ridicat în picioare, și-a dus mâna streășină la ochi și a privit spre pârâu, unde razele soarelui care cobora străluceau orbitor printre crengi.

– Nu are sens, a spus el, uitându-se spre umbre. Pe Ridge sunt doar trei vaci și am văzut azi-dimineață cum erau mulse două dintre ele. A treia e a lui Bobby MacLeod, și cred că și-ar fi dat seama dacă era chiar vaca lui.

Pe de altă parte...

S-a întors încet pe un călcâi, uitându-se în susul pantei pe care tocmai o coborâseră.

Nu era nevoie să mai spună ceva; doar o vacă echipată cu o parașută ar fi putut să ajungă până acolo jos.

– Mai sunt și altele – chiar multe baligi, a spus Roger. Doar ai văzut.

– Da, sunt. Dar de unde au venit?

Jamie i-a aruncat o privire, încruntându-se nedumerit.

– Indienii nu cresc vaci, mai ales în anotimpul ăsta – ei sacrifică orice animale au și afumă carnea. Și nu există nicio fermă pe o rază de cincizeci de kilometri de unde ar fi putut să ajungă aici.

– O fi vreo turmă sălbătică? a sugerat Roger. Care a scăpat de mult și rătăcește?

O ipoteză se citea în ochii lui Jamie, găsindu-și ecou în ghiorăitul plin de speranță din stomacul lui Roger.

– Dacă-i așa, vor fi ușor de vânat, a spus Jamie.

Scepticismul i-a domolit vocea, chiar în timp ce zâmbea. S-a aplecat și a desprins o bucată din baligă, a strivit-o cu degetul mare, după care a aruncat-o cât acolo.

– E foarte proaspătă, a spus el. Sunt pe-aproape, hai să mergem.

După o jumătate de oră de mers, au ieșit pe malul pârâului pe care îl zăriseră de sus. Aici pârâul era lat și puțin adânc, iar sălciile își țineau crengile desfrunzite în apă. Nimic nu se mișca în afară de reflexia razelor

de soare pe unduirile apei, dar era limpede că vacile trecuseră pe acolo, noroiul de pe mal era săpat, cu urme de copite care se uscau, iar într-un loc, plantele muribunde fuseseră călcate în picioare, devenind un soi de șanț lung și noroiuos în care se tăvălise ceva masiv.

– De ce nu mi-a dat prin cap să aduc niște frânghii? a mormăit Jamie, croindu-și drum prin salciile mici de pe mal, pentru a ocoli șanțul. Carnea e una, dar laptele și brânza ar fi...

Murmurele lui au încetat când s-a îndepărtat de pârâu, urmând o potecă prin frunzișul sfârtecat care ducea spre pădure.

Fără să mai vorbească, cei doi s-au despărțit și au înaintat încet. Roger asculta cu toată atenția, sperând să audă ceva dinspre pădurea liniștită. Animalele trebuiau să fie aproape; până și ochiul lipsit de experiență al lui Roger observase că urmele erau proaspete. Și totuși pădurea era neclintită așa cum se întâmplă toamna, tăcerea fiind întreruptă doar de un corb, care își lansa chemările din depărtare. Soarele asfințea, umplând aerul pădurii cu o ceață aurie. Se răcise simțitor; Roger a traversat o porțiune umbrită și, în ciuda hainei groase, a tremurat. Vor trebui să îi găsească pe ceilalți și să-și stabilească tabăra pentru noapte destul de curând, apusul nu dura mult. Un foc n-ar fi stricat defel. Dar ar fi fost și mai bine dacă ar fi avut și ceva de fript la el.

Coborând, au ajuns într-o adâncitură a terenului unde o ceață tomnatică se înălța din pământul care se răcea. Jamie era la o oarecare distanță în fața lui, mergând cât de hotărât îi îngăduia terenul accidentat; era evident că urma rămăsese vizibilă pentru el, în ciuda vegetației dense.

O turmă de vite nu ar avea cum să dispară, s-a gândit el, chiar într-o ceață atât de deasă ca aceasta... decât dacă animalele erau vaci de basm. Și nu era deloc pregătit să creadă asta, în pofida tăcerii nefirești a pădurii.

– Roger!

Jamie vorbise foarte încet, însă Roger ascultase cu o asemenea atenție, încât l-a localizat de îndată pe socrul lui, la o oarecare depărtare în dreapta. Jamie a arătat cu o mișcare din cap spre ceva din apropiere.

– Ia uite!

A dat la o parte un tufiș mare și stufos, expunând trunchiul unui sicomor masiv. O parte din scoarță fusese frecată și îndepărtată, lăsând la vedere o porțiune din care se prelingea ceva albicios pe coaja cenușie rămasă.

– Vacile se scarpină în felul acesta?

Roger s-a uitat nedumerit la pată, după care a cules un smoc de păr lănos, închis la culoare, prins în coaja aspră.

– Da, câteodată, i-a răspuns Jamie.

S-a aplecat mai mult și a scuturat din cap când s-a uitat la smocul încurcat de păr cafeniu-închis.

– Dar să fiu al naibii dacă am văzut vreodată ca blana de vacă să arate așa. Ce crezi că a fost...?

Ceva s-a mișcat aproape de cotul lui Roger, care s-a întors și a zărit un cap mare, monstruos, uitându-se peste umărul lui. A întâlnit un ochi mic, negru-sângeriu, și a scos un strigăt, după care s-a tras înapoi. S-a auzit un bubuit puternic în clipa în care pușca i s-a descărcat, apoi a urmat un iureș și un bufnet, și el s-a pomenit lipit de trunchiului unui copac. Rămăsese fără suflu, având în minte doar o imagine fulgurantă a unui animal masiv și întunecat, și senzația unei puteri care îl făcuse să zboare ca o frunză.

S-a ridicat în șezut și, chinându-se să respire, l-a văzut pe Jamie stând în

genunchi pe frunze, căutând cu disperare pușca lui Roger.

– Sus! a spus el. Sus, micuțule Roger! Dumnezeule, e un bizon!

Apoi era în picioare, urmându-l pe Jamie. Încă lipsit de suflu, dar alergând, cu pușca în mână, fără să-și amintească exact ce se întâmplase, însă simțind cornul cu praf de pușcă lovindu-l ritmic pe șold.

Jamie alerga în salturi printre tufișuri, ca un căprior, cu mantia vâlurindu-i-se pe spinare. Pădurea nu mai era tăcută; în față, se auzeau crengi trosnind și rupându-se, mugete și pufnete.

L-a ajuns din urmă pe Jamie pe panta care urca; s-au chinuit să suie, pentru că tălpile le alunecau pe frunzele umede, iar plămâni le ardeau de efort, după care au ajuns pe o culme, apoi pe o pantă lungă ce cobora, presărată cu pini piperniciți și puiți de hicolori.

Acolo erau animalele; opt sau nouă fiare uriașe și pletoase, adunate laolaltă și coborând în fugă panta, despărțindu-se pentru a ocoli desigurile și copacii. Jamie s-a lăsat într-un genunchi, a ochit și a tras, dar fără niciun rezultat.

Nu mai aveau timp să se oprească pentru a reîncărca armele; trebuiau să păstreze turma în câmpul lor vizual. Un cot al pârâului a sclipit printre copaci, undeva jos, spre dreapta. Cuprins de agitație, Roger a pornit în goană în josul pantei, cu bidonul cu apă și cutia cu gloanțe săltând încoace și-n colo, cu inima bubuind precum copitele turmei de bizoni. L-a auzit totuși pe Jamie scoțând un răcnet în urma lui și înjurând în gaelică.

O exclamație pe un alt ton l-a făcut pe Roger să arunce o privire peste umăr. Jamie se oprise cu fața înghețată de șoc. Până când a apucat Roger să strige spre el, expresia de șoc s-a transformat într-una de furie. Cu dinții dezveliți, Jamie a apucat pușca de țevă și a lovit cu patul ei, scoțând un bufnet feroce. Fără să se oprească, a ridicat arma și a lovit din

nou în pământ – o dată și încă o dată, cu umerii încordați de efort.

Abandonând urmărirea cu un sentiment de regret, Roger s-a oprit și a urcat în salturi panta spre Jamie.

– Ce dracu'...?

Apoi a văzut și a simțit că părul de pe tot corpul i se ridică într-o explozie de repulsie. Între smocurile de iarbă se zvârcoleau împletiri cafenii, groase și solzoase. Un capăt al șarpelui era zdrobit, făcut zob, iar sângele lui păta patul muschetei lui Fraser, însă corpul continua să se miște ca al unui vierme, chiar dacă nu mai avea cap.

– Oprește-te! E mort! Mă auzi? Oprește-te, îți zic!

L-a prins pe Fraser de braț, dar el s-a smuls și a lovit încă o dată cu patul armei. Apoi s-a oprit și a rămas tremurând violent, abia reușind să se sprijine în armă.

– Iisuse! Ce s-a întâmplat? Te-a mușcat?

– Da, de picior. Am călcat pe el.

Fața lui Jamie era albă până la buze. S-a uitat la cadavrul care încă se zvârcolea și corpul i s-a cutremurat din nou.

Roger și-a stăpânit un fior de groază și l-a prins pe Fraser de braț.

– Vino aici. Șezi, să aruncăm o privire.

Jamie l-a urmat șchiopătând, apoi s-a prăbușit pe un buștean căzut la pământ. Cu degete tremurătoare, a apucat de partea de sus a ciorapului. Roger i-a dat mâna la o parte, l-a descălțat și i-a scos ciorapul de pe piciorul drept. Urmele de colți se vedeau clar, o perforație dublă, roșu-închis, în pulpa lui Fraser. Carnea din jurul micilor găuri avea o nuanță

albăstruie, vizibilă chiar și în lumina aurie a înserării.

– E veninos. Trebuie să tai rana.

Roger a simțit că i se usucă gura, dar a rămas ciudat de calm, fără să trădeze nici cel mai mic semn de panică. Și-a scos cuțitul de la brâu, s-a gândit o clipă să-l sterilizeze, dar a respins ideea. I-ar fi răpit minute prețioase să facă un foc și nu trebuia să piardă nicio clipă.

– Așteaptă.

Fraser era încă alb la față, dar nu mai tremura. A scos mica ploscă de la centură și a turnat whisky pe lamă, după care a pus câteva picături pe deget și a frecat locul rănit. S-a uitat la Roger și a strâmbat puțin din gură într-o încercare de zâmbet.

– Așa face Claire când se apucă să taie pe cineva.

S-a lăsat pe spate cu mâinile sprijinite de trunchiul plin de mușchi și a făcut un semn din cap.

– Hai, treci la treabă!

Mușcându-și buzele de concentrare, Roger a apăsat vârful cuțitului în piele puțin deasupra semnelor de mușcătură. Pielea era surprinzător de dură și de elastică; cuțitul a crestat-o, dar nu a pătruns adânc. Fraser a întins mâna și l-a prins pe Roger de degete; a împins cu un icnet feroce, iar cuțitul s-a înfipt brusc mai mult de doi centimetri. Sângele a năvălit în jurul lamei; mâna care îl strângea de degete s-a retras.

– Încă o dată. Tare – și repede, omule, pentru numele Domnului.

Glasul lui Jamie era calm, dar Roger a simțit picături de sudoare căzându-i pe mână de pe fața lui Fraser, calde, apoi reci pe pielea lui.

S-a încordat pentru a avea forța necesară, a înfipt cuțitul cu putere și a tăiat rapid – două semne în formă de X deasupra înțepăturilor, așa cum scria în ghidurile de prim ajutor. Rănile sângerau din belșug, iar sângele curgea în șiroaie groase. Asta era totuși bine, s-a gândit Roger. Trebuia să pătrundă mai adânc; îndeajuns de adânc pentru a ajunge dincolo de venin. A lăsat deoparte cuțitul și s-a aplecat, lipindu-și gura de răni.

Nu era vorba de panică, dar senzația că e presat de timp sporea. Cât de rapid se răspândea veninul? Avea la dispoziție doar câteva minute, poate chiar mai puțin. A supt cât de tare a putut, simțind că gura i se umple de ceva cu gust de metal încins. Firele de păr de pe piciorul lui Fraser i-au zgâriat buzele. Așa cum se întâmplă cu mintea în situații de urgență, s-a gândit la o mulțime de lucruri în același timp, concentrându-se totodată la sarcina pe care o avea de îndeplinit.

Chiar murise nenorocitul ăla de șarpe?

Cât de veninos era?

Bizonul scăpase?

Iisuse, făcea totul cum trebuie?

Brianna îl va ucide dacă tatăl ei moare. La fel și Claire.

Și îl apucase o crampă în coapsa dreaptă.

Unde naiba erau ceilalți? Fraser trebuia să îi cheme – ba nu, el *striga*, răcnea undeva în afara domeniului de înțelegere al lui Roger. Carnea de pe piciorul pe care îl strângea Roger devenise tare ca piatra, mușchii fiind rigizi sub apăsarea degetelor lui.

Ceva i-a prins părul de la ceafă și l-a răsucit, silindu-l să se oprească. A ridicat ochii, gâfâind.

– De ajuns, bine? a zis Jamie cu glas calm. O să mă storci cu totul de sânge.

Și-a mișcat cu grijă piciorul dezgolit, făcând o grimasă când s-a văzut. Urmele de tăieturi erau evidente, însă sângerând, iar carnea din jurul lor era umflată după ce fusese suptă de Roger, pătată și învinețită.

Roger s-a lăsat pe călcâie, respirând precipitat.

– Am făcut mai mult rău decât... decât șarpele.

Avea gura plină de salivă; a tușit și a scuipat. Fraser i-a oferit în tăcere plosca cu whisky; Roger a plimbat o înghițitură prin gură și a scuipat din nou, după care a sorbit adânc.

– E-n regulă?

Și-a șters bărbia cu dosul mâinii și a continuat să simtă gustul metalic în gură, după care a dat din cap spre piciorul torturat.

– Mă descurc eu.

Jamie era încă palid, însă a schițat un zâmbet în colțul gurii.

– Du-te să vezi dacă-i găsești pe ceilalți.

Nu i-a zărit; din vârful acelei culmi nu se vedea decât o mare de crengi dezgolite, care se agitau încoace și încolo. Vântul se înăsprise. Dacă bizonii se deplasau încă de-a lungul pârâului, nu se vedea niciun semn, nici al lor, nici al vânătorilor.

Răgușit după ce lansase chemări în vânt, Roger s-a întors în josul pantei. Jamie se mișcase puțin, găsind un loc adăpostit între stâncile de la poalele unui brad aromat. Stătea în șezut, cu spatele rezemat de un bolovan, cu picioarele desfăcute larg și cu o batistă legată în jurul piciorului rănit.

– N-am văzut pe nimeni. Poți merge?

Roger s-a aplecat spre socrul lui și s-a alarmat văzându-l îmbujorat și transpirând intens, în ciuda aerului care se răcea.

Jamie a scuturat din cap și a arătat spre picior.

– Pot, dar nu multă vreme.

Piciorul era vizibil umflat în jurul mușcăturii, iar vinețea se întinsese; arăta ca o lovitură proaspătă de o parte și de alta a batistei care o încercuia.

Roger a simțit prima împunsătură de neliniște. Făcuse tot ce știa că trebuia făcut; ghidurile de prim ajutor spuneau că următorul pas în tratarea unei mușcături de șarpe era imobilizarea membrului și prezentarea imediată a pacientului la un spital. Tăieturile și sucțiunea aveau rolul de a extrage veninul din rană, dar cu siguranță că rămăsese destul care se răspândea treptat în corpul lui Jamie Fraser. Nu începuse suficient de repede ca să îl extragă pe tot – asta, dacă reușise să extragă o parte. Iar cel mai apropiat lucru care să semene a spital – Claire și ierburile ei – se aflau la o zi de mers pe jos.

Roger s-a lăsat încet pe vine, întrebându-se ce să mai facă. Să imobilizeze piciorul – ei bine, făcuse deja asta deși nu știa cât de bine procedase.

– Te doare rău? a întrebat el cu stângăcie.

– Da.

Cu acest răspuns care nu rezolva nimic, Jamie s-a rezemat de stâncă și a închis ochii. Roger s-a așezat pe un strat de ace uscate de pin și a încercat să se gândească.

Întunericul cobora cu repeziciune, căldura de scurtă durată a zilei se

stinsese, iar umbrele de sub copaci căpătaseră nuanța albastră a serii, deși nu putea fi mai mult de ora patru. Era limpede că nu aveau să ajungă nicăieri în acea seară; deplasarea prin munți era aproape imposibilă pe întuneric, chiar dacă Fraser ar fi putut merge singur. Dacă ceilalți s-ar fi aflat în apropiere, ar fi putut face o targă pentru a-l transporta – dar oare ar fi fost mai bine decât să îl lase acolo unde era? Cu toate că își dorea să o aibă pe Claire alături, bunul-simț îi spunea că nici ea n-ar fi putut face mare lucru – doar să îl aline pe Jamie, dacă el avea să moară.

L-a acest gând, a simțit un gol în stomac. L-a alungat cu hotărâre și a băgat mâna în desagă, verificând proviziile. Avea câteva turtițe din făină de porumb, iar apa nu era greu de găsit în munți – printre sunetele pădurii a deslușit susurul unui pârâiaș ceva mai jos, nu departe de ei. Însă era preferabil să strângă niște lemne de foc cât era încă lumină.

– Ar fi bine să facem un foc, a zis Jamie pe neașteptate, iar Roger a tresărit auzind ecoul propriului gând.

Jamie a deschis ochii și s-a uitat la o mână, întorcând-o pe o parte și pe alta, de parcă nu și-ar mai fi văzut-o până atunci.

– Simt mii de ace în degete, a remarcat el cu interes, apoi și-a atins fața cu mâna. Și aici. Mi-au cam amortit buzele. Așa se întâmplă de obicei?

– Nu știu. Presupun că da, dacă ai băut whisky-ul.

Era o glumă nu prea reușită, dar s-a simțit ușurat când replica a fost un râset ușor.

– Nu, a zis Jamie și a atins plosca de alături. M-am gândit că aș putea avea nevoie de încă o gură, dar mai târziu.

Roger a inspirat adânc și s-a ridicat.

– Bine. Rămâi acolo, nu uita că nu trebuie să te miști. O să aduc niște lemne. Ceilalți sigur vor vedea lumina focului.

Ceilalți bărbați nu puteau oferi niciun fel de ajutor, cel puțin până dimineață – însă ar fi o consolare să nu rămână singur cu Fraser.

– Să aduci și șarpele, i-a strigat Jamie. Ca să fim chit, o să gustăm din el drept cină!

În pofida îngrijorării care îl măcina, Roger a zâmbit, a făcut un gest de încurajare și a pornit în josul pantei.

Ce șanse existau? s-a întrebat el, aplecându-se să smulgă o creangă groasă din lemnul moale al unui buștean căzut. Fraser era un bărbat masiv și cu o sănătate de invidiat. Cu siguranță că va supraviețui.

Totuși, oamenii mureau din cauza mușcăturilor de șarpe, și nu rareori; auzise de un asemenea caz nu mai departe de săptămâna precedentă; o femeie de origine germană, din apropiere de High Point, se aplecase să ia o despicătură din grămada de lemne de foc și fusese mușcată de gât de un șarpe ascuns acolo, murise după câteva minute. Întinzând mâna sub un tufiș în căutarea unei crengi uscate exact când își amintea acest incident, și-a retras grăbit mâna simțind cum i se face pielea de găină. Blestemându-se pentru prostia de care dădea dovadă, a luat un băț și a răscolit cu sârg maldărul de frunze uscate înainte de a mai căuta vreun lemn de foc.

Nu se putea abține să nu arunce câte o privire în susul pantei o dată la câteva minute, începând să se alarmeze ori de câte ori Fraser nu apărea în câmpul lui vizual. Ce se va întâmpla dacă va ceda înainte de întoarcerea lui?

Apoi și-a amintit ceva și s-a mai destins. Nu, totul era bine. Jamie nu avea să moară peste noapte, nici din cauza mușcăturii de șarpe, nici de frig.

Era imposibil; trebuia să moară peste câțiva ani, în foc. Măcar tragica soartă din viitor însemna liniște în prezent. A inspirat adânc și a expirat ușurat, după care și-a adunat curajul pentru a se apropia de șarpe.

Nu mișca, semn clar că murise. Totuși, a trebuit să facă un efort de voință pentru a-l ridica de jos. Era gros cât încheietura mâinii lui și lung cam de un metru și douăzeci de centimetri. Începuse să devină țeapăn; în cele din urmă, Roger a fost nevoit să îl așeze peste brațul de lemne de foc, ca pe o creangă solzoasă. Văzându-l astfel, nu i-a fost greu să își imagineze cum scăpase neobservat șarpele care o mușcase pe nemțoaică; petele cenușii și gri de pe piele îl făceau aproape invizibil pe orice fundal.

Jamie a jupuit șarpele, în timp ce Roger a aprins focul. Urmărindu-l cu coada ochiului, a văzut că socrul lui se descurca neobișnuit de greu; amorțeala din mâini se agravase. Însă a continuat cu îndârjire, hăcuind cadavrul cu degete tremurătoare și înfigând bucăți de carne albicioasă pe o rămurică pe jumătate curățată de coajă.

După ce a terminat treaba, Jamie a îndreptat bățul spre focul care se întetea și a fost cât pe ce să-l scape. Roger l-a prins la vreme și a simțit prin băț tremurăturile care scuturau brațul lui Jamie.

– Te simți bine? a întrebat el și a întins mâna cu un gest mecanic pentru a-i atinge fruntea.

Fraser s-a tras brusc înapoi surprins și ușor jignit.

– Da, a răspuns el, apoi s-a oprit. Mda, în fine... mă simt cam ciudat, a recunoscut el.

În lumina slabă, era greu de spus, dar Roger avea impresia că arăta mai mult decât ciudat.

– Stai puțin întins, te rog, a sugerat el, străduindu-se să pară calm. Dacă

poți, dormi. Te trezesc eu când e gata carnea.

Jamie nu a comentat, ceea ce l-a alarmat pe Roger mai mult decât orice altceva. S-a ghemuit pe un morman de frunze, mișcându-și piciorul rănit cu o grijă care i-a dat de înțeles lui Roger ce dureri avea.

Carnea a început să sfârâie și, în ciuda unui vag dezgust la gândul de a mânca șarpe, Roger și-a simțit stomacul ghiorăind de nerăbdare; să fie al naibii dacă nu mirosea precum carnea de pui prăjit! Nu pentru prima oară, s-a gândit la granița subțire care despărțea apetitul de foame; lasă-l pe cel mai pretențios gurmand fără mâncare o zi sau două și va mânca melci și șopârle fără să șovăie câtuși de puțin; Roger făcuse asta în călătoria de întoarcere.

Nu-l scăpa din ochi pe Jamie; acesta nu se mișca, dar Roger l-a văzut dârdâind din când în când, deși era destul de aproape de flăcările deja vicioase. Ținea ochii închiși. Avea fața roșie, dar asta putea fi și din cauza luminii focului – era greu de spus ce culoare avea în realitate.

Până când carnea s-a prăjit bine, s-a întunecat complet. Roger a adus apă și a pus câteva brațe de iarbă uscată pe foc, făcând flăcările să danseze până mai sus de capul lui și să scoată scânteii; ceilalți le-ar fi văzut, chiar și de la doi kilometri depărtare.

Fraser s-a trezit cu greutate pentru a mânca. Era limpede că nu avea poftă de mâncare, dar s-a silit să mestece și să înghită, fiecare mușcătură reprezentând un efort îndărătnic. Ce însemna asta? s-a întrebat Roger. Doar îndărătnicie? O răzbunare împotriva șarpelui? Ori poate o superstiție din Highlands, ideea că mâncând carnea reptilei ar putea lecu mușcătura?

– Indienii știau ce să facă în cazul mușcăturii de șarpe? a întrebat Jamie pe neașteptate, confirmându-i oarecum lui Roger ultima bănuială.

– Da, a răspuns el cu precauție. Aveau rădăcini și ierburi pe care le amestecau cu balebă sau terci fierbinte de porumb ca să facă o cataplasă.

– Și dădea roade?

Fraser rămăsese cu o bucățică de carne în mână, dar avea încheietura moale, ca și cum ar fi fost prea obosit ca să o ridice spre gură.

– Am văzut asta doar de două ori. O dată a părut să meargă perfect – nici umflătură, nici dureri; fetița s-a făcut bine spre seara aceleiași zile. Cealaltă dată, nu a dat roade.

Văzuse doar cadavrul înfășurat în piei, scos din casa lungă, nu asistase la momentele cumplite ale morții. Însă era evident că acum avea să vadă de aproape efectele unei mușcături de șarpe.

Fraser și-a dres glasul.

– Și cum se procedează în timpul tău?

– Se face o injecție cu ceva care se cheamă antivenin.

– O injecție, spui? a zis Jamie lipsit de entuziasm. Claire mi-a făcut una cândva. Nu mi-a plăcut deloc.

– Dar te-a ajutat?

Jamie s-a mulțumit să icnească drept răspuns și a smuls cu dinții puțină carne.

În pofida îngrijorării, Roger și-a înghițit hulpav porția și ce mai rămăsese din a lui Jamie. Cerul se întindea negru și înstelat, iar vântul rece trecea printre copaci, înghețându-le mâinile și fețele.

A îngropat resturile șarpelui – nu voia ca mirosul de sânge să atragă vreun animal carnivor – și a alimentat focul, trăgând tot timpul cu urechea pentru a prinde vreun strigăt venind din întuneric. Însă nu se auzea nimic în afară de geamătul vântului și de pocnetele crengilor; erau singuri.

Fraser își scosese cămașa de vânătoare în ciuda frigului și stătea cu ochii închiși, legănându-se ușor. Roger s-a lăsat pe vine lângă el și i-a atins brațul. Iisuse! Omul ardea.

Jamie a deschis totuși ochii și a zâmbit pierit. Roger a ridicat o cană cu apă, iar Jamie a dat din cap și a luat-o cu o mână nesigură. Piciorul îi era umflat în mod grotesc sub genunchi, fiind de două ori mai gros decât în mod normal. Pe piele apăruseră pete roșu-închis, de formă neregulată, ca și cum un demon își lipise gura înfometată de carnea lui și apoi plecase nesatisfăcut.

Roger s-a întrebat neliniștit dacă nu cumva greșea. Fusesse convins că trecutul nu poate fi schimbat; prin urmare, momentul și modul morții lui Fraser era stabilit – peste patru ani. Însă dacă nu ar exista această certitudine, s-a gândit el, l-ar îngrijora extrem de tare felul cum arăta Fraser acum. În definitiv, cât de convins era?

– S-ar putea să te înșeli, a spus Jamie, care pusese cana jos și îl privea cu ochi albaștri și neclintiți.

– În legătură cu ce? a întrebat el, tresărind la auzul propriilor gânduri rostite cu voce tare.

Mormăise către sine fără să își dea seama?

– Cu schimbarea. Ai spus că nu e posibil să schimbi istoria. Dar dacă n-ai dreptate?

Roger s-a aplecat să ațâțe focul.

– Nu greșesc, a spus el cu fermitate, atât pentru sine, cât și pentru Fraser. Gândește-te, omule. Tu și Claire ați încercat să-l opriți pe Charles Stuart – să schimbați ce a făcut –, dar n-ați reușit. Nu se poate.

– Nu e chiar adevărat, l-a contrazis Fraser.

S-a lăsat apoi puțin pe spate și a închis ochii pe jumătate ca să și-i ferească de strălucirea focului.

– Ce nu e adevărat?

– E adevărat că nu am reușit să-l ținem departe de Revoltă, dar nu a depins doar de noi sau de el; erau mulți alții care aveau legătură cu asta. Căpeteniile care l-au urmat, blestemații de irlandezi care l-au lingușit – până și Ludovic, el și aurul lui.

A făcut un semn cu mâna, respingând ideea.

– Dar nu mai contează. Ai spus că eu și Claire nu-l puteam opri – și e adevărat, n-am reușit să împiedicăm începutul. Dar am fi putut împiedica sfârșitul.

– Te referi la Culloden?

Roger a rămas cu privirea ațintită spre foc și și-a amintit vag ziua de demult când Claire le spusese lui și Briannei povestea pietrelor – și a lui Jamie Fraser. Da, vorbise despre un ultim prilej – șansa de a împiedica măcelărirea clanurilor...

A ridicat ochii spre Fraser.

– Ucidându-l pe Charles Stuart?

– Da. Dacă am fi făcut-o – dar nici eu, nici ea nu am îndrăznit.

Ținea ochii aproape închiși, dar a întors neliniștit capul, simțindu-se vădit incomodat de ceva.

– M-am întrebat de multe ori de atunci dacă a fost vorba de bun-simț sau de lașitate.

– Ori poate de altceva, a zis Roger brusc. N-ai de unde să știi. În cazul în care Claire ar fi încercat să-l otrăvească, pun rămășag că s-ar fi întâmplat ceva; farfuria cu mâncare s-ar fi răsturnat, ar fi mâncat din ea vreun câine ori ar fi murit altcineva – nu ar fi avut nicio importanță!

Fraser a deschis ochii încet.

– Deci crezi că totul e predestinat, da? Omul nu are libertatea de a alege?

S-a frecat la gură cu dosul mâinii.

– Și când ai ales să te întorci după Brianna, și încă o dată, pentru ea și copil – n-a fost deloc alegerea ta, zici? Erai menit să faci asta?

– Păi, eu...

Roger s-a oprit și și-a încleștat degetele pe coapse. Duhoarea din santina *Glorianei* a părut să se înalțe brusc, acoperind mirosul de lemn ars. Apoi s-a destins și a râs scurt.

– E un moment al naibii de nepotrivit ca să filozofăm, nu crezi?

– Da, așa e, a răspuns Fraser foarte calm. Dar s-ar putea să nu mai am altă ocazie.

Înainte ca Roger să obiecteze, a continuat.

– Dacă nu există alegere liberă... înseamnă că nu există nici păcat, nici mântuire, da?

– Iisuse, a murmurat Roger, dându-și părul de pe frunte. Am început cu Hawkeye [30](#) și sfârșim sub un copac alături de Augustin de Hippona [31](#)!

Jamie l-a ignorat dorind să-și continue demonstrația.

– Noi am ales – eu și Claire. Nu am vrut să comitem o crimă. N-am vrut să vărsăm sângele unui om; dar sângele vărsat la Culloden e din vina noastră? N-am vrut să comitem păcatul – dar păcatul ne găsește oricum?

– Sigur că nu.

Neliniștit, Roger s-a ridicat în picioare și s-a apucat să întetească focul.

– Ceea ce s-a întâmplat la Culloden nu e din vina voastră, cum ar putea fi? Toți oamenii care au participat – Murray, Cumberland, toate căpeteniile... nu a fost vorba de fapta unui singur om!

– Așadar, crezi că totul e sortit? Suntem condamnați sau mântuiți din momentul nașterii și nimic nu se poate schimba? Și mai zici că ești fiu de preot!

Fraser a scos un soi de chicotit.

– Da, a spus Roger, simțindu-se deopotrivă stânjenit și inexplicabil de furios. Adică nu, nu cred asta. Doar că... ei bine, dacă ceva s-a întâmplat într-un fel, cum s-ar putea întâmpla și altfel?

– Doar tu ești acela care crede că s-a întâmplat, a obiectat Fraser.

– Nu cred, știu!

– Hm... Da, pentru că tu vii din cealaltă parte, totul e în urma ta. De

aceea poate că tu nu poți schimba nimic, dar eu pot, pentru că totul e încă în fața mea?

Roger s-a frecat apăsător pe față.

– Asta înseamnă că... a început el, apoi s-a oprit.

Cum putea spune că nu avea sens? Câteodată socotea că nimic de pe lume nu mai avea sens.

– Probabil, a spus el cu glas obosit. Doar Dumnezeu știe, eu n-am habar.

– Da. Ei, cred că vom afla cât de curând.

Roger i-a aruncat o privire aspră, sesizând tonul straniu al lui Jamie.

– Ce vrei să insinuezi?

– Tu susții că voi muri peste trei ani, a spus calm Fraser. Dacă mor în noaptea asta înseamnă că te înșeli, da? Ce crezi tu că s-a întâmplat nu se va fi întâmplat – așadar, trecutul *poate* fi schimbat, corect?

– N-o să mori! s-a răstit Roger.

S-a uitat urât la Fraser, provocându-l să îl contrazică.

– Mă bucur s-aud asta, a replicat Fraser. Dar cred că acum o să beau puțin whisky. Scoate tu dopul, te rog. Degetele nu mă prea ascultă.

Și mâinile lui Roger erau departe de a fi sigure. Poate doar de febra lui Fraser l-a făcut să-și simtă pielea atât de rece când i-a întins plosca socrului său. Se îndoia că whisky-ul era recomandat în cazul mușcăturilor de șarpe, dar acum nu părea să mai aibă vreo importanță.

– Stai întins, a spus el cu glas răgușit după ce Jamie a băut. O să mai aduc

niște lemne.

Nu reușea să stea locului; încă aveau destule lemne, dar a pornit prin întuneric, îndepărtându-se cât să poată vedea flăcările focului.

Avusese parte de o mulțime de astfel de nopți; singur sub cupola atât de vastă a cerului, încât amețea privind-o, înfrigurat până la os, mișcându-se ca să se încălzească. Nopți în care luptase cu opțiunile, prea neliniștit ca să stea întins într-un strat comod de frunze, prea chinuit de gânduri ca să doarmă.

Alegerea fusese clară atunci, dar deloc ușor de făcut: pe de o parte, Brianna și tot ce însemna ea, iubire și pericole, îndoieli și temeri. Și, pe de alta, siguranța. Faptul de a ști cine și ce era el – o certitudine la care renunțase de dragul femeii care era a lui... și al copilului care putea fi al lui.

Alesese. La naiba, *alesese!* Nimic nu îl silise s-o facă, luase singur hotărârea. Și dacă asta însemna să se reconstruiască pe sine de la zero, atunci și asta alesese! Și alesese să o sărute și pe Morag. A strâmbat din buze; nu avusese idee ce consecințe avea să producă acea acțiune *minoră*.

În minte i-a răsunat un ecou slab, o voce îndepărtată, din umbrele memoriei.

...numele de botez nu are importanță, ci doar ce voi face și ce voi deveni eu.

Cine scrisese asta? s-a întrebat el. Montaigne? Locke? Vreunul dintre afurisiții ăia de englezi, cu ideile lor despre destin și individ? I-ar plăcea să vadă ce ar avea ei de spus despre călătoria în timp! Apoi și-a amintit unde citise și a simțit că îi îngheață și măduva din oase.

Aceasta este cartea de farmece a vrăjitoarei Geillis. Este un nume de vrăjitoare și mi-l însușesc; cel de botez nu are importanță, ci doar ce voi face și ce voi deveni

eu.

– Exact! a spus el tare, cu glas sfidător. Exact, nici tu n-ai putut să schimbi lucrurile, așa e, bunico?

Dinspre pădurea din spatele lui a auzit un sunet, și i s-a ridicat părul pe ceafă, apoi l-a recunoscut; nu era un hohot de râs, cum crezuse inițial, ci doar țipătul unei pume din depărtare.

Însă ea reușise, s-a gândit el pe neașteptate. Adevărat, nu izbutise să-l aducă pe Charles Stuart pe tron, dar făcuse alte lucruri. Și dacă se gândea bine la asta... Ea și Claire sigur făcuseră ceva care schimbaseră lucrurile; avuseseră copii cu bărbați din alt timp. Brianna... William Buccleigh – iar când s-a gândit la consecințele acestor două nașteri asupra vieții lui, fără a mai vorbi de altceva...

Asta *schimbaseră* lucrurile, nu? S-a așezat pe un buștean căzut și a simțit scoarța rece și umedă sub el. Da, așa era. Pentru a numi un efect minor, chiar existența lui era urmarea faptului că Geillie Duncan luase în mână frâiele propriului destin. Dacă n-ar fi avut un copil cu Dougal MacKenzie... desigur, ea nu alesese să facă asta.

Însă intenția avea vreo importanță? Ori era tocmai subiectul despre care discutase în contradictoriu cu Jamie Fraser?

S-a ridicat și a dat încet roată focului, privind spre umbre. Fraser stătea întins, o formă ghemuită în întuneric și foarte liniștită.

A pășit încet, însă acele de pin au trosnit sub tălpile lui. Fraser nu s-a clintit. Avea ochii închiși. Petele roșietice îi apăruseră și pe față. Roger a avut impresia că trăsăturile lui aveau un aspect congestionat, îngroșat, iar buzele și pleoapele îi erau puțin umflate. În lumina pâlپâitoare, i-a fost imposibil să își dea seama dacă el mai respira.

S-a lăsat în genunchi și l-a scuturat, dar tare.

– Hei! Mai ești în viață?

Intenționase să spună asta în glumă, însă până și el și-a auzit spaima din glas.

Fraser nu s-a mișcat. Apoi a întredeschis un ochi.

– Da, a murmurat el. Dar nu-mi place deloc.

Roger nu a mai plecat. A șters fața lui Jamie cu o cârpă umedă, i-a oferit niște whisky, pe care el l-a refuzat, apoi s-a așezat lângă el, ascultându-i fiecare răsuflare hârâită.

Fără voia lui, s-a trezit făcând planuri, trecând de la o presupunere nedorită la alta. Și dacă se întâmpla ce era mai rău? Involuntar, s-a gândit că era posibil; văzuse câțiva oameni murind, deși nu arătau la fel de rău ca Fraser acum.

Iar dacă se *întâmpla* ce era mai rău, iar ceilalți nu se vor fi întors, va trebui să îl îngroape pe Jamie. Nu putea nici să care corpul și nici să-l lase sub cerul liber; mai ales dacă ținea seama de pume și de alte animale din zonă.

Neliniștit, și-a plimbat ochii în jur. Stânci, copaci, desigur – totul arăta bizar, cu formele pe jumătate ascunse în întuneric, contururi care păreau să vibreze și să se schimbe în lumina tremurătoare, în timp ce vântul gemea pe lângă el ca o fiară în căutarea prăzii.

Acolo, probabil; lângă un copac pe jumătate prăbușit, care se înălța neclar în întuneric, stând aplecat la un anumit unghi. Putea să scurme un șanț puțin adânc, apoi să doboare de tot copacul peste mormântul temporar....

Și-a apăsât capul cu putere pe genunchi.

– *Nu!* a șoptit el. Doamne, nu!

Gândul că va trebui să le spună lui Bree și lui Claire îi producea o durere fizică, un junghi în piept și în gât. Și nu era vorba doar de ele – dar Jem? Dar Fergus și Marsali, Lizzie și tatăl ei, soții Bug, familia Lindsay și celelalte familii de pe Ridge? Fraser le dădea la toți un sentiment de încredere și îi îndruma; ce se vor face fără el?

Fraser s-a mișcat și a gemut. Roger a pus o mână pe umărul lui și el s-a liniștit.

Nu pleca, s-a gândit Roger, iar cuvintele nerostite l-au sufocat. Rămâi cu noi. Rămâi cu mine.

A stat nemișcat multă vreme, cu mâna pe umărul lui Fraser. I-a venit gândul absurd că astfel îl ținea cumva pe Fraser, îl păstra ancorat de pământ. Dacă îl va strânge așa până la răsăritul soarelui, totul va fi bine; dacă își va ridica mâna, gestul lui va însemna sfârșitul.

Focul scăzuse, dar Roger a tot amânat să se ocupe de el, deoarece nu voia să îi dea drumul lui Jamie.

– MacKenzie?

Nu fusese decât un murmur, dar s-a aplecat imediat spre Jamie.

– Da, sunt aici. Vrei apă? O picătură de whisky?

S-a întins după cană în timp ce vorbea, dar mâna îi tremura și a vărsat o parte din apă. Fraser a luat două înghițituri, după care a îndepărtat cana cu un gest scurt.

– Nu știu dacă ai ori nu dreptate, a zis Fraser, cu glas moale și răgușit,

dar clar. Însă, dacă te înșeli, micuțule Roger, și o să mor, există unele lucruri pe care trebuie să ți le spun. Nu vreau să le las până va fi prea târziu.

– Sunt aici, a repetat Roger, neștiind ce altceva să rostească.

Fraser a închis ochii adunându-și puterile, apoi și-a vârât mâinile sub el și s-a întors pe jumătate, stângaci și obosit. A făcut o grimasă și a așteptat un moment să-și recapete suflul.

– Bonnet. Trebuie să-ți spun ce am pus la cale.

– Da?

Pentru prima oară Roger a simțit și altceva în afară de îngrijorarea pentru starea lui Fraser.

– Există un om pe nume Lyon – Duncan Innes știe cel mai bine unde-l poți găsi. Lucrează pe coastă, cumpără de la contrabandiștii care își fac treburile pe Outer Banks. M-a căutat la nuntă, să vadă dacă vreau să fac afaceri cu el, în legătură cu whisky-ul.

În esență, planul era destul de simplu; Jamie dorea să-i trimită vorbă – Roger habar n-avea prin intermediul cui – acestui Lyon, sugerându-i că era dispus să intre în afaceri, cu condiția ca Lyon să îl aducă și pe Stephen Bonnet la o întâlnire, pentru a dovedi că avea un om cu renumele și cu priceperea necesare pentru a se ocupa de transportul mărfii în susul și în josul coastei.

– Reputația necesară, a repetat Roger în surdină. Da, se bucură de așa ceva.

Fraser a scos un sunet care putea fi interpretat drept râs.

– Nu va fi de acord prea ușor – se va tocmi și va stabili condiții –, dar va fi

de acord. Îi spui că ai suficient whisky să merite riscurile – îi dai două dintre butoaiele cu whisky de doi ani vechime spre încercare, dacă va fi nevoie. Când va vedea cât sunt dispuși oamenii să plătească pentru el, se va arăta foarte dornic să încheie afacerea. Locul...

Jamie s-a oprit și a respirat adânc, încruntându-se, după care a continuat.

– Mă gândisem să fixăm întâlnirea la Debarcaderul lui Wylie, dar, dacă vei fi doar tu, să alegi un loc care-ți convine ție. Să-i iei pe frații Lindsay ca să-ți acopere spatele, dacă vor să vină cu tine. Dacă nu, găsește pe altcineva, dar să nu te duci singur. Și să fii pregătit să-l omori din prima lovitură.

Roger a dat aprobator din cap, înghițindu-și cu greu nodul din gât. Pleoapele lui Jamie erau umflate, dar s-a uitat la Roger de sub ele și ochii i-au sclipit viu în lumina focului.

– Să nu îl lași să se apropie suficient ca să te lovească cu sabia, a adăugat el. Te descurci bine, dar încă nu ești destul de bun ca să-l înfrunți pe unul ca Bonnet.

– Dar tu ești? a întrebat Roger, neputând să se abțină.

I s-a părut că Fraser zâmbea, dar era greu de spus.

– Oh, da, a răspuns el încet. Dacă trăiesc până atunci.

Apoi a tușit și a ridicat o mână, renunțând pentru moment la subiectul Bonnet.

– În rest... să fii cu ochii pe Sinclair. E un om de care te poți sluji, știe tot ce se petrece în district, dar să nu cumva să rămâi vreodată cu spatele neacoperit în fața lui.

A tăcut câteva momente, gândindu-se încruntat.

– Te poți încrede în Duncan Innes și în Farquard Campbell, a continuat el. Și în Fergus – dacă va putea, te va ajuta. În rest...

S-a mișcat din nou și s-a crispat.

– Fii atent la Obadiah Henderson, te va pune la încercare. Mulți o vor face și poți să-i lași în pace, dar nu și pe Henderson. Să-l dobori cu prima ocazie, fiindcă nu vei avea alta.

Încet, cu pauze dese pentru a se odihni, a derulat lista numelor tuturor bărbaților de la Ridge, a locuitorilor din Cross Creek, a oamenilor importanți din valea Cape Fear. I-a vorbit despre caracterele, înclinațiile, secretele și obligațiile lor.

Roger și-a reprimat starea de panică, străduindu-se să asculte cu atenție și să memoreze totul, dorind să îl liniștească pe Fraser, să îi spună să se oprească, să se odihnească, deoarece nimic din toate acestea nu erau încă necesare, dar fiind conștient totodată că erau mai mult decât necesare. Războiul se apropia; nu era nevoie să fie călător în timp ca să știe asta. Dacă bunăstarea proprietății Ridge – a Briannei, a lui Jemmy, a lui Claire – avea să rămână în mâinile nepricepute ale lui Roger, el trebuia să profite de orice informație pe care i-o putea oferi Fraser.

Vocea lui Jamie s-a stins din cauza răgușelii. Își pierduse cunoștința? Umărul de sub mâna lui Roger era moale, inert. A rămas tăcut, neîndrăznind să se miște.

Nu va fi de ajuns, s-a gândit el, și o teamă difuză s-a instalat în golul stomacului, o groază dureroasă, acoperită de accese de suferință. Nu putea face asta. Iisuse, el nu era în stare să nimerească nici măcar ceva de mărimea unei case! Iar acum trebuia să îi ia locul lui Fraser? Să păstreze ordinea cu ajutorul pumnului și al creierului, să hrănească o familie cu ajutorul puștii și al pumnalului, să meargă pe coarda întinsă a politicii pe

deasupra unui butoi cu pulbere și să aibă în spinare arendașii și familia într-un echilibru perfect? Să ia locul celui căruia oamenii îi spuneau domnul? Nicio șansă, s-a gândit el sumbru.

Brusc, mâna lui Fraser a tresărit. Degetele erau umflate ca niște cârnați, pielea stătea întinsă, roșie și lucioasă. Roger și-a lăsat mâna liberă peste ea și a simțit degetele mișcându-se, încercând să i le prindă pe ale lui.

– Să-i spui Briannei că mă bucur pentru ea, a șoptit Fraser. Să-i dai sabia mea copilului.

Roger a încuviințat din cap, incapabil să vorbească. Apoi, dându-și seama că Fraser nu îl putea vedea, și-a dres glasul.

– Da, a rostit el cu glas răgușit. Îi voi spune.

A așteptat, dar Fraser nu a mai vorbit. Focul scăzuse mult, dar mâna dintre degetele lui ardea ca un cărbune încins. O rafală de vânt a trecut ca un pumnal, făcând câteva șuvițe de păr să îi biciuiască obrazul și aruncând o jerbă de scânteii din foc.

A așteptat cât de mult a îndrăznit, în timp ce noaptea rece se scurgea în clipe de singurătate. Apoi s-a aplecat, pentru ca Fraser să îl poată auzi.

– Și Claire? a întrebat el încet. Vrei să-i spun ceva anume?

A crezut că așteptase prea mult, deoarece Fraser nu s-a clintit câteva minute. Apoi și-a mișcat mâna masivă, îndoind degetele groase pe jumătate; fantoma unei mișcări, încercând să prindă timpul care i se scurgea printre degete.

– Spune-i... că am vorbit serios.

TREBURI CASNICE

– De când sunt n-am pomenit așa ceva.

M-am aplecat și am privind mai atent.

– E absolut bizar.

– Și doar ai fost vindecătoare toată viața, a mormăit Jamie pe un ton iritat. Doar n-o să-mi zici că n-ai auzit de șerpi în vremea ta.

– Nu sunt mulți în centrul Bostonului. În plus, nu chirurgii se ocupă de mușcăturile de șarpe. Singurul caz pe care îl știu e al unui îngrijitor de la grădina zoologică de acolo, pe care l-a mușcat o cobră regală – un prieten de-al meu a făcut autopsia și m-a chemat să-l asist.

M-am abținut să spun că Jamie arăta mult mai rău decât subiectul autopsiei de atunci.

Am pus mâna cu grijă pe glezna lui. Pielea era pufoasă, fierbinte și uscată sub degetele mele. Și roșie. De un roșu sclipitor. Culoarea vie se extindea

dinspre laba piciorului până aproape de cutia toracică; arăta de parcă ar fi fost introdus în apă fiartă.

Fața, urechile și gâtul aveau culoarea tomatelor; doar pielea palidă de pe piept scăpase, dar chiar și aici răsăriseră punctișoare roșietice. În afară de colorația ca de homar opărit, pielea i se cojea pe labele picioarelor și pe mâini, atârând în fâșii subțiri ca mușchiul spaniol.

M-am uitat la atent la șoldul lui. Acolo am văzut că roșeața fusese provocată de o versiune mai densă a iritației de pe piept; punctișoarele apăreau clar doar pe pielea întinsă de pe creasta iliacă.

– Arăți de parcă ai fi fost prăjit la foc mic, am spus, trecându-mi fascinată un deget peste iritație. N-am văzut în viața mea ceva atât de roșu.

Nu erau proeminente; nu am simțit punctele individuale, dar le-am văzut de aproape. Nu era chiar o iritație; m-am gândit că era vorba de o hemoragie punctiformă sub piele. Dar atât de multe puncte...

– Englezoaico, n-aș spune că ești în măsură să critici prea mult, a zis Jamie.

Prea slăbit ca să dea din cap, și-a îndreptat ochii spre degetele mele – care aveau niște pete uriașe de galben și de albastru.

– Of, la naiba!

Am sărit în picioare și am aruncat grăbită pilotele peste el, după care am fugit spre ușă. Tulburată de sosirea dramatică a lui Jamie, lăsasem un cazan plin cu colorant să se descurce singur în curtea interioară – iar apa nu era multă. Iisuse, dacă apa se evaporase și hainele se arseseră...

Imediat ce am țâșnit pe ușă, m-a izbit mirosul de urină și de indigo. Însă am respirat ușurată când am văzut-o pe Marsali, roșie la față de efortul

de a ridica din cazan o grămadă mare de lucruri cu ajutorul cleștelui de rufe. M-am dus imediat să o ajut, smulgând lucrurile aburinde unul după altul din maldărul scos de ea și aruncându-le pe tufișurile de muri ca să se usuce.

– Slavă Cerului! am spus, fluturându-mi degetele opărite prin aer ca să le răcesc. Mă temeam că am distrus tot ce era acolo.

– Ei, o să fie ceva mai închise la culoare, probabil.

Marsali și-a dat peste cap șuvițele blonde care îi scăpaseră de sub broboadă.

– Dacă vremea rămâne bună, le putem lăsa la soare să se mai decoloreze. Hai să mutăm cazanul înainte să se ardă de tot!

Crustele de indigo începuseră deja să crape și să se înnegrească pe fundul cazanului când l-am vărsat peste foc, după care în jurul nostru s-au înălțat aburi de fum înecăcios.

– Gata, a spus Marsali, tușind și făcându-și vânt cu palma pentru a împrăstia fumul din dreptul feței. Lasă-l, mamă Claire, o să torn eu niște apă ca să se înmoaie. Trebuie să te ocupi de tata, nu? Am venit imediat ce am auzit vestea. E foarte rău?

– Îți mulțumesc, draga mea.

Eram copleșită de recunoștință; ultimul lucru la care mă gândeam era să car câteva găleți de apă de la izvor pentru a spăla cazanul. Am suflat peste degetele opărite ca să mi le răcoresc; pielea de sub petele de colorant era la fel de roșie ca și a lui Jamie.

– Cred că se va face bine, am asigurat-o, încercând să îmi alung propriile temeri. Se simte groaznic și arată foarte rău, în viața mea n-am văzut pe

cineva în starea asta, dar dacă rana nu se infectează...

Mi-am încrucișat degetele dureroase drept profilaxie superstițioasă.

– Oh, are să-și revină, a spus Marsali cu încredere. Fergus mi-a povestit că l-au crezut mort când i-au găsit pe el și pe Roger Mac, dar, după ce au traversat a doua culme, a început să spună niște glume groaznice despre șarpe, așa că nu și-au mai făcut griji.

Eu nu eram chiar atât de convinsă, mai ales după ce văzusem starea piciorului mușcat, dar am zâmbit încurajator.

– Da, cred că-și va reveni. Mă duc să pregătesc o cataplasma cu ceapă și vreau să curăț puțin rana. Tu du-te să-l vezi, iar eu mă duc după ceapă, bine?

Din fericire, aveam ceapă din belșug; o scosesem din pământ cu două săptămâni în urmă, înainte de primul îngheț, astfel că în cămară atârnavă la uscat zeci de funii de ceapă, proaspete și aromate când m-am atins de ele. Am scos șase cepe mari și le-am dus în bucătărie să le tai felii.

Degetele mă furnicau, pe jumătate opărite și înțepenite după ce mă ocupasem de hainele fierbinți, așa că am lucrat încet, fiindcă nu voiam să-mi tai vreun deget.

– Fac eu asta, *a leannan*, a zis doamna Bug, apoi mi-a luat cuțitul din mână și s-a ocupat cu repeziciune de cepe. Sunt pentru o cataplasma? Da, e tocmai bine. O cataplasma bună cu ceapă lecuiește aproape orice.

Totuși, s-a încruntat ușor când s-a uitat spre camera cu medicamente.

– Mamă, te pot ajuta cu ceva?

Bree a apărut din hol, îngrijorată.

– Tata arată cumplit. E bine?

– Tata plit?

Jem a apărut în bucătărie în urma mamei lui, mai puțin îngrijorat de starea bunicului și mai preocupat de cuțitul pe care îl folosea doamna Bug. Și-a tras un scaunel lângă ea cu o expresie hotărâtă pe față umbrită de părul lung, arămiu.

– Eu fac!

Mi-am dat părul de pe față cu dosul mâinii, simțind că îmi lăcrimează ochii de la ceapă.

– Așa cred, am răspuns trăgându-mi nasul și ștergându-mi ochii. Cum e Roger?

– E bine.

Am sesizat nota discretă de mândrie din vocea ei; Jamie îi spusese că Roger îi salvase viața. Posibil s-o fi făcut. Eu speram ca lucrurile să rămână așa.

– Doarme, a adăugat ea.

A zâmbit foarte ușor când s-a uitat în ochii mei și mi-am dat seama că înțelegea. Dacă un bărbat se afla în pat, barem știai unde se află. Și că era în siguranță, pentru moment.

– Jem! Dă-i pace doamnei Bug!

L-a înșfăcat pe Jemmy de pe scaun și l-a luat de lângă tocător, deși el protesta dând din picioare.

– Mamă, ai nevoie de ceva?

M-am frecat cu un deget între sprâncene, reflectând.

– Da, poți găsi niște viermi? Am nevoie de ei pentru piciorul lui Jamie.

M-am încruntat și am aruncat o privire pe fereastră, spre ziua luminoasă de toamnă.

– Cred că înghețul a omorât toate muștele, pentru că n-am văzut niciuna în ultimele zile. Încearcă totuși în padoc, își depun ouăle în balega caldă.

S-a strâmbat de dezgust, dar a dat din cap, după care l-a așezat pe Jem pe podea.

– Hai, amice, să găsim câhuri pentru bunica.

– Căh-căh-căh!

Jemmy a pornit vioi după ea, încântat de perspectivă.

Am pus ceapa tocată într-o tigvă și am turnat peste ea puțin apă fierbinte din cazan. Apoi am lăsat ceapa să se înmoaie și m-am întors în camera medicală. În mijlocul ei era o masă solidă din lemn de pin, care slujea drept masă de examinare, scaun pentru stomatologie, blat pentru pregătirea medicamentelor sau masă suplimentară pentru mâncat, în funcție de exigențele medicale și de numărul de oaspeți la cină. Acum, pe ea se afla forma întinsă a lui Jamie, abia vizibilă de sub mormanul de pilote și pături. Marsali stătea aplecată deasupra mesei și ținea o cană cu apă pentru ca el să poată sorbi din ea.

– Sigur te simți bine, tată? l-a întrebat.

A dat să întindă o mână spre el, dar s-a oprit, temându-se să îl atingă în acea stare.

– Oh, da, sigur.

Am detectat în vocea lui o oboseală profundă, însă a scos mâna încet de sub pilote ca să o mângâie pe obraz.

– Fergus a făcut o treabă grozavă, a spus el. A ținut oamenii strânși toată noaptea, ne-a găsit pe mine și pe Roger dimineață și ne-a trecut pe toți în siguranță peste munte. Are un simț de orientare foarte bun.

Marsali rămăsese cu capul plecat, dar i-am văzut obrazul cum s-a rotunjit într-un zâmbet.

– Așa i-am spus și eu. Însă nu-și iartă că a lăsat animalele alea să plece. Unul dintre ele ar fi hrănit tot Ridge-ul în iarna asta, așa a zis.

Jamie a scos un sunet slab.

– Ei, ne descurcăm noi.

În mod clar, era un efort mare pentru el să vorbească, dar nu am trimis-o pe Marsali de acolo. Roger mi-a spus că Jamie vomitase sânge în drum spre casă; nu-i puteam da brandy sau whisky pentru a-i ușura durerile și nu aveam deloc laudanum. Probabil că prezența lui Marsali îl ajută să mai uite de suferință.

Am deschis dulapul încet și am scos castronul mare cu capac în care țineam lipitorile. Vasul era rece și alinător pentru mâinile mele opărite. Aveam acolo vreo douăsprezece; niște pete negre și somnolente, plutind pe jumătate în apa tulbure în care se aflau și rădăcini de coada-mâței. Am scos trei într-un vas mai mic cu apă curată și l-am așezat lângă vasul cu cărbuni ca să se încălzească.

– Deșteptarea, doamnelor! am spus. E vremea să vă câștigați existența.

Am așezat și alte lucruri de care aveam nevoie și am ascultat murmurul discuțiilor din spatele meu – despre Germain, micuța Joan, un porc-

spinos între copacii din apropierea cabanei lui Fergus și a lui Marsali.

Pânză aspră pentru cataplasma cu ceapă, sticla cu dop în care aveam un amestec de alcool cu apă sterilă, borcanele cu goldenseal, echinacea și tătăneasă. Și sticluța cu penicilină lichidă. Am blestemat în surdină când am văzut eticheta de pe ea. Era veche de aproape o lună; prinsă până peste cap cu vânătoarea ursului și cu treburile de toamnă la întoarcerea acasă, nu mai făcusem nicio doză proaspătă de câteva săptămâni.

Trebuia să mă slujesc de ea. Strângând din buze, am frecat ierburile în palme, lăsându-le să cadă în cana din lemn de fag și, cu un pic de sfială, am rostit binecuvântarea Sfintei Bride asupra ei. Aveam nevoie de tot ajutorul din lume.

– Și acele de pin pe care le-ați găsit pe pământ erau proaspete? a întrebat Jamie, părând mai interesat de porcul-spinos decât de noul dinte care îi apăruse lui Joan.

– Da, verzi și proaspete. Știu prea bine că-i acolo sus, a naibii creatură, dar copacul e uriaș și nu-l pot vedea de jos, așa că nu am cum să trag în el.

Marsali era o trăgătoare mediocră, dar cum Fergus nu putea mânui muscheta cu o singură mână, ea era vânătorul familiei.

– Hm...

Jamie și-a dres glasul cu efort, iar ea i-a dat imediat puțină apă.

– Să iei o bucată sărată de șorici din cămară și să o freci de un lemn. Apoi pune lemnul pe pământ, nu prea departe de trunchiul copacului, și lasă-l pe Fergus să stea la pândă. Porcilor-spinoși le plac sarea și grăsimea; o să simtă mirosul și o să coboare după căderea întunericului. Odată ce e pe pământ, nu-i nevoie să risipești un glonț, doar îl lovești în cap. Fergus

poate face asta.

Am deschis cutia medicală și m-am uitat încruntată la tava în care se aflau fierăstraie și bisturie. Am luat un bisturiu mic, cu lama curbată, și am simțit mânerul rece între degete. Va trebui să fac toaleta răni – să îndepărtez țesutul necrozat, fâșiile de piele și bucățile de frunze, de pânză și praf; bărbații îi înveliseră piciorul cu noroi și îl legaseră cu o batistă murdară. Apoi puteam presăra soluția de penicilină pe suprafețele expuse; speram că va ajuta.

– Ar fi grozav, a spus Marsali, cu un aer visător. N-am mai prins un asemenea animal, dar Ian spunea că e foarte folositor, foarte gras, iar țepii sunt buni la cusut și la tot felul de lucruri.

Uitându-mă la celelalte instrumente, mi-am mușcat buza. Cel mai mare era un fierăstrău pliabil, destinat amputărilor pe câmpul de luptă, cu lama de aproape douăzeci de centimetri; nu-l folosisem decât la lupta de la Alamance. La gândul de a-l folosi acum, o sudoare rece mi-a țâșnit sub brațe și a început să se prelingă pe coaste – dar îi văzusem piciorul.

– Carnea-i grasă, a spus Jamie, dar are gust bun...

S-a oprit brusc în momentul în care și-a mutat greutatea și a scos un geamăt când și-a mișcat piciorul.

Am simțit etapele procedurii de amputare în mușchii degetelor și ai brațelor; secționarea elastică a pielii și a mușchiului, scrâșnetul osului, pocnetul tendonului și vasele alunecoase, cauciucate, care scuiță sânge, furișându-se înapoi în carnea tăiată ca... niște șerpi.

Mi-am înghițit nodul din gât. Nu. Nu se va ajunge la asta. Cu siguranță că nu.

– Ai nevoie de carne grasă. Ești foarte slabă, *a muirninn*, a spus Jamie

încet, în spatele meu. Prea slabă pentru o femeie care așteaptă un copil.

M-am întors, blestemând încă o dată în sinea mea. Așa observasem și eu, dar sperasem că m-am înșelat. Trei copii în patru ani! Și un soț cu o singură mână, care nu putea face munca de bărbat dintr-o gospodărie și nu voia să facă „treburi de femeie”, cum ar fi supravegherea copiilor și gătitul, lucruri de care s-ar fi putut ocupa.

Marsali a scos un sunet slab, pe jumătate pufnet, pe jumătate suspin.

– Cum de ți-ai dat seama? Nici lui Fergus nu i-am spus încă.

– Ar trebui, deși el știe deja.

– Ți-a spus el?

– Nu, dar nu cred că doar indigestia i-a creat probleme cât eram la vânătoare. După ce te-am văzut, mi-am dat seama ce îl frământa.

Mi-am mușcat buza suficient de tare ca să-mi dea sângele. Amestecul de uleiul de vetrice și oțet pe care i-l dădusem nu funcționa? Nici semințele de *dauco*? Ori, așa cum bănuiam cu tărie, ea nu se deranjase să le ia cu regularitate? Ei bine, era prea târziu pentru chestionări și reproșuri. I-am surprins privirea când a ridicat ochii și am reușit – așa speram – să afișez o expresie încurajatoare.

– Ei, ne descurcăm noi, a rostit ea cu un zâmbet pierit.

Lipitorile se agitau, întinzându-și corpurile încet ca niște benzi de cauciuc însuflețit. Am dat deoparte pilota de pe piciorul lui Jamie și am apăsat lipitorile pe carnea umflată din jurul răni.

– Arată mai rău decât e, am spus liniștitor, auzind icnetul necontrolat al lui Marsali când a văzut rana.

Rostisem adevărul, dar realitatea era destul de tristă. Urmele de tăieturi aveau cruste negre pe margini, dar rămăseseră căscate. În locul închiderii și al granulației unei vindecări normale, ele începeau să se erodeze, iar țesuturile expuse supurau. Carnea din jurul rănilor erau umflată cumplit, neagră și cu dungi sinistre roșietice.

Mi-am mușcat buza încruntându-mă în timp ce evaluam situația. Nu știam ce fel de șarpe îl mușcase – deși nici nu conta, întrucât nu dispuneam de antivenin –, însă mi-a fost limpede că veninul conținea o toxină hemolitică puternică. Vasele mici de sânge se spărseseră în tot corpul – intern, dar și extern –, iar în apropierea rănii, și cele mari.

Laba piciorului vătămat și glezna erau încă fierbinți și rozalii – ori mai curând, roșii. Era un semn bun, în măsura în care circulația sangvină mai profundă rămăsese intactă. Problema era să îmbunătățesc circulația în jurul rănii pentru a împiedica o descompunere masivă și necrozarea țesuturilor. Însă dungiile roșii mă deranjau extrem de mult; ele *puteau* face parte dintr-un proces hemoragic, dar mai curând păreau a fi semnele premergătoare de septicemie – otrăvirea sângelui.

Roger nu îmi povestise prea multe despre noaptea petrecută de ei pe munte, dar nici nu era nevoie; mai văzusem oameni care stătuseră în întuneric, având moartea alături. Dacă Jamie trăise o noapte și o zi de atunci încoace, existau toate șansele să supraviețuiască – dacă reușeam să controlez infecția. Dar în ce condiții?

Nu mai tratasem mușcături de șarpe, dar văzusem destule ilustrații în manuale. Țesutul otrăvit va muri și va putrezi; se putea ca Jamie să piardă o mare parte din mușchii pulpei, ceea ce îl va face invalid permanent, ori, mai grav, rana va deveni cangrenoasă.

I-am aruncat o privire pe sub gene. Era acoperit cu pilote și se simțea atât de rău, încât abia se putea mișca – și totuși liniile corpului îi erau

desenate cu grație și cu promisiunea puterii. Nu suportam gândul de a-l mutila – și totuși aveam să o fac dacă trebuia. Să îl transform pe Jamie într-un invalid... să șchiopăteze și să rămână cu jumătate de picior... stomacul mi s-a strâns la acest gând, iar sudoarea mi-a năpădit palmele pătate cu albastru.

El însuși ar dori asta?

Am întins mâna după cana cu apă de lângă capul lui Jamie și am golit-o. Nu voiam să îl întreb. Alegerea era a lui pe drept cuvânt, însă el era al meu, iar eu alesesem. Nu voiam să renunț la el, indiferent ce ar fi trebuit să fac pentru a-l păstra.

– Sigur te simți bine, tată? a întrebat Marsali, care îi urmărea chipul.

S-a uita speriată de la mine la Jamie și înapoi. M-am grăbit să îmi compun o expresie de siguranță susținută de competență.

Și Jamie mă urmărise. A ridicat un colț al gurii.

– Mda, în fine, așa credeam. Acum nu mai sunt foarte sigur.

– Ce s-a întâmplat? Te simți mai rău? l-am întrebat neliniștită.

– Nu, mă simt bine, m-a asigurat el mințind sfruntat. Doar că, de câte ori mă rănesc, dar nu e ceva grav, mă boscorodești ca o gaiță, dar, când sunt într-o situație disperată, ești cât se poate de blândă. Uite, englezoaico, de când am ajuns acasă, nu mi-ai vorbit deloc urât și nici nu mi-ai aruncat vreun cuvânt de reproș. Asta-nseamnă că tu crezi că voi muri?

A înălțat ironic o sprânceană, dar am observat o urmă de reală îngrijorare în ochii lui. În Scoția nu existau vipere; nu avea cum să știe ce se întâmpla cu piciorul lui.

Am inspirat adânc și mi-am așezat ușor mâinile pe umerii lui.

– Bărbat nesăbuit ce ești! Cum să calci pe un șarpe? Nu puteai să te uiți pe unde mergi?

– Cum să fac asta când urmăream un munte de carne de o mie de kilograme, și încă la vale? a replicat el zâmbind.

Am simțit o ușoară destindere a mușchilor de sub mâinile mele și mi-am reprimat impulsul de a zâmbi drept răspuns. În schimb, m-am uitat urât la el.

– M-ai speriat de moarte!

Măcar aceste cuvinte erau sincere.

A ridicat din nou o sprânceană.

– Poate-ți închipui că eu nu m-am speriat?

– Nu ai voie, am spus cu fermitate. Doar unul dintre noi poate fi înspăimântat la un moment dat, și acum e rândul meu.

Asta l-a făcut să râdă, deși râsul a fost urmat imediat de tuse și de un frison care i-a scuturat tot corpul.

– Adu-mi o piatră încinsă să-i pun la picioare, i-am cerut lui Marsali, după care am așezat pilotele mai strâns pe lângă el. Și umple ceainicul cu apă fiartă și adu-l și pe acela.

Marsali a țâșnit spre bucătărie. Am aruncat o privire pe fereastră, întrebându-mă dacă Brianna avea norocul să găsească viermi. Aceștia nu aveau egal când era vorba de curățarea rănilor purulente fără vătămarea cărnii sănătoase din jur. Ca să îi salvez piciorul și viața, aveam nevoie de mai mult ajutor decât cel acordat de Sfânta Bride.

Întrebându-mă ca prin vis dacă exista un sfânt patron al viermilor, am ridicat marginea pilotei și am aruncat o privire la celelalte prietene nevertebrate ale mele. Era bine; și am scos un oftat slab de ușurare. Lipitorile acționau repede; se umflaseră deja, sugând sângele din capilarele sparte care inunda țesuturile piciorului. Fără acea presiune, circulația normală *putea* să se restabilească la vreme pentru a păstra în viață pielea și mușchii.

I-am văzut mâna încleștată pe marginea mesei și fiindcă aveam coapsele lipite de masă, am simțit cum îl scuturau frisoanele.

I-am luat capul între palme; pielea obrazilor părea să ardă.

– N-o să mori! am spus eu șuierat. Nu! N-o să te las!

– Toată lumea îmi zice asta, a murmurat el, cu ochii închiși, adânciți în orbite de extenuare. N-am dreptul și eu la o părere?

– Nu, am zis. N-ai voie. Hai, bea!

I-am ținut cana cu penicilină la buze cât a băut. S-a strâmbat, a strâns din pleoape, dar a înghițit totul cu destulă supușenie.

Marsali adusese ceainicul plin ochi cu apă fiartă. Am turnat-o aproape toată peste ierburile care așteptau și le-am lăsat să se infuzeze, apoi am turnat apă rece în cană pentru a-i da lui Jamie să scape de gustul penicilinei.

Cu ochii închiși, a înghițit apa, apoi s-a lăsat înapoi pe pernă.

– Ce-a fost asta? a întrebat el. Are gust de fier.

– Apă, i-am răspuns. Totul va avea gust de fier; îți sângerează gingiile.

I-am întins carafa goală lui Marsali și i-am cerut să mai aducă apă.

– Pune și niște miere în ea. Cam o parte miere și patru părți apă.

– Are nevoie de supă de vită, a spus ea, oprindu-se să se uite la Jamie, încruntată din cauza îngrijorării. Așa spunea mama, și mama ei la fel. Când cineva pierde mult sânge, nimic nu-i mai bun decât supa de vită.

Mi-am dat seama că Marsali era extrem de îngrijorată; dintr-un sentiment de bună cuviință firească, rareori aducea vorba de mama ei în prezența mea. Însă de data asta, ticăloasa de Laoghaire avea dreptate; supa de vită ar fi excelentă – dacă am fi avut carne proaspătă de vită, ceea ce nu era cazul.

– Apă cu miere, am spus eu scurt, făcându-i semn să plece.

M-am dus să mai aduc lipitori, dar m-am oprit la fereastra din față ca să văd dacă Brianna făcuse vreun progres în căutarea viermilor.

Tocmai ieșea din padoc, desculță și cu fustele ridicate deasupra genunchilor, scuturând bucăți de balegă de pe laba unui picior. Așadar, nu avusese noroc. M-a văzut la fereastră și s-a apucat să gesticuleze, arătând spre securea din apropiere, apoi spre pădure. Am dat din cap și i-am făcut semn că da; o buturugă putredă era o posibilitate.

Jemmy stătea pe pământ în apropiere, cu hamul legat bine de gardul padocului. Nu avea nevoie de ham ca să stea în picioare, dar îl împiedica să o ia razna când mama lui era ocupată. Acum trăgea cu hărnicie de rămășițele unui curpen de dovleac care trecuse peste gard și mormăia plin de încântare când bucăți de frunze și resturi uscate de dovleci înghețați îi cădeau ploaie peste părul roșcat. Cu o expresie de hotărâre s-a apucat să ducă la gură o tigvă de mărimea propriului cap.

O mișcare pe care am prins-o cu coada ochiului mi-a atras atenția; Marsali, aducând apă de la izvor, pentru a umple cazanul ce trebuia curățat de cruste. Nu, nu se vedea deloc, deocamdată – Jamie avea

dreptate, era mult prea slabă –, dar acum mi-am dat seama, după paloarea feței și cearcăne.

La naiba! Altă mișcare. Picioarele palide ale lui Bree, apărând pe sub fustele ridicate, în umbra unui molid albastru, mare. Și ea folosea uleiul de vetice? Încă îl hrănea la sân pe Jemmy, dar asta nu reprezenta o garanție, mai ales la vârsta lui.

Auzind un sunet în spatele meu, m-am întors și l-am văzut pe Jamie urcând încet înapoi în cuibul de pilote, arătând ca un melc fără casă, mare și stacojiu, și cu fierăstrăul de amputare într-o mână.

– Ce naiba faci?

S-a lăsat în jos strâmbându-se de durere, și s-a întins pe pernă, respirând lung, hârâit.

– Repet, am spus, stând amenințătoare deasupra lui, cu mâinile în șolduri, ce naiba...?

El a deschis ochii și a ridicat fierăstrăul câțiva centimetri.

– Nu, a spus el hotărât. Știu la ce te gândești, englezoaico, și nu sunt de acord cu niciun chip.

Am inspirat adânc, pentru a-mi păstra vocea calmă, fără să tremure.

– Știi că n-aș face asta decât în caz de necesitate absolută.

– Ba nu, a spus el din nou, cu o expresie bine cunoscută mie, care trăda încăpățânarea.

Nu era deloc o surpriză că niciodată nu se întreabă cu cine semăna Jemmy, m-am gândit eu, cu un amuzament amar.

– Nu știi ce se poate întâmpla dacă...

– Englezoaico, știu mai bine decât tine ce se va-ntâmpla cu piciorul meu, m-a întrerupt el, apoi a făcut o pauză pentru a respira. Nu-mi pasă.

– Poate ție nu, dar mie da!

– N-o să mor, a rostit el hotărât, și nu vreau să trăiesc cu jumătate de picior. Am oroare de așa ceva.

– Ei bine, nici pe mine nu mă încântă ideea. Dar dacă e să aleg între picior și viața ta?

– Nu e vorba de așa ceva.

– La naiba, poate va fi!

– Nu va fi.

Vârsta nu conta câtuși de puțin, m-am gândit. Indiferent că avea doi sau cincizeci de ani, un Fraser rămânea un Fraser și nici măcar o stâncă nu era mai îndărătnică. Mi-am trecut o mână prin păr.

– În fine, am spus printre dinții încleștați. Dă-mi înapoi fierăstrăul ăla blestemat și o să-l dosesc.

– Vreau cuvântul tău.

– Ce anume? am întrebat, privindu-l fix.

– Cuvântul tău, a repetat el, răspunzându-mi la privire. S-ar putea să am fierbințeli și să-mi pierd luciditatea. Nu vreau să-mi tai piciorul dacă eu nu aș fi în stare să opresc asta.

– Dacă vei fi în starea de care vorbești, nu voi avea de ales!

– Poate tu nu, a rostit el calm, dar eu am de ales. Am hotărât. Dă-ți cuvântul, englezoaico!

– Individ nenorocit, înnebunitor de...

Zâmbetul lui a fost șocant, alb pe fața arsă de soare.

– Dacă-mi spui scoțian, atunci știu că voi *trăi*.

Un țipăt ascuțit de afară m-a împiedicat să îi răspund. M-am răsucit spre fereastră, exact în momentul în care Marsali tocmai scăpa cele două găleți cu apă. Apa i-a sărit pe fustă și pantofi, însă ea nu a luat nimic în seamă. Mi-a îndreptat imediat ochii în direcția în care se uita ea și am scos un icnet.

Animalul trecuse fără să se sinchisească prin gardul padocului, rupând bârnele ca și cum ar fi fost niște bețe de chibrit, iar acum stătea în mijlocul parcelei cu bostani din apropierea casei și făcea curpenii să se miște în timp ce îi mesteca. Era uriaș și lânos și se oprise la vreo trei metri de Jemmy, care se holba la el cu ochi rotunzi și cu gura căscată, uitând cu totul de tigva pe care o ținea între mâini.

Marsali a scos încă un țipăt ascuțit, iar Jemmy, molipsit de groaza ei, a început să răcnească după mama lui. M-am întors și – simțindu-mă ca și cum m-aș fi mișcat cu încetinitorul, deși sigur nu s-a întâmplat asta – am înșfăcat fierăstrăul din mâna lui Jamie, am ieșit pe ușă și m-am îndreptat spre curte, gândindu-mă în același timp că bizonii din grădinile zoologice arătau mult mai mici.

Când am ieșit de pe verandă – probabil că am sărit, pentru că nu-mi aminteam să fi atins treptele –, Brianna a ieșit din pădure. Alerga în tăcere, cu securea în mână și o expresie de profundă hotărâre. N-am apucat s-o strig că a și ajuns lângă animal.

Din fugă, a ridicat securea într-un arc și a făcut un ultim pas, după care a lovit cu toată puterea exact în spatele urechii animalului. Un jet subțire de sânge a țâșnit și a stropit dovlecii. Animalul a scos un muget și a lăsat capul în jos, ca și cum s-ar fi pregătit să atace.

Bree a sărit într-o parte, s-a aplecat spre Jemmy, a îngenuncheat și a tras de curelele hamului prins de gard. Cu coada ochiului, am văzut-o pe Marsali strigând rugăciuni și blesteme în gaelică în timp ce a ridicat o fustă vopsită de pe tufișul de muri.

Nu știu cum, dar am deschis fierăstrăul în timp ce alergam, am tăiat curelele hamului lui Jemmy din două mișcări, după care m-am ridicat și am trecut în goană de poartă. Marsali aruncase fusta peste capul bizonului; acesta a rămas dezorientat, scuturând din cap și împleticindu-se înainte și înapoi, iar pe rufa proaspăt vopsită cu indigo sângele a apărut într-o pată verde-gălbuie.

Animalul era înalt cât mine la umăr și mirosea ciudat, a praf și a căldură, a carne de vânat, dar ciudat de familiar, ca o vacă ținută în grajd. Am făcut un pas, apoi încă unul și mi-am înfipt degetele în blana lui lănoasă, ținându-mă bine. Am simțit o vibrație prin ea; m-a zdruncinat ca un cutremur.

Nu mai făcusem așa ceva, dar m-am simțit de parcă o mai făcusem de o mie de ori. Ca prin vis, dar cu siguranță, mi-am strecurat o mână pe sub buzele lui umede de salivă și i-am simțit răsuflarea caldă pe mânecă. Pulsul mare bătea în colțul fălcii de jos; am văzut cu ochii minții inima mare și puternică și sângele pe care îl pompa, cald în mâna mea, rece pe obraz, acolo unde îl apăsam pe fusta udă.

Am tras fierăstrăul de-a curmezișul gâtului, am apăsat puternic și am simțit în mâini și antebrațe secționarea pielii și a mușchiului, scrâșnetul scos de dinții instrumentului pe os, pocnetul tendonului și vasele

alunecoase, elastice, din care țâșnea sânge, desfăcându-se.

Lumea s-a cutremurat. S-a mișcat violent și a alunecat, apoi s-a prăbușit cu un bufnet. Când mi-am revenit, stăteam în mijlocul curții, cu o mână încă strângând blana animalului și cu un picior prins, amortit sub greutatea capului de bizon, cu fustele lipite de coapse, înfierbântată și duhnind, plină de sângele animalului.

Cineva a spus ceva și abia atunci am ridicat ochii. Jamie era în patru labe pe verandă – cu gura căscată și gol pușcă. Marsali stătea întinsă pe pământ, cu picioarele desfăcute, deschizând și închizând gura fără să scoată niciun sunet.

Brianna era lângă mine ținându-l pe Jemmy lipit de un umăr. Cum groaza îi trecuse, Jemmy s-a aplecat în față și s-a uitat curios la bizon.

– Ooo! a exclamat el.

– Exact, am zis eu. Foarte bine exprimat.

– Ești bine, mamă? m-a întrebat Brianna, și mi-am dat seama că repetase întrebarea de câteva ori.

A coborât o mână și a așezat-o cu blândețe pe creștetul meu.

– Nu știu, am răspuns. Cred că da.

Am prins-o de mână și, cu greu, mi-am eliberat piciorul și m-am rezemat de ea cât m-am ridicat. Aceleași tremurături care scuturaseră trupul bizonului o străbăteau și pe ea – dar și pe mine –, însă se stingeau treptat. Brianna a inspirat adânc și a privit animalul masiv. Așa cum zăcea pe o parte, îi venea până la talie. Marsali s-a apropiat și a rămas lângă noi clătinând din cap, impresionată de mărimea animalului.

– Maica Domnului, cum Dumnezeu o să tranșăm așa ceva? a spus ea.

– Ei, am făcut eu și mi-am trecut o mână tremurătoare prin păr. Cred c-o să ne descurcăm noi.

MĂ DESCURC CU PUȚIN AJUTOR DIN PARTEA
PRIETENILOR

Mi-am lipit fruntea de geamul din sticlă al camerei medicale și am privit afară. Extenuarea dădea scenei din curte o tentă suplimentară de suprarealism – deși nu era nevoie de ceva în plus.

Soarele era pe cale să apună, aruncând o lumină aurie peste ultimele frunze zdrențuite ale castanilor. Molizii se profilau întunecați pe fundalul luminii muribunde, la fel ca spânzurătoarea din mijlocul curții și ca rămășițele înspăimântătoare care atârnavă de ea. În apropierea tufișurilor de muri se aprinsese un foc, iar siluetele oamenilor mișunau pe lângă el, apărând și dispărând între flăcări și umbre. Înarmați cu cuțite și toporiști, unii atacau carcasa atârnată, alții cărau cu greu bucăți de carne și găleți cu grăsime. În preajma focului, siluetele femeilor cu fuste ca niște clopote se aplecau și se întindeau într-un balet mut.

Deși era întuneric, am zărit silueta înaltă și chipul palid al Briannei în hoarda de demoni care tranșau bizonul – făcând ordine, am bănuțit.

Înainte de a fi dus cu forța în camera medicală, Jamie apreciasse greutatea bizonului ca fiind între nouă sute și o mie de kilograme. Brianna îl aprobase cu o mișcare din cap, i-l predase pe Jemmy lui Lizzie, apoi dăduse roată carcasei și o privise gânditoare printre gene.

– Așa e, spusese ea și, imediat ce bărbații începuseră să apară din case, pe jumătate îmbrăcați, nebărbieriți și cu ochi sclipind de emoție, dăduse ordin cu calm să se taie lemne și să se facă un cadru cu scripete pentru ridicarea și susținerea unei tone de carne.

Dezamăgiți că nu participaseră la uciderea animalului, la început bărbații nu se arătaseră dispuși să-i acorde atenție. Totuși, Brianna era înaltă, puternică, activă, bună de gură, dar și îndărătnică.

– A cui e lovitura asta? întrebuse ea, privindu-i de sus pe Geordie Chisholm și pe fiii lui, care porniseră spre animal cu cuțitele în mâini.

Arătase spre creștătura adâncă de pe gâtul bizonului, apoi își ștersese mâna, plimbând-o încet în josul mânecii, atrăgând atenția asupra sângelui care o murdărise.

– Dar asta?

Cu piciorul desculț arătase cu delicatețe spre gâtul retezat și balta de sânge care îmbibase pământul din curte. La marginea băltoacei care se închea treptat zăceau ciorapii mei, pe care mi-i scosesem acolo, niște cârpe roșii și moi, dar care puteau fi recunoscute imediat ca aparținând unei femei.

Urmărind de la fereastră, văzusem mai multe fețe îndreptate spre casă, încruntate când oamenii și-au dat seama că Brianna era fiica domnului – lucru care nu trebuia uitat nicidecum.

Însă Roger fusese acela care întorsese situația în favoarea ei, cu o privire

glacială care îi făcuse pe frații Lindsay să se alinieze în urma lui cu toporiștile în mâini.

– Ea l-a doborât, rostise el cu glasul lui răgușit. Faceți ce vă spune.

Se îndreptase de spate și le aruncase celorlalți bărbați o privire care le-a sugerat limpede că nu trebuie să mai existe alte controverse.

Văzând acestea, Fergus ridicase din umeri și se aplecase să apuce animalul – cu o singură mână – de coada stufoasă.

– Doamnă, unde vreți să îl punem? întrebuse el politicos.

Bărbații râseseră, apoi, cu priviri spășite și mișcări resemnate din umeri, dăduseră ascultare poruncilor ei.

Brianna îi aruncase o privire surprinsă lui Roger, apoi de mulțumire, iar apoi – strângând din dinți – se ocupase de toată treaba cu rezultate remarcabile. Abia se întunecase și tranșarea era aproape încheiată, iar carnea, distribuită tuturor caselor de la Ridge. Brianna îi cunoștea pe toți, știa numărul de guri din fiecare cabană și a împărțit carnea și măruntaiele. Nici măcar Jamie nu s-ar fi descurcat mai bine, m-am gândit eu, cu un sentiment de mândrie.

Am aruncat o privire spre masă, unde Jamie stătea înfodolit în pături. Voisem să îl mut la etaj, în patul lui, dar el insistase să rămână acolo, de unde putea auzi – chiar dacă nu vedea – tot ce se petrecea.

– Aproape c-au terminat de tranșat, am spus, apropiindu-mă de el și punându-mi palma pe capul lui. Încă era fierbinte și îmbujorat. Brianna a făcut o treabă minunată, am adăugat, pentru a ne distrage atenția amândurora de la alte probleme.

– Serious?

Avea ochii întredeschiși, dar cu privirea fixă dată de febră; acea privire bântuită de vise, în care umbrele se zvârcolesc în aerul fierbinte și tremurător de deasupra unui foc. Însă când am vorbit, a revenit treptat la realitate, iar ochii lui, limpezi, deși cu pleoapele grele, i-au întâlnit pe ai mei și mi-a zâmbit vag.

– Asta e bine.

Blana fusese întinsă și prinsă în cuie pentru a se usca, ficatul enorm, feliat pentru a se prăji repede, intestinele, înmuiate pentru a fi curățate, pulpele, duse în șoproan pentru afumare, fâșii de carne, pregătite pentru pastramă, grăsimea, strânsă pentru a fi transformată în seu și săpun. Odată descărnate, oasele aveau să fie fierte pentru supă și păstrate pentru confecționarea de nasturi.

Premiul cel mare, copitele și coarnele, însângerate, stăteau discret pe blatul dulapului, aduse de Murdo Lindsay. Trofee acordate în mod tacit, am presupus; echivalentul secolului al XVIII-lea pentru două urechi și coadă. Primisem și vezica biliară, deși fără s-o cer; nimeni nu o voia, dar se presupunea că eu trebuia să găsesc o utilizare medicală pentru aproape orice provenea din natură. Ceva verzui, de mărimea pumnului meu, stătea într-o farfurie, arătând destul de sinistru lângă copitele detașate și înnoroite.

Aflând vestea, toată lumea de pe Ridge venise la noi – până și Ronnie Sinclair, din atelierul lui de dogar, aflat la poalele pantei –, astfel că acum din bizon nu rămăsese mai nimic, în afara oaselor descărnate. Am adormit mirosul slab de carne friptă, de hieori și de cafea, și am deschis fereastra la maximum pentru a îngădui mirosurilor apetisante să intre.

O pală de vânt a adus cu sine râsete și pocnete ale lemnului din foc. Era cald în cameră, iar aerul rece de la fereastră mi-a mângâiat obraji

îmbujorați.

– Jamie, nu ți-e foame? l-am întrebat eu.

Eu una muream de foame, deși nu mi-am dat seama de asta decât după ce am simțit aromele. Am închis ochii și am inspirat, ademenită de mirosul sănătos de ficat și de ceapă.

– Nu, a spus el, părând somnoros. Nu vreau nimic.

– Dacă poți, trebuie să mănânci măcar puțină supă, înainte de a adormi.

M-am întors și i-am ridicat părul de pe față și m-am încruntat puțin. Roșeața se mai ștersese o idee, așa mi s-a părut – era greu de precizat în lumina nesigură a focului și a lumânării. Îi dădusem suficientă apă cu miere și ceai pentru ca ochii să nu mai fie afundați în orbite din cauza deshidratării, însă oasele obrajilor și ale maxilarului inferior erau încă proeminente; nu mâncase nimic de mai bine de două zile, iar febra consuma o cantitate imensă de energie, topindu-i țesuturile.

– Doamnă, mai vreți apă caldă?

Lizzie a apărut în cadrul ușii, mai ciufulită decât de obicei, avându-l pe Jemmy în brațe. Își pierduse broboada, iar părul ei blond și delicat scăpase din coc; Jemmy ținea în pumnul cu degete plinuțe o șuviță groasă și trăgea agitat de ea, făcând-o pe Lizzie să strângă din ochi la fiecare smucitură.

– Mama-mama-mama, se smiorcăia el tot mai puternic, ceea ce m-a lămurit că repeta asta de ceva vreme. Mama-mama-MAMA!

– Nu, am de ajuns, mulțumesc, Lizzie. Încetează, tinere! am spus, prinzându-l de mână și desfăcându-i cu forța degetele grosuțe. Nu trebuie să tragem pe nimeni de păr.

Am auzit un chicotit slab venind dinspre cuibul de pături aflat pe masa din spate.

– Englezoaico, mai bine te-ai uita la tine.

– Hm?

Am întors capul nedumerită spre el, apoi am urmat direcția privirii lui ridicând o mână. Bineînțeles, boneta mea dispăruse nu se știa cum, iar părul îmi stătea ca un tufiș de bălării. Atras de cuvântul „păr”, Jemmy abandonase buclele delicate ale lui Lizzie, se aplecase și prinsese câteva șuvițe din părul meu.

– Mama-mama-mama-mama...

– Oof, am spus iritată, întinzând o mână ca să îmi salvez părul. Dă drumul, diavol mic ce ești. Și, oricum, de ce nu ești încă în pat?

– MAMA-MAMA-MAMA.

– Vrea la mama lui, a explicat Lizzie, deși nu era deloc nevoie. L-am pus în pat de vreo zece ori, dar a sărit din el imediat ce m-am întors cu spatele. Nu l-am putut potoli...

Ușa s-a deschis, lăsând să pătrundă un curent puternic de aer care a făcut cărbunii din vasul pentru jar să strălucească și să lumineze, și am auzit lipăit de picioare desculțe pe scândurile de stejar ale podelei din hol.

Mai auzisem expresia „plin de sânge până la sprâncene”, dar nu văzusem asta prea des, cel puțin, nu în afara perimetrului unui câmp de bătălie. Sprâncenele Briannei nu se distingeau, fiind îndeajuns de roșii pentru a se uni cu masca de sânge de pe fața ei. Jemmy s-a uitat bine la ea, apoi colțurile gurii lui au coborât într-o expresie de tristețe și de îndoială, cât pe ce să ducă la o explozie de urlate.

– Eu sunt, puiule, a spus Brianna încercând să îl liniștească.

A întins o mână spre el, dar s-a oprit la un centimetru de fața lui, fără să îl atingă. Jemmy nu a strigat, ci și-a îngropat fața în umărul lui Lizzie, respingând ideea că acea viziune apocaliptică avea vreo legătură cu mama cu care se jucase cu câteva minute mai devreme.

Brianna a ignorat respingerea din partea fiului ei și faptul că lăsa urme de tălpi de noroi și de sânge pe podea.

– Uite, a spus ea, întinzând spre mine o mână strânsă pumn.

Mâinile îi erau mânjite de sânge, iar sub unghii avea dungi negre. Și-a desfăcut degetele reverențios ca să-mi arate comoara din palmă; o mână de viermi albi, minusculi, care se zvârcoleau, ceea ce mi-a făcut inima să-mi tresară de emoție.

– Sunt din cei care trebuie? m-a întrebat ea neliniștită.

– Cred că da, să verific.

M-am grăbit să arunc frunzulițele umede din ceai pe o farfurie mică, pentru a le oferi viermilor un refugiu temporar. Brianna i-a depus cu grijă pe frunzele strivite și a dus farfuria pe blatul unde se afla microscopul meu, ca și cum ar fi avut în ea pepite de aur, nu viermi.

Am luat unul dintre ei cu vârful unghiei și l-am depus pe o lamelă de sticlă, unde s-a zvârcolit nefericit în căutarea inutilă a unei surse de hrană. I-am făcut semn Briannei să îmi aducă încă o lumânare.

– Nimic altceva decât o gură și un orificiu excretor, am mormăit, înclinând oglinda pentru a prinde lumină. Era mult prea slabă pentru lucrul cu microscopul, dar pentru acea verificare era de ajuns. Niște ticăloși mici și mâncăcioși.

Mi-am ținut răsuflarea și m-am uitat prin ocularul fragil străduindu-mă să văd. Larvele muștelor obișnuite și ale muștelor de carne aveau o linie vizibilă pe corp, larvele parazite aveau două. Liniile erau slabe, imposibil de văzut cu ochiul liber, dar acest lucru era important. Viermii de muște de carne consumă cadavre – cu alte cuvinte, carne moartă, în descompunere. Viermii paraziti se îngroapă în carnea vie și consumă mușchii și sângele gazdei. Nu era ceva ce aș fi vrut să introduc într-o rană deschisă!

Am închis un ochi, pentru a-l lăsa pe celălalt să se adapteze la umbrele mișcătoare din ocular. Cilindrul întunecat al corpului viermelui s-a zvârcolit, răsucindu-se în toate direcțiile în același timp. Era vizibilă o singură dungă. Mai exista vreuna? M-am uitat fix, cu atenție, până când ochii au început să-mi lăcrimeze, dar nu am văzut-o pe a doua. M-am destins eliberând aerul din plămâni.

– Felicitări, tată, a spus Brianna, ducându-se spre el.

Jamie a deschis un ochi și s-a uitat la fața Briannei fără pic de entuziasm. Cu fustele ridicate până la genunchi, era stropită din cap până în picioare de sânge aproape uscat, iar muselina i se lipise de corp în diferite locuri.

– Da? a făcut el. Pentru ce?

– Pentru viermi. Tu ai făcut-o, a explicat ea.

A desfăcut celălalt pumn, dând la iveală o bucată diformă de metal – un glonț strivit.

– Viermii erau într-o rană de la un picior din spate – am scos ăsta din gaura de sub viermi.

Am râs atât ușurată, cât și amuzată.

– Jamie! L-ai împușcat în fund?

Jamie a arcuit puțin buzele.

– Atunci n-am crezut că l-am nimerit, a spus el. Nu făceam decât să mân turma spre Fergus.

A întins mâna încet și a luat glonțul, pe care l-a rostogolit calm între degete.

– Poate-ar fi bine să-l păstrezi ca să-ți aducă noroc, a spus Brianna pe un ton glumeț, dar am văzut cuta dintre sprâncenele invizibile. Ori să-l strângi între dinți cât mama se ocupă de piciorul tău.

– Prea târziu, a zis el, cu un zâmbet pierit.

Abia atunci Brianna a observat fâșia de piele care se afla pe masă, aproape de capul lui, marcată de adâncituri care se suprapuneau – urmele adânci lăsate de dinții lui Jamie. Mi-a aruncat o privire îngrozită. Am dat ușor din umăr. Îmi trebuise mai mult de o oră ca să curăț rana de la picior și niciunuia dintre noi nu îi fusese ușor.

Mi-am dres glasul și am revenit la viermi. Cu coada ochiului am văzut-o pe Bree punând mâna ușor pe obrazul lui Jamie. El a întors capul și i-a sărutat degetele, fără să se sinchisească de sângele de pe ele.

– Nu te speria, fato! a spus el cu glas slab, dar sigur. Mă simt bine.

Am deschis gura să spun ceva, dar am observat expresia de pe chipul Briannei și mi-am înghițit cuvintele. Muncise din greu și trebuia să le poarte de grijă lui Jemmy și lui Roger; nu trebuia să își facă griji pentru Jamie, cel puțin deocamdată.

Am dat drumul viermilor într-un vas cu apă sterilă și i-am învârtit rapid, după care i-am pus din nou pe stratul de frunze umede.

– N-o să te doară, i-am spus lui Jamie, străduindu-mă să mă calmez, dar și să-l liniștesc pe el.

– Oh, da, a replicat el cu un cinism respingător. Am mai auzit asta.

– De fapt, are dreptate, s-a auzit o voce puțin răgușită din spatele meu.

Roger reușise să se spele; părul negru îi stătea moale și umed peste guler, iar hainele îi erau curate. Pe jumătate adormit, Jemmy stătea rezemat de umărul tatălui său, sugându-și visător degetul mare. Roger s-a apropiat de masă și a coborât privirea spre Jamie.

– Cum e, omule? a întrebat el încet.

Jamie și-a mișcat capul pe pernă, fără să ia în seamă durerile.

– Mă descurc.

– Asta e bine.

Spre surprinderea mea, Roger l-a strâns de umăr pe Jamie într-un gest de consolare. Nu-l mai văzusem făcând asta și m-am întrebat încă o dată ce se petrecuse între ei pe munte.

– Marsali o să ne aducă niște supă de vită – adică de bizon – pentru el, a spus Roger, apoi s-a uitat la mine încruntându-se ușor. Poate că ți-ar prinde bine și ție.

– Bună idee! am spus eu.

Am închis ochii o clipă și am inspirat adânc.

Abia când m-am așezat, mi-am dat seama că eram în picioare de cu zori. Mă durea fiecare oscior din labele picioarelor și simțeam dureros locul în

care îmi fracturasem tibia în urmă cu câțiva ani. Însă datoria îmi cerea să fiu activă.

– În fine, timpul nu așteaptă pe nimeni, am spus, ridicându-mă cu greu. Să trecem la treabă.

Jamie a pufnit și s-a întins, apoi s-a relaxat, pregătindu-se fără prea mare chef. S-a uitat resemnat cum aduceam farfuria cu viermi și penseta și a întins mâna după fâșia de piele aflată lângă capul lui.

– N-ai nevoie de asta, a zis Roger, care și-a tras un scaun și s-a așezat. E adevărat ce-a spus Claire, micile lighioane nu provoacă dureri.

Jamie a pufnit din nou și Roger i-a zâmbit.

– Dar, atenție, a adăugat Roger, dau niște gădilături îngrozitoare. Însă numai dacă te gândești la asta. Dacă alungi din minte orice gând despre ele, nu mai simți nimic.

Jamie l-a măsurat din ochi.

– Te pricepi să încurajezi omul, MacKenzie.

– Mulțumesc, a spus Roger cu un început de râs. Uite, ți-am adus ceva.

S-a aplecat și i l-a pus în brațe pe Jemmy, care era somnoros. Băiețelul a scos un scâncet slab de surprindere, apoi s-a liniștit când, din reflex, Jamie a strâns brațele în jurul lui. O mână a copilul s-a legănat liberă, căutând un punct de sprijin și găsindu-l în cele din urmă.

– Cald, a murmurat el, zâmbind extaziat.

Și-a strâns degetele în părul roșcat al lui Jamie, a oftat profund și a adormit la pieptul febril al bunicului.

Jamie și-a îngustat ochii spre mine când am apucat penseta. Apoi a ridicat ușor din umeri, și-a lipit obrazul nebarbierit de părul mățos al lui Jemmy și a închis ochii, deși încordarea de pe chipul lui contrasta izbitor cu pacea de pe fața rotundă a lui Jemmy.

Nici nu putea fi mai ușor; am ridicat și am îndepărtat cataplasma proaspătă cu ceapă și am introdus viermii unul câte unul în tăieturile ulcerate de pe pulpa lui Jamie. Roger a ocolit masa ca să vină în spatele meu și să privească.

– Aproape că arată din nou ca un picior, a spus el surprins. Nu credeam că e posibil.

Am zâmbit, dar nu m-am întors spre el, fiind prea concentrată la delicata operațiune.

– Lipitorile sunt foarte eficiente, i-am explicat. Dar și tăieturile rudimentare făcute de tine au fost folositoare – ai lăsat orificii suficient de mari pentru ca puroiul și fluidul să se poată scurge, și asta a ajutat mult.

Într-adevăr, deși piciorul era încă fierbinte și avea o culoare nefirească, umflătura regresase în mod vădit. Porțiunea lungă a tibiei și arcul delicat al labei piciorului redeveniseră vizibile. Nu-mi făceam nicio iluzie privind pericolele care încă pândeau – infecția, cangrena, necroza –, totuși, îmi simțeam inima mai ușoară. Putea fi recunoscut drept piciorul lui Jamie.

Cu penseta, am apucat alt vierme de partea din spatele capului, atentă să nu îl strivesc. Am ridicat marginea pielii cu sonda subțire pe care o aveam în cealaltă mână și am introdus cu pricepere vietatea minusculă, care se zbătea, în buzunărașul făcut astfel – străduindu-mă să nu iau în seamă aspectul și senzația de burete a cărnii de sub degete, dar și amintirea piciorului lui Aaron Beardsley.

– S-a făcut, am spus după un moment și am așezat cataplasma la loc. Ceapa și usturoiul opărite, învelite în muselină și îmbibate cu penicilină, aveau să păstreze rănilor umede și să ajute la drenare. Schimbată cam din oră în oră, speram că, prin căldura radiată de cataplasma, circulația sângelui în picior se va îmbunătăți. După care un bandaj cu miere va împiedica orice invazii bacteriene.

Doar starea de concentrare m-a ajutat să lucrez cu mâini sigure. Acum, după ce încheiasem, nu mai aveam altceva de făcut decât să aștept. Farfurioara cu frunze umede a zdrăngănit când am așezat-o pe blat.

Nu credeam că mai fusesem vreodată atât de extenuată.

ALEGERI

Împreună, Roger și domnul Bug l-au transportat pe Jamie în dormitorul nostru. Nu voisem să îi deranjez piciorul mutându-l din camera medicală, dar el a insistat.

– Englezoaico, nu vreau să te văd dormind aici, pe podea, a spus el când eu am protestat și mi-a zâmbit. Trebuie să stai în patul tău, dar știu că nu vrei să mă lași singur, așa că musai trebuie să fiu și eu în pat, nu?

Aș fi vrut să protestez, dar, în realitate, eram atât de obosită, încât nu m-aș fi plâns prea mult dacă el ar fi insistat să dormim în hambar.

Totuși, după ce l-am văzut așezat în pat, îndoielile mele au revenit.

– Nu vreau să-ți mișc piciorul, am spus în timp ce-mi atârnam rochia în cuier. O să-mi fac un culcuș aici, lângă foc, și...

– Ba nu, a spus el cu glas apăsător. Dormi cu mine.

S-a lăsat pe spate și a închis ochii, iar părul roșcat s-a revărsat pe pernă.

Pielea lui începuse să își piardă culoarea aprinsă; nu mai era chiar atât de roșiatică. Însă era alarmant de palid în porțiunile cu hemoragii minuscule.

– Ai fi în stare să mă contrazici și pe patul de moarte, am spus iritată. Să știi că nu e nevoie să fii tot timpul autoritar. Ai putea măcar acum să stai liniștit și să-i lași și pe alții să se ocupe de diverse lucruri. Ce crezi că s-ar întâmpla dacă...

A deschis ochii albaștri și s-a uitat la mine.

– Englezoaico, a spus el încet.

– Ce mai e?

– Aș vrea să mă atingi... fără să mă doară. Doar puțin, înainte să adorm. Te superi?

M-am oprit și am inspirat adânc, cumplit de tulburată când mi-am dat seama că avea dreptate. Îngrijorată de starea lui și prinsă cu măsurile ce trebuiau luate urgent, tot ce îi făcusem în cursul zilei fusese dureros, sâcâitor ori și una, și alta. Marsali, Brianna, Roger, Jemmy – toți îl atinseseră cu blândețe, oferindu-i compasiune și alinare.

Iar eu – eu fusesem atât de îngrozită de ceea ce se putea întâmpla, de ceea ce aș fi fost silită să fac, încât nu avusesem timp și nici nu îmi îngăduisem răgazul de a mă purta cu blândețe. M-am uitat un moment în altă parte, clipind până când lacrimile s-au retras. Apoi m-am dus lângă pat, m-am aplecat și l-am sărutat foarte ușor.

I-am mângâiat părul, dându-l peste frunte, mi-am plimbat degetul mare pe curba sprâncenelor. Arch Bug îl bărbierise; pielea obrazilor era netedă și fierbinte sub dosul palmei mele. Oasele îi erau tari sub piele, degajând forță, și totuși dintr-odată părea fragil. Și eu m-am simțit la fel.

– Englezoaico, vreau să dormi lângă mine, a șoptit el.

– Bine.

I-am zâmbit, iar buzele mi-au tremurat puțin.

– Dă-mi voie doar să mă pieptăn.

Îmbrăcată doar în cămașă, m-am așezat, mi-am scuturat părul și am luat peria. Fără să vorbească, dar cu o umbră de zâmbet pe buze, m-a urmărit cât am făcut asta. Îi plăcea să mă vadă periindu-mi părul, speram că era la fel de liniștitor pentru el ca și pentru mine.

De jos răzbăteau zgomote, dar se auzeau înfundat și la o depărtare sigură. Obloanele erau întredeschise; lumina flăcărilor licărea pe geamul ferestrei dinspre focul din curte. Am aruncat o privire spre fereastră, întrebându-mă dacă era cazul să trag obloanele.

– Lasă-le, englezoaico, a murmurat el din pat. Îmi place să-i aud cum vorbesc.

Sunetul vocilor era liniștitor, crescând și coborând, presărat cu mici explozii de răs.

Sunetul scos de perie era slab și regulat, ca acela produs de valuri pe nisip, și am simțit că stresul zilei se stinge treptat, ca și cum aș fi putut îndepărta toate neliniștile și spaimile din păr la fel de ușor ca vrejurile încâlcite ale dovlecilor. Când în cele din urmă am lăsat jos peria și m-am ridicat, Jamie închisese ochii.

Am îngenuncheat pentru a mai domoli focul, m-am ridicat să sting lumânarea și, într-un târziu, m-am dus în pat.

M-am așezat lângă Jamie, având grijă să nu îl mișc. Stătea întins pe o parte, cu spatele la mine, iar eu m-am întors spre el, luând forma curbată

a corpului său, atentă să nu îl ating.

Am rămas liniștită și am tras cu urechea. Toate sunetele din casă căpătaseră treptat ritmul de noapte; sfârâitul focului și vâjâitul vântului în horn, pocnetul venit pe neașteptate dinspre scară, ca și cum cineva ar fi călcat neatent pe o contratreaptă. Sforăitul din gât al domnului Wemyss a ajuns până la mine, redus însă la un bâzâit calmant datorită ușilor groase care ne despărțeau.

Încă se auzeau vocile de afară, înfundate din cauza depărtării, neclare din cauza băuturii și a orei târzii. Însă toate joviale; niciun sunet care să trădeze ostilitatea sau violența incipientă. Însă mie nu-mi păsa. Din partea mea, locuitorii de la Ridge puteau să se lovească în cap cu baroasele unul pe altul și să danseze pe cadavre. Toată atenția mea era concentrată asupra lui Jamie.

Răsuflarea lui era superficială, dar egală. Nu voiam să-l deranjez, pentru că, mai presus de toate, avea nevoie de odihnă. În același timp, doream foarte mult să îl ating. Voiam să mă conving că era acolo, viu, alături de mine, dar și să aflu cum evolua starea lui.

Mai avea febră? Infecția incipientă la picior avansase în ciuda penicilinei, răspândindu-i otravă în sânge?

Mi-am mișcat capul cu atenție, ajungând cu fața la doi centimetri de spinarea acoperită de cămașă și am aspirat lent și profund. I-am simțit căldura pe față, dar prin pânza cămășii nu mi-am putut da seama cât de fierbinte era.

Mirosea vag a pădure și mai puternic a sânge. Ceapa din cataplasma degaja un miros amărui; la fel și sudoarea.

Am inhalat din nou, analizând aerul. Niciun miros de puroi. Era prea devreme pentru apariția mirosului de cangrenă, chiar dacă

descompunerea ar fi început, invizibilă pe sub bandaje. Am avut însă impresia că sesizez un miros ciudat al pielii; ceva ce nu mai simțisem niciodată. Necroză a țesuturilor? Un produs secundar al veninului șarpelui? Am expirat scurt pe nas și am inspirat încă o dată, mai adânc.

– Miros foarte rău? m-a întrebat el.

– Ah! am făcut eu, tresărind și mușcându-mi limba.

Trupul lui s-a scuturat puțin, lucru pe care l-am interpretat drept amuzament înăbușit.

– Semeni cu un porcușor care caută trufe, englezoaico, așa cum fornăi acolo.

– Zău? am făcut eu, oarecum iritată, atingând punctul dureros de pe limbă. În fine, măcar ești treaz. Cum te simți?

– Ca un morman de măruntaie mucegăite.

– Foarte pitorească exprimare, am spus. N-ai putea fi mai precis?

Am pus mâna pe coastele lui, iar el a expirat cu un sunet care aducea a geamăt.

– Ca un morman de măruntaie mucegăite... a repetat el.

S-a oprit să respire greoi, apoi a continuat.

– ... cu viermi.

– O să fii în stare să glumești și pe patul de moarte, nu-i așa?

Chiar în clipa în care am rostit cuvintele, m-a cuprins un fior de neliniște. Așa va fi, dar speram că nu era cazul acum.

– Păi, o să încerc, englezoaico, a murmurat el, părând somnoros. Dar în situația de față nu sunt în cea mai bună formă.

– Ai dureri mari?

– Nu. Doar că sunt... obosit.

A vorbit de parcă era prea epuizat ca să caute cuvântul potrivit și alesese unul comun.

– Nici nu e de mirare că ești obosit. O să-mi gălesc alt loc de dormit, să te poți odihni.

Am dat să arunc pilota de pe mine ca să cobor din pat, dar el m-a oprit, ridicând ușor o mână.

– Nu. Nu mă lăsa singur.

În încercarea de a-și sălta capul de pe pernă, s-a sprijinit cu umărul de mine. M-am îngrijorat și mai tare când am înțeles că era atât de slăbit, încât nu putea să se întoarcă singur.

– Nu te las. Dar poate c-ar fi mai bine să dorm pe scaun. Nu vreau să te...

– Mi-e frig, a spus el încet. Mi-e foarte frig.

L-am apăsat cu degetele sub stern, căutând pulsul mare abdominal. Bătăile de inimă erau rapide, dar mai superficiale decât ar fi trebuit. Nu avea febră. Nu doar că îi era frig, ci *era* rece la atingere, având pielea și degetele ca gheața, ceea ce mi s-a părut foarte alarmant.

Lăsând deoparte orice rețineră, m-am lipit de ei, strivindu-mi sânii de spinarea lui, rezemându-mi obrazul de omoplatul lui. M-am concentrat cât am putut pentru a genera căldură corporală, străduindu-mă ca dogoarea să radieze prin pielea mea spre el. El mă ținuse strâns de

nenumărate rânduri, adăpostindu-mă, oferindu-mi căldura propriului trup. Am regretat din suflet că nu eram mai masivă, ca să pot face același lucru pentru el, în situația de acum, nu puteam decât să mă agăț de el ca un plasture mic cu muștar și să sper că voi crea același efect.

Cu mișcări delicate, am căutat poalele cămășii lui și am tras-o în sus, apoi mi-am pus palmele pe rotunjimea feselor lui. Le-a încordat de surprindere, apoi s-a destins.

Asta m-a făcut să mă întreb de ce simțeam că trebuia să îmi lipesc palmele de el, dar nu mi-am bătut capul; mai trăisem același sentiment de multe ori și renunțasem de mult să îmi fac griji că nu ținea de știință.

Am simțit textura ușor grăunțoasă a iritației de pe pielea lui și, fără să vreau, m-am gândit la o lamia. O creatură rece și alunecoasă la atingere, care își schimbă forma, foarte veninoasă. O mușcătură iute, iar veninul șarpelui se răspândește, încetinind bătăile inimii, răcind sângele fierbinte; mi-am imaginat solzii mărunți ridicându-se sub pielea lui pe întuneric.

M-am silit să alung acel gând, dar nu și fiorul care l-a însoțit.

– Claire, a spus el moale, atinge-mă!

Nu i-am auzit bătăile inimii. Le-am auzit doar pe ale mele; un sunet gros, înfundat, în urechea apăsată pe pernă.

Mi-am lăsat mâna să alunece pe panta pântecului său, și mai încet, în jos, desfăcând cu degetele părul cârlionțat, ajungând să țin în căușul palmei formele lui rotunjite. Toată căldura pe care o radia era acolo.

L-am mângâiat cu degetul mare și am simțit o tresărire. A rămas fără suflare, iar corpul lui a părut să devină mai greu, afundându-se în saltea în timp ce s-a destins. Carnea lui era precum ceara în mâna mea, devenind netedă și mătăsoasă pe măsură ce se încălzea.

M-am simțit foarte ciudat; nu mai eram plină de teamă, ci cu toate simțurile în alertă și totuși... cuprinsă de un sentiment de pace. Nu mai eram conștientă de alte sunete în afara respirației și a bătăilor inimii lui Jamie; întunericul era încărcat de ele. Nu aveam niciun gând conștient, ci acționam pur și simplu din instinct, atingând jos și dedesubt, căutând miezul arșiței din centrul ființei lui.

Apoi m-am mișcat – mai bine zis, ne-am mișcat împreună. Am coborât o mână între noi, între picioarele lui, atingându-l cu degetele înapoia testiculelor. Cealaltă mână s-a mișcat în același ritm care îmi contracta coapsele și îmi ridica umerii, împingându-l din spate.

Aș fi putut face asta o veșnicie și am simțit că probabil așa era. Nu am trăit senzația scurgerii timpului, ci doar o pace de vis și ritmul lent și constant în care ne mișcam amândoi pe întuneric. Undeva, cândva, am simțit o pulsație, întâi într-o mână, apoi în amândouă. S-a contopit cu bătaia inimii lui.

El a suspinat lung și adânc, și am simțit cum aerul îmi năvălește afară din plămâni. Am rămas tăcuți și am alunecat delicat în somn împreună.

M-am trezit perfect liniștită. Am rămas nemișcată, fără să mă gândesc la nimic, ascultându-mi pulsația sângelui prin vene și urmărind particulele de praf fin luminate de razele soarelui care pătrundeau prin obloanele întredeschise. Apoi mi-am adus aminte, m-am răsucit în pat și am deschis ochii mari.

Jamie avea ochii închiși, iar pielea îi era de culoarea fildeșului învechit. Își ținea capul întors în direcția opusă mie, astfel încât tendoanele gâtului îi ieșeau în evidență, dar nu am văzut pulsul. Încă era cald ori cel puțin pilotele erau calde. Am adulmecat în grabă aerul. Mirosea a ceapă, a

miere și a sudoare provocată de febră, dar nu era duhoarea morții subite.

L-am lovit cu palma în mijlocul pieptului, iar el a tresărit surprins și a deschis ochii.

– *Ticălosule*, am spus, atât de ușurată să-i simt pieptul cum se înalță când a respirat, încât mi-a tremurat vocea. Ai încercat să mori cu mine alături.

Pieptul lui se ridica și cobora, se ridica și cobora sub mâna mea, iar inima mi-a tresărit și s-a cutremurat, ca și cum aș fi fost trasă înapoi în ultimul moment de pe marginea unei prăpastii ivite pe neașteptate.

S-a uitat la mine. Avea pleoapele grele, iar ochii, încă înceteșoși de febră.

– Nu mi-ar fi cerut un efort prea mare, englezoaico, a rostit el cu glas moale și răgușit după somn. E mai greu să nu mori.

Nu s-a prefăcut că nu mă înțelege. În lumina zilei, am văzut limpede ceea ce extenuarea și efectele reziduale al șocului mă împiedicaseră să văd în noaptea precedentă. Insistența de a reveni în patul lui. Obloanele întredeschise, ca să audă vocile membrilor familiei și pe cele ale arendașilor lui. Și să mă aibă alături. Foarte atent și fără să-mi spună nicio vorbă, hotărâse cum și unde voia să moară.

– Când te-am adus aici, ai crezut că vei muri, nu? l-am întrebat.

Glasul meu a sunat mai mult mirat decât acuzator.

I-a trebuit un moment până să-mi răspundă, deși nu părea să șovăie. Mai curând căuta cuvintele potrivite.

– Ei bine, nu știam sigur, nu, a explicat el, vorbind rar. Deși mă simțeam foarte rău.

A închis încet ochii, ca și cum ar fi fost prea obosit ca să-i țină deschiși.

– Și încă mă simt rău, a adăugat cu glas oarecum detașat. Dar nu trebuie să-ți faci griji – am ales.

– Ce Dumnezeu vrei să spui?

Am pipăit pe sub pilote și i-am găsit încheietura mâinii. Încă era cald și avea un puls prea rapid, prea superficial. Totuși, era ceva atât de diferit de răceala de moarte pe care o simțisem în el noaptea precedentă, încât prima mea reacție a fost de ușurare.

A respirat adânc de câteva ori, a întors capul și a deschis ochii să se uite la mine.

– Vreau să spun că puteam muri noaptea trecută.

Sigur că putea – și totuși nu asta voia să spună. Parcă vorbea de ceva conștient...

– Ce înseamnă că ai ales? Până la urmă ai hotărât să nu mori?

Am încercat să sune ca o glumă, dar nu am reușit. Mi-am adus aminte prea bine senzația stranie de neclintire eternă care ne înconjurase.

– A fost foarte ciudat, a zis el. Și totuși, nu a fost deloc ciudat.

Părea oarecum surprins.

– Cred că ar fi bine să-mi povestești ce s-a întâmplat, am spus, ținându-mi degetul mare pe pulsul lui.

A zâmbit mai curând cu ochi, decât cu buzele. Acestea erau foarte uscate și crăpate la colțurile gurii. Le-am atins cu degetul, gândindu-mă să mă duc după o alifie calmantă, după apă sau ceai, dar am ignorat impulsul, făcându-mi curaj pentru a asculta ce avea de spus.

– Englezoaico, nu știu cum – sau mai degrabă, știu, dar nu găsesc o cale de a o spune.

Încă arăta obosit, dar s-a uitat fix la fața mea, cu ochii lui de un albastru viu în lumina dimineții și cu o expresie aproape curioasă, de parcă nu mă mai văzuse până atunci.

– Ești foarte frumoasă, a zis el încet. Foarte frumoasă, *mo chridhe*.

Mâinile îmi erau acoperite de pete albăstrui, decolorate și de sânge de bizon, părul nespălat îmi atârna încâlcit pe gât și am simțit mirosul de urină stătută al colorantului și pe acela de sudoare produsă de spaimă. Și totuși, fața lui s-a luminat ca și cum ar fi privit luna plină într-o noapte de vară, pură și frumoasă.

A rămas cu ochii ațintiți la mine cât a vorbit, mișcându-i doar puțin pentru a-mi observa trăsăturile.

– Mă simțeam foarte rău când Arch și Roger Mac m-au adus aici, a spus el. Îngrozitor de rău, piciorul și capul îmi zvâcneau la fiecare bătaie de inimă, dar în așa măsură, încât am început să mă tem de următoarea bătaie. Și așa am ajuns să ascult intervalele dintre bătăi. Nici n-o să-ți vină a crede, a zis, părând oarecum surprins, dar trece mult timp între bătăile unei inimi.

În acele intervale începuse să sper că următoarea bătaie nu va veni. Și, treptat, și-a dat seama că inima începea să își rărească bătăile – și că durerea se îndepărta, devenind ceva separat de el.

Pielea i se răcise, febra scăzând atât din corp, cât și din minte, lăsând-o pe aceasta din urmă bizar de limpede.

– Și acesta e momentul pe care nu-l pot descrie, englezoaico.

În tensiunea povestirii, își eliberase încheietura din strânsoarea mea și își pusese degetele peste ale mele.

– Dar am... am văzut.

– Ce anume?

Și totuși știam deja că nu-mi putea spune. Ca orice doctor, văzusem oameni bolnavi hotărând să moară – și cunoșteam privirea pe care o aveau uneori, ochii ațintiți spre *ceva* aflat la depărtare.

A ezitat căutându-și cuvintele. M-am gândit la *ceva* și am intervenit sperând să-l ajut.

– Am cunoscut o bătrână, am spus. A murit în spitalul în care lucram – îi avea pe copiii ei adulți alături de ea și totul a fost foarte liniștit.

Am coborât ochii, îndreptându-i spre degetele lui, încă roșii și puțin umflate, împreunate cu ale mele, pătate și mânjite de sânge.

– A murit – era *moartă*, am văzut că pulsul i se oprise și nu mai respira. Toți copiii îi stăteau la căpătâi și plângeau. Apoi, pe neașteptate, a deschis ochii. Nu se uita la niciunul dintre ei, dar vedea *ceva*. Și a făcut, foarte limpede: „Ooh!” Doar atât. Uimită ca o fetiță care vede *ceva* minunat. După care a închis ochii.

Am ridicat privirea spre el, clipind ca să-mi alung lacrimile.

– Așa – așa a fost?

A dat din cap fără o vorbă și mi-a strâns degetele.

– Cam așa *ceva*, a răspuns el foarte încet.

Se simțise ciudat, suspendat, într-un loc pe care nu l-a putut descrie

nicicum, dar complet liniștit – și văzând foarte clar.

– Parcă... nu era chiar o ușă, ci un pasaj de un fel aparte, în fața mea. Și puteam să trec prin el, dacă voiam. Și am vrut, a adăugat el, uitându-se la mine și zâmbindu-mi slab.

Știa ce se afla și în urma lui și își dăduse seama că în acel moment putea alege. Să meargă înainte ori să se întoarcă.

– Și atunci m-ai rugat să te ating?

– Știam că tu erai singura care mă poate aduce înapoi, a spus el simplu. Eu singur n-aveam tăria necesară.

Am simțit un nod uriaș în gât și nu am fost în stare să vorbesc, însă l-a strâns tare de mână.

– De ce? am întrebat într-un târziu. De ce ai... ales să rămâi?

Gâtul mi se contractase, iar vocea îmi era răgușită. A observat și m-a strâns de mână; o umbră a strânsorii lui de obicei fermă, dar păstrând în ea amintirea forței.

– Pentru că ai nevoie de mine, a rostit el foarte încet.

– Nu pentru că mă iubești?

A ridicat privirea spre mine schițând un zâmbet.

– Englezoaico, te iubesc și te voi iubi mereu. Fie că mor eu – sau tu –, fie că suntem împreună sau departe unul de celălalt. Știi că e adevărat, a spus moale și mi-a atins fața. Știu asta despre tine, și știi asta despre mine.

Apoi și-a aplecat capul, și părul lui strălucitor i-a căzut peste obraji.

– Dar nu mă refer doar la tine, englezoaico. Încă mai am multe de făcut. O clipă, m-am gândit că poate nu-i așa, că o să vă descurcați toți, cu Roger Mac și bătrânul Arch, Joseph și cei din neamul Beardsley. Dar vine războiul și pentru păcatele mele – a făcut o grimasă scurtă – eu sunt căpetenia.

Resemnat, a clătinat din cap.

– Dumnezeu m-a făcut ceea ce sunt. Mi-a încredințat sarcina și trebuie să o duc la capăt, indiferent de preț.

– Prețul, am repetat eu neliniștită, sesizând în glasul lui ceva mai aspru decât resemnarea.

S-a uitat la mine, apoi, aproape fără să vrea, și-a mutat privirea spre capătul patului.

– Piciorul meu nu e cu mult mai rău, a rostit el detașat, dar nici mai bine. Cred că va trebui să mi-l tai.

M-am așezat, uitându-mă pe fereastra camerei medicale și încercând să găsesc altă soluție. Trebuia să existe altă soluție. Neapărat.

Jamie avea dreptate, pentru că dărele roșietice persistau. Nu avansaseră, dar erau acolo, urâte și amenințătoare. Penicilina pe cale orală și locală avusese un oarecare efect asupra infecției, dar nu suficient. Viermii își făceau bine treaba cu abcesele mici, dar nu puteau influența prezența bacteriilor care îi otrăveau sângele.

Am aruncat o privire spre sticla cafenie, plină cam o treime. Conținutul ei l-ar fi putut ajuta să mai reziste o vreme, dar nu era de ajuns – și părea puțin probabil ca substanța să aibă un efect suficient în cazul

administrării orale – pentru a eradica bacteriile ucigătoare care se înmulțeau în sângele lui.

– Zece mii la zece milioane de miligrame, am murmurat pentru mine.

Dozarea recomandată de penicilină în cazul bacteremiei sau al septicemiei, potrivit *Manualului Merck*, de referință pentru un medic. Am aruncat o privire spre registrul de cazuri al lui Daniel Rawlings, apoi m-am uitat din nou la sticlă. Cum nu aveam nicio posibilitate de a afla ce concentrație avea penicilina mea, administrarea ei era probabil mai eficace decât combinația de rădăcina-șarpelui și usturoi recomandată de Rawlings, dar nu suficient ca să conteze, mă temeam.

Fierăstrăul de amputare încă stătea pe blatul dulapului, unde îl lăsasem cu o zi în urmă. Îi dădusem cuvântul că nu îl voi folosi, însă el îmi dăduse aprobarea.

Am strâns mâinile și un val de frustrare inexprimabilă s-a revărsat peste mine atât de puternic, încât aproape că mi-a copleșit sentimentul de disperare. De ce, de ce, *de ce* nu începusem să prepar imediat penicilină? Cum de putusem să fiu atât de proastă și de neglijentă – atât de tembelă?

De ce nu insistasem să mă duc la Charleston sau măcar la Wilmington, în speranța de a găsi un sticlar care să îmi confecționeze corpul și pistonul pentru o seringă hipodermică? Cu siguranță că aș fi putut improviza ceva drept *ac*. După atâtea dificultăți, atâtea experimente, pentru a face această substanță prețioasă, iar acum, când aveam atâta nevoie disperată de ea....

O mișcare șovăitoare din dreptul ușii m-a făcut să mă întorc, chinându-mă să îmi țin sub control trăsăturile feței. Va trebui să le spun celor din casă ce se întâmpla, și asta, cât de curând. Dar era preferabil să aleg momentul potrivit și să le spun tuturor odată.

Era unul dintre frații Beardsley. Acum aveau părul lung și aranjat frumos, tuns la aceeași lungime de Lizzie, și îmi era din ce în ce mai greu să-i deosebesc – cu excepția cazului în care se aflau suficient de aproape ca să le văd degetele mari de la mâini. După ce vorbeau, îmi venea mai ușor, bineînțeles.

– Doamnă?

Era Keziah.

– Da?

Fără îndoială că glasul mi-a sunat tăios, dar nu avea importanță, deoarece Keziah nu deosebea nuanțele din tonul vocii.

Avea un sac din pânză. Când a intrat în încăperea, am văzut sacul mișcându-se și schimbându-și forma și m-a cuprins un mic val de repulsie. A observat asta și a zâmbit.

– Asta e pentru domnul, a spus el, cu glas tare, ușor plat, ridicând sacul. El – bătrânul Aaron – a spus că face bine. Dacă te mușcă un șarpe mare, iei unul mic, îi tai capul și bei sângele.

Mi-a întins hotărât sacul, pe care l-am primit cu o mână șovăitoare, ținându-l cât mai departe de mine. Conținutul sacului s-a mișcat din nou, făcându-mă să mă înfior, iar prin pânza lui a răzbătut un sunet slab, ca un bâzâit.

– Mulțumesc, am spus eu, cu glas pierit. O să... o să fac ceva cu el. Mulțumesc.

Keziah a zâmbit larg și a ieșit cu capul plecat, lăsându-mă în tovărășia unui sac în care se afla ceea ce părea a fi un șarpe-cu-clopoței mic, dar foarte iritat. M-am uitat disperată în jur în căutarea unui loc în care să îl

pun. Nu am îndrăznit să îl arunc pe fereastră, Jemmy se juca deseori în curtea din apropierea casei.

În cele din urmă, am scos pe marginea blatului vasul mare din sticlă în care păstram sare și – ținând sacul la un braț depărtare de mine – mi-am folosit cealaltă mână pentru a deșerta sarea pe blat. Am dat drumul sacului în vas și am trântit capacul deasupra, după care m-am repezit spre celălalt capăt al camerei, unde m-am prăbușit pe un scaun, simțindu-mi dosul genunchilor asudând de groază.

În teorie, nu mă deranjau șerpii, dar în practică...

Brianna a vârât capul pe ușă.

– Mamă? Cum se simte tata în dimineața asta?

– Nu prea bine.

Chipul meu sigur i-a spus cât de gravă era situația, pentru că a intrat în cameră și a rămas în fața mea, încruntându-se.

– Chiar așa de rău? a întrebat ea încet, iar eu, incapabilă să vorbesc, am confirmat cu o mișcare din cap.

Ea a oftat adânc.

– Te pot ajuta cu ceva?

Am oftat la fel ca ea și am făcut un gest neajutorat. Mi-a venit o idee neclară – sau, mai curând, o idee care-mi încolțise în minte de ceva vreme.

– Singurul lucru pe care m-am gândit să-l fac este să deschid piciorul – să tai adânc în mușchi – și să torn penicilina pe care o mai am direct pe răni. E mult mai eficientă împotriva infecțiilor bacteriene dacă o poți injecta,

decât dacă o administrezi pe cale orală. O penicilină brută ca asta – și am făcut semn din cap spre sticlă – e foarte instabilă în prezența unui acid. Puțin probabil să treacă prin stomac pentru a avea vreun efect.

– Cam asta e, în mare, ceea ce a făcut mătușa Jenny, nu? De aceea s-a ales tata cu cicatricea aia mare pe picior.

Am confirmat din cap, ștergându-mi palmele de genunchi fără să-mi dau seama. De obicei, nu-mi transpirau mâinile, dar senzația pe care mi-o dădea fierăstrăul pentru amputări îmi era prea vie în memorie.

– Va trebui să fac două sau trei incizii adânci. Probabil că asta îi va produce o infirmitate permanentă, dar s-ar putea să dea și rezultate.

Am încercat să îi zâmbesc.

– Cred că la MIT nu ai învățat cum să faci o seringă hipodermică, corect?

– De ce n-ai spus până acum? a întrebat ea calm. Nu știu dacă voi reuși să fac o seringă, dar m-ar mira să nu găsesc ceva care să aibă același rol. Cât timp ai la dispoziție?

Am rămas cu gura întredeschisă, privind-o lung, după care am închis-o.

– Cel mult câteva ore. M-am gândit că, dacă nu obțin nicio ameliorare cu cataplasmele fierbinți, va trebui să tai sau să amputez în seara asta.

– Să amputezi!

S-a albit la față.

– Dar nu poți face așa ceva!

– Ba pot, dar Dumnezeu mi-e martor că nu vreau.

Am strâns mâinile pumn, parcă negând priceperea lor.

– Atunci, lasă-mă să mă gândesc.

Încă era palidă, dar starea de șoc a trecut pe măsură ce mintea începea să lucreze.

– Unde-i doamna Bug? Voiam să-l las pe Jemmy cu ea, dar...

– A plecat? Ești sigură că nu s-a dus până la cotețul găinilor?

– Nu e, m-am oprit pe acolo când am venit înapoi. N-am văzut-o pe nicaieri, iar focul din bucătărie a fost înăbușit.

Era mai mult decât ciudat, fiindcă doamna Bug venise ca de obicei să pregătească micul dejun – ce o determinase să plece? Speram că Arch nu se îmbolnăvisese pe neașteptate; asta ar fi pus capac la toate.

– Și-atunci unde e Jemmy? am întrebat privind în jur după el.

De obicei nu se îndepărta de mama lui, deși începuse să se desprindă de ea, așa cum fac băieții.

– Lizzie l-a dus sus să-l vadă pe tata. O s-o rog să se ocupe de el o vreme.

– Bine. A!

Exclamația mea a făcut-o să se întoarcă din dreptul ușii și să ridice întrebător din sprâncene.

– Crezi că ai putea duce asta – am arătat cu dezgust vasul mare din sticlă – undeva, afară, draga mea? Să scapi de el în vreun fel?

– Sigur. Dar ce e?

S-a apropiat curioasă de vas. Micul șarpe-cu-clopoței ieșise din sac și

stătea încolăcit într-un nod întunecat și dubios; când Brianna a întins mâna spre vas, s-a descolăcit și a atacat, lovindu-se de sticlă, iar Brianna a sărit înapoi, scoțând un țipăt scurt.

– *Ifrinn!* a exclamat ea, iar eu am pufnit în râs, în pofida stresului și a îngrijorării.

– De unde-l ai și la ce e bun? a întrebat ea.

Revenindu-și din șocul inițial, s-a aplecat prevăzătoare și a bătut ușor cu palma în sticlă. Șarpele, care părea extrem de irascibil, a atacat vasul cu un bufnet sonor, iar ea și-a retras imediat mâna.

– Mi l-a adus Kezzie. Jamie ar trebui să-i bea sângele drept tratament, i-am explicat.

Brianna a întins cu precauție degetul arătător și a urmărit dâra unei mici picături de lichid gălbui, care se prelingea pe sticlă. Erau de fapt două picături.

– Ia te uită! A încercat să mă muște prin sticlă! Șarpele acesta e tare furios și nu cred că ar aprecia prea mult ideea.

Era limpede că nu. El – dacă era mascul – se încolăcise la loc, iar coada îi vibra zornăind, ceea ce trăda o ură sălbatică.

– Ei, asta e bine, am spus eu, venind lângă ea. Sunt convinsă că nici pe Jamie nu l-ar încânta ideea. Deocamdată e pornit rău împotriva șerpilor.

– Hm, a făcut Brianna și a continuat să se uite la șarpe, sprâncenele ei groase coborând și unindu-se într-o încruntătură. Kezzie a spus de unde l-a adus?

– Nu m-am gândit să-l întreb. De ce?

– Afară e frig, iar șerpii hibernează, nu? Au culcușuri?

– Păi, doctorul Brickell așa susține, i-am răspuns, destul de reticentă.

Istoria naturală a Carolinei de Nord a simpaticului doctor era o lectură interesantă, dar îmi îngăduiam să pun la îndoială anumite observații ale lui, îndeosebi cele referitoare la șerpi și la crocodili, despre al căror curaj părea să aibă o părere exagerată.

Brianna a dat din cap, fără să-și ia ochii de la șarpe.

– Vezi tu, a spus ea pe un ton aproape visător, chestia e că viperidele au o structură extraordinară. Fălcile lor nu sunt articulate, astfel că pot înghiți prăzi mai mari decât ele, iar colții se pliază spre cerul gurii atunci când nu-i folosesc.

– Da? m-am mirat eu, privind-o cu o oarecare rezervă, lucru pe care ea l-a ignorat.

– Colții sunt goi pe dinăuntru, a continuat Brianna și a atins vasul cu un deget, marcând punctul în care veninul îmbibase pânza de sac, lăsând o pată gălbuie. Sunt conectați la un sac cu venin din obrazul șarpelui, astfel că, atunci când mușcă, mușchii din obraji pompează venin... și el trece prin colți în pradă. La fel ca o...

– Dumnezeule mare! am exclamat.

Ea a confirmat cu o mișcare din cap, apoi și-a luat ochii de la șarpe ca să se uite la mine.

– Mă gândeam să încercăm să facem ceva cu un ac ascuțit, dar asta ar merge mai bine – deja e conceput pentru așa ceva.

– Am înțeles, am spus, simțind un mic val de speranță. Dar va fi nevoie de un soi de rezervor...

– Întâi de toate, am nevoie de un șarpe mai mare, a zis ea cu simț practic, întorcându-se spre ușă. Mă duc să-i caut pe Jo și pe Kezzie și să aflu dacă ăsta a fost scos dintr-un cuib – dacă e așa înseamnă că acolo sunt mai mulți.

Luând vasul din sticlă cu ea, a plecat imediat în misiune, lăsându-mă să revin la analiza situației antibioticului cu speranțe renăscute. Dacă puteam să injectez soluția, ea trebuia să fie strecurată și purificată cât de bine posibil.

Aș fi vrut să fierb soluția, dar nu îndrăzneam; nu știam dacă temperatura înaltă va distruge sau va inactiva penicilina brută – dacă, de fapt, acolo aveam penicilină activă. Unda de speranță pe care o simțisem auzind ideea Briannei s-a domolit într-o oarecare măsură. Un aparat hipodermic nu mă putea ajuta dacă nu aveam ceva util de injectat.

M-am plimbat neliniștită prin cameră, ridicând lucruri și așezându-le la loc.

Făcându-mi curaj, am pus din nou mâna pe fierăstrău, am închis ochii, retrăind în mod voit mișcările și senzațiile, străduindu-mă să regăsesc sentimentul de detașare nepământească cu care ucisesem bizonul.

Sigur, de astă dată Jamie era acela care vorbise cu cealaltă lume. *Frumos din partea ta să îi oferi posibilitatea de a alege*, am gândit sardonice. *Văd însă că nu vrei să îi ușurezi situația.*

Dar el nu ar fi cerut așa ceva. Am deschis ochii tresărind. Nu știam dacă răspunsul venea din subconștientul meu sau din altă parte, dar el exista în mintea mea și am recunoscut adevărul lui.

Jamie era obișnuit să facă alegeri și să le respecte, indiferent de preț. Își dăduse seama că viața ar putea însemna pierderea piciorului cu tot ce

implica asta – și o acceptase ca preț firesc al hotărârii lui.

– Ei bine, eu nu accept! am spus cu voce tare și am ridicat bărbia spre fereastră.

Un mătăsar-de-cedru care se legăna la capătul unei crengi mi-a aruncat o privire prin masca lui neagră ca de tâlhar, a hotărât că eram nebună, dar inofensivă, astfel că și-a văzut de treaba lui.

Am deschis ușa dulapului, am ridicat capacul cutiei cu medicamente și am luat o foaie de hârtie, o pană și cerneală din biroul lui Jamie.

Un borcan de Gaultheria. Extract de verdeața-iernii. Scoarță de ulm. Coajă de salcie, de cireș, puricariță, coada-șoricelului. Penicilina era de departe cel mai eficient antibiotic disponibil, dar nu singurul. Oamenii purtau războaie cu germenii de mii de ani, fără să aibă habar cu ce se confruntau. Eu știam și astfel aveam un mic avantaj.

Am început să alcătuiesc o listă a ierburilor pe care le aveam la dispoziție și, sub fiecare nume, am trecut utilizările pe care le știam pentru fiecare – indiferent dacă le folosisem vreodată sau nu. Orice iarbă întrebuințată pentru tratarea unei infecții reprezenta o posibilitate – dezinfectarea plăgilor lacerate, tratarea iritațiilor mucoasei bucale, tratarea diareii și a dizenteriei... Am auzit sunet de pași în bucătărie și am strigat-o pe doamna Bug, dorind să-mi aducă un vas cu apă fiartă, ca să pun plantele la opărit imediat.

A apărut în prag cu obrazii rozalii din cauza frigului și cu părul atârându-i în șuvițe dezordonate, scăpate de sub broboadă, și având în mână un coș mare. Înainte de a apuca să spun ceva, a intrat și a așezat coșul pe blat, în fața mea. Din spatele ei s-a apropiat soțul ei, cu un alt coș și cu un butoiș deschiș, din care se înălța un miros înțepător de alcool. Aerul din jurul lor avea un miros slab de răscopt, ca duhoarea

îndepărtată a unei gropi de gunoi.

– Am auzit că nu aveți suficient mucegai, a început doamna Bug nerăbdătoare, dar cu ochii scânteindu-i, așa că i-am propus lui Archie să mergem la casele din preajmă, să vedem dacă nu cumva găsim ceva pentru domnu' Fraser, fiindcă, la urma urmelor, pâinea se strică imediat dacă-i ținută la umezeală, iar bunul Dumnezeu știe că doamna Chisholm e neglijentă, deși sunt convinsă că are o inimă bună, și nici nu vreau să mă gândesc ce lucruri se petrec în casa ei, dar noi...

Nu mai eram atentă, fiindcă priveam cu ochi mari rezultatele raidului făcut de soții Bug prin cămărilor și pe dealurile de pe Ridge. Coji de pâine, biscuiți mucegași, terci pe jumătate stricat, bucăți de plăcintă cu urme de dinți în aluat... Un amestec de mâncăruri cleioase și fragmente în curs de descompunere – toate pline de mucegaiuri în pete de albastru catifelat și de verde ca lichenii, între care apăreau stropi sub formă de negi de roz și galben și pete albe cu forme neregulate.

Butoiașul era pe jumătate plin cu porumb putrezit, iar lichidul tulbure care rezultase avea la suprafață insulițe plutitoare de mucegai albastru.

– Porcii lui Evan Lindsay, mi-a explicat domnul Bug, într-o explozie neobișnuită de locvacitate.

Mânjiți până și pe față după eforturile făcute, soții Bug mi-au zâmbit.

– Vă mulțumesc, am spus, simțind că mă înec și nu doar din cauza mirosului.

Am clipit și ochii mi-au lăcrimat puțin de la miasma ce se ridica din zeama de porumb.

– Oh, vă mulțumesc mult.

Abia după căderea întunericului am urcat la etaj, ducând tava cu poțiuni și instrumente, trăind un amestec de emoție și spaimă.

Înconjurat de vizitatori, Jamie stătea rezemat de perne. Oamenii veniseră la noi toată ziua pentru a-l vedea și a-i face urări de bine; mulți dintre ei rămăseseră pur și simplu acolo, iar când am intrat și-au întors spre mine fețele îngrijorate, pe care licărea lumina lumânărilor.

Arăta foarte rău, îmbujorat și tras la față, și m-am întrebat dacă nu cumva era cazul să-i trimit pe oaspeți acasă. L-am văzut pe Murdo Lindsay luându-i mâna lui Jamie și strângându-o și mi-am dat seama că distragerea atenției și sprijinul oferit de el în cursul zilei fuseseră probabil mai benefice pentru el decât odihna de care în niciun caz nu ar fi profitat.

– Ei bine, a spus Jamie, reușind să afișeze un aer detașat, cred că suntem gata.

Și-a întins picioarele, mișcându-și degetele pe sub pătură. Ținând seama de starea piciorului, probabil că îl duruse cumplit, dar am recunoscut că profita de ceea ce credea că va fi ultima ocazie în care își va mișca piciorul, așa că mi-am mușcat buza.

– Da, suntem gata să facem ceva nou, am spus, zâmbindu-i în încercarea de a-l liniști. Și cei care vreți să vă rugați pentru reușită, vă invit să o faceți, vă rog.

Un val de surprindere a înlocuit aerul de spaimă care se născuse la intrarea mea și am văzut-o pe Marsali, care o ținea cu o mână pe Joan, adormită, vârând grăbită cealaltă mână în buzunar și scoțându-și rozariul.

Toți s-au precipitat să curețe noptiera, care era încărcată de cărți, hârtii,

mucuri de lumânare, diferite prăjituri aduse pentru a-i stârni pofta de mâncare lui Jamie – toate neatînse – și, dintr-un motiv greu de ghicit, tastiera unui dulcimer și o piele de marmotă pe jumătate tăbăcită. Am lăsat tava jos, iar Brianna, care urcase cu mine, a făcut un pas în față, ținându-și invenția cu ambele mâini, apoi mi-a întins-o ca un discipol care îi oferă azimă unui preot.

– Ce Dumnezeu e asta? a întrebat Jamie, încruntându-se spre obiect, apoi spre mine.

– E un soi de șarpe cu clopoței făcut de mână, i-a răspuns Brianna.

Toți au murmurat curioși, întinzându-și gâturile să vadă mai bine – deși interesul lor s-a mutat aproape imediat în altă parte când am ridicat pilota și m-am apucat să îi scot feșele de la picior, acțiune însoțită de un cor de murmure șocate și de exclamații compătimitoare la vederea răni.

Întreaga zi, Lizzie și Marsali aplicaseră cu regularitate cataplasme cu ceapă și cu semințe de in, iar din feșe s-au ridicat firicele de abur când le-am dat deoparte. Carnea piciorului era de un roșu-aprins până la genunchi, cel puțin în acele porțiuni care nu erau înnegrite sau supurând de puroi. Scosesem temporar viermii, temându-mă că vor muri din cauza căldurii; acum erau la parter, pe o farfurie din camera medicală, ocupați cu unele dintre cele mai puturoase bucățele aduse de soții Bug. Dacă reușeam să salvez piciorul, ei puteau ajuta la curățarea rănilor, dar mai târziu.

Verificasem mucegaiurile pe rând, examinându-le cu microscopul și punând deoparte, într-un vas mare, tot ce putea fi identificat drept *Penicillium*. Peste acea strânsură turnasem alcool fermentat de porumb, lăsând totul să se macereze în cursul zilei și, cu puțin noroc, să pot dizolva penicilină brută din gunoiul aflat în lichidul alcoolic.

Între timp, făcusem o selecție a ierburilor recunoscute pentru tratamentul intern al suferințelor purulente și preparasem un decoct puternic din ele, ținându-le în apă fiartă vreme de câteva ore. Am turnat o cană din soluția foarte aromatizată și i-am dat-o lui Roger, având însă grijă să-mi feresc nasul.

– Fă-l să bea asta, am spus. Până la fund, am adăugat ținându-l pe Jamie cu privirea.

Jamie a adulmecat cana întinsă și mi-a aruncat o căutătură – dar a sorbit supus, strâmbându-se în mod exagerat spre distracția privitorilor, care au chicotit în semn de apreciere. Cum dispoziția tuturor se schimbase, am trecut la evenimentul principal, întorcându-mă să iau seringă încropită de Bree.

Gemenii Beardsley, care stăteau umăr la umăr într-un colț, s-au împins în față ca să vadă și s-au împăunat de mândrie. La cererea Briannei, plecaseră imediat și reveniseră pe la jumătatea amiezii cu un frumos șarpe-cu-clopoței, lung de aproape un metru și, din fericire, mort, fiind tăiat aproape în două cu o secure, astfel încât să se păstreze bine capul valoros.

Disecasem cu grijă sacii cu venin, scoțând colții, apoi îi dădusem doamnei Bug sarcina de a-i spăla de multe ori cu alcool, pentru a elimina orice urmă de venin.

Bree luase mătasea impregnată cu ulei folosită pentru protejarea astrolabului și cususe o parte din ea pentru a alcătui un mic tub, strângând un capăt cu o buclă, amintind de o pungă cu șnur de închidere. Tăiasse un segment lung dintr-o pană de la aripa unui curcan, îl înmuiase cu apă fierbinte și îl folosisse pentru a uni capătul strâns al tubului cu colțul de șarpe. Folosind ceară de albine topită, etanșase îmbinările tubului, ale tijei cu pana și colțul, întinzându-o cu atenție de-a

lungul liniei de îmbinare, pentru a împiedica pierderile de lichid. Era un obiect bine făcut, dar arăta ca un șarpe mic și gras, având la capăt un colț curbat, ceea ce a dat naștere multor comentarii ale spectatorilor mei.

Murdo Lindsay continua să îl țină de o mână pe Jamie. Când i-am făcut semn lui Fergus să îmi țină lumânarea, l-am văzut pe Jamie întinzând cealaltă mână spre Roger. Acesta a părut șocat preț de o clipă, dar a prins mâna și a îngenuncheat alături de pat, ținând-o strâns.

Mi-am plimbat delicat degetele de-a lungul piciorului, am ales un loc potrivit, fără vase majore, l-am curățat cu alcool pur și am înfipt colțul de șarpe cât de adânc am putut. Spectatorii au scos sunete de uimire, iar Jamie a aspirat puternic, dar nu s-a mișcat.

– În regulă.

I-am făcut semn Briannei, care stătea alături de mine cu sticla de alcool de porumb filtrat. Prințându-și buza de jos între dinți, a turnat cu atenție, umplând tubul din mătase pe care îl țineam drept. Am îndoit capătul de sus foarte strâns și, cu degetul mare și arătătorul, am apăsât în jos, silind lichidul să treacă prin colț în țesuturile piciorului.

Jamie a icnit și, instinctiv, Munro și Roger s-au aplecat în față, apăsându-l cu umerii și rămânând astfel.

Nu am îndrăznit să grăbesc lucrurile, de teamă că, exercitând o presiune prea mare, etanșările puteau să crape, deși aveam și a doua seringă, făcută din celălalt colț, pentru orice eventualitate. Am urcat și coborât de-a lungul piciorului, ajutată de Bree, care a reumplut seringă după fiecare injecție. Sângele a apărut sclipitor din găuri când am scos colțul, prelingându-se în firicele pe lateralul piciorului. Fără să i se ceară, Lizzie a ridicat o cârpă și a șters sângele, fiind foarte atentă la ce făcea.

Cei din încăperea era tăcuți, dar am simțit că fiecare își ținea respirația

când alegeam un nou loc și oftau după ce înfingeam acul improvizat, apoi se aplecau spre pat în timp ce injectam alcoolul cu miros înțepător adânc în țesuturile infectate. Mușchii stăteau încordați ca niște noduri pe antebrățele lui Jamie, iar sudoarea îi curgea pe față ca apa de ploaie, dar nici el, nici Murdo, nici Roger nu au scos vreun sunet și nici nu s-au clintit.

Cu coada ochiului l-am văzut pe Joseph Wemyss dând peste cap părul lui Jamie și ștergându-i sudoarea de pe față și gât cu un prosop.

Pentru că ai nevoie de mine, spusese el. Și mi-am dat seama că nu se referise doar la mine.

Nu a durat mult. După ce am terminat, am întins cu grijă miere pe toate rănilor deschise și am frecat pielea labei piciorului și a pulpei cu ulei de perișor.

– Te pricepi să călești carnea, englezoaico. Crezi că acum e gata s-o bagi în cuptor? a întrebat Jamie, mișcându-și degetele de la picioare, făcând ca încordarea celor din cameră să se transforme în hohote de râs.

După aceea, toți au plecat, bătându-l pe umăr pe Jamie sau sărutându-l pe obraji în semn de rămas-bun, rostind urări de bine și noroc. El le-a zâmbit dând din cap, ridicând o mână în semn de la revedere, schimbând câteva cuvinte și făcând mici glume.

După ce ușa s-a închis în urma ultimului oaspete, Jamie s-a lăsat moale pe pernă și a închis ochii, expirând lung, de parcă ar fi oftat adânc. M-am apucat să fac ordine pe tavă, așezând seringă în alcool, punând dopurile sticlelor și împăturind bandajele. Apoi m-am așezat lângă el, iar el a întins o mână spre mine, fără să deschidă ochii.

Avea pielea caldă și uscată, iar mâna strânsă cu ferocitate de Munro i se înroșise. Mi-am plimbat degetul mare de-a lungul degetelor lui,

ascultând sunetele și zgomotele de la parter, acum atenuate, dar vioaie.

– Va da rezultate, am spus încet după o clipă. Știu sigur.

– Știu, a zis el.

A inspirat profund și, în cele din urmă, a început să plângă tăcut.

SÂNGE PROASPĂT

Roger s-a trezit brusc dintr-un somn întunecat și fără vise. S-a simțit ca un pește aruncat pe uscat, s-a zbatut gâfâind într-un element străin și inimaginabil. A văzut ce îl înconjura, dar nu s-a putut agăța de nimic; doar o lumină stranie și suprafețe plate. Apoi mintea lui a perceput atingerea Briannei pe umăr și a revenit în pielea lui și în pat.

– Hâm?

S-a ridicat brusc în șezut, scoțând un sunet răgușit și întrebător.

– Îmi pare rău că te-am trezit.

Brianna i-a zâmbit, dar s-a încruntat ușor îngrijorată când i-a privit cercetător fața. I-a dat părul încâlcit de pe frunte, iar el a întins mâna spre ea din reflex și s-a trântit înapoi pe pernă, cu ea în brațe.

– Hm...

Ținând-o așa, simțea că ea îl ancorează în realitate – carnea ei tare și

pielea caldă, părul moale ca visele acoperindu-i fața.

– În regulă? a întrebat ea încet.

L-a atins cu degete lungi pe piept, și sfârcurile lui s-au înfiorat, iar firele de păr cârlionțat s-au ridicat.

– În regulă, a spus el și a oftat adânc.

A sărutat-o repede pe frunte și, clipind, s-a destins. Avea gâtulejul uscat ca nisipul și gura lipicioasă, dar începuse să gândească din nou coerent.

– Ce oră e?

Se afla în patul lui, iar în cameră era suficient de întuneric pentru a fi seară, din cauza ușii închise și a ferestrei acoperite. Se întâmpla ceva ciudat în legătură cu lumina și cu aerul.

Ea s-a ridicat de pe el, apoi și-a îndepărtat cu o mână cascada de păr roșcat de pe față.

– E puțin trecut de amiază. N-am vrut să te trezesc, dar a venit un om și nu știu ce să fac.

A aruncat o privire spre casa mare și a coborât vocea, deși nimeni nu se afla în preajmă ca să o audă.

– Tata doarme buștean și mama la fel, a spus ea, confirmând acea impresie. Chiar de-aș putea, n-aș vrea să-i trezesc.

A zâmbit scurt, în colțul gurii, cu expresia ironică a tatălui ei.

– Cred că mi-ar trebui praf de pușcă. Sunt ca și morți.

S-a întors și a întins mâna după urciorul de pe masă. Sunetul apei

curgând a ajuns la urechile lui Roger ca ploaia pe pământ uscat. A golit cana oferită din trei înghițituri, după care a întins-o pentru a mai primi.

– Mai vreau. Te rog. Un bărbat?

A simțit o îmbunătățire, pentru că reușea din nou să pronunțe cuvinte complete, iar capacitatea de a gândi coerent îi revenea.

– Cică îl cheamă Thomas Christie. A venit să-l vadă pe tata, zice că a fost la Ardsmuir.

– Da?

Roger a băut mai încet a doua cană cu apă, adunându-și gândurile. Apoi a pus-o jos și și-a coborât picioarele din pat, întinzând mâna după cămașa atârnată în cui.

– Bine. Zi-i că vin într-un minut.

Ea l-a sărutat scurt și a plecat, oprindu-se cât să desfacă pielea de la fereastră și să lase înăuntru raze sclipitoare de lumină și aer răcoros.

Roger s-a îmbrăcat încet, simțindu-și mintea încă plăcut de toropită de somn. Când s-a aplecat să își recupereze ciorapii de sub pat, ceva aflat între cutele așternutului, chiar sub colțul pernei, i-a atras atenția. A întins încet mâna și a ridicat obiectul. „Bătrânică“ – micul talisman pentru fertilitate, cu piatra lui veche, de culoare roz, a apărut netedă în razele soarelui, dar surprinzător de grea în mâna lui.

– Să fiu al naibii! a spus el cu voce tare.

S-a ridicat și a privit-o un moment, după care s-a aplecat și a vârât-o delicat înapoi sub pernă.

Brianna îl lăsase pe vizitator în biroul lui Jamie – pe care arendașii încă îl numeau camera de vorbit. Roger s-a oprit un moment pe hol, pipăindu-se pentru a se convinge că toate părțile corpului îi erau la locul lor. Nu avusese vreme să se bărbierească, dar se pieptănase; în condițiile date, acest Christie nu trebuia să se aștepte la mai mult.

Când a intrat, a văzut trei fețe îndreptate spre el, ceea ce l-a surprins. Bree nu se gândise să îl avertizeze că acest Christie avea și urmași. Bărbatul vârstnic, cu o statură impozantă, cu părul negru tuns scurt, presărat cu fire argintii, era evident Thomas Christie, bărbatul mai tânăr cu păr negru nu avea mai mult de douăzeci de ani și se vedea că era fiul lui Christie.

– Domnul Christie? a întrebat Roger întinzându-i mâna. Sunt Roger MacKenzie, sunt căsătorit cu fiica lui Jamie Fraser – pe soția mea ați cunoscut-o deja.

Christie a părut ușor surprins și s-a uitat peste umărul lui Roger, ca și cum s-ar fi așteptat ca Jamie să apară în urma lui. Roger și-a dres glasul; încă avea vocea răgușită după somn, ceva mai mult decât de obicei.

– Îmi pare rău, dar socrul meu nu... nu e disponibil acum. Vă pot fi de folos cu ceva?

Christie s-a încruntat spre Roger, cântărindu-l, după care a dat rar din cap. A luat mâna lui Roger și a scuturat-o ferm. Spre uimirea lui, Roger a simțit ceva deopotrivă familiar și cu totul neașteptat; apăsarea clară pe degete a unui salut masonic. Nu mai trăise asta de ani și ani și mai mult reflexul decât gândirea rațională l-a făcut să răspundă cu ceea ce a sperat să fie semnul potrivit de răspuns. Evident, fusese satisfăcător; expresia severă a lui Christie s-a înmuiat puțin și bărbatul i-a dat drumul la mână.

– Probabil că puteți, domnule MacKenzie, poate că da, a zis Christie și l-a

țintuit cu o privire pătrunzătoare pe Roger. Aș dori să găsesc un petic de pământ pentru a mă stabili cu familia și mi s-a spus că domnul Fraser ar fi în situația de a-mi oferi ceva.

– Ar fi posibil, i-a răspuns Roger cu precauție.

Ce naiba? s-a gândit el. Christie încercase asta la întâmplare ori avea motive să se aștepte ca acel semn să fie recunoscut? Dacă așa stăteau lucrurile, asta însemna probabil că știa că Jamie Fraser îl va recunoaște și a socotit că și ginerele lui era mason: Jamie Fraser, mason? Lui Roger nici măcar nu-i trecuse prin minte un asemenea gând, iar Jamie cu siguranță nu adusesse vreodată vorba despre așa ceva.

– Vă rog, așezați-vă! a spus el brusc, făcând un semn către vizitatori.

Familia lui Christie era compusă din fiul său și o fată, fiica lui ori poate soția fiului, care se ridicaseră în picioare când intrase Roger, rămânând în spatele părintelui familiei ca niște arendași atunci când erau vizitați de protectorul lor.

Simțindu-se destul de stângaci, Roger i-a poftit să se așeze pe scaune și s-a așezat și el la biroul lui Jamie. A scos o pană din vasul albăstrui de ceramică, sperând că asta îl va face să pară mai serios. Iisuse, ce întrebări trebuia să îi adreseze unui posibil arendaș?

– Așadar, domnule Christie...

Le-a zâmbit tuturor, conștient că nu se bărbierise.

– Soția mi-a spus că l-ați cunoscut pe socrul meu în Scoția, da?

– La închisoarea de la Ardsmuir, a răspuns Christie, aruncându-i lui Roger o privire tăioasă, ca și cum l-ar fi provocat să reacționeze.

Roger și-a dres glasul din nou; deși vindecat, gâttejul încă manifesta

tendința de a se astupa și Roger hârâia o vreme după ce se trezea. Christie a părut să interpreteze asta drept un comentariu ostil și s-a zburliat. Avea sprâncene groase și ochi proeminenți, căprui-deschis spre gălbui, iar acest lucru, la care se adăugau părul negru, tuns scurt și aparenta lipsă a gâtului, îl făcea să arate ca o bufniță mare și irascibilă.

– Și Jamie Fraser a fost închis acolo, a spus el. Sunt convins că știți măcar atât, da?

– A, da, a răspuns calm Roger. Am înțeles că unii dintre oamenii stabiliți aici, la Ridge, au fost la Ardsmuir.

– Cine? a întrebat Christie și parcă semăna și mai mult cu o bufniță.

– Păi... familia Lindsay – Kenny, Murdo și Evan, a înșirat Roger, trecându-și o mână peste frunte pentru a-și aminti. Geordie Chisholm și Robert MacLeod. Cred că și... da, sunt aproape sigur că și Alex MacNeill a fost la Ardsmuir.

Christie ascultase lista cu mare atenție, ca o bufniță-de-hambar care urmărește un foșnet slab în fân. Apoi s-a destins, aranjându-și penele, așa i s-a părut lui Roger.

– Îi cunosc, a spus el cu un aer satisfăcut. MacNeill poate garanta în privința reputației mele, dacă e nevoie.

Tonul lui a sugerat cu tărie că nu era cazul.

Roger nu îl văzuse niciodată pe Jamie discutând cu un posibil arendaș, dar îl auzise vorbind cu Claire despre cei pe care îi alegea. Drept urmare, a pus câteva întrebări privind trecutul recent al lui Christie, străduindu-se să combine exprimarea curtenitoare cu o atitudine autoritară și – a socotit el – descurcându-se destul de bine.

Christie fusese adus împreună cu alți deținuți în colonii, dar avusese noroc, pentru că un proprietar de plantații din Carolina de Sud îi cumpărase contractul, iar după ce aflase că el fusese școlit, îl făcuse învățătorul celor șase copii ai săi, iar Christie primise bani de la familiile din apropiere pentru privilegiul de a-și trimite copiii spre a fi educați de el. După ce termenul contractului expirase, Christie acceptase să rămână, lucrând contra unei simbrii.

– Serios? a făcut Roger, iar interesul lui față de Christie a crescut în mod considerabil.

Un învățător, da? Asta o va bucura nespus pe Bree, pentru că va putea să renunțe la slujba ei nedorită, pe care ea o numea cu dispreț drept „Bo-Peep” ³². Iar Christie părea mai mult decât capabil să se descurce cu învățăceii încăpățânați.

– Așadar, ce vă aduce în acest loc, domnule Christie? E cam departe de Carolina de Sud.

Bărbatul a ridicat din umerii lați. Era obosit după atâta drum și prăfuit, dar haina lui era dintr-o stofă bună și avea încălțări rezistente.

– Soția mea a murit, a răspuns el cu glas răgușit. De gripă. La fel și domnul Everett, proprietarul plantației. Moștenitorul lui nu a mai avut nevoie de serviciile mele, de aceea nu am dorit să rămân acolo fără simbrie.

I-a aruncat lui Roger o privire sfredelitoare pe sub sprâncenele groase.

– Ați spus că domnul Fraser nu e disponibil. Cât va dura până se întoarce?

– N-aș putea spune.

Roger a lovit capătul penei de scris de dinți și a ezitat. În realitate, nu știa exact câtă vreme va fi ținut Jamie la pat; când îl văzuse noaptea trecută, abia dacă părea în viață. Chiar dacă își revenea, tot va rămâne la pat o vreme. Iar Roger nu dorea nicidecum să îl izgonească pe Christie sau să îl facă să aștepte; se apropia sfârșitul anului, astfel că nu prea era timp de pierdut, dacă el și familia lui aveau să rămână acolo peste iarnă.

Și-a mutat privirea de la Christie la fiul lui. După cum arătau, amândoi erau bărbați puternici. Niciunul nu părea bețiv sau netrebnic și amândoi aveau palmele bătucite, ceea ce vorbea clar despre obișnuința de a munci. Aveau cu ei o femeie care să se ocupe de treburile lor casnice. Și, la urma urmelor, lăsând deoparte frăția masonică, Christie fusese unul dintre oamenii lui Jamie la Ardsmuir. Roger știa că Jamie făcuse eforturi mari pentru a le găsi un loc acestor oameni.

Luând hotărârea, Roger a smuls o foaie de hârtie și a ridicat capacul călimării. Și-a dres glasul din nou.

– Prea bine, domnule Christie. Cred că vă putem găsi... un loc.

Spre surpriza lui, ușa biroului s-a deschis și Brianna a intrat aducând o tavă cu biscuiți și bere. Și-a plecat ochii cu bună cuviință în timp ce a așezat-o pe birou, dar Roger i-a observat privirea amuzată pe care ea i-a aruncat-o pe sub gene. Zâmbindu-i, el și-a plecat capul și a atins-o ușor pe încheietura mâinii drept mulțumire când ea a așezat căniile în fața lui. Gestul i-a amintit de strângerea de mână a lui Christie și s-a întrebat dacă Brianna știa ceva despre trecutul lui Jamie în acea privință. Socotea că nu, altfel cu siguranță ar fi adus vorba despre asta.

– Brianna, salută-i pe noii noștri arendași, a zis el, făcând semn din cap spre familia Christie. Domnul Thomas Christie și...

– Fiul meu, Allan, a continuat Christie arătând spre tânăr, și fiica mea,

Malva.

Cu tenul mult mai deschis la culoare și o față lată, puțin pătrătoasă, bine bărbierită, fiul nu avea aspectul de bufniță al tatălui, deși părul negru și scurt era același. A dat din cap drept salut când a fost prezentat și a rămas cu ochii ațintiți asupra tratației de pe tavă.

Fata – Malva? – abia dacă a ridicat privirea, ținându-și mâinile cu modestie în poală. Lui Roger i-a dat impresia unei fete înăltuțe, având probabil șaptesprezece sau optsprezece ani, drăguță în rochia albastru-închis și cu bonetă albă, de sub care ieșeau câteva șuvițe de păr negru și moale, abia vizibile, care-i încadrau ovalul feței palide. Încă un argument în favoarea lui Christie, s-a gândit Roger cu un aer absent; fetele de vârsta măritişului erau rare, iar cele frumoase, și mai rare. Probabil că Malva Christie va primi câteva oferte înaintea semănăturilor de primăvară.

Bree s-a înclinat spre fiecare dintre ei, uitându-se la fată cu un interes aparte. Apoi s-a auzit un țipăt dinspre bucătărie, și ea a ieșit în grabă după ce a murmurat ceva.

– Fiul meu, a spus Roger drept scuză și a ridicat o cană cu bere. Vreți ceva înviorător, domnule Christie?

Contractele de arendare se aflau în sertarul din partea stângă a biroului; le văzuse și cunoștea termenii lor generali. Două hectare se acordau imediat, iar la nevoie se închiria mai mult pământ, condițiile de plată fiind stabilite în funcție de situațiile individuale. După o scurtă discuție, în timp ce au băut bere și au mâncat biscuiți, au ajuns la o înțelegere care părea potrivită.

Încheind de scris contractul cu o înfloritură, Roger l-a semnat cu numele lui, ca agent al lui James Fraser, și a împins hârtiile peste masă spre

Christie pentru a le semna. Avea o senzație adâncă și plăcută de împlinire. Un arendaș serios și dispus să plătească jumătate din rentă slujind ca învățător vreme de cinci luni pe an. Mulțumit de sine, Roger s-a gândit că nici Jamie nu ar fi încheiat un contract mai bun.

Apoi s-a trezit la realitate. Nu, Jamie, ar mai fi făcut un pas și s-ar fi îngrijit ca membrilor familiei Christie să li se ofere nu doar ospitalitate, ci și cazare, un loc unde să stea până când își puteau construi un adăpost al lor. Însă nu aici; nu acum când Jamie era bolnav, iar Claire era ocupată cu îngrijirea lui. S-a gândit un moment, apoi s-a dus la ușă și a chemat-o pe Lizzie.

– *A muirninn*, avem un nou arendaș, cu familia, a spus el și a zâmbit văzându-i fața îngrijorată, de șoricel săritor. Domnul Thomas Christie, fiul și fiica sa. Vrei să-l rogi pe tatăl tău să îi conducă la cabana lui Evan Lindsay? E aproape de locul în care vor avea propriul pământ și mă gândeam că Evan și soția lui i-ar putea găzdui o vreme, până când își construiesc ceva de locuit?

– Da, sigur, domnule Roger.

Lizzie a făcut o scurtă reverență în fața lui Christie, care i-a răspuns cu o aplecare a capului. Apoi, ridicând din sprâncene, s-a uitat la Roger.

– Dar domnul știe?

Roger a simțit un val de roșeață urcându-i spre obraji, dar nu a dat de înțeles că s-ar fi supărat.

– Ai dreptate, a zis el. O să-i spun imediat ce se simte mai bine.

– Domnul Fraser e bolnav? Îmi pare rău să aud asta.

Vocea moale și nefamiliară s-a auzit din spatele lui, ceea ce l-a făcut să

tresară și, întorcându-se, a văzut-o pe Malva Christie uitându-se întrebător la el. Până în acel moment nu o prea băgase în seamă, însă acum a fost șocat de frumusețea ochilor ei – radiau o lumină cenușie, ciudată, erau migdalați și limpezi și mărginiți de gene lungi, negre. Probabil cu mult înaintea semănăturilor de primăvară, s-a gândit el și și-a dres vocea.

– A fost mușcat de un șarpe, a spus el aspru. Dar nu vă îngrijorați, își revine.

I-a întins mâna lui Christie, de astă dată pregătit pentru strânsoarea secretă.

– Bun venit la Fraser's Ridge! a spus el. Sper că dumneavoastră și familia veți fi fericiți aici.

Jamie stătea în șezut în pat, îngrijit de femei devotate și, drept urmare, părând disperat. Fața lui s-a destins puțin la vederea unui bărbat și le-a făcut semn celor care îl îngrijeau să plece. Lizzie, Marsali și doamna Bug au plecat fără chef, dar Claire a rămas, ocupată cu sticlele și lamele ei.

Roger s-a așezat pe pat, însă a fost gonit imediat de Claire, care i-a arătat cu un gest hotărât un scaun, după care a ridicat pilota și a verificat piciorul pentru a se asigura că gestul lui nepotrivit nu provocase nicio vătămare.

– În regulă, a spus ea într-un târziu, atingând cu un aer satisfăcut pânza subțire și rară.

Viermii reveniseră, câștigându-și existența. Claire s-a îndreptat de spate și a dat din cap spre Roger – ca Marele Vizir care aprobă o audiență la Califul din Bagdad, s-a gândit Roger, amuzat. I-a aruncat o privire lui

Jamie, care și-a dat ochii peste cap, apoi i-a zâmbit ironic drept salut.

– Cum merge? au întrebat amândoi în același timp.

Roger a zâmbit, iar un colț al gurii lui Jamie s-a înălțat. Apoi a ridicat ușor din umeri.

– Trăiesc, a spus Jamie. Atenție, asta nu dovedește că ai avut dreptate. N-ai avut.

– Dreptate în legătură cu ce? a întrebat Claire, ridicând curioasă ochii de la bolul din mâini.

– Ei, un mic subiect filozofic, a răspuns Jamie. Despre alegere și șansă.

Ea a pufnit.

– Nu vreau să aud așa ceva.

– Prea bine. Nu am chef să discut asemenea lucruri după ce am mâncat doar pâine și lapte.

Jamie s-a uitat cu un ușor dezgust la castronul cu preparatul hrănitor, semănând ca un terci, care stătea pe jumătate terminat pe noptiera de alături.

– Așa, Roger Mac, te-ai ocupat de rana de la piciorul catârului?

– M-am ocupat eu, a intervenit Claire. Se vindecă foarte bine. Roger a fost ocupat, a stat de vorbă cu noii arendași.

– A, da? a făcut Jamie și a ridicat din sprâncene, vădit interesat.

– Da, un om pe nume Tom Christie și familia lui. Zice că a fost la Ardsmuir cu tine.

Preț de o fracțiune de secundă, Roger s-a simțit de parcă aerul din încăperea ar fi fost înlocuit de vid și totul înghețase. Fraser l-a privit impasibil. Apoi a dat din cap, iar expresia de interes a revenit ca prin farmec pe chipul lui și timpul normal și-a reluat curgerea.

– Da, îl țin bine minte pe Tom Christie. Unde-a fost în ultimii douăzeci de ani?

Roger i-a povestit ce-i spusese Tom Christie despre peregrinările lui, apoi i-a explicat ce înțelegere făcuse cu el ca arendaș.

– Asta ne prinde bine, a zis Jamie pe un ton aprobator, auzind că Tom Christie e dispus să fie învățător. Să-i spui că poate folosi orice carte de aici – și să-l rogi să facă o listă cu altele de care ar putea avea nevoie. O să-i cer lui Fergus să le caute data viitoare când merge la Cross Creek sau la Wilmington.

Discuția a trecut la lucruri mai neînsemnate, iar după câteva minute, Roger s-a ridicat pentru a-și lua la revedere.

Totul părea în regulă, însă Roger simțea o neliniște vagă, nelămurită. Sigur nu-și imaginase acest moment? Întorcându-se să închidă ușa, a văzut că Jamie își împreunase mâinile pe piept și închisese ochii; dacă nu adormise încă, practic refuza orice discuție. Claire se uita la el, iar ochii ei gălbui ca de șoim erau întredeschiși, semn că se gândea la ceva. Da, și ea observase același lucru.

Așadar nu-și imaginase. Ce Dumnezeu era cu acest Tom Christie?

CREPUSCUL DE VARĂ

În ziua următoare, Roger a închis ușa în urma lui și a rămas un moment pe verandă, respirând aerul rece și proaspăt al dimineții târzii – târzie, lăisuse, nu putea fi mai mult de șapte și jumătate, dar mult mai târziu decât era obișnuit să înceapă ziua. Soarele ajunsese deja la castanii de pe culmea cea mai înaltă, iar discul său arzător era vizibil ca o siluetă printre ultimele frunze îngălbenite.

Aerul încă păstra miros de sânge, dar nu se mai vedea nicio urmă din bizon, în afara porțiunii întunecate de pe curpenii de dovleci striviți. A privit în jur, analizând, în timp ce a alcătuit o listă a treburilor pentru acea zi. Găinile scurtau pământul în curtea plină de frunze, și a auzit o mică turmă de porci care rămău în căutare de castane în pâlcul de castani.

A trăit sentimentul ciudat că își părăsise munca luni întregi sau chiar ani, nu doar câteva zile. Senzația de dislocare – atât de puternică la început – fusese uitată de mult, însă acum revenise, mai puternică decât înainte.

Dacă închidea ochii o clipă, apoi îi deschidea, sigur se va afla pe Broad Street din Oxford, având mirosul gazelor de eșapament în nări și perspectiva unei dimineți liniștite de lucru între cărțile prăfuite de la biblioteca Bodleian.

S-a plesnit peste coapsă pentru a alunga senzația. Nu astăzi. Era la Ridge, nu la Oxford, iar munca ar putea fi liniștită, dar făcută cu mâinile, nu cu capul. Avea copaci de cojit și fân de strâns; nu cel de pe câmp, ci micile petice sălbaticе împrăștiate printre coline, de unde va aduna câte o mână de ici, una de acolo, suficient pentru hrana încă unei vaci pe durata iernii.

O gaură apărută în șopronul de afumat carnea, făcută de o creangă prăbușită. Trebuia să repare acoperișul și să pună șindrila la loc, după care să taie creanga pentru a face lemne de foc. Trebuia săpată o nouă groapă pentru privată, înainte ca pământul să înghețe sau să se transforme în noroi. Avea de mărunțit inul. De dres gardul. De reparat roata de tors a lui Lizzie...

Se simțea amețit și derutat, incapabil să ia o hotărâre, cu atât mai puțin să elaboreze un plan complex. Dormise de ajuns – mai mult decât suficient – pentru a se reface după extenuarea din ultimele zile, dar apariția lui Tom Christie și a familiei lui, după misiunea disperată de a-l aduce pe Jamie teafăr acasă în siguranță, îl secătuisese de toată energia mintală.

A aruncat o privire spre cer; unde se vedeau norii „coadă de cal”. Nu va ploua, acoperișul putea să mai aștepte. A ridicat din umeri și s-a scărpinat în cap. Așadar, fânul și cojirea copacilor. A îndesat în sacul de spinare o sticlă de bere și pachetul cu sendvișuri pregătit de Bree și s-a dus să ia secera și toporișca.

Mergând, a început să se dezmeticească. Era frig în umbra pinilor, dar soarele se înălțase deja suficient ca să-l simtă atunci când pășea prin porțiunile scaldate de raze. Mușchii i s-au încălzit și i s-au destins, iar

când a ajuns să urce spre prima dintre pajiști, a început să se simtă din nou el însuși, integrat în lumea fizică a muntelui și a pădurii. Viitorul se întorsese în lumea viselor și a memoriei, și el era din nou prezent aici.

– Asta e bine, a murmurat către sine. Doar nu vrei să-ți tai un picior.

A lăsat securea sub un copac și a început să taie fân.

Nu era truda monotonă și liniștitoare a cositului de fân, când coasa mânuită cu ambele mâini așeza pe câmp iarba grasă și uscată în brazde plăcute vederii. Acum avea de făcut o muncă mai rudimentară, dar mai ușoară, care presupunea să prindă în mână câte un smoc de muhlenbergia sau de iarbă-albastră, să taie tulpinile de la rădăcină și să îndese mâna de fân sălbatic în sacul din pânză pe care îl adusese.

Nu era nevoie de forță, ci de atenție, nu era efortul muscular pe care îl presupunea cositul, când puteai să fii cu mintea în altă parte. Smocurile de iarbă creșteau dese, peste tot printre copaci, dar tot acolo se găseau și aflorimente de granit, mici tufișuri, crengi uscate și rugi de mur.

Era o activitate liniștitoare și, deși îi solicita atenția, curând mintea lui a început să vagabondeze spre alte lucruri. Lucrurile pe care i le spusese Jamie pe versantul întunecat, sub lumina stelelor.

Despre unele știa: faptul că existau animozități între Alex MacNeill și Nelson McIver, dar și motivul; faptul că unul dintre fiii lui Patrick Neary era probabil hoț și ce trebuia făcut în privința asta. Ce pământuri să fie vândute, când și cui. Despre altele, nu avea nicio idee. Gândindu-se la Stephen Bonnet, a strâns din buze.

Și ce trebuia făcut în legătură cu Claire.

– Dacă mor, ea va trebui să plece, spusese Jamie, revenindu-și brusc dintr-o stare de apatie provocată de febră.

Îl strânsese pe Roger de braț cu o forță surprinzătoare, iar ochii lui sclipiseră în întuneric.

– Să o trimiți înapoi. Să o faci să plece. Iar, dacă poate trece și copilul, să plecați și voi. Dar ea trebuie să plece. Să o silești să treacă prin pietre.

– De ce? întrebă Roger încet. De ce să plece?

Era posibil ca Jamie să fie afectat de febră și să nu gândească limpede.

– E periculos să treci prin pietre.

– Fără mine, e periculos pentru ea aici.

O clipă, privirea lui Fraser păruse să rătăcească, iar pe față i se văzuse clar epuizarea. Închisese ochii pe jumătate și se lăsase moale pe spate. Apoi, brusc, deschisese din nou ochii.

– Ea e o Bătrână, spusese el. Dacă vor afla, o vor ucide.

Apoi închisese ochii și nu mai vorbise decât în zori, când fuseseră găsiți de ceilalți.

Revăzând scena acum, în lumina clară a dimineții de toamnă, stând în siguranță, departe de vântul șuierător și de flăcările tremurătoare din acea noaptea pierdută pe munte, Roger era destul de convins că Fraser doar rătăcise în negurile febrei, iar îngrijorarea lui pentru soarta soției se amestecase cu fantome născute din otrava care îi circula prin sânge. Și totuși, Roger nu putea să nu se gândească la ceva.

E o Bătrână. Fraser vorbise în engleză, ceea ce era rău. Dacă ar fi vorbit în gaelică, cuvintele lui ar fi avut un înțeles mai limpede. Dacă ar fi spus *Ea e ban-sidhe*, Roger ar fi știut dacă Jamie chiar credea că soția lui e una dintre zânele de poveste ori doar o femeie înțeleaptă, întru totul umană.

Sigur el nu putea să... ba ar fi putut. Chiar în vremea lui Roger, credința în „ceilalți“ era puternică, deși mai puțin recunoscută, în rândurile celor din Highlands. Dar acum? Fraser credea sincer în fantome – fără a mai vorbi de sfinți și de îngeri. Pentru mintea prezbiteriană, cinică, a lui Roger, nu exista mare diferență între aprinderea unei lumânări pentru Sfânta Genevieve și așezarea unui vas cu lapte pentru zâne.

Pe de altă parte, și-a amintit cu stânjenală că el însuși nu tulburase niciodată laptele destinat Celorlalți și nici nu se atinsese de un talisman atârnat deasupra staulului pentru vaci sau a pragului de sus al unei uși – și asta, nu doar din respect față de persoana care îl atârname acolo.

Munca îl ajutase să se încălzească deplin, deoarece cămașa începea să i se lipească de umeri, iar sudoarea i se scurgea pe spinare. S-a oprit o clipă, a băut din tigva cu apă și și-a încins fruntea cu o bucată de pânză.

S-a gândit că Fraser avusese probabil dreptate. Deși, în principiu, ideea că el însuși sau Brianna – chiar Claire – erau *sídheanach* îl făcea să râdă, existau mai multe aspecte, nu? Ei *erau* diferiți; nu toată lumea putea să călătorească prin pietre, cu atât mai puțin să o facă.

Și existau și alții. Geillis Duncan. Călătoria necunoscută despre care ea îi pomenise lui Claire. Omul al cărui cap tăiat îl găsisese Claire în sălbăticie, încă având o plombă din argint. Gândul la acest om a făcut ca, în pofida transpirației, părul de pe brațe să i se înfioare.

Jamie îngropase capul, cu tot respectul convenit și cu o scurtă rugăciune, pe un deal din apropierea casei – primul ocupant al micului luminiș însoțit care se dorea a fi viitorul cimitir de la Fraser's Ridge. La insistențele lui Claire, marcase micul mormânt cu o bucată brută de granit, fără vreun însemn – ce s-ar fi putut scrie pe ea? –, însă marmorată cu nervuri șerpuitoare verzui.

Oare Fraser avea dreptate? *Iar dacă poate trece și copilul, să plecați și voi.*

Iar dacă ei nu se întorceau... atunci, într-o bună zi, ar putea fi înmormântați cu toții în acel luminiș: el, Brianna, Jemmy, fiecare sub un bolovan de granit. Singura diferență va fi că pe pietrele lor va exista un nume. Ce Dumnezeu vor grava drept date de naștere și deces? – s-a întrebat el brusc și și-a șters sudoarea de pe falcă. Pentru Jemmy nu va fi nicio problemă, dar pentru ceilalți...

Asta era problema, desigur – ori doar una dintre probleme. *Dacă poate trece și copilul.* Dacă teoria lui Claire era corectă, iar capacitatea de a trece prin pietre era o trăsătură genetică, precum culoarea ochilor sau grupa sangvină, șansele erau de cincizeci la sută, dacă Jemmy era copilul lui Bonnet, iar dacă era al lui Roger, existau trei șanse din patru sau probabil certitudinea.

A lovit cu sălbăticie un mănunchi de ierburi, fără a se mai osteni să îl strângă în mână, iar spicele au zburat ca niște șrapnele. Apoi și-a adus aminte de mica figurină de sub perna lui și a răsuflat adânc. Și dacă dădea roade, dacă avea să mai existe un copil, unul de care să fie sigur, prin sânge? Șansele erau de trei din patru – ori probabil încă o piatră funerară, într-o bună zi, în cimitirul familiei.

Sacul era aproape plin și nu mai rămăsese fân de tăiat în acel loc. Luându-și securea, a pus sacul pe umăr și a coborât panta, pornind spre marginea celui mai înalt câmp cu porumb.

Nu semăna aproape defel cu lanurile de porumb britanice cu care se obișnuise, tot astfel cum pajiștile alpine nu semănau cu vreuna pe care o văzuse până atunci. Cândva alcătuiind o pădure virgină, copacii încă se înălțau, întunecați și morți, profilați pe cerul albastru. Fuseseră curățați de scoarță și lăsați să moară, și se semănase porumbul în spațiile libere dintre ei.

Era modul cel mai rapid de a elibera terenul culturi. Când copacii mureau, printre ramurile lor desfrunzite pătrundea suficient soare pentru porumbul de sub ei. Într-un an, doi sau trei, rădăcinile copacilor morți putrezeau suficient pentru ca trunchiurile să poată fi doborâte, apoi tăiate treptat și cărate spre a fi folosite drept lemn de foc. Însă deocamdată, cei de aici erau încă în picioare, un grup de sperietori întunecate, întinzându-și brațele dezgolite pe deasupra lanului de porumb.

Porumbul fusese strâns; câteva stoluri de guguștiuci triști căutau insecte printre strujenii uscați, iar niște prepelițe s-au speriat văzându-l pe Roger apropiindu-se și s-au împrăștiat ca o mână de bile azvârlite pe sol. O ciocănitore cu coada pătată, aflată în siguranță deasupra lui, a scos un țipăt scurt de uimire și s-a oprit din ciocănit pentru a-l privi atent, după care a reînceput să bată cu ciocul în lemnul copacului.

– Ar trebui să fii încântată, i-a spus el păsării, așezându-și sacul pe pământ și scoțându-și securea de la brâu. O să ai mai multe insecte.

Copacii morți erau infestați de insecte, astfel că în orice parcelă de copaci descojiți puteai vedea mai multe ciocănitori stând cu capetele înclinate ca să audă sunetele scoase de prada lor îngropată în lemn.

– Îmi pare rău, a murmurat el către copacul pe care îl alesese.

Era ridicol să îi fie milă de un copac, cu atât mai mult în acea sălbăcie de necuprins, în care puieții ieșeau din pământul zbicit cu o asemenea vigoare primăvărată, încât făceau să crape rocile, iar munții erau acoperiți de o pătură atât de deasă de copaci, încât aerul era albastru fumuriu de respirația lor. Însă emoția nu a durat decât până s-a apucat de treabă; când a ajuns la al treilea copac, transpira din plin și înjura dificultatea muncii.

Cu toate astea, întotdeauna aborda această sarcină cu o ușoară reținere, displăcându-i mai degrabă metoda decât rezultatul. Doborârea unui copac pentru lemn era ceva direct și onest; descojirea i se părea oarecum meschină, chiar dacă se dovedea practică, lăsând copacul să moară lent, pentru că nu mai putea să trimită apa din rădăcini dincolo de inelul de lemn dezgolit și expus. Bine măcar că toamna, acțiunea nu era chiar atât de neplăcută, deoarece copacii erau în stare de inactivitate și deja lipsiți de frunze; parcă ar fi murit în somn, s-a gândit Roger. Sau așa spera.

Așchii de lemn plăcut mirositor au sărit pe lângă capul lui cât a tăiat rapid scoarța din jurul trunchiului mare, după care a trecut la următoarea victimă.

Inutil de spus, avea grijă să nu-l audă nimeni când cerea scuze unui copac. Jamie spunea întotdeauna o rugăciune pentru animalele pe care le ucidea, dar Roger nu credea că el ar socoti copacul drept altceva decât lemn de foc, de construcții sau pur și simplu un obstacol nedorit. Ciocănitoarea a scos un țipăt strident. Roger s-a răsucit să vadă ce o alarmase, dar s-a liniștit imediat când a zărit silueta scundă și musculoasă a lui Kenny Lindsay, care se apropia printre copaci. Se părea că și el venise cu aceeași treabă; a ridicat securea de descojit în semn de salut cordial.

– *Madain mhath, a Smedraich!* ³³ a strigat el. Ce-am auzit, avem un nou arendaș?

Cum nu mai era nici măcar vag surprins de repeziciunea cu care se răspândeau știrile pe munte, Roger i-a întins sticla cu bere lui Lindsay și i-a dat câteva amănunte despre familia nou-sosită.

– Îi cheamă Christie, nu? a întrebat Kenny.

– Da. Thomas Christie, cu fiul și fiica. Îl cunoști, probabil – a fost la

Ardsmuir.

– Da? Aha.

Roger a sesizat din nou acel tremur ușor ca reacție la numele lui Christie.

– Christie, a repetat Kenny Lindsay și a scos o clipă vârful limbii din gură, ca și cum ar fi gustat numele. Mm... Da, sigur.

– Care e problema cu Christie? a întrebat Roger, simțindu-se tot mai neliniștit.

– Problema? s-a mirat Kenny. Nu-i nicio problemă cu el, cum să fie?

– Nu. Adică... Ai părut puțin surprins auzindu-i numele. Mă întrebam dacă a fost cunoscut ca hoț sau bețiv ori cine știe cum.

Fața nerasă a lui Kenny s-a luminat ca o pajiște în soarele dimineții.

– Oh, acum am înțeles. Nu, nu, Christie e un om de treabă, din câte-l cunosc eu.

– Din câte-l cunoști? N-ați fost împreună la Ardsmuir? El așa a spus.

– Da, sigur, a fost acolo, l-a aprobat Kenny, dar părând să ezite ușor.

Deși a insistat, Roger n-a obținut altceva de la Kenny decât o ridicare din umeri și, după câteva momente, s-a apucat de descojit, oprindu-se doar când și când ca să ia o gură de bere sau de apă. Vremea era răcoroasă, slavă Cerului, dar munca l-a făcut să nădușească abundent. După ce a terminat truda, Roger a luat o ultimă gură de apă, apoi și-a turnat restul pe cap, icnind când a simțit răcoarea bine-venită pe pielea încinsă.

– Vrei să vii cu mine, *a Smedraich*? l-a întrebat Kenny, punând jos securea și întinzându-se cu un geamăt.

A făcut un semn către pinii aflați de cealaltă parte a pajiștii.

– Căsuța mea e acolo. Soața a plecat să-și vândă porcul, dar am lapte bătut pus la rece.

Roger a dat din cap zâmbind.

– Atunci vin, Kenny, mulțumesc.

L-a ajutat pe Kenny să se ocupe de animale; familia Lindsay avea două capre care dădeau lapte și o scroafă într-un țarc. Kenny le-a adus apă de la un pârau din apropiere, în vreme ce Roger a stivuit fânul și a aruncat o furcă din el în îngrăditura caprelor.

– Frumos porc, a zis Roger pe un ton politicos, așteptând cât Kenny a turnat urluială de porumb în troaca scroafei, o creatură mare și pătată, cu o singură ureche și cu privire urâtă.

– E rea ca o viperă și aproape la fel de iute, a replicat Kenny, uitându-se la animal printre gene. Ieri a fost cât pe ce să-mi reteze mâna de la încheietură. Voiam să o duc la vierul lui *Mac Dubh*, dar ea n-a vrut să meargă.

– Nu prea poți face mare lucru cu o femeie care n-are chef, l-a aprobat Roger.

Kenny a dat din cap într-o parte și în alta gândindu-se la asta.

– Mda, se prea poate. Dar există căi să le îmblânzești, nu? Știu o șmecherie pe care am învățat-o de la fratele meu Evan.

I-a aruncat un zâmbet lui Roger, arătându-și dinții rari, și a făcut semn spre un butoi dintr-un colț al șopronului, care răspândea un miros dulceag de porumb pus la fermentat.

– Da? a răs Roger Ei, sper că dă roade.

Fără să vrea, i-a venit în minte imaginea lui Kenny și a impunătoarei lui soții, Rosamund, în pat și s-a întrebat în trecere dacă alcoolul juca vreun rol în căsnicia lor ciudată.

– Oh, sigur, a rostit Kenny cu convingere. E de groază dacă nu-i dau porumb fermentat. Necazul e că, dacă-i dau destul ca să-și schimbe toanele, n-o să prea poată merge. O să trebuiască să aducem vierul la ea, dar când s-o pune *Mac Dubh* pe picioare.

– E în călduri? Aduc eu vierul mâine, a spus Roger, simțindu-se temerar.

Kenny a părut surprins, apoi a dat din cap încântat.

– Ești tare amabil, a *Smedraich*.

A tăcut o clipă, apoi a continuat cu un aer degajat.

– Sper că *Mac Dubh* o să se pună curând pe picioare. A fost îndeajuns de bine ca să stea de vorbă cu Tom Christie?

– Nu a vorbit cu el, dar i-am spus eu.

– Da? Așa. Păi, e bine, nu?

Roger a mijit ochii spre el, dar Kenny se uita în altă parte.

Senzația de neliniște legată de Christie persista și, dintr-un impuls, Roger s-a aplecat în față peste movila de fân și l-a prins pe Kenny de mână, aproape speriiindu-l. I-a strâns mâna în modul acela aparte, l-a bătut peste degete, apoi i-a dat drumul.

Kenny s-a holbat la el, apoi a clipit în razele de soare care pătrundeau pe ușă. În cele din urmă, a așezat jos găleata goală, și-a șters grijuliu mâna

de kiltul zdrențuit și i-a întins-o cu un aer oficial lui Roger.

Când și-au desprins mâinile, cei doi era încă prietenoși, însă relația dintre ei se modificase foarte subtil.

– Și Christie, a remarcat Roger, iar Kenny a dat aprobator din cap.

– A, da. Toți.

– Toți cei de la Ardsmuir? Și... și Jamie?

O asemenea posibilitate îl uimea din cale-afară.

Kenny a încuviințat din cap și s-a aplecat să ridice găleata.

– Da, *Mac Dubh* a pornit totul. Nu știi?

Nu avea niciun rost să apeleze la subterfugii. A clătinat din cap, amânând deocamdată chestiunea. O să aducă vorba când va merge la Jamie – presupunând că starea de sănătate îi va permite să răspundă la întrebări. L-a țintuit pe Kenny cu o privire directă.

– Așa, deci. Despre Christie. E ceva în neregulă cu el?

Reținerea de mai devreme dispăruse din purtarea lui Lindsay, pentru că acum nu se mai punea problema să discute despre un frate mason cu cineva din afară. A scuturat din cap.

– A, nu. Doar că am fost surprins să-l văd aici. Nu s-a împăcat prea bine cu *Mac Dubh*, asta e tot. Dacă ar fi găsit alt loc în care să meargă, nici nu s-ar fi gândit să vină tocmai la Fraser's Ridge.

Roger a rămas surprins să afle că era cineva de la Ardsmuir care să nu creadă că soarele răsărea din fundul lui Jamie Fraser, deși, gândindu-se mai bine, nu exista niciun motiv ca lucrurile să nu stea astfel; era limpede

ca lumina zilei că Fraser avea capacitatea de a-și face deopotrivă prieteni și dușmani.

– De ce?

Era clar ce voia să afle. Kenny a privit în jur, ca și cum ar fi căutat o cale de scăpare, dar Roger stătea între el și ușă.

– Nu a fost mare lucru, a răspuns el într-un târziu, coborându-și umerii în semn de capitulare. Numai că Tom Christie e protestant.

– Da, înțeleg, a spus sec Roger. Dar a fost închis împreună cu deținuții iacobiti. Vrei să spui că au fost necazuri la Ardsmuir din pricina asta?

Destul de probabil, s-a gândit Roger. Nici în vremea lui, catolicii și fiii scoțieni austeri ai lui John Knox și neamurile lor nu se aveau deloc bine. Nimic altceva nu le plăcea mai mult scoțienilor decât un mic război religios – iar dacă se gândea mai bine, asta fusese de fapt întreaga cauză iacobită.

Ia câțiva calviniști înrăiți, convinși că, dacă nu își strângeau bine păturile pe lângă ei, Papa va coborî pe horn și îi va mușca de degetele de la picioare, și azvârle-i într-o închisoare, nas în nas cu niște oameni care se rugau cu voce tare la Fecioara Maria... Da, Roger parcă și vedea asta. Încăierările de la meciurile de fotbal erau nimic pe lângă asta, chiar dacă taberele erau la fel de numeroase.

– Și-atunci cum de-a ajuns la Ardsmuir? La Christie mă refer.

Kenny l-a privit mirat.

– Păi, era iacobit – arestat cu ceilalți după Culloden, judecat și întemnițat.

– Un protestant, iacobit?

Nu era imposibil și nici măcar neplauzibil – politica făcea prieteni și din cei mai înverșunați dușmani, și așa s-a întâmplat dintotdeauna. Era totuși neobișnuit.

Kenny a oftat și a aruncat o privire spre orizont, unde soarele cobora încet spre pini.

– MacKenzie, hai înăuntru. Dacă Tom Christie a venit la Ridge, cred că-i mai bine să-ți povestesc despre asta. Dacă mă grăbesc, o să ajungi la timp ca să mănânci de seară.

Rosamund nu era acasă, dar laptele bătut era rece în puț, așa cum se lăudase Kenny. După ce și-au adus scaune și au turnat laptele bătut, Kenny Lindsay s-a ținut de cuvânt și a început să vorbească la obiect. Christie era din Lowlands, a zis el; MacKenzie pricepuse asta deja. Din Edinburgh. La data Revoltei, Christie era negustor, având o afacere bună, moștenită de la un tată foarte harnic. Tom Christie nu era nici el leneș și hotărâse să devină gentleman.

Cu acest scop în minte și ținând cont că armata Prințului *Tearlach* ocupase orașul, Christie îmbrăcase cele mai bune haine pe care le avea și se dusese în vizită la O'Sullivan, irlandezul care se ocupa de aprovizionarea armatei.

– Nimeni nu știe ce s-a petrecut între ei, decât că au stat de vorbă, dar când Christie a plecat, avea un contract pentru aprovizionarea armatei Highland și o invitație la dans, la Holyrood, pentru aceeași seară.

Kenny a luat o gură sănătoasă de lapte bătut și, cu o urmă groasă și albă pe mustață, a pus cana jos. A făcut un semn din cap spre Roger.

– Am auzit cum erau acele baluri de la palat. *Mac Dubh* ne-a povestit despre ele, mereu. Marea Galerie, cu portrete ale tuturor regilor Scoției și cu semineurile placate cu faianță albastră olandeză, suficient de mari ca

să frigi și un bou în ele. Prințul și toate mărimile care veniseră să-l vadă, toți erau îmbrăcați în mătăsuri și în dantele. Și ce mâncare! Sfinte Iisuse, despre ce mâncăruri ne-a vorbit el.

Ochii lui Kenny au devenit visători, amintindu-și descrierile auzite când era cu burta goală. A scos limba și a lins cu un aer absent laptele de pe buza de sus.

Apoi s-a scuturat și a revenit la prezent.

– Ei, în fine, a continuat el nepăsător. Când armata a plecat din Edinburgh, Christie a însoțit-o. Dacă voia să-și supravegheze investiția ori dacă voia să rămână în ochii prințului, n-aș putea spune.

Roger a remarcat în sinea lui că ideea că Tom Christie ar fi acționat din motive patriotice nu se afla pe lista de posibilități a lui Kenny. Din prudență, din ambiție ori din ce alte motive o fi avut, Christie rămăsese – chiar prea multă vreme. Lăsase armata la Nairn cu o zi înainte de Bătălia de la Culloden și pornise spre Edinburgh, mânănd o căruță de aprovizionare.

– Dacă ar fi abandonat căruța și ar fi mers călare, ar fi scăpat, a spus cinic Kenny. Dar n-a făcut-o și a nimerit peste o mulțime de englezoi. Trupe ale guvernului, înțelegi?

Roger a dat din cap.

– Am auzit că a încercat să se dea drept negustor, numai că luase o cantitate de porumb de la o fermă de pe drumul acela, iar fermierul a jurat pe ce avea mai sfânt că Christie venise în curtea lui cu doar trei zile înainte, purtând o cocardă albă pe piept. Și-atunci l-au luat, și asta a fost.

Christie fusese închis mai întâi la Berwick, iar apoi – din motive cunoscute doar de Coroană – la Ardsmuir, unde a ajuns cu un an înaintea

lui Jamie Fraser.

– Eu am ajuns acolo cam la aceeași dată.

Kenny s-a uitat în cana golită, apoi a întins mâna după carafă.

– Era o temniță veche, pe jumătate dărăpănată, care nu fusese folosită vreme de câțiva ani. Când Coroana a hotărât să o redeschidă, au adus oameni de ici și de colo; în total, probabil vreo sută cincizeci. Mai toți iacobiți condamnați, câte-un hoț și un ucigaș sau doi.

Kenny a zâmbit brusc, iar Roger nu s-a putut abține și a zâmbit și el.

Kenny nu era un povestitor priceput, dar vorbea cu o asemenea vioiciune și simplitate, încât lui Roger nu i-a fost greu să își imagineze scenele pe care le descria el: pietre mânjite de funingine și oameni zdrențăroși. Oameni din întreaga Scoție, smulși de la casele lor, despărțiți de neamuri și de camarazi, azvârliți ca niște gunoaie într-un morman de compost, în care mizeria, foamea și înghesuiala dădeau naștere unei putreziciuni care sfărâma deopotrivă sensibilitatea și umanitatea.

Se formaseră mici grupuri, pentru protecție și pentru ușurarea condițiilor de detenție, între care existau permanent conflicte. Se izbeau unul de altul ca pietricelele rostogolite de valuri, frecându-se între ele, strivind din când în când vreun nefericit care se băga între ele.

– E vorba de mâncare și de căldură, înțelegi? a zis Kenny fără patimă. Doar de asta trebuie să te îngrijești într-un asemenea loc.

Între grupuri existase unul mic și rezistent de calviniști, condus de Thomas Christie. Conștienți de situația lor, împărțeau mâncarea și păturile și se apărau unii pe alții – și erau atât de convingeți de superioritatea lor morală, încât îi înfuriau la culme pe catolici.

– Dacă vreunul dintre noi ar fi luat foc – și uneori se mai întâmpla și asta, când cineva era împins în foc atunci când dormea –, ei nici măcar nu s-ar fi pișat pe el ca să-l stingă, a spus Kenny, clătinând din cap. Nu furau mâncare, bineînțeles, dar stăteau într-un colț și se rugau cu voce tare, condamnându-i pe proxeneți, pe cămătari, pe cei care se închină la idoli și așa mai departe – și se asigurau că noi știam la cine se referă! Și apoi a venit *Mac Dubh*.

Soarele toamnei târzii cobora; fața nerasă a lui Kenny era neclară din cauza umbrelor, dar Roger a reușit să vadă cum chipul i s-a înseninat ușor și expresia mohorâtă care-i însoțea amintirile s-a mai atenuat.

– Un fel de a doua Pogorâre, nu? a spus Roger.

Vorbise aproape în șoaptă și a rămas surprins când Kenny a râs.

– Doar dacă te referi la faptul că unii dintre noi știau deja de *Sheumais ruaidh*. Nu, omule, l-au adus cu o barcă. Și știi că Jamie Roy nu se simte bine pe apă, nu?

– Am auzit ceva, a răspuns sec Roger.

– E adevărat orice ai fi auzit, l-a asigurat Kenny, zâmbind. A intrat în celulă nevinovat ca o fecioară, a vomitat într-un colț, apoi s-a târât sub o bancă și a rămas acolo o zi sau două.

După ce-a ajuns acolo, Fraser a stat liniștit o vreme, urmărind să vadă cine era fiecare și ce se întâmpla. Dar el se născuse gentleman și fusese stăpân, dar și războinic de temut; un bărbat foarte respectat printre scoțienii din Highlands. Oamenii îi recunoșteau autoritatea în mod firesc, cerându-i părerea și rugându-l să judece, iar cei mai slabi își căutau adăpost în prezența lui.

– Și asta l-a iritat la fund pe Tom Christie ca o rosătură de șa, a spus

Kenny, dând din cap cu înțelepciune. Ajunsesse să creadă că era cel mai mare broscoi din baltă, înțelegi?

Drept ilustrație, Kenny și-a aplecat bărbia și și-a umflat gâtul, holbându-se în același timp, iar Roger a izbucnit în râs.

– Da, înțeleg. Și nu voia nicidecum un concurent, adevărat?

Kenny a dat imediat aprobator din cap.

– Poate că asta n-ar fi fost chiar atât de rău, doar că jumătate din mica lui bandă de salvatori ai credinței au început să plece pe furiș de la rugăciunile lor ca să-l asculte pe *MacDubh* spunând povești. Dar lucrul principal a fost noul guvernator.

Bogle, guvernatorul de la început al închisorii, plecase, fiind înlocuit de colonelul Harry Quarry. Acesta era un bărbat destul de tânăr, dar soldat cu experiență, care luptase la Falkirk și la Culloden. Spre deosebire de predecesorul lui, îi privea pe deținuții de sub comanda lui cu un anumit respect – și îl cunoștea din auzite pe Jamie Fraser, socotindu-l un dușman onorabil, chiar dacă înfrânt.

– La scurt timp după ce a preluat comanda la Ardsmuir, Quarry a cerut ca *Mac Dubh* să-i fie adus pentru a-l vedea. N-aș putea spune ce se petrecea între ei, dar curând devenise ceva obișnuit; o dată pe săptămână, gărzile veneau și îl luau pe *Mac Dubh* ca să se bărbierească și să se spele, după care se ducea să ia cina cu Quarry și să stea de vorbă cu el despre ceea ce era nevoie.

– Și lui Tom Christie nu i-a plăcut nici asta, a spus Roger, dând glas bănuielii sale.

Își forma o imagine cuprinzătoare a lui Christie: ambițios, inteligent, dar invidios. Priceput la multe, dar lipsindu-i creșterea și priceperea la război

a lui Fraser – avantaje pe care un negustor autoeducat cu aspirații sociale le-ar fi luat în nume de rău, chiar și înainte de catastrofa de la Culloden. Roger a simțit o oarecare milă față de Christie; Jamie Fraser era un concurent neînduplecat pentru muritorii de rând.

Kenny a clătinat din cap, apoi l-a lăsat pe spate pentru a goli cana. A așezat-o pe masă cu un oftat de mulțumire, apoi s-a uitat la carafă și a ridicat întrebător din sprâncene. Roger a făcut un semn cu mâna că nu mai voia.

– Nu, ajunge. Dar masoneria, asta cum s-a întâmplat? Ai zis că a avut legătură cu Christie?

Lumina aproape că dispăruse. Va trebui să meargă spre casă pe întuneric – dar asta nu avea importanță; curiozitatea nu îi îngăduia să plece fără să afle ce se întâmplase.

Kenny a scos un sunet din gât, apoi și-a aranjat kiltul peste șolduri. Ospitalitatea era una, dar mai avea de făcut și treburi pe lângă casă. Totuși, politețea trebuia să meargă până la capăt și îl plăcea pe Sturz pentru el însuși, nu doar pentru că era ginerele lui *Mac Dubh*.

– Mda, în fine.

Resemnat, a ridicat din umeri.

– Nu, lui Christie nu i-a plăcut defel că *Mac Dubh* era cel mai mare, fiindcă socotea că acela era locul lui de drept.

I-a aruncat o privire șireată lui Roger, analizând situația.

– Nu cred că știa ce însemna să fii căpetenie într-un asemenea loc – a aflat mai târziu. Dar asta nu contează.

A fluturat o mână, socotind că nu avea nicio importanță.

– De fapt, Christie era căpetenie, dar nu la fel de bună ca *Mac Dubh*. Unii ascultau de el, și nu doar cei care îl sâcâiau pe Dumnezeu.

Chiar dacă a rămas puțin surprins auzind această caracterizare a coreligionarilor lui, Roger a ignorat-o din dorința de a afla mai multe.

– Da, și?

– Au apărut noi neînțelegeri, a răspuns Kenny cu o mișcare din umeri. Lucruri mărunte, sigur, dar le vedeam întâmplându-se.

Mișcări și schisme, micile fracturi și fragmentări care apar când două masive continentale se ciocnesc, încordându-se și împingându-se până când între ele apar munți ori unul dintre ele este înghițit de celălalt, într-o sfărâmare de pământ și în trosnet de roci.

– Îl vedeam pe *Mac Dubh* că stă și se gândește, a continuat Kenny. Dar el nu-i omul care să spună oricui ce are în minte, nu?

Aproape nimănui, s-a gândit brusc Roger, amintindu-și vocea lui Fraser, atât de scăzută încât abia se auzise în vântul șuierător de toamnă. *Mie mi-a spus*. Gândul i-a adus un val de căldură în piept, dar l-a alungat, pentru ca atenția să nu îi fie distrasă.

– Și, într-o seară, foarte târziu, *Mac Dubh* s-a întors, a spus Kenny. Însă, în loc să se întindă ca să se odihnească, ne-a chemat pe toți – pe mine și pe frații mei, pe Gavin Hayes, Ronnie Sinclair și... și pe Tom Christie.

Fraser îi trezise pe cei șase bărbați din somn și îi dusesese la una dintre ferestrele celulei, unde lumina cerului nopții îi cădea pe față. Cu ochii grei de somn și având dureri după truda de peste zi, oamenii se strânseseră în jurul lui, întrebându-se ce putea însemna asta. De la ultima confruntare – o încăierare între doi oameni din cauza unei insulte lipsite

de importanță – Christie și Fraser nu schimbaseră nicio vorbă, ci rămăseseră amândoi rezervați.

Era o noapte plăcută de primăvară, deși aerul era încă rece, dar mirosea a plante înverzite de pe landă și a sare dinspre marea îndepărtată; o noapte care să facă pe oricine dornic să alerge liber pe pământ și să simtă sângele bubuindu-i întunecat în vene. Obosiți ori nu, bărbații s-au înviorat, devenind vioi și atenți.

Christie era atent, cu ochi iscoditori și încordat. Se afla acolo, față în față cu Fraser și cinci dintre cei mai apropiați aliați ai lui – oare ce intenții aveau? Adevărat, stăteau într-o celulă în care dormeau cincizeci de oameni, iar unii ar fi sărit în ajutorul lui Christie, dacă acesta i-ar fi strigat; însă un om putea fi bătut ori ucis până să afle cineva că fusese amenințat.

Fraser nu spusese niciun cuvânt la început, ci doar zâmbise și îi întinsese mâna lui Tom Christie. Suspicios, acesta ezitase o clipă, dar, la urma urmelor, nu avusese de ales.

– Ai fi zis că *Mac Dubh* ținea un fulger în mână, atât de tare s-a cutremurat Christie.

Kenny își ținea mâna desfăcută pe masa dintre ei; avea palma întărită ca piatra din cauza bătăturilor. Și-a strâns încet degetele scurte și groase și a clătinat din cap, iar pe fața ridată i-a apărut un zâmbet.

– Nu știu cum a aflat *Mac Dubh* că Tom Christie era mason, dar știa. Merita să vezi fața lui Tom când și-a dat seama că și Jamie Roy era mason! Quarry a făcut asta, a explicat Kenny, văzând expresia întrebătoare de pe chipul lui Roger. Era Maestru, înțelegi?

Maestru Mason și șef al unei mici loji militare, alcătuită din ofițerii garnizoanei. Însă unul dintre membri murise recent, lăsând un loc liber

dintre cele șapte necesare. Quarry analizase situația și, după câteva discuții precaute pe marginea problemei, îl invitase pe Fraser să li se alăture. Iacobit ori nu, un gentleman tot gentleman rămânea.

Nu era chiar o situație normală, a socotit Roger, însă Quarry părea omul care folosea regulamentele militare după bunul-plac. Din acest punct de vedere, la fel era și Fraser.

– Așadar, Quarry l-a făcut mason, a trecut de la Ucenic la Inițiat în decurs de o lună, și a devenit Maestru la o lună după aceea – și abia atunci ne-a mărturisit. Și așa am înființat o nouă lojă în acea noapte, noi, cei șapte – Loja numărul doi de la Ardsmuir.

Înțelegând situația, Roger a pufnit amuzat. Și ironic.

– Da. Voi șase – și Christie.

Tom Christie protestantul, rigid, dar onorabil, legat de jurământul depus ca mason, nu avusese de ales, ci se văzuse obligat să îi accepte pe Fraser și pe catolicii lui drept frați.

– Asta, la început. După trei luni, fiecare om din celulă a devenit Ucenic. Apoi nu au mai existat neînțelegeri.

Nici n-ar fi avut cum să mai existe. Masonii aveau ca principii de bază ideile de egalitate – gentleman, agricultor, pescar, stăpân, nu se ținea seama de astfel de distincții într-o lojă – și toleranța. Între frați nu se discutau chestiuni de politică sau de religie, asta era regula.

– Nu cred că lui Jamie i-a stricat că a aparținut lojii ofițerilor, a spus Roger.

– Ah, a făcut Kenny, destul de vag. Nu, nu cred că i-a făcut rău.

Și-a împins scaunul în spate și a dat să se ridice. Povestea se terminase,

iar întunericul coborâse, astfel că era timpul să aprindă o lumânare. Nu a făcut nicio mișcare spre sfeșnicul aflat deasupra vetrei, dar Roger s-a uitat scurt spre focul aproape stins și a băgat de seamă abia în acel moment că în cameră nu mirosea a mâncare.

– Ar fi vremea să mă duc acasă pentru cină, a zis el, ridicându-se. Vii cu mine, da?

Kenny s-a luminat vizibil la față.

– Da, a *Smedraich*, și mulțumesc. Doar să-mi îngădui câteva minute ca să mulg caprele și vin.

A doua zi dimineață, când am revenit la etaj după un mic dejun delicios, alcătuit din omletă cu bucățele de carne de bizon, ceapă și ciuperci, l-am găsit pe Jamie treaz, chiar dacă nu avea ochii prea limpezi.

– Cum te simți în dimineața asta? l-am întrebat, lăsând jos tava pe care i-o adusesem și punând o mână pe fruntea lui.

Încă era caldă, dar nu mai ardea; febra aproape că dispăruse.

– Aș vrea să fi murit, ca să nu mă mai întrebe lumea cum mă simt, mi-a răspuns el îmbufnat.

Am luat replica drept un indiciu că starea i se îmbunătățea și mi-am retras mâna.

– Ai folosit oala de noapte în dimineața asta?

– Dar tu? m-a întrebat morocănos, ridicând o sprânceană.

– Știi ceva? Ești imposibil de suportat când nu te simți bine, am remarcat,

ridicându-mă pentru a mă uita în oala smălțuită grosolan.

Nimic.

– Englezoaico, nu te-ai gândit că poate tu devii imposibilă când sunt bolnav? Dacă nu mă hrănești cu nu știu ce lucruri din gândaci măcinați și așchii de copite, mă împungi în burtă și îmi pui întrebări intime despre starea măruntaielor mele. Ahh!

De fapt, trăsesem în jos cearșaful și îl palpasem în partea de jos a abdomenului. Nu constatasem umflarea vezicii urinare; exclamația lui părea să fi fost provocată mai curând de gâdilat. Am palpat rapid ficatul, dar nu am găsit nicio întărire, ceea ce reprezenta o ușurare.

– Ai dureri de spate?

– Mă doare-n fund, asta e sigur, a spus el, uitându-se printre gene la mine și împreunându-și brațele protector peste mijloc. Și treaba asta se agravează dintr-o clipă în alta.

– Încerc să stabilesc dacă veninul șarpelui ți-a afectat rinichii, i-am explicat pe un ton răbdător, decisă să trec peste ultima remarcă. Dacă nu poți urina...

– Pot s-o fac foarte bine, m-a asigurat el, trăgându-și cearșaful până la piept, ca să nu îi cer dovezi. Și-acum, lasă-mă să mănânc și o să...

– De unde știi? Doar n-ai...

– Ba da.

Văzându-mi privirea sceptică îndreptată spre oala de noapte, s-a uitat furios pe sub sprâncene și a bolborosit ceva terminat cu... „fereastră”. M-am răsucit spre fereastra deschisă, cu obloanele date în lături, în ciuda aerului rece al dimineții.

– Ce-ai făcut?

– Păi, s-a apărat el, eram în picioare și m-am gândit să fac asta, atâta tot.

– De ce ai stat în picioare?

– Am crezut că pot.

S-a uitat la mine, clipind nevinovat ca un prunc. Am lăsat deoparte întrebarea, trecând la chestiuni mai importante.

– Era sânge în...?

– Ce mi-ai adus pentru dejun?

Ignorându-mi întrebările medicale, s-a întors pe o parte și a ridicat șervetul pus peste tavă. S-a uitat la bolul cu pâine și lapte, după care a întors capul, aruncându-mi o privire prin care îmi transmitea că se simțea trădat profund.

Se pregătea să înceapă cu văicărelile, dar i-am luat-o înainte așezându-mă pe scaunul de lângă el și întrebându-l direct:

– Ce e anapoda cu Tom Christie?

A clipit iute de câteva ori, luat pe nepregătite.

– E ceva rău cu omul ăsta?

– Nu știu, n-am vorbit cu el.

– Păi nici eu nu l-am văzut de mai bine de douăzeci de ani, a replicat el, luând lingura și împungând în pâinea cu laptele cu un aer suspicios. Dacă i-a mai crescut un cap de-atunci încoace, asta va fi ceva nou.

– Hei, am spus cu glas îngăduitor. Ai putea – și zic ai putea – să spui că l-a păcălit pe Roger, dar te cunosc.

A ridicat privirea și mi-a zâmbit.

– A, da? Nu știi că nu-mi prea place pâinea cu lapte?

Inima mi-a tresărit văzând zâmbetul, dar mi-am păstrat aerul demn.

– Dacă-ți închipui că mă poți șantaja ca să-ți aduc un cotlet, scoate-ți asta din cap, l-am sfătuit. Dacă trebuie, mai pot aștepta ca să aflu despre Tom Christie.

M-am ridicat și m-am întors spre ușă scuturându-mi fustele ca și cum aș fi dat să plec.

– Dă-mi niște terci cu miere și-ți povestesc.

M-am răsucit și am văzut că-mi zâmbea larg.

– S-a făcut, am spus și m-am întors la scaun.

A rămas pe gânduri un moment, dar mi-am dat seama că doar hotăra cum și de unde să înceapă.

– Roger mi-a spus despre loja masonică de la Ardsmuir, am zis, ca să îl ajut. Aseară.

Jamie mi-a aruncat o privire șocată.

– Și cum a aflat Roger Mac despre asta? I-a spus Christie?

– Nu, Kenny Lindsay. Dar este evident că Tom Christie i-a făcut un semn masonic la sosire. Am crezut că în masonerie nu sunt acceptați catolicii.

A ridicat o sprânceană.

– Ei, na. Papa nu a trecut prin închisoarea Ardsmuir, dar eu da. Deși n-am auzit c-ar fi interzis. Deci micuțul Roger e și el mason?

– Evident. Și probabil că acum nu e interzis. Va fi mai târziu.

Am fluturat o mână ca să abandonăm subiectul.

– Dar mai e ceva cu Christie, adevărat?

A dat din cap și s-a uitat în altă parte.

– Da, este, a răspuns el încet. Englezoaico, îl mai ții minte pe sergentul Murchison?

– Cât se poate de bine.

Îl întâlnisem pe sergent doar o dată, cu mai bine de doi ani înainte, la Cross Creek. Numele mi s-a părut totuși familiar în alt context, ceva mai recent. Apoi mi-am amintit unde îl auzisem.

– Archie Hayes a adus vorba de el – sau de ei. Erau doi, gemeni. Unul dintre ei l-a împușcat pe Archie la Culloden, nu?

Jamie a confirmat cu o mișcare din cap. Avea pleoapele coborâte și am înțeles că privea înapoi, spre timpul petrecut la Ardsmuir.

– Da. Și împușcarea cu sânge-rece a unui copil era ceva de așteptat din partea lor. Sper să nu mai întâlnesc doi oameni atât de cruzi.

A zâmbit din colțul gurii, trist.

– Singurul merit pe care i-l recunosc lui Stephen Bonnet e că l-a ucis pe unul dintre ticăloșii ăștia.

– Și pe celălalt? am întrebat eu.

– Eu l-am ucis pe celălalt.

Încăperea mi s-a părut brusc foarte tăcută, ca și cum amândoi ne-am fi aflat departe de Fraser's Ridge, singuri, iar afirmația lui Jamie plutea în aerul dintre noi. Cu ochii albaștri mijiiți, el s-a uitat la mine, așteptând să vadă ce voi spune. Am înghițit în sec.

– De ce? am întrebat, vag surprinsă de calmul din glasul meu.

Și-a ferit privirea, clătinând din cap.

– Dintr-o sută de motive, a răspuns el moale, și fără motiv.

Și-a frecat încheietura mâinii cu un aer absent, ca și cum ar fi simțit greutatea cătușelor din fier.

– Englezoaico, ți-aș putea povesti multe despre răutatea lor, și toate adevărate. Îi prigoneau pe cei slabi, bătându-i și jefuindu-i – și erau genul de oameni care găsesc plăcere în cruzime. Nu ai cum să scapi de astfel de oameni, mai ales într-o închisoare. Dar nu zic asta drept scuză – pentru că n-am niciuna.

Deținuții de la Ardsmuir erau folosiți la munci grele, la tăiat turbă, pietre și la transportul lor din carieră. Trudeau în grupuri mici, fiecare fiind păzit de un soldat englez înarmat cu o muschetă și cu o bâtă. Muscheta, pentru a împiedica evadarea, bâtă, pentru a întări ordinele și a asigura supunerea.

– Era vară. Știi cum sunt verile din Highlands, englezoaico – crepusculul de vară?

Am dat din cap. Crepusculul de vară era lumina nopții în Highlands, la sfârșitul verii. Atât de departe în nord, soarele abia dacă apunea la data solstițiului de vară; dispărea dincolo de orizont, însă chiar și la miezul

noptii, cerul era palid și de un alb lăptos, iar aerul nu era întunecat, părea încărcat de o negură nepământească.

Guvernatorul închisorii profita când și când de lumină pentru a-i pune pe deținuți să muncească până la orele târzii ale serii.

– Asta nu ne supăra prea mult, a spus Jamie.

Avea ochii deschiși, dar ațintiți asupra a ceea ce vedea în crepusculul de vară din amintirile lui.

– Era mai bine să stăm afară decât înăuntru. Și totuși, spre seară eram atât de sleiți, încât abia puteam merge. Parcă am fi pășit în vis.

La ora la care se încheia munca zilei, atât gardienii, cât și deținuții erau amorțiți de extenuare. Grupurile de deținuți erau strânse, alcătuind o coloană care mășăluia spre închisoare, târându-și picioarele prin landă, împiedicându-se și dând din cap, beți de nevoia de a se întinde pe pământ ca să doarmă.

– Încă eram aproape de cariera de piatră când ei au plecat; trebuia să punem în căruță uneltele de tăiat și ultimele blocuri de piatră și să mergem. Țin minte că am ridicat cu greu un bloc de piatră pe platforma căruței și m-am retras, gâfâind de efort. Am auzit un sunet în spatele meu și, când m-am întors, l-am văzut pe sergentul Murchison – Billy era, dar n-am aflat asta decât mai târziu.

Sergentul nu era decât o formă scundă și întunecată în lumina crepusculară, cu fața greu de deslușit pe fondul unui cer de culoarea valvelor unei stridii.

– Câteodată mă întreb dacă aș mai fi făcut-o în cazul în care i-aș fi văzut fața.

Cu un aer absent, Jamie și-a mângâiat încheietura mâinii drepte cu degetele mâinii stângi, și mi-am dat seama că încă simțea greutatea fiarelor pe care le purtase.

Sergentul ridicase bâta și îl lovise puternic în coaste pe Jamie, apoi arătase cu ea spre un baros uitat pe pământ. După aceea, sergentul se întorsese cu spatele.

– Nu m-am gândit nicio clipă, a continuat Jamie încet. Am sărit pe el din doi pași și l-am prins de gât cu cătușele. N-a apucat să scoată niciun sunet. Căruța stătea la mai puțin de trei metri de buza lacului din carieră; luciul apei era la vreo doisprezece metri mai jos, iar apa, adâncă de treizeci de metri, era întunecată și lipsită de valuri sub cerul gol și albicios.

L-am legat de un bloc de piatră și l-am azvârlit în apă, după care m-am întors la căruță. Acolo stăteau cei doi oameni din grupul meu, ca niște statui în lumina aceea, veghind. Nu au spus nimic, și nici eu. Am urcat și am luat frâiele, ei s-au suit în partea din spate și am mînat caii spre închisoare. Am prins coloana din urmă destul de curând și ne-am întors cu toții, fără o vorbă. Nimeni nu a descoperit absența sergentului Murchison decât a doua zi seara, pentru că s-a crezut că plecase în sat, fiind liber. Nu cred că l-au mai găsit.

A părut să-și dea seama de mișcarea pe care o făcea și și-a retras mâna.

– Și cei doi? am întrebat moale.

El a dat din cap.

– Tom Christie și Duncan Innes.

A oftat adânc și a întins brațele, mișcându-și umerii de parcă ar fi vrut să îi potrivească în strânsoarea cămășii – deși purta o cămașă de noapte

largă. Apoi a înălțat o mână și a întors-o într-o parte și în alta, privindu-și încruntat încheietura în lumină.

– E ciudat, a spus el, ușor surprins.

– Ce anume?

– Semnele – au dispărut.

– Semnele... de la cătușe?

A încuviințat din cap, examinându-și nedumerit ambele încheieturi. Pielea era netedă, arsă de vreme, de un auriu deschis, dar altfel fără semne.

– Le-am avut ani în șir – de la rosături, nu? Până acum n-am observat că au dispărut.

Am pus mâna pe încheietura lui, frecând cu degetul mare în locul în care se simțea pulsul, acolo unde artera radială traversa osul.

– Jamie, nu le aveai nici când te-am găsit la Edinburgh. Au dispărut de multă vreme.

A coborât ochii spre brațe și a clătinat din cap, ca și cum i-ar fi venit greu să creadă.

– Da, a spus el încet. Ei, la fel și în cazul lui Tom Christie.

PARTEA A NOUA

O MESERIE PRIMEJDIOASĂ

AURUM

În casă era liniște; domnul Wemyss plecase la moară, luându-le cu el pe Lizzie și pe doamna Bug, și era prea târziu pentru a primi vizita cuiva la Ridge – toată lumea muncea, îngrijindu-se ca animalele să fie hrănite și să aibă paie pe jos, să aducă lemne de foc și apă și să ațâțe focurile pentru pregătirea mesei de seară.

Animalul meu mâncase deja și dormea; pe pervazul ferestrei, într-o porțiune în care încă băteau razele soarelui, Adso dormita ghemuit, cu labele îndoite și cu ochii închiși într-o expresie extatică de preaplin. Contribuția mea la cină – un fel pe care Fergus îl numea elegant *lapin aux chanterelles* (cunoscut pentru cei mai vulgari dintre noi drept tocană de iepure) – fiersese vioi în cazan încă de dimineață și nu îmi solicita deloc atenția. În ceea ce privea măturarea podelelor, curățarea ferestrelor, ștersul prafului și alte corvezi de același fel... ei bine, dacă munca femeii în casă nu se încheie niciodată, de ce să mă mai frământ că multe treburi rămăseseră neterminate?

Am luat cerneala și pana din dulap, dar și registrul de cazuri, după care m-am așezat să mă bucur de soare alături de Adso. Am scris o descriere atentă a excrescenței apărute pe urechea micului Geordie Chisholm, care merita urmărită, și am adăugat cele mai recente măsurători pe care le făcusem asupra mâinii stângi a lui Tom Christie.

Christie suferea de artrită la ambele mâini și prezenta un grad scăzut de grifă cubitală, ceea ce ducea la blocarea degetelor. Cu toate astea, după ce îl urmărisem îndeaproape la cină, eram aproape sigură că ceea ce vedeam la mâna lui stângă nu era artrită, ci contractură Dupuytren – o retracție ciudată, ca o gheară, a degetului inelar și a degetului mic spre palmă, provocată de scurtarea aponevrozei palmare.

În mod obișnuit, nu aș fi avut nicio îndoială, însă mâinile lui Christie erau atât de bătucite de anii de muncă, încât nu am putut simți nodulul caracteristic de la baza inelarului. Însă degetul mi se păruse în suferință când văzusem mâna prima oară – cu ocazia unei suturi pe care i-o făcusem după o tăietură în podul palmei – și îl verificam de fiecare dată când îl zăream pe Tom Christie și îl puteam convinge să mă lase să arunc o privire, lucru care nu se întâmpla des.

În pofida rezervelor lui Jamie, membrii familiei se dovediseră arendași ideali până în acel moment, trăind discret și fără să se amestece cu ceilalți, în afara slujbei de învățător a lui Thomas Christie, care părea să fie sever, dar eficace.

Am simțit o prezență dominatoare în spatele capului meu. Razele de soare se mutaseră și Adso le urmase.

– Nici măcar să nu-ți treacă prin cap, mâtă, am spus.

Un tors plin de speranță a răsunat în apropierea urechii mele stângi, iar motanul a întins laba mare și s-a apucat să mă tapoteze pe creștet.

– Oh, bine, am zis cu resemnare. Nu aveam altă posibilitate decât să mă ridic și să mă duc să scriu în altă parte. Fă ce vrei.

Adso nu putea rezista ispitei părului. Al oricui, indiferent dacă era natural ori nu. Din fericire, maiorul MacDonald fusese singura persoană îndeajuns de nechibzuită ca să se așeze în raza de acțiune a lui Adso când purta perucă și, până la urmă, eu i-o recuperasem, deși asta însemnase să mă târăsc sub casă, unde Adso se retrăsese cu prada lui; nimeni altcineva nu îndrăznise să i-o smulgă din colți. Maiorul fusese destul de rezervat în legătură cu incidentul, dar, cu toate că asta nu îl împiedicase să vină din când în când pentru a sta de vorbă cu Jamie, nu își mai scotea pălăria în cursul vizitelor, ci bea cafea de cicoare la masa din bucătărie, cu tricornul bine îndesat pe cap și cu ochii ațintiți ferm asupra lui Adso, verificând mereu poziția în care se afla motanul.

M-am destins puțin și eu, fără să torc, dar simțindu-mă binedispusă. Era destul de liniștitor să las motanul să îmi frământa și să-mi pieptene părul cu ghearele scoase pe jumătate din teci, oprindu-se când și când din acea activitate ca să își frece iubitor fața de capul meu. Era cu adevărat periculos dacă s-ar fi aflat în iarba-mâței, dar aceea era bine încuiată. Cu ochii pe jumătate închiși, am analizat problema minoră de a descrie contractura Depuytren fără să o numesc așa, fiindcă baronul Depuytren încă nu se născuse.

Mda, o imagine valora cât o mie de cuvinte și m-am gândit că puteam face măcar un desen din linii simple. Mi-am dat toată silința, întrebându-mă cum l-aș putea convinge pe Thomas Christie să mă lase să îl operez la mână.

Era o procedură destul de rapidă și simplă, dar, având în vedere lipsa anestezicelor și faptul că el era un prezbiterian convins și nu consuma deloc alcool... Poate Jamie avea să stea pe pieptul lui, iar Roger pe picioare. Iar dacă Brianna l-ar fi ținut strâns de încheietură...

Căscând somnoroasă, am renunțat pe moment la problemă. Somnolența a dispărut brusc în momentul în care o libelulă gălbuie de vreo opt centimetri lungime a pătruns zbârnâind pe fereastra deschisă, scoțând un zgomot ca un mic elicopter. Adso a sărit în aer după ea, lăsându-mi părul în dezordine, și panglica – pe care o morfolise din câte se părea – atârânănd udă și deformată înapoia unei urechi. Am scos-o cu un ușor dezgust, am așezat-o pe pervaz să se usuce și am dat înapoi câteva pagini pentru a admira desenul clar pe care îl făcusem legat de mușcătura de șarpe a lui Jamie și de acul hipodermic al Briannei.

Spre uimirea mea, piciorul i se vindecase curat și bine și, deși existase mult țesut necrozat, viermii își făcuseră treaba atât de eficient, încât singurele urme permanente erau două adâncituri în piele, acolo unde existaseră urmele originale de colți, și o cicatrice subțire și dreaptă pe pulpă, acolo unde făcusem o incizie pentru toaletare și pentru plasarea viermilor. Jamie încă șchiopăta puțin, dar socoteam că asta se va rezolva în timp.

Fredonând satisfăcută, am dat paginile înapoi, frunzărind ultimele dintre însemnările lui Daniel Rowlings.

Joseph Howard... a cărui suferință principală este o fistulă anală, existentă de atât de mult timp, încât a făcut abcese urâte, împreună cu o problemă avansată de trânji. Tratat cu un decoct de Ale Hoof³⁴, amestecat cu alaun și cantitate mică de miere, toate fiind fierte împreună cu zeamă de gălbenele.

O altă notă de pe aceeași pagină, făcută cu o lună mai târziu, se referea la eficacitatea aceluia compus, cu ilustrații privind starea pacientului înainte și după administrare. Am ridicat o sprânceană văzând desenele; ca artist, Rawlings nu era mai înzestrat decât mine, dar reușise să rețină într-un

grad remarcabil neplăcerea intrinsecă provocată de respectiva suferință.

Am lovit ușor în dinți cu pana, reflectând, apoi am adăugat cu atenție o notă pe margine, în sensul că, drept ajutor la acel tratament, era recomandată o dietă bogată în legume fibroase, folositoare pentru a preveni constipația și complicațiile mai grave – nimic nu era mai bun decât un exemplu concret.

Am șters pana, am așezat-o pe masă și am întors pagina, întrebându-mă dacă era vorba de o plantă – iar dacă da, care îi era numele popular – ori de o boală supurativă a copitelor cailor. L-am auzit pe Jamie foindu-se prin biroul lui; m-am gândit să mă duc imediat la el să-l întreb.

A fost cât pe ce să îmi scape. Ceva fusese notat pe dosul paginii pe care se afla desenul fistulei domnului Howard, adăugat evident ca un gând întârziat referitor la activitățile de peste zi.

Am vorbit cu domnul Hector Cameron de la River Run, care mă imploră să merg și să examinez ochii soției lui, care sunt grav afectați. E o oarecare distanță până la plantația lui, dar îmi va trimite un cal.

Nota lui Rawlings a alungat pe dată atmosfera de toropeală a după-amiezii. Fascinată, m-am îndreptat de spate și am întors pagina, ca să văd dacă doctorul o examinase în realitate pe Jocasta. Nu fără dificultate, o convinsesem să îmi îngăduie să îi examinez ochii și eram curioasă să aflu la ce concluzii ajunsese Rawlings. Fără oftalmoscop, nu exista posibilitatea de a stabili cu certitudine cauza orbirii, dar aveam unele bănuieli serioase – și puteam măcar să elimin cu destulă siguranță suferințe precum cataracta și diabetul. M-am întrebat dacă Rawlings observase ceva ce mie îmi scăpase sau dacă starea ei se schimbasese în mod considerabil după vizita lui.

I-am scos fierarului aproape jumătate de litru de sânge, i-am administrat soției lui un purgativ cu ulei de siminichie (10 picături) și i-am dat și pisicii 3 picături (gratis), pentru că am observat viermi intestinali în scaunul ei.

Am zâmbit citind asta; chiar dacă metodele lui se dovedeau brutale, Daniel Rawlings era un doctor bun. M-am întrebat încă o dată ce i se întâmplase și dacă voi avea vreodată șansa de a-l cunoaște. Cu un sentiment mai degrabă de tristețe, m-am gândit că poate era mai bine să nu-l întâlnesc; nu-mi puteam imagina ca un doctor să nu își revendice niște instrumente atât de frumoase ca ale lui, asta dacă mai era în stare să o facă.

Îmboldit de curiozitatea mea, Jamie se arătase îndatoritor și se interesase, dar fără rezultat. Daniel Rawlings plecase spre Virginia – lăsându-și cutia cu instrumente – și apoi dispăruse pur și simplu.

Altă pagină, alt pacient; sângerare, purgative, deschideri de furuncule, extirparea unei unghii infectate, desenul unui abces dentar, cauterizarea unei infecții de pe piciorul unei femei... Rawlings avusese de lucru în Cross Creek. Ajunsese vreodată până la River Run?

Da, ajunsese după o săptămână, am aflat câteva pagini mai departe.

Am ajuns la River Run după o călătorie cumplită, cu vânt și cu ploii care ar fi putut scufunda și o corabie, iar drumul a fost șters cu totul de viituri în unele locuri, de aceea m-am văzut silit să traversez călare câmpuri, biciuit de grindină și murdar de noroi până la ochi. Servitorul negru al domnului Cameron, care mi-a adus calul – nu a ajuns la adăpost decât mult după căderea întunericului, epuizat și lihnit. Am fost întâmpinat de domnul Cameron, care mi-a oferit brandy.

După ce cheltuielise ca să aducă un doctor, Hector Cameron hotărâse să folosească la maximum acel prilej, astfel că îl pusese pe Rawlings să examineze toți sclavii și toate slujitoarele, precum și pe sine, stăpânul casei.

În vârstă de șaptezeci și trei de ani, de înălțime medie, cu umeri lași, dar puțin încovoiat, scrisese Rawlings despre Hector, cu mâinile atât de strâmbe din cauza reumatismului încât folosirea unui instrument mai delicat decât lingura îi este imposibilă. În rest, e bine conservat și foarte viguros pentru vârsta sa.

Probleme legate de trezirea nocturnă, urinare dureroasă. Sunt îndemnat să bănuiesc o iritație purulentă a vezicii, nu pietre sau o boală cronică a porțiunilor interne ale părților intime, deoarece suferința apare des, dar nu pentru perioade lungi – două săptămâni fiind durată medie a fiecărei crize și fiecare fiind însoțită de arsuri în organul masculin. Febra scăzută, sensibilitatea la palparea părții inferioare a abdomenului și urina de culoare închisă, care miroase puternic, îmi întăresc și mai mult bănuielile.

Cum pe proprietate se găsește o cantitate îndestulătoare de merișoare, am prescris un decoct, iar zeama scăzută să fie băută de trei ori pe zi, câte o ceașcă odată. De asemenea, recomand infuzie de turiță, băută dimineața și seara, pentru efectul său răcoritor, și pentru cazul în care există pietre prezente în vezică, ceea ce ar putea agrava starea sa.

M-am trezit că dădeam aprobator din cap. Nu eram întotdeauna de acord cu Rawlings, în privința diagnosticului sau a tratamentului, dar în cazul de față, avusese perfectă dreptate. Însă care era situația Jocastei?

Am găsit lămurirea pe pagina următoare.

Jocasta Cameron, vârsta de șaiszeci și patru de ani, cu trei sarcini, bine hrănită și, în general, într-o stare bună de sănătate, foarte tânără ca înfățișare.

Trei sarcini? Văzând această remarcă rece, obiectivă, m-am oprit un moment. O exprimare simplă, directă, care însemna că purtase în pântec – fără a mai vorbi că pierduse – trei copii. Crescuse trei copii dincolo de primejdia prunciei, dar îi pierduse pe toți dintr-odată, și încă într-un mod crud. Razele soarelui erau calde, dar am simțit un fior rece când m-am gândit la asta.

Dacă ar fi fost vorba de Brianna? Sau de micul Jemmy? Cum suportă o femeie o asemenea pierdere? Mi se întâmplase și mie, și totuși nu știam. Asta fusese demult, și totuși, din când în când, mă trezeam noaptea simțind greutatea caldă a unui copil care îmi dormea pe sâni și răsufierea lui caldă pe gâtul meu. Ridicam mâna și îmi atingeam un umăr, rotund, ca și cum capul copilului s-ar fi odihnit acolo.

M-am gândit că poate e mai ușor să pierzi o fiică la naștere, fără anii de cunoaștere care să lase găuri zdrențuite în țesătura vieții de zi cu zi. Și totuși o știam pe Faith până la ultimul atom al ființei ei; în inima mea exista o gaură care avea exact forma ei. Probabil pentru că fusese o moarte naturală aveam senzația că, într-un fel, ea încă era cu mine, îngrijită, și nu singură. Dar să-ți fie copiii uciși într-o baltă de sânge, măcelăriți în război?

În aceste vremuri, copiilor li se puteau întâmpla multe. Cu mintea tulburată, am revenit la foaia ei de observație clinică.

Niciun semn de suferințe organice, nici urme de vătămări externe ale ochilor. Albul ochilor este limpede, genele, lipsite de orice materii, nicio tumoare vizibilă. Pupilele reacționează normal la o lumină care este trecută prin fața lor, la fel și la umbrirea luminii. O lumânare ținută aproape din lateral luminează umoarea vitroasă, dar nu arată niciun defect în interior. Am observat o ușoară încetșoare, care indică o cataractă incipientă în cristalinul ochiului drept, dar acest lucru este insuficient pentru a explica pierderea treptată a vederii.

– Hm, am făcut tare.

Observațiile și concluziile lui Rawlings se potriveau cu ale mele. Își notase pe scurt perioada de timp în care vederea Jocastei cedase – în jur de doi ani – și procesul degenerativ – nimic brusc, ci o îngustare treptată a câmpului vizual.

Am socotit că probabil durase mai mult; câteodată pierderea e atât de graduală, încât oamenii nu observă declinul decât atunci când vederea este grav amenințată.

...porțiuni ale vederii reduse. Până și mica rămășiță de vedere este de folos în lumină scăzută, deoarece pacienta dovedește o mare iritație și dureri când ochii îi sunt expuși la lumina puternică a soarelui.

Am mai văzut această suferință de două ori, întotdeauna la persoane vârstnice, deși nu într-o stare atât de avansată. Mi-am exprimat părerea că vederea se va pierde curând cu totul, pentru că nu e posibilă ameliorarea. Din fericire, domnul Cameron are un servitor care știe să citească, pe care i l-a dat soției pentru a o însoți și a o feri de obstacole, care poate totodată să îi citească și

să îi prezinte ce se află în jurul ei.

Suferința evoluase; lumina dispăruse, iar Jocasta era complet oarbă. Așadar, era vorba de o boală progresivă, ceea ce nu-mi spunea mare lucru, multe erau așa. Oare când o văzuse Rawlings?

Puteau fi vorba de degenerescență maculară, de tumoare a nervului optic, de vătămare parazitară, de retinită pigmentară, de arterită craniană, dar probabil nu era o desprindere a retinei, pentru că asta s-ar fi petrecut brusc, însă bănuiala mea preliminară se îndrepta spre glaucom. Mi-am adus aminte de Phaedre, servitoarea personală a Jocastei, înmuind cârpe în ceai rece, constatând că stăpâna ei suferea *iarăși* de dureri de cap, spunând asta pe un ton care sugera că fenomenul era frecvent – și mi-am amintit de Duncan, care mă rugase să fac o pernă cu levănțică, pentru a ușura „megrenele” soției lui.

Poate durerile de cap nu aveau nicio legătură cu vederea – și atunci nu mă întrebam care era natura lor; puteau fi simple dureri de cap provocate de tensiune sau migrene, mai degrabă decât de tipul de bandă de presiune care putea sau nu să însoțească glaucomul. La urma urmelor, arterita provoacă deseori dureri de cap. Lucrul frustrant era că glaucomul în sine nu prezenta simptome previzibile – cu excepția orbirii. Era provocat de incapacitatea de drenare eficientă a fluidului din globul ocular, astfel că presiunea din interiorul ochiului crește până la nivelul în care apare vătămarea, fără niciun semn prevestitor pentru pacient sau medic. Însă și alte tipuri de orbire erau în general lipsite de simptome...

Încă analizam posibilitățile, când mi-am dat seama că Rawlings își continuase însemnările pe dosul paginii – dar în limba latină.

Am clipit surprinsă. Eram convinsă că scrisese asta ca o continuare a pasajului dinainte; scrisul cu pana prezintă o întunecare și o decolorare

caracteristică, pe măsură ce pana este înmuiată în călimară, iar nuanța fiecărui pasaj tinde să fie diferită, în funcție de cerneală. Nu, aceste pasaje fuseseră scrise la aceeași dată ca și cel de pe pagina precedentă.

Dar de ce această trecere bruscă la latină? Rawlings știa ceva latină, era limpede – ceea ce dovedea o anumită educație formală, chiar dacă nu era vorba de studiul medicinei –, însă el nu o folosea de obicei în notele lui clinice, ci doar apela ocazional la vreun cuvânt sau o frază pentru descrierea tehnică a unor suferințe. Acolo aveam o pagină și jumătate în latină, scrisă cu litere atent conturate, mai mici decât scrisul lui obișnuit, parcă s-ar fi gândit cu grijă la conținutul pasajului ori parcă ar fi simțit că trebuia să păstreze secretul, așa cum latina părea să dovedească.

Am răsfoit înapoi prin registru, ca să îmi confirm bănuiala. Scrisese în latină doar ici și colo, dar nu des și întotdeauna la fel ca aici, drept continuare a unui pasaj început în engleză. Foarte bizar. M-am întors la pasajul despre River Run și am început să îl descifrez.

După o propoziție sau două, am abandonat efortul și m-am dus să-l caut pe Jamie. Era în biroul lui, de cealaltă parte a holului, scriind scrisori. Sau nu.

Călimara, făcută dintr-o mică tigvă cu dop pentru a împiedica uscarea cernelii, stătea la îndemână, proaspăt umplută; am simțit mirosul lemnos al galelor de stejar, fierte cu pilitură de fier. Pe birou stătea o pană nouă de curcan, cu vârful atât de ascuțit, încât arăta mai potrivită pentru a înjunghia pe cineva decât pentru a scrie, și o foaie albă de hârtie pusă peste o sugativă, având în partea de sus scrise trei cuvinte, negre și singuratice. Nu mi-a trebuit decât să mă uit la fața lui ca să știu ce spuneau.

Draga mea soră.

Zâmbind ironic, a ridicat ochii spre mine și a dat din umeri.

– Ce să-i scriu?

– Nu știu.

Văzându-l, am închis registrul și l-am pus sub braț. M-am oprit în spatele lui, punându-i o mână pe umăr. L-am strâns ușor, iar el a pus o mână peste a mea, apoi a întins cealaltă mână să ridice pana.

– Nu-i pot scrie că-mi pare rău. A rotit pana între degetul arătător și cel mijlociu. Am spus asta în fiecare scrisoare. Dacă ar fi dispusă să mă ierte...

Dacă așa ar fi stat lucrurile, Jenny i-ar fi răspuns până acum măcar la una dintre scrisorile pe care el le trimitea cu sfințenie în fiecare lună la Lallybroch.

– Ian te-a iertat. Și copiii.

Misivele trimise de cumnatul lui Jamie soseau sporadic, dar veneau, împreună cu însemnări ocazionale din partea tizului său, Jamie cel Tânăr, iar din când în când, câte un rând de la Maggie, Kitty, Michael sau Janet. Însă tăcerea lui Jenny era atât de asurzitoare, încât le acoperea pe toate.

– Da, ar fi cel mai rău dacă... a început el, privind hârtia aproape albă.

De fapt, nimic nu putea fi mai rău decât înstrăinarea. Jenny era mai apropiată de el, mai importantă decât oricine pe lume – posibil cu excepția mea.

Eu împărțeam cu el patul, viața, iubirea și gândurile. Ea împărțise cu el inima și sufletul încă din ziua în care se născuse, până în ziua când el îi pierduse fiul cel mai mic. Ori cel puțin așa socotea ea.

Mă durea sufletul văzându-l că purta în continuare vina pentru dispariția lui Ian și am simțit un oarecare resentiment față de Jenny. Înțelegeam profunzimea pierderii și o compătineam pentru suferința ei, dar Ian nu murise – din câte știam noi. Doar ea îl putea ierta pe Jamie și cu siguranță că știa asta.

Am tras un scaun și m-am așezat lângă el, lăsând registrul. Într-o parte se afla un mic teanc de hârtii, acoperite cu scrisul lui chinuit. Îl costa mult efortul de a scrie, cu mâna nepotrivită, vătămată, și totuși scria cu îndărătnicie, aproape în fiecare seară, consemnând micile evenimente de peste zi. Vizitatorii de la Ridge, starea animalelor, progresele înregistrate în construcții, noii coloniști, vești din comitatele dinspre est... Nota totul pentru a fi trimis când sosea vreun vizitator, care lua paginile strânse, în prima etapă a călătoriei precare către Scoția. Se putea ca unele scrisori să nu ajungă la destinație, dar unele sigur ajungeau. Tot astfel, cele mai multe scrisori din Scoția ajungeau la noi.

O vreme, sperasem că scrisoarea lui Jenny fusese pur și simplu trimisă la o adresă greșită sau se pierduse pe drum. Dar trecuse prea multă vreme și încetasem să mai sper. Însă Jamie spera în continuare.

– M-am gândit să-i trimit asta.

A scotocit prin teancul de hârtii de pe marginea biroului și a scos o foaie mică, pătată și murdară, zdrențuită pe o latură, semn că fusese ruptă dintr-o carte.

Era un mesaj de la Ian; singura dovadă concretă pe care o aveam că băiatul era încă în viață și sănătos. Ne fusese adus în noiembrie, la Adunare, prin amabilitatea lui John Quincy Myers, un muntean care cutreiera sălbăticia și se simțea bine atât alături de indieni, cât și de coloniști, dar mai apropiat de căprioare și de oposumi decât de oricine locuia într-o casă.

Scrisă într-o latină stângace drept glumă, biletul ne asigura că Ian era bine și fericit. Căsătorit cu o fată „după obiceiurile indienilor Mohawk“ (ceea ce însemna, m-am gândit eu, că hotărâse să împartă cu ea casa, patul și vatra ei și că ea hotărâse să îl accepte), aștepta să devină tată „în primăvară“. Și asta era tot. Primăvara venise și plecase, fără să mai primim vreo veste. Ian nu murise, dar era ca și cum s-ar fi întâmplat. Șansele noastre de a-l revedea erau reduse, și Jamie știa asta; sălbăticia îl înghițise.

Jamie a atins ușor hârtia murdară, urmărind cu degetul literele rotunde, copilărești încă. Știam că Jamie îi spusese lui Jenny ce conținea biletul, dar mai știam de ce nu trimisese originalul până atunci. Era singura legătură fizică pe care o avea cu Ian; renunțarea la ea însemna că îl ceda definitiv indienilor Mohawk.

Ave! suna biletul, cu scrisul pe jumătate format al lui Ian. *Ian salutatus avunculus Jacobus.* Ian îl salută pe unchiul James.

Pentru Jamie, Ian era mai mult decât un nepot. Deși îi iubea mult pe toți copiii lui Jenny, Ian era deosebit – un fiu vitreg, la fel ca Fergus; dar, spre deosebire de Fergus, un fiu din sângele lui, într-un fel, un înlocuitor al fiului pe care îl pierduse. Nici acel fiu nu se pierduse, dar nu putea fi revendicat. Lumea părea dintr-odată plină de copii pierduți.

– Da, am spus eu, simțind un nod în gât. Cred că ar trebui să i-l trimiți. Jenny trebuie să îl aibă, chiar dacă... Am tușit și mi-am amintit brusc de notița din registru. Am întins mâna după el, sperând că asta îi va distrage gândurile. Hm... Vorbind de latină... am găsit aici ceva. N-ai putea arunca o privire?

– A, sigur.

A pus deoparte biletul lui Ian și a luat registrul, așezându-l astfel încât

ultimele raze ale soarelui de după-amiază să cadă pe filă. Urmărind cu degetul rândurile scrise, s-a încruntat vag.

– Iisuse, omul nu știe gramatică latină nici cât tine, englezoaico.

– Mersi. Nu putem fi toți savanți, nu?

M-am dat mai aproape, privind peste umărul lui în timp ce citea. Așadar, avusesem dreptate; Rawlings nu apela la latină de amorul artei ori doar ca să își demonstreze erudiția.

– O ciudățenie... a spus Jamie, traducând încet, în timp ce își plimba degetul peste pagină. Sunt treaz – cred că vrea să zică „am fost trezit” – de sunete din camera alăturată celei în care mă aflu. Gândesc – „am crezut” – că pacientul meu a ieșit să urineze și mă ridic să îl urmez... De ce ar face asta, mă întreb eu?

– Apropo, pacientul e Hector Cameron și avea o problemă cu vezica. Rawlings ar fi vrut să-l vadă urinând pentru a stabili ce fel de dificultăți avea, dacă avea dureri sau sânge în urină, chestii din astea.

Jamie mi-a aruncat o privire piezișă ridicând o sprânceamă, apoi a clătinat din cap și a revenit la registrul de cazuri, murmurând ceva despre gusturile ciudate ale doctorului.

– *Homo procedente*... Omul merge... De ce îi spune așa, în loc să-i folosească numele?

– Scria în latină ca să păstreze secretul, am spus eu, nerăbdătoare să aud continuarea. În cazul în care Cameron și-ar fi văzut numele, cred că ar fi devenit curios. Ce s-a întâmplat?

– Omul iese afară – în curte sau doar din cameră? – trebuie să fie în curte... și eu îl urmăresc. Pășește sigur, repede... De ce nu? A, uite – sunt

uimit. Îi dau – i-am dat – omului douăsprezece picături de laudanum.

– Douăsprezece? Ești sigur că asta scrie? M-am aplecat peste brațul lui Jamie să mă uit, dar era clar – scria negru pe alb. Atâta laudanum ar doborî și-un cal!

– Da, „douăsprezece picături de laudanum pentru a ajuta somnul“, așa spune. Nu mă miră că doctorul s-a minunat văzându-l pe Cameron țopăind pe peluză la miez de noapte.

L-am împuns cu cotul în coaste.

– Continuă!

– Hmm. Ei bine, zice că s-a dus la locul potrivit, sperând să-l găsească pe Cameron, dar acolo nu era nimeni și nu mirosea a... în fine... nu crede că fusese cineva acolo recent.

– Nu-i nevoie să te arăți delicat din pricina mea, am spus eu.

– Știu, a spus el zâmbind. Dar sensibilitățile mele încă nu s-au tocit, în pofida îndelungii mele legături cu tine, englezoaico. Au!

A tresărit și a tras mâna, frecând-o în locul în care îl pișcasem. M-am încruntat, uitându-mă cu severitate la el, deși, în sinea mea, eram încântată că mai înveselisem atmosfera.

– Mai lasă sensibilitățile, *dacă* nu te superi, am spus, bătând din picior. În plus, nu ai așa ceva, altfel nu te-ai fi căsătorit cu mine. Și-atunci, unde era Cameron?

Mișcându-și buzele și citind în tăcere, a cercetat pagina.

– Nu știe. A bătuit pe acolo până când majordomul a răsărit ca dintr-o gaură, socotindu-l hoț, și l-a amenințat cu o sticlă de whisky.

– Asta da, o armă formidabilă, am remarcat eu, zâmbind când m-am gândit la Ulysses, cu scufie de noapte pe cap, vânturându-și unealta distrugătoare. Cum se spune „sticlă de whisky“ în latină?

Jamie a aruncat un ochi pe pagină.

– El zice *aqua vitae*, pentru că atât a fost în stare. Dar trebuie să fi fost de whisky; spune după aceea că majordomul i-a dat o gură ca să-i treacă sperietura.

– Prin urmare, nu l-a găsit pe Cameron?

– Ba da, după ce s-a despărțit de Ulysses. Culcușit în patul lui cu cearșafuri albe, sforăind. În dimineața următoare l-a întrebat, dar Cameron nu și-a adus aminte să se fi trezit peste noapte.

A dat pagina cu un deget și s-a uitat scurt la mine.

– Laudanumul l-ar fi putut împiedica să-și aducă aminte?

– Posibil, am răspuns încruntându-mă. Cu ușurință. Dar în primul rând e pur și simplu incredibil ca o persoană care a înghițit atât laudanum să poată merge... doar dacă nu cumva... Am ridicat o sprânceană spre el, amintindu-mi remarcile Jocastei din timpul discuției noastre de la River Run. E posibil ca unchiul tău Hector să fi fost consumator de opiu sau ceva asemănător? Persoanele care obișnuiau să consume mult laudanum dezvoltau toleranță față de el și probabil că nu puteau fi afectate de doza prescrisă de Rawlings.

Cum nu era omul pe care să-l șocheze o insinuare despre depravarea rudelor lui, Jamie a analizat sugestia mea, dar, în cele din urmă, a clătinat din cap.

– Și de-ar fi așa, n-am auzit nimic, a adăugat el logic, dar nu văd niciun

motiv ca să-mi fi spus cineva asta.

Destul de adevărat. Dacă Hector Cameron ar fi avut mijloacele de a se delecta cu narcotice importate – și sigur avea, pentru că River Run era una dintre plantațiile cele mai prospere din zonă – asta nu ar fi fost decât treaba lui. Totuși, cineva trebuie să fi adus vorba.

Mintea lui Jamie mergea pe alte piste.

– Englezoaico, de ce ar fi ieșit cineva din casă în toiul nopții doar ca să facă pipi? Știi că Hector Cameron avea oală de noapte, fiindcă am văzut-o cu ochii mei. Avea pictate pe fund numele lui și emblema personală.

– Excelentă întrebare. Am privit pagina cu mâzgălituri criptice. Dacă Hector Cameron avea dureri mari sau dificultăți la urinare – ca să elimine vreo piatră de la rinichi, de pildă –, cred că ar fi ieșit afară, ca să nu trezească toată casa.

– N-am auzit ca unchiul meu să fi fost consumator de opiu, dar nici că ar fi ținut prea mult seama de nevoile soției sau ale servitorilor, a remarcat Jamie, cinic. Din câte am înțeles, Hector Cameron a fost cam ticălos.

Am râs.

– Fără îndoială că din acest motiv mătușa ta l-a socotit pe Duncan atât de agreabil.

Adso a pătruns în cameră, cu resturile libelulei în gură, și s-a așezat la picioarele mele, ca să îmi admir prada.

– Bravo! i-am spus, mângâindu-l în treacăt. Dar să nu-ți strici pofta de mâncare, pentru că sunt o mulțime de gândaci de bucătărie în cămară și aș vrea să te ocupi și de ei.

– *Ecce homo*, a murmurat Jamie cu un aer gânditor, lovind cu degetul în

registru. Un francez, ce părere ai?

– Un ce? am întrebat, privindu-l mirată.

– Englezoaico, nu te-ai gândit că poate doctorul nu l-a urmărit afară pe Cameron?

– Până în clipa asta, nu. M-am aplecat și m-am uitat la pagină printre gene. De ce ar trebui să fie altcineva, mai ales vreun francez?

Jamie a arătat spre marginea paginii, unde erau câteva desene, care mi s-au părut a fi niște mâzgălituri. Cea de sub degetul lui era un crin.

– *Ecce homo*, a repetat el, lovind cu degetul în pagină. Doctorul nu era sigur pe cine urmărea – de aceea nu i-a spus pe nume. Dacă Hector Cameron era drogat înseamnă că altcineva a ieșit din casă, dar el nu pomenește că altcineva ar fi fost prezent acolo.

– S-ar putea să nu pomenească fiindcă nu l-a examinat pe acel om, l-am contrazis eu. Strecoară notații personale, dar majoritatea se referă la anamneze, observațiile despre pacienți și tratamentele pe care le-a recomandat. Totuși... M-am încruntat spre pagină. Un crin mâzgălit pe margine nu înseamnă neapărat ceva, cu atât mai puțin că acolo se afla un francez.

În afară de Fergus, francezii nu erau chiar atât de obișnuiți în Carolina de Nord. Din câte știam, existau așezări franțuzești la sud de Savannah, dar se aflau la sute de kilometri.

Crinul putea fi doar o mâzgăleală la întâmplare, și totuși, din câte îmi aminteam, Rawlings nu făcuse așa ceva nicăieri în registru. Desenele adăugate de el erau atent făcute și la obiect, menite să-i reamintească ceva sau să slujească drept îndrumar pentru alt doctor.

Deasupra crinului era o figură care arăta mai curând cu un triunghi cu un cerculeț în vârf și o bază curbată; dedesubt era un șir de litere. *Au et aq.*

– A... u, am făcut eu încet, uitându-mă la litere. Aurum.

– Aur?

Jamie a ridicat ochii spre mine surprins. Am confirmat din cap.

– E denumirea științifică pentru aur, da. „Aurum et aqua.” Aur și apă – cred că se referă la *goldwasser*, particule de aur suspendate în soluție apoasă. E un remediu pentru artrită – în mod ciudat, deseori dă rezultate, deși nimeni nu știe de ce.

– Dar e scump, a remarcat Jamie. Deși cred că Hector își putea permite – o fi păstrat o uncie-două din lingourile lui, nu?

– A afirmat că Hector Cameron suferea de artrită. M-am încruntat spre pagină și notele criptice de pe ea. Înseamnă că i-a recomandat să folosească *goldwasser* pentru asta. Dar nu înțeleg rostul crinului sau al celui alt lucru – și am arătat spre el. Nu e simbolul vreunui tratament medical pe care să-l cunosc.

Spre surprinderea mea, Jamie a izbucnit în râs.

– Nici n-ai cum, englezoaico. E o busolă a masonilor.

– Serios? am clipit mirată, apoi m-am uitat scurt la Jamie. Cameron era mason?

A ridicat din umeri, trecându-și o mână prin păr. Jamie nu vorbea despre apartenența la masonerie. Fusese „făcut”, cum se spunea, la Ardsmuir și, pe lângă păstrarea secretului impusă de apartenență, rareori vorbea despre cele petrecute între zidurile mucedde din piatră.

– Se prea poate ca Rawlings să fi fost mason, a spus el, ferindu-se evident să vorbească despre masonerie, dar neputându-se abține să facă legături logice. Altfel n-ar fi știut ce este.

A făcut semn către busolă.

Nu știam ce să mai spun, dar am fost salvată de Adso, care a scuipat aripile de culoarea ambrei și a sărit pe birou în căutarea altui aperitiv. Jamie s-a grăbit să înșface călimara cu o mână și să prindă protector pana cea nouă cu cealaltă. Văduvit de pradă, Adso a mers până la marginea biroului și s-a așezat pe teancul de scrisori al lui Jamie, mișcându-și coada calm și prefăcându-se că admira peisajul.

Jamie și-a îngustat ochii văzându-i insolența.

– Fiară, ia-ți fundul blănos de pe corespondența mea! a spus el, împungându-l pe Adso cu capătul ascuțit al penei. Adso a căscat ochii verzi și i-a ațintit asupra vârfului penei, încordându-și umerii în așteptare. Jamie a plimbat pana ademenitor, iar Adso a făcut o mișcare scurtă, dar nereușită, să o înșface.

M-am grăbit să iau motanul înainte de a izbucni un balamuc, ridicându-l de pe hârtii, în timp ce el mieuna indignat în semn de protest.

– Nu, asta e jucăria *lui*, i-am spus motanului și i-am aruncat o privire încărcată de reproș lui Jamie. Hai de-aici, trebuie să prinzi gândaci de bucătărie.

Am întins mâna liberă spre ceaslovul cu cazuri medicale, dar, spre surprinderea mea, Jamie m-a oprit.

– Mai lasă-l, englezoaico! E foarte bizară ideea că un francmason francez umblă prin River Run noaptea. Vreau să văd ce mai are de spus doctorul

Rawlings când scrie în latină.

– Bine.

L-am ridicat pe un umăr pe Adso, care începuse să toarcă puternic așteptând să se ocupe de gândaci, și am aruncat o privire pe fereastră. Soarele apusese dincolo de castani aruncând o lumină arzătoare și am auzit zgomotele făcute de femeile și copiii din bucătărie; ajutată de Brianna și de Marsali, doamna Bug începuse să pregătească masa de seară.

– Curând mâncăm, am spus eu și m-am aplecat să-l sărut pe Jamie pe creștetul atins de ultimele raze de soare, sub care părul lui arăta de parcă ar fi luat foc.

El a zâmbit, și-a atins buzele cu degetele, apoi le-a atins pe ale mele, dar când am ajuns eu la ușă, se apucase deja să studieze paginile scrise mărunt. Foaia solitară pe care erau scrise trei cuvinte a rămas uitată la marginea biroului – deocamdată.

PROBLEME DE SÂNGE

Am observat o pată cafenie afară lângă ușă, și Adso a țâșnit de pe blat de parcă cineva ar fi strigat „Pește!“ Evident, era ceva și mai bun; Lizzie se întorcea de la șopron ducând un castron cu smântână într-o mână, o farfurie cu unt în alta și un vas mare cu lapte sprijinit precar pe piept cu mâinile încrucișate. Adso se foia printre picioarele ei ca o funie îmblănită, sperând clar să o facă să se împiedice și să scape ceva pe jos.

– Schimbă-ți gândul, mătă, i-am spus, întinzând mâna ca să salvez vasul cu lapte.

– Vai, mulțumesc, doamnă. Lizzie s-a liniștit, ridicând din umeri cu un ușor oftat. Nu voiam să fac două drumuri.

Și-a tras nasul și a încercat să și-l șteargă cu antebrațul, punând în primejdie untul. Am scos batista din buzunar și i-am pus-o la nas, reprimându-mi impulsul matern de a spune „Acum, suflă“.

– Mulțumesc, doamnă, a repetat ea, făcând o plecăciune.

– Lizzie, te simți bine?

Fără să aștept răspunsul, am prins-o de braț și am tras-o în camera medicală, unde ferestrele mari îmi ofereau destulă lumină pentru a vedea mai bine.

– Sunt destul de bine, doamnă. Serios, mi-e bine! a protestat ea, strângând smântâna și untul aproape ca și cum ar fi vrut să se apere.

Era palidă, dar ea era tot timpul palidă, arătând de parcă nu ar fi avut deloc sânge de prisos. Pielea ei avea o paloare ciudată, ceea ce m-a neliniștit. Trecuse aproape un an de la ultima ei criză de malarie și, în general, părea bine, dar...

– Vino aici! i-am spus, trăgând-o spre două scaune înalte. Stai un moment.

Opunându-se clar, dar neîndrăznind să protesteze, s-a așezat, ținând castronul și farfuria în echilibru pe genunchi. I le-am luat din mâini și – după ce am aruncat o privire spre ochii verzi de animal de pradă ai lui Adso, care nu clipea – le-am pus în dulap pentru a rămâne în siguranță.

Pulsul, normal – normal pentru Lizzie, adică – mereu avea pulsul crescut și superficial. Respirația... în regulă, fără sincope sau șuierături. Ganglionii de sub maxilar erau palpabili, dar asta nu era neobișnuit; malaria îi făcuse să rămână permanent măriți, ca niște ouă de prepeliță pe sub pielea delicată. Cei din gât erau însă dilatați – și, de obicei, pe aceia *nu* îi puteam pipăi.

Cu degetul mare, i-am ridicat o pleoapă și m-am uitat de aproape la globul cenușiu-palid, care m-a privit îngrijorat. Părea bine, deși puțin injectat. Însă, din nou, ceva nu era chiar... bine... în privința ochilor ei, deși nu aș fi putut preciza despre ce era vorba. Oare exista o nuanță gălbuie a scleroticei? M-am încruntat și i-am întors capul într-o parte,

ținând o mână sub bărbia ei supusă.

– Bună, tuturor! Totul e OK?

Roger s-a oprit în pragul ușii, ținând în mână nonșalant o pasăre foarte mare, moartă.

– Un curcan! am exclamat eu, cu o notă de caldă admirație în glas.

Îmi plăceau curcanii, dar în săptămâna dinainte, Jamie și Bree împușcaseră cinci asemenea păsări enorme, aducând astfel o oarecare monotonie la masa de seară. Trei dintre ei stăteau deja în șopronul pentru afumat. Pe de altă parte, curcanii sălbatici erau greu de ucis și, din câte știam, Roger nu reușise să aducă niciunul acasă.

– L-ai împușcat chiar tu? l-am întrebat, apropiindu-mă îndatoritoare să admir pasărea.

El a ridicat-o de picioare, și aripile mari, ca niște cupe, s-au desfăcut puțin, iar penajul de pe piept a lucit în razele de soare, aruncând modele sclipitoare de verde spre negru.

– Nu. Fața lui Roger era îmbujorată de la soare, de emoție sau de ambele, astfel că pielea bronzată a căpătat o nuanță caldă. L-am doborât, a spus el cu mândrie. L-am lovit cu o piatră în aripă, apoi l-am fugărit și i-am sucit gâtul.

– E o pasăre frumoasă, domnule Mac, a zis Lizzie care se furișase de pe scaun și venise să-l admire. E grasă. S-o iau și s-o curăț pentru dumneavoastră?

– Poftim? A, mersi, Lizzie, lasă, mă ocup eu de ea.

A căpătat mai multă culoare în obraji, iar eu mi-am reținut un zâmbet. Asta însemna că voia să îi arate captura Briannei, în toată splendoarea ei.

A trecut pasărea în mâna stângă și a întins spre mine mâna dreaptă, înfășurată într-o bucată de pânză plină de sânge.

– Cât m-am luptat cu pasărea, am avut un mic accident. Crezi că ai putea să...?

Am desfăcut cârpa și am strâns din buze când am văzut ce se afla dedesubt. Zbătându-se să scape, curcanul sfârtecuse adânc și zimțat dosul mâinii cu trei gheare. Sângerarea se oprise în mare parte, dar din cea mai adâncă zgârietură au apărut picături proaspete, care s-au rostogolit de-a lungul unui deget și au căzut pe podea.

– Doar o clipă, am spus ridicând din sprâncene și uitându-mă la el. Da, cred că pot. Vino aici și așază-te. O să-ți curăț rana și... Lizzie! Așteaptă o clipă!

Văzând întreruperea ca pe o oportunitate de a scăpa de mine, Lizzie se retrăgea spre ușă. S-a oprit de parcă ar fi fost împușcată în spate.

– Serios, doamnă, mă simt bine, a spus ea cu glas plângăreț. N-am nimic, zău așa.

De fapt, o opriseam doar ca să-i spun să ia smântâna și untul din dulap. Pentru lapte era prea târziu; Adso stătea în fund, cu capul și umerii aproape blocați în gura vasului cu lapte, din care se auzeau lipăituri slabe. Sunetul a fost urmat de o mică plescăitură când sângele lui Roger a picurat pe podea, iar asta m-a făcut să mă gândesc la ceva.

– Am o idee, am zis. Lizzie, așază-te din nou, vreau să iau o picătură din sângele tău.

Lizzie arăta ca un șoarece de câmp care, ridicând capul brusc de la bucățica pe care o roade, se vede în mijlocul unor bufnițe, însă ea nu era genul de persoană care să sfideze o poruncă. Cu mari rezerve, s-a așezat

înapoi pe scaun lângă Roger, care pusese curcanul alături, pe podea.

– De ce îți trebuie sânge? a întrebat el, interesat. Poți lua de la mine cât poțtești, și gratis, a adăugat zâmbind și ridicând mâna rănită.

– Generoasă ofertă, am spus, așezând o pânză curată și câteva lamele din sticlă. Dar tu n-ai avut malarie, adevărat?

Prinzându-l de ceafă, l-am scos pe Adso din oala cu lapte și l-am lăsat să cadă pe podea, după care am căutat în dulapul de deasupra.

– Din câte știi, încă nu.

Roger a urmărit pregătirile pe care le făceam cu mare interes.

Lizzie a scos un sunet slab și trist care se voia râs.

– Ați ști prea bine dacă ați fi avut, domnule.

– Cred că da. I-a aruncat o privire compătimitoare. E foarte neplăcut, din câte aud.

– Întocmai. Te dor oasele de crezi că s-au spart în tine și ochii îți ard ca la un demon. Sudoarea îți curge pe corp ca un pârâu și apar frisoane care-ți pot sparge dinții de atâta clănțănit... A strâns din umeri și s-a cutremurat amintindu-și. Dar eu credeam că mi-a trecut, a adăugat uitându-se cu teamă la lanțeta pe care o sterilizam la flacăra lămpii mele cu alcool.

– Eu sper că da, am spus, privind încruntată lama minusculă. Am luat o bucată mică de pânză și sticla albastră în care țineam alcool distilat și am curățat temeinic buricul degetului ei mijlociu. Unii oameni nu au decât un atac și sper din suflet că și tu te numeri printre ei, Lizzie. Dar la cei mai mulți crizele revin. Încerc să aflu dacă ai putea fi în situația asta.

Gata?

Fără să mai aștept acceptul ei, am înfipt lanțeta în piele, apoi am pus-o deoparte și am luat o lamelă din sticlă. Am strâns de buricul degetului, punând picături mari de sânge pe trei lamele, apoi am înfășurat pânza în jurul degetului și i-am dat drumul.

Lucrând repede, am luat o lamelă curată și am așezat-o peste o picătură de sânge, apoi am îndepărtat-o imediat, întinzând sângele uniform pe lamela originală. Am procedat la fel și cu celelalte două și le-am lăsat să se usuce.

– Asta-i tot, Lizzie, i-am spus zâmbind. Mai trebuie să fac niște pregătiri până vor fi gata să mă uit la ele. După ce voi face asta, o să te chem, bine?

– A... nu, am înțeles, doamnă, a murmurat ea, lăsându-se să alunece de pe scaun cu o privire temătoare spre lamelele mânjite de sânge. Nu-i nevoie să văd.

A lăsat pe podea bucata de pânză, și-a aranjat șorțul și a ieșit iute din cameră, uitând de smântână și de unt.

– Iartă-mă că te-am făcut să aștepți, m-am scuzat eu față de Roger. Mă gândeam că...

Am deschis dulapul și am luat trei vase mici din lut, cărora le-am scos dopurile.

– Nicio problemă, m-a asigurat el.

M-a urmărit fascinat cât am verificat lamelele pentru a mă convinge că fiecare frotiu s-a uscat, apoi am vârât fiecare lamelă în câte un vas.

– Gata. Acum îmi puteam îndrepta atenția asupra toaletării și bandajării mâinii lui – o treabă destul de simplă. Nu-i chiar atât de rău cum am

crezut, am murmurat, ștergându-i sângele închegat de pe degete. A sângerat ceva, ceea ce e bine.

– Mda, dacă spui tu.

Nu a tresărit deloc, dar a avut grijă să întoarcă fața, concentrându-se asupra ferestrei.

– Asta spală rănilor, i-am explicat, ștergându-l cu alcool. Nu-i nevoie să merg prea adânc pentru a le curăța.

A inspirat scoțând un șuierat ascuțit, apoi, ca să uite de usturime, a făcut un semn cu capul spre lamelele care se uscau.

– Fiindcă veni vorba de sânge, ce faci cu al domnișoarei Șoricel?

– Încerc ceva. Nu știu dacă voi reuși sau nu, dar am făcut câțiva coloranți cu extracte din unele plante folosite la vopsire. Dacă vreunul dintre ei acționează asupra sângelui, voi putea să văd clar eritrocitele la microscop – și ce se află în ele.

Am spus asta cu un amestec de speranță și emoție.

Încercarea de a obține coloranți celulari cu materialele pe care le aveam la îndemână era o presupunere, dar nu întru totul irealizabilă. Aveam solvenți obișnuiți – alcool, apă, terebentină și distilatele ei – și o varietate de pigmenți din plante pentru a încerca, începând cu indigo și terminând cu măceșe, dar și cunoștințe practice despre proprietățile lor colorante.

Nu aveam fucsină fenicată sau violet de gențiană, dar reușisem să obțin un colorant roșiatic ce făcea foarte vizibile celulele epiteliale, chiar dacă pentru scurt timp. Rămânea de văzut dacă același colorant va da rezultate în cazul eritrocitelor și al incluziunilor lor ori dacă va trebui să încerc o colorație de diferențiere.

– Ce e în ele? a întrebat Roger, întorcându-se spre mine.

– *Plasmodium vivax*, am spus. Protozoarele care provoacă malaria.

– Le poți vedea? Credeam că germenii sunt prea mici ca să fie văzuți, chiar și la microscop!

– Ești la fel de rău ca Jamie, am spus cu glas îngăduitor. Deși îmi place să aud un scoțian spunând „gerrrmeni”. Un cuvânt atât de sinistru, rostit cu glas gros și R-ul acesta specific, înțelegeți?

Roger a râs. Spânzurarea îi afectase mult forța vocii, dar registrele groase și aspre rămăseseră.

– La fel de bun ca și „crrriminal”, a replicat el huruind ca o betonieră.

– A, pentru un scoțian, nimic nu-i la fel de bun ca un asemenea cuvânt, l-am asigurat. Toți sunteți niște căpățânoși.

– Cum, chiar toți?

A zâmbit fără să se sinchisească defel din cauza generalizării grosolane.

– Până la ultimul. Când te uiți la un scoțian, pare blând, dar insultă-l sau deranjează-i familia, și gata, îmbracă haina de război a lui Bonnie Dundee ³⁵. Toate bonetele albastre trec granița și imediat după aceea, vezi lănci și săbii peste tot Haughs of Cromdale ³⁶.

– Remarcabil! a murmurat el, măsurându-mă. Și tu ești căsătorită cu un scoțian de...

– De destulă vreme. Am terminat de spălat și de curățat rana, și pe pâzna curată au apărut mici pete roșietice. Fiindcă tot vorbim de bărbați sângeroși, am adăugat cu calm, știi din întâmplare ce grupă sangvină ai?

A ridicat mirat o sprânceană. Ei bine, la urma urmelor, nu voiam să-mi scape ocazia; avusesem nevoie doar de o cale pentru a aborda subiectul.

– Da, a spus el încet. Singur. 0 pozitiv.

Ochii lui verzi priveau fix într-ai mei.

– Foarte interesant, am spus.

Am înlocuit pânza pătrată cu alta și am început să înfășor bandajul în jurul mâinii.

– Și cât de interesant este? m-a întrebat el.

I-am aruncat o privire și i-am întâlnit ochii.

– Moderat.

Am extras lamelele, din care au picurat coloranții roz și albaștri. Am rezemat un frotiu de oala cu lapte ca să se usuce, pe celelalte două le-am schimbat, punând lamela roz în colorantul albastru și invers.

– Există trei grupe sangvine principale, am spus, suflând ușor peste lamela proptită. Mai multe de fapt, dar acestea trei sunt cunoscute de mai toată lumea. Se numește gruparea ABO, și fiecare om are sânge de tip A, B sau 0. Problema e că, la fel ca și celelalte trăsături ale unei persoane, se determină genetic și – cum în general oamenii sunt heterosexuali – ai jumătate din gene pentru fiecare trăsătură de la un părinte, iar cealaltă jumătate de la celălalt.

– Îmi amintesc asta vag din timpul școlii, a zis sec Roger. Toate tablele acelea nenorocite – despre hemofilia din familie regală și altele asemenea. Presupun că acum asta are o anumită semnificație personală, nu?

– Nu știu, am spus. S-ar putea.

Lamela roz părea uscată; am așezat-o pe măsuta microscopului și m-am aplecat să reglez oglinda.

– Problema e că grupele de sânge au legătură cu anticorpii, am spus eu, privind prin ocular în timp ce mișcam butonul de focalizare, acele mici chestii cu forme ciudate de pe suprafața eritrocitelor. Cu alte cuvinte, oamenii din grupa A au un fel de anticorpi pe celulele lor, cei din grupa B au alt tip, iar cei din grupa 0 nu au niciunul.

În cele din urmă eritrocitele au apărut brusc, colorate slab, ca niște fantome rotunde de culoare roz. Ici și acolo, câte o pată de roz mai intens arăta că ar putea exista o oarecare doză de resturi celulare ori probabil era una dintre leucocitele mai mari. Însă nimic altceva.

– Așa, am continuat eu, ridicând celelalte două lamele din băile lor, dacă unul dintre părinți i-ar da copilului gena pentru grupa 0 de sânge, iar celălalt i-ar da una pentru grupa A, sângele copilului va fi de grupa A, deoarece testul se face pentru depistarea anticorpilor. Cu toate astea, copilul *are* gena pentru grupa 0.

Am fluturat ușor în aer una dintre lamele, ca să o usuc.

– Grupa mea sangvină este A. Uite, știu din întâmplare că tatăl meu a avut grupa 0. Ca să apară ca sânge din grupa 0, asta înseamnă că ambele gene ale lui ar fi trebuit să fie 0. Așadar, indiferent ce gene mi-ar fi transmis, ele trebuie să aibă legătură cu 0. Gena A a provenit așadar de la mama.

Observând o expresie cunoscută pe fața lui, am oftat și am pus lamela jos. Bree îmi desenase imagini ale sporilor de penicilină și își lăsase blocul de desen și creionul din grafit alături de microscop. Le-am luat și am dat la o pagină nescrisă.

– Uite, am spus, și am desenat un mic tabel.

Henry	Julia
00 = grupa 0	A? = A sau AB
	Claire
	0A = grupa A

– Ai înțeles? l-am întrebat arătând cu vârful creionului din grafit. Sigur nu știu grupa sangvină a mamei, dar asta nu prezintă importanță; pentru ca eu să am grupa de sânge A, ea trebuie să-mi fi transmis gena, pentru că tata nu avea.

Următoarea lamelă era aproape uscată; am lăsat jos creionul, am plasat-o la microscop și m-am aplecat să mă uit prin ocular.

– Poți vedea grupele sangvine – acești anticorpi – prin microscopul ăsta?

Roger se afla în spatele meu, foarte aproape.

– Nu, am răspuns eu, ridicând ochii. Rezoluția lui nu e nici pe departe suficientă. Dar poți vedea alte lucruri – așa sper.

Am mișcat butonul de reglaj o fracțiune de centimetru, iar celulele mi-au apărut în ocular. Am expirat adânc după ce îmi ținusem respirația și m-am simțit străbătută de un mic fior. Erau acolo; bobیțele rozalii sub formă

de discuri ale eritrocitelor – iar ici și colo, înăuntrul câtorva dintre ele, pete întunecate, unele cu formă rotunjită, altele arătând ca niște popice miniaturale. Inima mi-a tresăltat de emoție și am scos o exclamație de încântare.

– Uită-te, am spus și m-am tras deoparte.

Roger s-a aplecat cu o expresie de nedumerire.

– La ce să mă uit? a întrebat, concentrându-și privirea.

– *Plasmodium vivax*, am spus cu mândrie. Malaria. Bobițele mici de culoare închisă din interiorul eritrocitelor.

Bobitele erau protozoare, creaturile unicelulare transmise în sânge prin înțepătura de țânțar. Puținele care arătau ca niște popice – acelea erau protozoarele în procesul de creștere, pregătindu-se să se autoreproducă.

– Atunci când înfloresc așa, i-am explicat lui Roger, aplecându-mă să mă uit încă o dată, se multiplică până când fac eritrocitul să plesnească, apoi se mută în altele, se multiplică și le fac și pe ele să explodeze – acela este momentul în care pacientul suferă un atac de malarie, cu febră și cu frisoane. Când *Plasmodium* dormitează – adică nu se multiplică – pacientul se simte bine.

– Și ce ajută multiplicarea? a întrebat Roger, de-a dreptul fascinat.

– Nimeni nu știe exact. Am inspirat adânc și am pus dopurile sticlucilor în care erau coloranți. Dar se poate verifica, pentru a vedea dacă se multiplică. Nimeni nu poate trăi doar cu chinină și nici să o consume perioade lungi – „coaja iezuitului“ e prea scumpă și nu știu care sunt efectele pe termen lung asupra organismului. Și, din nefericire, nu prea poți distruge cele mai multe protozoare cu penicilină. Însă voi verifica sângele lui Lizzie o dată la câteva zile; dacă voi constata că nivelul de

Plasmodium crește brusc, voi începe imediat să-i administrez chinină. Cu puțin noroc, asta ar putea preveni o nouă criză. Merită să fac încercarea, desigur.

Roger a dat din cap privind microscopul și lamela mânjită cu roz și albastrui.

– Merită cu adevărat, a spus el încet.

M-a urmărit mișcându-mă prin încăpere, aranjând mica dezordine provocată de operațiunile mele. Când m-am aplecat să ridic pânza însângerată în care își înfășurase mâna, a întrebat:

– Știi și grupa sangvină a Briannei, nu?

– Grupa B, am răspuns, cu ochii la cutia cu bandaje. Destul de rară, mai ales pentru o persoană albă. Este prezentă la populațiile mici, foarte izolate – la unele triburi de indieni din sud-vestul Americii, cu siguranță la populația de culoare; probabil aceștia provin dintr-o anumită parte a Africii, dar la data la care s-au descoperit grupele de sânge, legătura se pierduse.

– Populații reduse numeric. Scoțienii din Highlands, probabil?

Am ridicat ochii.

– Probabil.

A dat din cap, dus pe gânduri. A luat creionul și a alcătuit încet un tabel pe blocul de desen.

Claire

Jamie

A0 = grupă 0

B? = B sau AB

Brianna

0B = Grupa B

– Exact, am spus, dând din cap, când el s-a uitat întrebător la mine. Exact așa.

Mi-a aruncat un surâs ironic, apoi a coborât ochii, examinând tabelele.

– Înseamnă că-mi poți spune cu siguranță? m-a întrebat într-un târziu, fără să ridice privirea. Cu siguranță?

– Nu, am spus și, oftând ușor, am lăsat cârpa să cadă în coșul cu rufe murdare. Ori, mai curând, nu-ți pot spune sigur dacă Jemmy este copilul tău. Aș putea să-ți spun clar dacă nu e.

Chipul lui și-a pierdut culoarea.

– Cum vine asta?

– Bree are grupa B, iar eu, A. Asta înseamnă că are o genă pentru B și gena mea pentru 0, și i-a transmis una dintre ele lui Jemmy. Tu îi puteai transmite o genă pentru grupa 0, pentru că atât ai.

Am făcut semn din cap spre un suport cu sticlute din apropierea ferestrei, serul din ele lucind auriu-cafeniu în razele soarelui de la sfârșitul după-amiezii.

– Așadar, dacă Bree i-a transmis gena 0, iar tu – tatăl lui – i-ai transmis gena 0, el va avea grupa 0, iar sângele lui nu va avea niciun anticorp și nu

va reacționa cu serul extras din sângele meu, al lui Jamie sau al Briannei. Dacă ea i-a transmis gena B, iar tu 0, el va avea grupa B – și sângele lui va reacționa cu serul meu, dar nu cu al lui Bree. În ambele cazuri, ai putea fi tatăl – dar și oricine care are sânge din grupa 0. Însă DACĂ...

Am respirat adânc și am luat creionul din locul în care îl lăsase Roger. În timp ce vorbeam, am desenat încet, ilustrând posibilitățile.

Brianna

0B = grupa B

Jemmy

0B sau 00 = Grupa B sau 0

– Dar – și am lovit cu creionul în foaie – dacă Jemmy ar apărea ca având grupa A sau AB – atunci tatăl lui nu a fost homozigot pentru grupa 0 – homozigot înseamnă că ambele gene sunt la fel – și tu ești homozigot. Am scris, ca variante, în stânga notației precedente.

X

Brianna

A0/AA/AB/BB/B0/00

B0 = grupa B

Jemmy

AB = Grupa AB

A0 = Grupa A

0B/B0 = Grupa B

BB = Grupa B

00 = Grupa 0

Am văzut că Roger și-a îndreptat ochii spre acel „X” și m-am întrebat ce mă determinase să notez astfel. La urma urmelor, candidatul la paternitatea lui Jemmy nu putea fi oricine. Totuși, nu mi-a venit să scriu „Bonnet” – probabil era vorba de o simplă superstiție ori de dorința de a ține cât mai departe gândul la acel om.

– Nu uita, am subliniat, oarecum ca scuză, grupa 0 este foarte comună în rândul populației.

Roger a scos o exclamație și, gânditozr, a rămas cu ochii mijiiți la tabel.

– Așa, deci, a spus el într-un târziu. Dacă el are grupa 0 sau B, ar putea fi al meu, dar nu sigur. Dacă are grupa A sau AB, nu e al meu – cu siguranță.

S-a frecat cu un deget peste mâna bandajată.

– E un test primitiv, am spus, înghițind în sec. Nu pot – adică există întotdeauna posibilitatea apariției unei greșeli în testul în sine.

A dat din cap fără să ridice privirea.

– I-ai spus lui Bree despre asta? a întrebat el încet.

– Bineînțeles. A zis că nu vrea să știe, dar, dacă tu vrei, o să fac testul.

L-am văzut înghițind în sec și ridicând mâna o clipă spre cicatricea de la gât. Fără să clipească, și-a atins ochii asupra scândurilor spălate ale podelei.

M-am întors cu spatele ca să-i ofer o clipă de intimitate și m-am aplecat deasupra microscopului. Va trebui să fac o grilă, m-am gândit, una de numărare pe care să o suprapun pe lamelă, ceea ce m-ar ajuta să estimez densitatea relativă a celulelor infectate cu *Plasmodium*. Însă deocamdată o apreciere din ochi trebuia să fie de ajuns.

M-am gândit că, dacă acum aveam un colorant util, ar trebui să testez și sângele celorlalți de la Ridge – pentru început, al celor din casă. Țânțarii erau mult mai rari în munți decât lângă coastă și, deși se simțea bine, Lizzie încă era purtătoarea unei potențiale infecții.

– ...patru, cinci, șase...

Număram în surdină celulele infectate, străduindu-mă să îl ignor pe Roger, care stătea pe scaun în spatele meu, dar și amintirea nechemată, apărută brusc când îi spusese ce grupă sangvină avea Brianna.

La vârsta de șapte ani, i se extirpaseră amigdalele. Țineam minte imaginea doctorului, care se uita încruntat la tabelul pe care îl avea în mână – pe care erau grupele sangvine, a ei și ale ambilor părinți. Frank avea grupa A, ca și mine. Iar doi părinți cu grupa A nu puteau avea în niciun caz un copil cu grupa B.

Doctorul ridicase privirea, uitându-se când la mine, când la Frank, cu o expresie de stânjeneală – și în ochi cu o acuzație rece când m-a privit. Parcă aș fi avut pe piept un „A” brodat cu ață stacojie, m-am gândit eu –

sau, în cazul acela, un „B” stacojiu.

Frank, Dumnezeu să îl binecuvânteze, îi observase privirea și spusese:

– Soția mea a fost văduvă; am adoptat-o pe Bree când era mică.

Expresia de pe fața doctorului a dispărut imediat, înlocuită de una de scuză, iar Frank m-a strâns de mână, tare, printre pliurile rochiei.

Amintindu-mi acea recunoaștere, am strâns mâna, iar lamela s-a înclinat brusc, lăsându-mi în fața ochilor sticla neclară.

Am auzit un sunet în spatele meu, semn că Roger se ridicase. M-am întors, iar el mi-a zâmbit cu ochi întunecați și moi ca mușchiul.

– Sângele nu contează, a spus el încet. E fiul meu.

– Da, am încuviințat și am simțit un nod în gât. Știu.

Un pocnet puternic a întrerupt tăcerea de moment și, tresărind, am coborât ochii. Prin dreptul piciorului meu a trecut iute o mână de fulgi de curcan, iar Adso, prins asupra faptului, a țâșnit afară din cameră ținând în bot evantaiul uriaș al unei părți din aripa păsării.

– Pisică *ticăloasă!* am exclamat eu.

FLĂCĂU ISTEȚ

În acea seară bătea un vânt rece dinspre est; Roger i-a auzit șuietul constant trecând prin dreptul peretelui dublat cu lut din apropierea capului și trosnetul și scârțâitul crengilor de dincolo de casă. O rafală neașteptată a lovit în pielea uleiată, întinsă peste fereastră; aceasta s-a umflat cu un pocnet și s-a desprins din câteva cuie într-o parte, iar curentul stârnit în cameră a măturat foile de hârtie de pe masă și a înclinat flacăra lumânării într-un unghi îngrijorător.

Roger a mutat grăbit lumânarea din curent și a apăsat pielea cu palma, uitându-se peste umăr pentru a vedea dacă zgomotul îi trezise pe Brianna și fiul lui. O cârpă de bucătărie a fluturat în cuiul de lângă vatră, iar pielea tobei lui a vibrat slab când curentul a trecut prin dreptul ei. Brusc, din focul aproape stins a țâșnit limba unei flăcări, iar Brianna s-a mișcat când aerul rece i-a mângâiat obrazul.

Ea s-a ghemuit mai bine în pilote, iar câteva fire de păr au lucit roșu ridicate de adiere. Pătuțul în care dormea acum Jemmy era adăpostit

aproape de patul mare; din acel colț al camerei nu s-a auzit niciun sunet.

Roger își ținuse respirația, dar acum a expirat adânc și a scotocit prin farfuria din corn în care se păstrau tot felul de lucruri mici și folositoare până a găsit o piuneză. A bătut-o cu podul palmei reducând curentul la o adiere slabă, apoi s-a aplecat să-și strângă hârtiile.

*O să lași vacile lui Telfer să se-ntoarcă?
Ori o să faci asta din respect pentru mine?*

În timp ce ștergea cerneala pe jumătate uscată de pe pană, a repetat cuvintele în minte, parcă auzind vocea bătrânicioasă și spartă a lui Kimmie Clellan.

Era un cântec numit „Jamie Telfer de la Fair Dodhead” – una dintre baladele vechi despre jafuri, care avea zeci de versuri și zeci de versiuni regionale, toate vorbind despre încercarea lui Telfer, un locuitor de la hotar, să răzbune un atac împotriva casei lui cerând ajutorul prietenilor și al neamurilor. Roger știa trei variante, dar Clellan avea alta – cu o intrigă secundară în care se vorbea de Willie, vărul lui Telfer.

*Ori prin credința trupului meu, a spus Willie Scott.
O să pun pielea de vițel a femeii mele pe tine!*

Kimmie cânta pentru sine ca să-și treacă seara, îi spusese el lui Roger, ori pentru a distra gazdele la focul cărora adăsta. Își amintea toate cântecele tinereții lui din Scoția și era încântat să le cânte de câte ori voia cineva să-l asculte, câtă vreme gâtlejul îi era suficient de udat ca să scoată sunete.

Celorlalți de la casa mare le plăcuseră două sau trei cântece din repertoriul lui Clellan, apoi începuseră să caște și să clipească în timpul

celui de-al patrulea și, în cele din urmă, bolborosiseră niște scuze și plecaseră cu ochi sticloși la culcare – *en masse* – lăsându-l pe Roger să îl adape pe bătrân cu whisky și să îl îndemne să mai repete, până când cuvintele i se vor întipări bine în memorie.

Memoria era ceva înșelător, supusă pierderilor aleatorii și conjuncturilor inconștiente care luau locul faptelor. Era mult mai sigur să aștearnă pe hârtie porțiunile mai importante.

*Nu-ți înapoiez vacile,
Nici pentru dragoste, nici de frica ta...*

Pana a scos un scârțâit slab, captând cuvintele unul câte unul, prinzându-le ca pe licurici pe pagină. Era foarte târziu, și Roger avea crampe în mușchi din cauza frigului și a șederii îndelungate, dar era hotărât să scrie toate versurile noi, cât îi erau proaspete în minte. Clellan putea pleca a doua zi dimineață și se putea întâmpla să fie mâncat de vreun urs sau să fie ucis de vreo avalanșă de pietre, însă Willie, vărul lui Telfer, va continua să trăiască.

*Dar voi mâna vacile lui Jamie Telfer,
Orice ar spune un scoțian care...*

Lumânarea a scos un mic sfârâit când flacăra a ajuns la un defect al fitilului. Lumina care cădea peste hârtie a tresărit și a pâlpat, iar literele s-au șters brusc în umbră când flacăra a scăzut de la un deget de lumină la o scânteie albastruie, precum moartea bruscă a unui soare în miniatură.

Roger a lăsat pana să îi cadă din mână și a luat sfeșnicul din lut, mormăind o înjurătură. A suflat asupra fitilului cu fereală, sperând să

reînvie flacăra.

– *Dar Willie a fost lovit în cap, a murmurat el pentru sine, repetând cuvintele printre pufăituri, pentru a le păstra proaspete în minte. Dar Willie a fost lovit în cap/Și prin sacul de spate i-a pătruns sabia/Și Harden a salutat cu furie/Când Willie zăcea ucis pe pământ... Când Willie zăcea ucis pe pământ...*

Alimentată de suflarea lui, o coroană zdrențuită și portocalie a crescut pentru scurtă vreme, după care a scăzut constant, în pofidă pufăiturilor lui, rămânând un punct roșu, incandescent, care a clipit o clipă sau două disprețuitor, apoi a dispărut cu totul, lăsând doar un firicel de fum alb în încăperea căzută în semiîntuneric și un miros de ceară încinsă în nările lui.

A repetat înjurătura, ceva mai tare. Brianna s-a foit în pat, iar el a auzit pănușile de porumb foșnind când ea a ridicat capul, scoțând un sunet adormit, dar întrebător.

– Nu-i nimic, a șoptit el răgușit, aruncând o privire neliniștită spre pătuțul din colțul camerei. S-a stins lumânarea. Dormi.

Dar Willie a fost lovit în cap...

– Îhm.

Un plescăit și un oftat, când capul ei a recăzut pe perna umplută cu puf de gâscă.

Ca un mecanism de ceas, Jemmy și-a înălțat capul din cuibul de pături, iar nimbul de păr roșcat și înfoiat s-a conturat în lumina slabă a vetrei. A scos un sunet confuz, dar insistent, nu tocmai un strigăt și, înainte ca Roger să facă vreo mișcare, Brianna a țâșnit glonț din pat, ridicând copilul din pilotă și băjbâind cu o mână prin îmbrăcămintea lui.

– Olița! s-a răstît ea la Roger, făcând un semn cu piciorul gol în spate în timp ce se chinuia cu hainele lui Jemmy. Găsește olița de noapte! Doar o clipă, scumpule, a gângurit ea către Jemmy, schimbând brusc tonul. Așteaptă doaaar o clipă...

Redus la supunere imediată de tonul ei autoritar, Roger s-a lăsat în genunchi și a plimbat un braț prin gaura neagră de sub pat.

Willie a fost lovit peste cap... Și prin... rotulă? În craniu? Deși copleșit de situație, un bastion al memoriei lui se agăța cu îndărătnicie de acel cântec ce îi răsuna în urechea internă. Însă doar melodia – cuvintele se ștergeau cu repeziciune.

– Uite-o!

A găsit oala din lut și a lovit-o din greșeală de piciorul patului. Slavă Cerului, nu s-a spart! A împins-o pe podea spre Bree.

Cu o exclamație de satisfacție, ea l-a așezat pe Jemmy pe oliță, iar Roger a rămas să pipăie pe întuneric după lumânarea căzută, în timp ce ea murmură cuvinte de încurajare.

– Bravo, scumpule, e bine...

Roger a găsit lumânarea, din fericire întreagă, și a ocolit cu grijă drama în desfășurare, după care a îngenuncheat și a reaprins fitilul înnegrit de la tăciunii din foc. Cât a făcut asta, a răscolit tăciunii și a mai pus un lemn pe foc. Focul s-a înviorat, luminându-l pe Jemmy, care părea a se strădui cu succes să adoarmă la loc, în ciuda poziției lui și a îndemnurilor mamei.

– N-ai nevoie la oliță ³⁷? tocmai spunea ea, scuturându-l blând de umăr.

– Nevoie la oliță? a repetat Roger, cuvintele alungându-i rămășițele de

versuri din minte. Adică să devii zurbagiu?

După părerea lui, pe baza experienței personale ca tată, copiii mici se *nășteau* zurbagii, și situația se îmbunătățea treptat și încet mai târziu. A și spus-o, făcând-o pe Brianna să se uite urât la el.

– Poftim? a replicat ea tăios. Vrei să spui că se nasc zurbagii?

Cu o mână îl ținea de umăr pe Jemmy, în echilibru, în timp ce pe cealaltă o făcuse căuș în jurul pântecului său, degetul arătător dispărându-i în umbre pentru a dirija jetul.

– Zurbagiu, a explicat Roger, arătând cu un gest scurt spre tâmpla lui, drept ilustrare. Știi tu, sărit. Scrântit.

Ea a deschis gura să răspundă, dar Jemmy s-a legănat alarmant, și capul i-a căzut în piept.

– Nu, nu! a sărit Bree, prinzându-l mai bine. Trezește-te, dragule! Trezește-te și fă la oliță!

Termenul insidios se instalase deja în mintea lui Roger, înlocuind cu vioioșie jumătate din cuvintele parțial șterse ale versului pe care încercase să și-l amintească.

Willie s-a așezat pe oliță/Și sabia la oliță s-a dus...

A scuturat din cap ca pentru a-l îndepărta, dar prea târziu – adevăratele cuvinte îi zburaseră din minte. Resemnăt, a renunțat ca la o treabă neplăcută și s-a ghemuit lângă Brianna ca să o ajute.

– Trezește-te, amice. Aveam treabă de făcut.

A trecut ușor un deget pe sub bărbia lui Jemmy, i-a suflat slab în ureche, zburându-i șuvițele mătăsoase și roșcate care i se lipiseră de tâmpla încă

umedă de sudoare somnului.

Jemmy a ridicat puțin pleoapele, privind furios. Arăta ca o cârțiță mică și rozalie, scoasă cu cruzime din tunelul ei călduț, care acum se uita cu ură la lumea inospitalieră de la suprafața pământului.

Brianna a căscat larg și a clătinat din cap, clipind și privind spre lumina lumânării.

– Ei bine, dacă nu-ți place „la oliță“, cum spui asta în Scoția? a întrebat ea indispusă.

Roger a mișcat un deget spre buricul lui Jem pentru a-l gâdila.

– A... țin minte că un prieten și-a întrebat fiul mic dacă simțea nevoia să facă caca, a propus el.

Brianna a scos un sunet de respingere, dar pleoapele lui Jemmy au tresărit.

– Caca, a rostit el cu glas visător, plăcându-i sunetele.

– Întocmai, asta e ideea, l-a încurajat Roger.

A răsucit degetul ușor în mica adâncitură, iar Jemmy a scos un soi de chicotit, începând să se trezească.

– Caca, a spus el. Caca.

– Orice vrei, a zis Brianna, încă iritată, dar cu un aer resemnat. Fă una sau alta – numai fă ceva, bine? Mami vrea să doarmă.

– Poate c-ar fi bine să iei degetul de pe... hm. Roger a făcut un semn din cap spre organul cu pricina. O să-i crezi sărmanului copil un complex ori cine știe ce.

– Cum zici tu.

Și-a retras grăbită mâna, iar micul obiect s-a ridicat brusc, împungând spre Roger pe deasupra marginii oliței.

– Hei! Stai o cli... a început el și a înălțat o mână drept scut exact la vreme.

– Caca, a repetat Jemmy cu glas adormit, zâmbind de plăcere.

– Rahat!

– Hat! l-a imitat Jemmy îndatoritor.

– Ei bine, nu-i chiar la fel – ce-ar fi să nu mai râzi? a spus Roger iritat, ștergându-și mâna cu o cârpă de bucătărie.

Brianna râdea în hohote, clătinând din cap, astfel că şuvițele scăpate din părul împletit în coadă i-au căzut peste față.

– Bravo, Jemmy! a reușit ea să spună.

Încurajat astfel, Jemmy a căpătat un aer concentrat, și-a lăsat bărbia în piept și, fără să mai aștepte, a trecut la actul doi al dramei din acea seară.

– Isteț flăcău! a spus Roger cu sinceritate.

Brianna a ridicat privirea spre el, surprinsă și oprindu-se din aplauze.

Și el era surprins. Vorbise din reflex și, auzind cuvintele, pentru o clipă glasul nu sunase ca fiind al lui. Foarte familiar, dar nu al lui. Parcă scriind cântecul lui Clellan, ar fi auzit vocea bătrânului, chiar în timp ce buzele lui formulau cuvintele.

– Da, isteț, a spus el, ceva mai încet, și l-a bătut pe băiețel ușor pe

creștetul mătășos.

A dus olița afară ca să o golească, în timp ce Brianna, cu sărutări și murmure de admirație, l-a culcat pe Jemmy. După ce a isprăvit cu măsurile sanitare, s-a dus la puț ca să se spele pe mâini înainte de culcare.

– Ai terminat treaba? l-a întrebat Brianna somnoroasă când el s-a vârat în pat lângă ea.

S-a întors și și-a lipit fundul de pântecul lui fără nicio jenă, gest pe care el l-a luat drept afecțiune, întrucât ea era mai caldă cu circa treizeci de grade decât el, care fusese afară.

– Da, am terminat pentru azi.

Și-a petrecut brațele în jurul ei și a sărutat-o sub ureche, simțind în căldura trupului ei calmul și încântarea. Fără să comenteze, ea i-a luat mâna înghețată și i-a sărutat-o, apoi a lipit-o de bărbia ei. Roger s-a întins puțin, apoi s-a relaxat, lăsându-și mușchii să se destindă și simțind mișcările când trupurile lor s-au potrivit, fiecare luând forma celuilalt. Dinspre patul mic, în care Jemmy dormea somnul celor uscați, s-a auzit un sforăit slab, bâzâit.

Brianna potolise focul; ardea ușor, dând o căldură slabă, constantă, emanând un miros de hickori și scoțând când și când un pocnet când flacăra ascunsă găsea o acumulare de rășină sau o porțiune umedă. Căldura s-a strecurat peste el, iar somnul a venit tiptil în urma ei, aducându-i o pătură de toropeală în jurul urechilor, desferecându-i taințele ordonate ale minții și lăsând toate gândurile și impresiile de peste zi să se rostogolească afară în mormane colorate.

Opunându-se câteva momente căderii în somn, a scotocit la întâmplare prin bogățiile dispersate care i se dezvăluiseră astfel, în speranța slabă de

a găsi un colțișor din cântecul lui Telfer ițindu-se; o frântură de cuvânt sau de melodie care să îi îngăduie să surprindă versurile dispărute și să le tragă înapoi la lumina conștiinței. Însă din acea aglomerare nu a apărut povestea nefericitului Willie, ci mai curând o voce. Nu a lui, și nici a bătrânului Clellan.

Isteț, flăcău! i-a spus vocea de contralto clară și caldă, în pragul râsului. Roger a tresărit.

– Ce-ai spus? a mormăit Brianna, tulburată de mișcare.

– Hai – fii isteț! a zis el încet, auzind eco-ul cuvintelor în timp ce i se formau în memorie. Asta spunea ea.

– Cine?

Brianna a întors capul, părul ei foșnind pe pernă.

– Mama. A cuprins-o de talie cu mâna liberă și amândoi s-au așezat mai bine. M-ai întrebat cum se spune în Scoția. Uitasem, dar ea așa obișnuia să-mi spună. „Hai – fii isteț!” Sau: „Vrei să fii isteț?”

Bree a scos un mic hohot de râs somnoros.

– Păi, e mai bine decât caca, a răspuns ea.

Au rămas tăcuți câteva momente. Apoi ea a vorbit încet, dar orice urmă de toropeală dispăruse din glasul ei:

– Mi-ai vorbit când și când despre tatăl tău, dar nu te-am auzit aducând vorba despre mama ta.

El a ridicat un umăr, trăgându-și genunchii și lipindu-i de coapsele ei.

– Nu-mi amintesc prea multe despre ea.

– Câți ani aveai când a murit?

Brianna a ridicat mâna și a așezat-o peste a lui.

– O, patru cred, aproape cinci.

– Mm...

A scos un sunet slab de consolare și l-a strâns de mână. A tăcut un moment, cufundată în gânduri, dar el a auzit-o înghițind în sec și i-a simțit ușoara încordare a umerilor.

– Ce e?

– A... nimic.

– Zău?

El și-a desprins mâna și a folosit-o pentru a-i da părul împletit și greu într-o parte și a început să-i maseze ceafa. Ca să-i ușureze sarcina, ea a întors capul, îngropându-l în pernă.

– Doar că... mă gândeam, dacă aș muri acum, Jemmy e atât de mic... nu și-ar aminti deloc de mine, a comentat ea în șoaptă, și cuvintele au sunat pe jumătate înfundat.

– Ba da, și-ar aminti.

A contrazis-o din reflex, dorind să o liniștească, deși știa că are dreptate.

– Tu nu-ți amintești și erai mult mai mare când ți-ai pierdut mama.

– A... mi-o amintesc, a spus el rar, apăsând cu buricul degetului mare în locul unde gâtul se unea cu umărul. Doar că e vorba de fragmente. Câteodată, când visez sau mă gândesc la altceva, reușesc să o văd o clipă

sau să-i aud ecoul vocii. Îmi amintesc clar câteva lucruri – medalionul pe care îl purta la gât, cu inițialele ei scrise cu pietricele roșii. Granate, asta erau.

Probabil că acel medalion îi salvase viața în timpul primei încercări nefericite de a trece prin pietre. Resimțea când și când pierderea lui, ca un ghimpe mic îngropat sub piele, dar alunga senzația, spunându-și că, în definitiv, nu era nimic altceva decât o bucată de metal.

În același timp, îi simțea lipsa.

– E un lucru, Roger. Vocea ei avea o nuanță de duritate. Pe ea ți-o amintești? Cum să spun, ce va ști Jemmy despre mine – despre tine, de exemplu –, dacă tot ce îi va rămâne de la noi va fi – a privit în jur, căutând un obiect potrivit – toba ta și briceagul meu?

– Va ști că tatăl lui a avut aptitudini muzicale și că mama lui a fost însetată de sânge, a răspuns sec Roger și s-a crispat când ea l-a lovit cu pumnul în coapsă, apoi și-a așezat mâinile autoritar pe umerii ei. Nu, serios. Va ști multe despre noi, și nu doar din lucrușoarele care vor rămâne în urma noastră, cu toate că și acestea ar fi de ajutor.

– Cum?

– Ei bine...

Umerii ei se relaxaseră din nou; Roger a simțit marginea omoplatului ei prin piele și s-a gândit că Brianna era prea slabă.

– Ai studiat istoria o vreme, nu? Știi cât de multe se pot deduce din obiecte terne precum farfurii și jucării.

– Mm...

Glasul ei a exprimat îndoiala, dar Roger a socotit că ea voia doar să fie

convinsă.

– Și Jem va ști mult mai multe lucruri despre tine din desenele tale, a spus el.

Și mai multe lucruri decât ar trebui să știe un fiu, dacă îți va citi caietul cu vise, a adăugat în gând. Îi stătea pe limbă să-i mărturisească asta, să-i spună că el îl citise, dar s-a abținut. Mai mare decât teama de reacția ei dacă ar descoperi amestecul lui era teama că ea ar înceta să scrie, iar micile secrete ale minții ei îi vor rămâne necunoscute.

– Cred că e adevărat, a spus ea rar. Mă-ntreb dacă Jem va desena ori va avea talent muzical.

Dacă Stephen Bonnet cântă la flaut, s-a gândit cu cinism Roger, dar a alungat iute ideea subversivă, refuzând să o accepte.

– Și știi cum va afla cele mai multe despre noi? a preferat el să spună, reluând masajul ușor. Se va privi pe sine, nu?

– Hm?

– Păi, uită-te la tine, a zis el apăsător. Oricine te vede spune: „Tu trebuie să fii fata lui Jamie Fraser!” Și părul roșcat nu e sigurul lucru, să nu uităm felul în care tragi cu pușca. Și felul în care țineti la roșii tu și mama ta...

Ea a plesăit din buze gânditoare și a chicotit când el a râs.

– Da, am înțeles, a spus ea. Mm... De ce a trebuit să aduci vorba de roșii? Am folosit săptămâna trecută ultimele roșii uscate, și mai sunt șase luni până vom mai vedea vreuna.

– Iartă-mă, a zis el și a sărutat-o pe ceafă drept scuză, apoi după un moment a continuat. Mă gândeam la ceva. Când ai aflat de Jamie – când am început să-l căutăm –, sigur te-ai întrebat cum era.

Roger știa că era adevărat, pentru că și el fusese curios.

– Când l-ai găsit, ai avut vreo confirmare? Din ceea ce știai despre el, era cât de cât așa cum ți-l imaginezi? Ori din ceea ce știai despre tine?

Asta a făcut-o pe Brianna să râdă din nou, oarecum ironic.

– Nu știu, a răspuns ea. N-am știut atunci și nu știu nici acum.

– Ce să înțeleg din asta?

– Ei bine, când auzi unele lucruri despre cineva înainte de a-l cunoaște, firește că persoana reală nu este exact așa cum ai auzit sau ți-ai imaginat. Dar nici nu uiți ce ți-ai imaginat; asta îți rămâne în minte și se combină cu ceea ce descoperi când o cunoști. Iar apoi... Gândindu-se, și-a aplecat capul în față. Chiar dacă *întâi* cunoști o persoană, iar mai târziu auzi unele lucruri despre ea, asta afectează modul în care o vezi, nu?

– Da? Mm. Cred că da. Vrei să spui... celălalt tată al tău? Frank?

– Așa cred.

S-a mișcat sub mâinile lui, ridicând din umeri. Nu voia să vorbească despre Frank Randall, mai ales acum.

– Roger, dar părinții tăi? Crezi că de aceea a păstrat reverendul toate lucrurile lor în cutiile acelea? Ca mai târziu să cauți printre ele, să afli mai multe despre ei și să adaugi asta la adevăratele tale amintiri despre ei?

– A... da, așa presupun, a răspuns el fără convingere. Nu că așa avea amintiri despre adevăratul meu tată; el m-a văzut o singură dată, și atunci aveam mai puțin de un an.

– Dar pe mama ți-o amintești, nu? Măcar puțin?

Glasul ei trăda o vagă îngrijorare; voia ca el să își amintească. Roger a ezitat și un gând i-a venit provocându-i un mic șoc. Adevărul era că nu încercase niciodată în mod conștient să-și aducă aminte de mama lui. Înțelegând asta, a avut o senzație bruscă și neobișnuită de rușine.

– Ea a murit în război, da?

Bree a continuat masajul întrerupt, întinzând mâna în spate și strângând mușchii încordați ai coapsei lui Roger.

– Da. A murit în război. O bombă.

– În Scoția? Dar credeam că...

– Nu. La Londra.

Nu voia să vorbească despre asta. Nu vorbise *niciodată*. Iar în rarele ocazii când memoria îl ducea în acea direcție, se ferea. Acel teritoriu se afla înapoia unei uși închise pe care scria mare „Intrarea interzisă”, de care nu încercase niciodată să treacă. Și totuși, astă-seară a simțit ecoul scurtei angoase a Briannei la gândul că s-ar putea ca fiul ei să nu își aducă aminte de ea. Și a simțit același ecou, ca o voce slabă care cheamă, din partea femeii încuiate dincolo de ușa din mintea lui. Dar, de fapt, era încuiată?

Cu o senzație de gol în piept care putea fi de groază, a întins mâna și a atins clanța ușii încuiate. *Cât* de mult își amintea?

– Bunica, mama mamei, era englezoaică, a spus el rar. Văduvă. După moartea tatei, am plecat în sud, ca să locuim cu ea la Londra.

De-a lungul anilor, nu se gândise la bunica, așa cum nu se gândise nici la mama lui. Dar în timp ce vorbea, a simțit mirosul de apă de trandafiri al loțiunii cu glicerină cu care bunica lui își ungea mâinile și cel ușor stătut

al apartamentului ei din Tottenham Court Road, înțesat de mobilă umplută cu păr de cal, prea masivă pentru spațiul de acolo, rămășițe unei vieții anterioare în care avusese o casă, un soț și copii.

A răsuflat adânc. Bree a simțit și și-a apăsat spinarea lată de pieptul lui în semn de încurajare. El a sărutat-o pe ceafă. Așadar, ușa se deschisese – doar puțin probabil, dar pe acolo a trecut lumina unei după-amiezi de iarnă la Londra căzând pe un morman de cuburi din lemn împrăștiate pe un covor tocit până la urzeală. O femeie construia pentru el un turn, iar razele slabe de soare stârneau curcubeie dintr-un diamant de pe degetul ei. Degetele lui s-a strâns din reflex când a văzut acea mână subțire.

– Mama era scundă, ca și bunica. Adică, amândouă mi se păreau mari, dar țin minte că am văzut-o ridicându-se pe vârfuri ca să ia lucruri de pe un raft.

Lucruri. Serviciul de ceai, cu zaharnița din sticlă șlefuită. Ceainicul ciobit, trei căni desperecheate. A lui avea pe ea un ursuleț panda. Un pachet de biscuiți – roșu-aprins, cu imaginea unui papagal pe el... Doamne, nu mai văzuse așa ceva de atunci încoace – oare se mai făceau asemenea lucruri? Nu, sigur că nu, în niciun caz acum.

Și-a strunit mintea care o luase razna, abătând-o de la asemenea lucruri care îi distrăgeau atenția.

– Știu cum arăta, dar mai mult din fotografii, nu din amintirile mele.

Și totuși avea amintiri, și-a dat el seama cu o senzație răscolitoare în stomac. S-a gândit „Mama” și brusc nu a mai văzut fotografiile; a văzut lanțul ochelarilor ei, un șirag de mărgele minuscule din metal pe rotunjimea delicată a pieptului ei și o netezime caldă și plăcută, mirosind a săpun, pe obrazul lui; țesătura din bumbac a rochiei de casă cu motiv floral. Flori albastre. De forma unor trâmbițe, cu tulpini buclate; le vedea

limpede.

– Cum arăta? Semeni cât de cât cu ea?

Roger a ridicat din umeri, iar Bree s-a mișcat, răsucindu-se cu fața spre el, rezemându-și capul pe brațul întins. Ochiul îi strălucea în semiîntuneric, toropeala fiind depășită de interes.

– Puțin, a spus el încet. Avea părul negru, ca și mine.

Strălucitor și ondulat. Ridicându-se în vânt, presărat cu firicele albe de nisip. El îi turnase nisip în cap și ea își scutura părul răsucindu-se. O plajă undeva?

– Reverendul a păstrat în biroul lui câteva fotografii cu ea. Una o înfățișa ținându-mă în poală. Nu știu la ce ne uitam – dar amândoi arătam de parcă ne-am fi chinat să nu râdem. Acolo semănăm. Am gura ei, cred – și... probabil... forma sprâncenelor.

Multă vreme simțise o strângere în piept ori de câte ori vedea fotografiile ale mamei. Însă starea aceea trecuse, imaginile își pierdeau înțelesul și deveneau doar obiecte în aglomerația obișnuită din casa reverendului. Acum le vedea din nou limpede, iar strânsoarea din piept revenise. Și-a dres glasul hotărât, sperând să ușureze situația.

– Ai nevoie de apă?

Brianna a dat să se ridice și a întins mâna spre carafa și cana pe care le ținea pentru el pe scaunul de lângă pat, dar el a clătinat din cap, punând mâna pe umărul ei ca să o oprească.

– N-am nimic, a zis el, puțin răgușit, apoi și-a dres încă o dată glasul.

Își simțea gâtul la fel de îngust și dureros ca și în săptămânile de după spânzurare și a căutat fără să vrea cicatricea, netezind cu buricul degetului linia zimțată de sub falcă.

– Știi ceva? a spus el, căutând măcar o diversiune de o clipă. Ai putea să-ți faci autoportretul data viitoare când te duci să-ți vizitezi mătușa la River Run.

– Poftim, eu?

Brianna părea șocată, totuși – s-a gândit Roger – și oarecum încântată de idee.

– Sigur. Ai putea, știu asta. Și apoi ar fi... ei bine, o mărturie durabilă.

Pentru ca Jem să-și amintească, în caz că ți se întâmplă ceva. Cuvintele au plutit deasupra lor în întuneric, amuțindu-i pe amândoi. La naiba, și mai încerca să o încurajeze!

– Aș vrea un portret al tău, a spus el moale și a întins mâna, mângâindu-i conturul obrazului și al tâmplei. Ca să îl privim când vom fi foarte bătrâni și să-ți pot spune că n-ai început să te schimbi câtuși de puțin.

Ea a pufnit, dar a întors capul și i-a sărutat degetele, apoi s-a întors pe spate. S-a întins, îndreptându-și degetele de la picioare până când încheieturile au trosnit, după care, cu un oftat, s-a relaxat.

– O să mă gândesc la asta, a spus ea.

În încăpere era liniște, cu excepția murmurului focului și a pocnetelor scoase de lemnele care se așezau. Noaptea era rece, dar liniștită; dimineața va fi cețoasă – simțise umezeala acumulându-se în sol când ieșise afară, venind ca o boare dinspre copaci. Însă înăuntru era cald și uscat. Brianna a oftat din nou; Roger a simțit-o recăzând în somn și a simțit că și pe el îl cuprinde somnul.

Tentația de a ceda și a lăsa somnul să-l poarte fără nicio durere era mare. Dar, deși temerile Briannei erau atenuate pe moment, el încă auzea acea

șoaptă: „Nu-și va aminti deloc de mine.” Însă șoapta venea acum din cealaltă parte a ușii din mintea lui.

Ba îmi amintesc, mamă, a gândit el și a deschis larg ușa.

– Eram cu ea, a rostit el încet.

Stătea pe spate și privea tavanul cu grinzi din lemn de pin, abia delușind îmbinările și căpriorii, deși ochii i se obișnuiseră cu întunericul.

– Poftim? Cu cine?

A sesizat amorțeala somnului în vocea ei, dar curiozitatea a trezit-o imediat.

– Cu mama. Și cu bunica. Atunci când bomba...

A simțit-o întorcând capul brusc spre el, semn că-i auzise încordarea din glas, dar el, fără să clipească, a continuat să privească direct în sus, spre grinzi.

– Vrei să-mi povestești?

Brianna îi găsisese mâna și i-a strâns-o între degetele ei. Nu era deloc sigur, dar a dat ușor din cap și a răspuns strângerii de mână.

– Da. Cred că trebuie, a rostit el încet.

A oftat adânc, simțind mirosurile de turtițe de mălai prăjite și de ceapă care încă stăruiau în colțurile cabanei. Undeva departe, mirosurile de aer încins și de terci pentru dejun, de lână umedă și de gaze de eșapament ale camioanelor au trezit îndrumători tăcuți prin labirintul memoriei.

– S-a întâmplat noaptea. Au pornit sirenele care anunțau un raid aerian. Știam ce însemna asta, dar de fiecare dată mă speriam de moarte. Nu am

mai avut timp să mă îmbrac, mama m-a smuls din pat și mi-a tras paltonașul peste pijama, apoi ne-am năpustit afară și am coborât scara – erau treizeci și șase de trepte, le număraserăm pe toate în acea zi, când ne întorseserăm de la cumpărături – și ne-am grăbit să ajungem la cel mai apropiat adăpost antiaerian.

Cel mai apropiat era stația de metrou de peste drum; cu plăci albe, murdare și cu lumini de neon pâlpâitoare, cu năvala amețitoare a aerului venind din adânc, precum răsuflarea dragonilor din peșterile învecinate.

– Era palpitant.

A văzut mulțimea de oameni îmbulzindu-se și a auzit strigătele supraveghetorilor răzbătând prin zgomotul făcut de ei.

– Totul vibra; podeaua, pereții, chiar și aerul.

Treptele din lemn bubuiau sub tălpi în timp ce șirurile de refugiați coborau spre pânțelele pământului, ajungând la nivelul unui peron, apoi mai jos și iar mai jos, gonind spre un loc sigur. Era panică – dar una ordonată.

– Bombele puteau străpunge pământul până la adâncimea de cincisprezece metri – așa că nivelurile mai joase erau sigure.

Ajunseseră la baza primei scări, alergând și împingându-se cu o masă de oameni printr-un tunel scurt, cu plăci albe, către capul următorului. La capătul scării era un spațiu larg, iar mulțimea s-a adunat ca un vârtej în el, umflându-se sub presiunea refugiaților care veneau din tunelul aflat în spate, golindu-se doar foarte încet, în vreme ce șirurile de oameni se îngrămădeau pe scara care mergea în jos.

– În jurul capătului scării era un zid; am auzit-o pe bunica spunând că era îngrijorată că vom fi striviți de el – oamenii se scurgeau din stradă,

împingându-ne din urmă.

Ridicându-se pe vârfuri, cu pieptul lipit de beton, el a privit dincolo de zid. Dedesubt, luminile de avarie străluceau intermitent de-a lungul zidurilor, deformând mulțimea de jos. Era noaptea târziu; cei mai mulți oameni erau îmbrăcați cu ce apucaseră să ia când se dăduse alarma, iar lumina expunea pe neașteptate piele dezgolită și haine ieșite din comun. O femeie purta o pălărie extravagantă, împodobită cu pene și cu fructe, și un palton vechi.

Urmărise mulțimea de jos cu fascinație, străduindu-se să vadă dacă pe pălăria femeii era un fazan întreg. S-au auzit țipete; un supraveghetor cu o cască albă, pe care era un „W” mare, făcea semne disperate, încercând să grăbească mulțimea care și așa se precipita spre capătul celălalt al peronului, făcând loc pentru cei care coborau scara.

– Copiii plângeau, dar eu nu. Practic, nu-mi era deloc frică.

Nu se temuse, pentru că mama îl ținea de mână. *Dacă ea era acolo, nimic rău nu se putea întâmpla.*

– În apropiere a răsunat o bufnitură puternică. Am văzut luminile tremurând. Apoi s-a auzit un zgomot ca și cum pe deasupra noastră ar fi trecut un tren în mare viteză. Toți au privit spre tavan și au început să urle.

Crăpătura din tavanul înclinat nu păruse din cale afară de înspăimântătoare; doar o linie subțire și neagră care a plecat în zigzag încoace și încolo ca un șarpe de jucărie, urmând liniile plăcilor. Apoi s-a lățit brusc, devenind un hău căscat ca o gură de balaur, iar din ea au început să curgă pământ și plăci sparte.

Se încălzise de mult și totuși i se făcuse pielea de găină pe tot corpul. Inima îi bătea gata să-i sară din piept și se simțea ca și cum lațul s-ar fi

strâns din nou în jurul gâtului.

– Mi-a dat drumul, a spus Roger cu o șoaptă gătuită. A dat drumul mâinii mele.

Brianna i-a prins mâna între ale ei, cu putere, încercând să salveze copilul care fusese Roger.

– A trebuit s-o facă, a șoptit ea. Roger, nu ți-ar fi dat drumul decât dacă trebuia.

– Nu, a zis el clătinând violent din cap. Nu asta a fost – adică – stai puțin. Așteaptă o clipă, bine?

A clipit tare, încercând să-și potolească bătăile inimii, punând laolaltă părțile sfărâmate ale acelei nopți. Derută, frenezie, durere... dar ce se întâmplase de fapt? Nu păstrase în memorie decât impresia de haos total. Însă trecuse prin el; trebuia să știe ce se întâmplase – dacă ajungea în starea în care să re trăiască totul.

Degetele Briannei îi strângeau suficient de tare mâna încât să oprească circulația sângelui. El a bătut-o ușor pe mână, iar ea a slăbit puțin strânsoarea.

Roger a închis ochii și a lăsat totul să se petreacă.

– La început, nu mi-am adus aminte, a spus el încet după o vreme. Ori mai curând mi-am amintit – dar din ceea ce mi-au spus oamenii că se întâmplase.

Nu păstrase nicio amintire despre faptul că fusese dus pe brațe, inconștient, prin tunel, iar după ce fusese salvat, petrecuse câteva săptămâni plimbat de la un adăpost de prim ajutor la altul și prin cămine de copii pentru orfani, mut de uimire și de groază.

– Sigur, îmi știam numele și adresa, dar în condițiile de atunci, nu au fost de niciun ajutor. Tata murise deja – în orice caz, până când l-au găsit pe fratele bunicului meu – adică reverendul –, iar el a venit să mă ia, oamenii puseseră cap la cap povestea celor petrecute în adăpostul antiaerian. A fost un miracol că nu murisem ca toți ceilalți de pe scară, așa mi s-a spus. Mi-am mai zis că, în panica aceea, mama mă scăpase din mână – probabil că am fost despărțit de ea și dus în josul scării de mulțime. Așa am ajuns la nivelul de jos, unde tavanul nu cedase.

Brianna a continuat să îi țină mâna protector, dar fără să îl mai strângă.

– Dar acum îți amintești ce s-a întâmplat? a întrebat ea încet.

– Mi-am amintit că a dat drumul mâinii mele, a spus el. Și am crezut că restul era corect. Dar nu era. Acum cuvintele îi veneau mai ușor, strânsoarea din gât și din piept dispăruse. Mi-a dat drumul la mână, a repetat el, iar apoi m-a ridicat. Așa scundă cum era, ea m-a ridicat și m-a aruncat peste zid. În mulțimea de oameni de pe peronul de dedesubt. Eram aproape fără cunoștință după cădere, așa cred, dar țin minte vuietul făcut de tavanul care s-a prăbușit. Nimeni de pe scară nu a supraviețuit.

Brianna și-a apăsat fața de pieptul lui, și Roger a simțit-o respirând adânc și tremurând. A mângâiat-o pe păr și inima a început în cele din urmă să îi bată mai rar.

– E-n regulă, i-a șoptit el, deși avea vocea răgușită și nesigură, iar lumina focului a explodat cu steluțe albastrii și neclare printre lacrimile din ochii lui.

– Nu vom uita. Nici Jem, nici eu. Indiferent ce s-ar întâmpla. Nu vom uita.

A văzut chipul mamei lui strălucind limpede printre stele.

Isteț flăcău, a spus ea și i-a zâmbit.

FRATE

Zăpada începuse să se topească. Eram împărțită între bucuria de a vedea dezghețarea lumii și vibrația primăverii în sol și tulburarea pricinuită de faptul că pierdeam bariera înghețată care ne proteja, chiar temporar, de lumea din afară.

Jamie nu se răzgândise. Și-a petrecut o seară formulând atent o scrisoare către Milford Lyon. Acum era pregătit, a scris el, să se gândească să-și vândă din bunuri – a se citi whisky produs ilegal – așa cum sugerase domnul Lyon și se declara încântat să afirme că acum avea la dispoziție o cantitate considerabilă. Totuși, îl îngrijora ideea că mărfurile lui ar putea avea probleme cu livrarea – mai precis, interceptarea de către autoritățile vamale sau furtul pe drum – și dorea unele asigurări că vor fi manevrate de un gentleman cu o pricepere recunoscută în astfel de chestiuni – cu alte cuvinte, un contrabandist care știa cum stau lucrurile în susul și în josul coastei.

Primise asigurări de la bunul său prieten domnul Priestly din Edenton

(pe care nu l-ar fi putut deosebi de o groapă în pământ), a scris el, și din partea domnului Samuel Cornell, cu care avusese onoarea de a participa la Consiliul de Război al guvernatorului, că un anume Stephen Bonnet era de departe cel mai capabil să rezolve astfel de probleme, bucurându-se de o reputație care o depășea pe a altora. Dacă domnul Lyon aranja o întâlnire cu domnul Bonnet, astfel încât Jamie să își facă o impresie și să se asigure de siguranța afacerii avute în vedere, atunci...

– Crezi că va face asta? l-am întrebat.

– Da, dacă îl cunoaște pe Stephen Bonnet sau dacă-l poate găsi. Jamie a apăsat inelul cu sigiliu al tatălui său pe ceara turnată pentru închiderea plicului. Priestly și Cornell sunt nume care pot fi invocate, asta e clar.

– Și dacă-l găsește pe Bonnet...

– Atunci mă duc să-l întâlnesc.

A desprins inelul de pe ceara care se întărise, lăsând o adâncitură netedă, înconjurată de frunze minuscule de căpșun, blazonul neamului Fraser. Statornicie, asta însemna. În anumite situații, eram sigură că era doar alt cuvânt pentru îndărătnicie.

Scrisoarea către Lyon a fost trimisă prin Fergus și am încercat să mi-o scot din minte. Era încă iarnă; cu puțin noroc, corabia lui Bonnet putea să dea de vreo furtună și să se scufunde, scutindu-ne pe toți de multe neazuri.

Totuși, chestiunea pândeia din cotloanele minții mele, iar când m-am întors în casă după ce asistasem o femeie să nască și am găsit un morman de scrisori pe masa de lucru din biroul lui Jamie, am simțit că-mi sare inima.

Slavă Cerului! Între ele nu se afla răspunsul lui Milford Lyon. Însă chiar

dacă ar fi sosit, ar fi fost eclipsat și uitat imediat, deoarece în teancul de scrisori era una pe care apărea numele lui Jamie, scris cu mână hotărâtă de sora lui.

M-am înfrânat cu greu să nu o deschid imediat, dacă ar fi conținut unele reproșuri usturătoare, mă gândeam să o bag direct în foc înainte ca Jamie să o vadă. Însă onoarea a avut întâietate și am reușit să mă stăpânesc până când, mânjit de noroiul înfruntat pe drumurile impracticabile, Jamie s-a întors de la treburile pe care le avusese la Salem. Informat despre misiva care îl aștepta, s-a spălat grăbit pe mâini și pe față și a intrat în birou, închizând cu grijă ușa înainte de a rupe sigiliul scrisorii.

Avea chipul lipsit de orice expresie, dar l-am văzut inspirând adânc înainte de a o desface, ca și cum s-ar fi pregătit pentru ceea ce era mai rău. Am ocolit discret biroul și m-am oprit în spatele lui, punând o mână pe umărul lui în semn de încurajare.

Jenny Fraser Murray scria ca o persoană școlită, cu literele rotunjite și grațioase, în șiruri drepte și ușor de citit.

16 septembrie 1771

Frate,

Ei bine, după ce am pus mâna pe condei și am scris cuvântul de deasupra, am rămas cu privirea la el până când lumânarea a ars mai bine de doi-trei centimetri, iar mie nu îmi venea niciun gând pe care să îl aștern pe hârtie. Ar fi o risipă nesăbuită de ceară de albine să continui astfel, și totuși, dacă ar fi să sting lumânarea și să mă duc la culcare, se cheamă că am stricat o foaie de hârtie fără niciun rost – de aceea socot că trebuie să merg

mai departe, în numele cumpătării.

Te-aș putea ocări. Asta ar ocupa ceva loc pe pagină și ar păstra ceea ce soțul meu consideră cele mai urâte și mai înfiorătoare blesteme pe care a avut privilegiul de a le auzi în lunga lui viață. Și asta mi se pare cumpătare, fiindcă m-am chinuit din greu cândva ca să le alcătuiesc și nu aș dori că descopăr că efortul a fost în zadar. Totuși, cred că nu am destulă hârtie ca să le cuprindă pe toate.

Mai cred că probabil, la urma urmelor, nu vreau să te critic aspru sau să te condamn, pentru că s-ar putea să interpretezi asta drept o pedeapsă și, prin urmare, să îți ușurezi conștiința ca ispășire consimțită, astfel încât să încetezi a te pedepsi singur. Este o penitență prea ușoară; dacă ți-ai țesut o cămașă din păr, aș dori să o porți încă și fie ca ea să îți roadă sufletul la fel cum pierderea fiului meu mi-l roade pe al meu.

Însă cred că îți scriu ca să te iert – am avut un scop când am ridicat pana, știu, și deși iertarea mi se pare o încercare nesigură acum, cred că ideea va deveni mai suportabilă odată cu trecerea timpului.

Jamie a ridicat din sprâncene până aproape de linia părului, dar, fascinat, a continuat cu voce tare:

Socot că ești curios să știi ce m-a îndemnat să fac asta, de aceea îți voi spune.

Lunea trecută, de vreme, am plecat călare s-o vizitez pe Maggie; are încă un copil, așadar, ești încă o dată unchi; o fetiță frumoasă pe care o cheamă Angelica, un nume ridicol, cred eu,

dar e foarte blondă și s-a născut cu o urmă ca o căpșună pe piept, ceea ce este un semn bun. Am plecat de acolo seara și am străbătut o bună bucată de drum spre casă, când s-a întâmplat ceva, catârul a călcat pe un mușuroi de cârțiță și a căzut. Amândoi ne-am ridicat oarecum greu și era limpede că nu puteam merge călare pe el și nici pe jos.

Mă aflam pe drumul spre Auldearn, puțin dincolo de dealul de la Balriggeran. În mod obișnuit, nu caut tovărășia lui Laoghair MacKenzie – fiindcă ea și-a reluat acest nume, eu am spus clar prin ținut că nu îmi place să folosește numele de „Fraser“, deoarece nu are niciun drept la el –, dar era singurul loc în care puteam găsi adăpost și hrană, pentru că noaptea cobora cu repeziciune și amenința să plouă.

Așa că am scos șaua de pe catâr și l-am lăsat să își găsească hrana lângă drum, iar eu am mers șchiopătând să îmi caut adăpost.

Am ajuns în spatele casei, pe lângă bucătăria din grădină, lângă bolta pentru viță pe care l-ai făcut tu. Vițele sunt crescute bine acum, așa că nu am putut vedea nimic, dar mi-am dat seama că în casă erau oameni, fiindcă am auzit voci.

Deja începuse să plouă. Nu era decât o răpăială slabă, dar ropotul picăturilor pe frunze cred că mi-a acoperit vocea, pentru că nu mi-a răspuns nimeni când am strigat. M-am apropiat mai mult – târându-mă ca un melc, ca să fiu sigură, pentru că eram zdruncinată după cădere și glezna mea dreaptă era înțepenită – și m-am pregătit să mai strig o dată, când am auzit zgomote de hochmagandy venind de sub boltă.

– *Hochmagandy?* am zis eu, uitându-mă la Jamie și ridicând întrebător din sprâncene.

– Desfrâu, a răspuns el sec.

– Aha, am zis eu și m-am uitat peste umărul lui la scrisoare.

Am rămas nemișcată, bineînțeles, gândindu-mă ce era mai bine de făcut. Din câte auzisem, Laoghair era cea care se dădea, dar nu aveam idee cine ar putea fi partenerul ei. Glezna mi se umflase ca o bășică, așa că nu puteam merge pe jos mai departe, și de aceea am fost silită să stau acolo în ploaie și să ascult toată acea inonesté.

Dacă ar fi fost curtată de vreun bărbat din ținut, aș fi aflat, dar nu auzisem că i-ar fi acordat atenție vreunui – deși încercaseră câțiva; la urma urmelor, are Balrigan și trăiește ca un lord pe banii trimiși de tine.

Auzind totul, m-am simțit cuprinsă de revoltă, dar mai mult surprinsă și dornică să descopăr cauza. Simțeam furie în numele tău – o furie lipsită de rațiune, având în vedere situația. Însă am descoperit o astfel de emoție izbucnind cu putere în pieptul meu. Fără să vreau, m-am văzut silită să înțeleg că sentimentele mele față de tine nu dispăruseră cu totul.

Textul se întrerupea în acel loc, semn că Jenny fusese chemată pentru vreo treabă casnică. El se relua, proaspăt datat, pe pagina următoare.

18 septembrie 1771

Din când în când, îl visez pe Ian...

– Poftim? am exclamat eu. La naiba cu Ian cel Tânăr – cine era cu Laoghaire?

– Și eu aș vrea să aflu, a mormăit Jamie.

Vârfurile urechilor lui Jamie erau roșii, dar nu a ridicat ochii de pe pagină.

Din când în când, îl visez pe Ian. Aceste vise iau de cele mai multe ori forma vieții de zi cu zi, și parcă îl văd aici, la Lallybroch, dar uneori îl visez în viața lui printre sălbatici – dacă într-adevăr trăiește (și mă conving că inima mea va afla într-un fel sau altul dacă nu este așa).

Și așa văd că ajung, în cele din urmă, la același lucru cu care am început – acel cuvânt „Frate”. Ești fratele meu, așa cum tânărul Ian este fiul meu, amândoi, carnea și spiritul meu, și așa veți rămâne. Dacă pierderea lui Ian îmi bântuie visele, pierderea ta îmi bântuie zilele, Jamie.

Jamie s-a oprit un moment, a înghițind în sec, apoi a continuat calm.

Am scris scrisori toată dimineața, gândindu-mă temeinic dacă să o închei pe asta sau să o pun pe foc. Însă acum conturile sunt încheiate, le-am scris tuturor celor de care mi-am amintit, și soarele strălucește și razele lui cad lângă biroul meu, iar umbrele lăsate de trandafirii mamei mă învăluie.

Mi s-a părut de multe ori că o aud pe mama vorbindu-mi în acești ani. Însă acum nu e nevoie s-o aud ca să știu destul de bine ce ar spune. Așa că nu voi pune scrisoarea pe foc.

Îți aduci aminte ziua în care am spart castronul pentru smântână aruncându-l în tine pentru că mă supăraseși? Știu că îți aduci aminte întâmplarea, pentru că i-ai povestit-o lui Claire. Am ezitat să-mi recunosc păcatul, și tu ai luat vina asupra ta, dar tata știa adevărul, de aceea ne-a pedepsit pe amândoi.

Iar acum sunt de zece ori bunică, părul mi-a încărunțit și încă simt că mi se înroșesc obraji de rușine și stomacul mi se strânge ca un pumn când îmi aduc aminte cum tata ne-a pus să îngenunchem alături și să ne aplecăm peste bancă pentru a ne biciui.

Tu ai scâncit și ai gemut ca un cățeluș când te-a lovit, iar eu abia mai răsuflam și nu îndrăzneam să mă uit la tine. Apoi a venit rândul meu, și eram atât de chinuită de emoție că abia dacă am simțit loviturile. Neîndoielnic că, citind asta, îți spui cu indignare că tata a fost mai blând cu mine pentru că eram fată. Mda, poate da, poate nu; trebuie să spun că Ian se poartă blând cu fetele lui.

Jamie a pufnit.

– Da, aici ai nimerit-o, a murmurat el și s-a frecat la nas cu un deget, apoi a continuat, bătând darabana cu degetele în tăblia biroului în timp ce citea.

Însă apoi tata a spus că o să mai primești o porție, pentru minciună – pentru că, la urma urmei, adevărul adevăr rămâne. Am vrut să mă ridic și să fug de acolo, dar el mi-a cerut să rămân pe loc și mi-a zis încet că, deși tu vei plăti prețul lașității mele, nu credea că era drept ca eu să scap cu totul.

Știi că n-ai scos niciun sunet a doua oară? Sper că n-ai simțit loviturile fiindcă le-am simțit eu pe toate.

În ziua aceea am jurat să nu mai dau vreodată dovadă de lașitate.

Și am înțeles că e o lașitate să te învinuiesc în continuare pentru Ian cel Tânăr. Am știut mereu ce înseamnă să iubești un bărbat – fie el soț sau frate, iubit sau fiu. O treabă primejdioasă, asta e.

Bărbații merg încotro vor, fac ceea ce trebuie; nu e treaba femeii să îi roage să rămână și nici să le reproșeze pentru că sunt așa – ori pentru că nu se mai întorc.

Știam asta când l-am trimis pe Ian în Franța cu o cruce din lemn de mesteacăn și o buclă din părul meu făcută nod de iubire, rugându-mă să se întoarcă la mine, trup și suflet. Știam asta când i-am dat un rozariu și v-am condus până la Leoch, sperând că tu nu vei uita Lallybroch sau pe mine. Am știut când Ian cel Tânăr a înotat până la insula focilor, când Michael a plecat cu corabia la Paris și trebuia să știu asta și când Ian a plecat cu tine.

Dar am fost binecuvântată în viață; bărbații s-au întors întotdeauna la mine. Mutilați, poate, din când în când, puțin ponosiți, infirmi, zdrobiți, zdrențăroși și sfârtecați – dar întotdeauna i-am primit înapoi. Am ajuns să cred că acesta este dreptul meu și am greșit gândind astfel.

De la Revoltă încoace am văzut multe văduve. N-aș putea spune de ce am crezut că ar trebui să fiu scutită de suferința lor, de ce eu singură nu trebuie să-l pierd pe niciunul dintre bărbații mei

și doar unul dintre copii, micuța mea copilă. Și când am pierdut-o pe Caitlin, l-am prețuit pe Ian, pentru că știam că va fi ultimul copil pe care îl voi avea.

Îl socoteam copilașul meu; ar fi trebuit să știu că era bărbat. Și, așa stând lucrurile, știu îndeajuns de bine că, indiferent dacă ai fi putut să îl oprești sau nu, nu ai fi făcut-o – pentru că și tu ești una dintre aceste creaturi blestemate.

Am ajuns la capătul acestei file și cred că aș fi risipitoare dacă aș mai începe una.

Jamie, mama te-a iubit mereu, iar când și-a dat seama că va muri, m-a chemat și m-a rugat să îți port de grijă. Ca și cum aș putea vreodată să n-o fac.

Afectuoasa și iubitoarea ta soră,

Janet Flora Arabella Fraser Murray

Jamie a mai ținut foia un moment, apoi a așezat-o foarte încet pe masă. A rămas cu capul plecat, rezemat în palmă, astfel că nu i-am putut vedea fața. Își ținea degetele răsfirate prin păr și le mișca, masându-și fruntea în timp ce clătina din cap. L-am auzit respirând, făcând mici pauze din când în când.

În cele din urmă, și-a lăsat mâna să cadă și, clipind, a ridicat ochii spre mine. Avea fața roșie, lacrimi în ochi și o expresie neobișnuită, în care se amestecau uimirea, furia și râsul, râsul fiind predominant.

– Of, Doamne! a spus el. Și-a tras nasul, apoi și-a șters ochii cu dosul palmei. Of, Iisuse! Cum *naiba* reușește asta?

– Ce anume?

Am scos o batistă curată din corsaj și i-am întins-o.

– Să mă facă să mă simt de parcă aș avea opt ani. Și idiot până în măduva oaselor.

Și-a suflat nasul, apoi a întins o mână spre trandafirii presați.

Scrisoarea lui Jenny m-a emoționat și știam că inima lui Jamie se ușurase considerabil după primirea ei. În același timp, am rămas foarte curioasă în legătură cu incidentul pe care începuse să îl descrie – și mi-am dat seama că pe Jamie îl interesa și mai mult, deși s-a ferit cu grijă s-o spună.

Cam o săptămână mai târziu, a sosit o scrisoare trimisă de Ian, cumnatul lui Jamie, dar, deși cuprindea știrile obișnuite de la Lallybroch și de la Broch Mordha, nu făcea nicio referire la aventura lui Jenny de la Balriggeran și nici la descoperirea făcută de ea în bolta cu viță-de-vie.

– N-ai putea să-l întrebi pe unul dintre ei? i-am sugerat cu delicatețe în timp ce stăteam pe gard și îl urmăream pregătindu-se să castraze câțiva porci. Pe Ian sau pe Jenny?

– N-aș putea, mi-a răspuns ferm Jamie. Și, în definitiv, nu e treaba mea, da? Dacă femeia aia a fost vreodată soția mea, acum sigur nu e. Dacă vrea să aibă un iubit e treaba ei. Clar, a încheiat el și a apăsat cu piciorul pe foale, întinzând focul în care se încălzea fierul de cauterizare, apoi și-a scos foarfeca de castrare de la brâu. Englezoaico, ce preferi?

Alegerea era între posibilitatea foarte ridicată de a fi mușcată în timpul tăierii dinților și aceea de a fi murdărită de rahat când mă ocupam de celălalt capăt. Din păcate, adevărul era că Jamie, fiind mai puternic decât

mine, putea castra un animal fără nicio problemă, însă eu aveam o oarecare pricepere profesională. Drept urmare, simțul practic îmi dicta opțiunile, nu eroismul, și mă pregătisem pentru acea activitate punându-mi șorțul gros din pânză, încălțări din lemn și o cămașă de aruncat, zdrențuită, care îi aparținuse cândva lui Fergus și a cărei soartă era să ajungă din țarcul porcilor direct în foc.

– Tu îl ții, și eu îl castrez.

Am coborât de pe gard și am luat foarfeca.

A urmat un intermezzo scurt, dar zgomotos, după care cei cinci purcei au fost trimiși să se consoleze cu niște resturi de la bucătărie, având fundurile mânjite cu un strat gros dintr-un amestec de catran și terebentină pentru a preveni infecția.

– Ce părere ai? l-am întrebat pe Jamie, când i-am văzut apucându-se să mănânce într-o stare aparentă de mulțumire. Dacă ai fi purcel, vreau să zic. Ai prefera să-ți cauți singur de mâncare, dar să-ți păstrezi boașele ori să renunți la ele ca să te lăfăi în mâncare bună?

Acei purcei aveau să fie ținuti într-un țarc și crescuți cu grijă, hrăniți cu lături, pentru a da o carne moale, în vreme ce porcii ceilalți erau lăsați liberi în pădure să se descurce singuri.

Jamie a clătinat din cap.

– Cred că n-o să le lipsească ceea ce n-au avut niciodată, a spus el. Și, la urma urmei, au hrana asigurată.

S-a rezemat un moment de gard, urmărind cozile răsucite începând să se miște de plăcere, rănilor minuscule de dedesubtul lor fiind uitate.

– Pe de altă parte, a adăugat el cinic, două boașe pot aduce unui bărbat

mai multe neazuri decât bucurii, deși n-am cunoscut mulți care să-și fi dorit ca ele să nu fi existat.

– Păi, preoții le-ar putea socoti o povară, cred. Am apucat cămașa murdară cu fereală și am scos-o peste cap. Pfu. Nimic nu miroase mai urât decât excrementele de porc – nimic.

– Cum adică – nici cuștile prinzătorilor de mierle sau cadavrele în descompunere? a întrebat el râzând. Rănille purulente? Sau o capră?

– Rahatul de porc, am repetat cu convingere. Ia mâinile.

Jamie a luat de la mine cămașa împăturită și a rupt-o fâșii, păstrându-le pe cele curate pentru a șterge unelte și a umple crăpături. Pe celelalte le-a aruncat în foc, făcând un pas înapoi când o adiere întâmplătoare a mînat o pală de fum urât mirositor în direcția noastră.

– Da, în fine, a existat un anume Narses. Se zice că a fost un general vestit, deși era eunuc.

– Probabil că mintea unui bărbat funcționează mai bine fără elemente care să-i distragă atenția, am sugerat rîzând.

A pufnit scurt, dar oarecum amuzat. Folosind o cazma, a acoperit tăciunii cu pămînt, în vreme ce eu mi-am recuperat fierul de cauterizare și oala cu catran, apoi am plecat împreună spre casă, discutînd despre alte lucruri.

Mintea mi-a zăbovit însă asupra acelei remarci – „două boașe pot aduce unui bărbat mai multe neazuri decât bucurii“. M-am întrebat dacă vorbise la modul general. Ori în ea se afla vreo aluzie personală?

Din ceea ce-mi spusese despre scurta lui căsnicie cu Laoghaire MacKenzie – puțin, printr-un acord comun – nu reieșise că se simțise

atras fizic de ea. Se căsătorise din cauza singurătății și a sentimentului datoriei, dorind o mică ancoră în goliciunea vieții lui de după întoarcerea din Anglia. Cel puțin așa susținuse.

Și l-am crezut. Era un bărbat al onoarei și al datoriei, iar eu știam ce înseamnă singurătatea, pentru că suferisem la fel. Pe de altă parte, îi știam corpul aproape la fel de bine ca pe al meu. Avea o capacitate deosebită de a îndura greutatea, dar și aceeași capacitate de a trăi bucuriile mari. Jamie putea fi ascetic din necesitate, dar niciodată prin temperament.

În general, reușeam să uit că împărțise patul cu Laoghaire, chiar dacă pentru scurtă vreme și – după cum spunea el – în mod nesatisfăcător. Nu uitam că ea fusese, și încă era, o femeie destul de atrăgătoare.

Ceea ce m-a făcut să doresc ca Jenny Murray să fi găsit altă inspirație pentru renașterea sentimentelor față de fratele ei.

Jamie a rămas tăcut și cufundat în gânduri tot restul zilei, deși s-a străduit să se arate sociabil când Fergus și Marsali au sosit cu copiii lor pentru o scurtă vizită după cină. Jamie l-a învățat pe Germain să joace dame, în vreme ce Fergus i-a oferit lui Roger cuvintele unei balade pe care o învățase pe aleile Parisului când era hoț de buzunare. Femeile s-au retras spre vatră ca să croșeteze haine pentru copii și botoși și – în onoarea stării avansate a sarcinii lui Marsali și a viitoareii logodne a lui Lizzie – s-au întreținut una pe alta cu povestiri înfiorătoare legate de chinurile facerii.

– Dacă e așezat de-a curmezișul și are mărimea unuia de șase luni...

– Ei, Germain a avut un cap cât o ghiulea, așa a spus moașa, și stătea de-a-ndoaselea, șobolan mic ce era...

– Și Jemmy a avut capul mare, dar umerii lui au creat probleme...

– ... *le bourse*... „geanta“ doamnei, asta e...

– Mijlocul ei de a-și câștiga traiul, da, am înțeles. Apoi, următorul pasaj, când clientul ei își vâra degetele în geanta ei...

– Nu, încă n-ai prins mișcarea, e rândul meu, pentru că am sărit peste piesa ta acolo, așa că poate merge dincolo...

– *Merde!*

– Germain! a răcnit Marsali.

S-a uitat urât la odrasla ei, care și-a strâns umerii, privind fix la tabla de joc, cu buza de jos împinsă înainte.

– Tinere, nu te pripzi, vezi? Acum e rândul tău, poți merge acolo, și acolo, și acolo...

– *Avez-vous êtes a la selle aujourd'hui?* Asta o întreabă el pe târfă, desigur...

– Ai fost în șa astăzi? Ori mai bine: „Ai călărit astăzi?“

Fergus a râs, iar vârful nasului său aristocratic s-a înroșit.

– Ei, asta-i o traducere, bineînțeles.

Roger a ridicat o sprânceană spre el, schițând un zâmbet.

– Da?

– Expresia e folosită și de doctorii francezi, am intervenit eu, văzându-i expresia nedumerită. În jargon, înseamnă: „Ai ieșit afară azi?“

– Probabil că doamna respectivă era *une specialiste*, a explicat Fergus pe

un ton amuzat. Cunoșteam una care...

– Fergus!

Fața lui Marsali era rozalie, deși părea mai mult amuzată decât revoltată.

– Am înțeles, a murmurat Roger, cu sprâncenele încă ridicate și chinându-se să priceapă nuanțele complicatei traduceri.

M-am întrebat cum ar putea pune cineva așa ceva pe muzică.

– *Comment sont vos selles, grandpère?* a întrebat amical Germaine, deja familiarizat cu acest gen de întrebări în societate. Cum stai cu scaunul, bunicule?

– N-am probleme, l-a asigurat bunicul lui. Mănâncă-ți terciul în fiecare dimineață și n-o să faci niciodată trânji.

– Tată!

– Păi, e adevărat, a protestat Jamie.

Brianna era aprinsă la față și scotea sunete ca o băutură acidulată. În poala ei, Jemmy s-a agitat.

– *Le petit rouge* mănâncă terci, a remarcat Germain, încruntându-se de aproape la Jemmy care, cu ochii închiși, sugea la sânul mamei lui. Înseamnă că scoate pietre!

– Germain! au strigat toate femeile la unison.

– Păi, e adevărat, a spus el, imitându-și perfect bunicul.

Cu un aer demn, a întors spatele femeilor și s-a apucat să construiască turnulețe cu piesele de dame.

– Pare să nu vrea să renunțe la supt, a remarcat Marsali, arătând spre Jemmy. La fel a făcut și Germain, dar n-a avut de ales – la fel și micuța Joanie.

S-a uitat tristă spre burta ei, care abia începea să se umfle cu numărul trei.

Am surprins un schimb de priviri scurt între Roger și Bree, urmat de un zâmbet ca de Mona Lisa apărut pe fața ei. S-a așezat mai comod și l-a mângâiat pe Jemmy pe cap. *Bucură-te de asta cât poți, scumpule*, spunea mișcarea ei mai clar decât cuvintele.

Am ridicat din sprâncene și m-am uitat la Jamie. Și el observase acel schimb complice și mi-a oferit echivalentul masculin al zâmbetului Briannei, apoi s-a întors la tabla de dame.

– Îmi place terciul, a intervenit Lizzie cu timiditate, într-o încercare slabă de a schimba subiectul. Mai ales cu miere și lapte.

– Aha, a făcut Fergus, care, aducându-și aminte de sarcina inițială, s-a întors spre Roger și a ridicat un deget. Borcane cu miere. Refrenul, înțelegi? În care vin *les abeilles* bâzâind...

– Da, adevărat, a pus stăpânire iar pe discuție doamna Bug, când el a făcut o pauză ca să răsuflă, terciul cu miere e cel mai bun lucru pentru intestine, deși uneori nici asta nu dă rezultate. Păi, am cunoscut un om care nu reușise să iasă afară de mai bine de o lună!

– Serios? Și n-a încercat o picătură de ceară învelită în grăsime de găscă? Ori o tizănă cu frunze de viță-de-vie?

Fergus a fost atras imediat de subiect. Franțuz până în măduva oaselor, era mare cunoscător al purgativelor, laxativelor și supozitoarelor.

– Totul, l-a asigurat doamna Bug. Terci, mere uscate, vin amestecat cu fiere de bou, apă băută în nopți fără lună la miezul nopții... nimic nu-l ajuta. Ajunsese de râsul satului, iar oamenii făceau rămășaguri, și bietul om se înnegrea la față. Spasme nervoase, asta era, și măruntaiele îi erau legate ca niște jartiere, așa că...

– A explodat? a întrebat Germain, vădit interesat.

Doamna Bug s-a scuturat de râs.

– Nu, nu s-a întâmplat asta, flăcăule. Deși am auzit că era pe aproape.

– Și ce l-a ajutat în cele din urmă? a întrebat Jamie.

– În cele din urmă, a spus că se va mărita cu mine, nu cu celălalt. Domnul Bug, care picotise în colțul canapelei toată seara, s-a ridicat și s-a întins, apoi a pus o mână pe umărul soției lui, zâmbind tandru spre fața ei ridicată. Asta a venit ca o mare ușurare, bineînțeles.

Era târziu când am mers la culcare, după o seară veselă pe care Fergus o încheiase cântând balada prostituatei în întregime, deși fusese lungă, în aplauzele generale, în timp ce Germain și Jamie bătuseră tactul în masă cu palmele.

Cu mâinile încrucișate sub cap, Jamie s-a lăsat pe pernă, chicotind către sine din când în când, atunci când își aducea aminte frânturi din cântec. Era destul de frig, astfel că geamurile ferestrelor erau aburite de răsuflările noastre, dar el nu îmbrăcase cămașa de noapte, și i-am admirat statura cât mi-am periat părul.

Își revenise după mușcătura de șarpe, dar era mai slab decât de obicei, astfel că arcada grațioasă a claviculei era vizibilă, iar mușchii lungi ai

brațelor treceau ca niște funii de la un os la altul, clar conturați pe sub piele. Pielea de pe piept era bronzată în porțiunea în care cămașa îi stătea de obicei desfăcută, însă cea din dosul brațelor era albă ca laptele, sub care se vedea o țesătură de vene albastrii. Lumina îi umbrea oasele proeminente ale feței și licărea în părul lui, de culoarea scortîșoarei și a ambrei acolo unde îi cădea peste umeri, castaniu-închis și auriu-roșcat pe corpul dezgolit.

– Lumina lumânării te avantajează, englezoaico, a spus el zâmbind, și am văzut că mă urmărea cu ochii săi albaștri ca adâncul oceanului.

– Același lucru gândeam și eu despre tine, am spus, ridicându-mă și lăsând peria.

Părul meu s-a umflat ca un nor în jurul umerilor, curat, moale și strălucitor. Mirosea a gălbenele și a floarea-soarelui, la fel ca pielea. Îmbăiatul și spălatul părului iarna era o treabă grea, dar hotărâsem să nu merg la culcare mirosind a excremente de porc.

– Atunci, las-o să ardă, a spus el, întinzând mâna când m-am aplecat să suflu în lumânare.

M-a prins de încheietură, trăgându-mă spre el.

– Vino în pat și lasă-mă să te privesc. Îmi place cum se plimbă lumina în ochii tăi, ca whisky-ul când îl torni peste drobul de oaie și îi dai foc.

– Ce poetic, am murmurat, dar nu am obiectat când el mi-a făcut loc pe pat, desfăcând șnurul cămăși de noapte și scoțând-o. Aerul din încăperea era suficient de rece ca să-mi facă sfârcurile să se întărească, însă pielea de pe pieptul lui s-a dovedit încântător de caldă pe sânii mei când m-a prins în brațe, oftând de plăcere.

– Cred că balada lui Fergus mă inspiră, a spus el, prinzând în căușul

palmei un sân și cântărindu-l cu un amestec de admirație și prețuire. Doamne, ai niște sâni minunați. Mai ții minte versul în care spune că sânii femeii erau atât de mari, încât și-i putea înfășura după urechi? Ai tăi nu sunt atât de mari, bineînțeles, dar nu crezi că i-ai putea înfășura în jurul...?

– Nu cred că trebuie să fie enormi pentru asta, l-am asigurat. Ridică-te. Pe de altă parte, nu cred că e vorba de a înfășura, cât de a-i strânge laolaltă, și sunt destul de mari ca să... vezi?

– Oo, a spus el, profund satisfăcut și rămas fără suflare. Da, ai dreptate. Asta e... a, asta arată foarte frumos, englezoaico, cel puțin văzut de aici.

– Și mie mi se pare interesant de aici, l-am asigurat, încercând să nu râd și să nu mă uit cruciș. Care dintre noi se mișcă, ce părere ai?

– Deocamdată, eu. Sper că nu te jenez, englezoaico, a spus el.

– Doar puțin. Așteaptă, totuși, am spus și am pipăit pe masa de lângă pat.

Am găsit micul recipient cu alifie cu migdale pe care o foloseam ca loțiune pentru mâini, am scos capacul și am vârât un deget în el.

– A, așa e mai bine, am spus. Nu?

– Ah. Ah. Da.

– Și apoi mai e un vers, nu? am întrebat cu un aer gânditor, așteptând un moment și ducând încet un deget alunecos pe după curba feselor lui. Despre ce i-a făcut prostituata băiatului din cor?

– O, Iisuse!

– Da, asta a spus el. Așa sună cântecul.

Mult mai târziu, în întuneric, m-am trezit din somn simțindu-i iar mâinile pe mine. Încă adâncită plăcut în vise, nu m-am mișcat, ci am rămas inertă, lăsându-l să facă ce voia.

Mintea îmi era ancorată firav de realitate și mi-a trebuit ceva timp ca să înțeleg treptat că ceva nu era firesc. Mi-a trebuit și mai mult timp ca să îmi concentrez mintea și să mă zbat spre suprafața stării de trezie, dar până la urmă am deschis ochii și am alungat norii somnului.

Stătea pe jumătate ghemuit deasupra mea și avea fața parțial luminată de strălucirea vetrei unde încă erau tăciuni. Ținea ochii închiși și stătea puțin încruntat, răsuflând printre buzele întredeschise. Se mișca aproape mecanic și, uimită până la confuzie, m-am întrebat dacă nu cumva făcea asta în somn.

O peliculă subțire de sudoare îi lucea pe pomeții înalți, pe rădăcina nasului lung și drept, pe pantele și curbele corpului gol.

Mă mângâia într-un mod ciudat, apatic, ca un om care face o treabă repetitivă. Atingerea era mai mult decât intimă, dar bizar de impersonală; puteam fi oricine – sau orice – m-am gândit eu.

Apoi s-a mișcat și, cu ochii încă închiși, a dat deoparte pilota care mă acoperea și a pătruns între picioarele mele, desfăcându-le cu brutalitate, lucru neobișnuit pentru el. Avea sprâncenele strânse într-o încruntare care trăda concentrarea. Mi-am strâns instinctiv picioarele, zbatându-mă să mă îndepărtez. Atunci m-a ținut de umeri cu mâinile, mi-a desfăcut din nou picioarele cu un genunchi și m-a penetrat cu brutalitate.

Am scos un țipăt scurt de protest și a deschis brusc ochii. M-a privit fix, apoi ochii lui, care erau la cel mult doi centimetri de ai mei, s-au luminat brusc, conștienți. A înghețat.

– Drept cine dracu’ mă iei? i-am spus cu glas gros și furios.

S-a desprins de mine și a sărit din pat, lăsând pilotele să atârne în dezordine pe podea. Și-a luat hainele din cuier, a ajuns la ușă din doi pași, a deschis-o și a ieșit, trântind-o în urmă.

M-am ridicat în șezut complet debusolată. Am tras pilota pe mine și m-am simțit nedumerită, furioasă – nu puteam crede. Încercând să mă trezesc deplin, mi-am trecut mâinile peste față. Sigur nu visasem?

Nu. El visase. Fusesse pe jumătate adormit – sau complet – și mă luase drept nenorocita de Laoghaire! Nimic altceva nu putea explica felul în care mă atinsese, cu un soi de nerăbdare dureroasă amestecată cu ură; până atunci, niciodată nu mă atinsese astfel.

M-am lăsat din nou pe pernă, dar mi-a fost imposibil să adorm la loc. Am stat cu privirea ațintită la căpriorii tavanului câteva minute, apoi m-am sculat hotărâtă și m-am îmbrăcat.

În curtea interioară, sumbră, era frig, iar luna strălucitoare era sus pe cer. Am ieșit afară, închizând cu grijă ușa bucătăriei, m-am înfășurat strâns în mantie și am tras cu urechea. Însă nimic nu se clintea, vântul era doar un suspin slab printre pini. La o oarecare distanță am auzit un zgomot slab, regulat, și m-am întors într-acolo, înaintând cu fereală prin întuneric.

Ușa fânarului stătea deschisă.

M-am rezemat de ușorul ei și mi-am încrucișat brațele la piept, urmărindu-l cum pășea de colo colo în lumina lunii, aranjând fânul ca să-și uite proasta dispoziție. A mea încă pulsa în tâmples, dar a început să se stingă în timp ce mă uitam la el.

Necazul era că înțelegeam, și încă prea bine. Nu cunoscusem multe dintre femeile lui Frank – păstra discreția. Însă, din când în când,

surprindeam câte o privire la vreo petrecere de la facultate sau la supermarketul local, iar în mine izbucnea un sentiment de furie întunecată, urmat de nedumerire și de întrebarea ce anume puteam face.

Gelozia nu are nimic de a face cu logica.

Laoghaire MacKenzie se afla la peste nouă mii de kilometri și probabil că niciunul dintre noi nu avea să o mai vadă vreodată. Frank era și mai departe, și cu siguranță nu ne vom revedea pe lumea asta.

Nu, gelozia nu avea nimic de a face cu logica.

Începuse să-mi fie frig, dar am rămas acolo. Știa de prezența mea; mi-am dat seama după felul în care își ținea capul îndreptat spre ceea ce făcea. În pofida frigului, transpirase; pânza subțire a cămășii i se lipise de corp, dând naștere unei pete întunecate pe spinare. Într-un târziu, a înfipt furca în căpiță, a lăsat-o acolo și s-a așezat pe o bancă făcută din jumătate de buștean. Și-a prins capul în mâini și și-a frecat părul violent cu degetele.

În cele din urmă, s-a uitat la mine cu o expresie în care am citit groază amestecată cu un amuzament reținut.

– N-am înțeles.

– Ce anume?

Am înaintat și m-am așezat aproape de el, strângându-mi picioarele sub mine. Am simțit mirosul sudorii de pe pielea lui, amestecat cu crema de migdale și rămășițele dorinței carnale de mai devreme.

Mi-a aruncat o privire piezișă și a răspuns sec:

– Orice, englezoaico.

– Nu poate fi atât de rău, nu?

Am întins mâna temătoare spre el și mi-am plimbat-o pe spatele său.

A oftat adânc printre buzele strânse.

– La douăzeci și trei de ani, nu înțelegeam cum se întâmpla că, privind o femeie, simțeam că oasele mi se înmoaie, deși asta mă făcea să simt că pot îndoi și oțelul cu mâinile goale. La douăzeci și cinci de ani, nu înțelegeam cum puteam să vreau deopotrivă să divinizez o femeie și să o posed.

– O femeie? l-am întrebat și am obținut ceea ce doream – un zâmbet schițat și o privire care mi-a săgetat inima.

– O femeie, a zis el. Mi-a luat mâna pe care o pusesem pe genunchiul lui și a ținut-o strâns, parcă temându-se că mi-o voi smulge. Doar una, a repetat cu glas răgușit.

Era liniște în fânar, dar scândurile scârțâiau și trosneau de frig. M-am mișcat puțin pe bancă, lipindu-mă de el. Doar puțin. Lumina lunii pătrundea prin ușa deschisă larg, căzând pe fânul aranjat în căpițe.

– Și asta e ceea ce știu acum, a spus el, strângându-mi degetele. *A nighean donn*, te iubesc. Te-am iubit din clipa când te-am văzut și te voi iubi până la sfârșitul timpului, și atâta vreme cât vei rămâne alături de mine voi fi cel mai fericit om din lume.

M-a străbătut un val de căldură, însă înainte de a apuca să-l strâng de mână drept răspuns, s-a întors să se uite la mine cu o expresie de uimire atât de disperată, încât mi s-a părut aproape comică.

– Și, așa stând lucrurile, Claire, de ce, pentru numele lui Dumnezeu și al tuturor sfinților, de ce vreau să plec pe mare spre Scoția ca să-l vânez pe bărbatul căruia nu-i știu fața și numele și să-lucid, pentru că s-a culcat cu femeia față de care nu am niciun drept și lângă care n-aș putea sta în aceeași încăpere mai mult de trei minute?

A coborât mâna liberă făcută pumn și a lovit bușteanul cu o bubuitură care a făcut lemnul să-mi vibreze sub fese.

– Nu înțeleg!

Mi-am stăpânit dorința de a spune: „Și crezi că eu înțeleg?” Am stat tăcută și, după un moment, l-am lovit foarte ușor cu degetul mare peste degete. Era mai mult o simplă încurajare decât o mângâiere și a interpretat-o ca atare.

După un moment, a oftat adânc, m-a strâns de mână și s-a ridicat.

– Sunt un neghiob.

Am rămas neclintită o clipă, dar el părea că așteaptă un soi de confirmare, așa că am dat îndatoritoare din cap.

– Da, probabil. Dar nu vei pleca în Scoția, nu?

În loc să-mi răspundă, a început să umble gânditor încoace și încolo, lovind cu piciorul bulgări de noroi uscat, care explodau ca niște mici bombe. Cu siguranță că nu se gândea la... era imposibil. Cu oarecare efort, am ținut gura închisă și am așteptat răbdătoare până când s-a întors și a rămas în fața mea.

– Bine, a spus el, pe tonul cuiva care face o declarație de principii. Nu știu de ce mă irită faptul că Laoghaire și-ar dori tovărășia altui bărbat – nu, nu asta-i adevărul, corect? Știu destul de bine. Și nu e vorba de gelozie. Ori... în fine, este, dar nu e lucrul cel mai important. Mi-a aruncat o privire, ca și cum m-ar fi invitat să îl contrazic, dar am tăcut. A expirat puternic pe nas, apoi a inspirat adânc, rămânând cu ochii plecați. Ei bine, asta e. O să fiu sincer. A strâns un moment din buze. De ce? a izbucnit el, ridicând privirea spre mine. El ce are?

– Cum adică ce are? Bărbatul cu care...

– Ea detesta amorul! m-a întrerupt el, zdrobind un bulgăre de pământ și făcându-l pulbere. Poate că mă laud sau tu mă măgulești... Mi-a aruncat o privire ce se voia cruntă, dar care a sfârșit prin a fi mirată. Sunt... sunt...?

Nu eram sigură dacă voia ca eu să spun „Da, ești!” sau „Nu, nu ești!”, dar m-am mulțumit să afișez un zâmbet care spunea și una, și alta.

– Da. Mă rog, a spus el cu rezerve. Nu credeam că eu sunt de vină. Și, înainte de a ne căsători, până și Laoghaire mă plăcea destul de mult.

Probabil că am pufnit, pentru că s-a uitat la mine, dar am clătinat din cap, respingând ideea.

– Am crezut că era vorba de o respingere a bărbaților în general ori doar a actului în sine. Și dacă era așa... ei, nu era chiar atât de rău, dacă nu era vina mea, deși am simțit cumva că voi reuși să îndrept lucrurile... Vocea i s-a stins, semn că se gândea, pentru că avea sprâncenele împreunate, după care a oftat. Dar poate că m-am înșelat. Poate că era vorba de mine. Și gândul ăsta mi s-a înfipt în cap.

Nu aveam idee ce să răspund, dar era limpede că trebuia să spun ceva.

– Cred că a fost vorba de ea, am zis cu hotărâre. Nu de tine. Deși poate că sunt părtinitoare. În fond, a încercat să mă omoare.

– Ce-a făcut?

S-a întors spre mine, uimit peste măsură.

– Nu știai asta? Ah!

Am încercat să îmi aduc aminte. Îi spusese ori nu? Nu, am presupus că

nu o făcusem. Atunci, când se petreceau atâtea lucruri, nu mi se păruse important; nu mă așteptasem să o revăd. Iar mai târziu... ei bine, atunci chiar nu era important. I-am explicat pe scurt că Laoghaire mă trimisese să mă întâlnesc cu Geillie Duncan în acea zi la Cranesmuir, știind bine că Geillie avea să fie arestată pentru vrăjitorie și sperând să-i împărtășesc soarta – ceea ce se și întâmplase.

– Târfă nenorocită! a spus el, mai uimit decât oricând. N-am știut asta – Iisuse, englezoaico, doar nu-ți închipui că m-aș fi însurat cu ea dacă aș fi știut că ți-a făcut așa ceva!

– Ei, pe vremea aia avea doar șaisprezece ani, am spus reușind să mă arăt iertătoare și tolerantă. Și probabil că nu și-a dat seama că vom fi judecate sau că tribunalul vrăjitoarelor va încerca să ne ardă pe rug. A vrut doar să facă rău, socotind că, dacă eram acuzată de vrăjitorie, tu nu vei mai fi interesat de mine.

Revelația răutății ei a părut să-i abată gândurile lui Jamie, ceea ce era foarte bine.

Singurul lui răspuns a fost un fornăit. O vreme, a pășit agitat înapoi și încolo, făcând paiele împrăștiate să foșnească sub tălpi. Nu-și luase pantofii sau ciorapii, astfel că era desculț, deși frigul nu părea să îl deranjeze.

Într-un târziu, s-a oprit, a oftat din rărunchi și s-a aplecat în față, punând o mână pe bancă și capul pe umărul meu.

– Iartă-mă, mi-a șoptit.

I-am înconjurat umerii cu brațele și l-am tras aproape, strângându-l tare, până când a oftat din nou, iar încordarea din umeri i-a dispărut. I-am dat drumul, iar el s-a ridicat, întinzându-mi o mână ca să mă ridic și eu.

Am închis ușa fânarului și ne-am întors tăcuți în casă, mergând mână în mână.

– Claire, a spus el brusc, părând puțin sfios.

– Da.

– Nu vreau să-mi gădesc scuze – nicidecum. Doar că mă întrebam... tu te gândești vreodată la... la Frank? S-a oprit și și-a dres glasul. Umbra englezului trece vreodată peste fața mea – din când în când?

Ce Dumnezeu puteam să-i răspund la o asemenea întrebare? Sigur, nu puteam minți, dar cum aș fi putut spune adevărul astfel încât să înțeleagă și să nu-l jignesc?

Am inspirat adânc și am expirat lent, urmărind aburii dispersându-se în aer.

– Eu nu fac dragoste cu o fantomă, am zis în cele din urmă, cu glas ferm. Și nu cred că tu faci asta. Dar cred că din când în când o fantomă ar putea avea alte idei.

A scos un sunet care a părut mai mult râs.

– Da, a spus. Presupun că așa e. Mă-ntreb dacă lui Laoghaire i-ar plăcea patul englezului mai mult decât al meu.

– Ar merita-o, dacă ar face alegerea, am răspuns. Dar dacă ție îți place patul meu, propun să te întorci în el. Aici e *al naibii* de frig.

BALENA MOARTĂ

Spre sfârșitul lunii martie, potecile în josul muntelui erau accesibile. Milford Lyon încă nu răspunsese, iar după câteva discuții pe acest subiect, am hotărât că eu și Jamie, cu Brianna, Roger și Marsali, vom călători până la Wilmington, iar Fergus va duce rapoartele topografice la New Bern pentru a fi îndosariate și înregistrate.

Eu și fetele vom reface proviziile care scăzuseră simțitor în cursul iernii, precum sare, zahăr, cafea, ceai și opiu, în vreme ce Roger și Jamie se vor interesa discret de Milford Lyon – și de Stephen Bonnet. Fergus va veni după noi imediat ce va rezolva problema rapoartelor topografice, întrebând și el în stânga și în dreapta de-a lungul coastei ori de câte ori i se va oferi ocazia.

După ce îl vor găsi pe domnul Bonnet, Jamie și Roger vor ajunge la locul unde acesta făcea afaceri și îl vor împuşca sau îl vor trece prin tăişul sabiei, apoi se vor întoarce în munți, felicitându-se pentru treaba dusă la capăt. Cel puțin așa am înțeles eu că suna planul.

– *Șoareci și oameni, oricâte planuri tocmeșc/Adeseori țărână se prefac* ³⁸, am citat eu către Jamie în toiul unei discuții pe acest subiect.

El a ridicat o sprânceană și mi-a aruncat o privire.

– Ce fel de planuri tocmeșc șoarecii?

– Păi, aici m-ai încuiat, am recunoscut eu. Dar principiul rămâne valabil, pentru că n-ai idee ce se poate întâmpla.

– Adevărat, m-a aprobat el. Însă, orice s-ar întâmpla, o să fiu pregătit.

A bătut cu palma în pumnalul care stătea pe colțul biroului și a continuat să alcătuiască lista cu lucrurile necesare fermei.

Vremea s-a încălzit considerabil când am coborât din munți și, pe măsură ce ne-am apropiat de coastă, stolurile de pescăruși și de ciori au început să se rotească și să coboare pe câmpurile recent arate, țipând de extaz în razele strălucitoare ale soarelui.

Copacii din munți abia începeau să înfrunzească, dar în Wilmington, florile sclipeau deja în grădini, iar căldărușele galbene și nemțisorii înfloriseră, legănându-și capetele pe gardurile de pe Beafort Street. Am găsit loc de înnoptat la un han mic și curat, nu departe de chei. Era destul de ieftin și de confortabil, chiar dacă o idee cam aglomerat și întunecos.

– De ce n-au mai multe ferestre? a bombănit Brianna, îngrijindu-și un deget lovit după ce se împiedicase de Germain în bezna de pe palier. S-ar putea ca vreun mușteriu să dea foc hanului tot aprinzând lumânarea ca să se descurce prin cameră. Nu se poate ca sticla să fie chiar atât de scumpă.

– Taxa pe ferestre, a informat-o Roger, ridicându-l pe Germain și legănându-l cu capul în jos peste balustrada scării, spre deliciul

nemaipomenit al băiatului.

– Ce-nseamnă asta? Coroana percepe taxe pe ferestre?

– Întocmai. Ai crede că oamenilor le pasă mai mult de taxa de timbru sau pe ceai, dar se pare că s-au obișnuit cu cea pe ferestre.

– Nici nu-i de mirare că sunt pe cale de a face o revolu... A, bună dimineța, doamnă Burns! Micul dejunul miroase minunat.

Eu, fetele și copiii ne-am petrecut câteva zile făcând târguieli cu grijă, în vreme ce bărbații au amestecat afacerile cu plăcerile în diverse crâșme și taverne. Și-au terminat mai toate treburile, iar Jamie a realizat un mic venit suplimentar, dar folositor, jucând cărți sau pariind pe cai, dar despre Stephen Bonnet nu a reușit să afle decât că nu fusese văzut în Wilmington de câteva luni. În sinea mea, m-am simțit ușurată să aud asta.

Spre sfârșitul săptămânii a plouat suficient de tare ca să ne țină pe toți în casă două zile. A fost mai mult decât o ploaie obișnuită; mai curând o furtună, cu vânt îndeajuns de puternic ca să îndoiaie palmierii până aproape de pământ și să umple străzile înnoroite cu frunze smulse și crengi rupte. Marsali a rămas trează până noaptea târziu, ascultând vântul și trecând de la rozariu la jocul de cărți cu Jamie ca să-și omoare timpul.

– Fergus a spus că o corabie mare va sosi de la New Bern? *Octopus*? Asta sugerează ceva mare, nu-i așa, tată?

– A, da. Deși cred că navele de pasageri și poștă sunt foarte sigure. Nu, nu lăsa cartea aia, fato, aruncă mai bine treiul de pică.

– De unde știi că am trei de pică? a întrebat ea, încruntându-se bănuitoare la el. Și nu e adevărat ce spui despre corăbiile de poștă. Știi asta la fel de

bine ca mine; doar am văzut epava uneia la capătul străzii Elm, nu mai departe de alaltăieri.

– Știu că ai treiul de pică pentru că nu-i la mine, i-a răspuns Jamie, apropiindu-și mâna cu cărți de piept, iar celelalte pici s-au jucat. Pe de altă parte, s-ar putea ca Fergus să vină pe uscat de la New Bern; cred că nu e pe vas.

O rafală de vânt a izbit casa, scuturând obloanele.

– Încă un motiv ca să nu aibă geamuri, a remarcat Roger, uitându-se peste umărul lui Marsali pentru a-i vedea cărțile. Nu, are dreptate, aruncă treiul de pică.

– Bine, fă-o tu. Eu mă duc să văd de Joanie.

S-a ridicat brusc și, împingând cărțile în mâna lui Roger, a plecat în foșnet de fuste spre mica încăpere de alături în care stătea cu copiii. N-o auzisem pe Joan plângând.

S-a auzit un bufnet puternic și un scrâșnet deasupra capului, când o creangă a măturat acoperișul. Toată lumea a ridicat ochii spre tavan. Pe lângă șuieratul ascuțit al vântului am auzit vuietul valurilor rostogolindu-se peste terenul nămolos acoperit de apă, gonind spre mal.

– „Cei ce se coboară la mare în corăbii, cei care își fac lucrarea lor în ape multe“, a citat Roger încet, „aceia au văzut lucrurile Domnului și minunile Lui întru adânc. El a zis și s-a pornit vânt furtunos și s-au înălțat valurile mării.“

– Da, ne-ai ajutat o grămadă, a spus iritată Brianna.

Deja nervoasă, dispoziția ei nu se îmbunătățise deloc din cauza sechestrării. Îngrozit de zgomote, Jemmy stătuse înfășurat în jurul ei ca o

compresă aproape tot timpul în cele două zile; amândoi erau înfierbântați, transpirați și extrem de irascibili.

Roger nu părea descurajat de proasta ei dispoziție. A zâmbit și, aplecându-se, l-a dezlipit pe Jemmy de ea cu oarecare greutate. L-a așezat pe podea și l-a ținut de mâini.

– „Se tulburau“, a spus el cu un aer teatral, trăgându-l de mâni pe Jem, care s-a legănat, pierzându-și echilibrul, „și se clătinau ca un om beat și toată priceperea lor a pierit.“

Jemmy a chicotit și până și Brianna a zâmbit fără să vrea.

– „Dar au strigat către Domnul în necazurile lor și din nevoile lor i-a izbăvit.“ Și i-a izbăvit, a continuat el, apoi l-a aruncat pe Jemmy în sus, l-a prins de subrațe și l-a învârtit, făcându-l să țipe de încântare.

– „Și i-a poruncit furtunii și s-a liniștit și au tăcut valurile mării.“ L-a tras aproape pe Jemmy și l-a sărutat pe creștet. „Și i-a povățuit pe ei spre limanul dorit de ei.“ [39](#)

Bree a aplaudat reprezentația cu sarcasm, însă a zâmbit. Jamie strânsese cărțile și le amestecase, apoi așezase pachetul pe masă. S-a oprit și a ridicat ochii. Am observat că nu se mai mișca și am întors capul spre el. S-a uitat la mine și a zâmbit.

– Vântul a încetat, a spus el. Auzi? Mâine o să ieșim afară.

Spre dimineață, vremea se luminase, iar dinspre mare venea o briză proaspătă, aducând un miros de pe țarm, de levănțică, pin și un iz mai puternic de ceva marin care putrezea în soare. Cheiul încă oferea vederii noastre o lipsă deprimantă de catarge; niciun vas mare nu era ancorat,

nici măcar vreun ketch sau vas poștal, dar în apele portului din Wilmington mișunau bărci, plute, canoe și pirete, ambarcațiuni mici, cu patru rame, înaintând pe apă ca niște libelule, cu stropi sclipitori picurând din vâslele care parcă zburau.

Vâslașii uneia dintre ele au văzut micul nostru grup stând nefericit pe chei și s-au apropiat de noi, dorind să afle dacă voiam să ne ducă undeva. Când Roger s-a aplecat să strige că nu aveam nevoie de așa ceva, briza i-a smuls pălăria, care s-a rotit amețitor pe deasupra apei cafenii și a căzut pe spuma unui val, răsucindu-se ca o frunză.

Ambarcațiunea a pornit imediat spre pălăria care plutea pe apă, iar unul dintre oameni a prins-o cu pricepere în capătul vâslei și a ridicat-o triumfător. Însă când pireta a tras la chei, expresia de triumf a vâslașului s-a transformat într-una de uimire.

– MacKenzie! a strigat el. Să mă înțepi cu o scobitoare din argint dacă nu ești tu!

– Duff! Duff, ce faci flăcăule?

Roger s-a aplecat și a luat pălăria, apoi i-a strâns mâna vechii lui cunoștințe. Duff, un scoțian scund, cu părul sur, nas foarte lung, fălci căzute și mustăți cărunte care îl făceau să arate ca și cum ar fi fost pudrat cu zahăr, a sărit cu agilitate pe chei și l-a îmbrățișat strâns și bărbătește pe Roger, bătându-l sănătos pe spate și scoțând exclamații de uimire, iar Roger a răspuns în același fel. Noi, ceilalți, am stat deoparte, urmărind politicoși revederea, în vreme ce Marsali l-a împiedicat pe Germain să sară în apă.

– Îl cunoști? am întrebat-o pe Brianna, care îl măsura cu ochi suspicioși pe vechiul prieten al soțului ei.

– Cred c-a fost cu Roger pe vreo corabie, mi-a răspuns ea, strângându-l

mai bine pe Jemmy, entuziasmat de pescăruși și socotindu-i mult mai interesanți decât domnul Duff.

– Ia te uită la el! a exclamat Duff, retrăgându-se în cele din urmă și trecându-și fericit o mâneacă pe sub nas. Haină de lord și nasturi asortați. Și ce pălărie! Iisuse, flăcăule, tare dichisit mai arăți, nu?

Roger a râs și s-a aplecat să-și ridice pălăria udă. A lovit-o de coapsă ca să scuture o algă de pe ea și, cu un aer absent, i-a întins-o lui Bree, care continua să îl măsoare pe domnul Duff printre gene.

– Soția mea, a prezentat-o Roger și a arătat spre noi. Și familia ei, domnul James Fraser, doamna Fraser și... sora bună a soției, tot MacKenzie.

– Sluga dumneavoastră, domnule... doamnelor.

Duff a făcut o plecăciune către Jamie și a dus un deget spre obiectul jalnic de pe cap în semn de respect. S-a uitat la Brianna, și buzele i s-a lățit într-un zâmbet larg.

– Deci te-ai însurat. Văd c-ai scos-o din pantalonași. L-a înghiontit cu familiaritate pe Roger în coaste, coborându-și glasul până la o șoaptă răgușită. L-ai plătit pe tatăl ei ca s-o iei ori el te-a plătit?

A scos apoi un sunet scârțâit, pe care l-am interpretat drept râs.

Jamie și Bree s-au uitat la domnul Duff cu aceeași răceală și ușoară neplăcere, însă înainte ca Roger să-i răspundă, celălalt vâslaș a strigat ceva de neînțeles din barcă.

– A, da, nu lua apă, omule, i-a răspuns Duff partenerului său, făcându-i semn să se calmeze. Asta a fost un fel de glumă, mi-a explicat el confidențial. Finc' așa suntem noi, marinarii, înțelegeți? Nu lua apă, da? Doamne ferește să iei apă, pen'că te trezești la fundul mării, nu?

S-a cutremurat de râs, scoțând același sunet scârțâit.

– Foarte amuzant! l-am asigurat eu. A spus ceva de o balenă?

– A, bineînțeles. Nu de-asta ați venit pe mal acum dimineață?

Toată lumea a rămas nedumerită.

– Nu, a spus Marsali, prea atentă să-l potolească pe Gemain ca s-o intereseze ceva, inclusiv balenele. Germain, stai cuminte! Nu, domnule, am venit să aflăm vreo veste despre *Octopus*. N-ai auzit ceva de felul ăsta?

Dugg a scuturat din cap.

– Nu, doamnă. Dar vremea a fost tare nenorocită în Banks în luna ce-a trecut... A văzut-o pe Marsali pâlind și s-a grăbit să adauge: Multe corăbii au plecat de-aici, înțelegeți? S-au dus în alte porturi, probabil, sau au rămas în larg, sperând să se-mbuneze vremea, și să poată reveni. Mai ții minte, MacKenzie? Așa am făcut și noi când am venit pe *Gloriana*.

– Da, adevărat, a zis Roger făcând ochii mari la auzul numelui de *Gloriana* și s-a uitat scurt la Brianna, apoi din nou la Duff și a coborât puțin vocea. Văd că ai stricat prietenia cu căpitanul Bonnet.

Un curent electric mi-a trecut prin tălpi, parcă docul ar fi fost pus sub tensiune. Și Jamie și Bree au reacționat, dar altfel. Jamie a pășit imediat spre Duff, iar Brianna s-a retras.

– Stephen Bonnet? a întrebat Jamie, măsurându-l cu interes pe Duff. Îl cunoști cumva pe acest gentleman?

– L-am cunoscut, domnule, a spus Duff și s-a închinat.

Jamie a dat rar din cap.

– Mda, am înțeles. Și știi din întâmplare unde se află domnul Bonnet în prezent?

– A, cât despre asta...

Gânditor, Duff a ridicat privirea spre Jamie, studiindu-i îmbrăcămintea și înfățișarea și întrebându-se cât ar putea valora răspunsul la acea întrebare. Însă partenerul lui din barcă era tot mai agitat și striga nerăbdător.

Și Marsali era agitată.

– Și unde puteau să se ducă? S-au dus în alt port? Germain, încetează! Acuși o să cazi!

S-a aplecat să-și ridice odrasla care stătea aplecată peste chei și explora cu un aer pașnic pietrele și a săltat-o pe șold.

– Bonnet?

Jamie a ridicat din sprâncene, reușind să arate deopotrivă încurajator și amenințător.

– Merg să vadă balena ori nu? a răcnit omul din barcă, dornic să plece de acolo și să găsească alți mușterii.

Duff părea că nu știe cui să-i răspundă mai întâi. A clipit din ochii mici, ezitând între Jamie, Marsali și partenerul lui, tot mai iritat. Am intervenit ca să pun capăt aceluia impas.

– Ce e cu balena asta?

Silit să se concentreze asupra unei întrebări simple și directe, Duff arăta ușurat.

– Ah, o balenă moartă, doamnă. Una mare, a eşuat pe insulă. Am crezut că ați venit aici ca să mergeți s-o vedeți.

Am privit marea și abia atunci mi-am dat seama că traficul bărcilor nu era întru totul întâmplător. Deși câteva canoe mari și barcazi se îndreptau spre gura golfului Cape Fear, cele mai multe ambarcațiuni mici se deplasau înapoi și încolo, dispărând în negura slabă din depărtare sau întorcându-se de acolo și transportând grupuri mici de pasageri. Umbrele din pânză se înălțau din bărci ca niște ciuperci pastelate, iar pe doc stăteau orășeni, care priveau cu interes dincolo de port.

– Doi șilingi pentru toată lumea, a sugerat Duff cu glas mios. Dus-întors.

Roger, Brianna și Marsali păreau interesați. Jamie mi s-a părut neliniștit.

– Cu aia? a întrebat el, aruncând o privire sceptică spre pireta ce se legăna ușor pe apă.

Partenerul lui Duff – un bărbat cu vârsta și naționalitatea greu de precizat – s-a arătat ofensat de critica indirectă la adresa ambarcațiunii, dar Duff a ținut să ne dea asigurări.

– O, domnule, avem o mare ca oglinda, ca oglinda, zău. Păi, va fi ca și cum ați sta pe o bancă dintr-o tavernă. Va fi plăcut, să știți. Un loc foarte potrivit pentru conversație.

A clipit cu un aer afabil.

Jamie a inspirat adânc pe nas și l-am văzut aruncând o nouă privire spre piretă. James detesta ambarcațiunile de orice fel. Însă era în stare să facă și lucruri mai disperate decât să se urce într-o barcă în urmărirea lui Stephen Bonnet. Singura problemă era dacă Duff deținea informații

despre acesta ori doar încerca să ne îmbrobodească pentru a-i deveni pasageri. Jamie a înghițit în sec și s-a îndreptat de spate, făcându-și curaj.

Fără să mai aștepte, Duff și-a întărit invitația întorcându-se cu șiretenie spre Marsali.

– Doamnă, pe insulă e un far. De acolo de sus puteți vedea până departe pe mare. Și zăriți orice vas care stă la ancoră.

Marsali a dus imediat mâna spre buzunar și a căutat șnurul care strângea punguța cu bani. Am observat că Germain îi întindea plin de solitudine o midie moartă lui Jemmy, care stătea cu gura căscată; cei doi arătau ca o pasăre care îi dă puiului ei o râmă grasă, așa că am intervenit, luându-l pe Jemmy în brațe.

– Nu, scumpule, am spus, aruncând scoica de pe doc. Sigur n-o să-ți placă așa ceva. N-ai vrea mai bine să vezi o balenă frumoasă și moartă?

Resemnat, Jamie a oftat și a dus mâna la tașcă.

– Faceți bine și mai chemați o barcă, pentru că n-aș vrea să ne înecăm toți odată.

Era plăcut pe apă, mai ales că un strat cețos de nori acoperea soarele, iar briza răcoroasă m-a făcut să-mi scot pălăria pentru plăcerea de a simți vântul trecându-mi prin păr. Deși nu era calm plat, legănarea pe apă avea un efect liniștitor și adormitor – pentru cei care nu sufereau de rău de mare.

M-am uitat la spinarea lui Jamie, dar el stătea cu capul plecat, mișcându-și umerii într-un ritm constant și puternic în timp ce vâslea.

Resemnat, preluase controlul asupra situației și chemase o a doua barcă,

în care-i urcase pe Bree, Marsali și băieții. Apoi își desfăcuse broșa și anunțase că el și Roger vor merge cu cealaltă piretă, pentru ca Duff să se liniștească și astfel să sporească șansele de a-și aminti lucruri interesante despre Stephen Bonnet.

– Dacă am ceva de făcut există mai puține riscuri să vărs, mi-a șoptit el, dezbrăcându-și haina și tartanul.

Roger a pufnit vesel, dar a dat din cap înțelegător și și-a scos haina și cămașa. Amuzați de inversarea rolurilor, fiind plătiți pentru ca alții să vâslească în locul lor, Duff și Peter, partenerul lui, s-au instalat la un capăt al ambarcațiunii, iar mie mi s-a spus să mă așez în celălalt capăt, cu fața la ei.

– Ca să nu-i scapi din ochi, englezoaico.

Jamie mi-a pus în mână pistolul, ascuns sub hainele împăturite, și m-a strâns ușor. M-a ajutat să urc în barcă, apoi a coborât și el, pălind puțin când ea s-a legănat și s-a afundat sub greutatea lui.

Din fericire, era o zi calmă. Deasupra apei plutea o ceață subțire, ascunzând forma neclară a insulei Smith, aflată în depărtare. Martini și rândunici-de-mare descriau cercuri pe cer, iar un pescăruș mare părea să stea nemișcat în aer, plutind în vânt în timp ce vâslea încet din aripi spre gura portului.

În fața mea, Roger vâslea cu ușurință, încordându-și ritmic umerii lați și dezgoliți, lucru care dovedea că era obișnuit cu o asemenea activitate. Aflat pe banca din fața lui Roger, Jamie mânua vâslele cu o oarecare grație, dar cu mai puțină siguranță. Nu era marinar și nici nu avea să devină vreodată. Însă efortul de a vâsli îl făcea să-și scoată din minte ce se petrecea în stomacul lui. Deocamdată.

– Hei, Peter, m-aș învăța cu treaba asta, ce părere ai?

Duff și-a ridicat nasul lung în briză, închizând ochii pe jumătate și savurând plăcerea neașteptată de a fi pasager.

Peter, care părea un amestec exotic de indian și african, a mormăit drept răspuns, dar s-a lăfăit pe banchetă lângă Duff, la fel de încântat. Nu purta decât o pereche de pantaloni murdari din pânză, legați în talie cu o frânghie mânjită de smoală. Și era atât de ars de soare, încât putea fi luat drept negru dacă nu ar fi fost părul drept, lung și întunecat, care îi cădea pe un umăr, împodobit cu bucăți de scoică și stele de mare mici, uscate, legate între ele.

– Stephen Bonnet? a întrebat Jamie cu glas plăcut, trăgând puternic de vâsle.

– A, el, a zis Duff părând că ar fi preferat să amâne la nesfârșit acel subiect, dar, după ce i-a aruncat o privire lui Jamie, s-a resemnat în fața inevitabilului. Ce vreți să știți mai precis?

Bărbatul scund a strâns precaut din umeri.

– Pentru început, unde este, a răspuns Jamie, gemând ușor în timp ce vâslea.

– N-am habar, a replicat Duff imediat, arătând ceva mai fericit.

– Ei, atunci, unde l-ai văzut ultima oară pe șmecherul ăsta? a continuat Jamie răbdător.

Duff și Peter au schimbat priviri.

– A, acum, a început Duff precaut, vreți să spuneți când mi-au căzut ochii pe căpitan?

– Păi, ce altceva să spună, căpățânosule? a zis Roger, gâfâind.

Peter a da gânditor din cap, cedând clar un punct în favoarea noastră, și l-a îmboldit pe Duff cu un cot în coaste.

– Era într-o crâșmă de pe Roanoke și mânca o plăcintă cu pește, a spus Duff, dându-se bătut. Coaptă cu stridii și firimituri de pâine pe deasupra. Plus o halbă de bere neagră ca să-și clătească gâtul. Dar și puding cu melasă.

– Ai un bun spirit de observație, domnule Duff, a spus Jamie. Dar cum stai cu simțul timpului?

– Hă? A, am priceput ce vrei să ziceți, domnule. Când a fost asta? Acum vreo două luni.

– Și dac-ai fost atât de aproape ca să vezi ce mânca, a remarcat Jamie cu blândețe, cred că erai la masă cu el, nu? Despre ce ți-a vorbit?

Duff a părut oarecum stânjenit. A aruncat o privire spre mine, apoi spre pescărușii care se roteau deasupra noastră.

– Da. Mai mult despre cum arăta fundul fetei de la tejghea.

– N-aș crede că un asemenea subiect de conversație ar ocupa tot timpul cât a luat masa, chiar dacă fata avea forme ademenitoare, a intervenit Roger.

– Ai fi uimit cât de multe se pot spune despre fundul unei femei, flăcăule, l-a asigurat Duff. Acela era rotund ca un măr și greu ca un puding aburind. În crâșmă era frig, și gândul de a avea o fată plinuță, fierbinte și micuță în brațe – să nu vă supărați pe mine doamnă, rogu-vă, s-a grăbit el să adauge, scoțându-și pe jumătate pălăria în direcția mea.

– Nicio supărare, l-am asigurat cordial.

– Domnule Duff, știi să înoți? l-a întrebat Jamie, pe un ton calm, care

dovedea doar o curiozitate minoră.

– Poftim? Luat prin surprindere, Duff a clipit. Păi... eu... cum să zic...

– Nu, nu știe, a spus Roger pe un ton vesel. Mi-a spus asta demult.

Peste capul lui Jamie, Duff i-a aruncat lui Roger o privire încărcată de reproș pentru că-l trădase.

– Bravo, asta zic și eu loialitate! a exclamat el scandalizat. Bun camarad mai ești! Să mă dai de gol în halul ăsta – ar trebui să-ți fie rușine, chiar așa!

Jamie a ridicat vâslele, din care picura apă, iar Roger i-a urmat exemplul imediat. Ne aflam probabil la vreo patru sute de metri de țărm, iar apa de sub noi avea o culoare verde adâncă și plăcută, ceea ce sugera o adâncime de câțiva metri buni. Ambarcațiunea s-a legănat ușor, înălțându-se pe coama unui val lung și lent.

– Bonnet, a spus Jamie, încă politicoș, dar cu glas destul de tăios.

Peter și-a încrucișat brațele la piept și a închis ochii, dând clar de înțeles că subiectul nu avea nicio legătură cu el. Duff a oftat și s-a uitat la Jamie printre gene.

– Da, în fine. E adevărat, nu am habar unde e omul ăsta. Când l-am văzut pe Roanoke, făcea niște aranjamente ca să aducă... niște mărfuri la mal. Dar asta nu vă folosește prea mult, a adăugat el, destul de nepoliticos.

– Ce fel de mărfuri? De unde venite? Și unde trebuiau duse?

Aparent nonșalant, Jamie s-a sprijinit pe vâsle. Am observat totuși o anumită încordare în poziția lui și mi-am dat seama că, deși atenția îi erau îndreptată probabil spre fața lui Duff, fără să vrea vedea și orizontul din spatele acestuia, care se înălța și cobora în mod hipnotic odată cu

valurile care ridicau pireta și o coborau. Mereu și mereu...

– Am adus pentru el lăzi cu ceai, a răspuns Duff cu fereală. În rest, n-aș putea spune.

– În rest?

– Iisuse, domnule, când și când, orice corabie aduce aici câte ceva mai ciudat – sigur știți măcar atâta lucru, nu?

Ochii lui Peter erau abia întredeschiși; am văzut că se uita cu interes la fața lui Jamie. Vântul își schimbase puțin direcția, iar mirosul emanat de balena moartă era ceva mai puternic. Jamie a inspirat încet și adânc și a expirat ceva mai rapid.

– Așadar, ai adus ceai. De unde? De pe o corabie?

– Da.

Și Duff îl urmărea pe Jamie, dar cu o fascinație crescândă. M-am foit neliniștită pe banca îngustă. Nu-i vedeam decât ceafa, așa că nu eram sigură, dar m-am gândit că probabil începuse să se îngălbenească la față.

– Corabia *Sparrow*, a continuat Duff, cu ochii ațintiți asupra lui Jamie. A ancorat dincolo de Banks, și bărcile s-au dus la ea. Am încărcat marfa și am venit prin Joad's Inlet. Am ajuns la mal la Debarcaderul lui Wylie și am predat-o omului de acolo.

– Ce... ce om?

Vântul era răcoros, dar am observat sudoarea scurgându-se de pe gâtul lui Jamie, umezindu-i gulerul și lipindu-i cămașa de spate între omoplați.

Duff nu a răspuns imediat. Am remarcat că ochii lui mici și adânciți în orbite sclipeau, semn că se gândea.

– Nu te mai gândi atât, Duff, a zis Roger, încet, dar încurajator. Te pot atinge de aici cu vâsla, să știi.

– Da. Duff și-a mutat privirea de la Jamie la Roger, apoi la mine. Da, cred c-ai putea. Dar de dragul discuției, tu știi să înoți, MacKenzie, iar domnul Fraser ar putea pluti, dar nu cred că asta e adevărat și pentru doamna, așa e? Jupoaane și fuste... Strângând din buze bănuitor în timp ce se uita la mine, a clătinat din cap. S-ar duce la fund ca un bolovan.

Peter s-a clintit foarte puțin, adunându-și picioarele sub el.

– Claire? a rostit Jamie.

I-am văzut degetele prinzând strâns vâslele și i-am sesizat nota de încordare din glas. Oftând, am scos pistolul de sub haină și l-am pus în poală.

– Am înțeles. Pe care să-l împușc?

Peter a căscat ochii suficient ca să văd un cerc alb apărând în jurul pupilelor negre. S-a uitat la pistol, apoi la Duff, după care și-a îndreptat privirea spre Jamie.

– I-am dus ceaiul unui om pe nume Butlah, a spus el. Lucrează pentru domnu' Lyon. A arătat cu degetul spre mine, apoi spre Duff. Împușcă-l pe el, mi-a sugerat.

După ce gheața s-a spart astfel, nu a durat mult până când cei doi pasageri au spus tot ce știau, oprindu-se doar când și când, cât Jamie a vărsat peste bordul bărcii între întrebări.

Așa cum a sugerat Duff, contrabanda era atât de obișnuită în zonă, încât devenise o practică generală în afaceri; cei mai mulți negustori – și toți deținătorii de mici ambarcațiuni – din Wilmington se ocupau cu așa ceva,

la fel ca mulți alții de pe coasta Carolinei, pentru a scăpa de taxele împovărătoare puse de oficialități pe bunurile importate. Totuși, Stephen Bonnet nu era doar unul dintre cei mai buni contrabandiști, era un adevărat expert.

– Aduce și mărfuri la cerere, dacă vrei, a adăugat Duff, sucindu-și gâtul, ca să se scarpine mai bine între omoplați. Și în orice cantitate dorești.

– Cantități cât de mari?

Jamie își ținea coatele pe genunchi și capul sprijinit în mâini. Părea să-l ajute, pentru că avea glasul controlat.

Duff a strâns din buze și, făcând calcule, a privit printre gene.

– La taverna de la Roanoke eram șase. Șase, cu bărci mici, care să se strecoare printre insulițe. Dacă fiecare aducea cât am reușit noi doi... să zicem cincizeci de lăzi de ceai în total.

– Și aduce o asemenea cantitate cât de des? O dată la două luni?

Rezemându-se de vâsle, Roger se relaxase. Eu nu și, cu pistolul în mână, m-am uitat dur la Duff pentru a-i sugera asta.

– A, mai des chiar, a răspuns Duff, urmărindu-mi mișcările cu atenție. Naș putea zice exact, dar mai auzi vorbindu-se, nu? Din ce spun ceilalți barcagii, cred că aduce câte-un transport din două în două săptămâni în sezonul bun, undeva pe coastă, între Virginia și Charleston.

Roger a icnit cu surprindere, iar Jamie a ridicat privirea dintre mâinile făcute căuș.

– Dar marina engleză? a întrebat el. Cine plătește?

Asta era o întrebare bună. Deși ambarcațiunile mici puteau scăpa de ochii

marinei, operațiunea lui Bonnet presupunea clar cantități mari de mărfuri de contrabandă, care soseau pe corăbii mari. Era greu să ascunzi ceva de o asemenea anvergură, iar răspunsul evident era că Bonnet nu se deranja să ascundă asta.

Duff a clătinat din cap și a ridicat din umeri.

– Domnule, asta n-o știu.

– Dar n-ai lucrat pentru Bonnet din ianuarie, da? l-am întrebat eu. De ce nu?

Duff și Peter au schimbat o privire.

– Când ești rupt de foame, mânzi și pește-scorpion, mi-a răspuns Peter. Dacă găsești ceva mai acătării, nu te-atingi de-așa ceva.

– Poftim?

– Englezoaico, omul e periculos, mi-a tradus Jamie sec. Nu au vrut să aibă de a face cu el decât de nevoie.

– Păi, să-l vedeți pe Bonnet, a spus Duff, încins de acel subiect. Nu e rău deloc să faci afaceri cu el – câtă vreme interesele tale se potrivesc cu ale lui. Doar că, la fel de brusc, dacă nu se mai potrivesc...

Cu un aer solemn, Peter și-a trecut un deget peste gâtul muscular, întărind cu o mișcare din cap spusele lui Duff.

– Și nici nu există vreun semn prevestitor, a adăugat Duff, dând din cap drept confirmare. Acum, whisky și trabucuri, iar peste o clipă te trezești pe spate în țărână, scuipând sânge, dar fericit că mai poți răsufla.

– Se înfurie repede?

Jamie și-a trecut o mână peste față, după care și-a șters-o de cămașă. Pânza umedă îi stătea lipită de umeri, dar știam că și-o va scoate.

Auzind întrebarea, Duff, Peter și Roger au clătinat din cap în același timp.

– E rece ca gheața, a zis Roger și am simțit ușoara încordare din glasul lui.

– Te-omoară fără să clipească, a intervenit Peter, arătând spre insulă.

Curentul ne dusesese mult mai aproape de uscat, și am văzut balena, dar i-am simțit și mirosul. Țipând, păsările se roteau ca un nor mare pe deasupra leșului, coborând ca să smulgă bucăți de carne, iar o mână de oameni, ținându-se de nasuri și având la îndemână batiste și săculețe cu plante aromate, se strânsese în apropierea ei.

Chiar atunci, vântul și-a schimbat direcția, iar o pală cu miros fetid de carne descompusă ne-a învăluit ca un val care se sparge. Mi-am lipit cămașa lui Roger de față și până și Peter a părut să pălească.

– Dumnezeule mare, îndură-te de mine, a spus Jamie în surdină. O... o, Iisuse!

S-a aplecat peste copastie și a vărsat de câteva ori.

L-am împuns cu piciorul pe Roger în fese.

– Vâslește, i-am sugerat.

Roger s-a supus cu mare zel, forțându-și mușchii, iar după câteva minute, chila bărcii a atins nisipul. Duff și Peter au sărit să tragă barca pe uscat, apoi, cu galanterie, m-au ajutat să cobor, fără să se arate ranchiunoși pentru că îi amenințasem cu pistolul.

Jamie le-a plătit, apoi a urcat împleticindu-se pe plajă și s-a așezat brusc pe nisip, sub un pin. Avea aproape aceeași culoare ca balena moartă, un cenușiu murdar cu pete albicioase.

– Domnule, vă așteptăm să vă ducem înapoi?

Având acum punga plină, Duff se foia în preajma lui Jamie.

– Nu, a răspuns Jamie. Du-i pe ei. Ne-a făcut un semn slab mie și lui Roger, apoi a închis ochii și a înghițit cu greu. Eu... cred... cred că o să mă întorc înot.

MONȘTRI ȘI EROI

Băieții erau înnebuniți să vadă balena și și-au tras mamele după ei de parcă ar fi fost zmeie. Am înaintat și eu, păstrând distanța față de cadavrul uriaș, lăsându-l pe Jamie pe plajă ca să-și revină. Roger l-a luat deoparte pe Duff ca să discute între patru ochi, iar pe Peter l-a cuprins toropeala pe fundul bărcii.

Balena eșuase de curând pe plajă, deși probabil murise cu ceva timp înainte de a ajunge pe uscat; fusese nevoie de multe zile pentru a ajunge într-o asemenea stare de descompunere. Fără să ia în seamă duhoarea, unii dintre cei mai curajoși vizitatori stăteau pe stârv, fluturând veseli din mâini către camarazii de pe plajă, iar un gentleman înarmat cu o toporișcă tăia hălci de carne de pe o latură a animalului, aruncându-le în două găleți mari. L-am recunoscut ca fiind proprietarul unei ospătării de pe Hawthorn Street și mi-am notat în minte să ștergem respectivul local de pe lista locurilor unde am fi putut mânca.

Nenumărate crustacee mărunte, deloc pretențioase prin obiceiurile lor,

viermuiau pe stârv și am văzut câțiva oameni, de asemenea înarmați cu găleți, culegând crabii și langustele mai mari ca pe niște fructe coapte. Milioane de muște se alăturaseră festinului, așa că m-am retras la o distanță sigură, ca să-mi masez gleznel.

Am aruncat o privire în lungul plajei și am observat că Jamie se ridicase și participa la discuție – Duff părea tot mai agitat, privind când spre balenă, când spre barca lui. Era limpede, abia aștepta să se întoarcă la treabă, înainte ca atracția exercitată de balenă să se stingă cu totul.

Într-un târziu, a reușit să scape și, parcă hăituit, s-a dus alergând la pireta lui. Jamie și Roger au pornit spre mine, dar băieții încă nu erau dispuși să plece de lângă balenă. Cu un aer nobil, Brianna s-a oferit să îi supravegheze pe amândoi, pentru ca Marsali să urce în turnul farului, poate zărea vreo urmă a lui *Octopus*.

– Ce i-ai spus amărâtului de Duff? l-am întrebat pe Jamie. Părea foarte îngrijorat.

– Da? Nu trebuie să-și facă griji, a zis el, privind scurt spre apă, unde pireta lui Duff se întorcea cu rapiditate spre chei. l-am dat o mică treabă.

– Știe unde este Lyon, a intervenit Roger, tulburat, dar și entuziasmat.

– Domnul Lyon știe unde e Bonnet ori, dacă nu știe exact, măcar are idee cum să-i trimită vorbă. Hai să urcăm puțin, bine?

Încă palid, Jamie a făcut semn către treptele care urcau spre far, apoi și-a șters sudoarea de pe gât.

Aerul era proaspăt în vârful turnului, dar nu puteam acorda mare atenție oceanului.

– Și? am întrebat, nu prea sigură că voiam să aud răspunsul.

– Și l-am pus pe Duff să-i transmită un mesaj domnului Lyon. Dacă totul iese cum am gândit, îl vom întâlni pe domnul Bonnet la Debarcaderul lui Wylie peste o săptămână.

Am înghițit cu greu și m-a lovit un val de ameteală care nu avea nimic de a face cu răul de înălțime.

Am închis ochii, prinzându-mă de balustrada din lemn care înconjura platforma pe care stăteam. Vântul bătea tare, iar scândurile platformei scârțâiau și gemeau, părând înspăimântător de șubrede.

L-am auzit pe Jamie pășind și îndreptându-se spre Roger.

– E om, știi? a spus el încet. Nu un monstru.

Chiar așa? Era un monstru, m-am gândit, care o bântuia pe Brianna – și probabil și pe tatăl ei. Uciderea l-ar transforma, făcându-l doar un om?

– Știu.

Glasul lui Roger era calm, dar neconvingător.

Am deschis ochii și am văzut oceanul întinzându-se în fața mea într-un nor de negură. Era vast și frumos – și pustiu. M-am gândit că puteam cădea de la capătul lumii.

– Ai navigat cu Stephen al nostru, nu? Cât timp, două sau trei luni?

– Aproape trei, a răspuns Roger.

Stephen al nostru, da? Dar ce voia să sugereze Jamie folosind o expresie familială?

Jamie a încuviințat fără a întoarce capul. Se uita la hula oceanului, iar briza i-a smuls câteva șuvițe de păr din coadă, făcându-le să danseze ca niște flăcări palide în lumina zilei.

– Înseamnă că-l cunoști destul de bine.

Roger s-a rezemat de balustradă cu toată greutatea. Era rezistentă, dar umedă și lipicioasă de la stropii pe jumătate uscați, semn că spuma valurilor care se izbiseră de stâncile de dedesubt ajunsese până acolo.

– Destul de bine, a repetat el. Da. Destul de bine pentru ce?

Jamie s-a întors spre el pentru a-l privi direct în față. Își îngustase ochii pentru a și-i feri de vânt, dar străluceau ca niște lame.

– Destul de bine ca să știi că *este om* și nimic altceva.

– Ce altceva ar putea fi?

Roger a simțit tonul tăios din propria-i voce.

Jamie s-a întors spre ocean, punând mâna streășină la ochi pentru a privi spre soarele care cobora.

– Un monstru, a răspuns el moale. Ceva mai puțin decât un om – sau mai mult.

Roger a deschis gura să răspundă, dar a descoperit că nu putea. Pentru că era un monstru, care îi umbrea inima cu spaimă.

– Cum îl socoteau marinarii?

Vocea lui Claire s-a auzit din cealaltă parte a lui Jamie. Se aplecase peste balustradă ca să vadă pe lângă el, iar vântul i-a înhățat părul și l-a desfăcut într-un nor zburător, furtunos ca și cerul în depărtări.

– Pe *Gloriana*? Roger a inspirat adânc, iar mirosul de balenă moartă s-a amestecat cu aroma fecundă a mlaștinii sărăturoase din spate. Îl... îl respectau. Unii se temeau de el. *Ca mine*. Avea reputația de căpitan dur, dar era bun. Priceput. Oamenii erau dispuși să navigheze cu el, fiindcă întotdeauna ajungea în siguranță în port, iar călătoriile lui erau întotdeauna profitabile.

– Era crud? a întrebat Claire.

Între sprâncene i-a apărut o cută ușoară.

– Englezoaico, toți căpitanii sunt câteodată cruzi, a spus Jamie, pe un ton ușor nerăbdător. Trebuie să fie așa.

Ea s-a uitat la el, iar Roger a văzut că expresia de pe fața ei se schimbă, amintirile îi îmblânzesc privirea, apoi un gând ambiguu a făcut-o să strângă din buze. A pus mâna pe brațul lui Jamie, iar Roger i-a văzut degetele albindu-se când l-a strâns.

– Tu n-ai făcut niciodată decât ceea ce trebuia, a rostit ea, dar atât de încet, încât Roger abia dacă a auzit. Nu conta; cuvintele nu-i erau adresate lui. Apoi ea a ridicat puțin vocea. E o deosebire între cruzime și necesitate.

– Da, a spus Jamie în surdină. Și probabil că e o graniță firavă între monstru și erou.

BĂTĂLIA DE LA DEBARCADERUL LUI WYLIE

Apele golfului erau calme și plate, suprafața fiind abia încrețită de valurile minuscule, mânate de vânt. Și asta era al naibii de bine, s-a gândit Roger, uitându-se la socrul lui. Jamie stătea cu ochii deschiși, ațintiți asupra țărmlui cu un fel de ferveoare disperată, ca și cum vederea uscatului, indiferent cât de intangibil, îi putea aduce o oarecare liniște. Picături mici de sudoare îi luceau pe buza de sus, iar fața avea aceeași culoare siefie precum cerul din zori, dar încă nu vărsase.

Roger nu suferea de rău de mare, dar se simțea aproape la fel de rău pe cât arăta Jamie. Niciunul dintre ei nu mâncase de dimineață, dar Roger parcă ar fi înghițit o cantitate mare de terci, ornat cu piuneze.

– Aici e.

Duff și-a rezemat brațele de vâsle și a făcut semn din cap spre cheiul din față. Pe apă era răcoare – aproape frig la acea oră –, dar aerul era încărcat de umezeală, iar sudoarea i se scurgea pe obraji de efort. Peter a rămas tăcut la vâslele lui, pe chipul întunecat cu o expresie care spunea că nu

voia să aibă nimic de a face cu acea aventură și, cu cât mai curând scăpa de pasagerii nedorți, cu atât mai bine.

Debarcaderul lui Wylie arăta ca un miraj, plutind într-un strat de negură deasupra apei, în mijlocul unui desiș de iarbă-neagră și bălării. Era înconjurat de un teren mlăștinos, pâlcuri de copaci piperniciți și porțiuni întinse de apă, sub arcu coplesitor al cerului cenușiu. În comparație cu spațiile închise din munți, părea neplăcut de expus. În același timp, era complet izolat, la mulți kilometri depărtare de orice alt loc în care trăiesc oameni.

În parte, asta era o iluzie. Din câte știa Roger, casa plantației nu se afla la mai mult de un kilometru și jumătate de débarcader, dar era ascunsă de o încâlceală de copaci scheletici care creșteau în solul mlăștinos ca o pădure Sherwood pitică, înțesată de lujeri și tufișuri.

Debarcaderul în sine era alcătuit dintr-un doc scurt din lemn susținut de piloni și din șoproane dărăpănate aflate în apropiere, care căpătaseră o culoare cenușiu-argintie din cauza vremii și păreau să dispară sub cerul coborât. O barcă mică era trasă pe mal, răsturnată cu chila în sus. Un gard din bârne așezate în zigzag alcătua un țarc dincolo de șoproane; probabil că Wylie trimitea din când în când vite pe calea apei.

Jamie a atins cutia cu gloanțe atârnată la brâu, fie ca să se asigure, fie doar ca să verifice dacă era încă uscată. Gânditor, și-a ridicat ochii spre cer, iar Roger și-a dat seama cu o senzație de greutate că, dacă va ploua, puștile nu le vor fi de mare folos. Pe vreme umedă, praful de pușcă se aglutina, orice urmă de umezeală îl împiedica să se aprindă. Și ultimul lucru pe care și-l dorea era să ajungă față în față cu Stephen Bonnet având o armă inutilă.

E un om, nimic altceva, a repetat tăcut pentru sine. Dacă ar permite ca Bonnet să capete proporții supranaturale în mintea lui, ar fi sortit pieirii.

A căutat o imagine liniștitoare și a rămas la o amintire cu Stephen Bonnet, stând la prova *Glorianei*, cu pantalonii lăsați în jurul labelor picioarelor dezgolite, cu barba blondă nerasă, arătând neîngrijită în lumina dimineții și cu ochii întredeschiși de plăcere, în timp ce făcea treabă mare.

La naiba! Dacă se gândea la Bonnet ca la un monstru, totul devenea imposibil, dacă se gândea ca la un om, era și mai rău. Și totuși, trebuia să facă asta.

Îi transpiraseră palmele; și le-a șters de pantaloni, fără ca măcar să se deranjeze să ascundă asta. Avea un pumnal la brâu, precum și două pistoale; sabia era așezată pe fundul bărcii, în teacă. S-a gândit la scrisoarea lui John Grey și la ochii căpitanului Marsden și a simțit un gust metalic și amar în adâncul gâtlejului.

La cererea lui Jamie, pireta s-a apropiat încet de debarcader și toți cei din ea s-au încordat ca să observe orice semn de viață.

– Aici nu locuiește nimeni? a întrebat Jamie cu glas scăzut, aplecându-se peste umărul lui Duff ca să cerceteze din ochi clădirile. Nici sclavi?

– Nu, a răspuns Duff, icnind în timp ce vâslea. Wylie nu folosește prea des debarcaderul zilele astea, fiindcă și-a făcut un drum nou de la casă – merge pe uscat și dă în drumul principal spre Edenton.

Jamie i-a aruncat o privire cinică lui Duff.

– Și dacă Wylie nu-l folosește, există alții care o fac, nu?

Roger a remarcat că debarcaderul era bine situat pentru a facilita contrabanda; nevăzut dinspre uscat, dar ușor accesibil dinspre golf. Ceea ce luase la început drept o insulă în dreapta lor era de fapt un labirint de bancuri de nisip, care separau canalul ce ducea spre debarcaderul lui

Wylie de partea principală a golfului. A văzut cel puțin patru canale mici care mergeau spre bancuri, două dintre ele fiind destul de late ca să permită trecerea unui ketch de mărime apreciabilă.

Duff a chicotit în barbă.

– Dom'le, e și un drum presărat cu scoici care duce spre casă, a spus el. Dacă vine cineva pe acolo, ești avertizat.

Peter s-a foit agitat și a întors capul spre bancurile de nisip.

– Marea, a murmurat el.

– A, da. Nu va trebui să așteptați mult – ori poate da, depinde.

Duff a surâs, socotind evident că era amuzant.

– De ce? a întrebat Jamie cu glas răgușit, semn că nu vedea nimic distractiv.

Arăta ceva mai bine acum, când scăparea era aproape, dar încă nu avea chef de glume.

– Vine fluxul.

Duff s-a oprit din vâslit și s-a rezemat de vâsle cât să-și scoată pălăria mizeră de pe capul aproape chel ca să-și șteargă fruntea. A făcut semn cu ea spre bancurile de nisip, unde o mulțime de păsări de țarm alergau de colo colo într-o adevărată demență.

– La reflux, canalul e prea uscat ca să îngăduie un ketch. Peste două ceasuri – s-a uitat printre gene la strălucirea dinspre răsărit care anunța înălțarea soarelui și a dat din cap către sine – ori ceva mai mult, atunci o să vină. Dacă așteaptă pe undeva, vor intra de îndată, ca să-și termine treburile și să plece înainte de reflux. Dar dacă încă n-au ajuns, vor trebui

s-aștepte marea de seară. E o trebșoară riscantă să intre pe canale noaptea, dar Bonnet nu e flăcăul care să se sperie de puțin întuneric. Însă, dacă nu se grăbește, s-ar putea să lase totul pe dimineața următoare. Da, va trebui să cam așteptați.

Roger și-a dat seama că își ținuse respirația. A expirat și a inspirat încet și adânc, simțind mirosul de sare și pini și izul de scoici moarte. Așadar, se va întâmpla curând – ori probabil abia după căderea nopții, sau în zorii zilei următoare. Spera să fie curând și, în același timp, să nu se întâmple.

Pireta s-a apropiat de chei, iar Duff a întins o vâslă spre pilonii plini de midii, făcând mica ambarcațiune să se alinieze cu ei. Jamie s-a ridicat prompt pe doc, dornic să ajungă pe sol. Roger i-a dat săbiile și mica boccea în care aveau bidoanele și praful de pușcă de rezervă, apoi l-a urmat. A îngenuncheat pe doc, cu toate simțurile în alertă pentru a prinde cel mai slab sunet de mișcare umană, dar nu a auzit decât cântecul dulce al mierlelor din mlaștină și țipetele pescărușilor din golf.

Jamie a scotocit prin tașcă și a scos o punguță, pe care i-a aruncat-o lui Duff cu o mișcare din cap. Nu mai era nevoie să spună ceva; era arvuna. Restul avea să fie plătit peste două zile, când Duff se va întoarce după ei.

Jamie așteptase până în ultima clipă pentru a face aranjamentele, ca să fie sigur că Bonnet va fi de negăsit până după ce întâlnirea – de fapt, ambuscada – va avea loc. Dacă reușeau, Jamie va plăti restul de bani, conform înțelegerii; dacă nu, va plăti Claire.

A văzut imaginea lui Claire, palidă și trasă la față, dând din cap aprobator, dar cu buzele strânse, în timp ce Jamie i-a explicat ce înțelegere făcuse cu Duff. Ea își îndreptase ochii gălbui spre Duff, cu cruzimea unui șoim care se pregătește să sfârtece un șobolan, iar el îl văzuse pe om tresărind la acea amenințare insinuată. Amintindu-și, și-a ascuns zâmbetul. Dacă prietenia și banii nu erau de ajuns pentru a-l face

pe Duff să-și țină gura, probabil că teama de Doamna Albă va fi suficientă.

Au rămas tăcuți pe doc, urmărind pireta îndepărtându-se încet. Nodul din stomacul lui Roger s-a strâns mai mult. Ar fi vrut să se roage, dar nu putea. Nu putea cere ajutor pentru lucrul pe care se pregătea să-l făptuiască – nici de la Dumnezeu și nici de la Arhanghelul Mihai, nici de la reverend și nici de la părinții lui. Ci doar de la Jamie Fraser.

Se întrebese uneori câți oameni ucisese Fraser, dacă îi număraseră. Dacă știa. Era altceva, desigur, să ucizi un om în bătălie sau în legitimă apărare decât să-i pregătești o ambuscadă ca să-l omori cu sânge-rece. Totuși, sigur lui Fraser îi venea mai ușor să facă ceea ce plănuiau.

I-a aruncat o privire și l-a văzut urmărind cum se îndepărta ambarcațiunea. Stătea neclintit ca o stâncă, iar Roger a observat că ochii lui erau ațintiți undeva dincolo de barcă, dincolo de cer și apă – contemplând ceva rău, fără să clipească. Fraser a inspirat adânc și a înghițit cu greu. Nu, nu avea să-i fie ușor.

Într-un anume fel, era o consolare.

Au cercetat repede șoproanele, găsind doar gunoaie împrăștiate peste tot: lăzi sparte, maldăre de paie mucezite, câteva oase roase, lăsate de câini sau de sclavi. Unu sau două dintre ele fuseseră clar folosite cândva ca locuințe, dar nu recent. Un animal își construise un cuib mare și dezordonat, lipit de peretele unui șopron. Când Jamie a împuns-o cu un băț, creatura grasă și cenușie din el a țâșnit printre picioarele lui Roger și a sărit de pe doc în apă, cu un plescăit slab.

Și-au stabilit adăpostul în cel mai mare dintre șoproane, construit chiar pe chei, și s-au pus pe așteptare. Mai mult sau mai puțin.

Planul era simplu ca bună ziua. Trebuiau să îl împuște pe Bonnet în chiar în clipa în care apărea. Asta, dacă nu ploua, caz în care trebuiau să folosească săbiile sau pumnalele. Procedura părea cât se poate de simplă. Însă imaginația lui Roger nu era capabilă să lase lucrurile așa.

– Plimbă-te pe afară, dacă vrei, i-a spus Jamie, când l-a văzut frământându-se. O să-l auzim când vine.

El a rămas nemișcat ca un broscoi pe o frunză de lotus, verificând metodic diversele arme așezate în fața lui.

– Hmm! Dar dacă nu vine singur?

Cu ochii la cremenea pistolului pe care îl ținea în mână, Jamie a ridicat din umeri. A mișcat-o pentru a se convinge că era bine așezată, apoi a pus arma jos.

– Atunci asta e. Dacă vine însoțit, trebuie să-l despărțim de restul. Îl duc într-un șopron mai mic, sub pretextul că vreau să discutăm între patru ochi, și îlucid acolo. Tu îi împiedici pe ceilalți să-l urmeze, pentru că eu voi avea nevoie doar de câteva clipe.

– A, da? După care ieși și le spui oamenilor lui că tocmai l-ai lichidat pe șeful lor, și apoi ce se va întâmpla? a întrebat Roger.

Jamie și-a trecut o mână peste rădăcina nasului și a ridicat din nou din umeri.

– Va fi mort. Crezi cumva că omul inspiră atâta loialitate încât oamenii lui să încerce să-l răzbune?

– La o adică... nu, a spus Roger încet și rar. Probabil că nu.

Bonnet își însuflețea oamenii să facă munci grele, dar era ceva bazat pe spaimă și pe speranța unui profit, nu pe iubire.

– Am descoperit o mulțime de lucruri despre domnul Bonnet, a adăugat Jamie, lăsând pistolul jos. Da, are asociați apropiați, desigur, dar nu are prieteni. Nu pleacă niciodată în călătorie cu același secund, cu același echipaj – ceea ce un căpitan face rareori după ce găsește câțiva oameni care îl slujesc cu credință. Bonnet își alege membrii echipajului la întâmplare și mai ales pentru tăria mușchilor sau priceperea lor, nu pentru că-i plac. Așa stând lucrurile, nu mă aștept la multă fidelitate din partea lor.

Roger a dat din cap confirmând adevărul observației. Bonnet condusesse bine și precis *Gloriana*, dar nu existase niciun sentiment de camaraderie, nici măcar cu secunzii sau cu șeful echipajului. Și era așa cum spusese Jamie; tot ce aflaseră sugera că Bonnet își alegea ajutoarele după cum avea nevoie. Dacă aducea cu el oameni la întâlnire, puțin probabil ca aceștia să se dovedească secunzi devotați sau membri credincioși ai echipajului, ci mai curând niște marinari aleși la întâmplare de pe docuri.

– În fine. Dar dacă – și când – îl ucidem, ce facem cu oamenii lui...?

– Vor trebui să-și găsească altă slujbă, l-a întrerupt Jamie. Câtă vreme avem grijă să nu tragem în ei și să nu le dăm motive să creadă că îi amenințăm, nu cred că își vor face griji prea mari în legătură cu soarta lui Bonnet. Și totuși... Și-a ridicat sabia, s-a încrunțat vag și a vârât-o și a scos-o din teacă, pentru a fi sigur că aluneca ușor. Cred că, dacă așa vor sta lucrurile, îl voi trage pe Bonnet deoparte, cum am spus. Să-mi lași un minut ca să rezolv cu el, după care îți găsești o scuză și te prefaci că vii după mine. Dar să nu te oprești. Te duci direct printre șoproane și te îndrepti spre copaci. Ne întâlnim acolo.

Roger l-a măsurat cu scepticism pe Jamie. Iisuse, în gura lui totul suna ca o ieșire în aer liber: cotim după râu și ne întâlnim în parc, o să-ți aduc sendvișuri cu șuncă și ceai.

Și-a dres glasul o dată, apoi încă o dată și a ridicat unul dintre pistoalele lui. I-a dat o senzație de răceală și duritate, o greutate liniștitoare în mână.

– Bine atunci. Încă ceva. O să-l dobor eu pe Bonnet.

Fraser s-a uitat brusc la el. Roger a rămas cu privirea fixă, ascultând pulsul care începuse să-i bată ca un baros în urechi.

L-a văzut pe Fraser dând să spună ceva, apoi oprindu-se. Se uita gânditor la Roger, care parcă îi și auzea argumentele, bubuindu-i în urechea internă odată cu pulsul, la fel de clar ca și cum le-ar fi fost rostit cu voce tare.

Nu ai ucis niciodată un om și nici n-ai participat la vreo bătălie. Nu știi să țintești și să mânuiești sabia destul de bine. Lucrul cel mai rău e că te temi de acest om. Iar dacă încerci și dai greș...

– Știu, i-a spus Roger cu voce tare lui Fraser, care îl țintuia cu ochii lui albaștri. E al meu. Eu o să-l ucid. Brianna e fiica ta, de acord, dar e soția mea.

Fraser a clipit și și-a mutat privirea de la el. A bătut darabana cu degetele pe un genunchi câteva clipe, apoi s-a oprit, inspirând adânc. S-a ridicat încet și s-a întors din nou spre Roger.

– E dreptul tău, a spus el simplu. Bine, de acord. Nu șovăi, nu-l provoca. Ucide-l în clipa în care ți se oferă șansa. A tăcut un moment, după care a vorbit din nou, privindu-l drept în ochi. Însă dacă dai greș, să știi că te voi răzbuna.

Grămada de cuie din stomac a părut să se mute mai sus, ajungându-i în gât și blocându-l. Roger a tușit pentru a scăpa de senzație și a înghițit în sec.

– Grozav, a spus el. Și dacă vei cădea tu, eu te voi răzbuna. Facem târgul, da?

Fraser nu a râs, iar în acel moment, Roger a înțeles de ce oamenii îl urmau oriunde, gata să facă orice. Doar s-a uitat la Roger îndelung, după care a dat din cap.

– Un târg nemaipomenit, a spus el încet. Mulțumesc.

Apoi, scoțându-și pumnalul de la brâu, s-a apucat să îl curețe.

Nu avea ceas la ei, dar nici nu era nevoie. Chiar dacă cerul era acoperit de nori joși, iar soarele, invizibil, puteau să simtă scurgerea lentă a minutelor, mișcarea treptată a pământului în timp ce ritmurile diurne se schimbau. Păsările care cântaseră în zori tăcuseră, iar altele porniseră la vânătoarea de dimineață. Clipocitul apei lovindu-se de piloni se schimba ca tonalitate pe măsură ce fluxul crescând scotea ecouri în spațiile de sub chei.

Ora mării maxime a venit și a trecut; ecoul de sub chei a început să sune a gol odată cu scăderea nivelului apei. Pulsul din urechile lui Roger s-a domolit, iar nodul din stomac a slăbit.

Apoi ceva a lovit docul, iar vibrația s-a transmis prin podeaua șopronului.

Cu două pistoale la brâu și unu în mână, Jamie a sărit în picioare. A înclinat capul spre Roger, apoi a dispărut pe ușă.

Roger și-a prins pistoalele la centură, a atins mânerul pumnalului ca să se asigure și l-a urmat. A zărit ambarcațiunea, cu lemnul întunecat al copastiei apărând puțin deasupra marginii cheiului, apoi intrând în șopronul mai mic din dreapta. Nu l-a văzut pe Jamie; ajunsese la postul lui de observație, în stânga.

S-a lipit de perete, privind prin crăpătura dintre țâțâni și ușă. Vasul aluneca încet de-a lungul marginii docului, nefiind încă amarat. Roger a reușit să vadă doar o mică porțiune din pupă. Nu conta, pentru că nu putea trage decât după ce Bonnet apărea pe chei.

Și-a șters palma de pantaloni și a scos pistolul mai bun, verificându-l pentru a mia oară. Metalul armei avea un miros înțepător și era uleios în mâna lui.

Aerul era umed, iar hainele i se lipiseră de corp. Se va aprinde praful de pușcă? A atins pumnalul, tot pentru a mia oară, derulând în minte instrucțiunile date de Fraser pentru uciderea unui om cu pumnalul. *Mâna pe umărul lui și împungi în sus, sub stern, dar tare. Din spate, în rinichi, de dedesubt.* Doamne, putea face asta față în față cu omul? Da. Spera să se întâmple așa. Voia să vadă.

Un colac de odgon a căzut pe doc; a auzit bufnetul puternic, apoi sunete care i-au spus că un marinar sărise peste copastie ca să lege odgonul. Un foșnet și un geamăt de efort, o pauză... A închis ochii și a încercat să audă dincolo de bubuitul inimii. Pași. Lenți, dar nu furișați. Care se apropiau de el.

Ușa stătea întredeschisă. S-a retras tăcut spre marginea ei și a tras cu urechea. A așteptat. O umbră, neclară în lumina difuză, a căzut asupra ușii. Bărbatul a pășit înăuntru.

Roger s-a repezit din spatele ușii și s-a aruncat cu toată greutatea asupra omului, trântindu-l de perete cu un bufnet surd. Omul a țipat surprins și sunetul l-a făcut pe Roger să se oprească chiar când voia să-și strângă mâinile pe un gât care nu era nicidecum de bărbat.

– La naiba! Adică... eu... vă cer scuze, doamnă.

Roger o apăsa cu toată greutatea, strivind-o de perete, și și-a dat seama că

nici în rest nu avea trăsături bărbătești. Cu obraji dogorind, a eliberat-o și, răsuflând greu, s-a retras.

Ea s-a scuturat ca un câine, și-a aranjat straietele și și-a atins cu grijă ceafa, acolo unde se lovise de perete.

– Îmi cer iertare, a spus el, simțindu-se deopotrivă șocat și complet tâmpit. N-am vrut... Te doare?

Fata era la fel de înaltă ca Brianna, dar mai bine clădită, cu păr castaniu-închis și o față atrăgătoare, cu oase late și ochi adânciți în orbite. I-a zâmbit lui Roger și a spus ceva de neînțeles, emanând un miros de ceapă. L-a măsurat pe Roger cu destulă îndrăzneală, apoi, cu un aer aprobator, și-a pus mâinile sub sâni într-un evident gest de invitație și a făcut un semn din cap spre un colț al șopronului, unde niște mormane de paie umede răspândeau un miros fecund și nu întru totul neplăcut de descompunere.

– A... a spus Roger. Nu, îmi pare rău, dar te înșeli... Nu atinge asta. Nu. *Non! Nein!*

Ea bâjbâia cu mâinile, hotărâtă să-i desfacă centura. A mai spus ceva în acea limbă necunoscută. Roger nu a înțeles o iotă, dar a prins sensul destul de bine.

– Nu, sunt căsătorit. Te rog să te oprești!

Ea a râs, l-a privit pe sub genele lungi și negre și a reînceput asaltul asupra lui.

Dacă nu ar fi simțit mirosul de ceapă, ar fi avut convingerea că halucina. Fiind atât de aproape de ea, și-a dat seama că mirosul de ceapă nu era singurul. Nu arăta murdară, dar avea izul stăruitor pe care îl capătă cineva după o călătorie îndelungată pe mare; l-a recunoscut imediat. În

plus, din fuste se ridica un miros inconfundabil de porci.

– *Excusez-moi, mademoiselle.*

Glasul oarecum mirat al lui Jamie s-a auzit de undeva din spatele lui. Și fata a avut un șoc, dar nu s-a speriat. Totuși, și-a luat mâna de pe boașele lui Roger, lăsându-l să se retragă.

Jamie avea pistolul scos, dar îl ținea pe lângă corp. A ridicat o sprânceană spre Roger.

– Cine e?

– De unde dracu' să știu? Chinuindu-se să își recapete demnitatea, Roger s-a scuturat, aranjându-și ținuta. Am crezut că era unul dintre oamenii lui Bonnet, dar se vede clar că nu e.

– Clar, a aprobat Fraser părând dispus să găsească ceva amuzant în acea situație; colțul gurii îi zvâcnea. *Qui êtes-vous, mademoiselle?* a întrebat-o pe fată.

Neînțelegând, ea s-a încruntat spre el și a spus ceva în limba ei ciudată. Jamie a ridicat ambele sprâncene.

– Ce limbă vorbește? a întrebat Roger.

– N-am habar. Privirea amuzată a lăsat loc unei ușoare îngrijorări. Stai cu ochii pe ea, bine? Nu e singură.

Asta era limpede, pentru că dinspre chei răzbăteau voci. Vocea unui bărbat și a unei femei. Roger a schimbat priviri uimite cu Jamie. Nu, vocea nu era nici a lui Bonnet, nici a lui Lyon – și ce Dumnezeu căutau acolo acele femei?

Glasurile se apropiau, iar fata a strigat brusc ceva. Nu a sunat ca un

avertisment, dar Jamie s-a lipit imediat de perete lângă ușă, cu pistolul pregătit și cu cealaltă mână pe pumnal.

Ușa îngustă s-a întunecat aproape complet când a apărut capul cuiva, foarte păros și negru. Jamie a făcut un pas înainte și l-a împuns cu pistolul în bărbie pe bărbatul masiv, care a încremenit. Jamie l-a prins de guler și a pășit înapoi trăgându-l pe bărbat în șopron.

Acesta a fost urmat aproape imediat de o femeie care, judecând după statura masivă și fața frumoasă, era mama fetei. Femeia era însă blondă, în vreme ce bărbatul – tatăl fetei? – era negru ca un urs, cu care și semăna. Era aproape la fel de înalt ca Jamie, dar cam de două ori mai gras, însă cu pieptul masiv și umerii lați, și avea o barbă stufoasă.

Niciunul dintre ei nu părea alarmat. Bărbatul era surprins, iar femeia părea jignită. Fata a râs cu poftă și a arătat spre Jamie, apoi spre Roger.

– Încep să mă simt ridicol, i-a spus Jamie lui Roger, lăsând jos pistolul și făcând precaut un pas înapoi. *We seid Ihr?*

– Nu cred că sunt germani, a zis Roger. Ea – și a arătat cu degetul spre fată, care acum îl privea pe Jamie oarecum admirativ, parcă i-ar fi evaluat priceperea la sportul în paie – mi-a lăsat impresia cu nu înțelege nici franceză, nici germană, deși poate că s-a prefăcut.

Bărbatul stătea încruntat, uitându-se când la Jamie, când la Roger și chinându-se să înțeleagă ce spuneau. Auzind însă cuvântul „franceză”, s-a luminat la față.

– *Comment ça va?* a spus el, cu cel mai execrabil accent pe care îl auzise Roger vreodată.

– *Parlez-vous français?* l-a întrebat Jamie, încă măsurându-l prevăzător.

Uriaşul a zâmbit și a făcut un gest, cu degetul mare și arătătorul apropiate cam la doi centimetri.

– *Un peu.*

Peu, într-adevăr, după cum au constatat curând. Bărbatul știa vreo douăzeci de cuvinte în franceză, cât să se poată prezenta drept Mihail Chemodurov și să spună că femeile sunt soția lui, Iva, și fiica lui, Karina.

– Ruski, a adăugat Chemodurov, lovindu-se cu palma în pieptul masiv.

– Ruși?

Roger s-a holbat consternat la ei, dar Jamie părea fascinat.

– N-am mai cunoscut ruși până acum, a spus el. Dar ce Dumnezeu caută aici?

Cu oarecare greutate, întrebarea i-a fost pusă lui Chemodurov, care a zâmbit larg și a arătat cu mâna groasă spre chei.

– *Les cochons. Pour le monsieur Wylie*, a răspuns el și s-a uitat cu speranță la Jamie. *Monsieur Wylie?*

Întrucât cei trei degajau un miros de-ți dădeau lacrimile, cuvântul porci nu reprezenta defel o surpriză. Legătura dintre porcarii ruși și Phillip Wylie era mai puțin evidentă. Însă până să primească răspuns la întrebare, de afară a răzbătut un bufnet puternic, urmat de un scrâșnet, ca și cum docul ar fi fost izbit de un obiect tare din lemn. A răsunat imediat un cor sfredelitor de guițături și zbierete – majoritatea porcine, dar și câteva umane – de femeie.

Chemodurov s-a mișcat cu o viteză uimitoare pentru dimensiunile lui, deși Jamie și Roger erau cu totul pregătiți când el a țâșnit pe ușa șopronului.

Roger abia a avut vreme să vadă că acum de chei erau legate două vase; barca rusului și o barcă deschisă, ceva mai mică. Din a doua, au coborât în mare grabă câțiva bărbați înarmați cu pumnale și pistoale.

Jamie s-a aruncat într-o parte, dispărând pe după colțul șopronului mai mic. Roger a ridicat pistolul, dar a șovăit, neștiind dacă să tragă sau să fugă. Însă a ezitat cu o clipă mai mult decât trebuia. Țeava unei muschete i s-a înfipt sub coaste, lăsându-l fără suflare, și atacatorul i-a scotocit la brâu, luându-i pistoalele și pumnalul.

– Nu te clinti, amice! a spus bărbatul cu muschetă. Dacă miști, îți zbor ficatul prin șira spinării.

Nu a vorbit cu ostilitate, ci cu o sinceritate pe care Roger nu era dispus să o pună la încercare. A înlemnit cu mâinile ridicate pe jumătate, privind.

Chemodurov se năpustise spre invadatori fără nicio șovăială, lovind în jur cu mâinile cât niște jamboane. Un om ajunsese deja în apă, după ce fusese împins de pe chei, iar rusul îl prinsese pe altul, strângându-l de gât cu o eficiență brutală. A ignorat toate răcnetele, amenințările și loviturile, concentrându-se asupra omului pe care voia să îl omoare.

Câteva țipete au sfâșiat aerul; Iva și Karina se repeziseră spre barca lor, unde doi dintre invadatori apăruseră pe punte, fiecare ținând strâns o versiune mai mică a Karinei. Unul dintre ei a îndreptat pistolul spre femeii. Părea să fi apăsat pe trăgaci, pentru că Roger a văzut un norișor de fum, dar arma nu a tras. Femeile nu au ezitat câtuși de puțin și, cu țipete ascuțite, l-au atacat. Panicat, omul a aruncat arma, i-a dat drumul fetei și s-a azvârlit în apă.

Atenția lui Roger a fost distrasă de la această scenă de un bufnet oribil. Unul dintre oameni, o siluetă scundă și îndesată, îl lovide pe Chermodurov în cap cu patul puștii. Rusul a clipit, a plecat capul, și

strânsoarea lui asupra victimei a slăbit puțin. Atacatorul a făcut o grimasă, a strâns pușca mai bine în mâini și l-a izbit din nou. Rusul și-a dat ochii peste cap și a căzut pe doc, făcând scândurile să se cutremure sub greutatea lui.

Roger se uitase de la un om la altul, căutând cu înfrigurare să-l descopere în tot vălmășagul pe Stephen Bonnet. Însă, oricât s-a chinuit, nu a zărit nici urmă de fostul căpitan al *Glorianei*.

Ce se întâmplase? Bonnet nu era laș, ci un luptător înnăscut. Era de neconceput să-și trimită oamenii la luptă, iar el să stea deoparte. Roger s-a uitat din nou și a numărat oamenii, străduindu-se să-i deosebească, dar concluzia a devenit tot mai clară pe măsură ce haosul s-a stins. Stephen Bonnet nu era acolo.

Roger nu a avut timp să constate dacă era dezamăgit ori ușurat. Bărbatul care îl doborâse cu patul puștii pe Chemodurov s-a întors spre el și Roger l-a recunoscut pe David Anstruther, șeriful comitatului Orange. Și Anstruther l-a recunoscut – a observat cum ochii omului s-au îngustat –, dar nu s-a arătat surprins să-l vadă.

Lupta – câtă fusese – s-a încheiat curând. Cu mare tărațoi, țipete și blesteme, cele trei rusoaice au fost prinse și duse în șopronul cel mai mare, iar Chemodurov a fost târât tot acolo, lăsând în urma lui o dâră de sânge urâtă pe scândurile cheiului.

Apoi pe marginea docului au apărut două mâini foarte îngrijite, și un bărbat înalt, zvelt și elegant s-a ridicat din barcă. Lui Roger nu i-a fost deloc greu să-l recunoască pe domnul Lillywhite, unul dintre magistrații din comitatul Orange, chiar dacă în acele momente nu purta perucă și haina verde.

Acum Lillywhite îmbrăcase o haină din postav negru, dar cămașa îi era

cât se poate de curată și avea o sabie de gentleman prinsă la brâu. Fără să se grăbească, a traversat docul, studiind starea lucrurilor în timp ce înainta. Roger l-a văzut strângând din buze cu dispreț când a observat dâra de sânge.

Lillywhite a făcut un semn către omul care îl ținea prizonier pe Roger și, în cele din urmă, apăsarea supărătoare a țevii a slăbit, îngăduindu-i să respire adânc.

– Domnul MacKenzie, dacă nu greșesc, da? a zis Lillywhite cu glas plăcut. Dar unde este domnul Fraser?

Roger se așteptase la întrebare, așa că avusese timp să-și pregătească răspunsul.

– În Wilmington, a spus el, imitând tonul amabil al lui Lillywhite. Și dumneavoastră sunteți cam departe de casă, nu credeți, domnule?

Nările lui Lillywhite au fremătat o clipă, ca și cum ar fi simțit un miros neplăcut – lucru adevărat, deși Roger s-a îndoit că duhoarea de porci îi provocase reacția.

– Nu mă luați peste picior, domnule! a rostit scurt magistratul.

– Nici prin minte nu mi-ar trece așa ceva, l-a asigurat Roger, trăgând cu ochiul la omul cu muscheta, care părea dornic să-l mai împungă o dată cu ea. Însă, dacă suntem la astfel de întrebare – unde este Stephen Bonnet?

Lillywhite a râs scurt, iar în ochii cenușii a apărut o expresie de amuzament rece.

– La Wilmington.

Anstruther a apărut lângă magistrat, asudat tot. L-a salutat, chipurile, pe

Roger cu o mișcare din cap și a rânjit.

– MacKenzie. Mă bucur să te revăd. Unde e socrul tău și, mai important, unde este whisky-ul?

Lillywhite s-a încruntat spre șerif.

– Nu l-ai găsit? Ați cercetat toate șoproanele?

– Da, ne-am uitat. N-am găsit nimic, în afară de gunoaie. S-a legănat înainte și înapoi, amenințător. Așadar, MacKenzie, unde l-ai ascuns?

– N-am ascuns nimic, i-a răspuns Roger cu glas domol. Nu am adus whisky.

Începea să se destindă. Indiferent unde era Stephen Bonnet, acolo nu se afla. Nu se așteptase ca ei să fie încântați descoperind că băutura era o păcăleală, dar...

Șeriful l-a lovit în stomac. Roger s-a îndoit de durere, vederea i s-a întunecat și s-a zbătut în zadar să respire, luptând împotriva unei izbucniri de panică în timp ce retrăia spânzurarea, întunericul și lipsa de aer...

La marginea câmpului vizual i-au apărut punctișoare strălucitoare care pluteau, și a inspirat gâfâit. Stătea în fund pe doc, cu picioarele desfăcute, iar șeriful îl ținea de păr.

– Mai încearcă o dată, l-a povățuit Anstruther, scuturându-i violent capul.

Durerea era supărătoare, nu tocmai năucitoare, și a reușit să-l lovească cu pumnul, nimerindu-l în coapsă. Șeriful a scos un țipăt și i-a dat drumul, făcând un salt înapoi.

– V-ați uitat pe celălalt vas? a întrebat Lillywhite, fără să ia în seamă stânjeneala șerifului.

Masându-și coapsa, Anstruther s-a uitat cu ură la Roger, dar a clătinat din cap.

– Nimic altceva decât porci și fete. Și de unde mama dracului au venit? a întrebat el.

– Din Rusia.

Roger a tușit, a strâns din dinți de durere și s-a ridicat încet în picioare, ținându-și un braț peste mijloc pentru a nu-și vărsa și mațele. Șeriful a strâns pumnul, abia așteptând să îl lovească din nou, dar Lillywhite i-a făcut semn să se potolească. S-a uitat neîncrezător la Roger.

– Rusia? Ce legătură au ei cu treaba asta?

– Din câte știu, niciuna. Au sosit la scurt timp după mine.

Magistratul a scos o exclamație de nemulțumire. S-a încruntat o clipă, reflectând, apoi a încercat să abordeze o altă cale.

– Fraser a avut o înțelegere cu Milford Lyon. Acum mi-am asumat partea domnului Lyon din înțelegere. Este într-o totul normal să îmi predai mie whisky-ul, a spus el, încercând să strecoare în voce un ton de politețe ca între oameni de afaceri.

– Domnul Fraser a făcut altă propunere, a zis Roger, la fel de politicos. M-a trimis pe mine ca să-i comunic asta domnului Lyon.

Vestea părea să-l fi luat prin surprindere pe Lillywhite. A strâmbat din buze și le-a țuguiat, uitându-se feroce la Roger, ca și cum ar fi vrut să-i cântărească adevărul spuselor. Roger l-a privit afabil, sperând că Jamie nu va apărea brusc ca să-i contrazică varianta.

– Cum ai ajuns aici? l-a întrebat Lillywhite pe neașteptate. Dacă nu ai venit cu ambarcațiunea aceea?

– Am venit pe uscat de la Edenton, a răspuns el dând nonșalant din umeri și binecuvântându-l în sinea lui pe Duff. Acolo e un drum.

Cei doi s-au uitat fix la el, dar Roger le-a susținut fără teamă privirea.

– Ceva miroase urât, și nu e vorba de mlaștină. Anstruther a pufnit puternic pe nas drept ilustrare, apoi a tușit și a fornăit. Pfu! Ce putoare!

Lillywhite nu l-a luat în seamă, ci a continuat să se uite la Roger printre gene.

– Domnule MacKenzie, cred că te voi mai deranja puțin, a spus el și s-a întors către șerif. Du-l împreună cu rușii – dacă asta sunt.

Anstruther a acceptat misiunea cu mare zel, împungându-l pe Roger în fese cu țeava muschetei în drum spre șopronul unde erau închiși rușii. Roger a scrâșnit din dinți și l-a ignorat, întrebându-se cât de sus ar sări șeriful dacă ar fi ridicat și trântit pe scândurile docului.

Rușii se strânseseră într-un colț al șopronului. Femeile îi oblojeau rănila bărbatului, dar au ridicat ochii când Roger a intrat salutându-l și începând imediat să-i pună întrebări în limba lor de neînțeles. El le-a zâmbit, atât cât a putut, și le-a făcut semn să se retragă, lipindu-și urechea de peretele șopronului pentru a auzi ce puneau la cale Lillywhite și oamenii lui.

Sperase că ei vor accepta povestea lui și vor pleca – și se putea întâmpla așa după ce se convingeau că nu era nici pic de whisky ascuns în apropierea debarcaderului. Însă a întrezărit și altă posibilitate; una care îl neliniștea tot mai tare.

Purtarea oamenilor arăta destul de limpede că intenționaseră să ia whisky-ul cu forța – dacă acesta exista. Și felul în care Lillywhite stătuse deoparte, ascunzându-se... Evident, nu se cădea ca un magistrat al comitatului să fie cunoscut ca având legături cu pirații și contrabandiștii.

După cum stăteau lucrurile și fiindcă nu exista whisky, Roger nu se putea plânge de purtarea răuvoitoare a lui Lillywhite – desigur, era ilegal să faci contrabandă, dar astfel de înțelegeri erau atât de obișnuite pe coastă, încât un simplu zvon nu avea să-i strice reputația lui Lillywhite în propriul comitat. Pe de altă parte, Roger era singur – sau așa credea Lillywhite.

Se vedea clar că Lillywhite avea legături cu Stephen Bonnet, iar dacă Roger și Jamie Fraser începeau să pună întrebări, exista riscul ca acest lucru să iasă la iveală. Era Lillywhite prins suficient de periculos în acea încrengătură, încât să creadă că merita să-l ucidă pe Roger pentru a-l împiedica să vorbească? Avea senzația neliniștitoare că Lillywhite și Anstruther ar putea ajunge la o asemenea concluzie.

Îl puteau duce în mlaștină ca să-l ucidă și să-i scufunde cadavrul, apoi s-ar fi întors la însoțitorii lor, anunțându-i că Roger plecase la Edenton. Chiar dacă cineva i-ar fi depistat pe membrii bandei lui Lillywhite și i-ar fi convins să vorbească – ambele lucruri fiind puțin probabile –, nu se putea dovedi nimic.

A auzit bufnituri și zgomote afară, apoi strigăte tot mai îndepărtate, semn că șoproanele erau cercetate din nou, iar căutarea se extinsese și în mlaștina din apropiere.

Roger s-a gândit că Lillywhite și Anstruther intenționaseră să-i ucidă pe el și pe Jamie după ce ar fi luat băutura. Caz în care nimic nu-i putea împiedica să facă asta acum; erau deja pregătiți pentru a comite o astfel de faptă. Cât despre ruși – le vor face vreun rău? Spera că nu, dar era

imposibil de spus.

Pe acoperișul șopronului s-a auzit un răpăit slab, așadar începuse să plouă. Era bine, pentru că, dacă praful lor de pușcă se umezea, nu-l vor împușca; vor trebui să-i taie beregata. A trecut de la speranța că Jamie nu va apărea prea curând, la aceea, mai intensă, că nu va apărea prea târziu. Totuși, ce-ar fi putut el face când apărea...

Săbiile. Mai erau acolo unde le lăsase, în colțul șopronului? Ploaia se întetise, iar zgomotul ei îl împiedica să audă ce se petrecea afară; și-a abandonat locul de veghe și s-a dus să se uite după săbii.

Rușii au ridicat ochii spre el cu expresii amestecate de precauție și îngrijorare. Le-a zâmbit și a dat din cap, făcându-le semn să tacă și să se dea la o parte. Da, săbiile erau la locul lor – asta însemna ceva și a simțit o mică undă de speranță.

Chemadurov era conștient; a spus ceva cu voce nesigură, și Karina s-a ridicat imediat și s-a apropiat de Roger. L-a bătut ușor peste braț, apoi a luat una dintre săbii. A tras-o din teacă, scoțând un scrâșnet metalic, făcându-i pe toți să tresară, apoi să râdă agitați. A strâns degetele pe mâner și a ridicat sabia pe umăr, ca o bătă de baseball. S-a dus apoi la ușă și s-a așezat alături, încruntându-se feroce.

– Grozav! a zis Roger și i-a zâmbit aprobator. Dacă vâă cineva capul, lovește-l, bine?

A mimat o lovitură cu podul palmei, iar rușii au scos sunete gălgâite de sprijin plin de entuziasm. Una dintre fetele mai mici a întins mâna după cealaltă sabie, însă el a zâmbit și i-a făcut semn că pe aceea o va păstra el.

Spre surprinderea lui, ea a clătinat din cap și i-a spus ceva în rusă. El a ridicat din sprâncene și a clătinat neajutorat din cap. Ea l-a tras de braț spre un colț al șopronului.

Nu stătuseră degeaba în scurta perioadă de captivitate. Dăduseră deoparte gunoaiele și făcuseră o saltea comodă pentru bărbatul rănit – și descoperiseră o trapă mare în podea, făcută pentru a fi folosită de bărcile care soseau sub chei la reflux, astfel ca mărfurile să poată fi aduse direct în șopron, în loc să fie descărcate pe doc.

Acum începuse refluxul, și până la suprafața întunecată a apei erau aproape doi metri. Roger s-a dezbrăcat, rămânând doar în pantaloni și s-a agățat cu mâinile de marginea trapei, după care și-a dat drumul în picioare, pentru că nu voia să riște un plonjon în apa a cărei adâncime putea fi periculos de mică.

Însă apa i-a venit până peste cap; s-a scufundat creând o sumedenie de bule, apoi a atins fundul nisipos cu picioarele și s-a lansat în sus, ieșind la suprafață cu un șuierat. Le-a făcut semne de încurajare rușilor care-l urmărea strânși în jurul trapei, apoi s-a îndreptat spre capătul celălalt al cheiului.

Mângâind agitat mânerul sabiei, Lillywhite s-a întors cu spatele. Ascuns pe acoperișul șopronului, Jamie evalua felul în care se mișca magistratul și maniera în care stătea cu mâna pe armă. Avea alonjă bună și o ținută la fel; iute, chiar dacă era puțin nesigur. Purtarea sabiei în circumstanțele de față sugera că era familiarizat cu arma, dar și că ținea la ea.

Nu l-a văzut pe Anstruther, care se lipise de peretele șopronului, sub streășină, dar șeriful îl preocupa mai puțin. Un bătaș și, în plus, avea brațe scurte.

– Eu zic să-i ucidem pe toți. Doar așa putem fi în siguranță.

Lillywhite a scos un sunet prin care își dădea acordul, dar fără convingere.

– S-ar putea. Dar oamenii? Nu vrem să ne lăsăm soarta la cheremul unor martori care ar putea trăncăni. Ne puteam ocupa de Fraser și de MacKenzie undeva departe – dar atâția... i-am putea lăsa în pace pe rușii ăștia, sunt străini și mi se pare că nu vorbesc engleză deloc...

– Da, dar cum au ajuns aici, poți să-mi spui? Sigur nu i-a prins vreun curent și i-a adus aici din întâmplare. Cineva îi cunoaște și va veni să-i caute și oricine ar fi acela va găsi mijlocul de a se înțelege cu ei, sunt convins. Au văzut deja prea multe și dacă vrem să mai folosim locul ăsta...

Ploaia era încă slabă, dar constantă. Jamie a întors capul ca să îndepărteze picăturile din ochi, frecându-și obrazul de un umăr. Stătea întins, cu brațele și picioarele desfăcute ca o broască, pentru a nu aluneca de pe acoperișul din tablă, dat cu smoală. Încă nu îndrăznea să se clinească. Picăturile de ploaie șopteau în golf, încrețind apa ca pe o mătase și scoțând niște clinchete slabe când atingeau metalul. Jamie s-a rugat ca ploaia să se întetească pentru ca ropotul ei să acopere orice zgomot făcut de el.

Și-a schimbat puțin poziția simțind apăsarea pumnalului în talie. Pistoalele se aflau lângă el pe acoperiș, probabil inutile din cauza ploii. Singura armă acum era pumnalul, mult mai potrivită pentru a surprinde în cazul unui atac frontal.

– ...trimite oamenii înapoi cu barca. După aceea, noi putem pleca pe drum...

Încă vorbeau cu voce scăzută, dar Jamie și-a dat seama că luaseră deja hotărârea; trebuia doar ca Lillywhite să se convingă de necesitatea ei, dar nu avea să dureze mult. Întâi îi vor trimite pe oameni înapoi; magistratul avea dreptate să se teamă de prezența martorilor.

Jamie a clipit pentru a scăpa de apa din ochi și s-a uitat spre șopronul mare, unde se aflau Roger și rușii. Șoproanele erau apropiate, distanța dintre acoperișuri nu depășea un metru și ceva. Între el și șopronul mare exista doar un alt șopron. Ei bine, asta era.

Va profita de agitația creată de plecarea oamenilor și va trece de pe un acoperiș pe altul, bizuindu-se pe noroc și pe ploaie pentru ca Lillywhite și Anstruther să nu ridice privirile. Se va ghemui deasupra ușii șopronului, iar când ei vor veni să facă ce își propuseseră, va sări asupra magistratului, în speranța că îi va frânge gâtul sau că măcar îl va imobiliza. Se putea baza pe Roger, care se va năpusti afară ca să-l ajute să se ocupe și de șerif.

Era cel mai bun plan pe care îl putea ticlui în condițiile date și nu era deloc rău, s-a gândit el. Asta, dacă nu aluneca și-și rupea gâtul. Și-a mișcat puțin piciorul stâng și a simțit o ușoară înțepenire a mușchilor pulpei. Se vindecase, dar nu putea nega că rămăsese cu o slăbiciune. Se descurca bine la mers, dar saltul de pe un acoperiș pe altul era altă treabă.

– Mda, în fine, trebuie s-o faci când te-ndeamnă diavolul, a mormăit el în barbă. În cazul în care cădea și se rănea din nou la piciorul acela, trebuia să spere că șeriful îl va ucide, altfel o va face Claire.

Gândul l-a făcut să zâmbească, dar nu trebuia să se gândească la ea acum. Cămașa îi era udă leoarcă și i se lipise de umeri, iar picăturile răsunau pe acoperișurile din tablă precum clopoțeiilor unor zâne. Retrăgându-se cu mare grijă, și-a strâns genunchii sub el și s-a ridicat, rămânând ghemuit, pregătit să se lipească din nou de acoperiș dacă, din întâmplare, cineva ar fi ridicat ochii spre cer.

Pe doc nu se mai vedea nimeni. În afară de Lillywhite și de șerif, mai erau patru oameni; toți se aflau pe terenul moale și înnoțit de la sud de

debarcader, scotocind la nimereală prin iarba înaltă. A inspirat adânc și încet și-a strâns picioarele și s-a încordat. Însă în clipa când s-a răsucit, a surprins o mișcare cu coada ochiului și a înghețat.

Sfinte Iisuse, din pădure veneau niște oameni. O clipă, a crezut că erau tot oamenii lui Lillywhite, după care și-a dat seama că erau negri, mai puțin unul.

Les cochons, spuseseră rușii. *Pour le monsieur Wylie*. Și iată că apăruse monsieur Wylie, însoțit de sclavii lui ca să-și primească porcii.

S-a întins din nou pe burtă și s-a târât în josul acoperișului ud, lăsându-se spre partea din spate a șopronului. Întrebarea era, s-a gândit el, dacă Wylie va dori să-l ajute sau să-l treacă prin tăișul sabiei, dar a presupus că omul avea nevoie să-i păstreze pe ruși în viață.

Apa era rece, dar nu cât să-l amorțească, iar curenții încă nu erau foarte puternici. Însă din cauza răniilor din gât și a fierbințelii focului din pădure, nu mai avea suflul de odinioară și Roger era silit să iasă la suprafață ca să respire după trei sau patru bătăi din brațe.

Buze ca rubinul deasupra apei, a cântat el ironic, *scoțând bule moi și frumoase...* A tras o gură de aer și a călcat apa, ciulind urechea. La început, se îndreptase spre latura de sud a debarcaderului, însă auzise voci venind de deasupra, așa că și-a schimbat direcția. Acum se afla sub partea de nord a debarcaderului, ascuns sub umbra masivă a ambarcațiunii rușilor.

Mirosul de porc era copleșitor și a auzit tropăituri și guițături din cală, trecând prin copastia de lângă el. Iisuse, călătoriseră cu vasul ăsta mic tocmai din Rusia? Așa se părea, judecând după loviturile și scobiturile din lemnul bordului.

Nu a auzit alt sunet în apropiere. Ploua torențial, răpăind în golf, iar asta va acoperi orice zgomot făcut de el. Pe locuri, fii gata, start. A inspirat adânc și s-a lansat spre ploaia care cădea dincolo de debarcader.

A pornit să înoate cu disperare, străduindu-se să nu scoată plescăituri, așteptându-se să primească o bilă de muschetă între omoplați în orice clipă. S-a încurcat între bălării, a simțit rezistența opusă de ierburile mari și ascuțimea lor peste mâini și genunchi, târându-se printre tulpinile plantelor de mlaștină, în timp ce deasupra capului său fluturau trestii tăioase, iar ploaia torențială îl lovea în spinare și apa lipăia sub bărbia lui.

Într-un târziu, s-a oprit și, umplându-și lacom pieptul cu aer, s-a întrebat ce naiba să facă în continuare. Era bine că scăpase din șopron, dar acum nu avea un plan. Să îl găsească pe Jamie, a presupus – dacă reușea, fără a fi prins din nou.

Ca și cum acest gând ar fi atras atenția asupra lui, a auzit plescăitul scos de cineva care mergea încet prin mlaștina din jur. Omul căuta ceva. Roger a înghețat, sperând că ploaia va acoperi sunetele respirației lui precipitate, care îi răsuna puternic și hârâit în urechi.

Mai aproape. La naiba, pașii veneau spre el. S-a pipăit la centură după pumnal, numai că îl pierduse cât înotase. Și-a tras un genunchi sub bărbie, gata să sară din apă și să o rupă la fugă. Iarba de deasupra lui s-a dat brusc într-o parte și el a țâșnit exact la timp ca să evite lovitura de suliță, care a despicat apa fix în locul unde stătuse el mai devreme.

Sulița a tremurat prin fața lui, la vreo cincisprezece centimetri de obraz. Un negru se holba la el cu gura căscată. A închis-o, a clipit și a vorbit pe un ton profund acuzator.

– Nu ești oposum!

– Nu, a zis Roger calm. Nu sunt și și-a trecut o mână tremurătoare peste

piept de parcă ar fi vrut să se asigure că inima îi rămăsese la locul ei. Îmi pare rău.

Phillip Wylie părea cu totul altfel acasă decât în societate, s-a gândit Roger. Pregătit să prindă porci și purtând pantaloni largi și o cămașă de fermier, udă de ploaie, fără perucă, fără pudră sau alunițe, rămânea elegant și zvelt, dar arăta cât se poate de normal și destul de priceput. De asemenea, părea și mai inteligent, deși manifesta tendința de a rămâne cu gura deschisă și a insistat să intervină în relatarea lui Jamie cu întrebări și comentarii.

– Lillywhite? Randall Lillywhite? Dar ce poate să...?

– Concentrează-te, domnule, i-a zis Jamie nervos. Îți mai spun o dată și o să-ți povestesc mai târziu, dar el și șeriful vostru au de gând să-i căsăpească pe rușii tăi ca pe niște jamboane la Crăciun dacă nu mergem să ne ocupăm de problema asta chiar acum.

Wylie s-a uitat urât la Jamie, apoi l-a privit bănuitor pe Roger, care stătea în adăpostul pădurii, pe jumătate gol, ud leoarcă, plin de noroi și dâre de sânge.

– Are dreptate, a spus Roger cu glas răgușit, apoi și l-a dres și a repetat mai ferm. Are dreptate, nu avem mult timp la dispoziție.

Wylie a strâns din buze și a expirat puternic pe nas. S-a uitat în jur la sclavii lui, ca și cum i-ar fi numărat; șase oameni, toți având în mâini bâte solide. Unu sau doi aveau la brâu cuțite de tăiat trestia. Wylie a dat din cap și s-a hotărât.

– Atunci, să mergem.

Evitând drumul presărat cu scoici ca să nu facă zgomot, au înaintat încet, dar constant prin mlaștină.

– De ce porci? l-a auzit Roger pe Jamie întrebând curios, în timp ce el și Wylie înaintau în fruntea grupului.

– Nu sunt porci, a răspuns Wylie. Mistreți ruși. Pentru distracție. A vorbit foarte mândru, făcând ca bâta lui să fâșâie prin iarba deasă. Toată lumea spune că dintre animalele vâdate, mistrețul rus este cel mai feroce și mai perfid adversar. Vreau să-i eliberez în pădurea de pe proprietatea mea și să-i las să se înmulțească.

– Vrei să-i vânezi? a întrebat Jamie cu îndoială. Ai vânat vreodată mistreți?

Roger a văzut umerii lui Wylie încordându-se pe sub cămașă când a auzit întrebarea. Ploaia se mai domolise, dar nu încetase cu totul.

– Nu, a recunoscut el. Încă nu. Dar tu?

– Da, a spus Jamie, dar nu a dezvoltat subiectul.

Când s-au apropiat de debarcader, Roger a observat o mișcare. Barca mai mică se desprindea de chei.

– Au renunțat să mă mai caute pe mine sau whisky-ul și au trimis oamenii acasă. Jamie și-a trecut o mână peste față, ca să îndepărteze stropii de ploaie. Ce să zic, Wylie? Nu e timp de pierdut. Rușii sunt în șopronul mare, cel de pe chei.

Odată hotărât, Wylie nu era omul care să tergiverseze lucrurile.

– Luăm locul cu asalt, a spus el scurt.

A fluturat o mână, făcându-le semn sclavilor lui să-l urmeze. Grupul a

pornit pe drumul presărat cu scoici sparte, spre chei, cu un zgomot ca acela produs de o avalanșă. Asta trebuia să-i oprească pe Lillywhite și pe Anstruther din intențiile lor criminale, s-a gândit Roger. Sunetul sugera o armată care se apropia.

Fiind desculț, Roger a rămas pe terenul mlăștinos și, drept urmare, a fost mai lent decât ceilalți. A văzut o față speriată uitându-se printre șoproane și retrăgându-se cu iuțeală.

Și Jamie a văzut și a scos un strigăt sălbatic de scoțian din Highlands. Luat prin surprindere, Wylie a tresărit, însă apoi s-a alăturat strigătului și a urlat:

– Ieșiți de-acolo, ticăloșilor!

Astfel încurajați, toți negrii au început să strige și să urle, fluturându-și bătele cu entuziasm în timp ce goneau spre chei.

A fost un soi de moment culminant ratat când au ajuns pe chei și nu au găsit pe nimeni, cu excepția rușilor, care mai-mai să îl decapiteze pe Phillip Wylie în momentul în care, imprudent, acesta a deschis ușa șopronului fără să anunțe cine este.

Ambarcațiunea rușilor și mlaștina din apropiere au fost cercetate imediat, dar nici urmă de Lillywhite și Anstruther.

– Sigur ei plecat înot, a spus unul dintre negri, întorcându-se din căutare. A făcut semn din cap spre celălalt mal al canalului, spre labirintul de bancuri de nisip, apoi și-a încercat sulița cu un deget. Mergem vânăm la ei?

Era cel care îl descoperise pe Roger și încă dorea cu ardoare să-și încerce norocul.

– N-au plecat înot, a spus Wylie și a făcut un gest spre plaja mică din apropierea debarcaderului, o porțiune goală, presărată cu cochilii. Mi-au luat barca, blestemații.

Dezgustat, s-a întors cu spatele și a început să dea porunci pentru descărcarea și punerea mistreților ruși într-un țarc. Chemodurov și familia lui fuseseră duși deja la casa de pe plantație. Fetele se uitaseră când uimite la sclavii negri, când sfioase la Roger, care își recuperase între timp cămașa și încălțările, însă pantalonii încă îi stăteau lipiți de corp.

Un sclav a apărut din șopron cu un braț de arme lepădate, ceea ce i-a reamintit lui Wylie de îndatoririle de gazdă.

– Domnule, rămân îndatorat pentru ajutorul pe care mi l-ați dat ca să-mi apar proprietatea, i-a spus lui Jamie, înclinându-se rigid. Permiteți-mi să vă ofer ospitalitatea mea.

Nu părea deosebit de încântat, a remarcat Roger, însă făcuse totuși oferta.

– Și eu îți rămân dator, domnule, pentru că ne-ai ajutat să rămânem în viață, a spus Jamie la fel de rigid, răspunzând la plecaciune. Și îți mulțumim, dar...

– Am fi încântați, l-a întrerupt Roger. Îți mulțumim.

Luându-l prin surprindere, a strâns bărbătește mâna lui Wylie și l-a prins pe Jamie de braț, conducându-l pe drumul cu scoici înainte ca el să poată protesta. Existau momente și locuri în care puteai să strâmbi din nas cu superioritate, a presupus el, însă nu era cazul acum.

– Ascultă, nu trebuie să-l pupăm în fund, a spus el, drept răspuns la mormăielile lui Jamie, în timp ce se îndreptau spre pădure. Să primim de la majordom un prosop uscat și ceva de mâncare, apoi o luăm din loc cât

el va fi ocupat cu mistreții lui. N-am mâncat de dimineață și nici tu. Și dacă e să mergem pe jos până la Edenton, n-am de gând s-o fac cu burta goală.

La auzul cuvântului mâncare, Jamie a părut să-și recapete calmul, iar când au ajuns la adăpostul pădurii, i-a cuprins brusc o veselie aproape ametoare. Roger s-a întrebat dacă așa trebuia să se simtă după o bătălie; ușurarea de a te vedea viu și nevătămat te făcea să râzi și să glumești, doar ca să-ți dovedești că mai ești în stare de așa ceva.

Printr-un consimțământ tacit, au lăsat discuția despre evenimentele recente – dar și speculațiile despre locul în care s-ar putea afla Stephen Bonnet – pentru mai târziu.

– Mistreți ruși, pentru numele lui Dumnezeu, a zis Jamie, scuturându-se ca un câine când s-au oprit la adăpostul pădurii. Mă îndoiesc că omul ăsta a văzut vreun mistreț în viața lui! Cred că ar reuși să se sinucidă și fără să cheltuiască atât de mult.

– Da, dar cât crezi că au costat? Probabil mai mulți bani decât am face noi în zece ani, doar ca să aducă niște porci... zece mii de kilometri?

A clătinat din cap și s-a înfiorat gândindu-se la asta.

– Păi, ca să fim dreți, sunt mai mult decât niște porci, a spus Jamie îngăduitor. Nu i-ai văzut?

Roger văzuse unul, însă doar în treacăt. Sclavii mânaseră unul dintre animale peste doc imediat ce el ieșise din șopron cu hainele în mână. Era înalt și păros, cu colți lungi și gălbui care arătau destul de amenințători.

Mistrețul era slăbit după îndelungata călătorie pe ocean, i se vedeau coastele, iar jumătate din blana țepoasă era roasă până la piele. Încă nu se ținea bine pe picioare, se împleticea și se legăna ca un betiv pe copitele

ridicol de mici, rostogolindu-și ochii și guitând panicat în timp ce sclavii strigau și îl împungeau cu bețele. Lui Roger i se făcuse milă de el.

– A, sunt destul de mari, a spus el. Și cred că după ce se îngrașă puțin, merită să fie văzuți. Mă-ntreb însă dacă le va plăcea aici după ce au trăit atâta vreme în Rusia.

A făcut un semn cu mâna spre pădurea umedă și mărăcinoasă din jurul lor. Aerul era încărcat de vapori de apă, însă copacii reținuseră mare parte din ploaie; pădurea era întunecoasă și mirosea a rășină sub coronamentul scund al stejarilor și al pinilor piperniciți. Rămurele și căpăcele de ghindă scrâșneau plăcut sub tălpile lor pe pământul nisipos.

– Păi, aici sunt din belșug ghinde și rădăcini, a remarcat Jamie, și câte-un negru, din când în când. Cred că le va merge destul de bine.

Roger a râs, și Jamie a scos un mârâit de amuzament.

– Îți închipui că glumesc, da? Nici tu n-ai fost la vânătoare de mistreți, bănuiesc.

– Mm... Ei, poate că domnul Wylie ne va invita să participăm și...

A simțit cum ceafa îi explodează, și totul a dispărut.

La un moment dat, și-a recăpătat cunoștința. Era cu precădere conștient de o durere atât de mare, încât lipsa totală a cunoștinței i s-a părut preferabilă. Însă a simțit pietricelele și frunzele apăsându-i fața și a perceput zgomote în apropiere. Înfruntarea, bufnetele și icnetele unor oameni care luptau cu disperare.

S-a silit să-și revină și a înălțat capul, deși urmarea efortului a fost un șir de focuri de artificii colorate, care i-au explodat în ochi și l-au făcut să-și dorească să verse. S-a încordat și s-a ridicat pe brațele îndoite, a scrâșnit

din dinți, apoi vederea i s-a limpezit, deși lucrurile din jur păreau neclare.

A avut nevoie de o clipă ca să își dea seama ce se întâmpla; ceilalți se aflau la vreo trei metri de locul în care zăcea, dar trunchiurile copacilor și tufișurile ascundeau lupta ce se purta. A auzit însă un *A Dhia!* murmurat printre icnete și gâfâieli și a simțit un val de ușurare. Așadar, Jamie era în viață.

Nesigur, s-a ridicat în genunchi și a stat așa câteva momente, apoi a clipit, văzând când negru, când alb. Sabia lui rămăsese pe pământ la vreun metru depărtare, pe jumătate acoperită de nisip răscolit și frunze. Lângă ea era unul dintre pistoalele lui, dar nu s-a deranjat să-l ridice. Nu l-ar fi putut ține cu mână sigură, chiar dacă praful de pușcă ar fi fost încă destul de uscat ca să ia foc.

S-a chinuit și a bâjbâit, dar imediat ce a apucat mânerul, s-a simțit ceva mai bine; acum nu avea să o scape. Pe gât îi curgea ceva umed – sânge, ploaie? Nu conta. S-a împleticit, s-a agățat de un copac cu mâna liberă, a clipit des ca să alunge întunericul din ochi și a mai făcut un pas.

S-a simțit precum mistrețul, pentru că solul de sub picioare i s-a părut alunecos și înșelător. A călcat pe ceva care s-a rostogolit și a cedat, apoi a căzut, aterizând greu pe un cot.

Stânjenit de sabie, s-a întors cu dificultate și a descoperit că îl călcase pe Anstruther pe picior. Șeriful zăcea pe spate cu gura căscată, părând surprins. Avea o rană mare la gât, și nisipul din jurul lui era îmbibat cu sânge, căpătând o culoare ruginie, urât mirositoare.

S-a retras, iar șocul l-a făcut să ajungă în picioare, fără să-și poată aminti cum se ridicase. Lillywhite era cu spatele spre el, având pânza cămășii udă și lipită de corp. S-a lansat mormăind, apoi s-a retras, a lovit, a

ripostat...

Roger a clătinat din cap străduindu-se să elimine din minte termenii stupizi ai crimei, apoi s-a oprit, gâfâind dureros. Fața lui Jamie era înghețată într-un soi de zâmbet maniac, cu dinții dezgoliți de efort, în timp ce urmărea arma adversarului. Totuși, îl văzuse pe Roger.

– Roger! a strigat el, fără suflu după atâta efort. Roger, *a charaid!*

Lillywhite nu s-a întors, ci s-a aruncat înainte fentând, respingând lama, și s-a repezit într-o terță.

– Nu... e ridicol... a spus el gâfâind.

Roger și-a dat seama ca prin vis că Lillywhite credea că Jamie încerca să-l păcălească, să-l facă să se întoarcă cu spatele. Vederea i se înceteșoșă și s-a prins strâns de un copac ca să rămână în picioare. Frunzele erau ude, iar degetele i-au alunecat.

– Hei... a strigat el cu glas răgușit, incapabil să găsească alte cuvinte. Și-a ridicat sabia, al cărei vârf a tremurat. Hei, aici!

Cu ochii mari de șoc, Lillywhite a făcut un pas înapoi și s-a răsucit pe călcâie. Roger a atacat orbește, fără să țintească, dar a pus în acea lovitură toată forța pe care o mai avea.

Sabia a pătruns în ochiul lui Lillywhite, și un scâșnet s-a propagat în sus pe brațul lui Roger când metalul s-a frecat de os înainte de a pătrunde în ceva mai moale și de a se opri. A încercat să dea drumul sabiei, dar mâna îi era blocată în garda mânerului. Lillywhite a încremenit, iar Roger a simțit cum viața aceluia om se scurge prin lama sabiei, prin mâna și brațul lui, rapid și șocant ca un curent electric.

A tresărit și s-a răsucit panicat, chinându-se să dea drumul sabiei.

Lillywhite a mai tresărit o dată, s-a înmuiat și a căzut spre Roger, ca un pește uriaș, mort, în timp ce el trăgea și smulgea, încercând zadarnic să-și elibereze mâna.

Jamie l-a prins de încheietură și l-a eliberat, apoi și-a petrecut un braț după umerii lui și l-a dus mai departe, în timp ce se împleticea orbește de panică și durere. I-a susținut capul și l-a masat pe spinare, murmurând lucruri absurde în gaelică, atunci când el a vărsat cutremurându-se din tot corpul. I-a șters fața și gâtul cu frunze umede, dar și nasul cu mânăca udă a cămășii.

– Ești teafăr? a bolborosit Roger la un moment dat în timp ce era îngrijit.

– Da, sunt bine, a spus Jamie și l-a bătut iar amical pe spinare. Și tu ești teafăr, nu?

În cele din urmă, a reușit să se ridice în picioare. Durerea de cap se atenuase, încă îl sâcâia, dar părea separată de corpul lui, plutind în apropiere, însă fără să îl atingă cu adevărat.

Lillywhite zăcea cu fața în sus între frunze. Roger a închis ochii și s-a străduit să înghită. L-a auzit pe Jamie murmurând ceva în surdină, apoi un icnet, un foșnet de frunze și un bufnet surd. Când a deschis ochii, Lillywhite era întins cu fața în jos, cu spatele cămășii plin de nisip și de coji de ghindă.

– Hai să plecăm de aici.

Jamie i-a prins brațul și l-a petrecut peste umărul lui. Roger a ridicat mâna liberă și a făcut un semn neclar spre cadavre.

– Aștia... Ce facem cu ei?

– Îi lăsăm hrană pentru mistreți.

Până au ajuns la marginea pădurii, Roger a reușit să meargă pe picioarele lui, deși avea tendința de a o apuca într-o direcție sau alta, incapabil deocamdată să pășească în linie dreaptă. Casa lui Wylie se afla în fața lor, o construcție frumoasă din cărămidă roșie. Fără să ia în seamă privirile insistente ale câtorva servitoare, care se strânseseră la ferestrele de la etaj și arătau spre ei șușotind, au traversat peluza.

– De ce? a întrebat Roger, oprindu-se o clipă ca să-și scuture câteva frunze prinse de cămașă. N-au spus?

– Nu.

Jamie a scos din o bucată de pânză care fusese cândva o batistă și a înmuiat-o în apa unei fântâni ornamentale. Și-a șters fața, apoi, uitându-se cu ochi critici la dărele de murdărie de pe batistă, a înmuiat-o din nou.

– Tot ce știu e că am auzit o bufnitură când Anstruther te-a doborât – poftim, încă sângerezi la cap. M-am întors și te-am văzut la pământ, iar în clipa următoare am văzut o sabie venind spre coastele mele. Uite-aici, da? Și-a strecurat degetele printr-o tăietură mare a cămășii, și le-a mișcat. M-am lăsat jos în spatele unui copac și abia am reușit să scot sabia din teacă la vreme. Dar niciunul dintre ei nu a scos vreo vorbă.

Cu grijă, Roger a apăsat batista oferită peste ceafă. A inspirat printre dinții strânși, scoțând un șuierat, când apa rece i-a atins rana.

– Drace. Așa mi se pare mie din cauză că am capul spart ori totul este absurd? Pentru Dumnezeu, de ce s-au străduit atâta să ne omoare?

– Pentru că ne voiau morți, a răspuns Jamie logic, suflecându-și mânecile ca să-și spele mâinile în fântână. Ori altcineva ne voia.

Durerea hotărâse să se reinstaleze în capul lui Roger. I se făcuse din nou greață.

– Stephen Bonnet?

– Dac-aș fi parior, aș pune banii pe el.

Roger a închis un ochi ca să corecteze tendința de a-l vedea dublu pe Jamie.

– Dar tu ești parior. Te-am văzut făcând asta.

– Ei, atunci ai înțeles.

Cu un aer absent, Jamie și-a trecut o mână prin părul încâlcit și s-a întors spre casă. Karina și surorile ei apăruseră la o fereastră și, extaziate, le făceau semne cu mâinile.

– Acum aș vrea tare mult să știu un lucru: unde se află Stephen Bonnet?

– La Wilmington.

Jamie s-a întors spre el încruntându-se.

– Poftim?

– Wilmington, a repetat Roger. A deschis cu fereală celălalt ochi, dar lucrurile se normalizaseră. Vedea doar un Jamie. Așa a spus Lillywhite, deși am crezut că glumește.

Jamie l-a privit lung.

– Sper că a glumit.

ÎNTRE TUFE DE MIRT

Wilmington

Prin comparație cu Fraser's Ridge, Wilmington era o metropolă amețitoare și, în circumstanțe obișnuite, eu și fetele ar fi trebuit să ne bucurăm de deliciile pe care le oferea. Având în vedere absența lui Roger și a lui Jamie și natura misiunii care ne revenea, nu ne-am prea putut distra.

Și nu pentru că n-am fi încercat. Minutele se scurgeau chinuitor de încet în noapțile întrerupte de plânsete de copii și bântuite de imagini mai neplăcute decât coșmarurile. Îmi părea rău că Brianna văzuse atât de multe lucruri după bătălia de la Alamance; închipuirile neclare, născute din spaimă sunt destul de rele; cele stârnite de vederea de aproape a cărnii distruse, a oaselor sfărâmate și a ochilor goi, sunt mult mai urâte.

Trezindu-ne într-un vâlmășag de haine și lenjerie stătută, hrăneam și

îmbrăcam copiii și ieșeam să căutăm un refugiu mintal ce putea fi găsit ziua în ocupații precum urmărirea curselor de cai, cumpărături sau seratele muzicale găzduite o dată pe săptămână – în seri succesive – de doamnele Crawford și Dunning, cele mai cunoscute amfitrioane din oraș.

Serata doamnei Dunning se desfășurase în ziua de după plecarea lui Roger și a lui Jamie. Interpretările unor piese la harpă, vioară, clavecin și flaut se întrepătrundeau cu recitaluri de poezie – cel puțin, așa se presupunea – și „Cântice de paiaterie și de tragodie” cântate de domnul Angus McCaskill, bine cunoscutul și curtenitorul proprietar al celui mai mare restaurant din Wilmington.

Cântecele de tragodie erau în realitate mult mai amuzante decât cele comice, iar asta din cauza obiceiului domnului McCaskill de a-și da ochii peste cap la pasajele mai lugubre, ca și cum ar fi avut versurile scrise în interiorul craniului. Am arborat o expresie cât se putea de solemnă în semn de apreciere, mușcându-mi obrazul pe dinăuntru în timpul reprezentației.

Brianna nu avea nevoie de asemenea trucuri pentru a fi politicoasă. Îi privea pe interpreți cu o expresie de concentrare atât de gravă, încât părea să-i deconcerteze pe unii dintre cântăreți, care se uitau agitați la ea și se retrăgeau spre capătul celălalt al încăperii, punând clavecinul între ea și ei. Știam însă că atitudinea ei nu avea nicio legătură cu interpretarea, ci mai curând cu retrăirea discuției care precedase plecarea bărbaților.

Aceasta fuseseră îndelungată, energică și purtată cu glas scăzut, în timp ce tuspatru ne plimbam pe chei la apusul soarelui. Brianna se arătase pătimașă, elocventă și feroce. Jamie fusese răbdător, glacial și de neclintit. Eu îmi ținusem gura, fiind măcar o dată mai încăpățânată decât oricare dintre ei. Conștiința nu-mi îngăduia să iau partea lui Bree; știam ce era Stephen Bonnet. Nu am luat nici partea lui Jamie; știam ce era Stephen

Bonnet.

Știam și ce era Jamie și, cu toate că ideea ca el să se ocupe de Stephen Bonnet mă făcea să mă simt de parcă atârnam de o funie zdrențuită deasupra unui puț fără fund, știam că puțini oameni erau mai bine înzestrați pentru o asemenea misiune. Pentru că, dincolo de problema priceperii de a ucide, pe care sigur o avea, se punea și problema conștiinței.

Jamie era scoțian din Highlands. Deși Dumnezeu spunea că a Lui este răzbunarea, nu cunoscusem nici un scoțian din Highlands care să considere că era drept ca Domnul să rezolve asemenea lucruri fără ajutorul cuiva. Dumnezeu îl făcuse pe om dintr-un motiv, iar sus pe lista acestor motive era protejarea familiei și apărarea onoarei ei – indiferent de preț.

Ceea ce îi făcuse Bonnet Briannei nu era o crimă pe care Jamie să o poată ierta, fără a mai vorbi de a o uita. Și, dincolo de simpla răzbunare, de amenințarea permanentă pe care Bonnet o reprezenta pentru Bree și Jemmy, exista faptul că Jamie se simțea răspunzător, măcar în parte, pentru relele pe care Bonnet le-ar putea face pe lumea asta – familiei noastre și altora. Îl ajutase pe Bonnet să scape de ștreang; nu își va găsi pacea decât atunci când își va repara greșeala – și spusese asta.

– Bine! replicase Brianna cu glas șuierat, ținându-și pumnii încleștați pe lângă corp. Deci îți vei găsi liniștea! Foarte frumos! Și cât de liniștite crezi că vom fi eu și mama dacă tu sau Roger veți muri?

– Preferi să fiu laș? Sau soțul tău să fie laș?

– Da!

– Nu, nu vrei, a spus el cu siguranță în glas. Așa crezi acum fiindcă ți-e frică.

– Singur că da! La fel și mamei, dar ea nu vrea s-o spună, crede că oricum ai pleca!

– Dacă așa crede, are dreptate, a zis Jamie, privindu-mă pieziș cu o urmă de zâmbet. Doar mă cunoaște de ceva vreme, nu?

I-am aruncat o privire, dar am clătinat din cap și m-am întors cu spatele, strângând din buze și privind spre catargele navelor ancorate în port, în timp ce discuția în contradictoriu a continuat cu îndârjire.

În cele din urmă, Roger i-a pus capăt.

– Brianna, a rostit el încet, când ea s-a oprit să răsuflă.

Cu o expresie tristă, ea s-a întors spre el și l-a atins pe umăr.

– Nu vreau ca acest om să trăiască în aceeași lume cu copiii mei, a spus el moale, ori cu soția mea. Plecăm cu binecuvântarea ta sau fără ea?

Ea își reținuse respirația, își mușcase buza de jos și se întorsese. Am văzut lacrimile umplându-i ochii și mișcările gâtului cât s-a chinuit să-și înghită în sec.

Vorbele ei de binecuvântare au fost rostite noaptea, în tăcerea patului lor. Eu îi dădusem lui Jamie binecuvântarea mea în același întuneric, fără să scot o vorbă. Nu am putut mai mult. Indiferent ce aș fi spus, el tot ar fi plecat.

Niciunul dintre noi nu a dormit în acea noapte; am stat îmbrățișați, conștienți în tăcere de fiecare răsuflare sau mișcare a corpului celuilalt, iar când prin obloane au început să pătrundă raze de lumină cenușie, ne-am ridicat din pat – el, ca să se pregătească, eu, pentru că nu puteam rămâne nemișcată, doar urmărindu-l cum pleacă.

Când a ieșit pe ușă, m-am ridicat pe vârfuri să-l sărut și i-am șoptit

singurul lucru care conta.

– Să te întorci.

El îmi zâmbise și îmi dăduse o șuviță de păr după ureche.

– Mai ții minte ce-am zis la Alamance? Nici azi nu se va întâmpla, englezoaico. Ne vom întoarce amândoi.

În mare, serata doamnei Crawford, ținută în seara următoare, s-a mândrit cu aceiași interpreți, la fel ca și a doamnei Dunning, însă a prezentat o noutate; acolo am simțit pentru prima oară mirosul lumânărilor din mirt.

– Ce este acest parfum minunat? am întrebat-o pe doamna Crawford în timpul pauzei, adulmecând candelabrele care decorau clavecinul. Lumânările erau din ceară de albine, dar aroma era deopotrivă delicată și picantă – amintea de cătină, dar era ceva mai slabă.

– Ceară de mirt, mi-a răspuns ea cu glas în care am simțit un aer de satisfacție. Nu le folosesc drept lumânări în sine, deși se poate și așa, numai că trebuie o cantitate uriașă de fructe, aproape patru kilograme ca să obții doar jumătate de kilogram de ceară, imaginați-vă numai! Servitoarei mele i-a trebuit o săptămână ca să le culeagă și mi-a adus doar cât să fac douăsprezece lumânări. Așa că am recuperat ceara și am amestecat-o cu ceara de albine când am făcut lumânările, și pot spune că sunt mulțumită. Dau o aromă foarte plăcută, nu?

S-a aplecat spre mine, coborând vocea până la o șoaptă confidențială.

– Mi-a spus cineva că seara trecută casa doamnei Dunning mirosea ca și cum bucătăreasa ar fi ars cartofii pentru cină!

Și astfel, în a treia zi, confruntată cu posibilitatea de a petrece o zi blocată cu trei copii mici în camerele noastre strâmte sau de a mai face o vizită rămășițelor tot mai reduse ale balenei moarte, am împrumutat câteva găleți de la gazda noastră, doamna Burns, am găsit un coș de picnic și am mobilizat mica noastră trupă pentru o expediție de căutare.

Brianna și Marsali au acceptat ideea cu promptitudine, dacă nu chiar cu entuziasm.

– Orice e mai bine decât să stăm locului și să ne facem griji, a spus Brianna. Orice!

– Da, și orice este preferabil duhorii de scutece murdare și lapte acrit, a adăugat Marsali, palidă, făcându-și vânt cu o carte. Tare mi-ar prinde bine puțin aer curat.

Având în vedere talia ei mult îngroșată, mi-am făcut griji că n-ar fi putut merge prea mult pe jos – era gravidă în șapte luni –, însă ea a insistat, spunând că mișcarea îi va face bine, iar eu și Brianna o puteam ajuta să o care pe Joanie.

Așa cum se întâmplă deseori când pornești la drum cu copii mici, plecarea noastră s-a cam prelungit. Joanie a scuipat din piureul de cartofi-dulci pe pieptii rochiței, Jemmy a comis o eroare sanitară de mari proporții, iar Germain a dispărut în agitația provocată de aceste întâmplări nefericite. După jumătate de oră de căutări, la care au participat toți cei de pe stradă, a fost descoperit în spatele unui grajd public, foarte ocupat să arunce cu baligă de cal în trăsurile și căruțele care treceau pe stradă.

După ce toți au fost spălați, schimbați de haine cu forța – iar în cazul lui Germain, amenințat cu moartea și dezmembrarea –, am coborât din nou scara, pentru a descoperi că, din fericire, domnul Burns scosese o teleguță

veche, ce putea fi trasă de o capră, pe care ne-a oferit-o cu amabilitate. Însă capra era ocupată să mănânce urzici din grădina alăturată și nu s-a lăsat nicidecum prinsă. Brianna a afirmat că prefera să tragă chiar ea teleguța în loc să-și piardă timpul alergând de jur împrejurul grădinii ca să prindă capra.

– Doamnă Fraser! Doamnă Fraser!

Ne aflam deja la jumătatea străzii, cu copiii, gălețile și coșul de picnic, toate în teleguță, când doamna Burns a venit în goană dinspre han cu o stacană de bere într-o mână și cu un pistol cu cremene vechi în cealaltă.

– Șerpi, mi-a explicat ea, întinzându-mi pistolul. Annie a mea zice c-a văzut cel puțin douăsprezece vipere ultima oară când a mers într-acolo.

– Șerpi, am spus eu, acceptând cu rezerve obiectul cu pricina și cele care îl însoțeau. Chiar așa.

Având în vedere că prin „vipere” se putea înțelege de la mocasinul-de-apă până la nevinovatul șarpe-de-iarbă și, în plus, ținând seama de faptul că Annie Burns avea un talent deosebit de a fi melodramatică, nu m-am îngrijorat în mod inutil. M-am gândit să las pistolul în coșul de picnic, dar, aruncând o privire spre Germain și Jemmy, adevărate imagini ale nevinovăției îngerești, am socotit că era lipsit de înțelepciune să las o armă chiar și neîncărcată în preajma lor. Am pus pistolul în coșul pentru cules, pe care l-am luat pe braț.

Ziua era mohorâtă și rece, cu o ușoară briză dinspre ocean. Aerul era umed și aveam impresia că existau șanse mari să plouă cât de curând, dar deocamdată era plăcut, pentru că solul nisipos se tasase suficient după ploile precedente ca să facă mersul ușor.

Urmând îndrumările doamnei Crawford, am mers vreun kilometru și jumătate de-a lungul plajei și ne-am trezit la marginea desigurilor unei

păduri costiere, unde pini cu ace sărăcăcioase se amestecau cu mangrove și palmieri pitici într-un hățiș des, străpuns de raze de soare, presărat cu lujeri. Am închis ochii și am inspirat, simțind cum nările mi se dilată de amestecul îmbătător de mirosuri: mlaștină și nisip ud, rășină de pin și aer marin, slabe urme de balenă moartă și ceea ce căutam – aroma picantă și proaspătă de mirt.

– Pe acolo, am zis eu, arătând spre vegetația încâlcită.

Era prea greu să pătrundem cu teleguța, așa că am lăsat-o la margine, lăsându-i pe băieți să-și facă de cap urmărind crabi minusculi și păsărele cu penaj sclipitor, iar noi ne-am croit drum încet prin pădurea cu copaci scunzi. Marsali o căra pe Joan, care stătea ghemuită ca un șoricel în brațele mamei și dormea, legănată de sunetele oceanului și ale vântului.

În ciuda desigurilor încâlcite, mersul pe aici era mai plăcut decât pe plaja expusă; copacii piperniciți din cauza vântului erau suficient de înalți ca să ofere o senzație agreabilă de mister și refugiu, iar solul era mai ferm, cu un strat de frunze și ace în descompunere.

Jemmy a obosit de atâta mers pe jos și s-a agățat de fusta mea, ridicând mâinile în semn că dorea să fie luat în brațe.

– Hai, bine.

Am agățat o găleată de o încheietură și l-am ridicat, simțind un pocnet slab al vertebrelor, pentru că era un băiețel foarte solid. Și-a strâns picioarele pline de nisip în jurul taliei mele și și-a rezemat fața de umărul meu cu un oftat de ușurare.

– Îți merge foarte bine, am spus, bătându-l ușor pe spate. Și cine o s-o care în brațe pe bunica, ia spune?

– Bunicul, a chicotit el și a înălțat capul ca să privească în jur. Unde e

bunicul?

– E ocupat, i-am răspuns, având grijă să par detașată și binedispusă. O să-l vedem curând pe bunicul.

– Îl vreau pe tati!

– Da, și mami la fel, am murmurat eu. Uite, scumpule? Vezi acolo? Fructele acelea? O să culegem câteva, n-o să fie amuzant? Nu, să nu le mănânci! Jemmy, am spus nu, nu le băga în gură, o să ți se facă rău!

Găsisem o porțiune extrem de bogată în mirt, și curând ne-am împrăștiat, pierzându-ne din ochi unele pe altele în timp ce culegeam, dar strigând o dată la câteva minute ca să nu ne rătăcim cu totul.

Îl lăsasem pe Jemmy jos și mă gândeam dacă, după ce fructele de mirt erau fierte pentru a obține ceară, pulpa rămasă putea fi folosită la altceva, când am auzit un scrâșnet ușor de pași în cealaltă parte a tufișului din care culegeam fructe.

– Tu ești, draga mea? am întrebat, socotind că era Brianna. Cred c-ar trebui să mâncăm curând de prânz; s-ar putea să ne prindă ploaia aici.

– Ei bine, asta sună ca o invitație, desigur, a răspuns un bărbat, cu amuzament. Vă mulțumesc, doamnă, dar am avut parte de un prânz cumsecade cu puțin timp în urmă.

A ieșit din spatele tufișului și am rămas ca paralizată și incapabilă să scot vreo vorbă. Ciudat lucru, mintea nu îmi paralizase deloc; gândurile îmi goneau cu viteza luminii.

Dacă Stephen Bonnet e aici înseamnă că Jamie și Roger sunt în siguranță, slavă Domnului. Unde sunt copiii? Unde e Bree? Unde e arma aia, la naiba?

– Cine e nenea ăsta, *grandmere*?

Răsărit de după un tufiș ducând în mână ceea ce părea a fi un șobolan mort atârnat de coadă, Germain s-a apropiat precaut de mine, privindu-l pe intrus cu ochii lui albaștri.

– Germain, am spus cu glas răgușit, fără să îmi dezlipesc ochii de la Bonnet. Du-te și găsește-o pe mama ta și rămâi cu ea.

– *Grandmere*, deci? Și cine e mama lui?

Vădit interesat, Bonnet s-a uitat când la mine, când la Germain. Și-a împins pălăria spre ceafă și și-a scărpinat falca.

– Nu contează, am spus cât de ferm am putut. Germain, ți-am zis să pleci!

Am aruncat o privire în jos, dar pistolul nu era în găleată. Aduseserăm șase găleți și lăsaserăm trei în teleguță; fără îndoială că arma era într-una dintre acelea, ceea ce însemna ghinion.

– A, nu pleca, tinere domn!

Bonnet a făcut o mișcare spre Germain, dar băiatul s-a alarmat văzându-i gestul și s-a retras, aruncând șobolanul în Bonnet. L-a lovit în genunchi, dar l-a surprins suficient ca să-l facă să ezite, oferindu-i lui Germain fracțiunea de secundă necesară ca să dispară printre desigurile de mirt. Am auzit scrâșnetul nisipului în timp ce alerga și am sperat că știa unde se afla Marsali. Ultimul lucru de care aveam nevoie era ca el să se rătăcească prin hățișuri.

Ei bine, probabil că nu acesta era ultimul lucru, m-am corectat. Ultimul lucru de care aveam nevoie era ca Stephen Bonnet să îl vadă pe Jemmy, lucru care s-a întâmplat imediat, când copilașul a apărut o clipă mai târziu din tufișuri, cu haina mânjită de noroi, dar cu și mai mult noroi scurgându-i-se dintre degetele strânse pumni.

Ochii lui Bonnet erau de un verde-deschis ca ai unei pisici și imediat s-au luminat cu intensitatea uneia care a zărit un șoricel.

– Și cine e acest bărbățel dulce? a întrebat el, făcând un pas spre mine.

– Fiul meu, am spus instantaneu și l-am ridicat pe Jem pe umăr, strângându-l fără să iau în seamă zbaterile lui.

Cu perversitatea firească a copiilor mici, Jemmy a părut fascinat de pronunția irlandeză a lui Bonnet și a întors capul pentru a se uita la acel necunoscut.

– Din câte văd, seamănă cu tatăl lui. În sprâncenele lui blonde și dese luceau picături de sudoare. Cu buricul unui deget și-a șters una, apoi pe cealaltă, astfel că sudoarea i s-a prelins în firicele pe față, dar ochii lui verzi nu s-au clintit defel. La fel ca și... sora lui. Și frumoasa dumneavoastră fiică e prin apropiere, draga de ea? Aș dori foarte mult să o reîntâlnesc – Brianna e o fată foarte frumoasă.

Apoi a zâmbit.

– Nici nu mă îndoiesc că ai vrea asta, am spus, fără să fac niciun efort pentru a-mi ascunde enervarea. Nu, nu-i aici. E acasă, cu soțul ei.

Am rostit mai apăsător cuvântul soț, sperând că Brianna se afla destul de aproape ca să audă avertismentul meu, însă el nu a părut deloc impresionat.

– Așadar, e acasă. Și ce înseamnă casă pentru dumneavoastră, doamnă?

Și-a scos pălăria și și-a șters fața cu mâneca hainei.

– A... undeva în sălbăticie. O mică gospodărie.

Am făcut un semn vag în direcția care mi s-a părut a fi spre apus. Ce

însemna asta, o conversație politicoasă? Și totuși, soluțiile păreau extrem de limitate. Puteam să mă răsucesc pe călcâie și să fug, dar m-ar fi prins cu ușurință, pentru că eram împovărată de Jemmy. Ori puteam rămâne pe loc până când el avea să dezvăluie ce voia. În niciun caz nu mi-am închipuit că ieșise la picnic între tufele de mirt.

– O gospodărie, a repetat el și un mușchi i-a tresărit în obraz. Și ce treburi v-au adus atât de departe de casă, dacă-mi îngăduiți să întreb asta?

– Nu-ți îngădui. Adică îl poți întreba pe soțul meu. Va sosi foarte curând.

În timp ce vorbeam, m-am retras un pas, dar el a făcut unul spre mine în același timp. Cred că pe fața mea se citea panica, fiindcă el a părut amuzat și a mai făcut un pas.

– Oh, draga mea doamnă Fraser, mă îndoiesc. Pentru că, ce să vezi, el a murit deja.

L-am strâns pe Jemmy atât de tare, încât el a icnit.

– Ce vrei să spui? am întrebat cu glas răgușit.

Sângele mi se retrăgea din cap, coagulându-se într-o sferă înghețată în jurul inimii.

– Păi, vedeți dumneavoastră, a fost un târg, a spus el, privindu-mă tot mai amuzat. O împărțire a sarcinilor, așa numi-o. Amicul meu Lillywhite și bunul șerif urmau să se ocupe de domnii Fraser și MacKenzie, iar locotenentul Wolff, de doamna Cameron. Așa mi-a rămas mie plăcuta sarcină de a mă revedea cu fiul meu și cu mama lui.

Ochii lui au sclipit concentrându-se asupra lui Jemmy.

– Nu înțeleg despre ce vorbești, am rostit cu buzele amorțite, strângându-l mai tare în brațe pe Jemmy care, cu ochi mari ca de bufniță, îl urmărea

pe Bonnet.

Bonnet a scos un hohot scurt de râs.

– Mi-e limpede, nu vă pricepeți deloc să mințiți, doamnă; vă rog să-mi iertați această observație. N-o să fiți niciodată o bună jucătoare de cărți. Știți prea bine la ce mă refer, doar m-ați văzut acolo, la River Run. Deși trebuie să recunosc acum că mă văd silit să aflu ce anume ați făcut împreună cu domnul Fraser, când ați măcelărit pe negresa ucisă de Wolff. Am auzit că imaginea ucigașului rămâne întipărită în ochii victimei – dar, din câte am observat atunci, nu vă uitați în ochii ei. Faceți cumva un soi de magie?

– Wolff – deci el a fost?

Nu-mi prea păsa dacă locotenentul Wolff ucisese zeci de femei, dar voiam să mă angajez într-o discuție care să-mi ofere posibilitatea de a-i distra atenția.

– Da. Wolff e un neisprăvit, a răspuns el cu nepăsare. Dar el e acela care a aflat despre aur, de aceea a cerut să ia parte la afacerea aceea.

Cât de departe erau Marsali și Brianna? Germain le găsisse? Nu auzeam nimic în afară de bâzâit de insecte și de foșnetul îndepărtat al valurilor care se spargeau. Însă ele trebuie să ne fi auzit vorbind.

– Aur, am repetat, ridicând vocea puțin. La ce aur te referi? La River Run nu există aur, doar ți-a spus asta Jocasta Cameron.

A pufnit printre buze în semn de neîncredere.

– Aș zice că doamna Cameron știe să mintă mult mai bine decât dumneavoastră, draga mea, dar bineînțeles că n-am crezut-o nici pe ea. Doctorul a văzut aurul, înțelegeți?

– Ce doctor?

Dintre tufişuri s-a auzit un ţipăt slab de copil mic – Joan. Am tuşit, sperând să acopăr sunetul şi am repetat, ceva mai tare:

– Care doctor?

– Rawls, aşa cred că-l chema, sau Rawlings. Întorcând capul în direcţia sunetului, Bonnet s-a încruntat ușor. N-am avut plăcerea de a-l cunoaşte personal, s-ar putea să mă înşel.

– Îmi pare rău – tot n-am habar despre ce vorbeşti.

Încercam în acelaşi timp să îi reţin privirea şi să cercetez din ochi terenul din jur, căutând ceva care să îmi slujească drept armă. Bonnet avea un pistol la brâu, dar şi un pumnal, dar nu dădea de înţeles că ar fi dorit să folosească vreo armă. Şi de ce ar fi făcut-o? O femeie cu un copil de doi ani în braţe nu reprezenta o ameninţare pentru el.

A ridicat o sprânceană, dar nu lăsa impresia că se grăbea, indiferent ce avea de gând.

– Nu? Ei bine, Wolff a aflat, cum spuneam. A fost la mijloc o măsea de scos sau cam aşa ceva; l-a cunoscut pe doctoraşul acela în Cross Creek. I-a oferit ceva de băut drept recompensă şi şi-a petrecut seara cu el într-o vinărie. Ştiţi că locotenentul are o slăbiciune pentru băutura, iar doctorul era alt beţivan, din câte-am auzit, şi amândoi s-au făcut criţă spre dimineaţă. Pe Rawlings l-a luat gura pe dinainte şi a zis că a văzut mult aur la River Run, pentru că de acolo venea, înţelegeţi?

Rawlings îşi pierduse cunoştinţa ori se trezise destul ca să-şi ţină gura, dar destăinuirea lui fusese de ajuns pentru a reînnoi hotărârea lui Wolff de a câştiga mâna şi proprietatea Jocastei Cameron.

– Numai că doamna nici n-a vrut să audă de el, apoi se hotărăște și zice că o să-l ia de soț pe individul acela fără un braț. A fost o lovitură crudă la adresa mândriei locotenentului.

A rânjit, dând la iveală o măsea lipsă.

Furios și nedumerit, locotenentul Wolff a apelat la bunul lui prieten, Randall Lillywhite, cerându-i sfatul.

– A, de aceea l-au arestat pe preot la Adunare? Ca să-l împiedice să officieze căsătoria doamnei Cameron cu Duncan Innes?

Bonnet a confirmat printr-o mișcare din cap.

– Asta a fost ideea. O amânare, s-ar putea spune, ca să aibă prilejul de a cerceta mai îndeaproape chestiunea.

Prilejul apăruse la nuntă. Așa cum presupuseserăm noi, cineva – locotenentul Wolff – încercase de fapt să-l ucidă pe Duncan Innes cu o cană cu puncti în care pusese laudanum. Plănuia să-l facă să-și piardă cunoștința și să-l arunce în râu. În agitația stârnită de dispariția lui Duncan și de presupusa lui moarte accidentală, Wolff ar fi avut ocazia să cerceteze proprietatea în căutarea aurului și eventual să-și reînnoiască avansurile față de Jocasta.

– Numai că ticăloasa de negresă a băut ce era în cană, a continuat el nepăsător. N-a murit din cauza asta, alt ghinion – dar ar fi putut spune cine i-a dat băutura, bineînțeles, așa că Wolff s-a furișat și a pus sticlă pisată în terciul cu care au hrănit-o când și-a revenit.

– Ceea ce vreau să știu este cum te-ai amestecat în treaba asta. De ce ai mers la River Run?

– Păi, draga mea, nu a fost locotenentul prietenul meu cel mai bun în

ultimii ani? Mi-a cerut să-l ajut aruncându-l în râu pe omul cu un braț, pentru ca el să fie văzut în miezul petrecerii, dovedindu-și astfel nevinovăția, în vreme ce rivalul lui suferea un accident.

S-a încruntat puțin și a atins patul pistolului cu un deget.

– Ar fi fost mai bine să-i trag una în cap lui Innes și să-l arunc în râu după ce am văzut că treaba cu laudanumul dăduse greș. Dar n-am putut ajunge la el, fiindcă a stat cam jumătate de zi în privată și mereu era câte cineva cu el.

Pe jos nu era nimic care să-mi slujească drept armă. Rămurele, frunze, fragmente împrăștiate de scoici, un șobolan mort – ei, acela îl ajutase pe Germain, dar nu credeam că Bonnet putea fi surprins a doua oară în același fel. În timp ce vorbeam, lui Jemmy îi trecuse teama de străin și începuse să se foiască, vrând jos.

M-am retras puțin, dar Bonnet a observat și a zâmbit. Nu se sinchisea. Era evident că nu credea că aș putea fugi de acolo și, la fel de evident, aștepta ceva. Desigur, doar îmi spusese. O aștepta pe Brianna. Cu întârziere, mi-am dat seama că ne urmărise de când plecaserăm din oraș; știa că Marsali și Brianna erau undeva aproape – era mult mai simplu să aștepte până când veneau singure.

Singura mea speranță era apariția altcuiva; vremea era umedă și înăbușitoare, dar încă nu ploua, și, potrivit spuselor doamnei Burns, locul era des folosit pentru picnic. Dacă apărea cineva, cum puteam profita? Știam că Bonnet nu ar fi avut niciun scrupul și ar fi împușcat pe oricine se amesteca în treburile lui, iar acum se lăuda cu restul planurilor lui sângeroase.

– Doamna Cameron – adică doamna Innes acum – părea dispusă să vorbească după ce i-am sugerat că soțul ei ar putea rămâne fără bijuterii,

dar așa cum s-a dovedit, mințea și atunci, ca o babă necinstită ce e. Mai târziu, gândindu-mă mai bine, mi-am dat seama că ar fi mai darnică dacă ar fi vorba de moștenitorul ei. A făcu semn din cap spre Jemmy și a plescăit din limbă spre el. Ia spune, flăcăule, mergem s-o vedem pe străbunica?

Jemmy s-a uitat bănuitor la Bonnet lipindu-se mai strâns de mine.

– Cine ăsta? a întrebat el.

– O, înțelept e copilul care-și cunoaște tatăl, nu? Eu sunt tatăl tău, flăcăule – nu ți-a spus mama ta?

– Tati? Jemmy s-a uitat la Bonnet, apoi la mine. Nu e tati!

– Nu, nu e tati, l-am asigurat, mutându-l de pe un braț pe celălalt. Începuseră să mă doară după efortul de a-l ține. E un om rău și nu ne place.

Bonnet a râs.

– Draga mea, nu ți-e rușine deloc? Sigur că-i al meu, chiar fiica ta mi-a spus-o în față.

– Prostii, am zis. Reușisem să mă strecur într-un spațiu gol între două tufe de mirt. Voiam să-i distrag atenția, făcându-l să vorbească, apoi să prind un moment ca să mă răsucesc pe călcâie, să-l pun jos pe Jemmy și să-l îndemn să fugă. Cu puțin noroc, puteam bloca trecerea suficient ca să-l împiedic pe Bonnet să-l prindă înainte de a apuca să scape – asta, dacă *va voi* să fugă.

– Lillywhite, am spus, acaparând discuția. Ce-ai vrut să spui? Că Lillywhite și șeriful urmau să... să se ocupe de soțul meu și de domnul MacKenzie?

M-a luat cu rău doar la simpla menționare a acestei posibilități; sudoarea mi se scurgea pe corp, dar fața îmi era rece și lipicioasă.

– Oh, după cum ziceam, doamnă Fraser, soțul dumneavoastră e mort.

Începuse să se uite dincolo de mine, plimbându-și ochii verzi peste tufișuri. Sigur aștepta ca Brianna să apară dintr-un moment în altul.

– Ceea ce s-a întâmplat la nuntă ne-a arătat clar că nu trebuia să o lăsăm pe doamna Cameron să aibă prea multă protecție. Dacă era să încercăm încă o dată, trebuia să ne îngrijim să nu existe niciun bărbat pe care să-l cheme în ajutor sau să se răzbune. De aceea, când soțul dumneavoastră i-a sugerat domnului Lyon să mă invite la o discuție între patru ochi, m-am gândit că ar fi un prilej potrivit să-i ucid pe el și pe domnul MacKenzie – două păsări cu un butoiș de whisky, s-ar putea spune –, dar apoi am socotit că era mai bine ca Lillywhite să se ocupe de această trebușoară, el și sluga lui, șeriful. A zâmbit. M-am gândit că era mai bine să-mi iau fiul și pe mama lui, ca nu cumva să se întâmple ceva neprevăzut. Vom...

Mi-am mutat greutatea pe un picior, m-am răsucit și l-am pus pe Jemmy pe pământ de cealaltă parte a tufișurilor.

– Fugi! l-am îndemnat. Fugi, Jem! Du-te!

A urmat o explozie de roșu când a rupt-o la fugă, scâncind de frică, apoi Bonnet s-a aruncat asupra mea. A încercat să mă împingă, dar eram pregătită; m-am întins după pistolul de la centura lui. A simțit că îl apucasem, s-a retras, dar reușisem să prind patul între degete. L-am smuls și l-am aruncat în spatele meu, apoi am căzut la pământ cu el peste mine.

S-a rostogolit și s-a săltat în genunchi, apoi a încremenit.

– Rămâi acolo ori, pe Sfânta Fecioară, îți zbor creierii!

Gâfâind după căzătură, m-am ridicat încet și am văzut-o pe Marsali, albă la față ca o coală de hârtie, țintind cu pistolul vechi spre el, peste umflătura pântecului.

– Împușcă-l, *maman!* a zis Germain din spatele ei, cu fața arzând de nerăbdare. Împușcă-l ca pe un porc-spinos!

Joan era undeva în tufișuri. Auzind glasul mamei, a început să urle, dar Marsali nu și-a dezlipit ochii de la Bonnet. Iisuse, oare încercase arma? Mi-am închipuit că da; simțeam miros de praf de pușcă.

– Hei, stai puțin! a spus încet Bonnet.

Am văzut că măsura din ochi distanța dintre el și Marsali – cam patru metri și jumătate, prea mare ca să ajungă la ea dintr-un salt. A pus talpa pe pământ și a dat să se ridice. Putea să ajungă la ea din trei pași.

– Nu-l lăsa să se ridice!

M-am sculat cu greu în picioare și l-am împins în umăr. A căzut pe o parte, dar s-a redresat mai iute decât mi-aș fi putut închipui, m-a prins de talie și m-a tras în jos, de data asta deasupra lui.

Am auzit țipete în spate, dar nu aveam timp să fiu atentă și la altceva. Am încercat să-mi înfig degetele în ochii lui, ratând de puțin, pentru că el m-a aruncat în lateral; însă unghiile mele i-au zgâriat adânc obrajii. Ne-am rostogolit într-un vârtej de fuste și de blesteme în irlandeză, apoi l-am prins de boașe și el a încercat să se apere strângându-mă de gât.

S-a răsucit și s-a zbătut ca un pește și m-am pomenit strânsă de gât cu un braț și lipită de pieptul lui. Am auzit un șuiertat de metal și ceva rece mi-a atins gâtul. Am încetat să mă zvârcolesc și am inspirat adânc.

Marsali avea ochii cât cepele și își ținea buzele strânse. Privirea ei, slavă Cerului, era îndreptată către Bonnet, la fel și arma.

– Marsali, am spus foarte calm, împușcă-l! Acum!

– Lasă arma jos, fătuco, a zis Bonnet la fel de calm, altfel îi tai beregata până număr la trei. Unu...

– Împușcă-l! am strigat cu toată puterea și am mai luat o ultimă gură de aer.

– Doi!

– Stai!

Apăsarea lamei pe beregata mea a slăbit și am simțit usturimea tăieturii care sângera când am reușit să iau o gură de aer la care nu mă așteptam. Însă nu am apucat să mă bucur de senzație, pentru că Brianna a apărut printre tufele de mirt, cu Jemmy agățat de fusta ei.

– Dă-i drumul! a spus ea.

Marsali își ținuse răsufierea; a expirat sonor și a inspirat adânc.

– N-are de gând să-mi dea drumul și n-are importanță, am spus cu convingere către amândouă. Marsali, împușcă-l! Imediat!

Ea a strâns mâna pe armă, dar nu era în stare să apese pe trăgaci. Albă la față, s-a uitat la Brianna, apoi iar la Bonnet și mâinile i-au tremurat.

– Împușcă-l, *maman*, a șoptit Germain, însă entuziasmul îi dispăruse.

Și el era palid și se ținea mai aproape de mama lui.

– Vii cu mine, scumpo, tu și flăcăul. Am simțit vibrația din pieptul lui

Bonnet când a rostit cuvintele și, deși nu puteam vedea, l-am simțit zâmbind pieziș. Ceilalți pot să plece.

– Să nu faci asta, am zis, încercând să o fac pe Bree să se uite la mine. Nu ne va da drumul, știi bine că așa se va-ntâmpla. Ne va ucide pe mine și pe Marsali, orice-ar spune el. Singurul lucru pe care-l poți face e să-l împuști. Dacă Marsali nu e-n stare, atunci tu.

Asta i-a atras atenția. Brianna mi-a aruncat o privire șocată, iar Bonnet, pe jumătate enervat, pe jumătate amuzat, a pufnit.

– Îți condamni mama? Nu e ea fata care să facă așa ceva, doamnă Fraser.

– Marsali, te va ucide și pe tine și pe copilul tău, am spus încordându-mi fiecare mușchi ca să o fac să înțeleagă și să o silesc să tragă. Germain și Joan vor muri aici, singuri. Crede-mă, nu contează ce se întâmplă cu mine – pentru Dumnezeu, împușcă-l acum!

A tras.

Au urmat o scânteie și un norișor de fum albicios, iar Bonnet a tresărit. Apoi Marsali a lăsat mâna moale și țeava pistolului s-a înclinat spre pământ – iar glonțul și iasca au căzut pe nisip cu un bufnet foarte slab. Rateu.

Marsali a gemut îngrozită, însă Brianna s-a mișcat fulgerător, a luat găleata răsturnată și a aruncat-o spre capul lui Bonnet. El a scos un strigăt și s-a aruncat într-o parte, dându-mi drumul. Găleata m-a izbit în piept; am prins-o și am rămas privind ca proasta în fundul ei. Era umedă în interior, cu câteva fructe albe-albăstrui de mirt lipite de lemn.

Germain și Jemmy au început să plângă, Joan răcnea din răspuțeri în pădure, iar eu am aruncat găleata și m-am târât nebunește să mă adăpostesc după un tufiș de laur.

Bonnet, roșu la față, reușise să se ridice în picioare și avea pumnalul în mână. Era foarte furios, dar a făcut un efort pentru a-i zâmbi Briannei.

– A, draga mea, a spus el, trebuind să strige pentru a acoperi țipetele și scâncetele. Eu nu vă vreau decât pe tine și pe fiul meu. N-o să fac rău nimănui.

– Nu e fiul tău, a spus Brianna cu glas scăzut și răspicat. Nu va fi nicicând al tău.

El a scos un sunet de dispreț.

– A, da? Nu asta am auzit în temnița din Cross Creek, dulcețo. Iar acum, după ce l-am văzut... s-a uitat din nou la Jemmy și a dat rar din cap. E al meu, fată dragă. Arată ca mine – nu-i așa, băiețelule?

Urlând, Jemmy și-a îngropat fața în fustele Briannei.

Bonnet a oftat, a dat din umeri și a renunțat să se mai prefacă nonșalant.

– Să mergem, a spus el și a dat să se apropie, cu intenția de a-l lua pe Jemmy în brațe.

Brianna a ridicat mâna dintre faldurile rochiei și l-a ochit cu pistolul pe care eu îl scosesem de la centura lui. Bonnet s-a oprit cu gura căscată și cu un picior în aer.

– Ce zici, Stephen? a șopti ea, privindu-l fără să clipească. Praful tău de pușcă e uscat?

Ținând pistolul cu ambele mâini, a țintit drept vintrele lui, apoi a tras.

A trebuit să recunosc că s-a dovedit foarte iute. Bonnet nu avusese vreme să se întoarcă și să fugă. Însă a dus mâinile în jos pentru a-și apăra boașele amenințate, exact în momentul în care ea a apăsât pe trăgaci.

Sângele a explodat cu stropi mari printre degetele lui, dar nu mi-am dat seama ce nimerise Brianna.

Bonnet s-a împieticit înapoi ținându-se de vintre. A privit disperat în jur, ca și cum nu i-ar fi venit să creadă, după care s-a lăsat moale într-un genunchi. L-am auzit răsufând, greu și rapid.

Toate am rămas cu ochii la el, paralizate. O mână îi atârna în nisip, lăsând dăre de sânge. Apoi, încet, s-a ridicat ținându-se de mijloc. Avea fața albă, iar ochii verzi erau ca apa tulbure.

S-a răsucit gâfâind și a plecat târâș, ca un gândac strivit, asudând și șchiopătând. S-a auzit un foșnet puternic când a trecut nesigur prin tufișuri, apoi a dispărut. Dincolo de un palmier pitic, am văzut un șir de pelicani zburând, urâți și totuși grațioși pe cerul înnorat.

Încă împietrită de șoc, am rămas ghemuită pe pământ. Am simțit ceva cald alunecându-mi pe obraz și mi-am dat seama că era o picătură de ploaie,

– A scăpat? Brianna se aplecase spre mine, ajutându-mă să mă ridic. Crezi că a scăpat? Iar ei au murit?

Avea buzele albite, dar nu părea isterică. Îl ținea cu o mână pe Jemmy, care se agăța de gâtul ei.

– Nu, am spus. Toate păreau departe, ca și cum s-ar fi mișcat cu încetinitorul. M-am ridicat încet, clătinându-mă, parcă aș fi uitat cum să stau în picioare. Nu, am repetat și nu am simțit nici teamă, nici panică, amintindu-mi ce spusese Bonnet; nimic în afara unei certitudini în piept, ca o greutate mică, alinătoare. Nu, n-au pățit nimic.

Jamie îmi spusese; nu asta era ziua în care el și eu ne vom despărți.

Marsali dispăruse în pădure să o caute pe Joanie. Germain stătea aplecat peste petele de sânge de pe nisip, examinându-le fascinat. Mi-a trecut vag prin minte întrebarea ce grupă sangvină era, dar am alungat gândul.

Nu va fi niciodată al tău, spusese Brianna.

– Să mergem, am propus, bătându-l ușor pe creștet pe Jemmy. Cred că deocamdată o să ne descurcăm și fără lumânări parfumate.

Două zile mai târziu, Roger și Jamie au apărut în zori, trezind pe toată lumea din han când au bătut la ușă și făcându-i pe cei din casele învecinate să deschidă brusc obloanele și să scoată capetele afară alarmați, din cauza chiotelor și a strigătelor. Eram aproape sigură că Roger avea o contuzie la cap, dar el a refuzat să stea la pat, dar i-a îngăduit Briannei să-i țină capul în poală și să scoată exclamații de compătimire și de șoc, în vreme ce Jamie ne-a prezentat o relatare a bătăliei de la Debarcaderul lui Wylie, după care noi le-am povestit destul de confuz despre aventurile noastre în tufișurile de mirt.

– Așadar, Bonnet nu e mort? a întrebat Roger, deschizând un ochi.

– Ei bine, nu știm, i-am explicat. A fugit, dar n-am idee cât de grav era rănit. A lăsat în urmă mult sânge, dar, dacă a fost nimerit în partea inferioară a abdomenului, rana e îngrozitoare și aproape sigur fatală. Peritonita duce la o moarte lentă și dureroasă.

– Foarte bine, a spus Marsali, pe un ton răzbunător.

– Foarte bine! a imitat-o Germain, uitându-se cu mândrie la ea. *Maman* l-a împușcat pe omul cel rău, *grandpere*, i-a spus el lui Jamie. La fel și mătușica. Era plin de găuri – era sânge peste tot!

– Găuri, a spus Jemmy cu un aer fericit. Găuri, găuri, multe găuri!

– Ei, poate o sigură gaură, a murmurat Brianna, fără să ridice ochii de la cârpa umedă cu care curăța sângele uscat de pe scalpul și părul lui Roger.

– A, da? Ei bine, fata mea, dacă i-ai smuls un deget sau una dintre boașe, poate va supraviețui, a remarcat Jamie, zâmbindu-i. Dar asta nu-i va schimba purtarea, eu așa cred.

Fergus a sosit la amiază cu nava poștală, aducând triumfător actele celor două transferuri de pământuri, înregistrate, ștampilate și cu sigiliul oficial, încununând bucuriile zilei. Sărbătorirea a fost însă reținută, deoarece știam toți că o problemă destul de importantă rămăsese nerezolvată.

După o discuție aprinsă, s-a stabilit – ceea ce a însemnat că Jamie a hotărât și a refuzat cu îndărătnicie părerile contrare – ca eu și el să pornim imediat călare spre River Run. Familiile tinere aveau să rămână câteva zile în Wilmington pentru a-și rezolva treburile și a trage cu urechea, ca să afle dacă se vorbea despre vreun bărbat rănit ori pe moarte. După aceea, aveau să se întoarcă la Fraser's Ridge, ocolind cu orice preț Cross Creek și River Run.

– Dacă nu vă apropiați de el, locotenentul Wolff nu va mai putea apela la amenințări împotriva ta sau a copilului pentru a o influența pe mătușa mea, i-a spus clar Jamie Briannei. Cât despre voi, *mo charadean*, le-a spus el lui Roger și lui Fergus, nu trebuie să vă lăsați soțiile și copiii de capul lor, Dumnezeu știe pe cine ar mai putea împușca!

Abia după ce a închis ușa în urma lui, acoperind hohotele de râs, s-a întors spre mine, a plimbat degetul peste zgârietura de pe gâtul meu și m-a strâns atât de tare în brațe, încât am crezut că îmi va rupe vreo coastă. M-am agățat strâns de el pe hol, fără să-mi pese că nu mai puteam

respira și nici că ne-ar putea vedea cineva, fericită doar să îl ating și să îl am acolo.

– Ai procedat bine, englezoaico, mi-a șoptit într-un târziu la ureche. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, să nu mai faci asta!

Și așa eu și el am plecat singuri a doua zi, în zori.

ȘIREȚI CA VULPOII

Trei zile mai târziu, aproape de apusul soarelui, am ajuns la River Run. Caii erau înspumați și murdari și nici noi nu arătam mai bine. Locul părea destul de liniștit, iar ultimele raze ale soarelui de primăvară cădeau peste peluzele înverzite și scoteau în evidență statuile din marmură albă și piatra mausoleului lui Hector, aflat între tisele întunecate.

– Ce părere ai? l-am întrebat pe Jamie.

Ne opriserăm la marginea peluzei, analizând situația înainte de a ne apropia.

– Păi, văd că nimeni n-a dat foc casei, mi-a răspuns el, ridicându-se în scări pentru a examina perspectiva. Și nici nu văd râuri de sânge scurgându-se pe scara din față. Totuși...

S-a așezat în șa, a vârât o mână în desagă și a scos un pistol, pe care l-a încărcat cu grijă. După ce l-a pus la betelia pantalonilor și l-a ascuns sub poalele hainei, am mers călare încet până la aleea care ducea spre ușa

principală.

În momentul în care am ajuns acolo mi-am dat seama că ceva nu era în ordine. Casa avea un aer sinistru de încremenire; nu se auzeau zgomote făcute de servitoarele grăbite, nici muzică din salon, nu se simțea aroma mâncării de seară aduse de la bucătăria mare. Lucru și mai ciudat, Ulysses nu apăruse să ne întâmpine; la ciocăniturile noastre în ușă nu a răspuns nimeni vreme de câteva minute, iar când ușa s-a deschis într-un târziu, a apărut Phaedre, servitoarea personală a Jocastei.

Arăta groaznic ultima oară când o văzusem, cu aproape un an în urmă, după moartea mamei ei. Nici acum nu arăta mult mai bine; avea cearcăne, iar pielea ei părea lovită și zbârcită, precum coaja unui fruct care începe să se strice.

Când ne-a văzut, ochii i s-au luminat și buzele i s-au destins cu o vizibilă ușurare.

– Vai, domnul Jamie! a exclamat ea. Încă de ieri mă rog Domnului să vină cineva care să ne ajute, dar am crezut că era domnul Farquard, ceea ce ar fi însemnat alte necazuri, fiindcă el e om al legii și așa mai departe, chiar dacă e prieten cu mătușa dumneavoastră.

Jamie a ridicat o sprânceană în fața acestei declarații destul de confuze, dar a dat încurajator din cap și i-a strâns mâna.

– Da, fata mea. Nu cred că-am mai răspuns la vreo rugăciune până-acum, dar nu mă opun. Mătușa mea e... bine?

– A, da, domnule, e destul de bine.

Phaedre ne-a făcut semn spre scară și s-a retras înainte ca noi să punem alte întrebări.

Jocasta era în budoarul ei și tricota. A ridicat capul când a auzit zgomot de pași, atentă, și, înainte să scoată cineva vreo vorbă, a întrebat „Jamie?” cu glas tremurat și s-a ridicat în picioare. Chiar de departe, am observat că în tricotaj erau greșeli, ochiuri lipsă și rânduri destrămate, deși, de obicei, lucra foarte îngrijit.

– Da, eu sunt, mătușă. Și Claire. Ce s-a întâmplat?

Jamie a traversat încăperea din doi pași, a ajuns lângă ea și a luat-o de braț, bătând-o ușurel pe mână în semn de încurajare.

Chipul ei a suferit aceeași transformare, reflectând ușurarea pe care o văzusem și pe la Phaedre, și am avut impresia că genunchii îi vor ceda. Însă și-a încordat spatele și s-a întors spre mine.

– Claire? Slavă Fecioarei că ai venit, deși cum... în fine, n-are importanță acum. Vrei să vii cu mine? Duncan e rănit.

Duncan stătea în pat în camera alăturată, nemișcat sub un morman de cuverturi. La început, m-am temut că ar putea fi mort, dar s-a mișcat imediat ce a auzit vocea Jocastei.

– *Mac Dubh?* a spus el nedumerit. A scos capul de sub maldărul de cuverturi și a mijit ochii pentru a vedea în semiîntunericul din încăpere. Ce Dumnezeu te aduce aici?

– Locotenentul Wolff, a spus Jamie pe un ton ușor caustic. Numele lui cred că ți-e oarecum cunoscut, nu?

– Da, așa putea spune așa.

Duncan vorbise pe un ton ciudat, dar nu am acordat atenție acestui fapt, pentru că eram ocupată să aprind lumânări și să-l scot de sub pături pentru a vedea ce necaz are.

Mă așteptam să văd o rană de pumnal sau de glonț. La o primă examinare, nu am găsit nimic de genul ăsta și mi-au trebuit câteva momente de organizare mintală ca să descopăr că suferința lui era un picior rupt. Din fericire, era o simplă fractură a tibiei și, cu toate că fără îndoială îi dădea dureri mari, nu părea să fie o mare amenințare la adresa vieții lui.

Am trimis-o pe Phaedre să aducă niște bețe potrivite pentru atele, în vreme ce Jamie, aflând că Duncan nu era în mare primejdie, s-a așezat, hotărât să lămurească lucrurile.

– A fost aici? Locotenentul Wolff? a întrebat el.

– Da, a fost.

A apărut din nou o ușoară ezitare.

– Înseamnă c-a plecat, da?

– A, da.

Fără să vrea, Duncan s-a cutremurat puțin.

– Îți provoc dureri? l-am întrebat eu.

– A, nu, doamnă Claire, m-a asigurat el. Doar că eram... în fine...

– Ai putea să-mi spui direct, Duncan, a zis Jamie, ușor exasperat. Cred că povestea nu devine mai frumoasă dacă o păstrezi mai mult pentru tine, ce părere ai? Și dacă-i felul de poveste la care mă gândesc, atunci am și eu de spus o povestioară, înțelegi?

Duncan l-a privit printre gene, apoi, dându-se bătut, a oftat și s-a lăsat înapoi pe pernă.

Locotenentul sosise la River Run cu două zile în urmă, dar, contrar obiceiului său, nu venise la ușa principală pentru a fi anunțat. Își lăsase calul împiedicat pe un câmp, la vreun kilometru și jumătate de casă și se apropiase pe furiș.

– Ne-am dat seama de asta fiindcă am găsit calul mai târziu, înțelegeți? mi-a explicat el în timp ce îi imobilizam piciorul. Nici n-am aflat că era aici decât după cină, când m-am dus la privată, iar el a sărit la mine prin întuneric. Aproape că am murit de frică și a fost cât pe ce să fiu împușcat, dacă aș fi avut și brațul celălalt, îndrăznesc a spune că în el m-ar fi nimerit. Numai că nu am, așa că nu s-a brodit.

În ciuda handicapului, Duncan reacționase cu ferocitate, izbindu-l pe locotenent în față, apoi atacându-l și îmbrâncindu-l.

– S-a împleticit și s-a împiedicat de aleea pavată cu cărămizi, a căzut pe spate și s-a lovit la cap cu un zgomot cumplit. S-a cutremurat din nou amintindu-și acel sunet. Ca un pepene izbit cu securea, așa a fost.

– Aha, am înțeles. Așadar, a murit pe loc, nu? a întrebat Jamie, vădit interesat.

– A, nu. Duncan se mai dezghețase cât își spusese povestea, dar devenea iar neliniștit. Uite, *Mac Dubh*, aici e necazul. Când l-am îmbrâncit, și eu m-am clătinat, am călcat pe canalul din piatră al privatei și mi-a plesnit piciorul. Am rămas întins acolo, gemând lângă alee. Într-un târziu, Ulysses mi-a auzit strigătele și a coborât, urmat de Jo.

Duncan îi povestise Jocastei ce se întâmplase, timp în care Ulysses se duse să cheme doi grăjdari pentru a-l duce pe brațe în casă. Apoi, chinuit de dureri și având obiceiul să-l lase pe majordom să rezolve problemele, uitase de locotenent.

– A fost vina mea, *Mac Dubh*, știu asta foarte bine, a spus el, palid și tras

la față. Ar fi trebuit să dau vreo poruncă, deși nici acum nu-mi dau seama ce ar fi trebuit să spun și nici n-am avut timp destul să mă gândesc.

Restul poveștii, smuls aproape cu forța de la el, a fost că Jocasta și Ulysses se sfătuiseră și ajunseseră la concluzia că locotenentul depășise măsura și că, după ce fusese o pacoste pentru ea, acum devenise o adevărată amenințare. Astfel stând lucrurile...

– Ulysses l-a ucis, a spus Duncan sec, apoi a tăcut, arătând din nou îngrozit. A înghițit în sec, părând extrem de nefericit. Jo spune că ea i-a poruncit să facă asta – și Dumnezeu mi-e martor, *Mac Dubh*, poate că ar fi făcut-o chiar ea. Nu e femeia cu care să te joci, mai ales că i-a fost ucisă o servitoare, a fost amenințată ea însăși și soțul ei a fost atacat.

Însă din ezitarea lui am înțeles că în minte îi stăruia o mică îndoială despre rolul jucat de Jocasta.

Jamie înțelesese principala problemă care îl frământa.

– Iisuse, a spus el. Ulysses va fi spânzurat imediat, ori mai rău, dacă află cineva. Chiar dacă mătușa i-a poruncit să facă asta.

Acum, după ce fusese rostit adevărul, Duncan arăta ceva mai calm.

– Da, așa e, l-a aprobat el pe Jamie. Nu-l pot lăsa să ajungă-n ștreang, dar ce fac cu locotenentul? Trebuie să ținem seama de Marină, fără a mai vorbi de șerifi și de magistrați.

Era un argument puternic. O mare parte a prosperității de la River Run depindea de contractele navale pentru cherestea și smoală; locotenentul Wolff fusese omul de legătură care răspundea de respectivele înțelegeri. Indiferent de scuză, mi-am dat seama că Marina Maiestății Sale nu-l va privi cu ochi buni pe proprietarul care-i ucisese reprezentantul pe plan

local. Mi-am imaginat că legea, în persoana șerifului și a magistraților, ar putea adopta o atitudine mai îngăduitoare în privința situației – dar nu și a făptuitorului.

Sclavul care vărsa sângele unui alb era condamnat în mod automat, indiferent de provocare. Nu avea nicio importanță ce se întâmplase – chiar dacă ar fi existat zece martori care să confirme că Wolff îl atacase pe Duncan, soarta lui Ulysses era pecetluită. Asta, dacă afla cineva de fapta lui. Am început să înțeleg aerul de disperare care plutea peste River Run; ceilalți sclavi erau conștienți de ceea ce se putea întâmpla.

Jamie și-a frecat bărbia cu dosul palmei.

– A... cum s-a... adică n-ar fi posibil să spui că ai făcut-o chiar tu, Duncan? La urma urmelor, a fost în legitimă apărare – și am dovezi că acel om a venit cu gând să te omoare, dorind să se căsătorească cu forța cu mătușa sau măcar să o țină ostatică pentru ca ea să se simtă amenințată și să îi spună unde-i aurul.

– Aur? a întrebat Duncan uimit. Dar nu există aur aici. Credeam că am lămurit problema asta anul trecut.

– Locotenentul și partenerii lui credeau că există, i-am spus eu. O să-ți povestească Jamie totul mai târziu. Ce s-a întâmplat mai exact cu locotenentul?

– Ulysses i-a tăiat beregata, a răspuns Duncan și a înghițit în sec, mărul lui Adam urcând și coborând. Aș fi destul de încântat să spun că eu am făcut-o, numai că...

În afară de faptul că era greu să tai beregata cuiva cu o singură mână, era la fel de evident că beregata locotenentului fusese tăiată de un stângaci, iar Duncan nu avea acel braț.

Din întâmplare, știam că Jocasta Cameron – la fel ca nepotul ei – era stângace, dar mi s-a părut lipsit de tact să aduc vorba despre asta în acele momente. I-am aruncat o privire lui Jamie, care a ridicat ambele sprâncene.

Ar face-o? am întrebat fără cuvinte.

Cineva din neamul MacKenzie de Leoch? mi-a răspuns privirea lui cinică.

– Unde e Ulysses?

– Cel mai probabil în grajd, dacă nu cumva a plecat deja spre vest.

Știind că dacă se afla adevărul despre moartea locotenentului, Ulysses va fi condamnat imediat, Jocasta îl trimisese pe majordomul ei să înșeuzeze un cal și să fugă în munți dacă apărea cineva străin pe proprietate.

Jamie a inspirat adânc și s-a scărpinat în cap, chibzuind.

– Eu zic că e cel mai bine ca locotenentul să dispară. Duncan, unde îl ții deocamdată?

În încercarea de a zâmbi, colțul gurii lui Duncan a tresărit.

– Cred că e în groapa pentru grătar, *Mac Dubh*. Acoperit cu o prelată peste care s-au pus lemne de hickory, ca să treacă drept o carcasă de porc.

Jamie a ridicat din nou din sprâncene, dar s-a mulțumit să dea din cap.

– Da, bine. Lasă asta în seama mea, Duncan.

Am lăsat instrucțiuni ca lui Duncan să i se dea apă cu miere și ceai de salvie-indiană și coajă de cireș și am plecat cu Jamie ca să găsim o metodă pentru a face cadavrul să dispară.

– Cred că cel mai simplu ar fi să-l îngropăm undeva, am propus eu.

– Hm, a făcut Jamie.

A ridicat torța din lemn de pin pe care o avea și s-a încruntat uitându-se la movila din groapă, acoperită cu o prelată. Locotenentul nu-mi plăcuse niciodată, dar acum arăta jalnic.

– Probabil. Însă mă gândeam – toți sclavii știu ce s-a întâmplat. Dacă-l îngropăm pe proprietate, vor afla și asta. Nu vor spune nimănui, bineînțeles, dar el va bântui locul, nu?

Am simțit un fior pe șira spinării, atât din cauza tonului său detașat, cât și a cuvintelor folosite și mi-am strâns șalul mai bine pe umeri.

– Să bântuie locul?

– Da, sigur. Victima unei crime, ucisă aici și ascunsă, nerăzbunată?

– Adică... *chiar* va bântui locul, am întrebat cu fereală, sau vrei să zici că așa vor crede sclavii?

Jamie a ridicat din umeri neliniștit.

– Nu cred că conta prea mult. Vor ocoli locul în care e îngropat, vreo femeie o să-i vadă fantoma noaptea, se vor stârni zvonuri, așa cum se întâmplă în cazuri din astea, apoi, vreun sclav de la Green River va scăpa vreo vorbă, cineva din familia Farquard va auzi și, până să te dezmeticești, va veni cineva aici și va începe să pună întrebări. Având în vedere că Marina va începe să-l caute foarte curând... ce-ar fi să-i legăm pietre de picioare și să-l azvârlim în râu? La urma urmelor, asta voia el să-i facă lui Duncan.

– Nu-i rea ideea, am spus, analizând soluția. Dar el voia ca Duncan să fie găsit. Râul e destul de circulat și în porțiunea asta nu e prea adânc. Chiar

dacă legăm pietre de el, e posibil să iasă la suprafață ori să-l agațe cineva cu vâsla. Ar avea vreo importanță dacă ar fi descoperit astfel, ce părere ai? Nu va exista nicio legătură între cadavru și River Run.

A dat rar din cap și a mișcat torța într-o parte ca să-și ferească mâneca de o scânteie. Vântul bătea ușor, iar ulmii din apropierea gropii de grătar șopteau neliniștiți deasupra capetelor noastre.

– Da, așa e. Numai că, dacă-l găsește cineva, se va face o anchetă. Marina va trimite un om pentru a încerca să afle adevărul – și vor veni și aici ca să pună întrebări. Ce crezi că s-ar întâmpla în cazul ăsta, dacă s-ar apuca să-i descoasă pe sclavi, dorind să știe dacă l-au văzut pe locotenent și așa mai departe?

– Mm, da.

Având în vedere starea de agitație a sclavilor, mi-am imaginat că o anchetă i-ar face pe unii să intre în panică și atunci ar putea să scape vreo vorbă fără să vrea.

Jamie stătea nemișcat și privea fix spre forma învelită în prelată cu o expresie concentrată. Am inspirat adânc și am sesizat un miros slab de sânge în descompunere, după care m-am grăbit să expir.

– Cred că... l-am putea arde, am propus eu și am înghițit când am simțit brusc gust de fiere. La o adică, este deja în groapă.

– Și asta-i o idee, a zis Jamie și a încercat să zâmbească în colțul gurii. Dar cred că am una mai bună, englezoaico.

S-a întors și a privit gânditor spre casă. Câteva ferestre erau luminate, dar toată lumea era înăuntru, amuțită de frică.

– Hai cu mine! a zis Jamie hotărându-se. Sper că există un baros în grajd.

Partea din față a mausoleului era acoperită de un grilaj ornamental din fier forjat, cu un lacăt enorm, metalul acestuia fiind împodobit cu trandafiri iacobiți, cu șaisprezece petale. Mereu mi se păruse că era doar una dintre fandoselile Jocastei Cameron, deoarece mă îndoiam că jefuitorii de morminte reprezentau o mare amenințare într-un cadru rural atât de îndepărtat. Balamalele abia dacă au scârțâit când Jamie a descuiat grilajul și l-a deschis. Ca orice altceva de la River Run, era bine întreținut și în stare ireproșabilă.

– Tu chiar crezi că e mai bine așa decât să-l îngropăm sau să-l ardem? am întrebat.

Nu era nimeni în preajmă, dar am vorbit aproape în șoaptă.

– Da. Bătrânul Hector îi va purta de grijă și-l va împiedica să facă vreun rău, mi-a răspuns Jamie calm. Și e pământ sfințit, într-un fel. Nu-i va lăsa sufletul să rățăcească, bine?

Am dat din cap, cu o ușoară ezitare. Probabil că avea dreptate; în privința credinței, Jamie îi înțelegea pe sclavi mult mai bine decât mine. În cazul de față, nu eram sigură dacă vorbea doar de efectul psihologic asupra sclavilor ori dacă era convins că Hector Cameron trebuia să se ocupe de acea amenințare *ex post facto* la adresa soției și a plantației lui.

Am ridicat torța pentru ca Jamie să vadă mai bine și mi-am mușcat buza.

Învelise barosul în cârpe ca să nu spargă blocurile de marmură. Blocurile mai mici ale peretelui frontal, de dincolo de grilaj, fuseseră tăiate cu pricepere pentru a se potrivi și a se turna mortar de fixare. Prima lovitură a deplasat două blocuri cu câțiva centimetri. După alte câteva lovituri, a apărut un spațiu întunecat, în care blocurile cedaseră suficient pentru a se zări interiorul mausoleului cufundat în beznă.

Jamie s-a oprit să-și ștergă sudoarea de pe frunte și a bolborosit ceva în barbă.

– Ce-ai spus?

– Am spus că pute, mi-a răspuns el, părând nedumerit.

– E surprinzător, nu? am întrebat, țâfnoasă. Când a murit Hector, acum patru ani?

– A, da, dar nu e...

– *Ce faceți aici?* a răsunat în spatele meu glasul neliniștit al Jocastei Cameron și am tresărit atât de tare, că am scăpat torța.

Torța a pâlpâit, dar nu s-a stins și m-am grăbit să o ridic, fluturând-o pentru ca flacăra să se întetească. S-a înălțat și a devenit constantă, aruncând o strălucire roșiatică asupra Jocastei, care stătea pe aleea din spatele nostru, arătând fantomatic în cămașa albă de noapte. Phaedre se adăpostea în spatele stăpânei și i-am văzut doar sclipirea ochilor, nu și fața. Ochii trădau spaimă, trecând de la Jamie la mine și apoi la gaura întunecată din fațada mausoleului.

– Ce fac? Scap de locotenentul Wolff, ce altceva? a răspuns Jamie iritat, la fel de uimit de apariția bruscă a mătușii lui. Lasă pe mine, mătușă. Nu trebuie să-ți faci griji.

– Nu... nu trebuie să deschizi mormântul lui Hector!

Simțind mirosul de descompunere, era slab, dar distinct, a strâmbat din nasul lung.

– Nu te speria, mătușă, a spus Jamie. Întoarce-te în casă. Mă descurc. Totul va fi bine.

Ea i-a ignorat cuvintele liniștitoare și a înaintat pe alee bâjbâind cu mâinile prin aer.

– Nu, Jamie! Nu trebuie. Închide-l la loc. Închide-l pentru numele lui Dumnezeu!

Panica din glasul ei era de netăgăduit și l-am văzut pe Jamie încruntându-se derutat. S-a uitat nesigur de la mătușa lui la gaura din mausoleu. Vântul scăzuse, însă acum bătea în rafale scurte, aducând un miros mai înțepător de moarte în jurul nostru. Jamie s-a schimbat la față și, fără să ia în seamă strigătele de protest ale mătușii lui, a mai îndepărtat câteva blocuri lovind rapid cu barosul înfășurat în cârpe.

– Englezoaico, dă-mi torța, a spus el, așezând barosul pe pământ.

Cu o senzație de oroare crescândă, i-am întins-o.

Umăr lângă umăr, am privit prin gaura îngustă dintre blocuri. Înăuntru erau două sicrie din lemn lustruit, fiecare pe câte un pedestal din marmură. Iar pe podea, între ele...

– Cine e omul acela, mătușă? a întrebat Jamie cu glas scăzut și s-a întors spre Jocasta.

Ea a încremenit. Muselina cămășii de noapte îi flutura în jurul picioarelor, iar vântul i-a smuls câteva șuvițe de păr alb de sub bonetă. Avea fața înghețată, dar ochii i se mișcau încoace și încolo, căutând parcă o scăpare ce era imposibilă.

Jamie a pășit spre ea și a prins-o cu putere de braț, făcând-o să tresară și să iasă din transa înghețată.

– *Co a th'ann?* a mârâit el. Cine e? Cine?

Ea doar a mișcat buzele, încercând să vorbească. S-a oprit, a înghițit în

sec și a mai făcut o încercare, privind cu ochii orbi peste umerii lui, uitându-se la Dumnezeu știe ce. M-am întrebat dacă mai putea să vadă când îl depuseseră acolo. Îl apăra acum în amintire?

– Numele lui... numele lui a fost Rawlings, a rostit ea cu glas pierit, și parcă o greutate de fier mi-a căzut peste piept.

Cred că am făcut o mișcare ori am scos vreun sunet, pentru că Jamie și-a îndreptat ochii spre mine. S-a întins și m-a prins strâns de mână, apoi și-a întors ochii spre Jocasta.

– Cum? a întrebat el calm, pe un ton care o avertiza că nu va accepta nicio eschivare.

Ea a închis ochii și a oftat, iar umerii lați i-au căzut brusc.

– Hector l-a ucis.

– Da? Jamie a aruncat o privire cinică spre sicriile din mausoleu și forma ghemuită care zăcea pe podea între ele. Bună treabă! Nu știam că unchiul meu era atât de capabil.

– Asta a fost înainte. Jocasta a deschis ochii, dar a vorbit nepăsător, ca și cum nimic nu mai conta. Acest Rawlings a fost doctor. A venit să mă consulte la ochi cândva. Când Hector s-a îmbolnăvit, l-am chemat iar. N-aș putea spune ce s-a întâmplat, dar Hector l-a surprins scotocind prin locuri unde nu avea ce căuta și i-a zdrobit capul. Hector era un bărbat temperamental.

– Așa aș zice și eu, a replicat Jamie după ce s-a uitat din nou la cadavrul doctorului Rawlings. Cum a ajuns aici?

– Noi... el... a ascuns cadavrul aici, plănuiind să-l ducă în pădure. Numai că... Starea lui Hector s-a înrăutățit și n-a mai putut coborî din pat. După

o zi, a murit și el. Și așa...

A ridicat mâna lungă și albă, făcând un semn către curentul rece și umed care venea dinspre mormântul deschis.

– Mințile mari gândesc la fel, am murmurat, și Jamie mi-a aruncat o privire de reproș și a dat drumul mâinii mele. A rămas cu ochii la mausoleul profanat, cu sprâncenele groase coborâte, semn că se concentra.

– A, da? a spus el. Și al cui e al doilea sicriu?

– Al meu.

Jocasta își recăpătase stăpânirea de sine, și-a îndreptat umerii și a ridicat bărbia.

Jamie a pufnit slab și mi-a aruncat o privire. Puteam crede că Jocasta ar fi lăsat cu indiferență un cadavru să zacă expus în loc să-l pună în coșciugul ei neatins... și totuși. Procedând astfel, șansele de a fi descoperit, inițial slabe, creșteau considerabil.

Nimeni nu ar fi deschis sicriul rezervat Jocastei înainte să vină vremea; cadavrul doctorului Rawlings ar fi rămas acolo în siguranță deplină, chiar dacă mausoleul avea să fie deschis din vreun alt motiv. Jocasta Cameron era egoistă, dar în niciun caz proastă.

– Pune-l pe Wolff înăuntru, dacă trebuie, a zis ea. Poate sta pe podea lângă celălalt.

– Mătușă, de ce să nu-l punem în sicriul tău? a întrebat Jamie, și am văzut că se uita foarte concentrat la ea.

– Nu! Dăduse să se întoarcă, dar, la vorbele lui Jamie, s-a întors fulgerător și i-am văzut fața feroasă în lumina torței. E un gunoi. Lasă-l să zacă și

să putrezească afară!

Jamie și-a îngustat ochii, dar nu i-a răspuns. În schimb, s-a întors spre mausoleu și a început să îndepărteze blocurile desprinse.

– Ce faci acolo?

Jocasta a auzit scrâșnetul produs de mișcarea blocurilor și început iar să se agite. S-a întors pe alee, dar și-a pierdut orientarea, privind spre râu. Mi-am dat seama că acum era complet oarbă, neputând vedea nici măcar lumina torței.

Însă nu i-am mai acordat atenție. Jamie se strecura prin spațiul dintre blocurile de marmură și pătrundea în mausoleu.

– Fă-mi lumină, englezoaico, a spus el încet, iar vocea lui a căpătat un ecou slab în încăperea mică din piatră.

Respirând foarte superficial, l-am urmat. Phaedre începuse să geamă, scoțând niște sunete ce semănau cu ale unei *ban-sidhe* care urlă la apropierea morții, doar că moartea de aici se petrecuse de mult.

Sicriele aveau plăcuțe din alamă, puțin înverzite din cauza umezelii, dar literele erau încă lizibile. „Hector Alexander Robert Cameron“ scria pe una și „Jocasta Isobeail MacKenzie Cameron“, pe cealaltă. Fără să ezite, Jamie a apucat capacul de la sicriul Jocastei și l-a săltat.

Nu era bătut în cuie; capacul era greu, dar s-a ridicat imediat.

– Oo! a făcut Jamie încet, privind în jos.

Aurul nu oxidează niciodată, oricât de umed sau de muced ar fi mediul în care este păstrat. Poate să stea pe fundul mării secole întregi și să apară într-o bună zi în năvodul vreunui pescar, strălucitor ca în ziua în care a fost turnat. Sclipește dintr-o matrice stâncoasă, cu un cântec de sirenă

care-i ademenește pe bărbați de mii de ani.

Lingourile stăteau într-un strat subțire pe fundul sicriului. Destule ca să umple două cufere mici, fiecare greu cât să fie nevoie de doi bărbați – sau de un bărbat și o femeie puternică – pentru a-l căra. Fiecare lingou avea pe el un crin. O treime din aurul franțuzului.

Am clipit văzându-i sclipirea și mi-am ferit ochii, orbiți de lumina pâlpâitoare. Era întuneric pe podea, dar am distins forma ghemuită care zăcea pe marmura de culoare deschisă. „Își băgase nasul unde nu trebuia.” Ceea ce văzuse îl făcuse pe Daniel Rawlings să deseneze crinul pe marginea filei din registrul lui de cazuri, cu o notație discretă: „Aurum?”

Atunci Hector Cameron era încă în viață. Mausoleul încă nu fusese închis. Probabil că doctorul Rawlings se trezise și îl urmărise pe pacientul lui rătăcitor, iar Hector îl condusese fără să vrea la comoara pe care se dusese noaptea s-o contemple? Tot ce se poate. Acum, nici Hector Cameron, nici Daniel Rawlings nu puteau spune cum fusese ori ce se întâmplase.

Am simțit un nod în gât pentru omul ale cărui oase zăceau la picioarele mele, pentru prietenul și colegul de breaslă ale cărui instrumente le moștenisem, a cărui umbră se aflase alături de mine, dându-mi deopotrivă curaj și alinare atunci când puneam mâinile pe bolnavi și mă străduiam să îi vindec.

– Mare păcat, am spus încet, privind în jos.

Jamie a coborât încet capacul sicriului, de parcă în el s-ar fi aflat cineva al cărui somn nu trebuia tulburat.

Afară, Jocasta stătea nemișcată pe alee. Ținea un braț pe umerii lui Phaedre, care nu mai scâncea, dar nu-mi era clar cine pe cine sprijinea.

După zgomotele făcute de noi, Jocasta știa unde eram, dar a rămas cu fața spre râu, cu ochii ficși, fără să clipească în lumina torței.

Mi-am dres glasul și am strâns șalul în jurul umerilor cu mâna liberă.

– Ce facem? l-am întrebat pe Jamie.

S-a întors și a privit spre mormânt o clipă, apoi a ridicat puțin din umeri.

– I-l lăsăm pe locotenent lui Hector, așa cum am stabilit. Cât privește doctorul...

A inspirat încet, uitându-se tulburat la oasele subțiri care zăceau desfăcute într-un evantai grațios, palide și neclintite în lumina torței. Cândva, mâna unui chirurg.

– Cred că-l vom lua acasă cu noi – la Ridge. Să se odihnească între prieteni.

A trecut printre cele două femei fără să le zică nimic sau să-și ceară scuze și a plecat să-l aducă pe locotenentul Wolff.

VISUL UNUI STURZ CÂNTĂTOR

Fraser's Ridge**Mai 1772**

Aerul nopții era rece și proaspăt. Nu venise încă vremea muștelor și a țânțarilor însetați de sânge; doar câte-un fluture pătrundea când și când pe fereastră, bătând din aripi în jurul focului stins ca niște bucățele de hârtie care ardeau, trecând peste picioarele lor cu o mângâiere scurtă.

Ea stătea întinsă așa cum căzuse, pe jumătate peste el, cu inima bătându-i puternic și lent în urechi. De acolo putea vedea pe fereastră; linia zimțată a copacilor de la capătul celălalt al curții interioare și, dincolo de ei, o porțiune de cer luminată de stele, atât de aproape și de strălucitoare încât i se părea posibil să calce printre ele și să ajungă de la una la alta, din ce în ce mai sus, până la colțul lunii în creștere.

– Nu ești supărată pe mine? a șoptit el.

Acum vorbea mai ușor, dar, fiindcă stătea cu urechea lipită de pieptul lui, ea a auzit hârâitul slab când el forța aerul prin gâtul rănit pentru a articula cuvintele.

– Nu.

El îi mângâia părul.

– Nu ți-am spus niciodată să nu-l citești.

Degetele lui i-au atins ușor umărul, și ea și-a strâns degetele de la picioare de plăcere. O deranja? Nu. A presupus că ar fi trebuit să se simtă oarecum expusă, pentru că intimitatea gândurilor și a viselor ei îi fusese dezvăluită astfel, dar a socotit că i le încredința. El nu va folosi niciodată acele lucruri împotriva ei.

Pe de altă parte, odată așternute pe hârtie, visele deveneau ceva separat față de ea. La fel ca desenele pe care le făcea; erau reflectarea unei fațete a minții ei, o imagine fulgurantă a ceea ce văzuse, gândise sau simțise într-un anumit moment – dar nu același lucru cu mintea și inima care le creaseră. Nu chiar.

– Totuși, să fim chit. Ea și-a rezemat bărbia în golul umărului lui. Mirosea frumos, amărui și aromat, a dorință satisfăcută. Povestește-mi unul dintre visele tale.

Un hohot de râs a vibrat aproape fără sunet în pieptul lui, dar ea l-a simțit.

– Doar unul?

– Da, dar trebuie să fie important. Nu din cele în care zbori sau te urmărește un monstru ori mergi la școală în pielea goală. Și nici unul dintre cele pe care le are toată lumea, ci unul care e doar *al tău*.

Își ținea o mână pe pieptul lui, mângâindu-l ușor ca să facă firele negre de păr cârlionțat să se desfacă și să se ridice. Cealaltă mână o ținea sub pernă; dacă își mișca puțin degetele, putea pipăi forma mică și netedă a amuletei antice, așa cum îi spunea el. Și-a imaginat pântecul umflându-se, devenind rotund și tare. A simțit o crispare și un spasm în partea de jos a abdomenului; reacțiile întârziate ale actului iubirii. Oare să fie de data asta?

El a întors capul pe pernă, gândindu-se. Genele lungi îi coborau spre obraji, negre ca șirurile de copaci de afară. Apoi, a întors capul iar spre ea, iar ochii lui au căpătat culoarea mușchiului, moale și viu în lumina scăzută.

– Aș putea deveni romantic, a șoptit el, și degetele i-au alunecat pe spinarea ei, făcându-i pielea de găină. Aș spune că acesta e visul meu, aici, singuri... noi și copiii noștri.

A întors puțin capul, verificând patul copilului din colțul încăperii, dar Jemmy dormea buștean, fiind aproape invizibil.

– Ai putea, a recunoscut ea și și-a mișcat capul, sprijinindu-și fruntea de umărul lui. Dar ăsta-i un vis de om treaz – nu unul adevărat. Sper că înțelegeți ce spun.

– Da, sigur.

A tăcut o clipă, cu mâna nemișcată, lată și caldă pe partea de jos a șirei spinării ei.

– Câteodată, a șoptit el într-un târziu, mă visez cântând și mă trezesc cu dureri în gât.

Nu putea vedea fața ei și nici lacrimile care îi apăruseră în colțurile ochilor.

– Și ce cânti? a întrebat ea în șoaptă.

A auzit foșnetul pernei când el a scuturat din cap.

– Nu e un cântec pe care să-l fi auzit sau să-l fi știut, a răspuns el încet.
Dar știi că-l cânt pentru tine.

REGISTRUL DOCTORULUI II

27 iulie 1772

Am fost întreruptă de la bătutul untului ca să mă ocup de Rosamund Lidsay, care a venit spre sfârșitul după-amiezii cu o tăietură gravă la mâna stângă, pe care și-a făcut-o când curăța coaja de pe copaci. Rana era întinsă, degetul mare de la mâna stângă fiind aproape retezat; plaga se întindea de la baza arătătorului până la doi centimetri și jumătate deasupra apofizei stiloide a radiusului, care era vătămat în mod superficial. Rana fusese făcută cu aproximativ trei zile înainte și tratată prin bandajare și ungere cu untură. Este evidentă septicemia extinsă, cu supurații, umflarea masivă a mâinii și a antebrățului. Degetul mare, înnegrit; cangrenă evidentă; miros specific înțepător. Dungii roșietice subcutanate, care indică infecție a sângelui, extinsă de la locul rănii până la fosa de la articulația

cotului.

Pacienta a prezentat febră mare (apreciată prin palpate la 40 de grade), simptome de deshidratare, ușoară dezorientare.

Tahicardie evidentă.

Având în vedere gravitatea stării pacientei, am recomandat amputarea imediată a membrului de la cot. Pacienta a refuzat, insistând în schimb să i se aplice cataplasma cu porumbel, constând din corpul despicat al unui porumbel proaspăt ucis, aplicat pe rană (soțul pacientei a adus un porumbel, căruia îi rupsese gâtul). Am îndepărtat degetul mare de la baza metacarpului, am făcut o ligatură a arterei radiale (strivită în rana de început) și o curățare superficială. Am toaletat și am drenat rana, am aplicat aproximativ 15 grame de pudră de penicilină (sursa: felii de pepene galben macerat, șarja 23, preparată la 15/04/71), local, după care am aplicat usturoi strivit (trei căței), alifie de dracilă – și cataplasma cu porumbel, la insistențele soțului, peste bandaj. Am administrat fluide pe cale orală; amestec antipiretic din țintaură-roșie, sanguinaria și hamei; apă la discreție. Am injectat amestec de penicilină (șarja 23), doză 7,5 mililitri în suspensie în apă sterilă.

Starea pacientei s-a deteriorat cu rapiditate, cu simptome accentuate de dezorientare și delir, febră mare. Pe braț și pe partea superioară a torsului a apărut o urticarie extinsă. Am încercat să scad febra prin aplicații repetate cu apă rece, dar fără rezultat. Pacienta fiind incoerentă, am cerut permisiunea soțului pentru amputare; nu a fost de acord pentru că moartea părea iminentă, iar pacienta „nu ar dori să fie înmormântată bucăți”.

Am repetat injecția cu penicilină. Pacienta și-a pierdut cunoștința la scurt timp după aceea și a decedat înaintea zorilor.

Am înmuiat pana încă o dată, apoi am șovăit, lăsând picăturile de cerneală să se scurgă de pe vârful ei ascuțit. Cât de mult trebuia să spun?

Înclinația mea adânc înrădăcinată spre precizie științifică era în contradicție cu precauția. Era important să descriu ce se petrecuse, cât de complet posibil. Însă am ezitat să consemnez în scris ceea ce putea fi interpretat drept o recunoaștere a omorului din culpă – nu era crimă, m-am convins singură, deși sentimentul de vinovăție nu făcea asemenea distincții.

– Sentimentele nu reprezintă adevărul, am murmurat eu.

De cealaltă parte a încăperii, Brianna a ridicat ochii de la pâinea pe care o tăia felii. M-am aplecat iar peste pagină, iar ea a revenit la discuția în șoaptă pe care o purta cu Marsali lângă foc. Nu era decât mijlocul după-amiezii, dar afară ploua și era întunecat. Aprinsesem o lumânare la care să scriu, dar mâinile fetelor fluturau peste masa luminată slab ca niște aripi de fluturi, aterizând ici și acolo printre farfuri și platouri.

Adevărul era că nu credeam că Rosamund Lindsay murise de septicemie. Eram aproape sigură că murise din cauza unei reacții acute la amestecul de penicilină nepurificată – pe scurt, de la medicamentul pe care i-l administrasem. Desigur, adevărul era că infecția ar fi ucis-o chiar și fără tratament.

Alt adevăr era că nu avusesem cum să știu care vor fi efectele penicilinei – dar tocmai asta era problema, nu? Ca să mă asigur că altcineva ar putea afla?

M-am jucat cu pana, răsucind-o între degetul mare și arătător. Păstrasem o evidență minuțioasă a experimentelor pe care le făcusem cu penicilina – întreținerea culturilor pe medii începând cu pâinea și încheind cu banana-de-prerie și coaja de pepene galben, făcând descrieri minuțioase

ale mucegaiurilor de penicilină grosiere și microscopice, efectele folosirii sale foarte limitate – până în acel moment.

Da, cu siguranță că trebuia să includ o descriere a efectelor. Însă adevărata întrebare era – pentru cine țineam aceste evidențe complete?

Mi-am mușcat buza, reflectând. Dacă o făceam pentru mine, lucrurile erau simple; puteam nota pur și simplu simptomele, durata și efectele, fără să consemnez în mod explicit cauza morții; în fond, era puțin probabil ca eu să uit circumstanțele. Însă dacă notațiile mele aveau să devină utile pentru altcineva... cineva care nu avea habar despre beneficiile și pericolele pe care le prezenta un antibiotic...

Cerneala se usca pe pana mea. I-am coborât vârful spre pagină.

Vârstă – 44 de ani, am scris încet. În epocă, asemenea prezentări de cazuri se încheiau cu o descriere pioasă a ultimelor clipe de viață ale decedatului, marcate – probabil – de resemnarea creștină din partea celor curați la suflet și de căința celor păcătoși. Niciuna dintre aceste atitudini nu marcase trecerea în neființă a lui Rosamund Lindsay.

Am aruncat o privire la sicriul așezat pe capre sub fereastra pe care șiroia ploaia. Cabana familiei Lindsay era foarte mică, total nepotrivită pentru o înmormântare pe o ploaie torențială, când era de așteptat să vină o mulțime de îndoliați. Sicriul era deschis, așteptând priveghiul, însă lițoliul din muselină îi fusese tras peste față.

Rosamund fusese prostituată în Boston; devenind prea grasă și prea bătrână ca să mai aibă cât de cât profit, plecase spre sud, căutându-și un soț. „Nu mai puteam suporta încă o iarnă acolo”, mi se confesase ea la scurt timp după ce sosise la Ridge. „Și nici vreunul dintre pescarii ăia împuțiți.”

Își găsisese refugiul la Kenneth Lindsay, care își căuta o soție cu care să

împartă munca de pe mica lui proprietate. Nu fusese o unire născută din atracție fizică – împreună, cei doi soți abia dacă aveau șase dinți întregi și nu erau compatibili emoțional, dar, cu toate astea, avuseseră o relație care păruse amicală.

Mai mult șocat decât îndurerat, Kenny fusese luat de Jamie pentru o medicație cu whisky – un tratament oarecum mai eficient decât cel recomandat de mine. Speram că măcar nu se va dovedi ucigător.

Cauza imediată a decesului – am scris și m-am oprit din nou. Mă îndoiam că în fața morții care se apropia Rosamund ar fi găsit un răspuns în rugăciuni sau în filozofie, pentru că nu avusese timp nici pentru una, nici pentru alta. Murise cu fața învinețită, congestionată și cu ochii bulbucați, incapabilă să scoată vreun cuvânt sau să respire din cauza gâtului umflat.

Și mie mi s-a umflat gâtul amintindu-mi, de parcă aș fi fost strangulată. Am ridicat cana cu ceai de iarba-mâței, care se răcea, și am luat o înghițitură, simțind cum lichidul puțin înțepător îmi alunecă liniștitor pe gât. M-am gândit că nu mă consola mai deloc faptul că septicemia ar fi ucis-o mai lent. Sufocarea fusese mai rapidă, dar în niciun caz mai plăcută.

Am lovit vârful penei de sugativă, lăsând punctișoare de cerneală care s-au lăbărțat alcătuiind o galaxie de stele. Totuși, exista o posibilitate. Moartea fusese provocată probabil de o embolie pulmonară – un cheag de sânge în plămâni. O complicație deloc imposibilă a septicemiei și probabil că asta dăduse simptomele.

Era o idee care îmi dădea speranțe, dar nu una în care să am prea multă încredere. Era vorba de glasul experienței, dar și de vocea conștiinței mele, care m-a făcut să înmoi pana în călimară și să scriu „anafilaxie” înainte de a reuși să mă răzgândesc.

Termenul de anafilaxie era deja cunoscut în epocă? Nu îl văzusem în notațiile lui Rawlings – însă nu le citisem pe toate. Cu toate acestea, deși moartea din cauza reacțiilor alergice nu era necunoscută, ea nu apărea des și probabil că nu era cunoscută sub acest nume. Așadar, era preferabil să descriu situația în amănunt pentru cel care mi-ar citi jurnalul.

Și aici intervenea problema, desigur. Cine îl va citi? Mi s-a părut puțin probabil, dar ce s-ar întâmpla dacă un străin ar citi asta și mi-ar interpreta relatarea drept o confesiune a unei crime? Părea cam tras de păr, însă se putea întâmpla. Ajunsesem primejdios de aproape de a fi executată ca vrăjitoare, în parte din cauza activităților mele de vindecătoare. Dacă ai fost la un pas să fii arsă pe rug, fii de două ori mai precaută, m-am gândit cu tristețe.

Umflare excesivă a membrului afectat, am scris și am ridicat pana, ultimul cuvânt devenind mai șters, deoarece vârful penei se uscuse. Am înmuiat-o din nou și am continuat să scriu cu îndărătnicie. Umflarea s-a extins la partea superioară a torsului, la gât și față. Piele palidă, presărată cu pete roșietice. Respirație din ce în ce mai rapidă și mai superficială, bătăile inimii foarte rapide și slabe, aproape imperceptibile. Palpitații evidente. Buze și urechi cianotice. Exoftalmie pronunțată.

Am înghițit din nou în sec când mi-am amintit de ochii Rosamundei, bombați pe sub pleoape, rostogolindu-se înapoi și încolo, într-o stare de teroare de neînțeles. Încercaserăm să-i închidem când femeile spălaseră cadavrul și îl pregătiseră pentru îngropăciune. Obiceiul era ca moarta să stea cu fața dezgolită la priveghi, dar în cazul de față mi s-a părut nepotrivit.

N-am vrut să mă uit din nou la sicriu, dar am făcut-o, cu o mișcare vagă de recunoaștere și de scuză. Brianna m-a privit, apoi a întors capul brusc. Mirosul mâncării pentru priveghi umplea treptat încăperea,

amestecându-se cu cel de fum de lemn de stejar și cel de cerneală din gale de stejar, dar și cu mirosul scândurilor din stejar proaspăt rindeluite pentru sicriu. M-am grăbit să iau o gură de ceai ca să împiedic bila să îmi ajungă în gât.

Știam prea bine de ce prima propoziție din jurământul lui Hipocrate suna: „În primul rând să nu faci rău.“ E mult prea ușor să faci rău. Îți trebuie mult curaj să pui mâna pe un om și să intervii. Cât de delicate și de complexe sunt trupurile și cât de brutale sunt intruziunile medicului.

Aș fi putut să mă izolez în camera medicală sau în birou pentru a-mi scrie însemnările. Știam de ce nu plecasem. Giulgiul din muselină lucea slab în lumina care venea dinspre fereastră. Am strâns pana între degetul mare și arătător, străduindu-mă să uit pocnetul făcut de cartilajul cricoid când înfipsesem un cuțitaș în gâtul Rosamundei într-o ultimă și inutilă încercare de a permite aerului să ajungă în plămâni ei chinuți.

Și totuși, m-am gândit, nu exista niciun medic care să nu se confrunte cu așa ceva. Mi se mai întâmplase de câteva ori – chiar și într-un spital modern, echipat cu toate aparatele necesare de întreținere a vieții.

Sigur că și vreun medic din viitor se va confrunta cu aceeași dilemă: să aplice un tratament posibil periculos ori să lase pacientul să moară, deși ar putea fi salvat. Și asta era dilema mea – să echilibrez mărunta posibilitate de a fi acuzată de omucidere și valoarea neștiută a însemnărilor mele pentru cineva care ar căuta cunoaștere în ele.

Cine ar putea fi cea persoană? Am șters pana gândindu-mă.

Deocamdată existau puține școli de medicină, și acelea se aflau în Europa. Cei mai mulți medici căpătau cunoștințe ca ucenici și din propria experiență. Am strecurat un deget în registrul de cazuri, pipăind orbește între paginile de început, scrise de proprietarul lui original.

Rawlings nu urmase o școală medicală. Dar, chiar dacă ar fi urmat, multe dintre tehnicile lui tot mi s-ar fi părut șocante, după standardele mele. Am strâns din buze gândindu-mă la câteva dintre tratamentele pe care le găsisem menționate în paginile scrise mărunt – infuzii de mercur pentru vindecarea sifilisului, aplicarea de ventuze și vezicatoare pentru crize de epilepsie, sângerarea pentru orice tulburare, de la indigestie și până la impotență.

Și totuși, Daniel Rawlings fusese doctor. Citind cazurile descrise, i-am simțit grija față de pacienți, curiozitatea privind misterele trupului uman. Probabil că nu făceam decât să amân, pentru a permite subconștientului meu să ia o decizie – ori poate simțeam nevoia de a comunica, indiferent cât de redusă era posibilitatea, cu alt doctor, cineva ca mine.

Cineva ca mine. Am rămas cu privirea ațintită la pagina cu scris mărunt, cu desene atent executate, fără să văd niciun detaliu. Exista cineva ca mine?

Nimeni. Mă mai gândisem la asta până atunci, dar numai confuz, ca la o problemă acceptată, dar atât de îndepărtată, încât nu impunea nicio urgență. Din câte știam, în colonia Carolina de Nord exista doar un om numit „doctor” în mod oficial – Fentiman. Am pufnit și am luat încă o gură de ceai. Mai bun era Murray MacLeod cu lanțetele lui – măcar acele instrumente erau inofensive.

Am sorbit din ceai privind-o pe Rosamund. Adevărul era că nu voi trăi o veșnicie. Cu puțin noroc, voi mai trăi multă vreme, dar nu etern. Trebuia să găsesc pe cineva căruia să-i pot transmite măcar rudimentele cunoștințelor mele.

Am auzit un râs înăbușit dinspre masă; fetele șușoteau lângă vasele cu tobă, castroanele cu varză murată și cartofi fierți. Nu, m-am gândit cu oarecare regret. Nu Brianna.

Ea ar fi fost alegerea logică; știa măcar ce însemna medicina modernă. Nu va fi dominată de ignoranță și de superstiții, nu trebuia convinsă de virtuțile asepsiei, de pericolele pe care le prezentau germenii. Însă nu avea înclinația firească necesară și nici instinctul necesar pentru a vindeca. Se ferea sau se temea de sânge – mă ajutase la câteva nașteri și la proceduri chirurgicale minore – și totuși îi lipsea amestecul aparte de empatie și duritate de care are nevoie un doctor.

Probabil că era mai mult copilul lui Jamie decât al meu, m-am gândit, urmărind lumina focului unduindu-se în cascada ei de păr când s-a mișcat. Avea curajul și tandrețea lui, dar era curajul unui războinic, tandrețea tăriei care, dacă voia, putea zdrobi. Nu reușisem să îi transmit darul meu; cunoașterea sângelui și a oaselor, căile secrete către străfundurile inimii.

Brianna a ridicat capul brusc, întorcându-se spre ușă. Ceva mai încet, s-a întors și Marsali, trăgând cu urechea.

Abia se auzea prin răpăitul picăturilor de ploaie, dar, știindu-l acolo, l-am deslușit – un glas de bărbat, ridicat, cântând. O pauză, apoi un huruit slab de răspuns, care putea fi un tunet îndepărtat, dar nu era așa ceva. Bărbații coborau din adăpostul de pe munte.

Kenny Lindsay îl rugase pe Roger să cânte *caithris*-ul pentru Rosamund, cântecul de jale gaelic pentru morți. „N-a fost scoțiană”, spusese Kenny, ștergându-și ochii înroșiți de lacrimile vărsate într-o noapte lungă de priveghi. „Nici măcar cu frică de Dumnezeu. Dar i-a plăcut să cânte și tare și-a admirat talentul MacKenzie.”

Roger nu cântase un *caithris* până atunci; știam că nici nu auzise vreunul.

– Nu te teme, îi spusese Jamie în șoaptă, tot ce trebuie e să fie tare.

Roger își plecase capul cu gravitate în semn de acceptare și plecase cu

Jamie și cu Kenneth să bea whisky lângă podeaua de malțificare și să afle ce se putea din viața Rosamundei, pentru a putea să deplângă mai bine trecerea ei în moarte.

Incantația cu glas răgușit s-a stins; vântul își schimbase direcția. Fusesse un capriciu al furtunii că îi auziserăm atât de curând – acum coborau de pe Ridge ca să-i adune pe cei îndoliați din cabanele din apropiere, pentru ca apoi să-i conducă într-o procesiune până la casă, pentru ospățul, cântecele și poveștile care se vor depăna toată noaptea.

Fără să vreau am căscat de mi-au trosnit fălcile gândindu-mă la asta. Nu voi rezista, am socotit cu disperare. Dormisem câteva ore de dimineață, dar nu de ajuns ca să fac față unui priveghi complet și înmormântării. Spre dimineață, casa va fi înțesată de oameni, toți mirosind a whisky și a haine ude.

Am căscat din nou, apoi am clipit și ochii mi s-au împăienjenit când am scuturat din cap ca să îmi limpezesc mintea. Mă dureau toate oasele de oboseală și nimic nu îmi doream mai mult decât să dorm câteva zile.

Cufundată în gânduri, nu o observasem pe Brianna, care venise lângă mine. A pus mâinile pe umerii mei și s-a tras mai aproape, astfel că i-am simțit căldura atingerii. Marsali plecaseră; rămăseserăm singure. A început să-mi maseze umerii, iar degetele ei lungi urcau încet pe tendoanele gâtului meu.

– Obosită? m-a întrebat ea.

– Mm... Puțin spus.

Am închis registrul și m-am rezemat de spătarul scaunului bucurându-mă un moment de ușurarea adusă de atingerea ei. Nu îmi dădusem seama cât de încordată fusesem.

Încăperea spațioasă era tăcută și curată, pregătită pentru priveghi. Doamna Bug se ocupa de grătar. Fetele aprinseseră două lumânări, câte una la fiecare capăt al mesei încărcate, iar umbrele au licărit pe pereții văruiți în alb și pe sicriu în momentul în care un curent neașteptat a aplecat flăcările lumânărilor.

– Cred că eu am ucis-o, am spus brusc, deși nu voisem să spun asta nicidecum. Penicilina a omorât-o.

Degetele lungi ale Briannei nu s-au oprit din mișcarea lor liniștitoare.

– Sigur? a murmurat ea. Dar n-ai fi putut face altceva, corect?

– Nu.

Am simțit un val de ușurare, atât din cauza acelei confesiuni simple, cât și a dispariției treptate a încordării dureroase din gât și din umeri.

– Nu-i nimic, a spus ea încet, frecând și mângâind. Oricum ar fi murit, nu? E trist, dar n-ai procedat greșit. Știi bine asta.

– Știu.

Spre surprinderea mea, o lacrimă mi-a alunecat pe obraz și a căzut pe pagină, făcând hârtia să se încrețească. Am clipit tare, străduindu-mă să-mi recapăt controlul. Nu voiam să o îndurez pe Brianna.

Nu era îndurerată. Și-a luat mâinile de pe umerii mei și am auzit-o trăgând un scaun. Apoi m-a îmbrățișat și am lăsat-o să mă tragă în spate rezemându-mi capul sub bărbia ei. M-a ținut pur și simplu, lăsând ritmul răsuflării ei să mă calmeze.

– Odată, am ieșit la cină cu unchiul Joe, imediat după ce pierduse un pacient, a spus ea într-un târziu. Mi-a povestit despre asta.

– Da?

Am rămas puțin surprinsă; n-aș fi crezut că Joe i-ar vorbi despre asemenea lucruri.

– N-a avut intenția asta. Însă am observat că îl frământa ceva, așa că l-am întrebat. Iar el... el simțea nevoia de a vorbi și mă avea pe mine la îndemână. După aceea mi-a zis că a fost ca și cum te-ar fi avut pe tine în față. Nu știam că-ți spunea Lady Jane.

– Da, am recunoscut. Din cauza felului în care vorbeam.

Am simțit în ureche adierea râsului ei și am zâmbit și eu. Am închis ochii și parcă l-am văzut pe prietenul meu făcând gesturi largi într-o discuție aprinsă, cu fața luminată de dorința de a tachina.

– A spus că, atunci când se întâmplă așa ceva, câteodată se declanșează în spital un fel de anchetă. Nu e ceva ca o judecată, nici vorbă – ci de un grup de doctori care vor să audă ce anume s-a întâmplat, ce a mers prost. A spus că era ca un soi de confesiune să le povestească celorlalți doctori, care puteau înțelege – și că asta era de folos.

– Mm...

Se legăna ușor, purtându-mă în mișcarea ei, așa cum îl legăna și pe Jemmy ca să-l liniștească.

– Asta te deranjează? m-a întrebat ea încet. Nu doar Rosamund, ci faptul că ești singură? Nu ai pe nimeni care să te înțeleagă cu adevărat?

A întins brațele peste umerii mei și a încrucișat mâinile, lăsându-le blând peste pieptul meu. Mâini tinere, mari, capabile, cu pielea proaspătă și frumoasă, mirosind a pâine caldă și a gem de căpșune. Am ridicat una și am așezat palma caldă pe obrazul meu.

– Se pare că da, am răspuns.

Ea și-a îndoit mâna, m-a mângâiat pe obraz și a retras-o. Cealaltă mână s-a mișcat încet, netezindu-mi părul după ureche cu o afecțiune delicată.

– Va fi bine, a spus ea. Totul va fi bine.

– Da, am replicat și am zâmbit, în pofida lacrimilor care îmi împăienjneau ochii.

Nu o puteam învăța cum să fie doctor. Însă era evident că, fără să vreau, o învățasem cumva să devină mamă.

– Ar trebui să te întinzi, a zis ea retrăgându-și mâinile cu părere de rău. Va mai trece cel puțin o oră până când vor ajunge aici.

Am expirat încet, oftând și simțind pacea casei din jurul meu. Deși Fraser's Ridge reprezentase un rai de scurtă durată pentru Rosamund Lindsay, aici își găsisese totuși adevărata casă. O vom conduce în siguranță spre locul de odihnă și o vom onora în moarte.

– Doar un minut, am spus, ștergându-mi nasul. Întâi vreau să termin ceva.

M-am ridicat în capul oaselor și am deschis registrul. Am înmuiat pana și m-am apucat să scriu rândurile care trebuiau să rămână acolo, spre folosul doctorului necunoscut care avea să-mi urmeze.

ZUGUNRUHE

Septembrie 1772

M-am trezit scăldată în sudoare. Cămașa subțire în care dormisem îmi stătea lipită de corp, transparentă de umezeală, iar carnea mi se vedea mai întunecată în unele porțiuni ale pânzei, chiar și în lumina scăzută care pătrundea prin fereastra cu oblonul deschis. În somnul meu dezordonat, dădusem deoparte cearșaful și pilota, și stăteam întinsă, cu cămașa de noapte ridicată și strânsă deasupra coapselor – însă pielea mea pulsa de căldură, iar valurile ei curgeau peste mine precum ceara topită a unei lumânări.

Mi-am trecut picioarele peste marginea patului și m-am ridicat, simțindu-mă amețită și lipsită de corp. Părul îmi era jilav, iar gâtul lipicios de transpirație; un firicel de sudoare mi s-a scurs printre sâni și a dispărut.

Jamie încă dormea. Am văzut movila mare a umărului ridicat și părul răsfirat întunecat pe pernă. S-a mișcat puțin și a mormăit ceva, apoi a alunecat înapoi în somn, respirând adânc și regulat. Aveam nevoie de aer, dar nu voiam să îl trezesc. Am dat deoparte pânza subțire, am pășit ușor peste pragul ușii și apoi în cămăruța aflată de partea cealaltă a holului.

Era o încăpere mică, dar avea o fereastră mare, pentru a fi pereche cu cea din dormitorul nostru. Încă nu avea geam din sticlă, ci era acoperită doar cu obloane din lemn, și am simțit curenții aerului nocturn pătrunzând printre șipci, învârtindu-se pe podea și mângâindu-mi picioarele desculțe. Simțind nevoia de răcoare, mi-am scos cămășuța și am oftat ușurată când aerul răcoros mi-a urcat peste coapse, sâni și brațe.

Însă arșița rămăsese, valuri fierbinți pulsându-mi pe piele la fiecare bătaie de inimă. Bâjbâind pe întuneric, am desfăcut obloanele și le-am împins, deschizându-le, inspirând adânc aerul răcoros al nopții, care năvălea peste mine.

De acolo, puteam vedea pe deasupra copacilor care înconjurau casa, până la panta culmii, aproape până la linia subțire și neagră a râului aflat departe. Vântul s-a stârnit în coroanele copacilor, murmurând, și a trecut peste corpul meu cu o răcoare binecuvântată, aducând cu sine mirosul înțepător de verde al frunzelor și al sevelor verii. Am închis ochii și am rămas nemișcată; după un minut sau două, arșița a dispărut, risipindu-se ca un tăciune pe ducă, și, deși încă aveam pielea umedă, eram liniștită.

Încă nu voiam să mă întorc în pat; părul îmi era umed, iar cearșaful, în locul în care stătusem, era lipicios. Goală, m-am rezemat de pervaz, și firele de păr din partea de jos a corpului m-au înțepat în mod plăcut cât pielea mi s-a răcorit. Foșnetul pașnic al copacilor a fost întrerupt de urletele ascuțite ale unui copil, și am aruncat o privire spre cabană.

Era la treizeci de metri depărtare de casă; probabil că vântul bătea spre mine dacă auzisem acel sunet. Desigur, vântul și-a schimbat direcția când m-am aplecat peste fereastră, iar plânsetul s-a pierdut în foșnetele frunzelor. Adierea a trecut însă mai departe și, în tăcere, am auzit țipetele ceva mai tare.

Se auzea mai tare pentru că se apropia. A urmat un scârțâit și un geamăt al lemnului când ușa cabanei s-a deschis și cineva a ieșit afară. În cabană nu era aprinsă nicio lumânare sau lampă, și am zărit doar o formă înaltă, profilată în lumina slabă a focului aproape stins din vatră. Mi s-a părut că avea părul lung – dar și Roger, și Brianna dormeau cu părul nestrâns și fără bonete. Era plăcut să-mi imaginez șuvițele negre și bogate ale lui Roger amestecându-se cu focul Briannei pe pernă – oare împărțeau aceeași pernă? m-am întrebat.

Țipetele nu încetaseră. Temătoare și irascibile, dar nu provocate de vreo durere. Nu era o durere de burtă. Un vis urât? Am așteptat un moment să descopăr dacă cel pe care îl văzusem venea cu copilul spre casă, căutându-mă, și să întind o mână spre cămașa mea de noapte mototolită. Nu – silueta înaltă dispăruse în pâlcul de molizi; am auzit țipetele tot mai slabe. Așadar, nu era vorba de febră.

Mi-am dat seama că sânii începuseră să mă gâdile și să se întărească drept răspuns la plânsete, și am zâmbit oarecum tristă. Ciudat cât de adânc înrădăcinat și de durabil era acel instinct – voi ajunge să trăiesc ziua în care nimic nu se va stârni în mine la auzul unui copil plângând, la mirosul unui bărbat excitat, la mângâierea propriului păr pe pielea dezgolită a spinării? Iar dacă ar veni un astfel de moment – voi jeli pierderea, m-am întrebat, ori voi rămâne senină, contemplând existența fără intruziunea unor asemenea senzații animalice.

În definitiv, nu doar bucuriile cărnii erau darurile lumii; doctorul vede și suferințele ce-s date trupului – și totuși... stând răcorită în revărsarea de

aer a verii târzii venite pe fereastră, scândurile netede ale podelei de sub tălpile desculțe și atingerea vântului pe pielea dezgolită... nu-mi puteam dori să devin un spirit pur – deocamdată.

Plânsetul se auzea mai tare, și am deslușit murmurul slab al vocii unui adult, încercând zadarnic să-l potolească. Așadar, era Roger.

Mi-am cuprins sâni cu delicatețe, bucurându-mă de greutatea lor. Mi-am amintit cum arătau când eram foarte tânără; niște umflături mici și tari, atât de sensibile, încât atingerea lor de câte un băiat mă făcea să mi se înmoaie genunchii. Și atingerea lor cu propria mână. Acum erau altfel – și totuși ciudat de asemănători.

Aceasta nu era descoperirea unui lucru nou și neimaginat, recunoașterea a ceva care apăruse când eram neatentă, ca o umbră căzută pe un perete, a cărei prezență nu o bănuiam și o vedeam doar când mă întorceam ca să o privesc – dar care exista acolo tot timpul.

*O, eu am o umbră, ce mă-nsoțește zi de zi,
Și nu-nțeleg defel la ce i-o folosi. ⁴⁰*

Și de mă întorceam cu spatele, umbra nu mă părăsea. Era prinsă de mine irevocabil, indiferent că o observam sau nu, ghemuită întotdeauna, imaterială, intangibilă, dar *prezentă*, mică, până la dispariție sub tălpile mele când lumina sau alte preocupări străluceau deasupra mea și căpătând proporții gigantice în lumina orbitoare a vreunei dorințe apărute brusc.

Demon sălășluind permanent în mine sau înger păzitor? Ori doar umbra fiarei, o atenționare constantă privind inevitabilitatea trupului și a poftelor lui?

Un alt zgomot s-a amestecat cu scâncetele de afară; o tuse, mi s-a părut, dar care nu s-a oprit, iar ritmul suna rău. Am scos capul pe fereastră, precaută ca un melc după o furtună, și am distins câteva cuvinte în gălgâitul hârâit.

– ...săpa o mină... după aur... fata Clementine.

Roger cânta.

Am simțit lacrimi înțepându-mi ochii și m-am grăbit să-mi retrag capul ca să nu fiu văzută. Nu avea melodie – tonul nu varia mai mult decât șuierul vântului peste gura unei sticle goale – și totuși era muzică. Un găfâit îndărătnic, răgușit, și totuși plânsetele lui Jemmy se potoliseră, ajungând niște suspine fornăite, ca și cum ar fi încercat să distingă vorbele, forțate dureros în gâtul cicatrizat al tatălui său.

– Hrănea rățuște... lângă apă...

Trebuia să găfâie pentru a respira după fiecare frază șoptită, sunetul amintind de sfâșierea unei pânze. Am strâns pumnii, ca și cum, prin forța voinței mele, îl puteam ajuta să articuleze cuvintele.

– Lăzi de hering... fără de capac... erau sandalele Clementinei.

Adierea sporea din nou, agitând vârfulurile copacilor. Următorul vers s-a pierdut în foșnetele lor, și vreme de câteva secunde nu am auzit nimic, chiar dacă mi-am încordat auzul.

Apoi l-am văzut pe Jamie stând nemișcat.

Nu a scos niciun sunet, dar l-am simțit imediat; o căldură, o concentrare a aerului răcoros din cameră.

– Te simți bine, englezoaico? a întrebat el încet din pragul ușii.

– Da, sigur. Am vorbit în șoaptă ca să nu îi trezesc pe Lizzie și pe tatăl ei, care dormeau în dormitorul din spate. Aveam nevoie de o gură de aer și n-am vrut să te deranjez.

A venit mai aproape, o umbră despuiată, mirosind a somn.

– Mereu mă trezesc dacă tu ești trează, englezoaico; dorm prost fără tine. Mi-a atins scurt fruntea. Am crezut că ai febră; patul e umed acolo unde ai dormit. Sigur te simți bine?

– Mi-a fost cald și n-am putut dormi. Dar, sigur, mă simt bine. Dar tu?

I-am atins fața; pielea îi era caldă de somn.

A venit lângă mine la fereastră și a privit spre noaptea de vară târzie. Era lună plină, iar păsările se agitau; în apropiere, am auzit ciripitul unei silvii care cuibărea târziu, iar mai departe, țipătul ascuțit ca scrâșnetul de fierăstrău al unei strigi pornite la vânătoare.

– Îl mai ții minte pe Lawrence Stern? m-a întrebat Jamie, amintindu-și de naturalist când a auzit sunetele.

– Mă îndoiesc că cineva care l-a cunoscut îl poate uita prea ușor, am răspuns sec. Sacul cu păianjeni uscați face o impresie deosebită. Fără a mai vorbi de miros.

Stern răspândea o aromă aparte, alcătuită în părți egale din mirosul natural al corpului, o colonie scumpă la care ținea – suficient de tare ca să concureze – deși nu le acoperea – cu mirosurile lichidelor de conservare precum camforul și alcoolul – la care se adăuga duhoarea slabă de descompunere, răspândită de speciemenle pe care le colecta.

Jamie a chicotit slab.

– Adevărat. El pute mai rău decât tine.

– Nu put, am spus indignată.

Mi-a luat o mână și a dus-o la nas, adulmecând ușor.

– Ceapă, a spus el, și usturoi. Ceva iute... piper. Da, și cuișoare. Sânge de veveriță și supă de carne. A scos limba scurt, ca un șarpe, și mi-a atins degetele. Scrobeală – cartofi – și ceva lemnos. Ciuperci otrăvitoare.

– Nu-i deloc cinstit, am spus, încercând să-mi retrag mâna. Știi prea bine ce am mâncat la cină. Și nu erau ciuperci otrăvitoare, ci urechi-de-lemn.

– Poftim? Mi-a întors mâna și mi-a adulmecat palma, apoi încheietura și a mers în sus pe antebraț. Oțel și mărar; ai pus murături, nu? Bine, astea-mi plac. Mm... și lapte acrit pe perișorii fini de pe braț – te-ai stropit cât ai bătut untul sau ai adunat smântâna?

– Ghici, dacă tot te pricepi atât de bine.

– Unt.

– La naiba!

Încă mă străduiam să îmi trag mâna, dar numai pentru că barba nerasă îmi dădea gădilături pe pielea sensibilă a brațului. M-a mirosit mergând în susul brațului, până la scobitura umărului, făcându-mă să strig când şuvițele lui de păr mi-au măturat pielea.

Mi-a ridicat brațul puțin, a atins părul mătăsos și umed de acolo și și-a trecut degetele pe sub nas.

– *Eau de femme*, a murmurat el, și am simțit unda de râs din glasul lui. *Ma petite fleur*.

– Și unde mai pui că m-am îmbăiat, am spus cu mâhnire în voce.

– Da, cu săpun de floarea-soarelui, a rostit el ușor surprins când a adulmecat deasupra claviculei.

Am scos un icnet, și el mi-a acoperit gura cu palma lui mare și caldă. El mirosea a praf de pușcă, a fân și a gunoi de grajd, dar nu i-o puteam spune, mai ales că el mă adulmecea.

S-a îndreptat puțin de spate și s-a aplecat mai mult spre mine, astfel că asprimea bărbii mi-a șters obrazul. A luat și i-am simțit moliciunea buzelor pe tâmplă, atingerea ca de fluture a limbii lui pe piele.

– Și a sare, a spus el foarte încet, răsuflându-mi cald în față. Ai sare pe față și genele-ți sunt umede. Englezoaico, ai plâns?

– Nu, am spus, deși am simțit brusc un impuls irațional de a recunoaște. Nu, am transpirat. Mi-a fost... cald.

Acum nu-mi mai era cald; pielea mi se răcorise, ba chiar era rece pe spate, după ce adierea nopții îmi mângâiasse spinarea.

– A, dar aici...

Stătea în genunchi, cu un braț petrecut după talia mea ca să mă țină pe loc și cu nasul îngropat în golul dintre sâni.

– Oo! a făcut el și vocea i s-a schimbat iar.

De obicei, nu foloseam parfum, dar aveam un ulei special, trimis din Indii, făcut din flori de portocal, iasomie, boabe de vanilie și scortişoară. Aveam doar un flacon mititel și mă dădeam cu el din când în când – pentru ocazii pe care le socoteam ca fiind speciale.

– M-ai dorit, a spus el trist. Și eu am adormit fără ca măcar să te ating.

Iartă-mă, englezoaico. Ar fi trebuit să spui.

– Eras obosit.

Și-a retras mâna de pe gura mea. L-am mângâiat pe păr, dându-i șuvițele lungi și întunecate după ureche. A râs și i-am simțit răsuflarea caldă pe stomac.

– Pentru asta puteai să mă scoli și din morți, englezoaico, și nu m-aș fi sinchisit.

Apoi s-a ridicat, rămânând cu fața la mine și, chiar în lumina difuză, am observat că nu era nevoie de măsuri disperate din partea mea.

– E cald, am spus eu. Transpir.

– Crezi că eu nu?

M-a prins de talie și m-a ridicat brusc, așezându-mă pe pervazul lat al ferestrei. Am icnit la contactul cu lemnul rece, prinzându-mă instinctiv cu mâinile de laturile ferestrei.

– Ce Dumnezeu faci?

Nu s-a deranjat să-mi răspundă; în orice caz, era o întrebare pur retorică.

– *Eau de femme*, a murmurat el, și părul lui moale mi-a mângâiat coapsele când s-a lăsat în genunchi. Scândurile podelei au scârțâit sub greutatea lui. *Parfum d'amour*, Mm...

Adierea răcoroasă mi-a ridicat părul, gâdilându-mă pe spinare precum atingerile cele mai delicate ale unui amant. Jamie își ținea mâinile ferm pe rotunjimile coapselor mele, astfel că nu eram în pericol să cad, și totuși am simțit golul amețitor din spatele meu, noaptea senină și nesfârșită, cerul presărat cu stele, în care puteam cădea mereu, mereu, ca o particulă

minusculă, arzând din ce în ce mai tare odată cu frecarea stârnită de trecerea mea, explodând în cele din urmă cu incandescența unei stele... căzătoare.

– Sst! a murmurat Jamie, parcă de departe.

Acum stătea în picioare, ținându-mă de talie, iar geamătul putea fi al vântului sau al meu. Degetele lui mi-au mângâiat buzele. Puteau fi chibrituri, stârnind flăcări pe pielea mea. Arșița a dansat peste mine, peste pântec și sâni, peste gât și obraji, arzându-mă în față și lăsându-mă rece în spate, ca Sfântul Laurențiu pe grătar.

L-am înconjurat cu picioarele, fixându-mi un călcâi în despicătura feselor, iar tăria șoldurilor lui dintre picioarele mele a devenit singura mea ancoră.

– Dă-ți drumul! a spus el în urechea mea. Te țin eu.

Am urmat sfatul și m-am lăsat pe spate în aer, simțindu-mă în siguranță în brațele lui.

– Începuseși să-mi zici ceva despre Lawrence Stern, am murmurat mult mai târziu, pe jumătate adormită.

– Adevărat.

Jamie s-a întins, așezându-se mai comod, punând o mână pe fesa mea cu un aer de proprietar.

Degetele mele au trecut peste firele de păr de pe coapsa lui. Era prea cald ca să stăm strâns lipiți unul de celălalt, dar nu voiam să ne despărțim cu totul.

– Vorbeam despre păsări, pentru că el ținea neobișnuit de mult la ele. L-am întrebat de ce, vara târziu, păsările cântă noaptea – nopțile sunt mai scurte atunci și ai crede că vor să se odihnească, dar ele nu. Toată noaptea se aud foșnete și ciripeli și tot felul de sunete în gardurile vii și în copaci.

– Așa e? Nu observasem asta.

– Englezoaico, nu ești obișnuită să dormi în pădure, a spus el înțelegător. Eu am trecut prin asta, la fel și Stern. Și el observase același lucru, mi-a zis, și se întreba care-i motivul.

– Și a găsit răspunsul?

– Nu un răspuns, dar măcar o teorie.

– A, asta e și mai bine, am spus, amuzată și toropită.

A scos un icnet aprobându-mă și s-a răsucit puțin într-o parte, lăsând puțin aer bine-venit între trupurile noastră asudate. I-am văzut curba umărului lucind și picăturile minuscule dintre firele cârlionțate de pe piept. S-a scărpinat ușor, și am auzit un sunet slab și plăcut.

– Omul a prins niște păsări și le-a închis în cuști căptușite cu sugativă.

– Poftim? Asta m-a mai trezit puțin, fie și numai pentru a râde. Ce motiv a avut?

– Ei bine, nu le-a căptușit cu totul, ci doar podeaua, mi-a explicat el. A pus o farfurie mică pe podea, plină cu cerneală, și o cană cu semințe în mijlocul ei, ca păsările să nu se poată hrăni fără să se mânjească de cerneală pe picioare. Apoi, când țopăiau de colo acolo, urmele picioarelor aveau să apară pe sugativă.

– Hm. Și ce anume a descoperit cu asta – în afară de urme negre de gheare?

Atrase de mirosul cărnii noastre înfierbântate, insectele începeau să ne găsească. Am auzit un bâzâit ascuțit la ureche și am lovit cu palma spre țânțarul invizibil, după care am întins mâna spre pânza subțire pe care Jamie o dăduse la o parte când se ridicase pentru a mă căuta. Era prinsă printr-un mecanism ingenios – invenția Briannei – fixat pe grinda de deasupra patului, astfel că, atunci când se derula, pânza cobora pe toate părțile, apărându-ne în nopțile de vară de hoardele de insecte însetate de sânge.

Am tras-o la loc cu oarecare regret, pentru că, deși ne ferea de țânțari și de așa-ziii mâncători de țânțari, supărător de mari, limita circulația aerului și priveleştea cerului luminos de dincolo de fereastră. M-am întins din nou pe pat, la o oarecare distanță, fiindcă, deși dogoarea naturală a lui Jamie era de mare folos în nopțile de iarnă, prezenta neajunsuri vara. Când era cazul, nu mă deranja să mă topesc într-un infern de dorință arzătoare, dar nu mai aveam cămășuțe curate.

– A găsit o sumedenie de urme de gheare, englezoaico, dar mai toate erau doar într-o parte a cuștii. În toate cuștile.

– Serios? Și Stern ce a crezut că înseamnă asta?

– Ei bine, i-a venit ideea deșteaptă de a pune o busolă în apropierea cuștilor. Și se pare că toată noaptea păsările țopăiseră și încercaseră să plece spre sud-est – direcția în care trebuiau să migreze la venirea toamnei.

– Foarte interesant. Mi-am strâns părul în coadă, ridicându-l astfel de pe gât ca să mă mai răcoresc. Însă la sfârșitul verii încă nu e vremea migrației, nu? Și ele nu zboară noaptea, chiar când sunt în migrație, adevărat?

– Nu. Era ca și cum simțeau iminența zborului și atracția lui – și asta le

tulbura odihna. Lucru cu atât mai ciudat cu cât aproape toate păsările prinse de el erau tinere, încă nu făcuseră niciodată acea călătorie. Nu văzuseră niciodată locul spre care trebuiau să se îndrepte și totuși îl simțeau – le chema, pesemne, trezindu-le din somn.

M-am mișcat puțin, iar Jamie și-a ridicat mâna de pe piciorul meu.

– *Zugunruhe*, a spus el încet, urmărind cu buricul degetului semnul umed pe care îl lăsase pe pielea mea.

– Ce-nseamnă asta?

– Așa i-a spus Stern – veghea păsărilor care se pregătesc să plece într-un zbor lung.

– Înseamnă ceva anume?

– Da. „Ruhe“ înseamnă nemișcare, odihnă. Iar „zug“ înseamnă călătorie de un fel sau altul. Așadar, „zugunruhe“ înseamnă neliniștea dinaintea unei călătorii îndelungate.

M-am rostogolit spre el, lovindu-mi fruntea cu afecțiune de umărul lui. Am inspirat, la fel cum procedează cineva când savurează aroma delicată a unui trabuc fin.

– *Eau d'homme*?

El a ridicat capul și, strâmbând din nas, a adulmecat suspicios.

– Cred că *eau de chevre* ⁴¹. Deși ar putea fi ceva și mai rău. Mă-ntrebam dacă există un cuvânt franțuzesc pentru sconcs.

– *Le Pew* ⁴², i-am sugerat și am chicotit.

Păsările au cântat toată noaptea.

TULACH ARD

Octombrie 1772

Zâmbind, Jamie a făcut un semn din cap arătând ceva în urma lui.

– Văd că azi avem ajutoare.

Roger s-a uitat în spate și l-a văzut pe Jemmy călcând apăsat în urma lor, cu o încruntare feroce pe fruntea mică și albă, strângând un bolovan la piept cu ambele mâini. Lui Roger i-a venit să râdă, însă s-a întors și s-a lăsat pe vine așteptând ca băiatul să ajungă la ei.

– Asta e pentru noul țarc al porcilor, *'ghille ruadh?* a întrebat el.

Jemmy a dat din cap cu un aer solemn. Dimineața era rece, însă copilul se îmbujorase de efort.

– Mulțumesc, a spus Roger cu gravitate. A întins o mână. Să-l iau eu?

Jemmy a scuturat din cap brusc, iar bretonul i-a fluturat.

– Eu face!

– E mult de mers, *'ghille ruadh*, a spus Jamie. Iar mama o să-ți simtă lipsa, nu crezi?

– Nu!

– Bunicul are dreptate, *a bhalaich*, mami are nevoie de tine, a spus Roger, întinzând mâna după bolovan. Hai, lasă-mi-l mie...

– Nu! Jemmy a continuat să țină bolovanul lipit de piept cu un aer protector și a strâns din buze cu încăpățânare.

– Dar nu poți... a început Jamie.

– Hai!

– Nu, am spus că trebuie să... a început Roger.

– HAI!

– Ascultă, copile... au început cei doi bărbați, apoi au tăcut, s-au uitat unul la celălalt și au izbucnit în râs.

– Dar unde e mami? a încercat Roger altă cale de rezolvare. Mami o să-și facă griji din cauza ta, nu?

Copilul și-a scuturat părul roșcat, negând cu vehemență.

– Claire zicea că femeile voiau să țeasă astăzi, i-a spus Jamie lui Roger. Marsali a adus un model nou și vor să înceapă lucrul.

S-a lăsat pe vine lângă Roger, ochi în ochi cu nepotul său.

– Ai fugit de la mami, nu?

Copilul a deschis gura, închisă până atunci, buzele i-au tresărit și a chicotit.

– Așa m-am gândit și eu, a spus Roger cu resemnare. Atunci, hai! Înapoi acasă.

S-a ridicat și a luat copilul în brațe, cu tot cu bolovan.

– Nu, nu! NU! Jemmy s-a încordat, opunându-se, și a împins cu picioarele dureros în burta lui Roger, arcuindu-și corpul pe spate. Eu ajut! Eu AJUT!

Străduindu-se să-și facă auzite argumentele printre răcnetele lui Jemmy fără să strige la el și să-l împiedice pe băiat să cadă în cap, Roger nu a auzit inițial strigătele ce veneau dinspre casă. Când a reușit să pună o palmă peste gura larg deschisă a copilului, a auzit răzbătând printre copaci strigăte de „Jeemmyyy!”

– Vezi, domnișoara Lizzie te caută, i-a spus Jamie nepotului, arătând cu degetul spre sursa sunetelor.

– Nu doar Lizzie, a replicat Roger. Se auzea un adevărat cor de voci feminine, cu grade diferite de enervare. Mami și bunica Claire și bunica Bug și mătușa Marsali, din câte se pare. Nu par să fie prea bucuroase de ceea ce ai făcut, flăcăule.

– Mai bine l-am duce înapoi, a zis Jamie, uitându-se la nepot, nu fără înțelegere. Atenție, s-ar putea să iei câteva la fund, flăcăiaș. Femeilor nu le place când fugi de ele.

Perspectiva amenințătoare l-a făcut pe Jemmy să dea drumul bolovanului și să-și încolăcească strâns brațele și picioarele în jurul lui

Roger.

– Merg cu TINE, tati, a spus el pe un ton rugător.

– Dar mami...

– NU MAMI! Vreau tati!

Roger l-a bătut ușor pe spatele mic, dar solid pe sub hăinuțe. A sesizat ruptura: pentru prima oară Jem îl voia clar pe el în dauna Briannei și, în adâncul sufletului, s-a simțit măgulit. Chiar dacă preferința lui Jemmy izvora atât din dorința de a scăpa de pedeapsă, cât și din aceea de a se afla în tovărășia lui, copilul voia să meargă cu el.

– Cred că-l putem lua cu noi, i-a spus Roger lui Jamie peste capul lui Jem, acum cuibărit încrezător la pieptul lui. Doar cât ține dimineața. Îl duc înapoi la amiază.

– Da, bine, a spus Jamie. I-a zâmbit nepotului, a ridicat bolovanul căzut și i l-a întins. Construirea unui țarc pentru porci e treabă de bărbați, nu? Nu ca găteala sau ca țipatul, de care doamnele sunt dornice.

– Fiindcă veni vorba de țipete... Roger a arătat cu bărbia în direcția casei, unde strigătele căpătaseră un ton clar de enervare, amestecată cu panica. Am face bine să le spunem că e cu noi.

– Mă duc eu. Oftând, Jamie și-a lăsat jos sacul și a ridicat o sprânceană spre nepot. Ascultă la mine, flăcăule, îmi ești dator. Când femeile încep să se agite, se reped la primul bărbat ce le iese în cale, vinovat ori ba. Se prea poate să iau eu niște palme la fund.

Și-a dat ochii peste cap, dar i-a surâs lui Jemmy, s-a întors și a pornit agale spre casă.

Jemmy a chicotit.

– Bătaie, bunicule! a strigat el.

– Taci, ticălos mic ce ești!

Roger l-a lovit ușor cu palma peste fund și a priceput că Jem purta pantaloni scurți pe sub cămașa lungă, dar nu avea scutec pe dedesubt. L-a lăsat jos.

– Vrei la oliță? l-a întrebat el mecanic, imitând exprimarea obișnuită a Briannei.

– Nu, a spus Jem, la fel de mecanic, dar frământându-și vintrele cu o mână, ceea ce l-a determinat pe Roger să-l ia de braț și să-l ducă hotărât în afara potecii, pentru a găsi un loc convenabil înapoia unui tufiș.

– Vino. Hai să facem o încercare cât îl așteptăm pe bunicul.

I s-a părut că a trecut mult timp până la întoarcerea lui Jamie, deși strigătele indignate ale femeilor încetaseră imediat. Chiar dacă se alesese cu câteva la fund, s-a gândit Roger, lui Jamie părea să-i fi plăcut. Se îmbujorase ușor și avea un aer ușor, dar evident de mulțumire.

Explicația a venit curând, când Jamie a scos ceva mic de sub cămașă și a desfăcut prosopul în care erau vreo doisprezece biscuiți proaspeți și calzi, unși cu unt topit și miere.

– Cred că doamna Bug i-a făcut pentru claca de cusut, a spus el, împărțind prada. Dar i-a mai rămas destul aluat în castron și nu cred că lor va simți lipsa.

– Dacă vor descoperi, o să dau vina pe tine, l-a asigurat Roger, urmărind o dâră de miere caldă care i se scurgea pe încheietura mâinii. A șters-o cu un deget și l-a lins, închizând ochii extaziat.

– Ce-nseamnă asta, mă dai pe mâna Inchiziției? Jamie a mijit ochii, care au devenit triunghiuri albastre sclipind de amuzament, în timp ce își ștergea firimiturile de la gură. După ce am împărțit prada cu tine – asta zic și eu recunoștință!

– Reputația ta nu va avea de suferit, a spus Roger cu ironie. Eu și Jem am devenit *persona non grata* după cele întâmplate săptămâna trecută cu prăjitura cu mirodenii, dar, după părerea bunicii Bug, domnul nu poate să facă ceva rău. Nu s-ar supăra nici dacă ai mânca singur tot ce există în cămară.

Jamie și-a lins o picătură de miere din colțul gurii cu aerul satisfăcut al omului care se află mereu în grațiile doamnei Bug.

– Ei, tot ce se poate, a recunoscut el. Însă, dacă plănuiești să dai vina pe mine, am face bine să ștergem dovezile de pe hainele copilului înainte să ajungem acasă.

Jemmy se apucase să mănânce biscuiții cu o concentrare desăvârșită, astfel că fața îi era mânjită de unt și dăre de miere, care se scurgeau ca niște fire aurii pe cămașă, iar câteva firimituri de biscuiți pe jumătate mestecați i se lipiseră de păr.

– Cum naiba ai reușit să te murdărești atât de repede? l-a întrebat Roger cu uimire. Uite ce-ai făcut din cămașă! Maică-ta o să ne omoare pe amândoi.

A luat prosopul și a încercat zadarnic să șteargă petele de miere și de unt, dar nu a reușit decât să le întindă.

– Nu te enerva, i-a spus Jamie îngăduitor. Până diseară o să fie murdar din cap până-n picioare, și maică-sa n-o să bage de seamă câteva firimituri, acolo. Fii atent, flăcău!

Cu o mișcare rapidă a salvat jumătate din ultimul biscuit care se rupsese când băiatul încercase să-l vâre pe tot în gură.

– Totuși, a adăugat Jamie, mușcând gânditor din bucata salvată și uitându-se la nepot, poate c-o să-l înmuiem puțin în pârau. N-aș vrea ca porcii să simtă miros de miere pe el.

Roger a simțit o ușoară neliniște când și-a dat seama că de fapt Jamie nu glumea în legătură cu porcii. Era ceva obișnuit să vadă ori să audă porcii în pădurea din apropiere, rămând prin frunzele moarte de sub stejari și plopi sau grohând fericiți când găseau câte o movilă de ghinde. Era hrană din belșug toamna, iar porcii nu reprezentau o amenințare pentru adulți. Însă un copil care mirosea a ceva dulce... Ai crede că porcii mănâncă doar rădăcini și ghindă, însă Roger și-a amintit clar scroafa mare și albă, pe care o văzuse cu doar câteva zile înainte, având în gură coada însângerată a unui oposum și mestecând-o cu un aer placid.

O bucată de biscuit părea să i se fi oprit în gât. L-a ridicat pe Jemmy, care era lipicios tot și chicotea, și l-a prins delicat sub braț, lăsându-i mâinile și picioarele să se legene în aer.

– Atunci, hai, a spus Roger cu resemnare. Mamei n-o să-i placă deloc dacă te mănâncă vreun porc.

Stâlpii gardului erau așezați în apropierea pilonului din piatră. Roger a căutat o cracă despătată, suficient de scurtă pentru ceea ce îi trebuia, și a folosit-o ca să ridice o bucată mare de granit atât cât să-și vâre mâinile sub ea. S-a lăsat pe vine, a săltat-o și a sprijinit-o pe coapse, apoi s-a ridicat foarte încet, îndreptându-și spatele treptat, degetele adâncindu-i se în lichenii de pe suprafața pietrei, în efortul de a o ține bine. Cârpa legată în jurul capului era udă learcă, iar sudoarea i se scurgea pe față.

A scuturat din cap ca să scape de picăturile care îi provocau usturimi de ochi.

– Tati, tati!

Roger s-a simțit smucit brusc de pantaloni, a clipit ca să îndepărteze sudoarea din ochi și și-a depărtat puțin picioarele ca să-și mențină echilibrul fără să scape bolovanul greu. L-a strâns mai bine și, iritat, a coborât privirea.

– Ce-i, copile?

Jemmy se agățase de el cu ambele mâini. Se uita spre pădure.

– Porc, tati, a șoptit el. Porc *mare*.

Roger s-a uitat în direcția în care privea băiatul și a înghețat.

Un mistreț uriaș, negru, se afla la vreo doi metri și jumătate de ei. Avea aproape un metru înălțime la umeri, vreo sută de kilograme sau mai mult și colți gălbui și curbați, lungi cât antebrațul lui Jemmy. Stătea cu capul ridicat, mestecând ceva în timp ce adulmeca aerul ca să descopere hrană sau vreo amenințare.

– Oh, drace! a spus Roger fără să vrea.

Jemmy, care de obicei prindea orice cuvânt nepotrivit scăpat de cineva și îl trâmbița într-o veselie, acum se lipise mai strâns de piciorul lui Roger.

Gândurile goneau prin mintea lui Roger ca niște trenuri de marfă care se ciocnesc. O să-i atace dacă se mișcau? Trebuia să se miște, mușchii brațelor îi tremurau de încordare. Îl spălase cât de cât pe Jemmy; oare încă mirosea – ori arăta – a ceva din meniul mistrețului?

A recuperat din vălmășagul de gânduri unul coerent.

– Jem, a spus calm, treci în spatele meu. Fă-o acum, a rostit apăsător, când mistrețul a întors capul în direcția lor.

Îi văzuse, Roger a observat ochii mici și negri concentrându-se asupra lor. A făcut câțiva pași; copitele îi erau absurd de mici și de elegante pentru greutatea lui amenințătoare.

– Jem, îl vezi pe bunicul? a întrebat Roger, păstrându-și vocea calmă.

Dâre de foc i-au trecut arzător prin brațe, își simțea coatele ca strânse într-o menghină.

– Nu, a șoptit Jemmy.

Roger îl simțea pe băiat adăpostindu-se în spatele lui, lipindu-i-se de picioare.

– S-a dus la pârâu; de acolo trebuie să vină. Întoarce-te și te uită.

Mistrețul era precaut, dar netemător. Așa se întâmpla dacă acele animale nu erau vâdate în număr suficient, s-a gândit el. Ar trebui ucise câteva o dată pe săptămână drept lecție pentru ceilalți.

– Bunicuule! a răsunat vocea lui Jemmy din spatele lui, tremurătoare de spaimă.

Blana mistrețului s-a înfocat brusc, o coamă de păr aspru pe spinare, și animalul și-a coborât capul, iar mușchii i s-au încordat.

– Fugi, Jem! a strigat Roger. Fugi la bunicul!

Un val de adrenalină l-a străbătut și, brusc, bolovanul a părut că nu mai cântărește nimic. L-a aruncat în mistrețul care ataca și l-a nimerit în umăr. Animalul a guițat surprins, s-a oprit, apoi a căscat botul grohăind și s-a repezit la Roger, mișcându-și amenințător capul și colții.

Nu se putea trage într-o parte pentru a-l lăsa să treacă pe lângă el; Jem era încă prea aproape. Slujindu-se de toată puterea, l-a lovit în falcă, apoi s-a aruncat asupra lui, prinzându-l strâns de gât.

Degetele i-au alunecat, nereușind să găsească o priză bună în părul sârmos, și a simțit cum ele se desprind și scapă din strânsoare mușchii tari. Iisuse, parcă s-ar fi luat la trântă cu un sac plin de beton! A simțit ceva cald și umed pe mână și a tresărit; oare îl înțepase cu colțul? Nu simțea nicio durere. Poate erau doar bale de pe fălcile animalului – ori poate sânge de la o rană prea adâncă pentru a o simți. Nu avea timp să verifice. A coborât mâna, a pipăit orbește, a reușit să prindă un picior păros și a tras cu forță.

Cu un guițat de surprindere, porcul a căzut în lateral, aruncându-l de pe spatele lui. A căzut sprijinindu-se în mâini și s-a lovit la genunchi de o piatră. Durerea l-a săgetat de la gleznă spre vintre și, paralizat un moment de șoc, s-a ghemuit fără să vrea.

Mistrețul s-a ridicat, scuturându-se cu un grohăit, dar stând cu spatele la Roger. Din blană i-a ieșit praf și Roger i-a văzut coada ca un tirbușon, lipită de crupă. Încă o secundă și animalul se va întoarce și îl va sfârteca de la burtă până la gât, îl va călca în picioare, zdrobindu-l. A ridicat o piatră, dar ea i s-a fărâmițat în mână, transformându-se în pulbere.

A auzit gâfâieli și duduie de picioare, apoi un strigăt scos pe nerăsuflăte:

– *Tulach Ard! Tulach Ard!*

Și mistrețul a auzit strigătul lui Jamie și, grohăind, s-a răsucit pentru a-l înfrunța pe noul dușman, cu gura deschisă și cu ochii roșii de furie.

Jamie avea pumnalul în mână, Roger a văzut sclipirea metalului când Jamie s-a lăsat pe vine și l-a rotit larg, crestând animalul, apoi s-a retras într-o parte când acesta a atacat. Un pumnal. Să lupți împotriva acestei

fiare cu un *pumnal*?

Ai înnebunit cu totul, s-a gândit Roger foarte limpede.

– Nu, n-am înnebunit, a spus Jamie printre găfâieli, și Roger și-a dat seama că probabil vorbise cu voce tare.

Jamie s-a ghemuit, s-a echilibrat pe vârful picioarelor și a întins mâna liberă spre Roger, rămânând însă cu ochii ațintiți spre mistreț, care se oprise, frământând pământul cu copitele și scrâșnind din dinți, legănându-și capul către Roger și Jamie, parcă evaluându-și șansele.

– *Bioran!* a spus Jamie, îndemnându-l cu un gest să se grăbească. O bătă, o suliță – dă-mi-o mie!

Suliță... stâlpul de gard, despicat. Picioarul amortit nu îl asculta, dar se putea mișca. S-a aruncat într-o parte, a înșfăcat bucata zdrelită de lemn și a căzut în fund, întinzându-l în față ca pe o suliță, cu vârful ascuțit îndreptat spre dușman.

– *Tulach Ard!* a răcnit el. Vino-ncoace, nenorocit gras!

Distras o clipă, mistrețul s-a rotit spre el. Jamie s-a aruncat înainte, împungând cu pumnalul și țintind între omoplații animalului. S-a auzit un guițat sfredelitor și mistrețul s-a răsucit, iar sângele i-a țâșnit dintr-o rană adâncă în umăr. Jamie s-a repezit într-o parte, s-a împiedicat, a căzut și a alunecat pe noroi și iarbă, iar pumnalul i-a zburat din mâna întinsă.

Azvârlindu-se în față, Roger a împuns cu sulița improvizată cât de tare a putut imediat sub coada mistrețului. Animalul a scos un guițat asurzitor și a părut să se ridice în aer. Sulița a trepidat în mâinile lui Roger, iar coaja aspră i-a julit palmele. A ținut-o din răspuțeri și a reușit să o mențină înfiptă în animal, care s-a prăbușit pe o parte într-un vârtej de

zvârcoliri furioase, urlând și împrăștiind sânge și noroi în toate părțile.

Răcnind și mânjit de noroi, Jamie se ridicase. Pusese mâna pe un alt stâlp de gard și a lovit puternic de sus mistrețul care dădea să se ridice. L-a nimerit în cap cu un pocnet ca o lovitură de baseball bine executată exact în momentul când animalul reușise să-și strângă picioarele sub el. Mistrețul, ușor dezorientat, a grohăit și s-a așezat la loc.

Un țipăt ascuțit venit din spate l-a făcut pe Roger să se răsucescă. Jemmy, ținând pumnalul bunicului deasupra capului cu ambele mâini și legănându-se precar, se îndrepta spre mistreț, cu fața roșie ca sfecla de furie și de hotărâre.

– Jem! a strigat el. Întoarce-te!

Mistrețul a grohăit puternic în spatele lui, și Jamie a strigat ceva. Roger nu i-a dat atenție; s-a repezit spre fiul lui, dar a sesizat o mișcare fulgerătoare în pădure, dincolo de Jemmy, care l-a făcut să ridice ochii. Ceva cenușiu, aproape de pământ și mișcându-se atât de repede, încât nu a reușit să-și formeze decât o idee vagă despre natura lui.

Era culmea.

– Lupi! a strigat el către Jamie și, socotind că apariția lupilor pe lângă a mistrețului era complet nedreaptă, a întins mâna spre Jemmy, a înșfăcat pumnalul și s-a aruncat peste băiat.

S-a lipit de pământ și l-a simțit pe Jemmy zbatându-se cu disperare, apoi a așteptat, devenind ciudat de calm. S-a întrebat dacă va muri de colți de mistreț ori de lup.

– Stai liniștit, Jem. Nu mișca. E-n regulă, te apără tati.

Își apăsa fruntea de pământ, adăpostindu-i capul lui Jem sub umăr. Cu o

mână apăra copilul, iar cu cealaltă ținea pumnalul. Și-a strâns umerii, simțindu-și ceafa dezgolită și vulnerabilă, dar nu se putea mișca pentru a o proteja.

A auzit lupul urlând și scheunând spre tovarășii lui. Mistrețul scotea un sunet nefiresc, un soi de răcnet lung și neîntrerupt, iar Jamie, prea lipsit de suflu ca să mai strige, înjura în gaelică, în izbucniri scurte și incoerente.

Apoi s-a auzit un vâjâit și un bufnet nefiresc, a gol, urmat de o liniște bruscă.

Tresărind, Roger a ridicat capul puțin și a văzut mistrețul la câțiva centimetri în fața lui, cu botul căscat într-o expresie ce părea a fi de uimire. Jamie se afla în spatele lui, mânăjit de la frunte până la genunchi de noroi amestecat cu sânge și având o expresie asemănătoare.

Apoi, picioarele din față ale mistrețului au cedat și animalul a căzut în genunchi. S-a clătinat, cu ochii sticloși, și s-a prăbușit pe o parte, lăsând la vedere o săgeată înfiptă în trupul lui, părând fragilă și neînsemnată pe lângă masivitatea animalului.

Jemmy se zbătea și plângea sub Roger. El s-a ridicat încet și l-a luat în brațe. Ca prin ceață a observat că mâinile îi tremurau, dar se simțea ciudat de senin. Pielea sfâșiată a palmelor îl ustura, iar genunchii îi erau nesiguri. Bătându-l mecanic pe Jemmy pe spate pentru a-l liniști, a întors capul și a văzut un indian stând la marginea pădurii cu un arc în mână.

I-a venit vag în minte să se uite spre lup. Acesta adulmeca mistrețul mort, aflat la câțiva metri de Jamie, dar socrul lui nu îi acorda nicio atenție. Se uita și el la indian.

– Ian, a rostit el încet și, printre dărele de noroi, iarbă și sânge, pe față i-a înflorit un zâmbet de neîncredere. O, Doamne! Este Ian.

GLASUL TIMPULUI

Cum Lizzie nu avea mamă care să se îngrijească de „zestrea“ ei pentru măritiş, femeile de la Ridge se strânseseră ca să-i facă jupoane, cămăşi de noapte şi ciorapi tricotaţi, iar cele mai talentate să unească bucăţile pentru pilotă. Când o faţă pentru pilotă era gata, toată lumea venea la „Casa Mare“ să vadă cum se asambla pilota – coaserea laborioasă a celor două părţi şi umplerea lor cu ce se găsea – pături uzate, bucăţi de pânză sau resturi de lână – pentru a ţine cald.

În general, nu prea aveam talent la cusut şi nici răbdarea necesară, dar dovedeam dexteritate la cusături mici şi fine. Lucru mai important, aveam o bucătărie mare, cu lumină bună şi suficient spaţiu pentru lucru, la care se adăugau serviciile doamnei Bug, care le trata pe lucrătoare cu căni de ceai şi platouri mari cu briose cu mere.

Eram în toiul realizării unui model de pilotă pe care doamna Evan Lindsay îl concepuse în nuanţe de crem şi albastru, când Jamie a apărut brusc în uşa dinspre hol. Prinse într-o conversaţie captivantă despre

sforăitul soților în general și al lor în particular, cele mai multe femei nu îl observaseră, dar eu eram cu fața spre ușă. Părea că nu vrea să ne întrerupă și nici să ne atragă atenția, pentru că nu a intrat, dar imediat ce mi-a prins privirea, a făcut un semn brusc din cap și a dispărut spre biroul lui.

I-am aruncat o privire lui Bree, care stătea lângă mine. Și ea îl văzuse; ridicase o sprânceană și dăduse din umeri. Am terminat nodul – trăgând capătul înnodat al firului printre straturile de țesătură, ca să nu se vadă –, am înfipt acul în partea de sus a pilotei și, murmurând niște scuze, m-am ridicat în picioare.

– Dă-i bere la cină, tocmai o sfătuiam doamna Chisholm pe doamna Aberfeldy. Și multă, cu apă. În felul ăsta, va trebui să se trezească pentru a urina la fiecare jumătate de oră, și așa nu mai începe cu acele sforăituri care fac să cadă țiglele de pe casă.

– A, nu, a obiectat doamna Aberfeldy. Am încercat și asta. Numai că, după ce se întoarce în pat, vrea să... hmm. A roșit toată când doamnele au început să chicotească. Așa dorm mai puțin decât dacă-l las să sforăie!

Jamie mă aștepta pe hol. Când am apărut, m-a prins de braț și m-a tras pe ușa din față.

– Ce Dumnezeu...? am început cu glas mirat.

Apoi l-am văzut pe indianul care stătea la marginea verandei.

– Ce-i as...? am spus, după care indianul s-a ridicat și, întorcându-se, mi-a zâmbit.

– Ian! am exclamat eu și m-am azvârlit în brațele lui.

Era slab și tare ca o bucată de piele neargăsită ținută la soare, iar hainele

Îi miroseau a umezeală de pădure și a pământ reavăn, cu un iz de fum și de corpuri umane care trăiesc laolaltă în case lungi. Frecându-mă la ochi, m-am retras să mă uit la el, apoi un bot rece mi-a atins mâna și am scos un țipăt ascuțit.

– Hei, tu! i-am spus lui Rollo. Nu credeam să te mai văd vreodată!

Copleșită de emoție, i-am frecat urechile ca o nebună. Câinele a lătrat scurt și s-a lăsat pe labele din față, dând la fel de nebunește din cap.

– Cățel! Cățelule! Vino aici, cățel!

Jemmy a ieșit furtunos pe ușa cabanei, alergând cât de repede îl duceau picioarele scurte, cu părul ud vâlvoi și cu fața tot un zâmbet. Rollo a țâșnit spre el, lovindu-l cam la mijloc și răsturnându-l într-un vârtej de chicote.

M-am gândit că Rollo – care, de fapt, era pe jumătate lup – îl va considera pe Jemmy o pradă, dar m-am lămurit imediat că amândoi erau prinși într-o joacă entuziastă. Sonarul matern al Briannei recepționase însă țipetele, așa că ea s-a năpustit spre ușă.

– Ce Dum...? a început ea, îndreptându-și ochii spre încăierarea din iarbă.

Apoi Ian a pășit în față, a luat-o în brațe și a sărutat-o. Țipătul scos de ea le-a făcut pe femeile venite la clacă să se repeadă spre verandă, într-o explozie de întrebări, exclamații și țipete slabe de emoție generală.

În toiul haosului care a urmat, am observat dintr-odată că Roger, care apăruse de undeva, avea o nouă zgârietură urâtă pe frunte, o vânătaie la un ochi și o cămașă curată. Am aruncat o privire spre Jamie, care stătea lângă mine și urmărea cu un zâmbet larg ce se petrece. Prin contrast, cămașa lui nu numai că era murdară, ci și sfâșiată în față și cu o ruptură

enormă la o mânecă. Pe pânză erau pete uriașe de noroi și de sânge uscat, dar nu am zărit sânge proaspăt. Având în vedere părul umed și cămașa curată pe care o purta Jemmy – deși deja nu mai arăta așa –, totul îmi mirosea foarte dubios.

– Ce Dumnezeu ați făcut? am întrebat răspicat.

Jamie a clătinat din cap încă zâmbind.

– Nu contează, englezoaico. Însă am adus încă un porc pe care trebuie să-l tranșezi – când o să-ți faci vreme.

Exasperată, mi-am dat o șuviță după ureche.

– Țsta-i echivalentul local al sacrificării vițelului îngrășat pentru a sărbători întoarcerea fiului risipitor? am întrebat, arătând din cap spre Ian, deja copleșit de avalanșa de femei.

Am observat-o pe Lizzie ținându-l strâns de un braț, cu fața de obicei palidă arzând de emoție. Văzând-o, am avut o vagă presimțire urâtă, dar am alungat-o din minte deocamdată.

– Ian a venit cu prietenii lui? Ori cu familia?

Ne scrisese că soția lui aștepta să nască, iar asta se întâmplase în urmă cu aproape doi ani. Copilul – dacă totul decursesese normal – trebuia să fie suficient de mare ca să meargă pe propriile picioare.

Auzindu-mi vorbele, zâmbetul lui Jamie s-a cam stins.

– Nu. A venit singur. Fără a pune la socoteală câinele, desigur, a răspuns el, făcând un semn din cap spre Rollo, care stătea cu burta în sus și cu labele în aer, agitându-se fericit sub atacurile lui Jemmy.

– Ei, în fine.

Mi-am aranjat puțin părul și am legat la loc șnurul, începând să mă gândesc la femeile care lucrau la pilotă, la mistrețul proaspăt adus acasă și la un soi de cină sărbătorească, deși am presupus că doamna Bug se va ocupa de aceasta din urmă.

– A spus cumva cât timp va rămâne cu noi?

Jamie a inspirat profund și și-a așezat mâna pe spinarea mea.

– Pentru totdeauna, a zis el, cu glas încărcat de bucurie, însă cu o nuanță bizară de tristețe care m-a făcut să ridic ochii nedumerită spre el. S-a întors acasă.

Până am tranșat mistrețul, am terminat pilota și am luat cina, se făcuse foarte târziu, iar vizitatoarele pleaseră în cele din urmă, având despre ce să pălăvrăgească. Deși nu puteau fi bârfe; Ian se arătase prietenos cu fiecare, însă rămăsese reticent, povestise foarte puține despre călătoria dinspre nord și nu spune nimic despre motivele care îl îndemnaseră s-o facă.

– Ian ți-a zis ceva? îl întrebam pe Jamie, când îl prinsesem singur câteva clipe în birou, înainte de cină, dar el clătinase din cap.

– Foarte puțin. Doar că s-a întors ca să rămână aici.

– Crezi că i s-a întâmplat ceva îngrozitor soției lui? Și copilului?

Resimțisem o durere profundă atât pentru Ian, cât și pentru frumoasa și delicata fată Mohawk pe nume Wakyo'teyehsnonhsa – adică Muncește-Cu-Mâinile. Ian îi spunea Emily. Moartea la naștere nu era ceva neobișnuit, nici măcar la indieni.

Cu un aer sobru, Jamie scuturase iarăși din cap.

– Nu știu, dar cred că e vorba de așa ceva. Nu a pomenit deloc de ei, iar ochii flăcăului arată mai bătrâni decât ar fi cazul.

Apoi la ușă apăruse Lizzie, aducând un mesaj urgent din partea doamnei Bug legat de cină, astfel că a trebuit să plec. Însă urmând-o pe Lizzie spre bucătărie, mi-a fost imposibil să nu mă întreb ce însemna pentru ea întoarcerea lui Ian – mai ales dacă aveam dreptate în privința bănuielilor noastre despre soția Mohawk a lui Ian.

Lizzie fusese aproape îndrăgostită de Ian înainte de plecarea lui și îi dusesese dorul luni întregi după hotărârea lui de a rămâne cu Kahnyen'kehaka. Însă asta se întâmplase cu peste doi ani în urmă, iar doi ani înseamnă foarte mult timp, mai ales pentru o persoană tânără.

Mi-am dat seama la ce se referise Jamie când vorbise despre ochii lui Ian și am înțeles că nu mai era același flăcău impulsiv și vesel pe care îl lăsaserăm cu tribul Mohawk. Și nici Lizzie nu mai era fata adorabilă și sperioasă ca un șoricel.

Însă era logodnica lui Manfred McGillivray. M-am simțit mai mult decât recunoscătoare că nici Ute McGillivray, nici vreuna dintre fiicele ei nu veniseră la claca de după-amiază pentru coaserea unei pilote. Cu puțin noroc, atracția stărnită de întoarcerea lui Ian avea să se stingă cât de curând.

– O să te simți bine aici? l-am întrebat pe Ian, cu îndoială.

Așezasem pentru el câteva pilote și o pernă din puf de gâscă pe masa de chirurgie, după ce el respinsese politicos oferta domnului Wemyss de a-i ceda propriul pat și dorința doamnei Bug de a-i face un culcuș confortabil în fața vetrei din bucătărie.

– A, sigur, mătușă, a spus el zâmbindu-mi. Nici nu ți-ar veni să crezi în ce

locuri am dormit eu și Rollo. Căscând și clipind, s-a întins. Iisuse, de mai bine de o lună n-am mai rămas treaz după apusul soarelui.

– Și cred că te-ai trezit în zori. De aceea m-am gândit că te-ai simți mai bine aici, nu te va deranja nimeni, dacă vrei să dormi până mai târziu.

A pufnit în răs.

– Doar dacă las fereastra deschisă, pentru ca Rollo să intre și să iasă după cum pofteste. Deși se pare că ar prefera să vâneze ceva din casă.

Rollo se întinsese în mijlocul podelei, cu botul ridicat, parcă așteptând ceva, și cu ochii gălbui de lup ațintiți, fără să clipească, spre ușa de sus a dulapului. Dinapoia ei se auzea un sunet slab ca de apă bolborosind într-un ceainic.

– Aproape sigur că e vorba de motanul nostru, a remarcat Jamie, intrând în camera medicală. Micul Adso are o părere foarte bună despre el însuși. L-am văzut urmărind o vulpe nu mai departe de săptămâna trecută.

– Iar tu, care erai în spatele lui cu pușca în mână, nu ai avut nicio legătură cu faptul că vulpea a reușit să fugă, desigur, am spus eu.

– Ei bine, asta nu a ținut de dorința cotoiului tău, m-a aprobat Jamie zâmbind.

– Cotoi, a repetat Ian încet. Asta e... mă simt foarte bine când vorbesc din nou în scoțiană, unchiule.

Jamie i-a atins ușor brațul.

– Cred că așa e, *a mhic a pheathar*, a spus el, la fel de încet. Să înțeleg că ai uitat tot ce știai în gaelică?

– *'S beag 'tha fhios aig fear a bhaile mar 'tha fear na mara bèò*, a răspuns Ian

fără să ezite. Era o zicătoare bine cunoscută: „Puține lucruri știe țăranul despre viața marinarului.“

Plăcut surprins, Jamie a râs, iar Ian i-a zâmbit cu gura până la urechi. Avea fața tăbăcită și bronzată, iar liniile punctate ale tatuajelor Mohawk mergeau de la nas spre pomeți în cercuri fioroase, dar pentru moment, i-am observat la ochii migdalați jucând poznaș și l-am revăzut pe băiatul pe care îl știam.

– Obişnuiam să vorbesc în gând, a spus el, iar zâmbetul i s-a mai stins. Mă uitam la lucruri și le spuneam numele în minte – *Avbhar*, *Coire*, *Skirlie* – ca să nu le uit. L-a privit sfios pe Jamie. Mi-ai spus să nu uit, unchiule.

Jamie a clipit și și-a dres glasul.

– Așa e, Ian, a murmurat el. Mă bucur că ai făcut asta.

L-a strâns tare de umăr, apoi s-au îmbrățișat cu putere, bătându-se reciproc pe spate cu o emoție fără cuvinte.

Cât mi-am șters ochii și mi-am suflat nasul, se despărțiseră și afișaseră expresii destinse, bine stăpânite, prefăcându-se că ignoră căderea mea în sentimentalism feminin.

– Am păstrat ce știam din scoțiană și din gaelică, unchiule, a zis Ian, dregându-și și el glasul. Dar latina mă cam depășește.

– Nu cred că o să ai multe ocazii să-ți arăți cunoștințele de latină, a replicat Jamie. Și-a șters nasul cu mâneca și a zâmbit. Doar dacă nu apare vreun iezuit rătăcitor.

Ian s-a uitat puțin ciudat la noi auzind asta. Și-a mutat privirea de la Jamie la mine, apoi spre ușa camerei, ca să se asigure că nu venea nimeni.

– Păi, nu-i chiar așa, a spus el.

S-a dus la ușă și s-a uitat pe hol, a închis-o încet și s-a întors la masă. Avusese o tașcă din piele legată la brâu, care – în afara cuțitului, a arcului și a tolbei cu săgeți – părea să conțină toate bunurile lui. O lăsase deoparte mai devreme, dar acum a ridicat-o și a căutat iute în ea, scoțând o cărticică legată în piele neagră. I-a întins-o lui Jamie, care a luat-o cu o expresie de nedumerire.

– Când am... adică înainte de a pleca din Snaketown, bătrâna, Tewaktenyonh, mi-a dat cărticica asta. O mai văzusem. Emily – s-a oprit, dregându-și glasul apoi a continuat fără ezitare – Emily a rupt o pagină din ea pentru mine, ca să-ți trimit un bilet și să-ți spun că sunt bine. L-ai primit?

– Da, l-am asigurat eu. Jamie l-a trimis mai târziu mamei tale.

– Da? Gândindu-se la mama sa, fața lui Ian s-a luminat. E bine. Sper că va fi încântată să afle că m-am întors.

– Poți fi sigur, a zis Jamie. Dar ce e asta? A arătat spre carte și a ridicat întrebător o sprânceană. Arată ca breviarul unui preot.

– Exact. Ian a dat din cap și s-a scărpinat pe gât, unde îl înțepase un țânțar. Dar nu e chiar așa. Răsfoiește-o, da?

M-am apropiat de Jamie și m-am uitat peste cotul lui când a deschis-o. Avea o margine de pagină zdrențuită, unde forțaful fusese rupt. Nu avea pagină de titlu și nu era scrisă de tipar. Părea un fel de jurnal; paginile erau scrise cu cerneală neagră.

În partea de sus a primei pagini erau două cuvinte așternute cu litere mari și nesigure.

Ego sum, scria. Sunt.

– Ești? a spus Jamie aproape în șoaptă. Da, și cine ești?

Scrisul continua la jumătatea paginii, mai mărunț, mai controlat, deși avea un aspect ciudat.

Prima cogitatio est...

– Țsta-i primul lucru care-mi vine în minte, a citit Jamie încet, traducând cu voce tare.

*Sunt, deci exist. Dar am existat în acel loc intermediar?
Probabil, pentru că îl țin minte. Voi încerca mai târziu să îl
descriu. Acum nu-mi găsesc cuvintele. Mă simt foarte rău.*

Literele erau mici și rotunjite, fiecare trasată separat. Un scris curat și ordonat, dar literele parcă ar fi fost bete, și rândurile mergeau în susul paginii. Dacă scrisul era un indiciu, omul se simțea foarte rău.

Când s-a reluat pe pagina următoare, scrisul se stabilizase, odată cu starea autorului.

Ibi denum locus...

*Este locul. Sigur că da. Dar e și timpul potrivit, știu asta.
Copacii, tufișurile arată altfel. Era un luminiș spre vest, dar
acum e cotropit de lauri. Când am pășit în cerc, am văzut o
magnolie mare, iar acum a dispărut; în locul ei e un puiet de
stejar. Și sunetul e altfel. Nu se mai aude zgomotul străzii și al
vehiculelor în depărtare. Doar păsări, care cântă foarte tare.
Vânt.*

Încă sunt amețit. Îmi simt picioarele slăbite. M-am trezit sub zidul unde șarpele își înghite coada, dar la o oarecare distanță de cavitatea în care am făcut cercul. Cred că m-am târât, pentru că am țărână și zgârieturi pe mâini și pe haine. După ce m-am trezit, am rămas întins, fiindcă eram prea slăbit ca să mă ridic. Acum mi-e mai bine. Tot slăbit și îngrețoșat, dar exult. Am reușit. Noi am reușit.

– *Noi?* m-am mirat eu, uitându-mă la Jamie cu sprâncenele ridicate.

El a făcut un gest din umeri și a dat pagina.

Piatra a dispărut. Doar o pată de funingine în buzunar. Deci Raymond a avut dreptate. Era un mic safir necizelat. Trebuie să notez tot ce îmi amintesc, pentru alții care ar putea veni după mine.

Un fior slab, rece, de premoniție mi-a urcat pe spinare, cuprinzându-mă cu totul, dându-mi gădilături în scalp când părul a început să se ridice. Alții care ar putea veni după mine. Fără să vreau, am întins mâna și am atins cartea; un impuls irezistibil. Simțeam nevoia să îl ating, să iau într-un fel legătura cu autorul dispărut al acestor cuvinte.

Jamie s-a uitat curios la mine. Cu oarecare efort, mi-am retras mâna, strângând-o pumn. Jamie a ezitat o clipă, apoi s-a uitat din nou la carte, ca și cum scrisul ordonat îi atrăgea privirea la fel de mult ca și pe a mea.

Apoi mi-am dat seama ce mă șocase la scris. Nu folosise pana. Chiar și în cel mai bun caz, scrisul cu pana avea o culoare inegală, întunecat după ce pana era înmuiată în cerneală, decolorându-se treptat pe măsură ce scriai. Aici fiecare cuvânt era la fel – trasat cu o linie subțire, precisă, neagră,

adâncit ușor în fibrele paginii. Cu pana nu s-ar fi întâmplat așa ceva.

– Pix cu pastă, am spus eu. A scris cu pixul. Dumnezeu!

Jamie s-a uitat din nou la mine. Probabil că pălisem, pentru că a dat să închidă cartea, însă eu am clătinat din cap, făcându-i semn să continue lectura. S-a încruntat suspicios, trăgând cu ochiul la mine, și s-a întors la pagină. Apoi atenția i-a fost captată în întregime de text și a ridicat din sprâncene când s-a uitat la scrisul de pe pagina următoare.

– Uite, a spus el încet, întorcând cartea spre mine și arătând spre un rând.

Scrisul era în latină, ca și celelalte, dar aici se amestecau în text cuvinte necunoscute – cuvinte lungi, cu aspect ciudat.

– În limba Mohawk? a întrebat Jamie ridicând ochii și uitându-se la Ian. Țsta-i sigur un cuvânt în indiană. Să fie vreuna din limbile Algonquin?

– Plouă-Tare, a zis Ian încet. E Kahnyen'kehaka – limba Mohawk, unchiule. Plouă-Tare e numele cuiva. Și mai sunt și altele – Mergătorul-Puternic, Șase-Țestoase și Vorbește-cu-Spiritele.

– Credeam că indienii Mohawk n-au o limbă scrisă, a zis Jamie, ridicând o sprânceană.

Ian a clătinat din cap.

– Nici n-au, unchiule Jamie. Dar cineva a scris asta – a făcut semn din cap spre pagină – și dacă înțelegi cum sună cuvintele... A dat din umeri. Sunt nume Mohawk. Sunt sigur.

Jamie s-a uitat lung la el, apoi, fără să comenteze, a aplecat capul și a continuat traducerea.

Eu am avut un safir, Plouă-Tare, pe celălalt. Vorbește-cu-Spiritele a avut un rubin, Mergătorul-Puternic a luat diamantul și Șase-Țestoase a avut smaraldul. Nu am fost siguri de diagramă – dacă trebuia să fie din patru puncte, pentru semnele busolei, sau cinci, într-un pentaedru. Dar noi suntem cinci și am jurat pe sânge să facem asta, de aceea am alcătuit cercul din cinci puncte.

Era un mic spațiu între fraza aceasta și următoarea, iar scrisul se schimbase, devenind acum ferm și cursiv, ca și cum autorul făcuse o pauză și reluase povestea mai târziu.

M-am dus înapoi să văd. Nici urmă de cerc – dar, la drept vorbind, nu văd niciun motiv să fie acolo. Cred că mi-am pierdut cunoștința o vreme; am plasat cercul în gura crevasei, dar pe pământ nu există niciun semn care să arate că m-am târât sau m-am rostogolit până în locul în care mi-am revenit, și totuși sunt urme în praf, lăsate de ploaie. Hainele îmi sunt umede, dar nu-mi dau seama dacă de la ploaie, de la roua dimineții sau de la sudoare cât am stat întins în soare; când m-am trezit, era aproape de miezul zilei, pentru că soarele era deasupra capului și era arșiță. Mi-e sete. M-am îndepărtat târâș de crevasă și apoi m-am prăbușit? Ori am fost aruncat departe de forța trecerii?

Auzind asta, am trăit cel mai ciudat sentiment, cuvintele răsunând cu ecou undeva în mintea mea. Nu mai auzisem asta și totuși cuvintele îmi erau îngrozitor de familiare. Am clătinat din cap ca să-mi limpezesc gândurile și, când am ridicat privirea, am descoperit că Ian se uita fix la mine, cu o bănuială în ochii căprui.

– Da, am spus direct, ca răspuns la expresia lui. Sunt. Și Brianna și Roger, la fel.

După ce se oprise să descâlcească o frază, Jamie a ridicat privirea. A văzut fața lui Ian, apoi pe a mea și a întins o mână, așezând-o pe brațul meu.

– Cât de mult ai citit, flăcăule? l-a întrebat încet.

– Destul de mult, unchiule, a răspuns Ian, dar nu și-a dezlipit ochii de la fața mea. Nu totul – și pe buze i-a apărut un zâmbet vag – și sunt sigur că nu știu atâta gramatică, dar cred c-am înțeles. Tu?

Nu a fost limpede dacă mi se adresa mie sau lui Jamie. Am schimbat o privire cu el și amândoi am ezitat, apoi m-am întors spre Ian și am dat afirmativ din cap, iar Jamie m-a imitat. Jamie m-a strâns mai tare de mână.

– Mm, a făcut Ian și fața i s-a luminat, afișând o profundă satisfacție. Știam eu că nu ești zână, mătușă Claire!

Cum nu a mai putut rămâne treaz multă vreme, Ian s-a retras căscând într-un târziu, dar, cu toată graba lui de a ajunge în pat, s-a oprit o clipă ca să-l prindă pe Rollo de ceafă și să-l imobilizeze cât eu l-am scos pe Adso din dulap, cu blana umflată, părând de două ori mai mare și sâsâind ca un șarpe. Ținând și eu motanul de ceafă ca să nu fiu zgâriată, l-a dus din calea primejdiei până în dormitorul nostru, unde l-am aruncat fără menajamente pe pat, după care m-am întors imediat spre Jamie.

– Ce s-a întâmplat în continuare? l-am întrebat.

Deja aprindea o lumânare neîncepută. Desfăcându-și cămașa cu o mână

și deschizând cartea cu degetul mare al celeilalte, s-a lăsat pe pat, încă absorbit de lectură.

– Nu și-a găsit prietenii. A cercetat ținutul vreme de două zile, strigând, dar nici urmă de ei. A fost foarte nefericit, dar s-a gândit să meargă mai departe; avea nevoie de hrană și nu avea cu el decât un pumnal și puțină sare. Trebuia să vâneze sau să găsească oameni.

Ian spusese că Tewaktenyongh îi dăduse cartea, rugându-l să mi-o aducă. Îi aparținuse unui bărbat pe nume Dinte-de-Vidră, spusese ea – un membru al familiei mele.

Auzind asta, un deget de gheață îmi atinsese șira spinării și nu voia să dispară. Mici valuri de neliniște continuau să mi se plimbe pe piele ca niște degete fantomatice. Adevărat, familia mea.

Îi spuseseam că Dinte-de-Vidră era probabil cineva din „familia mea”, pentru că nu îi puteam explica altfel rudenia aparte a călătorilor în timp. Nu îl cunoscusem pe Dinte-de-Vidră – mai precis, nu în carne și oase –, dar dacă era cum bănuiam, atunci aveam capul lui înmormântat în micul nostru cimitir, cu tot cu plomba din argint.

Probabil că aveam să aflu în final cine fusese cu adevărat – și cum Dumnezeu de ajunsese să aibă parte de un sfârșit atât de uimitor.

– Nu era vânător prea grozav, a comentat Jamie pe un ton critic, încruntându-se spre pagină. Nu a reușit să prindă decât o veveriță cu ajutorul unei capcane, și asta în toiul verii, vai de mine!

Din fericire, Dinte-de-Vidră – dacă el era într-adevăr – fusese familiarizat cu o serie de plante comestibile și părea extrem de încântat de sine că recunoștea bananele-de-prerie și persimmonul.

– Nu-i mare scofală să recunoști un persimmon, pentru Dumnezeu, am

spus eu. Arată ca niște mingi de baseball portocalii.

– Și au gust ca fundul unei oale de noapte, a intervenit Jamie, căruia nu îi plăceau deloc respectivelor fructe. Totuși, atunci îi era foame, și dacă ești îndeajuns de flămând...

A tăcut, mișcându-și doar buzele cât a continuat să traducă.

Omul rătăcise o vreme prin sălbăticie – deși „rătăcire” nu părea să fie cuvântul potrivit, pentru că alesese o anumită direcție, orientându-se după soare și stele. Mi s-a părut straniu – ce căutase?

Oricum, până la urmă găsisse un sat. Nu vorbea limba locuitorilor lui – „De ce ar fi crezut altfel?” s-a mirat Jamie cu voce tare – însă, potrivit notațiilor lui, devenise din cale afară de disperat când descoperise că femeile foloseau cazane din fier pentru gătit.

– Și Tewaktenyonh a spus asta! l-am întrerupt eu. Când mi-a povestit despre el – dacă e același om, am adăugau eu, *pro forma*, mi-a spus că vorbea tot timpul despre vase de gătit, despre cuțite și puști. A spus că indienii erau... Cum s-a exprimat ea? Trebuiau să se întoarcă la obiceiurile strămoșilor, altfel albi îi vor mânca de vii.

– Omul era tare nervos, a murmurat Jamie, captivat de carte. Și avea și gustul retoricii.

Însă după o pagină sau două, sursa ciudatei preocupări a lui Dinte-de-Vidră legate de vasele de gătit a devenit oarecum mai clară.

– Am greșit, a citit Jamie. Am ajuns prea târziu.

Și-a îndreptat spatele și a aruncat o privire spre mine, după care a continuat.

Nu știu exact unde mă aflu și nici nu pot afla – oamenii de aici nu calculează anii potrivit vreunei scheme pe care să o cunosc, chiar dacă am reușit să stăpânesc destul de bine limba lor ca să-i întreb. Dar sunt convins că am ajuns prea târziu.

Dacă aș fi ajuns la data pe care mi-o propusesem, înainte de 1650, nu ar fi existat nimic din fier într-un sat atât de îndepărtat de coastă. Dacă am găsit obiecte din fier folosite cu atâta nepăsare înseamnă că am ajuns cu cel puțin cincizeci de ani mai târziu – poate cu mai mult de atât!

Această constatare îl azvârlise pe Dinte-de-Vidră într-o stare de mare deprimare, astfel că a trăit câteva zile de disperare extremă. Apoi și-a revenit, hotărând că nu avea încotro și că trebuia să continue. Așa că pornise singur, după ce primise în dar oarece hrană din partea sătenilor, și se îndreptase spre nord.

– Nu-mi dau seama ce avea în cap omul ăsta, a remarcat Jamie. Dar trebuie să recunosc că era foarte curajos. Prietenii lui au murit ori au dispărut, nu avea nimic la el și nici nu știa unde se află – și totuși a continuat.

– Da, deși, cu toată sinceritatea, presupun că nu avea ce altceva să facă, am spus eu.

Am atins din nou cartea, amintindu-mi de primele zile după ce trecusem prin pietre.

Desigur, deosebirea era că acest om alesese să treacă prin ele cu un anumit scop. Încă nu dezvăluise de ce și nici modul în care o făcuse.

Mergând singur prin sălbăticie, neavând altă tovarășie decât cartea, Dinte-de-Vidră hotărâse, după cum afirma el, să-și ocupe mintea cu o

relatare a călătoriei, cu motivele și intențiile sale.

Probabil că nu voi reuși în încercarea mea – de fapt, a noastră. Realitatea este că în aceste momente pare foarte probabil să pier aici, în sălbăticie. Dar dacă așa se va întâmpla, atunci gândul că va rămâne măcar o consemnare a nobilei noastre strădanii reprezintă o oarecare consolare – și este singura amintire pe care o pot oferi celor care mi-au fost frați; camarazii mei în această aventură.

Jamie s-a oprit și s-a frecat la ochi. Lumânarea se cam consumase; și ochii mei lăcrimau de atâta căscat, astfel că abia dacă vedeam pagina în lumina pâlpâitoare și mă simțeam amețită de oboseală.

– Hai să ne oprim, am propus și mi-am așezat capul pe umărul lui Jamie, căutând alinare în soliditatea lui caldă. Nu mai pot sta trează, serios – și nu mi se pare cinstit să citim în pripă povestea lui. Pe deasupra – m-am oprit, întreruptă de un căscat puternic care m-a făcut să mă legăn și să clipesc – poate că Bree și Roger ar trebui să audă asta, nu?

Jamie a observat căscatul meu și a făcut la fel, apoi și-a scuturat capul violent, clipind ca o bufniță mare alungată de o mișcare bruscă din copacul în care stătea.

– Da, ai dreptate, englezoaico.

A închis cartea și a așezat-o cu mare grijă pe măsuta de lângă pat.

Nu m-am deranjat să-mi fac toaleta înainte de culcare, mulțumindu-mă să-mi scot hainele, să mă spăl pe dinți și să mă strecur în pat în cămașă. Adso, care picotise foarte fericit pe pernă, s-a arătat foarte dezamăgit de faptul că ne-am recâștigat spațiul în care se așezase, dar, la insistențele lui

Jamie, s-a mutat țăfnos, croindu-și loc spre capătul patului, unde s-a prăbușit la picioarele mele ca un covoraș mare și blănos.

Însă după câteva momente, ranchiuna i-a trecut și s-a apucat să frământa delicat așternuturile – odată cu picioarele mele – și a început să toarcă, pregătindu-se să adoarmă.

Am găsit prezența lui la fel de liniștitoare ca și sforăitul slab și regulat al lui Jamie. În mare parte, mă simțeam acasă, la adăpost într-un loc pe care îl făcusem pentru mine în această lume, fericită să mă aflu alături de Jamie, indiferent de circumstanțe. Însă din când în când, vedeam brusc și limpede uriașa distanță pe care o traversasem – amețitoarea pierdere a lumii în care mă născusem – și mă simțeam foarte singură. Și temătoare.

Auzind cuvintele scrise de acel om, simțindu-i panica și disperarea, amintirea călătoriilor mele prin pietre îmi redeșteptase toate îndoielile și groaza simțite atunci.

M-am lipit mai strâns de soțul meu care dormea, încălzită și ancorată în timp și am auzit cuvintele lui Dinte-de-Vidră, ca și cum ar fi fost rostite în urechea mea – un strigăt de deznădejde care răsuna cu ecou prin barierele timpului și ale limbajului.

Spre capătul de jos al unei pagini, scrisul în latină devenise din ce în ce mai precipitat, unele litere fiind doar niște pete de pastă, iar sfârșitul cuvintelor se uneau într-un dans frenetic, ca al unui păianjen. Și apoi ultimul rând citit, scris în engleză, după ce cunoștințele de latină ale autorului se dizolvaseră în disperare.

Oh, Doamne, oh, Doamne...

Unde sunt ei?

Abia în după-amiaza zilei următoare am reușit să-i adunăm pe Brianna, Roger și Ian și să ne retragem în intimitatea biroului lui Jamie fără să atragem o atenție nedorită. Noaptea dinainte, negura oboselii și emoția apariției neașteptate a lui Ian se combinaseră pentru a face orice să devină rezonabil. Însă cât m-am ocupat de treburile mele în lumina sclipitoare a dimineții, mi-a devenit din ce în ce mai greu să cred că jurnalul exista cu adevărat și că nu era doar ceva ce visasem.

Însă jurnalul se afla acolo, mic, dar negru și solid ca și biroul lui Jamie. Jamie și Ian își petrecuseră dimineața în birou, cufundați în traducerea jurnalului. Când m-am dus la ei, mi-am dat seama, după felul în care părul lui Jamie stătea vâlvoi, că textul era ori extrem de captivant, ori cumplit de tulburător – sau și una, și alta.

– Le-am spus despre ce este vorba, am zis fără nicio introducere, făcând semn din cap către Roger și Bree.

Cu un aer solemn, ei s-au așezat pe scaune, aproape unul de celălalt. Jemmy, care refuzase să se despartă de mama lui, se juca sub masă cu un șirag de mărgele din lemn.

– Ați citit tot jurnalul? am întrebat, lăsându-mă pe scaunul adus din altă încăpere.

Jamie a confirmat cu o mișcare din cap aruncând o privire spre Ian cel Tânăr, care stătea lângă fereastră, prea neliniștit ca să se așeze. Ian avea părul tuns scurt, dar aproape la fel de ciufulit ca și al lui Jamie.

– Da, l-am terminat. N-am de gând să vă citesc totul cu voce tare, dar m-am gândit că ar fi bine să încep cu porțiunea în care omul s-a hotărât să ia lucrurile de la început.

Marcase pagina cu o fâșie de piele tăbăcită, pe care o folosea de obicei drept semn de carte. A deschis jurnalul, a găsit pasajul și s-a apucat să

citească.

Numele ce mi s-a dat la naștere este Robert Springer. Resping acest nume și tot ce ține de el, pentru că este fructul amar al unor secole de crime și nedreptăți, un simbol al jafului, al sclaviei și al opresiunii...

Jamie a ridicat ochii peste marginea cărții, remarcând:

– Înțelegeți de ce nu vreau să vă citesc fiece cuvânt; omul devine chiar plicticos în privința asta. Plimbându-și un deget peste pagină, a continuat: În anul Domnului nostru – domnul lor, acel Cristos în numele căruia ei violează și jefuiesc și – în fine, alte lucruri de felul acesta, dar în final spune că era anul 1968. Cunoașteți, presupun, crimele și jafurile despre care vorbește el, da?

A ridicat din sprâncene spre Bree și Roger.

– Mi-e cunoscut numele, a zis ea pe nerăsuflăte. Robert Springer. Îl știu!

– L-ai cunoscut? am întrebat-o, simțind un fior ciudat – de emoție, de oroare sau de simplă curiozitate.

Ea a clătinat din cap.

– Nu, nu l-am cunoscut, dar numele îmi sună familiar, l-am văzut în ziare. Dar tu?

S-a întors spre Roger, însă el s-a încruntat și a scuturat din cap.

– Mda, probabil că n-ai auzit de el în Marea Britanie, dar la Boston a făcut vâlvă. Cred că Robert Springer a făcut parte din Montauk Cinci.

Jamie s-a scărpinat la rădăcina nasului.

– Cei cinci care?

– A fost doar... ceva ce au făcut niște oameni ca să atragă atenția asupra lor, a răspuns Brianna, sugerând printr-un gest să abandonăm subiectul. Nu contează. Erau activiști AIM ⁴³ ori cel puțin așa au început, doar că erau prea într-o dungă ca să facă parte din AIM și...

– Dungă? Erau în dungă?

Preluând singurul cuvânt care prezenta interes pentru el din discuția noastră, Jemmy a apărut de sub masă.

– E vorba de alte dungii, puiule, îmi pare rău.

Uitându-se în jur după un lucru interesant, care să-i distragă atenția lui Jemmy, Bree și-a scos brățara din argint și i-a dat-o. Văzând privirile nedumerite ale tatălui și ale vărului ei, a inspirat adânc și a luat-o de la capăt, străduindu-se – apelând la unele clarificări din partea lui Roger și a mea – să lămurească lucrurile și să ofere o prezentare scurtă, chiar dacă nu tocmai precisă, a situației jalnice a indienilor americani în secolul XX.

– Așadar, acest Robert Springer este – ori a fost – un indian, într-un anume fel, în timpul vostru? Jamie a bătut darabana pe masă, încruntându-se concentrat. În fine, asta se potrivește cu povestea lui; se vede treaba că el și prietenii lui se simțeau foarte ofensați de purtarea celor pe care îi numeau „albi”. Să înțeleg căăștia erau englezi? Ori măcar europeni?

– Da, doar că în 1968 nu mai erau europeni, ci americani, doar că indienii erau primii americani – și când au început să-și spună americani nativi și...

Roger a bătut-o ușor pe genunchi, oprind-o din tiradă.

– Probabil că ar fi bine să lăsăm istoria pentru mai târziu, a sugerat el. Ce-ai citit în ziare despre acest Robert Springer?

– Ah! Luată prin surprindere, Brianna s-a concentrat, încruntându-se. A dispărut. Adică au dispărut toți cei cinci Montauk. Erau urmăriți de autorități pentru plasarea de bombe, amenințări sau diverse lucruri, de care am uitat – și au fost arestați, însă au ieșit din închisoare pe cautiune, iar după aceea, ce să vezi? Au dispărut cu totul.

– Este evident de ce, a murmurat Ian cel Tânăr, aruncând o privire spre jurnal.

– A făcut vâlvă în ziare cam o săptămână, a continuat Brianna. Ceilalți activiști au acuzat autoritățile că îi lichidaseră, pentru ca dezvăluirile din timpul procesului să nu creeze probleme guvernului și, bineînțeles, acesta a negat totul. Parcă îmi aduc aminte că am citit despre descoperirea cadavrului unuia dintre oamenii dispăruți – undeva, într-o pădure din New Hampshire, Vermont sau altundeva –, dar nu se preciza cauza morții și nimeni nu a descoperit vreo urmă a celorlalți.

– *Unde sunt ei?* am citat eu încet, simțind cum mi se ridică părul pe ceafă.
Doamne, unde sunt ei?

Jamie a dat din cap cu un aer sobru.

– Da, asta e; cred că Springer e omul tău.

A atins pagina din fața lui cu un gest care sugera respectul.

– El și cei patru camarazi ai lui au renunțat cu desăvârșire să mai facă parte din lumea albilor, luându-și nume noi din adevăratul lor arbore genealogic – cel puțin așa scrie el aici.

– Era singurul lucru potrivit pe care îl puteau face, a rostit Ian încet.

Manifesta o liniște ciudată, pe care nu o mai văzusem la el, și mi-am adus aminte fără să vreau că fusese indian Mohawk cel puțin doi ani – scăpat de sângele de alb, rebotezat Fratele-Lupului – unul din neamul Kahnyen'kehaka, Apărătorii Porții de Apus.

Am avut impresia că și Jamie i-a remarcat liniștea, însă el a rămas cu ochii la jurnal, răsfoindu-l în timp ce făcea rezumatul paginilor.

Robert Springer – sau Ta'wineonawira – Dinte-de-Vidră, după cum alesese el să fie numit, avusese multe legături cu lumea secretă a politicii extremiste și cu umbrele mai adânci a ceea ce el numea șamanismul nativ american – nu mi-am dat seama de asemănarea dintre ce făcea el și credințele originale ale irochezilor, însă credea că descinde din indienii Mohawk și îmbrățișase rămășițe din tradițiile lor, pe care le descoperise – ori le inventase.

Pe Raymond l-am cunoscut la un botez. Auzind asta, m-am îndreptat brusc pe scaun. Adusesse vorba de Raymond la început, dar atunci nu acordasem numelui o mare importanță.

– Îl descrie cumva pe acest Raymond? m-am grăbit să întreb.

Jamie a clătinat din cap.

– Nu ca înfățișare. Spune doar că Raymond era un mare șaman, care se putea transforma în păsări sau în animale – și care putea păși prin timp, a adăugat el cu delicatețe.

Mi-a aruncat o privire ridicând dintr-o sprânceană.

– Nu știu, am zis. Am crezut asta cândva – dar acum, nu mai știu.

– Poftim?

Brianna s-a uitat pe rând la noi cu o expresie de nedumerire. Am clătinat din cap și mi-am aranjat părul.

– Nu contează. Am cunoscut la Paris pe cineva cu numele de Raymond și m-am gândit – dar pentru numele Domnului, ce treabă ar fi avut în America în 1968? am exclamat.

– Păi, și tu erai acolo, nu? a spus Jamie. Să lăsăm asta, deocamdată...

A revenit la text, prezentând totul în engleza ciudat de concentrată a traducerii. Intrigat de Raymond, Dinte-de-Vidră îl întâlnise în repetate rânduri și își adusese și câțiva dintre prietenii apropiați la discuții. Treptat, planul – *unul măreț, îndrăzneț și uimitor în privința concepției* – fusese alcătuit.

– Asta zic și eu modestie, a murmurat Roger.

S-a făcut un test. Mulți au dat greș, dar eu am reușit. Au trecut testul cinci dintre noi, care am auzit glasul timpului, cinci oameni care am jurat în sângele nostru și pe sângele nostru că vom întreprinde această măreață aventură, pentru a salva poporul nostru de la catastrofă. Pentru a rescrie istoria lui și a îndrepta relele făcute, pentru a...

Roger a scos un geamăt slab.

– O, Doamne! a zis el. Ce-au vrut să facă – să-l asasineze pe Cristofor Columb?

– Nu tocmai, am răspuns. A vrut să ajungă înainte de 1600, așa a spus. Ce s-a întâmplat atunci, știți cumva?

– Nu știu ce s-a întâmplat atunci, a spus Jamie, trecându-și o mână prin păr, dar știu ce credea că poate face. Planul lui era să meargă la Liga Irocheză și să o determine să pornească război împotriva coloniștilor. A crezut că atunci erau puțini și că indienii îi vor distruge cu ușurință, dacă irochezii deschideau calea.

– Poate că avea dreptate, a zis Ian încet. I-am auzit pe bătrâni spunând povești. Când au sosit primii O'seroni, cum au fost întâmpinați, și cum au adus bunuri ca să le neguțeze. Acum o sută de ani, O'seroni erau puțini, iar Kahnyen'kehaka erau stăpâni, conducători ai națiunilor. Da, dacă ar fi vrut, ar fi putut face asta.

– Bine, dar nu i-ar fi putut opri pe europeni, a ripostat Brianna. Erau mult prea mulți. Doar n-a vrut să ajungă la indienii Mohawk pentru a-i determina să invadeze Europa, nu?

Gândindu-se la asta, pe fața lui Jamie a apărut un zâmbet larg.

– Mi-ar fi plăcut să văd asta, a zis el. Indienii Mohawk le-ar fi dat de gândit englezilor. Dar nu – și mi-a aruncat o privire sardonică –, amicul nostru Robert Springer nu era chiar atât de ambițios.

Totuși, ceea ce-și propuseseră Dinte-de-VIDRĂ și camarazii lui era destul de ambițios – și probabil... doar probabil... posibil. Intenția lor nu era să împiedice colonizarea – pentru că erau suficient de întregi la minte ca să-și dea seama că ar fi fost imposibil. Doreau să-i prevină pe indieni în privința albilor și să aibă relații de comerț în condițiile impuse de ei și să trateze de pe o poziție de putere. În loc să-i lase să se stabilească în număr mare, îi puteau ține pe albi blocați în orașe mici. În loc să le îngăduie să construiască fortificații, să le ceară de la început arme. Să aibă comerț în condițiile stabilite de ei. Să îi domine numeric și prin forța armelor și să-i forțeze pe europeni să-i învețe să prelucreze metalul.

– Prometheus redux [44](#), am spus, iar Jamie a pufnit.

Roger a clătinat din cap pe jumătate admirativ.

– Era un plan dement, a comentat el, dar trebuie să admiri ideea de a contacta Liga. Poate că ar fi dat roade – dacă îi convingeau pe irochezi și dacă ar fi acționat la momentul potrivit, înainte ca echilibrul de putere să se încline în favoarea europenilor. Dar planul a dat greș, nu? În primul rând, a ajuns într-o perioadă nepotrivită – mult prea târziu –, apoi și-a dat seama că niciunul dintre prietenii lui nu a ajuns acolo.

Am văzut cum Briannei i se face pielea de găină pe brațe și am prins privirea pe care mi-a aruncat-o – una de înțelegere. Își imaginase cum ar fi să sosești brusc din propriul tău timp... singur.

I-am zâmbit ușor și mi-am lăsat mâna pe brațul lui Jamie. Cu un aer absent, el a pus mâna peste a mea și a strâns-o delicat.

– Da. Era aproape disperat, așa scie, când și-a dat seama că totul mersese anapoda. S-a gândit să se întoarcă, dar nu mai avea o piatră prețioasă, iar Raymond spusese că trebuia să aibă una drept protecție.

– Într-un târziu, a găsit una, am zis.

M-am ridicat, am întins mâna spre raftul de sus și am luat opalul mare și neprelucrat, care a radiat focul intern prin spirala gravată pe suprafața lui.

– Asta este – cred că nu există mulți indieni cu numele de Dinte-de-Vidră care să aibă vreo legătură cu Snaketown.

Tewaktenyonh, o bătrână Mohawk și căpetenia Consiliului Mamelor, îmi dăduse piatra când ne-am dus în satul Snaketown ca să-l salvăm pe Roger din captivitate. Tot ea îmi spusese povestea lui Dinte-de-Vidră și a

modului în care murise – și m-am cutremurat, deși în încăperea era cald.

Piatra mare și netedă mi s-a părut caldă în palmă; am plimbat un deget peste spirală. *Șarpele care își înghite coada*, așa spusese el.

– Da. Dar nu a scris despre asta. Jamie s-a rezemat de spătarul scaunului și și-a trecut ambele mâini prin părul lăsat liber, apoi și-a frecat fața. Povestea se termină când socotește că nu are nicio soluție; însă indiferent ce an ar fi fost – și nu știa – și indiferent că era singur ori nu, își va duce planul mai departe.

Toți am tăcut o clipă, analizând enormitatea – și inutilitatea – unui asemenea plan.

– Imposibil să creadă că va reuși, a spus Roger, iar răgușeala din glasul lui a dat cuvintelor un caracter definitiv.

Jamie a clătinat din cap coborând privirea spre carte, deși ochii lui albaștri vedeau dincolo de ea.

– Nici n-a crezut, a rostit el încet. La sfârșit – și a atins foarte ușor cartea cu degetele – spune că mii dintre ai lui au murit pentru libertate și că multe alte mii vor muri în anii ce vor veni. Va merge pe calea lor pentru a-și onora sângele, pentru că un războinic Mohawk nu-și poate dori decât să moară luptând.

L-am auzit oftând pe Ian, în spatele meu. Brianna și-a plecat capul, astfel că părul roșcat i-a ascuns chipul. Roger era întors pe jumătate cu fața spre ea, cu o expresie gravă – dar eu nu l-am văzut pe niciunul dintre ei. Am văzut un om cu fața pictată în negru pentru moarte, pășind prin pădure noaptea, ținând în mână o torță care ardea cu flacără rece.

O smucitură a fustelor m-a trezit din viziunea mea și, coborând ochii, l-am văzut pe Jemmy lângă mine trăgându-mă de mână.

– Ce-i asta?

– Poftim? O piatră, scumpule, o piatră frumoasă, o vezi?

Am întins opalul, iar el l-a prins cu ambele mâini și, cu un bufnet, s-a trântit în fund ca să se uite la el.

Brianna și-a șters nasul cu mâna, iar Roger și-a dres glasul, cu un sunet ca de pânză sfâșiată.

– Aș vrea să știu, a zis el cu glas răgușit, arătând spre carte, de ce naiba a scris în latină.

– Ah, spune și asta. A învățat latină la școală, probabil că asta l-a asmuțit împotriva europenilor – Jamie i-a zâmbit lui Ian, care a făcut o grimasă – și a crezut că, scriind în latină, dacă cineva ar vedea întâmplător cartea, ar crede că e carte de rugăciuni și nu-i va da atenție.

– Așa au crezut și Kahnyen'kehaka, a intervenit Ian. Totuși, bătrâna Tewaktenyonh a păstrat-o. Când... când am plecat, mi-a dat-o zicându-mi că trebuie s-o iau cu mine și să ți-o dau ție, mătușă Claire.

– Mie?

Am ezitat să ating cartea, dar am întins mâna și am așezat-o peste paginile deschise. Am observat că pasta începuse să se decoloreze spre sfârșit – literele erau întrerupte și neclare, iar unele cuvinte nu erau decât adâncituri în hârtie. Aruncase pixul fără pastă ori îl păstrase ca o amintire inutilă a viitorului său dispărut?

– Crezi că bătrâna știa ce cuprinde cartea? am întrebat.

Fața lui Ian era impasibilă, dar în ochii migdalați am perceput o oarecare tulburare. Cât fusese scoțian nu-și ascunsese sentimentele.

– Nu știu, a spus el. Ea știa ceva, dar nu mi-am dat seama ce anume. Nu mi-a spus altceva decât să îți aduc cartea. A ezitat și s-a uitat de la mine la Brianna și Roger. E adevărat? a întrebat el. Ce ai spus, verișoară – despre ce se va întâmpla cu indienii?

Ea a ridicat privirea, întâlnindu-i ochii și a dat din cap.

– Mă tem că da, a răspuns moale. Îmi pare rău, Ian.

Ian s-a mulțumit să dea din cap, apoi și-a frecat rădăcina nasului cu dosul mâinii, dar eu mi-am pus o întrebare.

Știam că nu-și uitase neamurile, dar și Kahnyen'kehaka îi erau neamuri. Indiferent ce se întâmplase și îl făcuse să plece de acolo.

Tocmai deschideam gura să-l întreb de soția lui, când l-am auzit pe Jemmy. Se retrăsese înapoi sub masă cu prada lui și îi vorbise preț de câteva minute ca și cum ar fi conversat cu ea – chiar dacă vorbele lui fuseseră neinteligibile. Însă vocea lui era acum schimbată brusc, iar tonul era alarmat.

– Frige, a zis Jemmy, mami, FRIGE!

Brianna se scula deja de pe scaun cu o expresie de îngrijorare, când am auzit zgomotul. A fost un sunet înalt, sfredelitor, precum țiuitul scos de o cupă din cristal când îți plimbi degetul umed roată pe buza ei. Roger s-a ridicat șocat.

Brianna s-a aplecat și l-a luat pe Jemmy de sub masă, iar când s-a îndreptat, s-a auzit brusc un pocnet ca o împușcătură și țiuitul s-a oprit imediat.

– Dumnezeule mare, a rostit Jamie, destul de calm având în vedere circumstanțele.

Cioburi de foc sclipitor răsăreau din raft, cărți, pereți și din fustele Briannei. Unul dintre ele trecuse pe lângă capul lui Roger, ciupindu-i o ureche; un firicel de sânge i se scurgea pe gât, dar el nu părea să fi observat.

Un soi de pictură alcătuită din punctișoare sclipitoare lucea pe masă – o ploaie de ace ascuțite străpunsese lemnul gros de aproape trei centimetri. L-am auzit pe Ian scoțând o exclamație scurtă, apoi s-a aplecat și a extras un ciob din pulpă. Jemmy a început să plângă. Afară, Rollo lătra furios.

Opalul explodase.

Încă era zi, flacăra lumânării fiind aproape invizibilă, doar val de căldură în lumina după-amiezii târzii care pătrundea pe fereastră. Jamie a stins mucul pe care îl folosisese ca să aprindă lumânarea și s-a așezat la birou.

– Englezoaico, n-ai observat nimic ciudat la piatră când i-ai dat-o copilului?

– Nu. Mă simțeam zguduită de explozie, iar ecourile zgomotului bizar încă îmi țiuiau în ureche. Mi s-a părut caldă, dar tot ce e în cameră e cald. Și sigur nu scotea zgomotul ăla.

– Zgomot? S-a uitat ciudat la mine. Când a făcut poc, la asta te referi?

Acum a fost rândul meu să mă uit ciudat la el.

– Nu, înainte de asta. Nu l-ai auzit?

A clătinat din cap, și între sprâncene i-a apărut o cută, și eu m-am uitat la ceilalți. Bree și Roger – amândoi palizi și părând să se simtă rău – au încuviințat în tăcere, dar Ian a scuturat din cap, curios, dar nedumerit.

– N-am auzit nimic, a spus el. Cum suna?

Brianna a dat să răspundă, dar Jamie a ridicat o mână ca s-o oprească.

– O clipă, *a nighean*. Jem, *a ruradh*, ai auzit un sunet înainte de pocnet?

Lui Jemmy îi mai trecuse spaima, dar tot stătea ghemuit în poala mamei lui, ținându-și degetul mare în gură. S-a uitat la bunicul lui cu ochi mari și albaștri care începuseră deja să capete o înclinare clară și a dat rar din cap, aprobator, fără să-și scoată degetul din gură.

– Și piatra pe care ți-a dat-o bunica era fierbinte?

Jemmy mi-a aruncat o privire acuzatoare și a dat din nou din cap. Am simțit un mic val de vinovăție, urmat de unul mai mare când mi-am dat seama ce s-ar fi putut întâmpla dacă Bree nu l-ar fi tras imediat de sub masă.

Culeseserăm mai toate cioburile din lemnărie; acum stăteau într-o moviliță de foc scânteietor. Unul îmi făcuse o mică julitură la un deget; l-am băgat în gură și am simțit gustul metalic al sângelui.

– Doamne, sunt ascuțite ca sticla spartă.

– Păi, sunt sticlă spartă.

Brianna l-a strâns mai bine pe Jem.

– Sticlă? Vrei să spui că nu a fost opal adevărat?

Roger a ridicat din sprâncene și s-a aplecat să culeagă un ciob ascuțit ca un ac.

– Ba da, dar opalele sunt din sticlă. Sticlă dură, vulcanică. Pietrele prețioase sunt valoroase pentru că au o structură cristalină care le face

frumoase; comparativ cu alte pietre, opalul are o structură fragilă.

Culoarea începuse să revină pe fața Briannei, dar continua să-și strângă fiul în brațe.

– Știam că poți sparge unul dacă îl lovești cu un ciocan sau cu ceva dur, dar n-am auzit să se fi întâmplat vreodată așa ceva.

A făcut semn din cap către grămăjoara de fragmente sclipitoare.

Jamie a luat din ea un ciob mai mare, ținându-l între arătător și degetul mare și mi l-a întins.

– Ține-l în palmă, englezoaico. Ți se pare cald?

Am primit bucata zimțată de piatră. Era ușoară, aproape lipsită de greutate și translucidă, scânteind în nuanțe vii de albastru și oranj.

– Da, am spus, înclinându-mi prevăzătoare palma într-o parte și în alta. Nu din cale afară de caldă, ci aproape la temperatura pielii.

– Mie mi s-a părut rece, a spus Jamie. Dă-i-o lui Ian.

I-am dat fragmentul de opal lui Ian, care l-a pus în palmă și l-a mângâiat temător cu buricul degetului, parcă ar fi fost un animăluț ce l-ar fi putut mușca dacă era supărat.

– Mi se pare rece, a anunțat el. Ca o bucată de sticlă, așa cum spune verișoara Brianna.

Alte câteva încercări au arătat că piatra ni se părea caldă – deși nu exagerat – Briannei, lui Roger și mie, însă nu și lui Jamie și lui Ian. Ceara se topise în partea de sus a lumânării mari care măsura timpul, permițându-i lui Jamie să scoată pietrele prețioase ascunse acolo. Le-a luat, a curățat-o pe ultima de ceară cu batista și le-a înșirat pe marginea

biroului pentru a se răci. Jemmy a urmărit totul cu mare interes, ceea ce arăta că uitase nefericita aventură de mai devreme.

– Îți plac, *an ghille ruaidh*? l-a întrebat Jamie, și el a dat entuziasmat din cap, aplecându-se din brațele mamei lui și întinzând mâinile spre pietre.

– Frige, a spus el, apoi, amintindu-și, s-a retras puțin, iar pe fața lui mică a apărut o expresie de îndoială. Frige?

– Ei, sper că nu, a răspuns bunicul lui. A inspirat adânc și a ridicat un smarald, o piatră fațetată destul de grosolan, de mărimea buricului degetului. Întinde mâna, *a bailach*.

Brianna a dat să protesteze, dar și-a mușcat buza de jos și l-a încurajat pe Jemmy să dea curs rugăminții lui Jamie. Încă bănuitor, băiatul a primit piatra, apoi expresia precaută s-a transformat în zâmbet când a coborât ochii spre ea.

– Piatră frumoasă!

– Frige? l-a întrebat Brianna, pregătită să i-o smulgă din palmă.

– Da, frige, a spus el satisfăcut, ducând-o spre burtă.

– Dă-i voie și mamei s-o vadă. Cu oarecare greutate, Brianna a reușit să pună degetele pe piatră, deși Jemmy nu voia să renunțe la ea. E caldă, a spus ea, ridicând privirea. Ca și bucata de opal, dar nu din cale afară de fierbinte. Dacă se înfierbântă tare, să o lași imediat din mână, ne-am înțeles? i-a spus ea lui Jemmy.

Roger urmărise totul cu fascinație.

– Are, nu? a zis el încet. E juma-juma, așa ai spus, sau trei șanse din patru, dar are, da?

– Ce anume?

Jamie a ridicat întrebător din sprâncene uitându-se când Roger, când la mine.

– Cred că poate... călători, am răspuns eu, cu o strângere de inimă la acel gând. Știi ce a scris Dinte-de-Vidră – am arătat spre jurnal, care stătea uitat pe birou. Au trebuit să dea un test ca să vadă dacă puteau azi „glasul timpului”. Știm că nu oricine poate face asta. M-am simțit inexplicabil de sfioasă vorbind astfel în fața lui Ian. Dar unii pot. Din cele spuse de Dinte-de-Vidră, exista o modalitate de a afla cine poate și cine nu, fără a fi nevoie să încerce.

Jemmy nu acorda nicio atenție discuției dintre adulți, legănându-se înainte și înapoi și fredonând ceva către piatra ținută strâns în mâinile plinuțe.

– Crezi că „glasul timpului” e... Jem, poți *auzi* piatra? Roger s-a aplecat în față și l-a prins pe Jem de un braț ca să-i distragă atenția de la smarald. Jem, piatra îți cântă ceva?

Surprins, Jem a ridicat ochii.

– Nu, a spus, nesigur. Da. A ridicat piatra spre ureche, a ținut-o acolo, s-a încruntat, apoi i-a întins-o lui Roger. Tu cânti, tati!

Roger a primit smaraldul cu grijă zâmbindu-i.

– Nu știu niciun cântec al pietrelor, a spus cu glas răgușit și puțin hârâit. Decât dacă ar fi vorba de ceva din The Beatles.

A dus piatra la ureche cu un aer concentrat. A ascultat cu atenție și s-a încruntat, apoi, clătinând din cap, a coborât mâna.

– Nu e... nu pot... nu aud *nimic*, serios. Și totuși, uite, încearcă tu.

I-a pasat piatra Briannei care, la rândul ei, mi-a dat-o mie. Niciunul dintre noi nu a auzit ceva anume, și totuși mi s-a părut că aud ceva, dacă mă concentram foarte mult. Nu chiar un sunet, ci mai curând o vibrație foarte, foarte slabă.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Ian. Urmărise cu un interes fascinat ceea ce se întâmpla. Nu sunteți *sídheanach*, voi trei – dar de ce puteți... ce faceți, iar eu și unchiul Jamie nu putem? Nici tu nu poți, adevărat, unchiule Jamie? a întrebat el suspicios.

– Nu, slavă Cerului, i-a răspuns Jamie.

– E ceva genetic, nu? a întrebat Brianna, ridicând ochii. Sigur despre asta e vorba.

Jamie și Ian au părut circumspecți auzind termenul necunoscut.

– Genetic? a întrebat Ian.

Sprâncenele lui stufoase s-au strâns de nedumerire.

– De ce n-ar fi? am spus. Orice altceva este – grupa sangvină, culoarea ochilor.

– Englezoaico, dar oricine are ochi și sânge, a obiectat Jamie. Indiferent de culoarea ochilor, oricine poate vedea. Dar astea... și a făcut un semn cu mâna către colecția redusă de pietre prețioase.

Am oftat iritată.

– Da, însă există alte lucruri care sunt genetice – totul, dacă e să spunem lucrurilor pe nume! Uite!

M-am întors spre el și am scos limba. Jamie a clipit mirat, iar Brianna a

chicotit văzându-l. Fără să le dau atenție, am băgat limba în gură și am scos-o din nou, de data asta cu marginile exterioare rulate ca un cilindru.

– Ce părere aveți? am întrebat, retrăgându-mi limba în gură. Puteți face asta?

Jamie a părut amuzat.

– Sigur că pot. A scos limba rulată și a mișcat-o demonstrativ, apoi a închis gura. Toată lumea poate, bineînțeles. Ian?

– Ah, da, bineînțeles. Ian a făcut demonstrația îndatoritor. Oricine e-n stare.

– Eu nu pot, a spus Brianna.

Jamie s-a holbat la ea surprins.

– Cum adică nu poți?

– Ba!

A scos limba plată și a mișcat-o într-o parte și în alta.

– Nu pot.

– Ba sigur că poți. Jamie s-a încruntat. Uite, e simplu, fata mea, oricine poate!

A scos din nou limba, rulând-o și desfăcând-o ca un furnicar-tată care își încurajează odrasla să atace o masă apetisantă de insecte. S-a uitat la Roger ridicând din sprâncene.

– Așa crezi, nu? a rostit Roger cu tristețe. A scos și el limba, care a rămas plată. Ba!

– Ai văzut? am spus triumfătoare. Unii pot să-și ruleze limba, iar alții nu. Asta nu se poate învăța. Te naști așa sau nu.

Încruntându-se, Jamie s-a uitat de la Bree la Roger, apoi s-a întors spre mine.

– Acceptând pe moment că s-ar putea să ai dreptate, de ce fata nu poate, dacă eu și cu tine putem? Doar m-ai asigurat că e fiica mea, nu?

– În mod sigur e fiica ta. Așa cum ți-ar spune oricine are ochi.

S-a uitat scurt la Brianna, analizând statura, suplețea și masa ei de păr roșcat. Ea i-a zâmbit, ochii ei albaștri semănând cu niște triunghiuri. El i-a răspuns la zâmbet, după care s-a întors spre mine, ridicând din umeri cu calm, în semn de capitulare.

– Ei bine, te cred pe cuvânt, englezoaico, că ești o femeie onorabilă. Dar ce-i cu limba?

Și-a rulat-o încă o dată pe a lui, încă incapabil să creadă că cineva nu putea face asta dacă-și punea mintea la treabă.

– Păi, știi de unde vin copiii, am început. Oul și...

– Da, m-a întrerupt el, iritat.

Vârfurile urechilor i s-au înroșit puțin.

– Uite, copilul ia ceva de la mamă și ceva de la tată. Am simțit că și obrajii mei se înroșesc puțin, dar am continuat netemătoare. Câteodată, influența tatălui e mai vizibilă decât a mamei, alteori este invers – dar amândouă... influențele există totuși acolo. Noi le numim gene – lucrurile pe care copiii le moștenesc de la cei doi părinți – și acestea le influențează înfățișarea și talentele.

Jamie i-a aruncat o privire lui Jemmy, care îngâna din nou ceva, atent să așeze pietrele prețioase una peste alta, în timp ce părul arămiu îi sclipea în razele soarelui. Întorcându-și iar ochii spre mine, a surprins privirea lui Roger, așa că s-a concentrat imediat asupra mea.

– Așa și?

– Ei bine, genele nu influențează doar culoarea părului sau a ochilor. Uite – m-am încălzit în prelegerea mea – fiecare persoană are două gene pentru fiecare trăsătură, una de la tată, una de la mamă. Iar când... ăă... gameții se formează în ovare și testi...

– Poate c-ar trebui să-mi povestești asta mai târziu, englezoaico, m-a întrerupt Jamie, aruncând o privire pieziș spre Brianna.

Evident că acel cuvânt nu era potrivit pentru urechile fiicei, pentru că ale lui erau de un roșu-aprins.

– Lasă, tată. Știu cum se fac copiii, l-a asigurat Brianna, zâmbind.

– Bine atunci, am spus, preluând controlul asupra conversației. Ai o pereche de gene pentru fiecare caracteristică, o genă de la mamă și una de la tată, dar când vine vremea să le transmiți propriului copil, poți transmite doar una. Deoarece copilul primește altă genă de la celălalt părinte, înțelegeți?

M-am uitat întrebător la Jamie și Roger, care au dat din cap simultan, ca hipnotizați.

– Bun. Așa. Unele gene sunt dominante, iar altele, recesive. Dacă o persoană are o genă dominantă, atunci aceea va fi exprimată, adică va fi vizibilă. Ea poate avea altă genă, care este recesivă și pe care nu ai cum să o vezi, dar care poate fi totuși transmisă copilului.

Publicul meu părea bănuitor.

– Sigur ai învățat asta la școală, Roger? a întrebat Bree, amuzată.

– Da, sigur, a mormăit el, dar cred că nu am acordat prea mare atenție la vremea respectivă. În fond, nu mă așteptam să conteze cu adevărat.

– Bine, am spus sec. Jamie, tu și eu avem una dintre genele dominante care ne permite să ne rulăm limba. Dar – am continuat ridicând un deget – trebuie să avem și o genă recesivă, care nu ne permite să facem asta. Și este evident că fiecare dintre noi i-am transmis lui Bree gena recesivă. Drept urmare, ea nu-și poate rula limba. Tot astfel, Roger are probabil două copii ale genei recesive non-rulare, deci dacă ar fi avut măcar una dintre genele dominante, ar fi putut să facă asta – și nu poate. Ceea ce era de demonstrat.

Am făcut o plecăciune în fața lor.

– Ce-s tee-sti...? s-a auzit o voce subțirică.

Jemmy abandonase pietrele prețioase și se uita la mine cu un interes profund.

– Păi... am zis și am privit în jur, căutând ajutor.

– Țsta-i un cuvânt în latină pentru mingiuțele tale, a spus Roger cu voce gravă, stăpânindu-și zâmbetul.

– Eu am mingiuțe? Unde am?

– Păi... a făcut Roger și s-a uitat scurt la Jamie.

– Mm, a făcut Jamie și s-a uitat în tavan.

– Unchiule Jamie, doar ai kiltul pe tine, a rânjit Ian.

Jamie i-a aruncat nepotului o privire reproșându-i trădarea, dar, înainte de a apuca să se miște, Roger s-a aplecat și l-a prins pe Jemmy ușor de partea dintre picioare.

– Aici, *a bhalaich*, a spus el.

Jemmy a strâns scurt în mână respectiva parte a corpului, apoi s-a uitat la Roger și sprâncenele i s-au unit într-o încruntare nedumerită.

– Nu mingiuțe. Biluțe!

Jamie a oftat din rărunchi și s-a ridicat în picioare. A făcut brusc un semn din cap către Roger, apoi s-a aplecat și l-a luat pe Jemmy de mână.

– Da, bine. Vino afară cu mine și cu tati și-o să-ți arătăm.

Fața Briannei căpătase culoarea părului, iar umerii i-au tresărit scurt. Roger, suspect de roșu în obraji, deschisese ușa și se dăduse deoparte pentru a-i lăsa pe Jamie și Jem să iasă.

Nu mi s-a părut că Jamie a stat să se gândească la ce făcea; dintr-un impuls, s-a întors spre Jemmy, a scos limba din gură și a rulat-o.

– *A ruadh*, tu poți să faci așa? l-a întrebat, retrăgându-și limba.

Brianna a inspirat cu un sunet ca un sâsâit de rață speriată și a înghețat. Și Roger a avut aceeași reacție, rămânând cu ochii la Jemmy ca și cum băiețelul ar fi fost un dispozitiv exploziv, amorsat să se dezintegreze ca opalul.

O secundă prea târziu, și Jamie și-a dat seama și a pălit.

– Drace, a spus el în barbă.

Jemmy a făcut ochi rotunzi, plini de reproș.

– Urât, buni! Cuvânt urât. Mama?

– Da, a răspuns Brianna, privindu-l pe Jamie printre gene. Va trebui să-i spălăm gura cu săpun bunicului, nu-i așa?

Jamie arăta deja ca și cum ar fi înghițit o gură sănătoasă de clăbuci.

– Da, a spus el, apoi și-a dres glasul. Roșeața i se ștersese cu totul de pe față. Da, a fost tare urât din partea mea, Jeremiah. Trebuie să le cer iertare doamnelor. S-a înclinat foarte ceremonios spre mine și Brianna. *Je suis navré, mesdames. Et monsieur* ⁴⁵, a adăugat încet spre Roger.

Roger a dat încet din cap, uitându-se la Jemmy, dar avea pleoapele coborâte și chipul lipsit de expresie.

Pe fața lui Jemmy a apărut o expresie de încântare radioasă pe care o căpăta ori de câte ori se vorbea franceză în apropierea lui și – așa cum fusese și intenția lui Jamie – și-a adus imediat contribuția la limba artei și cavalerismului.

– *Frère Jacques, frère Jacques...*

Roger a ridicat ochii spre Bree și ceva a părut a se transmite dintre ei. L-a prins de cealaltă mână pe Jem, întrerupându-i cântecul o clipă.

– Așadar, *a bhalaich*, poți face asta?

– *Frère...* Ce?

– Uită-te la bunicul.

Roger a dat din cap spre Jamie, care a inspirat adânc și a scos imediat limba rulată.

– Poți să faci așa?

– Siigur. Jemmy a zâmbit și a scos limba. Plată. Bleah!

Un oftat colectiv a răsunat în încăpere. Fără să ia în seamă nimic, Jemmy și-a ridicat picioarele, lăsându-se să atârne de mâinile celor doi bărbați, după care a trântit picioarele pe podea și și-a amintit întrebarea de început.

– Bunicul are mingiuțe? a întrebat el, trăgând în jos mâinile bărbaților și dându-și capul pe spate pentru a se uita la Jamie.

– Da, flăcău, am, a zis sec Jamie. Dar ale bunicului sunt mai mari. Hai să mergem!

În sunetele cântecului discordant al lui Jemmy, bărbații l-au scos din cameră, ținându-l agățat între ei ca pe un gibbon cu picioarele ridicate la bărbie.

DIN SÂNGE

Am sfărâmat frunze de salvie între palme, lăsând fărâmele de culoare verde-închis să cadă pe cărbunii încinși. Soarele coborâse pe cerul de deasupra castanilor, dar micul cimitir era deja cufundat în umbră, iar focul strălucea.

Noi cinci stăteam în cerc în jurul bucății de granit cu care Jamie marcaseră mormântul necunoscutului. *Dar noi suntem cinci, de aceea am alcătuit cercul din cinci puncte.* Cu consimțământul tuturor, făceam acest lucru nu doar pentru bărbatul cu plombe de argint, ci și pentru cei patru camarazi necunoscuți ai lui – și pentru Daniel Rawlings, al cărui mormânt definitiv și proaspăt se afla sub un frasin-de-munte din apropiere.

Cenușiu și aromat, fumul s-a înălțat din micul vas de fier. Adusesem și alte ierburi, dar știam că pentru triburile Tuscarora, Cherokee și Mohawk, salvia e sfântă, iar fumul ei purifică.

Am frecat între palme ace de ienupăr, pe care le-am lăsat să cadă în foc, și am adăugat rută, numită iarba-îndurării, și rozmarin – pentru amintire.

Frunzele copacilor din apropiere foșneau slab în adierea serii, iar razele amurgului luminau fumul care se ridica, transformându-l din cenușiu în auriu, plutind tot mai sus spre bolta cerului, unde stelele luminând slab așteptau.

Jamie și-a înălțat capul, atins de lumina la fel de strălucitoare precum cea a flăcării de la picioare, și s-a uitat spre apus, locul spre care zboară sufletele morților. A vorbit încet în gaelică, dar toți știam acum suficient de bine gaelică pentru a-l urmări:

*Te duci acasă în noaptea asta spre casa iernii,
Spre casa ta a toamnei, a primăverii și a verii;
În noaptea asta te duci acasă spre căminul tău etern,
Spre patul tău etern, spre somnul tău de veci.*

*Al tău fie somnul celor șapte lumini, frate,
Al tău fie somnul celor șapte bucurii, frate,
Ale tale fie cele șapte somnuri, frate,
Lângă brațul lui Isus al binecuvântării, Cristos al îndurării.*

*Umbra morții se află pe fața ta, iubitule,
Dar Isus al îndurării ține mâna în jurul tău;
Aproape de Treime, ia-ți rămas-bun de la dureri,
Cristos stă în fața ta, iar pacea e în mintea Sa.*

Ian a stat lângă el, aproape, dar fără să-l atingă. Lumina care scădea i-a atins fața, firoasă pe sub cicatrice. A vorbit în limba Mohawk, apoi în engleză, pentru noi.

*Să ai succes la vânătoare,
Să-ți vezi dușmanii distruși sub ochii tăi,*

Să-ți fie inima veșnic bucuroasă în sălașul fraților tăi.

– Asta trebuie rostită întruna, de multe ori, a adăugat el, plecându-și capul în semn de scuză. Cu un duruit de tobe, înțelegeți? Dar m-am gândit că o dată e de ajuns.

– E foarte bine, Ian, l-a asigurat Jamie și s-a uitat spre Roger.

Acesta a tușit, și-a dres glasul și a vorbit, răgușeala din glasul lui fiind la fel de evidentă și de pătrunzătoare ca fumul.

*Doamne, ajută-mă să-mi cunosc sfârșitul,
Și măsura zilelor mele, atâta cât este ea;
Ca să știu cât de plăpând sunt.
Privește, Tu mi-ai făcut zilele scurte cât mâna;
Și vârsta mea nu înseamnă nimic în fața Ta.
Ascultă-mi ruga, Doamne, și pleacă-ți urechea la strigătul
meu;
Nu îți opri pacea Ta în fața lacrimilor mele:
Pentru că Îți sunt necunoscut,
Și un călător, la fel ca toți părinții mei.*

Apoi am rămas tăcuți, pe măsură ce întunericul a coborât treptat asupra noastră. Când și ultima rază de lumină s-a stins, iar frunzele de deasupra și-au pierdut strălucirea, Brianna a ridicat urciorul cu apă și a turnat-o peste cărbuni. Fumul și aburul s-au înălțat într-un nor fantomatic, iar aroma amintirii s-a furișat printre copaci.

Era aproape beznă când am coborât drumeagul îngust care ducea spre casă. O puteam vedea pe Brianna în fața mea, conducându-ne; bărbații

erau puțin în urmă. Numeroșii licurici se strecurau printre copaci, luminând iarba de la picioarele mele. Unul a aterizat în părul Briannei și a rămas acolo o clipă, sclipind.

În amurg, pădurea păstrează o tăcere profundă, care îndeamnă inima să rămână liniștită și piciorul să calce cât mai ușor pe pământ.

– *A cliamhuinn*, așadar te-ai gândit? a întrebat Jamie, în spatele meu.

Vorbise cu glas scăzut, pe un ton destul de prietenos, însă adresarea oarecum oficială m-a lămurit că întrebarea era pusă la modul serios.

– La ce?

Glasul lui Roger era calm, obosit după slujbă, hârâitul abia auzindu-se.

– La ce veți face tu și familia ta acum, când știți amândoi că flăcăul poate călători, și ce înseamnă dacă veți rămâne.

Ce ar însemna pentru ei toți. Am inspirat adânc, neliniștită. Război. Luptă. Incertitudine în toate, dar certitudinea primejdiei. Primejdia bolilor sau a accidentelor, pentru Brianna și Jem. Pericolul morții în chinurile facerii, dacă rămânea din nou însărcinată. Iar pentru Roger – pericol atât pentru trup, cât și pentru suflet. Mentea i se vindecase, dar i-am văzut încremenirea dinapoia ochilor când se gândea la Randall Lillywhite.

– Da, a zis Roger, invizibil în spatele meu. M-am gândit și încă o fac... *m'athair-cèile*.

Am zâmbit auzindu-l adresându-i-se lui Jamie cu „tată socrule“, dar tonul vocii era cu totul serios.

– Să-ți spun ce gândesc? Și tu îmi vei spune?

– Da, spune, încă mai e timp de gândire.

– În ultima vreme m-am gândit la Hermon Husband.

– Quakerul?

Jamie a părut surprins. Husband părăsise colonia împreună cu familia, după bătălia de la Alamance. Parcă auzisem că plecaseră spre Maryland.

– Da, la el. Ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă el nu ar fi fost quaker? Ar fi mers mai departe și i-ar fi condus pe Reglementatori la război?

Jamie a scos o exclamație ușoară, reflectând.

– Nu știu, a răspuns el, deși glasul i-a trădat interesul. Crezi că ar fi izbândit dacă aveau un conducător adevărat?

– Da. Ori poate nu – la urma urmelor, nu aveau arme –, dar s-ar fi descurcat mai bine decât au făcut-o. Și dacă așa stau lucrurile...

Ajunseserăm destul de aproape ca să vedeam casa. Lumina lucea la ferestrele din spate, pentru că focul din vatră fusese înăbușit, iar lumânările, aprinse pentru cină.

– După ceea ce se petrece aici, cred că, dacă Reglementarea ar fi fost condusă cum se cuvenea, probabil că totul ar fi pornit atunci; nu peste trei ani, în Massachusetts.

– Da? Și cum ar fi decurs lucrurile?

Roger a pufnit, echivalentul verbal al unei ridicări din umeri.

– Cine poate ști? Știu însă ce se întâmplă acum în Anglia – nu sunt pregătiți, nu au habar ce riscă aici. Dacă războiul ar izbucni brusc, fără niciun semn prevestitor – dacă ar fi izbucnit la Alamance – s-ar putea

răspândi cu repeziciune. S-ar încheia înainte ca englezii să-și dea seama. Și poate așa s-ar cruța ani de lupte și mii de vieți.

– Sau nu, a spus Jamie sec, iar Roger a râs.

– Sau nu, l-a aprobat el. Însă problema este asta; cred că există momente în care apar oameni ai păcii, dar și oameni sângeroși.

Brianna ajunsese la casă, dar s-a întors pe călcâie să ne aștepte. Și ea ascultase discuție.

Roger s-a oprit lângă ea și s-a uitat în sus. Din horn săreau scânteii sclipitoare, ca într-un joc de artificii, luminându-i fața.

– M-ai chemat, a spus el într-un târziu, privind spre întunericul luminat de scânteii. La Adunare, la foc.

– *Seas vi mo lâmh, Roger an t'oranaiche, mac Jeremiah mac Choinnich*, a spus încet Jamie. Da, așa am zis. Rămâi alături de mine, Roger cântărețul, fiul lui Jeremiah.

– *Seas vi mo lâmh, a mhic mo thaighe*, a zis Roger. Rămâi alături de mine, fiul casei mele. Ai vorbit serios?

– Știi bine că da.

– Atunci, și eu vorbesc serios.

A pus mâna pe umărul lui Jamie și i-am văzut degetele albindu-i-se când l-a strâns.

– Voi sta alături de tine. Vom rămâne.

Lângă mine, Brianna, care își reținuse respirația, a expirat cu un oftat care mi-a amintit de vântul din amurg.

ÎNFRUNTÂND TOTUL

Lumânarea-ceas se împutinase o idee, dar rămăseseră multe inele negre care marcau orele. Jamie a lăsat pietrele prețioase să cadă în ceara topită din jurul flăcării, una, două, trei, și a stins-o. Cea de-a patra, topazul cel mare, era pitită într-o cutie mică de lemn, pe care o cususem în pânză dată cu ulei. Trebuia să ajungă la Edinburgh și să fie predată soțului verișoarei doamnei Bug, care, prin legăturile lui cu băncile, putea să se ocupe de vânzarea ei și – după deducerea comisionului pentru ajutorul dat – să-i trimită banii lui Ned Gowan.

Scrisoarea însoțitoare, sigilată în cutia cu piatra, îl însărcina pe Ned să stabilească dacă o anume Laoghaire MacKenzie trăia cu vreun bărbat într-o situație totuna cu căsătoria – iar dacă da, îl însărcina să declare încheiat contractul dintre numita Laoghaire MacKenzie și numitul James Fraser și, drept urmare, să depună la bancă banii obținuți din vânzarea pietrei spre a fi folosiți drept dotă pentru numita Joan MacKenzie Fraser, fiica mai sus-numitei Laoghaire, când se va căsători.

– Sigur nu vrei să-l rogi pe Ned să-ți spună cine e acel bărbat? l-am întrebat eu.

A clătinat ferm din cap.

– Dacă socotește că trebuie să-mi spună, bine. Iar dacă nu, iarăși bine.

S-a uitat la mine cu o ușoară ironie. Evident, curiozitatea nesatisfăcută avea să fie penitența lui.

Am auzit-o pe Brianna vorbind în același timp cu doamna Bug pe hol și dojenindu-l pe Jemmy, apoi am recunoscut vocea lui Roger, care a întrerupt-o, și țipetele ascuțite și agitate ale lui Jemmy când Roger l-a ridicat în aer.

– Crezi că Roger a ales bine? am întrebat încet.

Mă bucura hotărârea lui Roger și știam că și Jamie gândea la fel. Însă în pofida perspectivei aparte pe care eu, Brianna și Roger o aveam asupra evenimentelor viitoare, știam că Jamie înțelegea mult mai bine ce avea să urmeze. Trecerea prin pietre prezenta pericole, dar la fel și războiul.

A tăcut, dus pe gânduri, apoi s-a aplecat peste mine și a întins mâna după un mic volum aflat la capătul raftului. Era legat în pânză ieftină și prezenta urme serioase de uzură; o ediție a operei lui Tucidide, pe care o cumpărase în speranța extrem de optimistă că Germain și Jemmy ar putea învăța greaca suficient de bine pentru a o citi.

A deschis cartea cu grijă, pentru ca paginile să nu se desprindă. Literele grecești mi se păreau zvârcolirile unui vierme îmbibat în cerneală, dar Jamie a găsit fără ezitare ce căuta.

Cei mai curajoși sunt aceia care au imaginea cea mai limpede a ceea ce îi așteaptă, deopotrivă gloria și primejdia, și totuși se

pregătesc să le înfrunte.

Cuvintele se aflau sub ochii lui și totuși mi s-a părut că nu le citea de pe hârtie, ci din paginile memoriei lui, din cartea deschisă a inimii.

Ușa s-a trântit și am auzit vocea lui Roger strigând de afară, pe un ton de avertizare, chemându-l pe Jemmy, apoi râsul lui, profund și pe jumătate sugrumat, când Brianna i-a spus ceva, un sunet mai destins, dar aflat prea departe ca să pot desluși cuvintele.

Apoi s-au îndepărtat și s-a lăsat liniștea, se auzea doar suspinul vântului prin copaci.

– Cei mai curajoși sunt aceia care au imaginea cea mai limpede. Dar știi asta, nu? am zis încet.

Am pus mâna pe umărul lui, aproape de gât. Uitându-mă la zvârcolirile ca de vierme de pe pagină, mi-am plimbat degetul mare pe tendoanele puternice ale gâtului. Știa, și știam și eu; pentru că imaginea pe care o avea era cea pe care i-o arătasem.

A rămas cu cartea în mână, dar și-a înclinat capul într-o parte, astfel că obrazul lui mi-a șters mâna, iar părul lui des mi-a atins, moale și cald, încheietura.

– A, nu, a spus el. Nu eu. E vorba de curaj doar dacă ai de ales, nu?

Am râs, mi-am tras nasul și mi-am șters ochii cu încheietura mâinii libere.

– Și crezi că nu ai de ales?

A tăcut un moment, apoi a închis cartea, dar a continuat să o țină în mână.

– Nu, a spus într-un târziu pe un ton ciudat. Deocamdată, nu.

S-a întors pe scaun și a privit pe fereastră. Nu se vedea nimic în afară de molidul mare, roșu, dintr-o latură a luminișului, și umbra adâncă a crângului de stejari din spatele lui, năpădit de murii sălbatici, evadați din curte. Punctul înnegrit unde se înălțase cândva crucea de foc era acum cotropit de orz sălbatic, dens.

Aerul s-a mișcat și mi-am dat seama că, în realitate, nu era liniște. Sunetele muntelui ne înconjurau, păsările cântau, iar apa susura în depărtare – și se auzeau și voci, oameni care vorbeau murmurat în timp ce se ocupau de treburile zilnice, un cuvânt lângă țarcul porcilor, o chemare dinspre privată. Și peste toate acestea, glasuri de copii, țipete slabe și chicoteli purtate de aerul neliniștit.

– Cred că ai dreptate, am spus după un moment.

Așa era, acum nu puteam alege, iar faptul că știam asta mi-a dat un soi de pace. Ceea ce avea să se întâmple se va întâmpla. Vom face față evenimentelor cât de bine vom putea și vom spera să supraviețuim; asta era tot. Dacă nu, probabil că ele vor triumfa. Am prins în mână părul strâns în coadă al lui Jamie și mi-am trecut degetele prin el, ținându-mă bine, ca de odgonul unei ancore.

– Dar cealalte alegeri? l-am întrebat, privind împreună cu el spre curtea pustie și umbrele pădurii de dincolo de ea. Toate cealalte alegeri pe care le-ai făcut și care te-au adus aici? Acelea au fost reale și foarte curajoase, dacă vrei părerea mea.

Sub buricul degetului arătător am simțit linia subțire ca un fir de păr a cicatricei vechi, îngropată adânc dedesubtul șuvițelor roșcate. S-a lăsat puțin pe spate când l-am tras de coadă și s-a rotit să se uite la mine, astfel că i-am cuprins în căușul palmei obrazul.

– Da, mă rog, a spus el zâmbind, apoi mi-a atins mâna și și-a tras împletit degetele cu ale lui. Acum știi, nu-i așa, englezoaico?

M-am așezat lângă el, foarte aproape, punându-mi o mână pe piciorul lui, iar el și-a așezat mâna peste a mea. Am rămas astfel o vreme, alături, urmărind norii de ploaie rostogolindu-se pe deasupra râului, ca o amenințare îndepărtată de război. Și m-am gândit că, indiferent dacă era vorba de o alegere sau nu, la final totul se reducea la același lucru.

Mâna lui Jamie era încă deasupra mâinii mele. M-a strâns ușor și m-am uitat la el, dar ochii lui erau ațintiți undeva departe, dincolo de curte, dincolo de munți și de norii îndepărtați. Strânsoarea lui a sporit și am simțit marginile verighetei pătrunzându-mi în carne.

– Când va veni ziua aceea, când ne vom despărți, a zis el încet și s-a întors spre mine, dacă ultimele mele cuvinte nu vor fi „te iubesc“ înseamnă că nu am mai avut timp să le rostesc.

NOTE

- [1](#) - În engleză, macaroni are și sensul peiorativ de „dandy, filfizon” (n. tr.).
- [2](#) - Vechi strigăt tradițional folosit inițial la vânătoria de vulpi atunci când vânatul era zărit (n. tr.).
- [3](#) - „Ce mai faci, armăsarule?” (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [4](#) - În original, A Hard Day’s Night, titlul unui album de studio din 1964 al trupei The Beatles (n. tr.).
- [5](#) - „Capul meu” (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [6](#) - „Fiu al surorii mele, nepoate” (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [7](#) - „Bărbate” (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [8](#) - Băutură făcută din lapte sau smântână și vin sau cidru, îndulcită și aromatizată (n. tr.).
- [9](#) - Căni de ceramică având forma unei persoane, apărute în secolul al XVIII-lea (n. tr.).
- [10](#) - Evanghelia după Luca, 22:36 (n. tr.).
- [11](#) - Evanghelia după Matei, 5:9 (n. tr.).
- [12](#) - Versuri din Green Eggs and Ham („Ouă verzi cu șuncă”), poezie pentru copii de Dr. Seuss (n. tr.).

- [13](#) - Lovitură cu capul (n. tr.).
- [14](#) - „Nebun, țăcănit“ (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [15](#) - Vers din poemul Faleză de la Dover de Matthew Arnold (1822–1888), versiune de Leon Levițchi (n. tr.).
- [16](#) - În original, *A Whiter Shade of Pale*, titlul single-ului de debut (1967) al trupei britanice Procol Harum (n. tr.).
- [17](#) - „O, Doamne!“ (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [18](#) - Expresie folosită în Marea Britanie pentru a descrie un cuplu de bătrâni, căsătoriți de multă vreme, foarte devotați unul altuia și care duc o viață liniștită (n. tr.).
- [19](#) - „Mică belea“ (în lb. fr. în orig.) (n. tr.).
- [20](#) - W. Shakespeare, *Macbeth*, act IV, scena 1, versiune de Ion Vinea (n. tr.).
- [21](#) - În engleză, *arsesmart*, aproximativ „fund deștept“ (n. tr.).
- [22](#) - Construcție mică, ridicată deasupra unui izvor pentru a-i păstra apa curată (n. tr.).
- [23](#) - Versuri dintr-un film american de desene animate avându-l ca personaj pe ursul Yogi (n. tr.).
- [24](#) - Specie endemică pentru America de Nord vreme de secole, declarată dispărută în 1914 (n. tr.).
- [25](#) - Luther Burbank (1849–1926), botanist american creator al multor soiuri de flori, fructe și legume (n. tr.).

- [26](#) - Maximă de Mark Twain (n. tr.).
- [27](#) - Acest vers și următoarele sunt din Twa Corbies („Doi corbi“), baladă scoțiană (n. tr.).
- [28](#) - Versuri din poemul Eseu despre critică, de Alexander Pope (1688–1744). Izvorul Pieria era sacru pentru muze în mitologia greacă (n. tr.).
- [29](#) - Versuri din balada scoțiană Doi corbi (n. tr.).
- [30](#) - Personaj de benzi desenate, renumit pentru priceperea de a ținti cu arcul (n. tr.).
- [31](#) - Augustin de Hippona (354–430), episcop, teolog, filozof și doctor al Bisericii (n. tr.).
- [32](#) - Aluzie la Little Bo-Peep, cântecel popular pentru copii (n. tr.).
- [33](#) - „Bună dimineața, Sturzule!“ (în lb. gaelică în orig.) (n. tr.).
- [34](#) - În engleză, ale – „bere slabă“, hoof – „copită“ (n. tr.).
- [35](#) - Aluzie la John Graham, viconte de Dundee (1648–1689), erou scoțian (n. tr.)
- [36](#) - Locul unei bătălii din 1690, în care forțele iacobite au fost înfrânte (n. tr.).
- [37](#) - Expresia to go potty înseamnă „a se duce la oliță“, dar și „a deveni nebun, zurbagiu“ (n. tr.).
- [38](#) - Versuri din poezia To a Mouse („Unui șoarece“) de poetul scoțian Robert Burns (1759–1796) (n. tr.).
- [39](#) - Psalmul 106, 23-25 și 27-29 (n. tr.).

- [40](#) - Versuri din poezia *Umbra mea*, de Robert Louis Stevenson (1850–1894), poet și prozator scoțian (n. tr.).
- [41](#) - „Capră” (în lb. fr. în orig.) (n. tr.).
- [42](#) - Aluzie la *Pepé Le Pew*, numele unui personaj de desene animate reprezentând un sconcs francez (n. tr.).
- [43](#) - AIM (American Indian Movement), organizație înființată în 1968 pentru apărarea drepturilor indienilor americani (n. tr.).
- [44](#) - „Prometeu renăscut” (în lb. lat. în orig.) (n. tr.).
- [45](#) - „Sunt dezolat, doamnelor. Și domnule” (în lb. fr. în orig.) (n. tr.).